12

Pragmatica ſanctio et cõcor.

¶ Pragmatica ſanctio decretis ſanctorum patrum non parum conformis/immenſiq; theſauri iuris prudentie ac canonice diſcipline legitima conſeruatrix/In ſynodo Baſilieñ ſolẽniter edita Cũ plurimis itẽ eccleſie gallicane modificationibꝰ/prout regni ac Delphinatus cõmoditati cõgruere videbatur/inibi ſalubriter repoſitis. Una cum felici ac digeſtiſſimo materiarũ gloſemate iuris apprime conſulti omniumq; cauſidicorum ſuis preſertim temporibꝰ facile principis Coſme Guymier: vtpote viri longa temporum cauſarumq; experientia temperati feliciter incipit.

¶ Adduntur inſuper in calce huiuſmodi operis Cõcordata inter ſanctiſſimum papam Leonem decimum et chriſtianiſſimum Francie regem Franciſcum huius nominis primum inita.

Collegij 1530 Rom. Soc. Jesu

BIBLIOTECA NAZ. ROMA VITTORIO EMANUELE

¶ Coſme Guymier literatiſſimi viri prefatiuncula in pragmatice ſanctionis commentarios per eum edita.

Doctorum patrum decreta ſemper ſunt ſtudijs adiuuanda.xxv. q.ij.cum pie.q̄ nihil tam ſtudioſum in omnibus rebus inuenitur ꝙ iurium auctoritas que ⁊ diuinas ⁊ humanas res bene diſponit:⁊ omnem iniquitatem expellit.C.de vete.iur.enu.l.ij.in prin.paruqꝫ eſt iura ꝯdere:niſi tueantur.ff.de orig.iur.l.ij.§.poſt originem.ſ.in pro.in princi.ibi illibateqꝫ ſeruari. ⁊ lꝫ nonnunqꝫ nouitas male negligat:qđ bene ſtatuit vetuſtas veneranda.ij.q.vi.anteriorꝫ. ver.illud.qđ paulatim labitur conuenit renouari.in auc.de queſtio.in princi. col.vi.Dicit enim imperator vetuſtatem renouamus.in auc.vt ordi.prefe.vr. in prin.coll.v.⁊ de adminiſtrato.circa prin.col.vij.⁊ per hoc ad melius per eruditionem accedat.in auc.de mona.§.fi.ver.oportet.col.i.¶ Ideo excogitãs baſilienſium ⁊ bituricenſium decretorum ſalubritatem quam non eſt opus verbis exprimere:cum ſatis abūdeqꝫ in proemio illorꝫ alijſqꝫ locis manifeſtetur quinimmo linguis tacentibus ſeipſa rei veritas exhibet.ff.de in integ.reſti.l.i.equitas ⁊ ſanctitas explorate quas pre ſe ferunt adeo cunctis patent:vt nequeant non eſſe notorie.nec indigent commendari.de coha.cle.⁊ mu.tua. Fides nempe veritatis verborū adminicula non deſiderat.C.ſi vt ab here.ſe abſtin.l.i.⁊ plenitudo nulla requirit cōmendationis augmenta.vi.q.i.ſi omnia. in fi.ad honorem dei omnipotētis.ſ.de auc.cō.c.ij.in prin.in cuius nomine ad omnia conſilia omneſqꝫ actus ſemper progredior.l.ij.C.de offi.pre.af.in prin. ⁊ ſtudentium vtilitatem.C.de no.codi.com.l.i.in prin.ibi communibus. in proemio decreta.§.ſane.ſ.de cau.c.i.§.i.ibi ad ſalutem. Nam nobis ſoli nati non ſumus.l.leges.C.de le.here.ſed ortus noſtri partem amici/partem patria vendicant.vt dicit Tullius.ad hoc.viij.q.i.in ſcripturis:Quis me imparem tanto oneri non dubitem/confidens de ſolita pietate ſaluatoris.ſ.de col.c.i.in prin. qui vnūquēqꝫ ſua diſciplina ⁊ gratia glorificat.de conſe.di.v.de ſpiritu.cōmentario huiuſmodi decretorꝫ:ſuper quibus nec adhuc a quoqꝫ elaboratum eſt vacare decreui:non laudis auiditate:ſed charitate pro viribus ingenioli ſeminande veritatis.xxxij.q.iiij.obijciūtur:vt viris ſtudioſis ad maiorem elucidationem eorūdem tribuam ſcribendi materiam: ⁊ ne quã iuris prudentie particula noſtro tempore remaneat indiſcuſſa.C.de vete.iur.enu.l.i.§.prius.et.l.ij.§.omnia.¶ Queſo igit̃ ſcholaſtici pariſienſes.fauete equo animo.hoc opus ſuſcipite.in proe.inſti.in fi.C.de vete.iur.enu.l.ij.§.has ſancrite.ipſinqꝫ veſtrꝫ approbando facite.C.de vete.iur.enu.l.i.§.ſed neqꝫ.c.ſi apoſtolice.de preben. lib.vi.dignum memoria diuine ſapientie aſcribentes a qua omne bonū fluit ſ.de elec.c.i.§.et cum humane.cum concor.⁊ que correctione inueneritis indigere corrigentes.Illud enim ſancte matris eccleſie:veſtreqꝫ vniuerſitatis iudicio ſubmitto profitēs quod vel ipſa approbat/vel vos approbatis me tenere. quod vel reprobat vel reprobatis non tenere:vt per hoc neminem lateat me culpari non poſſe.xxiiij.q.i.hec eſt fides.de ſumma trini.damnamus.in fine.

Diuiſio pemij.

Karolus.Hoc phemiū potes diuidere in ſex partes. Pꝛio ſalutat Karol⁹ vniuerſos.Secūdo exoꝛdiē do phitet ſe foꝛe obligatū ad eccleſiaȝ dei:miniſtros ei⁹ ⁊ ſancta decreta cōſeruanda. Tertio narrat decreta cōcilij baſilien.per eiuſdem cōcilij nūtios ſibi ⁊ eccłie gallicane fuiſſe pſentata. Quarto ipſos nuntios auditos fuiſſe ſup pdictis i cōgregatione biturie celebꝛata. Quito ſibi ex pte eccleſie gallicane fuiſſe ꝓpoſita bona q̄ ꝓcedunt ex obſeruatione decretoꝛū ſctōꝝ patrum ſup electionibus ⁊ ꝯuiſionibus miniſtroꝛū eccłiaſticoꝛū editoꝝ et ediuerſo: xxiij. diſcrimina q̄ ex cōtēptu illoꝝ:⁊ pſertim ex reſeruatōib⁹⁊ gratijs expectatiuis ꝓueniunt. Sexto ponit acceptationē factā p dictā eccłiā de hmōi decretis baſilien.Secūda ibi. Inſcrutabilis.Tertia.Cum itaq̨.Quarta. Quibus attēte.Quinta.Quibus ad plenum.Sexta.Cognoſcentes.

Karolus [a] dei [b]

a ¶Karolus.hoc nomen ſuper cetera nomina regum francoꝛum dēpto nomine Ludouici viguit. Septim⁹ enim eſt ipſe qui loquitur⁊ rex modernus Karolus octauus eſt:reliqua regum francoꝛum nomina ſextum non traſcendūt nomine Ludouici omnia tranſcendente:cum pater regis moderni Ludouicus:xj.fuerit.

Poteſtas omnis a deo eſt.

b ¶Dei.ſic imperatoꝛ.ſcribit i.l.hac edictali.de pa.iura.fir.de pa.te.in pn. col.x.A deo eñ eſt oīs poteſtas. ad Ro.xiij.c.j.de elec.c.j.§.⁊ cū hamane. i extrauag.Bonifa.viij.vnā ſanctā.ſiue iubēte/ſiue ſinente,c,quid culpat. xxiij.q.j.⁊.q.iiij.queſitū.xxvj. q.v.nec mirū.xv.nec.iō.c.audacter.viij.q.j.c.ex merito.vj.q.j.c.p hūani.de homi.li.vj.vñ Io.xix.c.xps ait pylato. Nō haberes poteſtatē aduerſuȝ me vllā:niſi tibi eſſet datū deſuper.qd accipe negatiue.q.d. nullā poteſtatē habes i me: ſed ſi qnā haberes eaȝ haberes a deo. no.Arhi.in.d.c.pro humani. Et bñ dicit dei:non hois cū rex francie ſuperiorē in.tpalibus minime recognoſcat. te ſte papa Innoc.iij. in.c.p venerabilem.§.inſup. q̄ fil.ſunt legi.nec de iure nec de facto. quia frāci nulli vnq̄ fuerunt ſubiecti i tpalibus impatoꝛi: vt ꝓbat ex antiquis hyſtorijs ꝙ poſt euerſionē troie magna copia troianoꝛum ad partes pānonie ꝑuenit: vbi ciuitatē ſicābꝛicā ꝯſtruentes manſerūt ibi vſq̨ ad tpa Ualētiniani impatoꝛis tempeſti romano imperio.Expulſi ᵽo ab īperatoꝛe pdicto: ideo ꝙ tributa romanis ſoluere recuſarent iuxta moꝛē aliarū nationū habitauerunt iuxͣ rhenū fluuiū in cōfinio alamanie ⁊ germanie.q̄s cum multis plūs idē valentinian⁹ſibi ſubiugare attēptaſſet:nec aliquaten⁹ potuiſſet appellauit eos francos.i.feroces:⁊ demū galliā togatā:de qua no.in.c.in galliarū.xxxv.q. Romā ij.habitātes:eāq̨ franciā appellātes ni per romanis noluerūt eſſe ſubiecti:⁊ daꝛo potentoꝙ impatoꝛi aliqñ tributa ſoluiſſent tiā im hoc fuit iniuſte ⁊ per violentiā. Conſtat eñ ex hyſtoꝛijs imperiū romanū hābue inſurrexiſſe per potentiam.no.Inno. ruit. in.c.qd ſup his.de vo.Bal.in.l.ex hoc iure.ff.de iuſti.⁊ iu.Panoꝛ.in.c. vene

Rex frācie non recognoſcit ſuperiorem.

rabilē.de elec.lō poſſeſſio violēta nō deberet ſibi pdeſſe.C.vti poſſi.l.j.C.ꝙ me.cau.l.ſi p īpreſſionē.xciij.di. illud ar.l.j.§.q̄ onerāde.ff.q̄.re.ac.nō da. et paria ſunt nō hre poſſeſſionē ⁊ habere iniuſtā.ff.de iti.actuq₃ pri.l.iij.§.ait ꝑto2.ar.de trāſla.p̄.iter corpozalia.§. ſ₃ neq₃.iō iniuſtū poſſeſſozē nō tnet ꝑ toz.ff.de publi.ac.l.cū ſpōſus.§.ſi res. fa.qđ no.x.q.iij.q2 cognouim⁹. xxviij. q.j.iā nūc.Pē.i.c.puenit.de cē.ad hoc c.ad decimas.cū ibi no.de reſti.ſpo.in vi.Nec ēt ſola tributi pſtātio plene ꝑ bat ſubiectionē:q2 cū ſolutō tributum⁹ plura ſignificare poſſit:vt l.c. recepi de primi.in.c.q̄to.in.c.preterea.de cē. ꝓbatio gnālis ⁊ equoca nō releuat ꝑ bātē ſup certa ſpecie cōcreta ſub gene re ꝓbato.c.in pſentia.de ꝓba. facit.c. cōſtitut⁹.de reli.domi.c.cū venerabi lis.de cen.no.Inno.⁊ doc.in.c.ols.de cen.Hoſt.in.c.qm̄.de ꝑuile.fa.qđ no. Bar.in.l.cū de in rē ꝟſo.ff.de vſu.vbi dicit ꝙ ex ſola ſolutiōe cēſus nō ꝑſu mit ſoluēs vaſſall⁹. Panoz. in.c.ſi.de cau.poſſeſ.⁊ ꝓp̄e.Itē illud ꝟu₃ eſt in ꝯſuetudinē ꝙ nullū rex frācie recog noſcat in ſupiozē in tpalib⁹:q̄ ꝯſuetu do eſt approbata ⁊ hacten⁹ obſerua ta pacifice:nec a papa/nec ab impa toze īpugnata.ad hoc.l.j.§.vlti.ff.ꝺ aq̄ plu.ar.l.ſi.C.no.vec.ſpo.nō poſ.c.ſup qbuſdā.de ꝟbo.ſig.⁊ hāc partē tenēt Lau.⁊ Archi.in.c.cū deuotiſſimā.xij. q.iij.Guil.de mō.lau.in clemē.j.de iu reiu.ſentit gl.inſti.de pa.po.§.ius aūt l.c.j.in ꝑn.de pa.iu.fir.col.x.ſentit cō trariū.ſ₃ ꝑmū ſentit in rubzica. C. de ſtu.li.vr.ro.li.xj.vbi dicit ꝙ hodie īpe riū ſciſſu₃ eſt.vñ glo.in Daniele dicit ꝙ ſicut a ꝑncipio.nil forti⁹ īperio ro manoꝝ:ſic ī fine nil debili⁹ inueniet.⁊ dicit qdā ꝙ adīa m̄ltas pēnas amiſit ſ₃ ī fine forſan denudabit:⁊ ꝙ rex frā cie potuiſſet pſcribere ꝯtra īperatozē no.Pē.l.c.ſi diligēti.de pſcrip.Panoz. in.c.tua.ij.de decimis.moderni in.d. c.p venerabilē.fa.qđ no.Bar.in.d.l.j. de aq̄ plu.ar.in.l.infamē.ff.de publi. iudi.in.l.hoſtes.de capti.vbi ſentit ꝙ ꝯtra īperiū romanū pōt aliqs ꝑncepś

Poſſeſſorē iniuſtū pretoꝛ nō tuet.

Probatio equoca nō releuat ꝓbantē.

Imperiū romanū in ꝑncipio forte: in fine debile.

vel cōmunitas pſcribere:vt ſit ab illo exēptus vel exēpta:⁊ vt ſit in ſuo terri tozio loco impatozis.fa.qđ no. Inno. ⁊ doct.in.c.cū te.de re iudi.l₃ Bar. in d.l.hoſtes.dicat ꝙ frācigene ſunt de ꝑpľo romano.Bar.in extrauag.ad re ꝑmēda.Bal.in.d.l.hac edictali.vbi di cit ꝙ peccāt frācigene denegādo im patozi ſupiozitatē.⁊ l.d.l.hoſtes.dicit ꝙ dicēs impatozē nō habere monar chiā toti⁹ mūdi cēſet heretic⁹:qđ nō ē verū ſalua pace tāti doc.ꝑ.d.extraua. vnā ſanctā.vñ dicit Cardi.in.d.c.p ve nerabilē.ꝙ impatoz tolerādo tale cō ſuetudinē videt eā approbare.de quo pulchre p Petrū Jacobi.ti.de ꝑindi. ac.in rē.Jo.fa.i.l.j.C.ꝺ ſum.tri.late ꝑ Oldra.ꝯſi.lxix.Iſtđ firmat Egidi⁹ de roma in diſputatiōe de poteſ.eccle.q̄ i cipit.verū dignitas pōtificalis.vbi di cit ꝙ reges frācie iuſto titulo ⁊ ſine re cognitiōe cuiuſq₃ ſupiozis in tpalib⁹ poſſederūt ⁊ poſſident regnū francie. Hoc ꝓbat pmo vnctio ſacra diuinit⁹ miſſa:q̄ reges frācie ſemꝑ opoztunis tpib⁹ inūgunt.Scđo arma ⁊ lilia frā cie regi clodoueo celit⁹ demiſſa.Non ne regnū euidēter approbatur.a deo cuius reges diuino munere ꝯſecrant diuinis inſignijs coruſcāt?Tertio hoc ꝓbāt apta miracula vniuerſo orbi no tozie maniſeſta:vñ rex de ſuo iuſto ti tulo reſpōdēs dicere pōt illud euāge licū qđ reſpōdit dñs ꝯtra calūnias iu deoꝝ Jo.x.Si mihi nō vultis credere o pibus credite.c.ꝙ dei timozē.de ſta. mona.c.ex ſtudijs.de pſump. ⁊ ſicut iure hereditario ſuccedit fili⁹ patri in adeptiōe regni.c.l₃.de vo.vñ.q.j.℞ pt culoſu₃:ſic quaſi hereditario iure ſuc cedit alter alteri ī ſibi poteſtate hmōi miracula faciēdi habilitate accedēte. Quarto hoc ꝓbant claritas fame/de uotionis feruoꝛ/ſinceritas fidei chri ſtiane:q̄ ſemꝑ in regibus nr̄is viguit ⁊ in regno frācie pre ceteris regnis ⁊ regibus huius mundi. Quinto hoc ꝓbat regni francozum ad Hugonem capet diuinitus reuelāte btō Ualeri co facta trāſlatio:vt habet in cronicis Reſpōdeat ergo illis q̄ dicūt reges frā

cie iniuſte ⁊ cũ pctõ tenere regnũ frã-cie ſine recognitione impatoris: btũs Ludonic⁹ ſctõꝝ cathalogo inſcriptus ei⁹ vita ſctiſſima ⁊ miraculoꝝ euidentia pclamãtibus. ⁊ lʒ Boni. viij. p ſuã ↄſtitutionẽ miſſam regi Philippo pulchro ðclarauerit regnũ frãcoꝝ eidem

gratia[a] francoꝝ[b] rex[c]. Uniuerſis[d]

ſubeſſe in tpalib⁹. tñ Cle. v. ei⁹ ſucceſſor illã reuocauit. declarauitqȝ. d. ex. eiuſdẽ Boni. vnã ſctãm. nõ ꝑiudicare regno frãcie: vt i extua. eiuſdẽ cle. v. meruit. no. Pau. in cle. qm̃. de imu. eccle.

a ¶ Gratia. gñali ſine qua in eſſe noſtro ſubſiſtere nec durare poſſumus. xxvj. q. ij. qui ſine. de cõſe. di. j. ois chriſtianus. vnde Pau. j. ad Corinth. xv. Gratia dei ſum id qđ ſum. ⁊ ſpeciali gr̃a: qꝛ regnũ frãcie a deo ſpãliter eſt approbatũ: vt dictũ eſt. vel itellige de gr̃a operãte qua adept⁹ fuit regnũ/ ſine qua nihil poſſum⁹ facere. de conſe. di. iiij. c. placuit. ⁊. ij. c. ſe. ⁊ cooperante qua recuperauit regnũ longo tpe vix totaliter poſſeſſum ab anglicis qđ nõ ſine diuino auxilio Joanna ſubulca puella teſte factũ fuiſſe arbitrãdũ eſt vñ deo maximas gr̃as habitur⁹ erat. l. j. ⁊. ij. C. de offi. pře. pre. af. l. ij. §. oipotẽtis. C. de vete. iur. enu. ⁊ de multiplici gr̃a not. doct. in. c. p humani. de ho. lib. vj. in cle. j. de magiſ. glo. in cle. j §. verum. de ſum. tri. ⁊ ibi Cardi. flo.

[margin: regnũ frãcie ab anglicis diu poſſeſſum uit.]

b ¶ Francoꝝ. q̃ a francione filio thoꝛ filij Priami regis troie nomẽ ſumpſerũt: vel vt alij dicũt a valẽtiniano ipatoꝛe q̃ eos frãcos appellauit. i. feroces ⁊ fortes. vñ Iſid. ethy. li. ix. Roma granes generat: grecia leucs: africa verſipelles: gallia natura fortes/ igenioqȝ acres. Aut frãci dñr. i. liberi: qꝛ noluerũt ſubijci ipatoꝛi: nec eidẽ tributa ſoluere. Francũ eñi idẽ eſt ꝙ liberum: vñ eſt quoddã caſtrũ frãcũ. not. in. l. ſi q̃s barbaris. C. de re mi. li. xij. ⁊ eſt quoddã feudũ francũ: qꝛ eſt liberũ a ſeruitijs ⁊ operis exhibendis. no. Jo. an. in addi. ſpe. ti. de pſcrip. Bald. in pemio lib. feu. Pañ. cõſ. lxxxiiij. ⁊ dicit Oldra. cõſ. ccxxxiij. ꝙ baro nõ pt exigere aliqđ ſeruitiũ/ aut ſubſidiũ pecuniariũ a milite: qui tenet ab eo feudũ francum ꝓpter illud verbũ francũ: qđ ſm vulgarẽ interpretationẽ idẽ eſt ꝙ liberũ. ⁊ indefinite ꝓlatũ intelligit omĩ libertate ⁊ ab oi ſeruitute abſolutũ. arg. l. ſi q̃s duas. in ꝑn. ⁊. l. in tradendis. cũ ibi no. ff. cõ. pre. ad vulgarẽ eñi interpretationẽ recurrendũ eſt. ff. de vb. ſig. l. auunculus. c. ex literis. de ſpon. idem Bal. in. c. quidã capitaneus. de capi. qui cu. ven. colla. x. aliter interpretat̃ franciam Bartholome⁹ anglicus in de ꝓprietatibus reꝝ. li. xv. ⁊ male ſuſpitionis ratio patet. ⁊ vide ꝙ vocat ſe regẽ francoꝝ nõ frãcie in abſtracto. ſi. in. c. in ſynodo. in. c. ego lodoic⁹. in ſi. lxj. di. in. c. nouit. de iudi. vocatur aliquando rex frãcie. in cle. j. de magiſ. in extrauag. Jo. xxij. qꝛ in futuroꝝ. nec refert p no. per Bar. in ru. ff. ſol. ma. do. Anto. in ꝓe. Gre. in. c. j. de ſpõ. ſicut dr rex angloꝝ: vt in ſubſcriptiõe. c. ſi gẽs angloꝝ. lvj. diſ. ⁊ rex anglie: vt in. d. c. nouit. in. c. ex parte. de fo. compe.

[margin: Francivñ dicti ſũt]

[margin: Feudũ q̃re dr frãcũ.]

[margin: reges q̃re ſũt inſtituti]

c ¶ Rex. poteſtas regia inſtituta eſt: vt mali a malo coerceant̃: ⁊ boni q̃ete inter malos viuãt. xxiij. q. v. nõ fruſtra ⁊ in. c. q̃ peccat. deũ blaſphemãtes puniat. xxiij. q. iiij. non inuenitur. in auf. vt nõ luxu. ho. colla. vj. vt iudiciũ ⁊ iuſtitiã faciat ⁊ oppreſſos releuet. c. regũ. c. rex. xxiij. q. v. ſcriptũ eſt eñi cũ rex iuſtus ſederit ſupra ſedẽ nõ aduerſabitur ei quicqȝ malignũ. i epiſtola inter claras. C. de ſum. tri. ꝙ ſi a veritate vite recedit nomẽ veri regis perdit. ij. q. j. ſcelus. vnde a bene regendo dictus eſt. xxj. di. cleros. ỽ. pontifex.

[margin: rex regis nomẽ pdit ſi a veritate recedit.]

d ¶ Uniuerſis. ſibi ſubditis extra territoꝛiũ eñi ⁊c. ff. de iur. om. iu. l. fi. c. nouit. de offi. leg. c. ij. de cõſti. lib. vj. ⁊ ſibi obediẽtibus. Nã ꝑnceps nõ vult iponere legẽ populis q̃ nõ obediunt: nec eſt ſpes ꝙ obediãt ne lex ſua ſit ludibrio ⁊ in vanũ poſita: vt in. l. j. i ꝑnc. C. de ſum. tri. ⁊ ibi doc. ſi tñ poſt legẽ cõditã aliqua ciuitas q̃ prius erat rebellis icipit obedire ↄſtitutiões regie pri⁹

preſentes literas inſpecturis ſalutem[a].

Inſcrutabilis[b] diuine altitudinis puidētia p quā reges regnant[c]: rerūq3 publicarū gubernacula poſſidēt: poteſtatē regiam ad hoc liter cetera ordinauit[d] in terris: vt eccleſiam[e] ſanctam[f] pretioſo. chriſti ſanguie fundatā[g] eiuſq3

Lex ſi
eſt fru
ſtra
ponē-
da.

facte ligarēt iſtā ciuitatē: q2 iſta acq̄ſitio nō eſt noua acq̄ſitio in vniuerſali dñio: ſed eſt reddere iſtā ciuitatē ſue forme ꝛ ſtatui naturali. vñ merito diſpoſitio ſupioris adaptaẗ ſibi. ff. de li. ꝛ poſthu. l. filio quē pater. ar. ff. de pac. l. ſi vnus. §. pactus. ver. qḋ et in ſpecie. xxxv. di. ab exordio ꝛ q2 ſicut dicim⁹ in eccl'ia curata in habitu non in actu ꝙ ſtatim ꝙ ſūt ibi parochiani recuperat actū qui egrediẗ de potentia habit⁹ ad actu3: ſiue de ꝓprio habitu. ita eſt hic quia l3 cōtra rebelles nō ſit dñium in actu: tñ eſt in habitu. Uñ ſi ſubſequiẗ actus trahiẗ ad habitū. ad hoc. l. ſicut in fi. ff. qḋ cuiuſq3 vni. qḋ no. ſ. de coll'. c. j. §. in eccl'ijs. Res. eñ de facili reuertitur ad ſuū actū. no. Bal. in. d. l. j. vel dic vniuerſis: id eſt oībus gñaliter q̇bus inſinuat ſuā voluntatē ſup acceptatione decretoꝝ baſilieñ. que ligāt oēs xpianos: licet modificatiōes eccleſie gallicane ꝛ ordinatio regia inde ſecuta ſolos ſubditos regni ligent.

d ¶ Salutē. dicit no. ꝙ rex ſalutat illos quibus ſcribit: ꝛ p ſalutationē fit indignationis remiſſio. inſti. de iniur. in fi. lxiij. diſt. cum adrianus. in fi.

Saluta-
tiōe in
digna
tionē
videẗ
remit
tere.

Inſcrutabilis. ſcḋa pars. concor. de pe. di. iij. ſi ex bono. in pnc. in proe. vj. vñ ad Ro. xj. O altitudo ꝛc. q̄ perſcrutabilia ſunt iudicia ei⁹: alia litera habet incomprehenſibilia.

c ¶ Regnant. Prouerb. viij. Sapieñ. viij. in epl'a inter claras. C. de ſum. tri. Unde ꝓpter iniuſtitias regū aut populoꝝ nonnūq3 regnū de gente in gētem trāſferẗ. Eccl'. x. Daniel'. ij. c. xxiij. q. iiij. nabuchodonoſor.

Impe
rium
quare
fuit
conſti
tutū.

d ¶ Ordinauit. vñ ſcribiẗ ꝙ de⁹ imperiū ꝓpterea de celo cōſtituit vt difficilibus iponat q̄ apud eū ſunt bona ꝛ leges aptet ſm nature varietatē. i auẗ. de fi. iſtru. §. q2 igiẗ. col. vj. ꝛ lex diuino quodā nutu pdita eſt. C. de preſcript.

lon. tēpo. l. fi. ꝛ leges diuinitus ſunt p ora pncipū pmulgate. c. nemo. xvj. q. iij. c. imperatores. xj. q. iij. c. quo iure. viij. di. ꝛ de lege veteri pmiſſa fuerunt regna: vt apparet i Saule, ſalomone: ꝛ patre ei⁹, ꝛ pluribus alijs a deo approbatiſ. de ſac. vnc. c. j. §. verum. Quando aūt inceperit regnum vide fratrē Anto. in. iij. pte ſū. tit. xxij. c. v. §. xiiij. et de materia regum per Bal. in proe. decre. ibi rex. ꝛc. de approbatione imperij not Inno. in. c. quod ſuper his. de vo. Bald. in. l. j. C. de ſum. tri. vbi probat imperium a deo eſſe approbatum pmiſſiue formaliter ꝛ effectiue. Bal. in c. j. quis di. dux. co. col. x.

regnū
qñ in-
cepit.

e ¶ Eccleſiam militantē. de qua. ij. q. j. multi. de ſent. excō. a nobis. ij. de ſū. tri. firmiter. §. vna. in. c. fundamenta. de elect. lib. vj. ꝛ appellatione eccleſie in dubio venit eccl'ia militās nō triūphans. in. c. tue. de ſpon. multis tamē modis ſumitur eccl'ia que no. ne pre. vi. ſu. c. fi. de verb. ſig. cum clerici.

f ¶ Sanctā. ideo diciẗ ſancta: q2 cōfirmata eſt ſanguine xpi: vt. ſ. ꝛ ſctōꝝ. de reli. ꝛ ve. ſan. gl'ioſus. in. vj. in. c. fundamenta. de elec. co. ij. ꝛ a beate trinitatis inhabitatione. nā vbicūq3 deus habitat p ſuā gratiā: iſte locus ſanct⁹ eſt. vnde ps. Domum tuam decet ſanctitudo. in. c. decet. de imuni. eccle. lib. vj. Dicitur etiam ſancta. i. firma. ff. de re. di. l. ſanctū. gl. in ver. ſanctos. inſti. eo. ti. ꝛ nouū teſtamētū morte xpi ꝯfirmatū eſt. ad Hebreos. ix. de celeb. miſ. cū marthe. §. ceterum. vnde nō poteſt eccleſia eſſe nulla. xxiiij. q. j. pudēda. in c. maiores. in prin. de baptiſ.

g ¶ Fundatā. ar. ꝙ eo ipſo ꝙ aliqs in eccl'ia martyriū ſuſcepit: ſicut beatus thomas archiepūs cantuariē. ipa eccleſia intelligiẗ cōſecrata: ſicut ꝛ martyr in ſuo ſanguine ꝯſecraẗ ꝛ baptizaẗ. de cōſe. di. iiij. baptizati vicem: ideo videẗ

ꝙ talis eccl'ia nō egeat recōciliatione. de hoc per Archi.in.c. fundamēta. de elec.in.vj xxj.diſt.ꝑulo. de cōſe.diſt.j. eccleſias.Jo.an.in.c.j.de cōſe.eccle.vel al.in.vj. qui dicūt ꝙ eccl'ia polluit̃ nō ex ſanguinis effuſi paſſione: ſed bene actione ⁊ ꝙ eſt recō ciliāda.Henri.in.c. ſi eccleſia.de conſe. eccle. vel al. fa. qđ no.in.c.intātum.in verbo colludēte. de collu. dete.loc⁹ aūt ſanguinis non eſt abluendus: ſed cu‑ ſtodiendus.

et theutonicos qđ virtutibus promeruerūt.§. ex his.xxviij q.j.no.in.c.ego lodoicus.lxiij.diſt. et dicit ſctūs Tho. in.iiij.ſen.diſt.xix. arti.iij.in ſolu. vlti. ar.ꝙ q̃cūq; orat pro rege frācie habet decē dies indulgē‑ tiarū ab Inno. iiij. cōceſſarū multaq; alia priuilegia ha‑ bet q̃ inter chartas regias inuenies.

Indulgētiā. x. dierū lucrat q̃ pro rege frācie p̃catur.

ministros[a] fideliter ꝓtegeret atq; tueretur[b] et ſanctorū antiquorūq; patrū decreta ſaluberrima:ſpiritu dei[c] promulgata quibus neruus[d] diſcipline eccl'iaſtice ſalutariſq; doctrine viget ac ſolidatur ſinceriter exequi faceret illibateq; obſeruari[e]. ſed et ſpeciali debito iuramēti in noſtri dyadematis[f] ſuſceptione[g] inſigni:⁊ alias eccleſie regni ⁊ delphinatus noſtrorū p̃ſtiti ad id

c ¶Spiritu dei.cō cor. ca. violatores. xxv.q.j.

d ¶Neruus.i. vigor,c.cum inter. de conſue.

a ¶Miniſtros.i.viros eccleſiaſticos. xxj.diſtin.cleros. ⁊ pauperes qui ſunt miniſtri chriſti.xij.q.ij. gloria epi. ibi: miniſtrorum chriſti nulla eſt electio.

Regis boni officiū

b ¶Tueretur.boni regis eſt eccleſiā perſonaſq; eccl'iaſticas tueri. xcvj.diſ. boni principis. xxiij.q.viij. tributū.c. principes.c. adminiſtratores. xxiij.q. v.xxiij.q.iij.maximianus.⁊.ij.c.ſeq.xj. q.j.chriſtianis. nihil em̄ ſic debet eſſe ſtudioſum regib⁹ ſicut ſacerdotū honeſtas:cū vtiq; ⁊ pro illis ſemper deo ſupplicēt.in aut̃ quo.opor.epiſ.in ꝑn. col.j.'et dz hereſes repellere. xxiij. q. iiij.ſi aūt eccleſia.nihil em̄ eſt qđ lumine clariore prefulgeat in principe q̃ recta fides. in ep'la inter claras.C. de ſum.trinita. vnde imperator ſe vocat ſeruū dei.l.j.§.quo ergo.C. de offi.pre. pre.aff.⁊ eſt filius eccleſie.c. cōuenior. xxiij.q.viij.⁊ dicit Panor.in.c.venerabilem.de elec.ꝙ principes poſſent deponi ſi ſine cauſa legitima denegarēt eccleſie oppreſſe imperrāti auxilium. Inter aūt omnes principes reges frācorum plus tuiti ſunt eccleſiam romanam. ideo olim ab ea multa ꝓmeruerunt priuilegia. xxiij.qō.viij. hortatu. lxiij.diſ.adrianus.⁊.c.ſeq. ⁊ eccl'ia imperiū a grecis in eos trāſtulit.vt in.d. c.venerabile.⁊ prius habuerūt impiū q̃ reges theutonicorū. ſed poſtea imperium iterū trāſſertur ad alamānos

Eccleſia romana pl⁹ auxilij habuit a regib⁹ frācie q̃ ab alijs.

e ¶Obſeruari.cō cor.j.in fi. hui⁹ li.§. nos igit̃.in aut̃.quo.opor.epi.in prin. col.j.in.l.fi.C.de ſum.tri.parū em̄ eſſet iura ꝯdere niſi eſſent q̃ ea tuerēt.ff. de ori.iu.l.ij.§.poſt originē.c.vbi.§.parū. de elec.l.vj.l extra.Jo.xxij.frequētes.

f ¶Dyadematis.qđ eſt corona regia vel imperialis ex auro et gēmis p̃cioſis.ſi.ver.in.c.cōſtantinus. xcvj.diſ.in cle.romani.⁊ ibi glo.de iureiuran.

Dyadema qd eſt.

g ¶Suſceptione.anteq̃uā p̃ht reges frācie adminiſtrare priuilegia ⁊ reſcripta dare.⁊ ita de facto vtuntur ſicut ⁊ papa ante coronationē adminiſtrat. no.Jo.and.ſup data.vj.deciſum eſt in extrauag.cle.v.qꝛ nōnulli.⁊ electus in imperatorē ante coronationē adminiſtrat vt impator:vt in extrauag.impialis.de pa.ꝯſtā.⁊ ibi Bal.⁊ Bar.in pro. ff.Bar.in extraua. ad reprimēda.doc. in.c.venerabilē.de elec. de quo in ſpe. de reſcrip.pre.§. ſi.ver.itē ꝙ eſt obtentum.⁊ ibi Jo.an.in addi.Jo.an.in cle. romani.de iureiur.⁊ ibi moder. ꝑ legiſtas in.l.bene a zenone.C.de quadri. p̃ſcri.Archi.xciij.diſt.legimus. ſic quo ad poteſtatē adminiſtrādi ⁊ gubernādi regnū vnctio et coronatio nihil addunt. de hoc plene p ꝑpoſitū in repe. ti.c.per venerabilē.§.qđ autem.qui ſi. ſunt legi. in.cxxxij.col. tñ ante pubertatē debet rex adminiſtrare cū auctoritate tutoris:ſed poſt pubertatē finit̃

Rex ante dyadema adminiſtrat.

Rex impubes poteſt adminiſtrare.

ipm aſtringimur pariter ⁊ obligamur[a]. ¶ Cū itaq[b] diuina pietas his nr̄is tp̄ib[c] fideliū cordib[9] inſpirare dignata ſit: vt ſacroſctā gn̄alis ſynod[9] eccl̄ie vniuerſalis in ciuitate baſilieñ tā ex imediate p̄cedētiū ſacroꝝ cōſtātieñ[d] ⁊ ſeneñ cōciliōꝝ gn̄aliū ꝯtinuatione decretiſq ⁊ ordinatione q̄ duorū romanorū[e] pōtificū[f] ſolēni cōuocatione etiā ⁊ approbatione[g] ſcz felicis recordatiōis Martini[h] quīti ⁊ Eugenij quarti moderni. ad excolēdum

tutela regis: ita q̄ nō debeat hr̄e cura toꝝ q̄ſtiū ad ea q̄ ſunt iuriſdictionis q̄ pōt ipſe exercere. q2 rex trāſmittēdo in filiū regnū videt̄ dare iuriſdictionē minori. ar. c. cū viceſimū. de of. deleg. ⁊ ibi Pan. Alia aūt q̄ nō ſunt iuriſdictiōis: ſʒ concernūt adminiſtrationē regni dʒ minor filius regis exercere cū auctoritate curatoris ſui. no. bar. in. l. q̄dā cō ſulebāt. ff. de re iu. de quo Oldr. ꝯſ. lij. Jo. and. i addi. ſpe. titu. de tute. Jmo. ⁊ Domi. in. c. grādi. de ſup. negli. p̄re. in vj. niſi aliter pro bono regni p regnicolas ordinaretur vt factū fuit de rege moderno in trib[9] ſtatibus turonis cō-

Rex frācie i qua etate pōt coronari.

gregatis. ſtatuit autē Karolus q̄nt[9] q̄ in. xiiij. anno ⁊ nō ante rex frācie inungeret̄ ⁊ coronaret̄. ⁊ extūc plenā regni adminiſtrationē hr̄et. Salomō tn̄ legit̄ inunct[9] in. xij. āno. lxxviij. di. §. hoc regulare: ⁊ beat[9] Ludouic[9] rex frācoꝝ ſilr̄ rex modern[9] Karolus. viij. inunctus fuit ⁊ coronatus ante. xiiij. annū.

a ¶ Obligamur. nota tria incumbentia officio regio. ſ. eccleſiā tueri: miniſtros eccleſie cuſtodire ⁊ protegere: et ſancta decreta ſeruari facere.

b ¶ Cum itaq. tertia pars.

c ¶ Tp̄ib[9]. circa ānū dn̄i. M. cccc. xxx. ꝯſiliū baſiliē. i ſpūſctō legitie ꝯgregat̄.

Baſilienſe conciliū qn̄ fuit cōgregatum.

d ¶ Conſtantieñ. quod incepit anno M. cccc. xvj. et Senoñ. quod p̄mus fuit Papie: poſtea ex cauſa tranſlatum eſt ſenis: fuit anno. M. cccc. xxij. aut circiter. j. de aucto. ſa. gene. cōci. c. freq̄nēs.

e ¶ Romanoꝝ. a roma que a romulo qui interfecit fratrē ſuū remū nomen ſumpſit. ff. de re. di. l. ſi. vij. q. j. i apib[9].

f ¶ Pōtificū. quaſi pōtē ⁊ viā alijs faciens vita doctrina ⁊ exēplo. xxj. di. cleros. §. pōtifex. ⁊ de multiſ noib[9] ſummi pōtificis. no. Archi. in. c. j. de ꝯſti. in. vj.

g ¶ Approbatiōe. vide approbationē baſilieñ cōcilij: tum ex decretis cōſtantieñ. ⁊ ſeneñ. cōciliōꝝ. tum ex approbatione duoꝝ Ro. pō. tum etiā approbat ex ſctitate multoꝝ q̄ interfuerūt inter q̄s Ludouic[9] alamādi cp̄s arelatē. cardinalis vir ſctē vite ſingularisq colūna cōcilij baſil. cui diu p̄ſedit multis coruſcat miraculis. imperator etiā ſigiſmūdus cōfeſſus eſt et recognouit in p̄pria pſona pluries ipm cōciliū baſilie. eſſe verū et ſemper fuiſſe vere cōtinuatū: qua propter diu ſtetit in baſilea. imperator quoq ⁊ patriarcha ioſeph cōſtantinopolitani p bullas aureas hoc ipſum proteſtati ſunt. ſilr̄ oēs reges ⁊ principes. p̄lati q̄ʒ ⁊ cardinales quidā per ſeipſos. alij vero per p̄curatores.

Baſilieñ. ꝯcilio q̄ interfuerūt

h ¶ Martini. v. q̄ fuit elect[9] in papā p cōciliū cōſtātiē. depoſitis alijs cōtēdētib[9] q̄ diu ſciſma habuerūt: ⁊ ꝯciliū iuſſit congregari in baſilea cui morte p̄uētus nō īterfuit ibidē. tn̄ miſit iulianū tūc legatū ſuū tituli ſctī āgeli anno. xiiij. ſui pōtificat[9]. kal. februarij p celebratione cōcilij. ⁊ ei ſucceſſit Eugeni[9] quart[9] q̄ iʒ approbaſſet ꝯciliū baſiliē. ⁊ ad baſileā miſiſſet dictū legatū p̄die kal. May. pōtificat[9] ſui anno p̄mo. ac etiā diſſolutionē dicti ꝯcilij p ipm attētatā anno. M. cccc. xxxiij. ⁊ ſui pōtificat[9] anno. ij. reuocaſſet in publica ſeſſiōe ſua rome celebrata apud ſctm̄ petrū. xvij. kal. Januar. j. eodē anno ⁊ p ſuas bullas patētes p̄miſiſſet de cetero dicto cōcilio obedire cōfitēdo ipſum cōciliū ſemp fuiſſe vere continuatū: voluit tn̄ poſtea decreta ꝯcilij cōſtātieñ. ſeruare nec obedire ꝯcilio baſilieñ: aſſerēs magis ecōtra debere fieri. et illud iterato diſſoluit ⁊ trāſtulit ferrariā. j. de can. §. ſtatuit. ꝟ. ne tn̄. p̄pter reductionē grecoꝝ ⁊ inde florētiā p̄pter ſuperuenientē ibi peſtē. vn̄ orit̄ grādis altercatio ſcri

Pragmatica ſanctio an fuerit approbata.

dñici gregis agrū[a] reformandū q̄ꝫ debite in capite et in mēbris ſtatū eccl'iaſticū q̄ his dieb⁹ indigere videẜ abūdante neq̄tia[b] ꝛ frigeſcēte hoim charitate coadunareẜ[c] ꝛ celebraretur. vt repſſis deformitatum ſceleruꝫ regnātiū enormitatibus pnitioſis[d]: q̄ p vniuerſam xp̄ianitatē lōgorūꝫ ſctōꝝ antiquoꝝ patrū ɔtēptis ſpretiſꝫ decretis ꝛ inſtitutis ſalutarib⁹ multas clades[e] multaꝫ diſcrimina pɔthdolor inieciſſe viſe ſunt. Diuin⁹ honor refloreret in terris. lumē catholice veritatis xp̄o vera luce[f] largiēte effulgeret. eccleſiaſtice libertatis[g] cōſeruatio ſubſiſteret: ꝛ populus chriſtianus

bētiū de hac materia nā vna pars dicebat papā eſſe ſupra ɔciliū alia ɔciliū eſſe ſupra papā: ppterea a cōcilio baſilieñ. citat⁹ fuit p̄dic kal. Aug. āno. M. ccccxxxvij. ſuſpēſus ab adminiſtratione papatus. ix. kal. Februa. anno. M. ccccxxxviij. ꝛ ēt depoſit⁹. vij. kal. Iulij. an. M. ccccxxxix. in locū cui⁹ fuit elect⁹ a ɔcilio baſilieñ. Amede⁹ dux ſabaudie poſtea dict⁹ felix. v. ſꝫ nō curauit Eugeni⁹ ppter qđ fuit ſciſma qđ durauit annis. ix. et vſꝫ ad mortē Euge. in loco cui⁹ fuit elect⁹ in vrbe Nicola⁹. v. cui ceſſit felix in fauorē vnionis eccl'ie

Uerſ⁹.

de q̄ q̄dā. Lux fuiſſit mūdo ceſſit felix nicolao. anno. M. ccccxlix. de ɔcilio baſilieñ. dicit frater Antoni⁹ archiep̄s flo. in. iij. parte ſum. ti. xxij. in p̄e. et. c. j. §. v. q̄ fuit a p̄ncipio canonice ɔgregatū et verū ɔciliū. ſed poſt diſſolutionē ei⁹ p dictū Euge. papā. iiij. xiiij. kal. Octobris. anno dñi. M. ccccxxxvij. factū eſt ɔcillabuliū etiā latibuliū ſerpētꝫ antiq̄ baſilicū generātis. Idē dicit in. ij. pte ſum. ti. iij. c. xj. §. x. vbi nitiẜ rñdere ad rōnes in ɔtriū faciēdas. ꝛ pius papa. ij. antea dict⁹ Eneas ſilui⁹. q̄ iterfuit ɔcilio baſil'. fecit tractatū pro auctoritate ɔcilij baſilieñ. ſꝫ fact⁹ papa illū retractauit. fratri aūt Anto. rñdeā i decreta cōſtantiē. ꝛ baſil'. cōciliorꝫ. j. de aucto. ge. cō. c. j. ꝛ. ij. ꝛ decretū ɔcil'. baſil'. qđ icipit cōpatiēs. de. iiij. id⁹ octobris. āno. M. ccccxxxvij. in q̄ caſſaẜ ꝛ annullaẜ p baſilieñ. cōciliū cōuēticulū ſeu cōciliabulū ferrariē. ꝛ in ep̄la eiuſdē ɔcilij q̄ icipit: grāde periculū. de anno. M. ccccxl. rñdeat eidē pulchra oratio eiuſdē cōcilij rñſiua ad ep̄lam Euge. iiij. inuectiuā ɔ citationē ab ipſo ɔcilio: ɔ ipm Eug. decretā q̄ icipit. eccleſiā ſuā. de. vj. kal. octobris. anno. M. ccccxxxvij. ꝛ implebat ep̄la Euge. iā vobis. Inſup ɔciliū pape rñdet baſil'. tria ſeptē. cruce trina lotaꝫbinis i ep̄la q̄ icipit: cogitāti.

Pi⁹ papa. ij. interfuit cōcilio baſilienſi.

a ¶Agrū. i. miliātē eccleſiā. ɔcor. de vb. ſi. c. exiui de paradiſo. lib. vj. in cle. ne in agro. de ſtatu mo. ꝛ hꝫ dñs vineā. de magi. c. vlti. j. de aucto. ſa. concil'. frequens. et domū. de cuſt. eucha. c. ij. j. de ta. pēdē. in cho. c. j.

b ¶Neq̄tia. ſi. v. in. l. iij. §. iulianus ait. ff. de lib. exhi. ſonat i malā partē et notat dolū. ff. đ edi. edic. l. cū aūt. §. excipit. ꝛ ad neq̄tiā ois natura pna eſt. xij. qđ. j. ois etas in p̄e. cle. hūana eñ natura q̄dāmō labiẜ ad delicta. in aut. de mo. § ſi q̄s igiẜ. circa fi. coll'. j. ꝛ pɔthdolor dierū creſcēte malitia videm⁹ mūdū i deteriora plabi. in extra. Io. xxij. dierū ideo facti ſūt canones ꝛ leges: vt hūana coerceaẜ audacia ꝛc. iiij. diſ. facte ſūt. i p̄e. greg. §. ideoꝫ.

Natura pna eſt ad malum.

Leges quare facte ſunt.

c ¶Coadunaretur. i. congregaretur. coadunari dicuntur etiam qui in vno loco ſunt: ſed multum diſtāt. no. Bar. ff. vi bo. rapto. l. pretor. §. hoc edictum.

d ¶Pernitioſis. i. peſſimis. pernitioſum exemplū reuocādum eſt etiam ſi aliter non eſſet malū. xxiij. diſt. §. verū. no. Io. and. in. c. ſacroſan. de elec.

e ¶Clades. ſi. ver. in aut. ppetua. C. de ſacroſan. eccle.

f ¶Luce. Io. j. xxj. diſtin. cleros. ver. accoliti. in. c. cum ex iniuncto. in prin. de here. ꝛ ſacerdotes ſunt lux mundi. xciij. diſ. ſacerdotes. xxiiij. q. j qm̄ vet⁹.

g ¶Libertatis. cōtra quā ſtatuta et cōſuetudines nulla ſunt. de ſta. ꝛ cōſue. cō. li. ec. p to. col'. x. in aut. caſſa. C. de ſa. ſan. ec. in. c. j. de immu. ec. li. vj. et ea ſeruantes ꝛ ea ſeruari facientes ſunt excōicati. c. nouerit. et. c. graue. de ſen.

Statuta ɔ libertatem eccl'iaſticaꝫ ſunt nulla;

excō. ⁊ illi q̄ turbāt ſeu īpediūt iuriſdi- tionē eccl'iaſticā p ſe vl' p alios directe vl' p obliquū ⁊ q̄ ad illud dāt auxiliū/ ꝯſiliū vl' fauorē. i. c. pe. ⁊ fi. de imu. eccl'. in. vj. in. c. nō minꝰ. eo. ti. p q̄s tex. dicit

fincoꝛā pluribus. in. l. heredes. §. palā. ff. de teſta. ff. de iu. fiſ. l. nō itelligif. Et an puniaf plꝰ clā factū ꝙ palā. no. gl. et Cy. in. l. nemo. C. de ſum. tri. Hen. in c. cū inhibitio. de clā. deſpō. Jo. fa. iſti.

Jo. an. in. d. c. nō minus. Panoꝛ. in. d. c. aduerſus. de imu. ec. ꝙ iſiniti iudices ſeu rectoꝛes ſunt li gati q̄ nō ſolū dimi nuere ſed etiā ſub- trahere iuriſditio- nē eccleſiaſticā mo liūtur. in q̄bus aūt cōſiſtat eccl'e liber tas ⁊ q̄ dicunf ſta tuta ꝯ libertatē ec- cleſie. no Jnn. in. d. c. nouerit. Hoſti. in c. fi. de re. ec. nō ali.

ſalubꝛiter regeref ac ꝑduceref i ſa lutē. Que q̄dē ſcā ĝnalis ſynodus hmōi defoꝛmitates in eccleſia dei paſſim[a] īdies[b] excreſcere ⁊ moꝛes coꝛruptiſſimos eādē inficere ꝓſpi- ciēs: cūctꝫ palā[c] curau't igerere mo nita ſalutis: ac circa ꝑdicta ꝙtū cū deo potuit efficacif ꝓuidere. Cōſi- derāſq; ad hec iter alia ꝑcipua[d] ma xime[e] ꝯuocatā adunataq; extitiſſe certa decreta certaſq; oꝛdīatiōes ⁊ ſtatuta ſolēnia fecit ⁊ cōdidit q̄ per ſuos[f] oꝛatoꝛes[g] ⁊ nūtios[h] ꝑcipuos

de iterdi. §. ſequēs. Bar. in. l. ꝑtoꝛ. §. in hac actiōe. ff. vi. bo. rap. Panoꝛ. in. c. cū quidem. de iureiu.

d ℂ Precipua. i. ſpe cialia. ſic. ff. de offi. ꝓcu. ce. l. j. q̄ſq; ꝑci- puū. i. ꝑferendū. C. de iudi. placuit.

e ℂ Maxime. i. ꝑn cipaliter. ⁊ cōpara- tiue capif idē iplī- cans in caſu ꝯuerſo ſm ꝓpriā ſbi ſigni ficationē. vt in. c. au

Archi. in. c. j. de iureiu. li. vj. p legiſtas. in. d. auf. caſſa. ⁊ ibi late ꝑ Saly. i repe. Fran. de zabarell'. Car. flo. in repe. c. perpēdimꝰ. de ſen. excō. Pañ. ꝯſ. l. xiij. et. lxxxiiij. cum aūt rex frācie ſit pugil eccl'e ⁊ iter oēs xp̄ianos xp̄ianiſſimꝰ dꝫ cuſtodire iuriſditiones ⁊ libertates eccl'iaſticas: ſed officiarij eiꝰ in multis hodie turbāt eccleſiā in ꝑdictis: ita ꝙ niſi deus ꝓuideat tādē iuriſditio ⁊ li- bertates eccl'e euaneſcēt. ſicut tēpoꝛe philippi regis de valeſio. Petrꝰ de cu neriis putauit auferre iuriſditionem tpalē eccl'ie. ſup quo vide diſputationē factā i nemoꝛe vincēnaꝝ ⁊ diſputatio- nē cui rñdeat aluarus ⁊ vide pul- chre in q̄bꝰ turbanf eccl'ie p pe. iac. ti. de cau. ex q̄. vaſ. quā eſt de iu. col. xvij. ⁊ ſe. ⁊ i ti. de ꝯdi. ex. l. iuſti. vbi ēt ponit multa i q̄bꝰ turbanf iuriſditiōes baro nū comitū ⁊ alioꝝ iuriſditionē hn̄tiū.

Rex frācie dꝫ eſſe protectoꝛ ecclesie.

Petrꝰ de cuneriis tpales eccl'ie iuriſditio- nē voluit auferre.

a ℂ Paſſim. i. indifferēter. ⁊ in oībus ſtatibꝰ eccl'ie. ſi. ver. in. l. ne paſſim. C. de inriſ ⁊ fa. ig. de ſepul. in nr̄a. de reg. ad apl'icā. ad fi. in extrauag. Joā. xxij. dierum. & etiā paſſim. i. ſine cauſe co gnitione. ff. de mino. l. verū. §. ſciendū.

b ℂ Jndies. i. quotidie.

c ℂ Palā. ſit palā qđ publice fit. l. pa- lā. ff. de ſb. ſi. l. palā. ff. de ri. nup. ⁊ qđ

ditis. ⁊ ibi glo. ⁊ doc. de elec. c. ſpōſam. de ſpōſa. de fi. pꝛeſ. ad abolēdam. ⁊ ibi Guil. ⁊ Hen. in. c. q̄m frequēter. §. ſi vo. vt lit. nō cōteſt. C. de teſt. l. fi. §. ſinantē. q̄ſq; impꝛopꝛie pꝛ'm. xviij. diſ. ꝯuenit. de lo. cōpe. cū ꝯtingat. p Cy. in. l. j. C. de reſcin. ven. Hen. in. c. vniuerſitatis. de ſen. excō. Bar. in extra. ad repꝛimēda.

f ℂ Suos. i. dn̄m Girardū epm̄ ſancti pōtij thomeriarū abbatē virziliacēſ. magiſtros tho. de coꝛcell'. ſacre theo. ⁊ Guil. Hugo. meteſ. Archi. legū doct. ⁊ Jo. amanze canonicum Lugduneſ.

g ℂ Oꝛatoꝛes. i. ambaſſiatoꝛes q̄ de- bent eſſe viri magne auctoꝛitatis bo- ni fideles ⁊ eloquētes. c. ad aplice. cir. pꝛin. de ſen. ⁊ re iudi. in. vj. j. q. j. eſtote. et grati ſaltim nō odioſi illis ad quos mittūtur. in ep'la inter claras. in fi. C. de ſum. tri. q2 cū his q̄ diſplicēt ⁊c. xlix. diſt. §. j. iij. q. vij. in grauibus. ⁊ munus ambaſſiate eſt officiū publicū. C. ex q̄. cau. ma. l. j. qđ cogitur ciuis pro ciuita te ſuſcipere. no. in. l. ſi quis decu. C. de decu. lib. x. ⁊ ibi Bar. no. in. d. c. ad apo ſtolice. ⁊ ibi domi. Et an eis ſit creden dū ſine lr̄is public's. vide Bar. in. l. pa latinos. C. de co. ſun. ſiſ. lib. xj. aliq̄ſ ſu mif oꝛatoꝛ p aduocato: vt in. j. cōſti. ff. h ℂ Nūtios. ꝫ eminꝰ ĝnalis ē. ꝓpe nū

Oratorū qualitates.

nobis ꝛ eccl'ie regni ꝛ delphinat⁹ noſtro℞ antedicto℞ p̄ſentari fecit ꝛ exhiberi: nos plurimas cū carita te ꝛ p̄latos ceteroſq₃ viros eccl'iaſti cos ipſam noſtro℞ regni ꝛ delphi natus eccl'iam[a] rep̄ſentantes ma xima cū inſtātia exhortādo ꝛ obſe crādo[b] vt decreta ſtatutaq₃ ꝛ ordi natiōes ab ipſa ſctā ſynodo p̄miſ ſas ob cās facta ꝛ cōdita recipere vellem⁹ etiā ꝛ acceptare. Eademq₃ q̄tū nr̄e regie dignitatis intereſt p vniuerſum regnū nr̄m ꝛ delphi natū[c] inuiolabil'r ppetuoq₃ obſer uari facer̄ dignaremur. Quib⁹[d] attente ꝯſideratis vt viā tutiorē ac deo gratiorē eligere valerem⁹ ha bita ſup his magni ꝯſilij nr̄i deli beratione[e] permatura archiep̄os: ep̄os: capl'a notabilia: abbates: de canos: p̄poſitos ceteroſq₃ p̄latos eccl'iaſticos ac diuini[f] ꝛ humani[g] iuris magr̄os doctores[h] ꝛ ſcienti ficos viros vniuerſitatū ſtudio℞[i]

cupat legat⁹: q̄ ſū. pō. vel a p̄ncipe aut rege cū maria ptāte ad p̄uinciā ciui tatē vl' p̄ſonā aliqua deſtinat. ff. de of. aſſeſ. l. diē. §. vl. de of. le. p to. maxima℞ eſt ptātum legati principis p excellē tiā nuncupāt cete ro℞ ꝟo ſi nobiliū nuntij a gn̄ali non recedentes vocabu lo miſſi vel nūtij ap pellantur. no. in ru bri. C. de lega. li. x. ꝛ multa nuntio℞ no mina vide p ſpe. ti. de cita. §. ſequit̄ ꝟſ. ſit quoq₃ citatio.

a Eccl'iaꝫ. de ec cleſia gallicana ha bes in. c. nouit. xij. di. i. c. i gen̄. de elec. in. c. q̄to. de magiſ.

b Obſecrando. plus eſt q̄ hortari. ac p et copulatiue ponit̄. ꝛ in. l. nemo. C. de ſum. tri. c. cuꝫ acceſſiſſent. d̄ ꝯſti. j. de ele. c. iꝫ. §. j. ꝟ. ve runtn̄. iterdū illati ue. xxxj. di. c. j. aliq̄n̄ expoſitiue. C. de ſa. ſā. ec. l. decerni m⁹.

Francie re gnū n̄ cōpre hēdit d̄lphi natū.

c Delphinatū. ar. q̄ regnū frācie nō ꝯp̄hēdit delphiatū poſſeſſū a p̄mogēi to. regi. iō hoc caſu videret̄ q̄ ordiatio nes frācie n̄ extēderēt̄ ad illos d̄ d̄lphi natu: niſi expſſuꝫ eēt aut al's ꝯſtaret d̄ mēte p̄ncipis cū hec copulatiua ac/co pulet iter ꝯ̄uerſa iur̄ no. l ru. ff. d̄ iu. ꝛ ſa. ig. i. c. q̄relā. d̄ ſim̄. nā l hoc pe. ꝛ i cō clu. ho℞ decr. ſemp d̄lphinat⁹ diuidit̄ a regno p copulatiuā.

d Quib⁹. quarta pars.

Lex matu re fie ri dꝫ.

e Deliberatiōe. lex cū magna d̄libe ratōe maḡtū ꝛ pce℞ fieri dꝫ. l. hūanū. C. d̄ le. i aut̄. hita. C. ne fi. p pa. l. ipialē. ibi hiroꝛc. d̄ phi. feu. ali. p Fre. c. ꝯſtāti n⁹. xcvj. di. ꝛ q̄uiſ p̄nceps legi. ſolut⁹ ſit l. p̄nceps. ff. d̄ le. c. p̄poſuit. d̄ ꝯceſ. p̄. in agibilib⁹ tn̄ deliberatōe vti dꝫ. c. d̄libe. de of, le.d. vj. ff. de his q̄ i teſ. de. l. prie.

vnde cū deliberatione ſunt ſnīe p̄ferē de. C. de ſen. ex peri. re. l. ij. in cle. paſto ralis de re iu. §. verū. in extraua. Joan. xxij. execrabilis. §. nos itaq₃. ꝛ ideo cō cilia dicūtur eſſe maioris autoritatis q̄ decretales epi ſtole: q2 cuꝫ maiori deliberatione ſiūt. xx. di. d̄ q̄b⁹. ar. l. fi. i fin. C. de fideicō. c. prudētiā. §. illa. de of. deleg. ideo dicit archi. i. c. j. d̄ ꝯſti. li. vj. q̄ reſcripta ꝫ cō cilia ipetrata nō va lēt niſi ſingularē d̄ illo ꝯcilio faciāt mē tionē: ſꝫ ipetrata ꝫ d̄cretales ep̄l'as va lēt ex gn̄ali cl'a nō ob. aliq̄ decre. qd̄ di cit bn̄ not. Bal. i. d. l. hūanū. ſi eſt ve℞ p q̄. c. nōnulli. §. j. d̄ re ſcri. ꝛ ibi Pan̄.

Conci lia vin cūt de creta les e piſto las.

f Diuini ſacre. ſ. pagie. c. ſup. ſpecu la. ne cle. vel mo. c. ſup ſpe. de magiſ. j. diſt. omnes.

g Humani. cano nici et ciuilis. capi tulo. ij. de priuileg. in. vj.

h Doctores. q̄ debēt admitti ad cu riā ꝛ ꝯciliū p̄ncipis. ēt ad ſecreta indi cū. C. de of. di. iu. l. fi. no Geſſe. i cle. ij. d̄

Uni uerſi tas p quem poteſt erigi.

i Studio℞. erigēt vniuerſitas (mag. tē aut ſtudiū gn̄ale ad ſolū papā ſpe ctat. aut regē aut p̄ncipē: vt no. b. tho. i trac. ꝫ ipugnā. rel'. nā vt ibi d̄t ad eū q̄ regi rep. ptinet ordiare d̄ nutritiōi b⁹ ꝛ iſtructōib⁹ iuuenū i q̄b⁹ exercēri d̄ beāt. vt d̄r. x. eth. ꝛ policia ordiat diſci plinas. vt hr̄. j. eth. q̄s debitū eſt eē in ciuib⁹ ꝛ q̄les vnūquēq₃ addiſcer̄: ꝛ vſq₃ q̄ hēat. d̄ q̄ Ant. i. iij. p. ſum. ti. xxij. c. vj. §. xvij. ꝛ ti. v. c. ij. §. j. ꝛ p̄cipue theologia aut iure cān̄. ſpectat ad papā. Hodie ꝟo vt i plurib⁹ eccl'ia attraxit ſibi col latione ſtudio℞ ꝛ merito cū multū fa ciant ad interpretatione fidei noſtre

vt colligit ex auf.hita.C.ne fi.p pa.vñ papa ɔcedit ex ꝑuilegio certꝭ ciuitatib⁹ ꝛ locis ꝓut sibi expediēs vꝫ ꝙ ibi sit studiū gnale: ꝛ ꝙ ibi fiāt mgri ꝛ doctores ꝗ ibi legāt ꝛ regāt.no.pe.ia.ti.ꝺ in ite. re.vi pos.agi.rescis.

vo.ꝛ ibi doc.ꝙꝛ talia feuda ꝑncipatuū nō diuidunt.l.imꝑatorē.§.ꝑterea.ꝺ ꝓ da ꝑn hi.feu.ali.ꝑ Fre.no.l.c.hꝭ des. de test. cipa- Bald.in auf.hoc amplꝰ.C.de fideicō. tuū nō ꝙꝛ omne regnū in se diuisuꝫ desolabit. Matth.xij. Luc.xj. xxv.q.ij.si ea.ꝛ dicit Arist.ꝑlalitas ꝑnci patuū mala. vn⁹ ꝗ ꝑnceps.iō dicit.l.ꝙ necesse ē rei publi- ce ꝓuēnī ɔsuli.l.ij.§. nouissime.ff.de ori. iu.ff.de admi.tut.l. iij.§.ꝙ i tutorib⁹.et olim gentes regni. Feu a diui- dunt.

Studia generalia ꝗ sunt. a ¶ Gnaliū.dicunt gnalia studia ꝗ hābēt studiū ex ꝑuilegio vt studiū parif. vꝫ ex ɔsuetudie cuius initij nō est memoria.gl. ꝛ doct.in cle.vnicū.§.in stud. de sepul.doct.i.c.ij. de ꝑuil.in.vj. Et lꝫ

gnaliū¹ ꝛ alios de regno ꝛ delphinatu nris in maxio copiosoꝙꝫ nūero apud nos l hac nrā bituricē. ciuitate celebri nuꝑ ɔuocari fecim⁹ ꝛ ɔgregari. In qua ꝗdē solēni congregatiōe in capꝉo sctē capelle nostre b bituricē. celebratā ꝑsidētes. assistētib⁹ nobis ꝑmogenito ᶜ nro

iura possint legi invillis aut castris ꝛ vbiꝙꝫ:nō eñ est timor vt ꝑuertant cuꝫ volumina sint hodie notissima ꝛ multū cōmētata. Talis tñ loc⁹ non hēbit ꝑuilegia studij gnal.nisi ei idulgeat a ꝑncipe vꝫ ɔsue.l memoriali.no.bar.in ꝑe.ffoꝝ.Pan.i.c.tue.de cle.nō resi.vbi di.doct.ꝙ si i hmōi locis aliꝗ studerēt bona fide ꝛ sine fraude: vt ꝙꝛ propter guerrā vꝫ peste nō auderent accedere ad studiū gnale: gauderēt priuilegio scholariū.Et no.ħ ꝙ vbi rex facit aliquā ɔuocationē gnalē:aut ɔuocat tres stat⁹ regni sui:dꝫ ɔuocare vniuersitates ꝑsertim si tractet de negotijs eas tāgētib⁹.ad hoc.ſ. de coll.c.i.§. vt ꝟo. ꝟ.adijciēs.c.si.de his ꝗ fi.a pla.ꝗꝺ no. ſ.de an.sa.ge.ꝯci.c.freꝗnēs. in prin. b ¶ Nre.ꝗ ad tuitionē.ꝙꝛ ꝑson⁹ ꝛ fundator.sl.i.c.cū capella.i ꝑn.de ꝑuil.nō ꝗ ad dñiuꝫ cū ad ꝑncipes palacia: ad sacerdotes ecclē ptinēt.xxiij.q.viij.cōuenior.xl.q.ij.ꝗcūꝙꝫ.c.ꝑterea ꝺ in.pa. c ¶ Primogenito.dꝛ ꝑmogenit⁹ queꝫ nullus ꝑcedit etiā si nullus seꝗt.l. primus.ꝛ.l.proximi.ff.de ꝟ.si.c.ioseph. eo.ti.Et ꝑmogenito debet regnū frācie ꝑ successionem iure ꝑmogeniture ꝗꝺ est a iure diuino. Gen.xxvij.c. vij. q.i.ꝗ periculosum.licet enim in reb⁹ priuatis fiat diuisio equaliter inter liberos.in auf.in successione.C.de suis ꝛ leg.here.tñ in regno ꝛ alijs magnis dignitatibus secularibus primogenitus ꝑfertur alijs filijs.in.c. lꝫ in fi. de

vnū sibi eligebāt.l.ex hoc iure.ff.ꝺ iu. ꝛ iu.vt regna nō minuerent:sꝫ i genio augerent.l.obseruādū.ff. de of.ꝑt. Et tales ꝑmogeniti vsꝙꝫ adeo hñt certam spem in dignitate pris. puta regia si sit rex ꝙ inuita pris pñt appellari reges.tex.ꝛibi gl.in.c.si.xxiij.q.i.lxiij. dj.adrian⁹.j.ar.ff.de de fideicō.li.l.cū cari ꝟo.§.plerūꝙꝫ.no.Bal.in.l in suis.ff. ꝺ li.ꝛ po.in.l.questiū.§.si mihi.ff.de le.j. Et ideo ius ꝑmogeniture videt transmitti ad posteros ēt vincēte pre:vt no. Old.ɔsl.ccxxij.vbi dicit ꝙ si ꝑmogenitus añ adeptionē regni vincēte pre decessit relicto filio iste filius ꝑmogeniti dꝫ auo succedere i regno.ꝛ ꝑferēd⁹ est patruo.sicut eñ spem cōpetentēꝫ pri ex ɔ̄ciū cōditionali trāsmittit ipe pꝛ i filiū.ff.de ac.ꝛ ob.is cui.insti.de ꝟ.ob. §.ex ɔditionali. sic speꝫ in regno quā hꝫ ꝑmogenit⁹ trāsmittit in filiū:cū cēseat fili⁹ eadē ꝑsona cū pre.C.de ipu.ꝛ ali.subst.l.si.ꝛ vna caro.xxxv.q.iij.hac autoritate.ꝛ ꝑsona pris dꝫ ꝑ filiū repsentari ꝛ ibi esse ꝛ stare.C.de agri.ꝛ cē. l.cū scim⁹.li.xj.ēt in successiōe reꝝ pri uatarū,ples filij premortui tenet locū patris in successione ita ꝙ succedat in hereditate cū patruis ꝑ stirpē. instit. de here.que ab intest.defe.§.cū filius. vbi no.Joan.fab.Pan.in.d.c.licet. de quo Jo.and.in addi.specu.de feu.per Bal.in.d.l.ex hoc iure.in.l. intestato. C.de suis ꝛ le.here.Cy.in.l.diuina.C.ꝺ bo.ma.Bald.in.l. cū antidoribus.C.

de iu.dell.videt caſus l.d.c.l3 vbi nepos pferk patruo in ſucceſſione regni ⁊ l3 ibi regnū fuerit radicatū in pſonā pmogeniti cū de illo nō poſſit pr diſponere ad libitū iux ea q̄ le.⁊ no.marie p Bal.in.c.j.de ſucceſ.feu.⁊ l pro.illi⁹ li.feu.p Inn.in.c.grādi.de ſup.ne.pre.in vj.pro tn̄ ibi diſponit ꝙ fili⁹ pmogeniti repſentat ipm pmogenitū.⁊ vide late p Pan.ↄſl.lxxxvj.⁊ ↄſl.xij.vbi dicit ꝙ qꝛ hmōi dignitates regie ⁊ pncipatuū ſunt indiuiſibiles nō debēt in eis hre legitimā alij liberi: ſ3 debēt relinq primogenito loco ſue legitime. arg.ff.fa.herciſcū.l.qdā. de iu.pa.l.fi.d.c.l3. no. Bar.in aut.ex teſtō.C.de colla. tn̄ primogenit⁹ d3 ſubuenire ſuis fratribus attētis facultate et dignitate:alꝛ ius eſſet irrōnabile.ar.l. maximū.C. de li.pre.in.l.j.ff.de tute.⁊ ra.diſ.no.Io.an.in regula ſine culpa.de reg.iu.li.vj.in mercu.Bal.in.l.j.C.de ſū.tri. ſ3 i alijs bonis imobilib⁹ ⁊ mobilib⁹ debēt hre legitimā.iux aut. nouiſſima.C.ꝺ inoffi.teſta.Io.anrē de imo.in.d.c.grādi.tenet ↄ.ꝙ pferēd⁹ eſt patru⁹ nepoti in regno.qꝛ aut iſte nepos vult venire xtute ↄſuetudinis regni⁊ nō pōt qꝛ illa diſponit de pmogenito: ſ3 primogenit⁹ eſt patru⁹ reſpectu nepotꝫ.ad hoc.d.c.ioſeph.⁊.c.nā ⁊ ego.de xb.ſi. aut vult venire ꝺ iure cōi ⁊ ſilr nō pōt p rōnē.l.iij.C.de bo.q̄ li.Idē Bar.i aut. poſt fratres.C.de le.here.nā de iurꝫ rigore preferk patru⁹ filio fratris: vt iſti.de legi.agna.ſucceſ.i pn. ſ3 ex eqtate ſtatutū ē ↄ̄rū in ſucceſſione aſcēdētiū ⁊ collateraliū i filijs fratrū:vt.d.§.cū fili⁹.⁊ l.d.aut. poſt frēs. Ideo cū eqtas illa ſolū ſit ſcripta qn̄ agik vt eq̄liter ſuccedant cū patruo nō vt ei pferak:erit ſec⁹ dicēdum vbi alter pdictorū eſt alteri pferēdus:qꝛ nō viget eadē eqtas imo videk ꝙ ſi op3 alterū pferri et ſic alterū eorū p alterū excludi poti⁹ nepos d3 excludi p rationē.d.l.iij.de bo.que li.ad hoc bo.tex.i.l.legitima.§.ſi duo.ff. de legi.tu.in.l.ſi libertus.§.ij.ff.de bo.liber.et ibi hoc tenēt doc. de hoc vide pulchre per Frā.de aretio.conſ.clxiij.Sed an fili⁹ genit⁹ ante adeptionē regni debeat i regno pferri genito poſt regnū adeptū.gl.Cy.⁊ Io.fa.in.l.impialis.§.his illud.C.de nup.dicūt ꝙ an̄ nat⁹ nō ſuccedit ſ3 pmogenit⁹ de poſt natꝫ: qꝛ nō cēſek fili⁹ regis an̄ regni adeptionē nat⁹ p.d.§.his illud.l.ſenator.C.de dignı.li.xij.de pn.agē. in re.l. q̄cūq3.e.li.fa.qꝺ no.Bar.i.l.ij.§.i filijs.ff.de decu.vbi videk ſentire ꝙ nobilitas nō trāſit ad liberos natos an̄ acq̄ſitionē dignitatis vl nobilitatꝫ.p hoc.l.pe.⁊ fi.C.de decu.li.x.alij dicūt ꝙ pmogenit⁹ ante regni adeptionē pferak cū xe tpe mortis repiak pmogenit⁹.ad hoc.l.ij.§.hereditas ff. de ſuis et le.he.l. ſenatoris filiū.in fi.ff.de ſena.de pe.l.moris.§.ſ3 vtrū.de decu.l.ij.i fi. ſucceſſio aūt cōpetit poſt mortē.ff.de col. bo.l.j.fa.no. p geſſe.in extrag.execrabilis in.g.ſed q̄d cēt ccōtra.qꝺ no.j.de nu.⁊ q̄li.cardi.c.j.in x.filij. hoc vult Pe.Iac.ti.de cau.ex qui.vaſ.Guil. de cu.in.d.l. ſenator.hoc limitat qn̄ pr fact⁹ ē rex ſm naturalē ordinē ſucceſſiōis vt qꝛ erat ꝺ illa ſtirpe regia.ſec⁹ ſi fact⁹ eēt rex ex accidēti vl ex electiōe vl alꝛs cū nō ſupeſſet aliq̄s de illa ſtirpe.pmo em̄ caſu an̄ natus pferk:vt pmogenit⁹:qꝛ l3 tpe acq̄ſitionis regni ⁊ antea eſſet nat⁹ ⁊ ante nō poſſet dici fili⁹ regis: erat tn̄ fili⁹ regis talis cui erat iplicit⁹ ſtat⁹ regis ⁊ ad regnū ſpē habebat a ſuperiorib⁹ patris pro quo.ff.de ſena.l.emācipatū.§.fi.ar.ff.q̄ po.in pig.ha.l.potior.ſcꝺo rn̄ſo.pro quo dicta.l.in ſuis. fa.l.iij.ff. de liber.⁊ rele.⁊ qꝺ ibi no.Bar.idē dicēdū in filio naturali primogenito p ſubſeq̄ntes mrimoniū legitiato an̄ natiuitatē legitimi vt ſuccedat prī i regno.no.Iac.de bel.vi.in.c.naturales ſi de feu.cō.fu.col.x.p.§.dubitatū.i aut.de iceſ.nup.col.ij.l.cū q̄s.C.de natu.li.vbi lex pmo natos ⁊ p mrimoniū legitimatos alijs natꝫ poſt ex mrimonio eq̄parat ⁊ eq̄les reddit.p.c.tāta. qui fi. ſunt legi.vbi vis mrimonij oēs maculas ⁊ turpitudines purgat.nec ob.d.c.naturales. qꝛ loq̄tur in alia legitimatiōe etiā ſi fieret p pncipē. ſcꝺo caſu pferk nat⁹ poſt adeptionē regni qꝛ filio an̄ nato nō erat ſtat⁹ regis iplicitus nec ad re-

Primogenitus ſuis fratribus ſubuenire tenetur.

Filius ante adeptionem regni genitus an pferat genito poſt regnum adeptum.

Nobilitas an tranſeat ad liberos an ipſam natos.

Matrimonium omnes maculas tollit.

nſo carissimo Ludouico delphio[a] viēnēſi. Karolo duce borbonij. Karolo de ādegauia cenomanie. Petro de britānia nepote. Bernardo comite marchie: necnō Ludouico vindocinij: ꝛ Guilł'o de tācaruilla comitib[9][b] ꝯſanguineis[c] nſis pluri

ꝑnū aliquā habebat ſpē cū ei⁹ paſ nō eēt de illo genere regali. vt dil. l. ſenatoꝝ. ſic itellige opinionē Ƶelā. no. Jo. raynaudi i tracta. nobilitatis: ꝛ vide Bar. ꝛ late ꝑ Bald. l. d. l. ipial. Bar. i. l. cū ſatis. C. ð agri. ꝛ cē. li. xj. Quid āt de naturali ꝑus genito a rege: poſtea legitimato ꝑ mſimoniū ꝫctū cū ꝯcubina poſt natiuitatē filij legitimi de alio mſimonio an debeat ꝓferri i ſucceſſiōe regni. vide no. ꝑ Jo. an. i. c. ſi ꝑ te. de reſcrip. i. vj. i nouella. Jo. an. in. d. c. grādi. ꝛ i. d. regula ſine culpa. i mercu. hē. i. d. c. tāta. vbi dicūt ꝙ nō: ſꝫ ꝙ ꝓfert legitim⁹ ꝑ. d. c. ſi ꝑ te. c. ꝗuis. ð reſcrip. in. vj. c. ſi aplice. de ꝓbē. eo. li. Si ei ꝑm mſimoniū eſt collatio legitimitatis eſt caſus i. d. c. ſi ꝑ te. ſi reſtitutio ſic caſus in. d. c. ꝗuis. ſi confirmatio. ſic caſus in. d. c. ſi aplice. ð ꝗ ꝑ Bar. i. l. bonoꝝ. ff. rē ra. ha. i. l. cū decē. ff. de ſolu. Bal. in. l. eā quā. C. de fideicō. late per Ant. roſelli de aretio. i tract. legitimatiōis. ꝓmo li. de cā finali. circa fi. lati⁹ ꝓpo. in. c. ꝑ venerabilē. §. qð aūt. qui fi. ſunt legiti. xxxiiij. coilū. et ſe. ꝛ. in. d. c. tanta. ij. q. Pan. conſi. lxxxv.

Delphin piſcis hoīes amat. a ¶ Delphino. delphin⁹ piſcis regi⁹ eſt ꝛ clemēs hūanā naturā diligens. multos em̄ naufragos ſaluauerūt delphini a ꝑiculis marinis: vt de arione ꝛ ꝑlibus alijs legit. cognoſcūt odore ſi hō mortu⁹ i mari cōederit de delphino: ꝙ ſi cōederit/comedūt ipm: ſivero nō comederit/a morſib⁹ alioꝝ ipm liberāt: ꝛ ad litt⁹ pellūt cū roſtris ſuis. ſic ꝛ ꝑnceps delphin⁹ clemētia ꝛ benignitate ſplendere dꝫ. in. l. fi. C. de do. inter vir. ꝛ vxo. l. imꝑialis. C. de nup. ꝛ

Princeps ſine aculeo[illegible] carere aculeo ſicut princeps apum: vt in pluribus non habet aculeum.

b ¶ Comitib⁹. ꝗs dicat dux marchio comes habet ꝗs di. dux. col. x. no. in. c. fundamēta. de elec. in. vj. ꝛ iſte tres dignitates ducat⁹/marchionat⁹/ ꝛ comitatus ſunt regales. vt. in. d. ti. et

de feu. mar. ꝛ ibi Bal. vñ creat ab ipſo vl' rege i regno ſuo excepto duce venetoꝝ ꝗ creat a ſenatu veneto de cōſuetudie. de ꝗ dicit Bal. i. l. decernim⁹ C. de ſcroſan. ec. ꝙ magis dꝫ hēre ꝑeminētiā dignitatꝭ ſuꝑ ꝑmores ciuitatꝭ ꝗ̄ dñiū. Et nota hic cōſiderādū ordinē ſeſſiōis ꝑncipū i ꝯſilio regis aſſiſtētiū: ꝙ ꝑmogenit⁹ regis dꝫ ſedere a dextris regis. no. i. c. ꝗ̄ ꝑiculo ſuꝫ. vij. q. j. Bal. i. d. l. decernim⁹. poſtea duces: deide comites magnates ꝛ ꝑceres: ita ꝙ dignior ſedeat a dextrꝭ: ꝛ iferior a ſiniſtris ad hoc. c. ſolite. de maio. ꝛ obe. ſꝫ ordinē ꝯſuetū: vt in. d. l. decernim⁹. xviij. diſ. §. j. i. fi. ff. de al. ſcri. c. j. de ma. ꝛ obe. ꝙ no. j. de aucto. ſa. ge. cō. c. ſacroſancta. Princeps ſedere debet ꝗ ordine alij ſibi aſſidere.

c ¶ Cōſanguineis. ꝗ liberis nō exñtibus ſuccederēt i regno frācie ſꝫ ordinē ꝗdus: videlꝫ ꝙ ꝓximior i ꝗradu eſt potior ad obtinēdū regnū iure hereditario. ꝛ ſi moreret tota ꝯdom⁹ regia ꝛ extaret vn⁹ de antiꝗ ſanguie ſi ꝛ nō eēt alius ꝓximior eſto ꝙ eēt i milleſimo ꝗdu iure ſanguis ꝛ ꝑpetue ꝯſuetudis ſuccederet i regno frācie iure hereditario nō ꝑ electionē: ſꝫ in alijs ſucceſſiōib⁹ poſt. x. ꝗdū admittat fiſcus. de iure cōi tñ i regno nō ꝑt fiſc⁹ ſucceder ſed ipe ſanguis ꝗ ꝑpetuus eſt: vt no. Bal. de feu. mar. du. ꝛ co. col. x. Et eſt iſtð regnū ita nobile ꝛ clarū ꝙ i eo nūꝗ̄ ſuccedit femia: ſꝫ, bñ i regno Nauarre. no. pe. ia. ti. ð cau. ex ꝗ. vaſ. ſicut nec in regno anglie: ſꝫ i regno apulie ſuccedit femia nō extātib⁹ maſcul'. Bal. in. c. j. de ſucceſſiōe feu. de iure autem in regno nō dꝫ ſuccedere femina niſi alið habeat ꝑuilegiū vel cōſuetudo. no. de Jmo. ꝛ domi. in. c. grādi. de ſupplēda negligētia ꝑlatoꝝ. in. vj. ad hoc caplm. j. ꝗ feudū dare ꝑñt. §. hoc aūt. c. dilecti. de arbitris. ꝛ huiuſmodi que ſtio orta fuit poſt mortē Philippi pulchri regis frācoꝝ; ꝗ habuit vnam filiā noie yſabellam: et tres filios: dictam

Regnum frācie nunꝗ̄ trāſit i feminam.

buſq magnatibus[a] proceribus[b] & viris peritiſſimis in eccleſiaſticis & ſecularib⁹ de magno cõſilio nostro & aliis[c] ipſius prefati[d] ſumini pontificis necnon[e] & ſancte ſynodi generalis predicte ſolẽnes oratores ad nos deſtiatos ſuper his & aliis[f] ſtatum eccleſie, dei plurimũ concernentibus audiuimus attenteq audiri fecimus. ¶ Quibus[g] ad plenũ auditis apertiſq luculenter[h] & diſerte per plures prelatos ſacre theologie & iuriũ doctores[i] famoſiſſimos et exinde plurium dierũ interuallis[k] diſcuſſis & diligenter pertractatis materiis ꝓ parte eorundem prelatorũ & aliorũ virorũ eccleſiaſticorum ipſam noſtrorum regni & delphinatus eccleſiam repreſentantium nobis tandem extitit expoſitũ qð iidem zelo dom⁹ dei ſacratiſſimo pignore ſanguinis proprii filii conſecrate flagrantes ad memoriam reducentes: et ante oculos[l] ſue conſiderationis reuoluẽres qualiter a primordio naſcentis eccleſie in noſtris regno et

Anglici quas de cã contẽdũt regnum frãcie i ad ſe ptinere.

ysabellã duxit in vxorẽ Edoardus rex anglie ex q̃ habuit vnũ filiũ q̃ ſiir dici⁹ eſt Edoard⁹ q̃ ſucceſſit i regno anglie ꝯſũcto dicto philippo i res ei⁹ filii fuerũt reges frãcie ſigillatiꝫ: q̃ tãdẽ deceſſerũt ſine liberis: q̃b⁹ ſucceſſit i regno frãcie philipp⁹ fili⁹ karoli de valeſio frĩs diẽti philippi de ꝯſenſu e approbatione xii. piũ francie q̃ noluerũt dare regnũ dicte yſabelle regie anglie nec filio ei⁹ Edoardo. vnde orte ſũt magne guerre iter reges anglie & frãcie & iniuſte: q̃r

Filia nõ ſuc cedit i regno frãcie: nec na tus ex ea.

ſicut filia regis non ſuccedit i regno frãcie ita nec natus ex ea. ad hoc. d. §. hoc aũt q̃ feu. da. poſ. ð gra. ſuc. in feu. c. j. §. ad filias. excluſo ei aſcẽdẽte excludunt deſcendẽtes ex pſona aſcendẽtis. C. de natu. lib. l. fi. l. ſi vi na. C. de bo. ina. iõ non potuit. d. Edoard⁹ fili⁹ dicte yſabelle p̃tẽdere aliqð ius i regno francie. dicit Bal. in. l. repeti. l. j. C. de ſum. tri.

a ¶ Magnatib⁹. ſi. ver. in. c. i ſingulis. de ſta. mo. q̃ aũt dicanẽ magnates. no. geſſe. i extrana. Jo. xxii. q: q̃rundã. & dicit Bal. in. c. innotuit. de elec. ꝙ in hoc ſtam⁹ vulgari interp̃tatiõi q̃ iſtos magnos nobiles barões ſiue magnates appellat. fa. qð no. Bar. in repe. l. j. C. de dig. li. xii. Jo. raynaudi i trac. de nobi. q. vi. & dicit Bal. in. c. vno delegatorũ. de of. dele. ꝙ barones appellãẽ potentes hñtes iuriſditionẽ in ſubditos qui i lombardia appellanẽ magni caſtellani. no. ſpo. l. c. ꝑ venerabilẽ. §. videbaẽ. qui ñ. ſunt legi. xi. & xii. colũna.

b ¶ Procerib⁹. ſi. ver. in fi. hui⁹ li. i auẽ.

habita. C. ne fi. ꝓ pa. i. l. ipiali. de phi. feu. ali. ꝑ fre. lxiii. di. cũ adrianus. ii. q. vi. anterioꝝ. i. c. ex iſinuatione. de ap.

c ¶ Et aliis. ſcꝫ archiep̃o cretẽ. ep̃is dignẽſi. & grauatẽ. ac abbate ð ceruaco. i hiſpania miſſis biturũs. apud regẽ karolũ ex parte euge. iiii. iperatoris romanorũ & p̃triarche cõſtãtinopolitani i ſũc ferrarie exiſtium vt rex omnes ſubditos ſuos q̃ ad ꝯcilia ire debebãt induceret vt ad cõciliũ ferrarieñ. accederent.

Oratores miſſi ꝑ papã ad regẽ karolũ:

d. ¶ Prefati euge; iiii.

e ¶ Necnon. i. ẽt. ſi. ver. i cle. j. ð of. dele. & due negatiões eq̃ pollẽt vni affirmatiõi. l. duob⁹. ff. ð ꝟ. ſig. q̃ñ referunẽ ad idẽ. ſec⁹ ſi referanẽ ad diuerſa. l. c. ij. de cõſti. li. vi. & ibi Jo. mo. Henri. in. c. & ſi xp̃s. de iureiuran.

f ¶ Et aliis. tãgẽtibus pacẽ & vnitatẽ eccleſie & ſedationẽ ſciſmatiſ qð poſt depoſitionẽ. Euge. & electionẽ felicis. v. per cõciliũ baſilieñ. ortum fuerat.

g ¶ Quib⁹. q̃nta pars.

h ¶ Luculenter. i. clariſſime.

i ¶ Doctores. hic appellanẽ magr̃i in theologia doctores ſicut iuriſte. ð quo no. i cle. j. de ſũ. tri. in fi. de bap. c. maiores. Pau. in proe. cle. arch. xxxvii. di. de quibuſdã. Panor. in. c. j. de loc. & ꝯduc.

k ¶ Interuallis. id eſt ſpaciis. multa licẽt ex iternallo q̃ nõ licẽt incõtinẽti: & eꝫ. ff. ð ſolu. l. modeſtin⁹. C. de vſu. ꝑ retẽtionẽ. ff. de ꝑuil. cre. l. ſi vẽtri. in fi.

l ¶ Oculos. mẽtis vt ſequitur qui ipuri debent eſſe. j. q. j. multi. et de triplici oculo. no. Joan. and. in. c. quoniã daꝫ. de electio. in. vi.

Oculi mẽtis ſunt puri.

delphinatu predeceſſorū[a] noſtrorum prelatorum: procerum atq; fidelium ipſorum regni ⁊ delphinatus digne recolenda prioritas ad laudem[b] ⁊ gloriam dei ⁊ ob diuini cultus augmentum[c] eccleſias ⁊ cenobia aliaq; loca religioſa erexit et conſtruxit: ipſaſq; amplis dotauit[d] poſſeſſionibus[e] ⁊ priuilegijs communiuit. Inſtituēs i eis miniſtros idoneos qui ſuis temporibus fidem catholicam[f] in ſubiectis ſibi linguis[g] et populis feliciter ꝓpagarunt: per quorū curā ⁊ ſollicitudinē virtuoſoſq; ꝓgreſſus ac exempla ſalutaria xpi eccleſia decoratiſſime adulta[h] odoriferos fructus ferens vſq; ad poſtremos occidue[i] regionis limites[k] effloruit ac velut ſydus lucidiſſimum irradiauit: pulſiſq; procul ignorantie ⁊ errorum tenebris doctrine ſue lumen preclariſſimum circūfulſit[l] vbilibet. qualiter[m] preterea per ſanctos patres priorum ſeculorum plures ſacri canones[n] ⁊ decreta ſaluberrima pre felici regimine ſtatus eccleſiaſtici tam ſuper electionibus modiſq; ipſius eccleſie miniſtros aſſumēdi ⁊ inſtituēdi q̄ eorū ceterorūq; ꝓlatorū ſalutari directiōe, ɔditi ſunt etiā ⁊ ꝓmulgati[o] qui q̄diu[p] obſeruati fuerūt eccle-

a ❡ Predeceſſorum. predeceſſor imediatus eſt/ſed anteceſſor mediatus: ſʒ vnū ſepe ponit ꝓ alio. no. geſſe. i. pe. cle. Archi. in. c. fi. de pac. l. vj. Jo. an. i. c. j. de renū. e. li. Vñ hic appellatione ꝓdeceſſorum veniūt ꝓdeceſſores ꝑ multos ānos: ſic in proe. vj. §. ſane. ⁊ ibi domi. in cle. dudū. de ſepul. in ꝓn.

Anteceſſor ⁊ ꝓdeceſſor differt

b ❡ Laudē. ſi. in. c. ad honorē. de viſu. pal. in cle. dudū. §. nos autē. de ſepul.

c ❡ Augmentum. cultus diuinus nō debet diminui ſed augeri. c. fina. de reſcript. in. vj. nec valet ſtatutum in contrarium. c. ex parte de conſti.

d ❡ Dotauit. ante fundationem eccleſie debet ei dos cōpetens aſſignari. c. nemo. de coſe. diſ. j. in auten. vt nul. fa. ora. col. v. ⁊ ſi omiſſuʒ fuerit in fundatione nō debet cōſecrari niſi dos aſſignetur. xvj. q̄. vlti. pie mētis. ⁊ fundās eccłiam vel faciens eam cōſecrari tenetur ad dotem cōpetenteʒ illi dandā. c. cum ſicut de cōſec. ec. vel alta. quēadmodum pater carnalis obligatur ad dotandam filiam. l. fi. C. de do. pro.

Eccleſie fundande dos cōpetēs aſſignet.

Pater filiam dotare tenetur

e ❡ Poſſeſſionibus. d. beatus Ber. deuotio peperit diuitias: ſed filia ſuffocauit matrem.

f ❡ Catholicam. i. vniuerſalem vt in ſymbolo ſanctam catholicam et apoſtolicam eccleſiam. ⁊ chriſtus precepit euangelium per vniuerſum mundum predicari. Mar. vlti.

g ❡ Linguis. i. ſtudijs pariſieñ. oxonie. bononie. romana curia ⁊ ſalamātino deberēt eſſe. magri catholici ex publico erario ſtipēdiati ſcholas tenētes in linguis hebraica arabica ⁊ caldea. Ex eo eñ facilius infideles i fide catholica inſtruerentur ⁊ ſui ex piſinus errores confutarent: explanat vt in cle. j. de magi. renouata per decretū ɔcilij baſil. de iudeis ⁊ neophitis q̄d incipit ad ꝑpetuā. al's ſaluatoris.

Lingue diuerſe ſunt ex piſinus nāde.

h ❡ Adulta. id eſt augmentata ⁊ plātata.

i ❡ Occidue. i. occidentalis.

k ❡ Limites. i. fines. inſti. q. mo. ius pa. po. ſo. §. dictū ē. de ꝟbo. ſig. forus. ⁊ poſſunt ꝑſcribi iure ꝓꝑetatis ſʒ nō iure finiū: vt. ſ. limes vnius extēdat ⁊ alterius reſtringat ne cōfundant termini regnorum ⁊ ꝓuinciarū. in. c. q̄cūq;. xvj. q. iij. vbi bo. gloſ. c. pe. de paro. c. ex literis. de proba. vbi doc.

l ❡ Circūfulſit. doctorū eñ ⁊ lr̄atorum virorū doctrina totus mundus illuſtrat. in aut. habita C. ne fi. ꝓ pa. c. cum ex iniūcto. de here. c. j. de reli. ⁊ ve. ſāc. l. vj. vñ dicūt ſciētifici viri fulgere vt ſplendor firmamēti. in ca. ſup ſpe. de magiſ.

Doctores illuminant mundum.

m ❡ Qualiter. repete. ſ. reuoluentes qualiter.

n ❡ Canones. hoc verbum habʒ multas ſpecies ſub ſe. xxv. q. ij. ſi quis. ⁊ vi de differentiā inter canones: decreta: decretales ⁊ dogma. iij. diſtin. in ſum.

o ❡ Promulgati. canones inſtituūtur cum promulgantur ⁊c. iiij. diſtin. §. leges.

p ❡ Qui quandiu. Nota

sta dei fruct9 honoris honestatisq; felici ubertate pduxit[a] :discipline ecclesiastice vigor psteterit[b]:religio[c] pietas[d]charitas[e]ubertim efflorue runt[f] :animi hoim in pace aucto rem pacis[g]excoluerũt[h].sed pthdo

Decre-torũ ob-serua-tio q̃-tuor bona facit.

quatuor bona puenientia ex obseruan tia antiquorꝫ decretorꝫ circa electionẽ ⁊ pmotionẽ ministrorꝫ xpi puidẽtiũ3.
a ℭ Produxit.pmũ bonũ:⁊ tũc poterat dicere eccl̃ia.ego q̃si vitis fru.⁊c.Eccle. xxiiij.i cle.ne i agro in pn.de sta.mona.
b ℭ Perstetit sc3 .
c ℭ Religio . cape gnaliter p honore ⁊ reuerẽtia deo exhibitis .l. veluti .ff. de iusti.⁊ iu.in epistola iter claras circa pn.C.de sum.tri.Uale.lib.j.ti.de re li.in.c.gaudem9.de diuor.aliis tñ modis sumit Panor.in rub:i.de regula.
d ℭ Pietas.iter prẽ3 ⁊ filiũ.C.de neg. ge.l.j.C.ꝺ pa.po.l.si fili9.Uale.li.v.ti.ꝺ pie.erga parẽtes ⁊ iter sãguie ꝯiũctos C.ꝺ suspe.tu.l.pietat3.Uale.ꝺpie.erga fr̃es et erga pa.vt l.ꝺ.i.veluti.Uale.de pie.er.pr̃ia3/⁊ ꝺ mltiplici viculo quo hoies adiuicẽ ligãt.no.l.i.offõ.C.ꝺ ne. ges.in ext̃a.Jo.xxij.cũ ad sacrosancte.
e ℭ Charitas.amor est i deũ ⁊ primũ sine q̃ recte ambulare nõ possum9. de pe.di.ij.charitas:⁊ q̃si p totũ.necsaina ri.de pe.di.vij.null9 expectet.vñ charitas operit multitudinẽ pctõꝝ.c. maiores.de bap.in pn.⁊ nõ in amplitudine graduũ s3 i sublimitate charitat3 acq̃rit regnũ dei.c.ad aures.de tẽp. ordi.
f ℭ Effloruerunt.tertium.
g ℭ Pacis.pacẽ meã do vobis:pacem relinquo vobis.c.nisi bella.xxiij.q.j.et ad eã d3 q̃libet tẽdere.c.noli:⁊ q̃si p totũ.xxiij.q.j.l.vt vim.ff.de iusti.et iu.de pa.iu.fir.⁊ de pa.te.coi.x.i aut.de mã. pn.§.deide.col.ij.de treu.⁊ pa.p to.cũ ibi no.p doc.xc.dist.p to.Et põt index cõpellere subditos ad pacẽ ⁊ ꝯcordia3 c.si qs ꝯtristat9.xc.di.c.nouit. de iudi.

Offim indicẽ | Host.i sũ.de treu.⁊ pa.§.fi.Bar.l.l.con gruit.ff.de of.psi.Et cũ qs timet ẜ sistr ßt ipso offendi p aduersariũ põt iplorare iudi rari ab cis officiũ vt ip3 cogat ad pstãdũ secu eo qve ritatẽ de nõ offendẽdo.l.illicitas.§. ne risitrti potentiores.ff.de offi. psi.⁊ ibi Bar.in met of l.denuntiam9.C.de his q ad ec.cõ.vbi fendi. per legistas.cũ em̃ vbi timet damnu3 reb9 iferri petat securitas.l.eoꝝ.ff.de dã.infec.multo forti9 si in psona mea timeo offẽdi ex iusta.cã.l.sancim9.C.ꝺ sa.san.ec.ad hoc.l.eq̃ssimũ.ff.ꝺ vsufr.l. capitalium.§.ad statuas.ff.de pe.C.de inge.l.diffamari.ꝺ trãsac.si sup posses siõe:ibi vim fieri ⁊c. ff.de offi.pcu.cesa. l.fi.c.grauẽ.de sen. exc.vbi Pañ.Host. in.c.j.de eo q̃ mit.i pos.Spe.titu.de pi gno.§.sequit.vi.qd si timeo.⁊ ibi Jo.an.i addi. Et l3 mihi dederis securitatẽ:possu3 petere vt sit mihi licitũ portare arma ad defẽsionẽ q2 l3 mihi caueris:nõ sũ tut9 cũ satisda tio matiuolũ alm ⁊c.ff.de suspe.tu.l.q2 satisdatio.insti.eo.§.nouissime.

Arma l3 portare: ei cui data ẽ securitas.

h ℭ Excoluerũt.q̃riũ.⁊ bñ ꝺ: i pace q2 nõ nisi in pacis tpe bñ colit pacis auctor.in cle.dudũ.§.scim9.de sepul.⁊ sepi9 accidit q tpe guerre iustitia nõ bñ colit :vt innuit gl.in pe.isti.in v.gubernari.vñ ps.Justitia ⁊ pax osculate sũt. Et romani oli duo tẽpla ꝯstruxerũt,sibi:vnũ pacis/alteru3 iustitie:nec erat via ad tẽplũ iustitie nisi p tẽplũ pacis: q̃ tẽpla claudebãt tpe belli :sũmopere igit pax q̃rẽda ẽ.ps.Inq̃re pacem ⁊ p sequere eã.l.ꝺ.c.noli.xxiij.q.j.pacẽ hr̃e volũtat3:bellũ ãt d3 eẽ necessitat3 vt liberet de9 a necessitate ⁊ ꝯseruet i pace nõ em̃ pax q̃rit vt bellũ exerceat:s3 bellũ gerit vt pax acq̃rat.s3 nescio qd:ẽ in circuitu sempitẽne istabilitat3 ãbulat: pax parit diuitias:diuitie piũt aiositates:aiositates bella:bella paupitate3: paupias mediocritatẽ:mediocritas diuitias:diuitie itez aiositates ⁊c.hoc ẽ qꝺ ps.no.in circuitu ipij ãbulãt:⁊ pax cõfirmabit si iustitia collat ⁊ blasphemie aliaq3 cria publica extirpãt. Romani ei q̃diu iustitiã coluerẽt monarchiã obtinnerẽt.l.j.i pn.C.ꝺ insti.codi.cõ.vnde Salusti9.iperiũ facile his artib9 retinet qb9 initio partũ est.verũ vbi p labore desidia:p ꝯtinẽtia ⁊ equabilitate libido atq3 superbia inuasere fortuna simt iperiu cũ morib9 imutata est.⁊ poe

Pax sũmope q̃rẽda est.

Justitie cõmẽdatio.

ta.moribꝰ antiq̃s res ſtat romana vi-
riſq̧.ꝛ Rob.franco.regi filio hugonis
capet orãti ꝓ pace i ciuitate Buret.cru
cifixꝰ rñdit ꝙ non hẽret pacẽ in regno
ſuo donec blaſphemias ꝛ crim notoria
extirpaſſet.

Regi fräcorū locutus eſt crucifixꝰ.

lorᵃ damnate ambitionisᵇ impro-
bitas ꝛ deteſtãde cupiditatisᶜ inſa-
tiabilitasᵈ omnium malorũ radix
humanitatis iura violans ipāᵉ ſa-
lutifera ſanctorũ antiquorum pa-
trum decreta paulatim cepit deſe-
rere etiam ꝛ contemnere pedeten-
timq̧ᶠ i vitia ruereᵍ. Exindeʰ ſub
ſecute ſunt morum corruptionesⁱ

a ℂ Prothodolor: i-
terectio dolẽtis.ſi.
ꝧ.in cle.ſi qs ſuadẽ
te.§.nec ſup de pe.
in ex̄.bonifa.viij.ſã
cta romana.

b ℂ Ambitionis q̃
in bñficialibꝰ ꝑcer-
tim reprobat.vij q.
i.§.ãbitõis .viij.q.i.
et in ſcripturis .ff. qꝺ
cuiuſ.vni.l.itẽ eoꝝ.§.ſi decuriones.xx-
iiij.q.i.qm̃ verꝰ.c.auaricie.c.quorũdã.
de elec.l.vj.ꝛ eſt ambitio iordinata cu
pido circa dignitates ꝛ honores.vt col
ligit.ff.de ambi.ꝑ to.l.q̃ſq̃s.C.ſi cer.pe
ta.c.cũ iãdudũ.de pbẽ.ꝛ bñ dãnata eſt
vñ Saluſtius.ambitio multos morta
les falſos fieri coegit:aliud clauſuz in
pectore:aliud i lingua prõptuz hr̃e ad
hoc.lxiiij.di.q: ꝑ ambitiones.ꝛ execra
bilis eſt q̃ i ꝑ plꝰ ambiẽs eo magis fit
inſatiabil q̃ ſibi ãplius idulgeť.i ex̄.Jo.
xxij.execrabilis.i pñc.de q̃ ſcribit btũs
Ber.o ambitio ambiẽtiũ crux oẽs tor
quẽs oibꝰ placẽs.reci.hoſ.in.c.q: mul
tũ.de pbẽ.ꝛ ber.ad archi.ſenoñ. mẽdi-
cãtibꝰ honores blãdiunť:ſꝫ onera pẽ-
ſantibꝰ tedio ſunt atq̧ formidini.mul
ti non tanta alacritate ꝛ fiducia curre
rent ad honores ſi etiã ſentirẽt ꝛ one-
ra grauari ꝑfecto metuerẽt ne cũ tan
to labore ꝛ ꝑiculo quarũlibet affecta-
rẽt.infulas dignitatũ.nũc vero q: at-
tendit gloriā ꝛ nõ pena purũ eẽ clericũ
erubeſcit i eccl'ia:ſeq̧ viles et igloriosos
eſtimãt q̃cũq̧ eminẽtiori loco nõ fue-
rint ſublimati reci.hoſ.in.c.j.de of.le.
lib.vj.ad hoc.xl.di.añ oia.viij. q.j. qui
epatum.xiij.diſt.nerui.§.alius.qꝺ no.
in.c.expoſuiſti.in fi.de cor.vi.

Ambitio reprobatur et ex ea multiplex malum generatur.

Clerici ſine dignitate putãt ſe viles.

c ℂ Cupiditatis.q̃ vitãda eſt.l.j.C. de
of.pre.p.af.§.ſꝫ iubemꝰ.ꝛ nullꝰ cupidꝰ
ꝛ ãbitioſus ad epatũ admitti dꝫ.j.q.j.
nullꝰ.i.c.vndũ.ij.de ele.j.q.vj.ſicut in.
j.de ele.c.j.§.ꝛ cũ hũane.ꝧ.ego.l.ſi quẽ.

d ℂ Inſatiabilitas. (ꝙ.C.de epi.ꝛ cle.
cupiditati em̃ finis nõ ẽ.xlvij.di.ſicut
hi.q̃ radix ẽ oiũ maloꝝ.de pe.di.ij.q: ra
dix vt in.ſi.q̃.ſuff.ꝧ.ẽ qꝫ.col.ij.xlvij.di.
bonoꝝ.de ꝯſti.nã cõ
cupiſcẽtiã.vñ Salu
ſtiꝰ.auaritia pecu-
nie ſtudiũ hꝫ quam
nemo ſapiẽs ꝯcupi
uit.ad hoc.c.ſocra-
tes.xij.q.ij.l.i hono
ribus.§.fi.ff.de va.
mu.l.profeſſio .C.de
mu.pri.lib.x.ea q̃ſi
venenis malis ibu
ta corpus animoſq̧ vi-
rilẽ effeminat:ſꝑ infinita inſatiabilis
eſt neq̧ copia neq̧ iopia minuiť:ꝛ Ju
uenal.creſcit amor nũmi q̃tum pecu
nia creſcit.ꝛ minus hãc optat qui nõ
hꝫ:dicit canõ ꝙ totꝰ mundꝰ nec obolꝰ.
eſt auaro.xiiij.q.iij.quid dicam.

Cupiditas reprobatio.

e ℂ Violãs.ꝯcor.c.paup.xj.q.iij.ibi ci
to violať auro iuſtitia.et in ꝓ. Grego.
ibi iuo hũani federis ꝛc .mẽs em̃ aui-
da potẽtie nec abſtiere nouerit a veti-
tis nec gaudere ꝯceſſis. nec adhibere
pietati ꝯſenſũ.c.viꝝ.xlvij.di.c.deteſtã
da.de ꝯce.pbẽ.in.vj.i extraua. Jnn.vj.
ꝯ ꝯmẽdas q̃ incipit paſtoris.§.veruz.

f ℂ Pedetentim.id eſt ſucceſſiue.

g ℂ Ruere.cũ īpetu cadere.ſi.ꝧ. in.c.
quorũdã.de ele.in.vj.in ex̄.Jo.xxij.q̃-
rũdã.in extra.Jnnoc.vj.ad honorem.

h ℂ Exinde.ſequunť mala ꝓueniẽtia
ex ambitione:et auaricia.

i ℂ Corruptiões.ꝑmũ malũ dicit.vj.
ꝛ.viij.c.a minimo vſq̧ ad maiorẽ oẽs
auaritie ſtudẽt ꝛ a ꝓpheta vſq̧ ad ſa-
cerdotẽ cũcti faciũt dolũ.vñ Saluſtiꝰ
poſtq̧ diuitie honori eſſe cepere ꝛ eas
gloria iperiũ ꝛ potẽtia ſeq̃bať ebeſcere
virtꝰ cepit.pauptas ꝓbro hři: inocen-
tia ꝓ maliuolẽtia duci cepit ꝛc. hodie
em̃ vt Juuenal ꝧbo vtar de bonis mo
ribꝰ vltima fit q̃ſtio.ꝛ vt ali oratiꝰ ꝑmũ
q̃riť pecunia virtꝰ poſt nũmos. ne aũt
corrũpanť boni mores:fuge conſortia
praua.bonos ſequere.ff.de ſer.cor.l.j.
§.perſuadere. xxviij.q.j.ſepe malorũ

atqȝ[a] deformatiões[b] status ecclia stici dehonestatiões atqȝ decolora tiões vsurpatiões[c] grauissime :ito lerabiles iterpriſe[d] ꝛ pleri ꝑ pre latorarū dignitatūqȝ ꝛ alioꝝ bñfi cioꝝ eccliasticoꝝ reſeruatiões grāꝝ ad vacatura bñficia expectatiuaꝝ a iurevalde exorbitātiū[e] mltiplica tiões innumerabilesqȝ ꝯceſſiões: a liaqȝ grauiſſima ꝛ iꝑotabilia one ra quibus ecclie/ecclīasticeqȝ ꝑsone[f] nroꝝ regni ꝛ delphinat' pdictoꝝ grauit affliete oppſſe ꝛ fere ad po ſtremaȝ exinanitiões[g] redacte his dieb' ꝯspiciūtur. Nā[h] eccliaꝝ ꝛ bñ ficioꝝ eccleſiaſticoꝝ ꝗdictoꝝ pe culia[i] man' occupant indignoꝝ[k]

a ¶ Atqȝ secundum.

b ¶ Deformationes.ꝗ multe sunt vt no.in de vita xp̄i.c.lxviij. precipue tñ sunt qtuor vitia in viris eccleſiaſticis repꝛehēſibilia de malis ſermo eſt.pmū negligentia diuini officij de quo.j.quo tēp.di.of.c.j.ꝛ.ij.ſe. ꝑ An.l.ij.pre.sum. ti.ix.c.xij. Secūduȝ eſt nimia pōpa ac precioſioꝛ cultus in victu ꝛ veſtitu con tra ꝛ vltra decentiā clericalē de quo de vi.ho.cle.per to.xlj. di.ꝑ to. vñ ber. ad euge papam.qd ſi hi vult ꝙ clerici ali ud eſſe volunt aliō videri.neimpe hītu milites qstu cleri cos actu neutrū ex hibēt ꝛc. Ber.ſuper Cah.liueri quomō incedant nitidi et ornati circumami cti varietatibus tanqȝ ſponſus proce dens de thalamo ſuo.ꝛ de malis cle ricis. Concedit tibi vt ſi bene deſer uis/de altari viuas:nō aūt vt de alta ri luxurieris:vt ibi cōpes inde aurea frena ſellas depictas ꝛc. denicq quicqd pter neceſſariū victū aut ſimplicez ve ſtitum de altari retines:tuuȝ non eſt rapina eſt:ſacrilegiū eſt.qꝛ reos pau perū nō dare pauperibus par ſacrile gij crimē eſſe dinoſcitur.ad hoc.xlvij. di.ſicut hi. c.aurū.c. glīa epi.xij. q.ij. Tertiū eſt publica incōtinētia.pleri qȝ nō verentur publice ꝯcubinas te nere.de ꝗ de coha.cle. ꝛ in.ꝑ totum. xxviij.xxxj.xxxij.dis.per to.j.de concu. Quartū eſt nimia pluralitas benefi cioꝛum:de qua in pluribꝰ locis in iu re preſertim in ex.Jo.xxij.execrabilis vbi no.ponūtur incōuenētia que pro ueniunt ex pluralitate beneficioꝛum. ꝛ.j.vbi tonetur pluralitas bñficioꝛum foueiur ambitio:ꝛ vide quid ibi no.

c ¶ Uſurpatiões.tertiū.hoc verbū in malū ſonat.j.ꝗ tē.qo de.el.i cho.c.j.§. iubet.ꝛ dr vſurpare ꝗ ſibi vēdicat qꝺ ad eū nō pertinet.c.illud.xxiij.d.c. qꝺ ſicut ꝑ.ꝛ ſi ſecus.de ele.aliqñ in bona pare parte.l.vſurpatio. ff.de vſuc.in.l.j.in princi.C.de ſtu.li.vr.ro.lib.xj.aliquā do vſurpatū.i.vſuȝ vel cōſuetudinē in ductū.ff.ſo.ma.ſi cō ſtante:in mala par te.in.l.oēs.C.de de cu.li.x.l.ij.C.de his q ut nō imple. ſti.e. li bro.

d ¶ Interpriſe. vul gare gallicoꝝ.

e ¶ Exorbitantiuȝ. de conceſ.pre. nul la.j.de col.c.j.§.cui rei.vide no.j.ꝺ ele. c.licet.

f ¶ Perſone.no.ꝙ eccleſie ꝛ eccleſiaſti ce perſone equipa rantur.Et eſt ar.ꝙ bona patrimonia clericoꝛū que ſunt eis acceſſoꝛia gau dent eodem priuilegio quo bona ec cleſiarum.ad hoc.l.ij.C.de epiſco.ꝛ cle ri.geſ.in ca.fi.de vi.ꝛ honeſta.cleri.in c.ex literis. de pig.in.c. ſimiliter. xvj. queſti.j.in poſſeſſiones.xvj.queſt.iiij. in cap.eccleſia.de conſti.vbi late per panoꝛ.archidiaconum et docto.in.c. quemcꝗ.de cen.in vj.do.an.in.c.ſꝺi ligenti.de preſcrip.pau.ꝛ ymo.in cle. pñti.de cen.

g ¶ Exinanitionem.id eſt euacua tionem diminutionem et/deſtructio nem.ſi.ver.in.c.ad apoſtolice de re iu di.in vj.

h ¶ Nam eccleſiarum.vide inconue nientia ꝗ ſequuntur ex iſtis reſerua tionibus ꝛ gratijs expectatiuis nume ro xxiiij.ꝛ fere eadem habes.j.de col. cap.j.§.cui rei.

i ¶ Peculia.i.patrimonia ꝛ bona.mul tis antecapitur.modis.no.Jo.l ſum. de pe.cle.doct.ſuper eo.ti.

k ¶ Indignoꝛum.primū inconueni ens qꝺ multum officit eccleſie.c.nihil de elec.Et ſcienter ꝓmouens indignū

Uiri eccle ſiaſti ci qtu oꝛ vi tijs ꝑ cipue ſunt conta minati.

Uſur pare

Cleri coꝛū ꝛ eccle ſiarū bona eꝗpa rant.

Bñfi cioꝝ plura litas reꝑhē ditur.

Bñfi cia in dignis confe rens peccat

ab bñficiū; peccat:ꝛ;iō punieť in alio mūdo.j.ď elec.c.j.§.ꝛ qm̄.ꝟ.ſciētes.ꝛ i iſto mādať puniri ꝙ nō fieret niſi peccaret.c.graue.de p̄.c.ex rōne.ó eta.ꝛ.q̄ li.vbi Inno.hoſt.de treu. ꝛ pa.c.j.ꝛ ēt in foro cōtētioſo;ꝛ tenet de mala adminiſtratione ꝓmoti. ar.ff.de magiſ.con. q̄ſi p ꝛo.C.e.l.in magiſtrat⁹. c.ea q̄ de of.archi.ꝛ ibi.G.qꝛ mali miniſtri electio eſt i culpa.ff.ad.l.aquil.l.ſi ſeru⁹ §.ꝓculus.ff.de mino.cū mādato. de ſepara.l.j.§.q̄ſitū.geſ.in ex̄ua. execrabilis.Jo.xxij.vbi dꝛ ꝙ ſciēs ſe indignū recipiendo peccat.de elec.Innotuit.§. multa.Jo.an.in clem̄.ij.de magiſ.

ꝛ nōnunꝗ[a] exterorum[b] ꝛ plerūqꝫ[c]

a ℭ Nonnunꝗ.i.aliquando.

Indigene an preferant alienigenis.

b ℭ Exterorum.ij.incōuenieēs.i.alienigenaꝝ.q̄ non ſunt de regno oriundi quibus ſunt p̄ponēdi indigene ſi idonei ſint.tex.no.in.c.null⁹ inuitis.lxj.diſ.quāꝗ loquať in ep̄is.rō tamē tex. eſt cōis ad alia bñficia.fa.l.in eccleſijs C.de epiſ.ꝛ cle.ſ.de col.c.j.§.ſtatuit.ibi de ipſa dioceſi ꝛ alij.ar.ex ordine lr̄e vbi p̄ferūť ó dioceſi idigene ex̄neis.c. hortamur.lxxj.diſ.cū ibi no.ꝛ p archi. c.fi.de cleri.ꝑe.;per q̄ iura dicit Hug. in.c.ſignificaſti.de iure pa.ꝙ patron⁹ neceſſe hꝫ p̄ſentare ep̄o clericū;eiuſdē dioceſis.ſed Hoſt.ibidē dicit ꝙ hodie de cōſuetudine pōt p̄ſentare clericū vñcūqꝫ originē duxerit:dū tñ ſit idoneus.Panor.dicit in.c.ad decorē.de inſti.ꝙ eſſet valde honeſtū ꝛ fructuoſuꝫ vt quiſqꝫ in patria ſua beneficiaretur vt ſic vnus non occuparet bñficia vł ſtipēdia alteri⁹:nec dareť materia de pauperādi bñficia.ꝛ;qꝛ iducūť facili⁹ ad reſidentiā tales indigene ꝗ extranei.ad hoc tex.in extra.Jo.xxij.execrabilis.ibi in diuerſorum regnorū partibus ꝛc.vbi;dicit.geſ.ꝙ ꝯtra ꝓmotionem que fieret ad dignitatē vnius regni de regnicola alteri⁹ regni admitteret exceptio dñi tꝑalis ſi ꝓmouendū haberet ſuſpectū de ꝓditiōe terre ſue:vel cōſilioꝝ ꝛ ſecretoꝝ ſuoꝝ.ar.ff. de pe.l.ſi q̄s aliq̄d.§.tranſfuge.de re. mi.l.om̄e.§.exploratores.de inreiu.pe

Bñficiari quēlz in ſua patria eſt valde honeſtū.

titio.no.Inno.ꝛ Hoſt. de accuſa. ſuꝑ his.facit op.j.de elec.c.lz.ꝟ.verūtñ.cū ibi no.alieni em̄ regni archana ſcrutari nō cōuenit.C.de cōmer.ꝛ mer.l.mercatores.vñ ſi forēſis vł alienigena impetraret a papa bñficiū in alienis partibus nō facta mētiōe de loco ſue originis ꝛ dioceſ: gratia eēt ſurreptitia. gl.eſt ſing.in.c.ſi ꝓponēte.de reſcrip. quā ſe.Panor.qꝛ in dubio papa intēdit ꝓuidere cuiqꝫ in patria ſua. Ideo taciturnitas natiōis reddit grāꝫ ſurreptitiā.ſi em̄ expreſſiſſet nationē papa ſibi nō dediſſet gratiā in partibus alienis:vł nō ita de facili.bo.tex.in.c. bone ij.de poſt.p̄la.circa fi.ibi nec volemus et p̄ficere alienū.ad hoc.c.j.de cleri.pereg.c.ep̄z.lxj.diſt.Et ꝗuis indigene exteris deberēt p̄ferri ;valeret collatio ordinaria facta cuicūqꝫ idoneo tñ:vt in di.c.ad decorē.vbi habeť ꝙ extranei poſſunt p̄fici dū tñ idonei: ſꝫ ibi reprobať patriarcha cōſtātinopolitan⁹ ex hoc ꝙ ſolū cōferebat bñficia hominib⁹ certe natiōis:puta venetis tātū quaſi illa eſſent eis debita et hoc eſt cōtra nōnullos epiſcopos q̄ fere oīa bñficia ſue collatiōis conferunt ſuis cōpatriotis:ꝛ idigenis ſuarū dioceſum ꝛ ciuitatū cōtēnūt ꝓuidere.ad ꝑreó.facit qó habeť in regula cancellarie ap.ꝙ ſi cōtingat papā alicui perſone de parochiali eccl̄ia ꝓuidere vel gratiā expectatiuā ꝯcedere:niſi dicta ꝑſona itelligat ꝛ itelligibiliter loquatur idioma loci vbi eccl̄ia huiuſmodi cōſiſtit:ꝓuiſio ſeu mādatū ꝛ gratia deſuꝑ nulli⁹ eſt roboris ꝛ momēti:ꝛ alia regula generali⁹ loquiť ꝙ null⁹ expectatiuā gratiā extra ſuā nationē ipetret niſi idioma qó cōiter hoies;loquūtur ibidē itelligat ꝛ itelligibiliter loq̄ ſciat.Et vt ferūt rex frācie hꝫ p̄uilegiū ꝙ externus ꝛ alienigena non pōt bñficiari in ſuo regno ſine ei⁹ ꝑmiſſione.

c ℭ Plerūqꝫ.i.multotiēs.l.neqꝫ leges. ff.de legi.de in.do.l.plerūqꝫ.l.ſi pl̄res ff.de vul.ꝛ pu.ſub.l.j.de tu. ꝛ ra.diſ.c. plerūqꝫ.ó reſcrip.c.j.ó of.delega.li.vj.

Regni alieni archana ſcrutari nō lz.

Rex frācie non tenetur admittere alienigenas ad bñficia.

a ¶ Incognitis.concor.j.de collatio. c.j.§.cui rei. iura.de regu.iur.li.vj.in mercu.Fre de.consilio.cclrj.

Beneficium qd' requirit residentiam. b ¶ Residet.tertiũ incõueniẽs.cũ tñ omne beneficiũ qtũcũqz minimũ de iure cõmuni requirat residentiã.c.qz nõnulli.c.qz intm̃.et qnasi p to.de cle. nõ resid.c.ex parte. de offic.vica.c.pue- nit.de ap.c.ſctõrũ. lxx.diſt.no.doct.in c.fi.de cleri.nõ reſi. geſ.in extrau.a.Jo. xrij.execrabilis.cir ca fi.in extraua.Jo.xxij.ſuſcepti.Pañ. in repe.c.extirpãde.§.qui vero.de pre ben.an aũt valeat conſuetudo qz bñfi ciatus nõ teneat ad reſidentiã. Hen. in.c.cũ oẽs.de conſti. Panor. in.d.§.qi vero.vbi cõcludunt in ſimplicib' bñfi ciis valere conſuetudinẽ:dũmodo ec- cleſie graue preiudiciũ nõ inferatur. In curatis aũt nõ valere: vt p ſubſti- tutũ poſſit qs deſeruire: et qz curatus ppria auctoritate poſſit ſua cura ad longũ tempus aliũ ſubſtituere: qz in curatis nõ deſeruire obtentu cõſuetu dinis eſſet periculoſum aiabus paro chianoꝝ:vt hic no.doc.in.c.de multa de pben.et ipſius rectoris videt indu- ſtria ad hoc electa.c.fi.de offi.deleg.c. is cui.co.ti.in vj.c.clericos.c.fi.de off. vica.nec ob.tenuitas redditũ:qz tũc dz vnũ alteri vniri.arg.c.vnio.x.q.iij. aut erat a prin.tenue.et eſt ſibi impu- tandũ:qz permiſit ſe in tali bñficio in- titulari:et ſi exiguitas ſuperuenit poſt collationẽ poterit aliud beneficiũ ſim pler retinere.iux no.in.c.eã te.de eta. et qli.t.c.dudũ.ij.de ele. In bñficio aũt ſimplici nõ eſt talis cõſuetudo oneroſa qz potuit induci ex cauſis rõnabilib' ad hoc.d.c.oẽs.et poterit deſeruire p vicariũ:aut ẽt nullo vicario iſtituto ſi conſuetudo hz: cũ limitatione tñ ſi ec cleſia nõ indigeret fultore:qz ſunt alij q adminiſtrãt.ad hoc qd le.et no.in.c. quis.de eta.et qli.c.pe.de cleri. nõ reſi. poſſet tñ ſe abſentare a cura ad tps ex certis iuſtis cauſis quas no.doc.in.d. §.qui vero.vide Jo.an.in.c.qui cõtra

dignitates ac beneficia notabilio ra et opulentiora perſonis confe- runtur incognitis[a] et nõ probatis: que in eiſdem beneficiis non reſi- dent[b]. Sicqz[c] vultus[d] ſibi commiſ ſi gregis[e] nõ agnoſcunt[f]. Linguã

c ¶ Sicqz.i.ex eo qz bñficiati nõ reſi- dẽt in ſuis beneficiis: et demõſtratiue ponit hec dictio ſic.no.in.l. gallus.in pñ.ff.de li.et poſth.

d ¶ Vult'.alij ter. hñt vuln':id eſt peccatũ: pctõ:enim vulnerat' eſt et cu- ratus medicus ani maꝝ.vñ more me- dici periti dz adhi- bere diuerſa experi menta ad peccatorẽ curandũ.c.ois.§. ſacerdos.de pe.et re.et dz eſſe peritus ſciens diſcernere inter lepã et lepram peccatũ et pctm̃.c.per venerabilẽ.§.ra tionibus.qui fil.ſunt leg.et ſi imperi- tia illius pctõr moriat ſpũaliter tene- retur.ad hoc inſti.ad.l.aquil.§.impe- ritia.ff.loca.ſi quis fundũ.§.celſus.

Epus in tri b' cu ratis pcelle re dz. e ¶ Gregis.i.plebis et ppli platus eñi dicit paſtor:ideo pter negligentiam tenet rñdere de pctis ſubditorũ.c.qm̃ uis.de reg.iu.j.q.j.quicqd.ir.q.iij.epo de offi.ord.irrefragabili.et dz epũs eos pcellere igenio morib' et doctrina ita qz eius reſpectu grex dicant.xxv.di.§. nõe.ſlati eñ tanqz arietes ducatum gregi pbere debent.vij.q.j.ſciſcitaris. et ſicut grex vna morbida oẽ pollui tur:ſic ex prelato immũdo plures inſi ciuntur.xlv.diſt.ſed illud.in fi.et ſicut ceteros dignitate pcellit:ſic religione dz aliis preminere.c.ex multa.de vo.

f ¶ Nõ agnoſcũt.quartũ incõueniẽs dz eñi agnoſcere vultũ pecoris ſui.p- uerb.xxvij.Eccl.xxxij.in ex.Jo.xxij.ſe- des aplica.et ibi guil.in exua.Inn.vj. cũ bonus.vbi pulcher.ter.dicẽs cum bonus paſtor oẽs ſuas agnoſcere et agnoſci ab eis:ac de ipſis ingẽ et vigi- lẽ curã gerere et debito teneat: pfecto ex cõſequentia manifeſte colligit eũ q illas cognoſcendas ſuſcepit et eas co- gnoſcere vel ab eis cognoſci refugit: aut agnitas p libito derelinqt nõ ſolũ boni paſtoris nomẽ meret amittere: ſed ex ſula dñi ſe verũ nõ eſſe paſtorẽ: imo mercẽnariũ oſtẽdit:ex cui' culpa

aliqñ nõ intelligunt: q̃nimo[a] aiaꝝ cura neglecta[b] velut mercẽnarij ſolũmodo tẽporalia lucra querunt[c]. Sic dimittitur[d] chriſti cult⁹[e]: ani

ſimplices oues ſuo cõmiſſe ducatui a cauſa dñi faciliter deuiãtes directionis debita ſgã ceſſante viſibiliũ ⁊ inuiſibiliũ luporũ moꝛtib⁹ exponunt: iõ ibi pꝛecipit oĩbus p̃latis in ro.cur.exiſtentibus: vt de ĩpa curia recedãt: ⁊ ad eccl'ias ⁊ monaſteria ſua ad exercẽdũ eis cõmiſſum officiũ ꝑficiſcant.concoꝛd.extra.Jo.xxij. contra ep̃os vagabundos ſuas eccleſias deſerentes que incipiunt: eſt pꝛelatoꝝ ⁊ ſi deceat.vnde ad agnitionem ouium ſtatutũ eſt ꝙ ſaltẽ ſemel in anno debeant parochiani confiteri pꝛopꝛio ſacerdoti.c.oĩs.de pe.⁊ re. Utrũ aũt confeſſi religioſis habentibus licentiam gñalem audiẽdi cõfeſſiones: teneãt eadẽ peccata cõfiteri ſuo curato in paſcha.no.ibidẽ doct.⁊ in cle. ſuper cathedram.de ſepul.plene trac.in defenſoꝛio curatoꝝ: ⁊ vide extra.Joã.xxij.vas electionis.⁊ extra.bene.inter cunctas.que lʒ ſit reuocata per.d.cle. ſuper cathedram. tamen in ſe multa bona continet non retractata.

Cõfeſſi religioſis ꝑuilegiatis an teneant iterũ ꝯfiteri curato.

a ¶ Quinimo.i.etiã ꝯiũctiue ⁊ ãpliatiue ponit.c.tibi q̃.ꝓ q̃nimo.de reſcri. in.vj.vbi archi. aliqñ diſiũctiue ꝑ vel C.de ſa.ſan.ec.l.iubem⁹.§. iconomus aliqñ coꝛrectiue.in.c.p̃dicatoꝛ.⁊ ibi.g. xvj.q.j.c.inoꝛuit.de ele.vt li.nõ cõ.accedẽs.in.c.filij.de her.in.vj. ⁊ ibi doc. ff.de pac.l.iuregẽtiũ.§.q̃nimo. de ma. teſt.l.ſtich⁹.de her.inſti.l.ſi ita ſcriptũ ⁊ ibi bar.aliqñ ꝯiũctiue: vt hic.⁊ in ex̃. Jo.xxij.execrabilis.vbi geſ.bar.⁊ bal. in.l.j.§.quibus.C.de no.C.compo.

b ¶ Neglecta. qđ peius eſt ⁊ amari⁹ dolendũ.vt in ex̃ua.Jo.xxij. execrabilis cũ aie ſint p̃cioſioꝛes coꝛpe.c.pꝛecipimus.xij.q.ij.ideo de eaꝝ cura maxime eſt vigilandũ.in ꝑ ff.in.c.fi. cũ infirmitas.de pe.⁊ re.ne diabol⁹ eas deuoꝛet.xvj.q.ij.viſis.⁊ rõne ſui officij curati ad aiarũ cuſtodiã tenent: ideo p̃ſumitur contra eos ſi pereant. ff.de eden.l.ſi q̃s ex argẽtarijs.§.vlt.c.ea q̃. de offic.archi. vbi.g. ⁊ negligentia in

Anime ſũt digniores coꝛpoꝛibus

pꝛelato contra negligentem moꝛtale peccatũ inducit.lxxxj.di.dictũ no.geſ. in.d.extra. Paſ.in.c.nihil.de elec. Jnno.in.c.querelã.e.ti.vbi dicit negligẽtiã eſſe crimẽ quare ꝓpter negligentiã veniret deponẽdus.ar.ff.de cuſ.re. l.carceris.l.milites xij.q.ij.ſepe.c.cũ ad monaſteriũ. de ſta.mo.de her.cũ ex iniuncto. ⁊ vide Ant. in ſecunda parte ſum.tiit.x.c.v.

c ¶ Querunt.videlicet mali pꝛelati q̃ ſua ſunt querũt: nõ q̃ ieſu xp̃i.viij.q.j. ſunt in eccl'ia.c.cũ apl's.c.ꝓcurationes de cen.c.vbi periculũ. circa fi. de elec. in.vj.⁊ cõtra p̃latos indebite exigentes argentũ a ſubditis.vide bo.tex.in c.p̃dicatoꝛ.xvj.q.j. in.c. diaconi. xciij. di.⁊ de illis dicit btũs Ber. ſup cañ.q̃ deuoꝛant plebẽ meã ſicut eſcã panis. vñ vero hãc illis exuberare exiſtimas rerũ affluentiã: veſtiũ ſplendoꝛẽ: menſarũ luxuriẽ: congeriẽ vaſoꝛũ argenteoꝛum ⁊ aureoꝛũ niſi de bonis ſponſe.i.eccl'ie. inde eſt ꝙ illa pauꝑ inops ⁊ nuda relinquit facie miſeranda inculta hiſpida exãguis ꝓpter hoc non eſt hoc tp̃e oꝛnare ſpõſam: ſʒ ſpoliare. nõ eſt cuſtodire ſed ꝑdere. nõ eſt inſtituere/ ſʒ ꝓſtituere. nõ eſt paſcere gregẽ/ ſʒ mactare ⁊ deuoꝛare. ⁊ poſtea et in alio ꝓpha. pctã mei ppl'i comedũt q.d.pctõꝝ p̃tia exigũt ⁊ peccãtib⁹ debitã ſollicitudinẽ nõ impendũt pl⁹ inuigilant ſubditoꝝ euacuãdis marſupijs q̃ꝫ vitijs extirpãdis. o vtinã tam vigiles reperirẽt ad curã aiaꝝ q̃ꝫ alacres currũt ad cathedrã. Et dt Guil. in cle.j.de magiſ. ꝙ ꝯſtitutiones burſales optime memoꝛie cõmẽdant a p̃latis.ſicut illa de cẽ.felicis.li.vj.⁊ ſiles ſequentes affectionẽ illi⁹.c.oẽs.xlvij. di.⁊ vide Hen.in.c.ceterũ.de dona.

Cõſtitutiones burſales optie ſciunt

d ¶ Dimittitur.ſextum.

e ¶ Cultus. diuinus cui magnus fauoꝛ debet.j.de his qui tem.di.offi.ca. j.in fi.⁊ ipſum turbãs capitali ſententia ſm legem dãnatur.l.denuntiam⁹ C. de his q̃ ad eccle. con. ⁊ diminutio

talitas diuini facit reuocare licẽtiam de nõ reſidendo.c.pe.de cle. nõ reſidẽ.
a ¶ Negligitur.vij.
b ¶ Subtrahitur.viij.
c ¶ Hoſpitalitas. q̃ ſpectat ad officiũ pietatis et ad eam beneficiati tenẽtur ex debito neceſſitatis.lxxxv.diſt.florẽtinum.xlij.diſtin.c. quieſcam⁹. de preb. de monachis.in extra.Joã.xxij. execrabilis.ibi: hoſpitalitas in ipſis bñficijs debita non ſeruatur.vbi geſ. nam quicquid habet eccleſia pauperũ eſt. xvj.q.j.qm̃ quicquid.vbi dicitur ꝙ domus clericorũ debent eſſe cões pauperibus. et hoſpitalitatis hortator eſſe nõ poterit:qui domũ propriã hoſpitibus clauſerit.xlij.diſt.§.j.de hoc doct. in.d.c. de monachis. Henri.in.c. placuit.de emp.⁊ vẽ.Hoſt.in ſum.de tẽp. ord.§.⁊ hic ꝟ.ſeptia regula hoſpitalẽ.

Beneficiati ad hoſpitalitatẽ tenent.

marum cura negligitur[a] ſubtrahitur[b] hoſpitalitas[c] eccleſiarum iura[d] depereunt[e]: ruunt[f] edificia:populi deuotio attenuatur[g]: clerici noſtrorum regni et delphinatus

d ¶ Jura.ad que conſeruanda clerici ſunt aſtricti.xij.q.ij.ſine. et quaſi per to.C.de ſacro. ſanc.eccle.aut. hoc ius. de reb.eccle.nõ alie.per to.et Innocẽ. iiij.in ſua cõ. cura paſtoralis voluit ꝙ prelati deberent facere inuentariũ de bonis eccleſie cum ſolẽnitate ibidem incerta.idem voluit bene.xij. in prelatis ordinis beati Auguſtini.in extrauagan.vt eccleſiarũ.⁊ alienãtes indebite bona eccleſiarum Pau.ij.excõmunicat in extrauag. Pau.ambitione.

Prelatus tenetur de mala adminiſtratione.

e ¶ Depereũt.ix. Si ob negligẽtiam rectoris iura eccleſie depereant tenet de ꝓprio patrimonio ſatiſfacere eccleſie.xij.q.ij. monem⁹.no. in.c. placuit. ij.xvj.q.iij. et rectore mortuo tenetur eius heres ad dictã ſatiſfactionem.ad hoc.c.ex preſentiũ cum ibi no. de pig. idem vbi rector potuit aliq̃d acq̃rere eccleſie ⁊ neglexit.bo.tex. cũ glo.xij.q. iiij.c.j. inſtar tutoris qui ad hoc tenetur.l. q̃cquid. alias incipit tutoris.C. arbi.tu.no.Pañ.in.d.c.ex preſentiũ.in c.j.de do.⁊ cõtu.in.c.nihil.de preſcrip. Et bona ipſoꝝ rectoꝝ ſunt tacite obligata eccl'ie pro mala adminiſtratione eorum. ⁊ poterit eccleſia agere contra tertiũ poſſeſſorẽ ſicut agit mulier pro dote.no.in.c.ex literis.de pig. paritate rationis. nam eccleſia equiparatur vxori et beneficiatus marito.lvj. diſt. cenomanẽſem. viri aũt bona ſunt tacite obligata vxori ꝓ dote.l.j.in prin.C. de rei vxo. ac.l.fi. q̃ po.in pig.ha. in.d. ca. ex literis. Item eccleſia eq̃paratur minori.c.j. de in integ.reſti. ergo ſicut bona tutoris ſunt tatite obligata pupillo.l.pro officio.C.de admini.tuto.l. fi.de legi.ag.tu. in qui. cau.pig.ta.cõ. ſi mater.ita et bona ꝑlati eccleſie. Idẽ vides in fiſco ꝙ bona conductoris vectigalium ſunt tacite obligatata fiſco. l.ſemper.§.diuus.ff de iu.immu.l.j.et ij.C.de priuileg. fiſ.l.j.⁊.ij.in qui. cau. pig.ta.con. ergo bona prelati eccleſie qui quaſi contrahit cum eccleſia acceptãdo prelaturam.c.niſi.de renũ.ſimiliter bona adminiſtratoris ſunt tacite obligata pro adminiſtratione ſua. no.in.l.ij.C.de debi.ciuita. et ibi Bar. lib.xj.⁊ vide no. per Jo.and.in.c.querelam.de ſimo.Hen.in.c.cum olim.de priuileg.diſt.iiij.in fi.late.per Barba. in.c.vt ſuper.de reb.eccle.non alie.

Eccleſia eq̃parat vxori. et bñficiat⁹ marito.

Fiſco ſunt obligata bona cõductoris vectigaliũ.

f ¶ Ruũt.ſi.ver.ſupra ver. ſed ꝓthdolor.⁊ eſt quartũ inconueniens. cõcor. extra. Joã.xxij. execrabilis. ibi ruinis patent edificia nobilia que magnificẽtia extruxerat deceſſorum. que ruine ſunt vitãde.c.fundamẽta.§. digne.de elec.in.vj.cum ruinis publicus deformetur aſpectus.ff.ne quid in loco publi.l.ij.§. ſi q̃s nemine.C. de edi. pri.l. ij.vnde reparãda ſunt edificia ruinoſa et in bono ſtatu conſeruanda.C. de admi.tu.lex q̃ tutores.ca.generali. de elec. in.vj.l.fi.C. de ope. publi. Et hic eſt arg.ꝙ beneficiatus tenetur ad reparationem eccleſie. quod eſt verum eccl'ie de fructibus ſupereſſentibus ceſſante conſuetudine:vt in.c.j.et ca.de his. de eccle. edifica. vbi doctores. xij.q.ij. nẽ quatuor.

Bñficiat⁹ tenet ad reparatiõ eccl'ie ratione.

g ¶ Attenuatur. id eſt neate

BIBLIOTECA NAZ. ROMA

diminuitur ⁊ frigeſcit ⁊ eſt.xj.incōue-
niēs. nam p̄lati ſunt ſignū ad ſagittā
quo ad ppl'm.c.qualiter.ij.de accuſa.
et eorū mala exēpla inficiūt ppl'm qui
tot mortib⁹ digni ſunt quot ad ſubdi
tos ſuos p̄ditionis
exēpla trāſmittūt.
xj.q.iij.precipue.

P̄rela ti ſub= ditis bona p̄beāt exēpla

a ¶Cōſilijs. dicit
l.iij.C.de repu.non
eſt dubiū que cum
ɔſilio gerunt iuris
firmitate muniri.l.
humanū.in fi.C.de
leg. ⁊ de aduocatis
dicit ꝙ cōſilijs coꝝ

ſcientijs ⁊ virtutibus effulgentes
qui ad xp̄iane plebis edificationē
ſalutarē vacare poſſent: quiq; pro
regijs et eccleſie predicte regni et
delphinat⁹ publicis cōſilijs a forēt
oportuni diuinarū ⁊ humanarum
ſcientiarum ſtudia deſerunt pro-
pter ꝓmotionis cōgrue ſpem b eis

non min⁹ ꝓuident humano generi ꝙ̄
ſi patriā armis defenderent.l.aduoca
ti.C.de aduo.diuer.indi.imo pl⁹ ꝓui-
dent reipu.ſapientes bono conſilio ꝙ̄
milites armis. parua enim ſunt foris
arma niſi ſit cōſiliū domi:ait Tulli⁹.⁊
Sap̄.v.Melior eſt ſapiētia ꝙ̄ vires.et
vir prudens magis ꝙ̄ fortis. Sap̄.vj.
multitudo ſapiētum ſanitas eſt orbis
terrarum:⁊ rex ſapiens populi ſtabili
mentū eſt.Eccl'i.x.rex inſipiēs perdet
populū ſuū:⁊ ciuitates inhabitabuunt
per ſenſum prudētū. vnde plato tum
demū beatū terrarū orbem futurum
predicauit: cū aut ſapiētes regnarēt/
aut reges ſapere cepiſſent.⁊Saluſti⁹.
priuſq; incipias cōſulto:⁊ vbi cōſulue
ris mature facto op⁹ eſt. ⁊ in oratione
porcij Catonis dicit nota.nolite exiſti
mare maiores nr̄os armis rēpublicā
ex parua magnā feciſſe: ſi ita res eſſet
multo pulcherrimā eā nos haberem⁹
quippe ſocioꝝ atq; ciuiū p̄terea armorū
atq; equoꝝ maior copia in nobis ꝙ̄ in
illis eſt: ſed alia fuere q̄ illos magnos
fecere q̄ nobis nulla ſunt. domi indu-
ſtria: foris iuſtū imperiū. animus in
cōſulēdo liber:neq; delicto neq; libidi
ni obnoxi⁹ pro his luxuriā atq; auari
tiā:publice egeſtatē:priuatim opulen
tiā:laudam⁹ diuitias.ſeqmur inertiā.
inter bonos et malos diſcrimē nullū.
Solavirtutis p̄mia ābitio poſſidet:ideo
recte maior debet honor ſapientib⁹ ꝙ̄
militib⁹ q̄ debēt eſſe executores ſapiē-

Cōſi liū bo nū in repu- blica eſt ar- mis p̄- feren- dum.

tum.C.de cap.l.ab hoſtibus.in fi.⁊ do
ctor preferēdus eſt militi.q2 doctor h3
dignitatē/nō miles:cū militia non ſit
dignitas.l.ſi qs ſeruū.C.q mi.nō poſ.
lib.xij.nam libertus pōt eſſe miles.C.
de liber.⁊ eo.li.l.iij. ſūt
et tñ nō pōt habere
dignitatē. C. ſi ſer.
vel lib. ad de.l.j.li.
x.no.in.l.libertorū.
C.de digni.lib.xij.⁊
militia ⁊ dignitas
ponunt vt diuerſa.
C.qui mili. nō poſ.
l.fi.lib.xij. no.C. de
eqneſ.digni.l.j. eo.
lib.milites tñ noſtri tp̄is q vulgariter
appellant milites dicūtur hr̄e digni-
tatē.⁊ vide qđ no.Jo.fa.in proe. inſti.

Sa= piēte militi bus p̄ferēdi

b ¶Spem.no.licitū ſtudere ſpe ꝓmo
tionis habēde in eccl'ia. ad hoc iſti.in
pro.in fi. ibi vt ſpes vos pulcherrima
foueat.ff.de iuſti.⁊ iu.l.j.ibi:premiorū
q3.C.de aſſeſ.l.j.c. venerabilē. de elec.
ad fi.ibi ceteris fiducia tolleretur.vbi
Pan. p̄terq̄m de aliq̄ ſimplici bn̄ficio.
c.tua.de ſimo.c.propoſuit.de cle.excō.
mini. nō de maiorib⁹ ad q̄ nemo ſe d3
ingerere.c.cū iādudū.de p̄bē.j.de elec.
c.j.§.⁊ cū humane.de quo p ꝯ.S.⁊ doct.
in.c.tuā.de eta.⁊ q̄li.Hen.in.c.ſtr. de
elec.⁊ in.d.c.tuā.Anto.in.ij. pte ſum.
ti.iij.c.iij.⁊.v.ſites ſunt illi q̄ ſtudēt:vt
poſtea lucrētur: q2 nolūt in paupertate
viuere.iuxta aut.de here.⁊ fal.l fi.col.
j.alij ſtudēt vt ſciant ⁊ videant ⁊ illoꝝ
finis eſt vana gloria. de his.ff. de ori.
iur.l.ij.§.poſt hos.l fi.⁊ Tulli⁹.honor
alit artes. oēſq; icēdunt ad ſtudia glo
ria.Perſi⁹.ſcire tuū nihil eſt: niſi te ſci
re hoc ſciat alter / ac pulchrū eſt digi-
to mōſtrari.⁊ dicier hic eſt:alij vt edifi
centur.ff.de va.⁊ extraor. cog.l.j.§.eſt
qdē de vi.⁊ hone.cle.p to.ſcia eñ de ſe
eſt appetibilis bonorū honorabilium
ſciētiā opinātes:ait ph̄s.alij vt ſciāt ⁊
cū imbuti fuerit alios tāꝙ̄ ignorātes
deſpiciūt et eos reputāt nihil.ad hoc.
ff.de fideicō.lib.l.apud iulia.de his lo
quit ap̄ſs.j. ad Coꝝ.viij. ſcia inflat.c.
niſi cum pridē.§.pro defectu.de renū.

Stu= dere ſ3 ſpe ꝓmo= tionis

alij vt edificent: vt illi q̃ ſuã ſciam cõicant: nõ ad lanẽ gl'iã3/ ſ3 ad dei laudẽ ⁊ alioꝝ iſtructionẽ. no. Hoſt in ꝓn. ſũ. §. ſi. Jo. an. ſup data. vj. Hẽ. l ſi. decre.

ipſum inhabilitat ad officij executionem. c. omnis. de ſimo.

o ℭLabis. ↄcor. c. tãta. c. qm̃. de ſimo.

p ℭCõmittuntur. xix.

q ℭIndolis. indoles eſt quedã imago future virtutis: vt dicit Iſido. *Indoles qd ſit.*

ablatã[a]. Ceterũ[b] hmõi reſeruationum ⁊ expectationũ occaſione ingeritur votũ[c] mortis aliene alarũ ſaluti nimiũ ꝑiudicabile. ſuſcitantur[d] lites infinite: ↄtẽtiones ⁊ rixe inter xp̃i miniſtros oriũtur[e]: rãcorea ⁊ odia plerũqꝫ impacabilia nutriunt fouet[f] pluralitatis bñficiorũ ambitio execrabilis[g]: paupes clerici innumeris[h] ꝑſonarũ ⁊ rerũ diſcriminib⁹[i] ſubijciũtur: ⁊ ꝑ calũnioſos cauilloſoſqꝫ indebite opprimũtur[k]. bñficia ꝑdeclarata ꝑ huiuſ anfract⁹[l] freqnẽter iniuſte occupãtur. ⁊ ſepi⁹ inofficiata diutine relinquunt[m]. materia fouẽdis iniuſtis vexationib⁹ parat: abuſus peſtiferi[n] horrẽda ſpecie labis[o] ſimoniace reſpꝰ cõmittunt[p]. bone indolis[q] iuuenibus q̃ virtuoſis actib⁹ intẽdere deberẽt euagãdi licẽtia ꝑbet[r] ꝑlatis ⁊ ceteris ordinarijs collatorib⁹ ſuũ ius atqꝫ miniſteriũ auferatur[s]. Patronorũ iura eneruãtur[t]

a ℭAblatam. xij.

b ℭCeterũ. i. inſuper et facit relationem ad ꝑdicta. de quo doct. in. c. ceterum. de reſcrip. in c. ceterũ. de iu. calũ. de ſi. inſtru. inter dilectos. §. ceterum.

c ℭVotum. xiij.

d ℭSuſcitantur. xiiij. incõuenicns.

e ℭOriuntur. xv.

f ℭFouetur. xvj.

g ℭExecrabilis. i. deteſtabilis et odibilis. ſi. in ex. Jo. xxij. execrabilis. in ꝓn. C. de aquedu. l. ad reparationẽ. lib. xj. ff. de ali. mu. in. l. itẽ res. §. põt. C. de admi. tuto. lex q̃: ⁊ merito dr̃ execrabilis ꝓpterea q̃ no. ſ. ⁊. j. de colla. §. cui rei.

h ℭInnumeris. in capit. ꝑ ſine. i. ꝗpluri mis et ſine nũero: ſic in aut. de iſtru. cau. in prin. col. vj. ibi innumerabiles inuenimus. in cle. ſup cathedrã. de ſepul. in prin. in. c. ij. de conſti. lib. vj. ibi: impune. aliqñ capit in: pro valde. j. de cau. c. j. in ꝓn. ibi: inuigilare. cũ ibi no.

i ℭDiſcriminibus. i. periculis.

k ℭOpprimuntur. xvij. concor. j. de cau. c. j. ver. ſic facile.

Anfract⁹ qd eſt. l ℭAnfractus. i. circũfractiones inuolutiones ſeu multiplicationes. ſimile ver. in. c. quorũdam. de elec. in. vj. et ibi Archi. in cle. dudum. de ſepultu. circa princi. vbi. g.

m ℭRelinquuntur. xviij.

n ℭPeſtiferi. ſimonia peſtis eſt que ſui magnitudine alios morbos vincit. c. ſicut de ſimonia. ſicut em̃ peſtis inficit hominem ita ſimonia inficit: qr

r ℭPrebetur. xx.

s ℭAufert ↄcor. j. de cau. c. j. cũ ibi no. ⁊ eſt. xxj. icõueniẽs.

t ℭEneruantur. xxij. q̃ tñ ſunt ſeruãda. c. j de cõſti. xxv. q. j. ⁊. ij. ꝑ totũ. Et licet papa poſſit conferre vel mandare conferri bñficia ſpectãtia ad ꝑſentationẽ laici hoc expꝛ̃ſſo cũ de ſola grã ius ꝑſonat⁹ in laico tolleret. de iu. pa. qm̃. et ibi Panor. fa. qd no. Inno. in. c. qd ſicut. de elec. Pañ. in c. ſup eo. de offi. deleg. in. c. quanto. de iudi. ⁊ ius ꝑſonat⁹ ſit de foro eccl'ie. d. c. quãto. nõ intelligunt: tñ talia bñficia in gñali ꝑtãte ſeu mãdato cõceſſa. ar. de of. le. qd tranſlationẽ. c. in gñali. de reg. iu. in. vj. cle. per literas. de ꝑbẽ. vbi Jo. an. ⁊ Pau. Jo. mo. ⁊ alij doctores. in. c. ij. de ꝑbẽ. lib. vj. Archi. xvj. q. vij. filijs. qꝛ ſi papa talia bñficia cõferret poſſet inde ſcãdalũ ſuboriri ⁊ laici retraherẽtur a fundatione eccleſiarũ. no. in. c. cũ dilect⁹. de iu. pa. vbi dicunt Hoſt. ⁊ Jo. and. ꝙ hmõi bñficia patronorũ laicoꝝ non includũtur in gratia cõceſſa ꝓ aliquo bñficiãdo quãtũcũqꝫ late ſcribat. ad hoc. c. dilect⁹ iij. de ꝑb. qd itellige de meris laicis. de ro. deci. cccc xxxij. ⁊ refert Hoſti. ſe vidiſſe reſcriptũ Grego. ix. bullatũ per qd ſcribens ꝑlatis anglie declarabat ꝙ qñ ſcribebat pro aliquo beneficiãdo nõ intẽdebat ꝙ ꝓuideretur ei de beneficijs per

Patrono laico an papa poſſit derogare ꝑ collatione.

indeqꝫ ſtat⁹ eccl'ie hierarchicus[a]
confanditur: plurimaqꝫ aduerſus
diuina ⁊ humana iura in animaꝝ
perniciē ⁊ eccl'ie regni ⁊ delphina-
tus noſtroꝝ ſepedictoꝝ oppreſſio
nē atqꝫ cōculcationē cōmittunt pa
riter ⁊ ꝑpetrant: ſicqꝫ iura corone[b]
nr̃e deperenūt[c] dānoſe ⁊ ipſoꝝ no-

tinentibus ad preſentationē laico: ſ.
Idē Pen. in.d.c. cum dilectus. domi.
in.c.ſi cōpromiſſarius. de elec.in.vj.la
pus.in.c.cū in illis. de p̄bē.lib.vj. etiā
ſi gratia eſſet conceſſa motu ꝓprio. q2
motus ꝓprius non
tollit ius patrono-
rum no.de ro. deci.
cxiiij docto.in cle.ſi
romanus.de p̄ben.
ad hoc qđ no. ſpec.
ti.de lega.§.vidēdū
ver. qđ ſi papa. qđ
no.la. in.d.ca.ij. de
p̄ben.lib.vj.in.c. cū
in eccl'ia.eo.ti.Con

Regula cancellarie ſuper bñficijs patronatus laicalis.

cor.regula cancel. qua cauet ꝙ ſuper
quouis bñficio eccl'iaſtico de patrona
tu laicali nō expediātur litere niſi po-
natur expreſſe ꝙ tale beneficium tāto
tp̃e vacauerit ꝙ ei⁹ collatio eſt ad ſedē
aplicā deuoluta: vel ad id patronoꝝ
accedat ꝯſenſus: ⁊ ſi per papā iuri pa
tronat⁹ hmōi derogari ꝯtigerit ſi ius
hmōi ad aliquē regē ducē marchionē
vel aliū principē ꝑtineat: ⁊ de hoc in li
teris ꝓuiſionis vel mādati de ꝓuidē-
do de.d. bñficio mētio facta nō fuerit
nō cenſet iuri hmōi fore derogatū.ſed
hodie de hmōi derogatoria parū cura
tur.ſimiliter hmōi bñficia nō veniunt in
gn̄ali reſeruatione iuris vel hoīs.not.
doct.in.d.c.ij.ſpe.ti.de le.§.nūc tracte-
mus.ꝟ.ſed nūqđ legat⁹. declaratū eſt
in extra.Jo.xxij.venerabili directa re-
gi portugalie.ideo nolationes ad iſta
bñficia nō extēdūt.no.ſ.de col.§.itē ꝙ.
a ¶Hierarchic⁹.iſtar hierarchie cele
ſtis ſtat⁹ eccl'ie ē ordinat⁹.lxxix.di.ad
hec.⁊ vide qđ no.ſ.de nu.⁊ q̄li.car.c.ſ.

Corona regia eſt ſpinoſa et periculoſa.

b ¶Corone.q̄ clara qđē eſt: ſed ſpino
ſa.vñ refert Ualer. lib.vij.c.ij. Regem
quēdam ſubtilis ingenij traditū ſibi
dyadema p̄uſqꝫ capiti imponeret diu
cōſideraſſe ac dixiſſe. O nobilē magis
qꝫ felicē pānū quē ſi qs penitus agno
ſcat qꝫ multis ſolicitudinibus: pericu
lis ⁊ miſerijs ſit referti⁹: nec humi qđē
iacentē tollere vellet.idē de corona re-
gia Karolū qntū dixiſſe ferunt: ⁊ legit
ꝙ Adrian⁹ papa.iij.dicebat ſpinoſam
eſſe cathedram.ro.pō. meatū acutiſſi-
mis vſqꝫquaqꝫ cōſertū aculeis: tātēqꝫ
molis vt robuſtiſſimos p̄mat ⁊ terat ⁊
cōminuat humeros coronā ⁊ phrigiū
clara merito videri: qm̄ ignea ſunt: ſed
ſpinoſa.et ꝙ roma-
no pontifici nemo
eſt miſerabilior: cō-
ditiōe ei⁹ nulla mi
ſerior.refert Uin.li.
xxx.ſpe.hiſ.ca.iij.
c ¶Deperenūt.xxij. Jura-
rex iurat in ſua co- mētū
ronatione iura re- regis
gni et honorē coro- l coro-
ne illibata ſeruare natio-
vñ non pōt nec dz dona ipſi⁹ corone in ne.
graue ei⁹ p̄iudiciū alienare.c. intelle-
cto.de iureiu.Bona eñ ſunt ipſius co
rone ⁊ dignitatis regal: ⁊ nō ipſius re
gis: lz ei⁹ habeat iuriſditionē ⁊ admi-
niſtrationē. et male alienata: etiam ſi
ipſemet alienauerit pōt ⁊ dz reuocare
ſicut ⁊ pōt adminiſtrator eccl'iaſticus.
xij.q.ij.nō liceat.xxxv.q.ix.qđ qs cōmi
ſit.c.ſi qs p̄bꝛoꝝ de re.eccle. nō alie.et
intellige regē non poſſe alienare iura
corone: de alienatione ꝑ quā grauiter
ledit dignitas regalis. nō eñ per hoc
interdicit oīs alienatio.no. Inn.in.d.
c.intellecto.⁊ ibi Bal.⁊ Pan.Bar.in.l.
prohibere.§.qđ plane.ff.qđ vi aut clā.
Bal.⁊ col.ſi de feu.fu.cō.c.in gn̄ali.ad
hoc.c.abbate.in prin.ibi ex largitione
regis.de re iudi.li.vj.gl.in.c.grādi. de
ſup.neg.p̄la. eo.lib. Nam ꝓpriū regū
et principū eſt donare.c.ſ.de donatio-
nibus.p̄ſertim cum donatio fit deo et
eccl'ie.vt eñ ait Juſtinian⁹: impiū nō
ledit donando deo q̄ oīa dedit. in aut.
de nō ali.vel ꝑmu.col.ij.§. finim⁹. vbi
habetur ꝙ in ſctiſſimis eccleſijs opti-
ma menſura eſt immēſitas eis donata
rum rerū p̄ſertim cū impiū aut regnū
plus defendat orationib⁹ eccleſie qꝫ Re-
armis et laboribus corporis. xxiij. q. gnum
viij.§.q̄uis.et dicit Archi. ꝙ ſemp re- defen
uerēde eccleſie addendū eſt. xxv.q.ij. ditur
q̄cunqꝫ.ſi tñ imperiū regnū ducat⁹ vel orōni
comitat⁹ in hoc enormiter lederetur bus.
reuocaret donatio niſi p̄ſcriptione vel

alia legitima cā defendat.C. de inof. do.l.precibus.de do.paſtoralis. de in inte.re.auditis.⁊ in.d.c.intellecto.no. Jo.de deo.li.j.q.j.⁊ ſi rex ſucceſſiue fe- cerit plures donationes:donatio ex q̄ magna ſequeretur leſio reuocaretur. C.de his que i fran dē patro.l.j.ar. no. in.l.j.C.de inof.do. ꝑ doct.in.c.apoſto- lice.de dona. Bar. brix.in.q.lxv.Jmo. in clem.romani.de iureiur.plene ꝑ le- giſtas in proe.ff. et C.⁊vide Spe.tit.de inſtr.edi.§. nūc aūt in fi.⁊ ibi Jo.an.in addi.

Theſaur⁹ qd eſt

a ℭ Theſauri.i.pe cunie regni. The- ſaurus aūt ꝓp̄e eſt pecunie depoſitio i terra cui⁹ nō extat memoria: et cuius dhiuz tp̄is vetuſta te ignotuz eſt.ff.de acq̄.re.do.l.nunq̄. §.theſaurus.C.de the.l.j.li.x.ipropríe ſumit hic.⁊ i.l.the- ſaurus.ff.ad exhi.

b ℭ Aſportantur. tū ꝓpter annatas. tū ꝑ gr̄as expecta- tiuas. tū ꝑ euoca- tiones cārū ad ro. cu.ꝑ q̄ vide cātorez pꝛiſē.i remōſtrātijs pragmatice.et eſt xxiiij.incōueniēs.

c ℭ Cōiectura.i.ꝓ- babili humane na ture p̄ſumptōe.no. Gel. i extra.io.xxij. q: nonnūq̄.ad hoc l.ꝯtinu⁹.§.cū itaq̄. ff.de ꝟ.ob.de pi.ac.l.ſi ſeruos.in ſi.

Principis intereſt ſubiectos hr̄e diuites.

d ℭ Debilius.legit ꝙ intereſt princi- pis ſubiectos hr̄e locupletes. in aut.

ſtrorū regni ⁊ delphinatus theſau ri[a] in extraneas regiones aſportā tur[b] ſub tali forſan coniectura[c] vt eorundē regni ⁊ delphinatus de- preſſo ſacerdotio exhauſtoq̄ the- ſauro regnum ipſum cū delphina tu reddatur debilius[d] in aduerſis Que oīa⁊ ſingula⁊ alia q̄plurima que ex p̄miſſis ſequunt incōmoda diuine haud dubiū[e] credēda ſunt diſplicere voluntati. q̄nimmo[f] in graue noſtri ⁊ ecclie p̄ſate noſtroꝝ regni ⁊ delphinatus verſatur pre- iudiciū atq̄ detrimentū ꝑmaximū Jpſi,quoq̄ p̄lati ⁊ ceteri viri eccle- ſiaſtici eccleſiā noſtroꝝ regni ⁊ del phinatus repreſentantes eccleſie zelatores matrem ſuā tot impuri- taribus pollui ingemiſcentes co- gnoſcenteſq̄ talia ſtimulantibus conſcientijs abſq̄ grauiſſima dei offenſa diutius diſſimulare[g] non poſſe:qd̄q̄ ſuꝑ p̄dictoꝝ reparatione ſacre ipſius baſilieñ.ſynodi decre- ta ꝑuiſionē ꝯgruentē vident attu- liſſe p̄habita inter eos multimoda diutinaq̄ aꝑtione diſcuſſione atq̄ digeſtiōe memorata ipſi⁹ ſacre ba- ſilieñ. ſynodi decreta ordinatiōes ⁊ ſtatuta aliqua ſimpl'r vt iacent. Alia vero cū certis modificationi- bus ⁊ formis non heſitatione po- teſtatis ⁊ autoritatis condentis ⁊ promulgātis ipſius.ſ.ſacre baſilicē ſis ſynodi:ſed quatenus commo- ditatibus temporibus ⁊ moribus regionum ⁊ perſonarū ſepefactoꝝ noſtrorū regni ⁊ delphinatus con gruere conuenireq̄[h] cōſpexerunt prout inferius annotatur⁊ inſerit

vt in.ſi.q̄ .ſuſ.ſi.§.cogitatio cū ibi not: de here.⁊ fal.circa p̄n.col.j.⁊ imꝑator ſubiectoꝝ cōmodū ſuū ꝓpriū reputat C.de ca.tol.l.j.in ſi.l. imꝑialis. i p̄n.C. de nup.nec ſpūalia ſine tꝑalib⁹ eē phī j.q.iij. ſi q̄s obiece- rit.:⁊ dicit Jo. xxij.i ex̄ua.dilectis. al's i cipit ⁊ ſi grauū gra- uamina nobis diſ- plicent ſubditoꝝ eorumq̄ ꝓſperitas nobis ⁊ ſe. apo. ad letitie redūdāt au- gmentū. ⁊ finis im periꝫ eſt q̄rere ſalu- tē ſubditoꝝ.ff.ð of. p̄.vꝛ l.iij.iōvult ipe rator ꝙ in dubio ꝯ̄ fiſcū ſit rn̄dendū ꝓ ſubditis.ff.de iure fi.l.non puto.

Spūalis ſine tp̄alib⁹ eē nō poſſunt.

e ℭ Haud dubiū.i. ſine dubio.

f ℭ Quinimo. am- pliatiue ponitur ſi cut.ſ.ꝟ. q̄nimmo.

g ℭ Diſſimulare. diſſimulatio ē ꝑmiſ moꝛte i p̄lato ⁊ p̄n cipe.no. Jo.an. i.c. clericos.de imu.ec. libꝛ.vj.ad hoc.xiiij. di.ſit rctoꝛ. ð of.oꝛ. irrefragabili.pañ.i c.j.de treu.⁊ pa.ali q̄ñ iñ ſimulatio eſt licita.qð me.cā.c.j. xxvij di. qð interro gaſti.gl.in.c.cupiē tes.in ꝟ.malignā- tium.de elect.li.vj. xxiiij.q.j.officij.

Diſſimulatio in aliquibus ē mortalis.

h ℭ Conuenireq̄. Legis d3 ei lex eſſe ſ3 na- turā ⁊ ꝯſuetudinē p̄rie loco ⁊p̄iq̄ ꝯue nire.c.erit.iiij.diſt. xxix.di.ꝑ to.⁊ ſm diſpōnes terraꝝ va- riant leges.j.di.oēs.xxxj.di.atr. ide le ges ꝯſtituunt cū ꝓmulgant.firmant.

Legis qualitates.

ſilicoª ꝛ indilate recipienda conſenſerunt ꝛ acceptanda deliberauerunt. Quorum quidem decretorū tenor ſequitur. Et primo decretuꝫ per ſacroſanctum conſtancienſe concilium factum ꝛ conditum: ꝛ ꝑ ſacrum generale concilium. baſilienſe renouatum.

¶ De autoritate[b] et poteſtate ſacrorum generalium conciliorum temporibusqꝫ et modus eadem conuocandi. et celebrandi. Quod incipit.

Requēs generaliū ꝯciliorū[c]

Lex poſitiua an obliget ad petm̄.

cū moribus vtentiū approbant̄. iiij. di. §. leges. ideo. d. gl. no. in. c. j. de treu. ꝛ pa. ꝙ lex poſitiua ēt ꝓceptiua nō obligat ad petm̄ ſi nō fuerit morib⁹ vtētiū recepta: vel ſi per diſſuetudineꝫ abyt. quam limita vt ibi no. Pañ. Jo. an. i. c. j. de ſta. reg. li. vj. in nouel. Jnn. ꝛ cōpo. j rn. ꝛ. c. j. de ꝯſuet.

a ¶ Jlico. i. ſtatim. de iud. nouit. §. nec illud. ij. q. vj. §. litigatoꝛib⁹. C. de ap. litigatoribus. Per qꝺ ꝟbū pꝫ ꝙ decreta iſta ligauerūt ex tūc. i. a die date huius pragmatice ſāctiōis abſqꝫ alia publicatiōe. ꝯcor. j. in ſi. lib. §. nos igitur. ver. volentes. ibi a die date. cū ibi no: qꝺ etiam declarauit Karolus ſeptim⁹ vij. auguſti. anno. M. ccccxlj.

Decreta baſilienſia aq̄ tpe ligauerūt.

b ¶ De autoritate ꝛ po. ſac. ge. ꝯci. tē. qꝫ ꝛ mo. eadē cōuocādi/ ꝛ celebrandi.

Requēs. primo ponit̄ breue exordiū ꝯtinēs cām decreti. Scꝺo decretū ꝯſtan. ꝯciliij renouatū ꝑ baſilicēſe ꝯciliū ſuꝑ celebratiōe ꝯcilioꝝ generaliū de certo termino in aliū terminū. Tertio limitatio circa termini moderationē ꝛ loci ꝯcil. mutationeꝫ. Quarto ꝓ celebrādo futuro ꝯcilio tādē in ciuitate baſilea aſſignatio. ſcꝺa ibi. q̄propt̄. tertia. quē terim. q̄rta atqꝫ hoc decretū alr̄. Ant. in ſum. iij. pte ti. xxiij. c. ij §. vj. vbi tractat materiā ꝯcilioꝝ. ꝛ ti. xxij. trac. de pote. eccl'iaſt. et fuit renouatū in ꝓncipio ꝯciliij baſilienſis longe añ eius diſſolutionem.

Conciliorꝫ q̄tuor ſūt ſpecies.

c ¶ Conciliorum. quatuor ſunt ſpecies conciliorum. quoddam eſt concilium generale cōcernens totum orbē ꝛ repreſentat eccleſiā vniuerſalē cui ꝓſidet papa. de quo. xvj. di. ꝑ to. xvij. di. multis. ꝛ q̄ debeāt intereſſe in hoc ꝯcilio nō reperit̄ iure deciſum qꝺ viderit Pañ. vt ipſe no. in. c. graue. de preben. ſed Jo. de imol. ibidem dicit ꝙ ad tale ꝯciliū ſunt vocādi epi toti⁹ orbis et ſuꝑiores. xv. xvj. xvij. di. ꝑ to. l. diſ. ſi q̄s dyacon⁹. aliij nō vident̄ neceſſario vocandi licet ſi pape videret̄ poſſent iſferiores vocari. ſa. c. j. xv. di. ibi non erat epis licētia ꝯuenic̄di. c. ego. de iureiu. vbi q̄libet eps i ſua ꝯſecratiōe iurat ire ad ꝯciliuꝫ ꝑſonalr niſi lrime ipeditus aliq̄n eciā vocati ſūt abbates. c. adrian⁹ lxiij. di. j. q. vij. cōuenientib⁹. j. q. j. §. ſed hoc itelligēdū. vbi archiꝺ. Et de greg. x. legit̄: ꝙ ad conciliū gn̄ale qꝺ cōgregari fecit lugꝺ. vocauit btm̄ thomaꝫ de aq̄no ſue eminētis ſciētie rōne: q̄ tñ nec eps nec abbas nec alius ꝑlatus erat: ſic intellige qꝺ ſequitur ibi. ad quē. ꝓelati ꝛc. j. de colla. c. j. §. vt vero. ꝟ. adijciens. imperatorem eciā vel alios non tenet̄ vocare. ꝓt tñ ſi vult ſi ei videtur expediēs ad ſcādala vitanda. lxiij. diſ. §. veruꝫ. xxix. q. ij. ſi quis ingenuus. in ſubſcriptione vbi rex pipinus fuit in ꝯcilio. ꝛ adrianus qui fuit in concilio niceno. vt habet̄. xij. q. iij. futurā. ad hoc. d. c. adrianus. xcvj. di. nos ad fidē. Domi. in. d. c. ad apl'ice. de re iu li. vj. ꝙ hmōi ꝓncipes ad cōcilia gn̄alia ſunt vocandi. qꝺ multū expediēs videtur preſertim vbi agitur de fidei dubijs: aut alijs cōcernentibus ipſos principes de quo late per eū in trac. de modo congregationis cōcilij. ſed dicit Anto. vbi. ſ. ti. xxiij. c. ij. §. vij. ꝙ vbi non agitur de fidei dubijs: vl' de facto pape poteſt numerus epiſcoporum vocandorum relinq̄ eius arbitrio quot ſcilicet: et qui ſunt vocandi. nā conciliū generale videt̄ hic ꝙ pape mādato ꝯgregat̄ ipſo intereſſente: vl' alio eius noīe ꝛ de ei⁹ ſpāli mādato iuxta id qꝺ not. iij. diſt. poro. xvij. diſt. c. j. ꝛ. ij. nec curandum videtur de numero diminuto ꝑlatoꝝ

Tho: de aq̄no ad ꝯciliū lugꝺ. fuit vocatus.

ibi exiſtentiū ꝓpter verbū xp̄i dicētis
Mat.xviij.vbi ſunt duo vł tres cōgre
gati in noīe meo ibi ſū ī medio eoꝝ.j.
q.j.cū ſcriptura.xxiij.q.j.alien⁹.cū tri
bus ei pueris.ſ.anania:ꝛ alijs dei mā
data ſeruātib⁹ dn̄s fuit ꝛ eos irrora-
uit in medio ignis:ꝛ ptꝫ.xvj.diſ.ꝑ to.
ī multis cōcilijs cōgregatis in valde
differēti numero cōuenerūt ep̄i.aliqñ
in maxio numero.aliqñ em̄ ſunt ſexcē
tū.aliqñ.ccc.aliqñ.cc.aliqñ.c.aliqñ.xl.
aliqñ.xxx.aliqñ.xx.aliqñ.xv.ep̄i:ꝛ in
om̄ibus facti ſunt canones.aliqñ plu
res vel pauciores.ꝛ aliqñ papa fuit p̄
ſens:aliqñ legati ex parte ipius.in ni
ceno īteriuit ſanct⁹ nicola⁹:in quodā
carthaginēſi cōcilio interfuit ſanctus
Auguſtin⁹:ꝛ cū aurelio carthaginēſ.
ep̄o ediderūt canōes:ſꝫ qñ de fide agi-
tur ꝛ hereſib⁹ extirpādis vel ſcimati-
bus:qꝛ cā eſt cōis oīb⁹ catholicis ꝛ oēs
tāgit ab oīb⁹ ep̄is catholicis tractari
ꝛ terminari dꝫ:ꝛ oēs ep̄i debēt ad cō-
ciliū euocari ſm̄ regulā:qꝺ oēs tāgit
ab oīb⁹ dꝫ approbari.c.cū oēs.ꝺ cōſti.
idē vbi agit̄ de reformatiōe gn̄ali ī ca
pite ꝛ in mēbris:reſidet.ñ auctoritas
penes veniētes ꝑ ſertim ſi īterſūt due
ꝑtes oīꝫ ep̄orū.arg.l.plane.ff.qꝺ cuiuſ
qꝫ vni.vł forte ſufficeret ſi maior pars
ep̄oꝝ toti⁹ orbis interfuit ad hoc.c.qꝛ
ꝓpter.de elec.cū ibi no.ꝑ Cōpoſ.vel ve
rius de nūero nō eſt curādū:qꝛ voca-
tiōe p̄cedēte ptās toti⁹ cōcilij reſidet ī
veniētes ēt ſi numero eſſent paucio-
res reſpectu abſentiū.ꝓ hoc ca.cū no
bis.de elec.cū ibi no.ꝑ Panor.ꝛ ꝑ ea
q̄ infra no.q̄ aūt vocati ſunt et nō ve-
niūt legitimo īpedimēto ceſſante:pec
cāt.q̄ aūt īpediti ſunt excuſatorē mit-
tere debēt:vt ptꝫ.xviij.diſ.ꝑ to.xj.q.iij.
certū.c.j.de iudi. Aliud eſt cōciliū ꝓui
ciale qꝺ q̄libet archiep̄s ſiue metro-
politan⁹ facit in ſua ꝓuincia cū ſuis
ſuffraganeis:dictū a ꝓuincia q̄ dꝫ hr̄e
vnū archiep̄m ꝛ certū numerū ep̄orū
c.ſcitote.vj.q.iij.ꝛ ad iſtud debēt cōuo
cari neceſſario oēs ep̄i ꝓuincie.xviij.
diſt.ꝑ totū.de capitulis aūt eccl̄iarū
cathedraliū:an ſint de neceſſitate vo
cāda:vacillat Inno.i.d.c.graue.vbi vi

Nicolaus ſanct⁹ fuit in cōcilio nyceno.

Prouī cia hēbeat archiep̄m.

deē tandē tenere q̄ niſi de eoꝝ facto
agat̄ nō ſunt de neceſſitate vocāda ni
ſi de honeſtate vel ꝓpter cōſiliū:ꝑ eo
ſa.ca.fi.de his q̄ fi.a p.capiēdo verbū
maxie reſtrictiue ꝑ im.Panor.ibidē.ꝛ
in di.c.graue.dicit cōtra.q̄ de neceſſi
tate ſunt vocāda ad cōciliū ꝓuinciale
ꝑ.d.c.fi.ꝓpter ver.debeāt:qꝺ regula
riter eſt neceſſariū vt no.in.c.ꝓpoſuit
de ap.in clem̄.attēdētes.de ſta.re.ꝛ ca
pias.d.ꝭ.maxime ꝓprie.vt īplicet idē
in caſu ↄuerſo.vbi em̄ ſenſus ꝑ cū im
plicitus nō reſultat iuri cōtrari⁹;capiē
dū eſt ꝓprie no.Cy.in.l.j.C.de reſcin.
vē.Heur.in.c.vniuerſitatis.de ſen.ex
cō.Imol.i.d.c.fi.alij aūt nō ſunt de ne
ceſſitate vocādi:ſꝫ ſi veniāt admittē-
di ſunt:ſi eoꝝ interſit ꝛ negocia tractā-
da eos tāgūt ēt ſi ſint laici.no.Hoſt.i
d.c.graue.G.ꝛ Pañ.in.d.c.fi.vel ſi cō
ſiliū eoꝝ ſit neceſſariū:ad hoc.c.ad ſa
dē.xxxv.q.v.vbi papa vocauit iuriſtas
laicos ꝛ canoniſtas in cōcilio latera-
nēſi.vt conſulerent ſuꝑ aliquo dubio
matrimoniali:ꝛ in ↄcilio baſilieñ.fue
rūt plurimi doctores.vt in.d.ꝭ.adij-
ciens.j.de col.ꝛ ibidē fuit imperator
ſigiſmūd⁹ in ꝑñ.ad hoc.c.ad apoſto
lice.de re iud.lib.vj.vbi papa pollice-
bat̄ ſe vocaturū ad conciliū reges ꝛ
p̄ncipes ſeculares:qꝺ de capitulis
eccl̄iaꝝ cathedraliū dictū eſt:limitat
Hoſt.in.d.c.fi.niſi aliqua ſecreta cēūt
cōmiſſa ꝑlatis ibidē exiſtentib⁹ a ſuis
ſuperiorib⁹ q̄ ſine tranſgreſſione iu-
ramenti vel obedientie nō poſſent ꝑ
palari.vt.d.c.ego em̄.vel niſi ſit alia
iuſta cā ꝓpter quā nō debeant pate-
fieri capitulis:ꝛ pōt p̄mas vł patriar
cha facere tale cōciliū prouinciale cū
ſuis ſuffraganeis.no.Imol.i.d.c.gra-
ne.tex.eſt in di.§.porro.iij.diſt.etiā le-
gatus ī ꝓuincia ſibi decreta.no.doct.
in.c.qꝺ trāſlationē:de of.leg.qꝛ eſt or-
dinarius.c.ij.de of.leg.in.vj.ꝛ maior
archiep̄o q̄ illud pōt congregare.no.
Hoſ.in ſum.de of.le.§.quid ꝑtinet ad
fi. Sꝫ an abbates ſubditi ep̄oꝝ teneā-
tur venire ad tale cōciliū ꝓuinciale?
Dic q̄ nō.cū ep̄i ſint publicaturi ſta-
tuta ipſius concilij in ſuis ſynodis ic.

Concilio intereſſe poſſunt laici iuriſte

Abbates ep̄is ſubditi non tenentur venire ad cōciliū ꝓuinciā

ephalibus. xviij. dis. c. si. c. sicut de accu: vbi Hen. nō ob. qđ no. in. d. c. cōuenientibus q; debet intelligi cum abbates causas habent tractandas in cōcilio p̄uinciali. vt ibi not. Archidiaconus. Aliud est conciliū synodale siue ep̄ale qđ facit ep̄s in sua diocesi cū clericis diocesis bis in anno. xviij. dist. habeatur. in. d. c. sicut. de accu. ⁊ ad tale tenētur venire sacerdotes habētes curam animarū. c. qđ super. de maio. et obe. alij autē non tenentur venire: vt dicit ibidē Jo. and. cum nō habētes curam nō subijciātur legi diocesane. quia nō habent ecclesias quarū ratione teneātur ad cathedraticū ⁊ ad quartā decimarum. c. cōquerēte. de offi. ordi. hoc verū si in synodo esset agitandū aliqđ concernēs animarū curā vel ecclesiarum statū. secus putat Panor. in. c. qđ super. si ep̄s vellet procedere ad reformationem morū: aut ad aliud tangēs totū clerum. Tunc oēs venire tenerētur: ita tamen q̄ ecclesijs nō subtraheretur diuinum officiū. pro hoc di. c. si. xviij. dis.

Synodus q̄tiens fit in anno et q̄ teneant venire.

Et abbates habētes populū subiectū ep̄o debent venire ad synodum: cum ratione h̄mōi populi ad ola obligentur que sunt de lege diocesana: quēadmodum ⁊ alie ecclesie seculares: vt legitur ⁊ no. in. d. c. qđ sup in c. dilectus. de offi. ordi. illi autē qui nō habent populum non debent cōpelli venire ad synodū: nisi ex causa rationabili. c. ep̄s quod est palea. xviij dist. xviij. q. ij. in fi. q; cōuocatio ad synodū est legis diocesane a qua sunt exēpta monasteria: vt. l. et no. in. d. c. dilect⁹. Debent tamē seruare statuta synodalia: cum ad iurisditionem pertinet statuere et statutis obedire. vt ibidē no. Abbates etiā exēpti nō tenētur venire ad synodū nisi habeāt capellas sibi subiectas. c. ex ore. de priuileg. si tamē deseruirent illas per capellanos sufficit q̄ veniant capellani. not. abbas in d. c. qđ sup. scđm hoc limita. c. nimis. de excess. prela. vbi habetur q̄ religiosi non tenētur ire ad synodū episcopalē. quia debet intelligi: aut de exemptis: aut qñ congregatur ex leui causa: vel de ipsis religiosis inferioribus: secus est in eorū prelatis. quia tūc debet seruari qđ dictum est.

Abbates ratione populi tenētur venire ad synodū.

Aliud est conciliū religiosorū. de quo. in. c. in singulis. in c. ea que. de sta. mo. in extrauā. Bene. xij. ad mona. nigros. ca. statuimus. c. rursus. Et que sunt cause que debeāt in dictis cōcilijs decidi. nota. j. de causis. §. item. circa fi. et qualiter in ipsis cōcilijs prouincialibus synodalibus et generalibus debeant se habere archiepiscopi/ ep̄i/ et prelati regulares: habetur pulchre in decreto basiliensi: cuius tenorem de verbo ad verbū hic inserendū putaui.

Concilia de qbus causis decidere debēt.

¶ Sacrosancta generalis Basiliēsis synodus in spiritusancto legitime cōgregata vniuersalē sanctam ecclesiā representās pridem hec sancta synodus quodā saluberrimum p̄mulgauit decretū pro stabilitate et colore generalium cōciliorum: quorū freqnēs celebratio precipua est agri dominici cultura. verum cum ad eandē culturam nō dubiū sit pertinere ep̄ales synodos ⁊ cōcilia prouincialia prout veteres canones decreuerūt frequentari. Ideo eadem sancta synodus antiquos ⁊ laudabiles mores nostris cupiens tēporibus obseruari: statuit atq; precipit synodum ep̄alem in qualibet diocesi post octauas dominice resurrectionis vel alia die ſm cōsuetudinē diocesum ad minus semel in anno vbi nō est cōsuetudo bis annuatim celebrari p diocesanū propria in p̄sona: nisi canonico impedimento fuerit prepeditus. ⁊ tūc per vicarium idoneū: que synodus saltē triduo vel biduo duret vel prout necessariū ep̄o visum fuerit. Prima aūt die cōuenientibus diocesano et omnibus alijs qui in h̄mōi synodis interesse tenētur: infra missarum solēnia vel post: diocesanus vel alius eius nomine verbū dei p̄ponat exhortādo omnes ad bonos mores sectandū. abstinēdum a vitijs ⁊ ad ea que pertinent ad ecclesiasticā disciplinam: et ad officia singulorū: et presertim vt hi quibus animarū cura cōmissa est: diebus dominicis et alijs solēnibus plebem subiectā doctrinis

ac monitis ſalutarib⁹ inſtruant. Poſt-
ea legantur ſtatuta prouincialia ⁊ ſy-
nodalia ⁊ inter alia aliquis compen-
dioſus tractatus docẽs quomodo ſa-
cramenta miniſtrari debeãt: ⁊ alia vti
lia pro inſtructione ſacerdotum. De-
inde ipſe dioceſanus de vita ⁊ moꝛib⁹
ſubditoꝛum ſolerter inquirat labem
ſimoniace prauitatis. contractus vſu
rarios. concubinatum. fornicationeȝ
et alia queuis crimina ⁊ exceſſus de-
bita correctione cohibeat. alienatio-
nes rerum eccleſiaſticarum a iure ꝓ-
hibitas reuocet. abuſus clericoꝛum ⁊
alioꝛum ſubditoꝛum qui circa diuinũ
officium delationem debiti habitus
defecerint in melius refoꝛmet ⁊ emen
det. Et quoniam multa ſcandala ſepe
cõtingunt ex eo ꝙ cõſtitutio Bonifa-
cij pape octaui: que incipit: periculo-
ſe. edita ſuper clauſura monialiuȝ: nõ
ſeruatur. ſtudeat ipſe dyoceſanus vt
omnino iuxta ipſius cõſtitutionis te-
noꝛem executioni demãdetur: necnõ
vt quicunqꝫ religioſi dyoceſano ſubie
cti regulas ⁊ conſtitutiones ſuarũ re-
ligionũ: preſertim vt ab eis omnis ꝓ-
prietas abdicet inuiolabiliter obſer-
uent. ne etiam in receptione ipſoꝛum
ad religionem quicqꝫ per ſimoniã exi
gatur. Precipua autẽ in ipſa ſynodo
epiſcopi cura ſit inquirere ac debitis
remedijs occurrere: ne aliqđ dogma
hereticum/erroneum/aut ſcandalo-
ſum ſeu piarum auriuȝ offenſiuũ: ſoꝛ-
tilegia/diuinationes/incantationes
ſuperſtitiones: queuis figmenta dya
bolica dyoceſim ſuam inficiant. Inſti
tuantur preterea teſtes ſynodales vi
ri graues prouidi et honeſti legis dei
zelũ habẽtes iuxta dyoceſis latitudi-
nem in numero cõpetẽti: aut alij eoꝛũ
poteſtatẽ habẽtes vbi alij nõ ſunt ad
hoc inſtituti. q̃ ſi dyoceſano min⁹ ido-
nei viderent eos amouendo alios ꝓ-
ut ei videbit expedire inſtituat. Qui au
tẽ in manib⁹ ipſius dyoceſani vel ſui
vicarij iurare teneant. vt tradit canõ.
epiſcop⁹ in ſynodo qui per anni circu
lum luſtrantes ipſam dyoceſim q̃ cor
rigenda vel refoꝛmanda viderint: his

Teſtes ſynodales q̃les debent eſſe?

ad quos talia corrigere vel refoꝛmare
pertinent: referãt. que niſi correcta vel
refoꝛmata iam fuerint ad ſynodũ ſub
ſequẽtem perferant: in qua debitis re
medijs occurratur: ſed ⁊ ꝑter illa que
a teſtib⁹ ſynodalibus vel alijs coꝝ of
ficium exerceⁿtib⁹ dyoceſanus audie-
rit inquirat: ⁊ ipſe diligẽter de cũctis
ſuoꝛum ſubditoꝛum exceſſibus. ⁊ tali
ter in delinquẽtes inſurgat correctio-
nis debite diſciplina vt alijs maligna-
ri volentibus tranſeat in exemplum.
Celebretur quoqꝫ in ſingulis prouin-
cijs ſaltim infra biennium a fine cõci
lij generalis. ⁊ deinde ad min⁹ de tri-
ennio in triennium prouinciale conci
liuȝ in loco tuto in quo tam archiepi-
ſcopus q̃ ſuffraganei omnes ⁊ alij q̃
in huiuſmodi concilijs prouincialib⁹
intereſſe tenentur debite vocati inter
ſint. ꝙ ſi epiſcop⁹ canonico fuerit im-
pedimento detentus procuratoꝛẽ ſuũ
deſtinet. nõ ſolum ad excuſandum et
probandum abſentie cauſas: ſed etiã
ipſius nomine in concilio intereſſen-
dum: ſuſcipiendumqꝫ: quicquid conci
lium duxerit ſtatuendũ. alioquin ipſe
epiſcopus a perceptione medietatis
fructuum vnius anni ſue eccleſie qui
per perſonam in ipſo concilio deputã
dam in ipſius eccleſie ſue fabricam ef
fectualiter conuertentur: eo ipſo ſit ſu
ſpenſus. Alij vero venire negligen-
tes concilij arbitrio puniantur: alijs
iuris penis in ſuo roboꝛe duraturis.
¶ Concilio autem generali durante ⁊
per ſex menſes ante huiuſmodi conci
lia prouincialia non celebrentur. Por
ro in huiuſmodi inchoatione concilij
ipſe metropolitanus vel alius ei⁹ no-
mine infra miſſarũ ſolennia/vel poſt
exhoꝛtatoꝛium ſermonẽ faciat: ea que
ad ſtatum eccleſiaſticũ: ⁊ precipue ad
pontificale officium pertinent serioſe
memoꝛando: comminandoqꝫ ſingulis
ꝙ iuxta prophete ſententiam: ſi eoꝛuȝ
culpa cuiuſuis anima perierit: illius
ſanguis de manibus eoꝛuȝ a domino
exigetur. Precipue autẽ tũc fiat moni
tio exacta: vt dignis ⁊ bñmeritis quo-
rum vita ſufficiẽti teſtimonio nota ſit

Sermo fieri d'in concilijs.

ordines ⁊ bñficia ſine vlla ſimoniaca
labe cōferant: ⁊ ſuper oia vt in alarū
cura ɔmittēda ſnmma diligētia ⁊ ma-
tura inq̄ſitio adhibeat: vt bona eccl'ia
ſtica nullatenꝰ ad vſꝰ illicitos: ꝗnimo
ad honorē dei ⁊ eccl'iaꝝ ɔſeruationem
hn̄do ſm ſacros canones ꝑcipuā curā
pauperū ⁊ idigētiū laudabilr ɔuertā-
tur: ſciētes ꝙ ð his oibꝰ apō tribunal
eterni iudicis vſq ad minimū q̄drātē

Concilys q̄ inquirenda ſunt.

rōnē reddituri ſunt in qbꝰ q̄dē ɔcilijs
de corrigēdis exceſſibꝰ moribuſq ſub
ditoꝝ reformādiſ: ⁊ ꝑcipue q̄lr epi i ɔfe
rēdis bñficijs ɔfirmādis electionibus
miniſtrādis ordinibꝰ deputādis ɔfeſ-
ſoribꝰ ꝑdicādo ad pp'lm ⁊ puniēdo ex-
ceſſus ſubditoꝝ obſeruatiōēſq epaliū
ſinodoꝝ: ceterilq ad offm̄ epale ad iu
riſditionē ⁊ adminiſtrationē eoꝝ i ſpi
ritualibꝰ ⁊ tpalibꝰ q̄quo mō ſpectāti-
bꝰ ſe geſſerit: ⁊ ꝑſertī an a ſimoniaca
labe manꝰ inoxias ſeruēt diligēs inq̄-
ſitio ſm iuris diſpoſitionē fiat vt oēs
q̄ in ꝑmiſſis deliquiſſe cōperti fuerit ꝑ
ipz ɔciliū corrigant ⁊ puniāt. Siīl mō
de ipō metropolitano circa oia ſupra-
dicta diligēter exq̄rat: cuiꝰ exceſſus et
defectꝰ ipm ɔciliū eidē ſpālr exprimat
ipm admonēdo: vt cū alioꝝ pr̄ vocet ⁊
eſſe debeat a talibꝰ oīno deſiſtat: ⁊ ni-
hilominꝰ inq̄ſitionē de ipō habitā in
ſcriptis redactū ad romanū pōtificem
vel aliū eiꝰ ſupiorē ſi quē hz ſine mora
trāſmittat: vt ab eo punitionē ⁊ refor-
mationē ſuſcipiat ɔdecētē: iter cetera
ſi q̄ diſcordie ɔtētiōēs ⁊ inimicitie iter
q̄ſq vigueriit q̄ q̄etē ⁊ trāquillitatē ꝓui
cie poſſent ꝑturbare curet oī ſtudio ſa

diſcordie ſūt ſedande.

crū ɔciliū illas ſedare: ⁊ more pioꝝ pa-
trū ad pacē ɔcordiā q filioꝝ vigilāter
intēdat. Et ſi iter regna ꝓuincias ſeu
ꝑncipatꝰ hmōi diſcordias ſuſcitari cō
tingat: mox ſcti dei ātiſtites ɔcilia ꝓui
ciarū ſuaꝝ ſil' ɔgregari ꝓcurēt ⁊ ſibi i-
nicē ɔciliū ⁊ auxiliū ipēdāt: cūcta di-
ſcordiaꝝ fomēta āputare ſtudeāt: nec
hoc alicuiꝰ amore vl' odio ꝑtermittāt:
ſz ad deū ſolū ⁊ ſalutē ppl'i mētiſ oclos
erigētes ad ſctm̄ pacis opꝰ oī tepidita
te ſemota iuigilēt. Cogitēt itaq i ꝓuin
ciali ſynodo q̄ imediate gn̄ale ɔciliuin
ſubſeq̄ns āñcedit: oīa q̄ i eodē gn̄ali ɔci
lio viſa fuerit ꝓſeq̄nda ad dei gl'iā ac
ꝓuincie ɔmodū ſalutē ppl'i xp̄iani. ibi
dēq eligant i nūero cōpetēti q̄ ad ꝓxi
mū gn̄ale ɔciliū vice totiꝰ ꝓuincie de-
beāt ꝓficiſci: qbꝰ ꝑ ſubſidiū vl' alr ꝓui
deat ꝓut ð iure ⁊ ɔcilio ꝓuiciali viſū
fuerit expedire. ita tñ ꝙ illi q̄ accedere
noluerit aut eoꝝ clerus nullatenꝰ gra
uent. relegāt q̄q in vnoq̄q ꝓuinciali
ɔcilio q̄ ſz cano. ſanctiōēs in eiſdē legi
ꝑcipiūt ac ea iuiolabiliter obſeruent ⁊
traſgreſſoribꝰ pene debite iferant: ꝙ ſi
metropolitani ſeu dioceſani ꝑdictī ter
minis i celebrādis ꝓuincialibꝰ ⁊ epa-
libꝰ ſynodis ceſſāte legitio ipedimēto
negligētes fuerit: medietatē oim fru-
ctuū ⁊ obuētionū rōne eccl'iaꝝ ad eos
ꝑtinētiū: fabrice ipaꝝ eccl'iaꝝ applicā
dā eoipō amittāt. q̄ ſi i eadē negligen
tia ꝑ tres ꝓximos mēſes ꝑſeuerauerit
ab officijs ⁊ bñficijs ſint ipo ſcō ſuſpē
ſi. Quibꝰ trāſactī tpibꝰ ſub aſcriptis
penis antiq̄ori i ꝓuicia ordie eps ipſiꝰ
metropolitani epi. Maior āt i dignita
te poſt pōtificalē in ſacris ɔſtitutꝰ: niſi
ad alios forſan ð ɔſuetudie vel ꝑuile-
gio ꝑtineat negligētiā i celebrādis ꝑ-
dictī ꝓuicialibꝰ ⁊ epalibꝰ ſynodis ſup
plere teneāt. Iubet itaq hec ſctā ſyno
dꝰ oibꝰ ꝑlatī religionū ⁊ ordinū q̄rūcū
q ad q̄s celebrare capitula ꝑtinet: ꝙ il
la ſtatutis tpibꝰ ſub ꝑdictis penis ſer
uēt ⁊ ſuari faciāt. in qbꝰ ſm cano. ſan
ctiōēs ⁊ religionū ɔſtitutiōēs cū oī ſtu
dio ⁊ diligētia ad verā ſingularū reli-
gionū ⁊ ordinū reformationē intēdāt:
ita vt deiceps i ſinglis mōaſterijs iuxͣ
ꝓpas regulas ⁊ ɔſtitutiōēs debite re
gularis vigeat obſeruantia: ⁊ ꝑcipue
vt tria ſubſtātialia ꝓfeſſiōis vota oīno
obſeruent. ꝑ ꝑmiſſa aūt hec ſctā ſyno
dus nō itēdit iuribꝰ quorūcūq quoli-
bet derogare. Datū baſilee in ſeſſione
celebrata i eccl'ia maiori baſil'. vj. kal.
decembris. Anno dñi. M.cccc.xxxiij.
a ¶ Celebratio q̄ incepit tpe ſilueſtri
pape ⁊ ɔſtātini impatoris. c. i xv. di. nā
antea ꝑſecutione infideliū ɔ chriſtia-
nos ſeruiēte docendarū plebiū nō da
batur facultas: ⁊ q2 nō erat epiſcopis

licẽtia cõceſſa cõueniẽdi in vnũ. Ideo eccleſia in diuerſas hereſes ſciſſa eſt q̃ p̄ ↄcilia poſtmodũ ↄfutate ⁊ dãnate fuerũt nec obſtat ca. placuit. xxij. q. ij. ſ. q̃ ſõdit q̃ p̄ Melchiadẽ papã fuit celebratum ↄciliũ q̃ ↄceſſit Sil ueſtrũ. Nã vt dicit Arch. ſuis cõciliis fecerit melchiades ñ tñ ita gñale ſicut poſtea fctã fuerit ſꝫ cũ paucis. Siſr q̃ ſ di. xvj. i p̄n. fit men tio d̃ canonib⁹ apo ſtoloꝝ recipiẽdis. ſ. autẽticas nõ apocri ſis, videt q̃ ap̄li aliqñ ẽt ↄuenerit ⁊ fecerit ↄciliũ q̃d eſt verũ. Nã pfecto p̄mũ cõciliũ eccl̃ie fuit celebratũ hieroſolimis ſub Petro ap̄lo p̄mo põ. ſum. p̄ñte ibidẽ Iacobo hieroſolimorũ p̄riarcha ſeu archiep̄o. Vñ diſceptãtib⁹ Paulo ⁊ Barnaba cũ ↄuerſis a iudaiſmo q̃ erãt antiochie circa legaliũ obſeruationẽ. verũ in fideles ↄuerſi ex gẽtilitate deberẽt ſeruare legalia: q̃ſtio hec delata eſt ad ap̄los q̃ erãt hieroſolimis ⁊ Petrus vt caput ↄcilij declarauit illos ad hoc nõ eſſe inducẽdos. quod approbauerũt alij apoſtoli ibidẽ exiſtentes vt habet act. xv. fecerũt ⁊ alia tria ↄcilia ap̄li. gl. xxij. d. c. ij. ⁊ de tp̄ib⁹ qui bus fuerũt celebrata multa alia cõcilia. no. Io. And. ſup da. vi. in nouella.

celebratio[a] agri[b] dominici p̄cipua[c] cultura eſt: q̃ vepres[c] ſpinas ⁊ tribulos hereſuꝫ erroꝝ[e] ⁊ ſciſmatũ extirpat: exceſſ⁹ corrigit: de formata reformat[f] et vineã domini ad frugẽ vberrime fertilitatis adducit illorũ vero neglectus p̄miſſa[g] diſſeminat[h] atq̃ fouet. hec q̃ p̄teritorũ[i]

gẽſ. in extraua. Io. xxij. cum inter nonnullos. Hen. in. ca. j. de here.

f Reformat. ad reformationẽ morũ officij p̄ſidẽtis dꝫ eẽ attẽtũ. l. p̄he. cle. §. Hoc ſane. j. magne. xxij. q̃ſt. iiij. ff. d̃ col. bo. l. nõnũq̃ in eẽ. Io. xxij. ſuſcepti. in p̄n. ⁊ eſt ſi. x̄. in. l. j. C. de cad. tol. §. ⁊ cũ triplici. ff. de ipac. in regentiũ. §. ſi igit de publica. l. vectigalia. vbi. G. inſt. d̃ lega. §. optiõis. de ſta. mo. in ſingulis de off. or. irrefragabili. de maio. ⁊ obe. cũ in eccleſijs. C. de accu. l. abſentem. Et eſt reformatio rei veteri facta additio aut eiuſdẽ renouatio. hec eñ ſyllaba re appoſita dictiõi ſignificatiue ſignificat repetitionẽ facti antiqui: vt in x̄bo reficere quod eſt corruptũ in ſtatũ p̄ſtinũ reducere. ff. de rı. l. j. §. deide nec dicit reformatum vel refectũ quod de nouo ↄſtituit. ff. d̃ itine. actuq̃ p̄uato. l. iij. §. pe. cũ ſimilibus. ⁊ de ſignificato hui⁹ x̄bi reformatio. no. Bal. l. l. ius ciuile. ff. de iuſticia ⁊ iure. l. l. ij. C. de decurio. li. x. Io. fa. inſti. man. §. itẽ ſi adhuc. vbi dicit q̃ officiũ reformatoꝝ gñalis miſſi ad aliquã p̄uinciã reformãdã durat poſt mortẽ mittẽtis: cũ dicat ordinari⁹ iſtar ↄcõſulũ aut legatoꝝ. c. ij. d̃ of. leg. l. vj. Idẽ de gardiatorib⁹ ⁊ ſaluagardijs q̃ dant p̄ modũ gratie qñ verba apponunt in eis ſapiẽtia, gratiã arg. c. ſi ſup. de of. fi. de leg. in. vj. ſec⁹ in ſaluagardijs ſimplicis iuſticie: videlꝫ q̃ q̃s ↄſeruat a vi potẽtia: ⁊ iniurijs manifeſtis. Hoc aũt poteſt percipi ex multis qñ adijciunt x̄ba q̃ nõ ſunt de ſimplici iuſtitia: vel ſi adijciat. hoc aũt cõceſſimus. de gr̃a ſp̄ali: vel dicat imperpetuũ vel ſilia.

Concilium primum vbi fuit celebratũ.

b Agri. eccleſia h̃ꝫ agrũ. cle. ne in agro. de ſta. mo. ẽ. l. pri. §. cũ itaq̃. cũ ſi.

c Precipua. i. principalis et vtilliſſima. ẽ. in priori. §. cum itaq̃.

d Vepres. dicũt q̃ vi p̄ndũt et ſũt ſpine. ſi. x̄. l cle. dudũ. d̃ ſep. vbi Io. an.

e Errorũ. termin⁹ eſt gñalior hereſi cũ ois hereticus erret: ſꝫ nõ ediuerſo. Errans eñ in articulis fidei nõ eſt hereticus ſi pertinaciter nõ defendit, ſuũ errorẽ: maxie ſi credit eccl̃ia ſic tenere ⁊ ſuã fidem ſubmittat fidei eccleſie. ad hoc. c. dãnamus. l ſi. de ſum. tri. xxiiij. q. j. hec ẽ fides. ⁊. c. ſciſma. ⁊. q. vi. dixit apoſtolus cũ ibi no. cle. j. de ſum tri. §. porro. ⁊ ibi Guil. cle. j. d̃ vſu. ⁊ ibi pau.

Hereticus an ſit qui errat in fide.

Reformatio q̃d eſt.

Reformatoris officiũ nõ expirat morte concedẽtis.

g Premiſſa. hereſes errores et ſciſ

h Diſſeminat. vt i. c. j. xv. di. (mata ⁊ nota ↄtraria ↄtrarios parere effect⁹. ad hoc. c. hoſpiciolũ. xxxij. di. cũ ibi no.

i Preteritorum. vide cronicas trac. conciliorũ. ca. ſexta. xv. diſti. inuenies

c

in ↄciliis generalib⁹ hereſes fuiſſe dā-
natas aut ſciſmata pacificata ⁊ in ↄci
lio ↄſtātieñ. cuius hoc eſt decretū peſ
Hereſiarche duo cōbuſti. ſimū ſciſma. xl. annoꝝ terminatū ē. ibi
hereſes dānate: ⁊ duo hereſiarche. ſcʒ
Johannes hus et
Hieronymus cōbu
ſti fuerunt et plura
bona inſtituta: ⁊ in
concilio floꝛētie ce-
lebꝛato per Euge.
iiij. q̄uis a concilio
baſilieñ. dānato fue
rūt reducti ad vni-
onē eccleſie ro. gre-
ci Armeni ⁊ Jacobi
ni. vt in decretis ſu
per hoc factis que I
cipiūt cantate dño.
⁊ in ↄcilio baſilieñ.
bohemi ⁊ morani q̄ cōionē ſub vtraq̄
ſpecie toti poplo eſſe neceſſariā dice-
bāt ad vnionē eccleſie ro. ⁊ obediētiā
imperatoꝛis reducti ſunt multi reges
Virgo b. ſine peccato originali fuit concepta. ⁊ pꝛincipes pacificati. opinio de bea-
ta virgine maria ſine pctō origīali cō
cepta approbata eſt in decreto quod
incipit. elucidantib⁹ de. xv. kalē. octo-
bꝛis. Anno. M. cccc. xxxix. ⁊ ꝙ feſtum
ↄceptiōis eiuſdē ſicut añ eccleſia oꝛdi
nauerat annuatim celebꝛet ibidē ſta
tuit. Et no. hic ꝙ ex p̄teritis p̄ſumitur
circa futura. c. ſcribā. ꝺ p̄ſūp. vñ p̄teri-
ti rō ſcire futura facit. et experimenta
moꝛboꝛū cogūt nos inuenire multas
medelas. l. di. vt cōſtitueret. qñq̄ ex p̄-
terito pꝛeſumit circa p̄teritū. puta ſi
mulier cōtinēter vixit nō p̄ſumitur ꝙ
fuit maritata. xxviij. diſt. q2 ſunt aliqñ
ex p̄terito circa pñs: vt cū querit de fa
ma alicui⁹. l. xxvij. di. c. monachus.

a ¶ Pñtiū. qñq̄ p̄ſumit de pñti circa
pñs: vt hic. vj. q. j. q̄ crimē. qñq̄ ex pñti
circa p̄ꝛita. xxxiiij. q. ij. cū p bellicā. qñq̄
ex pñti circa futura. l. di. ſi q̄s diacon⁹.
⁊ ꝺ iſtiſ p̄ſūptōib⁹ no. i. c. ſcribā. ꝺ p̄ſūp.
b ¶ Oclos. mētis ⁊ ↄſiꝺatiōis. ſ. i. p. ſ.
c ¶ Amodo. i. de cetero. (q̄b⁹. cū ſi.
d ¶ In decēniū. nō putarē ſufficere. i
ſi. pꝛimi decēnij facere vnū cōciliū ge-
nerale ⁊ ſtatim poſtea in pꝛin. ſcꝺi de-
cēnij aliud. q2 id poti⁹ eſſet facere con
cilia de vicēnio i vicēniū q̄ꝫ de decēnio
in decēniū. iō dʒ eſſe īteruallū decēnij
Concilia dñt fieri ꝑ interualla ꝫ. ānoꝝ. liter vnū ↄciliū ⁊ reliquū pp nimiā ꝓlō
gationē vitādā. fa.
qꝺ not. Joh. and. in
c. in ſingulis. in ꝟſ.
triēniū. de ſta. mo.
in ca. qꝺ dilectio. de
cō. ⁊ af ⁊ no. hic iū.
pñ. ꝙ illud qꝺ fit de
decēnio in decēniū
ꝺꝫ fieri freq̄nter. nā
celebꝛatio cōcilioꝝ
gñaliū ꝺꝫ frequens
ſi fiat de decēnio in
decēniū. dicit gl. in
c. monaſteria. de vi.
⁊ ho. cleri. ꝙ ex dua
bus vicib⁹ īducit frequētatio. xxv. di.
vna tm̄. fa. gl. in. c. j. de fideiuſ. i aut. ſi
q̄s ei. C. ꝺ adul. l. iij. cū ibi no. ꝺ epi. au.
vbi no. ꝙ due vices faciūt ↄſuetudinē
ad maleficiū vt iteratū plus puniat.
idē no. i aut. ꝺ teſti. col. vij. archi. c. illꝺ
xij. di. fa. qꝺ no. i. c. cū eccl̄ia. in ꝟ. epoꝝ
⁊ ibi doc. de cau. poſ. ſʒ videt verius ꝙ
ſit ad cōeʒ vſuʒ loquēdi iūcto arbitrio
boni iudicis recurrēdū ad iudicandū
aliquid frequenter fieri ⁊ inſpecta ma
teria. no. Hoſtiē. in. d. ca. monaſteria.
ad hoc. j. de ſpecta. c. j. in pꝛinci.
e ¶ Celebꝛent. vtilis ꝓmiſſio: ſʒ caret
executoꝛe. ↄcilia aūt ꝓuīcialia tēpalia
q̄ ſynodi dicūt: dñt celebꝛari ānuatim
c. ſicut. de accu. c. graue. ꝺ p̄bē. ⁊ ↄcilia
Concilia monachorūquotiens ſūt celebrāda. ſiue capl̄a mōachoꝝ de triēnio i trien
niū. c. i ſingul. de ſta. mo. i mōachis tñ
nigris capl̄a ꝓuincialia dñt celebꝛari
ꝺ triēnio i triēniū ⁊ gñalia ānuatiʒ: vt
l'cē. bñ. xij. ad mo. nig. ſtatuim⁹. ⁊ ruꝛſ⁹
⁊ i canonicis rl̄arib⁹ bti aug. gñalia ca
pitula ānuatim. ꝓuīcialia de quadriē
nio in quadriēniū celebꝛari debēt: vt i
ↄſti. bñ. xij. ad cano. reg. bti aug. q̄ inci
piunt in ſingulis et conſtitutionem.
f ¶ Pōtifex. ad quē ptīet gñalia ↄcilia
celebꝛare. xvij. di. ꝑ to. no. iij. di. poꝛro.
de cō. di. j. eccl̄ia. lxiij. di. adrian⁹. no. ꝺ

temporū recoꝛdatio ⁊ pñtiū[a] conſi
deratio añ oculos[b] noſtros ponūt
Quapꝛopter hoc edicto ꝑpetuo ſā
cimus decernimus atq̄ oꝛdinam⁹
vt amodo[c] gñalia ↄcilia celebꝛent.
Ita ꝙ pꝛimū a fine huius cōcilij in
quīquēniū īmediate ſequēs: ſecun
dum vero a fine illi⁹ immediate ſe
quētis concilij in ſeptēniū: ⁊ dein-
ceps de decēnio in decēniū[d] perpe
tuo celebꝛentur[e] in locis q̄ ſūmus
pontifex[f] ꝑ mēſem ante finē cuiuſ-

libet cōcilij approbāte[a] ⁊ cōſentien te[b] cōcilio vel in eius defeciū[c] ipm̄ cōciliū deputare ⁊ aſſignare tenea tur: vt ſic per quādā cōtinuationē ſemper aut cōciliū vigeat aut per termini pēdentiā expectet. ¶ Quē terminū liceat ſummo pōtifici de fratrū ſuoꝝ ſctē romane eccl'ie car

df.le.qđ trāſlationē.de excel.pre.ſicut vnire.ſpe.ti.de le.§.ſupeſt videre.ver. ſed nūqđ.vñ papa p̄ſidet gñali ꝯcilio. c.j.de ſymo. in ſupſcriptione.ij.q.vij. cū paſtoris i ſupſcriptione.xxv.q.ij.ſi q̄s dogmata.xxiij. di.in noie dñi ⁊ ſine papa cōciliū ē corpus acephalum.c. ſubmittit.xxj.diſt.⁊ ſentit gl.i.c.ad ap. de re iu.in.vj. ꝙ ꝯci liū in actu iuriſdi- tionis ſeu exercitio non eſt iudex cū pa pa.ſed cōſultor etiā in arduis.ad hoc ix.q.iij.cūcta per mūdū.Sciēdū eſt tñ ꝙ priſcis tpibus in cōgregatione cōci lioꝝ ſemꝑ interfuerūt imꝑatores.ptꝫ c.canones.xv.di.§.hinc etiā.xvij.di.ē de theodorico rege ꝯuocāte cōciliū et multa ꝯcilia fuiſſe ꝯuocata ꝑ imꝑato res.ptꝫ i diſcurſu hyſtorie tripartite: ⁊ i li.ꝯcil'oꝝ.ideo aūt antiq̄ꝰ imꝑato res cōgregabāt ꝯcilia cōiter:qꝛ tūc ec- cleſia male poterat vti ſua ptāte ꝓpē aduerſitateſq̄ꝫ patiebat ab hereticis qbꝰ aliqñ fauebat ⁊ adherebāt magni p̄ncipes et reges vñ ſtatim cū potuit hoc correxit ⁊ nō ꝑ p̄ncipes: ſꝫ ꝑ ſe ꝯci lia ꝯuocauit ⁊ aliqñ ꝑ imꝑatores p̄ci- piēte eccl'ia ſunt celebrata ꝯcilia. ali- qñ ipſa rogāte ⁊ poſtea auctorizante. aliqñ ipſa auctorizante.aliqñ ipſa ra- tificāte.vt di.xvij.ꝑ to.⁊ p̄ſertim iij.d. §.hinc etiā.⁊ aliqñ ꝯſulto imꝑatore ⁊ in ſui p̄ñtia.ꝯgregato aūt ꝯcilio añ eiꝰ finē ⁊ diſſolutionē dꝫ papa de cōſenſu ipiꝰ ꝯcilij locū aſſignare ꝓ futuro.vt.ſ.

a ¶ Approbāte. ſic papa facit aliquā do ſtatutū approbāte concilio.c. licet de elec.c.vbi periculū.eo.titu.in.vj.in cle.j.de ſum.trini.cum ſimi.

b ¶ Cōſentiēte.iſta cōſenſus requiſitio in hoc caſu nō videt neceſſitatis ſꝫ ſo- lēnitatis tm̄.ſi.dicit archi.i.c.ad apli- ce de re iudi.li.vj.vbi dicit tex.erat q̄ꝫ parata eccl'ia de ꝯſilio ꝯcilij ⁊c.illā req̄ ſitionē ꝯcilij nō fore neceſſitatis.quid em̄ ſi in p̄fixione loci diſcordāt papa ⁊ cōciliū.videt ſtandū ſnīe pape.ar.no. q̄d iu- rie? iij.di.in iſtis.vbi dicit gl.ꝙ ſnīe pape ſtabitur ꝯ oēs.xxxv.q.ix. veniam. no. Jo.an.in.c.ſignificaſti.de elec. niſi pa pa vellet aſſignare locū non tutū aut minꝰ idoneū ꝯcilio. in his em̄ q̄ depen- dent a plena ptāte pape q̄ ſunt oīno in ris poſitiui nec tan gūt fidē aut decolo rationē ſtatꝰ eccl'ie ſnīa pape p̄ferenda eſt.j.c.j.cū ibi not. Honeſtū tñ ē ꝙ req rat cōſenſum ꝯcilij ad ſcādalū vitādū.

c ¶ Defectū. vt ſi papa deſijt eſſe per mortē naturalē vł ciuilē ſeu canonicā q̄ eſt diſpoſitio. vel ſi cadat in ꝑpetuā inſaniā aut ſi ad eū captiuatū nō pa- teat acceſſus. aut ſi ſciſma vigeret ſi- cut fuit qñ ꝯciliū ꝯſtātieñ.fuit celebra tum.qđ et ſi a nullo fuerit cōfirmatū: p̄ualuit tñ ꝯ tres papas eos deijcien- do ⁊ quartū inſtituēdo.ad hoc tex.ſin. in.c.ſi duo.forte ꝯ fas.lxxix.diſt.vbi ꝓ iūc.glo. ꝙ in diſcordia duorū electorū dꝫ cōgregari cōciliū gñale.⁊ ille rema nebit papa quē cōciliū approbauerit. et fuit illud.c.alleg.piſis ⁊ cōſtātie qñ fuit cōciliū celebratū ꝯ illos cōtendē- tes de papatu.no.Panor.in.c.licet.de elec.⁊ hoc caſu ⁊ ſe.etiā ptās cōgregā di cōciliū p̄mo ſpectat ad cardinales. no.archi.i.d.c.ſi duo.qđ fuit practica- tū piſis.nā cardinales ibidē cōuenien- tes ſcripſerūt principibꝰ ⁊ p̄latis totiꝰ orbis. ex q̄ em̄ electio pape ad eos ſpe ctat.c.i noie dñi.xxiij.di.ē c.licet.c.vbi ꝑiculū.de elec.l.vj.cle.ne romani.e.ti. ergo oīa ꝑ q̄ ꝑuenit ad electionē veri ⁊ indubitati paſtoris.ar.l.oratio.ff.de ſpō c.prudētiā.de offi.dele.idē Anto. iij.par.ſum.ti.xxiij.c.ij.§.vij.Scđo ſpe ctat ad pr̄iarchas ⁊ p̄cipue cōſtātino- politanū cuiꝰ ſedes eſt p̄ma poſt Ro. xxij.di.de cōſtātinopolitana.cū catho licus eſt patriarcha. Tertio ad imꝑa torē reges ⁊ p̄ncipes.nā ptās vniꝰ de- uoluit gradat i ad aliū ꝓpē negligētiā

Side notes: Conciliū generale ſine papa ē acephalū. — Papa q̄ñq̄ꝫ p̄fert ꝯcilio. — Conciliū generale per q̄s cōgregatur tēpore ſciſmatis. — Papa ⁊ cōciliū ſi diſcordāt de loco cōcilij.

dinalium cõcilio[a] ob emergẽtes[b]
forte[c] caſus abbreuiare:ſz nullate
nus prorogetur[d].locũ autẽ p̄ſu-
turo concilio celebrando deputa-
tũ abſq; euidẽti neceſſitate nõ mu
tet:ſed ſi forte aliq̃s caſ⁹ neceſſari⁹

ar.c.cũ in cũctis.de elec.in fi.aut dica
mus ꝙ due partes cõcilij in aliquo lo
co ydoneo ꝯgregare poterũt alios cõ
uocare iuxta no. p Inno.in.c.ij.de no.
ope.nũ.ſi vero due partes nõ ſunt cõ-
gregare. tũc videt
habere locũ ordo
ſu predict⁹:aut nõ
refert per quos cõ
ciliũ euocetur dũ-
modo cõgregetur
⁊ vide glo.no. in.c.
tua.de deci.q̃ vult ꝙ
in caſu ſciſmatis vbi qui ſciſma faciũt
nõ poſſunt corrigi p eccleſiã.laici hñt
ptãtẽ in clericos.alle.xxxiij.q.v.de li
guribus.de ſen.excõ.vt fame. ⁊ addu
cebat illã gl.do.Anto. tẽpore ſuo con
tra illos ꝯtendẽtes de papatu q̃ facie
bant ſciſma in eccl'ia dei nec poterant
corrigi p eccleſiã. Ex quo ſentit quod
placet ibidẽ Panor. ꝙ ſi aliqui hodie
cõtenderẽt de papatu ⁊ facerẽt ſciſma
in eccleſia dei nec poſſent corrigi p ec
cleſiam: q: quilz eſt potẽs nec vellent
cõgregare ꝯciliũ ꝙ in eo caſu poſſunt
dñi tẽporales in eos manũ mittere et
eis inuitis facere dubium ſopiri ⁊ ter
minari p eccleſiã.nã dñi tẽporales ad
hoc principaliter receperũt poteſtatẽ
vt eccleſiam dei iuuarent.xxiij.q. v.c.
principes.ſ.in ꝓhe.in p̄nc.fa.d.c. vbi
periculũ.vbi in creatione ſũ.põ.dñi tẽ
porales habẽt poteſtatẽ in debentes
eligere:vt includant in cõclaui ⁊c.for
tius ſ habẽt poteſtatẽ vbi eccl'ia ex cu
piditate p plures laceratᷓ:nec p eccle-
ſiam põt remediũ cõpetens adhiberi.
fa.no.per Io.and.in.c.j.de renun.lib.
vj.in nouel.vel intellige in defectũ. i.
ſi papa nollet aſſignare locũ idoneuz
ꝓ futuro ꝯcilio celebrando: tũc ꝯciliũ
locũ aſſignabit.nã ⁊ ſi papa ſufficiẽter
req̃ſit⁹ ad ꝯuocandũ ꝯciliũ renuit ptĩ
naciter.in ꝑniciẽ eccl'ie ꝑſerit ſi tãgat
ip̃m poterit p alios ꝯciliũ ꝯgregari p
hũc tex.in.c.ſe.vbi i his q̃ tãgũt gñalẽ
reformationẽ eccl'ie i capite ⁊ i mẽbris
papa dz ꝯcilio obedire.ad hoc dcretũ
baſi.pridẽ.ſ. alle.alias ẽt ad corrigẽ-

Layci q̃nq; ptãtẽ hñt in clicos

Concilio i q̃buſdã dz papa obedire.

dos defectus pape nõ eſt ſine licentia
eius requiſita ⁊ petita conciliũ cõgre
gandum.xvij.di.concilia.§.hinc.
a ¶ Cõcilio papa i arduis dz hr̃e ꝯci
liũ cardinaliũ.no.Io.mo.i.c.ſup eo.de
he.in vj.ſicut ep̃us
ſuoꝝ canonicorũ.c.
nouit.de his q̃ fi. a
p̃.p arch.xxv.q.j.q̃
ad ppetuã.⁊.c.ſũi
q̃dẽ.⁊ Mar.v.decla
rauit in cõcilio cõ
ſtãti. ꝙ nõ diſpẽſa
ret in arduis ſine ꝯci.cardinaliũ.cõis
tñ opi.eſt ꝙ p̄t ardua ſine ipſis tracta
re cũ ſit ſupra ius poſitiuũ. no.do.i.d.
c.ſup eo. ⁊ iſta req̃ſitio cõcilij poti⁹ eſt
honeſtatis vel ſolẽnitatis q̃ neceſſi-
tatis.per ea q̃ no.ſ.in ver.cõſentiẽte.
b ¶ Emergẽtes. q̃ de nouo emergũt
nouo auxilio indigẽt.ff.de interro.ac.
de etate.§.ex cã. ⁊ nouis rebus nouũ
eſt remedium adhibendum.ff.de ven.
inſpi.l.j.in prin.de iur.cal.c.ceterum.
c ¶ Forte. refert ad emergẽ. nõ ad
ṽbũ abbreuiare.⁊ dubitatiue ſtat i ꝓ-
pria ſigñone:q̃nq; tñ ẽ expreſſiuũ ṽita
tis.no.i.l.ſi duo.ff.de arb.i.c.ſup lr̃is.de
reſc.i.l.i ſubſtitutiõe.ff.de vul.⁊ pu.ſub.
d ¶ Prorogẽt.no.caſũ in quo abbre-
uiatio termini iuris ex cã ꝑmittitᷓ:ſz ꝓ-
rogatio nõ dicũt cõiter gl.ꝙ inducias
datas a lege nõ p̄t iudex minuere vel
augere no.i.c.cũ ſit romana. de ap.in
c.cupiẽtes.de elec.li.vj.G.i cle.j.de vi.
⁊ ho.cle.vbi dicit ꝙ circa tp̄s a iure ſta
tutũ nõ hz locũ iudicis arbitriũ nec p
cũ poterit artari vel ẽt ꝓrogari.vt prz
de tp̃e. iiij. menſiũ indulto cõdẽnatis
ad ſoluendũ.ff.de re iu.l.iiij.§.ſi q̃s cõ
dẽnat⁹ in tẽpore.viij.dierũ.qd̃ datᷓ ad
ꝓbandũ exceptionẽ excõicationis.de
exce.pia.li.vj.in tp̃e.iiij. ãnoꝝ qd̃ datᷓ
ad petendũ in inte.re.C.de tẽ.in in reg.
re.l.vlt.de in inte.re.c.j.⁊.ij.li.vj.cle.j.
eo.tit.in tp̃e anni vel ex cauſa biennij
qd̃ datur ad appellationẽ finiẽdã. C.
de tẽp.ap.l.vl.⁊ aut.ei q̃ appellat.d.c.
cũ ſit romana.c.ex rõne.de ap.cũ ſi.q:
indultũ a iure bñficiũ nõ eſt auferẽ eu-

Papa in arduis ꝯciliũ cardinaliũ hr̃e dz

Ter-min⁹ iuris an po[ssit] per indic[ẽ] breui ari an ꝓroga ri.

occurrerit: q̄ neceſſariū videret ipꝫ locū mutari puta[a] obſidiōis guerrarum[b] peſtiſ[c] quāt ſiſſis: tūc liceat ſūmo pōtifici de p̄dictoꝝ fratrū[d] ſuoꝝ aut duaꝝ[e] ptiū ipoꝝ ꝯſēſu atq ſubſcri

dū.j.de col.§.itē circa.xxviij.di. ꝺ his.
vbi archi.de re iud.cū ſit idultū.li. vj.
vbi dy. niſi illo vel alio iure caueat ꝙ
illud tp̄s poſſit artari vł p̄rogari: vt h
d.c.cū ſit romana.vbi pan̄.c.oblate.ꝺ
ap.ff. de in.l.ij.l.nō
nūq̄ aut niſi illꝺ tē
pusiuris ex ꝯſuetu
dine vel ſtilo fuerit
arbitrariū ſicut ho
die ꝺ ſtilo cōi nō ſer
nant dilatiōes iurꝫ
de qb⁹ in.l.j.C.de dila.ꝛ ibi cy.iij.q.iij.
§.ſpaciū.ꝛ ſites.ſꝫ arbitrio iudicis p̄=
ſigunt.no.i.c.ij.de dila.pan̄.i.c.j.e. ti.
ſed bar.i.l.ij.ff.de re iud.dicit idiſtīcte
iudicē poſſe cā cognita dilationes da
tas a lege augere vel minuere.ad hoc
c.paſtoralis.ꝺ excep.l.ſi ea.C.q̄ acc.nō
poſ.ff.de mi.intra vtile.ꝑmonā lec.de
he.iſti.ſi q̄s iſtituat.d.l.iij.§.ſi q̄s ꝯdē
nat⁹.de re iud.vbi tn̄ iudex male arbi
traret in reſtringēdo vł āpliādo iuris
terminū ſiue cā poterit appellari.d.c.
j.de dila.q꞉ i cōmiſſis iudicis arbitrio
pōt appellari ſi iudex male arbitrat:ꝛ
als q̄̄ bon⁹ vir.videt em̄ ſuo arbitrio
cōmiſſū tāq̄ bono viro iudex ad quē
habebit hoc arbitrari ꝯſideratꝫ his q̄
bon⁹ vir debeat ꝯſiderare. ꝑ q̄ tex. cū
gl.ꝛ ibi bar.i.l.ſi q̄ pena.ff. de ꝟ.ſi.gl.i
c.ſup his.de accu.vbi pan̄.bar.ſequūt
cōiter legiſte diſtiguētes tn̄ ꝙ aut ius
dat certū tp̄s limitatū abſq aliq̄ mi=
niſterio iudicis : q꞉ nō reqrit ꝙ iudex
aſſignet:ꝛ tūc nō pōt abbreuiare vel p
lōgare:vt pꝫ in termino dato ad app.
et reſti.petendā.aut reqrit aſſignatio
talis termini fienda p iudicē: ꝛ tūc ex
cā abbreuiare pt ēt ſi ius limitatū tp̄s
ſtatuat.ad hoc not.i aut.offerat.C.de
lit.cō.no.Jmo. ꝛ do.i.d.c.cupiētes.de
quo Hen.in.c.de cauſis.de offi.deleg.
a ¶Puta.pro vt.
b ¶Guerrarū.q̄ ſūt iuſta cā mutandi
locū.c.vbi piculū.§.poꝛro.ꝺ ele.l.vj.ꝺ
reſcri.ſtatutū.§.cū ꝟo.e.li.cū guerras
q̄ſq fugere debeat ꝛ locū tutū petere.
ad hoc.c.niſi cū p̄dē.§.ppt maliciā.de
renū.c.ſuſcepim⁹.ꝺ homi.j.de pa.po.

Dilationes hodie p̄ſigūt arbitrio iudicis.

Guerre fugiēde ſunt.

c.j.§.j.ibi.hoſtilitatis.cū ibi no.ꝛ ꝯpu
tat guerra iter caſus fortuitos:niſi tē
pore ꝯct⁹ potuit p̄uideri.l. ex ꝯducto.
§.ſi vis tēpeſtatis.ꝛ.l. habitatores.§.
vl.ff.loca.no.bal.in.l.impialis. de pa.
ꝯſt.vbi ꝺt ꝙ trenga
magis accedit guer
re q̄̄ paci. ita ꝙ de
trenga ꝛ guerra idē
eſt iudiciū. ꝛ ꝙ tp̄e
trenge nō ē tut⁹ ac
ceſſ⁹.fa.c. accedens
ij.vt li.nō cō.cle.paſtoral. ꝺ re iu. ꝯ eū
eſt.c.illi q̄.xxiij.q. iij. ibi pax illa quā
trengā dicim⁹ obſeruet.de iud.nouit.
ꝟ.poſtremo. vbi ꝺꝛ ꝙ federa pacis nō
fuerīt ꝟuata vſq ad p̄ſixū terīꝫ. ex q̄ pꝫ
ꝙ ꝺ trenga loq̄t p q̄ꝺ tex.ꝓbat trengā
eē pacē aut magꝫ accederē paci q̄̄ guer
re.no.io.an.i add.ſpe.ſup ru. ꝺ treu.ꝛ
pa.pan̄.i ru.e.ti.ꝺt trengā eē pacē tp̄a
c ¶Peſtis. q̄ eſt cā iuſta muta= (lē.
tionis loci pp iuſtū timorē mortis. ad
hoc.j.de col.c.j.§.j.ꝟ.paupes.l. ꝺ eta=
te.ff.ad treb.vbi vult bar.ꝙ peſtis ē li
cita cā nō cōparēdi in iudicio.ꝛ p ꝯn̄s
ſe abſentādi.ſicut nō tenet q̄s cōpare
re ad locū nō tutū.c.ex pte. ꝺ ap. i cle.
paſtoral.ꝺ re iud.de q̄ vide no.j.ꝺ pa.
poſ.c.j.§.j.ideo ꝺt no. pan̄.i.c.pp. ꝺ lo
ca.ꝙ pp peſtē ſupueniētē pt iq̄lin⁹ di=
mittere domū ꝯductā an̄ terim cōdu=
ctiōis finitū.ꝑ q̄ fa.ille tex.vbi dn̄s pp
neceſſitatē ſupueniētē pt expellere in
q̄linū ꝛ ita iq̄lin⁹ domū dimittere.Nā
magna neceſſitas vł timoꝛ moꝛtꝫ q̄ vbi
ē leuitabił licitū ē occidere ſuū inuaſo
rē ipune ſine metu irregularitatꝫ.cle.
j.ꝺ ho.ibi āt nō p̄t ſecurē moꝛari pp pe
ſtē q̄ ꝯtagioſa eſt iō ꝺt canō ꝙ peſtis ē
fugiēda.lxxxviij.di.negociatoꝛem. fa.
op.tex.l.hitatores.ff.loc.qꝺ no. io.an.
in.d.c.ppter hoc inquilinus pōt ex cā
dimittere domū dn̄o inuito ad hoc. l.
j ff.de migran.no.in.l.cū lege.ff. loca.
d ¶Fratrū.cardinaliū q̄s cū papa de
ipſis ꝓmiſcue loq̄t fr̄es appellat.c.ad
falſarioꝝ.ꝺ cri.fal.c. ad aplīce.ꝺ re iu.
e ¶Duaꝝ ptiū.i hoc caſu (l.vj.cū ſi.
nō ſufficeret ꝯſenſus maioꝛis ptis cat

Peſtꝫ excuſat a cōparēdo i indicio.

Moꝛs ſi eſt ineuitabił lꝫ inaſorē occidere

dinaliũ ſicut nec in electione romani
pon.c.lз.de elec.ꝛ ad hoc ꝙ valeãt ge-
ſta ꝑ vniuerſitatẽ opꝫ ꝙ ſaltim veniãt
due ꝑtes vniuerſitatis. ff. qđ cuiuſcꝫ
vni.l.nulli.l.plane. C.de decu.l.noia-
tionũ.li.x.no.bart.l
l.oẽs ppli.ff.đ iuſti.
ꝛ iu.Bar.in.l.j.ff.de
of.pcõ.qđ ẽ verũ qñ
vniuerſitas ꝑ ſe cõ-
gregat: qꝛ potentie
vniuerſitatꝫ ſiue col
legij ↄſiſtũt i duab⁹
ꝑtib⁹ dũ eſt in ↄgre-
gãdo ꝛ tũc valẽt fa-
cta ja maioꝛe parte
Inno.in.c.ij.de no.
ope.nũt.glo.in.c.j.
de his q̃ fi. a ma. p.
c.vbi.Hẽ.ꝛ Imol. ſꝫ
qñ vniuerſitas vel
collegiũ eſt vocatũ ꝑ p̃ſidentẽ aut aliũ
habentẽ poteſtatẽ: veniẽtes dũtaxat
etiã ſi nõ faciãt maioꝛẽ partẽ: ſed lõge
minoꝛẽ poſſunt explicare ea que incũ
bunt agenda ſentit Inno.in.d.c.ij in
c.j.de ma.ꝛ obe.ar.c.cũ nobis.de elec.
vbi dr ꝙ vocati nolẽtes venire faciũt
ſe alienos fa.gl.in cle.qđ circa.de ele.
quẽ dicit abſurdũ eſſe in numero cõ-
putare illos q̃ vocati venire noluerũt
de quo Jo.an. Pañ. in.c. in cauſis.de
elec.Pañ.in.d.c cũ nobis.in.d.c lз. in
c.cũ iter vniuerſas.e.ti.in.c.cũ oẽs.de
cõſti.in.c.bone.ij.de poſtu.pꝛela.ideo
debite cõgregato capl̃o ſiue collegio
lз maioꝛ pars recedat poſſunt alij ge-
rere actum: pꝛeſertim vbi periculũ eſt
in moꝛa.not.in cle.ne romani.§. poꝛ-
ro. de elec.nec illi recedentes ſunt am
plius vocãdi ad hoc.c.certum.xj.q.iij.
c.j.de iudi.cle.j.de do.ꝛ cõ.no.inno.in
c.cõſuluit.de of.de le. vbi dicit ꝙ ſi ter
minus pꝛefixus ad eligenduꝫ ꝓroget
abſentes qui citati fuerãt nõ ſunt am
plius citandi.ad hoc bo.tex.xviij.di.ſi
quis adeſſe.c.vbi periculũ.§.ſane. de
elec.in.vj.vbi doc.Inno.in.c.ↄſidera-
uimus.in.c.eccl̃ia ij.de elec.ſpe.ti.de
ſin.§.j.ꝟ.qđ ſi oẽs.arch.lxv.di. ſi foꝛte

Uniuerſitatis geſta qñ valent.

Canonici vocati ſi ñ veniant ſibi p̃iudicãt.

ptione[a] aliũ locuꝫ pꝛius deputato
loco viciniorẽ[b] ꝛ aptuꝫ ſub eadem
tamẽ natione[c] ſubꝛogare[d], niſi idẽ
vel ſimile impedimentũ per totuꝫ
illam nationẽ vigeret: tunc ad ali-
quem aliũ viciniorẽ alterius natio
nis locũ[e] aptũ huiuſmodi conciliũ
poterit cõuocari. Ad quẽ pꝛelati ꝛ
alij q̃ ad conciliũ ſolẽt[f] cõuocari ac
cedere teneant acſi[g] a pꝛincipio lo
cus ille fuiſſet deputat⁹: quã tñ lo-
ci mutationẽ vel termini abbꝛeuia
tionem[h] per annũ ante p̃fixũ termi
nũ teneat ſumm⁹ põtifex legitime

Pañ.in.d.c.cũ nobis. manda.c.xviij.
a ❡Subſcriptiõe.not. caſũ in q̃ req-
rit ſubſcriptio cardinaliũ.ſi. j.de elec.
c.lз.§.verũtñ.de nu.ꝛ qua.car.c.j.§.nõ
fiat.ſic olim ſe ſubſcribebãt vna cũ pa
pa in p̃uilegijs cõci
lijs ꝛ alienationib⁹.
xij.q.ij.nõ liceat.ꝛ.c.
cũ redẽptoꝛ.no.i.c.
cũ a nobis. de teſti.
de ro.deci.ccxxxv.ſꝫ
hodie nõ ſe ſubſcri-
bunt.vt.d.c.not.io.
an. vide qđ i ſimili
no.in. l.ſacri affat⁹.
C.de diuer. reſcr.in
l.penul.C.de diuer.
of.lib.xij.vbi ipatoꝛ
ſua ſcribit reſcriptꝫ
ab eo emanatis ne
dol⁹ aut fraus fiat.
b ❡Uiciniorẽ.fa.c.ſtatutũ.§.cũ ꝟo.de
reſcrip.in.vj.c.vbi ꝑiculũ.§.poꝛro. de
ele.e.lib.cle.dudũ.circa p̃n.de fo.ↄpe.
c ❡Natiõe.ſi.ꝟ.j.de colla.c.j.§.vt ꝟo
ꝟ.adijciẽs de nu.ꝛ q̃li.car.c.j.ꝟ.ꝛ de il
la in.l.ꝙ ſi nolit.§.qui mancipia.ff.de
edi.edic.ꝛ vulgarit̃ dicũt eiuſdẽ natio
nis q̃ ſunt eiuſdẽ ligue ſeu idiomatis
d ❡Subꝛogare.i.ſubſtituere.ſi.ꝟ.in.
c.cũ lõge.c.metropolitano. lxiij.di.c.
hoc q̃ppe.iij.q.vj.c.ij.vt li.pen.li. vj.ꝛ
hic eſt ar.ꝙ res ſubꝛogata in locum
alterius eodem iure cenſetur cũ illa.
ad hoc.l.ſi cũ.§.q̃ iniuriarũ.ff. ſi quis
cau.ꝛ ibi gl.ꝛ doc.l.j.§.iij.C.de rei vxo.
ac Bar.i.l.j.§.hec actio.ff.ſi q̀s ex teſ.
li.iuſ.eſ.fu.bar.in.l.qui vas.ff.de fur.
io.an.in.c.inquirendum.de pecu.cle.
io.fa.iſti.de ac.§.fuerat quod le.ꝛ no,
in.c.eccl̃ia.ij.vt li.pen.vbi doc.
e ❡Quem.locum.
f ❡Solẽt.no.in cõgregatiõe ↄciliũ ge
neralis inſpiciẽda eſt ↄſuetudo vt illi
euocẽtur qui ſoliti ſunt euocari p̃ſer-
tim pꝛelati.de hoc no.S.in pꝛincipio.
g ❡Acſi.id eſt ſicut ſi.
h ❡Abbꝛeuiationẽ.fa.iſte tex.ꝙ capl̃ꝫ
põt ex cauſa reſtringere ꝛ abbꝛeuiare
terim a iure p̃fixũ.c.ad eligendũ.ꝛ mo

Eligē di ter ti⁹ an poſſit ꝑ capi tulū abbre ꝑiari.

nere abſentes vt in termino aſſigna- to ⁊ reſtricto debeant intereſſe ad ele- ctionē faciendā. ad hoc. c. cū inter vni uerſas. de elec. vbi Panor. no. in. c. cū nobis. eo. ti. vbi doct. q: terminꝰ triū menſiū fuit ꝑfixus a iure fauore capl'i cui fauori pōt cap. ꝑferri vbi due ptes collegij conueniūt renūciare i fauorē eccleſie: cū mora in talibꝰ ſit dānoſa. vt d. c. cū inter. c. qm̄ frequēter. vt lit. nō cōteſt. ſa. c. cū inter canonicos. cum ibi no. de elec. Hoſt. in ſum. ꝺ elec. §. qliter faciēda. circa prin. mādā. c. v. terminꝰ ꝑh triū mēſiū nō eſt nimis artādus niſi ex magna cau ſa. ar. ꝫ. in. ver. ſꝫ ſi forte. c. cōſuluit. de offi. dele. c. cū in ve teri. ꝺ elec. i fi. ff. de re iud. l. ij. ⁊. iiij. §. ſi qs cōdēnatꝰ: puta q: iſtat finis termi ni iuris. vl' forte tyrānꝰ aliqs venit ad eccleſiā vt ꝑ oppꝛ̄ſſionē aliquē eligi fa ciat. nā etiā i his caſibꝰ vbi ꝑiculū imi net i ipa electione pñt pñtes ꝓcedere ad electionē abſētibꝰ nō vocatꝭ nec ex- pectatis. ad hoc. c. q: ꝓpt. de elec. vbi abſētes ſūt vocādi ad electionē ſi ꝯmo de vocari pñt. ſi ꝟ nō pñt vocari cōmo de ⁊ ſine ꝑiculo nō ſunt vocādi. vt ibi no. gl. Hoſ. ⁊ alij doc. glo. in. d. c. cū iter vniuerſas. vbi hē. ad hoc. c. qđ ſicut. de elec. vbi Hoſ. archi. i. c. cū i eccleſijs. de pre. l. vj. Inn. ⁊ Pan. d. c. cū nobꝭ. mā. d. c. v. Hoſ. i ſū. ꝺ elec. §. qlr. ꝟ. qcqđ dicat'.

Electio quãqꝫ licite fit per ſolos pñ- ſētes.

a ¶ Publicare. in qualibet prouincia nec ſufficeret rome publicare. ar. cle. dudū. de iud. ꝫ. de cōcu. c. j. §. j. cum ibi no. nec videtur ſingulorꝫ ꝑlatorū auri bus inculcādū. ar. c. j. de poſtu. pre. cū ibi no. ꝯ ſa. verbū intimare qđ ſequit'.

et ſolēniter publicare[a] ⁊ intimare[b] vt ad ipſum cōciliū celebrādū ꝑdi- cti poſſint ſtatuto tpe conuenire. ¶ Atqꝫ[c] ꝓ ipſiꝰ executione decreti ciuitas papie apud italiā[d] fuit ele cta pro cōcilio gñali in fine tūc ꝓri me ſequētis qnquēnij celebrando qđ qdē cōciliū ſuo tpe debito in di cta ciuitate Papie extitit celebrari inchoatum: ⁊ inde certis ex cauſis ad ciuitatē Senēſem tranſlatū: in quo qdē gñali ꝯcilio Papie inchoa to et in ciuitate Senenſi celebrato hec Baſiliēſis ciuitas pro celebra tione tunc futuri cōcilij generalis poſt ſeptēniū a fine ipſiꝰ Senenſis cōcilij celebrandi fuit electa ⁊ debi te aſſignata: vt cōſtat in inſtrō pu blico inde facto[e]. ¶ Itē aliud de- cretum cuius tenor ſequitur.

Sacroſancta gñalis ſynodus[f] baſilienſis eccleſiā militantē

b ¶ Intimare. ſic nō ſufficit publica- tio ſed reqrit' intimatio ad ſingulos ꝑlatos ⁊ alios q ad cōciliū eſſent euo- cādi. ad hoc. c. ſi ep̄s. xviij. di. c. ſi forte. lxv. diſ. iuxta cōciliū Uiēneñ. cle. cām. de elec. i fi. ꝫ. de pa- ci. poſ. c. j. §. j. ſa. qđ no. man. c. v.

c ¶ Atqꝫ. ꝟba ſunt concilij Baſilieñ.

d ¶ Italiā. q prius magna grecia nū- cupata eſt a grecis eā ihabitātibꝰ dein de a rege ſaturno ſaturnia eo ꝙ ibidē ſaturnus pulſus a ioue de ſuis ſedibꝰ latuit poſtremo ab italo ſiculorū rege ibi regnante italia eſt vocata: vt dicit Iſiđ. li. xvj. et de ita lia habet' in. l. j. ⁊ fi. ff. de cen. c. nihil. de elec. de tē. ordi. c. j. lib. vj. ⁊ eſt domina princeps olim ꝓuin ciarū. gl. in. l. fi. C. ſi cen. vel re. archi. xxiij. q. v. non vos.

Italia varia habuit noīa.

e ¶ Facto. ſenis. xxvj Feb. anno. M. ccccxxiiij. pon. Mar. v. anno ſeptimo.

Sacroſctā. Pꝛio pōit cām declara tionis ⁊ declarationē de ſynodo baſiliē. riteꝛ legitīe in ciuitate baſilea cōgregata. ſcđo declarat ipſaꝫ ſynodū ptātē hr̄e a xp̄o: ⁊ ꝙ oēs ei obedire te- nent' i tāgētibꝰ fidē extirpationē ſciſ- matꝭ: ⁊ reformationē morꝫ i eccl'ia dei. ſtio declarat eidē ſynodo ptinacit' no- lētes obedire puniēdos. qrto ipſaꝫ ſy- nodū ñ potuiſſe ꝑ quēcūqꝫ diſſolui aut trāſferri ad aliū locū. qnto ponit' acce ptatio eccl'ie gallicane: ſcđa ibi. ⁊ pꝛio. ſtia itē declarat. qrta ꝑmiſſis. qnta acce ptauit. hoc đcretū factū fuit añ diſſolu tionē ꝯcilij. xv. feb. an. M. ccccxxxij. pō. euge. iiij. āno. j. ⁊ īnouatū poſt diſſolu tionē. āno. M. ccccxxxix. xvij. kal'. iunij.

Diuiſio textualis.

f ¶ Synodus. no. ꝙ ꝯſtō concilij edit'

ſub nole ꝯcilij ꝛ nō pape tm̄.ſa.ca.oſi⁹ de elec.c.j.ꝺ pac.lxiij.di.adrian⁹.qn̄qꜫ tn̄ edit ſub nole pape cū ꝯſilio ꝯcilij.c.

Concilium conſtitutioſub cuius nomine editur

lz.ꝺ elec.c.aduerſus.de imu.ec.gl.i.c. ad apſtice.ꝺ re iudi.li.vj.i cle.j.ꝺ ſum tri.ino.ꝛ hoſt.i.c.ex geſtis.de cle.nō reſi.ſz cū materia originat a toto ꝯcilio tunc fit ſtatutū ſub noie toti⁹ ꝯcilij. ita loquūtur pria iura vbi ꝟo materia originat a ſolo papa: ſz cū ꝯſilio ꝯcilij hn̄t locum ſcđa iura cōſi.no.pan.in.c j.deſpō. ēt vbi papa eſt abſens a concilio dicta hn̄tur ſub noie ꝯcilij.xij.di.ꝺ his.c. placuit.xcvj.diſ. bn̄ quidē.xxxij.diſtinc. qm̄.et.c interdixit cum ſi.

a ❡ Mēoriā.ſi.in ca.j.de ſciſ.lib.vj.ca. b.❡ Oipotētis.ſi.j. (albericus.de teſt. de. elec.c.j.§.ꝛ cum humane.ſꝑ enim potēs.eſt.de pe.di.vij.null⁹ expectet. ꝛ ola p̄t q̄ poſſe eſt aliq̄d poſſe. de pe. diſ.ij.principium.§.caritas.c.ſi paul⁹ c ❡ Indiuidue.ꝺ ſum.tri. (xxxij.q.v. c.j.§. hec ſcīā.l.ij.C.e.ti.ꝛ in cōmunabil.c.lcō.xxij.q.iij.c.firmit.de ſum tri. d ❡ Gloriā.ſi.ſ.i ꝓ.§.quib⁹.ad plenū e ❡ Hereſū.vide tres cās ob q̄s ꝯciliū

Hereſes extirpantur per concilia.

f ❡ Extirpatiōe. (gn̄ale ē celebrādū. prima cā.ſi.ſ.ca.j.in p̄n.hereſes enim maximeꝑ ꝯcilia gn̄alia extirpata ſūt: nā in ꝯcilio baſilieñ.q̄dā libell⁹ edit⁹ a magro Auguſtino de Roma archiepō nazazeno.cui⁹ prim⁹ tractat⁹ de ſacrovnitatis xp̄i ꝛ eccl'ie ſiue de xp̄o itegro ititulat.ſcđs de xp̄o in capite ꝛ eius inclito principatu.alius de caritate xp̄i circa electos ꝛ ei⁹ īfinito amore:dānat⁹ fuit ꝑ decretū qđ incipit:cū iter de idib⁹ octob.āno.M.cccc.xxxv. ꝛ in ꝯcilio ꝯſtātieñ. q̄dā aſſertio.ꝙ q̄lz tyrānus p̄t ꝛ dz licite ꝛ meritorie occidi ꝑ quēcūqꜫ vaſallū ſuū vel ſubditū ēt

repreſentans ad perpetuā rei memoriā[a] ad laudē dei oipotētis[b] ac bn̄dicte īdiuidueqꜫ[c] trinitatis gloriam[d] ꝛ honorē:pro hereſum[e] atqꜫ errorum extirpatiōe[f] morum in capite ꝛ in membris eccleſie dei reformatione[g] ac regum atqꜫ regnorū ceterorūqꜫ chriſt:colarum adinuicem auctore diſcordiarum[h] procurante diſſidentiū pacificatione[i] in ſpiritu ſctō legitime ꝯgregata[k] decernit ſtatuit ꝛ diffinit:declarat et ordinat[l] vt ſequitur.Et primo ꝙ eadē ſacra baſilieñ.ſynod⁹ ſacris cōſtātieñſis et ſenēſis gn̄alib⁹ cōcilijs decernētib⁹ atqꜫ ordinātibus[m] et

ꝑ inſidias ꝛ blādicias vel adulatiōes nō obſtāte q̄cūqꜫ iuramēto ſeu ꝯfederatiōe factꝫ cū eo nō expectata ſn̄a vł mādato iudicis cuiuſcūqꜫ.ꝛ.ix. alie aſſertiōes ad eā tēdētes dānate ſūt tāq̄ heretice ſcādalo ſe ꝛ erronee q̄s nōnulli aſcribebāt mgr̄o Jo.parui. q̄ ꝓpōnē ſolēnē corā rege fecerat pi ſſ⁹ ꝓ iuſtificatiōe ducꝫ Burgūdie de morte ducis Aurelienē.alij dicebāt illas nō manaſſe a dicto ꝑui:ſz fuiſſe cōfictas ꝑ io. de gerſō.āt aliū ad denigratiōeꝫ fame ipi⁹ ꝑui ꝛ ducꝫ burgūdie.ꝛ vide no.ſ. c.j.in. ꝟ. p̄teritorū.

g ❡ Reformatione. ſcđa cā.concor.c.ſicut de accu.cū ſi.nā omne ſtudiū legiſlatoris eſt vt hoies benevināt.i auctē.vt non lu.ho.circa prin.colł.vi.ꝛ non ſuas perdant alas eo.ti.§.ꝑꝑ.ꝛ iura ad bonum inuitāt. C.de nup.l.impialis.ꝛ mala puniūt ꝛ execrātur.ff.de iuſti. ꝛ iu. circa prin.

Legiſlatorꝫ ſtudiū

h ❡ Diſcordiaꝝ ſcꝫ diabolo q̄ inimicatur holbus ꝑ inuidiā.xvj.q.ij.viſis. de pe.di.ij.p̄nceps.iō nitit inter eos ſelare zizāiā.c.lz.ꝺ elc.cle.dudū.§. ab oli.ꝺ ſep.i cl̄.Jo.xxij.q: quorūdā.ꝛꝺ diuerſ nolb⁹ diaboli no.Jo.an.i.c.dāna i ❡ Pacificatiōe.ad quā (m⁹.ꝺ ſū.tri. ſtuderedꝫ papa.c.nouit.ꝺ iu.ſ.i.pri.§. q̄b⁹ ad plenū.ꝟ.q̄ c̄dīu.cū ibi no.ꝛ eſt ⁊ria ꝯcilij ꝯgregādi cā.ſi.i.c.ad apſtice.ꝺ k ❡ Cōgregata.i ichoatōe (re iu.li.vj. ꝯcilijꝛ alijs actib⁹ ei⁹ miſſa ꝺ ſpūſcō cātari dꝫ.no.ino.i.c.cū noƀ olīꝫ.ꝺ elc.ad h⁹.j.ꝺ ele.c.j.§.ꝛcū hūaneꝛ ꝑlati dn̄rcē īdui ſacrꝫ veſtib⁹.fa.ꝺ elc.qđ ſic cū ibi no.c.vt apſtice.ꝺ p̄ni.i.vj.ꝛ ꝺ ordie ſnā do i.ꝯci.celebrādo.vide i codice canol ❡ Ordiat.hec.v.ꝟba i tō.(nū yſidori: ſonāt.ad hoc.c.i hiſ.cū ibi no.de ꝟ ſi. m ❡ Ordinantibus.ſ.in pri.§. cum

auctoritate ap̄lica interueniente[a]
fuit ⁊ eſt in hoc loco baſilieſ. debi-
te[b] legitimeq́[c] atq́ rite[d] initiata ⁊
cōgregata. Et ne de eiuſdem ſacre
baſilieñ. ſynodi ꝑtāte a quoq́ du-
bitet̃ ipſa eadē ſynod⁹ duas decla
ratiōes ex decretis ſynodi. ꝯſtātiē.
in p̄ſnti[e] ſeſſione aliis ſuis decretis
editis ſeu[f] edēdis iſerēdas ordina
uit ⁊ decreuit. Quaꝝ q̄dē declara
tionū tenor[g] prime ſequit̃: ⁊ eſt ta-

itaq́. cap. j. circa finem.
a ¶ Interueniēte. ſcʒ mar. v. ⁊ euge.
iiij. ſ. in pro. §. cum itaq́.
b ¶ Debite. ꝑ cāis iuſtiſ ⁊ neceſſariis.
c ¶ Legitime. q2 ex ordinatione cōci
lioꝝ conſtantieñ. ⁊
ſeneñ. ⁊ apo. auc. in
teruenienteſ.
d ¶ Rite. id ē ordi-
nate. ⁊ ordinē cōuo
catoꝝum ad cōciliū
ſignat.
e ¶ Preſenti ſeſſio
ne. id eſt illi⁹ p̄ſen-
tis diei deliberatio
ne. ideo dr̄ ſeſſio. q2
dietim i certo loco
deliberabatur: ⁊ qđ
ſingulis dieb⁹ fiebat ſub data illius
diei in ſcriptis redigebat̃. ſ. j. e. §. pre-
miſſis cū ſi. ⁊ ſedēdo: q2 anima ſedēdo
et quieſcēdo fit prudentior. ait ph̄s. et
hierony. ſup danie. ibi antiqu⁹ dierū
ſedit: ſedēs deſcribit̃ vt maturitas ſen
tentie cōprobet̃. ideo debēt ſedere iu- Sentē
dices nō ſolū cū diffinitiue ꝓnūciant: tia ſe-
ſed etiā cū res que agit̃ plenā cogni- dendo
tionē deſiderat. in auc. de iudi. §. ſede- ꝓfert.
būt. coll̃. vj. c. fi. de re iudi. in. vj. ⁊ quo
ordine debeāt prelati in ꝯcilio ſedere.
vide ter. in. §. hoc quoq́. xvij. diſt. in. c.
placuit. qđ eſt palea. xviij. di. vbi dr̄ ꝙ
ipſi ſedere debēt ſm ordinationis ſue
tp̄s ordine pari exiſtente nō habendo
reſpectū ad eccleſias ſiue ꝑſonas. fa.
c. j. de ma. ⁊ obe. ⁊ qđ ibi no. inno. ⁊ do
cto. l. j. ff. de al. ſcri. qđ no. bar. in. l. j. §.
pri⁹. ff. de vul. ⁊ pupil. ſubſti. Quid aūt
ſi nō eſt dare prioritatē ordinationis
vt q2 plures fuerūt ꝓmoti ep̄i eodem
die. recurre ad text. d. l. j. de al. ſcri. vt
ille preferat̃ in ſeſſione q̄ antiquior eſt
tp̄e: vel q̄ funct⁹ eſt maiorib⁹ bñficiis.
ad hoc. c. ꝑ tuas. de ma. et obe. c. cū in
diſtribuēdis. de tē. or. c. meminim⁹ de
accu. qđ no. panor. i. d. c. j. de ma. ⁊ obe.
in hoc tñ ſeruētur priuilegia q̄rūlibet
eccliaꝝ. vt le. ⁊ no. i. l. decernim⁹. C. de
ſacroſan. ec. qđ no. ſ. in ꝓ. §. qb⁹ attēte.
Sed in deliberādo q̄s debeat primi-

tus loqui/ videt̃ per p̄dicta: ꝙ de iure
ſenior ſm ordinē ſeſſionis. ad hoc. c. ſ.
de contro. feu. apud pa. ter. vbi Bald.
coll̃. x. ſpecu. ti. de aduo. §. iam nūc vi-
dendum. ver. porro. tamen dñi de ro. Iuni-
uant̃ ꝙ iunior pri or ī de-
mit⁹ loquatur. qđ liberā
practicant aduoca do pri
ti palacij in colla- mus
tionibus. loqui
f ¶ Seu. pro ⁊. l. ſe debet.
pe. ff. de verb. ſigni.
g ¶ Tenor. ſ. i cle.
dudū. in prin. de ſe
pul. cle. ſi dominū.
in princi. de relig. ⁊
vene. ſan. Et fa. iſte
tex. ꝙ ſi tenor iſtru
menti cōfirmati ponitur de verbo ad
verbū in inſtrumento confirmante ꝙ Inſtru
inſtrumentū cōfirmans facit plenam mentū
fidē de inſtrumēto narrato: ⁊ ſi primū confir-
inſtrumētū originale nō oſtēdat̃: cum mans
videat̃ primū publicatū cum auctori- an faci
tate ſuperioris cōfirmantis. ad hoc. c. at ple-
venerabili. ⁊ ibi gl. de ꝯfir. vti. vl. inu. nā fidē
hē. in. c. examinata. e. ti. c. abbate. vbi de in-
glo. de vb. ſig. archi. in. c. preſentiū. vij. ſtru-
q. j. vbi dicūt ꝙ ſi in cōfirmatione pri- mento
uilegij inſeratur tenor ipſi⁹ priuilegij narra-
ꝙ ex hoc perpetuas habet vires. et ſi to.
primū priuilegiū nō oſtendatur: cū vi
deatur primū publicatū cum auctori
tate p̄ncipis. ad hoc. c. in ſynodo. lxiij.
di. de no. ope. nū. c. ij. ſpe. ti. de inſtru.
edi. §. nunc autē videndū. in prin. hē.
in. c. inter dilectos. de fi. inſtru. qđ in-
tellige q̄ñ cōfirmatio fuit facta parti-
bus in ſtātib⁹/ vel cōſenſu ipſarū aut
ſaltē vocatis illis quoꝝ intereſt: ſpe-
cialiter ſi de eis cōſtat. aut ſi de eis nō
cōſtat: ſufficit ꝓclama vel edictū. ff. de
vē. inſpi. l. j. §. denunciari. C. de remiſ.
pig. l. ſi eo tp̄e. cū ſi. vt quicūq́ putaue
rit ſua intereſſe veniat ad cōtradicen
dū. iuxta no. ꝑ Inno. in. c. ſignificauit.
in. c. Alberic⁹. de teſti. ⁊ ibi panor. bal.
in auc. ſi q̄s in aliquo. C. de edē. doc. in
c. fi. de fi. iſtru. panor. i. d. c. abbate. al̃s
nō faceret fidem de tenore inſtrumēti

lis. ¶Et primo declarat[a] ꝙ ipſa ſynodus in ſpiritusancto legitime cōgregata generale concilium faciens ⁊ eccleſiam militātem repreſentans[c] poteſtatem a chriſto[d] habet[e] immediate. Cui quilibet cuiuſcūq ſtatus conditionis vel dignitatis etiā ſi papalis exiſtat obedire[f] tenetur in his que ptinēt ad

confirmati ſicut nec exēplatio que fit auctoritate iudicis faceret fidē de inſtrumento exēplato parte nō vocata. cū in hoc pars poſſet ledi: ideo vocanda eſt. C. de teſt. l. publicati. l. nam ita diuꝰ. ff. de adop. qḋ limitat Panor. i. d. c. venerabili ſm ea que le. ⁊ no. in cle. literis. de p. ſed hodie ſublata eſt. j. de ſubla. cle. lris. c. j.

a ¶Declarat. verba ſunt conciliū cōſtantieſ.

b ¶Repreſentās. xxiiij. q. j. maiores. j. de col. c. j. in prin.

c ¶Ptātem. iſta ptās ſiue auctoritas conciliorū ſaluberrima eſt. xij. di. illa.

Xps ē eccłie ſponſus. d ¶Chriſto. qui eſt ſponſus eccłie militantis. cle. j. §. ⁊ ꝙ in hac. de ſum. tri. xcvij. di. c. j. xxvij. q. j. nuptiarum. ⁊ caput. ad eph. j. c. j. §. ſed vbi. de ſa. vnc. cle. romani. de iureiurā. ideo mortuo papa non remanet eccleſia acephala. no. in cle. ne romani. de elec. archi. in c. vbi periculum. eo. titu. lib. vj.

e ¶Habet. concor. j. de col. c. j. in prin. poteſtas eīm eccleſiaſtica nō fuit data ſoli Petro: ſed oībus apoſtolis repreſentantibus totā eccleſiā. xxj. diſt. in nouo. xxiiij. q. j. manet. xix. di. ita dn̄s. ca. nona. de pe. ⁊ remiſ. ⁊ hanc ptātem cōtulit xps Petro vice omniū ſi peccauerit in te frater tuus: vade ⁊ corripe eū ⁊c. ꝙ ſi nō audierit eos. dic eccłie. ſi autē eccleſiā nō audierit ſit tibi ſicut

Ptās gladij ſpūalis vbi fundatur. ethnicus ⁊ publicanꝰ. c. ſi peccauerit. ij. q. j. de iudi. nouit. man. xviij. quo in loco fundatur plenitudo poteſtatis: ⁊ gladij ſpiritualis. ⁊ eius executio in eccleſia ſuper quēlibet xpianū qui eſt frater noſter: etiā ſi papa fuerit. xj. q. iij. ad mēſam nec accipiēdū eſt hic dic eccleſie. i. pape. qm̄ xps Petro loquebatur q̇ non diceret ſibi ipſi. Itē quia ſubiunctū eſt ibi pluraliter. quecunq ligaueris ſuper terrā ⁊c. deniq ſi nō habet eccleſia talē ptātē ⁊ executionē fruſtra dixiſſet chriſtus dic eccleſie: cū

potuiſſet impune non audiri.

f ¶Obedire. vide tres caſus in qbus cōciliū generale eſt ſupra papam ⁊ ei papa obedire tenet. Primus in his q̄ cōcernunt fidē. hinc eſt ꝙ cōciliū pōt dānare ⁊ deponere papā propter here ſim. no. inno. de ꝟ. ſi. ex pte. j. archi. in c. i fidei. de here. li. vj. ad hoc. xvij. di. §. hic etiā. ij. q. vij. §. itē ſimacus. no. eo. c. et. q. ſicut. niſi papa paratus eſſet ſe corrigere ḋ hereſi. Concilium tribus caſibꝰ eſt ſupra papam. tunc nō debet deponi. xxj. di. nūc aūt. et dicit Hug. xix. di. anaſtaſius. ꝙ cōcilium pōt ꝓhibere vt nemo participet cum papa heretico: quo caſu repellendus eſſet a ꝯcilio qm̄ heretici nō ſunt de corpore cōcilij. xxiiij. q. iij. cū quibꝰ. j. q. vij. cōuenientibus. et dicit Jo. an. in. c. licet. de elec. ꝙ hereſis pōt ꝓbari per duos teſtes ad eius diſpoſitionē. alle. glo. ij. q. iiij. preſul. papa eīm hereticus minor eſt quocūq catholico. gl. in. c. achacius. j. xxiiij. q. j. ad hoc. c. ſi papa. xl. di. vbi dicit glo. no. ꝙ ſi papa eſt in peccato mortali notorio ſcādalizante alios: ⁊ eſt ptinax ⁊ incorrigibilis: poteſt tāq hereticus puniri quia videtur male ſentire de fide cū incorrigibilis ſit cōtumax: et cōtumacia in pctō dicitur hereſis. lxxxj. diſ. ſi q̇ ſunt. ſed. d. glo. reprobat anthoniꝰ in quarta parte ſum. ti. xj. c. viij. §. iij. ⁊ in ſcḋa parte ſumme. titu. iij. c. xj. §. x. vbi dicit ꝙ illa glo. loquit opinatiue nō aſſertiue. ⁊ ꝙ Jo. an. cuius eſt glo. ſentit contrariū. lxxix. di. ſi quis dicēs. ꝙ cū dicitur ꝓpter hereſim poſſe papā deponi ſumitur ibi ꝓprie ⁊ ſtricte hereſis pro errore in fide nō pro contumacia vel inobedientia que improprie dicitur hereſis: vt. d. c. ſi qui ſunt. nec reperit aliquis papa depoſitꝰ propter ſcelera ſua: ſed ꝓpter ſciſma tollendū: ⁊ dicit hoc Pe. de palude. tenere in. iiij. ſenīē. idem Antho. in. iij. parte ſum. ti. xxij.

Papa hereticus ē minor q̄cūq catholico.

ca.iiij.§.iij.Pe.de palude i tractatu de
poteſ.pape Aug.de ancho.in trac.de
poteſ.eccle.vbi dicit glo.illā poſſe ſal
uari.ꝙ intelligat qñ papa ſic eſt icor=
rigibilꝭ ꝙ illud peccatū qđ committit
mortale credit:ꝛ dicit nō eē peccatū:
tūc em̄ eēt vere ꝛ ꝓprie hereticus.cle.
ad nr̄m.§.vij.de here.cle.j.i.fi.de vſu.
ſed.d.glo.c.ſi.papa. ſequitꝛ panor.in.
c.ſignificaſti.de elec.in.c.cū veniſſent
de iudi.hen.in.d.c.licet:deciſa eſt.j.ti.
j.c.licet.§.ſummū ver.alioquin de an
na.c.j.§.et ſi.Itē i cōcernētib⁹ fidē nō
pōt papa diſponere cōtra diſpoſitū p
cōciliū.d.c.anaſtaſius.ꝛ ſtandū eſt po
tius ſentētie cōcilij qđ nō pmitteret
ſpiritusſanct⁹ errare ex ꝓmiſſione xp̄i
Mat.vl.vobiſcū ſum vſq; ad cōſūma=
tionē ſeculi.cle.ſi dn̄m.§.aſcenſurus.
de reli.ꝛ vene.ſanct.ꝛ Luc.xxij.exora=
uit ne deficeret fides Petri.i.eccleſie
vniuerſalꝭ.xxj.di.§.j.ver.ego p te roga
ui.c.a recta.cū ibi no.xxiiij.q.j.c.maio
res de bap.licet em̄ quilibet de conci
lio poſſit errare diuiſim ſic pōt intelli
gi.xxxvj.q.ij.de puellꝭ.ꝛ.c.fi.in quib⁹
patet cōciliū calcedonenſe.ꝛ meldē.er
raſſe iūcto.c.fi.de rap.glo.ꝛ ibi archi.
xx.di.c.j.tñ cōiunctim ꝛ in ſenſu cōpo
ſito cōciliū nō pōt errare:preſertim in
tangentibus fidē.Nā iſta propoſitio
nunq̄ poteſt eē vera:conciliū genera
le erat vel eccleſia vniuerſalis eſt nul
la:q2 ꝛ ſi oēs excepto vno errarēt in il
lo tñ vno reſideret eccleſia vniuerſa=
lis:vt in beata virgine maria in qua
Fides in ſola ꝟgine ꝑmāſit — ſola tp̄e paſſionis xp̄i remanſit fides
eccl'ie.no.pañ.i.d.c.ſignificaſti.qđ ve
rū eſt errore iuris ſed in errore facti:
pſertim ꝓbabilis eccleſia poſſet erra
re.no.hen.in.c.a nobis.de ſen.ex.ꝛ di
cit glo.no.i.d.c.anaſtaſius.ꝙ papa te
netur requirere cōſiliū epiſcopoꝝ vbi
agitꝛ de fide.qđ nō ſolum intellige de
articulis fidei ſed de arduis tangen
tib⁹ vniuerſalē ſtatū fidelis eccl'ie.gl.
i.c.ſicut.xv.di.vbi dicta arch.ꝙ nimis
periculoſum eēt fidē noſtrā cōmitte=
re arbitrio vni⁹ hominis::niſi papa
moueretur melioꝛib⁹ rationib⁹ ꝛ au=

ctoritatibus q̄ ceteri de concilio.tūc
eēt ſtandū ſentētie ſue.In cōcernēti=
bus em̄ fidē etiā dictū vnius priuati
eſſet preferendū dicto pape ſi ille mo
uetur melioꝛib⁹ auctoritatibus noui
ꝛ veteris teſtamēti q̄ ipapa.ſicut di= Hieronymi opinio fuit p̄latacō cilio.
ctū Hiero.meli⁹ ſententis fuit p̄latū
ſtatuto cōcilij.c.tua.iūc.c.placuit.xxx=
vj.q.ij.ꝛ exēplo phaunucij q̄ alijs in ni
cena ſynodo ꝯtradixit et eos ad partē
ſuā traxit.xxxj.di.nicena.ita intellige
glo.in.c.qđ tranſlationē.de offi.le.ꝙ
de cauſa fidei ſolus papa cognoſcere
pōt.ſa.d.c.maiores.vbi no.docto.ꝙ re
gulariter ſol⁹ papa pōt decidere cau
ſā cōcernentē fidē:ꝛ ſacramēta eccl'ie
c.hec eſt fides.xxiiij.q.j.ſ3 i.d.c.anaſta
ſius.papa voluit decidere ꝯtra aliqđ
ſtatutū p eccleſiā qđ nō poterat ſine
ꝯcilio:q2 in cā fidei vbi cōſtat de iudi=
cio totius eccl'ie papa nō pōt aliqđ de
cernere cōtra ſtatutū eccleſie cū poſ=
ſet papa eē hereticus:ꝛ ſic errare in fi
de.d.c.ſi papa.ſed eccleſia errare non
pōt vt dictū eſt.Scđs caſus eſt in ca=
ſu ſciſmatis extirpādi.cū duo.ſ.cōtē=
dūt de papatu ꝛ bñ q2 ſatis approꝑin
quat hereſi differēs ab eo:ſicut diſpo
ſitio ad hitū.xxiiij.q.iij.inter hereſim
vñ hoc caſu cōciliū hꝫ iter eos iudica
re:vt le.ꝛ no.lxxix.diſt.ſi duo forte.no.
car.flo.in.c.l3.de elec.no.ſ.c.j.ꝛ multi
ſolēnes doc.voluerūt dicere ꝙ vbi ſciſ
ma nō poſſet ſedari niſi cōtēdētes de
papatu renūciarēt papatui poſſent Papa quandoq̄ pt deponi etiam ſñ culpa.
cogi ad renūciādū ꝛ deponi.ad hoc. gl.
in.c.tua.de deci.qđ no.ſ.c.j.ꝛ ita pa=
pa deponeretꝛ aliquādo a cōcilio ſine
culpa:nō tñ ſiue maxima cauſa ꝓpter
vnionē eccl'ie.ad hoc.j.de elec.c.l3.§.
verūtāmē.cū ibi no.ꝛ vide Io.de ger
ſonno i tractatu de auferibilitate pa=
pe ab eccleſia.ſed Anthonius in ſecū
da parte ſum.titu.iij.c.xj.§.x.itelligit
hoc decretū de ſciſmate dubio:cū ſc3
ſunt duo pontifices creati:ꝛ dubitatꝛ
q̄s eoꝝ ſit ver⁹:puta q2 electio primi
dꝛ facta p metū cadentē in conſtantē
q̄uis a duabus partibus cardinaliū
poſtmodū ab eiſdē fit electio alteri⁹ ſine

Cardinales qñq₃ inerũt ad eligendũ certũ₃ cõpulſi.

violẽtia ꝛ metu quocũq₃. ſicut accidit
caſ⁹ circa ãnũ dñi. M.ccclxxx. nã mor-
tuo Gregorio. xi. cardinales debẽtes
ꝓcedere ad electionẽ₃ ſucceſſoris fue
rũt (vt dicit) a romanis cõminati ꝙ oc
ciderent ſi nõ elige
rent italicũ aliquẽ
elegerũt ḡ archiepz
bareñ. qui tũc erat
rome/ exprimẽtes
et ꝙ eũ eligebãt ad vitãdũ periculu₃
ſeu fingebant eligere: ſed poſtea data
opportunitate aliũ eligere libere itẽde
bant. Electio igit illo ꝗ Urban⁹. vi. di
ct⁹ eſt: ille (vt refert) dixit ꝙ ſi volebãt
eũ eligere ꝙ eũ eligerẽt: qꝛ intẽdebat
papa eſſe. Illi tamen cardinales poſt
aliqđ tp̃s receſſerunt ab eo ꝛ fugiẽtes
ad ciuitatẽ fundãſem elegerũt aliũ ꝗ
dictus eſt clemens. vi. qui trãſtulit cu
riã ſuã i Auinionẽ. illũq₃ venerata eſt
ꝓ papa francia/ hyſpania/ ꝛ cathalo-
nia: alteri vero. ſ. Urbano adheſit obe
diens ytalia/ alamania/ ꝛ vngaria: et
durauit hoc peſſimũ ſciſma vltra. xxx.
annos durãte illo ſciſmate. poſt vrba
nũ ſucceſſit ex illa parte Boni. ix. boni
fa. ſucceſſit Inno. vi. Inn. Greg. xii. ex
alia parte Cle. ſucceſſit Bñ. xiii. ꝗ dice
bat Petr⁹ de lima. ſub q̃b⁹ fuit factu₃
ꝯciliũ piſis. anno. M.cccc. i quo ipſis
depoſitis fuit elect⁹ Alexãder ꝗ dice-
bat Petrus de cãdia. cui ſucceſſit Io.
xxiii. ꝓpter qđ generatũ fuit aliđ ſciſ-
ma: tandẽ cõcilio ꝯgregato ꝯſtantie ꝑ
imperatorem Sigiſmũdũ cõſentienti
bus dictis Io. xxiii. ꝛ Greg. xii. ꝛ cardi
nalibus. d. Bñ. ibidẽ accedentib⁹ ibi-
dem ceſſit Greg. xii. ꝛ alii duo depoſiti
fuerũt ꝓpter ꝯtumaciã ꝛ ad ſedãdum
ſciſma. adherentes autem vni ꝛ alteri
eoꝝ durãte ſciſmate moti non ex tpa-
litate: ſed ex ꝯſcientia ꝛ exauditis ꝯſi-
liis peritoꝝ qui in qualibet obediẽtia
erant: nõ erant ꝓprie ꝛ vere ſciſmati-
ci: vt dicit Antho. in. c. alle. §. vi. et. vii.
Non intelligit autem iſtud decretũ:
vt ip̃e dicit de manifeſto ſciſmate: ſc₃
cũ vnus canonice eſt creatus ꝛ eſt pa
pa indubitatus: ali⁹ aũt eſt intruſus

fidem ꝛ extirpationẽ dicti ſciſma-
tis ꝛ generalẽ reformationẽ eccl'ie
dei i capite ꝛ in mẽbris. Alteri⁹ᵃ ve

al's cũ quilibet ep̃s poſſet recedere ab
obedientia pape ꝛ ſic facere: ſciſma ſic
haberet papa ꝗtidie iudicari cõtra in
ra. vñ anacle. papa inquit. electionẽ₃
ſũmoꝝ₃ põ. ſibi dñs reſeruauit. lxxix.
di. c. ſi. Idẽ Anth'. i
iii. pte ſũ. tit. xxiii. c.
ii. §. vi. ꝛ dicit pãor.
in. c. inquiſitiõi. de
ſen. exco. ꝙ đ cardi
nalibus ꝗ receſſerant a greg. ꝛ bñdic.
ꝛ reuocabant ab eis ſub pena excõica
tionis: dicebat ꝙ nõ tenebant obedi-
re: qꝛ fuiſſet impeditũ cõciliũ ꝛ vnitas
eccleſie ſic ex tali ꝑcepto mala ꝑſume
bant futura ꝛ ſtat⁹ eccleſie ꝑturbari:
ad qđ dictũ no. Inno. i. d. c. inquiſitio
ni. ꝙ vbi ex ꝑcepto pape preſumit ſta
tu₃ eccleſie perturbari. vel aliqua ma
la futura nõ eſt obediendũ. fa. qđ no.
Inno. ꝛ Hoſtieñ. in. c. q̃to. de conſue.
Tertius caſus eſt in his que tangunt
generalẽ moꝝ reformationẽ in capi-
te ꝛ in mẽbris. nã generalis deforma-
tio nõ mediocriter fidẽ tangit: ꝛ ꝑ ꝯñs
eius reformatio: iõ dicũt cõiter glo. ꝙ
papa nõ põt diſpẽſare cõtra ſtatũ vni
uerſalem eccl'ie. no. in. c. lfas. de reſti.
ſpo. ca. ꝓpoſuit. de ꝯceſ. pre. qđ verum
ſi ſtatuẽdo vel diſponẽdo decolorare
tur ſtatus eccl'ie. xxiiii. q. i. memor. ſ. q.
vii. ꝛ ſi illa. xxv. q. i. ſunt ꝗdã. ꝛ ibi glo.
no. Inno. i. d. c. q̃to. in. d. c. inquiſitio-
ni. Et ꝙ in predictis finaliter ad gene
rale cõciliũ ꝑueniri oporteat oſtendit
Auguſti. in ep̃la ad donatiſtas vbi lo
quens de collegio pape ac cardinaliũ
dicit. ecce putas illos ep̃os ꝗ rome iu
dicauerũt nõ bonos iudices fuiſſe re-
ſtabat adhuc plenariũ eccl'ie vl'is ꝯci-
liũ vbi ẽt cũ ip̃is iudicib⁹ cã poſſ₃ agi
tari: vt ſi male iudicaſſe cõuicti eſſent
eoꝝ ſn̄ie reſoluerent. Aug. in ꝑn. li. de
gra. ꝛ li. ar. cõtra inq̃t hereſim. ſ. pela-
gianã cũ fuiſſet diutius diſputatũ ẽt
ad ꝯcilia epiſcopalia nouiſſima neceſ
ſitate eſt peruẽtũ: ꝛ in his caſibus in-
telligẽdũ eſt illud Hierony. orbis ma
ior eſt vrbe. xcili. di. legimus.

a ¶ Alteri⁹. declaratiõis ꝯſtan. cõcilii.

a ¶Item· hec dictio cõtinuat ad ꝑcedẽ.§.de col.§.itẽ viſũ.⁊.§.ſe.ff. ꝺ pac. l.itẽ q2.de his q̃ ſunt ſui vel ali.in.l.itẽ q̃ in ꝑtãte.de qua bar.l.i.j.ff. de publ. in.l.in repetẽdis.ff.de le.ij.bal.in.l.ſi fortidianũ.C.de le.do.in.c.paſtoralis.§.itẽ. de offi. dele.

j.ti.j.c.l3.⁊ de hac materia ꝑtãtiua pape ⁊ cõcilij nõ diſputem⁹ ãpli⁹. q2 nec voluit hoſ.de ꝑtãte pape abſoluta diſputare.vt dicit in.c.q̃rto.de ꝯſue.⁊ de ea diuerſi diuerſa ſcripſerũt: vt inuit j.ꝺ col.c.placuit.in ꝑn.pañ.i rep.d.c.ſignificaſti.herueus okã.petr⁹ ꝺ aliaco: ⁊ de gerſonis: oẽs iſti tractauerũt de ꝑtãte eccłie.de gerſon.i ſer. habito in ꝯcilio ꝯſtãtienſi qꝺ incipit ꝓſperũ iter antho.in.iij.ꝑte ſũ. tit.xxiij.c.ij. pet. de palud.petr⁹ b2trĩẽ. in tra. de po.pape. ⁊ de generalib⁹ cõcilijs cardi.flo. i trac. ſup vnione eccleſie.

Ptãs abſoluta pape nõ eſt diſcutiẽda.

ro ſequit̃ tenor i hec verba. ¶Itẽ[a] declarat ꝙ q̃cũq3 cuiuſcũq3 ſtatus vel dignitatis etiam ſi papalis exiſtat: qui mandatis ſtatutis ſeu ordinationibus aut preceptis[b] hui⁹ ſacre ſynodi[c] ⁊ cuiuſcũq3 alteri⁹ cõcilij generalis legitime[d] cõgregati ſup premiſſis ſeu ad eã ptinẽtib⁹[e] factis vel faciẽdis obedire contumaciter cõtẽpſerit[f] vel cõtraire ꝓſũpſerit niſi reſipuerit ꝯdigne penitẽtie ſubijciatur ⁊ debite puniatur[g] etiam ad alia iuris ſubſidia ſi opus fuerit recurrẽdo. ¶Premiſſis igitur ⁊ nõnullis alijs conſtan

b ¶Preceptis. hec q̃tuor v̾ba eq̃pollẽt c ¶Synodi. ꝯciliũ g̃nale d2 ſynod⁹.c. canones.§. ſynod⁹ xv.di.xvj.d.ſexta ſynod⁹.i ſubſcriptione.c.ij.de iud. cũ ſi. d ¶Legitime. auctoritate ap.interueniẽte defectu eius ceſſante: vt le.⁊ no. ſ.c.j. al's nõ ꝯciliũ: ſed conuenticulu3 aut ꝯciliabulũ vocaret̃.xvij.di.multis. e ¶Pertinẽtibus.⁊ dependẽtib⁹. q2 in alijs q̃ ſunt meri iuris poſitiui ⁊ in quib⁹ nõ verteret̃ decoloratio ſtatus eccleſie aut deformatio: papa eſt maior cõcilio.c.alioꝝ.c.nemo.ix.q.iij.c.ſignificaſti.de elec.vbi dicit Jo.an.ꝙ ſolus papa põt interpretari ſtatuta concilij.nec mirũ ſm eũ cũ poſſet ea tollere ⁊ limitare.no.in.c.ſtatutũ.de reſcr. in.vj.⁊ ſnia ipſius preferenda eſt ſnie totius eccleſie.glo. xxiiij.q.j. quodcũq3.Jo.mo.⁊ Jo.and.in nouella.in.c.j. de conſti.in.vj.nã l3 eccleſie fuerit data poteſtas eccleſiaſtica: pape tamen fuit attributa tanq3 capiti.vt.d.c.qꝺcunq3.c.ita dñs.xix.di.xxj.di. in nouo nec papa recipit poteſtatẽ ab hoie: ſ3 a deo.xxij.di.ſa.ſan.⁊ eſt ſucceſſor petri ⁊ vicarius xp̃i.de tranſ.p2el.c.ij et iiij.ideo nulla regula ap.ipſum ligat. cũ nõ habeat imperiũ par in parẽ. de elec.innotuit.no.hoſt.de biga.ſup eo. nec etiã concilia cũ ſit in.d.caſu ſupra ea.no.hen.in.c.j.de cõſti. tamen licet non liget̃ iuſtũ eſt vt ea ſeruet.ix.diſt. iuſtũ.nec d3 cõtravenire: niſi ex cã.io. an.in.c.de multa.de ꝑbẽ. vide qꝺ no.

Papa ſtatuta cõcilij limitare põt.

⁊ cõplures alij: ſ3 ſtem⁹ determinatiõe ſctẽ ſynodi ꝯſtañ.renouate p baſil. videaſq3 ſup hoc pulcrã ep̃la3 eiuſdẽ ſynodi m̃ſiuã pape eug. volẽti illã diſſoluere q̃ incipit cogitãti.⁊ exhortatione cardinalis ſcti angeli ad euge. ſup ei⁹ aduentu ad dictũ ꝯciliũ ⁊ nõ diſſolutiõe eiuſdẽ q̃ icipit: btiſſime pr̃. nec tm̃ q̃d poſſit papa: ſ3 q̃d debeat attendat.vñ berñ.ad euge.papã: eũ rep̃hẽdẽs ꝓ q̃dã culpa iq̃t agẽdo mõſtraſtis vos hr̃e plẽitudinẽ ꝑtãtis: ſ3 iuſte forte nõ ita facitis h̃ ñ qꝺ poteſtis. ſ3 vtrũ ⁊ debeatis ẽ qõ quõ nõ ẽ idec .s tibi vnvolũ ꝑtate ꝓ lege.tu ne maior es dño tuo. q̃ ait: no veni facere volũtatẽ meã ⁊c.⁊ ſequit̃. S3 dices nũq̃d ꝓhibes diſpẽſare? nõ: ſ3 ꝓhibeo diſſipare.nõ ſũ tã rudis vt ignorẽ vos diſpẽſatores poſitos ſ3 in edificationẽ nõ in deſtructionẽ. f ¶Cõtẽpſerit.ſpm̃ ſctm̃ nõ incõgrue blaſphemare videnẽ q̃ cõtra eoſdẽ canones ſacros cuius nutu ⁊ gratia editi ſunt non neceſſitate cõpulſi: ſed voluntarie aliq̃d aũt ꝑterue agũt aut loqui ꝓſumunt aũt facere volentib⁹ ſpõte conſentiunt.xxv.q.j.violatores. g ¶Puniat̃.ꝑ ſuſpẽſionẽ ⁊ excõicatio

Bern. ad euge. papam.

nem.xix.di nulli.xxv.q.i.hac consona et q.ij.ſi quis dogmata. vel ex quo pena certa nō imponitur ad arbitriū cōcilij ar.l.j.ff.de iur.d.cli.cōe cauſis.cū ibi no.de of.deleg.cōſiderata qualitate delicti perſonarū et cauſe et alijs debitis circūſtantijs. l. aut facta.ff.de pe.c. ſicut dignū.de homi.pau.in cle.j.de eta.et qual.hen.ca. dudum.ij.de elec.

no.Jo.an.in prohe.cle.ro.tamē pontifex non ſe vocat papam: ſed epiſcopū ab ordine maiore non dignitate volens nuncupari.not.in ſaluta.vj.

f ¶ Diſſolui per iſtam declarationem orta fūt multa mala in eccleſia.et tandem ſciſma.ix.ānorū pnicioſum: quia conciliū baſilliē. papā Eugeniū.iiij. qui illud tranſtulerat alibi depoſuit.mo.S.E pxi.§.cum itaqꝫ. et contra iſtam determinationē olim tenebant.cōmuniter doctores qꝫ cōciliū generale poterat per papā diſſolui ſubſiſtēte iuſta cauſa. per glo.in.c. vbi periculum.de elec.in vj.c.lj.l fi.c.ſignificaſti.eo.ti.vbi doc.

a ¶ Preſerti.i.maxime et implicat.ſ.de his qui tēp.di.of.c.j.cum ibi no.

b ¶ Frequens. ſupra cap.j.

c ¶ Recitati.lōge tn̄ antea renouati. in cōcilio baſili. vt dixi.S.cap.j.

d ¶ Premittitur.i pāin. huius ca.ſi.S. c.j.in pāin.

e ¶ Papali. papa grecū nomē ē cōe ſenib᷒. et olim erat vocabulū aptū decidicatis ſpūalib᷒ pꝛincipuꝫ dignitatib᷒

tienſis conciliū preſertim[a] capituli qd incipit frequens[b] in priori huius ſacre ſynodi baſiliē.ſeſſione recitati[c] decretis attentis prelibata ſynodus baſilienſis decernit et declarat qꝫ ipſa pro hereſum extirpatione ac morum generali reformatione eccleſie in capite et in membris necnon pace inter chriſtianos procurāda vt premittit[d] in ſpūſancto legitime cōgregata per nullū quauis auctoritate etiā ſi papali[e] dignitate pfulgeat diſſolui[f] aut ad alium locū transferri aut ad aliud tēpus prorogari potuit aut debuit dꝫ aut pōt debebit aut poterit in futurū abſqꝫ eiuſdē ſynodi baſili. deliberatione et cōſenſu[g]. Accepta nit[h] et acceptat prout[i] iacent[k] tam dictorum prelatorū ceterorūqꝫ virorum eccleſiaſticorum ipſam eccleſiam repreſentantium congregatio ſepedicta. Item acceptat decreta de electionibus quorum primum incipit. ¶ De electionibus.

g ¶ Cōſenſu.ſi. S. ca.j.§.ſi forte.

h ¶ Acceptauit.verba ſunt eccleſie gallicane.

i ¶ Pꝛout.i. ſicut. de do.et ptu.put. C. de'eden.l.edita.vbi gl.et doc.in extra. ad reprimenda. vbi Bar.

Papa de quibus pꝛincipibus dicitur. vel ſeruitijs vt pſbyter qꝫ latine ſenior dicit.xxj.di.c.j.ver.pbr.et erat nomen venerāde ſenectutis.xxxiij q.ij.c.fi. in pꝛinci. ſicut intitulabant abbates.vt ptꝫ ex caſſiani codicibus in paulo heremita pariter et caſtore itaqꝫ paulus ſergius beati petri diſcipul᷒ papa dictus eſt narboñ.vt ciprianus carthagiñ.in ſubſcriptione c.abſit.l.di. et aurelius carthaginenſis eps vocat᷒ eſt papa in codice canonū in prin.affricani concilij.et patriarcha cōſtantinopolitanus papa etiaꝫ noiatur.xxiij q. ij. c.fi.ver.itē romanorū.no.xl.di. ſi papa nunc aūt nomen eſt dignitatis ſupreme in eccleſia dei vicarij.ſ. ieſu chriſti

Pape excellentia. ſucceſſoris petri. de quo anglicus in poetria noua.papa ſtupor mundi et c.

k ¶ Jacent. ſcilꝫ duo decreta predicta abſqꝫ aliqua modificatione.

¶ De electionib᷒ et reſeruationibus.

Jcut.diuide p.§.q3.c.eſt plurum. et primo vſqꝫ ad.§.Et cū humane ponit cā cōſtitutionis. et ipſa iuris veteris cōſtitutio ſup electione platorū. ſcdo caſſatio gñalis reſeruationis beneficiorū electiuorū duobus caſib᷒ exceptis.tertio ſtatutū de puidendo beneficijs electiuis per electionē. quarto cōſeruat ſtatuta priuilegia et cōſuetudines eccleſiarū rationabilia et poſtulationes quinto excipit tertius caſus quo reſeruatio permittit.ſexto ordinat qꝫ papa in ſui aſſūptiōe hēat iu-

rare huiuſmodi decreta obſeruare.ſe-
ptimo hortantur electores vt dignos
eligant cum cominatione pene ſi indi
gnos elegerit.ſcda ibi:quibus.tertia:
ſed ꝙ quarta:non derogando,quinta
decreuit.ſexta:⁊vt.
ſeptima:⁊quoniaꝫ.
Hoc decretū factuꝫ
eſt ante diſſolutio-
nem cōcilij baſil.vt
patet ex data.

Sicut[a] in conſtruenda domo[b]
ꝑcipua[c] eſt architectoris[d] cu
ra vt[e] tale iaceat fundamētū[f]:ſuꝑ
quo firmū ꝑduret edificiū. Ita[g] in
generali eccl'ie reformatiōe potiſſi
mum[h] eſt huius ſancte ſynodi ſtu
dium[i]: vt tales eccleſie preficiātur
paſtores[k] q̄ tāꝙ[l] colūne[m] ⁊ baſes[n]
ipſam eccleſiaꝫ, doctrine ⁊ meritoꝝ
viribꝰ firmiter ſuſtentēt[o]. Quāta
autem in eligēdis prelatis[p] diligē
tia adhibēda ſit:officiū eis iniūctū

a ¶Sicut .cōcor .c.
miramur.lxj.diſtic.
b ¶Domo. que cō-
ſtat ex ſolo ⁊ ſuperfi
cie.ff.de vſuc.l.eū q̄.
de rei ven.l.ſolum.
c ¶Precipua .i. ꝑn
cipalis.Ꝫ.tit .j.c.fre
quens.cum ſi.
d ¶Architectoris.i.latomi.⁊ dicit ab
archos q̄d eſt ꝑnceps.⁊tector tectoris.
ſi.ẜ.in aut.de nō alie.§.qd aūt.col.ij.
vbi glo.alibi dicitur redemptor.ff. de
rei ven.l.redemptores.
e ¶Uel.pro vt.
f ¶Fundamētū.q: vbi bonū fūdamē
tū nō ē nihil firmū ſuꝑedificari ꝑt.j.q.
j.cū paulus.de pͥ.non bap.veniens.
g ¶Ita.ſiitudinē no.j.ẜ.ſcientes.l.ſi
cū fūdū.ff.de ꝯhē.ēp.aliq̄n exēplatiue
ponit.l.ſi res ita.l.ſi ita.ff.e.ti.aliq̄n re
ſtrictiue.ff.de aq̄ quo.⁊ eſti .l.j.§.illud.
inſti.q̄.mo.tol.obl.§.ꝑterea.C.de ꝑcu.
ita demū.aliq̄n affirmatiue.xix.di.ita
dn̄s.de ob.ad ra.c.j.in fi.
h ¶Potiſſimū.i. ꝑncipaliſſimuꝫ .ff.de
ori.iu.l.j.cle.j.§.potiſſime.d reli.⁊ ven̄.
ſan.l.potior.ff.qui po.in pig.ha.c.qui
prior.de reg.iur.in.vj.
i ¶Studiū.i.opus ſiue applicatio.c.
ex ſtudijs de preſum.cum ſi.
k ¶Paſtores.i.ꝑlati q̄ paſtores dicūt Prelati dicuntur paſtores
ij.q.vij.cū paſtoris.c.ne ꝑ dfectu.e.ti.
lxiij.di.ſi i plebibꝰ.ìō dn̄t vigilare ſuꝑ
gregē ſuū.cle.paſtoral.d re iu.Ꝫ.i ꝑh.
§.q̄bꝰ ad plenū.ẜ.ſicꝫ.cle.dudū i ꝑn.
d ſepul.ne lupꝰ rapax.i.dyabolꝰ eū in-
uadat.d.c.ne ꝑ dfectu.⁊ dn̄r paſtores a
paſco paſcis,actiue,q: dn̄t paſcere oueſ
ſuas.iux illd.paſce oues meas.Jo.vj.
c.ſignificaſti.e.ti.c.ſolite.d ma.⁊obe.li
teꝛ claras.C.d ſum.trini.ſpūal'r ver-
bo doctrie ⁊ vite exēplo.c.iter cetera.d
offi.or.xliij.diſt.epheſijs.viij.q.j.auda
cter.xj.q.iij.ꝑcipue.
et tēporali ſubſidio
ſi idigeant.xvj.q.j.
nulli e ꝯoꝝ.lxxxij.di.
eps .diſt.lxxxvj.pa
ſce fame. et niſi dili
gēter paſcāt oues
xp̄m paſtorē eoruꝫ
nō videntur amare
viij.q.j.l ſcripturis.
ſꝫ mali ꝑlati dicunt
paſtores a paſcor
ris.paſſiue.q: q̄rūt
que ſua ſunt.Ꝫ.i ꝑ.
§.q̄bꝰ ad plenū.ẜſ.
q̄nimo.cū ibi nota.⁊ tales lupi dicūt.
q: more lupio ſuos ſubditos dilaniāt
ij.q.vj decreto.l ſi.archid.i.c. vt offm̄.
de here.lib.vj.xxiij.q.iij.tres ꝑſonas.
⁊ ſicut lupꝰ fruſtatim comedit agnū:
ſic mali paſtores ſucceſſiue cōſumunt
bona eccl'ie.xiij.q.j.c.j.circa mediū ad
illos loq̄tur Hiere.xxiij.ca.ve paſtori-
bus q̄ diſpergūt ⁊ dilacerāt gregē ⁊c̄.
l ¶Tanꝙ.ſiitudinē notat.c.ſolite.d
ma.⁊ obe.vbi gl.c.qm̄.§.ꝙ ſi ſuꝑ.vt li.
nō ꝯte.c.qd ſicut.e.ti.ſicut dictiōeſ.q̄ſi:
vtpote.⁊ ſi'les.de quibus gl.⁊ Panor.
in.c.ꝑut.de dolo ⁊ cō.gl.⁊ do.in.l.ſi pa
ter.§.qui duos.ff.de adoptionibus:
m ¶Colūne.ꝑlati dicūt colūne eccl'ie
c.gloria ep̄i.xij.q.ij.ca. accuſatio.ij.q.
vij.de accu.qualiter ⁊ q̄n.ij.cle.ſi quis
ſuadēte.§.nec ſuꝑ.de pe.c.ij.de of.cu.
⁊ baſes vt hic in extra.Jnno.vj.ad ho
norē.⁊ mari.xliij.diſt.ſit rector.
n ¶Baſes.ſunt columne d duriſſima Baſeſ q̄ ſunt
petra:⁊ſupponūtur colūnis.ait Hug.
no.archi.in.c.fundamēta.e.tit.lib.vj.
o ¶Suſtētent.ſi.infra.denu.⁊ q̄.car.
p ¶Prelatis.q̄ dicūtur (ca.j.in ꝑn. Prelati q̄ dicūtur.
quaſi pre alijs ditati vel ante lati.⁊ la
ta appellatione ꝑlati nō ſolū veniunt
ep̄i ⁊ ſuꝑiores:ſed etiā inferiores ha-
bētes iuriſdictionē.c.j.de eta. ⁊ q̄lita,

Cura tus simplex poſſit dici plaſtus.

de hoc i cle.dudū.§.ſtatuim⁹. ő ſepul. ⁊ſimplex curatus poteſt dici prelatus c.cū ab eccl'ia₂. iuxta ſupſcriptiōe.de of.or.c.tua.de cle.egr.arch.i.c.vt ala₂ de ꝯſti li.vj.ſtricte prelati illi ſoli dicū tur qui hñt iuriſdi tionē in foro cōten tioſo.ad hoc ca.de cernimus.iuxta gl. de iudi.de cleri. du dum.vbi p ſe fit mē tio de prelatis ⁊per ſe de ſacerdotibus. Aliqñ dicūtur affū pti ad dignitateſ ec cleſiaſticas electiuas qui ſunt capita eccl'iarū cathedraliū regulariū ⁊ col legiatarū:vt hic:⁊ infra.§.⁊ cū.ꝟſi.ad locum.⁊.§.deinde eligant.

aūt ille q̄ in qbuſdā eccl'ijs ſeruat pro reliquijs nō fluxit de corpe xpi.ſed mi raculoſe dr̄ effluxiſſe de q̄dā imagine xpi pcuſſa.in hāc partē iclinat archi.i c.q̄ inā.ducat.de ꝯſe.di.ij. Alia eſt opi. fran.de maronis.q̄ ait nō eē icōueniēs ſi aliq̄d ő ſanguine xpi effuſo dicat eſſe i aliquibus eccl'ijs q̄ſ forte corp⁹ i vita incorruptibili non indiget tāto ſāgui ne ſicut in vita mor tali.⁊ iſta opio ma

euidēter oſidit. Ad regimē[a] em aſ ſumunt ala₂ ꝑ qb⁹ dñs nr̄ ieſus[b] chriſtus mortu⁹[c] eſt et ſanguis ei⁹ precioſus effuſus[d] .propterea ſa cri canones ſpiritu[e] dei promulga ti ꝓuide ſtatuerūt vt vnaq̄q₃ eccle ſia[f] aut collegiū[g] ſeu cōuētus ſibi

a ¶Regimē.ſ.animarum.vt ſe.q̄d eſt ars artiū.de eta.⁊ qua.cum ſit ars.

b ¶Jeſus.o nomen glorioſum.ſ.quo di.off.ſit cele.ca.ſ.

c ¶Mortuus eſt.pro oibus.c.cū mar the.§.ex eo.de ce.miſ.cle.ſ.§.⁊ q̄ i hac. ő ſū.tri.quo ad ſufficiētiā.ſ₃ quo ad ef ficaciā ꝑ pdeſtinatis tm̄.not.Jo.and. in.d.cle.de hoc.de ꝯſe. di.ij.ſemel.ij.

d ¶Effuſus.hoc verbū abūdātiā ſo nat.xvj.q.ſ.reuertimini. no.in.c.cū il lo₂.de ſen.exc.vñ appet ſanguinē xpi effuſū fuiſſe i magna copia i remiſſio nē pctō₂ nro₂.cū th̄ minima gutta ſā guinis xpi ſufficit pro oib⁹ penis redi mēdis:ait Ber.no.geſ.i cle.ſ.de ſū.tri. vbi dicit Pau.q̄ fuit miraculū ſangui nē ipetuoſe fluere ex xpo mortuo:q̄r ſ₃ naturā moriēdo ſanguis coagulat.vñ nō eſt ita fluidū:niſi pa₂ guttatim.nec ob.ő decapitatis:vñ ſanguis valde fluit q̄ ibi corp⁹ tunc eſt oino calidū.fuit ēt miraculū q̄ i corpe tā ꝟberato ⁊ flagel lato ſanguis remāſit. S₃ an xps i ſua reſurrectiōe totū ſuū ſanguinē reaſſū pſerit:itaq₃ nulla particula ſeu guttula de illo i ſra remāſerit? Due ſunt opio nes. Prīa ſcti Tho.i.iij.p.q.liiij.q̄ dr̄ in rñſiōe ad ar.iij.q̄ tot⁹ ſāguis q̄ de cor pore xpi fluxit cū ad ꝟitatē hūane natu re ptineat:i xpi corpe reſurrexit.ſāguis

Xpus reſur gens om ſangui nem ſuum reaſſū pſerit.

iorē videt hr̄e firmitatē.tum q̄ totus ſanguis nō pertinet ad veritatē hūa ne nature. Unde ⁊ ſanct⁹ Tho.in ſuis quotli.i.q.iij.di.cū ergo xps ante paſ ſionē comederit ⁊ biberit nihil prohi bet in eo aliquē ſanguinē nutrimēta lē q̄ ad ꝟitatē humane nature nō pti net ⁊ quē nō op₃ in reſurrectione ad corp⁹ ei⁹ redire ⁊c tū q̄ plerīſq₃ ſolen niſſimis locis oſtēdit ꝟer⁹ ſanguis xpi vt i capella ſctā palacij pariſieñ.eſt de ſanguine xpi:⁊ de ſpinea corona ſan guie tincta. Jn ꝓuincia ꝓuicie apd ſā ctū maximinū in ꝯuentu fratrū pdica to₂ in feſto beate marie magdalene oſtendit ampulla cū ſāgnine xpi:⁊ ca nonici hildeſeñ.dicunt ſe habere ꝓpu ciū xpi. Ad cōfirmationē iſtius opi.fa cit auctoritas pape Pij.ij.qui declara uit nō eſſe incōuenientes aliq̄d de vero xpi ſanguine remāſiſſe in terris vt in extra.illi⁹ qui ſe.quā vide in quadra geſimali roberti de licio.ſer.lxx.

e ¶Spū dei.i.di.ſi q̄s dyacon⁹.xxv.q. ſ.violatores.ſupra tit.ſ.ca.ij.in ꝑn.ibi ſpūſctō ⁊c.archi.i.c.vbi periculū .e.ti.

f ¶Eccl'ia.i.capitulū eccl'ie cathedra lis q̄d dr̄ eccl'ia.iiij.di.§.ex his.lvj.di. aplica.de ver.ſig.cū clerici.vbi glo.

g ¶Collegiū.eccl'ie.ſc₃ collegiate.et iſtud in collegij reſidet i vno omnib⁹ alijs mortuis.c.gratū.ő poſtu.pla.no. in.c.ſ.eo.ti. Et ad eſſe collegij nō reqri eſſe tur ő neceſſitate prelat⁹.ar.ff.q̄d cuiuſ ne q̄ vni.l.ſ.uo.Jnno.i.c.cū nō ignores.

Colle gium ſine pre lato.

de preben.q1 lz habere caput ſit de ſi- gnis collegij.nõ ſeqꝛ tñ de neceſſita te q̃ ſibi nõ ſit caput ꝙ nõ poſſit eſſe collegiũ.⁊ itellige ꝺ capite ſpãli:qꝛ nõ poſſet eẽ ſine capite gñali.puta epõ vꝉ papa.alˀs eſſet vniuerſitas acephala cõtra iura.xciij.di. nulla.no.imo.⁊ do mi.in.c.ſtatutũ.e. ti.in.vj.ita itelligũt dictũ Bal.i auẗ. habita.C.ne fil.ꝓ pa.vbi reprobat dictũ Inn.q̃ ꝑ ſaluari iſto mõ.Itẽ pla tuˀ nõ ẽ ꝑꝑe ꝺ collegio nec veit ap.col legij.gl.⁊ ge.i cle.vt hi q̃ de eta.⁊ q̃.qꝛ plãtˀ ⁊ capꝉz ſũt diuerſa.de his q̃ fi.a pla.i ru.⁊ i n.c.j.ne ſe.va.i.vj.c.reqͥſiſti de teſt.ſz Ioh.an.ꝺt.i.c.poſt electionẽ de ꝯceſ.pbẽ.hec ꝟa in odioſis.ſz i fauo rabilibˀ ap.captĩ bñ veiret plãtˀ.ſicut ap.familie venit dñs.ff.de ver.ſi.fami lie.ap.exercitˀ venit.dux vꝉ pnceps.ff. de his q̃ no.infa.l.ij.in ꝑn.ap.decurio nũ eoꝝ pſes ꝯtinet.ff.q̃ñ ap.ſit.l.j.§.ſz ⁊ ſi pſes ⁊ nõle mõachoꝝ venit abbas c.fi.de ſimo.c.ex oĩe.de pui.videꝉ ꝑ.in d.c.poſt electionẽ.vbi ap.captĩ vẽit de canˀ.ſic itelligit q̃ ibi no.⁊ ibi ꝺt Pa noꝛ.ꝙ pncipalis plãtˀ ecctie deſt eiˀ ca put hz iuriſditionẽ i illos de collegio ſicut epõs vꝉ abbas nõ vẽit ap.collegij cũ ius plãture ſit diſtinctũ a iure capi tulari:vt.d.c.reqͥſiſti.Inferioꝛ aũt pla tus:puta decanˀ i ecctia cathedrali be ne veniret ꝑ.d.c.poſt electionẽ.cõtra. notat Panoꝛ.i.c.ij.de iſtit.in.c.dilecti. de ma.⁊ obe.vbi ꝺt ꝙ iure cõi iſpecto ſolũ hñtes ius canõie ſũt de capꝉo.ad hoc.c.fi.§.pcipimˀ.ꝺſta.ino.no.Inno. in.d.c.ij.io archidiaconˀ:alij plãti iſe- rioꝛes ⁊ alij bñficiati i ecctia cathedra li:niſi habeãt canonicatũ nõ ſunt ꝺ ca pꝉo.nec dñt habere vocẽ in capꝉo niſi habeat ꝯſuetudo.pro hoc bo.tex.i.c.fi. de pbẽ.i.vj.⁊ ibi imo.⁊ domi.d.c.dile- cti.vbi ſpãꝉ fit mẽtio ꝺ archidiacono ⁊ capꝉo.ſi eñ archidiaconˀ iclusˀ fuiſ- ſet i capꝉo nõ debebat ꝺ eo fieri mẽtio ſpãlis.⁊ ibi admittiꝉ nõ tanꝙ ꝑ capi tuli:ſz ꝑ itereſſe ipˀus ecctie cathedra lis.fa.ti.de of.archid.de of.archipſ.et

Abbas venit nomine monachorũ.

ti.ſeqˀñ.i qbˀ iſtoꝝ iſerioꝝ ponꝉ offm. Nec videꝉ ꝙ debeant ſe ipedire de fa ctis capitularibˀ.Itẽ iura dicũt ꝙ eps Archi ⁊ canõici faciũt vnũ coꝛpˀ:ita ꝙ eps ẽ diacõi caput:canõici mẽbra.c.nouit.c.ꝗto. fctãca

pꝛelatũ[a] eligãt[b].¶Quibˀ[c] hec eadem ſynodus eodẽ ſpiritu congre

de his que fiũt a ꝑ pitula larꝫ.Nil aũt ꝺꝉ de ria nõ archidiacono aut tra- aliis inferioꝛes di- ctent. gnitates hñtibˀ in hmõi ecctia cathedrali.Idẽ cardina. floꝛẽ.in.d.cle.vt hi q̃ in cle.vt pfeſſo- res.de regꝉa.⁊ ibi Pau.⁊ vide tex.i.c. eã te.de reſcrip.qui fi.ꝑ ⁊ Z.an archi diaconˀ ſit de capꝉo.vbi dicit Panoꝛ. ꝙ caput nõ eſt ꝺ capꝉo ꝑ iura alle.fa. c.poſtulaſtꝫ.de ꝯceſ.pre.c.a collatiõe. de ap.i.vj.panoꝛ.in.c.auditis.e.ti.i.c. cũ olim.ꝺ re iu.⁊ ibi no.ꝑ gl.⁊ doc.an ſi canonicˀ eligaꝉ ad dignitatẽ q̃ ex cõ ſuetudie hẽbat vocẽ i capꝉo debeat ha bere duas voces.vnã rõne dignitatꝫ. aliam ratione ſimplicis canonie.

a ¶Pꝛelatũ.vide ꝙ abbas aut:pꝛioꝛ ꝯuẽtualis dñr plãti.ad hoc.c.j.ꝺ eta.⁊ qua.c.indẽnitatibˀ.e.ti.in.vj.vbi pro baꝉ ꝙ abbates hñt dignitatẽ.fa.cle.⁊ ſi pncipalis.de reſcri.vbi Io.de lign. ⁊ in cle.j.e.ti.panoꝛ.in.c.decernimus. de iudi.fa.q̃.ꝺ.j.e.ibi dignitatum ele ctiuarum vbi compꝛehẽdiꝉ abbatia. b ¶Eligãt.ꝯcoꝛ.c.ꝯgregatio.xvj.q.vj ti.c.j.c.cũ terra.e.ti.de iu.pa.nobis.ꝺ ꝯſue.cũ dilectˀ.⁊ q̃ eſt dictũ de ꝯuẽtu itellige ſane.Nã ſi vnũ monaſterium ſubeſt alteri mõaſterio:vꝉ ab ipſo no- ſciꝉ depẽdere abbas:poꝛ:vꝉ mõachi il liˀ mõaſterij ſubditi vꝉ depẽdẽtꝫ ñ ha bebũt vocẽ i electiõe abbatꝫ ſeu poꝛis mõaſterij ſupioꝛis.lz ẽt ad illũ mõaſte riũ ſupiˀ poſſint libere reuocari ꝑ iu- ra alle.ſi tñ ꝯſuetudo eẽt i ꝯtrariũ ſuãda eẽt ar.d.c.cũ dilectˀ.c.ſcptũ.c.cũ eccle ſia.e.ti.no.doc.i.c.volẽtes.ꝺ pui.i.vj. q̃ ꝯſuetudo nõ tolliꝉ ꝑ cle.ne i agro.§. ſane.de ſta.mo.vt ibi no.Ioã.an.ꝑ q̃ pꝫ ꝙ poꝛes poꝛatuũ q̃ ſũt eẽ mõaſteriũ vel monachi ſtãtes in iſtis poꝛatibus nõ ſunt de ꝯuẽtu mõaſterij pncipalis no.Phẽ.in.d.c.j.e.titu.do.in.c.fi.de re ligio.domi. c¶Quibus canonibus.

Pꝛioꝛ cõuentualis dꝛ plãtus.

gata inherens ſtatuit[a] ⁊ diffinit generalē reſervationē oim̄ eccleſiarū metropolitanaꝝ[b] cathedraliū[c] collegiatarū ⁊ monaſterioꝝ ac dignitatū electiuarū ꝑ romanū pōtificē de ceteroꝫ fieri[d] aut factis[e] vti,nō debere reſervationib⁹ in corpore iuris clauſis[f] ⁊ his[g] quas in terris romane eccleſie rōne directi ſeu vtil[h] dñij[i] mediate vl' imediate ſubiect ꝫ fieri contigerit ſꝫ exceptis. ¶Sed

a ¶Statuit. hoc verbū rē ꝑfectā ſignificat. ff. qđ quiſ. iu. l. j. ij. q. iij. §. notādū. in fi. et ꝑ illud pōt diffinitiua ſentētia ferri. c. in his. de verbo. ſigni.

b ¶Metropolitanarū. i. archiepiſcopaliū. xxj. diſt. c. j. §. metropolitanus.

c ¶Cathedraliū. ver. ḡnaliꝰ oēs cōprehendit ep̄ales: archiepiſcopales ⁊ patriarchales.

d ¶Fieri. no. ḡnales reformationes oium dignitatū electiuarū dānatas ⁊ ꝑticulares. j. eo. l3 ⁊ alioꝝ bn̄ficioꝝ collatiuoꝝ. j. de col. c. placuit. q̄tuor caſibus exceptis. pmo de reſervationib⁹ in corpe iuris clauſis. ſc̄do i his q̄ fierēt i terris ro. ec. ſubiectis: vt ſe. ⁊. d. c. l3. §. itē acceptat. tertio. j. ṽ. decreuitꝫ. ⁊. d. c. l3. in prin. q̄rto. d. c. placuit. §. non tamē intendit et in. §. item voluit dicta.

e ¶Factis. ꝑ extrava. ad regimē. ⁊ execrabilis. j. e. c l3. §. itē acceptat. ꝑ regulas cācellarie ap. aut ꝑ lr̄as ꝑticulares.

f ¶Clauſis. pm⁹ caſus except⁹ quo ꝑmittit reſervatio. Sz q̄ ſūt reſervationes i corpe iuris clauſe. Trāſlatiōes epoꝝ. vij. q. j. mutatiōes. đ trāſla. epi. ꝑ to. q̄ſi fierēt de vno ep̄atu ad aliū plenū de ꝯſenſu amboꝝ epoꝝ/ aut legitia hicinde cā i terueniēte. iuxta no. in. c. j. §. j. ṽ. verūtñ. videt el illa trāſlatio q̄dā ꝑmutatio q̄ h3 auctoritate ſuperioris expediri. ꝑ no. ꝑ Jo. an. i. c. q̄ſitū. de re. pmu. i cle. j. e. ti. hoc aūt caſu ſupior eſt papa. Si aūt trāſlatio fieret ad ep̄atū iā vacātē: nō p̄iudicaret eligētib⁹ q̄n eligāt: cū ep̄atib⁹ vacantib⁹ debeat ꝓuideri ꝑ electionē vt ſequit. nō obſtañ. quocūꝫ impedimēto. j. c. j. Uñ ſi fieret trāſlatio de ep̄atu in partibus ad ep̄atū de terris eccl'ie vacantē primo epiſcopatui vacanti ꝑ tranſlationē ⁊ aſſecutionē alteri⁹ ep̄atus ꝓuidebitur per electionē. j. e. ca. ⁊ q2 in quo caſſatur extrava. ad regimē. que hmōi beneficia ꝑ trāſlationē vacātia reſervabat. Uides eñ ꝙ ⁊ ſi ceſſio epoꝝ a ſolo papa admittat: tñ ep̄at⁹ reſignati i curia nō vacabūt in curia. no. doc. i. c. ij. đ p̄bē. i. vj. ſilr ſi papa deponat aliquē ep̄m poterūt eligere canōici: ad quos de iure cōmuni ſpectat electio cū ep̄atus vacet: ſaltē ante reſtitutionē depoſiti factā ꝑ papā. no. Inno. ⁊ alij in. c. innotuit. eo. ti. Itē bn̄ficia vacātia in curia romana reſervant pape. d. c. ij. de pre. lib. vj. hec exceptio ad tex. adaptari non pōt: q2 loquit. in dignitatibus electiuis ꝑ quarū prelatoꝝ mortē vacat eccleſia q nō vacant in curia: vt no. doc. in. d. c. ij. no. j. c. j. §. j. Itē ep̄at⁹ ⁊ ſupiores p̄uatis canonicis ꝑ trāte eligēdi pape reſervant: puta q2 elegerūt ſciēter idignū/ aut non ſervauerunt formā. c. q2 ꝓpter. eo. tit. vt i c. quāꝫ. eo. tit. in. vj. Itē ſine ſpāli licētia pape nullus ꝓuidere pōt eccl'ie cathedrali clero carēti ⁊ populo. cle. i plerisꝫ. e. ti. nec ali⁹ a papa ꝓuidet treuereñ. ⁊ colonieñ. eccleſijs. c porro. lxiij. diſt. vbi idē dicit gl. in eccleſia rauēnateñ. nec quatuor patriarchalib⁹ ſedib⁹: q̄diu ſunt i ꝑ trāte infideliū aut ſciſmaticoꝝ. i extrava. boniſa. viij. ſancta romana. quā allegat. Jo. an. in. d. cle. in plerisꝫ. vbi habet ꝙ q̄diu ſciſma durat ipſis vacātib⁹ ad electionē/ poſtulationē/ vel ꝓuiſionē quouiſmodo ꝓcedi nō poteſt: niſi pri⁹ ad apoſtolicam ſedem noticia deducatur.

g ¶Et his. ſecūdus caſus reſervationis permiſſe..

h ¶Utilis. vide duas ſpēs dñij directū ⁊ vtile. de q̄bus glo. in. c. abbate. đ re iud. in. vj. Dy. inſti. de ac. §. ſed iſte. Bar. in. l. ſi quis vi. §. differentia. ff. de acqui. poſ. Pe. iac. titu. de rei ven. que cō. ra. vti. do. Bal. in pro. li. feu.

i ¶Dñij. vt rome. c. cōſtantinus. xcvj.

Reſervationes in corpe iuris clauſe q̄ ſunt

Eccleſijs q̄buſdā ꝓuideri non poteſt ſine papa.

per electiones ⁊ cōfirmationes canonicas: ſm iuris[a] cōis diſpoſitionē predictꝫ metropolitanis cathedralibꝰ monaſterijs collegiatis[b] eccleſijs ⁊ dignitatibꝰ electiuis[c] vacātibꝰ ſbite ꝓuideat ¶ Nō de

Bononia ſicilia ⁊ ãglia an ſint de dominio eccleſie romane.

diſt.c.fundamēta.eo.ti.in.vj.et bononie ꝗ eſt de pr̄imonio eccleſie romane no.in ꝓ.ſ.ſpecu.titu.de reſcrip.pre.§.ſi.℣.itē ꝙ obtentu.Bal.ti.de feu.mar.col.x.⁊ i regno ſicilie ꝙ iure dnĳ ad ſedē apl'icaꝫ noſcitur ꝑtinere.xciij.diſti.c.j.c.ad apl'ice.de re iud.in.vj.cle.paſtoralis.de re iud. et i regno apulie quod eſt de pr̄imonio eccleſie.no.xix.q.iij.monaſterijs.Pano.in.c.cū iterum vniuerſas.eo.ti.⁊ forte i anglia.q: ãglici reddūt eccl'ie tributū: ſcꝫ vnū denariū ꝓ quolibet capite.no.Jnno.in.c.fin.de poſtu.ꝑla.Bal.in.l.ij.C.de ſerui.ſꝫ vt dicit Hoſti.in.d.c.fi.illō ꝑſtāt dūtaxat ex deuotiōe quā habēt ad eccleſiā romanā: ideo nō debent aliquatenus aſcribi ſeruituti.ar.c.j.de na.ex ſli. vē.

a ¶Juris.§.ver.propterea.cū concordantijs.c.q: propter.ea.nichil.eo.titu.cum ſimilibus.

b ¶Collegiatis.fa.iſte tex.ꝙ diſpoſitio.c.q: propter.eo.ti.habeat locū nō ſolū in cathedralibꝰ ⁊ cōuentualibꝰ: ſed etiā in collegiatis ⁊ in alijs dignitatibꝰ electiuis.qō limita: vt notatur.j.§.⁊ cū humane.Et hic capit eccleſia collegiata vulgariter ꝓ eccl'ia ſeculari collegiata ꝗ nō eſt cathedralis aut regularis: licet de iure et ex vocabuli ethimologia hoc verbū collegiata ſit ꝓportionabile oībꝰ collegiatis / ſiue cathedralibꝰ / ſiue cōuētualibꝰ. collegiata enī d̄r a colligendo: q: ibi colliguntur.facit.c.j.ver.concilij.xv.diſt. ſic hoc nomē cōuētualis ad oēs ꝑdictas adaptat.c.nobis.de iure patrona.Et ad cognoſcēdū eccleſiā collegiatā primo recurrendū eſt ad inſtitutionē eccleſie: ⁊ ſi fuerit inſtitutū vt ibi eſſent plures collegiati. tūc habebit eccl'ia iura collegij.ar.de ꝯſue.cū dilectꝰ. de cē.ꝗto.ſi ꝯtrariū fuerit ordinatū: ſcꝫ ꝙ nō hr̄et ius collegij.ſed ꝙ ibi ſit rector cū clericꝭ: tūc nō habebit ius collegij niſi patronꝰ ꝯſentiat: ⁊ oēs ꝗ ex mu

Collegiata eccl'ia ⁊ quid cognoſcitur.

tatiōe ſtatus eiꝰ lederent.arg.c.poſtulaſti.⁊.d.cap.nobis.de iur.pa.ſic pōt intelligi.c.vt ꝗſqꝫ.de vi.⁊ ho.cle.⁊ eccleſie cathedrales ⁊ regulares ſūt collegiate d' iure cōi.c.ne ꝓ defectu.eo.ti.de ſta.mo.c.ij.ſi nō appareat de iſtitutiōe ceſſante ꝑuilegio defendet eccl'ia i poſſeſſiōe ſua. nā ſi ē in poſſeſſiōe collegij: q: exercet iura ꝑtinētia ad ſolū collegiuꝫ.puta habēt arcā cōem res cōes: actorē ſiue ſindicū.ar.c.in ꝯtrahēdis.de iura.cal.ff.qō cuiuſqꝫ vni.l.j.c.ſignificante.de ap.c.dilecta.de excel.ꝑla.aut q: cōſueuerūt eligere ꝑlatū.c.j.e.ti.et ſi.de ꝗbꝰ Frede.ꝯſi.lviij.habebitur ꝓ collegio.niſi ꝯtrariū ꝓbet.de inſti.cū veniſſent.C.de libe.cā lite ordinata.hīs ceſſan.nō ſufficit ꝙ in eccleſia ſint plures clerici bn̄ficiati vel canonici.non tamē vt collegiū vl' vt corpꝰ: ſꝫ vt ſingulares ꝑſone ſicut ſunt in eccleſijs ſanctorū ſtephani de greſſibus: benedicti: mederici: ⁊ ſcti ſepuchri pariſien.ꝗ immediate ſubſunt caplo pariſien. vt vult Hen.in.d.c.j.eo.ti.ad hoc ꝙ dicat ꝙ faciant collegiū.bonus tex.in dicto.c.dilecta.cuꝫ ibi no glo.⁊ doctores i dicto.c.nobis Hen.i.c.poſtulaſti.de iu.patro.Guil.in extrauag.Johā.xxij.ſuſcepti.Et vide extra.Joh.xxij.cū nonnulli.vbi declarat ꝙ ſi in leuatiōe decime excipiātur eccl'ie epiſcopales appellatiōe eccleſie epiſcopalis nōveniunt collegiate: nō cathedrales: nec cōprehēdunt prebende / dignitates / ⁊ officia ipſarū eccleſiarum cathedralium.

Collegij iura que ſunt.

c ¶Electiuis.ꝗ cadūt ſub tria pte debita graduatis.j.de collatio.c.j.§.ſequūtur.℣.in dignitatibꝰ.⁊ ſub nominationibꝰ.no.eo.titu.itē placuit.qō intellige de dignitatibus iferioribꝰ in quibus prouidet per electionē ꝗ non cōprehendūtur in cōcilio generali: nec pro defectu.eo.tit.que poriꝰ collatiue ꝗ̄ electiue dicēde ſūt: vt.j.nota.§.⁊ cū

rogādo ꝓpꝉ ea ſtatutis ꝓuilegijs τ cōſuetudinib⁹ rationabilib⁹ᵃ quibuſcūqꝫ poſtulatōib⁹ᵇ l diſpoſitione iuris cōis ᶜ remanēntib⁹. ¶De creuitqꝫ hec ſancta ſynodus rōniᵈ fore conſentaneū τ reipublice ᵉ ac cōmodū: vt cōtra hoc ſalutare decretū romanus pōtifex nihil attēptet: niſi ex magna ᶠ rōnabili τ euidēti cā in lr̄is ap̄licis noiatim exp̄mendaᵍ. ¶Et vt eo firmius hoc ſa

humane. nō de cathedralibus regularibus τ collegiatis eccleſijs q̄ proprie ſunt electiue in qb⁹ libera eſt electio: nec cadūt ſub gradu vꝉ nolatiōib⁹: qđ patet p dictū ver. in dignitatibus qui ponitur l ti. de col. et per ver. dictarū eccleſiarꝫ ibidē poſitū. Et nota hic ꝙ dignitates ſiue: bn̄ficia dicunꝉ electiua. qn̄ facta electōne reqrunt ꝯfirmatione ſupiorꝫ. vult glo. no. in cle. qꝛ cōtingit. §. vt aūt. i. ꝟ. electiōeꝫ. đ reli. do. no. cardi. in cle. j. §. ad hoc. de pre. vide no. j. §. j. in. c. j. §. j.

Bn̄ficia qn̄ dicāꝉ electiua.

a ¶Rationabilib⁹. locorꝫ ſcꝫ τ pſonarū ſingulariū. c. j. cū ibi no. de ꝯſti. l. vj.

b ¶Poſtulatiōibus. no. duas vias p uidendi beneficijs electis per electionē q̄ innitiꝉ iuri. cōſequiꝉ eīn electus plenū ius in habitu in p̄latura τ p cōfirmationē exercitiū illi⁹ iuris l actu no. i. c. q̄ꝛto. lxiij. di. in. l. ꝓuatorꝫ. C. đ iuri. om. iu. vbi cy. bar. τ bal. in. l. publi⁹ ff. de cō. τ demon. in. l. ex eo tempore. ff. de teſta. mili. c. nihil. eo. ti. le. τ no. in ca. indēnitatibus. eo. ti. in. vj. vn̄ electus petendo electionē ſuā ꝯfirmari. in nullo perit gratiā vt no. Jo. an. et Pan. i. c. pe. de poſtu. p̄. Pan. i. c. poſtqꝫ eo. ti. τ. c. trāſmiſſaꝫ. alia ē via p poſtulationē. q eīn eligi pōt nō dꝫ poſtulari ſꝫ q nō pōt eligi ꝓpter defectū aliquē vel ipedimētū poſtuland⁹ eſt. τ q ſunt illi no. i. d. c. penul. in. c. j. de poſtu. pre. in. vj. mādā. c. lxiij. Duplex tn̄ ē poſtulatio. vna ſolēnis q̄ fit ab eo q pōt ſup ol ipedimēto poſtulati diſpēſare. vt papa nō ſolēnis eſt qn̄ poſtulaꝉ ab eo q nō pōt diſpēſare ſup ipedimēto. req̄ritur tn̄ ei⁹ cōſenſus in ꝓmotiōe etiā illius q poſſꝫ eligi. puta canōici volūt eligere monachū in epꝫ: ſed qꝛ monachus nō pōt ꝯſentire ſine licētia abbatis. c. ſi religioſus. eo. titu. in. vj. canonici poſtulāt ab abbate vt ꝯcedat eis

Eccl'ijs du abuſ vijs ꝓuidetur

Poſtulatio eſt duplex.

illū monachū: q obtēto poſtea eligūꝉ τ poſtulatio p̄ſerti ſolēnis depēdet a gr̄a ſpeciali ſuperioris qn̄ nō eſt facta in cōcordia: aut ſaltē a duab⁹ ptibus: ſeu agiꝉ cōtra eā de cōtemptu vt le. τ no. in. d. ca. pe. vbi doc. mādā. c. lv. ſed interueniēte concordia. aut duab⁹ partibus dependet a gratia gn̄ali maxime ſi fiat ꝓpter neceſſitatē vel vtilitatem eccl'ie nec pōt reijci ſine iniuria poſtulātiū τ eccleſie l qua facta fuit poſtulatio. ff. qui ſatiſda. co. l. ſi ꝟo. in fi. l. ſi creditores. in fi. ff de ꝓuiꝉ. cre. no. i. c. bone. j. de poſtul. p̄. ca. cupientes. §. deniqꝫ. eo. ti. in. vj.

c ¶Cōmunis. ſi. ver. ſ. ver. proxi.

d ¶Ratiōi. iō faciēdū eſt. c. rationi. de re. iu. li. vj. ecōtrario qđ ratiōe caret: extirpandū eſt. lxvij. diſt. cor epiſcopi. de pre. ratio nulla. cle. cū rationi. eo. ti. viij. diſ. per to. ca. fi. de conſue.

e ¶Reipublice. cui⁹ bonū ſūme optādū eſt. j. eo. §. Itē nec credit. ſ. in ꝓhe. §. quib⁹ ad plenū. ver. indeqꝫ. j. de colla. ca. j. §. cui rei. ꝟ. romani. cū ibi no.

f ¶Magna. vide tertiū caſuꝫ quo p̄mittiꝉ reſeruatio trib⁹ cōcurrētib⁹ ꝙ fiat ex magna τ rationabili cā. ſecūdo ꝙ ex euidenti. tertio ꝙ in literis ap. noiatiꝫ exp̄maꝉ. cōcor. j. e. ca. j. cir. p̄n.

g ¶Exprimēda. qꝛ reſeruatio prohibetur per cōcilium. ideo nō eſt fienda niſi ex magna cauſa τ expreſſa. ſicut cū conceditur reſcriptū contra ius in caſu quo ꝓhibetur ſpāliter impetratio non valꝫ C. de poſtu. l. nemo. C. ſi nup. ex reſcriptis pe. l. j. de ſa. ſan. ec. l. iubem⁹ nullā. ne li. pen. per to. in aut. vt in me. li. ſa. iuſ. §. ſi vero col. viij. de confir. vti. c. j. C. vt li. pen. l. j. c. fi. vt li. pen. Quid ſi nō exprimaꝉ cauſa: an debeat preſumi iuſta: videꝉ ꝙ ſic. qꝛ preſumendū eſt pro p̄ncipe ꝙ iuſta cauſa fuit motus. no. in. l. relegati. ff.

de pe.vbi dicit glo.ꝙ magna iuſta cā in pꝛīcipe ē ſola volūtas.no. doc.in.l. fi.C.ſi.ꝯtra ius vel vti.pu.cy.⁊ docto.i l.reſcripta.C.ꝺ p̄.i pa.of.vbi dicit cy.ꝙ ſi pꝛinceps mādat aliquē occidi revera innocentē tanꝗ̄ nocentez ꝙ ſiue ſit verū ſiue falſum ꝙ cōmiſerit illud pꝛopter quod mandaꝶ occidi:tñ p̄ſumendū eſt ꝙ cauſa ſubſit ⁊ ꝙ ſnīa ſua ſemꝑ in dubio p̄ſumiꝶ iuſta ar.C.de le.l.fi.de re iu.in cauſis c.paſtoꝛalis.§.qꝛ vero.de of.dele.cle. literis . de ꝓ.⁊ maxime pape . ꝓ quo arch.xl.di.c.j.Si tñ verū eſt nō ſubeſſe cauſā p̄nceps peccat.de ſen.ex.ſacro. c.j.de re iudi.in.vj.ſed iudex ꝗ iudicat ſm̄ eius mandatū non peccat :cū ipſe p̄nceps ſit lex aīata i terris. in aut. de conſue.co.iiij.⁊ iudex ſ₃ legē iudicare h₃.C.de iudi.rem non nouā.in aut.iuſiu.qꝺ pꝛeſ.§.et equ⁹.col.ij. Recitat hen.in.c.ſi ſacerdos.de offi.oꝛ. in.c.ex pte.ij.de of.de le.vbi dicit ⁊ bñ ſibi nō placere illꝺ dictū cy.ꝙ ſi cōſtaret ꝙ p̄nceps p̄cipet ſine cauſa aliquē occidi ꝙ eſſet ſibi obediēdū.qꝛ tale p̄ceptū eſt iniuſtū:cui nō debet ſciens obedire.xj.q.iij.nō ſemper.c.ſi dñs.c. iulian⁹.x.col.hic fi.lex.c.j.no. in.c. ad aures de tē.oꝛ.c.lſas.ꝺ reſt.ſpo.Pañ. i.ca.ſi qñ.de reſcrip.vnde ei dic.ꝙ in caſu huius.§. nō p̄ſumiꝶ cā niſi exp̄ımatur qꝛ vbi lex reqrit exp̄ſſionē cauſe ceſſat p̄ſumptio niſi exp̄matur.c.vt debitus,c.cū cauſaz.de ap.c.coꝛdi.e.ti. in vj.c.j.de ſen.ex.co.li.⁊ vbi papa venit cōtra ghale ſtatutū vlis ecclie cōtra qꝺ nō d₃ venire ſine cā rōnabili.no. Inno.in ca.ꝙꝛto.de ꝯſue.nō pꝛeſumetur cā.no.Pañ.in ca.ꝗ in eccleſiaꝝ.de cōſti.p̄ſertiz vbi tēderet in p̄iudiciū alterti⁹.ad hoc.j.de ſub.cle.literꝭ.c.j. vt hic alꝰs facile euacuaret oēs electiōes hinc dicit Panoꝛ.in.d.c.ꝗ in eccleſiarū ꝙ nō p̄ſumitur cā in pꝛīcipe vbi veniret cōtra contractū ſuū ex quo obligaꝶ ſaltē naturaliter.vt.j.no.alꝰs ꝺ facili poſſet euacuare omnē cōtractū cū eo firmatū.quod eſſet cōtra.l.ceſar.ff.

Mors an ſit inferēda innocenti ad mādatū pꝛincipis

Cauſa an preſumaꝶ in pꝛincipe.

lub:e decretū cuſtodiaꝶ:vult eadē ſynodus : vt inter alia^a q̄ roman⁹

de publi.c.j.de pꝛo.iō dicit p̄ncipē nō poſſe ſuo vaſallo ſine cauſe cognitiōe tollere feudū.qꝛ in feudo eſt quidam contract⁹ in quo vltro citroqꝫ naſcitur obligatio.ꝺ foꝛ.fide.c.j i.fi.ſi ꝺ feu.ſu. cō.c.dño.ꝗ.do ꝓ.p̄. c.j.col.x.xxij.q.v.de forma.⁊ de natura feudi eſt vt non au feratur ſine cauſa cognita.de feu ſi cul.nō amit.c.j. col. x.panoꝛ.in.c.j de cau.poſ.⁊ pꝛo.fa. qꝺ no.Bal.in.d.l.fi.C.ꝺ le.Item limitat panoꝛ.vt nō p̄ſumatur pꝛo pꝛincipe reſpectu non ſubditoꝛum.ad hoc cle. paſtoꝛal.§.ceterū.de re iu. quod no. Inno.in.c.inquiſitioni.de ſen.exc.

Feudū nō poteſt tollere pn=ceps ſine cauſa cognitione.

a ¶Inter alia.fuit ſtatutū in cōcilio baſilieñ.ꝙ papa i ſui aſſumptiōe ꝓfiteret i forma ſequē.In noie ſctē ⁊ idiuidue trinitatꝭ pr̄is ⁊ filij ⁊ ſpūſſcti.Ego N.elect⁹ i papā oīpotēti deo cui⁹ eccleſiā ſuo p̄ſidio regēdā ſuſcipio:⁊ beato Petro apoſtoloꝝ pꝛīcipi coꝛde ⁊ oꝛe cōfiteoꝛ ⁊ fateoꝛ ꝙ ꝺdiu i hac fragili vita cōſtitut⁹ fuero me firmiter tenere ⁊ credere fidē catholicā ſ₃ traditionē apoſtoloꝛū:generaliū cōciliorū:et alioꝛuz ſanctoꝝ patrū:maxime autē ſanctoꝝ octo vniuerſaliū cōciliorū.videl₃ pꝛimi niceni/ſecūdi conſtātinopolitani tertij epheſini pꝛimi.quarti calcedoñ. quinti ⁊ ſeptimi.Itē cōſtantinopolitani necnō lateraneñ.lugduneñ.viēneñ cōſtan.⁊ baſilieñ.generaliū etiā cōciliorū/et illā fidē vſqꝫ ad vnū apicē immutilatā ſeruare:⁊ vſqꝫ ad animā ⁊ ſāguinē confirmare:defenſare: p̄dicare ritūqꝫ pariter ſacramētoꝛū eccleſiaſticoꝝ eccleſie traditū oīmode ꝓſequi ⁊ obſeruare.polliceoꝛ ēt fideliter laborare pꝛo tuitiōe fidei catholice ⁊ extirpatiōe hereſum ⁊ erroꝛū:reformatione moꝛū:ac pace i populo chꝛiſtiano. Iuro etiā pꝛoſequi celebrationē conciliorū generaliū ⁊ ꝯfirmationē electionū iuxta decreta ſacri baſilieñ . cōcilij hanc autē poſſeſſionē mea manu ſcripſi ⁊ tibi oīpotēti deo cui in die tremēdi iudicij redditurus ſum de hoc ⁊ cūctis oꝑibus meis rationē pura mēte

Pape iuramētū quod aſſumit.

pontifex in ſua aſſumptione ꝓfitebitur[a] iure[b] hoc decretum inuiolabiliter obſeruare. ¶ Et quoniã tales vt predictū[c] eſt oportet eſſe ꝑlatos: hi ad quos pertinet[d] ius eligendi omnem curam adhibeant vt dignam coram deo ⁊ hominibus electionem faciant: exactamq;[e] ꝓinde apponant ſollicitudinem: vt tales eligant qui tanto officio[f] valeant[g] ſatiſfacere: ſcientes ꝙ ſi vel dolo vel negligenter[h] ac timore[i] domini poſtpoſito in re tam graui[k] ſe geſſerint ſicut auctores[l] erunt in cauſa malorum paſtorū: ita participes fient penaꝝ quas ipſi mali paſtores ī diſtricto dei iudicio pa-

ſuper altare refero quaꝫ in primo publico conſiſtorio ſolenniter repetam.

a ¶ Profitebit̃.i.ſolenniter ꝓmittet. xx.q.i.monachū.c.porrectū. de reg.c.i. de ſum.tri.in.vi.Io.and.in.c.i.de re. do.e.li.al's dicit̃ ꝓfeſſor doctor.C.de ꝓfeſ.⁊ me.lib.x.

Papa ex iuramēto obligat̃.

b ¶ Iuret.ex iuramēto papa obligatur: nec ſine cã pōt ſeipſꝫ abſoluere vel facere abſolui: cum aliū abſoluere non poſſet.no.in.c.q̃rto de iureiurã. Inno.i.c.cū iter.de renū.pañ.in.c.i.de cōſti. et etiam obligatur ſaltē naturalr ex cōtractu inito cū ſubdito: vt ſupradictū eſt.not.cy.⁊ Bal.in l.digna vox.C.de legi.Bald.in.l.qui ſe patris.C.vnde li.in.l.ꝑnceps.ff.de le. adeo ꝙ ſucceſſor tenetur ad illius obſeruantiam: ſi contractus eſt initꝰ nomine dignitatis: niſi dolus vel fraus interueniſſet. fac.l.ceſar.ff.de pu.l.in ſumma.ff.de ꝯdic.inde.c.i.de pro.vbi doc.Bal.in.l.ex imperfecto.C.de teſt. in.l.fi.C.de trãſa.in.c.i.de nat.feu.col. x.in extra.pacis ꝯſtantie.do.An.⁊ Panor.in.c.que in eccleſiaꝝ.de ꝯſti. Hoſt.in.c.per venerabilem.§.qꝺ aūt.q̃ filij ſint leg. obligatio enim eſt de iure naturali cui papa ſubijcitur. ad hoc cle. paſtoralis.de ſen.⁊ re iud.Inn.in.d.c. que in eccleſiarum.

Cōtractꝰ predeceſſoris forſan ſit per ſucceſſorem obſeruãdꝰ.

c ¶ Predictū.ſ.in ꝑn.c.ibi q̃ tanq̃ ⁊c.

d ¶ Pertinet de iure,cōvt ad capitulum/collegium/ ⁊ ꝯuentū.ſ. in prin. c.aut conſuetudine ſtatuto vel priuilegio.ſ.ver.non derogando.c.ſcriptum eo.tit.de ꝟ.ſig.abbate: aut hi qui ſunt in poſſeſſione eligendi.c.cum eccl'ia. eo.ti. ꝟbū em̄ ptinere latiſſimū eſt.ff. de ver.ſi.l.verbū illud pertinere.

e ¶ Exactam.i.diligentem: aliq̃.i.ſollicitam.l.ij.§.exactio.ff.de regu.iur.

f ¶ Officio.quod eſt cura animaruꝫ. ſ.in principio huius.capituli.

g ¶ Valeant.id eſt poſſint.

h ¶ Negligenter.hic negligentia dolo cōparat̃.cū in prelato aut alio collatore negligētia nō bene ꝓuidendo ſit peccatū.ſ.in ꝓhe.§.quibꝰ ad plenū.ver.q̃nimo.vt plurimū tamen differt a dolo: ī delictis etiã lata culpa: vt leg.⁊ not.in.l.in lege.ff.ad le.cor.de ſica.in c.ſicut dignū.de homi.in contractibus leg.⁊ not.in.c.i.de cōmo.c.bona fides de depo.in.l.quod nerua.ff.depoſi.cū ſimilibus.

i ¶ Timore quem ſemꝑ pre oculis habere debēt.c.vt clericorum.de vi.⁊ ho.cle.de pe.⁊ remiſ. cum ex eo.C.de iudi.rem non nouam c.i.de re iudi.in.vi.

k ¶ Tam graui.in electiōe ꝑlatoꝝ vbi agit̃ de cōmittēda cura aiaꝝ q̃ oībus rebus ſunt precioſiores.xij.q.ij.ꝑcipimus.c.cū ſit ars.cum ibi not.de eta.⁊ qua.ſ.in ꝓhe.§.q̃bus ad plenū.verſ. q̃nimmo.cū ibi no.ideo bn̄ vigilandū eſt.cū ibi ꝟtit̃ maius periculū ſit cautius agendū.c.vbi periculū.e.ti.in.vi. nihil em̄ in hac vita officio epī aut ꝑlati periculoſius eſt: ſed apud deū nihil beatius ſi eo modo militetur quo xp̄s iubet.xl.diſt.nihil.

Prelati offō nichil piculoſius.

l ¶ Auctores.horrēda ⁊ timēda ſnīa ad quã vigilãter attendãt electores ⁊ collatores bnficioꝝ ꝙ ſi ſciēter doloſe vel negligēter indignū elegerint: aut ꝓmouerint tenent̃ de ꝓmotoꝝ mala adminiſtratiōe: ⁊ pticipes fiēt penaꝝ q̃s mali ꝓmoti patient̃.ad hoc.c.miramur.lxi di.vbi dicit leo papa.graui ſemetipm̄ damnatione afficit q̃ ad ſumme dignitatis collegiū ſublimat indignum.in extra.bene.inter cunctas ꝟ.

quare dicit qui eligit indignũ de eo reddet in futuro examine rõnẽ. vide qđ no.ſ.in pꝛoe.⁋.qbus ad plenũ. in ver.indignoꝝ.ꝛ in ver.neglecta. ꝛdeo neminẽ cito ſed pꝛius examinatione ꝓcedẽ.de vita moꝛibus ꝛ ſciẽtia ꝓmoueãt.c.cũ in cũctis. c.cum nobis. eo.ti.

Diuiſio textus. a ⁋Et cum huma ne.vſqꝫ ad.⁋. deinde ponuntur tres ſolẽnitates obſeruãnde in electionibus.

ratio ſuperne vel terrene ſciẽtie in eo eſt q̃ eſt caput earũ ꝛ auctoꝛ.xxxvij.di. In ⁋.hinc etiã.ideo in inſtrumentis pu= blicis ſolet innocatio dñi nr̃i ieſu xp̃i mẽtũ ꝑmitti.xxij.diſ.in noĩe dñi.de teſti.in an deno ie dñi.C.de offi. beat pꝛe. pꝛe.af. in noĩe icipi ꝑ dñi. vñ impatoꝛ in inuoca ſui initio innocat tiones dei auxilium. in.l. diuini deo nobis.C.đ epi. nois. et cle. quod limitat ſpe.ti. de iſtru. edi. in pꝛin.in arduis ꝛ

tienẽ. ⁋Et cũ humane[a] fragilitatis conat[9] nihil ſine dei oĩpotẽtis ſuffragio[b] queat[c] efficere: a quo oẽ datũ optimũ: ꝛ omne donum perfectũ deſcẽdit[d]: adueniẽte die[e] electionis: hi ad quos pontificis[f] vel

Scđo vult eas obſeruari per pꝛocuratoꝛem ad eligendũ. Tertio non obſeruantes punit ptãte eligẽdi. ſcđa ibi. Idẽ iuramentũ.tertia ꝙ ſi pdicta. Et pꝛimã ſubdiuide in tres. pꝛimo ponitur pꝛima ſolẽnitas: ſcꝫ auditio miſſe ſancti ſpũs.ſcđo ſcđa cõio: ſcilꝫ eucharistie demũ tertia iuramẽti certi pſtatio.ſcđa ibi.et vt eo.tertia ad locum.

b ⁋Suffragio.i.auxilio no.l ru.C.de ſuffra.archi.in.c.vbi pꝛiculũ.e.ti.in.vj.

c ⁋Queat.i.poſſit. eſt eñ deus fundamẽtũ omniũ noſtrarũ actionũ.j.q.j.cum paulus de cõſe.di.iiij.c.fi.vnde ꝓpoſterus eſt oꝛdo pri⁹ humana ſubſidia q̃rere: vt illis deficiẽtibus diuini gr̃a fauoꝛis poſtulet.de cõſe.diſ.j.oĩs xp̃ianus.vale.lib.j.c.iiij.humana cõſilia caſtigãtur dũ ſe celeſtib⁹ pferunt. ideo omne quodcũqꝫ facitis vbo aut ope id totũ in noĩe dñi nr̃i ieſu xp̃i facite.in quo viuim⁹ manemus ꝛ ſum⁹. ad Colo.iij.xxvj.q.v.non licet.ꝛ.q.vij. nõ obſeruetis.in fi. ex eo eñ noĩe ſequtur bonũ pꝛincipiũ melius mediũ et optimus finis: vniuerſa quippe recte gerunt ſi rei pncipiũ fiat decẽs ꝛ amabile deo.in auẽ.quo opoꝛ.epiſ.cir. pn. col.j.q̃ res penit⁹ deſperatas donare ꝛ cõſummare ſue ꝟtutis magnitudine põt.C.de ve.iu.enu.l.j.circa pn. ꝛ ſine ipſo ꝟa ſapiẽtia hñi nõ põt.xxvj.q.ij.q̃. ſine.ꝛ ſua virt⁹ ꝛ diſciplina vnũquẽqꝫ gloꝛificat.de cõſe.di.v.de ſpũ.ꝛ puniet legi dei gr̃a.l auẽ.đ mona.⁋.ſancim⁹. col.j.xxix.q.ij.due ſunt.c.licꝫ.de regu.

d ⁋Deſcendit.j.q.ij.ꝓpio. et omnis

Dei auxilium pꝛius: deinde hoĩm grat.

ꝑpetuis inſtrumentis.in auẽ vt ꝑpo. not.impe.do.coi.v.in minoꝛibus vero non eſt neceſſariũ: licet decẽs. Panoꝛ. dicit in.c.j.de fid.inſtru.ꝙ de iure hoc nõ pꝛobatur. vt ſit de neceſſitate ſic ꝙ aĩs nõ valeat inſtrm̃ : ſed honeſtũ eſt ſemꝑ ponere. ſed attẽta cõſuetudine que viget hodie : vt apponatur omni inſtrumẽto.poſſet dici inſtrꝫ publicũ aĩs nõ valere: qꝛ circa inſtrumẽti ſolẽnitatẽ cõſuetudo maxime eſt attẽdenda: vt no.in.đ.auẽ.ad hoc.c. cũ dilect⁹. ⁋.ij.de fi.iſtru. Panoꝛ.ſup ſaĩn.greg.

e ⁋Die.pfixio diei ad electionẽ celebrandã non eſt de ſubſtãtia foꝛme electionis: ſꝫ de iuſtitia. ꝗnis eñ abſentes ſint vocandi : cum cõmode vocari poſſunt.c.qꝛ ꝓpter.c.cũ inter vniuerſas.eo.ti. obſeruata cõſuetudine cuiuſqꝫ eccl'ie.c.bone.c.in geneſi.c. coꝛã. eo.ti.c.cũ in eccleſijs.de pꝛe.lib.vj. electio tñ facta ſpꝛetis abſentibus nõ eſt nulla ipſo iure: ſed annullanda ſi pſequatur cõtẽptũ.c.ꝙ ſicut.eo.ti. ꝑ qđ.c. dicũt cõiter doct. ꝑmutationẽ factã ꝑ oꝛdinariũ de bñficio ſpectãte ad pſentationẽ laici ipſo cõtẽpto ꝛ nõ vocato nõ eſſe nullã ipſo iure: ſed annullãdã per ſnlaim ſi pſequat cõtẽptũ : de quo Frede.in trac.ꝑ.q.xxx.de ro.deci.cccx. cccxxxiij. Panoꝛ.in.c.illud. de iu.pa. doct.in.c.q̃ſtũ.de re.ꝑ. Pau.ꝛ moder. in cle.j.de re.permu.in.c.j.eo.ti.in.vj.

Electio facta ſpꝛetis abſentibus nõ eſt nulla.

f ⁋Põtificis.i.epi ꝛ ſuperioꝛũ: q̃ põtifices dicũtur.c.ex lr̃is.de exceſ.pla.de offi.deleg.qꝛ põtificali.in.vj.c. qꝛ pꝛiculoſum.de ſen.excõ.eo.li.in cle.j.de pe

abbatis[a] ſpectat electio in eccleſia conueniant[b] magna cum deuotio-

Abbatiſſa an debeat eligi ita ſolenniter ſicut abbas.

a ¶ Abbatis. vide ꝙ abbas nō venit appellatione pontificis. Sed an he ſolennitates habeant locū in electione abbatiſſe ⁊ aliarū monialiū. ar. ꝙ ſic: qꝛ appellatione abbatis venit abbatiſſa. c. ſi. de ſta. mona. vbi diſpoſitio ī monachis et abbatibus extēditur ad moniales et abbatiſſas. et ibi Panoꝛ. in auꝫ. de mona. §. ſi aūt vxoꝛē. colꝫ. j. flo. ī cle. j. de reſcrip. et vbi materia eſt indifferēs cōgrues tam maſculo ꝙ̄ femine maſculum cōprehēdit femininū. l. j. ff. de ver. ſigni. vbi Bar. l. gallus. in pꝛin. ⁊ ibi Bal. ff. de libe. et poſthu. c. ſi qs ſuadēte. xvij. q. iiij. et ibi Archi. iunc. c. mulieres de ſen. excō. vbi Hen. pꝛepo. in. c. ſi de cōſang. ⁊ affini. in. c. ꝑ venerabilē. §. videbatur. qui ſi. ſunt le. ⁊ in electione monialiū ſeruanda eſt forma. c. qꝛ ꝓpter. eo. ti. glo. ⁊ doc. in. c. ad ꝓbandū. de re iudi. archi. ⁊ docto. in. c. indēnitatibꝰ. eo. ti. in. vj. puto cōtra. qꝛ circa formā electionū monialiū ſpāliter ꝓuiſum eſt. d. c. indēnitatibꝰ nec ibi ſeruatur oino forma. d. c. qꝛ ꝓpter. Panoꝛ. in. d. c. ad ꝓbandū. ideo non videꝫ hec ꝯſtō ad illā extēdi. arg. l. doli. ff. de ꝟb. obli.

Maſculinū nō ſemꝑ ꝯcipit femininū.

l. ſanctio legū ff. de pe. Nam vbicūqꝫ eſt in aliquo caſu ꝓuiſum ſexui feminino tūc maſculinū nō cōcipit femininū. ff. de lib. ⁊ poſthu. l. ſi ita ſcriptū. C. de his q̄ ve. eta. impe. l. ij. de iter. ma. l. ij. ad. l. iul. maie. l. q̄ſqs. §. ad filias. Itē vbi maſculinū ꝓferꝫ per ꝟba q̄litatis: vt dicēdo abbas vel religioſus ī materia penali: vt eſt iſta nō includiꝫ femininū. no. pan. in cle. eos. de ꝯſan. ⁊ affi. per. d. cle. vbi exp̄ſſis religioſis: poſtea exprimūtur moniales. c. qm̄. §. penul. de ſymo. de cle. ex. mi. poſtulaſtis. §. penul. c. ipudicas. xxvij. q. j. vbi expꝛimit monachos ⁊ monachas. c. odia de re. iu. in. vj. ſecꝰ puto in tertia ſolēnitate, de q̄. j. ꝟ. ad locū. cū ibi no. in ꝟ. ꝑlato.

Collegium collegialiꝫ.

b ¶ Conueniāt. in vnū collegialiter. de ſubſtantialibꝰ eñ eſt vt electio fiat per ꝯgregatos in vnū. no. Inno. ⁊ alij in. c. quia ꝓpter. eo. titu. nec ſufficerēt cōſenſus eligētiū ſingulariter ꝑſtiti. conueputa ſi quilibet cōſentiret in camera ſua: ſed opꝫ ꝙ collegialiter cōſentiāt. ad hoc. c. in geneſi. eo. ti. no. in. c. dudū de re. ec. nō ali. in. vj. māda. c. xix. no. j. de nu. et qua. car. c. j. in ver. cōſenſiſſe. qđ eſt generale in oibus explicandis ꝑ vniuerſitatē. glo. in. l. ſicut. ff. qđ cuiuſ. vni. gl in. c. cum oēs. de cōſti. vbi Panor. Bar. in. l. oēs ppli. ff. de iuſti. ⁊ iu. vbi ponit duas regulas. Prima ꝙ in factis collegij conſenſus dꝫ preſtari in cōi per iura alle. Scđa ꝙ etiā in ſpectātibus ad ſingulares ꝑſonas cōſenſus debet preſtari in cōmuni qꝛ maioꝛ pars preualet minori parti: vt eſt caſus in. l. ⁊ ſuū heredem. ff. de pac. qꝛ ex quo ex iuris diſpoſitione valent geſta per maiorē partē dꝫ minor pars vocari: poſſet enim minoꝛ pars ad ſuam ſiliam maiorē ducere: vt dꝛ in ſi. l. item ſi vnus. ff. de arbi. no. in. c. ij. eo. titu. in. vj. Et ꝑ hoc dicit Pañ. ꝙ patroni etiā vbi p̄ſentāt tāꝙ̄ ſingulares debent ſimul cōuenire in p̄ntationis actu. al's maioꝛ pars poſſet negligere minorē partē: q ſi fuiſſet p̄ſens potuiſſet trahere maiorē partē ad aliā p̄ſentationem: licet canoniſte cōiter teneāt cōtra. ꝙ patroni poſſunt p̄ſentare ſingulariter vbi p̄ſentant vt ſinguli. no. Jo. an. in. c. iij. de iu. pa. vbi Panoꝛ. Frede. cōſi. lxij. xcvij. fa. qđ no. ꝯſi. j. Jo. an. in. c. penul. in no. de ap. in vj. ⁊ tūc valeret p̄ntatio facta a maiori parte reſpectu aliarū partiū. ꝑ. d. c. iij. Hen. vero in. d. c. tua. dicit ſpeciale eſſe in electione vt debeāt ſimul ⁊ collegialiter conſentire. Hen. in. d. c. cum oēs per. d. c. in geneſi. in alijs actibus non inueniꝫ: immo ꝯtrū potiꝰ. ſicut in alienatione q̄ cōualeſcit ꝑ ſubſequētē conſenſum. de his q̄ fi. a pre. c. cū vos. cū ibi no. dic ergo ſm eū aut queritur de negocio electionis et in illo req̄riꝫ nedum ꝙ tractēt inſimul in cōi iuxta formā cōcilij generalis: quia propter: ſed etiā in eligēdum cōſentiant in cōi ita ꝙ nō valerēt cōſenſus niſi inſimul

Cōſenſus ſingulariter habitus an valeat in negocijs capitularibꝰ.

ne[a] miſſam de ſpūſctō auditur[i][b] quē humiliter exorabūt vt eos ad dignū eligēdū paſtorē iſpirare[c] dignet᷑ ⁊ vt eo facili⁹ gratiā hāc obtinere mereant᷑ quo deuoti⁹ ad actū electionis accedāt cōtriti[d] ⁊ ꝯfeſſi[e] ſacramētū euchariſtie[f] ſuſcipiāt[g]

habiti.d.c.in geneſſ.vñ per ꝟba ſingularis numeri et ꝑ vnū ꝟba electionis ꝓferri debent qḋ eſt ſpāle in facto electionis.c.cū ab vno.de re indi.in.vj. ⁊ intellige de electione in qua dꝫ forma ſeruari.d.c.q: propter. aut querit᷑ de alijs negotijs puta alienationis rerū eccľie⁊ receptionis alicui⁹ i canonicū. de qua de reſcrip.c.iij.de ꝯceſ.pre.ſi capitulo.li.vj. ꝑſentationis aut electionis ad canonicatū vel alia bñficia minora in qua nō eſt ſeruāda forma.c.q: ꝓpter.vt no.in c.ſicut.eo.ti.in.vj. aut ſimiliū que debēt expediri ꝑ capľm vt collegiū ⁊ nō debēt neceſſario ſiľ ⁊ ſemel i eodē iſtāti ꝯſentire:q: hoc ē ſpāle in facto electiōis vt dictū eſt. ergo ꝯ ꝯtriū eſt ius cōe.ff. ad municipa.l.j.ca. pñti.de pre.in.vj. in his tñ negotijs q̄ hñt de facto i capľo expediri ⁊ cōpleri debēt in capľo cōſentire:⁊ talia negotia expedire ⁊ nō extra. vt ptꝫ in facto receptionis aut pñtationis vľ electionis in q̄ nō ſeruat᷑ forma.d.c.q:ꝓpter. et ſufficit ꝙ ſinguli recipiant vel pſentent ſeu eligāt: lꝫ nō ſiľ ⁊ cōiter ſed ſingulariter.ex q̄ ſunt in capľo ita intellige qḋ no.i.d.c.ſicut.vbi moder.cōpoſ. et Jo.an.in.c.eā te.de reſcrip.archi.in d.c.ſi capľo.gl.⁊ archi.in.c.j.lxiij. diſt. Inno. de poſtu.ꝑla.bone.ij. in glo. q: nō erat.In alijs ꝟo negotijs q̄ nō debēt de neceſſitate in capľo expediri et cōpleri:vt eſt negotiū alienationis rerum eccľie qñ tractat⁹ debit⁹ ꝓceſſit in capľo ⁊ deliberauerūt alienare:lꝫ ſingulariter ꝯſentiāt valet ꝯſenſus. ꝑ.d. c.cū vos arg.l.ꝑ fundū.ff.de ſer. ruſti. pre.no.Jo.an.in.d.c.dudū.ſa. cap.cura.cū ibi no.de in.pa.Idē in receptiōe facti i canonicū q̄ nō tribuit ius:ſufficit ꝯſenſus ſingulariť ꝑſt:t⁹.not.Inn. in.d.c.bone.Jo.and.in.d.c.eā te. talē eñi receptionē q̄ eſt i facto pñt ēt excōicati facere.c.ꝑ illorū.cū ibi no.de pre.

a ℭDeuotione.ſi.j.q̄.ho.c.ſint di.c.j.

b ℭAuditur[i]. licet olim in electionibus ſpūſſcti gr̃a inuocanda eſſet.c.cū terra.eo.ti.nō erat tñ iure expſſum vt miſſa deberet celebrari: niſi q: dicunt doct.ꝙ ſic fieri cōſueuit. Inno.in.c.cū nobis e.ti mādā.c,xix. ſi tñ ſine miſſa fieret electio non erat ideo nulla.Pa nor.i.c.trāſmiſſam, eo.ti.hodie ſecus.

c ℭInſpirare.ſi.ꝟ. in extra. Jo.xxij.co pioſus.in.c.q: propter.ver.niſi. eo.ti. Hic pōt notari forma inſpirationis q̄ duplex eſt:vt no. Hoſti.in d.c.q: propter.vna eſt electio q̄ fit ꝑ verā inſpirationē vt illa q̄ fit deo auctore ⁊ reuelāte nec idiget alia cōfirmatione:vt fuit electio ſcti Martini:aniani: honorati: nicolai:ambroſij:et ſeuerini.de q̄bus. lxj.di.§.his oib⁹.Alia eſt electio q̄ fit ꝑ q̄ſi inſpirationē qñ nō ꝯſtat ꝙ deo auctore ſit facta:ſꝫ ꝑſumit᷑ qñ oēs de collegio vno ore cōſentiūt in aliquē ſine aliq̄ vitio iſtigatiōe alicui⁹ aut tractatu ſpāli ꝓceden̄.de q̄ in.d.c.q: ꝓpter.⁊ hec duplex eſt.no.Frede.cōſi.clv. ⁊ de ipſa ꝑmo tractādū eſt. rariſſime tñ cōtingit pctis nr̄is exigētib⁹ ; q: hodie i electiōib⁹ q̄rūt oēs ꝑ maiori parte qḋ ſuū ē:nō q̄ ieſu xp̄i.c.noſſe.lxiij.diſ.c.ꝑ inq̄ſitionē.e.ti.ſ.§.i ꝑri.§.q̄b⁹ ad plenū. ꝟ.quinimo.māda.c.lij.⁊ ſi vn⁹ diſcordat tūc ad alias formas recurrēdū eſt.

d ℭContriti. cōtritio eſt pars pnie. de peni.diſt.iij.ꝑfecta.⁊ ſine ea haberi nō pōt vera cōfeſſio.de peni.diſ.ij.Itē ſine caritate.c.pctī.de re iudi.in.vj.

e ℭCōfeſſi.lꝫ eñi euchariſtia ſit de ſe bona:nocet tñ idigne ſumētib⁹. ꝟ ꝯſe. di.ij.⁊ ſctā.⁊.c.q̄tidie.xv.q.viij.c.vlti.ſ. q.j.ſacerdotes de cele.miſ.c.de hoie.

f ℭEuchariſtie,q̄ nulla maior pōt eē oblatio.de ꝯſe,di.ij.nihil in ſacrificijs. ideo magna eſt dignitas ſacerdotis: q̄ ſol⁹ euchariſtiā ꝯficit.xcv.diſ.eccľie. ſtiā ſu

g ℭSuſcipiāt. de neceſſitate: eſt eñi maxĩ ſubſtātiale: ſicut auditio miſſe : q̄bus eligen omiſſis nulla eſſet electio.j.§. deinde. ſeq.

Electio duplex fit ꝑ iſpirationem.

Euchariſtia

reuerēter[a]. Ad locū[b] ꝓ electionis ingreſſi pro quocunqꝫ ꝑlato[c] qui ꝑ

ver. ꝙ ſi aliter. aduerte tñ ꝙ he due ſolēnitates ſcꝫ auditio miſſe et receptio euchariſtie videntur reſtringi ad electiones pōtificis. i. epi vel abbatis. ꝟ. ibi ad quos pon. ⁊c. ideo nō credo eas fore de ſubſtantia electionis aliorum prelatorū. nam cū de iure antiquo nō inueniātur eſſe de ſubſtātia electionis: id nō immutabo niſi in caſib⁹ expſſis. l. ꝓcipimus. C. de ap. l. ſancimus. C. de teſta. c. cum expediat. eo. ti. in. vj. ꝓſertim cū iſtud decretum ſit penale ⁊ priuet eligētes predicta nō ſeruātes ptāte eligēdi. j. ver. ꝙ ſi ad hoc. l. cū qdā. ff. de libe. ⁊ poſthu. c. odia. de re. iu. in. vj. cū ſi. nec eſt incōueniens ꝙ vbi nō agitur de tāto ꝑiudicio ſicut in electione epi vel abbatis q̄ ſunt principales ſpōſi eccleſiarū nō ſeruetur tāta ſolēnitas cū nō deficiat ſupior qui poterit difficultatib⁹ occurrētibus prouidere. ar. c. licet. in ſi. eo. titu. c. vbi periculū eo. titu. in. vj.

a ❡ Reuerēter. ſi. j. qꝺ di. offi. ſit ce. c. j.

b ❡ Locū. ſcilꝫ eccleſiā. c. qꝺ ſicut. eo. ti. vbi habet ꝙ electio epi ꝑm ius dꝫ fieri in eccleſia cathedrali ſi fieri pōt. no. in. c. in nōie dñi. xxiij. diſt. vbi dicit gl. electionē alibi factā ceſſante legitima cā nō valere: hoc tñ iure nō ꝓbat. dicit Paſi. l. c. qꝺ ſicut. inuenit aliqñ electio facta in choro. c. cū nobis. e. ti. aliqñ i caplo. c. cū terra. e. ti. et. c. i geneſi. ſed poſſet ſaluari dicta gl. ꝙ nō eſt vis vbi fiat infra ambitū eccle. ar. c. qua fronte. de ap. ſi aūt ceſſañ. legitima cā fieret extra ambitū eccle: nō videtur valere ꝓpter auctoritatē dicte glo. qꝛ ꝯ ius facta. l. nō dubiū. C. de le. Hoſti. dicit in. d. c. cū terra. ꝙ nō eſt vis quo loco fiat electio dūm̄ honeſta. ar. ff. de arbi. ſi cū dies. §. ſi arbiter. l. penul. ff. de iuſti. ⁊ iu. ꝯſuetudo tñ eccle in his ſeruāda eſt. xj. diſt. in his māda. c. xix. dicit em̄ car. flo. in cle. ne romani. e. ti. ꝙ loc⁹ nō eſt de ſubſtātia electionis. ideo electio pape ex̄ conclaue valeret. fa. qꝺ no. Inno. in. c. ij. de no. ope. nū.

c ❡ Prelato. no. ꝙ ꝑſtatio iuramenti eſt de ſubſtantia electionis cuiuſcūqꝫ ꝑlati: et hic generalius loquitur ꝙ̄ in principio huius. §. vbi loquitur dūtaxat de pōtificis vel abbatis electione: et cape hic prelatū ſtricte pro prelato maiore eccleſiarū ſcꝫ cathedraliū conuētualiū regulariū et collegiatarū: ꝓſertim qui habet generalem iuriſditionē in ipſis collegiatis eccleſijs per cui⁹ mortē dr̄ eccleſia quaſi viduata. nam talis ſponſus dr̄. xxj. q. ij. ſicut. et paſtor. ꝟ. circa prin. huius. §. ⁊ in prin. c. cum ſi. qꝛ hoc decretum vult addere tres hmōi ſolennitates ad alias ſolēnitates ſubſtātiales que habētur in. c. qꝛ propter. eo. ti. qꝺ ca. vt ibi no. doc. manda. c. xxj. hꝫ ſolū locū in electionibus ꝑlatorū dictarū eccleſiarū ꝑ quorū mortē eccl'ia remanet viduata ⁊ ſine paſtore ꝓpter ver. eccleſie viduate ibidē poſitū. ⁊. c. ne ꝓ defectu. eo. ti. ⁊ nō in electionibus canonicorū dignitatū inferiorꝫ ſeu aliorum bñficiorū electiuorū: qꝛ per eorū mortē non remanēt eccle viduate cū nō ſint ſpōſi earū: ⁊ in ipſis ſufficiunt ſingulares cōſenſus illorū de capitulo dūm̄ preſtētur in capitulo. no. in. c. ſi cui. eo. ti. lib. vj. do. in. d. c. qꝛ ꝓpter. not. ꝟ. nec eſt de neceſſitate ſeruanda aliqua formarū: ſed effect⁹ ſimpliciter a maiori et ſaniori parte habebit ius: vt ibidē no. ad ꝓdicta bene fa. forma iuramenti q̄ ſe. ibi ſub cuius vocabulo dedicata eſt eccl'ia. vbi ptꝫ ꝙ intelligit dūtaxat de ꝑlato q̄ eſt caput eccleſie ⁊ per cuius mortē eccleſia careret paſtore. ꝓpter ver. paſtores. j. poſitū. et. ꝟ. ſepius repetitum. fa. deciſio. ro. cxxiiij. vbi dicūt Inno. papā. vij. declaraſſe ſemel ꝙ beneficiū erat electiuū in cuius electione ſeruabatur forma. d. c. quia ꝓpter. vel ꝑ cuius vacationē eccleſia viduata dicitur: ſed illud bñficium ad cuius electionē ſimplicē ſeu nominationē q̄s aſſumitur ſine ſolennitate ſeu confirmatione ſupioris nō debet proprie dici electiuū: ſed collatiuum. aliqñ largius dicitur beneficiū

Electio vbi dꝫ fieri.

Iuramētū eſt de ſubſtantia electionis.

Electiōis forma ca. qꝛ propt. nō in oibus electionib⁹ ē ſeruanda.

electionē[a] aſſumit iurabūt in manib⁹ ei⁹ q̄ capitulo[b] ꝑſidebit: ipſe preſidēs i manib⁹[c] eum imediate ſequētis[d] ſub hac forma. Ego. N.

electiuum. vide glo. in cle.j. de pre.in ver. de dignitate.not.ſ.§.j.

Electiõis ſolēnitates anſint in poſtulatione ſeruāde.

a ¶ Electionem. aut poſtulationē ſolēnē in qua ſeruāde ſunt he ſolēnitates vt credo ſicut in electiõe paritate rationis: ⁊ q̄ꝛ licet cõcilium q̄ꝛ ꝓpter. eo. ti. ſolū faciat mentionem de electiõe: tñ forma illius concilij ſeruāda eſt i poſtulatiõe ſolēni: vt ſatis colligit ex. c. vt circa. c. ſtatuim⁹. vbi archi.e.ti.in.vj. archi.in.c.j. de poſtu. pre. eo.li. Inno. in. c. in cauſis. e. ti. Cõpoſtel. in. c. j. de poſtu. prel. Hoſtiē. in. c. ſcriptū. Pañ. in. d. c. quia ꝓpter. eo. ti. manda. c. lv. nã poſtulatus ſatis dicit elect⁹ habito reſpectu ad ius futurum: ⁊ cui cõceſſa eſt poteſtas eligēdi põt poſtulare. ar. ff. iud. ſo. l. iam tñ. al's nõ tamē. § pe. de renū. poſt trāſlationem. p3 in. d. c. in cauſis. cū ibi no. ſa. glo. in. d. c. j. de poſtu. pre. in. vj. que dicit ꝙ pena. c. cū in cūctis. eo. ti. qđ loquit in eligentibus habet locū in poſtulantibus ſciēter indignū. ꝓ quo. c. gratū. de poſtu. prel. ⁊. d. c. ſcriptū. Ar. contra. q̄ꝛ poſtulatio ⁊ electio ſunt diuerſa: vt p3 ex diuerſitate titulorū. in decre. ⁊. vj. in. d. c. j. de poſtu. pre. in. vj. ergo hoc ius loquens in electione nõ extendit ad poſtulationē: ꝑſertim cu3 ſit penale. ar. l. cū quidā. ff. de li. ⁊ poſthu. c. odia. cū ibi no. ꝑ io. an. in nouel. de reg. iur. in. vj. nec ex idētitate rõnis fienda eſt extenſio in penalib⁹ in caſu nõ. expreſſo. c. ſtatutū. iūcto. c. l3 canõ. eo. ti. in. vj. dic cõtra. ꝓcedere regulariter fallit qñ agit de extēſione fiēda extremi ad extremū: aut vnius ad alterū vbi tēdūt ad eundē finē ſeu effectū: vt hic. tūc i materia penali ⁊ reſtrigibili ex paritate rõnis fit extenſio: ita ꝙ diſpoſitu3 in vno habeat locū i reliquo. ad hoc. tex. iūcta glo. in. c. ſi poſtq̄. eo. ti. qđ no. Jo. an. in cle. j. eo. ti. in ver. eligitur. ⁊ ibi Paulus. ⁊ latius Imol. qđ no. Jo. an. in. c. fi. eo. ti. in. vj. illud. c. habere locū in poſtulatiõe. Panoꝛ. in. d. c. j. de poſtu. prel. ſa. ſ. §. j. ver. nõ dero-

gando: vbi idem indicatur de electionibus et poſtulationibus.

Capl'3 cui eccleſie ꝓprie conuenit.

b ¶ Capitulo. hoc ver. ꝓprie adaptatur ad eccl'iam ſecularē. c. ſignificatū. de pre. qñq3 tñ capit' ꝓ cõuentu: vt hic. et ediuerſo conuentus ꝓ capl'o. c. ino-tuit. eo. ti. inter ipſa tamen eſt differentia. Jo. an in. c. q̄ꝛ ſepe. eo. tit. in. vj. ⁊ de multiplici ſignificato capl'i. Jo. an. in. c. capl'm. de reſcrip.

Iurāt an ſp̄ debeat euāgelia tāgere.

c ¶ Manibus. nouus modus iurādi ideo nõ puto fore neceſſariā tacturaꝫ euangelioꝝ: licet cõiter vbi de neceſſitate iuris requirit iuramētū requirat tactura euangelioꝝ vel alterius ſcripture. c. ad abolendā. § ſtatuimus. de here vbi hen. de ſen. excõ. venerabilibus. lib. vj. c. vbi periculū. eo. tit. in. vj. Inno. in. c. ⁊ ſi xp̄s. vbi Bal. ⁊ Panoꝛ. de iureiur. glo. in cle. j. in ver. tacta. de here. do. in. c. vt circa. eo. ti. in. vj. Bal. in. l. iuriſiurādi. C. de teſt. in aut. ſacra puberū. C. ſi aduer. ven. glo. in aut. iuſiuran. qđ preſ. in prin. col. ij. Panoꝛ. in c. laudabilem. de fri. ⁊ male. hic aute3 manus tenent vicem ſcripture.

Ordo capitulantium.

d ¶ Sequētis. no. ꝙ ꝑſidēs in capl'o ſicut eſt prioꝛ in honoꝛe ⁊ ſeſſione: ita eſt prioꝛ in receptione iuramenti ab alijs. ad hoc. j. quo. di. off. ſit ce. c. j. quo tē. q̄ſ. de. eſ. incho. c. j. in p̄n. ⁊ in ei⁹ defectum ſuccedit antiquioꝛ poſt eū in ſeſſione. facit qđ no. Inno. in. c. j. ⁊ ibi pañ. de mai. ⁊ obe. ꝙ ille q̄ maioꝛis dignitatis ē in eccl'ia vl' ſi nõ ē ibi dignitas q̄ maioꝛis ē oꝛdinis: vel ſi ſūt eq̄lis oꝛdinis ille q̄ prim⁹ oꝛdiat⁹ ē: ꝑferēdus ē in noīatiõe vl' ſolēni electiõe ꝑſone noīate. i ſcrutinio i ſeſſiõe: in ſubſcriptiõe ⁊ rñſione: i ꝑceptiõe ꝓbēde. i collatiõib⁹ bñficioꝝ. habebit ē vocare ⁊ ꝯgregare capl'3. ar. ff. de fi. inſtru. l. vl. de al. ſcri. l. j. C. de offi ma. offi. l. nemo. d. c. j. de maio. ⁊ obe. cū ſi. in his tñ obſeruāda ē ꝯſuetudo cuiuſl3 eccl'ie. Inno. in. c. ij. de no. ope. nūt. Pañ. in. c. cū nobis. c. auditis. eo. ti. ⁊ dicvt ibi ꝑ eū.

e ¶ Ego. N. Si in. c. ego. de iureiurā.

z eſt hic forma iuramēti pſtandi ab
electoribus ante electionē qđ nō erat
olim de ſubſtātia electionis q̄uis po
terat ſupior adiuuare electores ꝙ eli-
gerēt ſm deū z cōſcientiā magis ido-
neū z vtilē eccłie.c.
cōſtitutis.de ap.q̄
adiuratio hʒ locuʒ
Cardi iuramēti:vt ibi no.
nales Fuerat etiā in cōci
electu lio baſilieñ.ſtatutū
ri pa- ꝙ oēs cardinales p̄-
pā q̄d ſentes in loco ī quo
facere ſummi pon,electio
pñt, celebrāda eſt decima die poſtq̄ ſedes
vacauerit in capellā vel locū aliqueʒ
ppe cōclaue cōueniant inde precedē
te cruce bini cū deuotione cantando.
Ueni creator ſpūs.incedētes locū con
clauis ingrediant̄ ī quo nō niſi duos
familiares neceſſarios q̄libet ītrodu-
cat.cerimoniaꝝ aūt gratia duo clerici
quoꝝ ſaltē vnus ſit notarius etiā ad-
mitti poſſent:z ſequēti die cardinales
oēs corā his q̄ in ↄclaui fuerint audi
Iura- ta miſſa de ſpūſancto ſacrā ſumāt eu
mentū chariſtiā z añq̄ ſcrutiniū inchoēt aū
cardi- poſitis ſācris euāgelijs iurāt ſub hac
naliū, forma.Ego. N. cardinalis iuro z pro
mitto oīpotēti deo patri z filio z ſpūi
ſctō ac btō petro apłoꝝ principi eū eli
gere in pōtificē quē credā eccłie vtł in
ſpūalib⁹ z tp̄alib⁹ vtilē:z tāte dignita
ti idoneū nec illi vocē dare quē veriſilr
ſciuero pmiſſiōe aut datiōe alicui⁹ rei
tp̄alis ſeu prece p ſe vel aliū īterpoſita
aut alias q̄litercūq̄ directe vel indire
cte p ſe electionē pcurare.electoq̄ ī pō
tificē nō p̄us obediētiā facere q̄ iuret
iuxt̄ formā decreti ſacri baſilieñ.,cōc'lij
ita me de⁹ adiuuet.zc.Poſt hec q̄libet
ī p̄oꝝ cedulā dabit in q̄ vltra tres non
nolet zc.vt hr̄ in decreto eiuſdē ↄcilij
qđ icipit.qm̄ ſal⁹.Recogitēt eo tp̄e car
dinales z attēta mēte ↄſiderēt q̄tū ſi
bi ipis meritū vel demeritū q̄tūq̄ fru
ctū pplo xp̄iano vel p̄iudiciū bonū vel
malū eligēdo pōtificē facturi ſūt ī nul
la pfecto re mag̃ dn̄i nr̄i ieſu xp̄i grāz
vel irā aſſeq̄ pñt q̄ cū ꝯ vicario ei⁹ ſuis
p̄ſidēdo oīb⁹ agit̄:q̄s ita dilexit:vt p

iuro z pmitto[a] oīpotenti deo z.N.
ſancto vel ſctē ſub cuius vocabulo
dedicata eſt hec eccłia[b] eū eligere
quē credam[c] futurū eccleſie in ſpi
ritualibus z tēporalibus vtiliorē[d]
nec illi vocē dare quē veriſimiliter

ipſis z mori z ſanguinem ſuum effun
dere dignatus fuit.ꝯ.eo.in prin.
a ¶Promitto.i.cū iuramēto pmitto
q̄uis em̄ de⁹ nō faciat differētiā inter Iura-
iuramētū z ſimplicē loquelā.xxij.q.v. mētū z
iuramenti qñ ſim ſim-
plex loq̄la tēdit ad plex lo
pſidiam ſeu mēda- q̄la nō
ciū z ad fallēdū. vñ differt
eſt ꝙ de eq̄tate ca- quoad
nonica etiaʒ ex nu deū.
do pacto agitur ſʒ
cōem ſniam.c.j.de
pac. vbi doct.plus
peccat deierās q̄ ſimplicē fidē frāgēs
xxij.q.iiij.q̄ ſacro.z.q.v.q̄ piurat.C.de
trāſac.ſi q̄s maior.c.q̄relā.de iureiur.
cū ſi. vbi aūt ſimplex loq̄la nō tēderet
ad pſidiā vel deceptionē aliqñ poſſet
eſſe differētia iter loquelā.z iuramētū
Inde dicit Panor.ī ſalu.Greg. ꝙ etiā
de iure canonico alteri p alterū nō p̄t
acquiri ſicut nec de iure ciuili,inſti.de
inuti.ſtip.§.ſi q̄s alij.z.§.alteri.ff.de v.
ob.ſtipulatio iſta.§.alteri.exceptis ca
ſibus no.in.d.§.ſi q̄s alij.p Panor.lo
co p̄alle.niſi iuramētū īteruenerit.ita
itelligit glo.in.c.quotiēs.j.q.vij.q: iu
ramentū ſubeſt de p ſe nec regulat̄ a
facto ipm̄ recipiētis: vñ z ſi recipiens
turpiter recipiat ex quo tñ iurās non
turpiter p̄ſtat iuramētū obligat.c.de-
bitores.iūcto.c.j.de iureiur. multo er
go forti⁹ ī caſu iſto vbi nulla verſatur
turpitudo ex pte accipiētis:nec ex pte
p̄ſtātis;ſed qñ interuenit ſimplex pro
miſſio: tūc nihil putat actū:q: ſtipula
tio nō hʒ ſubſiſtere de per ſe:ſʒ cauſat̄
ex facto partiū.cū g̃ recipiētis pmiſſio
nē p alio nō interſit nec abſenti aliq̄d
acquirat̄.l.q̄ abſenti.ff.de acq̄ .poſ.nō
pōt ibi eſſe aliqua obligatio nec natu
ralis:nec ciuilis ꝯ quo dic vt ibi p eū.
b ¶Eccłia.in qua fienda eſt electio.
c ¶Credā.ſm deū z iuſtā cōſciam.nō
em̄ ſufficit ſeq̄ purā cōſciaʒ:niſi illa ſit
īformata ſʒ deū.c.nō ſolū.ꝯ.reg.li.vj.
d ¶Utiliorē.nō ſatis eſt g̃ ſi eligatur
idoneus z vtilis eccłie ſi reperiat̄ ido
neior z vtilior.c.lʒ.viij.q.j. vbi de hoc.
c.cōſtitutis.de app. z ex virtute iura-

Eligētes an ſp debeant meliorē eligere.

menti electores peccarent ſi eligerēt aliquē etiā idoneū pretermiſſo ſciēter idoneiore.qd̄ ſentit Frede. etiā omiſſo iuramēto cōci.xc. vbi dicit ꝙ eligentes nō ſaluāt cōſciētiā ſuā vbi potnerunt eligere meliorē. q: debēt ꝯſulere eccleſie meliori mō quo poſſunt.c.vbi periculū.§.ceterū.eo.ti.in.vj.archi. in d.c.licet ꝗuis glo.ibi ſentiat ꝯ. tn̄ electio facta de idoneo ꝛ vtili: omiſſo vtiliori bn̄ valeret.arg.c.cū nobis.c.cū dilectus.eo.ti.c.niſi cū pridē.§. pro defectu.de renun.c.venerabili. de pre.no. in.d.c.cōſtitutis.fa.c.cum terra.cū ibi no.eo.ti.gl.ꝛ Bar.in.l cū quidā.ff. de leg.ij.vbi dicūt ꝙ habēti eligere vt bonusvir ſatis eſt ꝙ eligat idoneū. licet poſſet eligere idoneiorē.quod limitat Panor.in.c.ꝯſtitutis. niſi a principio fuiſſet appellatū ne fieret electio niſi de idoneiore.tūc ſi reperiret̄ idoneior in collegio nō valeret electio: cū iuſta fuerit cauſa appellādi:vel ſaltē retractabitur p ſuperiorē in cauſa appellationis.qd̄ ſentit gl.in.d.c.licet.ad hoc c.cōſiderauim⁹.d.c.cū nobis.eo.ti.c.j. de ap.qd̄ no.Inn̄.ꝛ Hoſt.in.c. cū inter canonicos.eo.ti.in.d.c.cōſtitutis. p̄dicta ſunt vera qn̄ reperiret̄ idoneior in eodē collegio: alias nō tenent̄ eligere idoneiorē de alio collegio.q: honeſti⁹ eſt vt eligat̄ idone⁹ de eodē collegio: ꝙ̄ fiat trāſitus extra collegiū ad idoneiorē.fa.c.null⁹ inuitis.lxj.diſ.quod no.in.d.c. cū iter canonicos.ꝯ. in pri. §.qbus ad plen̄.ꝟ.nam eccleſiarū. cū ibi no. Sed an in caſu iſto ſi electores cōtra iuramētū eligūt idoneū omiſſo idoneiore de eodē collegio teneat electio arg.ꝙ nō.c.dilecto. cū ibi no. per Inno.de pre.vbi dicit ꝙ nō tenet electio facta p capl̄m ſupra numeꝝ canonicoꝝ iuramēto firmatū. ꝛ ꝙ in ſpūalib⁹ factū ꝯ iuramētū nō tenet p.d.c. dilecto.§.pcurator. vbi dicit Hoſti. ꝙ illa duo ibi exp̄ſſa.ſ. ſtatutū iuramēto firmatum ex vna parte et ꝯfirmatio ſe ap.ex altera eq̄parant̄ ſub diſiūctione.ar.c.cōſtitut.ſ.de reſcrip.ad hoc.c.j. xxij.q.j.no.ſpe.titu.de le.§.nūc tractemus.ꝟ.Itē.Inn̄.archi.in.c.duob⁹. de reſcrip.in.vj.i.c. ſi a ſede. de pre. eo.li. no.de ro.deci.cliij.vbi dicūt ꝙ pcurator cōſtitut⁹ ad reſignādū vel pmutādum cū iuramēto de nō reuocādo nō pōt reuocari: q: in ſpūalib⁹ in qb⁹ nō cadit intereſſe nō pōt agi ad intereſſe. vt no.Inno.in.c.querelā de elec.ideo qcqd fit cōtra iuramentū p̄ſtitū nō valet.arg.l.cū qs decedēs.§.codicillis.ff. de leg.iij.l.ea qdē.C.ſi man. ita fu.ali. c.cū inter.de renū.in contra.ꝙ electio facta cōtra iuramentū valeat.licet eligētes ſint piuri.fa.no.p Io.an.et cōiter p alios doct.in.d.c.dilecto. vbi dicunt ꝙ in ſpūalib⁹ tenēt facta ꝯ iuramentū:lꝫ incurratur piuriū.c.ſicut.de ſpō. vbi valet mr̄imoniū ꝯctū contra iuramētū.fa.qd̄ not.ſpe.titu.de leg.§. nūc tractem⁹.ver.ſed ſi legat⁹.Io.an. in regula qd̄ ſemel. de reg.iu.in.vj. in mercu. vbi dicit teſtm̄ factū ꝯ iuramētum tenere.qd̄ no.in.c.fi.de pcu.in.vj. nec ob.d.c.dilecto : q: ibi fuit allegatió partis.etiā bn̄ dꝫ ꝙ nō dꝫ fieri receptio cōtra iuramentū : ſed non dꝫ ꝙ ſi fiat in ꝯriū ꝙ nō teneat. et ꝙ dictū eſt electionē factā cōtra iuramentū valere:licet eligētes ſint piuri:limita: niſi ille q̄ eſt electus pcurauit eligi cōtra iuramentū: q: tunc nō valeret electio ppter fraudē per ipſum pcuratā: aut ſaltē caſſabitur per ſuperiorē:quia cū cām dederit piurio eſt periur⁹.ij.q.j. notū.de offi.delega.c.j.ꝛ ſic vt piurus repellēdus.de iureiurā.q̄relā.no. Io. and.in addi.ſpe.loco p̄alleg.fa.l.ꝛ qui data.ff.ex qb.cau. ma.l.j.§. q̄ſitū.ff.de ſepara.l.ait pretor.ff.de his q̄ in frau. no.Hen.et Imo.in.d.c.dilecto.ꝛ i hoc caſu intelligerē.ꝟ.ꝙ ſi aliter.j.§.deinde referēdo eum ad oīa p̄miſſa qn̄ electio facta eſſet aliter ꝛ de alia pſona q̄ nō eſſet vtilior eccleſie ipſa pcurante: alias ſi ſimpliciter intelligat̄ multuꝫ obſtaret.ꝛ p cū videret̄ ꝙ electio facta de alia pſona.i.nō vtiliori eſſet nulla: niſi referres de ver.vbi loq̄tur de alia pſona ad.§.deinde.pri.itē ob.eligētes eligēdo ſunt piuri.ꝛ ſic infames.vj.q. j.infames.ꝛ ſic ab actib⁹legitimis repellēdi.de teſti.lꝫ igit̄ electio nō valet.

Procurator cū iuramēto de nō reuocādo an reuocari poſſit.

Mrimonium et teſtm̄ cōtra iuramētū valēt.

dicit de Jmo.l.d.c.dilectos.ꝙ ante ele
ctionē pfectā nō ſunt periuri:ſʒ demū
poſt electionē.iō nō debet vitiari ele-
ctio.fa.qđ habet l.c.pterea.de ap.qđ
notat Joh.an.l.c.cōtingit.j.de ſen.ex.
in cle.j.de pnı.pan.
in cle.eos.de cōſ.et
af.ꝙ cōicans in ipo
actu p quē qs icur-
rit excōicationē nō
inuoluit in excōica
tiōe. qꝛ adhuc ali⁹
non eſt excōicatus.
ſʒ opʒ ꝙ actus pus
pficiat:ꝛ poſtea cōi
cans illi in crimine
dānato inuoluitur
eadē excōicatione.
ſic intelligit.c.ſi cō
cubine.de ſen.excō.not.Panoꝛ.l.c.j.de
loca.itē electio facta a pluris bñvalet.
qꝛ licet plur⁹ ſit priuādus bñficio.di
c.querelā.tñ anteꝙ pucē ex quo tole
ratur in officio:valent geſta p eū.viij.
q.iiij.nōne.fa.no.l.c.nihil.e.ti. p Jnn.
in.c.cum noſtris.de conceſ.preb.

a ℂPꝛomiſſione.ſola pmiſſio dādi tē
poꝛale p ſpūali inducit ſymoniā.c.no
bis.c.veniens.de ſymo.c.ij.de confeſ.
b ℂDatione.p electione vel alio iure
ſpūali q̄rēdo nō ē licitū dare pecuniā:
etiā ad remouendū vexationē facti.c.
mathe⁹.vbi Jnno.de ſimo.no.in.c.ad
aures.e.ti.ſecus p iure q̄ſito ad redi-
mendū vexatione facti put le.ꝛ no.in
c.dilect⁹.de ſimo.ꝛ in caſu.c.niſi eēnt
(de pre.
c ℂTēpoꝛalis.et etiā ſpi-
ritualis.ſi.n.qs dat pmittat bñficiū
vel ei renūtiat ſub pacto:conditione:
vel modo cōſequēdi prelaturā ex ele
ctione vel aliud bñficiū ex pſentatiōe
vel puiſione alterius: vel etiā illius
in cuius manib⁹ renūciat nō ex cau-
ſa pmutationis videtur renūciatio ſy
moniaca.ar.no.in.c.ex parte.j.de of.
dele.c.cū inter ſenioꝛē.e.tit.de pre,di
lecto.Jnno.in.c.q̄ſitū.in.c.cū vniuer-
ſoꝛū.de re.pmu.j.q.j.oꝛdinatiōes.no.
Hen.in.c.ad audientiā.de reſcrip.pro
hoc ḋ pac.c.ſi.j.q.ij.ꝙpio.c.p inqſitio
nē.eo.tit.J.anna.ca.j.ꝛ textus iſte ibi:

Vexatione an liceat redimere?

ſcienter pmiſſione[a] aut datiōe[b] ali
cuius rei tēpoꝛalis[c] ſeu prece[d] p ſe
aut p aliū interpoſitis : aut alias
qualitercūꝙ directe vel indirecte[e]
p ſe electionē pcurare[f]. ℂJdēꝙ
iuramētū preſtet confiteat ꝛ com-
municet q̄ conſtituit pcuratoꝛē ad
eligendū certā[g] pſonā. Necnon et
procuratoꝛ generaliter[h] ad eligen
dū cōſtitutus[i] in caſibus[k] in qui-

aut alias qualitercunꝙ.
d ℂPꝛece.pces importune pſertim p
indigno vident inducere ſymoniā.ij.
q.j.ſunt nōnulli.ꝛ.c.oꝛdinatiōes.c.p i
qſitionē.e.ti.no.in.c.cuā. de eta.ꝛ q̄li.
e ℂJndirecte.ſi.j.
§.facta.ꝟ.et vt de
anna.c.j.
f ℂProcurare.nā
cū ſe ingerit ſuſpe-
ctus eſt.ff.ḋ pcu.l.
q̄ ola. iō repellēd⁹.
c.cū iā dudū.ḋ pre.
c.cū poſt petitā.c.
officij.e.ti.nemo ei
dʒ ſibi aſſumere ho
noꝛē:ſed vocādus ē
a deo tāꝙ aaron.c.
qualiter.eo.titu. et
deſiderantibus epatus eſt auferēd⁹.
viij.q.j.in ſcripturis.vnde dicit.l.ꝙ in
uitus trahēd⁹ ē ad platurā.l.ſi quēꝙ
C.de epi.ꝛ cle.j.q.vj.ſicut. ad hoc.c.p
inquiſitionē.cū ibi no.eo.ti.
g ℂCertā.et tunc in illā ꝛ in aliā pote
rit pcuratoꝛ ſuo noie cōſentire.ſec⁹ ſi
ſimpliciter eſſet cōſtitutus ad eligēdū
c.ſi quis iuſto.§.poꝛro.e.ti.in.vj.
h ℂGeneraliter.lʒ ad eligendū ſuffi-
ciat mādatū de eligēdo nō expſſa cer
ta pſona.c.ſi qs iuſto.e.ti. in.vj. aliud
in matrimonio carnali ad qđ contra
hēdū requirit ſpeciale mādatū de cō
trahēdo cū certa pſona.le.ꝛ no.l.c.ſi.
de pcu.in.vj.l.generali.ff.de ri.nup.
i ℂConſtitut⁹.repete preſtet idē iu-
ramentū.confiteatur et cōicet.
k ℂCaſibus.Quatuoꝛ requirunt ad
cōſtituendū pcuratoꝛē ad eligendū.
Pꝛimo ꝙ ꝯſtituens ſit abſens ab eo
loco in quo debeat euocari.ſcđo ꝙ iu
ſto impedimēto detentus venire non
poſſit.tertio ꝙ ſi opus ſit faciat fidē iu
ramento.quarto ꝙ cōſtituat procura
toꝛē vnū de capitulo.c.qꝛ pp̄ter.eo.ti.
iunc.c.ſi quis iuſto.eo.ti.in.vj. Non
enim poſſet cōſtituere vnū extraneū
qđ nō eſt ſpeciale in electione ſed ge-
neraliter in explicādis p vniuerſitatē
ipa inuita.nota Joh.an.i.c.qđ alicui
de reg.iur.in.vj.in mercu.in.c.conſti-

Preces an inducant ſymoniam.

Procurator ad eligendū conſtitui nō pōt niſi quatuoꝛ concurrāt

Uniuerſitatis ſecreta nō ſūt extraneo cō municāda.

tutis.de appel.vbi pano.q2 nō d3 vniuerſitas cōpelli cōicare ſua ſecreta extraneo.C.de cōmer.⁊ mer.l.mercatores.poſſent tñ admittere ſi vellent:q2 hoc eſt īductū in fauorē eo⁊ ⁊ poſſunt admittere ext̄neum ad electionē.c.ſcriptum.eo.ti.⁊ ſi nullus ſit de capı̄o qui velit ſuſcipere ꝓcurationē non erit ꝓpterea a cogēd⁹: nec tenebitur capitulū abſentē vlterius citare nec expectare. le.⁊ no.in.d.c.ſi qs iuſto. niſi vbi nullus vellet abſentis recipere vices procurante capitulo vel maiori parte capituli:tūc poſſet abſens agere de contemptu ⁊ petere vt electio caſſet̄.c.bone.c.qđ ſicut.eo.ti.no.cōpo.i.d.c.quia propter.alias fraudulēti de ſua fraude cōmodum reportarēt.ad hoc.c.paſtoralis.§.fi.de of.dele.de con.pre.poſtulaſti.manda.c.xliij.

a ¶Iuris.in.c.q2 ꝓpter.e.ti.in.c.ſi qs iuſto.e.ti.l.vj. ¶Paſtoris. ꝓpter hoc ver.dico has treſolēnitates nō habere locū niſi ī p̄latis q̄ ſūt paſtores p q̄ rū mortē eccl'ia dr̄ viduata.no.ſ.Ite3 no.tūc.ꝑn.hui⁹.§.ꝙ abbas dr̄ paſtor. c.officij.e.ti.no.doc.in.c.q2 ꝓpter.e.ti.

b ¶Cōpromiſſum.via cōpromiſſi permiſſa eſt ſicut.oli3.c.q2 ꝓpt̄.e.ti.cū ſi. ⁊ pt fieri cōpromiſſu3 de eligēdo p̄latū in extraneū de collegio.c.cā3.e.ti.vbi ptās eligēdi fuit collata ī epm.no.doctores ī.d.c.q2 ꝓpter.mād a.c.xlj.q̄rto fortı⁹ in ro.ponti.pōt cōpromitti.io di co⁊ eligētes pñt remittere totū negotiū.electiōis ad ſe.ap.l3 q̄dā voluerūt 3dicere.Quid eñ ē hmōi remiſſio niſi via cōpromiſſi:ad hoc.c.bone.j.đ poſ. pre.ī ſi.vbi p viā noiationis pōt ꝓuideri eccleſie.qđ fit:vt ibi dicit Hoſtiē. qñ duo vel tres qui ſunt excellētiores de collegio vel alibi noīantur ⁊ petit̄ per collegiū vt papa prouideat eccleſie de aliquo illorū.fa .c. obitum.c.calhangenſis.lxj.diſtin.c.plebs.c.nobis.

bus ſm iuris[a] cōmunis diſpoſitionē in huiuſmodi electiōis negotio procuratorē 9ſtitui poteſt. Qđ etia3 iuramētū pſtet ab hijs in quos cō tinget ſuper electione futuri prelati fieri cōpromiſſum[b] qui[c] etiam[d] confiteri et communicare teneantur[e]. ¶Qđ ſi predicta[f] nō fecerint ꝑ illa vice eligendi ſint ipſo iure[g]

lxiij.di.c.ſcriptū.e.ti.vbi canonici poſſunt admittere extraneū ad electiōe3. ⁊ ſi remiſerint nō currit eis tp̄s:ſ3 dependet negotiu3 a ſe.apo.vt le.in poſtulatione.c.bone.ij.de poſtula.pre.

c ¶Qui . compromiſſarij.

d ¶Etiā . īplicat.l: etiā.ff.de ſolu.ſ.§. proxi.ti..j.c.ij.§.cuilibet.§. p̄miſſis.j. de col.circa prin.cū ſi.q̄ſi velit dicere ꝙ non ſolu3 electores ꝓceſſuri ad electionem debent iurare cōfiteri ⁊ cōicare:ſ3 etiā cōpromiſſarij electi ad eligendū ſi fuerint.ſ.extranei/aut alias non fecerint illa tria.ſi eñ cōpromitterent ī aliquos de collegio; qui iſta fecisſent non erit neceſſe ꝙ iterum iurent confiteantur ⁊ communicent.

Cōpromiſſarij ad eligendū iurare debēt.

e ¶Teneantur.neceſſitatē importat. cle.exiui.§..itē ordo.de ꝟbo.ſigni.j.de colla.c.j.§.ſequuntur.cum ibi no.

f ¶Predicta.confeſſionē: communionem:⁊ iuramentum cū auditiōe miſſe ſpiritusſancti.ſ.in princ.§.

g ¶Ipſo iure.non eſt ergo opus ſententia priuationis .de reſcrip.c.j.c.ſtatutū.lib.vj.c.auaricie.c.q̄ſ ſit.e.ti.⁊ li. cū ſi.de hoc verſ.vide Cy.in aut̄.inceſtas.C.de inceſt.nup. Bar.in.l.j.ff.de his qui not.infa.Et no.ꝙ hic eſt maior pena.q̄ in.c.q2 ꝓpter.e.ti.vbi peccantes in forma illius.c.l3 electio nulla ſit non ſunt priuati ipſo iure poteſtate eligendi:ſed veniūt priuādi per ſentētiā:vt no.ibi:dē in.c cumana.e.ti. in c.q̄ſ.eo.ti.in.vj.cū ibi imponatur pena p verbū priuent̄ qđ eſt futuri tēporis:quo caſu requiritur ſententia. no.in.c.in penis.de reg.iu.in vj.in.c. ſi diligenti.de fo.compet̄.ita ꝙ ſi eligāt añ ſentētiā priuationis ſine fraude ⁊ idoneum valet electio.ar.c.ſi tibi abſenti.de pre.lib.vj.ff.de ſolu.reo criminis.l.poſt cōtractū.ff.de dona. not. doc.in.d.c.q2 ꝓpter Hen.in.c. cū terra.in.c.cum yinconien.eo.titu.

Electores p̄uādi p ſententiā pñt añ priuationē eligere.

a ¶ Priuati.ſi.in.d.c.cū in cūctis.eo.ti. vbi eligētes ſciēter idignū priuati ſūt ptāte eligēdi ſi ex eoꝝ votꝭ ſequat̄ cōīſ electio.c.ꝑpetue e.ti.in.vj. Sȝ ad quē i caſu iſto deuolnetur ptās eligēdi ꝑ illa vice.aut oēs peccauerūt i omiſſione dictaꝝ triū ſolēnitatū:tūc deuol uitur ptās ad pri mū ſuperioreȝ: niſi ſit eccl'ia cathedralis:q2 hoc caſu ñ uol uit̄ ad papā.c.ſi.ꝗ.e.tit.in.vj.aut alīq tñ omiſerūt dictas ſolēnitates .tunc ptās deuolut̄.ad eos q̄ nō peccauerūt arg.c.cōgregato.c.cū vinconieñ.e.ti.ꝑ no.in.d.c.ſi.ꝑ Inno.ꝛ doc.i.c.ꝗꝓpter.e.ti.Hen.in .d.c.cum vinconieñ.

ptāte priuati a .¶ Deinde b elīgāt in prefatū p̄latū viruȝ c etatis d legi time e morib9 f grauē lr̄aꝝ ſciētia g

Diuiſio tex tus. ¶ Deinde.vſq ad.ꝗ.ad tollendū p̄ſmo dicit quatuor eē reqrēda i eligēdo ſcilȝ etatē legitimā.mores.ſciētiam.ꝛ ſacrū ordinē.ſecūdo punit eligētes in dignum.tertio ſymoniace electos.ſecunda ibi:q ſi.tertia ſymoniace.

b ¶ Deinde.i.p̄dictis tribus ſolennitatibus obſeruatis.

c ¶ Uirū.ex hoc.ꝟ.pȝ dictas ſolēnitates nō hr̄e locū i electiōe abbatiſſe i q̄ ſpecialiter eſt ꝓuiſuȝ.c. indēnitatib9. eo.titu.in.vj.ad hoc.ſ.ꝗ.pri.ibi ad ꝗ pō.vel abbatis.cū ibi no. Nā licet ho

Mlier nō venit ap pellatiōe viri. minis appellatio cōtineat maſculum ꝛ feminam .l.hoīs.ff.de ꝟb.ſig.i.tit.j. c.j.in prin.no.in cle.j.eo.ti.appellatiōe viri non venit mulier.l. viro.ff.ſol. matri.l.cum vir.C.de adult.xxxij.q.ij. non omnis.ꝛ.q.v. xp̄iana.c.j.de clan. deſpon.vbi doc.vir notat etatem .vir ſerum.vir probitatem.per Bar.in.l.j. C.de digni.,lib.xij.

d ¶ Etatis.prima qualitas requirenda in eligendo.

Anno rū.xxx. ſit eligēdus i epm. e ¶ Legitime.ſ.xxx.annoꝝ.ȝ in epis ꝛ ſupiorib9.c.cū in cūctis.e.ti.ꝛ i cardinalib9.j.de iu.ꝛ q̄lt.c.ar.c.j.ꝛ.xxv.ānoꝝ inceptoꝝ i abbatijs ꝛ alijs dignitatibus īferiorib9.d.c.cū in cūctis.ꝗ.inferiora.idē i priore cōuentuali.cle.ne in agro.ꝗ.ceteꝝ.de ſt.r.monā.ſȝ in abbatiſſis p̄orīſſis reqrunt̄.xxx.anni cōpleti.c.indēnitatib9.e.ti.in.vj. Poſtulan

dus aūt ad cathedralem dȝ attingere xxviij.annū.ꝛ minoꝛ.xxvij.annis ē im poſtulabilis.ꝛ poſtulātes eū grauiter puniunt̄.i extra.Jo.xxij.diſpēdijs.ꝛ d etate reqrenda in alijs bñficiatis no.

Poſtu landi etas.

Guil.in cle.gñalē.de eta.ꝛ quall.Hē. et moderni in.c.ſu per ordinata.d p̄. gl.ꝛ doc.i.c.ſi eo tē pore.d reſcrip.i.vj.

f ¶ Moribus.ſecūda: d grauitate morum habetur.xlj.diſt.per totū.de vita et hone.cleri.per totum.

g ¶ Sciētia.tertia:d qua.xxxvj.ꝛ.xxxviij.diſt.per totū.Illiterati eniȝ nō debēt promoueri:preſertim ad bñficia electiua ꝛ curā animarū habentia:vt de hoc ꝛ de duab9 p̄cedētib9 qualitatib9 habet̄ in.c.cū in cūctis.eo.ti.tñ maioꝛ ſciētia in epis requirit̄.ignominioſuȝ enim eſt epiſcopo cū ipe debeat alios docere:ſi tunc querat ab alijs edoceri. in aut̄.de ſan.epis.ꝗ.dam9.col.ix.j.q.j. viliſſimus.ꝛ in ipo ignorantia literarū:nec excuſatiōe digna eſt:nec venia c.ſi in laicis.xxxviij.di.vnde defectus penitus ſciētie ſufficit ad deponēduȝ epm.c.Quis.de eta.ꝛ quali.et eſt cauſa ceſſionis.c.niſi cuȝ p̄dē.ꝗ.pro defectu de renun.Joh.de deo.q.xxxv.naȝ debent habere noticiā veteris ꝛ noui teſta.cuȝ omni poſcēti de fide habeāt reddere rationeȝ.xxiij.diſt.qui epis.q̄ deſignāt duo cornua mitre.ꝛ iuris canonici.vt dicit Hoſtien.in.d.c.cum in cunctis.vbi doc.ar.c.j.de conſ.ꝛ aff.et in eo requiritur ſcientia eminens.ſufficiens tñ toleranda eſt.c.cū nobis.e. titu.c.venerabilis.de p̄e.in alijs dignitatibus requiritur ſcientia ſufficiens ſm qualitatem officij ꝛ dignitatis.gl.in cle.j.de eta ꝛ quali. Sed in abbate ſufficit vt dicit Inno.in.d.c.cū in cunctis.ſciat legere et cantare.niſi habeat curā aīarum vt dicit cōpo.archi.in.c.legi.xvj.q.j.Jo.de deo.q.xxx. viij.vbi dr̄ q ſi abbas neſcit loqui latinū:ſi alias eſt bonus ꝛ vtilis monaſterio remanebit abbas ꝛ p̄dicet vulgariter,ar.ca.ſedulo.xxxviij.diſtin.

Epiſcopi ſcientia.

Abbatis ſcientia.

preditum[a] in ſacris ordinibus[b] cō
ſtitutū: ⁊ alias idoneū ſcd̄z canoni
cas ſanctiōes[c]. ❡Qd̄ ſi aliter[d] ⁊ d̄
alia[e] pſona q̄ vt dictū eſt: aut p ſi-
moniacā[f] prauitatē electionē fieri
ↄtigerit: electio ſit ipō iure[g] irrita ⁊
inanis, et ſic ſimoniace. eligentes

...poterit adiſcere. q̄ ſi nō vult adiſcere
...abit ſibi coadiutor. vij. q. j. q2 no. Jo-
...an. an. l. d. c. q̄uis. Henri. in. c. q̄uis. d̄
...e in. qd̄ nō plz Panor. l. d. c. cū in cun
...tis. vbi ſentit q̄ ſciētia reqrat i abba
...e cū habeat curā
...or penitētialis re
...ſpectu monachoꝝ.
❡Preditū. i. inu-
...itum ⁊ inſtructū.
❡Ordinib⁹. q̄rta
...litas: ⁊ h'c eſt de-
...ſa antiquoꝝ alter
...atio ſup ſacroꝝ ordi
...e requirēdo i pro-
...mouendo: ad dignitates: dicebāt eniz
...liq̄ q̄ pmouēdus ad dignitates iſe-
...riores dz eſſe in ſacris. c. dudū. j. eo. ti.
...ꝑterea. de eta. ⁊ q̄li. c. ex ore. de his q̄
...a ma. par. ca. Jo. an. diſtinguebat i-
...er dignitatē curatā ⁊ nō curatā. in. d.
...dudū. de quo p eū. in. c. j. de eta. ⁊ q̄li.
...vj. Jo. cal. Hen. ⁊ Panor. dicebāt in
...diſtincte in. d. c dudū. ſatis eē q̄ pmo
...uēdus ſit i minorib⁹ ordinib⁹ tā reſpe
...ctu dignitatū iferiorū q̄ ecclīaꝝ cura
...tarū. arg. a ſpāli de pmouēdo i epm̄ q̄
...dz eſſe ſubdiacon⁹ tpe electionis ca. a
...multis. de eta. ⁊ q̄li. ar. c. cū i cūctis. §.
...inferiora. eo. ti. vbi tex. reqrit i pmouē
...dis etatē / mores / ⁊ ſciētiā. i ordinib⁹
...vero ſolū diſponit vt recipiant poſt p
...motionē. Itē ille §. equiparat dignita
...tes ⁊ ecclīas parochiales: ſed claꝝ eſt
...hodie q̄ exiſtēs i miorib⁹ pōt ↄſeq̄ ec-
...cleſiā parochialē. c. ij. de inſtit. l. vj. c. ſi
...clericis. de pre. eo. li. igit idē i digni
...tatibus. Hodie vero p iura iſta reqrit
...eligēdus etiā ad platurā eccl'ie col-
...legiate ⁊ cōuētualis ſit actualiter tpe
...electiōis in ſacris: alr̄s electio nulla eſt
...vt. j. ſe. ꝟ. q̄ ſi aliter. ⁊ de eligēdo in
...abbatē q̄ deberet eē in ſacris: ſatis ha
...bet olim. in. c. j. iuncto. c. tuā. de eta. et
...q̄li. In alijs aūt dignitatibus inferio
...ribus ſto opinioni vltimoꝝ doc. q̄ ho
...die ſeruatur niſi habeant ſacrū ordi-
...nem annexum actualiter ex iſtitutio-
...ne dignitatis. per no. in cle. vt hi qui.
...de eta. ⁊ qualita.
❡Sāctiones. q̄ ſit de legitimo matri

monio nat⁹. c. inotuit. e. ti. de fil. pſby.
p to. ⁊ i epō requirunt multa. c. regule
apl'ice: q̄ tractant a. xxv. diſt. vſq ad. l.
excluſiue p Hoſt. i ſū. de tēp. or. §. ⁊ hic.
d ❡Aliter. i. predictis trib⁹ ſolēnitati
bus omiſſis de quī
bus in. §. prox.
e ❡Alia nō qualifi
cata: vt pxi. dcm̄ ē.
f ❡Simoniacā. q̄
ſimonia multū dn̄a
tur in regno frācie
j. q. j. fertur.
g ❡Ipſo iure. ſi. ꝟ.
ſ. §. prox. verſ. q̄ ſi
Et no. electionē ſimoniacā eſſe ipō iu
re nullā. fa. c. ſi alicui⁹. e. ti. vbi Panor.
idē i collatiōe ſimoniaca. arg j. q j. or-
dinatiōes. vbi Archi. ⁊ c. q̄cūq. Inno.
⁊ Hoſt. i. c. cum vniuerſoꝝ. de re. pmu.
Archi. l. c. dudū. de pb. l. vj. Hen. i. c. ad
audiētiā. de reſcri. in. c. q̄relā. de ſimo.
Panor. l. c. ex pte. j. de offi. dele. in. c. cū
pridē. d̄ pac. pz. j. de anna. c. j. §. hiq̄at.
in. c. ↄſtitut⁹. §. ceterū. de reli. do. facit
gl. in. c. ſup eo. de renū. q̄ dicit q̄ renū-
ciatio bn̄ficij ſimoniace facta nulla ē:
etiā in piudiciū reſignātis no. de rot.
deci. cccxxxvj. ſimoniac⁹ tn̄ piuād⁹ eſſet
ppter ſimoniā. Ad pred̄. ob. c. nobis.
de ſimo. vbi habet q̄ electio ſimonia-
ce facta eſt reprobāda: nō dicit; repro-
bata. Sz forte olim electio ſimoniaca
erat caſſanda: qd̄ hic corrigit / vel me-
lius ibi d̄r penit⁹ reprobāda. qd̄ ꝟbū
penit⁹ itelligit ipō iure. ſicut ꝟ. pſius.
no. Hoſtiē. in c. in q̄buſdā. de pe. idē d̄
ver. oīno. gl. i. c. j. qd̄ me. ca. in. vj. in. l.
j. §. ſi pecunia. ff. depo. cle. j. de vi. ⁊ ho.
cleri. i. c. et ſi chriſt⁹. d̄ iureiur. ⁊ de ver.
funditus. glo. in. l. decernim⁹. C. de ſa
croſan. eccle. ⁊ de ver. modis oīb⁹ glo.
in aut. vt deſun. ſeu fu. §. ſancim⁹. col.
v. Uel pōt dici q̄ in illo ca. nobis: pe-
cunia fuerit promiſſa vni eligētiū p
omnibus ignorante electo: quo caſu
non eſt tam odioſa electio: lz ſit ſimo-
niaca ⁊ caſſanda: ⁊ qd̄ dicitur hic ha-
beret locum qn̄ electio eſt ſimoniaca
conſentiēte vel ſciente electo. ſcd̄a ſo-
lu. verior eſt in horrorē tāti criminis.

Colla-
tio ſi-
mōia-
ca eſt
ipō iu
re nul
la.

Bn̄fi-
cij re-
nūcia
tio ſi-
mōia-
ca nul
la eſt.

preter[a] alias[b] penas ſint ipſo facto iure eligendi priuati[c]. Alij[d] vero cano- nicis penis[e] ſubiaceant. Simoniace aut electi: et qui huiuſmodi ſimonia- ce electionis participes[f] fuerint cano nice puniantur: taliterque[g] eligentes et confirmati[h] in horrorem[i] tanti[k] crimi- nis penam ipſo facto[l] excoïcationis[m] incurrant[n]: nec a tali reatu[o] et excoïcatione electi et confirmati abſolui poſ

a ¶ Preter. includit. et in. l. j. cũ gl. ff. de pigno. actio. vbi Bart. aliquando excludit j. §. facta. ver. ſi. et nihilominus. ff. de adimẽ. leg. l. fundo. in clemẽ. multorum. de penis. ſi oratio affirmatiua precedat et dictio preter ſequatur: regulariter excludit. ſi vero precedit nega tiua/ tũc includit. ſi cut dicit de dictiõe niſi Paul. in. d. cle. ſic dicit intelligendũ l. iiij. C. de tranſact. vbi Ci. et Bart. hec vera. quãdo ſub di ctione preter: ſequi tur aliquid qđ cõtine batur in precedẽti oratiõe/ aliàs includit: vt hic. et in. d. l. j. de pig. acti. Bar. in. l. ſi eũ. §. qui iniu- riarũ. ff. ſi quis cau. Inno. et doc. l. c. du dum. ij. eo. tit. Archi. in. c. ebron. xiij. q. ij. Bar. i. l. ſi ita legatũ. ff. de leg. j. Pau. et moder. in cle. j. de ſum. tri.

Preter qualiter accipit.

b ¶ Alias. que multe ſunt. j. q. j. per to tũ. j. q. v. c. j. et quaſi per totũ. j. q. vij. c. ij. c. per inquiſitionẽ. e. ti. c. inſinuatum. c. per tuas. de ſimo. cum ſi. per Hoſtiẽ. in ſum. titu. de ſimo. §. qua pena.

c ¶ Priuati. pro illa vice. ſ. §. proxi. ver. quod ſi alij tex. habẽt perpetuo. et hoc ca- ſu maior pena hic imponeretur propter ſimoniam pro quo. j. §. facta. ver. con- firmantes.

d ¶ Alij. puta mediatores et participes ſimonie. in quibuſdam tex. eſt alijs.

e ¶ Penis. de quibus le. et no. l. c. ſi quis epĩs. j. q. j. j. q. iij. c. vl. in. l. ſi quẽquam. C. de epiſ. et cle. c. per inquiſitionẽ. eo. tit. de confeſ. c. ij. c. non ſatis. de ſimo.

f ¶ Participes. ſicut ſunt participes criminis ſint et pene. ſ. §. j. verſ. et quo- niã. ij. q. j. notum. lxxxvj. diſ. facientis. c. j. cum ibi no. de offic. deleg

g ¶ Taliter. ſimoniace.

h ¶ Confirmati. et etiã cõfirmantes ſi moniace. j. §. facta. ver. ſi vero.

i ¶ Horrorem. ſi. in. c. j. de teſtib⁹. li. vj. vbi ob deteſtationẽ ſimõie ſoci⁹ crimi- nis nõ muneris admittitur in teſtẽ cũ agi tur ciuiliter: et ad accuſationẽ ſimonia ci admittitur hu⁹ crimioſus et meretrix. de ſimo. tãta. c. olim per le. et no. l. c. licet he ly. c. per tuas. de ſimo. in. c. cũ. p. de accu.

k ¶ Tanti. ſui enim magnitudine cetera precellit crimia. de ſimo. ſicut et cetera. cri mia ei⁹ reſpectu pro nihilo reputãtur. j. q. vlt. c. ſi. c. per tuas. de ſimo qđ intellige vt ibi Panor. et l. d. ca. ſicut.

Simonia eſt maximum crimẽ.

l ¶ Ipſo facto. ſi. j. §. facta. ver. ſi vero.

m ¶ Excoïcationis. a qua poterunt epĩ abſoluere et quãdo con- ditor hui⁹ canonis ſibi nõ reſeruat ab- ſolutionẽ. c. nup. de ſen. excõ. per not. l. c. ſciant. e. ti. in. vj. in. c. graue. in fi. de pre. vbi doc. c. ex frequẽtibus. de inſtit. Jo. an. in. c. romana. de ſentẽ. excõ. in. vj. in nouella. aliud eſt. j. in. §. facta. ver. et ni hilominus. cum ibi abſolutio romano ponti. reſeruetur.

n ¶ Incurrãt. licet tex. nõ dixiſſet ipſo fa cto: in hoc ver. itelligitur ipo iure: nec re quirit factũ alteri⁹: ſicut dicitur de iſtis verbis amittat/ et excõicationi ſubia ceat. l. c. ſi quis ſuadẽte. xvij. q. iiij. no. in. c. clericis. ne cleri. vel mõa. vbi Pa- nor. in. c. j. de iniur. li. vj. Panor. in. c. ſi diligenti. de fo. cõpe et hodie nõ eſt ſpe ciale quod eligeñ. electi confirmantes et confir mati ſimoniaci ſunt excõicati: quia per ex- trauã. Pau. ij. cũ deteſtabile: oẽs ſimo niaci ſunt ipſo facto excommunicati.

o ¶ Reatu. i. pctõ ſimonie in qua duo ſũt: malũ culpe qđ eſt ipm pctm̃ ſimo- nie: et malũ pene qđ eſt excoicatio. a ſe cũdo põt quis abſolui inuit⁹ quia eſt pena quã irrogat: que ſicut põt ingeri in inuitum: ita põt tolli ab inuito. par enim ius eſt in ligãdo et ſoluẽdo. c. verbũ. de peni. di. j. l. iij. ff. de re iudi. ſed a primo qđ eſt pctm̃ cũ ſit ex nobis non põt tolli ſine volũtate noſtrã. l. id qđ noſtrũ. ff. de re gu. iur. l. c. pctĩ. de re. iu. in. vj. no. Joh. an. et alij. in ca. ab excommunicato. de reſcrip. do. Ay. et Panor. in. c. ſignifica ſti. de eo qui du. in ma. Joã. an. in. c. j.

Simonia cõtinet duo mala.

de ſent. excō. li. vj. in nouella: in. c. ex li teris ij. de ſpō. §. in. c. ſacris. de ſen. ex cō. & q̄ñ iſta duo mala emergūt ex vno facto qui nō pōt abſoluere a malo pe ne nō pōt abſoluere a malo culpe. q2 q̄ nō pōt abſoluere a ſequela pctī vt eſt excōicatio vel irre gularitas: ꝙ nec ab ipſo pctō: vt l ex̄na. bō. inter cūctas. §. obſeruent. ſec⁹ ſi ex

ſint: niſi[a] eccleſijs & dignitatib⁹ ad q̄s turpi[b] aſſumpti ſūt libere[c] reſi gnauerint[d] & ad eas obtinēdas q̄s nefario[e] igreſſu adepti ſi ppetuo[f]

diuerſis factis emergerēt: vt excōica tio q̄ eſt pena pctī & irregularitas q̄ cō trahitur ꝓpter celebratiōnē/excōica tionē vel ſuſpēſione durāte: tunc pōt fieri abſolutio a primo p prelatū: non diſpēſatio. de re iud. c. j. li. vj. de ſentē. excō. c. j. eo. lib. glo. doc. in. c. clerici. de cle. excō. mi. Jo. mo. in. d. extrauag.

a ❡ Niſi. includit. ſi. in. l. actiōe. C. de trāſac. vbi Cy. in. c. peccatū. de reg. iu. in. vj. vbi Dy. & Jo. and. in nouella. in c. j. de cōſti. lib. vj. vbi Archi. ſpec. ti. de ſpon. vbi Jo. an. in addi. Arch. in. c. ab iſto. xxxv. q. vj. Hen. in. c. de q̄rta. de ꝑ ſcrip. Jo. de lig. in. c. ex parte. de ſpon.

b ❡ Turpiter. per ſimoniam.

c ❡ Libere. i. ſine aliqua difficultate aut ɔtradictiōe. ad hoc ex̄na. Jo. xxij. ac execrabilis. §. ſtatuimus. & §. porro. c. per venerabilē. §. q̄d aūt. qui fil. ſint le gi. vbi prepo. de teſt. c. ſi. lib. vj. vbi Ar chi. ff. de ſta. homi. libertas. c. ſi tibi ab ſenti. de preben. in. vj. de cenſibus ro mana. eo. lib. glo. de offi. deleg. cū plu res. eo. li. ff. de rerū diui. l. riparū. Ali quando libere. i. nemine vocato. de p̄ bē. de multa. §. his quoq3. vbi doc. c. l3 ep̄s. de ꝑben. li. vj. vbi Jo. an. i nouel. alleg. multas cōcor. de hoc ver. libere. Jo. and. in. c. cū quid. de reg. iur. in. vj. in merc. & id dr̄ fieri libere q̄d fit cano nice. c. ij. in fi. de tēp. ordi. li. vj. q̄n q3 q̄d fit ſine cauſa. c. ij. de ꝓcur. eo. li. aliq̄ñ q̄d fit citatiōe ꝓmiſſa. no. in. c. ſi. de ar bi. eo. li. q̄n q3 libere. i. ſine aliqua diſpē ſatione. cle. generalē. de eta. & quali. & q̄ nō habet neceſſe requirere dn̄m dr̄ facere libere. c. que in eccleſiaꝝ. de cō ſtitutionib⁹. aliquādo excludit reqſi

tionē cōſenſus alteri⁹. in. c. ſacroſctā. eo. ti. aliq̄ñ dicit fieri libere: & tamē in iungitur penitentia. c. de illis. de ſpō.

d ❡ Reſignauerint. de facto: q2 nullū ius habēt in eis ſimoniace electi. §. ꝑ. ꝙ ſi aliter. & reſigna re debent etiā ſi ſi monia eis ignoran tibus nō ꝓhibenti bus fuerit cōmiſſa. j. q. v. preſentium. c. de regularibus. ca. ex inſinuatione. c. ſicut. de ſimo.

e ❡ Nefario. i. turpiſſimo. ſi. ver. l. c. abijt. xj. q. iij. in. l. ij. §. cū placuiſſet. ff. de ori. iur. in. l. vt vim. de iuſti. & iur. et ſcribit g. f. nō p ph. cū a nefas veniat.

f ❡ Perpetuo. i. ſine ſpe diſpēſatiōis quia erga ſimoniacos nulla eſt miſe ricordia adhibēda. j. q. j. erga ſimonia cos. vij. q. j. preſentiū. c. ſi alicuius. eo. ti. Aduerte tamē ꝙ adeptus dignita tem ſimoniace: aut fuit ſciēs aut igno rans. ſi ſciens dicit Archi. in. c. ex mul tis. j. q. iij. ꝙ ep̄s nō pōt cū eo diſpēſa re ſup bn̄ficio: ſiue habito p ſimoniā: ſiue alio habito vel habēdo: ſed ſolus papa. per ea que legūtur & notant in c. de ſimoniace. de ſimo. facit. c. q̄m. eo. tit. quod eſt conſiliū generale vbi dr̄ ꝙ regulares qui ſcienter ingrediunt per ſimoniā religionē retrudēdi ſunt in arcti⁹ monaſteriū ad agendā peni tentiā: ſed cōſtat ꝙ facilius diſpenſat cū hmōi regularibus ꝙ cū ſecularib⁹ de fil. preſby. ca. j. de apoſt. c. ij. cū ergo epiſcopus cōtra illud generale conci lium diſpenſare nō poteſt cū hmōi re gularibus ꝙ remaneāt in illis locis multominus cū ſeculari poterit diſpen ſare in bn̄ficio per eū ſimoniace acq̄ſi to: vel in alio quocūq3. q̄d placet Hen. in. c. poſt tranſlat: onē. de renūt. etiā ſi religionē ingrediatur. j. q. v. eos. & c. j. ibi. quādo dicit. pro magna miſericor dia eos ibidē miniſtrare pmittimus: ſed Inno. dicit contra. in dicto. c. de ſi mo. ꝙ l3 in bn̄ficio ſimoniace adepto epiſcopus cū eo diſpēſare nō poſſit: tñ pōt cum eo diſpēſare: vt in alia eccl̄ia obtineat bn̄ficiū/vel etiā in eadē. idē

Simo niac⁹ a quo pōt diſ penſari.

reddūtur[a] inhabiles. ¶Ad tollendum[b] autem omnez ambitionis[c] radicē[d] obſecrat[e] per viſcera mie[f] dei ieſu chriſti hec ſctā ſynodus:ac

Cal.in.d.c.poſt tranſlationē. Pan.in in.d.c.ſimoniace.vbi dicit ꝙ ſi ſpōte ꝛ libere renūciat/poterit ſecū diſpēſari ꝑ epm ad aliā eccliaʒ:ſʒ vt habeat illā dignitatē in q̄ fuit cōmiſſa ſimonia.diſpēſari nō põt: niſi vt habeat in eadeʒ ecclia aliquod ſimplex bñficium ꝛ ibi miniſtri in minoꝛibus oꝛdinibꝰ: vt ſatis ꝓbať hic tacite: cū d: ad eas obtinēdas ꝛc.de alijs aūt bñficijs nihil dicit.ad hoc dictum.c.j.q.v.ſi aūt expectat ſniaʒ cōdēnatoꝛiā. tūc nullo mō diſpēſat epſ: nec in iſta ecclia:nec in alia.ꝓ hoc.c.nobis.in fi. de ſimo.vbi d: talē nō poſſe aliquā diſpenſationē obtinere.ꝛ in.d.c.j.vbi ꝑmittiť diſpēſatio cū tali ſi oīno dimiſerit bñficiū ꝛ ſic ſpōte. Qꝛ mitiꝰ agiť cū cōfeſſo q̃ȝ cū cōuicto.xij.q.j.nolo.ꝛ cōdēnatus de ſimonia efficiť infamis infamia iuris.xv.q.iij.ſane.cū quo non põt epſ diſpēſare:niſi i caſibꝰ expꝛeſſis a iure.no.doc.in.c.cū te.de re iudi. Si fuit ignorās penitꝰ qꝛ aliꝰ ꝓ eo dedit pecuniā nec ratum habuit:ꝛ cum tali ignorāte nō põt epſ diſpēſare.vt hēat illā dignitatē illa vice.i. i illa vacatione:ſʒ i alia vacatiōe ſic: vt i.d.c.ſi alicuiꝰ.cū ibi no.ꝛ i.d.c.j.j.q.v. vbi nō ꝑmittiť epo diſpēſatio.ſʒ pape vt qs habeat dignitatē illā vbi fuit cōmiſſa ſimonia.ſecꝰ i ſimplici bñficio:vt i.d.c. ſi alicuiꝰ.oʒ em̄ ꝙ viciū ſimonie purgetur ꝑ ꝑſonā itermediā ſicut ꝑſona media purgat viciū ſucceſſionis i bñficio ꝑ̄nō.c.ex trāſmiſſa.c.ad extirpādas. de fil.pſbr. Nā ſi poſſet i ea vacatiōe ꝓmoueri ad illā dignitatē videreť pꝛomotio vitioſa ex pꝛimitate vicij:qꝛ ea q̄ icōtinēti fiūt ieſſe videť.l.lecta.ff.ſi cer. pe.c.officij.e.ti.qđ limita:niſi ſimonia eēt ꝯmiſſa ab inimicꝭ/aut ab alio i fraudē illiꝰ ignorātꝭ.tūc ſibi nō nocet. d.c. nob.c.ſicut tuis.ſ ſi. idē ſi electo ꝯdicēte: qꝛ ꝯdicēs ꝯparat ei i cuiꝰ fraudē data fuit pecunia.no.pan.i.d.c.ſicut. qđ optime.ſa.lʒ loquať i ꝯfirmatiōe:ſʒ nō videť rō diuerſitatꝭ iter electionē ꝛ ꝯfirmationē.vtroꝗ em̄ caſu agiť ſ iure q̄rendo.c.ſup his.de accu. alia aūt bñficia põt hr̄e ſine diſpēſatiōe:ex q̄ ſimoniā nō ꝯmiſit.ſi ſtatim vt cognouit ſimoniā dimittit beneficiū ſimoniace ignoꝛāter adeptū: vt.d.c. poſt tranſlationē.§.rurſus cuʒ ibi not. Et qđ dictū eſt epm poſſe in certis caſibꝰ diſpēſare cū ſimoniaco intelige qñ nō ſibi:ſed deo ꝓdeceſſoꝛi:aut alicui eo ignoꝛante data eſt pecunia: qꝛ ſi deliquiſſet indignus eſſet ꝑtāte diſpenſandi:vt no.in.c.pꝛeſentiū.j.q. v.quod innuiť ibi dum dicit in pꝛinc. non epiſcopo:ſed cuidā pꝛincipum.

a ¶Reddanť.ipſo iure.cū em̄ lex vel ſtatutū vtiť ꝟbo ꝑſentis tꝑis ꝯtinēte pꝛiuationē de ſui natura nō expectať ſnia vt hic. ſilr ſi dicat careat tali re. no.in.l.ꝓuidendū.in ꝟ.careat.C.ſ poſtu.fa.c quiſq̇s.eo.ti.qđ not. Inno.in c.nihil.c.ti. Idē ſi dicat ab oī cadat actiōe.no.i auť.de liti.§.oēm. circa fi: colľ.viij.glo.ꝛ do.in.l.iij.C.de iu.emphi.idē de ver.incurrat.ꝛ ſi.vt.ſ.not.

b ¶Ad tollendū.vſq; ad.§.facta.pꝛimo exhoꝛtať pꝛincipes ꝛ quoſcūq;:ne minis vel ꝑcibus liberas electiones impediant.ſecūdo pꝛecipitur electoribus.ne ad huiuſmodi pꝛeces vel cōminationes quēq; eligāt.ſcđa ibi.ſilr.

c ¶Ambitiōis. q̄ dānata eſt ſ.i.ꝓ.§. qbꝰ ad plenū.ꝟ.ſʒ ꝓ h dolor.cū ibi no.

d ¶Radicē.qua iecta nō põt bonus fructꝰ ꝓduci.j.q.j.ferť.c. fundamēta. §.digne.e.ti.in.vj.vj.di.c.j.i fi.ꝛ cū ex vna radice viciū naſciť: cōſequens eſt vt vna lege tollatur.C.de nup.l.pe.

e ¶Obſecrat.ſi. in.c. vbi periculum. .§.ceterum.eo.tit in.vj.

f ¶Miſericoꝛdie.cuiꝰ nec mēſuras ponere poſſumꝰ.nec tꝑa diffinire.de pe. diſ.j. multiplex.ꝛ copioſus eſt in miādōs.in extrauag.Io.xxij.copioſus.qui ꝑ miſericoꝛdiā nō vult petōꝛis ꝑditionē ſed cōuerſionē ꝛ ſalutē delinquentes q̄ coꝛrigunť ſuſcipiens.in auť.vt non luxu.cō.na.in ꝓnci.col.vj.xxvj.q.vj.hi

Infamis efficiť ſ ſimonia cōdēnatus.

Simoniacꝰ an poſſit per epʒ diſpenſari.

Diuiſio textus:

inſtantiſſime[a] exhortatur[b] reges ⁊ principes cõitates:⁊ alios cuiuſcunq̨ gradus vel dignitatis exiſtant eccleſiaſtice vel mundane: ne electoribus literas[c] ſcribant aut preces[d] porrigant pro eo qui per ſe vel alium preces tales vel literas procurabit[e]. Multoq̨ minus[f] cõminatiões[g] impreſſiones[h] aut aliud faciãt quominus[i] libere[k]

q̃ tpe.in.l.iter claras.ad fi.C.de ſum. tri.in.c.duo.xxiij.q.iiij.c.ſup eo.de here.in.vj.iõ nemo in corpore ↄſtitutus de mia dei deſperet.xxvj.q.vj.agnouimus de pe.diſ.vij.p to.quotidianis enim pctis noſtris ſemp ignoſcere dignat:⁊ penitentiã, noſtraȝ ſuſcipere.l. impiaſ ius.C.de nup.

a ℭInſtantiſſime. ſ.ſ.l prio.§.cũ itaq̨.ℏ.nos plurima.

b ℭExhortatur.curialit loquit hic ↄſiliũ.ſ.j.§.pxi.ℏ. ſũmũ vero.in.c.recolẽtes.de ſta.mona. ⁊ lȝ hec exhortatio videat:ↄſiliũ eſt tamẽ reuerẽtie cui parendũ eſt.vt no.in cle.j.de teſti.ad hoc.c.ſicut inquit. cũ ibi nota.ij.q.vij.c.rogo.xj.q.iij.c.qz iudicãte.de preſcrip.vbi Panor.c.j.de teſtamẽ.cuȝ ibi no.ſ.de cõcubina.c.j.§. iubet.cum ibi not.

c ℭLiteras.ſ.in.c.vbi piculũ.§.nulli ẽt.e.ti.in.vj.p literas loq̃mur ſicut p nunciũ.ff.de ↄſti.pecu.l.⁊ lȝ .de act.⁊ obli.l.ↄſẽſu.vñ mittẽs excõicato lr̃as vel nunciũ excõicatus eſt minori excõmunicatione:ſicut ſi ei loq̃ret.ar.d.§. nulli ẽt.vbi Arch.Jo.an.l,c.ↄſtitutionẽ.de ſen.excõ.in.vj.l cle.ſi ſũmus. e.ti.

Excõicatus eſt/ excõicato ſcribens.

d ℭPreces.hoc eſt modificatuȝ.ſ.ca.proxi.§.item nec credit.

e ℭProcurabit.eoipſo ambitioſus ẽ ⁊ ſuſpectus:nec eſt eligẽdus.ſ.§.⁊ cũ hũane.Quicũq̨ em̃ primatũ deſiderauerit i terra inueniet ↄfuſionẽ in celo nec inter ſeruos xp̃i cõputabit qui de primatu tractauerit.xl.di. quicũq̨ . ⁊ no.ar.a ↄ̃trio ſenſu q̨ nõ ꝓhibent porrigere p̃ces ꝓprio motu ꝓ aliquo digno ⁊ idoneo ip̃o nõ procurãte.nam multa licite ⁊ honeſte accipiũtur:que nõ honeſte petuntur. c. de eulogijs. xviij.diſ.xiij.q.ij.queſta.c.ſi motu.capitu.ſi pluribus.de p̃bẽ.in.vj.C.de pe.bo.ſub.l.j.li.x.ff de orig.iur.l.ij.in fi.

f ℭMultoq̨ minus.no.valere ar.a minori ad maius negatiue:ſi nõ lȝ p̃cari/multominus cõminari.nã cui non lȝ minus nec maius.capi.cũ illoꝝ cũ ibi no.de ſen.excõ.ff.de ſena.q̃ indignus.no.in.c.cui lȝ.de regu.iur.in.vj.c.licȝ. de trãſla.pre.et q̃ nõ lȝ minori nec maiori.c.cũ i cũctis. in p̃n.e.ti. vbi de hoc.

g ℭComminationes.verbales.

h ℭImpreſſiones. reales violentias.

i ℭQuominus.i. vt non.

k ℭLibere.not.q̨ electio dȝ eſſe libera.ſ.c.j.in prici.viij. q.ij.dilectiſſimi.Debet enim animus eſſe in conſulendo liber:ait Saluſtius. Unde electio facta p metũ cõminationes ⁊ impreſſiões eſt ipſo iure nulla. Hoſtien.in.c.licet.eo.ti.vbi dicit q̨ ẽt electio pape facta p ſeditionẽ/violentiã vel oppreſſionẽ eſt nulla tex.ſing. in.c.in nomine dñi.xxiij.diſt.lxxix.di. ſi quis papa.c.ſi quis ꝓ pecunia.Qz ſicut in matrimonio carnali ↄſenſus debz eẽ liber:als matrimoniũ eſt nullũ.c cũ locum.de ſpon.ſic ⁊ in ſpirituali.glo.in.c.bone.j.circa pri.i.c. q̃ſquis eo.ti.vbi dicit Inno.q̨ electio facta p minas dicitur facta p ſecularis poteſtatis abuſũ quo caſu nulla eſt: vt ibi ad hoc.c. vbi periculũ.§.ceterũ.eo.ti. i.vj.vbi dz q̨ ceſſat electio:dũ adimit libertas eligendi. Nam vbi ↄſenſu requiritur cũ qualitate libertatis: non ſufficit ↄſenſus/niſi aſſit qualitas libertatis.c.piſanis.de reſtitu.ſpol.gl. no.xxxiij.q.v.notificaſti. Panor.in.d. e.cũ locũ.in.c.abbas.q̃ metus cauſa Barto.in tracta.de tyran. Bald.in.l. decernimus.C.de ſan.ec.q̃ limit i quãdo cõpellũtur eligere certã perſonã ſecus ſi cõpellerentur eligere aliquẽ de certo genere perſonarũ:tũc nõ eẽt libertas omnino adẽpta.no . Panor. in.d.c.lȝ.in.c.cum terra. eo.ti.in.d.c. abbas.in.c.olim.iij. de reſti . ſpol. de quo p Bal.in.q.que incipit.ad honorẽ:vbi diſputat de validitate electio-

Electio dz eẽ libera.

Matrimonium dz hr̃e cõſenſuȝ liberũ

ex turpi cauſa: vt.d.c.ſup hoc.cum ibi notatis.c.cum pridem de pac.

a ¶Procedat. Quid ſi elegerint coacte an ſi poſtmodũ recipiãt electum ſpõte valideſt electio pu⁹ nulla q̃ſi purgato metu. Non q2 nõ firmat ⁊c. de re gu.in.nõ firmat. li. vj.⁊ cum tractat de virib⁹ electiõis initium: id eſt tpẽs celebrate electionis inſpiciẽdũ ẽ. de ↄſue. cũ dilect⁹.c. cũ iter R. ſeniorẽ.eo.ti.j.q.j. principat⁹.c.dudũ.j.eo.ti.⁊ vbi aliqd eſt nullũ ex defectu ſolẽnitatis: cui⁹ ſuppletio nõ depẽdet a ptãte mea: immo egomet ſi exercuiſſem actũ ſine ſolẽnitate act⁹ nõ valeret nõ poſſum hre ratũ.c.auditis.cũ ibi no.eo.ti.no.doct.in.c.prudẽtiã.de offi.dele.in.c.cũ nos.de his q̃ fi a pre. Sed iſtud argumẽtũ nõ valet vbi electio fuit alš canonica de iure poſitiuo: q2 ſeruata ſunt oĩa ſolẽnia: fuit tñ coacta.ſed fa.qd no.Inno.in.c.cũ dilecti.eo.ti.Io.an.in.d.c.nõ firmat.in.c. ratũ quis.de reg.iu.lib.vj.in nouella. Hen.in.d.c.dudũ.qd not.j.c.j.in prin. no.cõpoſt.in.c.qd ſicut.eo.ti.dũmodo elect⁹ fuerit in dolo.⁊ cõſcius violẽtie et impſſionis. Talis em̃ fuit intruſus et executionẽ nõ habet.xvj.q.vij.ſi qs deinceps.⁊ cap.ſeq.⁊ deeſt puritas in iſti⁹ ingreſſu que in bñficijs deſideratur.j.q.j.ſi qs.ideo cedere tenet. nec p ſequentẽ cõſenſum eligẽtiũ vitiũ purgatur de renũ.c.niſi cũ pridẽ.§.j.cum ibi notatis. Alij cõtra p.l.ij.C.qd metus cau.l.ſi ob turpẽ.ff.de con.ob tur. cau. ſi fuerit electio alš canonica in oibus ſentit Inno.in.d.c.qd ſicut. An autem epš poſſit habere ratam collationem beneficij factã a non vicario: vel a vicario generali: dñicus dicit ꝙ ſic in.c.licet.de of.vica.in.vj. vt valeat ex nunc non ex tũc: cum in ea inſpiciatur initiũ.facit qd not.in.c.dilecto.de prebendis. An tolerãtia prelati det ius in beneficio Ioan.and.⁊ Henri.in ca. ex ore.de his que fiũt a ma.par.capli.

Electio nulla ꝑpter metũ nõ validat per ſequẽtẽ cõſenſum.

Collatio facta a nõ vicario an poſſit rata haberi.

Panor.in.c.ex officiõ.de pſcriptio.qd no.de ro.deci.cccccxxix.receptio in canonicũ facta per captm: ad qd ſpectabat collatio libera prebẽdarũ hz vim collationis. Cui⁹ cõtrariũ ſentit Frede.ↄſi.cxliij.qd no. de materia ratificationis.p doct.in.c. cũ ds.de ſen.exco. in.vj.in.l.j.C.qui ꝑ ſua iur.in.l.ij.C.co. vtri.in.Henri.in.c. mulieres.de ſentẽ. excom.pulchre per Bal.in.l.obſeruare.ff.de offi.proco.

ad electionẽ ꝓcedatur[a]. ¶Siĺr in virtute ſctẽ obediẽtie[b] ipſis electoribus pcipitur[c]: ne ad hmõi[d] litteras: preces: cõminationes: vel impreſſiones: aut alias vt ꝑmittitur quẽcũ eligere pſumant[e]. ¶Facta

b ¶Obedientie.ſi.ver.in.c.cum ſpeciali.de ap.in.c.j.de ſepultu.in.vj.vbi Ioã.mo.in.c.j.de ſta.re.§.⁊ quoniã.in vj.in cle.j.de relig.⁊ ve.ſan.§.ideoq3 cum ſi.vñ contra faciẽtes peccatũ incurrũt.nij.diſ.in ſi.lxxxi. diſt.ſi qui ſunt.c.ſi.de maio.⁊ obe.cle. j.de eta.⁊ qua.Guil.in cle.j.§.ſane.de fo.cõpe.Hoſt.de tẽp.ordi.q̃ſitã.fa.glo. in.ver.inhibentes.in cle.j.de iu.pa:

c ¶Precipitur.ideo neceſſe eſt fieri quare cõtra facientes peccãt mortaliter.vt dictũ eſt: cũ preceptũ obliget ad mortale.xiiij.q.j.qd pcipit.not.doc.in c.j.in.c.nam cõcupiſcentiã.de conſti.

d ¶Huiuſmodi.que fierent ad inſtãtiam alicuius procurantis.

e ¶Preſumant.facta autẽ electio in cõtrarium pſertim per cõminationes et impſſiones eſt ipſo iure nulla.c.bone.j.c.quiſquis.eo.ti.Hen.in.c.meſſana.e.ti.qd limita.vt.ĩ.no.⁊ vide ſing. dictũ Inno.in.c.qd ſicut.eo.ti.ꝙ ſi qs ſit electus qui pro ſe rogauerat vnum de electoribus renũtiare tenetur: inueniens talẽ electionẽ eſſe nullã. alle.c. per inquiſitionẽ eo.ti.ſed in.c.bone.ij. eo.tit.ſentit ꝙ nõ eſt nulla: ſed venit retractãda ꝓpter vitium ambitionis pcedẽ.ad hoc.c.ſi quis papa.lxxix.diſ. ca.in nomine dñi.§.ꝙ ſi quis.xxiij.di. idẽ Panor.in.d.c.bone.ar.c.in ſcripturis.viij.q.j.vide no.ĩ.§.⁊ cũ humane. in ver.vtiliorẽ.eligẽtes tñ talẽ procurantem ad ſolas preces ⁊ inſtãtias nõ ſunt priuati ptãte eligẽdi: licet pecca-

uerint: q: nō inuenitur iure cautū:vt
no.doc.in.d.c.bone.ij. ſed dicit Inno.
in.d.c.bone.j. eligētes vel poſtulātes
per impſſiones priuatos eſſe ipſo fa-
cto poteſtate eligēdi p:o illa vice:et ꝙ
ptās deuoluit̄ ad
alios q̄ nō delique-
runt: licet numero
pauciores.Innocē.
in.d.c.quiſquis.ſed glo.ibidē dicit cō-
trarium ꝙ nō puniunt̄ per.c. cum vin
conien̄. in deciſa.eo.ti. in quo.c. rn̄det
Inno.ꝙ dictū.c.quiſquis.non emana
uerat tempore dicti.c.cum vinconien̄.
vbi Io.and.cōcor.dicit ꝙ dictū Inno.
ꝓcedit qn̄ electores ſpōte cōſentiunt
impreſſioni ⁊ abuſioni laicorū. qđ aūt
dicitur in.d.c. cū vinconien̄. procedit
quādo per vim ⁊ metū peruenerūt ad
electionē.vel illud.c.q̄ſquis.ꝓcedit in
impreſſione laicorū. in caſu.c. cū vin-
conien̄.forte interceſſit impreſſio cleri
corū.prima ſo.videtur equior.⁊ rigoro-
ſum eñ eſſet eligētes per vim et metū
puniri:cū met⁹ eos excuſet etiā leuis.
j.q.vj.ſi q̄s aūt. vbi archi. Hen.in.d.c.
q̄ſquis nota.j.c.j.§. Itē nec credit. Et
tunc ḋ: electio fieri ꝑ abuſionē laicorꝫ
qn̄ eligētes ſpōte faciūt laicos inter-
eſſe electioni. vt.d.c. meſſana. aut qn̄
ſuꝑ perſona eligēda clerici conſulunt
laicos ⁊ obligāt ſe vel ꝓmittunt certā
eligere perſonā quā laici cōſuluerint.
vt.d.c.quiſquis.tñ per iſtū textū vide-
tur ꝙ ſin: quodāmodo puniēdi eligē-
tes per impreſſiones ⁊ preces:cū ipſis
p̄cipiatur in virtute ſancte obediētie:
ne ad hmōi p̄ces ⁊ impſſiones aliquē
eligāt:cui magis debēt obedire q̄ ho
minibus.xj.q iij.ſi dñs.c. iulianus. et
hmōi impſſionibus debent viriliter ꝓ
domo iſrael reſiſtere.xliij.di. ſit rector
in fine hui⁹ li.§.nos igitur.cū ibi no.⁊
ſi impſſionibus acquieſcāt peccant vt
dictū eſt.ſ. qđ ptꝫ per ver. p̄ſumāt qđ
ſonat in malū.vnde dicit Bal.in.l. in-
terpoſitas.C.de trāſac.ꝙ maior cōſtā-
tia req̄rit̄ in p̄latis ⁊ alijs clericis ⁊ au
daciores debēt eſſe q̄ laici:cum defen
dantur lege dei: q̄ dicit. nolite tāgere
xp̄os meos.i. ſacerdotes.xj.q.j. ſacer-

Cleri- ... de- ...ent ...eſſe cō ...ſtãno ...res lai ...cis.

aūtᵃ electione ⁊ ei ad quē ius per-

dotibus.no.in aut.de nō alie.col.ij.in
l.iij.C.ſi cō.ius vel vti.pup. Sed q̄d fa
cient eligētes cū timent vim ⁊ impſſio
nem:⁊ ſunt aliqui abſentes qui nō au
dent venire ad eccleſiam: nec mittere
ꝓcuratorem. dic ꝙ
p̄ſentes debēt veni
re ad aliquem locū
tutū vbi abſq; me-
tu poſſit fieri electio cum abſentibus.
nam cū metus eſt realis et cōis puta
ꝙ timetur probabiliter ꝙ electio non
poſſit fieri pure ac ſine vitio ⁊ violētia
forte q: eſt aliquis tyrannus paratus
ad impſſionē tunc abſentes nō tenen
tur venire nec mittere procuratorē cū
etiā ꝓcuratori poſſet inferri violētia.
vt.d.c.bone.j.vbi glo.⁊ doc. vñ tūc lici
te poſſunt petere vt aſſignetur locus
idoneus et ſecurus.d.c. in noīe dñi.c.
q̄to.lxiij.diſt.al's pōt recurri ad ſupe-
riorē aut appellari.vt.d.c. bone. Inn̄.
et doct.in.c.ij.de no.ope.nū. Bal.in.l.
decernim⁹.C.de ſa.ſan.eccle. licet vbi
metus eſt pſonalis:quia timetur ſolū
de pſona abſentis ꝓpter inimicitias
vel odiū:tūc habet locū.c.quia ꝓpter.
eo.ti.vt cōſtituat ꝓcuratorē ad eligen
dum.vt no.in.d.c.bone.ſi aūt p̄ſentes
nolunt conuenire in loco ſecuro cum
abſentibus nō debet procedere ad ele
ctionē quouſq; impſſionis vel violen-
tie met⁹ ceſſet:nec interim durāte hoc
impedimento curret eis tēpus. per.c.
ne pro defectu. ibi iuſto impedimēto.
eo.ti.c.q: diuerſitatē.de cōceſ.p̄ben.c.
ſi.eo.ti.per no.ꝑ māda.c.ij.no. cōpoſt.
et Henri.in.d.c.bone.manda c.xiij.
a ¶ Facta aūt. Primo ponit̄ modus
in cōfirmatione electionū ſeruādus.
Scđo prohibet̄ cōfirmatori occaſione
cōfirmationis aliquid recipe. Tertio
notarijs ⁊ alijs ſcribentibus in cauſa
cōfirmationis moderatū ſalariū reſer
uatur. Quarto punit cōfirmātes indi
gnos aut ſymoniace aut ſine ſolēnita
te. Quinto ro.pō. exhortat̄ ne pro ꝯfir
matione electionuꝫ aliq̄d exigat/ aut
recipiat. Sexto p:o oneribꝫ eccleſie ro.
ſupportādis pollicet̄ ſynod⁹ ꝓuidere.
ſcđa ibi/et vt.tertia/notarijs. quarta

Met⁹ qn̄q; ē realiſ. qn̄q; pſonalis.

Diui- ſio ter tius.

ſi vero. q̃nta ſummũ. ſexta ꝑ oneribꝰ.
¶ Facta. ⁊ publicata prout le. ⁊ no. in
c. q: propter. in fi. eo. ti. manda. c. xxxv.
a ¶ Pertinet. iure cõi vt ad ſuperiorẽ,
nam epiſcopꝰ ꝯfirmat ſibi ſubiectos.

tinet[a] cõfirmãdi pñtata[b] ſi appareat coelectus vel ſe opponens electioni nominatim[c] vocet[d] ad vidẽdũ diſcuti negociũ electionis. ⁊ nihilo

c. nullꝰ oino. xvj. q. vij. de here. cum ex iniũcto. in fi. c. cum monaſteriũ. e. ti. c. j. xviij. q. ij. cum ibi no. c. ſignificauerũt. cũ ibi no. de excep.
niſi ſint exẽpti. c. cũ venerabilis. de cõ
ſue. c. ſi abbatẽ. e. ti. in. vj. ⁊ niſi ſit prio
ratꝰ electiuꝰ ſubiectus alteri monaſte
rio q: tũc ptãs cõfirmandi ſpectat ad
abbatẽ maioris monaſterij. not. Pan.
in. c. monachi. de ſta. mo. per illũ. tex.
in ver. prioratꝰ quoq;. ⁊ per. c. cum ad
monaſteriũ. ver. nec alicui. eo. ti. que
parũ faciunt. ⁊ loquunt in regularibꝰ
collatiuis ⁊ manualibꝰ. vnde doct. te
nent ſimpliciter in. d. c. monachi. ꝙ cõ
firmatio huiꝰ prioris ſpectat ad epm
per iura alle, doc. in. c. cũ venerabilis.
de excep. Panor. in. c. cũ veniſſent. de
inſti. archieps cõfirmat epm. lxiij. diſ.
Cõfir= illud. c. cũ dilecti. eo. ti. archiepm pri=
matio mas: vel patriarcha. c bone. j. eo. ti. pa
per q̃s triarcham vel exemptos papa. c. ſcri=
fieri ptũ. eo. titu. aut legatꝰ eius de latere
debet. in partibus exiſtẽs: vt. d. c. cũ venera.
d. c. ſi abbatẽ. ſiue ꝑtineat cõfirmatio
iure ſpeciali ex priuilegio vel cõſuetu
dine ꝑſcripta: ſiue ex delegatione oẽs
iſti tenentur ſeruare hoc decretũ. no.
in ſi. Jo. and. in. c. fi. eo. titu. in. vj.
b ¶ Preſentata. infra tres mẽſes cõ=
putãdos poſt ꝯſenſum ꝑſtitũ ꝑ electũ
electioni. c. q̃ſ ſit. §. fi. e. ti. in. vj. mãda.
Cõfir= c. lvj. ſed aliud ſpãle ſtatutũ eſt in ele=
matio ctionibꝰ eccl'iarũ cathedraliũ: ⁊ regu=
electio lariũ quarũ ꝯfirmationes immediata
nis in ſubiectio vel appellatio ad ſe. apo. de=
tra qđ uoluit. c. cupiẽtes. eo. ti. in. vj. mãda. c.
tpa pe lvj. ſed ſm nõ ſeruaretur hodie cũ his
tetur. iuribꝰ ad ſe. ap. nõ appelletur omiſſo
medio. j. de ean. c. j. ⁊ nõ refert per quẽ
electio fuerit preſentata cõfirmatori
ſiue per electores. c. cum inter canoni
cos. c. dudum. in prin. eo. titu, ſiue per
electũ ca. cum dilectus. de conſue. no.
Joã. and. in. d. c. q̃ſ ſit. ⁊ melius faciet
electus ſi per eligẽtes faciat pñtare
electionem: ne de ambitione notetur,
ad hoc no. per Inno. in. c. cum in iure.
eo. titu. manda. ca. xxxvij. ⁊ ipſis negli gẽtibus: ſꝫ eligeñ. et electo põt pplr petere cõfirmationẽ electiõis ſui plati. c. qđ dei timorẽ.
de ſta. mo. Jo. an. in. c. cũ nobis. eo. ti.
c ¶ Nominatim. id eſt ſpãliter ⁊ ex=
preſſe. ff. de edi. edic. l. q̃ritur. §. ſi vẽdi=
tor. de priui. cũ et plãtare. de ſen. excõ.
ꝯſtõnẽ. lib. vj. cle. j de vi. ⁊ ho. cleri. cle.
eos. de ſepul. ff. de lib. ⁊ poſth. l. ij. noie
ꝓprio expſſo. l. vxorẽ. §. codicillis. ff. de
leg. iij. l. noiatim. de ma. teſt. aut demõ
ſtratione corporꝫ aut alio mõ quo ꝑſo
na poſſit certificari. ff. de cõdi. ⁊ demõ.
l. noiatim. de ſti. ſer. l. proinde. qđ no=
tatur in capl'o ſignificãte. de reſcrip.
d ¶ Vocet. ꝑ nũtiũ vel lr̃as: nõ ꝑ edi=
ctũ q̃ citatio ꝑ edictũ regulariter ꝓhi=
bet niſi in caſibꝰ qui le. ⁊ no. in cle. j. de
iudi. ꝑ Bar in extra. ad reprimẽdã: ſꝫ
ſi neſcitur q̃s ſit citandus hꝫ locũ cita
tio per edictũ. vt. j. ſeq̃tur in. c. fi. q̃ ma.
ac. poſ. c. ſignificauit. c. albericꝰ. de te=
ſti. vbi Inno. ⁊ doct. Inno. in. c. gratũ.
de offi. deleg. in. c. humilis. in. c. inter
q̃tuor. de ma. ⁊ obe. cã enĩ neceſſitatis
ꝯtra incertos hꝫ fieri citatoriũ edictũ.
C. ſi vt ſe ab he. ab. aut. ſi oẽs. de remiſ.
pig. l. ſi eo tꝑe. ff. vbi pupil. edu. de. l. fi.
etiã in ſubſidiũ cõtra certũ vbi non põt
inueniri in loco. ff. de li. agno. l. j. de dã.
infec. l. iiij. §. totiẽs. qđ vi aut clã. l aut
q̃ aliter. de cle. nõ reſi. ex tue. quo caſu
põt fieri per preconẽ. not. Bar. vbi. ſ.
Inno. in. d. cle. j. de iudi. req̃ritur tamẽ
ꝙ talis citatio per edictũ vel preconẽ Cita=
fiat in tali loco, ꝙ poſſit veriſimiliter tio ꝑ
ad notitiã citati ꝑuenire. ff. qđ vi aut edictũ
clã. l. ſemꝑ. §. hoc interdictũ. cle. cãm. vbi
eo. ti. in extra. bonifa. viij. rẽ nõ nouã. fiet.
vel vbi põt eſſe ſm famã ⁊ vulgi opi=
nionem. per §. illo. de exhibẽ. re. colla.
v. vbi iudex examinat in quem locum

minus generaliter[a] edictũ publicũ in eccl'ia[b] in qua facta eſt electio ꝓpo nat̃ iuxta cõſtitutionẽ[c] fe.re. Boni facij.viij. Cõparentib⁹ antẽ aliq̃b⁹ vel nõ: ip̃e cõfirmator nihilomin⁹ ex officio[d] tanq̃ ĩ negotio inq̃ſitio-nis[e] ꝓcedat oẽm adhibiturus dili gentiã: vt tam forma[f] electiõis q̃ merita[g] electi ⁊ oẽs circunſtantie[h]

abuſſe dicatur.⁊ no.ꝙ iſta vocatio nõ ſit fraudulenta: vt quia edictum ſit ni mis acceleratum: et cum termino bre uiſſimo ne perueniat ad notitiaz par tis: nam in tali caſu oppoſitor eſſet ni mis ſupplantatus ⁊ eſſet p̃ſumptio cõ tra cõfirmationem arg.c.vt nr̃m. vt ec cle.bene.c.q̃ꝓpter in ſi.eo.ti.panor.in c.cum olim.de cau. poſ. et ꝓ. et caueat electus vt faciat re digi edicta ĩ forma cõmẽtic a: q̃ ſi coele ctus diceret ſe non fuiſſe citatũ elect⁹ haberet ꝓbare cita tionẽ.no.Inn.de of.dele.cũ in iure.de ot.deciſ.cccj.ad hoc.c.qm̃ ꝯ.de ꝓbati. um ibi no.per gl.⁊ doc.quod no.doc. in.c.bone memorie.j.eo.ti.

¶ Generaliter.ideſt publice.ad hoc e poſtu p̃la.c.j.ſ.de auto.ſa.cõ.c.j.ꝟ. na th.j.de ꝯcubi.c.j. in prin.

¶ In eccl'ia.no.ꝙ in eccl'ia fiẽda eſt electio.de q̃ dic vt no.ſ.§.⁊ cũ hũane.

¶ Conſtitutionẽ.c.qm̃.eo. tit. in.vj. ni⁹ diſpoſitio ſeruãda eſt in admiſſio e poſtulationis ⁊ in collatione bñfi- .no.ĩ.d.c.qm̃.ꝑitate rõis cũ iſta tria ectio: poſtulatio: ⁊ collatio tẽdãt ad de effectũ.ad hoc no.ſ.§.⁊ cũ hũane

¶ Officio.nobili,quo ſuꝑior ſupplet inq̃ſitionẽ faciendã in negotio ele onis: lʒ ab aduerſarijs nõ opponat̃ ũ nobis.c.venerabilem.eo.tit.cũ ſi.

¶ Inq̃ſitionis.cũ inq̃ſitiõe em̃ dʒ ꝓ= li ad cõfirmationẽ.c.de petro.xlvij. c.cũ nobis.e.ti.tñ ꝟ.tãq̃ hic poſitũ n denotat oĩmodã ſĩitudinẽ inq̃ſi- nis q̃ fit in ꝯfirmatiõe ⁊ aliaꝝ: q̃ in ſitione q̃ fit ꝯ ꝓmotũ vt puniat̃ ꝑce e,dʒ infamia.c.qualr̃.de accu.ſʒ in ſitione iſta ꝯ ꝓmouendũ ad finem moueat̃ vel repellat̃ nõ exigit̃ in- ia: vt hic: nec ſeruatur forma.d.c. lr̃.no.Inn.in.c.j.de poſtu.p̃l.geſ.ĩ .de eta.⁊ q̃li. Itẽ iſta inq̃ſitio non e certo crie nolatim: niſi eſſet infa us: ſʒ in gñe tm̃ ſi ſit maleuite,ar.

ff.de queſti.l.j.§.q̃ queſtionẽ. de etate th ſcia ⁊ irregularitate ſp̃alr̃ inquiret. Itẽ in iſta inq̃ſitione nõ recipit̃ neceſ ſario iuramẽtũ a teſtib⁹. bo.tex.ĩ. d.c. cũ nobis.ibi curauim⁹ indagare.fit et ſolũ ad informatio nẽ ſuꝑioris ⁊ ĩ p̃di- ctis ſufficit hr̃e bo- nas lr̃as teſtionia- les ex q̃ non eſt ꝯdi ctor niſi ꝯtraria fa ma laboraret. vij. q.j.qualr̃. Sʒ dicit Do Pañ.in.d.c. cuz no bis.ꝙ hodie in cu- ria recipiũt̃ teſtes ſuꝑ idoneitate pro mouẽdi: qđ põt ſuꝑior facere ſi ſibi vi det̃.nõ th de iure aſtringit̃ ad hoc cle. diſpẽdioſam.de iud. vñ hmõi exami- natio q̃ fit ex offõ ſuꝑioꝝ ⁊ nõ in ꝯdi- ctorio iudicio p̃t fieri ꝑ teſtes in abſen tia electi.no.Do.in.c.ſi forte.eo.ti. fa. qđ no.Inn.ĩ.c.de trãſ.p̃.in.c.dudũ.de p̃ſum.ĩ.c.ꝓpoſuit.de cõ.p̃.Io.an.ĩ cle. j.de of.del.ſa.cle.ne romani. đ iureiu.

f ¶ Forma.de q̃ in.c.q̃ꝓpter.e.ti.iun ctis alijs trib⁹ ſubſtãtialib⁹ electiõis que habent̃.ſ.§.⁊ cum humane.

g ¶ Merita.de q̃b⁹.ſ.§.deide.vbi po- nũt̃ q̃tuor q̃litates req̃rẽde ĩ eligẽdo.

h ¶ Circũſtãtie.puta de irregularita te ⁊ legitimatiõe.c.inotuit.e.ti.⁊ đ his q̃ habent̃.xxiij.di.q̃ ep̃s.⁊ đ pſonis eli gentiũ an eſſent ſuſpẽſi vel excõicati. c.cũ dilect⁹.de ꝯſue.c. cũ in cunctis.c. cũ vinconiẽ.c.ꝯgregato.e.ti.,⁊ an eſ- ſent ſubdyaconi cũ in eccl'ia cathedra li ⁊ collegiata nõ habeãt vocẽ niſi ſint ſubdyaconi.cle.vt hi q̃. de eta ⁊ q̃lit. ⁊ an electio fuerit facta ad p̃ces ⁊ impſſiones de aliq̃ ipſam ꝓcurãte.ſ.§.pr. ⁊ ſimoniace.ſ.§.deĩn.⁊ vbi cõcurrerẽt due electiones de zelo merito ⁊ nume ro ſe informet.c.eccl'ia vr̃a.eo. ti.⁊ an poſtulatio ſit ꝯcors.vt̃ ſaltim a duab⁹ ꝑtib⁹ celebrata q̃ñ vn⁹ poſtulat̃.⁊ alter eligit̃.c.ſcriptũ.e.ti.⁊ an electio redũ- det ĩ ꝑturbationẽ regni vel p̃rie. ĩ.c.j. §.j. ꝟſ.verũtñ.⁊ de his q̃ habent̃ in.c. ij.c.quorũdã.c.ex eo.eodẽ ti. l.vj. cũ ſi.

Eligere nõ põt q̃ ſubdiacon⁹ nõ eſt

debite examinentur[a] et diſcutiantur: vt ſi electio confirmanda ſit vel infirmanda[b] iudicialiter[c] confirmetur

Qualitas eſt duplex ſcilicet intriſeca et extriſeca.

a ¶ Examinentur. electus pſumitur idoneus quo ad qualitatē intrinſecā: puta q̄ ſit bonus caſtus cū ſi. niſi ↄtrariū ꝓbetur. c. dudū. de pſum. ſ; quo ad q̄litatē extrinſecā puta q̄ ſit literatus: aut etatꝭ legitime aut expſſe ꝓfeſſus cū ſi. nō pſumitur. no. in. c. ſi. ſorte. e. ti. in. vj. ſa. cle. ↄſtitutionē. §. fi. eo. ti. gl. in. l. ſi ꝟo. §. ij. ff. q̄ ſat. cog. Hen. in. c. bone. j. e. ti. bal. in. l. nō ignorat. C. q̄ accu. nō poſ. Ideo ſup qualitatibus extrinſecis dꝫ examinari: vt. d. c. ſi forte. nec ↄfirmādus: niſi ſe ꝓbet idoneū. bonus tex. in. c. cum nobis. c. cū inter canonicos. in. c. ↄgregato. e. ti. vbi oppoſito defectu literature ad ↄfirmationē obtinendā neceſſe eſt q̄ ↄſtet electū nō pati defectū. q̄ eū allegat q̄litatē illā ꝓbare dꝫ. ff. de incē. rui. nauf. l. j. §. fi. C. de repu. l. ↄſenſit. §. ſi ꝟo. ff. ex q̄. cau. in poſ. ea. l. fulcinius. circa pn. vi bo. rapto. l. iiij. §. hec actio. Io. an. in. c. cū ſit. de fo. cōpe. l. cū re. cū ibi no. C. de ꝓb. Pan. in. c. in pñtia. de ꝓba. et ibi Hē. qđ limita: vt not. Io. an. in. c. infamibus. de re. iu. li. vj. in mer. dicēs q̄ ſi electus hꝫ aduerſarium ipſi aduerſario incūbit onus ꝓbādi exceptionē ſuā: qꝛ aſſerēti incūbit onus ꝓbādi et excipiēs cēſetur actor q̄ ad onus ꝓbādi except. ſuā l. in exceptiōibus. ff. de ꝓb. d. c. l pſentia. ſ; ſi nō hꝫ aduerſariū incūbit ipi electo onus ꝓbādi ſe idoneū idē ſi hꝫ aduerſariū: ſ; deficit in ꝓbando. nā tūc nō reſpectu aduerſarij: ſ; vt obtineat a ſuperiore ↄfirmationeꝫ dꝫ probare ſe idoneum. no. Hen. in. c. accedens. de purga. ca. doc. in. c. cū olim de dolo et ↄtu.

Probādi onus incūbit aſſerēti.

b ¶ Infirmāda. ſi ꝓpter defectū l materia: qꝛ elegerūt ſciēter idignū ex crie vel ex defectu: puta patientē defectū in etate ſciētia ordine et natalibus tunc ñ tenetur ſupior remittere electionē ad eligētes q̄ ſunt pūati ptāte eligēdi. c. cū in cūctꝭ. c. dudū. e. ti. ȝ. §. deinde. idē ſi ꝓpter vitiū in forma. c. qꝛ ꝓpter. e. ti. c. ꝗꝗ. e. ti. in. vj. ȝ. §. et cū humane. aliās ſemꝑ tenetur remittere. licet infirmetur electio ꝓpter occultū crimē electi. c. innotuit. e. ti. ſiue qꝛ electus erat indignus: vt vitiatus/bigamus: vel irregularis: per no. ꝑ Io. an. in. c. odia. de reg. iur. li. vj. in mer. vbi dicit q̄ pena. d. c. cum in cūctis. §. ſane clerici. hꝫ ſolum locuꝫ in defectibus ibidē expreſſis. et in di. c. dudum. Ideo ſi canonici eligerēt patientē aliū defectū nō incurrerēt illā penā: qꝛ iure nō cauetur. no. Hē. in. c. nichil. eo. ti. Panor. in dicto. §. ſane clerici. cuius contrariū ſentit māda. c. xxvij. ſed primū verius cū pene ſint reſtringēde nō ampliande. de peni. diſt. j. pene cū ſi. bonus tex. pro hoc. j. c. j. §. j. ꝟ. verū tñ. vbi caſſata electione ex iuſta cauſa ipſa remittitur ad eligētes. idē ſi ifirmaretur electio cū ꝓceſſerūt ad electiones quaꝝ neutra eēt a maiori et ſaniori parte. glo. eſt no. in. c. eccl'ia veſtra. ij. in fine. eo. ti. vel ꝓpter cōtēptū abſentiū: aut ihabilitatē eligentiū q̄ nō eſſent in mora petēdi tolli inhabilitatē. c. cum dilectus. de cōſue. aut quia facta eſſet cōtra priuilegia eccleſie vel appellationē legitimā: aut poſt primā electionē nō caſſatam. c. ↄſiderauimus. vbi Panor. eo. tit.

c ¶ Iudicialiter. arg. q̄ oblatio libelli: litis cōſtatio. et alius iudiciarius ordo eſt ſeruandus in confirmatiōe electionis. qđ verū ſi vult cōfirmator vbi fieret apparēte cōtradictore in iudicio. Pōt tñ cōfirmator ꝓcedere ſūmarie et de plano. cle. diſpēdioſā. de iudi. et cū facta eſt ↄfirmatio iudicialiter cō tradictore apparente partibus auditis hꝫ vim diffinitiue et decetero nō admittetur aliquid cōtra electū cōfirmatuꝫ niſi ab ipſa ſentētia fuerit appellatū: qꝛ ſententia ↄfirmatoria trāſit in rē iudicatā ↄ opponētes et in pıudiciū eoꝝ. c. cū dilecti. in fi. eo. tit. no. Inno. in. c. cū olim. de dolo et contu. non negat tñ quin poſſit accuſari ꝓpter crimen qđ ante electionē ↄmiſiſſet: nō ad caſſādū confirmationē. ſed vt de pona tvel puniatur ſed pluribus aliis videtur cōtra

q non poſſit accuſari: quia ſententia tranſiuit in rem iudicatā ⁊ vt ſit litiū finis.C.de fi. inſtru.l.vlti. ⁊ dic vt per doct.in.c.cū olim.de cauſa poſ.⁊ ppri. Frede.cōſ.xxiiij. ſi autē nullo cōtradictore apparēte ſuperio: pcederet ad cōfirmationē cum ſummaria cognitione:tunc hmōi confirmatio nō habet vim diffinitiue. qꝛ eſt actus extraiudicialis.no.archidia. ⁊ Io.an.in no.in.c. auaritie.e.ti.in. vj. doct.in.c.fi.eo.ti.et ib.Inno.⁊ Panoꝛ.in.c.conſtitutis.de ap.vtroq tamē caſu ſi fieret confirmatio nō ſeruata ſolēnitate di.c.fi. nulla eſſet.vt ibidem.⁊ hic in ver.ſi vero.
a ¶Mūde.ſi.in.c.fi.in fi.de cuſto.eucha.l.quo.di.of.ſit ce.in.c.j.
b ¶Labe.i.peccō ſymonie.ſ.in pꝛoxi. §.qbus ad plenū.v.abuſus.cū ſimi.
c ¶Suſpitione. non ſolū enim a malo:ſed ab omni ſuſpitione occaſionali mali eſt abſtinēdū.c.cum ab omni.de vi.⁊ hone.cleri.cle.cupiētes.de penis.
d ¶Exigere.a nolente.illud eni pꝛoprie exigitur qđ ab inuito extoꝛquet.ff.de lega.iij.fideicommiſſa.§.ſi rem.l. hais.§.libertatē.ff. de fideicō.li.l.inductum.C.de ſol.no.ff.de furtis.l.falſus.§.parochianos.de deci.
e ¶Paruū.ſic de modico curatur.de no gl.⁊ doc.in.c.ei ſi qōnes.de ſymo. qtūcūq ſit modicū īducit ſymoniā. dē ex pacto.c.ex tue.c.tua.de ſymo. bi pacto interueniēte ſex ſolidi īducūt monia.⁊ qnq oboli.j.q.j.induces. ⁊ emiſſis.i.tertia pars ſolidi.j.q.j. plaīt. ſymoniac⁹ eni cōparat furi.i.q.j. dinationes.⁊ in furto nō diſtiugit titas. xiiij.q.vj.c.fi. qđ cōmittitur p a gallina.⁊ pro ouo: pꝑter frequen delicti.le.⁊ no.iſti. de rerū diuiſi.§. allinarū.ff.de acq.rerū do.l.naturalē gallinaꝝ. Nam quātitas muneris uerſitatē iuris nō inducit.xiiij.q iij. eriq.c.item eſca.de vſu.conſuluit.

vel infirmetur. ¶Et vt oia mūde[a] fiāt ſine labe[b]:ac labis ſuſpitiōe[c] pcedāt nō ſolū exigere[d] aliqd qtūcūq paruū[e].ſed etiā gratis[f] oblata cōfirmatoꝛ rōne cōfirmationis ſub noīe ſubuētiōis ſubſidij gratitudinis aut alio coloꝛe[g] ptextu cuiuſuis ꝯſuetudinis[h] aut priuilegij per ſe vel p aliū: nullaten⁹ recipe[i].

f ¶Gratis.ſi.in.c.ij.de cenſ. lib.vj.c. ſtatuimū.§.inſup. de reſcrip.eo.lib.c.j. de ſymo.C.pu.le.vel con.nū.l.j.lib.xij.
g ¶Coloꝛe.ſi.j.de anna.c.j.in.c.auaritie.eo.titu.in.vj.cum ſimilibus.
h ¶Conſuetudinis.ſi.in.c. qꝛ ſepe. eo.titu.in cle. ſtatutū.eo.ti.j. de anna. c.j.in.c.j.§. pꝛocurationes. de cēſibus. in.vj. cū ſilibus. et fa. iſte textus q nō valeat conſuetudo in foꝛo eccleſiaſtico vt iudex aliqd exigat a partibus pro laboꝛe iudicandi.no.in di.cle.per.c.cū ab omni.de vi.⁊ ho.cleri.vbi dānatur illa cōſuetudo.⁊ ibi doct. cuius cōtra. dicit ſpe.ti.de ſala.§.j.ver.in pmiſſis. Iudex an poſſit pro laboꝛe aliqd exigere.
i ¶Recipere.a volēte.arg.contra.c.⁊ ſi qſtiones.de ſymo.⁊.c.dilectus.ij.ad fi.c.placuit.j.q.ij. vbi gratis oblatum licite recipitur a confirmatoꝛe ⁊ cōſecrante et ab oꝛdināte.j.q ij. ſicut foꝛte cōfirmatoꝛ poſſet recipe aliqua encenia modici pꝛetij pacto ceſſante nō ratione confirmationis aut eius coloꝛe data:ſed ex charitate quadā ſpōte ſibi oblata.ar. de delegato pape. qui licet gratis oblata recipere pꝛhibeatur.pōt tn̄ recipere eſculentū ⁊ poculentū paucis cōſumendū diebus.c. ſtatutum.§. inſup.de reſcrip.in.vj.fa.no.in.c.ij. de cenſi.lib.vj.talia eni encenia non ſunt lucra.l.ſolent. in fi.ff.de offi.procō. de offi.pre.plebiſcito. nec eſt pſumēdū q pꝑter hmōi encenia moueatur confirmatoꝛ.d.c.⁊ ſi qſtiones.cōſultius tn̄ faciet ſi ab oī munere abſtineat.j. qō.j. ſunt nonnulli.etiā ab encenijs pꝑter ver.qtūcunq.ver.nullatenus.q ſunt dictiones vniuerſales oia excludētes. gl.in.d.§.inſup.in.ver.nullū.gl.in cle. vt hi q.de eta.et quali.in cle.j. de pbē. Io.an.in.c.graue.de offi.oꝛ.Sic et iudices oꝛdinarij ex publico ſalariati pꝛohibent recipe eſculentū ⁊ poculētū.an tū ſuſt.iuſiurandū qđ pl.⁊ ibi gl col.ij.in capere apt,ſcrip.ext.e.col,no.l.d.l.plebiſcito, no dz, Iudex ordinarius eſculē recipere

preſumat[a]. ¶ Notariis[b] autē[c] et his[d] q̄ ſcripſerit[e] in huiuſmōi cauſis[f] emolumentū[g] aliquod moderatū[h] taxetur[i]: habendo reſpectu3

in aut.ꝺ mā.pn.§.oportet igit.col.iij.
Indi= numera nēpe ſūpta ligāt.ꝛ encenia ꝛ
ces ex dona excecāt oculos iudicū. eccl. xx.
cecan= xj.q.iij.q̄tuor.c.j. de re indi. in.vj.Hē.
tur p in.c.cū ab omni.de vita et hone.cleri.
mune ꝯtomin⁹ debēt pe
ra. cuniā accipere. de
bēt eīn eē cōtēti ſti=
pēdijs ſuis. Lu.iij.
c.militare.c. para=
tuſ.xxiij.q.j. lxxxvj.
di.nō ſatꝫ.vide pul
cre ꝑ Jac.ii.ꝺ ac.inā.cō.ꝛ ti.de ſta.cu.
a ¶ Preſumat.in malū ſonat.ꝫ.§.ad
tollendū.j.c.j.§.cenſuit.ver.ꝙ ſi quis.
Cōfir= b ¶ Notarijs.quos dꝫ habere ꝯfirma
matio toꝛ vt fideliter cūcta ꝓceſſus ꝯfirmati
nō fiat onis acta ꝯſcribāt.c.qm̄.de ꝓcu.c.ſta
ſine tutū.§.notariū.de reſcrip.l.vj.cle.mul
nota toꝝ.§.notarij.de here.c.vt officiū.e.ti.
rijs. in.vj.in extra.bonif.viij.debēt.ad hoc
c.qꝛ ꝓpter.ibi ꝛ in ſcriptis redacta.cū
ibi no.ꝑ doc.eo.titu.māda.c.xxviij.
c ¶ Aūt.ꝑ ſꝫ reſcript:ue.vēit ad ꝓceſ.
d ¶ Et his.puta aduocatis ꝛ ꝓcura=
Aſſeſ= e ¶ Scripſerint.nō ergo (toꝛibus.
ſoꝛi pro aſſeſſore q̄ aſſumitur ad ꝯſulendū
q̄s ſa= licet eīn delegatus licite petat ſalariū
lariu3 ꝑ aſſeſſore dūmodo fraudulenter hoc
dabit. nō faciat.c.ſtatutū.§.aſſeſſoꝛem.de re
ſcrip.in.vj.nō ſꝫ tñ ꝯfirmatoꝛi: vel alij
oꝛdinario.no. Johā.an.ꝛ doc.in.c.cū
ab omni.de vita ꝛ hone.cleri.qꝛ nō re
perit iure cautū vt oꝛdinari⁹ hoc caſu
poſſit collectare ſubditos.x.q.iij.quia
cognouim⁹.nec valet excuſatio: ſi di=
cat epūs ꝙ ſit iuris ignarus. qꝛ debet
eſſe in iure peritus.c.j.de cōſ.ꝛ af.vbi
doc.iō nō eſt audiēdus cum allegaret
ſuā turpitudinem.l.cū ꝓfitearis.C.de
reuoc.do.c.iter dilectos.de dona.tur
pe enim eſt patricio et nobili viro.ꝛc.
l.ij.§.poſt hos.ff.de ori.iu etiā lꝫ red
ditus beneficij vt ſubeat omnia one=
ra.di.c.cum ab omī.ideo ſuis expēſis
dꝫ ſibi ꝓuidere de aſſeſſoꝛe ſi indigeat
ſel.in cle.j.de vi.ꝛ ho.cleri.ſpe.ti.de ſa
la.§.j. ver.ſi vero eſt oꝛdinarius. ad
hoc extra.Bene.xj.ex eo.§.verum.vbi
habetur ꝙ cum epī ſint oꝛdinarij: offi
ciū qꝺ eis incūbit ꝓprijs opoꝛtet eos

explere ſtipendijs.
f ¶ Cauſis.cōfirmationū. electionū.
g ¶ Emolumētū.i.ſalariū.c. ſtatutū.
§.notariū.ꝺ reſcrip.in.vj.ꝓprie autē
lucrū eſt ꝓueniēs ex inolēdino. capit
tñ ꝓ ol lucro ꝛ com
modo vñcūꝗ ꝓue=
niat.de ſymo. nēo.
de teſti. c.j.li.vj. in
cle.ſtatutū.eo.titu.
vbi pau.
h ¶ Moderatum:
diminutionē ſonat hoc ver.nō augmē
tum.de verb.ſig.c.fi.
i ¶ Taxet.ſi in loco vbi fit ꝓceſſus cō
firmatiōis taxatio ꝑ notarijs aduoca
tis ꝛ ꝓcuratoꝛib⁹ ſcripta ſit vel cōſue
ta ſtādū eſt ei qꝺ ſcriptū vel ſolitū eſt
ſeruari de of.oꝛ.dilect⁹.de ſen.exc..ve
nerabilib⁹.§.deniꝗ.li.vj. ff.de decre.
ab oꝛ.fa.l.fi.de euicti.l.ſi fūdus. ſicut
ꝛ in alijs ſtil⁹ ꝛ cōſuetudo curiarū lo=
coꝝ ſingulariū ſeruādi ſunt circa pro
ceſſus.ar.C.de vete.iu.enu.l.j.§.ſꝫ ꝛ ſi
q̄ leges.ꝺ ꝯſti.ex literis.vbi Hoſti. et
Panoꝛ.Inno.in.c.qꝺ trāſlationē. de
of.le.in ru.de cōſue.Panoꝛ.in.c.cū oli
ꝺ re iudi.ſi taxatio nō ſit ſcripta in lo
co vel conſueta fieri in ſcripturis iudi
cialibus q̄ fiūt in ꝓceſſu ꝯfirmatiōis:
ad officiū cōfirmatoꝛis ꝑtinebit talia
ſalaria moderare ꝛ a grauaminib⁹ ꝑ
tes releuare.de pe.di.j.nēo.de of.del.
c.j.c.ſtatutū.§.notariū. de reſcrip.in Sala=
vj.ꝛ ſi de certo ſalario nō fuerit cōuen tū ta=
tū ſpecta q̄litate cauſe laboꝛe ꝯditiōe ratio.
ꝑſone ꝛ ꝯſuetudīe loci taxabit aut fa=
ciet taxare ꝑ viros exꝑtos.ff.ꝺ va.ꝛ ex
traoꝛ.cog.l.j.iij.q.vij.§.tria.ꝟ.apꝺ ve=
bē.ſꝫ i ſcripturꝭ extraiudicialib⁹ ad oꝛ
diariū ſpectabit taxatio.ꝺ q̄ dic ꝑ ſpe.
ti.de ſala.§.ij.Jo.an.l.d.§.notariū ho
die ꝟo circa taxas notarioꝝ ꝛ ſcripto
rū lrāꝝ aplicaꝝ eſt ꝓuiſū in extra.Jo.
xxij.cū ad ſacroſctē.quā alleg.Jo. an.
in.d.§.notar.ū i no.l add.ſpec.in fi.ꝑ.
ꝛ in extra.bñ.xij.ratio exigit.§.ceterū
eſt ēt prouiſu3 circa ſalaria aduocato
rū ꝛ procuratoꝝ in extra. Greg.x.ꝓpe
rādū: q̄ eſt reuocata.qꝛ nō eſt in.vj.ſꝫ
ꝑ Bñ.xij.fuerīt poſtea taxata ſalaria.

In extra.de cēſs.ꝟ.l ſalarija.quā alleg. Joh.an.in addi.ſpec.ti.de ſala.§.ij.et de aduo.§.j.ꝟ.itē ꝙ nō hꝫ.ꝛ ſcdo.ꝟ.ſe. ꝛ vult illa cōſtitutio apud cancellariā noīa aduocatoꝝ annotari:qui in cōſiſtorio ꝓponere pñt

notarijs ꝛ alijs ſcribētibus l proceſſu ꝯfirmatiōis:q nō ſunt ſalariati ex publico.iō ꝑ labore ſalariuꝫ licite accipiunt.xj.q.iij.nō lꝫ.nemo eñ de ſuo cogitur facere beneficiū.x.q.ij.precarie.

dans eis ordinē in ſedēdo ꝛ proponendo ſm ordinē ſeſſionis ꝛ ſm diſtinctionē ꝓponēdo:ū cauſas pauperū gratis ꝯmittēdo.vult etiā ꝙ illi ꝛ alij aduocati curie abſtineant

ad laborē[a] ꝛ operā ſcripture nō ad fructuum[b] ꝑlature valorez[c]. ¶Si vero confirmatorēs ꝑdicti electiones nō ſeruatis ſuperius[d] ordinatis ꝛ de ꝑſonis non idoneis vt premittit[e] factis/vel alias ꝑ ſimoniacam[f] prauitatē confirmauerint eo

d ¶Superius. in ꝑncipio huius.§.
e ¶Premittitur.ſ.§.deinde.
f ¶Simoniacam. ſicut ſententia ordinarij venalis nulla eſt.l.venales.C.qñ ꝑ.nō,eſt ne.ij.q.vj.§.venales.c. cū ab omni.de vita ꝛ ho.cleri.ſic venalis et ſimoniaca confirmatio que habet viꝫ ſentētie.vt.ſ.no.nulla erit:ꝛ lꝫ in prophanis nō cōmittatur ſimonia ſi det pecunia pro obtinēda ſententia licet grauiſſimum ſit peccatū vt no.j.q.iij. vendentes:tamē in ſpiritualibus ſecus:ꝛ cōmittitur ſimonia.vt hic not. Panor.in.d.c.cū ab omni. Hē.in.c.nemo.de ſimo.ꝛ in.c.tua. Quid ſi pecunia data eſt confirmatori ꝑ confirmatione ignorante electo ꝛ non cōſentiente:an valeat cōfirmatio? Goff.i.c.ſicut tuis.de ſimo.dicit ꝙ non tanꝗ empticia ꝛ ſimoniaca.quē ſe.do.an.dicens: ꝙ etiā ſi contradicente electo data eēt pecunia:non valeret cōfirmatio:quia ꝗtumcūꝗ contradixerit:nō pōt negari quin talis confirmatio ſit ſimoniaca.ꝛ ad.d.c.ſicut.vbi dicitur ꝙ tali electo non debet imputari. Reſpondent ꝙ debet intelligi quo ad hoc vt nō reprobetur electio prius de eo facta:et facit pro ipſis quia electio etiaꝫ eſt ſimoniaca data pecunia ignorante electo.j.q.v.preſentium.ꝛ peteñs cōfirmari tractat de iure querendo.vnde videtur acquiſiuiſſe ius mediāte ſimonia licet per alium cōmiſſa.facit iſte text⁹ qui loquitur generaliter ꝙ confirmatio facta per ſimoniacam prauitatem ſit nulla: non diſtinguendo ſi fuerit ſimonia cōmiſſa ab electo vel ab alio. Joan.and.in dicto capi.ſicut. diſtinguit inter ignorantem ꝛ contradicentē.Hoſti.vero dicit ꝙ lꝫ electio taliter

a multitudine cauſarū ꝛ ſingulis annis iurēt.ſtatuit de ipſorū ꝛ ꝓcuratorū ſalarijs ꝛ de penis trāſgredientium taxās duos aduocatos ꝑ vna cā ſufficere ꝛ de ipoꝝ eq̄ diſtributiōe ſi petat etiā ꝑ regias ordinatiōes circa hmōi ſalaria eſt ꝓuiſuꝫ:lꝫ male obſuatum.
a ¶Laborē.ꝯcor.j.de anna.c.j.dꝫ eñ merces cōſtitui ꝑ labore.xij.q.ij.charitate.j.quo tpe q̄s de.eē in cho.c.j.§.in per.ita ꝙ lōgior ſcriptura magis ꝛ minus breuior eſtimet.in extra. Jo.xxij. cū ad.ſacroſancte.§.ſi vero.ver.videlꝫ.
b ¶Fructuū.ſꝫ tamē fructuū ꝛ redditnū quātitatē ſienda eſt rei eſtimatio ff.d in. ſi.l.ij.§.diui.l.ſi quos.C.de reſcin.ven.ꝛ nota in.l.ij.co.titu.
c ¶Ualorē.cōcor.extra.pxi.allega.Et hoc eſt ꝯtra ſecretarios nōnulloꝝ prelatoꝝ q̄ pl⁹ exigūt pro litera collationis pinguis beneficij ꝗ tenuis ꝛ modici valoris:cū tñ in vna literarū non ſit maior ſcriptura ꝗ in alia.arg.ꝯtra ſe cap.j.de ſimo. vbi notarius ꝓhibetur aliquid accipere in ordinatiōe clericoruꝫ.igitur nec in cōfirmatione electionū.Sed illud cap.loquitur in notario qui hꝫ ſalariū ex publico ab epo: qui nihil dꝫ accipere pro lr̄a ordinationis.ſi aūt nō haberet hmōi ſalarium poſſet accipere moderatū ſalariū pro ſcriptura.no.ibideꝫ Inno.qui dicit ꝙ illud cap.voluit tollere cōſuetudineꝫ quorūdam locorum:in quibus oēs officiarij et miniſtri epiſcopi petebant pecuniam.ſed hic ſermo eſt de

Cōfirmatio ſimōiaca an cōualeat electi ignorātia.

ipo cōfirmatiōes hmōi ſint nulle[a] Confirmātes aūt/alias [b]pſonas ꝙ ſub:adi ctū[c] ē ꝑ ea vice[d] ꝑ ſimonia cā autē prauitatē aut labem ꝑpe: tuo ipo facto iure cōfirmandi ſint priuati[e]. Et nihilominus propter

facta nō valeat:tn̄ cōfirmatio beneva let qḋ limitat pano:.vbi pecūia data eſt cōfirmatori cōtradicente electo:vl' etiā eo nō contradicente:vbi interue nerit fraus. Tūc enim non debꝫ talis ꝯfirmatio annullari propter dictuꝫ.c. ſicut tuis.ſic indu: cendo.nā ꝟ. q̄uis: ibi poſitū venit ad uerſatiue ad ſequē tia:ꝛ dicit ꝙ quam: uis etiam paruuli teneātur dimittere bñficia acq̄ſita ꝑ ſimoniā eis ignoran tibꝰ:tn̄ qꝛ lōge diuerſum eſt ꝛc̄. nō dꝫ iputari ꝯtradicēti ad culpā vel ad pe nā vt annulleẗ ꝯfirmatio.facit opp.c. nobis.ď ſymonia.vbi pecunia data i fraudē electi nō nocet electo. Si autē pecunia fuiſſet data ꝯfirmatori igno: rāte electo/dūtaxat nō ꝯdicēte ꝛ ſine fraude:nō valeret ꝯfirmatio ſicut, nec electio:vt.d.c.p̄ſentiū.ſ.§.deinde.cuꝫ ſi.nec videtur ratio diuerſitatis inter electionem ꝛ confirmationem.

a ¶ Nulle.an caſſata ꝯfirmatiōe ele: ctio remaneat valida.le.ꝛ not.in ca.ſi confirmationē.eo.ti.in.vj.et an caſſa: ta electione poſſit electus ampliꝰ eli: gi.in.c.ſuper eo.eo.titu.

b ¶ Alias.indignas prelatura.

c ¶ Ea vice.ſunt p̄uati poteſtate con firmandi.cōcor.c.nihil.eo.ti.vbi etiaꝫ ſuſpenduntur a proprijs bñficijs do: nec viſum fuerit ſuꝑiori ꝙ ſi per mali ciā indignū cōfirmauerint.grauiꝰ ſūt puniēdi. Quid ſi cōfirmator alteri cō: miſerit cōfirmationē electionis.ꝛ iſte cōmiſſarius ex neglig̃ētia:ignorātia: vel malicia indignū cōfirmauerit. Di cunt Hoſt.ꝛ Joh.an.in.d.c nihil.ꝙ ſi iſte ſuperior malicioſe hanc poteſtatē nō delegauit ſed' bona fide;nō puniẗ fa.c.ſi qn̄.xxiiij.di.de preb.cū ſcḋm.ſe: cus ſi malicioſe hoc fecerit.qꝛ diceba: tur electus indignus quē ipſe fauore pſone intendebat confirmare.ſed no: lens facere per ſe cōmiſit minus ido: neo vel corruptibili poteſtatem exa: minandi ꝛ confirmandi.ꝛ dicit Hoſti

Ele: ctio de indi: gno ſi confir meẗ ꝑ cōmiſ ſariuꝫ an pu niat ſupe: rior.

en.ꝙ in dubio non preſumitur do: lus l.quotiēs.§.qui dolo.ff.de ꝓcura. c.ij de renū.in.vj. Panor.dicit i.d.c.ni chil.ꝙ niſi p̄latus ex aliqua iuſta cau ſa alteri.delegauerit:teneẗ ipē ex cul: pa ſeu malicia ꝯmiſſarij ſui q̄ſi ex fctō illius cuius opera vtitur.l.j ff. de pu: blic. per Bart.l.ne quid.ff.de incē.rui. nau.fa.qḋ no.Hoſ. in.c.ad hec.de offi. arch.ꝙ epūs tenetur de facto ſui vicarij.ꝛ ſibi imputet qui talē elegit.l.cū mādato.ff.de minori: bus.l.j.§.queſituꝫ.de ſepara.videtur glo.ſentire.in.c.generali.eo.tit.in. vj. in ver.miniſtros.no.in.c.eos.in verſ. ſciēnter.de tempo.ordi.eo.li.ꝙ epiſco pus tenetur qui promouit indignuꝫ ad examinationē alterius.gl.ꝛ Inno. in dicto.c.ad hec.Inno.in.c.cū ſit ars. de eta.ꝛ qualita.fa.l.ij.ff.de liti.l.cum mancipium.de edil.edic.ſecus ſi ex ꝓ babili cauſa hoc ďlegaſſet.prima ꝯopi nio placet vbi cōis opinio eſſet ꝓ bo: nitate vicarij.ar.c.ſignificante.de pi: gnoribus.ꝑ nota.ꝑ glo ꝛ Inno.in ca. ad hec.Inno. in.c.accepimus.de eta. ꝛ quali.fa.c.ſi compromiſſarius.eo.ti tu.in.vj.vbi; ſi compromiſſariꝰ eligat indignum ſolus punitur non cōpro: mittentes:niſi ſcienter talem electio: nem ratam habuerint.fa.d.l.cum mā cipiuꝫ.c.ſi epiſcopus.§.j.de pre.in.vj. l.fina.C.de acquiren.poſ.vbi procura tor nocet domino in omittendo nō in committendo.ꝛ dolus procurato: ris non obeſt domino.l.eleganter.ff. de do.c.ij.de in inte.reſti.nota.in.c.j. vt lite non conte.facit quod not.Joā. an.ꝛ Paul.in clemē.ij.de magi.in fi, Henri in.c.cum venerabilis.circa p̄n ci.de exceptio.l.ſi procurator.C.de ꝓ: cura.de offi.delega.cum olim abbas. cum ibi nota.in fi.quod nota.de rota deciſione.ccccxxxij.

Procu rator q̄liter nocet dn̄o.

d ¶ Supradictum.ſ.§.deinde.

e ¶ Priuati.ꝛ his caſibus fit deuolu tio poteſtatis cōfirmandi de epiſcopo

l capl'ꝫ.c.cū l cūct'.§.ſi.e.tit vbi gl lꝫ
nno. aliꝭ ſentiat ibidē dicēs ꝙ ſit de
olutio ad ꝓmū ſuꝑiorē. ꝓmūꝫ ſeqꝭ
anoꝛ.nā tex.illi'.§.nō pt recte itelli-
ꝟbo ꝯſenſerit: niſi itelligaꝭ qn̄ eps
enſerit ꝯfirmādo
ignū vꝭ admittē
ꝑntatōnē de idi
no.iō ſi eps ꝑdide
ptātē ꝯferēdi cō
mādi ſiue iſtitnē
er delicto vel ne
igētia/ſꝫ ſit ꝺuo
tio ad capl'in ſnū:
ibidē iūcto.c.ij.ꝺ
.ꝑ.niſi in bn̄ficijs
nolnt) ad epꝫ er
l'icto vꝭ neglige-
a lferioꝝ:quo ca-
caplꝫ nō ſupplet
fectū epi:ſꝫ ſit de
lutio ad ꝓmuꝫ
perioꝛē.arg.c. ne
o defectu .eo.tit.
o.in addi.in.d.c.
m in cunctis.vbi
ct.panoꝛ.i.d.c.ij.
l his ꝗ ptinēt ad
m ꝛ capl'in iure.ꝑꝑꝛio eſt maioꝛ cō-
ctio ꝯ l aliūde obueniēt'b'.ar.ꝺ te-
.reqſiti.Jo.an.i.c.ꝯꝯ.eo tit.in.vj.
c.j.ne ſe.vac.eo.li.in no.
[Incurrant.ſic ꝛ eligentes ꝛ electi
r ſimoniam ab ipſis commiſſam.ſ.
deinde.ver.ſimoniace.
[Romanū pōtificē.nō puto ꝙ hoc
n poſſet abſoluere legat' ēt de late
ſpāle eū ē ꝙ legati pape abſoluūt
ōicatos ꝓ iniectiōe manuum.c.qꝺ
ſtationē.c.pe.de offi.le.c. ad eminē
.c.qꝺ de his.de ſen.exc.ēt ſi iniuria
enoꝛmis'no.Arch.i.c.ſi qs ſuadēte.
j.q.iiij.p.c.ea noſcit.ꝺ ſen.ex c.eos.
i.e.ti.l.vj.de offi.le.c.j.eo.ti. Hꝯri.l
m.de vi.ꝛ ho.cleri.c.puenit.de ſen.
.nec eſt extēdēdū ad alias abſolu-
nes reſeruatas pape.no.Panoꝛ.in
.pe.ad hoc caplꝫ ſtuduiſti.de offic.
ū l iſtis exoꝛbitātib'ꝛ ꝓhibitis nō
tēſio de vno caſu ad aliū ēt eiuſ-
n nature:vt.d.c. quod trāſlationē.

ꝑ no.ꝑ Jnn.i.c.ſi.ꝺ of.arc.i.c.dilect'.ꝯ
ca.mo.Hꝯ.i.c.ſopite.de cē.Bar.i.l.j.ff.
c [Art'culo.q ſp ex- (de iri.actūqꝫ ꝑ.
cipiꝭ in tali caſu.c.nō dubiū de ſentē.
excō.c.eos qui.de ſen.excō.in.vj.cū ſi.

dictā ſimoniacā labē ſi eam ꝯmiſe-
r'nt/etiā ſentētiā excōicationis in
currāt[a] eoꝛpoꝛaꝗua niſi ꝑ romanū
pōtificē[b] ꝑterꝙ l moꝛtis articulo[c]
abſolutiōis bn̄ficiū obtīere nō pſit.
[Sūmū vero pōtificē hec ſctā ſy-
nodus exhoꝛtaꝭ[d]:vt cū ſpeculū[e] et
noꝛma[f] ois ſcitatis[g] ꝛ mūdicie eē
debe[a]t[h] ꝑ ꝯfirmatione eaꝝ electio
nū quas ad eum deferre cōtigerit[i]
nihil[k] penit' exigat[l] aut recipiat[m]
alioqn ſi ſecus[n] faciendo notoꝛie:ꝛ
incoꝛrigibiliter eccl'iam ex hoc ſcā
daliꝫet futuro cōcilio[o] deferatur[p].
[Pꝛo oneſib' aūt ꝗ ipm[q] ꝓ regi-
mine vniuerſalis eccl'ie ſubire opꝫ
pꝛocꝫ ſuſtentatiōe ſcrē romane ec-
cleſie cardinaliū ꝛ alioꝝ neceſſario
rū officialiū hoc ſacrū cōcilium ante
ſui diſſolutionē olno debite ꝛ con-

d [Exhoꝛtaꝭ.ſi.ꝺ.
.§.ad tollendum.
e [Speculū.i.exē-
plꝫ.c.eninero.xix.
di.ne cle.vel mo.ſu
per ſpecl'a.de mag.
ſuper ſpecula.
f [Noꝛa.i.rl'a.vn̄
ꝺt Jo.xiij.dat vin̄
di noꝛmā minoꝛib'
maioꝝ rl'ata mode
ſtia.l ex.dat vīnēdi.
g [Scitatꝫ.ꝗ pſu
miꝭ ſp l papa eē/ni
ſi ꝯtiū cōſtet.qs eū
ſcīm dubitat: queꝫ
apex tāte dignitatꝭ
attolit.xl.di.c.j.iō ꝑ
fectio pape pſumiꝭ
vt ibi no.xvij.q.iiij.
.§.q āt.l.ij.C.de cri.
ſacri.no. ꝺal.i.l.re
ſcēpta.c.ꝺ ꝑ.lpe.of.
vbi ponit multa de impatoꝛis ꝛ pape
ptāte qꝺ limitat vt no.ſ.§.j.ꝟ.ꝺcreuit
h [Debeat.hoc ꝟbū ꝺ ſui natura ne
ceſſitatē iportat.no.i.c.ꝑpoſuit.de ap
pell'a.in cle.attendentes.de ſta. regu.
Bar in.l.creditoꝛes.C.de pigno. doc.
in.c.j.de deſpon.impube.
i [Cōtigerit.i.caſu.c.cupiētes.e.ti.l.vj.
k [Nihil.ꝯtūcūꝙ pnū.ſ.ꝟ.ꝛ vt ols.
l [Exigat.a nolente.
m [Recipiat.a volēte.ſi autem ꝯtiuꝫ
faciat papa/an committat ſimoniaꝫ.
no.j.de anna.c.j.
n [Secus.pcrt.ſ.aliter.aliqn ꝑ iuxta
ff.de acquiren.re.do.l. martius. aliqn
i.contra.de vita ꝛ ho.cleri.c.j.
o [Cōcilio.qꝺ dꝫ ꝯgregari ꝺ decēnio
in decēnium.ſ.de aucto.ſac.cō.c.j. ſed
ꝓh dolo: hodie nequaꝙ celebꝛatur.
p [Deferaꝭ.no.ꝙ papa pt accuſari ꝺ
notoꝛio crie de q eſt icoꝛrigibilis ꝛ ſcā
daliꝫat eccl'iaꝫ.ꝯcoꝛ.j.de ana.c.j.no.ſ.
de auc.ſa.cō.c.ij. q [Ipſum papam.

Papa ſemp pſumi tur ſā ctus.

Papa an poſ ſit ac cuſari

a ¶ Prouidebit. q̃ nõ fecit. ſed eccleſia gallicana puidit. ſ. ꝺ ãna. §. voluit.
b ¶ Preiudicare. ſi. ꝺe conſti. c. j. li. vj. nõ em̃ intẽdit cõdens alicu/ pĩudiciũ generare: niſi alias ꝯſtet. ff. ne q̃d l lo. publi. l. ij. §. ſiquis a pncipe. l. nec au⁹. C. ꝺe emã. li. c. licet. ꝺe offi. oꝛ. cũ ſi. hinc ꝺicit Bart. in. l. oẽs ppli. ff. ꝺe iuſt. ⁊ in. ꝙ ſi conſtitutio fiat ꝯtra certã perſonã ſi ꝑtẽdit ex ea leſionem licite appellat is ꝯtra quẽ fit ꝯſtitutio: etiã ſi loquatur p verba gñalia ſi ex cõiecturis põt colligi ꝙ ſit edita i odium illius. ar. l. j. §. ſolẽt. ff. q̃h ap. ſit l. j. ff. ꝺe ꝺo. ex. vbi ſuccurrit ꝯtra doliũ admiſſum in. l. ꝯcẽda. ar. c. cum om̃es. ꝺe conſti. vbi Panoꝛ. ⁊ in rub. ꝺe conſti. q2 non ꝺebẽt naſci iniurie vnde iura naſcũtur. l. meminerint. C. vnde vi. c. qualiter. ꝺe accu.
c ¶ Uniuerſali eccle. ro. vniuerſalis ẽ cui oẽs obedire tenent. xix. ꝺi. ita ꝺñs in extra. bonif. viij. vnã ſanctã. i extra. Joan. xxij. execrabilis. §. nos itaqꝫ. vbi geſ. in extra. ſancta romana. ⁊ l3 etiã vix ferendũ ab illa ſctã ſede imponat iugum: tamẽ ferẽdum eſt ⁊ pia deuotione tolerandũ. c. in memoꝛiã. xix. ꝺi. ipſa em̃ olm eccleſiarũ mater eſt ⁊ magiſtra. xxij. ꝺi. c. ij. vij. q. j. nouacianus. c. ſi. ꝺe ſo. cõpe. noluit tñ btũs Gregorius vocari papa vniuerſalis ex humilitate. c. ecce. xcix. ꝺi. vbi ꝺicit: ego verbis pſperari nõ quero/ ſed moꝛibus: ⁊ recedant verba que vnitatẽ inflant: caritatem vulnerant.

Eccleſia romana ẽ aliarũ mater.

d ¶ Alteri. ſi em̃ iferioꝛũ iura illibata ſeruant q̃nto plus ⁊ ro. ec. in extraua. Jo. xxij. ſi fratrũ. ⁊ ſcriptũ eſt iuſtitiã noſtrã ⁊ eccle noſtre ipõſe nolum⁹ negligere: qui alio in ſua iuſtitia cõfouemus. ꝺe ſup. ne. pla. l3 ꝺ imu. ec. c. q̃m. li. vj. ideo ecclia romana nõ ſolet aliquẽ ꝑuilegiare ꝯ ſe. ar. C. ꝺ ſac. ſan. ec. l. iubem⁹ nullã. c. cũ ex officij. ꝺe pſcri. c. cum inſtantia. cũ ibi nota. ꝺe cenſi.
e ¶ Tertio ydus. i. xiij. ꝺie iulij.

grucẽter pꝛouidebit[a]. Qꝺ ſi contingat aliquã circa hoc ꝓuiſionẽ non facere p hec eadẽ ſctã ſinodus non intendit in aliquo pĩudicare[b] ſancte romane ⁊ vniuerſali[c] eccl̃ie nec alteri[d] cuicũqꝫ. Datũ baſilee in maioꝛi eccleſia in ſeſſione publica celebrata. Anno ꝺñi. M. cccc. xxxiij. tertio ydus[e]. iulij.

¶ Item aliud decretum incipiẽs.

Licet[f] dudũ hec ſctã ſinodus abolita[g] p eã gñali omnium eccleſiarũ ⁊ dignitatũ electiuaꝝ reſeruatione ꝓuide[h] decreuit: vt ꝑdictis[i] eccleſijs ⁊ dignitatib⁹ p canonicas[k] electiones ⁊ cõfirmationes

Licet. vſqꝫ ad §. cenſuit pꝛimo ponit cã ꝯſtitutiõis ⁊ dãnant gñales ⁊ ꝑticulares bñficioꝝ electiuoꝛũ reſeruatiões. ſcꝺo cõſtitutio ſuper faciẽdis electiõib⁹ ⁊ ꝯfirmationib⁹ ſine aliquo ipedimẽto. tertio vult electiõe3 canonicã reiectã p papam ex iuſta cã remitti ad eligeñ. ſecũda ibi: ſtatuit tertia ibi: verũtamen hoc decretũ cũ ſeq. factũ eſt añ diſſolutione3 cõcilij baſili. anno. ſ. a nati. ꝺñi. M. cccc. xxxvj. ix. kal. apꝛilis.
f ¶ Licet. i. q̃uis. c. licet. ꝺe offi. oꝛꝺi. c. licet. ꝺe ſup. negli. pꝛela. cum ſi.
g ¶ Abolita. ſ. c. j. §. j.
h ¶ Prouide. i. pꝛudenter ⁊ ſapienter c. pꝛouida. eo. titu. in. vj.
i ¶ Predictis. electiuis.
k ¶ Canonicas. ꝺicit Inno. in. c. q̃ſi ſi cut. eo. titu. ꝙ electio poteſt ꝺici canonica large/ ſtricte/ et ſtrictius. large: quando electio tenuit ꝺe iure naturali: quia interuenit conſenſus eligẽtiũ ⁊ electi: licet nulla fuerit ꝺe iure poſitiuo quia nulla foꝛma ſeruata eſt ſtricte: quando tenuit ꝺe iure naturali: et interuenerunt ſubſtantialia iuris poſitiui que ſunt in. c. q2 pꝛopter. eo. ti. ſ. c. j. §. ⁊ cum humane: ſed ſolẽnia omittuntur: q2 facta eſt aliquo contempto ſtrictius vero quando tenuit ꝺe iure naturali/ ⁊ interuenerunt omnia que requiruntur ꝺe iure poſitiuo: ſiue ſubſtantialia/ ſiue ſolennia non ſubſtantialia: ita ꝙ nihil deeſt ꝺe requiſitis. ⁊ ꝺicunt in. ꝺ. c. q̃ſi ſicut Inno. ⁊ Compoſ. ꝙ vbi electio eſt canonica large: l3

Electio ꝺe canonica tripliciter.

nō ſtricte vel ſtrictius ꝙ valet cōfirma
tio ſubſequēs. ita ꝙ electus cōfirma-
tus eſt vere ꝑlatus/nec tenetur renū
tiare dignitati. ſicut cōdēnat⁹ iniuſte
ad reſtitutionē rei ſue. ꝙuis de iure
ciuili ad reſtitutionē tenet. dñs tñ re-
manet:nec peccat retinendo eā ſi ſibi
nō auferat per iudicē.ar.ff. de condi.
inde. Julianus. Inno.in.c. qꝛ plerīqꝫ.
de imu.ec. Hoſt.i ſum.de ſen.ꝛ re iud.
§.quot ſunt ei⁹ ſpecies.ver.ſed nūqd
eſt hoc ſimpliciter verū.ius em̄ poſiti
uum adinuenit formā ad ſcādala eui
tanda q̄ ceſſant in caſu ꝑdicto. ꝛ ſi for
ma nō fuit ſeruata oīa ſupplent in cō
firmatione.no Hoſt.in.c.prelatoꝝ.de
accuſ. Hec opinio nō placet Archi. in
c.ſi cui.eo.ti.in.vj.ꝑ.c.nihil.e.ti.vbi dr
ꝙ male cōfirmat⁹ eſt deijciend⁹.eſt ex
preſſum in.d.c.ſi cui. ꝙ vbi electio nō
eſt canonica ꝓpter formā ꝛ ſubſtātia
lia omiſſa q̄ ius poſitiuū ꝑcipit obſer-
uari nō roborat cōfirmatione ſecuta.
videt caſus in.c.cū dilecti.§.metropo
litanus.iūcto.§.ſi vero.eo.tit.vbi hoc
vult Inno.no.Jo.an. in.d.c. qđ ſicut.
in.c.quorūdā.e.ti.in.vj.vbi em̄ funda
mentū nō eſt/nihil edificari pōt.j.q.j.
cū paulus.Jo.an.in.c.j.de poſtu.ꝑla.
in.vj.in.c.ꝙ ſit.e.ti.in.vj.in cle.ij.e.ti.
vbi Pau.Hen.in.c.poſtulaſtis.de cle.
exc.mi. Nā ſi ſententiet ꝓ aliquo ſuꝑ
aliqua re ꝙ ſit dñs nō ꝓpt hoc fit ſua.
d.l.iulian⁹.no.i.c.cū ſuꝑ.gl.j. C.de cā
poſſ.ꝛ ꝓprie.vbi Panor. cū em̄ forma
electionis ſit de ſubſtātia: vt no. Inn.
in.c.ecclia.ij.e.ti.prꝫ in.d.c.ſi cui.ꝫ.d.
§.ꝛ cū hūane. deficiēte ſubſtātia defi
cit ipꝫ totū.ar.ff.de au.ꝛ ar.le.l. ſeya.
xxxviij.di.que ipſis.ꝛ vbi certa forma
deſiderat : illa eſt ſeruāda neceſſario.
ff.de trāſac.l.cū hi.§.ſi.pretor.C. de in.
ſiſ.l.certa forma.li.x.xij.q.ij.ſine exce-
ptione.c.ſi.e.ti.in.vj.ꝫ.c.j.§.facta.ver.
ſi vero.ꝛ ſi nō tenet ꝑncipale/ nec ac-
ceſſoriū.de ſi.iſtru.iter dilectos.de no.
ope. nun c. ij. ideo ſi nō tenet electio/
nec ꝯfirmatio no. Bar.in.l. ſi conſtat.
ff.de app.niſi fieret ex certa ſcientia ꝑ
papā/aut aliū habentē poteſtatē pur
gandi oēs defectū electionis tūc valet
ar.c.ꝓpoſuit.de cōceſ.ꝑben.c.illa quo
tidiana.eo.tit.l.adoptio.ff.de adop.l.
quidā cōſulebant.de re iud.c.cū vice-
ſimū.de offi.delega.l.imperialis.§.ſi-
miles.C.de nup.cū ibi not.ꝑ not. per
Bar.in.l.item vulpianus.ff. de excuſ.
tu.ibi dic ꝙ certa ſciētia principis eq-
pollet diſpēſationi. Hen.in.c. veniēs.
de fil.preſby. Panor.in.c.nonnulli.de
reſcrip.,qđ no.in.c.paſtoralis. de offi.
deleg. in.c.cū inter. de excep.do. in.c.
diuerſis fallacijs.de cle.coniu. Et tūc
huiuſmodi cōfirmatio eſt potius da-
tio de nouo ꝙ cōfirmatio. Hoſtieñ. in
ſum.eo.tit.§.qualiter faciēda.ver.ꝛ ſa
nior.pōt tamen ſaluari opiñ. Inno.ꝙ
valeret cōfirmatio electionis nulle ex
defectu forme ſi ab ea nō fuerit appel
latum in preiudiciū opponētiū : quia
ſentētia in ipſis bñficialibus trāſit in
rem iudicatā in partis ꝑiudiciū.c.cuꝫ
dilecti. ad ſi. vnde nō poteſt amplius
defectus iuris poſitiui opponi a par-
te opponēte. tamē iudex ex officio vel
ad partis denuntiationē euangelicā
poſſet iquirere an canonice fuiſſet ele
ctus.no.Inno.in.c.cōſtitut⁹.c.ad au-
dientiā.de reſcrip. Imol.in.d.cle.j.ad
hoc.j.de paci.poſ.c.j.§.ordinarij. cum
ibi no.per Domi.late in.d.c.ſi cui. Si
aūt electio nulla eſſet ex parte mate-
rie ꝓpter crimē vel defectū ꝑſone/ꝛ di
ſpēſatio ſuꝑioris ſuperueniat ſine cō
ſenſu eoꝝ q̄ elegerūt:puta minor.xxv.
annis fuit electus ad dignitatē nō cu
ratam:ꝛ electus videns electionē nul
lam:vadit ad epm qui cū eo diſpēſat.
iuxta.c.j.de eta.ꝛ qual.in.vj. nulla de
nouo facta collatione:nec interueniē
te cōſenſu eligentiū.dicit Innoc.in.c.
innotuit.eo.ti.valere diſpēſationē ſu
perueniētē:ꝛ ꝙ poterit licite dignita-
tē retinere:qꝛ diſpēſatio cōfirmat illđ
qđ erat inualidū.ꝛ tollit impedimētū
ꝓpter qđ erat electio nulla:ergo pote
rit nūc licite retinere dignitatē cū bo-
na ꝯſciētia ꝑ.d.c.poſtulaſtis.c. niſi cū
pridem.§.ꝑſone.de renun.vbi idē no.
Inn. Tu dic ꝙ aut collatio vel electio
ꝑtinebat ad diſpēſantē.tūc ꝯtra opinio
Inn.ſi diſpēſauerit ītra tpˢ iuris cō-

Electiōis nulle confirmatio anvaleat.

puidere deberet[a]: volens ſpāles[b] ſeu particulares ipſarū eccleſiarū et dignitatum electiuarum prohibere reſeruatiões[c]: per quas libe-

ferendi: alʼs diſpenſatio poſtea facta nō valeret nec tolleret ius ſuperioris queſitū per deuolutionē.ar.l.bonoꝝ. ff.rē ra.habe.q̄ no.in.c.q̄ ſit.eo.tit.in vj.in.c.ratihabitionē.de regu.iur.eo. li.nō enī pōt diſpenſari cū aliquo in p̄iudiciū alteriꝰ not. Inno.⁊ Cōpo.in.c. dudū.j.e.tit.ſpe.ti. de lega.§.nunc de epoꝝ.in fin.ad hoc c.q̄uis.cū ibi no.de reſcrip.in.vj.q̄d no.Panor.in.c.q: diligentia.eo.ti.aut collatio vel electio nō ptinet ad diſpēſantē.tūc aut erāt eligētes/vel conferentes priuati poteſtate eligēdi vel cōferendi.q: ſciēter elegerūt indignū,ꝓpter defectū vel delictū vel nō ſeruauerunt ſolēnitates.d.§.⁊ cū humane. tūc pōt tolerari dictū Inno.q: nō poſſunt electores allegare nullitatē ex facto eoꝝ.arg.c.nulli.eo.ti.in.vj.d.c.diuerſis fallacijs.ſi vero eligētes ignorabāt defectū vel crimen tpe electionis: tūc nō credo diſpēſationē ſupuenientē roborare priorē electionē.argu.d.c. nulli.vbi electores poſſunt impugnare electionē ꝓptiā ex facto nouiter eis detecto.ſa.c.expoſuiſti.de cor.vj.not. Panor.in.d.innotuit.ſa.q̄d not.Hen. in.d.c.poſtulaſtis.ꝙ epūs nō pōt diſpēſare cū excōicato q̄ tpe excōicationis adeptus eſt bñficiū vt illud retineat: niſi ius ꝓuidēdi de illo beneficio iure deuoluto/vel alʼs ad ipm̄ ptineat pleno iure:⁊ ꝙ tali nūc habili de nouo cōferat.⁊ ſic haberet ex iſta noua collatione nō ex pma.ſic intellige.d.c.poſtulaſtis.c.cū terra.e.ti.vbi dr̄ ꝙ ſi in pſona vel in electiōis mō pctm̄ fuerit: electores tādiu i electiōe diligētiā inquiſitionis apponāt/donec vacāti eccle de pſona congrua valeāt ꝓuidere: q̄d nō poſſent ſi ſupior p ſuā ꝯfirmationē vel diſpēſatione pmā electionē roboraret

a ¶Deberet.s.c.j.§.j.ver.ſed ꝙ.

b ¶Speciales.ꝯcor.j.§.itē acceptat.

c ¶Reſeruatiões.dicit Jo.an.in addi.ſpe.ſup rub.de cō.pre.Panor.in.c. mandatū.de reſcrip.ꝙ olim ro.pō.ro faciebāt grās bñficiales.vñ in volumine decre.nō fatigamur l his.inceperūt demū dare tn̄ curialiter pmo rogādo: poſtea pcipiendo ⁊ executores dādo nec facile grauabat vnꝰ.papa eccliam: niſi de vno tm̄: vnde ponebat clauſulaſ ſi pro alio nō ſcripſerimꝰ vel eq̄pollētē patet iſta.c.cōſtitutus c. capitulum.c.ex inſinuatione.cū tribꝰ ſeq.de reſcr.ꝓcedē. tpe a prin.facte ſunt gratie datis executoribus.de pre.p illorū.t.c.dilectꝰ. ij.q.iij.de cō.pre.ꝓpoſuit.demū tēpore Inno.iiij.dabat bñficiū acceptādi. c.quia cunctis.de cō.preb.in.vj.ad q̄d fortificandū addita eſt poſtea clauſula menſis cū inhibitione ⁊ decreto: vt ibi no.⁊ terminatū eſt in cle.j.de con. pre.ſic in reſeruationibꝰ olimʼro.pon. eas non faciebant/nec vnā inuenies in volumine decretorū.not.Do.in.c. duobꝰ.de reſcrip.in.vj.inceperunt tn̄ poſtea dari ſpeciales ſup certo beneficio ⁊ p certa pſona.c.cū dilectꝰ.de iure patro.vbi fit mētio de reſeruatione legati.c.deliberatione.c.pſenti.de off. leg.in.vj.c.ſi eo tēpore.eo.ti.in.vj.vbi fit mētio de reſeruatione papali.poſt modū ceperūt gnāles: ſed qualificate ad certa bñficia.c.ij.de pbē.in.vj.in extra.Jo.xxij.execrabilis.demū gnāles reſeruationes olim beneficiorū electiuorū p extra.ad regimē.j.eo.§.itē acceptat.⁊ p regulas cācellarie. Sed cōtra olim diſpoſitio olm epiſcopatuū⁊ ſupiorū dignitatū ſpectabat ad papā c.j.xxij.di.c.plectis.xxv.di.no.Jo.an.i c.q̄ꝙ eo.ti.in.vj.facit.§.decretis.xxi. di.vbi habet ꝙ maiorū ⁊ minoꝝ ſacerdotū diſcretio veteris ⁊ noui teſtamēti ab ipſo chriſto ſumpſit exordium: q̄ Chriſtus duodecim aplos tanq̄ maiores ſacerdotes iſtituit.⁊ lxxij.diſcipulos quaſi aplos minores.⁊ ꝙ apoſtoli hanc formā ſecuti i ſingulis ciuitatibꝰ epos ⁊ pſbyteros ordinauerūt.⁊ moyſes aarō in ſummū ſacerdotē ⁊ filios eiꝰ in minores ſacerdotes elegit.vt ibi dr̄.⁊ not.

(marginal in right column: ſtꝰ.xij. / .⁊.lxxij / diſci- / pulos / hūit.)

in.c.cū eccleſia.eo.ti. Dic q romana eccłia in primitiua eccłia a principio epiſcopat⁹ ⁊ ſuperiores dignitates inſtituit.i.ordinauit.ita q vˀ.inſtituit in d.c.j.poſitū eſt preteriti perfecti tpis. no.Cōpoſ.in.c.cū acceſſiſſent.de ꝯſti. Archi.in.d.c.j.ſic in primitiua eccłia epi ad regēda loca trāſmiſſi oīa ꝓui debāt:ita intellige Jo.an.in.d.c.ꝙ. vt ipſe no.in.c.qđ alicui.de regu.iur. in.vj.in mercu.Hen.in.c.querelā.eo. ti.Dic etiā q epiſcopatuū ⁊ ſuperioꝝ dignitatū diſpoſitio ad ſolū papā ſpectat in noua creatiōe ⁊ erectiōe.Sol⁹ em̄ pōt erigere epiſcopatū aut ſupiorē dignitatē:vt no.in.c.qđ trāſlationē.de offi.lega.in.c.ſicut vnire.de exceſ.prela.ſic pōt intelligi predi.§.decretis.⁊.d.c.j.xxij.di.vt ibi no.Sed ex quo eccleſia cathedralis eſt erecta nō inuenies ius quo papa eā ſue diſpoſitioni reſeruauerit.ſemꝑ em̄ fuit idē prouiſuʒ ꝑ electionē/vel cleri/vel populi/vel vtriuſq̄ ſm varietatē tēporū.lxj.lxij.⁊.lxiij.di.quaſi ꝑ totū. Naʒ mortuo iuda apoſtolo alij apoſtoli ꝓceſſerunt ad electionē:⁊ ſors cecidit ſuꝑ mathiā.Act.j.xxj.diſt.cleros.xxvj.q.ij.nō ſtatim.deinde ro.pon.electiōes a fratrib⁹ fieri voluerūt.lxj.lxij.⁊.lxiij.di.ꝑ to.⁊ ſacra generalia concilia.viij.q.j.epō.lj.di.qui aūt aliquo.de elec.ꝑ to.⁊ impator.l.ſi quēq̄.C.de epiſ.⁊ cle.⁊ reges frācorū ſemꝑ ꝓ electiōib⁹ inſudauerūt:vt refert Uincē.bſpe.hyſ.li.xxij.c.xxiij.de clodoueo primo frācie rege xp̄iano:qui cōuocatis aureliauis ſui regni p̄latis:iter quos erat ſctūs melon⁹ ſtatuit electiōes ⁊ cōfirmatiōes fiēdas eē ſm canones antiquos.ſimiliter rex karol⁹ magn⁹ ſtatuit.c.ſacroꝝ.lxiij.diſ.⁊ philipp⁹ deodat⁹ auus bti Ludouici.nec inuenies q a pricipio eccłie vſq̄ ad tpa dicti bti Ludouici frācoꝝ regis romani pō.ſe de electiōib⁹ p̄latuꝝ intromiſerit:ſʒ qꝛ tūc niſi ſunt electiōes īpedire et onera pecuniaria bñficijs īponere iterū decreuit electiōes in ſuo regno fieri debere/ex actiōeſq̄ ceſſare:q̄ decreta inuiolabiliter obſeruari fecerūt Ludonic⁹ hutin/⁊ Johānes:multiq̄ alij reges frācoꝝ.Nec ob.c.bñ nouit.lxj.diſ.vbi gregori⁹ ꝓuidit eccłie abrutceñ.in.c.reatina.lxiij.diſ.leo ꝓuidit eccleſie reatine:qꝛ ibi nō per reſeruationē:ſʒ ex negligētia vel remiſſione eligētiū facta fuit ꝓuiſio.illi em̄ epiſcopatus lōgo tēpore vacauerāt/nec poterat adhuc aliquis idoneus inueniri:iō papa appoſuit manū.ſic intellige.c.ꝙto.cū duob⁹ ſequētib⁹.c.pricipali.lxiij.di.vbi ad papā eligeñ.remittūt electiōeʒ quo etiā caſu bene faciet ſi remittat electionē ad eligeñ.vt in.c.obitū.⁊.c.ſequē.lxj.di.vbi lʒ papa Gregori⁹ ſciuiſſet vacationē panormitane ⁊ cathaneñ.eccłiaꝝ noluit eis ꝓuidere:ſed remiſit electionē ad eligeñ.⁊ in d.c.ꝙto.⁊.c.ſequen.in.c.ex literis.in fi.de exceſ.p̄la.in.c.cōſiderauimus.in c.innotuit.e.ti.papa remittit electionē ad eligeñ.j.vˀ.verūtamē.qꝛ nō pōt habere noticiā de ꝑſonis vbilibet ꝓmouēdis:ideo dʒ dimittere hmōi prouiſiones eligentib⁹ qui habēt noticiā illorū q̄s debēt eligere.ad hoc bo.tex.in.c.bone.ij.§.qꝛ vero.de poſtu.prela. Itē cū ep̄atus videtur eſſe de iure poſitiuo.nam olim tpe chriſti nō erāt ꝓprie epiſcopi:ſed ꝓpter ſciſma apoſtoli cōgregato concilio p̄ſbyterorū ſtatuerūt vt ordinarent̄ epiſcopi q̄ eſſent ſuper alios.vnus em̄ volebat preferri alteri dicēs ſe eſſe meliorē:qꝛ fuerat baptiſatus a petro.alius qꝛ fuerat baptiſatus a paulo ⁊ ſic fiebat ꝑ eos ſciſma:ad qđ ſedandū fuit ſtatutū inter apoſtolos ⁊ alios:vt ex p̄ſbyteris eligerentur aliqui qui vocarentur epiſcopi:quib⁹ alij obedirent.vt in.c.cū olim.xcv.di.cū ibi no.per Archi.⁊ epi ſcopi in ſuis dioceſibus ſunt pape vicarij.ij.q.vij.puto.de preſump.māda ta.no.Archi.in tractu ꝯtra hereticos vbi dicit q papa vt ſupremus iudex omniū ordinarioꝝ pōt inhibere ⁊ reſeruare.de peni.diſtin.vj.c.j.in fine late per Gal.de peruſio i tractatu reſeruationū.Uidet̄ ergo q pro libito poſſit papa reſeruare oēs epiſcopatus dicit Panormitanus in.c.fina.de cōfir

Ep̄at⁹ ⁊ alie digni tates a q̄b⁹ fuerūt ordi nate.

Juda mortuo fctā ē electi.

Clodoue⁹ p̄mus rex frācie xp̄ianus.

Electio cathedral eccłie a papa ad eligentes remitti debet.

Epi ſūt vicarij pape.

mati de vtili:ꝙ epiſcopi ſucceſſerūt in
Epi re locū apoſtoloꝝ.c.in nouo.xxi.diſt.c.
preſen quoꝝ vices.lxviij.di.c.videtes.xij.q.i.
tant ⁊ xp̄s nō tribuit poteſtatē ſoli petro:
apl̄os dū ſibi ſpecifice dixit. Paſce oues me
as vt.d.c.i nouo.c.ita dn̄s.xix.diſt. oi
bus eñ apoſtolis dixit. Accipite ſpiri
tū ſanctū:⁊ quoꝝ remiſeritis peccata.
⁊c.Joh.xx.Et quecūqꝫ ligaueritis in
terris⁊c.Math.xviij.Et euntes predi
care euāgeliū ⁊c. Math.vlti. Sed pe
trū cōſtituit principē apoſtoloꝝ/dicē
do ſibi ſeorſum Paſce oues meas: vt
dictū eſt Joh.vlti.c.ſignificaſti.eo.ti.
Eccl'ie ptās apud quem eſt. Cōpoſ.⁊ Panor.in.c.trāſlato.de cōſti.
iō poteſtas eccleſiaſtica eſt penes to-
tā eccleſiā vniuerſalē:ſed debet expli
cari per papā tanqꝫ ꝑ caput:niſi in de
fectū pape.ſ.de aucto.ſa. con.c.j.⁊.ij.
cū ibi not.vn̄ nō poſſet papa remoue
re oēs epiſcopos ſi vellet:cū repreſen
tēt omēs apoſtolos.nota in.c.per pri-
cipalem.ix.q.iij.ſic nec reſeruare om̄s
epiſcopatus cū ex hoc turbetur eccle
ſia.Et ſi dicat̄ quomodo apud papā
libera eſt diſpoſitio beneficioꝝ.c.ij.
Bn̄ficioꝝ diſpōē apd papā q̄liter intelligitur. de prebē.in.vi.cle.j.vt lite pē.illud in
telligitur de vacantibus beneficijs
nō de plenis/⁊ de vacantibus in cu-
ria.Itē eſt apud eū libera diſpoſitio
ſꝫ quid:videlicꝫ ꝙ poſſit libere diſpo
nere de oib' cū viderit ex cauſa iuſta
⁊ rationabili:nō indiſcrete.ſicut in ſi
mili dicit glo.in.c.relatū.de ꝓbendis
ꝙ lꝫ apud ordinariū ſit libera diſpoſi
tio beneficioꝝ ſibi ſubiectoꝝ.de off.
ordi.cōquerente.tn̄ illa liberalitas at
tēditur dūtaxat vt de illis poſſit pro
uidere cui velit:dūm tamē idoneo.c.
graue.de preben.non poſſit pro ſe re-
tinere/vel illicite de illis diſponere.
Inſuper cōſiderandū eſt ꝙ inter ep̄m
⁊ eccleſiā ſuam eſt matrimoniū ſpiri
tuale.c.requiſiſti.de teſta.in extraua.
Jo.xxij.ſi fratrū.ideo eligendus eſt a
ſponſa volūtarie:cū ꝑ electionē initie
☞ tur huiuſmodi matrimoniū:firmet̄ ꝑ
confirmationē:cōſummetur ꝑ ꝯſecra
tionē.de trāſla.ꝓla.lꝫ.Nō ergo ex re-
ſcriptio principis petatur tale matri
moniū inſtar nuptiarū carnaliū.C.ſi

nup:ex reſcrip.pe.l.i.nec det̄ inite ſpō
ſe ſpōſus.lxi.di.nullus inuitis.⁊ vide
ſingulare dictū Inno.in.c.innotuit.eo
ti.ꝙ in electionib' papa vtit̄ plenitu
dine poteſtatis:qua nō eſt generali-
ter vtendū:ſꝫ ex cauſa dūtaxat. ⁊ hoc
eſt qđ voluit hic decretū baſilieñ.ꝙ in
literis aplicis illa cauſa nominatim exp̄
matur.Vn̄ dicit de gerſon in tractatu
de eccle.ptāte.Meminerit ſumm' pō Papa ad q̄d hꝫ tā-
tifex datā ſibi a deo poteſtatē ſummā tā ptā-
in eccleſia ad edificationē eius nō de tem.
ſtructionē:nō ꝯfuſionē ordinis hierar
chici:nec velit tot iura/tot leges/tot
decreta/⁊ decretales ſummoꝝ pōti-
ficū⁊ generaliū cōcilioꝝ tātis vigilijs
edita ad ꝓuide ⁊ vtiliter regendā ec-
cl'iam ꝑ electiones/⁊ collationes cano
nicas vnico verbo reſeruatorio ſub-
uertere.arg.l.ſi qn̄.C. de inof.teſta.c.
eccl'ia.ij.eo.ti.q̄ ꝗdiu obſeruata fue-
rūt eccl'ia dei fruct' honoris ⁊ hone-
ſtatis felici vbertate produxit:diſcipli
ne eccleſiaſtice vigor ꝓſtetit.⁊c.ſ.in ꝓ
he.§.quib' ad plenū.ver. qui ꝗdiu:
vbi enumerātur incōueniētia q̄ pro-
uenijūt ex huiuſmodi reſeruatioib' ⁊
gratijs expectatiuis. ⁊.j.de colla.c.i.
tot iura eſſent ludibrio:qđ eſſe nō de-
bet.C.de bonis q̄ liber.l.fina.§.vbi āt
c.cōmiſſa.§.porro.eo.ti.in.vj.⁊ de codi
cib' deleri deberēt.q̄d eñ mēbranas
occupāt cū nō habeant accepta.c.ſi ro
manoꝝ.xix.diſt.et ipſe papa eſt q̄ iu
ra debꝫ tueri.vt.d.§.decretis.xxv.q.i.
ꝑ totū.vn̄ dicit Grego.ſi ea deſtruerē
q antecesſores nr̄i ſtatuerūt:nō ꝯſtru
ctor ſꝫ euerſor eē iuſte ꝯprobarer.teſtā
te ꝟitatis voce q̄ ait.Om̄e regnū in ſe
diuiſū nō ſtabit xxv.q ij.ſi ea deſtrue
rē.⁊ dicit Iſidor'.Juſtū ē ꝓncipē ſuis
obtēperare legib'.c.fi.de reſcrip.l.vj.
tūc eñ exiſtimet ſua iura ab alijs ſer-
uanda qn̄ ipſe pri' eis reuerentiā pre
bet.c.Iperatores qđ eſt palea.ix. diſt. Papa an ſit ſolut' legib'.
⁊ dn̄s ieſus improperauit eis qui ipo
nūt alijs onera grauia ⁊ iportabilia ⁊
digito ſuo nolūt ea mouere.Mat.xxiij
xxvj.q.vij.alligāt.vn̄ ꝗtū ad dei iudi-
ciū papa nō eſt ſolutus legibus ꝗtū
ad vim directiuā earū:⁊ debet volūta

ius nō coactus eas ſeruare. & ipſe eſt ſupra legē inīq̃ cum expediens fue rit pōt eam mutare & in ea pro loco et tpe diſpenſare. & licet habeat plenitu dinē poteſtatis.c.illa.eo.ti.c.q̃to. cuz ibi no.de tráſla.p̄la.de qua hoſt.ſcri bit de cōceſ.p̄bē.propoſuit.de vo.ma gne.qui filij ſunt legi.per venerabilē. geſ.in extra.Joā xxij.ad onus: tñ non debet ea vti ſine cauſa: vt dictū eſt: q2 iura ſunt fundata ſup ratione.c. con ſuetudo.j diſt. hoſtie.in.c. ad decorē. de vſu pal.Joā.mona. in extra. boni. viij.vnam ſanctā Jo.and.in.c.de mul ta.de prebē. vbi dicit q̃ princeps non debet ſine legitima cauſa ꝯ ius ſcri bere vel ſtatuere. al's faciēdo nō facit vt bonus paterfamilias ius poſitiuū violādo. Data eſt eñ ſibi ptās paſcen di oues nō turbandi: & debet ꝓcedere ex rectitudine iuſtitie & eq̃tatis. nō ex affectione ſpāli. Uñ xp̄s cui⁹ vicarius eſt in terris nō venit ſoluere legē/ſed adimplere. Matth.v.c.xj.q.j. magnū. xxv.q.j.ideo.§.his ita. et licet oīa poſ ſit: non dꝫ ꝑmittere clauē diſcretio nis.no.hoſt.in.d.c.q̃to.ad hoc no.in c.ad ap̄lice.de re iud.in.vj. plenitudo nāq3 poteſtatis in executione bonita tis nō auctoritate prauitatis cōſiſtit. al's mutato vocabulo non plenitudo poteſtatis: ſed tēpeſtatis diceret. Re ſtringitur ergo ſub ratione ptātis.xj. q.iij.illa.& ro.ec.q̃ mater eſt iuſtitie in nullo ab ea diſſentire videat & ſub ra tionis equabilitate oīa moderētur.d. §.his ita.ver.itē gregorius. Nam vi demus q̃ ſi alicui poteſtati tribuatur plenū arbitriū nō pōt ꝓpterea ex tali plenitudine cōtra rationē aliq̃d indi ſcrete facere.l.creditor.§. luci⁹ titius. ff.man.no.in.c.cūm.eo.ti.Bar.in.l.fi liusfamilias.ff. de dona. in extra. ad reprimēda.no.in cle. ſepe.de v̄bo.ſig. Panor.in.c.j. de cōſti.q̃d no. de ligni. in cle.paſtoralis.de re iudi.cardi. flo. in tractatu ſup vnione eccl'ie vbi ve hementer inſurgit ꝯ iſtos blāditores dicētes papā poſſe oīa: dicēs eum nō poſſe niſi q̃d licet non quod libet. & di cit q̃ ex his blādimētis infiniti ſurre

Papa nō pōt facere quod libet.

xerunt errores. pape eñ inferiorū po teſtates vſurpāt q̃d nō fecit Petrus. nam q̃uis eſſet princeps ap̄lorū & pa pa ſanctiſſimus: cōtentus fuit antio chiana ſede cū titulo principatus. Cū ſerio aūt vidit magnā neceſſitatē vigere: ſe res po tranſtulit romā. & illa ſede contentus teſta alios ap̄los in ſibi cōmiſſis ꝓuincijs tes nō non turbauit.vij q.j.mutationes. & lꝫ vſur q̃ſtione legaliū mota in eccleſia hiero pauit. ſolymitana ipſe. b. Pe. hieroſolymis eſſet. Beatus tñ Jacobus loci preſul ꝓtulit ſuiam diffinitiuā ſup illa lega lium q̃ſtione.ac.xv.nam vt dicit ibidē Ly. & Uin.in ſpe. hyſt.lib.ix.c.xj. quia q̃ſtio erat mota in eccl'ia hieroſolymi tana: cuius Jacobus erat ep̄s/nec po terat ad aliū trāſferri: niſi per appella tionē: protulit ſniam & vide glo.no. in c.inter corporalia.de trāſla.p̄la.in ver. diuina.q̃d fit auctoritate pape dicitur fieri auctoritate dei. cū ex iuſta cauſa facit alleg.xxiiij.q j.q̃cūq3.&.q.iij.ſi q̃s non recto.dicit itaq3 de gerſon vbi.s. ceſſent reſeruationes & gratie expecta tiue: que nō ex charitate: ſed ex cupidi tate ambitioſa et auaritia q̃rente que ſua ſunt creſcētibus b̄ficiorum dota tionibus impudēter excreuerūt et ro. pon.dictamē tantorū pō.totius eccl'ie vel cōcilij generalis circa ꝓuiſionem b̄ficiorū ſequat vti moyſes q̃ deo fa miliariter loq̃bat ſicut amic⁹ amico. Audiuit etiā cōſiliū iethro gētilis ho minis in regimine totius ſynagoge. Exod.xviij.vbi ſic habet. ſtulto labore cōſumeris tu & pp'ls tuus qui tecū eſt vltra vires tuas eſt negociū.ſol⁹ illud non poteris ſuſtinere: ſed audi verba mea atq3 cōſilia: & erit d̄ns tecum.eſto tu pp'lo in his que ad deū pertinēt: vt referas que dicuntur ad eū: oſtēdas q3 populo cerimonias & ritū colēdi viāq3 ꝑ quā ingredi debeāt &c. Prouide aūt de oī plebe viros potentes et timētes deū in q̃bus ſit veritas. & qui oderint auaritiam. & cōſtitue ex eis tribunos et cēturiones &c. quibus verbis repro bantur iudicia minora in moyſe. am plius ergo in ſummo ponti.qui nō eſt cōſumēdus in cōtinuis cauſarū occu

ra[a] in eiſdē eligendi et cōfirmandi facultas impediri[b] poſſet: quoꝗ ad

pationibus: in bn̄ficioꝝ reſeruationibus: ⁊ gratijs expectatiuis: annatarū exactionibus ⁊ ſiſibus: relicta oī cura ſollicitudine vł ſtudio de oī illo quod ſpūale eſt: qđ diuinū eſt: qđ fidē cōcernit: religionē xp̄ianam et moꝝ reformationē ad hoc. ſ. de coll.c.j.§.cui ret. verſi. romanicꝫ. de cau.ca.j.ibi. ⁊ qđ vniuerſo. ⁊ dimittat inferiores p̄latos ſua officia exercere. q̄ ſunt vocati in partē ſollicitudinis. iij.q.vj.multū.d.c.mādata.c. decreto. ij.q.vj. Vn̄ dicebat Panoꝛ. in.c.mādatum. ꝙ olim poterāt ordinarij multū cōqueri: cū ex reſeruatione Ro.pōti.et ex lr̄is expectatiuis ius cōferēdi erat quaſi abdicatū ab ipſis. qđ eſt ȝtra.c. ecce.xcix.di. q꞉ non dꝫ papa ita ꝓuidere ſuis cōmodis ſeu vtilitatibꝯ ro.curie, cū tāto graui p̄iudicio ordinarioꝝ. pulcher tex. in.d.c. ideo.§. his ita. ver. itē gregoꝛiꝯ.et ordo eccleſiaſticus cōfunditur cū ſua iuriſditio ⁊c.c.peruenit.xj.q.j.j.de colla.c.j. circa princi. de cau.c.j. Nam etiā ex iure antiq̄ ordinarius dꝫ grauari cū papa cōfert bn̄ficia ad ipſiꝯ collationē ſpectātia: vt.d.c.mandatū.cū duobꝯ.c.ſeq.q꞉ collatio cēſetur quedā donatio: cū ordinarius vtaꝛ liberalitate in conferēdo: vt.d.c. relatū.c.fi.de offi.vica.in.vj. hinc dicit gl.in.c.cū olim.de maio.⁊ obe.ꝙ collatio bn̄ficioꝝ cōputaꝛ inter fructꝯ. merito ergo grauaꝛ cū priuaꝛ hac liberalitate ⁊ facultate donandi. Sed opponunt plurimi nolētes ad ordinarios remitti miniſtroꝝ eccl̄iaſticoꝝ inſtitutiones. neꝗ per electionē neꝗ ꝑ collationē expꝛtū eſt inquiunt ꝙ turbarēt oīa vēderēt/ diſſiparēt partiꝫ carnali affectione: partim auaritia et ambitione. partim ſeclari ꝑtāte tracti indignos et illiteratos ꝓmouerēt. de lr̄arū ſtudijs actū eſſet. ī promptu eſt rn̄ſio. inq̄ꝛ de Ger. vbi.ſ. corrigeret ſummꝯ pōtifex abuſꝯ hmōi ⁊ auctoritatꝫ ſeueritate ſuprema vigilāter adhibita pōeret aſpa ī vias: planas: deponeret potētes itruſos de ſede: ⁊ exaltaret humiles ſine pce vel munere. hoc em̄ eſt architectoris officiū.ſ.c.j.in p̄n. dū vo deccat in his ſummꝯ pōtifex: q̄s miniſtroꝝ corrigere vel p̄ſumet vel poterit. dicēs ꝙ hoc poterit ȝciliū gn̄ale. vide ꝙ nec crebro nec facile immo hodie nꝛ̄atenꝯ habeꝛ vix nēpe ſtatuit libēter aliq̄s ſibi correctionis iudiciū.

a ¶ Libera.no.ꝙ electiones ⁊ confirmationes debēt eſſe libere.ſ.c.j.§. ad tollendum cum ibi not.

b ¶ Impediri. vnꝯ eſt effectꝯ reſeruationis: ꝙ ligabat manꝯ ordinarij ſine inhibitione ⁊ decreto. vt vult archi.in c.fi.de ȝſue.in.vj. vbi dicit ꝙ parta ſūt bn̄ficia eſſe reſeruata ⁊ vacare ī curia: ⁊ ī iſtis manꝯ ordinarioꝝ ligaꝛ abſꝗ decreto. de p̄bē.c.ij.in.vj. ergo ⁊ ī reſeruatis. Archi.in.c.j.de cōceſ. p̄bē.in.vj. facit qđ legiꝛ ⁊ not.in.l.nō dubiū.C.de legi. vbi dicit Bal. ꝙ qn̄ lex ſtat in finibus ꝓhibitionis tacite incluſa cenſeꝛ clauſula de nullitate. vn̄ nō eſt neceſſariū ꝙ lex ꝓcedat vltra annullādo: nec caſſando vel inutilē actū reddēdo cū ſit idē: q꞉ ſꝑ ſubintelligiꝛ ip̄o iure. idē la. ⁊ domi.in.c.ſi eo tp̄e.eo.ti.in.vj. qn̄ papa bn̄ficiū a ſe cōferendū reſeruat. tūc em̄ illud de manu ordinarij collatoris accipit ⁊ videꝛ inhibere. nec hꝫ ampliꝯ collatoꝛ ꝑtātem cōferēdi.c. vt nr̄m. de ap.d.c.ſi eo tp̄e. Inn̄.in.c.cū in. de ȝſti. Henri.in.c.dilectꝯ.ij.de p̄bē. Frede.in tract.ꝑmu.q.j. Panoꝛ.in.c.eccl̄ia.ij.vt lite pē. ſic ⁊ ſola inhibitio pape annullat poſtea geſta.c.ſ. ītatis. in fi.de do. ⁊ cōtu. Inno.⁊ cōpoſt.in.c. nihil.eo.ti. Henri.in.d.c.dilectꝯ. Jo.an.⁊ Panoꝛ. in.c.cōſtitutꝯ, de ȝceſ. p̄bē. Sed Jo.an. aliter vult in.d.c.ſi eo tp̄e.ꝙ ſola reſeruatio ſine inhibitione nō liget ordinariū: ſed reſeruatio cum notificatione ⁊ inhibitione bn̄ afficeret. facit capl̄m ſi caplo.cū ibi notatis. de cōceſ.p̄ben.in vj. Aliud eſt in manꝯ appoſitione pape: q̄ continet in ſe inhibitionē ⁊ decretum. Inn̄.in.d.c.vt nr̄m. dictū Jo. an. eſt verū in reſeruatione legati q̄ minꝯ afficit q̄ reſeruatio pape, no. Jo. and.

Bn̄ficioꝝ collatio cōputaꝛ inter fructꝯ

Reſeruationis effectus qualiſ eſt.

c.hi qui.de p̄rebē.in.vj.in nouel. ideo minus durat.de offi.le.p̄nti.eo.li.ſic ⁊ decretū legati nō ligat ignorātes. no. Jo.an.in.c.ſi aplice. de p̄bē.in.vj. vbi docto. Ali⁹ eſt effect⁹ reſeruationis q: impetrātes bñficia reſeruata tenētur facere mētionē de reſeruatione p̄ſertim ſpeciali.alr̄s collatio eſſet ſurreptitia.c. cū olim: vbi Pañ. de re iud. vbi collatio pape eſt ſurreptitia. q: cōtra ordinationē pape facta fuit. Jo.cal.in c.cū dilect⁹.de iu.pa. ipſa tñ nō impediret ꝑmutationē. ſicut nec gr̄a expectatiua cū inhibitione ⁊ reſeruatione executoꝛis.c.j.de re.ꝑmu.l.vj. q: ſicut lr̄e bñficiales ſunt reſtrigēde.c. q̄uis. c.ſi motu ꝓꝓꝛio.c.ſi pluribus.de p̄re. in

Reſeruationes ſt odioſe

vj.ſic et reſeruationes:odioſe eñ ſunt q: ꝑ eas dat̄ via ad vacatura ⁊ p̄iudicant ordinarie p̄tāti.no.in.d.c.p̄nti.lꝫ ꝯ̄riū teneat Henri.in.d.c.dilect⁹.ij. de p̄re.ſiue fiat ꝑmutatio in manib⁹ ordinarij:niſi reſeruatio eſſet fauoꝛabilis: dico aūt eā fauoꝛabilē non q̄ facta eſt motu ꝓꝓꝛio: vt vult Frede. in tracta. ꝑmu.q.j. ſed vbi de nulli⁹ iure querit̄ ſed tm̄ de iure pape: vt dicit Ja. in.d.c. ſi eo tp̄e.⁊ hoc caſu bñficia taliter reſeruata:nec ꝑ ordiariū: nec ꝑ legatū p̄nt ꝯferri etiā titulo ꝑmutatiōis ſicut nec vacātia in curia Frede.q.ij.ꝑ.in ex̄ua. Jo.xxij.execrabilis.§.que oīa.in extra. dudū bñ.xij.ſiue fiat ꝑmutatio de bñficijs reſeruatis in manibus pape nō facta mētione de reſeruatione.in caſu quo ꝑmutatio ꝑ reſeruationē non violat̄:valet ꝑmutatio.p̄ro.in.d.c.j.de re. ꝑmu.in fi.cū dicit nullaten⁹ impediri. et ſic oē impedimētū tollit:cū ſit ꝑmutatio coꝛam ordinario.multomagis ſi coꝛā papa et hoc placet: lꝫ aliter dicat Frede.in tracta.per.q iiij.not.Gaſ. de peruſio.in tract.reſerua.⁊ vide archi. in.c.ſi poſtq̄.de p̄re.in.vj.vbi dicit: ꝙ ſi papa poſt collationē canonicat⁹ alicui ꝑ eū factā ſub expectatione p̄bende vacature ipſam p̄bēdā cōferat alteri nō facta mētione de p̄rimo ꝙ nō valet collatio:q: ſurreptitia.ar.c.ſi bñficia.de p̄re.in.vj ⁊.d.c.cū olim. nā p̄rebenda erat affecta ⁊ reſeruata p̄rimo: et habebat ad eā ius ad rē qd nō intēdit papa tollere:etiam ſi ſcriba: motu ꝓꝓꝛio:vt no.Ja.in.d.c.ſi poſtq̄:q: motus ꝓꝓꝛius tollit ſurreptionē: ſed nō alteri ius q̄ſitū: ſiue in re:ſiue ad rem. ar.c.q̄uis.de reſcrip li.vj. ⁊ qd ibi no. Ja.⁊ p̄ſumitur papā fuiſſe oblitū.facti

Papā capit obliuio.

eñ ſui obliuiſci pōt.vt no.i.c.j.de ꝯſti. in.vj.poſſet tñ ſi vellet ꝯferre alteri nō obſtāte affectione:et hodie ponuntur clauſule reſeruātes ius expectātiū: ſꝫ in dubio niſi expꝛimat nō p̄reſumitur velle derogare iuri alteri⁹ non ex defectu p̄tātis.ſed volūtatꝫ:vt dicit Domi. ſi.dicit Bal.in.l. reſcripta.C. de p̄reci. impe.offe. ꝙ reſcriptū ꝯ̄ ius eſt nullū nō ex defectu p̄tātis p̄rincipis:ſed voluntatis.nam p̄ſumit̄ ceſſare volūtas ſcribētis ꝓpter clauſulā derogatoꝛiā legis.l. nec dānoſa.C. de p̄re.ipe. offe. ſi ergo p̄nceps illi clare derogaret cū diſpoſitio illi⁹ ſit de iure poſitiuo: valeret reſcriptū.ff.qd q̄ſ.iu.l.iij.§.ſi is ꝑ quo.c.ex parte.de capel.mo.cū ibi no. Alius effect⁹ reſeruationis eſt ꝙ impedit optionē.arg.dicti.c.vt noſtrū.d. ca.eccleſia.de p̄re.inter cetera.ſicut in vacañ.in curia nō habet locū optio.c. fi.de cōſue.in.vj.ita nec in reſeruatis. de quo dic:vt ibi ꝑ doc.ꝑ Gaſ. in trac.

Unio an ipediat ꝑ reſeruationem.

reſer.⁊ impedit reſeruatio vnionē ſaltem illā.ſuſpēdit durāte ipſa reſeruatione.in extraua.Jo.xxij.dudū.La.in ca.deliberatione de offi.lega.in.vj. de ro.deci.xix.⁊.doc.alij cōtra.vt not.Jo. and. ⁊ Pau. in clemē.fi. de reſcriptis. Frede.cōſi.cvj.vbi dicūt ꝙ per vnionē p̄reiudicatur expectāti : quātomagis reſeruatione. nam ꝑ eam nō acquirit̄ ius pape: ſed ſolū p̄reiudicatur ordinario:vt dicit Archi.in c.ij.de p̄re.lib. vj.⁊ dicit Frede.vbi.ſ.ꝙ ep̄s poteſt ex cauſa licita ⁊ nō in fraudē vnire eccleſiam cui⁹ collatio eſt ad ſe.apo. deuoluta.no.Panoꝛ.in.c.ſicut vnire.de exceſ.p̄la.in.c.cōſultationibus de dona. q: licet ꝑdiderit ius. ⁊ deuolutum ſit ad papā:non tñ ius vniendi.Collatio eñ reſpicit titulū : vnio vero ꝓꝓꝛietatem beneficij:⁊ ſi talē vnionē neceſſariā omitteret ep̄s poſſet repꝛehēdi de

negligētia.c.vlti.de eccle.edi. Nec ob.
qđ no.Jo.an.in.c.ſi tibi.de p̄bē.in. vj.
vbi dicit ꝙ qui non pōt cōferre nō pōt
vnire vel aliter ordinare: quia ibi iam
erat queſitum ius alteri.domi.tamen
ibidē ſentit contra
Frede.ꝙ oparet re-
ſeruatio.d.effectus
vbi licite ⁊ in caſib⁹
permiſſis fieret.

uerſus hoc decretū romanus pon
tifex nihil attēptaret[a] niſi ex ma-
gna rōnabili ⁊ euidenti cā[b] in lr̄is

a Attemptaret.
ſ.§.c.j.§.j.verſi.decreuitq̄.
b Cauſa.Quid ſi papa ex cauſa no
minatim exp̄ſſa reſeruauit prelaturā
an ipſo moriuo expiret reſeruatio. ſi
reſeruauit ſibi ſic. ſi collationi ap.nō.
capit. ſi gratioſe.de reſcrip.in.vj. vbi
Archi.Guil.⁊ Geſ.⁊ Flo.in clemē.j.de
pba.aliud.in gratia facta.c. ſi ſup gra
tia.de offi.deleg.in.vj.⁊ in cōmiſſione
Bñfi-ciū va cans qh̄ cōmit tiť ꝯfe rēdū.
data alicui de cōferēdo bñficiū vacās.
c.ſi cui.de p̄ben.eo.lib.not. Archid.in
c.ſi apoſtolica.de p̄ben.in.vj. vbi dicit
ſatis eſſe ꝓuiſum per papā de bñficio
vacāte in curia qñ per viā cōmiſſionis
ꝓuidit.ideo ſe.ap. va.ordinarius non
ꝓuideret.Sed nunq̄d ſi ꝓuiſio bñficij
reſeruati facta ꝑ papā non tenuit: vel
ꝓpter indignitatē ꝑſone: quia irregu
laris vel illegitimus: aut q̄ papa illi
cōtulit:ſed ante cōſenſum p̄ſtitū mor-
tua eſt: aut eſt aliud bñficiū aſſecuta:
redeat ptās ad papam vel ad eligeñ.
Si papa reſeruat motu proprio in fa
norē eccleſie.ex quo collatio pape non
habuit effectū/non pñt eligētes ſe in-
tromittere in illa vacatione:⁊ poterit
papa ꝓuidere cū ſemꝑ duret cā reſer-
uationis.c. ſi cōpromiſſarius.c. ſi ele-
ctio.eo.ti.in.vj not.Oldr.ꝯſ lvij.q̄ ex
quo papa ſemel ſe intromiſit de illo
bñficio inferior ſe intromittere nō pōt
in illa vacatione.ar.c.vt nr̄m. de ap.c.
ſi eo tpe.eo.ti.in.vj.Si ꝟo reſeruat ad
inſtan.alicui⁹ ⁊ pro certa ꝑſona: tūc li
cet collatio nō habuit effectū redit ad
eligeñ. poteſtas: quia cā reſeruatio-
nis ceſſat. ⁊ intēdebat ꝓuidere tm̄ illi
ꝑſone exp̄ſſe in cuius fauorē reſerua-
uerat. ideo cum illa ꝑſona non poteſt
habere dignitatem redit ptās eligēdi

ad eligeñ.q̄ ceſſante cauſa ceſſat effe-
ctus.de ap.cum ceſſante.c.poſt trāſla-
tionem.de renun.cum ſi. facit qđ not.
Inno.⁊ Panor.in.c. inter dilectos. de
exceſ.p̄la.Cōpoſt.in.c.capitulū.de re-
ſcrip.in gl. magna.
ver. itē quid ſi pro-
uiſio. Archi.in.c.ſi.
de tēpo.ordi.in. vj.
Gaſ.in trac.reſer.§.
iij.q̄ro.⁊ ſeq. qđ no.
la.⁊ domi.in.c.ſi tibi abſenti.de p̄ben.
in.vj. vbi dicunt ꝙ ſi ordinarius cōtu
lit beneficiū.b.⁊ anteq̄ ille acceptaret
papa illud cōtulit alij vel cōferri man
dauit cum clauſula ſi non erat alteri
tempore date ius q̄ſitum. deinde di-
ctus.b. recuſauit acceptare ꝙ iterum
ordinarius poterit ipſum bñficiū con
ferre:quia collatio pape erat ſubrepti
tia. cum erat illi.b. acquiſitū ius ſaltē
ad rem ad bñficiū per collationē ordi-
narij adeo per papā hoc tacito facta
collatio nōvaleret.vt.d.c.ſi tibi abſeñ.
c.ſi poſtq̄.de p̄ben.in.vj.ergo illa col-
latio papalis nulla erat. ⁊ ꝑ cōſequēs
nō potuit impedire collationē fiendā
in poſterū per ordinariū.c. non p̄ſtat.
de reg.iu.in.vj. Sed ſi papa cōmēdat
alicui hm̄ōi dignitatē reſeruatam: an
expirata cōmenda redeat poteſtas eli
gendi ad eligētes.Frede.in tract.ꝑ.q.
xv. dicit ꝙ nō q̄ per cōmendā non eſt
plene ꝓuiſum dignitati. ⁊ durāte cō-
menda vacat bñficiū de iure.licet non
de facto.not. Archi.in.c.q̄ plures. xxi.
q.j.nec etiam interim ordinario curre
ret tēpus ad cōferendū cum no poſſet
cōferre.Archid.in.c.nemo.eo.ti.in.vj.
deci.ro.xxvij.nec habet cōmendatari⁹
ius in beneficio cōmendato.no.cōiter
docto.in.d.c.nemo.vnde dicit Panor.
in.c.cum olim.de re.ꝑmu ꝙ beneficia
cōmendata non pñt ꝑ cōmēdatarios
ꝑmutari ſine conſenſu eius qui ea cō
mendauit:q̄ nō ſunt cōmēdatariorū.
ꝑmutatio autē debet fieri de bñficijs
ſuis.c.j.de re.ꝑmu.in.vj.ibi ſua.Et di
cit Frede. vbi. ſ. ꝙ ſublata cōmenda
remanet vacās in curia ſa.qđ no. Ar-
chidi.in.c.is cui.eo.ti. in.vj. ꝙ ſi papa

Cōmē da an tolkat vaca tionez benefi cij.

apoſtolicis nomiatim exprimēda. Qꝛ tñ ꝯtra ipſius decreti mentem. nō pauca[a] ſine hmōi cā geſta ſunt vñ[b] grauia hacten⁹[c] ſucceſſerūt:⁊ grauioꝛa indies[d] timentur ſcandala[e]. Cupiens hec ſancta ſynodus his obuiare[f]: volens vt ipſius decreti mens[g]. q̄ fuit omē obſtaculū a canonicis electionib⁹ ⁊ cōfirma=

eccleſie vacañ. dat viſitatoꝛē vł admini ſtratoꝛem nemo poterit illi eccľie ꝓui dere de paſtoꝛe: hoc em̄ faciendo videť eius ꝓuiſionem ſibi reſeruaſſe. ar. c. fi. lxj. diſ. c. cū nobis. eo. ti. c. vt noſtrū. de ap. c. cū veniſſent. ḋ iudi. Sed hodie dictū arch. nō obſtet. lꝫ em̄ papa eccľijs electiuis vacantib⁹ poſſit dare viſitatoꝛē vł ī iurib⁹ alle. de ſup. neg. p̄la. c. fi. in vj. tñ ei⁹ offm̄ expirat facta electione. nec ipediunť eligētes eligere cuꝫ oīs reſeruatio ſit dānata: niſi in certis caſib⁹. ſi. vides q̄ ad bñficia ſpectātia ad collationē pape iure deuolutiōis vel alr̄s: ſi nō eſt aliq̄s q̄ interim illis bñficijs poſſit ꝓuidere p̄t ep̄s ibidē deputare admiſtratoꝛē idoneū donec ꝑ papā fuerit ꝓuiſuꝫ. ar. x. q. j. regēda. ⁊ hūc adminiſtratoꝛē poſſet dare capl'm ſe. vac. in bñficijs ſpectañ. ad collationeꝫ ep̄i donec illis fuerit ꝓuiſuꝫ: lꝫ illa nō poſſit ꝯferre. no. Jo. an. in. c. j. ne ſe. va. in. vj. Pañ. i. d. c. cū nobis. in. c. cū vos. de of. oꝛdi. in. c. cū olim. de ma. ⁊ obe. Silr̄ ſi papa det coadiutoꝛē ep̄o iuxta c. j. de cle. egr. in. vj. ꝑ moꝛtē ep̄i expirabit ei⁹ offm̄. c. grādi. in fi. de ſup. ne. p̄l. in. vj. no Jo. an. in. c. fi. de cle. egr. ⁊ habebūt eligētes eligere abſq̧ aliq̄ obſtaculo cū hoc decretū oēm viā ipediētē directe vł idirecte liberas electiōes aboleat. qḋ dictū eſt de cōmēda: multi nō approbarēt tenētes cōmēdā eſſe veꝝ titulū. c. dudū. ij. e. ti. no. in. d. c. nemo. ⁊ ꝙ cōmendatari⁹ p̄ſertim ad vitā hꝫ ius ī bñficio cōmēdato. nec vacat interim: vt dicit la. in addi. ad Fred vbi ꝫ. qḋ Jo. an. ſibi rñdit: ꝙ ꝑ moꝛtē cōmēdatarij in curia vacat bñficiū in curia. ad hoc cle. qꝛ regulares. de ſup. neg. p̄la. vbi p̄oꝛatus obedientiales vacant: licꝫ ſint reuocabiles ad nutum. et iſti opi. inherendo quā ſentiūt citra montani: expirata cōmenda de beneficio electiuo reſeruato; rediret ptās eligē-

Reſeruationes ſit dānate.

Commēda an ſit ver⁹ titulus.

gendi ad eligētes: qḋ videť veri⁹: maxime ſi cā reſeruatōis ceſſat: alr̄s poſſent diutiſſime eligētes fraudari iure eligēdi: cū papa nō ꝓuideret hmōi bñficio de p̄lato ītitulato: ſꝫ illud ſemꝑ cōmēdaret qḋ eſſet cōtra mentem huius decreti.

a ℭ Non pauca. id eſt multa.

b ℭ Un̄. notat cauſam. l. iuriſgentiū. circa p̄in. ff. ḋ pac. Aliqñ locū. ff. de vi et vi ar. l. j. in p̄nci.

c ℭ Hacten⁹. i. oliꝫ ⁊ vſq̧ nunc. ſi. ℣. in ca. nihil. e. ti. j. c. ⁊ qꝛ. de paci. poſ. c. j.

d ℭ Indies. i. quotidie. ſi. ℣. ꝫ. in ꝓhe. §. cum itaq̧. ℣. quiquidem.

e ℭ Scādala. q̄ q̄ꝛtū poſſim⁹ vitare debemus. ⁊ ꝓ eis ſedādis abſtinēdū eſt etiā ab his q̄ ſine pctō poſſunt cōmitti ⁊ omitti. c. ij de no. op. nū. ⁊ iuris ſeueritas tēperāda eſt. j. de exc. nō vi. c. j. c. ſane. de tē. oꝛ. l. diſ. vt ꝯſtitueret. de renū niſi cū pridē. §. ꝓ graui. nō dꝫ tñ cōmitti pctm̄. c. q̄ ſcādalizauerit. ḋ re. iur. ꝑ Henri. in. d. c. ij.

f ℭ Obuiare. futuris eſt obuiandum q̄ꝛtū poſſum⁹. xxiij. diſt. in noīe dñi. l. ſi qs domū. ff. loc. c. j. de ſer. nō oꝛ. ⁊ exempla p̄ſentia nos cauere p̄monēt a futuris. lxxxij. di. plurimos. ī fi. in extra. Jo. xxij. qꝛ nōnūq̧. ⁊ melius eſt obuiare q̄ poſt vulneratā cām remediū querere. l. di. C. in qui. cau. in integ. reſti.

g ℭ Mens. ad quā ſemꝑ recurrendū eſt. ar. c. fi. de p̄bē. Nō em̄ in folijs verboꝛū: ſed in coꝛtice rōnis ⁊ ſenſu cōſiſtit lex. j. q. j. marchion. ff. de leg. l. ſcire c. fi. de re. iu. in. vj. vbi Di. Et ſicut homo cōſiſtit ex aīa et coꝛpe: ita lex ex ℣bis ⁊ mēte ſeu rōne. no. Bal. in. l. ſcire ff. de excu. tu. vñ ℣ba cuiuſcūq̧ diſpoſitionis ſunt amplianda vel reſtringenda ſm mentem diſponentis. c. ſecundo requiris. de appel. vbi Panoꝛ. fac. qḋ le. ⁊ not. in. c. intelligentia. ⁊. c. ſeq. de ver. ſig. in. l. cū pater. §. dulciſſimis. vbi Barto. ff. de lega. ij. in. l. pater. §.

lex ex ℣bis ⁊ mēte ꝯſiſtit.

tiõib⁹ tollere ſuo nõ fruſtraret[a] effectu. ❡ Statuit vt electiões in dictis eccl'ijs ſine ĩpedimẽto: aut obſtaclo[b] oĩno[c] fiãt[d]: q̃ cã cognita iuxta[e] iuriſcõis[f] ⁊ dicti noſtri ḋcreti[g]

fundũ. ff. de leg. iij. qḋ no. ĩ. de exc. non vi. c. j. ⁊ mẽs colligit ex rõne expſſa. in diſpoſitiõe. ar. l. ſemp in ſtipulationibus. ff. de reg. iur. in. d. c. intelligẽtia. Idẽ ſi nõ ſit expſſa: dũmodo poſſit rõnabilr ↄiecturari ⁊ idubitãter q̃ mouere potuit diſponentẽ. ĩ. d. c. ſcḋo reqris facit. l. ſi holem. ff. mã. qḋ no. in. l. tale pactũ. ff. de pac. cy. in. l. nõ dubiũ. C. de le. Bal. in. l. maximũ vitiũ. C. de li. p̃te. Pan. in. c. ad audientiã. de deci. ⁊ illḋ dicit in lege expſſum. qḋ ex ei⁹ mẽte colligit. l. p̃toz. §. j. iuncta gloſ. in ṽ. expreſſum. ff. de no. ope. nun.

a ❡ Fruſtraretur. i. careat.

b ❡ Obſtaculo. hic ſatis ptz q̈ dignitates electiue nõ vacãt in curia. ⁊ q̈ in eis nõ habeat locũ. c. ij. ḋ p̃bẽ. in. vj. d. cm̃. c. ij. qḋ loquit de dignitatib⁹ nõ cõp̃hẽdit epat⁹; vt interp̃tat⁹ eſt Nico. iij. in eccl'ia bzacareñ. no. Gar. in. c. ſtatutũ. ḋ p̃b. in. vj. nec abbatias. no. Jo. an. ⁊ Arch. in. d. c. ij. Jo. mo. in. c. inq̃ſitores. de here. vbi no. q̈ vidit declarari appellatiõe dignitatis abbatiã nõ ↄtineri. facit. xvj. q. vij. ſi q̇s deinceps. Jo. mo. in. c. gñali. de re. iur. in. vj. facit c. ſi poſtq̃. e. ti. in. vj. vbi eccl'ia cathedralis et regularis eq̇parant. lʒ Jo. ḋ lig. teneat ↄ̃riũ in. d. ij. qꝛ abbatia dignitas eſt. c. indẽnitatib⁹. e. ti. in. vj. et ꝓpter verbũ electio poſitũ in di. ij. c. ꝑ quo facit. c. q̃q̃. e. ti. vbi abbatia. quo ad deuolutionẽ ad ſuperiozẽ eq̇parat eccl'ijs inferiozib⁹ epatu: nec pzioꝛat⁹ electiui q̇ ſunt p ſe; nec habẽt abbatẽ ſuperiozẽ: vacãt in curia. no. Archi. in d. c. ij. nec etiã alij pzioꝛat⁹ electiui ⁊ eccleſie collegiate quoꝝ p̃lati p electionẽ aſſumunt. ⁊ p quoꝝ moꝛtẽ ipſe eccleſie dicerent viduate. p̃ſertim ſi habeãt jurisditjonẽ in illos de collegio, cũ in ipſis hẽat locũ ↄciliũ gñale. ne ꝑ defectu gl. in cle. qꝛ regulares. in ṽ. lateraneñ. de ſup. ne. pze. fa. not. ſ. c. j §. ⁊ cũ humane. d. c. ij. ſolũ cõpzehẽdit ꝑ piſa p cõci. lateraneñ. de conceſ. p̃ben,

dignitates electiue nõ vacãt in curia.

c. ij. no. p. d. c. ↄciliũ gñale: vt not. in. d. c. ij. Hen. in. c. innotuit. e. ti. ia. c. op. d. c. ſtatuto. ibi ſpectat collatio. ⁊ ibi cõferre valeãt. de dignitatib⁹ aũt electiuis nõ ſic loq̈ret ſʒ ĩ alijs dignitatib⁹ inferiozib⁹: lʒ ĩ eis ꝓuideat p electionẽ hʒ locũ. d. c. ij. qꝛ in ipſis non ſeruat forma. c. qꝛ ꝓpter. e. ti. ⁊ cõpzehendunt ſub. d. ↄcilio lateraneñ. ita intellige. ṽbum electio in. d. c. ij. ⁊ tales non debẽt ꝓpꝛie dici dignitates electiue: ſʒ collatiue. no. ſ. in. d. §. et cũ humane.

c ❡ Omnino. i. libere ⁊ ſine difficultate: omni via prohibitiua electionũ ſemota. ſi. ver. in. l. ſi cum exceptione. §. quatenus. ff. qḋ me. cau. in. c. dudũ. cũ glo. j. de con. contu. ſ. c. j. §. fi. in fi. j. de concubi. c. j. §. j. cum ibi no.

d ❡ Fiant. bene facit iſte tex. q̈ eccleſie cathedrales regulares ⁊ collegiate electiue non cadunt ſub p̃uentionibus ſicut nec vacãt in curia: facit. c. de liberatione. de of. leg. in. vj. ſatis ꝑ. j. ḋ colla. c. j. ṽ. nec etiam collationes. vbi beneficja collatiua cadunt ſub p̃uentiõibus. ſecus ergo in veris electiuis: ar. a ſpeciali. l. j. ff. ad muni. c. nõne. de pzeſum. c. p̃ſenti. de preben. in. vj. nec expzeſſa collatione venit electio. c. cũ in illis. de p̃ben. in. vj ⁊ de hoc ſunt areſta in curia parlamenti vt ferunt. *Bñficia electiua nõ cadunt ſub p̃uẽtionibus*

e ❡ Juxta. i. ſm. ⁊ relatiue ſumit. ſi. ṽ. ſ. c. j. §. facta. in p̃nci. j. q̇ di. of. ſit ee. c. j. c. vt ſup. de ap. in. vj. c. abbate. de ṽbo. ſig. c. vt iuxta. de off. oꝛ. in. l. j. C. de epi. et cle. ⁊ ibi Bal. Aliquando. i. ꝓpe ⁊ localiter ponit in. c. ſolite. §. hoc autem. de maio. ⁊ obe. l. q̇ edes. ff. de incẽ. rui. nauf. in. l. decernimus. C. de aq̄duc. li. xj. Bal. in. l. ſcire. ff. de excu. tu.

f ❡ Cõis. c. fi. eo. ti. in. vj. Et no. q̈ appellatione iuris cõis ſtricte nõ ventũt iſta decreta. ſ. c. j. §. j. ṽ, ſed q̈ et. §. ⁊ cũ humane. ver necnon. ſic nec venit extrauagãs. ſed id, qḋ in coꝛpe iuris redactum eſt. c. paſtoꝛalis. de fi. inſtru.

g ❡ Decreti. ſ, c. j. §. facta, an vbi cong

diſpoſitionē cōfirmenẗ vel infirmē-tur. ¶ Verūtn̄ ſi forte aliqñ contin-gat electionē aliquā: etiā al's cano-nicā fieri q̄ in ptrbationē[a] eccl'ie aut patrie vel boni publici[b] verge-re timeaẗ: ſumm⁹ pōtifex[c] cum ad ipm ꝯfirmatio delata fuerit: ſi talē vrgētiſſimā cauſam adeſſe cogno-uerit: ea prius mature[d] diſcuſſa: ac parte plene defēſa[e] accedēte poſt-

firmatio electionis petēda eſt in curia debeāt ſeruari diſpoſitiōes.d.decreti. ⁊.c.ſi.e.ti.in.vj.Jo.an.dicit in.c.nihil. eo.ti.ꝙ aut talis eſt dignitas q̄ cōpre hēditur in caſu.c.cupiētes.e.ti.in.vj. et nō eſt neceſſaria alia citatio: vt ibi habeẗ. idē in caſu c.j.eo.ti.⁊ ti.al's aūt ſalua plenitudine ptāis ſe.ap. debēt ſeruari in curia.fa-cit.j.ver.verūtn̄.

a ¶ Perturbatio-nem.quia elect⁹ eſt ſuſpect⁹ ſentire ma le de fide. aut ex ori gine: aut alias.

b ¶ Publici.quia timetur de cōiura-tione vel cōſpiratione in patriam: ſeu de reuelatione ſecretorū ratione patrie vn̄ eſt oriūdus.qꝛ anglicus.aut ꝓpter parētes ſuos q̄ patrie fuerunt infeſti.

c ¶ Pōtifex. idē puto in alio ſupiore ad quē delata fuerit cōfirmatio. pro-pter enim iſtas cauſas pōt princeps ſe opponere cōfirmationi electi ⁊ con tra eū obijcere ꝙ habet eum ſuſpectū de ꝓditione aut reuelatione ſecreto-rum: et ſi poterit hoc ꝓbare dꝫ electio retractari.no.Inno.in.c.ſuper his.de accu.vbi Panor.glo.in.c.j.lxiij.di.fa.c. cum vniuerſas.eo.ti.lxiij.di. adrian⁹. ij.viij.q.j.licet.lxiij.diſ.ſi forte.Panor. in.c. ex parte adc.de teſti.in.c.quod ſicut.eo.ti.Hoſti.in.c.nobis.de iu pa. nam intereſt pncipis ne eligaẗ aliqs ſibi taliter ſuſpectus.arg.ff.de pe.l. ſi qs aliqd.§.trāſfuge.de re mili.l.oē.§. exploratores.⁊.l.ꝓditores.de iureiur. petitio.ſ.in proe.§.quibus ad plenū. ver.nam eccleſiarū.cum ibi not.Ideo dicunt Inno.⁊ Cōpoſt.in.d.c.⁊ ſicut. ꝙ poteſt ex cōſuetudine introduci: vt mors plati nuntietur principi ⁊ ab eo petatur licentia eligendi prelatū ſeu requiratur ei⁹ aſſenſus. ita ꝙ electio aliter facta debeat retractari. ar.lxiij. diſt.lectis.c.abbatē.xviij.q.ij.lxiij.diſ. cum lōge.qđ dictū ſeruatur in multis eccleſijs frācie.no. Hen.in.d.c.nobis.

licet ſit ꝯ tex. illius.c.qđ ſicut.in ver.⁊ ſi ſec⁹.Aliqñ ꝑ vſurpationē: vbi innui tur ꝙ cōtrarius vſus eſt abuſus.⁊ ibi Panor.et in.c.cū terra. c.j.eo.ti.c.j. de cōſue.c.cum inter.eo.ti. Et in ciuitate ſalernitana dr̄ eſſe conſuetudo ꝙ mor tuo plato fiat noti-ficatio pplo ciuita-tis anteꝗ̄ ꝓcedaẗ ad electionē. Quid ſi pplo nō vult con ſentire electo ꝑ col-legium: an debeat retractari electio. glo.in.d.c.j.lxiij.diſ. videẗ dicere ꝙ non hꝫ iuſtā cām et ra-tionabilem ꝯdicēdi niſi forte ſcādalū generaretur: qđ eſt notandū ꝙ cū ſcā dalo populi non dꝫ qs prefici etiā in-teruenīete electione canonica.fa.iſte tex.c.cū teneamur.de pre. vbi Panor. c.niſi cū pridē.§.ꝓ graui.cū ibi no.per Inno.de renū.not.Panor.in.d.c.j.eo. ti.vnde eps̄ dꝫ conari inq̄tū pōt depu tare rectorē cū bn̄placito populi. ar.c. null⁹ inuitis.lxj.diſ.d.c.j.lxiij.di. Hen. in.c.oſtus.in.c. q̄relā.e.ti. Panor.in.c. cū venerabilis.de excep.in.d.c. ex par te.⁊ vbi timeẗ ſcādalū pōt fieri ꝓhibi-tio: vt quis nō eligaẗ in certa eccl'ia. lꝫ ipſe in nullo deliq̄rit.ad hoc.c.cōſide-rauim⁹.eo.ti.vbi Panor. qꝛ ꝓpter ſcā dala euitāda multa ſunt licita omittē da ex q̄ dimitti pn̄t ſine pctō. de pre-ſcrip.nihil.j.de excō.nō vi.c.j.ſ. in pn.

d ¶ Mature. oīa cū maturitate ⁊ deli beratiōe faciēda ſunẗ. i extra. Jo.xxij. quorūdā.ſ.in ꝑ.§.qb⁹ attēte.cū ibi no.

e ¶ Defenſa.c.ſi.eo.ti.in.vj.ſ.c.j.§.fa cta.defenſio eīm eſt de iure naturali q̄ nō pōt auferri a principe.cle.paſtora-lis.de re iudi.ꝑ ea q̄ no. Innoc.in.c. q̄ in eccleſiarū de cōſti.late Panor. in.c. ex parte.ij.de offi.deleg. ⁊ dicit ro. pō. ꝯ inauditā partē nihil poſſum⁹ diffi-nire.c.j.de cā poſ.⁊ ꝓprieta. ⁊ cauſarū merita partiū aſſertione pādunẗ.l.ſi. C.ſi ꝑ vim vel alio mō.l.de vnoquoq̄. ff.de re iu.c.cū ex litis.de in integ. reſti.

Electionī ſi non cōſen-tit po-pulus qd iu-ris?

Eligē di licētia an ſit a pnci pe pe-tēda?

Defē-ſio a princi pe au-ferri nō po teſt.

ea ro. ec. cardinaliū aut maioris[a] partis ſubſcriptiōe[b] hmōi cauſaȝ veram ſufficientēq̄ fore atteſtātiū reiecta[c] tali electione ad capitulū

a ¶ Maioris. ſtaꝛ maiori parti. ff. de re iud. duo ex tribus. c. fi. de re iu. c. qꝛ ꝑpter. e. ti. c. j. de his que fiūt a ma. p. c. vbi doc. cū ſi. An aūt maioritas iſta in ſolo numero cōſiſtat. vel in dignitate: auctoritate: ⁊ merito perſonaꝝ. ⁊ an in diſpōnib⁹ fiendis p vniuerſitatem ſiue collegium ſufficiat maior pars non ſanior: vꝫ e diuerſo ſanior lȝ minor. Bar. in. l. ſi vni. ff. de re iud. Inno. in. c. dudū. j. e ti. glo. ⁊ doc. i c. eccleſia veſtra. eo. ti.

b ¶ Subſcriptione. ſi. Ꝫ. titu. j. c. j. ver. tunc liceat. cum ibi no.

c ¶ Reiecta. vide q̄ electio ēt iā canonica caſſaꝛ ſine culpa electi: nō tn̄ ſine cauſa legitima. ⁊ eſt caſus vbi q̄s ꝑuaꝛ iure ſuo ſine culpa ſua nō tn̄ ſine cā ꝑpter publicā vtilitatē ꝑpter quā pōt q̄s ꝑuari dn̄io ſue rei. l. itē ſi verberatū. ff. ō rei vē. ō euic. l. luci⁹. C. de quaō. ꝑſcrip. l. bn̄ a zenone. no. Inno. ⁊ doct. in. c. q i eccleſiarū. de ꝯſti. Bar. in. l. fi. C. ſi cō. ius vel vti. in. j. cōſti. ff. veteris Cy. i. l. reſcripta. C. de preci. ipera. off. Panormita. in. c. j. de cōſti. glo. in. c. cognoſcētes. de ꝯſti. in. c. antiqua. ō pri ui. Un̄ ꝟſus. Pauptas odium vitiū ſanor: ⁊ ſcel⁹ ordo. Perſonas ſpoliāt ⁊ loca iure ſuo. Et facit op. iſte tex. ad no. p Inno. in. c. niſi cū pridē. de renū. Jo. and. in. c. qō ob graciam. de regu. iur. in. vj. in mercu. q̄ vbi ſubeſt magna cauſa publicā vtilitatē cōcernēs pōt papa trāſferre ep̄m inuitū de ſuo ep̄atu ad aliū ſine culpa ipſius ep̄i: puta popul⁹ aut tyrānus ꝑſeq̄tur ep̄m ſine cā iuſta. ⁊ magis cor eorū indureſcit cōtra eū ſi periculū eſt deſtructiōis eccleſie vel magni ſcandali et periculoſi vel in ſpūalib⁹: vel in tēporalib⁹: tūc poteſt papa qui eſt dei vicarius vt totum corpus eccleſie ſit ſanū illud mēbrū preſcindere. facit. c. ſcias. vij. q. j. ſȝ debet dare ſibi bonū cambiū ex quo ſine culpa ſua fit remotio vt dicit. no. Inno. in. d. c. niſi ſicut. cū quis priuatur re ſua ſine culpa propter publicā vtilitatē dȝ recōpenſari in precio rei ſue. l. ij. C. p qui. cau. ſer. ꝑ. ac. li. no. in. l. ſi loc⁹. ff. quēad. ſer. amit. Frederi. in trac. pmu. q. xxv. anto. in tertia parte ſumme. ti. xv. c. iij. Panor. i. c. qō dei timorē. de ſta. mo. in. c. tua. de cle. egro. vbi ōt q̄ ſi p̄ſbyter ē exoſus pplo: nec pōt ibi adminiſtrare nec retinere ius p̄laiure ſine ſcādalo popli: tūc poterit remoueri. ar. op. illius. c. tua. ſȝ vnū intellectū q̄ lepro ſus oīno remoueaꝛ ꝑpter ſcādalū ſȝ de fructib⁹ eccleſie ſibi ꝓuideaꝛ hoc limitat Panor. in. c. queſitū. de rerū permu. ſi aliter nō pōt eccleſie cōſuli. ſaltē p datiōnē coadiutoris. ſi ep̄ȝ pōt ꝓuideri p coadiutorȝ datiōnē nō putat q̄ inuit⁹ poſſit trāſferri. ſicut ōꝛ de infirmo qui nō priuaꝛ: licet ſit impotēs ad adminiſtrandū: ſȝ daꝛ coadiutor. de cle. egr. p to. Sȝ an papa poſſit pro libito ⁊ ſine cauſa trāſferre ep̄m inuitū vel eū deponere. no. in. c. p principalē. ix. q. iij. Jo. an. in. d. c. qō ob grāȝ. Jo. an. ⁊ Panor. in. c. fi. de poſtul. prel. Jo. mo. in. c. generali. e. ti. in. vj. Henri. in. nulla. de cōceſ. ꝑbē. Panor. in. c. fi. de cōfir. vti. Bal. i. d. l. reſcripta. vbi dicit q̄ oīa beneficia mundi ſunt obedientialia ⁊ manualia reſpectu papalis poteſtatis. ideo poteſt pro libito volūtatis ep̄m de ſuo ep̄atu trāſferre. ſed aut procedit ꝓuidendo ⁊ nō cogitur ꝓuiſus tranſire: quia ꝑſumitur factū eius fauore. aut ꝓcedit iubendo et cogiꝛ trāſire: qꝛ ꝑſumiꝛ factū fauore eccleſie. vij. q. j omnis ſȝ in concilio piſano cui preſuit Alexamder papa. ſtatutū fuit q̄ ep̄i ⁊ abbates nō poſſent trāſferri inuiti. niſi ſubeſſet cā euidēs ⁊ rōnabilis. vt ōt Panor. i. d. c. fi. de poſtu. p̄l. Idē poſtea ſtatutū eſt in ꝯcilio cōſtātinopolitano: ⁊ illud pri⁹ ſtatutū fuerat in cōcilio apud aluerniā celebrato. de quo. vij. q. j. §. j. vbi tractatur de ep̄oꝝ trāſlatiōe: qō fuit poſtea cōfirmatū a Grego. in. c. j. eadē cā ⁊. q. p tȝ ēt ex cōcilio niceno eadē cā ⁊. q. nō opȝ

Iure ſuo ꝑuatur q̄s q̄n̄ q̄ ſine culpa.

Preſbyter exoſ⁹ pōt remoueri.

⁊ Inno. iiij. voluit trāſlatiōes epoꝝ dū-taxat debere fieri ex cā neceſſitatꝭ vel vtilitatꝭ eccliaꝝ. c. q̄to. de trāſ. plato. ad hoc gl. in. c. j. x. dj. qð not. archi. l. c. j. ð ſum. tri. li. vj. Inno. ⁊ Hoſt. in. c. q̄a plerique. de immu. ecc. qð no. l. c. j. xxij. diſt. bñ facit iſte tex. An autē poſſit reuocari cōmēda. no. in. c. qui plures. xxj. q. j. in. c. nemo. e. ti. l. vj. in. c. ſi cōſtiterit. de accuſa. et dic vt ibi per Panorm.

a ¶ Remittat. neceſſario ex quo eligentes nō fuerūt in culpa: ſed vbi electio caſſaretur ꝓpter defectū in materia vel in forma ⁊ eſſent eligentes priuati vel priuandi poteſtate eligendi non teneretur remittere. c. q̄ꝗ̄. eo. ti. l. vj. no. ð. c. j. §. facta.

b ¶ Tpꝰ iuris. triū mēſium in cathedralibꝰ: regularibus: ⁊ collegiatis eccleſijs. preſertim ſi habeāt plati earū iuriſditionem in collegiatos. c. ne pro defectu. e. ti. cum ibi no. p doc. In alijs autē dignitatibus ⁊ bñficijs inferioribus tpꝰ conferendi eſt ſex menſiū. c. nulla. de conceſ. pre. Freð. cōci. cxlvj.

c ¶ Aliud. Alia litera hꝫ alias. Et no. ꝙ papa remittēs electionē ad eligentes pōt reſtringere vel ꝓrogare tpꝰ iuris celebrādi electionē. no. Inno. in. c. j. de his q̄ fiūt a ma. par. ca. in. c. cū i ve-teri. eo. ti. ad hoc. ð. ti j. c. j. ver. quē terminū. ⁊ pōt limitare certā formā vocationis abſentiū in electiōe. c. vbi maiꝰ eo. ti. in. vj. de re iudi. cū olim. in fi. naꝫ illud ꝙ preſentes ibi ſolū fuerūt vocati fuit de ſpeciali mandato pape ſm Hoſtiē. ibidē no. Arch. in. c. cū in eccleſijs. de preb. in. vj. Henri. in. c. cum inter vniuerſas. eo. ti. forma em̄ eligēdi eſt de iure mere poſitiuo. no. Inno. in c. qð ſicut. e. ti. ſupra qð ius eſt papa. ð ɔceſ. pbē. ꝓpoſuit. ⁊ qð ſibi placuit hꝫ vim legis. ff. de cōſti. prin. l. j. iſti. de iure na. §. ſed quod principi placuit.

Eligē di forma eſt ð iure poſitiuo.

d ¶ Diſtantiam. ꝓpter quam multa

vel cōuentū remittat[a]: vt infra tē-pus[b] iuris vel aliud[c] iuxta loci diſtā-tiā[d] ad aliā[e] ex qua talia[f] euenire nō formident electiones ꝓcedant. ¶ Cēſuit[g] tamē pfata ɔgregatio[h] ꝙ ſummus pontifex habeat[i] remittere[k] vnūquēq; per ipſum aut ipīus auctoritate: vt pmittitur[l] ꝓmouendum[m] ad ſuū imediatū ſuperiorē

ꝑmittūtur q̄ alias ꝓhibēt: vt le. ⁊ no. in. c. tum ex literis. de in integ. reſti.

e ¶ Aliam. electionem: vt ſe.

f ¶ Talia. eccliē vel boni publici ꝑturbatio. ¶ Cenſuit. vſq; ad §. item nec credit: primo ponitur eccliē gallicane determīatio ſup fiē-da remiſſione promouendoꝝ p papā ad ſuos ordinarios ꝓ ɔſecratiōe ⁊ benedictiōe vno caſu dū-tō: in quo etiā pro iuramēto obedientie preſtādo idē ſtatuit. ſcðo pena recipiētium munus cōſecrationis aut benedictionis extra curiam ab alio q̄ a ſuo ordinario. Scða ibi. ꝙ ſi quis.

g ¶ Cenſuit. i. cōſtituit ⁊ ordinauit. ff. de verb. ſig. l. cēſeri. ⁊ eſt hoc verbū noui iuris ꝓmulgatiuū. glo. in cle. j. de conceſ. preben. in cle. j. de proba.

h ¶ Congregatio. eccleſie gallicane.

i ¶ Habeat. ſi velit. nō em̄ pōt cōſtitutio inferioris eccliē ligare papā ⁊ imponere legē pape. c. iferior. xxj. diſ. ð ma. ⁊ obe. c. cū inferior. cle. ne romani. e. ti.

k ¶ Remittere. alias ſine remiſſione ⁊ licētia pape cōfirmatus aut ꝓuiſus p papā nō poſſet cōſecrari vel bñdici p iferiorē. ar. c. cū i diſtribuēdis. de tēp. or. c. meminimus. de accuſa. c. ſi eo tēpore. eo. tit. in. vj. vbi Io. an. archid. in c. cum nullus. de tempo. or. in. vj. niſi aliud haberet ɔſuetudo. not. doc. in. c. meminimus. Hodie in curia romana cū promouēītur epī p papā datur eis facultas recipiēdi munus conſecrationis a quocunq; catholico epō gratiam ⁊ cōionem ſe. aplīce habēte.

l ¶ Premittitur. ð. ver. ꝙq;. ⁊ ver. veruntamen.

m ¶ Promouēdum. i. confirmandum vel promouēdum in caſibus pmiſſis. ð. c. j. §. j. et prouiſio papalis cū pnunciat aliquem epiſcopum vel abbatem hꝫ vim electionis ⁊ confirmationis: ſicut dicimus in collatione bñficiorum no. Inno. in. c. cū olim. de cau. poſſe. ⁊

pro munere cōſecratiōis[a]: aut bñ-
dictionis[b] ab eo vel eius auctorita-
te cōſequēdo niſi dictus ꝓmotus[c]

propꝛie. Joh. an. i. c. j. c. vt circa. eo. tit.
in. vj. Jo. an. Hē. in. c. auditis. e. ti. Jo.
an. in. c. ne ꝓ defectu. e. ti. vbi dicit ꝙ ſi
ptās eligēdi ꝑ negligētiā deuoluatur
ad ſuperiorē vel alſ: poterit ſuperior
eligere iure deuo-
luto: ⁊ poſtea cōfir-
mare iure ꝓprio: vel
poterit ꝓuidere vni
co actu ꝑ viā. ſ. pro
uiſionis vel colla-
tionis. qꝛ vbi due poteſtates cōcurrūt
in eadē ꝑſona diuerſo iure quas hꝫ ex
ercere ꝓpria auctoritate eſt i optione
ſua an velit ꝓuidere vnico actu an di
uerſis ꝑ. l. ſi cōſul. ff. de adop. l. preſes.
de offi. preſi. c. cum inter canonicos. c.
cū inter vniuerſas. e. ti. Ideo dico ꝙ ſi
capitulū preſentat epo ſe. epi vacā. po
terit capitulū vnico actu cōferre vel ꝓ
ſentare vt capitulum et inſtituere: vt
gerens vices epiſcopi. ad hoc not. per
Panor. in. c cauſam. eo. titulo.

a ¶ Cōſecratiōis. q̄ petenda eſt ab ele
cto in epm itra tres mēſes a tpe cōfir-
matiōis c. ij. lxxv. diſ. c. di. qm̄ no. in. c.
ſi electio. eo. ti. in. vj. Hē. in. c. nulla. de
cōceſ. ꝓben. Bal. in. l. ſi qua ꝑ calūniā.

Conſecratio epi ꝑ quem debet fieri.

C. de epi. ⁊ cle. Et dꝫ eps conſecrari ab
archiepō vel epo de mādato archiepi
ſcopi duobus alijs epis coexiſtētibꝰ:
⁊ alijs de prouincia ſufficienter voca-
tis: lꝫ non veniētibus. lxvj. diſt. porro.
lxiij. diſ. c. j. ꝗ. iij. et. iiij. lxv. diſt. nō de-
bet. ⁊ forte primas archiepi eſt requi-
rendus. lxv. di. placuit. ſed Hoſtiē. cō-
tra. in. c. nec epiſcopi. de temp. or. niſi
ſibi cōpetat de cōſuetudine vel priui-
legio. Archiepiſcopus autē ab oibus
epis ſuffraganeis qui oēs debēt inter
eſſe cōſecrari debet. lj. diſt. qui autem.
de quo le. ⁊ no. in. c. ſi archiepus. ⁊. c. ſe-
quē. de temp. ordi. niſi exempti qui de
bent cōſecrari/ vel benedici. ſicut hac-
tenus cōſueuerunt in. c. nihil. in fi. eo.
tit. ſed de iure ceſſante conſuetudine
vel priuilegio debent recipere conſe-

Papi eſt ꝑla tus ex ceptoꝝ

cratiōnem vel benedictionem a ſolo
papa. vel eius auctoritate. xxiij. qō. j.
tua ex prudenda. Ipſe enim eſt prelatus exē-
ptorū. xciij. diſtin. nulla. no. in. c. aucto

ritate. de ꝓuile. in. vj. ⁊ ita hodie ſerua
tur in omnibus qui recipiunt digni-
tatem ab ipſo. no. panor. in. d. c. nihil.
circa quod voluit prouidere hic cōgre
gatio gallicana. ſed fruſtra cum non
potuerit legem im
ponere pape.

b ¶ Benedictiōis.
que ſpectat ad ab-
bates. cap. j. de ſup
plen. negli. ꝑla. no.
in clemen. ij. de ſtatu regu. ⁊ beneficia
electi ⁊ ꝯfirmati in abbatem poſt paci
ficam poſſeſſionē vacāt ante benedi-
ctionē. per. c. de multa. de prebē. vt ibi
no. Inno. ⁊ alij. Guil. in. d. cle. ij. Priui
legiū enim eſt electi in epm ꝙ pōt re-
tinere ſua beneficia vſqꝫ ad cōſecratio
nē vel lapſum tēpꝰ de cōſecrandis in-
cluſiue. c. cum in cūctis. eo. ti. glo. in. c.
ſi gratioſe. de reſcrip. in. vj. Jo. an. I ad
di. ſpec. ti. de actio. ⁊ pe. §. ſuper actio-
nibus. circa finē. ideo nō debet extēdi
ad abbatē. de priuile. ſane. nec eſt ea
dem ratio: qꝛ electus ante cōſecratio-
nem nō eſt eps. ſed vocatur electus. c.
tua. de his que fiunt a prela. ca. noſti.
eo. ti. Panor. in. c. eaꝫ te. de reſcriptis.
fa. no. in. c. niſi ſpecialis. de vſu pal. in
cle. j. de baptiſ. ⁊ poteſt repelli per ex-
ceptionem ne fiat epiſcopus. c. ſuper
his. de accuſa. ſed electus ⁊ cōfirmatꝰ
in abbatem dicitur abbas etiaꝫ ante
benedictionem. d. c. j. de ſup. negli. ꝑ-
la. c. meminimus. de accu. qꝛ per cōſe-
crationem epiſcopi confertur ordo: vt
no. in prohe. vj. non ſic per benedictio
nem ⁊ licet poſſit repelli per exceptio
nē ne bñdicatꝰ nō tñ ne fiat abbas. de
hoc late per Oldra. conſi. xiiij.

Beneficia ꝓmoti an ſtatim ꝑ promotiones vacēt.

c ¶ Promotꝰ. bñficia ꝓmoti ⁊ pronū-
tiati in curia ro. nō vacāt imediate ꝑ
ꝓuiſionē ſꝫ expectādū ē vt ꝯſeqꝫ ꝓus
adminiſtrationē ⁊ ꝯſecretꝰ: vel ſit lapſuꝫ
tps de ꝯſecrādis. c. cū in cūctis. e. ti. ſꝫ
dicta curia de facto hoc nō ſeruat. no.
in cle. j. vt lite pen. ⁊ ſi tēpore cōſecra-
tionis poſſeſſionē hēbat ⁊ fuerit cōſe-
cratus i curia: vacāt eius bñficia i cu-
ria. ſed ſi conſecratus poſſeſſionē non
habēs vadit ad partes: ⁊ epiſcopatus

ſit pſens in curia[a] ⁊ velit inibi[b] ꝯſecrari. Et nihilominꝰ[c] conſecratos aut bñdictos[d] in curia romana remittat[e] ad eoꝝ imediate ſuꝑiores pſtituros eis aut ipſis abſentibus eoꝝ vicarijs[f] debite obedientie iuramentū[g]. Qđ ſi qs pſumat recipere munꝰ ꝯſecrationis vel bñdictiōis extra curiā. etiā i vim cuiuſcūqꜫ cōmiſſionis aplice ab alio q̄ a ſuo imediato ſuꝑiore vł eiꝰ auctoritate

poſſeſſionē apphēdat priora illiꝰ bñficia nō vacāt i curia: qꝛ ꝑ ſolā ꝯſecrationē nō vacāt: ſꝫ ꝑ cōſecrationē ⁊ poſſeſſionē/aut lapſū tp̄s q̄ debuit ꝯſecrari. v.c.cū in cūctis.§.cū vero. vbi doc.no. i.v.cle.Pen.in cle.i plerīſqꜫ.eo.titu.Archi.⁊ doc.in.c.ꝯmiſſa.eo.ti.i.vj pōt tñ ꝯnūtiatꝰ ſtatī administrare.no.doc. in.c.trāſmiſſaꝫ.eo.tit.per illud ca.⁊.c.noſtri.c.qualiter.ca.nihil.e.ti.q̄ iura vident exigere ſolam ꝯfirmationē ad ptā tem adminiſtrādi. ad hoc ca.auaritie. eo.ti.in.vj.c.q̄to.lxiij.di.cū ibi no.ſi. i tutore.q̄ ſtati adminiſtrat cū ſcit ſe datū tutorē.l.j.ff.de admi.tu.cui eq̄paratur ꝓlatꝰ.c.ij.de dōa.cle.qꝛ ꝯtingit.de reli.do.no.i.c.fi.đ pign.no. Inn.i.c.cū ſuꝑ.de cau.poſ.⁊ ꝓpe.vbi Panor.ſenſit.gl.iurꝭ ciuilis.i.l.ꝓuatoꝝ C.đ iuriſ.om.iu.qđ limita qñ aliꝰ nō eēt i poſſeſſione ꝓlature tāqꜫ ꝓlatꝰ.ſi em̄ aliꝰ eēt i poſſeſſiōe ꝓlature lꝫ iniuſte: tūc nō eſt licitū ꝯfirmato vł ꝓuiſo adminiſtrare/ niſi priꝰ iducat legitie i poſſeſſionē: qꝛ ſecꝰ faciēdo eēt ſpoliare poſſeſſorē ꝓpria auctoritate: qđ nō lꝫ.xvj.q.vj.placuit.c.eū.q̄.de ꝓbē i.vj.ff.quod me.cā.extat.l.ſi qs in tātā.C.vñ vi.ad hoc.c.lꝫ.ij.de ꝓbē.i.vj.no. Inno.i.c.literis.đ reſti.ſpo.de rot.deci.iiij.⁊ etiā vbi conſuetudo eccłie haberet ſpecifice qꜫ añ inſtallationē prelatus nō adminiſtraret ſeruāda eſſet conſuetudo.c.in his. xj.di.c.ij.de conſue.

a ℭ Curia.ro.que eſt vbi eſt papa.ca.pñti.de ꝓben.in.vj.ſi.ver.j.de cau.c.j.c.vbi periculum.e.ti.in.vj.c.lꝫ.j.c.ſtatutuꝫ.de preben.in.vj.cle.ne romani.eo.titu.in cle.j.de indi.cle.j.vt lit.pēden.cle.j.de magiſ.c.ij.de magiſ.in.vj.vbi patetqꜫ ius ciuile poteſt legi in curia romana: ⁊ tñ nō pōt legi pariſius.c.ſuper ſpecula.de magiſ.

Leges pariſius nō debēt legi.

b ℭ Inibi.locuꝫ no. in.l.j.§.ibi.aūt.ff.de vi ⁊ vi arma. Aliqñ ꝗualiter ponit i l.ſi qs in legatiōe.cū ibi no.ff.de indi.

c ℭ Nihilominꝰ.i.nō eo minꝰ.ſi.ver.ſ.c.j.§.facta.i ꝓnc.⁊ ṽ.⁊ nihilominꝰ.j.đ colla.c.j.§.ſtatuit.ṽ.⁊ nihilominꝰ.j.de cōcu.c.j.§.j.ff.vi bo.rap.ij.in ꝓn.đ edil.edi.l.cum mācipiū.C.de indi.l.ꝑperandum.in fi.

d ℭ Bñdictos. ꝯſecrati ⁊ bñdicti in curia romana nō ꝯſūt propterea exēpti a ſuis ſuperiorib': ſꝫ eis plꝰ aliis eiuſdē ordinis ceterꝭ paribus eſt deferēdū.c.ꝑ tuas.de maio.et obe.propter reuerentiam maioris: qui manus eis appoſuit.de conſe.diſt.ij.c.vlti.l.fi.ff.de albo ſcri.

Bñdicti ⁊ cōſecrati ꝑ papā nō ſūt exēpti.

e ℭ Remittat.nō exēptos: qꝛ exēpti nō tenent preſtare iuramētum obediētie epō dyoceſano cū illud ſit ꝯtrium libertati.c.cum olim.in fi.de priuileg.

f ℭ Uicarijs.cōcor.j.de colla.c.j.§.ſtatuit.⁊.§.item voluit.cum ibi no.

g ℭ Iuramētū.qđ habēt pſtare epi nō exēpti ſuo metropolitano.c.dilecti.de ma.⁊ obe.ſm eā formā quā pſtant epi imediate ſubiecti ro.eccle.ipſi pape.đ qua i.c.ego.de iureiur.⁊ abbates non exēpti ſuo dyoceſano.c.nullꝰ.đ iureiurā.xciij.di.q̄qꜫ.iux formā.c.ne dei.de ſimo.exēpti imediate ſubiecti ro.pon. iurāt ſoli pape.c.antiqua.de ꝓuile.ſꝫ hodie ꝯfirmati aut ꝯſecrati vł ꝓmoti in curia iurāt pape.no.Hoſt.⁊ Jo.an. ibidē.nihilominꝰ tñ dñt iurare ſuis ſuperiorib' imediatis cū nō ſint exēpti ab eis: vt dictū eſt.ſ.⁊ de plurimis formis iuramētorū: vide in ſpec.ti.de iureiu.ṽ.illud.Antho.in.ij.pte ſum.tit.x.c.v.qbꝰ adde.ſ.c.j.§.j.ṽ.decreuitqꜫ.⁊.§.⁊ cū huane.ṽ.ego eṁ. An aūt clerici bñficiati debeant iurare obediētiā ⁊ reuerētiā epō dyoceſano legit ⁊ no.i c.legebatur.in.c.cū in eccleſijs.de maio.⁊ obe.in.c.cum clerici.de verbo.ſig. ⁊ in iuribus allegatis.

Iuramēta ꝑ inferiores ſuꝑioribus pſtanda.

Clerici bñficiati cui iurare debēt.

a ¶ Incurrat. ipſo facto.ſ.c.i.§.facta. ff.ꝛ nihilominꝰ.ꝛ.§.deinde.cū ibi no. ſ3 nō puto hāc penā locū habere: cum hec modificatio nō fuit approbata p ꝯſiliū baſilien.ſ.l.ſi.huiꝰ li.§.ōmū.nec potuit aut ꝑ eccl'ia gallicana iponere legē pape: vt dictū ē.ſ.§ nec iponet pe nā recipiēti ꝯſecratione vl' bn̄dictiōe3 a papa vel eiꝰ auctoritate: q2 hoc eſſet indirecte iponere legē pape.cle.j.ð ex ceſ.pla.circa pn̄.c.ꝗto.de p̄uile.cū ibi no.vbi q̄ nō.pōt excōicari ex p̄uilegio nō dz excōicari ēt indirecte ſubtrahē do alioſa ſua cōione.Fieret eīm fraus legi:ꝛ vna via fieret qð alia eſſet ꝓhi bitū.cōtra.c.tue de ꝑcu.regula3 cum quid vna.de regu.iur.in.vj.cū ſi.

b ¶ Aureoꝝ.ſ.ff.j.de anna.§.itē fuit: vbi de marca auri.de florenis habes j.de coll.c.j.§.iſup.ff.ꝙ ſi aliqs.c.j.cō. tri.ap.de libra.j.de anna.§.voluit.

c ¶ Ordinario.cōſecrādi vl' bn̄dicēdi cui facta eſt iniuria:cū ab eo ſuꝰſubdi tus non fuit ꝯſecratꝰ vel bn̄dictus ad hoc.j.de pig.di.cul.c.j.cum ibi no.

Fabrica qd ſit.

d ¶ Fabrice.i.ſtructure/ ꝛ reparatiōi eccl'ie.de ꝯſe.di.j.ð fabrica.q̄ p̄uilegia ta eſt.nā de relict3 fabrice nō ſoluit ca nonica portio epō aut eccl'e pochiali. c.ſi.de teſta.c.ex pte.iij.ð.ff.b.ſig.niſi p mēdicātes q̄ tenēt ſoluere eccl'ie paro chiali.cle.dudū.§.verū.ð ſepul.q̄ ꝓro gata eſt p Jo.xxij.ad auguſtinēſes et carmelitas.ꝛ p Calixtū.iij.in declara tiōe quā fecit ſup.d.cle.q̄ icipit ad ꝑpe tuā.ꝛ hoc in recompēſatione dānorū q̄ ſuſtinent eccl'ie.parochiales ꝓpter priuilegia cōceſſa dictis fratribus i eo ꝙ poſſunt audire cōfeſſiones/ꝑdica re/ꝛ recipere alienos parochianos ad ſepulturā.de quo p Bal.in.l.ſi qs ad declinādam.C.de epi.ꝛ cle.vbi tra ctat materiā cartarū epi ꝛ eccl'ie par rochialis:ꝛ habebat oli3 fabrica eccle ſie quartā partē redditūū ꝛ oblationū eccl'ie.xij.q.ij.quatuor.ꝛ.c.ſequē.ꝛ pci piēs huiuſmodi partē habebat onus fabrice.x.q.iij.vnio. Quis autem de beat habere onus.no.i.c.j.in.c.de his de eccle.edi.hodie ꝯſuetudine quaſi ce vbiqꝫ illud habēt laici matricularij q̄ ditꝰ percipiūt redditꝰ fabrice qð pōt fieri. vt no.Panoꝛ.i.d.c.decernimꝰ.de indi.

Mēdicātes q̄ p̄uilegia hn̄t.

incurrat ᵃ penā centū aureoꝝ ᵇ mediatim applicandoꝛū ordinario ᶜ ꝛ fabrice ᵈ eccleſie ᵉ ordinarij ceſſante ꝛ pōt epiſcopus cū maioꝛi parte capituli minoꝛe ꝯtradi cēte ſtatuere ꝙ qui libet canonicus ha beat cōferre de red

Fabri de eccle. red. p pci pi due

ditibus ꝓbēde ad reparationē fabrice eccl'ie cathedralis.c.ſi.ð his.q̄ ſi.a ma io.par.ca.An aūt poſſit ibidē applica re fructꝰ bn̄ficioꝝ vacantiū in ſua dio ceſi.not.Jo.an.in.c.ſi ꝓpter.de reſcri. in.vj.in no.G.i extrava.Jo.xxij ſuſce pti.ꝛ p fabrica poſſunt alienari bona eccl'ie in caſu.c.q̄ſti.xvij.q.iiij.c.bone. xij.q.ij.c.apoſtolice.de don.Et relictū in genere paupibus pōt ſepe applica re fabrice eccleſie pauperis reparatio ne indigētis.no.Jo.an.in.c.ſi.ð teſta. li.vj.in no.Bar.in.d.l.ſi quis ad decli nandā.niſi magna fames.p tūc imine ret pauperibꝰ.lxxxvj.diſti.paſce.quia coꝛpoꝛa ꝑcioſioꝛa ſunt lapidibus . vn̄ debent alienari bona fabrice pro ali monia pauperū.pulc.tex.in.c.aurum xij.q.ij.ſ3 hodie ꝓh dolor matricula rij pecunias ꝯgregāt : parietes eccl'ie edificāt vbi nō eſt opꝰ:ſ3 coꝛpoꝛa pau perū penuria coꝛruūt.marmoꝛa nitēt auro:ſplēdēt laquearia gēmis: altare diſtinguit:ꝛ miniſtroꝝ xp̄i.i. paupeꝝ nulla eſt electio.c.gloria.xij.q.ij.

Pauperibꝰ in gn̄e relicta pn̄t applicari fabrice.

e ¶ Eccleſie.not.ꝙ iudex eccl'iaſticus pōt imponere penam pecuniaria3 .c. licet.c.ſi.de penis.vbi doc.c.graue.de ſen.excom.c.literas.de preſump.th̄ cō ſulunt Hoſtien.ꝛ Jo.an.in.c.p2o hūa ni.de homi.in.vj.ꝙ ad euitādū ſuſpi tionem auaritie tales penas faciant conuerti in pias.cauſas:ꝛ que ſint il le.no.Cy.in auſ. ſimiliter.C.ad.l.fal. ſpecu.tit.de inſtru.edi.§.nunc autem aliqua.ff.ꝛ ſcias.in.l.illud.C.de ſacro ſan.ecc.ſed de iure ciuili cui applicet multa ſeu pena pecuniaria.no.legiſ. in.l.multarū.C.de mo.mul.in.l.an garia.ff.de ſer.mo.

a ¶Item.nec preces principũ ceſſantibus cõminationibus ꝑ ꝓmonẽdis benemeritis nõ ſunt reprehenſibiles.
b ¶Principes.large capitur ꝓ quolibet poteſ.ſic in.c.oẽs.de maio.ꝛ obe. ca.iudei.de iudeis. de here. cum ſcḋm li.vj.multis tamen modis accipit hoc nomen ꝑnceps.no. in clemẽ.j.de bapt. Bald. in ꝑe.ffoꝝ.
c ¶Cõminationibus.que ꝓprie fiũt cũ preter captionẽ ſeu violentiam corporalem metus infertur.ꝛ.not.ꝙ multe principum inducunt iuſtum metum.de quo.j.
d ¶Quibuſlibet.j.concoꝛ.c.ſi quis.ſ. q.vj.vbi glo.not. dicit ꝙ non ſolum timoꝛ mortis vel cruciatus corporis: ſꝫ etiam timoꝛ verberũ viciat electionẽ. argu.d.c.xxiij.q.viij.conuenioꝛ.cũ ibi not.vij.diſtin.fuerunt.leuis enim metus excuſat in electionibus.vt no. Archi.in dicto.c.ſi quis.Henr.in.c.quiſquis.eo.tit. dum tamen ſit talis ꝗ habet cadere in cõſtantem.c.ad audientiam.qḋ me.cauſa.nam metus ꝗ non cadit in cõſtantem:nõ habet impedire actum/etiã ſummã libertatẽ requirentem.c.veniens.de ſponſa. quod loquitur in matrimonio carnali pari ratione in matrimonio ſpũali. qḋ initiatur per electionẽ.c.licet.de trãſla.pre. tamẽ glo.in.c.inſinuãte. qui cleri.vel vo.facit inter ea differentiã ꝙ in matrimonio carnali requirit metus cadens in cõſtantẽ:ſed in electione leuis metus excuſat.Idem Hoſt.ibideꝫ.Hen. in.c.maſſana.eo.ti.in.c.cũ locũ.de ſpõſal.facit ꝙ matrimoniũ ſpirituale dignius eſt carnali.c.inter corpalia.de trãſla.ꝑla.ideo maioꝛ debet eſſe libertas: cũ vbi maius eſt periculũ/cautius ſit agendũ.c.vbi periculũ.eo.ti.in.vj. ff.ad carbo.l.j.ꝛ iſte tex. loquẽs ꝑ ver. vniuerſale omnes minas ꝛ violẽtias excludens: facit ꝙ ad vitiandum electionem ſufficit ſolus timoꝛ iuſt⁹ impreſſionis: lꝫ impreſſio nõ fuerit ſecuta.

Electio ꝑ timorem viciatur

omni diſpenſatione qualicunqꝫ in contrarium. ¶Item[a] nec credit ipſa congregatio bituricẽſ.foꝛe reprehenſibile ſi rex et principes[b] regni ſui(ceſſantibus[c] tamen omnibus cõminationibus et quibuſlibet[d] violentijs[e])aliquãdo[f] vtant[g]

arg.op.in.l.habitatores.§.vlt.ff.loc. no.in.c.bone.j.eo.ti.Inno.in.c.cũ nobis.eo.ti.in.c.ij.de no.ope.nunt.Bal. in.l.ſi fine.C.advelt.ad hoc.c.bone.de appel.cle.ſicut.de ap.tamẽ minoꝛ metus excuſaret mulieres ꝙ viros.not. in.d.c.cũ locũ:quia fragilioꝛes ſunt ratione ſexus.c. indignantur.xxxij.q.vj. Hoſtien.in ſum.de matri.§.j qualiter. ver.ſi vero.

Metus minoꝛ excuſat mulieres ꝙ viros.

e ¶Violentijs.cõcoꝛ.ſ.c.j.§.ad tollendum.ꝛ ſunt violẽtie cum captura vel coactione corporali.not.Inno.in.ꝛ.cũ locum.de ſponſa.Nec refert ad vitiandum electionẽ metus ſi accidat in perſona ꝓpria eligentium:vel in perſona patris aſcendentium vel deſcẽdentium. arg.l.iſti quidem.ff.qḋ me.cauſa.c.j.ꝛ.ij.xxxj.q. ij.facit not.per Inno.ꝛ doct.in.d.c.cũ locum.qui tamen de metu circa trãſuerſales nõ loquunt: ſed idẽ de metu circa eos accidente.ad hoc.l.ſi pecus. C.de agri.ꝛ cenſi.cum ibi no.li.x.bar. in.l.de pupillo.§.ſi quis ipſi.ff. de no. ope.nunt.Bal.in.l.interpoſitas.C.de trãſac.nã metus cõſanguineoꝝ eſt intrinſecus metus.c.ſciat.eo.ti.ꝛ ibi Io.mo. c.quoniã.de imu.eccle.c.quicunqꝫ.de ſen.excõ.in.vj.vbi Archi.vnde non ſolum ſtatutũ dicit cõtra libertatẽ eccleſiaſticã qḋ punit clericos vel eis metum incutit.ſꝫ etiã qḋ eoꝝ affines punit ꝓpter clericos.ad hoc.l.ij.C.ḋ epi. ꝛ cle.Bal.in.l.ij.C.de ind.vid.in.l.j.ff. in ius vo.vt.e.de anco.in repe.ca. ea que.de re iud.in.vj.qḋ no. Bar.l.aut. caſſa.C.de ſacroſan.ecc.prepo.in.d.c. cum locũ.de rot.deci.cccclx.vbi dicũt nõ valere reſignationem beneficij ꝓpter liberationẽ fratris de carcerib⁹ propter iuſtum metũ interuenienteꝫ in reſignante per ea que dicta ſunt.

Electio ꝑ quoꝝ metũ impedit

Beneficij reſignatõ impedit ꝑ metum.

f ¶Aliquando.non ſemper.
g ¶Utantur.proprio motu nõ ad inſtantiam procurantis eligi.ſ.c.j.§.ad tollendum.cum ibi nota.

Pre-ceſ pͥn cipis an ĩdu cãt iu ſtũ me tum.

a ❡ Precibus. que ſi fuerint iuſte ſũt exaudiende. xxxv. q. ix. veniã. c. q̃ſto. c. principali. c. nobis dñs. lxiij. di. de ſta. nio. qꝺ dei timorẽ. Et no. ꝙ preces pͥn cipis nõ inducũt iuſtũ metũ ad reſcin dẽdũ actũ. xx. q. iij. pſens. c. inſinuãte. cũ ibi no. q̃ cleri. vel vo. ſentit Innoc. in c. cũ inter. r. e. ti. fa. l. j. §. pſuadere. ff. de ſer. cor. de li. ho. exhi. l. iij. §. ſi q̃s volẽ tẽ. Dignitas em̃ aduerſarij nõ ſufficit ad ꝓbandũ metũ: vt le. ⁊ no. in. l. ad in uidiã. C. qꝺ me. cã. niſi aliter ꝓbet̃ op preſſio. ſic ꝓcedit. l. pe. eo. ti. ⁊ vide qꝺ no. in. l. interpoſitas. C. de trãſac. xxxj. q. ij. lotarius. xxiij. q. viij. cõuenior. xv. q. vj. c. j. niſi forte eſſent preces impor tune: q꞉ tales preces vident̃ eq̃parari metui. not. Inno. in. c. perittio. de iure iur. tex. in. c. oſius. e. ti. vbi electio fctã ad petitionẽ clamoroſaꝫ laicoꝝ / ita ꝙ ipſe clamor ſit. cauſa ipſius electionis nõ valet: q꞉ nõ eſt libera. viij. q. j. lꝫ. lxj. di. miramur. ff. de ap. ſi cõſtat. C. de pe. l. decurionũ. l. ſi prius. ff. q̃ ⁊ a q̃ ma. vbi manumiſſio facta ad clamorẽ po puli nõ tꝫ. ſic intellige Bal. in. c. q꞉ ꝓ pter. e. ti. vbi dicit ꝙ electio fctã ꝑ p̃ło acclamãte nõ valet: q꞉ nõ eſt libera. ⁊ niſi eſſet pͥnceps talis q̃ cõſueuit male ⁊ tyrãnice tractare ſuis precibus aut p̃ceptis nõ parẽtes: tũc em̃ preces ex cuſant ⁊ habẽt vim iuſti metꝰ. gl. in. l. j. §. qꝺ iuſ. Bar. in. l. j. §. pe. ff. qꝺ vi aut clã. vbi dicit ꝙ iuſtꝰ metus ꝓbat̃ ꝓbã do potentiã alicuiꝰ ⁊ eiꝰ malã ꝯſuetu dinẽ: ſic intellige tex. cũ glo. in. l. j. §. q̃ onerãde. ff. qua. re. ac. nõ da. not. Joã. an. ⁊ Pañ. in. d. c. inſinuãte. Barth. in tra. de tyran. Pañ. in. c. cũ dilecti. in. c. abbas. qꝺ metus cauſa in. c. j. de offic. dele. Jo. an. c. q꞉ ꝓpter. vbi dicit ꝙ ter ribilis vultus potẽtis inducit iuſtuꝫ metũ. ad hoc. l. j. C. ſi rec. pro. ibi põt eẽ terribilis. Bal. de pa. iur. fir. x. coll. ita limita glo. in. d. c. conuenior. que dicit ꝙ eo ipſo ꝙ princeps p̃cipit aliquẽ eli gi: dicitur electio factã per metũ. facit qꝺ not. Innoc. in. c. cauſam. j. de offic. dele. ꝙ ſola reuerẽtia aut preceptum

Prin ceps ſi p̃cipit ali quem eligi / dr elec tio fa cta ꝑ me tũ.

precibꝰ ᵃ benignis atq̧ beniuolis

mariti nõ cauſat iuſtũ metũ in vxore: niſi preceſſerint mine vel verbera do. An. ⁊ mod. in. c. cũ virũ. de regu. Bar. in. d. l. ad inuidiã. fa. l. ſi patre. ff. de ri. nupt. ꝙ licet patre cogẽte filius acce perit tanquã alias nõ erat accepturꝰ: valebit m̃rimoniũ ⁊ clarũ eſt ꝙ ibi in teruenerit metus reuerentialis. Bal. in ru. de his q̃ vi me. ve cau. Cy. in. l. j. C. ſi q̃s impe. ma. tamen dicit Hoſt. in ſum. tit. de matri. §. pe. Panor. in. d. c. cauſam. ꝙ inſpiciẽda eſt cõditio mari ti ⁊ qualitas mulieris. ſi maritus con ſueuit male tractare vxorẽ ſuã ſibi nõ parentẽ. multi ſunt enim viri q̃ multa minãtur: ſed nihil faciũt: ideo mine il luſorie nõ ſunt timẽde. ff. de re iud. l. ſi quis ab alio. ſed ſufficiẽtes faciunt iu ſtũ metũ. ff. de extraor. cri. l. pe. §. pleri q̧. Bar. in. l. metũ. ff. qꝺ me. cã. in. l. fa moſi. ff. ad. l. iul. male. vñ bñ not. glo. ⁊ doct. in. d. c. cũ dilecti. Archi. in. c. j. qꝺ me. cã. in. vj. ꝙ relinquit̃ arbitrio iudi cis: an verba vel mine vel potẽtia ho minis ſint iuſta cauſa metꝰ. habebit em̃ iudex cõſiderare ꝑſonã minantis: q꞉ ſunt quidã ita peſſimi ꝙ nõ minan tur: niſi habeant voluntatẽ ꝑſequen di: alij nihil exequunt̃. Conſiderabit etiã an minans vel imperãs ſit tyrã nus tyrãnice tractans nõ parẽtes ſibi ⁊ ſimiles circũſtantias. idẽ Bart. in. l. metum. C. qꝺ met. cã. in trac. de tyran. Bald. in. d. l. interpoſitas. Et aduerte ꝙ metus incuſſus a tyrãno vel a potẽ te cenſet̃ durare: donec durat tyrãnꝰ vel potẽtia illa. c. j. qꝺ me. cau. vbi do. Bal. in. l. ij. C. quod met. cã. in. l. decer nimus. C. de ſa. ſan. ec. ad hoc. l. fulci nius. §. q̃d ſit. ff. ex qui. cau. in poſſ. ea. de neg. geſt. l. nã ⁊ ſeruius. per legiſ. in. l. ſi ob turpẽ cãm. ff. de cõdi. ob tur. cau. niſi ille q̃ paſſus eſt metũ potuiſ ſet aufugere de manibus tyranni vel potẽtis ⁊ noluit: tũc ſpõtanea cohabi tatio purgaret metũ. c. ad id. de ſpon. vbi Hoſt. ad hoc. no. ꝑ Inno. in. c. ij. de regu. Et no. ꝙ ex metu adhibito ꝑ fa miliares alicuius potẽtis nõ pſumit̃

Mine nõ ſẽ ſunt timen de.

Metꝰ tyran nicus q̃diu durat.

Ppterea q ſit factū de ꝯſciētia dñi ſui ꝺ re.ſpo.cū ad ſedē.vbi dicit Inn.q lz poſſeſſio rei īueniat penes dñz q̄ fuerat occupata p familiares:nō tñ pſumit dñm mandaſſe:qz potuiſſet occupare vacantem.i. poſtq̄ familiarꝫ dimiſiſſet eaz.Bal.in d.l.ad iudiciā.in.l.j. C.de epiſ.ꝛ cle.dicit etiā Hoſt.d.c.ad id q reliquit arbitrio boni iudicis p quē actū iducatur purgatio met⁹.prepo.in.c.cum locum.de ſponſa.

pro perſonis benemeritis[a] et zelātibus[b] bonum[c] reipublice[d] regni ꝛ delphinatus.

Item acceptat decretum de reſeruationibus,quod incipit.

Et qz [e]multiplices eccleſiaꝝ ꝛ beneficioꝝ hacten⁹ facte per ſummos pōtifices reſeruatiōes nō

a Benemeritis.qui dicant. no.xij. q.ij.ſi quos deſeruis.

b Zelātib⁹.i.feruēter amātib⁹.xxiij. q.iiij.quid crudele.xlv.di.ſed illa iuſtitia. de cuſ.euca.c.ij.c.ad apoſtolice.in pri. de re iudi.in.vj.c.non ſolū.de regulis. eo.lib.ꝛ ſumit hoc nomen zelus duobus modis.no.xxiij.q.iiij.qui peccat.

c Bonū.qꝺ plus religiōe q̄ armis ꝯſeruatur.xxiij q.viij.§.q̄uis.ꝛ tant⁹ fuit hui⁹ boni zelus apud antiquos ro.q ſtati honoris apices aſſumētes abiecta priuata charitate publicaz induebant:nec etiā filios plorabāt qn in bello mortē pro republica ſuſtinebāt.de quo Vale.li.v.c.vj.et ait Tul. li.j.de offi.nō ſolū nobis nati ſum⁹:ſz ortus nři partē patria vendicat:partē amici.atq vt placet ſtoicis.ſicut que in terris gignūtur ad vſum holuz oia creari:ſic hoīes hominū cā eē generatos:vt ipſi iter ſe alij alijs pdeſſe poſſint.ſicut narrat Sene.apꝺ antiquos tāta erat cura reip.ꝛ rerū cōmuniū q ipſi erant pauperes domib⁹ ſuis:quorū tñ diuitijs erarium erat plenū vñ mallebāt ſibi eē paupes:vt rēpublicā opulentam haberent.

Bonū publicū pl⁹ armis q̄ religiōe ꝯſeruat

d Reipublice.q̄ dr̄ trib⁹ modis:aliqñ dr̄ reſpublica toti⁹ imperij romanorum/aut regni:vt hic.ſ.c.j.§.j. ꝟ. verūtñ.in aut.de here.et fal.in prin. colla.j.vbi gl.in p.ff.in prin.in aut.de tri,ꝛ ſe.in pri.col.iij.aliquādo dicit ciuitas romana.l.eū qui vectigal.ff.de verbo.ſig.aliquādo capit p qualibet ciuitate:vt hic cū ꝺ delphinatu loquit in.l.j.ꝛ p to.C.de iu.reipu.in.l.j.C.de debi.ciui.ꝛ de vē.re.ci.l.j.li.xj.in.l.cū rē.C.qui po.in pig.ha.vbi glo.in.l.reſpublica.C.ex qui.cau.maio.vbi Cy. Bar.l ru.C.de iur.fiſ.l.b.x.ꝛ pro villa aut municipio.l.ſz et hi.ff.de publica. et reſpu.hoc tertio mō regulariter vtitur iure priuatorū:vt le.ꝛ no.in.d.l.eū q̄.in.l.ij.C.de iu.reipu.li.xj.multa tamē habet ſingularia:vt not.in.d.rub. ꝛ reſtituitur ſicut minor.l.j.ꝛ ibi no. C.de offi.eius.qui vi.ali.admi.l.rēpublicā.ꝛ ibi no.C.ꝺ iu.reipu.li.xj.Bar. ꝛ Bald.in.d.l.reſpublica.licet contra glo.ſentiat Panor.in.c.j.de in integ. reſti.qz legat⁹ ciuitatis ꝛ municipij reſtituitur.l.j.C.ex qui.cau.ma.l.legatis.ff.eo.ti.multo ergo forti⁹ ciuitas ꝛ municipiū:qz propter qꝺ vnūquodq̄ tale ꝛ illud magis.aut.multomagis.C.de ſacroſan.ec.no.Jo.an.in addi.ſpe.ti.de in integ.reſt.§.pono.aliqñ eccl'ia dicitur reſpubli.j.di.ius publicū.not.in.c.quid ergo.xxiij.q.iiij. glo.in.d.c.j.de in integ.reſti.

Reipublice datur reſtitutio.

Et qz oēs reſuatiōes generales ꝛ ſpeciales bñficioꝝ electiuoꝝ ꝛ collatiuoꝝ dānantur:duob⁹ caſib⁹ exceptis.et primo ponit cauſa cōſtitutiōis.ſcꝺo ꝯſtitutio.tertio exceptio.ij. ibi ipſas.iu.reſeruatiōib⁹.ꝛ potes ponere hoc.c.ſub rub.de elec.cū de eadē materia loquat cū.ij.c.ſ.pal.alij volūt illꝺ ponere ſub ſpeciali rub.de reſeruationib⁹ pro q̄bus eius ſubſcriptio.

e Et qz.patet hic q cōtinuat hoc capitulū ad p.ſub eadē rubrica quā potes duplicare dicēdo de electiōe ꝛ reſeruatiōe vt ſatiſfacias vbiq.et capit hic hoc verbū qz:cauſatiue.c.qz propter.eo.titu.de reſcrip.qz nōnulli.de vſuca.qz fruſtra.de ſenten.excom.qz

periculoſum.in.vj.cū ſi.aliquādo ↄditionaliter.nota.in.c.ex ore.de priuil. aliquādo reſtrictiue in.l.ſi is q.ff.de acqui.poſſeſ.⁊ oſtēſiue l.c.j.q̄ ſeu.da.poſſunt.colla.x.vbi Baldus.

einſdē qualitatis.ſ.titu.j.c.j.§.ſequūtur.verſi.et ſi reſidentiam.cū ibi nota.quod eſt verū in materia fauorabili et amplianda:vt eſt abolitio reſeruationū.et.j.de anna.c.j.ſecus in materia odioſa et reſtringibili.ca.cum in illis.§.illis de p̄ben.in.vj.clemē.j.de pre.et ibi glo.et dicit Joan.andr. in dicto.c.cum in illis in nota.ꝙ verbum diſpoſitio ſonat idem quod ordinatio:et ordinatio idem quod inſtitutio.quaſi ſentiat ꝙ nō includat collationē que libera eſt.c.fina.de offi.vica.in.vj.inſtituitur autē electus vel preſentatus.

parum[a] eccleſijs onerose[b] extiterunt. ¶ Ipſas omnes[c] tam generales[d] ꝙ̄ ſpeciales[e] ſiue particulares:de quibuſcunq̄ eccleſijs ⁊ beneficijs quibus tam per electionē ꝙ̄ per collationem[f].aut aliam diſpoſitionem[g] prouideri ſolet: ſiue per extrauagantes[h] ad regimen[i]

a ¶ Non parum. id eſt multum.

b ¶ Onerose.⁊ dānoſe.ſ.in pe.§.quibus ad plenuȝ.ſ.titulo.j.c.j.

c ¶ Omnes.hec dictio vniuerſalis eſt nihil excludēs.xix.diſ.ſi romanorum.c.ſolite.de malo.et obe.l.hoc articulo.ff.de heredi.inſtitu.vbi Bar. Archidia.in.c.diſpendia.de reſcrip.in.vj.⁊ aliquando ponitur diſtributiue.l.iij.ff.de ſtatu homi.aliquādo collectiue.l.ſi pluribus.ff.de lega.ij.per Barto.in.l.moſchis.ff.de iur.fiſ.Bal. in.l.maximum.C.de lib.pre.aliquando reſtrictiue.no.in.c.dilecto.de ſenten.excommu.in.vj.

d ¶ Generales.primo abolita eſt generalis reſeruatio omniū dignitatuȝ electiuarū.ſ.ca.j.§.j.deinde particularis.ſ.c.licet.§.j.hic vero aboletur etiā reſeruatio aliorum beneficiorūȝ callatiuorum.]

reſeruatio eſt duplex

e ¶ Speciales.dr ſpecialis reſeruatio quādo papa reſeruat aliqđ beneficiū collationi ſue vel ſedi apoſtolice reſeruatio autē generalis dicit̄ facta generaliter de bñficijs electiuis/ aut de bñficijs officialiuȝ ſedis apoſtolice ⁊.ſi.vt per extrauag.ad regimē.⁊ execrabilis.de q̄bus.j.et ſi.ad hoc de rot. deci.dcclxxxiij.⁊.dcclxxxiiij.

f ¶ Collationē.electio ⁊ collatio ſunt diuerſe:pȝ hoc lib.ex diuerſitate titulorum.c.cū in illis.de prebē.in.vj.qđ intellige de vera electione in quā ſeruātur forme.nota.ſ.eodem cap̄.ſicut Oldra.conſilio.cxlvj.

g ¶ Diſpoſitionē.preſentationē ſcilicet aut inſtitutionē.⁊ nota ꝙ.electio includitur ſub verbo diſpoſitiōis:patet per.ver.aliā.quod facit poſitionē

h ¶ Extrauagantes.ſi extrauagans eſt indubitata tollit cōſtitutionē l corpore iuris clauſā.c.j.de cōſtitu.in.vj. vbi doc.ſi de ea dubitat̄ an ſit auctentica:ſi eſt iuri conſona ſecūdum eā dȝ iudicari.ſi diſſona / papa cōſulēdus eſt.le.⁊ nota.in.c.paſtoralis.de fide inſtru.vbi no.Panor.an ſnia lata contra extrauag.errore exp̄ſſo in ſentētia ſit nulla.Bar.in.l.cū prolatis.ff.de re iudi.in extrauā.ad reprimēda.Bal.i l.ij.C.quando pro.non eſt ne. Extrauagātȝ efficacia.

i ¶ Ad regimen.que eſt bene.xij.⁊ per eam reſeruabantur omnes dignitates et beneficia quecunq̄ collatiua vel electiua apud ſedem apoſtolicaȝ vacantia: necnon per diſpoſitionem vel priuationem ſeu tranſlationem/ aut per caſſationem electionum/repulſionem poſtulationum/et renunciationem electorum apud ſedeȝ apoſtolicā:vel alibi eius auctoritate factas vel faciendas/ac etiā vacantia p obitum cardinaliuȝ ⁊ officialiū capellanorū dicte ſe.⁊ etiam legatoruȝ ſiue nunciorum:ac in terris romane eccleſie rectorum ⁊ theſaurariorum decedentiū anteꝙ̄ ipſi legati nuntij vel rectores ad romanam curiā redierint: necnō quorūlibet ad romanam curiā Bñficia ſolēta oliȝ reſeruari.

uenientium vel ab eadem recedentiū et curialium peregrinationis infirmitatis/ aut recreationis ſeu alia cauſa ad queuis loca ſecedētium ſi in locis a.d. curia vltra duas dietas legales non diſtātib⁹.obierint.necnō reſeruabantur omnia bñficia que promoti p ſedem apo.tempore ꝓmotionis obtinebant vel promouendi obtinerent:⁊ que p aſſecutionez beneficiorum cōferendorū per ſe. eandem vacarēt: ⁊ huiuſmodi reſeruationem ꝯfirmauit cle. vj. per antea tamē quaſi ſimilem fecerat Joan.xxij. vt in extra. ex debito. et illam modificauit cōſtantie mar.v. in extra.eiuſdē ad regimē. hic autē reuocant niſi ieo q̄ ꝯformarēt iuri ſcripto.

et execrabilis[a] ſiue per regulas[b] cancellarie[c] aut alias apoſtolicas ꝯſtitutiones introductas: hec ſancta ſynodus abolet:ſtatuens vt de cetero nequaq̄ fiant[d] reſeruationibus in corpore iuris expſſe clauſis ⁊ his quas in terris romane eccleſie ratione directi ſeu vtilis dominij mediate vl' immediate ſubiectis fieri contigerit dūtaxat exceptis[e]. ¶ Item decretum de collatione beneficiorum ſub modificationibus/⁊ declarationib⁹ſequentibus acceptat congregatio quod quidem decretum incipit.

a ¶ Execrabilis.eſt Joā.xxij.famoſa et vtilis.vtinam in alijs bene ſeruaretur: ⁊ illā gloſauerunt Guil. de monlau.⁊ geſſe.⁊ alie.doc.in.c.dudū.ij.eo. titu.in.c.de multa.de pre ⁊ in plurib⁹ alijs locis.⁊ per eam inter cetera reſeruātur omnia bñficia vacātia per aſſecutionem aliorum incōpatibilium.

b ¶ Regulas.que ſapiunt vim legis. ſunt enim conſtitutiones apoſtolice: vt hic patet per. ver.alias. qd̄ implicat vt dictum eſt vbi p̄cedit : vel ſequitur materia ſimilis in ſubſtātia qualitate vel accidente aut participāte ſimul in ratione vel iure. ad hoc.l. quidem.ff.de re.du.clem.j. de reſcrip. vbi glo.⁊ Jmo. Jaco.de belloui.in aut.vt defunc.ſeu fu.§.j.col.v.glo. et Panor. in.c.ſedes.de reſcrip. Et ſunt ſeruāde preſertim viuente earum conditore.⁊ vbi non ſunt contrarie iuri cōmuni ⁊ decretis ſacrorum conciliorū.xxv.q.ij. inſtitutionis.c.j.de cōſti.qd̄ no.Joan. and.in.c.nemo poteſt.de reg.iu.in.vj. in mer. de hoc per do. An.in proe.cle.

Alias alia implicat

Regule cancellarie q̄ ſūt ſeruāde.

Fran.de pauinis ſup extra.Jo.xxij.

c ¶ Cancellarie.apoſtolice.

d ¶ Fiant. hoc verbum futurū. tempus reſpicit.ff.ne quid in lo.pu. ſi.l.ij. §.deinde.de flu.⁊ ne quid.l.j.in prin. vbi glo.xxv.q.j. generali. not.in.c. ſi quis.eo.titu.vbi dicit Panor. q̄ p verbum fiat nō imponitur pena ipſo iure: cum ſit verbum futuri tēporis. iuxta not. in.c. in penis.de regu.iur. in vj. Panor.in.c.ij.de foro competē.⁊.c. ſi diligenti.aliquādo notat tempus preſens. Gene.j. Fiat lux. et facta eſt lux. Luce.j. Fiat mihi ſm verbum tuum.

e ¶ Exceptis. concor.ſ.eo. titu.c.j.§. j.et iunge alios duos caſus exceptos vnum.ſ.eo.titu.c.j.§.j.ver. decreuit.⁊ c.licet.in prin.aliū.ſ.ti.j.c.j.§.j. ver.nō tamen intendit. Sed vtrum vniones de beneficijs vacaturis valeāt.ſi ſunt reales in fauorē eccleſiarū facte ꝓpter vtilitatem vel neceſſitatem earum valent.c.ſicut vnire.de exceſſi. prela.x.q. iij.vnio.cum nihil de eis ſit immutatum.l.precipimus.C.de app.de teſta. ſancimus.poteſt enim eccleſia nō vacans in ꝓprietatem concedi alteri eccleſie non vt beneficiū.c. conſultationibus.de dona.ſi vero vniones eſſent perſonales facte in fauorem perſone dūtaxat nō valerēt: nec poſſent hodie fieri per papā : niſi in eiſdem caſibus quibus reſeruationes permittuntur: cum de mente iſtorum decretorum ſit abolere omnes reſeruationes : ⁊ tollere omne obſtaculum impeditiuū electionum.ſ.c.j.§.j.fa.c.deteſtāda.in fi. de conceſ.prebē.in.vj. hmōi aūt perſonales vniones ſunt indirecte reſeruationes.qd̄ igitur vna via prohibetur: alia nō d3 admitti.l.fi.C. ſi mā. ita fu: aū.c.cōſtitutus.de cōceſ.p̄bē.c.tue. de

Uniones beneficiorum vacaturorum an valeāt?

Reſeruationes p pragmaticā abolētur.

procu. aliq quotidie fieret fraus cōtra reſeruationes ſub vmbra et colore talium vnionū: ⁊ qui nō poſſet reſeruare vniret: qđ eſſet facere fraudem legi de nomine ad nomē. in auť. vt nul. iu. in prin. col. ix. c. auaritie. eod. ti. in. vj. ꝟ. eo. ti. c. j. ⁋. facta. ꝟ. et vt omnia. ⁊ de cōtractu ad cōtractū. l. ſi ſpōſus ⁋. circa. ff. de dona. inter vi. et vxorē. ſ. de anna. c. j. ſa. qđ not. Pan. in ca. expoſuiſti. de pre. ꝙ vniones debent fieri ꝓpter neceſſitatem: vel vtilitatē eccleſiarū. ⁊ licet euidens prerogatiua perſone ſuadeat diſpenſationē pluriū bñficioꝝ. c. de multa. de pre. non tñ dat facultatē annectendi vnum bñficiū alteri: quia fieret preiudiciū ipſis beneficijs cum vnū veniret acceſſoriū ad reliquū. pro hoc interuenit arreſtū in curia parlamenti de cura beati Jo. in grauia.

cōciliū baſi. ferrariā: vt ex data liquet.

b ⁋Pietati. per quā pro peccatorib⁹ xp̄s aduocatus apud patrem exiſtēs propitiatio eſt pro pctīs. de pe. di. ij. ſi enim inquit. ver. qui dicit. ⁊ ad ſolā promiſſionem pctā dimittit. i. remiſſibilia iudicat. de pe. di. j. magna pietas.

c ⁋Abuſib⁹. ſi. ꝟ. in pro. Grego. j. de pig. di. cul. c. j. ꝟ ſpecta. c. j. cum ſi. alibi habet abuſionib⁹. cle. ij. de pe. ⁊ re.

d ⁋Irretiri. i. infici ⁊ maculari.

⁋De collationibus.

Placuit[a] diuine pietati[b] hoc tēpore animos hoim: qui varijs abuſibus[c] irretiri[d] ceperāt vehemētius excitare[e]: vt ſalus[f] quereretur cunctorum[g] et per ſynodū vniuerſalem mores eccleſie in melius reformarent[h] cū ſalutari directione capitis[i] et mēbrorū[k] in viā

⁋De collationibus.

Diuiſio textualis. Placuit. vſq ad ⁋. ſequūtur primo exordiendo. dicit generalia cōci. poteſtatem habere immediate a xpo. ⁊ oēs eidē ſubeſſe in tangeñ. fidē: ſciſmatis extirpationem: ⁊ morū reformationē. Scđo intēdit ꝯciliū ꝓuidere ſup inſtitutione idoneorū in eccleſijs. Tertio ponitur cā prohibitionis gratiarū expectatiuarū cū enumeratiōe. xiiij. inconuenientiū ex ipſis ꝓuenientiū. Quarto ipſa prohibitio ⁊ annullatio gratiarū expectatiuarū ⁊ reſeruationū duobus caſib⁹ exceptis. Quinto nō ꝓhibet ꝓuctiones in collationibus. Sexto intendit determinare certas qualificationes qb⁹ ordine certo ꝓuideat graduatis. Septimo annullantur collationes facte cōtra ordinē et qualificationes: et priuat cōferētes poteſtate conferēdi vno caſu dempto. Scđa ibi. dum antē. tertia: cui rei. quarta: volens. quinta: nec etiam. ſexta: vt vero. ſeptima: ꝙ ſi. hoc decretū factū fuit poſt diſſolutionē ⁊ tranſlationem

e ⁋Excitare. id eſt illuminare. ſi. ꝟ. in pro. ⁋. cum itaqꝫ. deus enī ad penitentiam cor peccatoris illuſtrat: de pent. di. v. falſas. in extra. Jo. xxij. copioſus. et ſolū reditū noſtrū requirit: ac nos cupit lōga ſua bonitate ſaluare. xciij. diſt. diaconi ſunt. in ſi. l. imperialis. C. de nup. nec pōt quis per ſe impēſa obſequia ad ipſum ꝑuenire niſi ſibi datū fuerit a patre. xxiij. q. iiij. de tirijs.

f ⁋Salus. qui ineſtimabilis eſt. ff. de dona. l. pe. ⁊ omni cōmodo temporali preferenda. C. ad leg. iul. repe. l. ſi. ſ. q. vij. ſancimus. de procu. in noſtra. xxij. q. v. ſi quis coactus. xxxij. q. v. ita ne. de ſymo. mattheus.

g ⁋Cunctorum. quorū ſalutem tantum dilexit: vt pro ipſis mori voluit. ꝟ. de elec. c. j. ⁋. ſi. cum ibi no.

h ⁋Reformarētur. ſi. ꝟ. de elec. c. j. in prin. de auť. ſa. cō. c. ij. cum ſi.

i ⁋Capitis. a quo incipienda eſt correctio. ff. de eden. l. argentarius ⁋. edi. c. ſ. in princi. cum ibi no. de cenſi. in. vj. quia ibi debet reformatio incipere vbi maius periculum imminet. in extra. bonifa. viij. iniūcte. ⁊ debet caput oſtēdere in ſeipſo: quid membra debeant facere c. cum in cunctis. de elec. indecens enim eſt ſi mēbra pſectiora ſint capite. lxj. diſtin. miramur. ꝟ. de elec. c. j ⁋. facta. ver. ſummū vero.

k ⁋Mēbrorū. id eſt ſubditorū q̄ ſunt mēbra et platus caput. de his que ſi.

Item a pre.c.nouit.§.de anc. fa.cõ.c.ij. et ſi
bra di cut in corpore naturali mēbra corpo-
ris diſtincta habēt officia: ita et in cor-
pore myſtico qd eſt eccleſia.lxxxix. diſ.
ſingula.de here.cum ex iniūcto.no.in

Membra diſtincta habēt officia

c.vt circa.de elec.in
vi.tamē ſeq debent
caput.c.j.xij.diſtin.
ca.cum non liceat.
de preſcrip.

l ¶Iuſtitie.q̄ pfe-
ctiſſima eſt omniū
virtutum.in auk.vt
vt oēs obe.iu.pro.
colt.v.circa pn. no.
in auk. de referen.

Iuſtitie laudes.

iuſtitie[l] et ſanctitatis[m] et ꝙ vt faci
lius atqꝫ ordinatiue fieret: et ne[n]
ſub ptextu[o] variarū[p] opinionum[q]
aut romani pōtifices aut alij qui-
cūqꝫ nō ſatis vniuerſalibus conci-
lijs obedirēt: prediſpoſuit eadem
diuina pietas in ſacro cōſtantienſi
concilio ſynodorum vniuerſalium

col.ij.vnde ſummū bonū eſt iuſtitiam
colere.xij.q.ij.cum deuotiſſimam.
m ¶Sanctitatis.cui⁹ ſpeculū dꝫ eſſe
papa.§.de elec.c.j.§.facta.ꝟ.ſummū.
n ¶Ne.id eſt vt non.de pe.et remiſ.c.
fi.de captande.de cōceſ.prebē.in.vj.
et aliquādo facit modū.glo.et Bart.in
l.qui abſenti.ff.de acqui.poſ. per.l. cū
pater.§.titio.vbi glo.ff.de leg.ij.no.in
l.cum tale.ff.de cōdi.et demon.Bar.in
l.quibus diebus.ff.eo.ti. aliqñ condi-
tionem.l.ſi nō.in auk. cui relictum.C.
de indic.vidu.vbi Bal.Jo.de lig.in.c.
verum.de cō.ap.vbi dicit ꝙ ſi illud qd
dicitur venit implēdum anteqꝫ diſpo
ſitio ſortiatur effectum tunc facit con
ditionem:al's modum.
o ¶Pretextu.id eſt colore vel occaſio
ne.l.ipatores.ff.de re.iu.c.inter mona
ſteriū.c.ſe.e.ti.C.de trāſac.ſub ptextu.
p ¶Uariarum.ſi.in cle.ne romani.in
princi.de elec.de cōceſ.pbē.qꝛ diuerſi-
tatem.per hmōi varias et contrarias
doctoꝝ ſentētias totū ius pene turba
tum eſt:quēadmodū et antiquis factū
eſt tēporib⁹.C.de ve.iu.enu.l.j.§. nul-
lis iuriſpitis.et dicit Gof.in prin.ſum.
ꝙ gloſaꝝ diuerſitas intelligētiā text⁹
nōnūqꝫ obtenebrat:et Sene.diſtrahit
librorū multitudo.itaqꝫ cū legere non
poſſis qꝛtū habueris: ſatis eſt habere
qꝛtum legas et pbatos ſemꝑ lege. no.
Jo.fa.in pro.iſti.et vtrū expediat habe
re multos libros.no.Oldr.ꝯſi.lxxxiij.
q ¶Opinionū. dicit Joānes fabri in

Gloſarū diuerſitas qñqꝫ textū obtenebrat.

proemio inſtitut. nō ſis opinionū in-
uentor:nec facilis reprehenſor: ſed in
dubio ſeqre cōmunes opiniones doc.
et illorū qui cōſueuerunt in plurimis
approbari. ſicut facit legiſlator.ff. de
ercu.tuto.l. ſcire.§.
aliud.de vſufru.ac.
l.j.§.interdū. in cle.
j.in fi.de ſum.trini.
no.Jo.an.et Panor.
in.c.j. de conſti. nō
debere recedi a cō-
muni opi.docr. niſi
ſit euidēnter falſa:
vel poſſit confutari
pbabilibus ratio-
nibus. pro quo.l.j. ver. ſed neqꝫ.C. de
ve.iu.enucleā.vbi habetur ꝙ ex mul-
titudine auctorū non eſt iudicādum:
quia vnius auctoritas in aliqua par-
te eſt ſubtilior c. nicena.xxxj.diſt. vbi
opinio phnucij prelata fuit toti con-
cilio. facit.c.capellanus: cum ibi not.
de fer.Henri in.c.nup.de biga. in.c.j.
de.deci.Quis enim auctoritas maioꝝ
monere debeat ad cōtrarium veritas
minoꝝ prefertur.ff.de ſup.le.labeo.C.
de of.re.pro.l.potioris.no. docto.in.c.
vt debitus.de ap.vbi dicunt ꝙ cōmu-
nis opinio excuſat litigantē a cōdem-
natione expenſarum tanqꝫ habētem
probabilem cauſam litigādi que excu
ſat.ff.de leg.ij. qui ſolidū.§. etiam vbi
Bar.geſ.in clemē. ne romani. de elec.
Henri. in.c. ſacro. de ſnia excōicatio-
nis.et loquūtur etiā de opinione vni⁹
docto.Panor.in.d.c. capellanus.in.c.
fi.de do. et cōtuma.in.c.j. de re iudi.in
c.j.de poſtu. prela.vbi dicit ꝙ excuſat
a pena legis. nam communis opinio
inducit probabilem errorem. fa. c.j.
cum ibi not. de poſtula. prela.in.vj.l.
ij.ff.de iur.et fac.igno.Bar.in.l.de eo.
C.de pe.iu.qui ma.iu.et excuſat a do-
lo no.Oldra.in.l. queſitum.ff.de fun.
inſtru.do.an.et Panor.in.c.ex literis.
j.de ſpon. vbi dicunt ꝙ iudex etiam ſi
male fecerit:quia contraria opinio ſit
verior: excuſat ſi iudicet ſm eam per
illum tex.fa no. per Barto.in.d l. qui dolo.
ſolidum.in.§.quibus.in.j.conſti.C.in

Opinionū inuentio reprobatur.

Opinio cōmunis doctorū tenēda eſt.

Opinio cōmunis excuſat ab expenſis.

*Opinio cōmunis excuſat a

iuriſditionem ita declarari: vt nul
li relinq̄retur ambigēdi occaſio[a]:
cum decreto ſolēni diffinitum exti
tit[b] vniuerſale concilium habere
auctoritatē immediate a chriſto:
cui[c] quilibet cuiuſcūq̄ ſtatus ⁊ di-
gnitatis etiā ſi papalis fuerit: obe
dire tenetur in his que pertinent
ad fidem: extirpationē ſciſmatis:
et reformationem eccleſie dei in ca
pite et in membris: ac pertinenti-
bus ad ea. ¶ Dum autem hec cu-
ra reformande eccleſie huic ſancte
vniuerſali ſynodo Baſilienſi incum
bit: hoc vnum[d] ſingulari ſollicitu-
dine[e] proſequendum arbitratur.
vt per ſingulas[f] eccleſias miniſtri
inſtituātur idonei[g] qui ſcientijs ⁊

l. cum prolatis. ff. de re iudi. no. Bald.
in. ij. conſti. C. do. an. in. c. j. de ſa. vnc.
domi. in. c. j. de ſum. trini. in. vj. Imo.
in. d. cle. ne romani. Dicūt tamen Io.
and. Panor. Imo. ⁊ domi. vbi. ſ. q̄ nō

Iudex nō tenet ſeq̄ cōmunē opinionē

arctat iudex ad ſe-
quendum cōmunē
opinionem quādo
probabili ratione
vel ſubtili ingenio
ipſe tenet opi. ſin-
gularem per dictū
§. ſed nec. prepo.
in dicto. c. ex lr̄is. in
c. ſi vir. de cog. ſpi.
nam ſubtilior opi.
preferenda eſt. d. c.
capellan⁹ de iudi.
dilecti. vnde licitū
eſt diſcipulo quan-
doq̄ magiſtrū re-
prehēdere. ff. de cō.
ob cau. l. dedi. §. ſi
quis. tamen ſi po-
teſt debet eam po-
tius excuſare exem
plo ſabini qui ſentētiam magiſtri ſui
caſſij excuſauit. ff. de arbi. l. qualē. ideo
opi. glo. ſcḋm potest ſuſtinenda eſt:

Opinionibus pluribus recitatis q̄ videtur approbari.

que quando plures recitat opi. vide-
tur gloſator ſtare vltime. no. in. l. qui
filiū. ff. ad trebel. fa. text. in. l. ſi mater.
C. ne de ſta. de. vbi Bald. et in. l. j. ff. de
conſti. prin. ad hoc diſt. c. capellanus.
c. ſi vir. Bald. in aut. ex teſtamento. C.
de col. niſi vltima eſſet humanior. vt
dicto. c. ſi vir. de pre. ratio. vel equior.
c. fi. de tranſac. Ioā. and. in. d. c. ſi vir.
ſiliter opiniones quas recitat Inno.
in ſuo apparatu. vltima videtur ſua.
not. Hoſtiē. ⁊ Io. and. in no. in. c. roma
na. de pe. in. vj. Ioā. and. in. c. j. de ſen.
excom. in. vj. in nouel.

a ¶ Occaſio. eſt illicita excuſatio: ⁊ cō
ſiſtit in facto: cā in iure. cauſa infert
ſuū cauſatum. occaſio non. not. Hoſt.
de maio. ⁊ obe. ſolite. Io. and. in. c. ſta-
tutum. de reſcrip. in. vj. in. c. j. de iure-
iurā. in. c. felicis. de pe. eo. lib. ⁊ occaſio
cōprehendit omnem cauſam q̄tūcūq̄
remotiſſimā. C. vt omnes tam ci. l. j. §.
nec vllam. l. fi. C. de fur. §. ſed cum.

b ¶ Extitit. ſ. de au. ſa. con. c. ij.

c ¶ Cui. concilio generali. ¶ Hoc de-
mōſtratiue tenetur. l. hoc articulo. ff.
de heredi. inſti. ⁊ ibi Bartho. glo. in. l.
ex hoc iure. ff. de iu
ſtitia et iur. Barto.
in. l. meui⁹. §. duo-
bus. ff. de lega. ij. ⁊ in
l. j. ff. de noui ope-
ris nuntia.

d ¶ Unum. id eſt
ſpeciale. et multis
alijs modis capit
glo. in. c. ij. de ſum.
tri. Archidia. in. c.
ſicut. xl. diſtin.

e ¶ Sollicitudine.
prelati debent eſſe
ſolliciti de regimi-
ne ſubditorum. j. q.
iiij. quia p̄ſulatus.
xxj. diſtin. cleros. §.
j. ca. ad hec. de offi.
Archi. cle. paſtora-
lis. in princip. de re
iudi. ca. ſollicitudinem. de appel. j. de
cau. c. j. in prin.

f ¶ Singulas. concor. c. j. lxxxix. diſt.
c. cum ſingula. de preben. in. vj.

g ¶ Idonei. c. graue. c. extirpande. c.
ſuper inordinata. c. de multa. de pre-
ben. c. ij. c. ad decorem. de inſti. cum ſi.
ſ. in proe. §. quibus ad plenum. ver.
inſtituēs. vnde cum papa ſcribit pro
promouendo inſerit clauſulam / ſi di-
gnus repertus ⁊c. c. cum adeo. de re-
ſcrip. que clauſula ſi nō ponatur ſem-
per intelligitur. c. cauſam. de elec. cle.
j. de offi. deleg. cum ibi no. cle. j. de cō-
ceſ. preben. no. in. c. mandatum. de re-
ſcrip. et dicit Ioan. and. in. d. ca. cum
adeo. q̄ ſi papa ſcribit pro notorie in-
digno: vt ſibi cōferatur certum bene-
ficium: ſi eſt tanta indignitas q̄ non
poſſet fieri ſine peccato nō eſt ei parē-
dum. Panor. ibidem. in. c. ſi quādo. de
reſcrip. in. d. c. graue: quia papa nō ha-
bet poteſtatem nō peccandi. xl. diſ. c. j.
et principis mādato contra deum nō
eſt obediēdum. c. iulianus. c. qui reſi-

Papa poteſt peccare.

ſtit.xj.q.iij.Inno.in.c.inquiſitioni.de ſen.ex.in cap.paſtoralis.§.quia vo.de offi.dele.Jo.de lig.in.c.paſtoralis.de re iudi.Bar.in.l.oſti.ff.archi.j.diſ.ius ciuile.in ca.non licet.xxij.diſt.

h ¶Ex his.gratiis expectatiuis.vide inconuenientia q̃ pueniũt ex gratiis expectatiuis numero.xiiij.ſi. et multo plura habes.s.in pe.§.qb⁹ ad plenũ. v.ꝛ preſertim.

Greet expectatiue multa pariũt inconueniẽtia.

virtutib⁹ effulgeãt[a] ad chriſti gloriam et vniuerſi populi chriſtiani edificationem[b] ſalutarem. ¶Cui rei[c] graue impedimentum hactenus afferre viſa eſt gratiarum[d] expectatiuarũ multitudo[e] que grauem ordini[f] ꝛ ſtatui[g] eccleſiaſtico perturbationem variaſq̃ inordinationes: ac plurima diſcrimina comperitur inieciſſe. Ex his[h] enim frequentius[i] dati ſunt in eccleſiis miniſtri non probati[k] nec cogniti[l] vacaturorumq̃ beneficiorum

a ¶Effulgeant. c. cum in cunctis. de elec.de eta.ꝛ quali. indecoꝝ.ſ. de nu.et qual.cardi.c.j.s.de elect.c.j.in princi.ꝛ in.§.deinde. in pro he.§. qbus ad plenum.

b ¶Edificationẽ. s.de ele.c.j.in pnci. populus enim docendus eſt.lxij.di. docendus.de offic. ordi.inter cetera:et delinquẽtes de populo ſunt puniendi:qꝛ aliquando vno peccante deſcendit ira dei ſuper oẽm populum quando hi qui preſunt eũ non corrigunt.j.q.iiij.§. item peccato achor.xlv.diſt.ſed illud. vbi tamen totus populus peccat miſericordia adhibenda eſt.xliiij.diſt.comeſſationes. xxiij.q.iiij.non poteſt.c.ſane.de temp. ordi.vbi glo.

Deus ſẽpe multos punit ꝑpter vnum

c ¶Rei.inſtitutioni miniſtrorum idoneorum in eccleſiis.

d ¶Graꝝ.q̃ gratis ꝯcedi deberẽt ſi pmitterent:alẽs ſi non gratis dant gre nõ ſunt.j.q.j.gr̃a.vñ ro.põ.l eis dãdis ſe dicit liberalẽ.c.ſedes.de reſcrip.vbi dicit Jo.an. ꝙ magna eſt liberalitas ſi ꝑ modico plũbo accipiat aurũ vl' argentũ.tñ p ſcriptura ſalariũ moderatũ dãdũ eſt.s.de elec.c.j.§.facta.v.notariis.qd taxatũ eſt i extra. Jo.xxij.cũ ad ſacroſctẽ. vbi dr: ſcriptura nõ reddat onuſtũ qd liberalitas fecerat gratioſum.

e ¶Multitudo. q̃ multũ erat onerosa eccleſiis.s.ti.j c.ꝛ qꝛ.

f ¶Ordini.i.gradui vel ſtatui. vt ſeq. xxj.di.cleros.c.in nouo.iiij.diſ. deniq̃ l.qui indignus.ff.de ſena.

g ¶Statui.eccłia ꝛ magiſtratus dicũtur hr̃e ſtatũ.ff.de iuſti.ꝛ iu.l.j.§.hui⁹ ſtudij.l.inter claras.C.de ſum.trini.

i ¶Frequentius. inequum fuit ꝙ hm̃õi gratias dãnare.ff. de le.nã ad ea.ꝺ re. iur.l.j. ea q̃.de reſti. ſpo.c.j.in.vj.cle.ſ. ꝺ exceſ.pla. ꝛ expone ireqũẽti⁹.i. freqũẽter.Interdũ eñ cõparatiuus ponit p poſitiuo.ff.de dã.infect.l.vtiq̃.l. ſi mer ces.§. qui colũnas. ff.loc.C. ſi qs al.vel ſibi.l. q̃ aliena.C.ꝺ fur.l.ij.ff. de ne.ge. l.heres.

k ¶Nõpbati.dicit btũs Berñ.ad Euge.papã. pbatos eligi opꝫ nõ pbandos.fa.c.in lateraneñ.de p̃.cle. dudũ. §.ac deinde.de ſepul. vbi Jo.and.

l ¶Nec cogniti.ꝑmũ incõueniẽs.cõcor.s.in pri.§.qb⁹ad plenũ.v.ꝛ plerũq̃. incogniti eñ nõ debent pmoueri: qꝛ dꝫ prelatus habere notitiã pmouẽdi.c.bone.ij.§.qꝛ vo.de poſtu. p̃la. Jo. and.c.cõſtitutis.de ap.ꝛ ſi eũ ignorat anteq̃ promoueat inquirat de ei⁹ vita/literatura/ꝛ conuerſatione ꝛ aliis qualitatibus reqſitis in loco vbi fuit cõuerſatus:qꝛ ibi p̃ſumit magis not⁹ c.poſtq̃.c.innotuit.de elec.xxiij.di. illud.xlvij.di.de petro.xxiiij. q.j. pudenda.de p̃ſum.quoſdam.qꝛ talis eſtimationis habet qs qualis eſt in ciuitate ſua.ff.de queſti.l.de minore.in fi. ꝛ ſi i pluribꝰ locis fuerit ꝯuerſatus: tũc in oibꝰ eſt inqſiſitio faciẽda.ar.ff.ad municì.l.aſſumptio.§. iuris prudẽtibus. ꝛ nemini manũ cito imponat.c. qualiter.de elec.c.fi.e.ti.in.vj. xp̃m imitando:q̃ ꝛ ſi conſcientiarũ factor ꝛ cognitor ſecretoꝝ exiſtat:cũ tñ ouiũ ſuarũ curã petro cõmitteret:idagationẽ trinã p̃miſit dicens.Si diligis me paſce oues meas.Joã.vlti.vj.q.j.imitare.c.

Uita pmouendi vbi dꝫ inqri.

expectatio: ſicuti[a] antiqua iura[b] te-
ſtantur occaſionẽ deſiderãde mor-
tis[c] aliene pſtare ſolet[d] quod pluri-
mũ preiudicat animarum[e] ſaluti.
Sed[f] ⁊ inſuper lites[g] innumere: et
contentiones inter ſeruos[h] dei
excitantur[i] rancores[k] / et iur-

ſignificaſti. de ele. Quãta ergo dz pla-
tuerit inqſitione ſup pmouẽdis: quo
rũ conſcientias nõ videt. ad hoc. ſ. de
elec. c. j. §. facta. vnde ſi indignũ pmo-
uerit pſumit ſciuiſſe indignitatẽ. ff. de
confir. tu. l. ſi patro
nus. vbi Bar. de re.
iuris. l. q cum alio.
de ſepa. l. j. §. queſ-
tum. bo. tex. in. d. c.
innotuit. ibi nec, p-
bare cogimus. c. j.
vt eccle. benef. c. q̃-
uis. de reg. iur.

a ❡ Sicuti. exẽpliſi-
catiue ponitur. ff. de edil. edi. l. pompo-
nius. l. j. de re. di. ſ. de elec. c. j. in princ.
aliqñ cõditionaliter. aliqñ cauſatiue.
no. de of. dele. qm abbas. de ↄfir. vti. c.
penul. vbi Panor. ⁊ in c. examinata.
de ꝛ. ſi. c. abbate. c. ex ore. de priuil. Jo.
an. in. c. damnamus. de ſum. trini. in
c. j. de ſa. vnc.

b ❡ Jura. c. nulla. de ↄceſ. pben. c. dete-
ſtanda. c. ne captande. eo. ti. in. vj.

pactũ de futura ſucceſſiõe ñ valet.

c ❡ Mortis. ob quã cãm pactũ de fu-
tura ſucceſſione nõ valet. l. pactũ. C. de
col. de quo p doc. in. l. fi. C. de pac. Bar.
in. l. ſtipulatio hocmodo. ff. de ꝟ. obl.
Bal in. c. fi. de feu. da. inui. l. con. in. c.
ſi minor. ſi de feu. fue. ↄtro. Jo. and. in
addi. Spe. tit. de pac. §. ij. doc. in. c. nul-
la. de ↄceſ. preben.

d ❡ Solet. attẽdendũ eſt qd ſolet fieri
ff. de pig. ac. l. vel vniuerſoꝝ. de vſu. l.
q ſemiſſes. §. j. de his q not. infa. l. q li-
beroꝝ. in pn. de neg. ge. l. ſi negotia. ſ.
q. j. iudices. vbi archi. de cele. miſ. cuʒ
marthe. §. ceteꝝ. vbi gloſ. c. illo ſ vos. de
pig. cũ ibi no. de of. dele. prudẽtiam. ſ.
Rh. ⁊ hic eſt ſcdm incõueniens. ſi. ſ. in
pe. §. quibus ad plenũ. ꝟ. ceterum.

e ❡ Animaꝝ. quarũ maxima cura ha-
benda eſt. ſ. in pe. §. quibus ad plenũ
ꝟ. ſic dimittitur. cum ibi no.

f ❡ Sed ſuperabundat. c. ſed nec. ne
cle. vel mo. c. j. de ſuc. ab inteſ.

Lites ſũt ſopiende.

g ❡ Lites. ad quas ſopiendas debet
elaborare bonus iudex. c. fineʒ. de do-
lo et contu. de re iudica. iurgantium.
de appel. cordi. in. vj.

h ❡ Seruos dei. i. clericos q ſunt ad
obſequiũ chriſti vocati. xxj. diſ. cleros.
xciij diſ. diaconi ſunt. c. cum ſecundũ.
de preben. liiij. di multos. tamen, oẽs
dei ſerui ſunt. vnde papa ex humilita-
te ſe ſeruum ſeruo-
rum dei appellat. ⁊
religioſi p excellen-
tiã appellantur ſer-
ui. dei. ca. j. de ſinõ.
Et dicit beata aga-
tha. ſumma igenui-
tas eſt in q xpi ſer-
uitus cõprobatur.

i ❡ Excitantur. iij.
cum tamen deberent a ſtrepitu cauſa-
rũ quieſcere. de ſindi. c. j. vnde litigio-
ſi prohibentur promoueri. xlvj. diſtin.
per totum.

k ❡ Rancores. i. odia. que retinens
contra proximum peccat mortaliter.
peccatum enim mortale eſt quod con-
trariatur charitati per quam vita eſt
ſpiritualis. charitate autem diligitur
deus ⁊ proximus. Mat. xix. Luc. x. de
peni. diſt. ij. charitas. Dilectio aũt dei
eſt vt eius mandatis obediatur. dicit
em̃ qui dicit ſe noſſe deuʒ ⁊ mandata
eius nõ cuſtodit mendax eſt: ⁊ veritas
in eo non eſt. Jdeo non eſſe obedien-
tem preceptis dei eſt peccatũ mortale
quaſi dilectioni contrariũ. no. Henri.
in. c. j. de rap. vnde rancorẽ ſiue odiuʒ
in affectu offenſus debʒ ſtatim remit-
tere. Matth. xviij. c. fi. de peni. di. v. xc.
diſt. ſi quis contriſtatus. ſed non tene-
tur ſibi remittere ſignum rancoris in
effectu. i. ei oſtẽdere ſignũ amicitie et
dilectionis: niſi penitẽti ⁊ parato emẽ-
dare. ſic intelligitur Luce. xvij. Si pec-
cauerit in te frater tuus ⁊ ↄuerſus fue-
rit ad te: dicẽs penitet me: dimitte illi.
Satiſfactionẽ aũt iniurie nõ tenetur
remittere. xiij. q. v. d occidẽdis. no. gl. Jn-
⁊ doc. in. c. j. de malefi. Jo. an. in. c. ij. de
homic. in. vj. Spe. ti. de treug. ⁊ pace.
Anto. in ſcda parte ſumme titu. viij. c.
iij. §. vj. Barto. in. l. non ſolũ. ff. de in-
iurijs. in. l. ſi tibi. §. j. ff. d pac., vbi dicit
q ſi infirmꝰ dicat ſacerdoti, remitto in-
iuriã mihi illatam per talem: cenſetur

Satiſfactionẽ nõ tenetur de remittere.

remiſiſſe odium:ꝛ non ſatiſfactionem iniurie.no.Panoꝛ.in.d.c.j.ſic ſol.q. in glo.fi.inſti.de iniur.Joã.and.in addi. ſpecu.titu.de inſtru.edi.§.nũc autem aliqua ver.item pone.

a ¶Jurgia. quaſi iuris garrium dicitur iurgiũ. eo ꝙ hi qui cauſam agunt iure diſceptant.c.forus.de verb.ſigni. et appellatione iurgioꝝ minores cauſe cõtinẽtur.c.ad hec.de offi.archidia. Aliquando tamen late pro omni controuerſia.c.ij.de re iudi.

gia[a] nutriũt[b] pluralitatẽ[c] bñficioꝝ

b ¶Nutriuntur.iiij.

c ¶Pluralitatis. que inimica eſt canonibus.de prebẽ.qꝛ intantum.de ea tractatur in iure in pluribꝰ locis.in.c. ſanctoꝝ.lxx.diſt.c.j.xxj.q.j.c. dudũ.ij. de elec.vbi Inno.Idẽ in.c.cũ iam dudum.de ꝑben.vbi moder.Roſ.titu.de preben.Specu.ti.de leg.§.videndũ.§. illud aũt.Inno.in.c.fi.de cle.non reſi. Guil.ꝛ moder.in clemẽ. gratie. de reſcrip. Jo.an.ꝛ alij in.c.gratia. eo.ti.in vj.Guil. in extra. Jo.xxij. execrabilis. Henri.in.c.de multa.de ꝑben.Panoꝛ. in rep.c.extirpãde.§.qui vero. de ꝑbẽ. Jo.de ligni. in tract.de plura. benefi.

Bñficia plura an liceat habere?

Et dicit ꝙ de iure cõi quis non põt habere duo bñficia titulata quoꝝ vnum ſit ſufficiẽs ad ſui ſtatus ſuſtentationem. de ꝑatibus et ſuperioribꝰ clare patet.de elec cum in cũctis.c. ſicut venire.de exceſ.ꝑla.de trãſla.ꝑla.per totum.de dignitatibꝰ inferioribꝰ ꝛ curatis.in.d.c. de multa. in dicta extrauã. execrabilis.in cle.j.de offi. vica. de regularibus.de ꝑbẽ.cum ſingula.in. vj. in cle j.de ſup.negli.ꝑla. De ſecularibus ſimplicibus in vna eadẽq; eccl'ia patet ꝙ non põt, quis habere duos titulos vniformes ꝛ difformes in eadẽ eccleſia.c.literas. de cõceſ. preben.c.j. de conſue. in.vj.cle.fi. de prebẽ. Et de alijs bñficijs ſimplicibus cõſtat: quia propter officiũ datur beneficiũ.lxxxix. diſt c.j.d.c.j.de conſue.c.fi. de reſcrip. in.vj. Inde quilibet titulus requirit reſidentiã ꝑſonalẽ.de celeb. miſſa.c.j. quia nõnulli. et quaſi per totũ.de cle. non reſidẽ.no.Jo. in proe.§. quibus ad plenum ver.ꝛ plerũq;.Impoſſibile autem eſt aliquẽ reſidere in pluribus locis.tex.ſunt expꝛſſi generaliter loquentes in.d.c. ſanctoꝝ. in.d.c.xxj.q.j. vbi ponuntur tres rationes cum ſi. ſingula nãq; beneficia ſunt ſingulis cõmittenda perſonis.d.c. cum ſingula. §.ver.dum autem.et vix ſufficit vnus vni bene deſeruire.d.c. quia nõnulli. Idem reperitur in honoribus ꝛ militijs ſecularibus. duos enim honores ſimul quis capere nõ poteſt.ff. ad municipa. liberꝰ.§.ꝑſcriptio.C. de aſſeſ. l.fi.de poſtula.l.quiſquis.de proxi.ſa. ſcrinio.l. hac parte. lib.xij.de hono. et mu.non cõ.l.j.lib.x. preſertim vbi per actum vnius impeditur exercitiũ alterius. facit quod no. in.l.a decurionatu.ff. de var. mu. nec duo officia. ꝙ ſi acceptet caret acceptato:ꝛ priuatur ſalario primi. caſus eſt ſingu.in.l. quiſquis.C.de coar.lib.xij. vbi Barto. per Bald..in.l.j C. de noua.C. cõmo. nec duas militias.C. q̃ mi. poſ.l. his quidem.§. impoſterũ.lib.xij. nec duobus collegijs ſimul ſociari.ff.de colleg.illi. l.j.§.vltimo.

Bñficia ſingula ſinguliſ perſonis ſũt cõmittẽda.

De cõſuetudine autẽ qs habet plura bñficia ſimplicia non requirentia reſidentiam continuam de cõſuetudine vel ſtatuto eccleſie:ꝛ excuſat hmõi cõſuetudo quo ad eccleſiam militãtem vt vides ad oculũ. facit.d. ca.cum iam dudum et quo ad deum. dũmodo ille qui pluralis eſt in talibus beneficijs ſit dignus prouidus ꝛ literatus iuxta qualitatem beneficij: ita ꝙ illa idoneitas induceret ad diſpenſationem: tãtum enim operatur conſuetudo quantum diſpẽſatio. Si autẽ non eſt idoneus: predicto modo conſuetudo nõ excuſat quo ad deum a peccato.quia eſſet contra ius ꝛ irrationabilis reipub. contraria. ideo nõ excuſat. viij.diſtin. mala conſuetudo. et quaſi per totum.c.fi. de conſue. Et ſicut iuramentũ non debet eſſe vinculum iniq̃tatis. xxij.q.iiij. Inter cetera. §.quanto.de iureiur.ſic nec conſuetu-

Bñficia q̃ reſidẽtiaꝫ nõ req̃rũt.

do.c.ex parte.de conſue.Etiã vbi eſſet
nimia pluralitas p̄bendarũ aut alio
rũ beneficiorum conſuetudo non ex-
cuſaret.no.Inno.in dicto.c.cũ iãdu-
dũ.glo.in.d.c.dudum.que vult ꝙ pec
cat mortalit̃ tenẽs plura bñficia ſim-
plicia:quorũ alterũ per ſe ſibi ſuffi-
cit.qđ limita vbi eſſet nimia plurali-
tas:vel vt ibi dicit Panormi.quando
qđs ſibi lucrifaceret fructus ad vtilita
tẽ priuatã:ꝛ ad augendũ patrimoniũ
ad iſtũ enim effectum non valeret cũ
eſſet irrationabilis.c.nulla ratio. cũ
ibi no.de preben.xciij.diſt.dyaconi.ꝛ
cõtra officiũ pietatis.c.ſi.xvj.q.j.vnde
iura que videñt innuere in hoc vale-
re conſuetudinem:ſeu vt verius dicã.
glo.ꝛ doc.intellige quãdo cõſuetudo
diſponit ſolũ circa potentiam retinẽ-
di plura bñficia ſimplicia ſine nimia
multitudine.ſec⁹ ſi diſponeret vt pro
libito volũtatis poſſet habere qđ vel
let aut diſponeret de fructibus illorũ
Panor.in.c.cũ eccleſiaſtice.de excep.
nec in caſib⁹ predictis valeret diſpen
ſatio quo ad deũ:et in foro conſciẽtie
niſi fuerit facta ex iuſta ꝛ rationabili
cauſa.bona glo.in.c.non eſt.de vo. in
c.q̃to.de iureiuran.ad hoc.c is q̃ pre-
eſt.xj.q.iij.no. Innoc.de renun.cum
inter.de ancho.in repe.c.j.de conſti.
archi.xij.d.c.j.vbi dicit poſt.h. Tho.
bona eccleſie eſſe in poteſtate pape vt
adminiſtratoris:nõ autem habet ve-
rũ dominiũ vel veram poſſeſſionẽ illo
rũ.Hec enim dei ſunt.c.cum ex eo. de
elect.in.vj.nec põt papa ea ſine cã le-
gitima alienare.no.archid.in.c.non li
ceat.xij.q.ij.Panor.ↄſi.xlij.ita nec alij
dare poteſtatem male adminiſtran-
di.arg.c.nup.de do.poſt diuor.rc. nã
debet fieri diſpenſatio nõ propter bo
nũ priuatũ:ſed qui diſpẽſat debet ha
bere intuitum boni publici vtilitatẽ
ſcilicet vel neceſſitatẽ eccliarũ.vij.q.j.
ſcias.j.q.vij.§.niſi rigor.c.i cauſis. de
re iud.c.expoſuiſti.de p̄bẽ.aut ꝓpter
euidentem prerogatiuã pſone.d.c.de
multa. alias ſi fieret ſine cauſa legiti
ma non eſſet diſpenſatio ſed diſſipa-
tio:mutato nomine.ſicut l ſi.dicit tex.

Beneficia plura etiam ſimplicia tenere periculoſum eſt.

Papa eſt administrator bonorum ecclie.

in.c.poſt q̃.xiij.q.ij.no.Johan.and.et
alij in.c.de multa.Joh.an.i.c.ſi quan
do.de reſcriptis.doc.in.c.qr intantũ
in.c.ad hec.de preben.in.c.p venera-
bilẽ.qui fil.ſunt legitimi.debet enim
papa eſſe diligẽs paterfamilias:ꝛ cũ
gerat vicẽ dei in terris debet ſe cõfor
mare quantũ põt voluntati diuine.c.
vt noſtrũ.vt eccle.bene.car.in cle.j.de
peñ.et re.Ubi dicit beatus Bernar.ꝙ
fidelis ſeruus et prudẽs quẽ cõſtituit
dñs ſuper familiã ſuam:ita tantũ no
uit vſurpare diſpenſationẽ: vñ bonã
ſperat habere recõpenſationẽ.ideo di
ſpenſator debet habere pre ſe rationẽ
boni cõmunis.alias eẽt diſſipator ꝛ ĩ
fideliter ageret cõtra decretũ apoſto-
li dicẽtis diſpẽſatio michi credita eſt.
hic iã queritur inter diſpenſatores vt
fidelis quis inueniat̃.Ber.ad Euge.
papã.Non prohibeo diſpenſare: ſed
diſſipare.non ſum tã rudis vt ignorẽ
vos poſitos diſpẽſatores:ſed ad edifi
cationẽ/nõ ad deſtructionẽ. Deinde
queritur inter diſpẽſatores vt fidelis
quis inueniat̃. Ubi neceſſitas vrget
excuſabilis diſpẽſatio eſt.vbi vtilitas
prouocat laudabilis diſpenſatio.vtili
tas dico cõmunis non propria.nã cũ
nihil horũ eſt:nõ fidelis diſpẽſatio ſʒ
crudelis diſſipatio ẽ.Et dicit Panor.
in.d.§.qui vero.in.c.conquerente.de
cleri.non reſi.ꝙ diſpenſatus propter
diſpẽſationem non excuſatur quo ad
deũ:ſi fructus qui ſuperſunt non con
uertat in pias cauſas.Uideas ergo q̃
plura poſſides beneficia ex diſpenſa-
tione ſi tibi aſſint cauſe requiſite ad
diſpenſationem.Alioq̃n timendũ eſt
tibi in foro ↄſcientie vt non valeat ti-
bi diſpenſatio prodeſſe nam in decre
tis de multa:inſcriptũ eſt ꝙ papa di-
ſpenſat:vt quis hebeat plura benefi-
cia:ſed cõueniẽter addit hec no.clau
ſula:cum ratio poſtulauerit ibi.circa
ſublimes.ꝛc.Que autem ratio poſtu
lat vt vn⁹ habeat in ecclia tot prebẽ
das/tot beneficia ſufficiẽtia: vn tres
vel quatuor ſacerdotes ſeu forte plu-
res honeſte ꝛ cõmode poſſent ſuſtẽta
ri:vtiq̃ nõ apparet rõnabile.ad hoc

Diſpẽſatio an excuſet q̃ ad deum.

bo.tex.in.d.c.diaconi ſunt.xciij.di.ꝓ=
pter hoc enim fuerũt data bona eccle
ſijs ⁊ adminiſtratio ep̄is ⁊ alijs p̄latis
ꝯceſſa.vt nullus in eccl'ia penuriã pa
tiat̃.xij.q.j.c.videntes.c. ⁊ his.c.epi=
ſcopꝰ.ideo hãc multitudinẽ abhorrẽt
iura.d.c.quia nõnulli.d.extra.execra=
bilis.vbi ponunt̃.xj.incõueniẽtia q̃ ꝓ
ueniũt ex iſta pluralitate bñficioꝝ:q̃ l
effectu enumerat Panor.l.d.§.q̃ vero.
vbi dicit ꝙ ſola reſidẽtia nõ eſt cã pro
hibẽde accumulatiõis bñficioꝝ:ſꝫ am
bitio.⁊ q: occupat ſtipendia pauperũ
cõtra intẽtionẽ fundatoꝝ q̃ ꝓpter offi
ciũ fundauerũt bñficium:⁊vt fructus
ſupeſſentes l pias cauſas elargirent̃.
impotẽtia pluribꝰ deſeruiẽdi p̄ſtatur
materia diſſolutiõis ⁊ vagatiõis tã in
veſtibꝰ ꝙ̃ in moribꝰ:iuxͣ illud pſ̃. ꝓce
dit ex adipe iniquitas.Et ꝓpter picu
lũ alarũ.vñ dicit Hoſt.l.c.cũ ſu ꝑ.d cã
poſ.⁊ ꝓpꝛie.ꝙ diſpẽſatiões cõceſſe ſu=
per bñficioꝝ multitudine ſunt odioſe
⁊ reſtringẽde.Cõpoſ.in.c.cãm q̃.de re
ſcrip.in.d.c.dudũ.ad hoc.c.j.⁊.ij.de fi.
p̄ſby.in.vj.c.nõ põt.de p̄bẽ.eo.li.fa.q:
illud qđ nõ põt fieri ꝑ diſpẽſatiõnẽ cẽſet̃
impoſſibile.no.Inno.in.c.paſtoralis.
de cã poſ.⁊ ꝓpꝛie.Jo.an.in.c.põt.ꝺ re
gu.iur.in.vj.no.in.l.poſtq̃.C.de pac.
in.l.cõtinuus.§.cũ ꝗs.ff.de v̈bo.obli.
Bar.in.l.apud iulianũ.ff.de leg.j.Pa
noꝛ.in.c.ex parte.de reſt.ſpo.doc.in.c.
ſuꝑ eo.de con.ap.ideo nõ dꝫ facile da=
ri ſuꝑ pluralitate bñficioꝝ diſpenſa=
tio.nã ⁊ licet papa de plenitudine po
teſtatis poſſet idifferẽter diſpenſare:
de p̄tãte tamẽ ordinata nõ dꝫ.ar.l.di=
gna vox.C.de leg.ij.q.vij.nos ſi incõ=
petẽter.vnde ois indecẽtia in p̄ncipe
eſt impoſſibilis:ſaltẽ moris.no.Arch.
in.c.ſuꝑ eo.de here.in.vj.Hen.l.c.nul
lã.de ꝯceſ.p̄ben.⁊ valde iniquũ ⁊ iniu
ſtũ eſt vt multi eſuriãt forte meliores
⁊ vnꝰ forte ebrius:vilis in verbo:⁊ peſ
ſimus in exemplo abundet.equa nẽ=
pe dꝫ fieri diſtributio attẽta qualita=
te perſonarũ.c.j.de ma.⁊ obe.c.cũ oẽs.
de conſti.Unde ob hm̃oi pluralitatẽ
dicit quidã ſanctus doc.ꝙ medietas
miniſtroꝝ dei eſt quaſi reſecata ꝑ hoc

Bñfi=ciorũ multitudo producit.xj.incõueniẽtia

genus auaritie:ꝙ vnus plura bñficia
ſufficientia ꝑmittit̃ habere.ſi eñ cuili
bet bñficio ꝑmitteretur dari ſuus poſ
ſeſſor:numerus ſeruorum dei eſſet du
plex.qui modo eſt ſimplex.fa.qđ not.
Jo.an.in.q.mer.l.c.q̃ ꝯ iura.ꝺ reg.iu.
in.vj.Hẽ.in.c.ſicut venire.de exceſ.p̄=
la.⁊ tam magna multitudo ſacerdotũ
⁊ lr̃atorũ viroꝝ bone fame abunde ſu
ſtẽtaretur qui ꝓpemodũ i opprobꝛiũ
cleri mẽdicãt.Seq̃re ergo cõſiliũ tãto
rũ viroꝝ qui tot bñficia coadunas.⁊
Ber.in ep̄la quã ſcripſit Roberto ſuo
cognato ⁊ monacho.q̃ de lĩa dñi pa=
pe relicto rigoroſiori ciſterciẽ.ordine
clunianeñ.ordinẽ introiuit latiorẽ.nõ
tibi fruſtra ꝗs blãdiat̃ ꝺ diſpẽſatione
ap̄lica cuiꝰ ꝯſciẽtiã diuina ſentẽtia tꝫ
ligatã.⁊ Hen. de gãda.ij.quoli.q.xvij.
alle.glo.ſuꝑ.d.c.nõ eſt.dicit.Nõ eſt ſe
curus quo ad deũ cũ quo papa diſpẽ=
ſat:niſi ſubſit cã diſpẽſandi.Hen.l.c.j.
de vo.ꝗs eñ neſciat ꝙſepe papa ꝑ fal
ſas rõnẽs decipit̃.c.ſuꝑ lr̃is.de reſcri.
cũ ſi.⁊ aliq̃n imo ſepiſſime precũ l por=
tuna inſtãtia vincit̃.C.de pe.bo.ſub.
l.j.lib.x.c. deteſtãda.de cõ.pꝛe.in.vj.ꝺ
reſcrip.q: ꝑ ambitioſam.e.li.d.extra.
execrabilis.in p̄n.⁊ forte ſm̃ affectio=
nes.interdũ facit:q: homo eſt pecca=
bilis.⁊ licet habeat plenitudinẽ pote
ſtatis q̃ntum ad eccleſiaſtica bona tẽ=
poralia ⁊ ſpũalia:nõ tñ hꝫ illã vt dñs.
ſed vt miniſter ⁊ diſpenſator p̄ncipa=
lis dñi.j.xp̄i qui eſt dñs bonorũ eccle=
ſiaſticorũ.j.c.nõ liceat pape.c.pꝛedia.
xij.q.ij.⁊ lꝫ omnia ſint eius : iſta tamẽ
ſpecialius.ar.j.q.iij.ſaluator.xvj.q.j.ſ
canonibus.d.c.cũ ex eo.vbi Joã.an.⁊
Inno.⁊ alij in.d.c.cũ ſuper.glo.⁊ Hen
ri.in.c.cauſa.de ver.ſig.Hoſtiẽ.⁊ Joã.
an.in.c.cum conueniſſent.de iudi.⁊ refert
Hen.vbi.ſ.illud Ber.ad eugeniũ pa=
pam.Cõſideres ſanctã romanã eccle
ſiam cui auctore deo prees olim eccle=
ſiarum eſſe matrem non dñam:te ve=
ro nõ ep̄oꝝ eſſe dñm:ſed vnũ ex ipſis
ad hoc.vij.q.j.mutationes.Archid.in
c.j.de ſum.tri.lib.vj.facit quod not.x.
diſt in c.c.j.xxij.diſtin.c.j.ꝙ papa ſine
cauſa non poteſt auferre bona vniuſq

Diſpẽſatio ſine cauſa non reddit ſecurũ q̃ ad deũ.

Papa q̃liter hꝫ plenitudinẽ p̄tãtiſ.

eccleſie ⁊ dare alteri. quod no. Pan. de lig. l cle. j. de ſum. tri. nec etiā tibi blādiaris de cōmēda cā legitima ceſſante. nam cōmēde bñficiorum ſine iuſta cauſa vtilitatis vel neceſſitatis eccl'iarum fieri non debēt. c. nemo. de elect. l vj. non pro libito volūtatis. Et cū beneficia regularia ſint deſtiata religioſis qui regulā ſciant ⁊ obſeruēt nō debēt transferri ad vſus ſecularium qui ſunt diſcipline regularis expertes. ad hoc. l. j. cū ibi no. ff. de admi. re. ad ci. p. cle. q: cōtingit circa pn. de relig. dom. vbi poſſunt inueniri boni religioſi. de reli. do. inter quatuor. de reb⁹ eccle. nō alie. poſſeſſiones. Unde q̄dā bon⁹ epiſcopus pariſieñ. cū ſibi offerret abbatia. abſit inq̄t ꝙ habeam cum ſponſa concubinā. ⁊ Pan. ij. cum p filio regis ſibi ſupplicaretur vt duos epatus cōcederet. etiā inq̄t. ſi eſſet filius dei non cōcederē. abſit vt in eccleſia dei ponā bigamiā. ⁊ Inno. vj. ſuo tpe oēs commēdas reuocauit. l extrauag. eiuſdē q̄ incipit: paſtoris. vbi habetur ꝙ occaſione huiuſmodi cōmēdarum: ſicut experiētia docet: vt plurimū diuinus cultus minuitur: animarū in ieis quibus iminet cura negligitur. hoſpitalitas conſueta etiā debita nō ſeruat. ruinis edificia patēt: ipſorumq; iura in ſpiritualibus ⁊ tēporalibus collabuntur. Et q̄uis papa nō habeat ſuperiorem in terris: illum tamē habet in celis. iō diſpēſatio bonorum eccleſiaſticorum non dꝫ ab eo fieri niſi in illis caſibus in quibus veriſimiliter apparet ꝙ dominus eorū chriſtus ꝯſenſum adhiberet vt ptās ſub rōne reſtringat. xj. q̄ō. iij. illa. xij. di. c. j. no. Card. in extra. Bonifa. viij. antiquorū. in extra. rē nō nonam. Hoſtien. in ſum. tit. de pe. ⁊ reñ. alias eſt ſub ru. de diſpē. ⸿. qualiter faciēda. ſpec. titu. ij. alias eſt ſub rub. de diſpē. ⸿. qualiter autē. Et dꝫ reſpicere ad tria. ſ. quid liceat ſm equitatem: q̄d deceat ſm honeſtatē: ⁊ q̄d expediat ſꝫ neceſſitatē: vel vtilitatē. c. magne. ⸿. ⁊ quidē tria. ꝺ voto. vñ optime dicit Hē ri. in. c. cum ad monaſterium. de ſtatu mo. ꝙ diſpēſatio pape q̄ ſit contra ius

Cōmēde nō fiant ſine cā

Bigamia ſi ſit in eccl'ia

Eccleſie bona diſpēſentur ſꝫ ꝙ placere xpo p̄ſumit

Diſpēſans tria cōſideret.

poſitiuū fundatū ſup' aliqua ratione naturali: vt ſi papa diſpēſaret cū indigno totaliter ꝙ haberet bñficiū eccl'iaſticum. cōtra. c. nihil. de elec. c. graue. de pbē. c. indecorum. de eta. ⁊ qua. nō excuſat quo ad eccl'iam triumphantē facta ſine cā propter ver. cuꝫ ratio poſtulauerit poſitū in. d. c. ꝺ multa. Henri. in. c. ꝑpoſuit. de cōce. p̄. Panor. l. d. c. nō eſt. in. c. a nobis. ꝺ deci. ſatis pōt colligi ex di. extra. execrabilis. in pnc. Secus in diſpēſatione que fit contra ius poſitiuū voluntariū nō fundatū ſup aliqua rōne naturali. puta ſi diſpēſet cuꝫ aliquo maiore. xxij. annis q̄ nondū compleuit. xxiiij. annū: ꝙ poſſit ad ſacerdotiū promoueri cōtra cle. gñalem. de eta. ⁊ qualita. tunc eñ credit Hē. veram Inno. opi. qui dicit i dicto. c. cū ad monaſterium. ꝙ papa poteſt diſpēſare ſine cauſa cōtra ius poſitiuum. ⁊ p p̄dicta limita opi. Flo. l. d. cle. gratie. vbi cōcludit non eſſe peccatum obtinere plura bñficia ſufficientia cum diſpēſatione. vnum eſt ꝙ etiā poſita p poſſibile diſpēſatiōe pape ad omnē nutū tuum adhuc tua ambitionō euaſiſ periculū. nec tu inde reportabis pfectū in foro cōſciētie ſi tu pro pter neceſſitatē aut iuſtā cauſam tali te ſubmitteres diſpēſationi. Hinc ſancta clara r̄ndit quibuſdam fratribus minoribus q̄ priuilegia relaxationis regule impetrauerāt. Uolo inquit abſolui a papa a peccatis meis: non ab obſeruantijs regule ⁊ cōſilijs ieſu chriſti. Et ꝙ diſpēnſatio facta ſine cā non teneat in foro conſciētie nō eſt ex defectu poteſtatis diſpēſatiue pape in ſe: que plene reſidet apud papā: ſed ex defectu voluntatis: q: fuit ꝑ importunitatem: ſurreptionē: vel obreptionē inductus ad diſpēſandū: ſicut in ſi. dicit Bal. in. l. reſcripta. C. ꝺ pc. imper. offe. ⁊ ex parte tui qui nones qualificatus p̄dictis circunſtantijs que requirunt ad diſpēſationē. iō non es eius capax ⁊ ſi te nō moneāt rōnes: ſaltē terreāt exēpla. q̄ vide i de vita xpi. pte. ij. c. vij. Guil. pariſieñ. in tractatu de colla. bñficiorū Cantuarieñ. in faſcic. tē. in. li.

Diſpēſatio ſine cā ē periculoſa.

fouet[a] ambitioſo: facultates ac[b] pecunie regnorũ ⁊ ꝓuinciarum[c] miſerum[d] in modũ exhauriũtur[e]: pauperes[f] diſcurrendo[g] ad romanam curiã[h] innumerabiles vexatiões[i] ſubeũt[k] et inter viarũ diſcrimina[l]

de vi.et vir.in libro apum.

a ¶ Fouet.quintũ incõueniẽs. cõcor. ꝫ.in pħe.§.quib⁹ ad plenũ.v̄ſ.fouet.

b ¶ Ac.pro id eſt.

Prouincia quali ter accipit.

c ¶ Prouinciarũ.nota ꝙ ꝓuincia differt a regno.ſ.j.de cau.c.j.§.j.v̄.pecunie.et a ciuitate.ff.de le.cũ de cõſuetudine. Aliqñ tñ appellatione ꝓuincie veniũt regiones:vt frãcia/italia/⁊ ſimiles.l.ij.§.capta.ff.ð ori.iu.in.l.etiam.in fi.de ma.vin.in extra.hen.qm̄.vbi Bar.Aliqñ vnus p̄ſidat⁹ dr̄.vna ꝓuincia p̄ſes em̄ erat caput ꝓuincie:⁊ ei ſuberãt plures ciuitates:vt in oĩb⁹ legib⁹ q̄ faciũt mẽtionẽ.de p̄ſide ꝓuĩcie.⁊ ſi fuerit facti duo p̄ſides.i eadẽ ꝓuincia cẽſent due prouincie.ff.de offi.aſſeſ.ſi eadẽ.Aliqñ totũ qð ſubeſt͡ vni metropolitane ciuitati dicebat ꝓuincia.l.ſi i aliã.iũcta gl. ff.ð offi.pcõ l.j.C.de metrop.li.xj.vbi bar.Et ita ꝓuincia ẽm canones diſtiguit ꝑ archiep̄at⁹.⁊ archiep̄s ẽ caput ꝓuincie.xcix.di.ꝓuincie.vj.q.iij.ſcitote.c.q̄uis.de p̄bẽ.i.vj.c.fi.ð ma.⁊ obe. c.j.de vſu pal.c.nõ eſt.de ſpõ.vbi doc.cũ ſi.ꝑ Carð.in cle.dudũ.§.ſtatuim⁹.de ſepul.Aliqñ capit ꝓuincia ꝑ quolibet territorio/ſiue diſtrictu.in aut̄ q̄ i ꝓuĩcia.C.vbi de cri.agi opoꝛ.⁊ ꝑ qualibet ciuitate.l.fi.C.de p̄ſcrip.lõ.tẽpo. vbi glo.⁊ Cy.lxxvj.di.vtinã.de ſepul. certificari.Aliqñ ſit appellatio ꝓuĩcie eo reſpectu\ꝙ maioꝛ eſt diſtãtia qñ eſt extra ꝓuinciã q̄ qñ in ꝓuincia: ẽꝫ qð no.in.c.corã.de elec.vt exiſtens inter ꝓuinciã: ſi eſt multũ a remotis habeatur ac ſi ipſe eſſet extra.⁊ eodẽ modo ſi exiſtẽs extra ꝓuĩciã ſit ꝓpinqu⁹ multum.q2 ꝓuincia eſt parua habeat ac ſi eſſet intra ſic intelligitur.l.j.C.ð dila.iij.q.iij.§.ſpacium.l.notionem.§.ij. ff.de reg.iur.ſentiũt Inno.⁊ doc.in.c. vltra tertiam.de reſti.

Archiepiſcopus eſt caput prouincie.

d ¶ Mirũ.i.admirabilẽ ⁊ pauẽdũ cuꝫ forſitan eorũdẽ regnoꝝ ⁊ ꝓuinciaruꝫ depꝛſſo ſacerdotio:exhauſtoq3 theſauro ipſa regna ⁊ ꝓuincie reddãtur debilioꝛa in aduerſis.ꝫ.in pe.§.quibus ad plenum ver.ſub tali.

e ¶ Exauriunt.ſubtili ingenio tanq̄ a barbaris.l.ij.C.de cõmer.⁊ mer.cle. abuſionib⁹.in p̄n.de pe.⁊ remiſ.et hic eſt.vj.incõueniens ſ.j.de cau.ca.j.§.j. v̄.pecunie.⁊ in.d.§.quibus.pꝛoxi.alle.

f ¶ Pauperes.quos defendere dꝫ eccleſia.lxxxiiij.di.c.j.et ij.lxxxviij.diſtic.epiſcopus.xxiiij.q.iij. ſi quis de potentibus.c.licet.de cenſi.c.ex parte.ca.ex tenoꝛe.cum ibi no. de foro compe.

g ¶ Diſcurrendo.pro obtinendis gratijs expectatiuis.

Roma ibi/ vbi papa.

h ¶ Curiam.que eſt vbi papa eſt.naꝫ ibi vbi papa:ibi roma.no.doc.in.c.ego.ð iureiurã.Archi.vij.q.j.ſcire.in.c.p̄ſenti.de preben.in.vj.geſ.in extrauagan. Joan.xxij.execrabilis.Nec debet papa transferre curiam ſiue ſedem ſuaꝫ de roma ad alium locum: niſi ex magna cauſa.ad hoc.c.q̄uis.xxj diſtinc. xxiij.q.j.rogamus.vbi Archidiacon⁹ c.per venerabilem.§.rationibus.verſi.ſane.qui filij ſint legi.c.fundamenta.§.ne autem.de electio.in.vj.vbi Archidia.⁊ Joan an.in nouella.

i ¶ Vexationes.id eſt laboꝛes et penurias.

k ¶ Subeunt.ſunt tamen ſub protectione pape cum bonis ſuis.xxiiij.q.j. ſiquis romipetas.c.j.de peregri.ſed illa iura loquuntur de peregrinis qui ex pia cauſa peregrinantur romam:ſi autem ex alia cauſa non ſunt propter ea ſub protectione pape.ad hoc.c.cauſam.ij.qui filij ſint legi.de quo per Inno.in.c.vt debitus.de appel.Panoꝛ. in.c.meminimus.eoð.titu.niſi ẽm ꝙ habetur i extraua.Euge.iiij.diuina. et hic eſt.vij.inconueniens.

l ¶ Diſcrimina.id eſt pericula q̄ ſunt in mari ⁊ in terra.l.ſenatus.ff.de donatio.cauſa moꝛ.l.iiij.C.de inſti.⁊ ſub. C.de offi.rec.pro.l.ciuitas.

nõnunq̃[a] ſpoliant[b] occidunt ⁊ va riis affligunt[c] peſtibꝰ[d]: atq̃ ẽt ſuis pr̃imoniis[e] ac parẽtũ opibꝰ exhau ſtis[f] grauí[g] egeſtati[h] ſubiacẽt cogũt[i] pr̃imi abſq̃ iuſto titulo[k] bñficia ſi bi vẽdicãt[l] ⁊ nõ q̃bꝰ iure debẽt illi obtinẽt: ſʒ nõnũq̃ hi q̃bꝰ aut circũ uenĩẽdi[m] ꝓximũ[n] maior aſtutia[o]: aut ad litigãdũ facultas[p] ſuppetit

a ¶ Nonnunq̃. id eſt aliquando.
b ¶ Spoliantur. bonis.
c ¶ Affliguntur. viii.
d ¶ Peſtibus. id eſt morbis.
Patrimoniũ qd dicitur. e ¶ Patrimoniis. i. bonis. ꝓpe dr̃ pr̃imoniũ qđ a parẽtibus ꝓcedit. C. qñ ⁊ qui. quar. pars. l. ii. li. x. C. de admi. tut. l. lex q̃ tutores. Sed late bõa alicuiꝰ vndecũq̃ ꝓueniũt vocant pr̃imonium: vt hic. ff. fami. her. luciꝰ. C. de ſa. ſan. ecc. iubemus. c. tuis. de p̃bẽ. c. abbas. quod me. cã. Et bona eccleſie dicuntur pr̃imonium xp̃i. c. cũ ſcđm. de pre. c. cuʒ ex eo. de electio. in. vi. Eccľie bona ſũt patrimonium
f ¶ Exhauſtis. i. cõſumptis. tũ qꝛ ſine magnis laboribꝰ ⁊ expẽſis nõ p̃t q̃s romã ꝓficiſci. c. 1ũ ex lr̃is. i fi. de i integ. reſti. j. đ can. c. j. §. j. ꝟ. ſic bñficia. tũ quia gratie expectatiue nõ poterãt ſine ſũptibꝰ obtineri: ⁊ qđ peius erat adhuc reſtabãt ꝓceſſus qui ſuſcitabantur ex multiplicatione dictarũ grãrũ. ∫. i ꝓ. §. quibus ad plenum. ꝟ. ſuſcitantur.
g ¶ Graui. nõ ſibi: ſʒ dño. Grauis ẽ cui ſeruit egeſtas. no. i. c. cũ ſm. de p̃ben. ⁊ infeliciſſimũ genꝰ iſfortunii ẽ fuiſſe felicẽ: ait Boe. alle. Jo. an. i. c. ex pte. đ conſue. difficilis em̃ ẽ vite mutatio. i aut. de mona. §. hoc aũt nobis. col. j. no. i. c. reperiũt. de pe. di. iii. vñ paupertatẽ vincẽs victor habet. de pẽ. di. ii. ſi em̃ inq̃t. ⁊ iõ qꝛ pauperes egeſtate grauãt: multis p̃uilegiis releuãt. de q̃bꝰ no. in. l. ſi q̃s ad declinandã. i. l. nõnulli. C. de epiſ. ⁊ cleri. Archi. i. c. paup. xj. q. iii. i. c. ſtatutũ. §. inſup. đ reſcrip. i. vj. vbi dicit qꝫ a talibꝰ p̃uilegiis liberet nos dñs.
h ¶ Egeſtati. i. paupertati. ff. depoſ. l. bona fides.
i ¶ Cognũt. in opprobriuʒ cleri. xcii. di. diaconi. ibi: mẽdicat iſelix vbi inuehitur in epiſcopos auaros ⁊ ambitioſos. ⁊ hoc eſt. ir. inconueniens.
k ¶ Titulo. ſine quo bñficia eccľiaſtica obtineri nõ poſſũt. c. ex freq̃ntibꝰ. đ iſti. c. j. de regu. iur. Et de multiplici ſignificato huiꝰ dictiõis titulꝰ. nota. i. c. dudũ. ii. de elec. i. c. fi. de offi. archipreſ. Archi. l. diſt. ſi quis diaconus.
l ¶ Vẽdicãt. q̃ dimittere tenẽt ex quo ſciuerũt iniuſtitiã tituli q̃tocunq̃ tẽpore etiã ignorãter tenuerint bñficia: qꝛ nõ ſunt p̃ſcriptibilia q̃ ad titulum ad vtilitatẽ iniuſte poſſidẽtis. c. j. de regu. iu. i. vj. not. j. de pa. poſ. ca. j. §. j. ideo ex tũc tenent ad reſtitutionẽ cũ fructibꝰ. c. dilecto. ad fi. de p̃bẽ. vbi Panor. glo. ⁊ doc. i. c. cũ ſup. de cã poſ. ⁊ ꝓprie. Hoſtiẽ. ⁊ Hẽ. in. c. niſi cũ p̃dẽ. de renũ. Bone aũt fidei poſſeſſor i bñficialibꝰ non tenet ad reſtitutionẽ fructuum / ſicut nec in tp̃alibꝰ: iuxta no. i. l. ex diuerſo. ff. de rei ven. in. c. grauis. de reſti. ſpo. niſi ius ei reſiſteret: tũc teneret ad reſtitutionẽ olim fructuũ. ar. i. quẽadmodũ. C. de agri. ⁊ cẽſi. li. xj. l. iubemꝰ. C. đ ſa. ſan. ec. c. q̃ contra. de reg. iur. i. vj. de quo Bar. i. l. ſed ⁊ ſi. §. ſcire. ff. de peti. here. Panor. in. d. c. grauis. i. c. in lr̃is. de reſtitu. ſpo. de ro. deci. xxxii. xxiiii. ⁊ xxv. Hen. late. in. c. cũ dilectus. de iur. pa. ⁊ hoc eſt. x. incõueniẽs. ſi. ∫. in ꝓ. §. quibus ad plenũ. verſi. beneficia. j. de can. c. j. §. j. verſ. ſic beneficia. Bñficia q̃ ad titulũ nõ ſũt p̃ſcriptibilia
m ¶ Circũueniendi. id eſt decipiẽdi.
n ¶ Proximũ. ſic q̃libet clericꝰ dicitur ꝓximus. i. c. nulla. de cõceſ. prebẽ. vbi Joan. an. ⁊ etiã quilibʒ nature noſtre particeps. de peni. di. ii. ꝓximos. i. c. j. §. hoc ergo. de ſa. vn. dicitur etiam frater. c. ad incẽſam. xj. q. iii. Panor. in. c. j. de his que fiunt a maio. par. capi. j
o ¶ Aſtutia. in malum ſonat. i. calliditas ⁊ dolus que non debet prodeſſe. c. ſedes. de reſcrip. c. ex literis. de dolo ⁊ contu. cum ſimi.
p ¶ Facultas. qua conſiſi litigioſi fatigant pauperes laboribꝰ ⁊ expẽſis: vt cõpellãtur cõponere aut cedere iuri ſuo. c. nõnulli. de reſcr. j. de cau. c. j. §. j. ver. Litigioſi fatigant pauperes.

atq ita.nihil eni ptimeſcüt qd redime
re nümis exiſtimat.c.pauper.xj.q.iij.
a ¶Uberior.id eſt abundantior.
b ¶Quoq.h cötinuatur.in.c.quorüdä
de elect.in.vj.vbi Archi.Aliqñ iplicat
in.l.illud. vbi gloſ.
de peri.heredi.l.la= beo.ff.de pact. Ali= quando ſuperfluit c.ſi motu.. de preb. Aliquando ſimili= tudinem not.l.ij.& pro he.vbi glo.

vberior[a]:ſub inuolutionib[9]quoq[b] prerogatiuarü[c]:aut antelationü[d] alio:umq huiuſmodi gratias cö= comitantium/ fraudes plurimas ac deceptiones contingit inueni= re[e].Iuuenibus[f]etiä qui ſtudio[g]

c ¶Prerogatiua= rum.inter expectantes paris date.
d ¶Antelationü.de quibus in.c.pe. de pbë.in.vj.c.auctoritate.c. vlt.de cö ceſſ.pben.eo.li. Et p clauſulä antefer= ri nö preferebatur impetrans primis quib9 erat queſitü ius in re.bene aüt illis quibus erat queſitü ad rem.in.d. c.auctoritate.no.Jo.an.in.d.c.vlt.fa= cit qd not.Archi.& Domi.in.c. ſi poſt= q.de pben.in.vj.no. Cöpoſ. in.c.cäm que.de reſcrip.Archi.in. d.c.pe. vbi p illü tex.niſi eius gratia eſſet nulla p= pter ſurreptionëvel annulläda ob de fectü pſone: tunc primus impetrans admittet ad beneficiü vacaturum.ex quo eni illa clauſula nö eſt ſortita effe ctü nö pindicat primo impetranti. c. nö preſtat.de reg.iur.in.vj. nä clauſu la de anteferri videt appoſita dütaxat in fauorë ipſius ipeträtis.ergo eo re= pulſo videt ſublatü impedimëtü quo ad primü:nec poterit ordinarius alte ri cöferre.ad hoc.ff.de vſufru.l. ſub cö ditione.de act.emp.l.fundü.no.Arch. in.d.c.pe.fa. quia quädo primus ipe= trans ex facto ſuo excluditur:ſecüdus impeträs a papa obtinebit illud bñfi cium/nö aüt alius auctoritate ordina rij.c.ſi clericus.de pben.in.vj. ſed iſte qui habebat clauſulä anteferri fingi= tur primus impeträs:ergo ipſo repul ſo alius apoſtolicus obtinebit.clauſu la eni anteferri nö deſtruit gras pce= dentes: ſed eä habës illis preferr de= bet: ergo gra eius remanebit bñfi cium habenti priorem gratiä. idem ſi habens dictä clauſulä anteferri ei re

Clau= ſula anfer= ri quë effe= ctum hz.

Gra ante= ferri dſtru= cta cu i9 erit benefi cium.

nütiet:necvelit ea vti valebit collatio facta primo.no.Jo.an.in.d.c pe. in no. ſa.ff.de mi.l.ſi iudex.qd not.j.circa ſi. hui9.§.qd limitat la. quädo renüciat ante collationem factä primo: qr ſi re nütiaretur clauſu= le poſt collationem factä primo nö va= leret nec validaret collationë que iam erat nulla.per not. per Joan.and.in.c. ſtatutum.de pben. in.vj.in no.

e ¶Inuenire.i.inconuenientes.
f ¶Iuuenibus.q dociliores ſunt q ſenes.in pe.inſti.ibi cupide legum iu uentuti.l.precipiüt.ff.de edil. edict.et poſt.xiiij.an. ad ſcientiä iuris accede re debët.l.j.§.& quoniä.C.de ſtu. li.vr. ro.li.xj.inſti. de leg.§. ſed ne in pmis. ff.de an.le.liberto.§.fi.primus tamë edo cti in grämatica/rhetorica/ & dialecti ca quas in puerili etate diſcere debët. Si tamë in iuuentute nö ſtuduerim9: ſenes diſcere nö contënamus/imitä= do iuriſcöſultü qui dicit.& ſi pedem in ſepulchro haberem:adhuc diſcere vel lem.l.apud iulianü.ff.de fideicö. li.et btüs Aug.ſenex a iuuene & eps tot an norü a collega.necdü anniculo para= tus ſum edoceri. xxiiij.q. iij. ſi habes. Prouer.j.Audiës ſapiës ſapiëtior erit & xps inuëtus eſt in medio doctor au diens illos. Luc.ij. Ideo eps propter opprobrium ſenectutis vel nobilita= tis non erubeſcat diſcere a minimis. xxxviij.di.nullus.xvj.di. de conſtanti nopolitana.nulla vt indt Sene. etas miſera eſt ad diſcendü. Refert Ualerius lib.viij.ti.vij.q Iſocrates etate pvect9 ſidibus tractädis operä dare cepit:la tius indicans eius artis vſum ſero q nunq percipere.& Ora.nö poſſis ocu lo qtum cötendere linceus: nö tamë idcirco cötënas lippus inungi.
g ¶Studio.vt dt Hugo i didaſcalico de ſtudio legëdi: tria ſunt ſtudentib9 neceſſaria:natura/exercitiü/diſciplia natura:vt facile audita pcipiat/& pce pta firmiter retineat.q enim doctrine

Sed a ſol etate eſt appe= tëda.

Nobi lis nö erube ſcat di ſcere a mini= mis.

literarū^a ⁊ virtuoſis^b opib^9 intēdere^c deberēt dar^d materia^e euagādi

Studētes qbus pollere dēt

operā dāt : ingenio ſimul ⁊ memoria pollere debēt.ad hoc.c.j.de oſ. p̄n ibi capacē ſenſuz ⁊c.Jn.ij.c.colligit Hoſt. q̄nq3 neceſſaria ſtudioſa.⁊ in ꝑe.ſum. Pau.in ꝑe.cle.q̄ duo.ſ. ingeniū ⁊ memoria. in ſtudio ſibi ita coherent vt ſi deſit alterꝫ neminē ad ꝑfectum ducere poſſit:ſicut nullaꝫ deſſe poſſent lucra vbi deeſt cuſtodia. ingeniū inuenit:memoria cuſtodit:in exercitio ↄſideraꝛ vt labore ⁊ ſedulitate naturalē ſenſum excolat. duo ſunt q̄ ingeniū exercēt:lectio/⁊ meditatio. de renūr.poſt tranſlationē.§.j. ver.itē ſi quis.ibi ꝑ exercitiū lectiōis.⁊ Pau. ad Thimo. Attēde lectioni ⁊ exhortationi ⁊c.c.j.xxxvij.di.ingeniū a natura ꝑficiſciꝛ/vſu iuuaꝛ/imoderato labore cōtundiꝛ/⁊ tēperato acuitur exercitio.nā cuilibet artificio p̄bent experiētia ⁊ exercitiū incrementū. ff. de le.iij.l.legatis.§.ornatricib^9.C.de iuſ. co.cō.l.j.§.ſz cū.cū ibi no.c.q̄ſ ſit. iūcta gl.de elec.in.vj.in extra.bene.xij.qm̄. et ad ſtudiū multū ꝓdeſt diſputatio. ff.de mu.⁊ ho.l.numerū.§.iuxta.cū ex argumētis ⁊ collationib^9 frequēter latens veritas aperiaꝛ.in extra.Jo.xxij. qꝛ nōnūq̄ꝫ.⁊ ꝟitas ſepi^9 examinata citius ſplēdeſcit i lucē.xxxv.q.ix.graue. in diſciplina attēdiꝛ vt laudabiliter viuēs mores cū ſciētia ↄponaꝛ de quo.j.

Scīa fugat carnis vitia.

a ¶Literarū.ama ſcientiā ſcripturarum:⁊ carnis vitia nō amabis.de ↄſe. di.v.nūq̄ꝫ.th̄ a iuuenib^9 comedie ⁊ fabule turpes ⁊ amatorie legi nō debēt qꝛ ſunt incētiue libidinū.c.ſacerdotes c.legāt.c.ideo.xxxvij.di. Nec in ſcłaribus ſciētijs omnino eſt inſiſtendū. c. nōne.eo.c.⁊.q. Joā ſab.in proe. inſti.

b ¶Uirtuoſis.mores preferunꝛ ſciētie.arg.xxxviij.di.ſedulo.l.magiſtros. C.de pro.⁊ me.lib.x. patet ex ar.litera li.p̄s.Bonitatē ⁊ diſciplinā ⁊ ſcientiā doce me.q̄ tria exponit Antho. in. iij. parte ſum.tit.v.c.j.inducens illū ver. ad tria reqrendū in ſtuden̄.de elec.cū in cunctis. ibi grauitas morū ⁊ literarum ſcientia.ꝫ.de ele.c.j.§.deinde.ibi moribus grauem ⁊c.j.eo.§.item vt de cetero ibi moribus ⁊ ſciētia. ideo ſcolares bn̄ morigerati ſunt p̄ferendi doctoribus male morigeratis:cū doctores debeāt inter alia precellere ſcolares morib^9.d.l. magiſtros.no.C.de.anno.ci.l.j.li.xj. ptꝫ.ſ. q.j.viliſſim^9. Arch. j. qō. iij. ex multis. Hen.ſuꝑ Salu. ſre. Jllaudabilis em̄ eſt ſcientia quā vita maculat. ad hoc c.niſi cum pridem.§.ꝓ defectu. de renun. Nec ſcolares inhoneſte viuētes debēt gaudere priuilegio ſcolariū. C. de curi.⁊ ſta.l.per id tēpus.lib.xij. Panor.in.c.j.de iudi.ad fi. Jdeo bene dictū fuit.mores ornant ſcientiā.Et ſapiens qnidā cū de modo ⁊ forma diſcēdi interrogareꝛ. Mens inqt humilis ſtudiū querēdi vita quieta : ſcrutiniū tacitū:paupertas:terra aliena.Hec reſeruare ſolent multis obſcura legēdi.

Studiū deſcriptio.

c ¶Jntēdere.in ſtuden̄.requiriꝛ magna attentio.nā ſtudium eſt vehemēs animi applicatio ad aliquid agendū. l.j.§.huius ſtudij.ff.de inſti. ⁊ iur.c.ex ſtudijs.de preſumpt.ꝫ.de elect. c.j. in prin. ⁊ male attenti paruin ꝓficiunt. glo.in.l.j.C.de ſtu.li.vr.ro.lib.xj.

d ¶Datur.xij.

e ¶Materia. q̄ ꝑiculoſa eſt : p̄ſertim monialib^9.c.ꝑiculoſa.de ſta.mo.li.vj. ⁊ religioſis de offi.or.q̄ꝛto.c.cū ſingu. de p̄bē.in.vj.ne cle.vel mo. vt ꝑiculoſa.eo.li.cle.ne in agro.§. qꝛ vo. de ſta. mo.eſt etiā ſecularib^9 inhibita.ꝫ.in ꝓ. §.qbus ad plenū.ver.bone.de pre. qꝛ intantū.in extra.Jo.xxij. execrabilis. circa prin.nec valeret ↄſuetudo dans licentiā vagandi:nec eam poſſet dare prelatus. vagari em̄ ſonat in vitium: ideo talis ↄſuetudo vel licētia eſſet cōtra bonos mores ⁊ vtilitatē eccleſiaꝝ c.j.de cōſue.no.Jnno.c.ex tue.de cler. nō reſiden.vbi dicunt doct.ꝙ ſolū delictum vagationis eſt ſufficiēs ad priuandū quē bn̄ficio etiā ſi beneficiat^9 ex natura beneficij nō teneretur ad reſidentiam perſonalem. ad hoc.c. non dus. oportet.cum.c.ſequen.vij.q.j.

Bn̄ficio priuari pōt vagabūdus.

qui ſepinus p litiū anfractus[a] ⁊ varios diſcurſus rōne gratiaꝝ ipſaꝝ turbant ⁊ inquietant. Ordinariꝭ collatoribꝰ[b] ſuū miniſteriū[c] ſubtrahit ⁊ cōfunditur[e] ordo eccleſiaſticus[f] dū ʒ vniciuiqꝫ ſua iuriſditio[g].

a ¶ Anfractus. ſi. ver. ſ. in pro. §. quibus ad plenum. verſi. beneficia.
b ¶ Collatoribꝰ. ⁊ pſonis eccl'iaſticis ſ. i pro. §. qbꝰ ad plenū. ℣. patronorū.
c ¶ Miniſteriū. id eſt officium et poteſtas conferendi beneficia.
d ¶ Subtrahitur. xiij. p gratias expectatiuas: qbus preſertim vbi erat decretū ligabant manus ordiariorū. de q Jo. an. in. c. ſi ſoli. de cō. p. l. vj. ſ. ti. j. c. lʒ. in pn. cū ibi no.
e ¶ Cōfundit. qui tn̄ deberet p papā ſuari. j. de anna. c. j. ℣. ⁊ ſi. qđ abſit. nec debēt naſci iniurie vn̄ iura naſcunt. C. vn̄. vi. l. meminerit. c. qliter. ij. de accu.
f ¶ Eccl'iaſticꝰ. q dr hierarchicꝰ. ſ. in pro. §. quibus ad plenuʒ. ver. indeqꝫ.
g ¶ Jurisditio. no. ꝙ collatio bn̄ficiorū eſt iuriſditiōis. vn̄ pōt fieri p cōfirmatū in epm ante ꝯſecrationē. c. ſuffraganeis. c. trāſmiſſam. de elec. cum ibi no. ⁊ pōt fieri extra territoriū cū ſit volūtarie iuriſditionis. c. nouit. cū ibi no. de of. le. niſi in caſu. c. ſtatutū. de p̄bē. in. vj. tn̄ in trāſlatione iuriſditiōis nō venit niſi ſpāliter exprimat. c. ſi. de of. vica. in. vj. nec ad cap'lm ſede vacāte trāſit: lʒ ſuccedat iuriſditiōe. c. illa. ne ſe. vac. c. j. e. ti. l. vj. iō dicit Jo. and. in. c. q̄ꝗ. de elec. li. vj. in no. ꝙ collatio bn̄ficioꝝ nō eſt ꝓprie iuriſditiōis epalis cū multi reperiātur nō epi habentes collatiōes: ⁊ multi ſint epi nō habētes collationē beneficiorū: ſʒ cōfirmatio ⁊ inſtitutio ſunt ꝓprie iuriſditiōis epalis. c. cōquerēte. de offi. or. c. cū ex iniūcto. de here. iō trāſeunt ad capl'ʒ/ nō collatio libera. hāc rōneʒ ipugnat Panor. in. c. cū olim. de maio. ⁊ obe. qꝛ collatio bn̄ficioꝝ vbi nō eſt dare patronū: de iure cōi ſpectat ad epm ⁊ capl'ʒ no. in. c. ſi. de ſup. neg. p̄la. in. c. cū eccleſia. de elec. in. c. irrefragabili. de offi. or. ⁊ ſic eſt iuris epalis. vn̄ inferiores nō poſſunt hāc poteſtatē ſibi vēdicare: niſi de iure ſpāli. hinc eſt ꝙ patronis fuit gratioſe cōceſſum vt poſſent p̄ſentare. c. iij. de iure patro. reliqua vero ſunt epis reſeruata. xvj. q. vij. c. j. c. oēs baſilice. x. q. j. regēda. c. j. de capel. mo. ⁊ alie ſūt rōnes qre collatio libera nō trāſit ad capl'm: qꝛ ꝯferre cōputat inter fructꝰ: vt no. in. d. c. cū olim. fructus aūt debent reſeruari futuro ſucceſſori. c. qꝛ ſepe: de elec. in. vj. cle. ſtatutū. eo. ti. c. ſi. de offi. or. in. vj. cuʒ ſi. ⁊ qꝛ collatio eſt qdā donatio ⁊ in ea vtit epꝰ quadā liberalitate in cui cōferēdo. c. relatū. de p̄. no. in. c. q̄nis. de p̄bē. in. vj. in inſtitutiōe ℣o ⁊ ꝯfirmatiōe nō eſt liberalis. iō noluerūt iura ꝙ futurꝰ epꝰ p̄uaret hmōi liberalitate q nō trāſit in viſitatoreʒ datū eccl'ie cathedrali vacāti ab alio q̄ papa: qꝛ nō pōt ꝯferre hmōi bn̄ficia ad ſolū epʒ ſpectantia. c. ſi. de ſup. ne. p̄la. in. vj. nec coadiutor p̄lato datus. no. Joā. mo. ⁊ Archi. l. c. j. de cle. egro. in. vj. per illū tex. vbi ei ꝓhibet quelibet alienatio: etiā ſi fuerit a papa. et qꝛ in generali mādato ⁊c. in. d. c. ſi. de of. vica. Jo. an. dicit l. c. ſi. de cle. egro. ⁊ Jo. de imo. poſt eū ꝙ ſi coadiutor datus eſt quo ad ſpūalia p̄latus cōfert bn̄ficia de ꝯſenſu coadiutoris: niſi vbi p̄latus nō eſſet ſane mētis: tūc coadiutor cōferret. Sʒ Oldra cōci. xliij. diſtinguit et bene. ⁊ Do. in. d. c. j. ꝙ ſi cauſa ꝓpter quā datus eſt coadiutor cōcludit ꝑpetuū impedimētū alienationis mētis vel intellectus. qꝛ is cui datus eſt demēs eſt vel furioſus: tūc coadiutor poterit cōferre beneficia ſi diceremus cōtractū eccl'ie diutius vacarent cū ignorat qn̄ moriat vel reſipiſcat. C. de vſufruc. ambiguitatē. nec ob. ꝙ ſit ꝓhibita alienatio: qꝛ itelligit de volūtaria: ſʒ iſto caſu collatio bn̄ficioꝝ eſt neceſſaria ꝓpter ꝑiculū diutine vacationis: ⁊ inter iſtas eſt differētia. ff. fami. herciſ. l. alienationes. l. aliā. ff. de nona. Itē cōparo hmōi coadiutorē curatori furioſi qui hʒ p̄ſentare ſicut tutor iſantis p̄ſentat, etas eni illa igno-

Collatio cōputat inter fructꝰ.

Collatio eſt iuriſdictionis

Coadiutor an poſſit bn̄ficia ꝯferre.

nõ ſeruaſ[a] romaniq̄ pontifices dū officia[b] inferioꝝ ſibi nimiū[c] vendicāt[d] a maioribus ⁊ magis fructuoſis opibus vniuerſale bonū cõcernētibus retrahuntur[e]. nec inferiorum directioni[f] atq̄ correctioni[g] inuigilant[h] ſicut publica[i] vtilitas

Infās neſcit q̄d faciat

tat q̄d videat. C. de fal.mo.l.j. ⁊ tutor habeſ loco dñi reb⁹ pupilli. ff. ꝑ emp. q̄ fundū. de fur.l.iterdū.§.q̄ tutelā. no. Brix .l.q. Do.lxxviij.glo.⁊ Jo.an.i no. in.c.ex eo.de elec.l.vj. Archi.xvj.q.vij. decernim⁹. Si autē cā dādi coadiutorē non ꝯcludit alienationē mētis: ſꝫ ſolū reddit ipotētē quo ad exteriora i facto ꝯſiſtentia: q̄ pōt eē ſenectus vel iſirmitas corp⁹ grauās: ſꝫ mentē augmentans.c.j.c.niſi cum pridē.§.alia vero.de renun. tunc collatio nõ videſ pertinere ad coadiutorē: ſicut nec nuptie ad curatorē adulti. C de nup.in copulandis.ad hoc.c.ſi annū in fi.de iudi.in.vj.qđ no. Panor.in c.de rectoribus.de cle.egro.

a ℭ Nõ ſeruatur.xj.q.j.peruenit.j.de cau.c.j.§.j.circa princi.

Membrum vnum alteri⁹ officio nõ fungatur

b ℭ Officia. abſurdū eſt ſi ꝯmiſcuis actib⁹ rerū turbenſ officia. C. de epi.⁊ cle.l.repetita.de teſta.l.cõſulta.xciij. di.diaconi.§.nūc aūt.xcv.di.eſto ſubiectus.⁊ ſicut indecorū eſt vt in corpe hūano alterꝰ mēbrum alteri⁹ fungaſ officio: ita nimirū noxiū eſt ſi ſingula rerū miſteria perſonis totidē nõ fuerint diſtributa.c.j.lxxxix.di.

c ℭ Nimiū.l malū ſonat omne qđ eſt nimiū. Viſ in vitiū.j.eo.ti.§.itē vt de cetero.c.nimis.de iurein.l auſ.vt determiſit nu.cle.col.j.c.j.ð relig.do.li.vj. Jo. an.in rub.de aut.⁊ vſu pal. vbi allegat illud Theren. vt ne quid nimis.

d ℭ Uēdicāt.i.appropriāt ⁊ applicāt. c.ij.iuncta glo.de dona.inter vi.⁊ vxo. in extra. Jo.xxij.execrabilis.cir.ꝑn.

e ℭ Retrahunſ.xiiij. incõueniens. ſ. j.de cau.c.j.§.j.verſi.⁊ q̄ vide.no.ſ.de electio.c.licet.§.j.

f ℭ Dire.ad vertutes ⁊ bonos mores

g ℭ Correctioni.a malis et vitijs.

h ℭ Inuigilāt.inuigilare tñ eoꝝ incūbit officio.j.ð cau.c.j.i ꝑn.ð offi.le.c.j. li.vj.cle.paſtoralis.ð re iud.cle.dudū. in prin.de ſepul. Hoſtiē in ſū.de pe.et remiſ.§.quis ſit effect⁹. vñ dicit ſo.pō. amplectimur volūtarios pro ſubditorū q̄ete labores ⁊ noctes quādoq̄ trāſim⁹ inſomnes vt ſcādala remoueamus.in pro.vj.c.frequēs.de reſti.ſpo. eo.li.idem dicit imperator i auſ.vt di. iu.ſubſcri.ha.in ꝑnci.coll.viij. in auſ. vt iu. ſine quoquo ſuf.in prin.colla.ij.

i ℭ Publica. que ꝑferenda eſt priuate maxime vbi l ea includiſ priuata arg. ff.pro ſo.l.actione. §.labeo. de cadu.tol.l.j.§.fi. vbi Cy. ⁊ legiſ.⁊ in auſ.res q̄ cõ.de lc. de poſt. ꝑ.bone.j.cū ibi no.c.ſcias.iuncta glo. vij.q.j.no.in.c.lꝫ.de regula.tñ iudex ⁊ ꝑlatus debēt ꝑferre bonū publicū priuato: lꝫ ꝑuatū nõ icludiſ ſub pulico.ſimiliter pōt intelligi dictū philoſophi: melius eſt bonū gētis q̄ vnius hominis: ⁊ bonū q̄to cõmuni⁹ / tāto diuinius.qđ no.in.l.j.C.de ſtu.li.vr.ro.li. xj.q̄ ſi faber hꝫ apothecā iuxta ſcholas: ita q̄ impediat exercētes ſtudiū debet ꝑ iudicē expelili ꝑpter bonum publicū qđ initiſur ſcholarib⁹.in auſ. habita.C.ne fil.pro pa.de quo ꝑ glo. ⁊ Bar.in.l.j.ff.ſolu.ma.Cy.in.l. alti⁹. C.de ſer.⁊ aqua. Jmo.in.c.veſtra.de loca. Panor.in.c.fi.de iudi.nec debet ꝑlatus ꝑpria ſua negotia preponere negocijs eccleſie ſibi ꝯmiſſe.xij q.iiij. q̄cūq̄.vbi Arhi.ideo dicit Hoſtien.in ſum.ti.de maio.⁊ obe.§.⁊ ad quid. Hen.in.d.c.licet.q̄ ſi epiſcopus precipiat clerico ſuo q̄ vadat romā vel alibi ꝑ negocijs eccleſie ſue nõ poteſt ſe excuſare ꝑpter curā rei familiaris.et fili⁹ teneſ magis iuuare rēpublicā q̄ parētes.ꝑ hoc.ff. de cap.et poſtli.re. l.poſtliminiū.§.filius.cū ibi no.ð reli. ⁊ ſump.fu.l.minime.ar.ex or.litere.in l.aduocati.C.de aduo.di.iu. vbi Cy. vbi preponitur patria parentibus.in l.quicūq̄.C.de coarta.li.xij.ar.contra l.veluti.ff.de iuſti.⁊ iur.vbi parentes preferunſ patrie: et ibi Bar.facit.l.hi

Faber prim⁹ ſcholꝫ pōt inde expelli.

exposcit[a]. Que oīa graue cōfuſionē ſtatui clericali & ſacerdotali[b] in

qui.cū.l.ſe.ff.de poſtu. Jo.an. in addi.
ſpe.ti.de aduo.§.j.ver.quid ſi pater.di
cit ꝙ ſi pater ꝑcipiat vnū & patria ꝯ̃riū
iuſtiori parēdum eſſe.pro hoc.ff.ne ꝗs
eum ꝗ in ius voca.l.j.in fi.cum.l.ſeq.ſi
eque ſint iuſta obe
diat patrie ꝑ iura
allega. Aliȷ̃ dicunt
aut vterqȝ ꝑcipit rē
illicitā tūc nulli dȝ
obtēperare.l.ad ea.ff. de reg.iu.c. dño
guerrā. hic fi.l.col.x.c. ſi dñs.c. ſeq.xj.
q.iiȷ̃. aut ꝗlibet rem licitā tūc ꝙ patri
eſt obediēdū ꝑ iura pro hac parte all'.
fa.qđ no.ſpe.d.ver. ꝗd ſi pater. ꝙ fili⁹
vidēs aliquē volētē interficere patrē:
& aliū volētē cōburere patriā dȝ prius
ſuccurrere patri. nam pater & fili⁹ cen
ſentur eadem ꝑſona.C.de impu.et al.
ſub,l.fi. & iure naturali fili⁹ tenet' obe-
dire patri:& ecōuerſo.inſti.de iure na.
in prin.j.diſt.ius naturale.fa.l.iȷ̃.ff.de
recepta.l. qui cū vno.§.fi. de re mi.l.iȷ̃.
ff.in ius vo.vt eant.aut ſa.l.iȷ̃.§.volun
tatē.ſo.ma. ſed dicūt hoc fallere in va
ſallo ꝙ in dubio teneat' poti⁹ iuuare
dñz ꝗ̃ pr̃ez aut filiū.ꝑ tex.l.d.c. dño.§.
fi.vt ibi no.Capo.ſen.gl.i.c.de forma.
xxiȷ̃.q.v.ſȝ Guil.de cu.in.d.§.fi.vult ꝯ̃.
dicēs illū.§.itelligi debere qñ certū eſt
ꝙ pr̃ & fili⁹ ſe illicite habēt erga dñm.
fa.qđ habet' in ſpe.ti.de aduo.§.j. ver.
ſed nūꝗd cleric⁹.& ver.itē qđ poſtulat.
qđ no.Hoſt.in.c.fi.de poſtu.c.petitio.
de iureiu.th.d.§.fi.iunc.prin. facit pro
primis ꝙ in dubio debeat vaſall⁹ po-
tius iuuare pr̃iaȝ ꝗ̃ parētes:q: dictio
etiā ibidē poſita eſt iplicatiua.l. etiā.
ff.de ſolu.l.etiā.C.ſi tu.vel cu.ꝑ doc.in
c.cum in illis.de ꝓben.in.vj.& dr in.d.
c.dño.vaſallū debere iuuare dñm con
tra oēs.ſ.vbi hȝ guerrā iuſtā.vl' eſt du
biū.& ſeꝗtur etiā ꝯ̃ patrē.ergo in eodē
caſu itelligit'.fa. q: ſi pater de directo
venit ꝯ̃ patriā:tenet' fili⁹ ſibi reſiſtere.
vt.d.l.minime.vbi Bar.impugnando
aūt dñm:ex cōſequētivenit ꝯ̃ rēpu.vel
principē ꝗ cenſet' reſpu.l.fi.C. de qua.
ꝓſcrip.Itē expreſſa cōuētione tenetur
dño.ꝓpter iuramētū fidelitatis.qđ in-
ducit naturalē obligationē.l.ſtichū.§.

Patri an patrie potius parendū ſit.

naturalis.ff.de ſolu.l.fi.de iureiu.& ea
de cauſa ſi archieꝑs vocat epm ꝗ tenet
regalia a rege & rex ante vel poſt voca
uit eundē licite pōt intermittere man
datū archiepi et ire ad regē cui honor
eſt deferēdus.xxiȷ̃. diſt.
q.vlt.§.ecce. qđ no.
in.c.cum parati.de
ap.aut pater prēci
pit rem illicitā & pa
tria licitā.tunc tenetur potius iuuare
patriā per iura primo alle.nam filius
dȝ inſurgere cōtra patrem rebellē pa-
trie.no.in.c.fortitudo.xxiiȷ̃.q.iiȷ̃.in.c.j.
de cōuer.in fi.Hoſt.& Panor. in.d.c.fi.
de poſtu. Pugne ꝓ patria ait Catho.
not.in.l. fallaciter.C. de aboli. et dicit
Tul.lib.iiȷ̃.de offi.ꝙ ſi pater conet' ty-
rannidē occupare aut patriā ꝓdere dȝ
filius obſecrare patrem ne id faciat:ſi
nihil ꝓficit minari ꝙ accuſabit eum.
etiā ad extremū ſi ad ꝑniciē pr̃ie res
ſpectabit pr̃ie ſalutē anteponat ſalu-
ti pr̃is.& Sene.trage.vj.ꝓferre patriā
liberis regē decet. et Uirgil.de bruto.
vincit amor patrie &c.Uale.lib.v.c.vj.

Regi an ſit potius obediēdū ꝗ̃ prelato.

a ¶Expoſcit. ad publicā vtilitatem
reſpicit vt crimina puniantur.ff.ad.l.
aquil.l.ita vulnerat⁹. de ſolu.l. ſtichū
§.j.de fideiuſſo l.ſi a reo.§.id qđ.xxiiȷ̃.
q.iiȷ̃. eſt iniuſta.c. vt fame. de ſenten.
excō.quia ſi gubernaculum diſcipline
omittitur reſtat vt religio naufraget.
in cle.attendentes.de ſtatu mona.

Crimina ſūt punienda.

b ¶Sacerdotali.ar. ꝙ appellatione
clericorum nō veniunt ſacerdotes:qđ
verum poſſet eſſe in materia odioſa &
reſtringibili.pro hoc.c.ei cui.de ꝓben.
in.vj.vbi in reſcrip. bñficialib⁹ appel.
preben.non venit ſacerdotalis.c.fi.de
preben.vbi appel.beneficiū non venit
dignitas vel rectoria:quia ſacerdotes
habēt qualitatē ordinis ſacerdotalis
ſuꝑ alios.facit.c.bone.j. de poſtu.pre-
la.no.per Panor.in rub.de vi.& hone.
cleri.ꝙ appellatione clericorū non ve
niunt cōſtituti in dignitate aut cano
nici eccleſiarū cathedraliū in materia
odioſa & reſtringibili.ꝑ Inno. in.c.ſe-
des de reſcrip q: in eis eſt qualitas ſu
pra alios ꝗ nō reperit' in ſimplicibus

Sacerdotes an veniant appel. appellatione clericoꝝ.

clericis.ad hoc.c.ſtatutum. de elec.in vj. vbi appellatione eccleſiarum parochialiū nonveniūt eccl'e parochiales collegiate in materia ſtricta:q2 habēt qualitatē collegij ſupra curā niſi vbi ſequeretur magna abſurditas ſi non cōprehēderētur. facit ca.per exemptionē.de priuile.in.vj. Frede.conſ.xxxij.ꝛ niſi i monachis nigris ordinis ſancti bñdicti:quoꝝ eccleſie ꝯuētuales parochiales cōprehēdūtur in caſu.c. lz cano.de elec.in.vj. vt in cle. ne in agro.§. ceterū.de ſta.mona.ſed in materia fauorabili vel indifferēti appel.clericoꝝ venirent ſacerdotes ꝛ oēs cuiuſcunqꝫ ſtatus.no.Panoꝛ.vbi.ſ.Jo.mo.ſuper rubri.de cleri.egro.in.vj.glo.in.c.non liceat.de ꝑben.ſpe.ti.de reſcrip.pre.§. ratione aūt cauſe. ver.quid ſi in reſcripto.vbi dicit q̄ appellatione clericoꝝ ſimpliciter facta nō cōprehenduntur epi.niſi forte ſit cōſtitutio vel mādatū generale vel edictū.xxj diſ.cleros.no. la.ꝛ domi.in.c.auaritie.de elect.in.vj.

a ¶Diſpēdium.id eſt damnum ꝛ diminutionem.c. diſpendia. de reſcrip. in.vj.c.j.vt lit.penden.eo.lib.cle.diſpēdioſam.de iudi.cum ſi.

b ¶Preiudicium.ſi. ver ſ. in proe.§. q̄bus ad plenū.in fi.c.cū olim. de elec. c.cum inferioꝛ.de maio.ꝛ obe.cum ſi.

c ¶Salutis.que q̄rēda eſt.ſ. in prin.

d ¶Jugiter.i.ꝯtinue ꝛ quotidie.ſi.ꝟ. in pro.vj.in prin.lxxxij.diſt.ꝓpoſuiſti.

e ¶Prolabētibus.cōcoꝛ.extraua.Jo. xxij.dierū.ſ.in pe.§.cū itaqꝫ.cū ibi no.

f ¶Itaqꝫ.i.igit.ff.de his q̄ ſunt ſui vł alie.iur.l.j.de le.iij.l.i repetēdis.cū ſi.

g ¶Oportunum. oportunitas attendenda eſt.ff.de vſu.l.moꝛa.de ſol.ſi ſoluturus.c. cū ex eo. de elec. in.vj. cum ibi no.in extrauagā.Jo.xxij.eccleſie.

h ¶Adhibere.ſi.ſ. de elec.c.licet.§.j.

i ¶Nominationes.nominatio multiplicitter capitur.aliq̄ñ ꝑ electione.c. cum olim.de re iudi.ꝛ ex tali nominatione acq̄ritur ius nominato. ſicut ex electione electo.ca. ſi tibi abſenti. de ꝑben.in.vj.in habitu:ſed exercitiū iuriſditionis in actu acquiritur ꝑ confirmationem.c.tranſmiſſam. de elec. ca. auaritie.e.ti. in.vj. no.in ca.q̄to. lxiij. diſtin. Panoꝛ. in.c. poſtq̄. de elec.in.c. ſuper his. de accu. alij dicunt q̄ acquiritur ius ad rem ꝑ electionem ꝛ cōſenſum ꝓſtitū electioni. ius autem in re per ſolū actū cōfirmationis no. Imo. et do.An.in cle.j.vt lit.pend.qđ ſentit ibidē Jo.an.in ver.collato.vbi dicit q̄ electus non pōt dicere bñficiū eſſe ſibi collatū ſicut ſuū : lz poſſit dicere illud ſibi debitū. ideo ſi electus in decanuz eccleſie Pariſieñ.moꝛiať in curia ante cōfirmationē nō dicetur vacare decanatus in curia.q2 ante confirmationē nō poteſt dicere ſuū: ſed ſibi debitum: tunc aūt per moꝛtē moꝛientis bñficiū diciturvacare in curia:q̄ñ beneficium erat ſuū ꝓpter dictū verbū collato. vt in.d.cle.de quo per archi.ꝛ alios. in.c. ſi electio.de elec.in.vj. de rota deciſio. cccclxxxix.ꝛ durat prima vacatio vſqꝫ ad cōfirmationē que tranſierit in rem iudi.c.q̄ ſit.c.cupientes.c.auaritie.cū ibi no.per Archi.Joā.and.et alios.de elec.in.vj. tunc eñi per confirmationē que trāſiuit in rem iudicatā d2 deſinere prima vacatio.de trāſla.ꝑla.c.j.ꝛ.ij. Jo.an.in addi.ſpecu.ti.de ac.vel pe.§. ſup actionibus.in fi.ꝛ ꝓdicto modo ſumitur nominatio in.l. noīationes.C. de ap.ij.q.vj.§.noīationes.C.de decu. l.nominationū. cum ibi no. lib.x. alia eſt noīatio ſolēnis:que eq̄pollet poſtulationi.ꝛ fit q̄ñ duo vel tres nominantur pape. vt de vno illoꝝ ꝓuideat eccleſie:ꝛ ex hac noīatione non acquiriť proprie ius noīato:ſed quodāmodo.c.

diſpēdiū[a] diuini cultus ꝛ preiudiciū[b] publice ſalutis[c] afferunt:poſſentqꝫ grauioꝛē in futurum afferre ruinā rebus his in deterioꝛa iugiter[d] ꝓlabētibus[e] niſi ꝓuidereť in aduerſum. ¶ Volēs itaqꝫ[f] hec ſancta ſynodus ſuper his oportunū[g] remediū adhibere[h] ſtatuit ꝛ decreuit vt pōtifex romanus q̄ pro tempoꝛe fuerit eas deinceps gratias expectatiuas: aut nominationes[i]

Nota tio q̄tr ſumitē et an det iuſ nominato,

nullo modo nulla ve[a] ex cauſa[b] cōcedat: cum ipſe pre[c] ceteris (ne ſit tantorū[d] occaſio malorū) abſtine-

cōtra ſanctorū.xvj.q.vlti.ſed nominā-
tes nō poterūt variare ex quo illā no-
minationē preſentauerint ſuperiori.
ſicut dicit in poſtulatione.ca.bone.ij.
de poſtu. pla. de iſta loquit.c. bone.j.
in fi. co.ti. vt ibidē
vult. Hoſt. licet glo.
aliter capiat nomi-
nationē qñ oēs eli-
gentes abſq; ſolen
nitate cōcordāt in
aliquo intelligibili aſſumēdo ⁊ vadūt
ad ſuperiorē vt cum eo diſpēſet ⁊ ꝓui
deat eccleſie. ⁊ iſta equiparatur poſtu
lationi. alia eſt nominatio q̄ fit ante
ſcrutiniū de aliquo eligēdo qñ aliqui
ꝓponūtur in collegio tanq̄ boni viri:
vt de eis fiat ſcrutiniū de quo.in.c. qđ
ſicut. in prin. de elec. nec ꝑ illā querit
ius noiato. ſed pñt tranſire noiantes
ad eligendū aliū. Alia eſt noiatio q̄ fit
in ſcrutinio electionis in quo vota ſe
crete ⁊ ſigillatim ſunt exprimēda.c. ſi
q̄s iuſto.in fi. de elec.in.vj. nec per talē
nominationē acq̄rit vere ius noiato.
arg.d.c. ſi tibi abſenti. in prin. de iſta
habetur in.c. ꝑpetue. de elec.in.vj. ſed
nominantes publicato ſcrutinio non
pñt variare.c. publicato. de elec. qñ ſeq̄
pōt electio: q: nominatus hꝫ maiorē ⁊
ſaniorē partē vocū. nam ſi publicato
ſcrutinio nō poſſet ſeq̄ electio: q: vota
eligentiū reperiūtur equalia, aut non
ꝯſenſit in aliquē maior pars tūc pote
runt electores variare. arg.c. q: ꝓpter.
c. eccl'ia veſtra.ij. iunc. ibidē glo. fi. de
elec. nulla eñ iniuria aut īfamia irro-
gat noiato ex variatione cū nō habue
rit maiorē partē capituli. no. doc. in. d.
c. publicato. vbi dicunt ꝙ minor pars
pōt accedere ad maiorē partē publica
to ſcrutinio qñ ex votis minoris par-
tis nō pōt ſequi electio ⁊ nullū ius eſt
acq̄ſitū noiato. facit.c. qđ ſicut. gl. in.c.
cū in iure. de elec. ⁊ p̄dicte noiationes
fiunt ad bñficia vacātia. Alie ſunt que
fiunt ad vacatura: quarū quedā ſunt
grē expectatiue q̄ dicunt noiationes:
vt hic.j. ver. exceptis. tūc ſi expectans
eſt receptus in canonicū ſub expecta-
tione prebende hꝫ ad eam ius ad rem
non in re.c. pe. de preben.in.vj.c. ſi. de
cōceſ. pbē. co. li. ſi vero nō eſt receptus
in canonicū: ſed dūtaxat hꝫ gratiā
ſup beneficio ſibi conferendo: tūc ſolū
habet ius implorandi officiū executo
ris vt ꝓuideat vel
faciat ſibi ꝓuideri.
bo. glo. in.c. veniēs
de renū. gl. ⁊ Inno.
in.c. lr̄is. de reſcrip.
Inno. in.c. conſtitu
tus. eo. ti. ſpe. ti. de pbē. in prin. Pan.
in.c. capl'm.c. ſeq. de reſcrip. licet Hoſt.
⁊ Henri. aliter dicāt in.d.c. lr̄is. ꝙ per
lr̄as executorias acq̄rit ius ad rem pe
tendi bñficiū cū vacat. arg.d.c. cōſtitu
tus.c. accepimꝰ. de eta. ⁊ quali. de quo
ꝑ Jo. an. in.c. ſi ſoli. de cōceſ. pbē in.vj.
ſed hoc iure dānate ſunt grē expecta-
tiue regulariter. Alie ſunt noiationes
q̄ fiūt ab vniuerſitatibꝰ de ſuppoſitis Noia
graduatis de q̄bus.j. eo. ti. §. inſup. cū tiōes
alijs §. ſeq. nec ꝑ eas q̄rit ius in re vel vni-
ad rem ad bñficia: ſicut dictū eſt in gra ſitatū
tijs expectatiuis ſed ꝯſequit noiatus an dēt
quoddā ius ꝑparatoriū ad bñficiū ca- aliqd
dens in turno noiatoꝝ obtinēdū ſicut iuris;
pñtatꝰ. tñ nō oino eq̄parant noiatio ⁊
pñtatio: cū ꝑ pñtationē acq̄rat ius ad
rem ad bñficiū petēdū: ⁊ actio ꝯſona-
lis ꝯ inſtituērē.c. cū autē.c. paſtoralis.
de iu. pa. arg.c. qm̄. de pbē. in.vj. Hoſt.
in.c. qm̄. de iure pa. geſ. in cle.j. de ſup-
ne. pla. ꝑ glo. ⁊ doct. in.c. dilectꝰ. de of.
le. Hen. in.c. cū Bertholdꝰ. de re iudi.

a ¶ Ve. pro vel. ff. qđ quiſq; iuris.l.j.
in prin. de ſta. li.l. ſtichū. §. ſtichus. ſed
multis alijs modis capit. no. Jo. and.
in.c. cum ex iniūcto. de no. ope. nūtia.

b ¶ Cauſa. niſi in caſu.j. ver. non tñ ⁊
niſi forte in terris ro. eccle. ratione di-
recti vel vtilis dñij ſubiectis. ⁊ ſi cau-
ſa magna rationabilis ⁊ euidens fue-
rit expreſſa in literis ap. vt de reſerua
tionibus di. ē. de elec.c.j. §.j. circa pn.
et ver. decreuit.c. licet. circa pn.c. ꝛ q:.

c ¶ Pre.i. ante ceteros. ff. qui ſatiſd.
cog.l. ſi fideiuſ. ibi predicendum.c.ij.
de offi. deleg. in.vj. ibi: predictis.

d ¶ Tantorum: que enumerata ſunt
ē. ver. cui rei.

re debeat. Fruſtra[a] enim inhibere tur inferioribus[b] ſi ipſe qui aliis de bet eſſe omniū bonorū et virtutū[c] exemplar[d] nō abſtineret[e]. Ut enī[f] ille[g] ſanctiſſimus et doctiſſimus Leo[h] papa inquit[i] toti[9] familie[k]

a ¶ Fruſtra. id ē inanū. c. qꝫ fruſtra. de vſu. c. j. de accu. in. vj. ⁊ ibi Jo. an. l no.

b ¶ Inferioribus. oēs natura ſum⁹ equales. ſed culpa exigēt. alij ſunt ſu periores. alij inferiores. xxij. diſtin. de cōſtātinopolitana. vt ſupiores culpas puniāt et ſubditos ad cōcordiā ducāt xlv. diſ. licet. lxxxix. diſtin. ad hec.

c ¶ Uirtutum. oīs virtus detrimentū patiē ab vno vitio. de peni. diſt. v. dolendū. c. defleat. cum ibi no. de verb. ſig. et de virtutib⁹ no. xxviij. q. j. §. ex his. Jo. and. in cle. j. de ſum. tri. in cle. ad noſtrū. §. vj. de here.

d ¶ Exemplar. ſpeculū eñ et norma omnis ſctitatis ⁊ mundicie debet eſſe papa. 3. ti. j. c. j. §. facta. ꝟ. ſummū. ⁊ vi ta ei⁹ in exēplū ſubditis. ij. q. vij. cū pa ſtoris. ideo ei⁹ pctīn ob altitudinē di gnitatis aggrauaē. c. homo xpianus. cum ibi no. xl. diſtin. c. aliorū. ix. q. iij. ⁊ ſuo malo exēplo multos cateruatim ſecum trahit ad inferos. xl. di. ſi papa. — *Papa dz eſſe ſpeculū ſanctitatis.*

e ¶ Nō abſtineret. vn̄ leo papa. ſi nos q̄ aliena corrigere debem⁹ pctā peiora cōmittim⁹: certe nō ꝟitatis diſcipuli: ſed (qd dolētes dicim⁹) erim⁹ pre cete ris erroris magr̄i. ij. q. vij. nos ſi incō petēter. nā qd agiē a p̄latis facile tra hitur a ſubditis in exēplū. c. cū qdā. de iureiu. c. magne. de vo. c. q̄lr. ij. de accu. lxxxix. di. nemo. ⁊ timēdū eſt ſi lāguor non fuerit in capite curatus totū (qd abſit) corpus morbus inuadat. vj. q. j. ſunt plurimi. §. verū. ij. q. vij. ſicut. qꝫ paſtore languente grex inſidiatoris dentibus laniādus exponitur. vij. q. j. Quis. ideo luceant p̄lati bonis opib⁹. Matē. v. xxiiij q. j. qm̄ vet⁹. xciij. diſ. ſa cerdotes. 3. ꝟ. dū aūt. quia ſi tribuant ſubditiꝫ malū exēplū grauiter peccāt. de pe. diſt. v. ꝯſideret. §. aladuertere. ij. q. vij qs ex vobis. §. itē paul⁹. ⁊ graui⁹ punienē. xj. q. iij. precipue. potētes eñ potēter tormēta patienē. viij. q. j. illō. — *Prelati vitium ſubditos corrūpit.*

f ¶ Enim. pro certe.

g ¶ Ille. ſtat demonſtratiue.

h ¶ Leo. de q̄. xv. di. c. j. §. q̄rta. c. ſctā.

i ¶ Inquit. c. miramur. lxj. diſtin.

k ¶ Familie. quā dz dn̄s corrigere et bonis morib⁹ inſtruere. j. ad Timo. v. ad Ephe. iiij. xlvij. di. §. neceſſe. xxxvij. diſt. legant. xxiij. q. iiij. duo iſta. ff ſym. licet hely. ff. de pe. l. reſpiciendū. §. fur ta. cū ſi. ne ſāguis, id eſt pctīn familie de manib⁹ dn̄i req̄ raē. c. q̄lr. ij. de accu. c. irrefragabili. iun cta gl. de offi. or. An aūt dn̄s in foro cō tentioſo teneatur de facto familie di cit Bar. in. l. ne qd. ff. de incē. rui. nau. do. An. ⁊ Pan. in. c. j. de reſti. ſpo. dn̄m non teneri ex facto familie niſi māda uerit vel ratū habuerit. l. j. §. deieciſſe. ff. de vi ⁊ vi ar. c. cum ad ſedē. vbi glo. ⁊ doct. de reſti. ſpo. tn̄ de facto ſerui tene tur noxaliter. inſti. de noxa. ac. vbi Jo. fa. l. j. ff. ſi fa. fur. fe. di. vbi Bar. Joā. fa. inſti. de ob. q̄ ex q̄ſi deli. §. ſi filiuſfam. et niſi familia delīqt in illo officio ſeu miniſterio in quo eſt p̄poſitus dn̄s: et ipſe in illo miniſterio vtiē opera fami lie. eſt eñ tunc qd imputeē dn̄o ſi non elegit honeſtā familiā. ff. de pub. l. j. vbi p̄poſit⁹ ad vectigal teneē ex facto familie ſue ſeu illi⁹ quē ſibi adiūxit in illo miniſterio. idē in nauta q̄ tenetur ex maleficio facto p familiā ſuā: vt in ti. ff. fur. aduer. nau. inſti. de ob. q̄ ex q̄ſi deli. na. in fi. ad hoc. c. generali. cū ibi no. de elec. in. vj. Bar. in. d. l. j. de publ. in. l. de pupillo. §. ſi qs ipſi. ff. de noui ope. nūtia. l. ſed ſi vni⁹. ff. de iniur. tene tur tn̄ dn̄s ciuiliter nō criminaliter. vt d. l. ne qd. ideo ſi aliqs eſſet p̄poſit⁹ ad cuſtodiā alicuius territorij teneretur ex robaria facta ibidē per familiā ſuā ſiue ſit libera ſiue ſeruilis: vt. d. l. j. de publi. §. familie. ideo ptās ſiue rector teneē ex facto officialiū ſuorū. l. ſi poſt. C. de aſſeſ. liberantur tn̄ predicti exhi bendo malefactores: vt. d. §. familie. ⁊ l. cum ſi exhibuiſſent, ff. de publ. ⁊ hoc cum quis exercebat officiū publicuꝫ. ſecus ſi priuatū. vt qꝫ regebat hoſpi

Familia eſt p dn̄z corrigēda.

Dn̄s an teneaē de familie delicto.

ciū: tūc nō ſufficit exhibere malefactorem: ſʒ eſt in optione damnū paſſi: an agat ꝯ famulos an ꝯ dnm hoſpitātē. vt. d. l. j. ff. fur. aduerſ. nau. ⁊ de hoc late per Bal. in rep. l. obſeruare. ff. de of. proconſu. ⁊ nota ꝙ licet nomen familie diuerſimode accipiatur ſm diuerſitatem caſuum: vt l. pnuntiatio. ff. de ver. ſig. l. fi. C. eo. ti. ff. de edil. edi. l. ediles. §. familie. per Joan. and. in capi. fina. de verbo. ſign. in. vj. in no. Bal. in l. j. C. de epiſ. ⁊ cler. tamen hic capitur late pro ſubditiꝭ alicuius domini.

Hoſpes. l hoſpitio dā nū paſſus ꝯ quem agget.

h ❡ Expediti. ſpecialis exceptio modificata. ſ. e. ti. §. placuit. alꝭ reuocatoria caſſarent oēs gratie quibus fuiſſet ius ad rem queſitū non in re: etiā ſi pceſſus fuiſſent facti. c. pe. de pben. in. vj. c. deliberatione. de offi. le. c. fi. de conceſ. preben. e. ti.

i ❡ Menſibus. et quatuor mēſes habebant ordinarij liberos. j. ver. non volumus.

k ❡ Tolerandas. quedam eſt tolerātia approbationis expreſſa vt hic. talis dat ius in beneficio preſertim ſi fiat a papa. de conuer. coniu. cum ſis preditus. in fi. ita intellige. c. literas. de ſup. neg. pla. vbi Hoſt. exponit. verbum illud patientia. ſ. expreſſa. no. Joan. and. in. c. michael. de fil. preſby. et habet vim diſpenſationis. c. quia circa. de conſangui. ⁊ affinita. vbi glo. et docto. Alia eſt tolerantia approbationis tacita habens in ſe tacitum conſenſum. et iſta etiam in papa dat ius in beneficio. Sufficit enim ꝙ de ſua voluntate conſtet per not. per gloſ. et alios in. c. ſi aliquando. de ſenten. excōmu. Jo. and. in cle. ſi ſummus. e. tit. ideo dicit Innocen. in dicto. c. q: circa ꝙ eius diſſimulatio ex certa ſcientia habet vim diſpenſationis per illum tex. c. ſuper eo. de cog. ſpi. c. aqua. d cō ſe. ec. vel. alta. no. Bar. in. l. item vlpia nus. ff. de excuſa. tu. no. ʒ. de elec. c. lʒ. in prin. ſed in alijs prelatis inferioribus coꝝ tolerātia etiam expreſſa nō habet vim diſpenſationis. niſi premiſerint cauſe cognitionem. not. gloſ. et doct. in. c. ij. de ſciſma. in. c. literas. de ꝯceſ. pb. Inn. ⁊ doc. in. c. venicēs. de fil. pſb. nā diſpēſatio fienda eſt cum cauſe cognitione: ⁊ ad cauſe cognitioneʒ arctatur inferior. alꝭ non eſt diſpēſatio. j. q. vij. niſi rigor. no. Inncen. in. c. cum ad monaſteriuʒ. de ſta. mo. ideo

Tolerātia an det ius in beneficio.

Diſpēſatiōis vlʒ nō hʒ tolerantia.

domini[a] ſtatus et ordo nutabit[b] ſi qd inquiritur in corpore[c] non inuenitur i capite. Integritas[d] enim[e] preſidentiuʒ ſalus. dignoſcit[f] eſſe inferioꝝ. Ceſſentqꝫ decetero iā facte[g] ⁊ tam ipſe ꝙ etiā fiende ſi que ſiāt nulle ſint ipſo facto. Exceptis illis gratijs ⁊ nominationibus ſuper quibus proceſſus ſunt iam expediti[h] quas ex certis rationabilibus cauſis in octo menſibus[i] quibus hactenus curſum habere conſueuerūt tolerandas[k] duxim[9] do-

a ❡ Dñi. facit iſte tex. ad prouerbiū qualis dominus talis familia. ad hoc capi. cum in iuuentute. de purga. ca. ibi domini dictū facile ſequitur multitudo.

b ❡ Mutabit. hec vera eſt litera. vt in ca. miramur. lxj. diſtin. alij libri habēt mutabitur.

c ❡ Corpore. i. ſubditis. c. cum non liceat. de preſcrip. ⁊ eſt hic argu. ꝙ app. corporis non veniat caput. cum tamē caput ſit honorabilius membrum qd ſit in corpore. nam amputato capite fruſtra iactat quis ſe habere alia mēbra. j. q. j. illi offerunt. in fi. et ſolum caput ſine alijs membris facit locum in quo ſepelitur religioſum. l. cum in diuerſis. ff. de reli. ⁊ ſump. fu. per quam l. dicūt communiter canoniſte ꝙ ſi caput pueri foris extra vterū appareat poteſt puer baptizari: maxime ſi non poteſt egredi. ⁊ de vita ipſius dubitatur. no. G. in cle. j. de ſum. tri. Henr. in ca. maiores. de bap.

Baptizari pt quandoqꝫ puer nōdū natus

d ❡ Integritas. in vita ⁊ moribus.

e ❡ Enim. pro quia.

f ❡ Dignoſcit. vt i. c. miramur. lxj. di.

g ❡ Facte. gratie expectatiue re integra exiſtente ſuper quibus. ſ. non fuerunt proceſſus expediti. vt ſ.

epo nec ordinando: nec confirmando: nec alio mo intelligit diſpenſare: niſi hoc exprimat: vel ſaltem vt vult Jo.an.in.d.c. ſi pmiſerit cauſe cognitionem ſup diſpenſatione: tunc pmouendo videt diſpenſare.ſa.no.in.c.fi.de conin.ſer. Inno.in c.fin.de eo qui fur.or. ſuſ.Jo.an.in.c.j.de eta.et qlita.in.vj.et iſtorum etiam tolerantia inferiorum non dat ius in beneficio: niſi in

nec aliter fuerit ordinatum. Reſervationes etiam pticulares[a] quecunque fuerit bnficiorum[b] vacaturorum[c] tam[d] p romanos pontifices que p legatos ſedis[e] aplice de cetero ſint nulle[f]

Prelatorum inferiorum tolerantia non dat ius in bnficio.

terueniat canonica collatio vel pviſio vt not.in.c.dilecto.de pbe.quod volunt ibidem Hoſt.et Henri.fa.l.cum vir.ff.de vſuca.qd ibi no.Bar.l.ſi ſeruo alieno. ff.qui et a qui.c.non firmat.et qd ibi no. Jo.an.in nouel.de re iu.in.vj.qd limita qn ad pviſionem requirit ſolennitas ſubſtantialis ſine qua actus non valeret vt in elec.c.auditis.cum ibi no.de elect. no.S.de.elec.c.j.§.ad tollendum.et qn pviſus fuit in dolo: et dedit occaſionem pviſioni nulle: qz facta fuit p impſſionem aut ſimoniace.not.Compoſt.in.c. qd ſicut.de elect. als his ceſſan. puto q ſi plátus faciat aliquem actum p quem tacite videat approbaſſe collationem nullam: vbi non reqrit aliqua ſolennitas: ſed ſufficit nudus conſenſus validabit collatio que prius erat nulla. puta ſi aliqs ptulit beneficium ſpectans ad collationem epi.vel epo contulit beneficium cuius collatio ſpectat ad inferiorem: cuius poſtmodum ad eum deuoluit collatio.et epo ex certa ſcientia viſitat illum beneficiatum: recipit pcurationem: admittit ad ſynodum et ſimilia tacite videtur approbare collationem.bonum ar.in.d.c.dilecto.in.c.ſi tibi abſenti.de pb.in.vj.l. quo enim.et qd ibi no.Bar.ff.re ra.ha. Bar.in.l.j.C.d.p ſua iur.no.Pan.in.c. cum ex officij.de pſcri.fa.qd not.in.d.§. ad tollendum.qd le.et no.c.ex ore de his que fi.a ma.par.ca.nil enim refert alt quid fiat verbo vel facto.c. vt noſtrum cum ibi nota.de appel.et de equipollentibus idem eſt iudicium.ff. mand. l.fin.C.de inſti.et ſubſti.l.ſi mater.alia eſt tolerantia ſimplex. que eſt nuda

Collatio nulla qn conualidat.

patientia vel diſſimulatio non veſtita actu concludente conſenſum: et talis non hz vim conſenſus.d.cle.ſi ſummus.c. cum iamdudum.de pre.de quo dic per do. Ant.et Panor.in.d.c.quia circa.

a ¶ Particulares. et generales.S.tit.ſ. c.j.ij.et.iij.

b ¶ Beneficiorum. quorumcumque ſiue electiuorum ſiue collatiuorum.

c ¶ Vacaturorum. ergo beneficium iam vacantis poterit vtique ſervari reſeruatio ſi eſt collatiuum. nam per iſtum tex. ſolum prohibetur reſeruatio vacaturorum.ſicut em vacans pot papa conferre per pventionem.j.vſ.nec etiam.ita et iam vacans poterit ſi preueniat conferendum a ſe vel ab alio de eius mandato reſeruare.tunc em ceſſat fraus concilij lateran. nam videmus q licet epo non poſſit delegare poteſtatem conferendi certum beneficium vacaturum.e. conſtitutus.de conc.preb. tamen pot dare poteſtatem conferendi beneficium vacans: qz tunc ceſſat fraus concilij lateranen.no.doct.ibidem glo.in.c.deliberatione.§.prohibemus.de offi.leg. in.vj. nec ſolum p collationem ſed etiam per commiſſionem ſuper hoc alteri ſpecialiter delegatam papa preuenit ordinarium.c.ſup eo.de offi.dele.no. archi. in.c.ſi apoſtolica.de preb.in.vj.

Epus poteſt dare poteſtatem conferendi bnficium vacans.

d ¶ Tam. aduerbium eſt affirmandi. c.tam literis.de teſti.xxxv.q.vj.de parentela.aliquando ponitur pro tantum. c.contingit.de ſenten.excom.

e ¶ Sedis apoſtolice.que non morit c.ſi gratioſe.de reſcrip.in.vj.arg.c. liberti.xij.q.ij.de offi.deleg.qm abbas. ideo morte pape non expirat officium legati ſe.apo.c.ij.de offi.le.in.vj.ſic imperium perpetuum eſt in aut. quo. opor. epiſ.§.licentiam.coll.j.in aut.vt pre.no. impe.domi. circa p.in. coll.v.

f ¶ Nulle. Quid ſi papa in conferendo beneficium cuius collatio ad eum ſpectabat iure deuoluto aut als fundat ſe ſup reſeruatione gnali vel particulari: an teneat prouiſio: arguit q non. qz

valens explicare actū vno modo ſi eli
git aliū modū incompetētem corruit
actus.c.ex parte.de cōceſ.p̄bē.cum ibi
no.per Hoſti.ꝛ Panor.ꝛ ibi dicūt doc.
ꝙ ſi iudex fert ſniam exprimendo cau
ſam non cōcludentem illa ſentētia eſt
nulla. licet ex cauſa nō expreſſa poſſet
iuſtificari.fa.l.qui in aliena.l. is ꝗ pu=
tat.l.ſi is ad quē.ꝛ qđ ibi no.Bar.ff.de
acꝗ.here.c. vt noſtrū.vt eccle. bn̄ficia.
c.piſanis.de reſti.ſpo. cum ibi no. vbi
pctm̄ in modo faciendi dūtaxat vitiat
actū.l an inutilis.ff. de accep. de pac.
l.ſi vn⁹.§.penul. vbi acceptilatio inu=
tilis ratione forme nō habet vim taci
ti pacti. Itē ſi facio actū quē facere nō
poſſum non valet eo modo quo facere
poſſum.quia qđ volui non potui ꝛ qđ
potui non volui.l.multū intereſt.C. ſi
ꝗs al.vel ſi.c.cū ſup.de offi.dele. vnde
dicunt Hoſt.ꝛ do.An.in.c.cū ex officiꝫ.
de preſcrip. ꝙ ſi ordinarius credēs ſe
habere iuriſditionē delegatā et nō ha
bet ꝓcedat vt delegatus: non valebit
ꝓceſſus ratione ordinarie poteſtatis
quā habet.ſenſit glo.ſi.in.c.ex literis.
de offi.dele. qꝛ in delegata deficiebat
ptās:in ordinaria deficiebat volūtas:
cum non intēdebat procedere poteſta
te ordinaria. validitas autē cuiuſcūꝗ
actus depēdet a volūtate ꝛ poteſtate.
et altero deficiente nil ſolide explicari
pōt:vt.d.l.multū.d.c.cū ſuper.cū ſi.ſa.
qđ no.Bar.ꝛ Bal.in.l.j.C. qui pro ſua
iuri.ꝙ ſi alias habenti iuriſditionē fit
delegatio inutiliter:partes hoc ſcien=
tes litigāt corā illo ſi proceſſit vt dele
gatus non valebit ꝓceſſus. Panor.in
d.c. cū ex officiꝫ.ſpecu.ti.de ſen. pro.§.
qm̄.ver.ꝗd ſi dixit. vbi dicit ꝙ ſi quis
dixit ſe delegatū vnius cū eſſet delega
tus alterius nō tenet ſuus proceſſus.
fa.l.quero.ff.de eo qui pro tu. vbi non
valet geſtū per tutorē : ſi ſe ignorabat
tutorē eſſe.c.prudētiam.de offi.deleg.
et qđ ibi no.doct. vbi patet ꝙ ſi iudex
ignorat ſuā iuriſditionē purificatam
propter impedimentū collège ꝛ proce
dit:nō valet proceſſus:licet in verita=
te ſit purificata.no.Bar.in.l. multum
intereſt.ff.de cōdi.ꝛ demon.Item vbi

Ordinari⁹ credēs ſe delegatuz ſi ꝓcedat vt delegat⁹: nihil agit.

quis poteſt ꝛ debet facere aliquē actū
ſub certa qualitate neceſſaria ad illū
actū ſi faciat ſub alia non valet actus.
ff.de fideicō.li.l.lucius.de verb.obli.l.
j.§.ſi quis ſimpliciter inſti. de inutili.
ſtipu.§.ꝓterea.et.c. cum aliquibus.c.
ſuſceptū.de reſcrip.in.vj.c.hi ꝗ aucto=
ritate.de pre.eo.lib.no. Henri.in.c. cū
dilectus.de iure pa. vbi dicit ꝙ ſi p̄la=
tus preſentatū a patrono inſtituit nō
ſub titulo ꝛ qualitate preſentationis:
ſed alias iure ſuo/ ꝓinde eſt ac ſi ipſuz
preſentatum nullo modo inſtituerit:
nec valet inſtitutio. ad hoc qđ not. de
ro.deci.cccccxxviij. Sed cō. videtur ex
quo prouiſio his caſibus ad papā ſpe
ctet. debet ergo tenere prouiſio non
obſtante narratione reſeruationis ex
regula cōi.ſi non valet qđ ago vt ago:
valeat vt valere pōt.l. ſi tam anguſti.
ff.de ſerui.l.via.de ſer. ruſti.pre.c.j. de
deſpō.impube.in.vj. ꝛ falſa cauſa aut
demōſtratio nō vitiat legatū.l.demō=
ſtratio.l.falſa.ff.de cōdi.ꝛ demō. inſti.
de leg.§.hinc preſertim ſi ex literis pa
pe appareat ipſum voluiſſe prouidere
bn̄ficio qualitercūꝗ.ad hoc.d.c.ſuſce=
ptum.in fi.non eīm inheret reſeruatio
ꝓuiſioni inſeparabiliter. ſicut nec ra=
tio legandi legato coheret.l.cū tale.§.
legato.ff.de condi.ꝛ demō.fac.l.ij.ver.
ꝓinde.ꝛ qđ ibi no. Bar.ff.de iudi. vbi
valuit ꝓceſſus iudicis eius errore nō
obſtante.qđ no.doc.in.d.c.ex parte. ꝙ
vbi iudex in ſentētia ferēda innititur
pluribus iuribus quoꝝ vnum ſufficit
alterū nō:valet ſentētia.ar.de re iudi.
cum.i.ꝛ a.c.per tuas.ꝛ qđ ibi no. Ioā.
and.qui ſi. ſunt legi. Panor.in.d.c. cū
ex officiꝫ. Innocē.in.c.in preſentia. de
renū.fa.ꝙ excōmunicatio lata ex falſa
cauſa tenet.glo.in.c ij. de teſti.cog. et
abſolutio quādo iudex in omnē euen
tum erat abſolutur⁹/aut alias appa=
ret de voluntate eius.Inno.in.c.cum
pro cauſa.de ſen.excō. Prepoſi.in.c. qꝛ
circa.de conſang.ꝛ affi. Panor.in.c. ex
parte.de offi.ordi.fa.no.p Panor.cōſi.
xcix.ꝛ cum per coniecturas pōt appa=
rere ꝙ quis voluit actum valere omnī
modo quo poteſt procedit dicta regu=

Legā tū nō vitiat ex falſa cā.

la.ſi nō valet qḋ ago.ꝛc.Idē in dubio preſumendū eſt ꝙ voluit actū valere omni mō poſſibili.no.Ioā.cal.ꝛ Panormi.in.d.c.cum ſuper.q꞉ ſienda eſt interpretatio:vt actus poti⁹ valeat ꝙ̄ pereat.ff.de vb.oblig.l.quotiēs.c.abbate.de vbo.ſig.et iſtud veri⁹. Dicere enī cōtrariū eſſet captioſum et illaqueare animas:cū hodie collationes pape bñficiorū electiuoꝝ fundētur ſuper reſeruatiōe.nec pōt recurſus ad ſuperiorē haberi.ꝛveritas magis his caſibus inſpiciat̃ ꝙ̄ modus cōferrendi.l.illicitas.§.veritas.ff.de of.pſi.cōſtat enī ꝙ papa poterat et voluit prouidere.fa.l.eū qui.§.ſi iniuria.ff.de iniuri.fami.her.l.cum putarē.quod no. Inno.in.d.c.cū ex officij.vbi videt̃ ſentire ꝙ ſi ordinari⁹ ex poteſtate delegata quā putat habere ꝛ nō habebat ꝓcedit:valebit ꝓceſſus auctoritate ordinaria q꞉ procedere volebat:licet non auctoritate ordiaria.ar.d.l.ſentit ſpe.titu.de iuriſ.o.iu.ver.vlti.Ad pdi.op.fa.l.cū in corp⁹ cū ibi no.ff.de acq. re.do.vbi variatiōe qualitatis nō variatur diſpoſitio concernens ſubſtantiā.l.curatorē.C.de neg.geſ. vbi error in qualitate q̄ nō eſt nō vitiat actuꝫ vbi qualitas que eſt inveritate ſufficit ad actus validitatē ſicut q̄ putat̃.qḋ no.ſpe.ti.j.§.ſequit̃ videre ver.qd ſi epūs ꝛ no.Io.an.i.c.qḋ clericis.de fo.ꝯpe.ꝙ ſi epiſcopus qui eſt comes committat cauſam ad ipſum ſpectanteꝫ ratione comitatus ſub nomine epiſcopi dūtaxat valet cōmiſſio:q꞉ voluit cōmittere eo mō quo potuit.not.domi.in di.c.hi qui.fa.qḋ ipſe no.in.c.ꝙ̄uis.de prebē.in.vj.Ex iſtis eſt dicendum ꝙ vbi ad ſum.ponti.defertur confirmatio electionis canonice ratione immediate ſubiectionis aut alias et omiſſa confirmatione prouidet electo de ipſa p̄latura ꝑ viam reſeruationis ꝙ huiuſmodi prouiſio habeat vim confirmationis in fauorem electi ꝛ electionis. Sed quid facit electus ſi papa non vult cōfirmare talē electionē canonicam ceſſante rōnabili cauſa.ꝛ ipā nō obſtante alteri cōfert hmōi prelaturā in vim reſeruatiōis.Quidā dixerūt ꝙ ne eccleſia patiatur detrimētū in ſpiritualibus ꝛ tēporalib⁹:ꝛ ne electio ſit illuſoria elect⁹ preſertim in cōcordia poterit ipune adminiſtrare:cū nō poſſit habere recurſum ad ſuperiorē.ar.c.j.de ſup.neg.prel.vbi ſi epiſcop⁹ debite requiſit⁹ noluit benedicere abbatē ciſtercien.poterit abbas benedicere ſuos monachos.ꝛ.c.nihil. de elec.vbi in exēptis electi in cōcordia valde remoti poſſunt adminiſtrare ante cōfirmationē.ꝛ idē dicit ibi Panor. de nō exēptis vbi caſus contingeret ꝙ eſſent valde remoti a ſuis archiepis.cū illud.c.ſit fauorabile eccleſijs.ꝛ eadē eſt ratio in illis ſicut i exēptis.no. Frede.in cōſilio.ix.imo pl⁹ dicit Panor.ꝙ vbi elect⁹ nō multū diſtaret a ſuo ſuperiore:tñ ꝓpter viarū diſcrimina nō poſſet ire vel mittere de ꝓximo ꝓ cōfirmatiōe ꝙ poſſet iterim adminiſtrare:ne eccleſia pateret̃ detrimētuꝫ in ſpūalib⁹ ꝛ tēporalib⁹. multo ergo forti⁹ videt̃ ꝙ poſſit adminiſtrare vbi nō pōt obtinere cōfirmationē ſine vitio ſuo ꝛ culpa.Et fa.qḋ no.Inno.in c.olim.j.de reſti.ſpo.ꝙ ſi q̇s nō poteſt ius ſuū cōſequi corā iudice: nec habere recurſuꝫ ad aliū ſuperiorē:pōt propria auctoritate rē ſuā recuꝑare.arg.c.ꝑ venerabilē.q̇ fi.ſunt leg.c.qḋ non eſt.de re.iu.no.j.di.iuſgētiū Barto.in l.hoſtes.ff.de cap.ꝛ poſtli.re. Panor.in.c.j.c.q̄liter.de iudi.Io.an.in.c. nemo.ḋ.re.iur.l.vj.i mercu.doc.i.d. c.cū oll.ꝑ hoc fa.op.c.ſi q̇s eps.xxiij.di.l.ꝙ̄uis.ff.de bo.auc.iu.poſ.c.cōtingit.de do.ꝛ ꝯtu.c.in nōie dñi.§.plane. cū ibi no.xxiij.diſt.hoꝝ opi.nō eſt tuta nec iure expſſe ꝓbata.ꝛ timendū eſt ne ſi hmōi electi adminiſtrēt ante ꝯfirmationē incidāt i penā.c.auaricie.de elec.in.vj.nec ꝑ eā ſatiſſit vbi eēnt coelecti:q꞉ vterq꞉ vellet adminiſtrare.ꝛ hinc inde vſat̃ hic ꝑiculū ſi adminiſtrent ne cadant in penā.ꝛ ſi nō poſſunt adminiſtrare ꝙ iure eis q̄ſito ſine cauſa fruſtrētur ſuꝑ hoc nō eſt meū diffinire. neceſſariaq꞉ eſſet ꝓuiſio.ꝛ vtinam iuriū cōditor iuribus cōcordaret.

Elect⁹ qd faciet ſi papa electionē canonicam recuſet.

Auctoritate ꝓpria qnq꞉ rē ſuā recuperare.

ipſo[a] facto. Non tñ[b] intendit prohibere hec ſancta ſinodus hoc preſenti decreto quominus[c] futuri[d] romani pontifices tempore põtificatus[e] ſui modo[f] honeſto[g] et conuenienti[h] de vno beneficio[i] ad collationẽ[k] in qua fuerint. decem[l] bñficia

a ℭ Ipſo facto.abſqȝ alia declaratiõe.
b ℭ Tamẽ.hec dictio reſtrictiua eſt.ȝ. de aucto.ſa.ꝯcil.c.j.v.quã tñ.de ele.c. lȝ.§.cẽſuit.ꝛ aduerſatiua.ff.ꝺ rep.l.iiij.
c ℭ Quominus.ſi.vſ.in.l.quominus. ff.de flu. de vb.ob. liber homo.l princ. xlvij.diſtin.c.fi.
d ℭ Futuri.ꝛ etiaȝ Euge.tunc papa.j. eo.titu.§.itẽ voluit. cui aliqua grã fuit pro tpe ſuo ꝯmiſſa pluſqȝ ſuis ſucceſſoribus.j.e.§.itẽ inſup.
e ℭ Pontificatus. qui eſt illico poſt ꝑmotionẽ ſuaȝ ꝛ ante coronationẽ. pro quo.c.fi.de conceſ.prebẽ.lib.vj.vbi Io an.and.in no.ꝛ ſup data eiuſdem li.ȝ. in proe.circa princ.
f ℭ Modo.modus in agendis attẽdẽdus eſt.ff.de rei ven.l.in fundo.ꝺ pig. ac.ſi.ſeruos.de edil.edic.l.j.l fi.xlj.diſ. c.j.j.ꝺ nu.ꝛ qual.car.c.j.vnde excedẽs modum eſt in culpa.C.vnde vi.l.j.c.vt fame.de ſentẽ.excõ.c.ſignificaſti.ꝺ homi.ꝛ peccatũ in modo viciat actũ.c.ſuper eo.c.quia ꝓpter.de elec.ȝ.de elec. c.j.§.ꝛ cuȝ humane.c.fi.de reſti.ſpo.cũ ibi no.modus enim magis inſpicit ꝙ factum. C.ſi contra ius vel vti.pu.l.ꝛ ſi legibus.c.ſuper literis.de reſcri.xv. q.vj.ſi a ſacerdotibus.c.cum quis.de ſen.excom.in.vj.cum ſi.
g ℭ Honeſto.nõ tã q̃d liceat ꝙ ꝙ ſit honeſtuȝ cõſiderari dȝ.ff.de ri.nup.l.ſemper.c.magne.§.ꝛ quideȝ.de vo.ꝛ illud dicimur poſſe qꝺ honeſte poſſumus. iiij.di.deniqȝ.in fi.c.cõtingit.de arbit. ff.eo.ti.l.ſi cum dies.§.compromiſſo. de ſta.ho.l.vulgo.c.vt iuxta.de offi.ordi.c.indecorũ.de eta.ꝛ quali.ꝛ iuramẽtum de parendo mandatis intelligit de honeſtis.c.veniens.ca.quintaualle.de iureiuran.c.j.eo.titu.in.vj.
h ℭ Conuenienti.ſcilicet per formam mandati:vt limitatur.j.eo.§.item voluit.ꝛ eſt hic ar.ꝙ illud dicimur poſſe quod commode ꝛ conuenienter poſſumus.ff.de verbo.ſigni.l.nepos. procu lo.xj.q.j.aliud.xxij.q.ij.faciat.

Poſſumus qꝺ decet iure poſſumus.

i ℭ Bñficio.comprehendit oĩa bñficia maiora ꝛ miora:collatiua ſiue curata: ſiue dignitates:cuȝ ſit hic quoddã priuilegiũ quod largiſſime eſt interpretãdum.l.fi.ff.de cõſti.prin.c.olim.c.fi.cũ ibi no.per doct.de vb.ſig.c.cũ dilecti. de dona.Sed cum iſtud priuilegiũ ꝑiudicet ordiarie poteſtati ꝛ iuri cõi:videtur ꝙ debet ſtricte interpretari.ca. qꝺ dilectio.ꝺ ꝯſan.ꝛ affi.ca.j.ꝛ.ij.de fi. pſbr.c.Cũ ĩ cũctis.de prebẽ.in.vj.ſa.qꝺ no. in.c.pſenti.in ver.ad collationẽ.de offi.le.e.li.ꝙ reſeruationes ſunt odioſe. qꝛ ꝑiudicãt ordinarie poteſtati.gl.l.c. fi.v.ſiſib⁹.de vb.ſig.eo.li.ꝛ ꝓuilegiũ in ꝑiudiciũ tertij ſtricte eſt interpretãdum no.Inno.in.d.c.cũ dilecti.Solu. hoc ꝓuilegiũ nõ eſt oĩno iuri ꝯtrariũ: ſed ꝯformeeſt.c.mãdato.de reſcrip.et eſt de mẽte hui⁹ decreti:ꝙ oĩa bñficia cõprehẽdãt.nã iſta verba:nõ tñ ꝛc. veniũt exceptiue ꝛ referuntur ad ꝑcedẽtia in quibus caſſant gratie expectatiue ꝛ reſeruationes oĩm beneficiorũ.
k ℭ Collationẽ.vel pſentationẽ pſoni eccl'iaſtici.j.e.§.itẽ voluit.ibi aut pſonis eccl'iaſticis ꝛc.ꝛ intellige de collatione libera.qꝛ ſi ad inſtitutionẽ dumtaxat ſpectarẽt aliqua ꝺ illis.x.vł.l.beneficijs illa non ponerent in numerũ ar.c.cum in illis.de preb.in.vj.
l ℭ Decẽ.ſi ergo fuerint minus.x.nõ poterit collator grauari ꝑ hmõi mandatũ aplicũ.ſa.c.cui.ꝺ pbẽ.l.vj. Quid ſi in iſtis.x.vel.l.beneficijs vnũ vł plura ſpectant ad collationẽ iſtius collatoris cũ alio coniunctim.videtur ꝙ talia ponant in numerũ.qꝛ lȝ ſpectẽt ad collationeȝ alterius:tñ ꝛ iſtius.l.ſi ꝗs ſeruos.ff.de leg.iij.vbi legatis ſeruis ſuis ꝛ qui in toto ꝛ qui in ꝑte ſui ſunt legati vident.ꝛ q̃ iurat ſuũ non eſſe dȝ ſuũ nõ iurare ꝛ ſibi cõe nõ eſſe.l.pupillus.§.cẽ/in fi.ff.de vbo.ſig.ſa.no.in.c.preſenti.in ver ꝛ ſi v.illius.de offic.le.in.vj. contra. puto bĩ cõe verius.Et quod dicit ad collationem nõ cẽ.

Reſeruationes q̃re ſũt odioſe.

Iurãſ

Cõe mihi cũ alio an dicatur meũ.

itellige pleno iure.ar.l.c.cũ in illis.de pre.l.vj.§.fi.ꝛ.c.fi.e.ti.ꝛ li.nec ob.cõ.q: qd cõe ẽ nõ põt ꝓprie dici meũ vł ſuũ: cũ hec ꝓnola ꝺ vi vbi debẽt itelligi ꝙ ſit meũ vł ſuũ ſimplr vł ꝓ maiori pte. l.iiiꝺ.ff.ꝺ ritu nup. l.ſabinus.cõi.diſ.l. qui ibi.ff.de auro ꝛ arg.lega.Ubicunqꝫ autẽ inuenit ꝙ cõe eſt meũ: itelligitur iproprie ꝛ ficte non vere.vt l ʒ.ꝛ.l.pupillus. Intelligenda eſt dubitationis tollẽde cã:vt ibidem no.ꝛ Jo mo.in.c.fi.de vb.ſig.in.vj. in c.in gñali.de reg.iu.e.li.Bar.in.l.lega tis vxori.ff.de leg.ij. Itẽ potes dicere ꝙ in materia larga ꝛ fauorabili illud dicit meũ qd eſt mihi cõe .vt in cõ.c.j. de viſupal.cũ ibi no.ſʒ in materia odio ſa ꝛ preiudicabili vt hic ſumit ſtricte. no.do.in.d.c.cum in illis.ꝑ qd decidit ꝙ ſi papa reſeruat omnia bñficia ciui tatis ꝛ dioceſis:exceptis illis q̃ perti nẽt ad collationẽ epiſcopi ꝙ in tali ex ceptiõe cadũt bñficia ſpectãtia ſimul ad collationem epiſcopi ꝛ capituli:ne ep̃s grauetur cũ fuerit intẽtio pape re ſeruantis ne grauet expreſſus in exce ptione.ar.d.c.cũ i illis. ꝛ reſeruatio eſt odioſa.vt dictũ eſt.ſ.ideo exceptio eſt fauorabilis.Credo tñ ꝙ ſi aliquod iſto rũ.x.vel.l.bñficiorũ ſpectaret ad colla tionẽ alternatiuã duorũ qui alternis vicibꝰ illud cõferrent cõputaret in nu mero.fa.qd no.Jo.an.in no.in.d.c.cũ in illis.ꝙ ſi plures ſunt patroni alter nis vicibus p̃ſentãtes :ꝛ papa ſcribit vt ꝓuideatur alicui de bñficio ſpectã te ad preſentationẽ illius patroni po terit ꝓuideri:ſi ꝓ illa vice ad eũ ſpe ctabat.q: iure ſuo ꝓprio: p̃ſentat .cle. ij.de iur.pa.pari rõne idẽ dicẽdũ eſt ſi bñficium ſpectat ad collationem ali cuius cum conſenſu vel conſilio alte rius ꝙ ponet in numerum.q: collatio illius beneficij ſpectat pricipaliter ad ipſum.c.j.ne ſe.va.in.vj.fa.de ro.deci. cccixxx.ꝛ deciſio.ij.ꝛ.x.ꝙ ſi papa man dat prouideri de beneficio ſpectante ad collationem abbatis poterit pro-

uideri de bñficio qd hʒ ꝯferre cũ con ſenſu epi.no.domi.in.d.c.cũ in illis. a ¶Quinquaginta.ſi ergo fuerint.xx. xxx.vel.xl.ꝛ plus minus .i.nõ poterit eoꝝ collator grauari niſi in vno.

b ¶Ultra iplicat.l. cum vltra.C.de nõ nu.pecu.de fideiuſ ſo.l.ſi vltra.de hoc in.c.litere.de dila. no.j.cõ.frig .ap.c.j.

c ¶Prebẽdas .ſecꝰ de aliijs bñficijs dictarũ eccleſiarum.ꝛ no.iunc.v.pre.ꝙ ap.bñficij venit pre bẽda ecclie cath.ſi.in.c. dudũ.de pre. in.vj.Dicũt tñ doc.in.c.fi. de pre.ꝙ ſi mãdat ꝓuideri alicui de bñficio i aliq̃ ecclia ſi ſint ibi alia bñficia q̃ p̃bende vigore iſtiꝰ mãdati nõ poterit ꝓuide ri de canonicatu ꝛ p̃benda q̃ eſt longe põderabilior q̃ aliud bñficiũ ſimplex. Un̄ canonici dicunt clerici p̃mi gradꝰ ꝛ alij clerici ſimplr bñficiati dicuntur ſcdi gradus.no.Inno.in.c.ſedes.ꝺ re ſcrip.ꝛ maior eſt honor eſſe canonicũ cathedralis ecclie q̃ alteriꝰ:lʒ eq̃liter abũdẽt.no.Inno.in.c.fraternitatẽ.de ſepul.iõ cũ i reſcriptꝫ bñficialibꝰ ſit fa cienda ſtricte iterpretatio:debemꝰ i du bio intelligere de bñficio minori.ar.c. q̃uis.c.cũ in illis.c.ſi pluribꝰ.de p̃.in vj.ꝛ.d.c.fi.c.j.ꝛ.ij.de fil.p̃ſby.in.vj.niſi mandaret ꝓuideri de ꝯpetẽti bñficio: tũc poſſet ꝓuideri de p̃bẽda:ſi ipetrãs mereat ipam habere.tex.eſt not.i.c.ꝓ illoꝝ.de preb.vbi ſimpliciter fuit mã datũ ꝓuideri in aliqua eccleſia de be neficio cõpetẽti,ꝛ fuit ꝓuiſum de pre benda.Idẽ ſi ſimpliciter mãdaret.ad collationẽ epi ꝓuideri poterit de p̃bẽ da cathedrali.ar.d.c.q̃uis. a ꝯtrario cum dicit hoc caſu.vt ibi no. Jo.and. Inno.ꝛ moder.ꝑ illud enim.c.non ꝓ batur ꝙ litere beneficiales nõ exten dunt ad eccliam cathedralem:ſed ꝙ i beneficialibus ap.eccleſiarum ciuita tis vel dioceſis non includitur cathe dralis.Joan.and.in addi.ſpe.titu.de ac.ꝛ pe.§.ſuper actionibus.de ro.de ci.cij.ccxiij.Ideo nolationes vniuerſi tatum generales ad collationem epi

Prebẽ de ca thedralis ecclie ſunt aliq̃ſ di gnio res.

cla:ꝛ de duobus vbi fuerint quin quaginta[a] ꝛ vltra[b] diſponant:ita tamen vt in eadem eccleſia cathe drali vel collegiata duas p̃bẽdas[c]

extendunt etiã ad prebendas eccleſie cathedralis.⁊ ita habet cõſuetudo/lz aliqui contra dixerint.
a. ¶Suo tpe.q̃ſi velit dicẽ ꝙ ſucceſſor ro.pon.q̃ dederat mãdatũ ad vnã pbẽdã eccl'ie cathedralis vel collegiate pt ad aliã pbendã dictarũ eccl'iarũ dare aliud mandatũ: q2 nõ eſt ipſe q̃ grauauit/ſed pdeceſſor.
b ¶Conferant. ſcz modo pdicto p formã mandati et gratie expectatiue: q2 iure pũctionis põt ro.põ.pbẽdas dictarũ eccleſiaꝝ:⁊ alia beneficia collatiua conferre vt ſe.
c ¶Inferius.in §.ſequũtur.⁊.§.ſeq.
d ¶Ualeant.id eſt poſſint.
e ¶Effectũ.Quid ſi ↄcurrãt ad eãdez pbẽdã aplic9 i caſu hui9 ỽ.⁊ graduat9 vel nolat9 q̃s pferat.ſemp eſt pferẽd9 aplicus/ſiue ſit i data pór/ſiue poſterior.ſicut pfert olb9 ẽt antea receptis auctoritate legatoꝝ.c.hi q̃.d pbẽ.i.vj.ſa.c.ſi a ſede.e.ti.⁊ li.l.qd q̃s nauis. in fi.l.puilegia.cũ ibi no.ff.d pui.credi.⁊ ꝙ magis puilegiat9 pfert min9 puilegiato.ff.d mino.l.veꝝ.§.fi.C.ad treb. aut.niſi rogati.no.ꝑẽ.i.c.illd.d pſcri. facit deci.ro.lv.ꝙ vbi aliq̃s ex reſcpto pape vel puilegio põt nolare ad vacatura nolat9 p tale priuilegiũ nõ pfert impetrãti aplico.nõ eñ ppter hoc vr papa ptãtẽ a ſe abdicaſſe.c.dudũ.d pben.l.vj.ad hoc deci.rot.xv.⁊.xvj.⁊ facit op.iſte tex.cũ dicit ꝙ duas pbẽdas in eadẽ eccleſia ro.põ.ſuo tpe nõ cõferãt:vt q̃lificatiões graduatoꝝ habeãt locũ.ergo d mẽte ei9 eſt ipetrãs aplic9 vnã pbẽdã i caſu hui9 ver.pferat graduato:nec habeãt locũ dicte q̃lificationes anq̃ mãdatũ pape ſortienz fuerit effectũ.⁊ iſta pbenda que hoc modo p papam conferretur non faciet turnũ: vt hic ſatis colligitur.facit.j.eo.§.itez ꝙ omnia.cum ibi no.
f ¶Collationes.de beneficijs vacantibus.c.ij.de conceſ.preben.
g ¶Preuentionẽ.No. ꝙ ordinarij iſte notes obtinẽt collatiões bñficioꝝ accu

ſuo tpe[a] nõ conferãt[b]:vt qualificationes graduatoꝝ inferi9[c] deſignate in ipſis pbendis ſuũ valeãt[d] ſortiri effectũ[e]. ¶Neq3 etiã collationes[f] per preuentionẽ[g] faciendas[h]

mulatiue ad papã:q̃ tanq̃ gñalis ordinari9 ↄcurrit cũ eis in collationib9/⁊ loc9 eſt pũctioni.ad hoc.c.ſi a ſede.d pbẽ.in.vj.cũ ibi no.c.q2 diuerſitatẽ.d cõceſ.pbẽ.vbi papa propter deſidiam collatorũ cõfert beneficia.habet enim in his plenã3 poteſtatẽ.c.ij.de pbẽ.in vj.cle.j.in fi.vt lit.pen. ex quo tñ vn9 puenit:alius ſe intromittere non debet.no.ꝑẽ.in.c.auditis.de elec. q2 ex quo q̃libet inſolidũ põt conferre p collationẽ pmo factã/eſt bñficiũ non vacans:⁊ eſt queſitũ ius in re.de cõ.pre.c.j.§.ſubiunctũ.li.vj.ſicut dicit ꝙ i pluribus habẽtib9 iuriſdictionẽ/inſolidũ3 h3 locũ puẽtio inter eos: vt ſic alij nõ poſſint ſe intromittere.c.cũ plures.de offi.deleg.in.vj.l.fi.C.de iur.om.iudi. no.Inno.⁊ alij doc.i.c.cũ ab eccl'iarũ. de offi.ordi.legat9 etiã de latere ſedis aplice põt puenire in cõferendo.c.j.de offi.le.li.vj.⁊ p hũc tex.qui loquit gñaliter.lz in nullo caſu poſſit hodie reſeruare:vt.s.ỽ.reſeruatiões.no.j.e.§.itez voluit.⁊ p quẽ actũ inducat puentio. no.j.eo.§.itẽ circa. Qualiter aũt pbetur p lr̃as collationũ ſi ex data earũ poſſit apparere:q̃ pus fuerit facta illa obtinebit:aut p teſtes q̃ deponẽt d hora/vel p ↄfeſſionẽ ptis no.i.c.duobus. in ỽ.ſi nõ appareat.de reſcrip.i.vj.i.c.ſi eo tpe.i ỽ.iam ad.de elec.eo.li.in.d.c.ſi a ſede.i ỽ.apparet.ſi aũt ↄcurrant collatio ordiaria ⁊ aplica nec appet d poſteritate.dic vt le.⁊ not.i.d.c.ſi a ſede.
h ¶Faciẽdas.fraude ceſſante.iõ non valẽt collatiões pũctionales:niſi poſt obitũ ⁊ ante datã collationum hmõi tantũ temp9 effluxerit:ꝙ interim vacationes ipſe de locis in q̃bus pſone deceſſerint ad pape notitiam veriſimiliter potuerint peruenisse: vt habet i regula cancellarie apo.idẽ de legato dicas ſed q̃d de ordinario:videt ꝙ valeat ei9 collatio etiam ſi non potuerit adhuc ſcire vacationẽ cum regula i papa dũtaxat loquat:⁊ valet collatio ordina-

Preuẽtio in beneficijs et iuriſdictiõe h3 locum.

Legatus de latere põt ordinarios preuenire.

Graduato pfert aplic9 qñ cõcurrunt.

rū de bñficio vere vacāte:licet collatoꝛ ignoꝛauerit vacationē.no.Joā.mo.et Jo.an.i no.ſ.c.ij.de elect.l.vj.l.c.ſi tibi abſenti.ð pb.e.li.tñ.l.c.nulla.de con ceſ.pbē.de ro.decī.cixxij.ſufficit enī ꝙ bñficiū vacauerit:ꝛ veritas inſpiciēda eſt.ff.de offic.pro.l. illicitas.§.veritas. viij.di.veritate no. in.c.nuper.ð biga. nec dꝫ moꝛari ſeu fruſtrari ꝓuiſio ꝓ=

ti q̄ incipit:ad eligēdū.vbi ꝓhibeť ne⸗ ꝑtextu opinionis vel fame q̄ de moꝛte vel ceſſiōe habeaꝛ abſentis eiꝰ bñficiū cōferat:ſꝫ expectet ꝑlatꝰ donec pleniꝰ ð alterutro iſtruaꝛ/q̄ ꝯſtitutio eqtate fulciť.l.qui heredi= tatē.ff.de acqui.he re.l.nec nos C.de cap.ꝛ poſtli.re.ad= uerteq̄ dictā regu= lā non credo hře lo cū vbi fraus ceſſa= ret.Quid enī ſi in

intēdit īpedireᵃ.decreto nr̄o de re ſeruat tāibꝰ quoᵇad cetera ꝛ alijsᶜ decretis hmōi ſctē ſynodi in ſno ro boreᵈ duratur ſᵉ.¶Utvero ᶠceteriᵍ ad q̄s bñficioꝛū/dignitatū/ꝑſona

pter tacitā cōditionē ſi vacat q̄ eſt de pñti:lꝫ ignoꝛet exiſtētia ꝯditiōis eiuſ= dē.l.multū intereſt.ff.de cōdi.ꝛ demō. nec nocet anguſtia tēpoꝛis.l.ſi mihi. ff.de leg.j.fa.no.in.c.l pñtia .de ſpon. vbi ſi mulier non certificata de moꝛte mariti ꝯhit mrīmoniū tenet ſi in veri tate maritꝰ erat moꝛtuꝰ. Uñ in colla= tiōe bñficij nō eſt neceſſe modū vaca= tiōis expmi:lꝫ bonū ſit illū expzimere. no.i ꝟ.q̄uis.i cle.j.de pre.not.Domi.i c.ſuſceptū.de reſcr.in.vj.fa.gl.in ꝟ.va cationibꝰ.in.c.cupiētes.ð elect.in.vj. Jtē iura dicūt ꝙ bñficia nō ꝯferantur aňq̄ vacēt.d.c.nulla.ergo ſi vacent(lꝫ ignoꝛeť vacatio)valebit collatio: nec videť obſtare dicta regula cū loquaꝛ l papa collatio aūt oꝛdīaria naturalis eſt ꝛfauoꝛabilis.xj.q.j.ꝑuenit.ꝛſic am pliāda.iuxta no.i cle.ſi.de of.oꝛ.gl.pe. Cōtra.credo veriꝰ ꝑ dictā regulā pari tate rōnis.l.a titio.ff.de ꝟ.ob.c.iter ce teras.de reſcri.cū ſi.nam fuit facta ad obuiādū fraudibꝰ q̄ fiebāt in curia ad ꝑueniendū oꝛdinarioſ nō eſt dicēdū ꝙ papa q̄ alioꝝ iura vult ſeruare ſua negligat.c.lꝫ.de ſup.neg.ꝑla.c.qm̄.de immu.ec.in.vj.in extraua.Joā.xxij.ſi fratruꝫ.aľs niſi dicta regula haberet locū in oꝛdinarijs quotidie fraudareť papa:ꝛ ad obuiādū ſtibꝰ fraudibꝰ fa= ctū fuit.c.ſtatutū de pbē.li.vj.ibi l dio ceſibus exiſtētes.cū ibi no.Et collatio ni videť ineſſe tp̄s tacitū quo collatoꝛ potuerit veriſimiliter ſcire vacationeꝫ. ar.§.loca.iſti.de ꝟb.ob l.ij.ff.de eo qð cer.lo.l.interdū.de verbo.obl.Et vidi quandam ꝯſtitutionē othonis lega=

Colla tio va let nō expreſ ſo va= catio= nis modo.

Colla tio nō fiat/ niſi va catio veriſi= milit̄ ſciaꝛ.

partibꝰ exiſtēs ꝯſtituit ꝓcuratoꝛē ad reſignandū bñficiū in curia ro.ꝓcura toꝛ adijt romā reſignauit bñficiū:ſctā eſt ꝓuiſio ꝑ reſignationē vel moꝛteꝫ/ aut aľs q̄uiſmō:cū tñ is q̄ ꝓcuratoꝛeꝫ ꝯſtituerat ꝑdie illiꝰ reſignatiōis obie rat:videť valere ꝓuiſio:qꝛ ob aliū mo dū vacatiōis ꝓcuratoꝛ romaꝫ inerat. ideo oꝛigo ꝓuiſiōis iſpiciēda eſt.l.tu= toꝛ.ff.de fideiuſ.l.iij.C.ad macedo.

a ¶Jmpedire.qð voluit eccleſia gal licana:ſed volūtas nō fuit executioni de mandata.ſ.eo.§.item circa.

b ¶Quo.id eſt q̄tum.

c ¶Alijs.ſ.de elec.ꝑ totū vñ in beneſi cijs vere electiuis in qbꝰ ſuāda eſt foꝛ ma.c.qꝛ ꝑpter.ð ele.ꝛ.§.cū hūane.ſ.ð elec.c.j.nō cadit ꝑuētio.qð ſatis hic pꝫ ꝑ ꝟſi.collationes.ꝛ ꝙ hic ver.ſitus eſt in ti.de col.no.ſ.de elec.c.licet.§.j.

d ¶Roboꝛe.i.firmitate ꝛ valoꝛe.

e ¶Duraturis.qð enīꝫ non mutatur quare ſtare pꝛohibeatur.l.pꝛecipimꝰ. C.de ap.l.ſancimus.C.de teſta.cle.ne romani.§.ceterum.de elec.

f ¶Uero.ꝑ ſed.ſ.e.§.ſtatuit.ꝟ.ſi.c.ſta tutū.§.cū vo.ð reſcri.l.vj.c.vbi ꝑiculū .§.q̄ vero.de elec.e.li.cū ſi.ꝛ eſt repeti= tina ꝑcedētiū.j.di.ꝯſuetudo.ſ.ð te.ca. tē.miſ.c.j.ff.ð inſt.ꝛ in.l.oēs.Aliqn̄ ve nit aduerſatiue ad ꝑcedētia.c.j.§.q̄ vo iūc.gl.de reg.iu.l.vj.Aliqn̄ ſuppleriue in auť.de he.ꝛ fal.in prin col.j.vbi gl.

g ¶Ceteri.i.alij a ro.pō.ꝛ eius lega= to.de qbꝰ.ſ.dictū eſt. Et pꝫ hic ꝙ ro. pōtifex ꝛ legatꝰ eiꝰ nō aſtringūtur ad obſeruādas qualificationes ꝛ oꝛdinē graduatoꝛū in cōferendis beneficijs,

tuum/ officiorũ/ & adminiſtratio-
num[a] collatio ſeu quevis alia di-
ſpoſitio ſpectat ad ꝓuidendũ lite-
ratis viris & ſcientia ꝑornatis ſpe
cialius[b] aſtringant̃:voluit hec ſan
cta ſynodus certas qualificatiões
ſeu qualitates viroꝝ literatoꝝ et
graduatoꝝ deſignari: q̃bus certo
ordine debeat ꝓuideri ꝓut iferi⁹[c]
annotatur. Adijciens ꝙ ſi ꝑ prela
tos & doctores alicuius nationis
in hoc cõcilio cõſiſtẽtes[d] pro bono
ſue natiõis aliter circa hmõi qua-
lificationes diſponendũ videatur
in futurũ: quicquid per illos fue-
rit ordinatũ & in generali congre-
gatione p̃ſentis cõcilij cõcluſum[e]
ex nũc prout[f] ex tunc ratum et fir-
mum habeatur et vim decreti ha
beat: ac ſi[g] in preſenti decreto de
verbo ad verbũ[h] expreſſum foret.

ad hoc.j.e.§. item ꝙ omnia:ibi per or
dinarios &c.cum ibi nota.
a ¶Adminiſtrationũ. hec q̃tuor di
gnitates/ꝑſonatus/officia adminiſtra
tiões ponunt̃ vt diverſa.ſi.l.c. de mul
ta.de pre. in. c.j. de
ꝯſue.in.vj.in extra.
Jo.xxij. execrabilis
vbi per doct.
b ¶Speciali⁹.pl⁹
ſolet timeri qꝺ ſpã-
liter iniungit̃ ꝙ̃ qꝺ
gñaliter imꝑatur.
xxiij.di.ꝙ̃ꝙ̃. ꝺ hef.
ſi adverſus.cle.fre-
quẽs. de exceſ. pre-
la.in fine.
c ¶Inferius.in.§.
ſequuntur.
d ¶Conſiſtentes.
no.hic ar.ꝙ ad con
ciliũ gñale vocandi
ſunt prelati & doct.
de quo not.ẽ.c.j.de
auc.ſa.con.
e ¶Concluſum.ꝑ
hũc tex.volũt q̃ no-
minationes impu-
gnant ſuã fundare
intentionem dicentes modificatiões
eccleſie gallicane nõ poſſe ſortiri effe-
ctum:q2 nõ fuerũt relate ad ꝯciliũ ba-
ſil̃.nec in eo cõcluſe. qꝺ tñ erat facien
dũ:vt hic.& in fi.huius li.§.demũ. Ad
uerte ꝙ iſtaꝝ modificationũ due ſunt
ſpecies.q̃daꝫ ſunt directe cõtra decre
ta baſil̃.& ea corrigũt vel reſtringũt.&
he ꝓprie dicunt̃ modificatiões. modi
ficatio eñ ꝓprie eſt cũ aliq̃d detrahit̃
iuri aut priuilegio.c.olim. de ver. ſig.
vbi Inno.Jo.an.in cle.ne romani. de
elec.& huiuſmodi modificationes cuꝫ
nõ fuerint approbate ꝑ cõciliũ baſil̃.
nõ habẽt aliquã vim/ nec ſunt ſervã-
de:puta.ẽ.de elec.c.l3.§.cẽſuit.j.eo.§.
itẽ circa.§.itẽ voluit.§.item cẽſuit.j.de
can.§.itẽ ꝙ mõaſteria.§.itẽ circa.§.itẽ
fuit.de nu.& qua.car.c.j.l fi.ibi ſaluo.
nam eccleſia gallicana nõ potuit nec
põt facere ſtatuta cõtra iura: nec ipo-
nere legẽ pape.c.inferior.xxj.diſt.c.qꝺ

Modificatio qd eſt

Eccleſia gallicana an poſſit pape legẽ iponere.

ſup.de maio.& obe.di.cle.ne romani.
c.fi.de ap.in.vj.cũ ibi not.Jo.an.i no.
Jo.an.in.c.fi.de of.archipreſ.vbi ꝯclu
dit epm legatũ aut aliũ inferiorẽ non
poſſe aliq̃d decernere iuri ꝯtrariũ no.
in.c.fi. de here.l.vj.
Jo.an.in addi. ſpe.
ſup rub.de elec. Pa
nor.in.c.cũ dilect⁹.
in fi.de conſue.& de
hmõi modificatiõi
bus loquit̃ hic tex.
qꝺ pt3 ꝑ ver.aliter.
qꝺ no. diverſitateꝫ
in ſubſtantia. Alie
ſunt eccl̃ie gallica-
ne modificatiões q̃
nõ ſunt decretis ꝯ
trarie nec derogan
tes:ſ3 aut ea decla-
rant: aut eis addũt
aut penas exagge-
rãt.& tales valent &
ſortiri debẽt effectũ
cũ potuerit eccleſia
gallicana eas face-
re.ꝑ no.ꝑ doc. in iu
ribus alleg. in cle.
vt hi q̃.de eta.& q̃li.
ad hoc.c.j.de no.ope.nun.c.ij.de ꝑnt.
puta in nolationibus q̃ l3 nõ ſint de
cortice hui⁹ decreti:tñ ſunt de ei⁹ mẽ-
te:vt no.j.eo.§.item placuit.cum ſi.
f ¶Prout ex tũc.nõ ẽ vis an dicat̃ ex
nũc ꝓut ex tũc an ex tũc:q2 idẽ reſultat
effect⁹.ſ.vt valeat ex tũc:& id ſemꝑ tra
hitur ad diẽ exiſtẽtie ꝯditiõis.iux̃ no.
ꝑ doc.i.c.p̃terea.de ap.cle.j clr.ꝑn.de
ꝯceſ.ꝑb.Arch.in.c.dudũ.de ꝑbẽ.in.vj.
g ¶Ac ſi.id eſt ſicut ſi.
h ¶Ad verbũ.facit ad ſolu.q. quoti-
dianã papa cõceſſit priuilegiũ cuidaꝫ
monaſterio vt nõ teneret̃ ad ꝓcuratio
nem legatorũ etiã ſi in literis eoꝝ di-
catur:vt tam exempti ꝙ̃ nõ exẽpti te-
neant̃ ad hoc onus/niſi de iſto indul
to conceſſo monaſterio fiat mentio de
verbo ad ꝟbũ. demũ papa cõceſſit le-
gato vt poſſit exigere ꝓcurationeꝫ a
q̃buſcũqꝫ etiã exẽptis: ꝙ̃uis talia ſint
priuilegia ꝙ de eis ſit faciẽda mentio

Priuilegiũ primũ pape/ an poſſit eſſe ita validum vt tolli non poſſit ꝑ ſecundum

Da

❡ Qđ ſi qs cuiuſcūq ſtatus etiam ſi cardinalat⁹ [a] patriarchalis pōtificalis aut alteri⁹ cuiuſlibet dignitatis contra predictū ordinē ⁊ qualificationes vt p̄mittitur deſignatas vel deſignandas de ipſis beneficijs dignitatibus ꝑſonatibus officijs et adminiſtrationibus quouiſmodo [b] diſpoſuerit: eoipſo [c] ſit

de verbo ad verbū que voluit in illis literis haberi ꝓ expreſſis. querit̃ nunquid ꝑ has legatoꝝ lr̃as ſit derogatū illi ꝑuilegio. Fre. dubitat. ꝯſ. ccxxvij. ſed tȝ ꝙ ſic. cōſi. xlvj. al's. xlv. ⁊ Pañ. in c. cū inſtātia. de cēſi. nā ꝑ v̄ba gñalia pleniſſima reuocātur oīa ꝑuilegia ſtatuta ⁊ ꝯſuetudines. cle. j. cle. dudū. ꝑpe fi. de ſepul. cle. j. l. fi. de ſen. exc. c. cū nō deceat. c. qꝛ ſepe de elect. in. vj. cle. j. de iure patro. in fi. de capel. mo. c. j. li. vj. de eta. ⁊ qua. cle. vt hi qui. ad fi. cle. qꝛ cōtingit ad fi. de relig. do. in extuag. Jo. xxij. ſuſcepti. ad fi. cum ſi. facit not. per Dy. in. c. qđ ſemel. de reg. iur. l. vj. per legiſtas. in. l. ſi qs. in prin. ff. de lega. iij. in. l. fi. C. ſi cōtra ius vel vti. pu. Bar. in extrauag. ad reprimen. in ver. non obſtañ. per doc. in. c. nonnulli. de reſcrip. Jo. an. in. c. j. de exceſ. prela. li. vj. in no. vbi late ꝑ eū de verbis derogatorijs ad priuilegia/ſtatuta/⁊ conſuetudines. Hen. in. c. ex ꝑte. ij. de offi. dele. vbi dicit ꝙ in oī materia ſi cōſtet ꝑ v̄ba derogatoria lata: licet gñaliter ab eo q̄ derogare pōt ꝙ generaliter oībus derogare voluit volūtati eius ſtabitur. ꝑ no. in. d. c. ex ꝑte. de cofir. vtil. vel inutil. porrecta. in fi. glo. ⁊ in. d. l. fi.

Cardinales ſūt digniores patriarchis.

a ❡ Cardinalatus. arg. ex ordine litere: ꝙ cardinalatus ſit maior dignitas ꝙ̄ patriarchatus ⁊ epiſcopat⁹. de quo no. j. de nu. ⁊ qua. car. c. j.

b ❡ Quouiſmodo. ſiue per collationem/preſentationē/ aut aliam diſpoſitionem: vt. ȝ. ver. vt vero. in prin. ſiue iure ꝓprio ſiue deuoluto. vt ſe.

c ❡ Eoipſo. ideo nō requirit̃ ſentētia priuatiōis: ſȝ ex iuris diſpoſitione fit ip̄o facto deuolutio. ſi. l. c. ne ꝓ defectu de ele. c. ꝙ̄ꝙ̄. eo. ti. in. vj. ȝ. de ele. c. j. §. deinde. cū ibi no. Jdeo videt̃ ꝙ ſi ordinarius ꝯtulerit bñficiū cadēs i turno debitū noīato vel graduato ꝙ poſtea nō poſſit variare ⁊ illđ ꝯferre noīato aut graduato: qꝛ collatio facta poſt deuolutionē ꝑtātis ad ſuꝑiorē eſt nulla vbi ſit deuolutio ipſo facto. c. fi. c. lȝ. đ ſup. neg. prela. cū ibi no. cū em̄ facto alicuius eſt ius alteri queſitū. tūc nō pōt variari in eo l quo eſt ius alteri q̄ſitū. c. ꝙ̄ ꝑuatū ſit. ver. alioquin. de elec. in. vj. ff. de ſta. lib. l. intra quinquenniū. ſecus ſi nō eēt collator priuat⁹ poteſtate cōferendi ſȝ veniret priuādus: tunc valeret collatio ante ſententiā priuatiuā. not. Do. in. c. qꝛ ꝓpter. de elec. fa. qđ no. doc. de purg. more. in. c. qꝛ diuerſitatē. de conceſ. p̄bē. in. c. mora. de reg. iu. in. vj. geſ. in extuag. execrabilis. Ex hoc infert̃ ꝙ vbi cōſtat euidēter collatorē cōtuliſſe hmōi beneficiū nō noīato: aut nō graduato ꝙ nō tenet̃ noīatus vl' graduatus ſummare collatorē vt illud ſibi cōferat: ſed recurrere dȝ ad ſuperiorē ad quē deuoluta eſt poteſtas cōferendi. Sed cōtrariū practicat̃ cōiter. graduati petūt a collatoribus bñficia in vim gradus vel noīationis. ⁊ in coꝝ refutationē vadūt ad ſuꝑiores ꝓ hac ꝑte facit qꝛ nō videt̃ collator feciſſe cōtra qualificationes graduatoꝝ: niſi graduatus ab eo petierit bñficiū: qꝛ forte graduat⁹ ꝓ hac vice nō vult vti gradu ſuo aut noīatiōe: vel eā hȝ ꝓ derelicto aut fact⁹ eſt incapax. ideo ſi velit anhelare ad bñficiū dȝ illud primit⁹ petere a collatore. c. ad hoc. c. ſi cleric⁹. ibi. petere neglīgēter ⁊c. de p̄bē. in. vj. c. qꝛ cūctis. §. ecōtra. ibi oporteret ip̄m ⁊c. de ꝯceſ. p̄bē. eo. li. ⁊ ſi veniat poſt collationē alteri factā ꝑ collatorē poterit illi denuo cōferre: collator p̄ma collatione q̄ nulla erat nō reprobata. nec ob. c. poſt electionē. §. qm̄. đ ꝯceſ. p̄b. c. inter dilectos. de exceſ. p̄l. vbi p̄ma collatio etiā nulla ipedit ſcđam: niſi p̄ma fuerit caſſata ⁊ irrita nūtiata ꝓpt̃ variationē que reprobat̃. c. ꝯſiderauim⁹. de elec. ad hoc. c. auditis. cū ibi not. eo. ti.

Collatio facta a ꝑ collatorem ꝑuatū ꝑtāte ꝯferēdi iam valeat

vbi doc. qꝛ illud ꝓcedit quādo ambe
collatiōes fierēt ab eodē collatore eo
dē medio ꝛ reſpectu: ſꝫ aliud pōt dici
vbi ſcða collatio fieret alio medio ꝙ̄
ꝑria: qꝛ ꝑmā fecit collator iure ordina
rio ꝛ ſcðaꝫ facit coa
ctus medio grad⁹
vel noiatiōis: tunc
ꝑma collatio nulla
nō ipediret ſcðaꝫ arg. c. nō preſtat. de
reg. iu. in. vj. c. noſti. de elec. cū ibi no.
c. fi. de iure patro. vbi ſi patron⁹ cōtu
lit bñficiū: nihilomin⁹ pōt ad illud
ꝑſentare. p qð. c. dico ꝙ collatio facta
pleno iure de bñficio ſpreto patrono
nō ipedit inſtitutionē fiendā ab eodē
collatore ad ꝑſentationē patroni te-
nēdo ꝙ collatio volūtaria facta ſpreto
pr̄ono ſit ipō iure nulla. c. ex iſinuatio
ne. de iure pa. de q̄ remiſſ. ð. de elec. c.
i. §. ꝛ cū h'ūane. c. decernim⁹. iūcta glo.
xvi. q. vij. vbi ep̄s teneť iſtituere ꝑſen
tatū nō obſtāte ꝑore collatiōe p eū fa
cta ſine ꝯſenſu pr̄oni. no. Frede. i tra.
ꝑmu. q. xxx. nec ēt ꝑma iſtitutio facta
ad pñtationē ei⁹ q̄ nō poterat pñtare
ipediet ſcðaꝫ fiendā ad ꝑſentationē il
lius cui cōpetit pñtatio: cū hmōi iſti-
tutiōes fiāt diuerſis medijs. ad hoc. c.
ꝯſultatiōib⁹. ð iure pa. c. cū bertold⁹.
cū ibi no. p Inn. ð re iudi. ſentit Guil.
in cle. j. de iur. pa. Hen. l. d. c. auditis.

irritū ꝛ inane: collatioq₃ hmōi ꝛ ꝑ

Decretū irritās an ſp viti et collationē i cōtrariū factā.

a ¶ Irritū. hoc verū ſi qualificat⁹ ve-
lit vti ſua q̄lificatiōe: puta gradu vel
nolatiōe. Si aūt nolit vti ꝛ ei renūtiat
valebit collatio ordinarij. qꝛ in q̄cūq₃
reſcripto bñficiali: lꝫ appoſita ſit clau
ſula decreti: ſemp tñ itelligiť ꝯditio ſi
ipetrans vti velit illa gr̄a. no. Jo. mo
i. c. ſtatutū. de ꝑbē. in. vj. fa. l. ꝓinde. §.
fi. ff. ſi cer. pe. vbi lꝫ mortuo teſtatore
dñium rei legate recta via trāſeat ad
legatariū: tñ ſi legatari⁹ repudiat fin
giť nō trāſiſſe. ſic repudiata nolatiōe
aut declaratiōe facta p graduatū ꝙ
nō velit vti gradu fingiť tāq₃ ſi nō eēt
q̄lificat⁹. Itē iſtud decretū irritās ap
poniť in fauorē graduati: iō pōt ei re
nūtiare. c. ad apłicā. de regu. facit qð
no. ſpe. ti. de loca. §. nūc aliqua. ꝟ. xiij.
ꝙ id qð dꝛ nō valere in fauorē alicui⁹

ipſe pōt facere ꝙ valeat. no. Inno. i. c.
qꝛ cūctis. de ꝯceſ. ꝑben. in. vj. ꝛ hoc eſt
indubitatū qñ ante collationē ordina
rij dict⁹ graduat⁹ qualificatiōi renū-
tiauit aut apparuit eū nolle ea vti: qꝛ
tūc collatio ordina
rij in cōtrariū alte-
ri facta valet. Si an
tē collationē ordi-
narij ſequať renūtiatio nō videť ꝙ ꝓ
uiſus tut⁹ ſit ſine noua collatiōe p. c.
pe. de ꝑbē. in. vj. p no. p Jo. an. in. d. c.
ſtatutū. in no. ꝙ ſi ipetrās cū decreto
renūtiat reſcripto poſt collationē fa-
ctā alteri p ordinariū ei⁹ renūtiatio
nō validat illā collationē q̄ nulla erat
ꝛ. dicūt ibi Domi. ꝛ Lan. ꝙ factū ꝯ de
cretū tūc valet: qñ habēs illð nō vult
eo vti ꝛ volūtas ꝑcedit factū. Si vero
volūtas ſequať ꝛ factū ꝯ eſt tale i quo
attendiť initiū vt electio bñficij / colla
tio ſentētia ꝛ ſi. tūc nō valeat. ad hoc
c. ſi poſtq₃. §. j. de elec. in. vj. ꝛ. d. c. pe. c.
auditis. cū ibi no. elec. c. vt ſup. ibi. ni
ſi ap. renūtiatū fuit. de ap. in. vj. c. nō
firmatur. de reg. iu. in. vj. cū ibi no. fa.
qð not. ð. in ꝟ. antelationū. cū quo cō
cor. Gaſ. de peruſio in trac. reſerua. §.
viij. vbi in collatiōe facta p ordinariū
ꝯ decretū mādati duo pōderat: cōtē-
ptū mandati ꝛ ꝑiudiciū in iure q̄ſito
ad rē. q̄ duo ceſſant qñ renūtiatio mā
dati ꝑcedit collationē: qꝛ nō fit in cōtē
ptū mādātis nec in ꝑiudiciū eius cui
gr̄a ē facta. Sꝫ ſi ordinari⁹ nō habuit
noticiā ante collationem ꝙ nollet vti
gr̄a remanet cōtēptus: q̄uis ſm ceſ-
ſet p ꝯſenſum ꝛ renūtiationē ſupue-
nientē. iō nō validať collatio i qua ini
tiū ſpectať: vt dictū eſt. ad. d. l. ꝓinde re
ſpōdet ꝙ in illo caſu ceſſat ratio cōtē
ptus: ꝛ nō attēdiť: niſi intereſſe ꝛ ꝯmo
dū legatarij: ꝛ illa ꝑſumiť fuiſſe intē-
tio teſtatoris. ff. de fur. l. a titio. nec ēt
loquiť in caſu in q̄ initiū de ſubſtātia
attendať: vt in collatiōe. Sꝫ de iſto ſe
cūdo caſu ſatis pōt dubitari: qꝛ ſi q̄li-
ficatus nō vult vti ſua qualificatiōe q̄
i fauorē eius eſt inducta illo repulſo
ſublatū eſt ipedimētū quo ad ordina
riū: ergo valet ei⁹ collatio iure ordina

Clau ſule aſſer ti pt re nūtia ri.

rio alteri facta. facit ꝙ not. Jo. an. l. d. c. pe. l no. ꝙ ſi habēs clauſulā ante ſer ri ei renūtiet nec velit ea vti valebit callatio ꝑno facta. q2 eo repulſo ſub latū eſt impedimentū quo ad primū. Panor. in. c. cū ex officij. d̄ pſcrip. vbi q̄rit eps cōtulit bñficiū ante lapſum mē ſis, de quo in cle. j. de cōceſ. preb. de mū habēs gratiā iuxta illā cle. nō ac ceptauit bñficiū infra mēſem: nūquid cōualeſcat dicta collatio cū infra mē ſem haberet collator ordinari⁹ man⁹ ligatas: ⁊ dicit ꝙ ſic: q2 eps hʒ pote ſtatē in habitu: ſʒ exercitiū ſit ſibi iter dictū infra mēſem: ⁊ lapſo mēſe nul lū ius ſibi ſupuenit de pſenti: ſed ſolū fuit remotū obſtaculū. alleg. d. Bart. in. l. cū vir. ff. de vſuca. vbi q̄rit caueť ſtatuto fauore creditorum: ꝙ debitor bannit⁹ vel cōdēnat⁹ ꝓ debito nullū cōtractū poſſit facere donec ſoluat: cō tingit ꝙ p̄l⁹ cōtraxit ⁊ poſtea ſoluit an cōtractus cōfirmeť: ⁊ tenet ꝙ ſic: q2 hic nō ſupuenit ius: ſed obſtaculū remoueť. alleg. l. pignori. ff. q̄ ⁊ a qui. l. j. C. ne tu. vel cu. vec. cō. Poſſet dici ꝙ ſi eps cōtulit ſciēter bñficiū qđ erat aſ fectū qualificato: ⁊ qualificat⁹ re inte gra anteꝙ̄ cū effectu acceptauerit il lud bñficiū declarat p̄nte vł ſciēte epo ꝙ nō vult vti ſua qualificatiōe ꝙ col latio p epm facta cōualeſcat: q2 p qua lificationē grad⁹ aut noiatōis nō erat acqſitū aliqđ ius ēt ad rē qualificato: vt no. s. in ɣ. noiatiōes. ⁊ eps erat ob ligat⁹ ad ↄferēdū aliud ſuo collatario ne deciperet. c. Iter cetera. de p̄bē. er go ſtatim ꝙ īpedimētū qualificatiōis ſublatū eſt p cōſenſum: et declaratio nē qualificati cōualidata fuit dicta collatio cū nō reqrať aliqua traditio: ſʒ ſol⁹ cōſenſus epi qui iā interuene rat. c. ſi tibi abſenti. de preb. in. vj. ad hoc. l. rē alienā. in fi. ff. de pigno. act. de ac. emp. ſi qs alienā. qui po. in pig. ha. l. q̄ balneʒ. §. titia. qđ no. Bar. in. d. l. cū vir. ꝙ ſi aliquis vendidit eccłie rem alienā ⁊ vēditor ſuccedit dño ꝙ ſtatim tranſit vtile dñiū in eccleſiaʒ.

Uēdi tor rei aliene ſi ſuc cedit dño: qđ iu ris?

ratio: q2 nō requiriť ibi traditio. C. de ſacroſan. eccle. l. fi. ⁊ intererat vēdito ris cōtractū cōfirmari cū eēt obliga tus ex cōtractu ſuo. vñ dicit Panor. l. d. c. cū ex officij. ꝙ ſi eps ſciēter cōtulit bñficiū qđ ↄferre nō poterat q2 collatio ſpectabat ad iferio rē: ſi poſtmodū ad

niſſo ſeu q̄uis diſpō ad ſupiorē

eū deuoluať collatio cōualeſcit ipſa collatio: q2 eps erat obligat⁹ ad ↄferē dū aliū: vt dictū eſt. ꝓ hac pte facit qđ no. in. l. j. C. q̄ ꝓ ſua iur. ꝙ ſi in p̄ncipio delegatiōis delegās carebat iuriſdi tiōe ⁊ poſtea eſt eā adept⁹ ꝙ delega tio videtur cōfirmari p ſupueniētiaʒ ptātis. arg. in. l. lʒ. ff. de iudi. tñ a tpe ſupueniētis iuriſditionis ⁊ nō p̄l⁹. l. obſeruare. §. vlti. ff. de offi. pcō. pſertī vt dicit Ja. de are. q̄ñ iuriſditio delegā tis erat iā radicata exercitiū tñ nō ha bebat: puta q2 ſuſpēſus erat aut excō municat⁹ a Superiorē. Obſtat. c. cū in cūctis. §. fi. de elec. c. ij. de ↄceſ. p̄ ben. vbi cū eps eſt priuat⁹ ptāte cōfe rendi: aut q2 ↄtulit ſciēter indigno be neficiū: aut ꝓpter negligentiā fit de uolutio ad capitulū ſuū ⁊ de capitulo ad ſuperiorē. Sol. pōt captl'm hoc caſu dici ſupior: ex quo ſupplet defecū epi arg. c. cū ſcim⁹. ix. q. iij. Uel pōt dici ꝙ hoc intelligať vbi capitula ſūt exēpta ſicut cōiter accidit tūc eñ nō fieret de uolutio ab epo ad capitulū: nec ē di uerſo: q2 ceſſat ratio cōmunionis q̄ eſt fūdamētū hmōi deuolutiōis/nec cle. q2 regulares. de ſup. negli. prela. hʒ lo cū in ſecularibus. vel intellige de pla tis inferiorib⁹ cōuentualiū vel colle giatarū eccleſiarū: ⁊ in ipſis collegijs vel cōuētib⁹: p negligētiā vel culpaʒ talis prelati ad quē ſpectat collatio vł pſentatio nō fit deuolutio ad collegiū vel conuentū: nec viceuerſa de collegio vel cōuētu ad quē ſpectat collatio vel pſētatio ad platū. d. cle. q2 regulares vbi hoc tenet Guil. licet in ſecūdo ca ſu teneat cōtrariū Jo. an. in ver. plati. Sed pro opinione Guil. facit textus illius. cle. ibi dioceſani locorum per quē videtur ꝙ in omni caſu ad epm

Deuo lutō nō fit de ca pitulo exem pto ad epm.

deuoluatur immediate:maxime cū.d.c.cum in cūctis.d.c.ij. tñ loquātur in epis ꝛ capitulis ſuis. Itē nō eſt tanta cōio inter alias eccliasq̄ꝫ inter epm et capl'm ſuū.de teſta.reqſiſti.ꝛ multe differētie ſunt iter cathedrales eccleſias ꝛ alias inferiores.c.q̄q̄.de elect.

proximū[a] deuoluatur:q ſimiliter[b]

in.vj hāc partē tenet ipſe Guil. in cle. ne in agro.§.abbate.de ſta.mo. Henr. in.d.c.ij.ꝛ hoc tenet curia romana: vt dicit Bertrā.in.d.cle.qꝛ regulares ad hoc de ro.deciſio.cclxxviij.ſed fallit in caſu illi⁹.§. vbi abbate vel priore a collatione bñficiorū ſuſpēſo ad priorem clauſtralē cū cōſilio ꝛ cōſenſu cōuent⁹ vel maioris partis collatio bñficiorū deuoluit̃.vñ ibi cōtinet ſpecialē prouiſionē.nec eſt ad aliā extēdēda.c. ſane. de priui.ſed ꝑ opi.Io.an.ta. qꝛ vbi eſt eadem ratio:ibi dꝫ eſſe idē ius.c.inter ceteras.de reſcrip.c.cū dilecta.de ɔfir. vti.vel inuti.ꝛ iuſta rationē eſt.l. ampliāda vel reſtrigēda.c. intelligētia.c. preterea.c.in his.de re.iur.&.de elec.c.licet.§.i.cū ibi no.ſꝫ eadē eſt rō ꝙ abbas ſuppleat negligētiā cōuēt⁹ in cōferendo: ſicut ꝙ epus ſuppleat negligētiam capl'i : cōio eñ eſt fundamētum hmōi deuolutionis.vt dictum eſt: maxima eſt cōio inter abbatē ꝛ cōuentū:immo ſentit Inno.in.c.cū dilect⁹.in prin. de cōſue.ꝙ maior eſt cōio inter abbatē et cōuentū q̄ inter epm ꝛ ſuū capl'm.vñ mortuo abbate cōuent⁹ ſuccedit in iuriſditione. ad hoc.c.ſi. a ſpāli. de reg. li.vj.c. his q̄ de ma.ꝛ obe.no. Inno.et Panoꝛ.in.d.c. cū dilect⁹.doct.in.c. ad abolendā.de here.Panoꝛ.in.c.cū dilecta.de reſcrip.tñ opi.Io.an.iure expſſo non ꝓbat̃.ideo prime inherēdū eſt: iūcto ſtilo curie.vl' dic ꝙ hic tex. ponit ſpecialē prouiſionē ꝙ ſi epus aut alius collator cōfert cōtra ordinē ꝛ qualificationes graduatoꝝ deuolutio fit ad ſuperiorē: ꝛ iſte intellect⁹ vſu practicat̃.

Abbatis et ɔvēt⁹ maior ē cōio / q̄ epi ꝛ capituli.

a ¶Proximū. q̄d ſi patronus eccliaſticus pſentat ɔtra ordinē ꝛ qualificatiōes iſtas ad quē deuoluet̃ ptās: dic ꝙ ad inſtituētē etiā vbi ius inſtituēdi pertineret ad p̄latū inferiorē epo. cēſetur eñ hoc caſu ꝓximus ſuperioꝛ. ad hoc glo.ſingu.in cle.j.de ſup.neg.pre. in ver.diſpoſitionē. que vult ꝙ ſi pſentatio ſpectat ad religioſos et eoꝝ negligētia fit deuolutio ad habētē inſtituere ſiue dioceſanus ſiue ali⁹ no.de Imo.et Panot.in.c.de nulla.de cōceſ. pbē. nam pñtatio patroni nō trāſfert aliqd ius ſpūale: ſed eſt quoddam initiū ſeu q̄dā ſeruit⁹ c.qd aūt. de iu.pa. qꝛ ɔtēpto pſono nō pōt fieri iſtitutio. xvj.q.vij.decernim⁹.ꝛ ius ſpūale trāſfert̃ ex ſola iſtitutione. vñ p̄uato pſono ſolū tollit̃ ſeruit⁹ illa ꝛ pura diſpoſitio remanet penes hñtē inſtituere.

Patrono ſpēto nō poteſt fieri inſtitutio.

b ¶Similiter. inſequēdo.ſ.ordinē et qualificationes graduatorū.Et no.ꝙ limitata ptās trāſit ad ſuperiorē cum onere.arg.c ex lřis de pig.l. traditio. ff.de acqui.re.do.ꝛ ſupioꝛ ſubrogatus dꝫ cēſeri eodē iure cū alio in cui⁹ locū ſubrogat̃.ff.ſi quis cau.l.ſi eum.§.qui iniuriaꝝ ideo tenet̃ ꝓuidere ſm qualificationē qua tenebat̃ primus collatoꝛ.ɔcoꝛ.qd no.doc.in.c.ne ꝓ defectu. de elec.Pañ.in.c.cū in magiſtrū.eo.ti. ꝙ ſupioꝛ ad quē fit ptātis deuolutio tenet̃ ꝓuidere de illa ecclia ꝛ de hoīb⁹ illi⁹ qualitatis ſicut tenebant̃ eligere primi electores.pro hoc tex.in cle.j.de ſup.neg.pre.cle.exiui.§.ceterū. de vb. ſig.ſa.tex.in.d.c. ne pro defectu. ibi in ver.de pſona idonea ipſi⁹ ecclie.Dicit tñ gl.et Io.and.in.d.c.ne pro defectu. ꝙ ſi ꝓuideret de alia pſona non propterea caſſaretur prouiſio. et dicit ibi Cōpoſt.papā ita ſibi rñdiſſe de quo latius.p Io.an.in.c.cōtra eū. de reg.iu. in.vj.in no.Henri.in.c.abbate.de vb. ſig.in.c.dilect⁹.de cōceſ.pbē. vbi dicit opi.gl.nō habere locū vbi de cōſuetudine vel ſtatuto ecclie nō poſſet de extraneo ꝓuideri:vt quaſi in oīb⁹ eccleſiis regni francie eſt de conſuetudine pſcripta ꝙ dignitas et pſonat⁹ nō pñt nec debēt cōferri:niſi canonicis illarū eccleſiarū:vbi ſunt ipſe dignitates vel pſonat⁹.de qua ɔſuetudine no.Inno.

Subrogatus cēſeatur iure illius loco cuius ſubrogat̃.

Cōſuetudo notabilis regni frācie.

et Hoſtiē.in.c.tua.de his que fi.a pre. Archi.lx.diſtin.c.j.quo caſu ſicut illi a q̄bus deuoluit̄ ptās nō poſſent de ex⸗traneo p̄uidere:ita nec iſte ſupioꝛ:per ea q̄ dicta ſunt.Idē in caſu huius tex. p̄uiſſo facta p̄ ſuperiorē ꝯtra qualificationes ⁊ ordinē nulla eſſet vt patet per decretum irritans.

vt p̄mittitur habeat p̄uidere:qđ ſi nō fecerit ad aliū ſupiorē deuoluatur gradatim[a] vſq̄[b] ad ſummū pōtificem[c] aſcēdendo. Nō volumus tñ ordinarios collatores: ⁊ eos ad q̄s p̄ſētatio ſeu queuis alia diſpoſitio bñficiorū ſpectat[d] in quatuoꝛ[e] menſib⁹ qb⁹ p̄ſate grē expectatiue

a ¶ Gradatiȝ. Nota q̄ ptās cōferēdi bñficia deuoluitur ad ſuperiorē gradatim ſi.in.c.ij.de conceſ.p̄ben.c.licet.c.literas.c.fi.de ſup.neg.pre.ſed ſi contingeret aliquē iſtoꝛū ſupioꝛū eſſe exēptū ptās ab eo deuolueret̄ ad papā.iuxta not.p̄ Panoꝛ.in.d.c.ij. q2 nō ſupioꝛ nō ſupplet negligētiā alteri⁹: niſi vbi eſt a iure exp̄ſſum: vt.d.c.licet. Aliqui voluerunt dicere propter hoc ver.gradatim:q̄ etiā in prelatis exēptis fiat deuolutio hoc caſu ad ſuperiorē p̄ximū omiſſo papa:niſi ipſe eſſet p̄ximioꝛ. facit.j.de cau.c.j.§.⁊ ne.iuncto.§.item q̄ monaſteria. eo.ti. qđ non placet. Alij dicunt q̄ in p̄latis regularibus exemptis hoc caſu fiet deuolutio ad dioceſanū.p̄ cle.j.de ſup.neg.p̄la.in ſecularibus ſecus:q2 illa cle. loquit̄ dūtaxat in regularib⁹: nec h3 locū in ſc̄larib⁹: vt ibi no.Credo verius ſicut dixi q̄ in prelatis exēptis:ſiue ſecularibus ſiue regularib⁹ fiat hoc caſu deuolutio ad papā dūtaxat.nam olim in omnibus exēptis fiebat deuolutio collationum ad papā.c. ſicut.d.c.licet. de ſup.neg. prela.c.cum ſingula.in fi.de pre.in.vj. d.aūt cle. ſuperuenit que inducit ius nouū in p̄latis regularib⁹ in vno caſu tm̄.ſ3 negligētie.nō eſt igit̄ extēdenda ad iſtū caſum.fa.op.qđ no.ibidem Jo.an.in ver. negligētiā q̄ inq̄tū illa cle.ponit ius nouū ⁊ p̄iudicat priuilegijs exēptionis nō h3 locū qñ p̄latus regularis eſſet priuatus p̄pter delictū cum hoc nō ſit expreſſum. ideo nō extendā ad hūc caſum in quo cenſet̄ p̄latus priuatus propter quaſi delictū ex

Cōfe⸗rendi ptās gradatiȝ de⸗uolui tur.

eo q̄ confert contra ordinē ⁊ qualificationes introductas a concilio. Itē hic dicitur q̄ fit deuolutio ad proximum ſuperiorē:ſed p̄ximus ſuperioꝛ exemptorum eſt papa.xciij.diſt. nulla.c.auctoritate. cū ibi no. de priui.in.vj.Ioā. and.in.c.ſcienti. de regu. iur.eo. lib. in mercu. nec fit hic aliqua mētio de exēptis. remaneāt ergo priuilegia eoꝛū intacta.

Exemptoꝛ proximus ſupioꝛ eſt papa.

b ¶ Uſq̄. īcluſiue exponit̄.⁊.j.eo.§. inſuper.ver.q̄ ſi aliquis.de cau.c.j.§.⁊ ne. ver.ſi vero. ibi vſq̄ ad finem litis. de nu.et qua.card.c.j.ver.ſic tamen. quo tēp.quiſ.de.eſ.in cho.c.j. aliquādo excluſiue.j.eo.§.placuit. de quo per Cy. ⁊ Bal.in.l.a caligato.C.de nup.archi. in.c.ſi gratioſe.de reſcrip.in.vj. Joan. and.in.c.j.de ord.ab epi. Henri.in cā. conſtitutis. de in integ.reſtitu. Bar. in.l.patronus.§. ſempronio.ff.de leg. iij.Oldra. conſil̄.xlix. Bal. in aut̄. hoc amplius.C.de fideicom.

c ¶ Pontificē. Sed ſi nō vult cōferre qualificato in viin gradus: aut nominationis: quid faciet paup̄ qualificatus? Obtineat collationē iure deuoluto tacita qualificatione dicēdo q̄ taliter beneficiū vacauit q̄ eius collatio ad ſedē ap̄licā eſt deuoluta:vel q̄ collatoꝛ male prouidit aut incapaci.ideo priuatus eſt ptāte cōferēdi. nam valebit collatio per ea q̄ no.ſ.in ver.nulle.

Nota q̄d faciet i caſu refutatiōis?

d ¶ Spectat. de iure priuilegio aut conſuetudine.

e ¶ Quatuoꝛ. olim habebant ordinarij quatuoꝛ mēſes liberos : in quibus nō ſortiebantur effectū gratie expectatiue: ſed per cōcordata inter Sixtum quartū ⁊ Ludouicū vndecimū regem frācie que incipiūt.ad vniuerſalis.habuerūt ſex mēſes. Februariū. Aprilē: Juniū:Auguſtū:Octobrē: ⁊ Decēbrē: hmōi tamē concoꝛdata nō ſortita fuerunt effectū tanq̄ iuri cōmuni ⁊ decretis Conſtātieñ.⁊ Baſilieñ.contraria.

vel noīationes curſum nō habent donec[a] ipſe grē[b] et noīationes ad eorū collationē p̄ſentationē ſeu diſpoſitionem cōceſſe ceſſauerint ad qualificationes infra ſcriptas obſeruādas aſtringi[c]. ¶Sequūtur[d] qualificationes ⁊ ordo in ↄferēdis bñficijs per ordinarios[e] de quib⁹ pretacrū eſt. Primo cū per generalis cōcilij[f] ſtatuta ſancte ordinatū exiſtat q̄ q̄libet eccleſia metropolitana[g] teneat[h] et debeat vnū habere theologū[i] q̄ ſua doctrina ⁊ predicationib⁹ fructū[k] ſalutis afferat[l]

¶Donec.i.q̄diu. he em̄ due dictio...es parificant quo ad effectū.c. ſi tibi ...ceſſo.de pre. in.vj.c. nō eſt. de ſpon. ...e.j.de deci. ⁊ an faciāt aliquā ↄditio...em.no.Bar.in.l.j.C.de leg.l.pr ſene...nā.ff. de condi. et ...emō. Jo. de lig.in ...verum.de cō.ap.
¶Gratie. ſuper ...ous p̄ceſſus iam ...ant expediti.ḡ.ꝟ. ...ceptis.
¶Aſtringi.equū ...at q̄ q̄diu grana ...nt in octo menſi ...s p gratias expe...atiuas nō grana ...tur in eorū q̄tuor ...ēſibus p gradua...s. Granatus em̄ ...vno/ debet l alio ...leuari.l.eum q̄.ff. ...e iureiuran c.cū pcuſſio.de cle.egro.
¶Sequuntur.vſq ad.§. inſup pri...o narratur iuris veteris cōſtitutio: ...q̄libet eccl'ia metropolitana debet ...abere vnū theologū.ſcd̄o einſdē con...ſtitutionis ad eccleſias cathedrales ...xtēſio.tertio prebendati theologalis ...d reſidētiā lecturā et p̄dicationē obli...gatio.quarto einſdē in p̄dictis deficiē...is punitio. quinto ipſius priuilegia...io. ſecūda ibi:ordinat. tertia: taliter. ...quarta:⁊ quotiēs.quinta:verūtamē.
...¶Ordinarios. late hic ordinarios ...appellat collatores bñficiorꝫ ⁊ pſonos ...eccl'iaſticos.et.ḡ.§.pri.in fi.j.§. inſup. ...ꝟ.exhortamur.§.itē q̄ ola.alit capit.j. ...de paci.poſ.c.j.§.ordinarij.cū ibi no.
f ¶Cōcilij.in.c.q2 nōnullis de magiſ.
g ¶Metropolitana. id eſt archiep̄a...lis.a metros quod eſt menſura et po...lis ciuitas quaſi mēſurans ſuper ciui...tates prouincie. xxj.diſt. cleros. nam archiep̄s curam ⁊ ſollicitudinē totius prouincie gerit.ix.q.iij.c.ij.et cōſuetudo eccleſie metropolitane in diuinis officijs per totam prouinciā ſequēda eſt.xij.diſt.de his. no.in.c. paſtoralis. de offi.ordi. ſed an in alijs ſit ſequenda.not.docto.in ca.ſopite.de cenſi.Et

idē ſunt archiep̄i ⁊ metropolitani.nō. Guil.in cle.archiep̄o.de p̄ul. lʒ Archi. aliter ſentiat in.c.p̄ht.de offi.or.in.vj. ⁊ vtrū eccl'ia metropolitana ſit matrix eccl'ia aliarū eccleſiarū p̄uincie.no.in cle.j.de ſen.excō.

h ¶Teneat.⁊ debeat.hec duo verba h̄nt vim p̄cepti ⁊ neceſſitatē importāt. de p̄mo bo.ter.j cle. exiui.§. itē ordo. de ꝟb.ſig.xxvj. di.c.ſi. de ſcd̄o glo.in.l. ſepe.ff.de offi.pre. xj. q.iij.debēt.c. propoſuit.de ap.gl.in cle. attendētes. de ſta. regu. aliq̄n iportat honeſtatē.glo.xxv. q j.c.j.Bar.in.l. cre ditores.C.de pig.

i ¶Theologū. in aliquib⁹ libris eſt magiſtrū theologū ⁊ male cū generale conciliū de theologo ſimpliciter loquatur.⁊ q2 licētiatus ⁊ baccalari⁹ formatus in theologia ſunt capaces p̄bē de theologalis vt ſequitur.⁊ vna cum theologo dʒ habere vnū grāmaticū q̄ clericos ipſi⁹ eccl'ie in grāmatica doceat.c.quia nōnullis.c.j.de magiſ.

Prebēda theologalis poteſt dari etiā baccalario formato.

k ¶Fructum. qui nō pereat. de cen. procurationes.

l ¶Afferat.⁊ ſacerdotes eccl'ie alioſq in ſacra pagina doceat.in his p̄ſertim que ad curā animarū ſpectare noſcūtur.c.q2 nōnullis.de magiſ. et vt facilius tales theologi habeant:mandat p̄latis ⁊ capitulis eccleſiarū vt mittāt ad ſtudia aliquos dociles in theologia.c.ſup ſpecula.de magiſ.hui⁹ ratio eſt quadruplex ſm Aug.de ancho. in lib de po.ec.Anto.in.iij.par.ſum.ti.v. c.ij.§.j.dicūr em̄ q̄ fides xp̄iana cuius papa eſt caput et director multis mo dis iuuat ⁊ p̄mouetur p ordinationē ſtudiorꝫ primo in errorꝫ vitatione.nō em̄ p̄nt errores vitari ⁊ reprobari niſi agnoſcātur.xxiiij.q.iij.c.ſi.xxxvij.diſt. legim⁹.vn̄ ex defectu ſciētie p̄uenit eo lere multos deos.Sapiētie.xiij.Non

Fides xp̄iana p litteras valde iuuat

¶ Ordinat hec ſancta ſynodus q̄ extēdat[a] hmōi ordinatio ad eccleſias cathedrales[b]. Taliter videlʒ[c] q̄ quilibet collator[d] ipſarum prebendarum[e] teneatur ⁊ debeat cōferre canonicatum[f] et prebendam ꝑprimum facultas[g] ſe obtulerit[h] et inueniri poterit[i] vni magiſtro licentiato vel in theologia baccalario formato[k] qui[l] per decenniū in

cognoſcētes quis eſſet omniū artifex. aut ignē/aut aerem/ aut girū ſtellarum/aut aquā/aut ſolē rectores olim terrarū putauerūt. xxvj.q.ij. qui ſine. et.q.v.nec mirū. ſcdā in vitioꝝ vitatione ſicut em̄ vitioſi nō curant niſi p virtuoſos: ſic ſtulti quoꝝ

Stulti p ſapiētes curantūr. infinit⁹ numer⁹ eſt nō curātur niſi per ſapientes. Sap.vj. Multitudo ſapientū ſanitas ē orbis terraꝝ: ⁊ rex ſapiēs ſtabilimētum ppl'i eſt. no.ẜ. in proe.§. qbus ad plenū. tertia in iudicioꝝ determinatione. nō em̄ aliter iudicialiter termiari pōt: niſi p ſapiētū diſcuſſionē. vn̄ ſalomoni dictum eſt. iij. Reg. iij. q: poſtulaſti tibi ſapiētiā ad diſcernendū iudiciū. ecce feci tibi ſm ſermones tuos. ⁊ dedi tibi cor ſapiēs ⁊ intelligēs. xxxvj. diſt. q eccl'iaſticis.§. ecce.

Iudicia p ſolos ſapiētes terminātur.

quarta in regni et ppl'i dn̄atione. non em̄ pōt qui p̄ſunt iuſte dn̄ari ⁊ imperare ſubditis: niſi vigeāt intellectu et ſciētia. Oſee. iiij. ſciētiā repuliſti ⁊ ego repellā te ⁊c. xxxviij. diſ. oēs pſallētes, c. niſi cum pridē.§. p defectu. de renū. Sap. viij. p ſapiētiā habebo claritatē ad turbas et honores apud ſeniores diſponā ppl'os et nationes erūt mihi ſubiecte. ꝓpter iſta facte ſunt dic. decretales. q: nōnullis ⁊ ſuper ſpecula.

a ¶ Extendat. de materia extēſionis legis vel ſtatuti no. Io. an. in. c. p poſſeſſore de re. iur. in. vj. in merc. Hen. in c. ex pte. iij. de vb. ſi. bar. in. l. oēs ppl'i. ff. de iuſti. ⁊ iu. late Imo. i cle. j. de elec.

b ¶ Cathedrales. i. ep̄ales nō metropolitanas que ob honorem cathedre ep̄alis ſic vocātur: ⁊ recipit ep̄s cathedraticū. x. q. iij. illud. c. nec numer⁹. de offi. ord. cōquerēte. archi. in. c. ſtatutū. in ꝑn. de reſcrip. in. vj. et olim bn̄ cauebat q̄ q̄libet eccl'ia cathedralis haberet vnū magr̄m grāmaticū q clericos eccl'ie ⁊ ſcholares paupes gratis docere: cui cōpetēs bn̄ficiū ꝑberet. xxxvij. diſ. de qbuſdā. c. j. de magiſ. qd̄ poſtea extēſum eſt ad eccl'ias collegiatas. c. q: nonnullis. de magiſ. ⁊ ad monaſteria. i cle. ne i agro.§. rurſus. de ſta. mo. in extra. bene. xij. qm̄. q loquit in canonicis regularib⁹ ordinis beati Augu. ſed ſpāle erat i metropolitana q̄ debebat habere theologū qd̄ hic extēſuʒ eſt ad omnes eccleſias cathedrales.

c ¶ Videlʒ. ſtat expoſitiue. de conceſ. ꝑbē. poſt electionē. de elec. ſcriptū. c. ij. de priui. in. vj. trāſmiſſe. de eo qui cog. cō. vxo. aliqn̄ exēplatiue. c. nihil. circa fi. de elec. aliqn̄ determinatiue. c. ſup l'ris. de reſcrip. aliqn̄ reſtrictiue. l. ſi in vēditione. ff. cō. pre. aliquando demonſtratiue. c. cum marthe.§. diſtinguendū. de cele. miſ.

d ¶ Collator. quis ſit ille de iure cōi. no. p glo. ⁊ doct. in. c. cū eccl'ia. de elec.

e ¶ Prebendarū. eccl'ie cathedralis.

f ¶ Canonicatū. olim theologo aſſignabantur prouentus vnius ꝑbende dūtaxat nec pro hoc efficiebatur canonicus: ſed tādiu redditus ipſos percipiebat: q̄diu perſiſtebat in docēdo. c. quia nonnullis. de magiſtris.

g ¶ Facultas. i. poſſibilitas ꝯferēdi.

h ¶ Obtulerit. i. cū p̄mū vacare ꝯtigerit cū limitatione th̄ q̄ hr̄. ẜ.§. pxi. in fi.

i ¶ Poterit. ſcʒ theologus.

k ¶ Formato. Nota q̄ ſimplex baccalarius in theologia quē baccalarium currētem vocant nō eſt prebēde theologalis capax. ſed bene nominationū. l. eo.§. inſuper. ver. necnon.

Baccalarius currēſ nō eſt capax ꝑbēde theologalis.

l ¶ Qui. pōt referri ad baccalarium formatū: vt ad imediate prima. ar. ff. de poſtu. l. j.§. deniqꝫ. qd̄ no. in. c. ij. in ꝟ. ex qb⁹. de elec. in. vj. Credo q̄ referatur ad p̄cedētia: vt ſit ſenſus. qui. ſ. magiſter licētiat⁹ vel in theologia baccalari⁹ formats⁹. dictio em̄ poſita in fine ad p̄cedentia refert. ff. de vb. obli. l. ſtiſta.§. idē rn̄dit. xxxij. q. vij. apl's. c. ſcd̄o

uiris.c.inquiſitioni.de ap.ꝛc ptʒ ꝑ
relatiuaʒ ꝛ/ꝗ ſequit̃ ꝗ refertur ad
ꝑdictos ꝗ tenent̃ ad onera ꝑben=
theologalis:ꝛvenit hoc relatiuū ꝗ
trictiue ad precedētia.ad hoc.l.ſti.
i.ꝗ.ff.de leg.ſ.l.
ꝑpꝑli.ff.de iuſt. vniuerſitate priuilegiata ſtuduerit et onus reſidentie ac lecture
.l.cūctos popu
.C.de ſum.tri.ꝛ
obiqꝫ ꝑ Bar.c.ꝺ
ro.de cle.nō reſi.§.e.§.inſup.℣.nec
§.in eccleſijs.de inſti.ex frequenti
.de offi.dele.qm̄ abbas.cum ſi.
Uniuerſitatē.nō invillis/caſtris/
alijs locis particularib⁹: vbi non
ſtudia ꝑnalia.c.tue.de cle.nō reſ.
Priuilegiata.a principe vel ꝯſue=
ne immemoriali.vt ꝺ ſtudio padua
icit̃ ꝑ no.§.in pe.§.qbus attente.
Studuerit.in theologia.Et nota
reqri in theologo:vt ſit capax pre
e theologalis.primo ꝙ ſaltim ſit
alari⁹ format⁹ in theologia.ſcdo
ea decēnio ſtuduerit.tertio ꝙ in
uerſitate ꝑuilegiata.ꝛ lꝫ facultas
logie aliqñ poſſit ex ꝑuilegio aſi
nniū aliquē licētiare: non erit tñ
apax hmōi ꝑbēde: niſi ꝑ decēniū
uerit:q: ſublato vno impedimēto
anet aliud:ad hoc.c.ij.de fil.pſby.
.c.nō pōt.de ꝑbē.eo.li.nec pōt ſa
s ꝯ hoc decretū diſpenſare.ꝑ no.
Innoc.in.c.ij.de eo ꝗ fur.or.ſuſce.
o.ſ.de ꝯcu.§.ꝛ nihilominus.
Dnus.no.ꝙ ꝑ modū ſtatuti pt i=
onus ꝑbēde vacāti:ad qꝺ ꝑbēda
eneat̃ ad hoc.c.ſignificatū.cū ibi
e pre.idē in fundatiōe.l.in tradi=
b⁹.ff.de pac.xviij.q.ij.eleuterius
.Inno.in.c.cū dilect⁹.de cōſue.
.eſidētie.ꝑſonalis ꝛ ꝯtinue:vt pꝫ
ꝛ ſi reſidentiā ꝛc.ex quo ſeqtur ꝙ
da theologalis eſt incōpatibilis
alio quocūqꝫ beneficio requiren
ſonalem reſidentiā continuam
tuto vel conſuetudine eccl'ie.et
n pōt qs inſimul habere duas ꝑ
as theologales cum non poſſit
ere in duobus locis.l.ſi.C.de aſſ.
c no.ꝑ Inno.in.c.ex tue in.c.ſi.
.nō reſi.Sed verū per aſſecutio=

nē ſcde vacet prima ipſo facto.videt̃
ꝙ ſic ꝑ no.ꝑ Inn in.d.c.ſi.vbi dicit ꝙ
in ſimplicib⁹ bñficijs reqrentib⁹ reſi=
dētiā ꝯtinuā ꝑ aſſecutionē ſcdi vacat
ipſo iure ꝑmū.qꝺ plꝫ ibidē Joā.and.
Bē.ꝛ Jo.cal.ꝑpter
identitatē rōnis ꝗ
eadem videt̃ in tali
bus ſimplicib⁹ cuꝫ
ſint incōpatibilia
ſicut in curatis.ergo idem ius quod
habetur in.c.de multa.de ꝑben.ꝛ lꝫ ſi
mus in penalibus: tamen ex idētita=
te rationis fienda eſt extenſio ꝑ ea ꝗ
habent̃ in.c.ſi poſtq̄.in ſi.de elec.l.vi.
hec opinio non placet Oldr.cōſi.clxv.
Jo.an.in add.Spe.ti.de pre.vbi dicit
ꝙ in talib⁹ ſimplicib⁹ beneficijs reqrē
tibus reſidentiā cōtinuā ꝑ aſſecutio=
nē ſecūdi nō inducit̃ vacatio ꝑmi ipō
iure.ſa.d.c.ſi.que habent̃ in.c.referen
te.in.c.ꝑterea.de cle.nō reſi.in qb⁹ vi=
detur ꝙ de iure antiquo etiā in cura
tis nonvacabat primū ipſo iure ꝑ ac=
ceptationem ſecūdi.ꝛ ſic multomin⁹
in ſimplicibus ſi requirerēt reſidētiā.
ꝛ licet hodie per.d.c.de multa: ſit hoc
correctū in dignitatib⁹ꝛ curatis tñ in
alijs ſimplicib⁹ vident̃ iura antiqua
remanere incorrecta.ar.l.ſancim⁹.C.
de teſta.l.precipimus.de ap.c.cū expe
diat.de elec.in.vi.ꝛ hoc placet de rot.
deciſ.clxxxiiij.Pan.in.d.c.ſi.in repe.c.
extirpande.§.qui vero.de pre.vbi aſſe
quitur ſecundū beneficiū in eadē dyo
ceſi.ꝛ dicit Joā.de Imo.in.c.ſi.l.d.c.
de multa.ꝙ curia eā ſeruat.ꝛ ſibi pla
cet:q: in penalibus ꝛ correctorijs re=
gulariter in his que cōiter nō equipa
rant̃ nō eſt fienda extenſio.per ea que
no.in auꝫ.quas actiōes.C.de ſac.ſan.
ec.in.c.cupiētes.§.ꝙ ſi.ꝑ.xx.de electi.
in.vi.in.c.j.de eta.ꝛ qualita.in.c.j.ne
cle.vel mo.c.li.nec eſt inducēda pena
priuationis ipſo iure:vbi nō eſt cauta
ꝑ ea que le.ꝛ no.in.c.ſi.de iu.pa.Joā.
an.in.c.odia.de re.iu.in.vi.in mercu.
Hen.in.c.nihil.de elect.Pan.in.c.du=
dū.ſ.e.ti.ꝺ ro.deciſ.cviij.ꝛ.ccccccx.vbi
dicūt ꝙ tenēs capellaniā reqrentē ſa
cerdotiū ex ꝯſtōne ſūdatorꝗ voluit ꝙ

Prebēdā theologa lē hūs ſi ſecūdā aſſequatur ſimileꝫ anvacet ꝑor.

Priuatio ipō iure ſi inducatur: niſi ſit cauta

⁊ p̄dicationis[a] ſubire voluerit[b] q̄cq̄ bis aut ſemel[c] ad min⁹ p̱ ſingulas hebdomadas (ceſſante legitimo[d]

tenens eam ꝓmoueretꝛ infra annū vel p̄uaretꝛ nō p̄uatꝛ illa niſi monit⁹. eſto ꝙ nō ꝓmoueatꝛ īfra annū: qꝛ.c.lꝫ.ꝺ ele. in.vj. eſt penale. ⁊ nō dꝫ extendi extra caſum ſuū. ar.c. ſtatutū.e.ti. ⁊ ll. tñ dicit Pañ. vbi.ſ. ꝙ ſi q̇s aſſeq̄retꝛ ſecūdū bñficiū req̇rēs reſidentiam ↄtinuā extra dyoceſim: ⁊ ibi cōmoratꝛ tūc tacite inducitꝛ renūtiatio p̄mi: niſi aliud appareat exp̄ſſe de mēte illi⁹. ſic itelligit gl. in.c. ex p̱te. de cle. nō reſi. Inn. in.d.c. ex tue. inde poſſet dici ꝓbabiliter ꝙ p̱ aſſecutionē ſcđe p̄bēde theologalis q̄ ſemp̱ fit in alia dyoceſi ſi ibidē theologus cōmoretꝛ vacet ipſo iure p̄ma cū videatꝛ eā habere ꝓ derelicta. ideo poterit eo nō vocato ↄferri alteri. p̱ꝟ. q̄ ſequitꝛ. ⁊ ſi reſidentiā ⁊c. niſi al's de eius mēte appgeret ꝙ vellet redire ad p̄mā. ⁊ tūc cogēdus eſt vt vnā earū eligat ⁊ ibi reſideat. tñ in quocunq̄ caſu tuti⁹ eſt vt moneatur anteq̄ꝫ altera illarūꝫ priuetur. ⁊ iunge. qđ.j. dicam.

a ¶ Predicationis. officiū p̄dicatiōis eſt multū p̄uilegiatū.c. qđ dei timorē. de ſta. mo. vbi Jo. an. ponit. xix. p̄uilegia p̄dicatoꝝ: q̇b⁹ addit. xx. Anto. i. iij. p̱te ſum. ti. xviij.c.j.§.ij.ſ. ꝙ p̄uilegiata merces eis reſeruatꝛ in celis: vꝫ aureola ſp̄alis p̄mij accidētalis que datꝛ doctorib⁹: ſm illud. ij. ad Tim. iiij. Curſum ↄſummaui.ſ. p̄dicatiōis. fidē ſeruaui.ſ. fidelr me habēdo. i reliquo repoſita eſt mihi corona ⁊c. ⁊ Hoſt. enumerat aliqua eoꝝ priuilegia in ſum. de here. §. fin. ⁊ quatuor que p̄dicator dꝫ habere. no. archi. xxi. di. in nouo. et de materia p̄dicationis p̱ eundē. xliij. di. in ſum. Hen. in.c. r̄nſo. de ſen. ex. Et no. tria ad que oneratꝛ. p̄bēdari⁹ theologalis. p̄mo ad reſidentiā. ſcđo ad lecturā / ſaltē ſemel in ebdomada. vt ſe. tertio ad p̄dicationem.

P̄dicatores mercedē habebūt p̄uilegiatā.

Prebēdari⁹ theologalis ad tria oneratꝛ.

b ¶ Uoluerit. fa. iſte text. ꝙ i collatiōe p̄bēde theologalis pōt exprimi onus eius. vꝫ ꝙ cōfertur ad onus reſidentie, lecture ⁊ p̄dicatōis: ⁊ ita cōiter fiūt tales collatōes. nec vitiātur ꝓpter expreſſionē oneris: qđ eſt ipſi p̄ben. annexū ⁊ inherēs. Nā ea q̄ tacite inſunt poſſunt exp̄mi in traditiōe ſp̄ualiū ſine aliq̄ vitio ſimonie. vt le. ⁊ no.c. ſignificaſti. de elec. no. in.c. olim. de re. ſpo. ea eñ q̄ tacite īſunt ſi exp̄mantꝛ non vitient nec immutāt actū. ff. de tut. l. muto. §. ſub ↄditiōe. l. iij. ff. de le. j. de ↄdi. ⁊ demon. l. in ↄditionib⁹. vnde dicunt Collect. ⁊ Pañ. in.d.c. ſignificaſti. ꝙ ſi ep̄s ↄtulit vni eccl'iam curatā ſub ↄditione ſi reſignauerit p̄mā: tenet talis collatio. qꝛ hec ↄditio tacite ineſt.c. de multa. de p̄b. fa. no. in.c. ij. de electi. in vj. ad hoc no. p̱ Jo. an. in addi. Spe. ti. de re. pmut. in gl. adhuc queritꝛ. ſecus ſi ↄditio tacite nō ineſſet: vt qꝛ primū beneficiū nō eſſet vacaturū ipſo iure. j.q.ij. q̄ꝫpio. no.ſ. de elec.c.j.§. ⁊ cū humane. ad hoc no. de ro. deciſ. cccxxv.

c ¶ Aut ſemel. accipe legere, habeat qđ eſt infra. ſed cuius erit optimo: an theologi / vel capituli / aut ep̄i. dic ꝙ theologi cū hec verba ad eū dirigantꝛ ⁊ ꝓpter ꝟbū ad min⁹. nā in alternatiuis iuris optio datur iudici niſi ꝟba dirigantꝛ ad partē aut reū: vt hic. tunc datur optio reo aut parti. l. q̄cunq̄. C. de ſer. fu. vt ibi no. Cy. ⁊ legiſ. Bart. in l. j. §. expilatores. ff. de effrac. Bal. in l. cunctos populos. C. de ſum. tri. Pañ. in.c. inter ceteras. de reſcri. in.c. a crapula. de vi. ⁊ ho. cleri. in.c. ſicut. de iudę. in.c. p̱ vr̄as. de do. inter vi. ⁊ vxo. fa. c. in alternatiuis. de re. iur. in. vj. ⁊ qđ ibi no. Dy. in legato alternatiuo. bar. in l. lucio titio. ff. de le. ij. Hen. in.c. ↄcilium. de plus pe. in.c. iudicāte. de teſta.

d ¶ Legitimo. puta infirmitate.c. ad audiētiā. de cle. nō reſi. aut alia neceſſitate corp̱ali. vt qꝛ ſumpſit medicinā vel minur⁹ fuit / aut fuit detēt⁹ violenter / aut ꝓpter publicā vtilitatē eccl'ie impedit⁹.c.j. de cler. nō reſi. in. vj.c. ex parte.e.ti. Et q̄ꝫuis canonic⁹ exiſtens in ſeruitio pape vl' ep̄i cēſeatꝛ p̄ſens.c. cū dilect⁹.c. decetero.d.c. ad audiētiā. de cle. non reſi. tñ non credo ꝙ cano-

impedimento)[a] legere[b] habeat[c]. ¶Et q̄tiens[d] ipm in hm̄oi lectura deficere cõtigerit ad arbitriũ capi tuli[e] in ſubtractiõe diſtributionũ[f] totius hebdomade puniri poſſit[g]. Et ſi reſidētiā deſeruerit[h] de alio[i]

nicus theologalis eo caſu cẽſeat pñs. q2 cũ nõ ſit niſi vnus q̄ habeat neceſſe legere ⁊ p̄dicare: iſtd redũdaret i detri mẽtũ eccl̄ie. ad hoc. c. pe. de cle. nõ reſi.

a ¶Impedimẽto. qd ſemp intelligit exceptũ. c. ex parte. ij. de offi. deleg.

b ¶Legere. ſ. de theologia et ſacra pagina. puta textũ ſententiarũ: et doc. theologos. per. c. q2 nonnullis. c. ſuper ſpecula. de magiſt. non de poetria/ aut aliјs ſciẽtijs ſecu laribus. argu. c. ſacerdotes ca. nonne. xxxvij. diſtin. Tamen magiſtrãdus in theologia dз ſcire humanas ſciẽtias: vt clarius ⁊ ſubtilius poſſit intellige re ſacram ſcripturã vt dicit Augu. de ancho. in li. de po. ec. Anto. in. iij. par. ſum. ti. v. c. ij. ad hoc. c. legimus. c. ſi q̄s grãmaticã. xxxvij. di. nõ ꝙ ſiſtat in eis ſed, in theologia finaliter: poterit etiã legere librũ decretorũ quẽ debet ſcire. nam vt doc. dicũt: cõgruũ eſſet vt theo logus ſciret ius canonicũ. eſt em̄ ſciẽ tia canonica q̄dã practica theologia: qua ſcita meli⁹ ⁊ fructuoſius ſciet cõ ſulere ſaluti animarũ. fa. qd no. Hoſt. in. c. j. de conſang. affi. Sed vtrũ poſſit legere per ſubſtitutũ? non inuito ep̄o vel. c. eligitur em̄ hm̄oi theologi indu ſtria: vt ſatis patet in prin. hui⁹. §. ibi: qui ſua doctrina ⁊c. ⁊ hic. vbi tenetur legere niſi fuerit impeditus legitime. ad hoc. c. fi. de offi. deleg. cũ ibi no. c. is cui. eo. ti. in. vj. ff. de ſolu. l. inter artifi ces. C. de cadu. tol. l. j. §. ſin vero talis. vbi Cy. ff. de lega. iij. l. fideicõmiſſa. in fi. fa. no. de doctore q̄ cõuenit p ſe lege re ſuis ſcholarib⁹ p certo ſalario. per Jo. an. in. c. j. de mag. i regula q̄ p aliũ. de reg. iu. lib. vj. in mer. Henri. in. d. c. q2 nõnullis. Bar. i. l. nemo. ff. de du. re.

Scien tias huma nas theo logi ſcire debẽt.

c ¶Habeat. taxat quot vicibus ha beat legere. ſed de predicatione tacet quare quotiẽs habeat predicare arbi trio epiſcopi/ aut capituli relinquo.

d ¶Quotiens. hec dictio reiteratiua eſt. ij. q. vj. quotiens. l. fi. C. de indic. vi, tol. vbi Cy. aliq̄n ponitur reſtrictiue. no. in. c. omnes. ij. q. vj. ⁊ ibi Archid. in c. ſua. de app. Bar. in. l. cum qui certa rum. §. cum pure. ff. de verb. obli.

e ¶Capl̄i. vbi bona ei⁹ ſunt ſepata a bõis ep̄ar⁹. ⁊ hз ad miniſtrationẽ ſuoꝝ ꝓuẽtuũ ⁊ iuriſditio nẽ i ſingulos de col legio ex ꝯſuetudine vl̄ p̄uilegio iuxta no. in. c. edoceri de reſcrip in. c. irrefra gabili. de offi. or. vl̄ hic tribuit hec ptãs capl̄o i hoc caſu.

f ¶Diſtributionũ. quotidianarum ⁊ manualiũ q̄ dãtur ſingulis dieb⁹ his tm̄ q̄ ſunt pñtes et itereſſentes diuino officio. c. lз. de p̄bẽ. he em̄ ve ſunt diſtri butiones. in extra. Jo. xxij. cũ nõnulle. no. j. q̄ tẽ. quiſ. de eſſe i cho. c. j. §. iubet.

g ¶Poſſit. et maiori pena ſi pertina cia exegerit. j. de his qui tẽp. diui. offi. vac. c. j. cum ibi no.

h ¶Deſeruerit. ſe abſentãdo ab ec cleſia ſine licentia ep̄i aut capituli.

i ¶Alio. ſ. theologo pariter qualifica to. hec em̄ dictio ali⁹ regulariter facit poſitionẽ eiuſdẽ qualitatis ad p̄cedẽ tia. l. ſi donationis. C. qd me. cauſa. lз gl. ibi velit ꝙ implicet qualitatẽ ꝯct⁹. ff. de re. du. quidã relegat⁹. c. ſedes. de reſcrip. vbi gl. ⁊ doc. ſpe. ti. de ſpõ. §. j. ⁊ ibi Jo. an. in addi. gl. i cle. j. de reſcrip. doct. in. c. accedẽs. de pre. Cy. in aut. ſз neq̄ curialẽ. C. de epiſ. ⁊ cle. ſil̄r dictio aliter repetit eãdẽ qualitatẽ. tex. cum glo. in cle. ſi vna. de re. eccl̄. nõ alie. §. §. pri. ver. adijciẽs. cũ ibi not. Itẽ p̄bẽda theologalis tranſit ad quẽcũq̄ cũ one re. ar. l. alienatio. ff. de ꝯtrahẽ. emp. de ſuã p̄ pac. l. Inter debitorẽ. c. ex lr̄is. de pig. vnde nõ credo ꝙ theologus poſſit illã pmutare cum nõ theologo q̄ eſt eius incapax. per hunc tex. vbi em̄ aliqua qualitas exigit in aliquo ad faciendũ actũ: ſi nõ aſſit deficit act⁹. ff. de poſtu. l. cui coꝝ. §. affinitates. de diuor. l. fi. §. ait lex. fa. qd not. in cle. ij. in ꝟ. anneri. de eta. ⁊ quali. quod no. Joan. and. in no. ⁊ domi. in. c. ei cui. de preben. in. vj.

Alius impli cat/ eã demq̄ ponit quali tatẽ.

Theo logus ſuã p̄ bẽdã cũ nõ theo logo pmu tare neq̄t.

qđ no.Jo.fa.inſti.de acqui.ꝑ arro.ꝙ ſuppoſita cōſuetudine q̄ eſt pariſius ꝙ ꝓximior de genere pōt rē proximi venditā retrahere infra annū: nō poteſt ille ꝓximior ius retrahēdi cedere extraneo:qꝛ dictū priuilegiū daꝛ rōne generis:ꝛ talia nō trāſeūt ad extraneos ſicut nec ope nec iura ſepulchroꝝ. ff.ad trebel.qꝛ ꝑinde.§.ij.ad hoc.l ex pluribus.cū ibi no.ff.de admi.tu.Itē ceſſat ratio ꝯſuetudinis q̄ fuit inuēta ne res exiret de genere.vn̄ ſi ius retractus poſſet in extraneū trāſferri fieret fraus cōſuetudini.Jūū th̄ ſentit Hē. in.c.ſane.de p̄ui.ꝑ.l.ꝙ ſi minor. ff.de mino.vbi minor cedit alteri bn̄ficiū reſtitutiōis in integrū.ad hoc.l.fi.cū ibi no.C.de here.vel ac.vē.ſic ſi theolog⁹ poſſet permutare p̄bendā theologalē cū nō theologo maxima fraus fieret in preiudiciū collatoꝝ:qꝛ hoc mō non haberēt vnā p̄bēdā que nō trāſiret ad theologos nam cū q̄s acceptaſſet theologalē imediate eā ꝑmutaret et veniret ali⁹ theologus q̄ aliā preben dā poſtea vacantē acceptaret:qui ſitr poſtea ꝑmutaret:ꝛ ſic de alijs.ſequereꝛ ꝛ aliud incōueniēs qꝛ vn⁹ theologus vexare poſſet ſucceſſiue ꝙ̄ plurimos collatores prebendarū eccl'iarū cathedraliū. Sed ſi de facto ꝑmuteꝛ prebēda theologalis cū nō theologo. dic ꝙ ꝑmutatio nō tenet in effectu.in preiudiciū th̄ reſignātis q̄ fuit in culpa tenet reſignatio.Debebat em̄ inqrere de cōditiōe illius cū quo ꝑmutabat.ff.de reg.iur.l.qui cū alio.ad hoc de ro.deci.cxiij nec redibit ad eā naꝫ cū ꝑmutatio nō tenet ex dolo vel culpa ꝑmutātiū:qui eſt in dolo vel cupa nō redibit ad ſuū bn̄ficiū cū poſſit ſuperior renūtiationē ab eo factā in ei⁹ preiudiciū ratā habere.c.qđ l dubijs đ renū.no.Jo.an.i no.ꝛ domi.in.c.j.đ re.ꝑmu.in.vj.Frede.i trac.ꝑ.q. vij.fa. cle.j.de re.ꝑmu.ibi.ne ꝯceſſione iuris vētibus.ꝛc.cū ibi no.nec eā obtinebit nō theolog⁹:qꝛ incapax.iō poterit hmōi p̄bēda acceptari per aliū theologū.et p̄dicta limita niſi eps ꝓuideret imediate alij theologo de vna alia

Proximior p̄t rez vēditā retrahere.

Prebenda theologalis nō p̄t permutari cuꝫ non theologo.

prebenda.tūc poſſet validare ꝑmutatione.Nō em̄ puto vnā prebendā ſemel collatā theologo ita iſeꝑabiliter eē affectā ad theologū q̄n poſſit eps eā alteri cōferre:dūmō imediate aliā cōferat theologo:ita ꝙ eccleſia nō remaneat theologo viduata.Queritur eps p̄bēdā ſue eccleſie in qua nō erat theolog⁹ cōtulit nō theologo quā poſtea theologus acceptauit.ꝛ ꝓſecut⁹ eſt cōtra nō theologū:pendēte ꝓceſſu eps aliā p̄bendā eiuſdē eccl'ie cōfert theologo tanq̄ theologalē ad onus reſidētie lecture.ꝛc.demū nō theologus euinciꝛ a theologo cui adiudicatur prima p̄benda tanq̄ theologalis an valeat ſcđo theologo facta collatio ꝛ ſi veleat an habebit ſcđam prebēdā cū onere theologali.videꝛ ꝙ nō valeat collatio ſecūdi theologi.qꝛ nō eſt pure.ꝛ libere facta.c.ꝙ̄pio.j.q.ij.c.fi.de pac.ꝛ lꝫ onera q̄ tacite inſunt bn̄ficio poſſint exprimi in collatiōe.c. ſignificaſti.de elec.th̄ ea q̄ nō inſunt ſi exprimātur vitiāt collationē ꝛ eā ſymoniacā reddūt:vt ibi no.Jo.mo.ꝛ Jo.and. in.c.ij.de elec.l.vj.et collatio ſymoniaca nulla eſt arg.j.q.j.ordinationes.ꝫ. de elec.c.§.deinde.cū ibi no. Iſti aūt ſcđe p̄bende nō inerat dictū onus:reſidētie lecture ꝛ p̄dicatiōis:ſꝫ p̄ie que fuit declarata theologalis.nec caruit eps dolo cōferēdo iſtam ſcđam p̄bendā tanq̄ theologalē cū ſciret vel deberet ſcire p̄mā eē theologalē ꝑ tex.hui⁹ §.ibi ꝙ̄ primū.ꝛc.et videret proceſſū ſuper hoc pēdere.Itē in collatiōe iſti⁹ ſecūde prebende eſt repugnātia volūtatis ꝛ poteſtatis.nā eps voluit eā cōferre cū onere theologali ꝛ nō potuit. ꝛ qđ potuit.ſ.ſimpliciter cōferre nō voluit.l.multū intereſt.C.ſi q̄s al. vel ſi. c.cū ſup.de offi.dele.fa.no.ꝫ.eo.§.j.ꝟ. nulle.Sed in cōtra.videꝛ ꝙ illa adiectio oneris:habeatur pro nō adiecta fauore collatarij ne decipiatur.c.lꝫ cetera.de p̄eb.ſicut in teſtamēto turpis conditio habetur pro nō adiecta. C.de his q̄ pe.can.re.l.j.ff.de cōdi.inſti.l.qdā.ꝛ in m̄rimonio.c.fi.de cōdi. appo.ꝛ ſi collatio nō poſſit ſortiri ef

Te... mēn... nōv... at n... pis... dub...

tertiũ tā͞q de theologali valeat vt de qualibet alia prebenda ꝑ regulã ſi nõ valet qđ ago vt ago.⁊c.c.j.đ deſponſ. impu.in.vj.preſertim in odiũ epi q̃ nõ poſſet venire ꝯtra factũ ſuũ. de ſi.pręſ by.veniens.de cle. côiug.diuerſis fallacijs.⁊ hoc vltimũ planũ eſt vbi collatarius ignorauit proceſſum.⁊ bona ſi de putauit prebendam ſibi collatam eſſe theologalem.alias ſi ſciuerit non videtur valere collatio per primo allega.tu tamen cogita:quia de hoc pendet queſtio de facto.

Prebenda theologalis an perdat ꝑ nõ reſidētiã.

a ❡ Prouideatur.videt̃ ſentire text.ꝙ eo ipſo ꝙ deſerit reſidētiã ſine monitione ſit ipſo facto priuat⁹ p̄bēda theologali.fa.c.q: nõnullis.de magi.vbi habet ꝙ tādiu reddit⁹ p̄bēde percipiat: ꝗ̄diu pſtiterit in docēdo.c. extirpāde ❡.qui vero.de p̄ben.vbi habens eccleſiam parochialem:ſi nõ reſideat in ea dē priuat⁹ eſt ea:quare poterit collator eo nõ vocato illã alteri ꝯferre.ar.c. de multa.de p̄bē.c.licet.eo.ti.in.vj.dic melius ꝙ priuſionem debeat p̄cedere monitio:q: pena imponit̃ ex facto negatiuo:q: non reſidet.ad hoc theoricã Inno.in.d.c.extirpāde.qui dicit: ꝙ lꝫ vbi pena imponit̃ a iure ex facto affirmatiuo non requirat̃ monitio.vt.d.c. de multa.c.ſi quis ſuadēte.xvij.q.iiij. tñ vbi imponit̃ ex facto negatiuo: requiritur ſemꝑ monitio.quia facta affirmatiua de ſe patēt iudici.non negatiua.⁊ ideo vt iudici tā͞q iudici cõſtare poſſit de facto negatiuo:requirit̃ ꝙ p̄cedat monitio:q̃ theorica placet Io. and.Hen.bo.Antho.⁊ Io.de imol.facit.l.ſi penũ.ff.quãdo di.l.e.ce.no.in.l. ita ſtipulat⁹.ff.de verb.ob.⁊ ibi Bar. ⁊ lꝫ dicta iura videantur loqui ĩ diſpoſitione hominis ĩ vltima volũtate vel cõtractu.tamē videtur idem dicendũ in diſpoſitione iuris pari ratione.⁊ q: licita eſt argumētatio de diſpoſitione vltime volũtatis ⁊ contractus ad diſpoſitionē iuris ſubſiſtē.eadeꝫ rõne ꝑ ea q̃ habentur in.l.fi.C.de fideiuſ.in.l. ſ.C.cõmunia de le.in aut.de nup.❡.diſponat.coll.iiij.pro hoc:q: diuinus cõſueuit agi.cũ homine ꝗ̄ cum lege.ff.đ arbi.l.celſus.ſi ergo in diſpoſitiõe hominis vbi p̄cedit diſpoſitio affirmatiua:⁊ ſequitur diſpoſitio penalis negatiua:requiritur interpellatio:vt in iuribus alleg.fortius debet requiri monitio in diſpoſitione iuris quãdo p̄cedit diſpoſitio affirmatiua ⁊ pena venit cõmittēda ex facto negatiuo ſicut cõtingit hic.q: ex hui⁹ iuris diſpõne tenet̃ p̄bēdari⁹ theologalis reſidere.⁊ ſi nõ reſideat incurrit penam hic poſitã ꝙ de alto ꝓuideat.ad hoc.c.ex tue.đ cle. nõ reſi.vbi in b̃nficijs requirētib⁹ reſidentiã ꝓuationē dꝫ p̄cedere monitio. dicit.tñ Panoꝛ.in.d.c.extirpāde.in caſu ſi.ꝙ ex nõ reſidētia perſonali in beneficio curato ꝑ ſe principaliter exiſtē te:etiam nullo hoĩs miniſterio interueniēte legitima abſentie cauſa deficiēte iuris ꝓuatio reſultat per illum tex.l.❡. qui vero:referēdo.ver aliodn ad ola ꝑ miſſa.⁊ ꝑ gl.in.l.j C.de his q̃.vt indig. quã alleg.Bar.in.l.i cognitione.ff.ad ſill.vbi concludit ꝙ pena appoſita negatiue.i.ſi nõ fecerit qđ dꝫ facere:intelligitur appoſita eo ipſo ꝙ q̃s habuit facultatē faciēdi ⁊ nõ fecit.ſed q: hõ põt dubitare vtrũ ex cã nõ fecit reſidētiã. ideo p̄mittēda eſt monitio quo ad certificationē eccłie militãtis.ſed ſi poſſet ꝓbari ex ꝯiecturis ꝙ habuit facultatē reſidēdi:erit priuat⁹ ſine aliq monitione.Sed opi.Panoꝛ.q̃ ſingularis eſt ⁊ contra ſententiam glo.⁊ doc.non põt applicari ad p̄bēdã theologalem: cũ haberet tñ locuꝫ in curatis.q:.d.❡. qui vero.ĩ curatꝭ tñ loq̇tur.nec ꝑ hoc in alijs b̃nficijs nõ curatis inducit̃ correctio iuriũ antiquoꝝ q̃ req̇runt monitionē ante priuationē. Tuti⁹ igit̃ eſt ꝙ prius moneat̃ theologus ad reſidēdũ ꝗ̄ ꝓnetur vel declaret̃ ꝓuat⁹ ꝓpter nõ reſidētiã.⁊ fa.c.cũ ſcđm de here.in vj.l.ei⁹ qui delatorē.cũ ibi no.ꝑ Bart. ff.de iure fiſci.c.j.❡.oꝛdinarij.j.de pac. poſ.glo.in.c.non poteſt.in ver.retinere.de preben.in.vj.vbi vult ꝙ ſi dicat̃

Beneficio ſi ꝓuet̃ nõ reſidenti ſi monitiõe ꝓmiſſa.

in reſcripto.dūmodo eccl'ie in diuinis ꝓuideat.q ſi ceſſatū fuerit quin ꝓuideat in diuinis eccleſie non retractat ꝓuiſio ipſo iure.ſed op⁹ eſt ſentētia iu dicis.fa.qd no.Inno.in.c.verū.de ſo. cōpe.et Panoꝛ.ibidem circa finē. Prepo.in.c.verſū.in.vj. colū.℟.circa tertiā.

vt vacare[a] poſſit liberius[b]

de con.ap.⁊ etiam ad faciendū talem declarationē opoꝛtet eū citare:ꝑ id qd no.in cle.preſenti.in ver.conſtiterit d̄ cenſi.q vbi qs debet declarari in aliquam penā pꝛomulgatā a iure ꝓpter aliquem exceſſum etiā conſiſtētem in faciēdo incidiſſe expedit partez citari. fa.quod habet in.c.eccleſiā.de conſti. q: multe defenſiones poſſent ſubeſſe q̄ non debent auferri.cle. paſtoꝛalis. de re iudi.Et ſi dicatur quare valeret collatio facta parte nō citata.vt.d.c.licet.⁊ tamē declaratio pꝛedicta nō valet parte nō vocata.q: collatio nō fit a iudice.nec iudicialiter:ſed poti⁹ tanꝙ a parte ⁊ extraiudicialiter. ſed declaratio pꝛedicta fit tanꝙ a iudice.⁊ pꝛo. q: lʒ a ſententia canonis non appelletur:tamen a ſententia declarante quē incidiſſe in penam canonis poteſt appellari.not.in.c.cupientes.§. q ſi per xx.de electio.in.vj.⁊ vide no.ĩ.de paci ſi.poſ.§.fina.

Uacare q̄r ſumit a ℭUacare.i.intendere ⁊ operaʒ dare ꝫ.in pꝛoe.§.quibus ad plenum.℟.clerici.ff.de arbi.non diſtinguem⁹.§.cōpꝛomiſſo.xxxiij.q.iiij.c.j.devo.magne. Jo.an.in no.in.c.ij.ne cle.vel mo.ĩ.vj. Aliqñ id eſt deficere.ff.de vaca.mu.in ru.⁊ vacuum vel vacans eſſe.de conce.pꝛeben.in ru.⁊.c.ij.cum ſi.

Studium ipedit ꝑcurā tꝑaliū b ℭLiberius.dʒ ſtudiū eſſe liberuʒ a cura tꝑaliū.Uñ Lactan.in ꝓhe.de fal. religi.Magno ⁊ excellenti igenio viri cū ſe doctrine penitus dediſſent q̄cq̄d laboꝛis poterat ipendi contēptis omnib⁹ ⁊ priuatis ⁊ publicis actionibus ad inquirēde veritatis ſtudiū cōtulerunt.⁊c.Et ſequitur.nā abieciſſe quaſdaʒ res familiares ⁊ renuntiaſſe voluptatib⁹ conſtat vt ſolam nudāꝗ virtutem:nudiꝗ ⁊ expediti ſequerentur.

ad hoc.l.in honoꝛib⁹.§.fi.ff.d̄ vac.mu. xij.q.ij.gloꝛia epi.§.fi.ĩ aut.habita.℟. quis enim.C.ne fi.pꝛo pa.Iteʒ dʒ eſſe liberū a cenſu ⁊ exactionib⁹. Oliʒ em̄ in egypto vbi ꝓmū fuit oꝛdinatū ſtudiuʒ gens ſacerdotum vacare dimiſſa eſt ad inuentionem ſciētiarum: vt dicit philoſophus.j.metaphiſice.⁊ ſtipendia a cōmunitate percipiebant,liberi a cenſu regali vel iudiciali exiſtētes.ſm illd̄ Geñ.xlvij.Subiecitꝗ pharaoni ioſeph omnē terram egypti:preter terrā ſacerdotum que a rege tradita fuerat eis:quibus ⁊ ſtatuta cibaria ex hoꝛreis publicis pꝛebebātur .c.nō minus.de imu.ecc.vnde ſcholares habent immunitatē:pꝛout le.⁊ no.C.qui eta.l.j.⁊.ij.lib.x.vbi Bar.ff.de excu.tu. l.ſed ⁊ repꝛobari.§.ampli⁹.l.eos.l.ſeq. ff.de vaca. mu.C.de pꝛo.⁊ me.l.medicos.⁊.l.fi.⁊ ſunt imunes a ſolutiōe gabellarum pꝛo rebus ſuis.d.aut.habita.cum ibi not.in ſaluta.vj.car.flo .in cle.fi.de cenſi.⁊ percipiunt fruct⁹ beneficioꝛum in abſentia.c.ſuper ſpecula.de magiſ.vbi docto.c.ij. de priuile. in.vj.vbi glo.⁊ doct.de cleri.non reſiden.me.Archi.xxxvij.diſt.de quibuſdam .in.c.fi.de reſcrip.in.vj.nam ſtudendo non minus ſeruiūt eccleſie ſaltem vniuerſali/q ibi exiſtentes. arg. C.de aduo.di.iudi.l.aduocati .c.cum ex eo.de elec.in.vj.Et libꝛi dati a patre filiofamil'.ſcholari ĩ ſtudio priuilegiato habētur pꝛecipui:⁊ vt quaſi caſtrenſe peculium.ff.famil'.he.l.que pater caſtrenſe eniʒ peculium ⁊ quaſi caſtrenſe:⁊ militia armata ⁊ literata eq̄parantur.C.de inoffi.teſta.l.fi.de aduoca.diuer.iudi.l.foꝛi.⁊ di.l. aduocati.de pꝛo.ſa.ſcri.l.pꝛoximos.lib.xij.ſed arma data a patre filiofami.eunti ad caſtra ſunt ei in caſtrenſi peculio .C. de caſtrēſi peculio.l.j lib .xij.C. famil'. herciſ.l.ſi filiuſfamil'.in pꝛincip.ff.de caſtrē.pecu.l.ſi foꝛte.igitur ⁊ libꝛi dati ſcholari.⁊c libꝛi enim ⁊ arma equiparantur.no.in di.l.que pater.in.l.ne pos pꝛoculo,ff,de verbo,ſigni,de quo

Scholarium ꝓuilegia.

Libꝛi filio dati ſūt cū tribu confe rendi

pulchre ꝑ Pe.Ja.tit.de in integ.reſti. vt poſſit agi reſci.Cy.i aut.ingreſſi.C. de ſacroſan.ec.Bartho.i.l. donatiões ff.de dona.in.l.i.§.nec caſtrenſe.ff.de colla.bo.Cy.⁊ Bald.in.l.filie.C.fami. hercif.Itez cã doc.

ſpecu.ne clerici vel mona.ſuꝑ ſpecul. de priuile. ſuper ſpecula.

a ¶Nihil.etiã de diſtributiõib⁹ quotidianis q̃ dantur tm̃ itereſſentib⁹ horis diuinis.ꝑ verbuz nihil: qđ eſt vniuerſale negatiuum nec q̃nihil excludens.no.Hoſt in.c. quali ter.đ iudi.&.đ elec.

studio nihil[a] perdat cum abſens[b]

⁊ ſcholariũ ⁊ doctis cõcurrũt in priuilegijs.no. Bar.in.l.j. ff.ſo.ma.tñ dicit Pano.in.c.fi.đ iudi. ꝙ potiꝰ videt̃ cã doctoꝝ ⁊ ſcholariuz fauore publico cũ ſua ſciẽtia mũdũ illuſtrẽt.Itẽ abſens cã ſtudioꝝ reſtituitur cũ abſit nedũ ex cã ꝓbabili:ſz ex cã iuſtiſſima.ff.ex q̃.cau.maio.l.necnõ.⁊ ꝑn.i.d.aut.no.i.l.fi.ff.de in iteg.reſtit. doc.i.c.dilect⁹.de ꝓcu.dũ tñ ſit verus ſcholaris nõ vagabũd⁹.iõ q̃ veniunt ad ſtudiũ vt adiſcant loci illi⁹ idioma vel vt citẽt ⁊ vexẽt extraneos vt plurimi veniũt pariſius:nõ gaudebũt ꝑuilegio ſcholariũ ꝑ no.j.e.§.itẽ ꝙ.itẽ habẽt ſcholares ꝑſertiz laici ex lege quatuor iudices.iudicẽ ſiue pr̃atẽ ciuitatꝫ ꝑlatũ eiuſdẽ ⁊ magiſtrũ ſuũ vt doctorẽ.vt hꝫ l.d.aut.in ꝓe.ſtoꝝ.no.Hoſti.i ſum.de magiſ.§.fi.i fi.tit.de ſo.cõpe.§. q̃b⁹ ex cauſis.&.Itẽ rõne ꝑuilegij. ſpecu.ti.de reo.§.j.vſ.itẽ ſcholaris.⁊ ibi Jo.an.i additio.Habẽt ẽt rectorẽ vniuerſitatis ꝓ iudice.l.fi.C.de iuriſ.om. iudi.de quo late ꝑ moder.i.c.ſi diligẽti.de ſo.ꝯpe Itẽ ſi ſcholaris decedat i ſtudio ſine herede ei ſuccedit vniuerſitas.C.de heredi.decuri.l.j.C.de bo. vac.l.j.cũ ibi no.li.x.ſz forte hoc nõ ſeruaret̃ in regno frãcie:vbi rex bona vacãtia occupat ꝑ aubanã.Itẽ nõ debẽt ſcholares ꝯducere hoſpitia alioꝝ ſcholariũ añ tẽpus cõductionis finitũ: qđ priuilegiũ ꝑſertim hꝫ locũ bononie.c. j.de loca.Itẽ diſpenſat ep̃s vſq ad ſeptẽniũ cũ ſcholarib⁹ collatis ne ꝓmoueant̃ ad ſacerdotiũ.in.d.c.cũ ex eo.⁊ de priuilegijs doctoꝝ ꝑ geſ.in cle.ij đ magiſ.habẽt etiã multa alia priuilegia a ſummis pontificib⁹ ⁊ ꝑncipib⁹ cõceſſa que non ſunt in corpore iuris clauſa.j.eo.§.itẽ vt decetero.vt liberi⁹ vacẽt ſtudio.⁊ preſertim ſtudiũ theologie eſt multũ ꝑuilegiatũ.d.ca.ſuper

Scholares hñt q̃tuor iudices.

Rex frãcie occupat bona vacantia ꝑ aubanã.

c.j.§.facta.&.⁊ vt ola.cũ ibi no.de groſſis em̃ fructib⁹ nõ erat dubiũ:al's etiã nihil noui ꝯcederet iſta ꝯſtitutio .naz cẽſet̃ canonic⁹ theologalis ſtudẽdo ꝓ lectura aut ꝑdicatiõe nõ ſolũ eſſe preſens:ſz etiã reſidere ⁊ itereſſe diuinis. Sed ob.ſtudẽtes vel docẽtes i theologia q̃ in abſentia ꝑcipiũt fructus bñficioꝝ ſuoꝝ.c.ſuꝑ ſpecula.de magiſ.nõ habẽt quotidianas diſtributiões.c.lz de ꝑbẽ.q̃ nõ dãtur ꝑſentibus :niſi interſint diuinis officijs.c.j.de cle.nõ reſidẽ.l.vj.nec eas hꝫ abſens ꝓ vtilitate eccl'ie.c.cũ non deceat de elec.eo.li.vñ nec cruce ſignati ꝯtra iſideles vel hereticos eas haberẽt ꝑ iura allegata.ꝑ ea q̃ no.in.c.cũ dilect⁹.i.c.decetero .de cle.nõ reſi.no.Jo.an.i.c.ad abolendã. de here.in.d.c.j. Hẽ.in.d.c.cũ dilect⁹. Solu.in ꝯtriũ.lex fingit abſentes eẽ ꝑſentes nõ diuinis itereſſentes.iõ non habẽt diſtributiones quotidianas:q̃s ex ſola ꝑſentia nõ haberent/niſi diuinis itereſſent.iõ fictio legis nõ pl⁹ operatur ꝙ̃ veritas.de tẽpo.ordi.literas. de biga.debitũ.ff.de acqui.re .do.l.liber homo.ſi cer.pe.l.filius.per no.i.c. ep̃s.in &.ſpũalibus. de tẽpo.ordi.lib. vj.Bart.in.l.ſi is qui ꝓ emptore.ff .de vſuca.car.flo.in cle.qđ circa.de elect. vbi tractat materiã fictionis. Radul. ⁊ Jo.de lig.i.c.is qui de ſpõſa. Sz iſte ter.fingit theologũ qui iã preſens eſt cum reſidere teneat̃ abſentẽ a diuinis ꝓ ſtudio eis intereſſe:qđ ſatis colligitur a ꝯtrio.Et quia ver.iſte verſitamẽ refertur ad ſuperiora:in q̃b⁹ diſtributionibus facta fuit mentio.

b ¶Abſens.ſcz cauſa ſtudij vt pꝫ ibi. vt vacare ⁊c.qz ſi ꝓ alia cã abeſſet nõ lucraret̃ ipaſs diſtributiões.j.quo tẽ. q̃s de.cl.in cho.c.j.§.iubet.cũ ibi not.

Diſtributio nes q̃tidiane dãt ſolũ itereſſẽtibus.

fuerit a diuinis[a]. ¶ Inſup[b] ꝙ ĩ q̄li bet eccl'ia cathedrali vel collegiata vltra[c] prebēdā predictā[d] theologo vt pmittitur[e] aſſignādā[f]. Tertia[g] pars pbēdaꝝ[h] ꝯferat[i] graduatis[k] aliⁱs idoneis modo ꝛ forma infra ſcriptis: ſic[l] ꝙ prima[m] vacatura[n] huiuſmodi[o] graduato[p] et deinde poſt alias duas[q]. ſequens[r] eodem modo[s] conferatur: ꝛ ſic deinceps[t].

niſi ĩ caſu.c.j.de cle.nō reſi.in.vj. Sed nūq̄d ſi ſe abſentat ad tp̄s de licentia capti habebit hmōi diſtributiōes. vt q ſicut ei dent tanq̄ ſalariū p labore ſtudij: ſʒ ſtipēdiari⁹ ſiue doctoꝛ ĩ ge pe regrinatiōis dʒ habere ſalariū ſi de licentia pegrinat: vt videtur caſus.in.l. hac lege.C.de pꝛo. ſac.ſcri.iuncta glo. li.xij.ſa. ĩ.iubemus de ero.mi.an.eo.li. not.Bal.i.l.ſi ea.C. de condi.inſer.glo. in.l.deſertoꝛeʒ.§.ſi ad diem.ff.de re mi li.dic cōtra per.d.§. iubet.ꝛ.d.c.j.ꝺ groſſis fructib⁹ ſecus.

Salariū nō tollit p peregrinationē.

a ¶ Diuinis.hoꝛis vel officijs.j. quo tem.di.of.ſit ce.c.j.quo tem.quis de. eſ.in cho.c.j.

b ¶ Inſup.vſq̄ ad.§.in eccleſijs. Pꝛio ſtatuit ꝙ vltra theologalē tertia pars pbēdaꝝ graduatis cōferat. Scđo graduatoꝝ qualificatio inſerit. Tertio ꝙ graduati de q̄lificatiōib⁹ ſuis: ĩ ge vi delʒ quo ſtuduerūt gradu ꝛ nobilitate faciāt fidē collatoꝛib⁹ ſtatuit. Quarto ordinarij vt in ꝯferēdis bñficijs ad theologos pſertiʒ reſpiciāt exhoꝛtāt. Quinto ꝙ ĩ bñficijs electiuis idē ſuet ordo ſtatuit. Sexto vn⁹ caſus in q̄ graduat⁹ nō ſit capax illi⁹ tertie ptis oſtē dit. ſcđa ibi: videlʒ. tertia: qui de. quarta: exhoꝛtamur. quinta ĩ dignitatib⁹. ſexta: ꝙ ſi. ¶ Inſup ꝯtinuat ad pcedē. c.ſtatutū.§. inſup.de reſcri.in.vj. cum ſtib⁹. quaſi.d.ſ̄. puidimus theologo: nunc pꝛouideamus alijs graduatis.

Diuiſio textus.

c ¶ Vltra. ſic pbenda theologalis nō eſt de tertia parte pbendarū ꝯferenda graduatis: nec facit turnum.

Prebēda theologalis nō facit turnū

d ¶ Predictam. eccleſie cathedralis.

e ¶ Vt pꝛemittitur. ſcʒ cū onere reſidē tie lecture ꝛ pꝛedicationis.

f ¶ Aſſignandam.i.conferendam.

g ¶ Tertia pars. cui⁹ due ptes debēt cōferri graduatis nominatis per vniuerſitates.j.eo.§.item placuit.

h ¶ Pꝛebendarū. ꝛ alioꝝ bñficioꝛuʒ.j. ver.in dignitatib⁹.§.ſtatuit.ver.ſi autem illi.ꝛ.§.item placuit.

i ¶ Conferat. de neceſſitate ita ꝙ collatio aliter facta nō valeret: vt.d.pſ.ſi aūt illi.ſ.eo.§.pri.pꝛ.ꝙ ſi q̄s. ꝛ hoc verbū inducit neceſſitatē per hoc q̄d in ſiſt habet in.c.ſi diligē ti.de fo.cōpe.in.c.j. de iniur.lib.vj.in.c. de multa.§.is q̄ʒ.ꝺ pben.in cle.j.de indi.iūcta glo.in ver. mādante. gl.in.l.ſi ſoroꝛ.C.de col.ſicut de ver.dentur.not. Panoꝛ.in cōſit.xcij.

k ¶ Graduatis. ex hoc dico ſcholarem quantocunq̄ tēpoꝛe ſtuduerit in vniuerſitate puilegiata incapacem nominatiōis: niſi ſit graduatus: ptʒ.j.eo.§.itē ꝙ ad dictas ibi. ſuoꝛum graduatoꝛum.

l ¶ Sic. demonſtrationē deſignat noꝛ in.l.gallus.ff.de liber.ꝛ poſthu. et notat modū inueniēdi dictā tertiā pteʒ.

m ¶ Pꝛima poſt pbeñ. theologalem: vt in pꝛinci. huius.§.

n ¶ Vacatura. poſt datā pꝛagmatice a qua ligauerūt hec decre. ꝛ nō ante: vt in fi.huius li.ꝛ declarauit karo.vij. vij.auguſti anno. Mcccc.xlj. et ex quo ceſſauerūt olno expectatiue. nā q̄diu tolerate fuerūt non habuerunt locuʒ qualificationes.d.§.j.pꝛ.nō volumus. vñ pluribus placet nolationes nō ligaſſe: niſi a paſcha anni. Mccccxxxix. qꝛ vſq̄ ad illud tp̄s ꝛ non vltra fuerūt tolerate gratie expectatiue p eccl'iam gallicanam.j.eo.§.placuit.

o ¶ Hmōi.i.qualificato: vt ſequitur.

p ¶ Graduato. cōferatur. quod eſt.j.

q ¶ Duas. pbedas q̄ ſunt in turno oꝛdiarij ꝛ remanēt ei⁹ libere diſpoſitiōi.

r ¶ Sequens pꝛebenda.

ſ ¶ Eo modo. ſcʒ graduato.

t ¶ Deinceps. ſatis patet ex hoc ter. ꝙ pꝛobato p graduatuʒ ꝙ epiſcopus duas pꝛebendas iure oꝛdinario contulit tertia ſequens ſibi debeatur. de hoc no.j.eo.§.item placuit.

Videlicet[a] magiſtri[b] aut licētiatis[c] ſeu baccalarijs formati in theologia qui per decenniū in aliqua vniuerſitate priuilegiata[d] doctoribus[e] ſeu licentiatis[f] in altero iurium[g] vel medicina[h] qui per ſeptē

a Videlicet.exponit.ver.graduato ſi.ver.ſ.eo.§.priori.cum ibi nota.

Mgſri & doctores qñqꝫ differunt.

b Magiſtris.magiſtri dicuntur in theologia & in artibus.doctores in iure canonico vel ciuili & in medicina:tñ magri in theologia aliqñ vocant doctores.ſ.in pe.§.qbus ad plenū.in prin.et lex vocat doct.legū magiſtros.in pe ff.§.pen.glo.in cle.ij.de magiſt.Hoſti.in ſum.de magiſt.§.j.Panormi.in capi.j.de loca.

c Licētiatis.q̄ p illa vba licētiā docēdi/regēdi/interp̄tandi &c.q̄ habent iuiꝫ lr̄is ꝯſequunt̄ ꝙ docere poſſint publice/qꝺ alr̄ nō poſſent.C.de pc.q̄ in vr.l.j.lib.xij.de ſtu.li.vr.ro.l.j.li.xi.no.Jo.fa.inſti.de iur.na.§.rhſo.ſʒ gl.i c.j.de poſt.p̄la.dicit ꝙ doctor pōt interpretari dubia illiꝰ facultatis in qua ē doctor.p.d.l.j.de pfeſ.vñ ibi dicit Panor.ꝙ añ doctoratū q̄s nō pōt magiſtraliter legere nec diſputare:& ſi licētia det̄ ſcholaribꝰ i aliqbꝰ ſtudijs hoc potiꝰ eis dat̄ vt adiſcāt q̄ vt doceant & an licentiatus veniat appellatione ſcholariū.no.Jmo.& Domi.in p.vj.& de doctoribus p doct.in ſaluta.Greg.

d Priuilegiata.ſtuduerit.qꝺ ē.j.& ē

e Doctoribꝰ.doctoratꝰ ē (ſi.ē pr.§.dignitas i pemio.C.ibi magiſteria dignitate.& ibi bar.c.q̄to.ꝺ magiſ.ibi & dignitatē aſſumūt.vbi Pañ.& l.c.j.de iude.i.c.clerici.de iudi.no.bar.l.l.fi.C.de iudeis.vbi dicit iudeū nō poſſe effici doctorē:qꝛ doctoratꝰ eſt dignitas.ꝺ quo p eū in pe.ff.Et ſi legerit p.xx.annos ꝯſequit̄ dignitatē cōtinuā.l.j.C.ꝺ pfeſ.q̄ in v.cōſtañ.li.xij.Bar.in.l.alexandrinis.C.de decur.lib.x.Quot aūt modis noletur doctor:& q̄ requirant̄ in doctorādo.no.geſ.i cle.ij.de magiſ.

f Licentiatis.arg.ex or.lr̄e ꝙ inter graduatos doctores p̄ferunt̄ licentiatis:& licentiati baccalarijs.ſi.in Sal.Gre.p̄ponunt̄ doc.ſcholaribꝰ.hoc verꝫ ceterꝫ paribꝰ.pʒ.lxj.di.q̄d pderit.c.ſtatuimꝰ.c.nec emeritis alr̄ ſi doctor ē in ſufficiēs quo ad ſciam miniſtrādā nō eſt p̄ponēdꝰ ſcholari perecto & literato imo poſtponēdꝰ.j.q.j.viliſſimꝰ.no.in l.j.C.de an.ci.li.xj.fallit i veteranis.q̄ lʒ añ ſeniū ſciam habuerint: tñ ppter ebetēs ingeniū memoriā atq; ſenſum eadē ſunt exuti.n.ſ tales doc.ēt.regētibus ſūt merito p̄ponēdi.C.de tyro.l.tyrones.li.xij.ar.C.q̄ po.in pig.ha.l.fi.§.exceptꝫ.& deferēdū

Senectuti deferēdū eſt

eſt ſenectuti & caniciei.ff.de iu.imu.l.ſemp.i aut̄ de q̄ſto.§.ſi v̄o aliq̄.col.vj.vbi de hoc i gl.idē ſi doctor ē ſufficiēs q̄ ad ſciaꝫ: ſʒ ē alr̄ crimioſus aut infamis pp crimē añ cōmiſſū:tūc nō ē ſcholaribꝰ p̄ponēdꝰ.ar.c.intellex:mꝰ.ꝺ eta.& q̄.no.ſ.e.§.j.v̄.iuuēibꝰ.reatꝰ eī oēꝫ honorē excludit C.vbi ſe.vt cla.l.j.ꝺ̄ pul.ſcho.l.ij.li.xij.& iſamibꝰ porte dignitatis nō patebūt.C.ꝺ iſa.l.j.li.x.c.iſamibꝰ.ꝺ re.iu.l.vj.& doc.dn̄t p̄cellere ſcholares moribꝰ & ſcia.l.ingros.C.ꝺ pfeſ.& me.li.x.ꝺ.p.q̄ i vr.cō.l.j.li.xij.ꝙ ſi i hiſ p̄cellūt a ſcholaribꝰ:merito ſūt eis poſtponēdi.no.hē.ſup ſal.gre.arch.xxxvij di.de q̄buſdā.Pañ.i.c.clerici.de iudi.

g Jurium.ſcʒ canonico vel ciuili.

Doctorū ordo inter ſe qlis ē.

h Medicina.ar.ex ordine lr̄e magiſtri in theologia p̄ferunt doctoribꝰ in altero iuriū.ad hoc.j.e.v̄.exhortamur & doctores in altero iuriū doctoribꝰ in medicina.no.Jo.an.& panor.i.c.clerici.de iud.qꝛ doctores decretoꝝ dn̄t p̄cedere doctores legū:qꝛ ſcia canōica ē nobilior q̄ legal'.vt ibi ꝺducūt.Pañ.i p̄n.ꝺcr.vñ ꝺr iꝑator ꝙ ſacre leges nō dedignāt̄ ſacroſcanꝺes imitari.vt.ꝺ.c.clici.firmat gra.x.di.p to.& doc.legū dn̄t.p̄ceder̄ doc.artiū vl i medicina:qꝛ ſcia legal' ē nobilior rōne ſubiecti qꝺ ē hō dirigibil' i bonū cōe:& i medicia ſubiectū ē hō egrotꝰ.ſʒ aug.ꝺ ſcho.i li.de po.ec.& Ant.i.iij.pte ſū.ti.v.c.ij.§.iiij.dicūt ꝙ vnā ſciaꝫ eē alia dignioꝝ ꝯtingit tripl'r.Primo ex pte rei ꝯſiderate.Scꝺo ex pte modi ꝯſiderati.Tertio ex pte finis ad quē ordinat̄ ; Primo mō ex

Scia legal' qd hʒ ꝑ ſubiecto.

parte rei ꝯſiderate ſciētia medicine vi
Medi detur dignior aliis ſciētiis practicis:
cina cū ſit de corpe ſano egro ꝛ neutro: qḋ
an ſit corp⁹ eſt organū aīe ꝛ oīs actuū hūma
aliis nor. vñ dicit.l.j.ff.de va.ꝛ extra.cog.
digni ꝙ iuſtior eſt medi-
or. corꝝ cā ꝙ pfeſſorūz
artiū liberaliū:cū il
li ſalutis hoīs agāt
hi ſtudiorū curam.
Ex parte vero finis
ſcientia legalis vel militaris eſt di-
gnior:cū ordinet ad ꝯſeruationē boni
publici qḋ pfert cuilibet pticulari pſo
ne.ſ.eo.§.j.ꝟ.romani.cū ibi no.Sz ex
pte modi cōſiderādi vel certitudinis tra
dēdi videnſ ſe hre ſicut excedētia ꝛ ex
ceſſa: qꝛ ſicut regula medicinalis va-
rianda eſt ex varietate cōplexionū: ſic
regula iuriſperitoꝝ variāda eſt ex va
rietate ꝯditionū ppli: vt dicit Aug. de
ll.ar.c.nō dz.de ꝯſan.ꝛ af.in ex̄ua. Jo.
xxij.qꝛ nōnūꝗ.ꝛ ad cōditorē.ſ.in ꝓ.in
fi.cū ibi no. Cū ergo ſciētia iuris ꝛ me
dicine ſe habeāt ſicut excedentia ꝛ ex
ceſſa: ꝛ vtraqꝫ a deo ſit. Nā de medici-
na ſcriptū eſt Eccl.xxxviij. Altiſſimus
de terra creauit medicinam: ꝛ vir pru
dēs nō abhorrebit eā. nec ob. illḋ Am
bro. Qui ſe medicis dederit ſeipſz ſibi
abnegat: cū intelligaſ qñ pcipiūt ꝯtra
legi diuīe. de ꝯſe. di. v. ꝯtra. c. cū infir-
mitas. de pe. ꝛ re. ꝛ de iure ſeu legib⁹.
Legi- puer. viij. Per me reges regnant: ꝛ le
ſte et gū ꝯditores iuſta decernūt. l. l. iter cla
medi- ras. C. de ſū. tri. ꝛ vtraqꝫ eſt neceſſaria
ci val- hoīb⁹. medicina ad ſanationē corpoꝝ
de ho iura ad pacificationē hoīz. liij. di. ſcīe.
norāſ ꝛ vtriuſqꝫ perit⁹ multū ab hoīb⁹ hono
raſ. c. nō ſane. xliij. q. v. Eccl. xxxviij. ſz
de medico. Diſciplina medici exalta-
bit caput illi⁹. ꝛ in cōſpectu magnatū
collaudabiſ. Et de iure quo exercetur
iuſtitia. Sap. viij. ꝑ hāc habebo clari-
tatē ad turbas ꝛ honorē apḋ ſeniores
ideo debēt iuriſperiti ꝛ medici ſerua-
re illḋ apſi. Honore inuicē puenientes
Ad Ro. xij. ꝛ nō alter alterꝝ ꝯtēnere vel
deridere iuriſperiti appellātes medi-
cos obſtetrices. l. fi. C. cōia de le. gl. in
d. c. nō ſane. Jo. and. in. c. ad aures. de

eta. ꝛ qua. ꝛ medici iuriſperitos nūcu-
pantes bones ꝛ aſinos tāꝗ groſſam
eoꝝ ſciētiā cōputātes. Sz iter docto- Do-
res eiuſdē ſciētie ꝙ pferant antiqͥ pfe- ctorū
rēdi ſunt nouis. ar. l. potioris. C. de of. ꝓroga
rec. ꝑ. no. in auē. de tiua.
delen. ciui. §. audiēt
col. iij. is em̄ grad⁹
ceteros añcellit quē
ſtipēdia meliora et
labor plitior fecerit
anteire. C. de off. ma. off. ꝛ. l. nemo. c. j.
dzna. ꝛ obe. qḋ itellige ceteris parib⁹
nā doctor nouus ꝙ diu legit / pſertim
ꝑ. xx. annos pferend⁹ eſt antiqori ꝙ nō
tantū legit: cū adept⁹ fuerit dignitatē
comitatiuā. l. j. C. de ꝑ. ꝙ in vr. ꝯſtā. li.
xij. ꝛ doctor plebeius lratior pfeſ do-
ctori nobili min⁹ docto. ſec⁹ ſi ſunt eq̄-
les: qꝛ tunc duo vincula fortiora ſunt
vno. no. Bal. in. l. nemini. C. de aduo.
di. iud. ꝛ doctor in vtroqꝫ iure pferēd⁹
eſt doctori in altero iuriū tñ pari rōe
c. j. de treu. ꝛ pa. qḋ limita ꝑ Panor. in
c. clerici. de indi. ꝛ idē itellige de licen
tiatis ꝛ baccalariis referēdo ſingula
ſingulis. ꝛ lz ꝯgruū eſſet tales qlifica-
tos ſm ordinē pdictū pferri inuicē: nō
videſ tñ de neceſſitate: ſz ſufficit ꝙ vni
eoꝝ i turno puideaſ. Tñ in nolationi
bus ſi ſunt eiuſdē anni: loc⁹ eſt gratifi
catiōi: ſi ſunt diuerſoꝝ ānoꝝ / antiqor
nolatus pfeſ. ſ. j. eo. §. itē ꝙ ad dictas.
a ¶ Uniuerſitate. ſ. priuilegiata.
b ¶ Seu. ampliatiue ponit. ꝛ. ſ. e. §.
j. ꝟ. vt vero. ꝟ. nō tñ. c. null⁹. de tēp. or.
in. vj. c. ſtatutū. §. j. e. li. cy. ꝛ bal. i. l. pe.
C. de ꝟb. ſi. Aliqñ expoſitiue. ſ. de ele.
c. lz. in pn. c. j. §. ꝛ cū hūane. ꝟ. qḋ etiā.
c. bone. j. ꝛ ibi glo. de poſtu. pla. Aliqñ
correctiue. ſ. de suc. ſa. cō. c. ſacroſctā.
ꝟ. ꝛ ne. c. j. de ſta. reg. in. vj. ꝛ ibi Arch.
de hoc ꝑ Bar. in. l. ſi qs ita. ff. de aur. ꝛ
ar. leg. in. l. ſi is ꝙ ducēta. §. vtrū. de re.
dub. in. l. ad pegēdā. C. de l li. dā. tu.
c ¶ Rigore. ex hoc vſ ꝙ licētiat⁹ in ar
tib⁹ nō cū rigore examinis: ſz ſimplici
ter: vſ cū cauda nō ſit capax tertie pꝭ
bñficioꝝ debite graduatis. Et pōdera
bñ tex. ꝙ hec ꝟba cū rigore ꝛc. referūſ
ad magros ſeu licētiatos in artib⁹: vt

ānos i ſua facultate ſtuduerit iuni
uerſitate[a] vt ſupra. Magiſtrī ſeu[b]
licētiatis in artibus cū rigore[c] exa

ad prle.q.ē.cū de licētiatis in alijs facultatibꝰ loqt̄ nulla est de hoc facta mētio.ↄgruū tñ eēt ꝙ licētiati cū rigore examinis pferrent̄ licētiatis simpliciter vl' cū cauda.cū ēt in gratijs expectatiuis p regulas cācellarie ap.pferātur.ꝛ no.licētiā artiū eē gradū:iō dico ꝙ licētiatꝰ in artibꝰ cū rigore examinis ē capax noiatiōis:ꝛ dꝫ ei cōcedi noiatio p vniuersitatē sicut magistro.hic enim equiparantur.

Licentiatꝰ i artibꝰ est capax noiationis

minis qui p quinquenniū[a] in aliqua vniuersitate a[b] logicalibꝰ iclusiue vt supra[c] in artibus:vel i aliqua superiori facultate studuerit:nec nō in theologia q̄ per sex annos:vl' in vtroq; aut in altero iuriū baccalarijs[c] qui per trienniū si nobiles[f] ex vtroq;[g] parēte et ex antiq[h] genere

a ℭQuinquēniū: no.quē i q̄nquēnio debere eē ꝓuectū i artibꝰ:sic ꝛ studēs in theologia.c. su p specula.de magis.et in iure ciuili.in p.ff.circa si.alt ei Hiero. pictagoricū studiū ēt acere p q̄nquēniū postea erudite loq̄:sꝫ tñ maiꝰ tp̄s hic requirit̄ in studio theologie ꝛ iuris:vt.s.pꝫ ꝛ i.c. cū ex eo.de elect.li.vj.dat̄ septēnium.
b ℭA.ponit̄ iclusiue: vt sequit̄. ꝛ i fi. huiꝰ.l.§.nos igit̄.℟.volētes.cū ibi no.
c ℭVt sup̄.i.i vniuersitate p̄uilegiata
d ℭNecnō.i.etiam.j.℟.exhortamur. cle.j.de offi.delega.vbi glo.
e ℭBaccalarijs.cōferat̄ p̄ma vacatura qđ est.s.Et no ꝙ simplex baccalarius i theologia vl' i iure cū admimicu lo t̄pis est gradus.iō hmōi baccalarij sūt capaces noiationū:q̄re bñ faceret vniuersitas parisieñ.q̄ hoc sibi vsurpauit ꝙ solis magr̄is ↄcedit noiatiōes si illas ēt daret licētiatis ꝛ baccalarijs i decretis.Itē no.ar.a spāli qđ est validū.l.j.ff.ad muni.c.phti.de p̄bē.li.vj. ꝙ baccalariatꝰ in artibꝰ vel medicina nō cēset̄ gradꝰ q̄ ad ista decreta.q: hic specialiter loquitur de baccalarijs in theologia vel in iure:iō tales baccalarij nō vident̄ capaces noiationū.

Baccalarij in artibꝰ non sūt capaces noiationū.

f ℭNobiles.no.habēdā rōnē nobilitatꝭ gñis i t̄pis studij abbreuiatiōe ꝛ i faciēda de ipsis p̄ alijs ceteris paribꝰ pmotiōe.l.ij.§.deide cū placuisset.ff.d orig.iu.in aut.de desen.ci.§.iteri.col. iij.c.ↄstitutis.cū ibi no.de ap.vbi doc. Panor.i.c.officij.in.c.dudū.j.de elect. doc.i.c.venerabilis.de p̄bē.j.de nu.ꝛ q̄.car.c.j.in.bñficiorū obtinēda multiplicatōe.c.de mltra.de p̄bē.i ext̄ua. Jo. xxij.execrabilis.§.nos itaq;.vbi p gef. penarū inflictiōe.ff. de incen.ru. nau.l. pedius. xxxiij.q.j. qui ↄ pacē.vbi glo. c.si.cū ibi no.de pe. de hoc no.in.c.cum q̄dē.ꝛ ibi doc. de iureiur.Bar.in.l. capitaliū.§.serui.ff. d peñ.vbi dicit ꝙ nobiles nō debēt pati viles penas: vt suspēdi ꝛ si.inde dicit̄ ꝙ decapitatio est pena nobiliū.et in multis alijs defertur nobilitati:sicut ex ispectiōe iuriū vigilanti cōstare poterit.per Jo.ray. in tracta.nobi.q.vlti.

Nobilitatis prerogatiua.

g ℭVtroq;.q: pater ꝛ mater erāt nobiles.si mulier nobilis ex gñe nubat nobili:lꝫ minoris gradꝰ vel ordinis: nō amittit nobilitatē.ff. de sena.l.femine.C.d dig.l.j.li.xij.ꝛ cū hoc ↄsequitur nobilitatē ex psona viri cū mulieres a maritis nobilitētur.l.si.C.de inco.li.x.l.mulieres.C.de dig.li.xij.nisi postea nubāt plebeis vt.d.l.femine. Chorusc āt em̄ vxores radijs maritorū.i aut.de ↄsue.§.hec itaq; co.iiij.no. in.c.ex parte.de fo. cōpe.ꝛ nobilitas trāsmittit̄ ad liberos.ff.de sena.l.emācipatū.l.liberos.cū si.ex gñe; paterno q: ex gñe materno nō imp̄mit̄ nobilitas.vt.d.l.liberos.a supiorib ꝰ ei agnatis ꝛ nō cognatis veniūt nobilitas dignitas ꝛ fit̄a.l.cū legitime. ꝛ ibi no. ff.de sta.homi.no.i.d.l.j de dig.iō improprie dicunt̄ nobiles ex vtroq; parē tē cū ad hoc sequant̄ cōditionē patris nō matris:lꝫ ex hoc ꝙ mater est nobilis magis honestētur ꝛ honorificent̄. De ista materia nobilitatis vide late p bar.in repe.d.l.j.in tractu de nobi. Jo.ray.in suo tracta.nobi.

Mulier a viro nobilitatur.

Nobiles improprie dñr ex vtroq; parēte

h ℭAntiquo.nota: q̄ ex parētibꝰ nobilibꝰ descēdūt sunt nobiles.ff.de sena. l.liberos ꝛ illa nobilitas ex gñe q̄sto

plus inueteraſcit in gñatiōe tāto pl⁹ maioꝛ habet.l.tā demētis.C.de epi. audi.l.ſi furioſi.C.ꝺ nup.ibi.q ex ghe eoꝝ nobilioꝛes ſunt.l.nobilioꝛes.de cōmer.ꝛ mer.de pa.te.§.ſitēs.colla.x.

Nobilitas / an in infinitū deſcē= dat ad poſte= ros.

nobilitas deſcēdat ad poſteros i infinitū.no.l.ꝺ.l. liberos in.l.j.C.de pig. lib. xij.vbi Bar.ꝛ qcqd ſic de iure cōi cōſuetudo admittit dſcēdētes quoſcunqꝫ ex nobilib⁹ haberi ꝑ nobilib⁹.iō tales reputādi ſunt qles cōſuetudo reputat. ꝑ no.per In noc.in.c. de multa.de ꝑben. vbi dicit q illa eſt dignitas que habet pꝛo dignitate in tali eccl'ia vel loco.facit qꝺ no. Bar. in.l.labeo.ff.de ſuppel.le. Bar. ꝛ Jo. ray.in trac.nobilium.

a ¶Alias.i.ſi nō ſint nobiles ex vtroqꝫ parente ex antiquo genere.

b ¶Quinquenniū.accipe ad minus ꝛc.quod eſt.j.

c ¶Qui.ſcꝫ baccalarijvt referat ad ipſos tanqꝫ ad pxia.nec mirū ſi baccalarij magis onerant qꝫ doctoꝛes aut licētiati:cū ſit tſtis magis deferēdū.Credo veri⁹ q referat ad oia ꝑcedētia:tā ſ.ad magiſtros doctoꝛes licētiatos qꝫ ad baccalarios cū clauſula in fine poſita ad ꝑcedētia regulariter referat.c. olim.de reſcrip.ꝰ. eo.§. ſequunt.ibi.q ꝑ decēniū.cū ibi no.et latius ſonat litera per ver.predictis.et ꝟ.ſupꝛadictis.

d ¶Fidē.plenā:vt ſequit ibi ꝑ legitima.Et qꝛ ꝑiudiciū ex hoc gñat collatoꝛi.cū em̄ lex vel ſtatutū facit mētionē de fide faciēda in dubio intelligit de plena fide qñ tractat de magno ꝑiudicio.c.ſcriptꝰ.§. verū.de elec.c.cū bertoldus.de re iudi.c.tū ex lris.de in integ.reſti.ſꝫ qñ de nullo vel modico agitur ſufficit ſemiplena fides.c. ſtatutum.§.cum vero.de reſcrip in.vj.l. theſaurus.ff.ad exhi.l.iij.§. iudex . cū ibi no.eo.titu facit no. in.c. veniens in.c.nuper.de teſt.no. Pe.de ancho.

Fides plena ꝛ ſemiplena

alias[a] aūt ꝑ quinqueniū[b] cōſimiliter in aliq̄ vniuerſitate ꝑuilegiata ad min⁹ſuū ſtudiū fecerit. ¶Qui[c] de ꝑdictis gradibus t ꝑe ꝛ nobilitate ſupꝛadictis fidē[d] facere[e] teneantur[f] collatoꝛi[g] per legitima documēta[h]. ¶Exhoꝛtamur tñ oꝛdinarios collatoꝛes q in cōferendis beneficijs huiuſmodi: ꝑſertim[i] quo ad dignitates reſpectum habeāt[k]

in clemē.ſtatutum.de electio.

e ¶Facere.qcūqꝫ tꝑe ſufficiet:ꝑſertiꝫ ſi añ vacationē bñficij cū hoc tꝑe nō limitet:ſꝫ exhibitio noim fiēda ē ꝑ graduatos tꝑe qdrageſime.j. e.§.ſtatuit Et no. q graduati tenent de trib⁹ facere fidē collatoꝛib⁹. de gradu: de tꝑe q ſtuduerūt i vniuerſitate ꝑuilegiata . ꝛ de nobilitate:qꝺ vltimum vēdicat ſibi locū dūtaxat i baccalarijs in theologia vel i iure nobilibus q ꝑ triēnium tm̄ ſtuduerūt.et in lris noiationū debent deſcribi grad⁹ nuiuer⁹ ꝛ q̄litates bñficioꝛū ipſoꝝ nominatoꝛū.j.eo.§.itē q vniuerſitates.

Nominationes q tꝑe ſūt inſinuāde.

f ¶Teneant.vbū neceſſitatis eſt.ꝰ. eo.§.ſequūtur.in pꝛin.cum ibi not.

g ¶Collatoꝛi.ꝛ patrono.j.c.§.ſtatuit Sed nūqnid ſufficiet fidē facere coꝛā vicarijs.ar.q ſic.in.d.§.ſtatuit.vbi valet exhibitio noim facta vicarijs.idem de inſinuatione mandati.j.eo.§.item voluit.cum ibi no.ꝛ fa.iſte tex.q fides facienda eſt iudici.C.de fideicō.l. voluntatis.ff.de teſti.l.ob carmē . iij.q. iij.§.item ſepe.c.ſtatutum.§.cū vero. de reſcrip.in vj.no.in.c . pꝛudentiam .§.j.de offi.deleg a.

h ¶Documēta.ꝑ literas vel teſtes.

i ¶Pꝛeſertim.i maxie ꝛ ꝯparatiue ponitur.j.de his q tē di.oſ.c.j.cuꝫ ibi no.

k ¶Habeant.vide ſicut ſciētia ꝑfert ſcientie:ita theologus alijs ceterarū ſciētiarū.vnde Augu.de an.in lib. de po.ec.et Anto. in.iij.parte ſum.titu. xxj.c.ij.§.viij. dicunt q ceteris parib⁹ magis eſt eligendus in papam theologus qꝫ iuriſta triplici ratione. Pꝛimo ex parte eccleſie cui pꝛeficitur:per quam intelliguntur muri edificia et poſſeſſiones:ex quibus inſurgūt litigia que tollūtur ꝑ iura ſed anime fidelium.de ꝯſe.di.j.eccleſia.que informantur de fide ꝛ moꝛib⁹ ꝑ theologiā: Nec chꝛiſtus moꝛtuus eſt ꝑ tꝑalib⁹ bonis

Papa ſit potius theologus qꝫ iuriſta

ſingulariter[a] ad magiſtros: necnō licēriatos ⁊ baccalarios formatos in theologia. ¶In dignitatibus vero electiuis[b] ꝑſonatibus adminiſtrationibus ⁊ officijs[c] dictarū[d] eccleſiarum: idem ordo[e] modus et

immo ea cōtēpſit: ſed pro redēptione animarū ⁊ ſalute. ꝭ. de elec. c. j. in prin. que ꝓcurat ꝑ p̄dicationē ſacre ſcripture. ꝭ. e. §. ſequuntur in prin. Scḋo ex parte ſciētie qua ſumm⁹ pōti. ꝑficit. ſicut enī ipſe ꝓfertur oībus p̄latis ⁊ pōtificib⁹. ij. q. vij. puto: ita ſcientia qua dȝ eſſe ꝑfect⁹ ꝓfertur oībus ſciētijs. Tertio ex parte iudicij eſt enī papa index omniū queſtionū emergētium. c. per venerabilē. §. ſane. qui fi. ſunt legi. cōſtat autē q́ iura nō corrigūt oīa mala: ſed multa dimittūt impunita. Sed ꝑ theologiā oīa vitia reprehēdūtur et punicēda oſtēduntur. qui aūt eſſet bon⁹ canoniſta ⁊ theologus ille optim⁹ q̄tū ad hoc. ſed Hoſt. et alij dicūt in. c. j. de cōſang. ⁊ affi. q́ ſi in diſſenſione eligantur in epm̄ vnus theologus purus ⁊ ali⁹ decretiſta purus ſi eccleſia cōſiſtat pro maiori parte in iuriſditione et cauſarū vētilatione nec eſt hereticis cōuicina. tūc preferendus eſſet canoniſta: q₂ nō eſt bon⁹ canoniſta qui p̄dicare neſcit. ex ſolis enī canonib⁹ poſſet ſermonē elegāter formare: cum oēs leges ad honorē dei et ſalutē animarū ⁊ eccleſie regimē facte ſunt: de qualibet pōt quilibet ſm̄ q́ cōgruū ſibi videbit aſſumere. x. diſ. c. j. xij. diſt. nouit. Si aūt cōſiſtit ecclia in ſpiritualitate ⁊ hereticis vicina eſt: tunc erit theologus ꝓferēdus. de elec. in cauſis. in fi. de here. excōicauim⁹. §. ſi qui. mixtum tamē dicas puro cuilibet ꝓferendū: vt dictū eſt. ad hoc. c. officij. de elec. Et dicit Panor. in. c. fraternitati. de cle. nō reſi. canoniſtā ceteris

Canoniſta ꝓferēdus ē theologo.

paribus ꝓferri theologo in p̄latura.

a ¶Singulariter. hec dictio diſtributiua eſt. c. in cauſis. c. in geneſi. cū ibi no. de elec. ff. de lega. j. l. huiuſmodi. c. generali. de elec. in. vj. ꝭ. eo. §. j. ver. dū autē. in proe. §. quibus ad plenū. ver. que omnia. j. eo. §. ſtatuit. cum ſi.

b ¶Dignitatib⁹. nota q́ dignitates cadūt ſub tertia parte bñficiorū debi

ta graduatis. tam collatiue: vt. ꝭ. ver. Digni-
proximo. q̄ electiue: vt hic. qḋ intelli- tates
ge de dignitatib⁹ inferiorib⁹ ad quas an poſ-
ꝓuidet per electionē: per quarū vaca- ſint de-
tionem eccleſia nō dicit viduata que beri
non cōprehendun- gra-
tur in cōcilio gene- duatiſ.
rali. nec ꝑ defectu. ⁊ quia ꝓpter. de elec. de quibus intelligitur. c. ij. de prebē. in vj. vt ibi no. que potius collatiue q̄ electiue dicende ſunt. no. ꝭ. de elec. c. j. §. j. ⁊. §. et cum humane. non autem de eccleſijs cathedralibus collegiatis ⁊ regularibus.

c ¶Electiuis. id eſt ad quas prouidetur ꝑ electionē ſine forma. c. quia propter. de elec. ⁊ que cōprehenduntur in cōcilio Lateran. nulla: de cōceſ. prebē. An autē hmōi dignitates cadant ſub nolationibus. no. j. eo. §. item placuit.

d ¶Officijs. ꝑpetuis ecclaſticis. nec cōprehendit officiū quod cadit in laicum. arg. cle. per literas. de ꝓbē. fa. qḋ no. in cle. ij. de deci. Jo. and. in no. in. c. quia ſepe. de pre. q́ mandatū de ꝓuidendo alicui de officio nō cōprehēdit officium cadēs in laicum. fa. quod no. j. eo. §. itē q́ omnia. de anna. §. voluit.

e ¶Dictarū. ſ. cathedralium ⁊ collegiatarum. de quibus. ꝭ. in princi. huius. §. que ſunt ꝓprie electiue: nec cadunt ſub gradu vel nolatione: vt hic ſatis ptȝ tum q₂ in hoc toto titulo loquitur dūtaxat de bñficijs collatiuis: et quia in illis eccleſijs debēt fieri electiones canonice omnino ſine aliquo obſtaculo. ꝭ. de elect. c. licet. cū ibi no. etiā in ipſis nō pōt inueniri turnus.

f ¶Ordo. ⁊ ita ad inueniendum tertiam partē hmōi bñficiorū. dignitas reſpectu ſoli⁹ dignitatis facit turnū. ⁊ Turnus ꝑ
prebēda reſpectu ſolius prebēde. ꝭ. in q̄ bñfi-
princi. huius. §. reſpectiue. ſ. prebenda cia fit.
ecclie cathedralis reſpectu ſolius cathedralis ⁊ ꝓbenda eccleſie collegiate reſpectu cuiuſlibet collegiate. j. eo. §. item placuit. ⁊ officiū reſpectu ſolius officij: vt hic in. d. §. item placuit.

forma in oib⁹ obſeruentur[a]. ¶Qđ ſi quis ex dictis qualitatis[b] tpe[c]

a ¶Obſeruenť.etiā ī regularib⁹ bñfi cūs.ſ.e.§.ſtatuit.ī fi.iūcto §.itē placuit
b ¶Qualificatis. vide non ols graduatus eſt capax tertie partis beneficiorū debite graduatis: ſed debet graduatus eſſe qualificatus:vt.ſ.patet.
c ¶Tēpore vacationis. No.hic īſpici tēpus vacationis beneficij:ex quo videť q̄ ſi noīatus tpe date noīationis habebat bñficia vſq̄ ad valorē hic inſertū: ſed tpe vacationis beneficij qđ vult acceptare minus habeat q̄ erit capax: et poterit illud beneficiū in vim noīationis acceptare.facit.c.ordinarij.§.in cōferendis.de offi.or.in.vj.c.ei cui.de p̄bē.eo.lib. vbi ſi mādatur ꝓuideri alicui de p̄benda in aliqua eccleſia in qua ſint aliq̄ prebende ſacerdotales: licet tpe date reſcripti impetrans non habet etatē ad habendū prebēdam in ſacerdotalē: ſi tñ eſt in etate tēpore quo vacat debetur ſibi ſacerdotalis.per quod capi. dicūt doctores in.c.dilect⁹.ij.de p̄ben.q̄ vbi queritur de viribus reſcripti ad bñficia reſpectu capacitatis honorate pſone pro qua ſcribitur: tūc ſi ceſſat ſurreptio attēditur tp̄s quo reſcriptū mandatur executioni. ad hoc cle. cum de bñficio.de p̄ben.ff.de cōdi.ꝛ demon.l. cum qui.ff.de re.du.l.ſi cognatis. vbi cum q̄ritur an legatari⁹ ſit capax tp̄s mortis inſpiciť:nō tp̄s teſtamēti.ff.de do.cau.mor.l. in mortis cā. de iur.fiſ. l.nō intelligiť.§.qñ.fa.qđ no.ſpe.ti.de reſcrip.pre.§.fi. Oldra.ꝯſi.lv.vbi dicit q̄ ſi impetraui primū bñficiū valens cētū libras ꝛ tpe impetrationis erat quoddā bñficiū qđ excedebat p̄dictā ſummā:tñ tpe vacationis non excedit debeť impetrāti ꝑ p̄dicta.fa.qđ no.in cle.vt hi qui de eta.ꝛ quali.in cle.lr̃as de reſcrip. vbi late per Imo. ſed vbi a principio cōmittiť ſurreptio cōſiderať tēpus date: ꝛ iſte eſt caſus.c. ſi eo tpe. de reſcrip.in.vj. vbi ſi mādať ꝓuideri de bñficio cū cura:vel ſine cura vacaturo:et ipetrās nō hꝫ etatē legitimā tpe date ad obtinēdū curatū: licet habeat

Tp̄s vacationis an ſit ſp īſpiciēdū.

Legatari⁹ tēpore mortis dꝫ eſſe capax.

eam tpe vacationis curati reſcriptum eſt ſurreptitiū quo ad curatū:qꝛ reſcriptū eſt de bñficio exp̄ſſa certa qualitate cure vel nō cure.ideo videť ipetrās ſe aſſerere habilē illi⁹.vnde ſi tūc tpis eſt inhabilis reſcriptū eſt ſurreptitiū quo ad q̄litatē cui⁹ eſt incapax. ad hoc c.j.de reſcrip.in. vj. c.eā te.eo.ti.ꝛ qđ ibi not.Henri.ſed in caſu.d.c.ei cui.nulla fuit ſurreptio: qꝛ mādatū fuit gñale de p̄bēda nō exp̄ſſis certis q̄litatibus.ideo intelligiť vt videať mādatū de bñficio ad qđ reperiť impetrās habilis:vt no.Io.and. ꝛ do.Ant.in.d.c.ei cui.vbi late domi.ſic etiā intelligit illa duo.c.q̄ vidенť repugnare do.An.in.d. cle.lr̃as. inde dicit Io.an.in.d.c.ſi eo tpe.illud nō habere locū in reſcripto ad bñficia ꝯceſſo motu ꝓprio pape: quo caſu iſpiceret tp̄s vacationis bñficij:qꝛ mot⁹ ꝓprius excludit ſurreptionē.c.ſi motu.de pre.in vj.cle.ſi romanus.eo.ti. aduerte tñ q̄ tali hñti bñficia vſq̄ ad valorē hic contentū nō dꝫ ꝯcedi noīatio:qꝛ ſi exp̄mat ea ꝛ valorē ſicut dꝫ notať de ambitiōe et ꝯſtabit q̄ tūc eſt īcapax tertie partis debite graduatis q̄ diu ea habuerit.ſi ꝟo non exprimat forte erit ei⁹ noīatio ſurreptitia ꝑ.§. itē q̄ vniuerſitates.ſ. eo. Itē ex p̄dictis iūcto tex.inferť q̄ ſi noīat⁹ debite cōſequať iure ordinario aut alr̃s bñficia vſq̄ ad valorē p̄dictū: non tñ in vim ſue noīationis q̄ nō extinguať ei⁹ noīatio q̄n poſſit ea vti ſi deſierit tm̄ hr̃e.Sed videť obſtare.c.ſi pauperū.de pre in.vj. vbi gr̃a ī forma pauperꝝ expirat ſi pauꝑ cleric⁹ ꝯſequatur aliud bñficiū cū eſſet cā mādati:ſꝫ noīatio eq̄parať gr̃e in forma pauperū:qꝛ inuēta fuit ad ꝓuidēdū pauperibus ſcholarib⁹ q̄ nullū aut min⁹ ſufficiēs bñficiū eccl'iaſticū ſūt aſſecuti. ad hoc cle.gratie de reſcrip.vbi expectās bñficiū ꝑdit gr̃aꝫ ſi ſibi ꝯcediť aliđ qđ cū illo qđ expectat de iure tenere non poſſit igiť ſi noīat⁹ ꝯſeqnať aliūde bñficia vſq̄ ad dictū valorē aut duas p̄bē das ī eccleſijs cathedralib⁹ expirabit

Nota pauperitio et gr̃a in forma pauperum in aliquib⁹ eq̄parant.

vacationis pbẽde ſeu dignitatis[a] hmõi alias duas obtineat[b] prebẽdas ſeu dignitatẽ ⁊ prebẽdam vel aliud ſeu alia bñficium aut beneficia qđ vel que reſidẽdo[c] in altero ipſorũ ⁊ horis diuinis intereſſendo[d] valerẽt ſeu valeret vſq;[e] ad ſummam ſeu eſtimationẽ ducẽtorum florenorũ[f] camere[g]. ſimiliter quicũq; duas[h] pbendas cathedrales

eius nolatio: nec cõualeſcet ſi poſtea ea dimittat.l. ꝗ res.§.areã.ff. de ſol.l. ꝗritur.§.ſi vẽditor.de edi.edi. Sed cõtra nõ ob. qꝛ obtinẽs tot beneficia.vel vſq; ad valorẽ pdictũ nõ eſt oĩno incapax dicte tertie partis bñficiorum: ſed ꝗ̃diu hẽbit hmõi bñficia non poterit acceptare aliud bñficiũ in vim gradus vel nolationis. põderat enim iſte tex. dũtaxat tpe vacatiõis. ergo ſufficiet ꝙ tpe vacatiõis bñficij acceptãdi non habeat tot vel tãti valoris bñficia. ſicut eñ cũ res deducitur ad eum caſum a quo nõ potuit incipere ſi act⁹ erat cõſummatus nõ viciatur. ⁊ verificat̃ regula factũ. de reg. iur. in. vj.l. in ambiguis.ff.co.ti. ſi non erat cõſummatus tũc viciat̃: ſic loquũtur ꝯꝛia ꝗ̃ ſolẽt allegari ꝯ illã regulã no. in.l. pro parte.ff. de ſerui.doct. in.l. plurib⁹. de vbo.obli. ⁊ in dicta regula Hen. in.c. cõſultationib⁹. de iu.patro. Bar. ⁊ Bal. in.l. patre furioſo.ff. de his ꝗ ſunt ſui vel alie.iu. ſic ediuerſo cum ante cõſummationem veniet caſus a quo potuit incipere confirmabitur: vt ꝯꝛioꝝ eadẽ ſit diſciplina.ff. de his qui ſunt ſui vel ali.iu.l.j.fa.c.plꝫ. de ꝯuer. cõiug. ſic videt̃ in iſto caſu: qꝛ nolatus anteꝗ̃ conſequat̃ plenũ ius in bñficio in vim nolationis qđ fit p acceptationem ⁊ collationẽ ſubſecutã.c.fi. de cõceſ. pben. lib. vj. redact⁹ eſt in eam habilitatẽ in qua poſſet acceptare hmõi bñficiũ: et ita ceſſante cã phibitionis ceſſat phibitio.l. adigere.§.quãuis.ff. de iu.pa.c.cũ ceſſante. de ap. nec ob.d.c. ſi pauper. qꝛ nolatio nõ equiparat̃ oĩno gratie pauperũ p hũc tex. qui nõ phibet graduato habere plura beneficia. nec.d.cle.gratie: qꝛ non habet locũ in gratia generali ad quecũq; beneficia ſicut eſt nolatio. ſed in ſpãli ad certã dignitatẽ vel curatũ: ideo expirat per aſſecutionẽ alteri⁹ incõpatibilis: ſicut expiraret ius in re.c. de multa. de pre. per no. p Inno. in.c. in nr̃a. de reſcrip. Itẽ ex his videt̃ ꝙ ſi tpe acceptatiõis bñficij nolat⁹ nõ habebat tot vel tãti valoris bñficia lꝫ tpe vacationis hẽret ꝙ. valeat acceptatio. p ꝗ facit op.d.c. ordiarij. vbi habẽti duo incõpatibilia tpe vacationis tertij incõpatibilis põt illud tertiũ conferri: dũ tñ pmis renũtiauerit. Sꝫ illđ nõ eſt verũ p hunc tex. ꝗ ponderat tps vacationis ꝗ ad habilitatẽ graduati.

Prohibitio ceſſat ceſſante ipi⁹ cauſa.

a ¶ Dignitatis. aut alterius beneficij paritate rationis.

b ¶ Obtineat. cum effectu ⁊ pacifice: habere eñ eſt cum effectu habere.ff. de verb.ſig.l. nomẽ filiarũ.§. habere.c. licet.c. ſi tibi conceſſo. de pre. in. vj.

Nõ

c ¶ Reſidẽdo. nõ attẽditur ergo ſi tñ valeãt in portatis: ſꝫ ver⁹ valor i loco reſidẽtie. ⁊ ibi deſeruiẽdo pſonaliter.

Bñficij valor in quo attẽditur.

d ¶ Intereſſendo. no. hic ꝙ quotidiane diſtributiones cõputant̃ in eſtimatione valoris bñficij. fa.c.fi. de reſcrip. in. vj. qđ vult appellatione fructuũ venire ꝗtidianas diſtributiões. bo. tex. in.c.fi. de ꝯceſ. pbẽ. e.li. ad hoc.gl.i cle.ij. de deci. Jo.an.i addi.ſpe.ti. de ꝯceſ. pbẽ. Oldr. ꝯſ. cxvij. de ro.deci. dcclxvj. et. cxxxviij. qđ no.j. de anna.§. voluit.

e ¶ Vſq;. incluſiue ponit̃. ⁊.ȷ̃.§.j. ver. ꝙ ſi quis. cum concor.

f ¶ Florenorũ.i. ducatoꝝ ponẽdo florenum de camera pro ducato. in cõcernentibus eñ literas aplicas ⁊ cameram eſtimãtur p equali valore floren⁹ auri de camera libra paruorum turoneñ. ⁊ ducat⁹: vt in regula cãcellarie.

g ¶ Camere. aplice. ſi.j. cõ. fri. ap.c.j.

h ¶ Duas. ſi vnã tñ haberet ꝗ valeret ducẽtis ducatis reſidẽdo: ⁊ diuinis intereſſendo eſſet incapax tertie partis debite graduatis: vt.ȷ̃. patet. Sed ſi habet duas prebẽdas cathedrales etiã ſi non attingerent ad valorẽ pre-

dictum pariter eſt incapax.vt hic.
a ¶Obtinuerit.tempore vacationis beneficij.vt.ſ.
b ¶Nullatenus.i. nullo mō nulla ratione.l.diſt. q2 te.c.hi qui.c.ſtatutū.§. cū vero. de reſcrip. in.vj.ſ. de elec.c.j. §.facta.ꝟ.⁊ vt oīa. aliquando exponitur. i. ipſo iure. in auꝫ.ſi qua mulier.C.ad velle.

obtinuerit[a] nullatenus[b] vl ipſa tertia parte includi ſeu cōphēdi cēſeatꝫ[c]

c ¶Cenſeatur.⁊ merito.habēs enim beneficia vſqꝫ ad valorē.cc. ducatorū aut duas p̄bendas cathedrales cōtētari debet: nec pluralitate aliorū bñficiorū onerari. ad hoc.c. is cui. de pre. lib.vj.vñ tpe Guil.epi Pariſieñ.determinatū fuit p vniuerſitatē Pariſieñ. duo bñficia dūmodo vnū.xx.lib. Pariſieñ.valeret ab vno teneri cum ſalute nō poſſe:vt referꝫ in de vita xp̄i.parte. ij.c.vij.⁊ in lib.apū et alij dicūt de.xv. lib.ſed tūc multo plus valebant libre q̄ nūc.ita ꝙ.xv.vel.xx.libre erāt ſufficientes ad honeſtā ſuſtētationē alicuius magni viri.⁊ vba.v.qui ſcīūs reputatur taxauit quot bñficia ⁊ vſqꝫ ad q̄tū valorē poſſint haberi.dicēs ꝙ nullus cleric⁹ ſcłaris non titulat⁹ pluſq̄ duo bñficia poſſet obtinere.quorū fructus in vniuerſo ſm taxationem decime vbi ſunt taxata bñficia.alias vero ſm taxationē cōem.cxx.libras nō excedāt:titulati vero tria poſſint obtinere quorū fructus in vniuerſo ſm veras taxationē ⁊ eſtimationē p̄dictas.cc. libras nō excedāt. Sacre ꝟo theologie doctores canonū vel legū profeſſores quatuor dūtaxat obtineant:quorū(vt p̄mittiꝫ) fruct⁹.ccc. libras in vniuerſo nō excedāt. cuiuſcūqꝫ vero valoris ſit vnū bñficiū illud quēlibet clericū decernit poſſe obtinere.vt habeꝫ in eius extra.horribilis Jo.etiam.xxij. voluit refrenare pluralitatē: ſaltē incōpatibiliū.in extra.execrabilis:ſꝫ proh dolor execrabilis ābitio ⁊ effrenata cupiditas illas exulare fecit:quātū tñ ad caſum hui⁹ text⁹ alia eſt taxatio. Sed ſi noiat⁹ ꝑmutat bñficiū in vim noiationis acceptatū cū incapace noiationis an teneat ꝑmutatio.ar.ꝙ non in auꝫ. vt hi qui ob.ſe.perhi.ha.§.ꝙ ſi qs.col. vj.auꝫ.minoris.C.q da. tu.poſ. vbi ſicut tutor nō indetat pupillū noīe proprio:ita nec alieno: vt ex iure ceſſo. et qđ alicui ſuo noie nō lꝫ nec alieno.c. qđ alicui.de re.iur. li.vj. ⁊ ſi dicereꝫ talem ꝑmutationem valere:concedereꝫ hmōi incapaci vna via qđ alia ꝓhibeꝫ qđ fieri non dꝫ. de ꝓcu.tue.c.cū q̄d vna. de reg.iu.in.vj.⁊ qđ directe ꝯſeq̄ nō pōt nec ꝑ obliquū. ff.de leg.j.l.ſi mihi.§.regula.de tuto.⁊ cu.da.ab his.l.ſcire.§.j.fa.qđ no. Joā. an.in addi.ſpe.ti.de inſtru.edic.§. nūc autē.ꝟ.ſed nōne q̄libet de ppło.⁊ poſſent tales incapaces noiationū ſuſcitare noiatos. ⁊ vt ita dicā noia eoꝝ cōmodare in fraudē aliorū noiatorū. ad hoc l.cū qs decedens.§.titia.ff.de leg. iij.cū ibi no.ꝑ Bar.l.q̄ teſtm̄.ff.de ꝓba. vbi cōfeſſio facta ad vtilitatē nō capacis non valet q2 videꝫ facta in fraudē legis.dic ꝯtra.ꝙ fraude ceſſante valet ꝑmutatio. Nō eñ ita adheret oſſibus noiati bñficium in vim ſue noiationis ſibi collatū q̄n poſſit illud auctoritate ſuꝑioris ꝑmutare cū non nominato q̄ nō eſt incapax illi⁹ ſimpłr.nec eſt incapacitas ei⁹ ꝑpetua:ſed ſolū q̄ ad illud beneficiū qđ caderet in turno noiationis. Bñficiū aūt vacās ꝑ ꝑmutationē nō facit turnū.j.eo.§. item ꝙ oīa. ideo poteſt illud habere iure ceſſo. ad hoc l.decurio.ff. de decu. vbi decurio qui ꝓhibetur ꝯducere q̄dā ſi iure ſucceſſerit in conductione remanet in ea.ideo dicit glo.in.c.j.ne cle.vel mo.in ver.cōductores.ꝙ ſi clericus ſuccedit conductori pōt ſtare in illa conductione vſqꝫ ad p̄finitū tēpus. lꝫ clericus ꝓhibeaꝫ eſſe cōductor rerū ſecularium. fa.l.iij.ff. ad.l.fal.per quē textū dicit ibi Bar. ꝙ ſi ſtatutū diſponit ꝙ nobilis nō poſſit recipere ceſſionē cōtra popularem: ſi nobilis ſucceſſit in aliqua actiōe iure hereditario: nō ꝑ hoc icidit in ſtatutū idē Panor.in.d.c.j.fa.no.ꝑ Jo.and.in ſo.q. mercu. in.d.c. qđ alicui.§. ad ſe=

Bñficia plura an poſſit cū ſalute teneri.

Nota tu an poſſit ꝑmutare cū incapaci ⁊c.

Bñficiū vacās ꝑ ꝑmutationē nō facit turnū

tundū aūt.⁊ ꝙ ſepe qs habet aliquid ex pſona alterius: qḋ nō habet ex ſua xcix.di.c.ſi.ff.que res pigno.obli.poſ. l.ariſto.c.autoritate.de ꝯceſ.preb.i.vj.

a ¶ In eccleſijs. hoc dicit vſqꝫ ad §. ſtatuit. parochialibus eccleſijs ciuitatum et villarū inmuratarum graduati qualificati preferantur.

b ¶ Aūt. pro ſed.q.d. ſupra prouiſum eſt circa ꝑbendas ⁊ dignitates. tūc ꝓuidendū eſt circa eccleſias parochiales ciuitatū ⁊ villarū inuratarū. ⁊ voluerunt aliq̄ dicere ꝙ hmōi ecclie parochiales nō includunt ſub tertia pte bnficiorū debita graduatis. de qua.s. §.pr. cū hic ſpāliter circa eas ꝓuideatur. ar.l.doli clauſula.ff.de ꝟ.ob.l.ſancito.de penis.fa.qḋ no.Pan.in.c.ſecūdo reqris.ḋ ap. ꝙ ſi aliqua diſpoſitio contineat plures articulos ſi habeāt ſuas clauſulas ⁊ determinatōes clauſula vnius nō extēdit ad aliū.fa.c.cuꝫ dilecti.de dona.l.ſi qs legata.ff.de cōdi.⁊ de.fa.ꝙ ꝑbenda theologalis non cadit ſub illa tertia pte: qꝛ eſt affecta theologo.s.§.ſequuntur. ⁊ ex quo collatores grauantur in hoc ꝙ tenentur illas eccleſias conferre graduatis debent releuari in hoc ꝙ non cadāt ſub gradu ⁊ nominatione ad tertiā partē ar.s.eo.§.j.in fi. contrarium ptꝫ.j.eo. §.Item placuit. et ita practicatur ꝙ omnes parochiales ecclie ciuitatum aut alie cadunt in turno graduatorū ⁊ nominatorum.

c ¶ Parochialib⁹. actu ⁊ de facto non habitu tm̄. Nā ſi parochiani alicui⁹ ecclie ſunt mortui vel receſſerūt de loco talis eccla non ꝯcluderet: vt credo in diſpōne huius.§. ⁊ qꝛ deficiētibus perſonis deſinit eſſe parochialis actu ſicut deficientibus perſonis collegij deſinit eſſe collegium.no.in.l.ſicut.ff. quod cuiuſqꝫ vni. ⁊ qꝛ ratio huius diſpoſitionis eſt ob inſtruendum populum qui ſolet eſſe maior in ciuitatib⁹ ⁊ villis muratis. ideo debent eis pfici viri ſciētia perornati: qui poſſint eos edificare: ⁊ tales pſumuntur eſſe hmōi

¶ In ecclijs[a] aūt[b] ꝑochialib⁹[c] q̄ in

qualificati: de quibus in textu. vbi ergo nō eſt pplꝰ q̄ inſtruat periculū alaꝝ ⁊ rō diſpōnis ceſſat. ad hoc.c. ſtatutū. §.j.de reſcri.in.vj.cū ibi no.cle. in pleriſqꝫ.de elec. vbi nō eſt incōueniens ꝙ ecclia cathedralis carēs clero ⁊ populo nō habeat epm. detur fa.no.p Hoſt. et ſequaces in.c.de multa.de pbē. Jo. an.i c.lꝫ canō.de ele.i.vj. Arch.in.c.ſi aplica.de pb.eo.li. ſꝫ q̄ dicūt illa iura nō hre locū in eccla parochiali habitu non actu. idē Pau. ⁊ Imo.in cle.j.de of. vi. Fred.ꝯſ.cxxx.lꝫ Inno. ⁊ multi alij voluerūt dicere ꝯriū. vt no.in.d.c. ḋ multa.in.d.c. licet canon. ꝓ quibus poſſet induci.d.clem.in pleriſqꝫ. qꝛ ibi ecclia non deſinit eſſe cathedralis: lꝫ careat clero ⁊ pplo. Et dicit ibi Bertrā.ꝙ ſi parochiani receſſerūt aīo nō redeūdi deſiuit eſſe ecclia parochialis: aut nō diſceſſerūt eo aīo: ⁊ tūc ſec⁹. qḋ reprobat Jo.de li. qꝛ nō dꝫ pēdere a volūtate ppli ⁊ cleri facere eccliam deſinere eſſe parochialē. vij.q.j. mutatiōes. de reli.do.c.j.ſed ob. qꝛ idem videt indicandū de eo qḋ eſt in actu ⁊ de eo qḋ eſt in habitu. ar.eoꝝ que habentur in c.nō ſolū.de app.in.vj. vbi idem indicatur ſi aliquid attētatur poſt appellationem ſeu infra tēpus quo pōt qs appellare.l.labeo.ff.de ſtatu li. vbi ſatis dꝛ verificari verbū nocere ſi aptū natū ſit ad nocendū facit qḋ habet in l.foramen.ff.de ſer.vr.pre. vbi ſeruit⁹ ſatis dꝛ hre cām continuā q̄ apta nata eſt ꝯtinuari ad recipiendū ipaꝫ ſeruitutē. Itē tenēdo primā opinionem poſſet ſeq̄ incōueniēs ſi forte aliqs nō graduat⁹ obtineret in ciuitate vel villa inurata eccliam parochialem habitu tm̄: ⁊ deinū tractu tpis poſtea efficeretur parochial actu: qḋ etiā ſine noua autoritate ſuperioris poſſet attingere ꝑ reditū parochianoꝝ. not. Jo.an.i.d.c. licet canon. Bal.in.l.cūctos pplos.C. de ſum.tri. nā iſto caſu nō graduatus haberet eccleſiam parochialē actu in ciuitate aut villa murata contra iſtū tex. dic ꝙ ratiōe legis expreſſa vel pre-

Ecclie parochiales villarum inuratarum virilit erat;

ecclia parochial qn definit eſſe parochialis.

citatib⁹ᵃ aut villᵇ murat;ᶜ exiſtūtᵈ

ſumpta durante hn̄t locū iura in ꝫtiū alt.ſ; vbi rō legis ceſſat vt in caſu iſto nequaqꝫ. Ad icōuenieñs.alt. nō repu to illud icōuenieñs. nā leges adaptā de ſunt ad ea q̄ ſepi⁹ accidunt.l. nā ad ea.ff. de legi. ⁊ ini- tiū eſt ſpectandū.c. dudū.cū ibi not. de ele.nec dꝫ factū le- gitime retractari.lꝫ caſus poſtea eue- niat a quo nō potuit inchoari.ff.de re gu.iur.l.in ambiguis.c.factū.ꝺ re.iu. l.vj. Sꝫ nūqd appellatiōe eccl'ie paro- chialis ꝭ veniet eccl'ia collegiata etiā parochialis.nō.ar.d.c.lꝫ iūcto.c.ſtatu tū.de elec.l.vj.q; ſicut ptꝫ i.c.cū i cūct; de elec.iſta ſunt diuerſa nō ſinonima. iō qꝺ ſtatutū eſt ꝺ vno aliud nō cōtin git.ꝺ p̄ui.ſane.itē notando minus nō ꝯprehēdit maius ſiue digni⁹.ꝺ reſcri. ſedes.cle.nō pōt.de ꝑcu.nam talis ec cleſia nō dꝫ ſimpliciter appellari eccle ſia parochialis:ſꝫ dignitas.c. extirpā de.§.q̄ vero.ꝺ preb.c.ſup.eo.ti.in.vj.p q̄ iura nō haberet locū iſte tex.vbi ec- cleſia parochialis eſt acceſſoria ⁊ an- nexa p̄bēde vel dignitati.qꝺ in ſi.not. Jo.an.in.d.c.lꝫ.de vicarijs tn̄ perpe- tuis eccl'iarū parochialiū idem iudi- ciū eſt habendū ſicut de eccleſijs par- rochialibus.vt cle.j.de offi.vica.

Eccleſia parochialis et collegiata ſūt diuerſe.

a ¶ Ciuitatibus.in quibus ſolis ſta- tuēdi ſunt ep̄i.lxxx.di.ep̄i.c.j de p̄uil. nō videt̄ tn̄ de ſubſtantia ciuitatis ꝙ habeat ſedē ep̄alē adeo ꝙ alias nō di cat̄ ciuitas.no.Bar.in.l.j.C.de metro po.li.xj.Panoꝛ.in.c j.de offi.oꝛd.facit xvj.q.j.⁊ ep̄is.cū ibi no.gl.in.d.c. ep̄i.⁊ d.c.j.de p̄ui.doct.in.c.ſi ciuitas.ꝺ ſen. excō.in.vj.Bal.dicit ꝫ.in.l.reſcripta. C.de p̄ci.impe.offe.alle.xvj.q.j.p̄reci- pimus.Et in ciuitatibus aut locis in ſignibus agitande ſunt cauſe cōmiſſe a ſede ap'lica.c.ſtatutū.de reſcrip.l.vj. ⁊ leges ⁊ artes docende in ꝑ.ff.de ma giſtra.c.j.de cleri.non reſi.tue ⁊ i alijs ſunt priuilegiate.de quibus no.in ru. C.de iu.reipublice lib.xj.⁊ per legiſ.in l.fi.C.de ſacroſan.eccle.

Ep̄i in ſolis ciuitatib⁹ ſūt ponēdi.

b ¶ Uillis.villa pꝛopꝛie eſt loc⁹ rura- lis edificia.ſ.collecta ſine mur; vt val- le que ville appellant̄ vici nullāqꝫ ha- bēt iuriſditionē de iure cōi ſꝫ ſubſunt alicui ciuitati.C.de epi.⁊ cle.l.nulli.§. fi.de nat.li.l.ſi q̄s.ff.ad muni.l. q̄ ex vi co:ſꝫ caſtrū dicit̄ q̄ſi caſa alta ſeu fort; ⁊ ē munitū muris ſeu valle.l.q̄cūqꝫ.C. de fun.limi. li.xj.ff. ad.l.iul. maie.l.iij. ⁊ iſta de iure cōi non conſueuerūt ha bere aliquā iuriſditionē: ſꝫ ſunt ſicut vici.C.de teſta.l.fi.ciuitates ꝟo ꝓpꝛie appellant̄ que habēt ep̄m vt dictū eſt. de quo Bar.in extra.qm̄. col.xj.i.l.j.§. ſiue aūt.ff.de no.ope.nū.Jo.mo. ⁊ alij doc.in.c.ſi ciuitas.de ſen.ex.in.vj. Ar chi.in.c.ſtatutū.de reſcri.e.li.aliq̄ñ ac cipitur villa ꝓ ciuitate.de cenſi.vene- rabili.de eccl'.edi.ad audientiam. ali quādo pꝛo loco ꝓp'loſo murato: vt hic aliq̄ñ aliter: vt nota.inſti. de re.di. cir ca pꝛinc.in ꝟ.villis.in francia aūt ap- pellamus ciuitatem villā:rus aūt vil- lagiū. de iſtis verbis habes in.l.ij.C. de offi.pꝛefe.p̄to.af.§.interea.j. de in- ter.in.non po.c.j.cum ſi.

Uilla caſtrū ⁊ ciuitas q̄liť differūt.

c ¶ Murat;.muri vno mō dicunt̄ pa- rietes facti de lapidib⁹ cū cemēto.ff.ꝺ ꝟb.ſi.l. parietes.alio mō dicūt̄ parie- tes circūdates ꝓ defenſione ⁊ tuitiōe. ⁊ iſtoꝝ quidā ſunt p̄uati quidā publi ci priuati ſunt q̄ a priuato in loco ſuo circūquaqꝫ facti ſunt.licitū eſt eīm fun dos ſuos vel loca ſua murali ambitu vallare.C.de edif.priui.l.p ꝓuincias. dūtamē nō fiat ad emulationē alteri⁹ nec inde materia ſeditiōis veriſimili- ter timeatur.ff.de ope.pu.l.opus no- uum.nec fiat i limine iperij vel regni. q; hoc nō lꝫ:niſi illi cui p̄nceps vel an tiquitas dedit.C.de fun.limi.l.ij.li.xj. no.geſ.in extrau.a.execrabilis.Henri. in.c.piſanis.de reſti.ſpo.publici muri ſunt alicui⁹ ciuitatis caſtri vel ville.il li dicunt̄ ſancti ⁊ in nulli⁹ bonis ſunt. inſti.de re.diui.§.ſancte.ff.eo.tit.l.j.et ſunt cōſtituti in auxilio habitātibus. ff.de ver.ſig.l.pupill⁹.§.opidum.nec illos lꝫ trāſcendere vel violare ſub pe na capitis.ff.de re.diui.l.fina.

d ¶ Exiſtunt.ideo in eccleſijs paro-

chialibus que ſunt in ſuburbijs non habet locū hec diſpoſitio: cum etiam ciuitas muroꝛuz ambitu terminetur regulariter ⁊ ex ꝓpꝛio ſignificato vocabuli cōpꝛehenditur ſolum quod eſt intra menia.c. ſi ciuitas. de ſen. excō. in.vj.c.vbi periculū. de elec.eo.li.pꝛeſertim in materia ſtricta: vt eſt iſta cū ſit in pꝛeiudiciū libertatis oꝛdinarioꝛum: ⁊ in materia ſtricta debemus capere verba ſm̄ pꝛopꝛiū ⁊ ſtrictū ſignificatum verboꝛū.c.ſtatutū. de elec. in vj.ff.de lega.iij.l.non aliter. de exerci.l.j.§.in re.inſti.qui teſta.tu.da. poſ.in fi. item ſpeciale eſt in caſu.d.c. ſi ciuitas. vt cōpꝛehendantur ſuburbia ne pꝛopter fraudē interdictū violaretur. no.Panoꝛ.in.c.radulphus.de reſcrip. in.c.fi.de pꝛeben. Sed quid ſi eccleſia parochialis ſita eſt in ſuburbijs. ſed omnes ei⁹ parochiani vel maioꝛ pars eoꝛum moꝛatur intra ciuitatem: vt eſt in eccl'ia beati Laurētij extra muros Pariſieñ. an talis eccl'ia includatur in hac diſpoſitione. Credo ꝙ ſic. ⁊ de hoc interuenit arreſtū parlamēti. cum ratio ꝑſumpta huius diſpoſitionis militet. nam vt ſupꝛa dictū eſt in fauoꝛem parochianoꝛū qui moꝛātur in ciuitatibus: aut villis muratis fuit facta vt habeant peritos qui eos doceant qui ꝑſumuntur ibi eſſe in maioꝛi numero ⁊ intellectu capacioꝛes ꝙ̄ habitantes in rure.l. ſcire opoꝛtet.ff. de excu.tu.c. ſtatutū.de reſcrip.in.vj.§.j.l.j.cum ibi no.C.de ſtu.li.vr.ro.lib.xj. Bar.in.l.ſi ab hoſtibus.§.ſi vir.ff.ſo.ma.eadē aūt ratio ſimilia iura expoſtulat.c. inter ceteras. cum ſi.de reſcrip. Itē vbi eſt eadē ratio ap.ciuitatis veniunt ſuburbia.l.j.§.cum vrbē.ff.de offi.pꝛefe.vr.l. qui in cōtinētibus.l.pupillus.§.incola.ff.de verb.ſigni.l.nam ꝙ.§.ſi ita. de pe.leg.no.in.d.c.ſtatutum.fa.qđ not. Io.and.in no.in.d.c.ſi ciuitas.ꝙ parochiani eccleſiarū ciuitatis licet longe extra muros extēdatur parochia: poterunt cōueniri appellatione ciuitatenſium. alleg. de deci. ad apoſtolice. ad hoc de ro.deci.cccccxlix. Sed pone ꝙ villa a pꝛincipio fuit murata: fuerunt aūt muri deſtructi radicitus. an Villa in ea adhuc duret diſpoſitio. Non ſi an di- muri fuerūt deſtructi auctoꝛitate ſuperioꝛis poteſtatem habētis pꝛopter mura catur delictū inhabitantiū.fa.no.per glo.et ta mu Inno.in.c. abbate. de verb.ſig. ſpe.ti.ris de de acto. ab vni.§.j.qꝛ deſtructa re: ola ſtru- pꝛiuilegia eius videntur eſſe ſublata. ctiaf fa. l. ſi vſuſfructus. ff. quibus modis vſuſfructus amit.de cōſe.di.j.placuit. xvj.q.vij.⁊ hec dicimus.c. cum ex iniūcto.de no.ope.nūtia. Henri.in rub.de pꝛiuile.niſi poſtea reedificētur auctoritate ſuperioꝛis. tunc eadem pꝛiuilegia recuꝑabit.no. Inno.in.d.c. abbate. Henri.in.d.c.cum ex iniūcto.arg.c. quia diligētia.de elec.cum ibi no. per Panoꝛ.qđ no.in.l.ex his.et.l.ſeq.ff. de lega. ꝙ ſi ſine ſuꝑioꝛis auctoꝛitate reedificentur nō recuperaret: quia actio ſemel extincta nō reuiuiſcit. de conſe. diſt.iiij.q̄ris.ff.de ſo qui res.§.aream. no. Panoꝛ.in.d.c.abbate. Utrum autē indiſtincte municeps ſiue popul⁹ alicuius ville vel ciuitatis poſſit reficere muros publicos ſine auctoꝛitate pꝛincipis? no.in.l.ſacra.§. muros.ff. de rerum diui.inſtitu.e.§.ſancte.ff. de ope. publi.l. opus nouū.l. de operibus.C. eo.ti.l.omnes ꝓuinciarū. in.l.iij.C. de diuer.pꝛe.vr.lib.xj. Pe.Ia.ti. de foſſa. et ti.de refec.mu. Sed vbi ex facto alicuius tyrāni: vel ab hoſtibus villa vel ciuitas ſeu muri earū deſtruerentur: non perdit pꝛiuilegia et haberet locū hec diſpoſitio. arg.vij.q.j. paſtoꝛalis. xix.q.iij.qui ſemel.xxxiiij.q.ij. cum per bellicā.j. de pa.po.c.j.ver. excepto. cū ibi no.facit no.per Inno. ⁊ alios in.d. c.cum ex iniūcto Inno.in.c. grauē. de ſen.excō. Io.and.in c.ſtatutū. de elec. lib.vj.in.c.pꝛiuilegium.de reg.iur.eo. lib. Bal.in.l.imperialis.de pa.cōſtan. Bar. in extra. qm̄.colla.xj. vbi dicit ꝙ ciuitas que cōtra regem occupatur a tyranno vel hoſte regni nō dicitur rebellis. ⁊ ſi recuperatur debet redire in pꝛiſtinā libertatē. C. de offi. pꝛefe.pꝛe. aff.l.j.in pꝛin. Lau.⁊ domi.in.c deliberatione.ad fi.de offi.lega.in.vj. vbi dicunt legatū non poſſe cōferre eccleſiā

Muri deſtructi an poſſint ſine ꝑn cipe refici?

legiatā habitu tn̄:niſi auctoritate ſupioris effecta fuiſſet nō collegiata.
a ¶Perſone.i.clerici.hec dictio pſona ponit̄ p quocūq; miniſtro eccleſie.in clemē.j.in pnci.de eta.ꝛ quali.ſʒ in anglia rectores eccleſiarum vocātur perſone.de ap.pſonas de reſcrip.ex parte no.Archidi.in.c.j.de coſne.in.vj.

Perſona q̄ litera ac cipit.

b ¶Supra.§.prox.
c ¶Qualificate.puta magiſtri aut doctores vel licētiati in theologia in iure vel medicina/aut magiſtri ſeu licēciati in artib⁹:vł baccalarij in theologia aut i iure q̄ ſtuduerit in vniuerſitate priuilegiata p tps reqſitū.ſ.§.pr.
d ¶Ad min⁹.ampliatiue ponit̄ quo ad theologos ꝛ iuriſtas:vt ſequit̄.de qualificatis in medicina nichil dicit̄:io ſtemus.§.ſ.pri.Ex quo ſequitur ꝙ baccalarij in medicina nō ſunt capaces eccleſiarum parochialiū.de quibus hic ſicut nec nominationū vel tertie patris beneficiorū debite graduatis:vt no.in.d.§.
e ¶Qui.ſi ſit que in feminco genere ralatiue ponitur ad dictionē qualificate:vt ſit ſenſus ꝙ inſtituant̄ pſone qualificate:q.vt.ſ. ad min⁹ que p tres annos in theologia vel in altero iuriū ꝛc.ſtudentes fuerint ꝛ huiuſmodi gradū.ꝛc.ꝛ ſm hūc intellectū nō erūt capaces eccleſiarum.parochialiū ciuitatum aut villarum muratarum: niſi ſint graduati.Alij textus habent qui in maſculino genere.ꝛ tunc abſolute ponitur et eſt ſenſus ꝙ in predictis parochalibus eccleſijs inſtituātur perſone.vt.ſ. qualificate id eſt graduate.ad min⁹ſupple inſtituātur tales qui p tres annos in theologia aut in iure.ꝛc.ꝛ ex hoc voluerunt quidam dicere non eſſe de neceſſitate ꝙ promouendus ad dictam parochialem eccleſiam ſit graduatus.ſed ſufficere ꝙ ſtuduerit in vniuerſitate priuilegiata p tres annos in theologia vel in altero iuriū.propter ver.ad min⁹

inſtituātur perſone^a: ſic vt ſupra^b qualificate^c aut ad min⁹^d qui^e per tres annos in theologia vel altero iurium ſeu magiſtri^f in artibus qui in aliqua vniuerſitate priuile

qꝺ ampliat.ꝛ dicūt verba que ſequūtur.ſ.ꝛ huiuſmodi gradū eē referēda ad magiſtros in artib⁹:ꝛ ferūt ſic fuiſſe obtētū p cura fancte in arine cōtra magiſtrū Jo.Reſtonrnean. ſed pfecto iſte intellect⁹ nō cōgruit litere que requirit duo copulatiue ſcilʒ ꝙ p tres annos i theologia vel in altero iuriuʒ ſtudētes fuerint et hmōi gradum adepti nec dictio ad minus ampliat vltra gradū: ſed ad qualificationē tēporis ſtudij qꝺ requirebatur cū gradu:vt in.d.§.ꝛ.necnō.ibi ad min⁹ fecerint.fa.q; p.d.§.ſoli graduati ſunt capaces tertie partis bñficiorū debite graduatis ſiue prebēdarū ſiue aliorū.ergo ēt ſoli⁹ erūt capaces dictarū eccleſiarū patrochialiū cū maior idoneitas debeat reqri in pmouendis ad eas q̄ ad prebendas.
f ¶Magiſtri.ex hoc videt̄ ꝙ licētiati in artibus nō ſint capaces hmōi eccleſiarū parochialiū:qꝺ placet qbuſdā ꝛ ꝙ hec dictio ſeu:venit correctiue ad precedētia quo ad qualificatos in artibus.pro quo vide no.ſ.§.pr.ver. ſeu.lʒ ſint capaces tertie partis debite graduatis.ſ.§.proxi.ver.magiſtris cōtra.credo per pnci.huius.§.vbi iubet inſtituere pſonas vt.ſ.qualificatas in quibus cōprehendit̄ licentiat⁹ in artibus.vt dictū eſt.ſ.et hec dictio ad minus opatur augmētū ergo nō poteſt opari correctionē.l.cū tale.§.ſi.ff.de cō.ꝛ demō.qꝺ faceret ſi dictum illorū eēt verū.vitāda eſt ēt correctio c.cū expediat.de elec.et lʒ hic de magiſtris tn̄ loqnt̄.tamē.ſ.in.ver.qualificate:tacite locutū eſt de licētiatis. ideo omiſſum in vno verbo ſupplendum eſt per aliud.l.ſi qs ſic ſtipulet̄. ff.ſolu.ma.et vbi in eadē diſpoſitione principiū ꝛ finis vident̄ ꝯtrariari ad ꝯcordiā reduci debēt ſi fieri pōt.de pe di.diſt.j.periculoſe.c.cum tn̄.de teſti. Bar.in.l.ij.§.creditū.ff.ſi cer.pe.in.l.labeo.de ſup.le.ꝛ finis trahēdus ē ad

Licentiati i artib⁹ ſint capaces noiationū

ciuiū.ff.de vi.tri.ꝛ ol.le.l.vl.xxxij.
.aplo.c.ſecūdo requiris. de ap.ꝑ
.in.l.talis ſcriptura.ff.de le.j.th.ꝓ
s fa.ꝙ illa dictio qualificate: non
gat ō q̄lificatis l artib⁹ cū poſtea
aliter ſit de il=
niſum ꝑ.l.ſan=
ff. de pe.l. doli
ula. cū ibi no:
ꝟ.ob. ꝛ ſpecia
lſpoſitio dero=
ñali.ff. de leg.
rrorem.§. feli=
io.de fun.inſtru.l. queſitum. ad
gl.ꝛ Bar.c.j.cum ibi not.de re=
regula generi.de reg. iur. in.vj.
huiuſmodi.i.doctoratum aut li=
um in theologia vel in iure vł in
cina vel in artibus aut baccala=
m in theologia vel in iure.
poterunt.vbi autez non poſſent
qualificati inueniri alij inſtituā
onei.tñ fa.j.§. pri.ꝟſ.ꝛ ſitr.l.ge=
iter.§.ſpurios.ff.de decu.vbi in
n legitimoꝝū ſpurij aſſumūtur
uriones.c.j.xxj q.j.vbi ꝑpter pe
clericoꝝū:beneficia vniūtur. vn
it Hoſti.in.c.graue.de preb.per
t.ibi cū poſſint viros idoneos.
efectū idoneoꝝ poſſunt aſſumi
ai ad bñficia:cū melius ſit locū
re ꝙ̄ vacuū relinquere. ſʒ lp̄e in
ſentit 2riū dicēs ꝙ ſi vn⁹ ſolus
t idoneus:illi ſoli ſunt ꝯferēda
beneficia ꝙ̄ indignis. quod li=
Paſ.vbi tāta eſſet ingnitas ꝙ
ſet ꝑulderi ſine pctō. aut alioꝝ
candalo.tunc em̄ cū nō poſſet
os inueniri nō curreret tempus
ferendū vel eligendum.no. Ar
di. bene nouit. Henr.in.c.licet.
neg.ꝓla.ſed ſi non ſit tanta in=
as.vt qꝛ patitur defectū in ſciē
eſt al's bonus clericus:tūc poſ
ri ſibi beneficia in ſubſidium.
ex.a contrario ſenſu.
atuit.primo ſtatuit ꝙ quolibʒ
ꝑe quadrageſime fiat ꝑ q̄lifica
ibitio nolm collatoꝛib⁹ aut pa
eł eoꝝ vicarijs.qd ſi nō fiat col
iter facta nō qualificato valet.

ſcdo collatio facta ꝯ̄ qualificatiōes ꝛ
ordinē caſſat ꝛ collatoꝛ punit. tertio
ſtatuit ꝙ bñficia regularia religioſis
idoneis ꝯferant:ꝛ ꝯferētes idignis pu
niāt. Scda ibi. Si aūt. Tertia: illi ꝟo.
¶ Statuit. alij tex=
tus habent. ꝛvt fa=
cilius inueniri poſ
ſint ſtatuit ꝛc.

giata ſtudētes fuerint: ꝛ huiuſmo
di[a] gradum adepti fuerint ſi tales
poterūt[b] inueniri. ¶ Statuit[c] autē
hec ſancta ſynodus ꝙ quolibʒ[d] an
no durāte tēpore[e] quadrageſime[f]

d ¶ Quolibet. pa=
tet ꝙ non ſufficit ſe
mel exhibuiſſe no=
men vel inſinuaſſe
noīationē:ſed quolibet anno reiterā= Nota
de ſunt inhibitioꝛ inſinuatio. Hec em̄ tiōes
dictio eſt diſtributiua.ff.de lega.ij.l.ſi q̄libet
pluribus.vbi Bar.de elec.quoꝝūdā. anno
l.vi.ibi.aut quoꝝūlibet mendicantiū. ſunt i=
ꝛ ibi ad p̄lationes q̄ſlibet.j.e.§.itē vo= ſinuā=
luit.ꝟ.ꝛ qꝛ.de ꝯcu.c.j.§.iubet.no.bar. de.
in.l.hoc articulo.ff.de here.inſti.Car.
flo.in.c.verū.de con.ap.ꝛ reiteratiua.
nā non dicit quolibet anno exhibuiſ=
ſe qui ſemel tm̄ exhibuit. Ad hoc.ff.de
an.le.l.in.ſingulos.l. cū in annos. qñ
di.le.ce.l.cū in annos.de dona. cauſa
moꝛ.l.ſenatus.§.fi.C.qñ di.le.ce.l.j.de
deꝟ.ob.l.eum q.§.qui ita. de iureiur.
ego ibi ſingulis annis.c.ſicut. de ac=
cu.cle.qꝛ ꝯtingit.§.illi.de re.domi.vſu
tñ habet ꝙ ſufficit ſemel inſinuaſſe.
e ¶ Tempore. multa licent vno,tpe q̄
alio non licent.ff.de ſic.l.furem.c.ſi ꝑ=
fodiens. de homi.ij.q.j. ſi peccauerit.
c.ij.ꝛ ſeq.c.nō opoꝛtet.xxxiij.q.iiij.c.ca
pellanus. de feri. cum ſi.
f ¶ Quadrageſime. triplex eſt q̄dra=
geſima.vt le.ꝛ no.xxij.q.v.c.j.ſed de cō
muni ꝛ vulgari intellige que eſt ante
paſcha.de qua.C.de feri.l.quadragin
ta.iiij.diſtin.quadrageſima.de conſe=
cra.diſt.v.quadrageſima.verba enim
ſm regularem interpretationem ſunt
intelligenda.l.labeo.ff.de ſuppel.le.c.
ex literis.de ſpōſa.ꝛ no.ꝙ tēpore qua=
drageſime dʒ fieri exhibitio nominuʒ
graduatoꝝū collatoꝛibus ꝛ patronis. Nota
idē de noiationib⁹ ꝙ debēt inſinuari tiōes
tempore quadrageſime per hunc tex. q̄ tpe
qd aliter practicatur: quia tempore conce
quadrageſime duntaxat cōceduntur dunt.

nolatiões ꝑ vniuerſitates:ſʒ quolibet tpe inſinuant.ⱥ ſic valet cõſuetudo q̄ eſt optima legũ iterpres.l.de ↄſuetudine.ff.de legi.c.cũ dilect⁹.de ↄſue.
a ℭOẽs.i.q̄libet. diſtributiue ponit̃ J.e.§.item viſum.J. di.omnes.ff.de ſta. ho.l.iij.vbi glo.c.q꞉ ꝓpter.de elect.c.qđ oẽs. de re.iu.in.vj. ꝓprie tñ cũ ꝓfertur in plurali attribuit ſimul ⱥ collectiue l.ſi plurib⁹.ff.đ le.ij.l.ita vulneratus. ad.l.aq̄l.ſed ſi i ſingulari.vt oẽs hõ fert lapideẽ.tũc eſt diſtributiuũ:vt q̄libet. l.moſchis.vbi glo.ⱥ Bar.ff.de iu.fiſci. Bar.in.l.hoc articulo.ff.de here.inſti.
b ℭHoc.demõſtrat.§.š.ꝓxi.ⱥ.§.inſuper.ſic non ſemꝑ demõſtrat ꝓximũ.l. ex hoc iure.ff.de iuſti.ⱥ iur.l.queſituʒ. §.j.ff.de ꝑca.de quo per Bart.in.l.j.ff. de no.ope.nũ.vñ no.ꝙ nõ ſolũ graduati q̄ volũt aſpirare ad tertiã ꝑtẽ habẽt exhibere ſua noĩa:ſʒ etiã q̄ volũt.i vim gradus cõſeq̄ parochiales eccľias ciuitatũ vel villarum muratarum.

oẽs[a] ⱥ ſinguli hoc[b] mõ q̄lificati de ipſa[c] dyoceſi[d] ⱥ alij[e] qui voluerint habeãt per ſe vel per procuratorẽ[f]

c ℭIpſa.abſolute ponitur.cum ſupra non fuerit ſermo de dyoceſi.
d ℭDyoceſi.icludit ciuitatem.ad hoc de tẽ.or.cũ null⁹.§.j.lib.vj.c.cũ ep̃s.de of.or.e.li.c.j.đre.p.iunc.gl.e.li.nec ob. c.radulph⁹.đ reſcrip.vbi ap. dyoceſis nõ venit ciuitas.q꞉ loquit̃ i reſcriptis ad lites que ſunt odioſa.hec autẽ diſpoſitio eſt fauorabilis collatorib⁹: vt nõ ligent̃ niſi certificati.iõ;cõprehẽdit ciuitatẽ.fa.no.ꝑ Pau.ⱥ flo.i cle.ne romani de elec.Jo .an.in.c.j.de of.or. moder.in.d.c.radulphus.in .c.ſi ciuitas.de ſen.excõ.in.vj.ⱥ vbi non cõprehẽderetur ſub hoc verbo dyoceſi cõtineretur ſub verbo alij:qđ ſequitur.
e ℭAlij.ar.ex or.litera ꝙ idigene dyoceſum ſunt preferendi aduenis ⱥ alienigenis in promotione beneficiorum ad hoc.š.in pro.§.quibus ad ple.ver. nam eccleſiarum cum ibi not.
f ℭProcuratorem.ſufficit gñalis ad oĩa negotia.q꞉ nullnʒ in hoc vertitur ꝑiudiciũ dño abſenti.ꝓ.hoc.l.ſi rẽ ſurreptã.ff.de.vſuca.c.petitio.de ꝓcura.

ⱥ ad ipetrandũ literas noĩationis nõ req̄rit̃ mandatũ dñi:cũ poſſint ꝓ alio ipetrari ſine mãdato.ſicut no.de literis ad bñficia.in.c.ad aures.in.c. nõnulli.de reſcri.ſed ad acceptandũ beneficiũ in vim gradus aut noĩatiõis ſpeciale mandatuʒ requiritur.vt in ſi. no.docto.in.c.accedens.de preb.ꝙ in iſtis bñficialib⁹ ⱥ alijs ſpũalib⁹ req̄rit̃ ſpãle mãdatũ.ar.l.ſi q̄s mihi bona.§. iuſſum.ff.de ac.her.c.fi.đ ꝓcu.l.vj.cle. nõ põt.e.ti.c.ꝓcurator.de elect.l.vj.tũ ꝓpter qualitatẽ rerũ.tum ꝓpter ꝑiudiciũ.de ro.deci.cccccxxxv.ideo ad acceptandũ bñficiũ:ad hoc ꝙ queratur abſenti oportet ſpeciale mãdatuʒ ad bñficia acceptãda ſiue certa,ſiue,icerta.ⱥ licet in eo nõ fuerit adiectũ de dignitate vel cura:ſufficiet tamẽ ad acceptãdũ dignitates ⱥ curata: q꞉ talis cõſtitutio ꝓcuratoris eſt fauorabilis. ⱥ late intelligẽda.ſm ea q̄ no. Inno.ⱥ Jo.an.in.c.ſedes.de reſcrip. Jo.an.in di.c.accedẽs.de ro.deci.ccccxxxvij.vbi dicunt ꝙ vicarius gñalis ad conferendum bñficia põt conferre dignitates. c.tua.de ꝓb.ſigni.c. dudũ.de pre.l.vj. cũ ibi no.ꝑ Pau.ⱥ domi.q꞉ ꝑ vicariatum nõ preiudicatur;tertio:ſed ipſi cõcedenti priuilegium.vnde contra euʒ lata fiat interpretatio.c.quia circa.de priuil.ſed videtur ꝙ ad acceptanduʒ ſufficiat generale mandatũ. per.d.l.ſi rem ſurreptam.iuncta glo.vbi per generalem procuratorẽ querit̃ dominiũ ⱥ poſſeſſio.de quo no.in.l.j.§.ꝑ procuratorẽ.ff.de acqui.poſ.vbi Bar.idẽ in l.qui mihi.ff.de dõa.dic ꝙ dicte leges procedunt in acquirendis rebus prophanis:ſed i beneficijs eccľiaſticis et ſpiritualibus:ſecus propter maius ꝑiudiciuʒ.no.Imol.in dicto.c.accedẽs. ideo ad acceptandum beneficium in vim noĩationis vel gradus:aut alias coniuncta perſona nõ ſufficit ad hoc ꝙ queratur coniunctio abſenti.no.doc.i c.ſi tibi abſenti.de ꝑ.l.vj.q꞉ ſanguinis cõiũctio nõ ſupplet ſpeciales defect⁹

Noĩa tiões ꝑ alio ſine mãdato ipetrari poſſũt

Indigene ſunt alienigenis ꝓferẽdi.

Bñficiũ acceptari poſſit ſine mãdato ſpeciali.

mãdati.l.pri.ff.de mino.l.iij.§.ſz et ſi forte.ff.iud.ſol.no.l.l.vero ꝓcuratori. ff.de ſolu.Panor.in.d.c.accedēs.Et lz ſit ꝯſili tutiū ſic ꝯſtituere procuratorē clicū ad acceptādū bñficiū ſi tñ cōſtituat laic° ſatis eſt: et poterit ad acceptare.ar.c.j.de benefi ꝓcur.in.vj.per no. ac ꝑ Jo.an.in regula qđ alicui.de re.iur. in.vj.l mercu.doct.

Laic° ꝯſtitui potest procuratorem acceptandum.

delega.Spe.ti.de ap.§.j.in p̄n.qđ no. in.c.eũ q̃.de reg.iur.li.vj.ꝯ canonico abſente q̃ citād° eſt: lz ſciuerit mortez eſi.no.l.c.cū inter vniuerſas.de elect. facit qđ no.l.c.fi.de emp .ꝛ vē.in.j.gl. Jo.an.in.c.ſi capitulo.de ꝯceſ.p̄bē.in vj.in no.vbi dicit ꝙ cū papa mādat ꝓuideri alicui de beneficio dato executore ad ꝓuidēdū iuxta formā illi° capitulli:ad ligādū man° collatoris nō ſufficit eius ſciētia:cū ad afficiendū bñficiū requirat factū:ſcz p̄ſentationis:vt ibi.idē Archid.in.c.ſi pluribus.de p̄bē. in.vj.lz ſentiat ꝯtra Cōpoſ.in.c.capl'z. de reſcrip.in glo.magna.verſ.Jtez qđ ſi litera quc.vnde qñqꝫ reqrit intimatio ad finē ſimplicis ſciētie:ꝛ tūc ꝓcedunt iura q̄ volūt certū ꝛ ſcientē non debere certiorari.l.j.ff.de act.emp.l fi. d.regula eum q.cū ſi.qñqꝫ vero requiritur intimatio ad aliū effectū ꝙ̄ propter ſimplicem ſcientiā habendā:vt h̄ tunc nō ſufficit ſcia:ſed requirit expſſa intimatio.vt in ꝯmis iurib°.no.Bartho.j.l.emptor.C.de euic.in.d.l.denūtiaſſe.Panor.in.d.c.cū iter vniuerſas. in.c.eccleſia veſtra.ij.de elec.

Canonicus abſēs citād° eſt licz mortē ſciuerit.

ſuum ſua nomina[a] exhibere[b] illis ad quos beneficiorum curatorum[c] collatio ſeu preſentatio[d] ſpectat[e].

in.d.c.accedēs.q: talis ꝓcurator l illo actu acceptationis ſe hꝫ vt nud° miniſter:ꝛ vt pica declarādo volūtatē dñi. ideo cēſet geſtū ab ipo ꝯſtituēte.ſa.qđ habet in.l.multū.C.ſi qs al.vel ſi.l.ꝛ li cet.ff.de ꝯceſ.p̄bē.ꝛ ꝙ lz habēs vxorez non poſſit pro ſe mrimoniū ꝯtrahere. C.de adul.l.cū q.tñ pōt ꝓ alio: vt procurator.d.c.fi.ꝯ ꝓcu.quod no.Pan.in cle.j.ꝯ renū.in cle.j.de ꝯceſ.p̄b.ꝙ renūtiatio bñficij pōt fieri ꝑ ꝓcuratorē laicū.ꝯ ro.deci.ccccxviij.ad hoc.l.vniuerſis.C.de pre.impe.of.vbi lz ſeruus nō poſſet ꝓ ſe impetrare:tñ ſi pro alio ipetret/valet.nec obſtat ꝙ laic° pro ſe nō poſſet acceptare bñficiū .c.maſſana.ꝯ elec.ergo nec ꝓ alio per dictā regulaz qđ alicui.quod ſolue per Jo.an .ibidē Pan.in.d.cle.j.ꝯ ꝯceſ.p̄bē.Hen.in.d.c. accedēs.honeſti° tñ eſt in talibus ꝯſtituere procuratorē clericū.ꝛ vide no.ꝑ Panor.in.c.decernimus.de iudi.

a ¶Noia.ꝛ cognomina vł equipolentem demōſtrationē taliter ꝙ cognoſcātur a collatoribus.ar.l.certuz.ff.ſi cer. pe.l.ſi in rem.in fi.ff.de rei ven.quod no.in c.ſignificante.de reſcript.

b ¶Exhibere.i.p̄ntare:vt legant ꝛ videāt.J.de paci.poſ.c.j.§.lis aūt.nec puto hoc caſu ſufficere ſciētiā collatoris patroni:cū ad afficiendū bñficium qualificato:ꝛ ad ligādū man° ordiarij requiratur ipſa exhibitio.ad hoc.ff.de nal.l.denunciaſſe.qđ no.in.c.non in te.gloſ.penul.in fi.que eſt additio. procura.de procuratore cōtra quez ſentētia eſt lata ꝙ tenetur appellare denunciare d̄ño abſenti etiā ſi dñs ſe eſſe condemnatuz.qđ no.in.c. ſentiā.§.j.in ver.oſtēderit.de offi.

c ¶Curatoꝝ.ſcz eccłiarū parochialiū ſ.§.pri.vł quorūcūqꝫ bñficioꝝ collatiuorū curam habentiū aīarum largior eſt eniz appellatio curati ꝙ̄ eccłie parochialis:ꝛ ꝙ dicatur habere curā animarū.tex.eſt in.c.dudum.ij.de elec.cū ibi no.ꝑ Inno.in extrauа.Jo.xxij.execrabilis.§.ꝙ̄tum autem.vbi geſ.moder.in.c.de multa.de preben.

d ¶Preſentatio.in patronis eccłiaſticis:itellige nō laicis cū bñficia p̄tronorū laicoꝝ nō cadāt ſub gradu vł nolatione.ar.j.e.§.itē voluit.ibi:aut patronis eccłiaſticis.ꝛ ibi eccłiaſtico p̄trono §.itē ꝙ ad dictas.in p̄n.ꝯ ana.§.item ꝙ dicta.ver.exceptis.no.ſ.l pro.§.quibus ad plenum.ver.patronorum.

Beneficia p̄tronorū laicorum nō cadant ſub nominatiōib°

e ¶Spectat.quid ſi collatio vel p̄ſentatio ſpectat ad duos:puta ad epm vł capitulū/an ſufficiat alteri exhibere noia vł inſinuare nominationē ita ꝙ

l

Noia tionez iſinua re alte ri ex duob⁹ q̄ hñt ꝯferre an ſuf ficiat.

vtriuſq₃ man⁹ ligẽtur. Sic ex quo eñ poteſtas vni adimitur ſine quo colla tio facta non valet: ⁊ alij ſtatim adimi tur. ſicut ſi vn⁹ ex plib⁹ arbitris vł iu dicib⁹ ipediat: alij nõ poſſunt ꝓcede re. ff. de arbi. l. ſi tres. ⁊ l. ſeq. c. vno de legatoꝝ. de offi. dele. ſa. ꝙ valet denũ tiatio fctã vni ex his q̄ domuz habent cõem. l. de pupillo. §. ſi pluriũ. ff. de no. oper. nũ. no. l. fi. Cõpoſ. l. c. capitulũ. de reſcri. i gloſ. magna. in. iiij. col. Jo. an. l. c. ſi caplo. in ṽ. factã. d̄ cõceſ. p̄bẽ. li. vj. ſa. ꝙ iterpellatio facta in vno reoꝝ de bẽdi nocet alteri. ff. d̄ duo. re. l. ex duo b⁹. l. fi. C. e. ti. hoc verũ qñ ad iſtos ſpe ctat collatio cõiter ⁊ ſimul ꝯferũt. ſec⁹ ſi inſolidũ ꝯferrẽt: q₂ ſi ſeparatiz fieret collatio vł p̄ſentatio ab eo cui nõ ẽ fa cta exhibitio noim aut iſinuatio noia tionis / illo cui eſſet fctã nõ reclamãte valeret ꝓcũ fctã collatio: q₂ nõ eſt adẽ pta illi collatori poteſtas alteri ꝯferẽ di: q₂ ex quo vn⁹ ſine altero põt ꝯferre alio nõ reclamante: oportet ꝙ vtriuſq₃ ipoꝝ fiat iſinuatio / ad hoc ꝙ vtriuſq₃ ipediat poteſtas cõferẽdi: facit qd̄ no. Jo. an. in cle. j. d̄ renũ. i ṽ. faciẽda. no. in ſi. La. ⁊ Domi. i. d. c. ſi caplo. la. ꝙ ex ſeparatis non fit illatio. C. de dona. in ter vi. ⁊ vxo. l. ſi marit⁹. ff. de calũ. l. fi. d̄ mino. l. papinian⁹ exuli. de offi. or. dile ct⁹. Quid ſi collator ſe latitet / vł inclu dit / vł ꝑ metũ / aut aliasipedit ne fiat ei exhibitio vł iſinuatio? ꝑinde eſt ac ſi ei fctã fuiſſet. ſicut pro citato habet qui ſe occultat vł ipedit ne poſſit cita ri: vt li. nõ ꝯte. c. qm̄ frequẽter. §. porro c. j. de ſo. cõpe. ad hoc. C. de his q̄ ꝑ me. tu. l. ij. c. fi. de ap. C. d̄ an. excep. l. vt ꝑfe ctius. xvj. q. iij. §. his aũt. qd̄ no. Cõpo. in. c. eã te. de reſcrip. in. d. c. caplĩn. i gl. magna. ṽ. Itẽ q̄d ſi velim. hoc tñ caſu faciẽda eſt exhibitio et inſinuatio ſm formã cle. cãm. de elec. ar. illi⁹ tex. in fi. vbi cauet ꝙ in alijs caſib⁹ in q̄bus re quiritur inſinuatio ſeruãda eſt. d. cle. ad hoc. j. d̄ pac. poſ. c. j. §. j. vbi aũt colla tio ſpectat ad capitulũ: ſ₃ canonici no lunt conuenire ⁊ qualiter ſit conuocã dum. dic vt not. Cõpoſ. in. d. c. eã te. in glo. ſed quid ſi canonici nollent gl. in l. nemo poteſt. ff. de iudi. Inno. i. c. gra uem. de ſent. excom. Bal. in. l. nam ita diuus. ff. de adop. Cõpo. in. d. c. capitu lum glo. magna. ver. Itẽ q̄d ſi. vbi col latio ſpectat ad capitulũ. glo. in. c. bo ne. de elect. Joã. an. in. d. c. ſi capitulo. Sed nũquid ſi collatio ſpectat ad ca nonicos nõ cõiunctim ſ₃ diuiſim ſuffi ciat inſinuare nomẽ ⁊ noiationẽ gñã liter et publice in caplo aduerte ꝙ ſi noiatio dirigitur capitulo ſimpliciter nõ adiecta clauſula cõiter vel diuiſim tũc extẽdit ad oĩa bñficia eiuſdẽ capi tuli / ſiue dent in cõi ꝑ ipm / ſiue in tur no ꝑ canonicos eiuſdẽ eccłie ſingula res vice ⁊ auctoritate capituli de con ſuetudine vł ſtatuto. ⁊ ſufficit inſinua re in capitulo gñaliter. cũ canonici ge rant vicẽ ipſius. ad hoc. d. c. ſi capitu lo. iũcto c. fi. d̄ p̄bẽ. §. j. li. vj. de ro. deci. cxix. ſ₃ nõ extẽditur noiatio ad bñficia ſpectãtia ad ipos canonicos rõne ſua rũ p̄bendarũ nõ vice capituli niſi cõti neatur in literis noiationis ad colla tionẽ capituli cõiter vł diuiſim vt. d. c. fi. §. ij. ꝑ quẽ textũ ibi rõne hmõi p̄bẽ darũ vł ꝙ ſi rõne archidiaconat⁹ / de canatus / vł alteri⁹ dignitatis aut offi cij in ipſa eccłia vł alibi ſpectet ad eos collatio etiã ſi noiatio cõtineat cõiter vł diuiſim dignitates illas vel officia nõ grauari. ꝑ no. per Joan. an. in. d. c. fi. q₂ rõne hmõi dignitatũ nõ ſunt d̄ ca pitulo: cũ ad ſolos canonicos ꝑtineat electio. iuxta no. ꝑ Inno. in. c. ij. de in ſti. Jo. an. ⁊ Pau. in cle. j. de elect. ⁊ ſi cubi reperiat ꝙ prelati habẽt vocẽ in caplo ꝓcedit ex iure ſp̄ali. no. B. d̄ elec. c. j. §. j. cũ ergo dirigit mãdatũ vł noia tio capitulo: cõiter vł diuiſim itelligit ꝓprie. ⁊ cõprẽhẽdit tm̃ canonicos ſine platis. no. Jo. de imol. ⁊ Domi. in. d. c. fi. ⁊ in iſto ſecundo caſu nõ ſufficiet fa cta inſinuatio publice in capitulo: ſed ſingulariter eſt facienda inſinuatio p̄ dictis canonicis: ad hoc ꝙ ligent quo ad bñficia q̄ ad collationẽ coꝝ ſingula rẽ nõ vice capituli ſpectant: q₂ vbi ꝑſo na ſingularis eſt itimãda: ſi inueniat perſonaliter d₃ intimari: alioquin ad domũ vł eccłiaz: de do. ⁊ ꝯtu. cauſam.

Inſi nua tio q̃li ter fiet ſi colla tor la titet.

lec.c.j.§.facta.in prin. cũ ibi no. cãm.cũ ſi. ꝛ hoc ſcdo caſu cano- ſent ant vel cõferũt:vt ſinguli in nõ vice capl'i.ſed in primo caſu deo iſto caſu ſufficit iſinuationẽ n capl'o q: in tationib⁹ vnt ati faciendis it ꝙ in loco cõ coram maiori ibidẽ congre publice ppo- .ar.c.j.de po- a.xvj.diſt. qδ s.Hoc vult in poſ.in.d.§.itẽ ſi.vbi collatio fficeret ſingu r ſingulis ca- is inſinuare. .de re.di.l.in- §.vniuerſitatis.xij.q.ij.§.ꝗ ma- ttitur.per not. p eũdem Cõpoſ. io. in.d.c.eam te.Archi.in.d. c.ſi ulo.Quid ſi nolatio dirigaꝛ deca apl'o cõiter vel diuiſim:an poſſit tari bñficiũ ſpectans ad ſingulis nonicos?nõ: q: nolatio eſt ſtri- ris/ꝛ ſtricte interpretanda.ar.c. .de pben.in.vj.ꝛ ſatis põt ſortiri ũ in bñficijs prinẽtib⁹ ad capl'm pertinẽtibus ad decanũ.ſec⁹ eſſet iberet ad collationẽ dũtaxat ca i cõiter vel diuiſim. Et ita intelli us eſt tex.d.c.ſi.de pben.in.vj.vt i dñi de rot.deci.xxj. niſi aliud di olatio.ideo litere noiationũ ſolẽt i decano ꝛ capl'o:ſingulisq; cano ꝛ pſonis eccl'ie ꝛc. Unde ſub illa one pſonis venĩet dignitates in ccl'ia:q: prius facta eſt mentio de no qui eſt caput capl'i. quare ſub o generali qδ ſequiꝛ cõprehendũ lie dignitates minores in eadẽ ſſa.iuxta no.in.c.ſedes. de reſcri. emen.non poteſt. de procura. Uicarijs.quos epi loco ſui tenen onſtituere ſiue officiales ghales .vij.in nona.ix.q.iij. cum ſimus. x.diſt.quia in quibuſdam.c.quo- .de offi.ordi.vbi Panormi.

ſeu eorum vicarijs[a]:quod ſi nõ fe- cerint collatio ſeu preſentatio vel diſpoſitio aliter ꝙ vt premittitur facta non propter hoc irrita cen- ſeatur. Et ſimiliter in collatiõe ter tie[b] partis. prebendarum[c] ſupe- rius memoratarum intelligatur ſi tot graduati ſeu qualificati mo do premiſſo poterunt inueniri: teneãturq; vt premittitur ipſi gra duati et qualificati ſua nomina tempore predicto[c] ipſis ad quos beneficiorum diſpoſitio[f] ſpectat[g]

b ❡Tertie. in qua nõ ↄcludit pbẽda theologalis.ideo nõ aſtringit theolo- gus ad eã anhelans prius exhibere ſuũ nomẽ collatori:cũ nõ caueatur.

c ❡Prebendarũ.cũ iſte.§. tñ loquaꝛ in canonia ꝛ preben dis videtur ꝙ in eis dũtaxat habeat lo- cũ:ſ; dic idẽ in alijs bñficijs cadẽtibus ſub gradu et noia- tiõe paritate ratio- nis. ꝛ ſatis innuitur j.ver.ſi autem.

d ❡Superius.§. inſuper.

e ❡Predicto. ſcil; quadrageſime.

f ❡Diſpoſitio. li- bera. ſ. collatio vel pſentatio. nõ enĩ te nerẽtur exhibere inſtituẽti ad pſenta- tionẽ alterius.ꝗ h; neceſſe preſentatũ inſtituere.xvj.q.vij.decernimus.

g ❡Spectat.iure cõi vel ſpãli;er con ſuetudine vel ſtatuto. Sed nunqd ſi facta eſt exhibitio nolm vel iſinuatio nolationis epõ ſit iterũ faciẽda ei⁹ ſuc ceſſori.ar.ꝙ nõ.c.veritatis. de iureiu. vbi iuramentũ fideli tatis pſtitũ pla- to trãſit ad ſucceſſorẽ.not.in.c.ne dei. de ſimo.ꝛ delegatio.c.qm abbas.δ of. dele.q: dignitas nõ moriꝛ.c.ſi gratioſe:de reſcri.in.vj. Jtẽ diſpoſitio iſta h; decretũ irritãs.j.℣.ſi aũt.ȝ.e.§.j.℣. ꝙ ſi qs.qδ ligat ignorãtẽ.c.ↄdudũ.de pb. li.vj.S; ↄtũ facit ꝙ tales iſinuatiões fiunt/ ne collatores poſſint allegare ignorãtiã.p hoc cle.cãm.§.verũ.δ ele. ſucceſſor aũt iuſtã cãm h; ignorãtie.l. j.in fi.l.ij.ff.de po.cap.ꝗ in ius. de reg. iu.l.vj.cũ ſi. nec eſt iputãdũ ſucceſſori ſi nõ diuinauerit iſinuationẽ factam ſuo pdeceſſori.c.j.vt eccle.bñ.ꝛ hoc eſt equi⁹ tuti⁹ iſinuaꝛ ſucceſſori.ſa.c.au dita.i ſi.de reſt.ſpo.qδ no.ſpe.ti.de le. §.nũc tractem⁹.℣. qd ſi ali⁹. Nec ob. decretũ irritãs; q: hic nõ ligat niſi cũ exhibitiõe ꝛ inſinuatiõe que nõ ligat ignorãtẽ.ſicut legiꝛ de ihibitiõe execu toris ꝙ nõ ligat ignorãtẽ,collatorẽ. c.

Nola tio iſi- nuata epõ/ an ſit iſinuãda ite rũ ſuc ceſſori

ſi ſoli.cū ibi no.p Arch.de ꝯceſ.p̄bē.li.
vj.ad hoc.l.ſi.ff.de de.ab oꝛ.fa.c.vt alia
rū.de ꝯſti.in.vj.vñ voluit hoc decretū
ꝙ quolꝫ āno fieret exhibitio,nolm col
latoꝛibusvt nō poſſent aliquā preten
dere ignorātiā:ſi tñ
ſucceſſoꝛ fuiſſet pre
ſens qñ inſinuatio
noīatiōnis fuit fcā
ſuo p̄deceſſoꝛi foꝛte
ligaret eū.ar.c.cuꝫ

ſeu eoꝝ vicariis [a] exhibere p ſe vł p
ꝓcuratoꝛē: qꝺ ſi nō fecerint colla-
tio ſeu p̄ſentatio vel diſpō aliter [b]

in tua.qui.ma.accu.poſ.c.eū te.de re-
ſcrip.qꝺ no.Cōpoſt.in.c.capłm.de re
ſcrip.in gl.mag.℣.itē qđ ſi ad ſolū.ſed
d.c.eā te.videł ꝯtra p̄dicta vbi ep̄s de
nouo creatus teneł adimplere māda
tū directū.caplo ſe.va.vt gerēt. vices
ep̄i.qꝺ intelligūt Inno. ⁊ Panoꝛ. ſiue
ep̄s erat tūc,de caplo ſiue nō. ⁊ ſentit
glo.in.d.c.dudū.xviij.q.ij. ꝙ ſucceſſoꝛ
teneł exequi preceptū vel mandatū fa
ctū p̄deceſſoꝛi ſub noīe dignitatis. ad
hoc.c.j.de ſo.cū ibi no gl.in.c. ſi ſtis. de
reſcrip.Inno.in.d.c.qm̄ abbas. ſꝫ hoc
non obſtat.qꝛ bene verū eſt ꝙ noīatio
directa ep̄o ſub noīe dignitatis nō ex
pirat p mortē ep̄i nec alterał p mortē
ei'.xij.q.ij.liberti.⁊ tranſit ad ſucceſſo
rē vt in cōtra.tñ exhibitio ſiue iſinua-
tio eiuſdē q̄ fuerat facta p̄deceſſoꝛis p
ſone cū ſit perſonalis nō realis extin-
guitur p mortē ꝑſone.ſicut cū diſpoſi
tio eſt perſonalis extingui{ł} moꝛtua p
ſona.c.priuilegiū.de reg. iur.in. vj.cū
ibi no.c.aduerſus.iūcta gl.de imu. ec.
vbi excōicatio lata cōtra ep̄m noīe di-
gnitatis expreſſo nō trāſit in ſucceſſo
rem q̄ nō reperił contumax vel delin-
quēs.ideo ſi excōicał vicari' ep̄i nō trā
ſit in ſucceſſorē.c.j.de offi.vica.in.vj.⁊
dicit glo.in.c.ij.de teſt.in.vj. ꝙ officiū
exequēdi teſtamentū nō trāſit ad ſuc
ceſſorem executoꝛis.etiā ſi noīe digni
tatis expreſſo fuerat cōſtitutus execu
toꝛ.quia diſpoſitio illa fuit ꝑſonalis:
vt ibi not. tamen ꝓ prima parte ſerūt
arreſtum in parlamēto interueniſſe.

Excōicatio nō trāſit in ſucceſſorem

a ¶ Vicariis. aut gñalibus aut ſpāli
bus ad hunc actū:licet ep̄s non poſſit
cōmittere in gñe collationē bñficioꝝ
vacaturoꝝ vicario ꝑticulari: niſi ſuo
officiali vel vicario gñali.ar.c. delibe-
ratione.§.ꝓhibem'.de offi. leg.in. vj.
vbi gl.de ro.deci.cclxxxviij.⁊.cccxxvij.
no.in.c.ſtatutū.de p̄bē.eo.lib.Pañ.in
c.ꝯſtitutus.de ꝯceſ.p̄ben.vbi glo.vide
tur aliter ſentire:ꝙ
lꝫ ep̄s non poſſit in
ſpecie delegare ptā
tem ꝯferendi certū
beneficiū vacaturū
quia poſſet fieri in
fraudē concilij nulla .de conceſ.p̄ben.
vt habeł in.d.c.conſtitutus. ⁊ in.c. ſi.
eo.ti.pōt tamen in genere etiā nō vi-
cario generali.qꝺ ſentit ibidem Hen.
ſentit Io.an.in no.in.d.§.ꝓhibemus.
vbi dicit aliud eſſe in epiſcopo q̄ȝ in le
gato.ſentiūt de ro.in aliqb' libris de-
ci.xxiij.ccxxxix.quia iuriſdictio oꝛdina
rij eſt lata ⁊ fauoꝛabilis.ideo ampliā-
da ad omnia que nō videntur ꝓhibi-
ta.facit.c.cū veniſſent:de inſti.vbi ptꝫ
ꝙ valet conceſſio huiuſmodi poteſta-
tis facta archidiacono etiā perſonali
ter.ſed cum Io.an.concoꝛ.Oldra.ꝯſi.
lxxvij.Et no.hic ꝙ ſufficit exhibere no
men vel inſinuare nominationē vica-
rijs collatoꝛū vel patronoꝝ.concoꝛ.S.
in prin.huius.§.j.eo.§.item voluit.cū
ibi not.Sed nunqđ idem eſt de officia
li epiſcopi in abſentia ipſi' epiſcopi ſ
nō:ad hoc eīn ipſius officiū nō ſe extē-
dit.⁊ officialis ⁊ vicari' epiſcopi ſunt
diuerſi.c.cū nullus.de tē.oꝛ. li.vj.c. ſi.
de offi.vica.eo.lib. vbi Io. an. ⁊ mod.
no.in cle.ij.de reſcrip.Guil.in cle.j.de
offic.vica.⁊ preſertim nos pariſieñ. et
citramontani alios appellamus offi-
ciales:alios vicarios.not.Ioan.an.in
addi.ſpe.ſuper rub.de offi.vic.que ap
pellatio vulgaris eſt attēdenda.ff.de
fun.inſtru.l.cū delanionis.§.aſinā.ut
ſi fuiſſet etiā cōſtitutus vicarius ep̄i.

Inſinuatō qb' fieri dꝫ.

Bñficioꝝ vacaturoꝝ collatio an poſſit cōmitti vicario ꝑticulari

b ¶ Aliter.i.non graduato ⁊ qualifi
cato.alij exponunt ⁊ male aliter.i. fa-
cta qualificato.non ob.ꝙ nō exhibue
rit nomen ſuum collatoꝛi tēpoꝛe qua-
dragesime. volunt enim dicere ꝙ di-
cta exhibitio non eſt neceſſaria ita ꝙ
ei' omiſſio vitiet collationē in cōtra-
riū facta:qꝺ eſt falſum vt ſatis patet.

p̄mittitur.§.inſuper.et ſe.
Irrita ſz nunq̄d re integra τ an
acatione bñficij poterit graduat⁹
gare morā exhibēdo noīe poſt q̄
ſeſimā:nō.q: durāte q̄dragesima
xhibere: vt.s.i
nuīo.§.τ ex cō
ione more ipo
ibi pena: vt hic
q̄rit ordinario
rtas cōferendi:
nō poterit purr
morā in preiu
ū ordinarij. ad
l.thais.§.itra.

q̄ vt p̄mittit^a facta: nō pp̄ter hoc irrita^b cenſeatur^c. ¶Si aūt illi ad quos bñficiorū queuis diſpoſitio ſpectat cōtra ſupradictarū^d q̄lifica tionū deſignationē τ ordinē aliq̄d beneficium^e cōtulerint: ſeu ad ipm

e fideicō.li.deſſa.li.l.itra.de adul.
marit⁹.ij.§.ſi negauerit.ff.de acq̄.
e.l.§din.l.eſua.Io.xxij.ſuſcept.ꝑ.
ā electionē.cū ibi no.p Geſ. q vbi
omiſſione more acq̄rit alteri iuſvt
nit ipſo facto pena nō pōt purga
ora.no.l.c.cupiētes.§.q ſi ꝑvigilti
elect.l.vj.ad hoc.c.lz.d ſup.ne.pla.
Hen. moder.c. q̄ ſit.ꝑ.alioq̄n.de
c.in.vj.no.in.c.mora.de re iud. in
doc.in.c.q: diuerſitatē.de ꝯceſ.pb.
Bar.in.l.ſi inſulam.ff.de verb.ob.
al.l.l. τ ſi poſt tres.ff.ſi q̄s cau.Cy.
l.ſi pacto quo penam.C.de pac. in
agnam.C.de ꝑbē.τ conſti.
¶Cenſat.in hoc differūt mandatū
oſtolicū τ nolatio vniuerſitatis q
ādatū aplicū de ꝓuidendo cōtinēs
cretū irritās ligat man⁹ ordinarij τ
icit bñficiū ſine alia inſinuatiōe vt
entatiōe fiēda ordinario.c.tibi qui.
: reſcrip.in.vj.no.in.c.ſi ſoli.de ꝯceſ.
en.eo.li.ſz nolationes nō ligāt ordi
arios: nec afficiūt bñficia aū inſinua
onē: vt hic.aliq̄ reddūt aliā rationē
vniuerſitates nō poſſunt apponere
ecretū in ſuis nolationib⁹: cū null⁹
ius a papa vl ei⁹ delegato: ēt legat⁹
oſſit iterponere decretū irritās qd li
et ignoratē.q: hoc eſt z ius q ignorā
as decreto liget.ff.de decre.ab or.fa.
ſi.le.τ no.l.c.ꝓpoſuiſti.lxxxij.di.iuxta
.ibi.hic eſt ignorātibus.ad hoc.c.ij.
e cōſti.no.Copoſ.in.c.captm. de re
crip.glo.magna circa fi.ꝑ.itē q̄ritur
uiuſmodi.Archi.l.c.ſi apoſtolice.de

pbē.l.vj.Io.an.l.d.c.tibi q̄.l no.ſz d le
gato mltī tenuerūt ꝯtra p.c.cū dilect⁹
de iu.pa.vbi doc.Pau.l cle.j.de cōceſ.
pb.Domi.in.d.c.ſi aplice.Gal.de gra
tio.in trac.reſer.circa fi.p̄dicta tñ ra
tio nō valet ad pro
poſitū: cū decretuz
irritās collationes
ordinarioꝝ non eſt
vniuerſitatū ſz hu
ius ꝯcilij.et no. hic
q nō graduati non
ſunt ſimpliciter ica
paces hmōi benefi
cioꝝ curatorū ciui
tatū τ villarū muratarū aut alioꝝ bñ
ficioꝝ debitoꝝ g̃duatꝭ: ſz accumulati
ue: dūtaxat ꝯcurrētib⁹.l.graduatis q̄
eis p̄ferūt ſi ſuas diligētias fecerint
d ¶Supradictarū.§.inſuper.τ ſe.
e ¶Beneficiū.ar.q nominatiões nō
extendunt ad hoſpitalia q̄ nōi veniūt
appellatiōe bñficioꝝ:ēt ſi talia habeāt
eccleſias annexas τ ꝑcipiāt decimas.
ad hoc cle.p lfas.de pbē.qd no.Pau.
in cle.q: cōtingit: de relig.do. Archi.
in.c.cū q̄.de eo q̄ mit.l poſſ.Flo.in.cle.
j.de ſequeſ.poſ.niſi ad hoſpitalia cō
ſueta cōferri religioſis: vt l e.emoſina
rijs multorū monaſterioꝝ: quarū ꝓ
uētus ad ipſas ꝑpoſiti faciūt ſuos: ſi
cut de alijs beneficijs qd non faciunt
rectores alioꝝ hoſpitaliū.C.de epiſ.
τ cleri.l.orphanotrophos.d.cle.q: cō
tingit.no.in fi.geſ.in.d.cle.p literas.
Ideo religioſus nominatus ad bñfi
cia abbatis poteſt acceptare tale ho
ſpitale: quia dicta cle.per literas.non
habet locum in religioſis. per.d.cle.
quia cōtingit.§.p̄miſſa.τ in religio
ſis videntur eſſe eiuſdem conditiōis
τ ſunt amouibilia.de ro.deci.cclxv.ali
ter autem hoſpitalia non comprehen
derētur ſub nominationibus: etiā in
caſibus in quibus datur hoſpitale in
beneficiū ſecularib⁹.per not.in.d.cle.
per literas.in ꝑ.prouideri.τ nō poſſet
legatus huiuſmodi hoſpitalia confer
re.vt ibi no.τ Pau.lz Io.an.ſentiat cō
tra.in.c.fi. de offi. lega.in vj. de quo
dic: vt ibi per Domi.

Bñfi cioꝝ appel latiōe, an ve niant hoſpi talia.

p̄ſentauerint vł quoquomō[a] diſpoſuerint: ſit ip̄o facto irritū ⁊ inane[b] velut[c] ſupi⁹[d] p̄miſſuʒ eſt. Et nihilomin⁹[e] p concilia ꝓuincialia[f] cū in his defecerit: aut etiā p̄ſonis nō idoneis[g] quoquomodo[h] ꝓuiderit iuxta tenorem cōſtitutionis cōcilij gn̄alis que incipit Graue: de p̄bendis corrigant ⁊ debite puniātur[i]. ¶Illi vero ad q̄s bñficiorū regulariū[k] ſpectat collatio ſeu diſpoſitio

a ¶Quoquomō. alias ꝙ̄ ex cauſa permutationis ⁊ ſimplicis reſignationis. j. eo. §. item ꝙ omnia.

b ¶Inane. ⁊ collatio ſeu ꝓuiſio deuoluit ad ſupiorē. ſ. eo. §. j. v. ꝙ ſi qs. ⁊ tenebit collator cōferre equalēs bñficiū iſti nō graduato vł non noīato bñficio ab eo euicto ſi ille collatarius ignorauit illud bñficiū ſeē debitum graduato vel noīato. ar. ff. de pigno. act. l. eleganter §. qui reprobos vij. q. j. phtiū. c. paſtoralis. de iur. pa. c. iter cetera. de preben. cū ibi no. vbi eps cōferēs ſciēter bñficiū alteri debitū ignoranti eo euicto tenet de equalēti ꝓuidere/niſi eps ignoraſſet: qr iſinuatio nō fuiſſet ſibi facta. ſz ei⁹ vicario in ſui abſentia aut lōgum tp̄s elapſum fuerat ab iſinuatōe: qr ceſſaret fraus ſup qua fundat illud. c. iter cetera. Querit an vigore noīatiōis poſſit acceptari bñficiū qd vacauit ante datā noīationis vel ante ei⁹ inſinuationē qd reperit adhuc vacās tp̄e iſinuatōis: ar. ꝙ nō: qr noīatio dirigit ad vacaturū: ſz hec dictio vacaturū eſt futuri tp̄is. ſic dz intelligi de poſtea vacāte. c. ſi ꝓpter. de reſcrip. in. vj. no. Guil. in extra. Jo. xxij. ſuſcepti. in. v. vacātium. Henr. in. c. tua. de v. ſig. nec eſt recedēdū a ꝓprio ſignificato vocabuli: p̄ſertī i materia odioſa ⁊ reſtrigibili vt ſunt noīationes. ar. c. radulph⁹. de reſcrip. c. ꝙ̄uis. c. cū in illis. de p̄bē. in. vj. p no. p Inno. ⁊ Cōpo. in. c. cām. de reſcrip. ⁊ ipſis v̄ba nō ſunt ampliāda. c. cui de nō ſacerdotali. de preb. in. vj. dic contra. qr noīationes nō ꝯſueuerūt ꝯtinere ꝙ ꝓuideat de bñficijs vacaturis: ſz ſimpliciter ꝙ de bñficijs ad collatōem vel p̄ſentationē ⁊c. ſpectañ. dignent ꝓuidere. idē ſi dirigerēt ad bñficia vacatura. p no. in. c. ſi poſtꝙ̄. glo. ij. de p̄b. in. vj. in. c. ſi capl'o. in ver. capl'o. de conceſſ. p̄ben. eo. li. q̄ glo. volūt ꝙ vigore gr̄e expectatiue de acceptādo pōt acceptari bñficiū qd vacauit añ datā gr̄e. no. car. flo. in. c. ꝯſtitut⁹. de reſcrip. qr p̄bēda vacās dr vacatura quuſqꝫ ꝯferat. p no. p Inno. i. c. ꝓpoſuit. de ꝯceſ. p̄bē. glo. in cle. cū ei. §. ſec⁹. eo. ti. in v. noticia. fa. ꝙ v̄bum oportebit tā p̄ns ꝙ̄ futurū ꝯtinet ff. de v̄bo. ſig. l. verbū oportebit. hec vera niſi bñficiū eēt de nouo creatū poſt datā noīatiōis: qr ad illud nō extēderet. arg. cle. lr̄as. de reſcrip. cum ibi no.

Collator collatario tenet de euictione.

Bñficiū vacans tp̄e inſinuationis acceptari pt vigore noīationis

c ¶Uelut. i. ſicut. ff. de ſta. ho. l. aretuſa. ⁊ eſt exp̄ſſiuū v̄itati. C. de in doct. l. q̄tiēs. p doc. in. c. dudiū. de p̄bē. in. vj.

d ¶Superius. ſ. §. j. ver. ꝙ ſi quis.

e ¶Nichilomin⁹. i. nō eo min⁹ ꝯcludit ad p̄cedētia. ſ. de elec. c. j. §. facta. v. ⁊ nichilomin⁹. j. de ꝯcu. c. j. §. ⁊ nichilomin⁹ ff. de edil. edic. l. cū mācipiū. vi bo. rap l. ij. §. j. C. de indi. l. ꝓperandū. in fi.

f ¶Prouincialia. que annuatim celebrari debent. c. ſicut. de accu.

g ¶Nō idoneis. qua pena puniātur indignos ꝓmouētes. glo. ⁊ doc. i. c. nichil. de elec. in. c. graue. de preben.

h ¶Quoquomodo. ſiue ꝯferēdo ſiue p̄ſētando ſiue inſtituēdo. c. cum in cūctis. in fi. de elec. cum ibi no.

i ¶Puniantur. ar. ꝙ ſucceſſor nō ligetur ex inſinuatiōe noīatiōis facta ſuo p̄deceſſori: alās ignorās puniret qd eē nō dz. c. cognoſcētes. de ꝯſti. poſſet dici ꝙ nō ligat quo ad culpā ⁊ penā ſi eā ignorauerit. c. j. de cōceſ. p̄ben. in. vj. ſz bñficiū p eā bene affectū eſt inuicto decreto irritāte huius concilij. ita ꝙ collatio alteri facta nō valet. ſicut de decreto dicitur ꝙ ligat ignorantes quo ad afficiēdū bñficiū nō quo ad penā. no. Joā. an. in. no. in. c. tibi qui. de reſcrip. in. vj. vel dic melius vt. ſ. no.

Nomiationis iſinuatio an liget ſucceſſorem

k ¶Regulariū. q̄ cadūt ſub gradu. ar. ſ. v. ſi aūt: ibi ad quos beneficiorū ⁊c.

vbi patet quis bñficia cadere ſub ordine r qualificatione graduatoꝝ.j.eo.§.itẽ placuit.vbi cadũt ſub noiatiõib⁹.

¶ Religioſis.et pẽſſe pfeſſis.c.nuius.de elec.in.vj.qđ loqtur in abbatia vel alia plātura regulari.hodie idem in pꝛioratib⁹ r admiuiſtrationibus monaſterioꝝ.cle.ne i agro.§.ſane.de ſta.mo.vñ ſclaribus cõferri non debẽt c.officij c.cũ ad noſtrã.c.cũ cãm.c.cũ in magiſtrũ.de elec.cũ ſi.r vide qđ no.s.eo.§.j.in ver.pluralitatis.r p hũc tex.volũt qdã dicere q ſclaris diſpẽſatus ad obtinendũ bñficia regularia in cõmendã nõ poſſit noiari ad bñficia regularia.et dicũt arreſtũ in parlamẽto interueniſſe p quodã religioſo q̃ pꝛioratũ in vim noiationis acceptauerat ꝯ quẽdã ſecularẽ taliter diſpẽſatũ q̃ r iure ordinario et in vim noiationis a collatore illũ obtinuerat ꝓpter ꝯſequẽtiam ne hac via apta regularia turbarent r a ſclaribus facile obtinerẽtur. Sed audiui ab aliis/ideo religioſum obtinuiſſe: q2 ſclaris fatebat pꝛioratũ vacaſſe in turno noiatoꝝ r religioſus erat pꝛius nominat⁹ q̃ ipſe ſecularis quare merito obtinuit. Vñ circa hoc aduerte: q2 aut ſclaris diſpẽſatus eſt noiat⁹ ad bñficia abbatis ſimplr non facta mẽtione expſſa de regularibus tũc noiatio nõ extẽderetur ad regularia.ad hoc.c.cũ de bñficio.de pꝛebẽ.in vj.vbi mãdatũ de ꝓuidẽdo ſclaribus nõ extẽdit ad bñficia ꝯſueta guberna ri p regulares: niſi expſſe caueat.fa.c.poſſeſſiones.r qđ ibi no.Hoſt.de reb⁹ eccle.nõ alie. r noiationes eq̃parãtur gratijs expectatiuis.s eo.§.j.ver.excepto.x.volens itaq3.j.§.placuit.in pn.ideo in his iudicandũ eſt ſicut in gratijs.ar.c.inter ceteras.de reſcrip.cũ ſi.niſi vbi aliud his iurib⁹ caueẽ et in caſib⁹ in qb⁹ differũt noiationes r grẽ.Itẽ noiationes ſicut grẽ expectatiue ſunt odioſe r reſtringende.c.q̃uis.de pbẽ.in.vj.c.j.r.ij.de fi.pſby.co.li.ideo gñalr date ad bñficia itelligũt de bñficijs ꝯuenietib⁹ pmo r naturali ſtatui noiati:vt.d.c.cũ de bñficio nõ accidentali cũ pl⁹ inſpiciat natura q̃ accidẽs.ff.ad mace.l.j c.poꝛro.de pui.c.cõmiſſuz.de deci.c.j.de iu.pa.in.vj.l q̃ hz.ff.de tu.vbi Bar.aut noiatio hmõi ſclarẽ

ꝑtermiſſis idignis ea ō religioſis

eſt expſſe ad beneficia regularia.tũc videt valere: q2 p diſpẽſationẽ ſublata eſt incapacitas ipſius ſclaris r poſſet obtinere bñficiũ regulare iure ordinario ergo ad illud poterit noiari:q2 conceſſo vno cõcedũtur oia p q̃ ꝓuenit ad illud.l.ad rẽ.ff.de pcu.cũ ſi.facit no.in c.in cauſis.de elec.q q̃ põt eligere põt r poſtulare cũ tendãt ad eũdẽ finẽ electio r poſtulatio.no.s.de elec.c.j.§.et cũ humane.r ad hoc videt caſus in.d.c.cũ de bñficio.in fi.ibi niſi hoc in lr̃is caueat expſſe. Quid ſi noiat⁹ tpe date noiationis gñalis ad bñficia abbatis erat ſclaris:ſz tpe vacationis pꝛioꝛat⁹ eſt religioſus profeſſus poterit in vim noiatiõis illũ acceptare Io.an.r arch.in pari q̃ſtione dicũt q nõ in.d.c.cũ de bñficio.cũ inſpiciẽda ſit cõditio r ſtat⁹ quẽ hz noiat⁹ tpe date noiationis.c.ſ.c.ſi eo tpe.de reſcrip.in.vj.dic ꝯ.p.c.et cui.de pbẽ.eo.li.p qđ ptz q cũ q̃rit de viribus reſcripti reſpectu capacitatis impetrãtis ſi ceſſat ſurreptio attẽdit tps quo reſcriptũ mãdat executioni.in caſu autẽ iſto nulla eſt ſurreptio:q2 noiatio eſt gñalis ad bñficia nõ expſſo regulari.ideo adaptãda eſt ad bñficiũ ad qđ reperit noiat⁹ habilis tpe vacationis eiuſdẽ.ad hoc.s.c.§.inſup.x.q ſi q̃s.cũ ibi no.vbi inſpicitur tps vacationis bñficij ad reddendũ quẽ habilẽ ad illud in vim grad⁹ vel noiationis. Sed attẽta opi.cõi.q̃ pꝛo vera tenet q religioſus põt de iure pmoueri ad eccleſiã parochialẽ ſclarẽ.vt le.et no.in c.in parochia.xvj.q.j.in.c qđ dei timo rem.de ſta.mo.vbi doc.Io.an.in cle.j.de elec.Frede.ꝯſi.cxxxj.Hen.in.c.de⁹.de vi.et ho.cle.nũquid valeat noiatio de religioſo ad hmõi eccleſiã ſi fuerit expſſa? nõ video pꝛohibitũ generalis nõ extẽderetur ad eã ſi fuerit cõſueta regi p ſeculares.arg.d.c.cũ de bñficio.

Diſpẽſatio tollit ĩcapacitatẽ ĩpetrãtis.

Eccleſia parochialis ſecularẽ põt cõferri religioſo.

ola an en- ur bñ ... = .

cipib' aut aliis vt poſſent aliquos no minare ad bñficia vacatura. ſicut Inn. vi. tpe ſuo cõceſſit Jo. regi frãcorũ fa cultatẽ nolandi ad pbẽdas. in. xxx. tã metropolitanis ꝙ cathedralib' ⁊ col legiatis eccleſiis ſui regni: vel extrana. Inno. vi. eximie de notionis. realibus aũt conceſſis alicui dignitati imperpe tuũ per hoc nõ de rogatur cũ priuile giũ debeat eſſe mĩ ſurũ. c. decet. de re. iur. in. vi. cũ ſi. Sicut legit de impera tore ꝙ hʒ puilegiũ a papa: vt in quali bet eccleſia Alama nie poſſit facere re cipi vnum canoni cum. no. ſpecu. titu. de prebẽ. ad ſi. Joã. and. in no. in ca. is cui. eo. titu. in. vi.

Regis frãcie preuilegiuʒ circa vacatura.

a ¶ Idoneis. eiuſdẽ religionis vel ha bitus. vt le. ⁊ no. in clemẽ. j. de elec. vel eiuſdẽ monaſterij qñ ſunt prioratus vel officia regularia ſolita p eius mona chos gubernari. c. cũ ſingula. §. phibe mus. de preben. in vi. cle. j. de ſup. neg. prela. per quam di cit ibi Guil. ꝙ ab bas nõ poteſt dare prioratũ monacho alteri' monaſterij: niſi canonice eſſet trãſlatus ad ſuum monaſteriũ. nec va leret cõſueido in ɔtriũ: vt not. Henri. in. c. ſi. de relig. do. et. d. cle. j. de elec. lo quit in principali bus platuris. idem Ste. et Jmol. niſi vbi non poſſunt in monaſterio idonei monachi reperiri: qr tunc poterit au ctoritate dioceſani alteri ɔferre. de pre ben. graue. ne diu vacẽt bñficia dũmõ ſit eiuſdem religio nis vel habit' per d. cle. j. de elec.

Prioratus vnius mona ſterij an poſſit dari mo nacho alte rius.

idoneis[a] conferãt ⁊ aſſignent. ꝙ ſi aliter fecerint: per eorũ ſupiores[b] et capitula prouincialia[c] corrigan tur ⁊ debite puniantur. Datum in ſeſſione noſtra publica in eccleſia maiori Baſilieñ ſolẽniter celebra ta nono kal. Februarij anno a na tiuitate dñi. M. cccc. xxxviij. Pla cuit[d] tamen ipſi congregationi[e] vt gratie expectatiue et facultates[f] nominãdi a ſummo[g] põtifice ema nate. ac noiationes exinde ſecute ſuper quibus iuxta determinatio nem[h] decreti Baſili. cõcilij pceſſus apoſtolici fuerũt expediti vſqʒ ad paſcha proximũ ⁊ non vltra[i] quo quo modo tolerẽtur[k]. Jta tamen[l] ꝙ ſi interim etiã quãdocũqʒ decer nat concilium eas nõ eſſe vlterius tolerãdas. et quicquid in hoc caſu cõcilium ſtatuerit: decreuerit: ſeu declarauerit: rex ⁊ eccleſie ſuorum regni ⁊ delphinatus gratũ habe bunt[m] et acceptũ. quo ad alias expectatiuas aut nominationes ſup quibus non erãt pceſſus expe

g ¶ Sũmo. ſi ergo proceſſerint a lega to nõ ſunt accepte nec poſſet hodie ali quo mõ dare grãs expectatiuas. no. j. eo. §. item voluit.

h ¶ Determinatio nem. ſ. eo. §. j. ver. exceptis.

b ¶ Supiores. fa cit iſte tex. ꝙ vbi collatio ſpectat ad ſo lum prelatum regularẽ conuẽtus nõ ſuppleat eius defectũ vel negligẽtiã. ad hoc. ſ. e. §. j. ver. ꝙ ſi qs cum ibi no.

c ¶ Prouincialia. concor. c. ea que. de ſtatu mona.

¶ Nono kal. i. xxiiij. Januarij.

d ¶ Placuit. hic in vno caſu toleran tur gratie expectatiue.

d ¶ Placuit. hoc vbũ eſt legis pmul gatoriũ. l. j. ff. de ɔſti. prin. inſti. de iure na. §. ſed qd pncipi. xvj. q. j. placuit. c. j. de iud. c. j. de teſti. c. j. de pſcrip. cum ſi.

e ¶ Congregationi. gallicane eccłie cuius ſunt hec verba cum ſe. vſqʒ ad decretum de cau.

f ¶ Facultates. ſ. pſonales pceſſe prin

i ¶ Non vltra. hec limitatio non va luit in effectu cum nõ potuerit eccłia gallicana imponere legẽ gratiis expe ctatiuis contra determinationem cõ cilij loco preallegato.

k ¶ Tolerent. ſi hec limitatio tenuiſ ſet interim nolationes vniuerſitatum vires nõ habuiſſent. ne collatores ni miũ fuiſſent grauati. not. ſ. e. §. inſup.

l ¶ Jta tamen. hec verba reſtringũt precedentia. ſ. §. j. ver. non tamen. ibi ita tamẽ. ff. de manu. te. l. libertas. ad trebel. l. lucius.

m ¶ Habebunt. vt debẽt cum conci lia ſeruare habeãt. ſ. de ant. ge. conci. c. ij. ſ. eo. §. j.

diti ipe decreti Baſilienſis concilij ſepedicti eas cẽſent nõ eſſe ammodo tolerãdas[a] ſ3 eas ex nũc habẽt et cẽſent rex ⁊ antedicti caſſas vacuas nullas ⁊ ianes. ¶ Itẽ viſum[b] fuit eidẽ cõgregationi ꝙ lz cõciliũ ſtatuerit[c] vt dicte grẽ (ſi que fiant) ſint nulle ipſo facto ꝙ nihilominꝰ debẽt cõſtitui[d] per cõciliũ graues pene[e] aduerſus oẽs et ſingulos[f] q̃ de cetero eas ĩpetrabũt[g] ſeu acceptabũt vel fouebũt[h] aut q̃ eis[i] vti[k] exinde p̃ſumẽt vel conabũtur[l] inuocãdo[m] etiã cõtra tales (ſi opus videat) auxiliũ brachij[n] ſecularis. ¶ Itẽ[o] circa clauſulã poſitam[p] in ipſo decreto que incipit. Nec etiã collationes p preuẽtionẽ fiendas intẽdit impedire ⁊c. Viſum eſt p̃dicte cõgregationi: ꝙ quia indultũ a iure beneficiũ et maxime a ſacris canonibus nemini debet auferri[q] abſq[r] ſui culpa: vt ait[s] Gregoriꝰ[t]

a ¶ Tolerãdas. ſicut nec tolerate fuerunt per cõciliũ. ſ. eo. §. j. ver. exceptis.
b ¶ Item viſum. expediẽs foret contra impetrantes expectatiuas graues penas imponere.
c ¶ Statuerit. ſ. e. §. j. ver. ceſſantq3.
d ¶ Conſtitui. bonũ aduiſamẽtũ: ſed nõ fuit executatũ.
e ¶ Pene. ſtatuta ſine pena p adiectionibus raro pficiũt no. l. de. j. ꝯ eta. ⁊ q̃.
f ¶ Singulos. vt metu pene ab hoc retrahãtur. lxij. diſ. docẽdus. c. cũ in cũctis. de elec. c. vt cleri. de vi. et ho. cle. c. j. de re iud. in. vj. l. j. C. de emẽ. pro. cum ſi. et poſſet eccleſia gallicana ꝯſtituere penas ꝯ impetrantes ⁊ vtentes p no. p Jo. and. in. c. fi. de offi. archipreſby.
g ¶ Impetrabũt; aliquã quis ex ſola impetratione puniatur. c. ex tenore. de reſcrip. cum ibi no: per Hoſtiẽ. c. diſpẽdia. eo. ti. lib. vj. vbi archi. c. ad falſariorũ. in fi. de cri. fal.
h ¶ Fouebũt. p̃ſtãdo eis auxiliũ / cõſiliũ vel fauorẽ. c. ſi aduerſus. de here. c. felicis. de penis. in. vj. c. fi. de ſciſ. eo. li.
i ¶ Eis. etiã antea ĩpetratꝫ niſi iuxta limitationẽ ꝯcilij. ſ. eo. §. j. ꝟ. exceptis.
k ¶ Vti. ab vtẽtiũ manibꝰ debẽt gratie expectatiue euelli. ar. l. ſicut ſacrificia. C. de paga. ⁊ debẽt vtentes condẽnari aduerſarijs ſuis in expẽſis ⁊ dãnis que pp̃ter hoc cõtigerit eos pertuliſſe. c. ceterũ. c. fi. de reſcrip. c. diſpẽdia. eo. ti. l. vj. c. vt debitꝰ. ꝯ ap. de do. ⁊ ꝯtu. ex lr̃is. ⁊ cõ. fri. ap. c. j. ⁊ ſi nimia eorũ improbitas ĩueniat etiã ſeueritati ſubiacere iudicãtis. C. ſi ꝯ ius vel vti. l. et ſi legibꝰ. xxv. q. ij. ⁊ ſi legibꝰ. ⁊ forte. l. cor. de fal. puniri. ar. l. ſi quis irrepſerit. ff. ad. l. cor. de fal. ſicut allegãs. l. abrogatã crimini falſi ſubdit. C. de iuſ. C. cõ. l. j. ver. falſi criminis. l. ij. §. hec ergo oia. C. de ve. iu. enu. no. in. c. nouit. de iudi. archi. in. c. fi. de offi. le. in. vj. vel ad arbitriũ iudicis. ff. de in. deli. l. j. c. de cauſis. de offi. deleg.
l ¶ Conabunt. co Volũnatꝰ plus eſt ꝙ ſimplex volũtas et pcedit ad aliquẽ actuꝫ tã exteriorẽ. l. ſi q̃s nõ dicã. C. de epi. ⁊ cle. de pe. di. j. §. ſi quis pulſatꝰ. l. is qui cũ telo. C. ad le. cor. de ſic. de pe. di. j. §. ſi q̃s nõ dicã. ⁊ §. ſeq. ſed vtrũ ſola voluntas habeat p facto. no. late doct. in. c. j. de eo qui mit. i poſ. cã rei ſer. Jo. an. in regula i penis. de re. iur. in. vj. in mercu. diſſeruut.
m ¶ Inuocando. concor. c. j. c. qm̃. de offi. ordi. nã vtraq3 ptãs per alterã adiuuatur. c. p̃nceps. xxiij. q. v. c. cum ad verum. xcvj. diſtin.
n ¶ Brachij. eccl'ia militans hꝫ duo Brachia: dextrũ quod eſt ſacerdotiũ: ⁊ chiũꝫ ſiniſtrũ qδ eſt ptãs ſcl'arꝫ. xij. q. ij. duo ſunt genera. ⁊ extra. boni. viij. vnã ſanctam. ⁊ q̃ntũ ala p̃fert corpori: tãto dignꝰ eſt ſacerdotiũ ſcl'aribꝰ. c. duo ſũt. ſi a. xcvj. di. c. ſolite. de maio. ⁊ obe. q̃s obſequẽdi manet neceſſitas nõ auctoritas ĩperãdi. c. bñ q̃dẽ. c. ſi ĩpator. xcvj. di. c. cũ laicis. de re. ec. nõ alie. ꝯ ꝯſti. eccl'is. plex ẽ i eccle
o ¶ Itẽ circa. inſtãdũ foret apud cõciliũ: vt p̃uẽtiones bñficiorũ dãnarẽtur.
p ¶ Poſitam. ſ. eo. §. j. ver. nec etiam.
q ¶ Auferri. ff. de re iudi. l. iiij. §. ſi q̃s cõdẽnatus. c. ad eius. v. diſt. c. fi. de ſe. nup. c. idultũ. de re. iu. in. vj. cũ ibi no.
r ¶ Abſq3. id eſt ſine.
s ¶ Ait. i regiſtro. c. cogñſcẽtes. de ꝯſti.
t ¶ Gregoriꝰ. primꝰ q̃ magnꝰ dictus.

eſt ꝑpter plura q̄ excelleñter habuit.ſ. potẽtiā:diuitias:virtutes:nobilitatē: ſapiētiā:ſanctitatē:famā:experientiā: nihil eum in oĩ ſtatu latebat ⁊ ipſe eſt doctor ꝓncipalis eccl'ie vn⁹ de q̃tuor. c.j.de relig. ⁊ vene.

Gregorij doctoris eccleſie laudes.

examinande ꝑſone: ⁊ ſi quid iudiciale occurreret nō poſſet in aliena dioceſi expedire.de offi.lega.nouit.in cle.j.de ſo.cōpe.idē Hen. in.d.c.licet. ſed illud tenere.nō eſt tutū. q: ſublato impedimento currit ſeme ſtre a tpe ſcīe ⁊pote rit ꝯferre extra dioceſim cū collatio ſit voluntarie iuriſdictiōis:vt not.in.d.c. nouit. niſi ĩ caſu.c. ſtatutū.de ꝑben.in vj. etiā in curia ro

fan.in.vj. ipſe ſol⁹ cū btō fabiano poſt ſctm̄ petrū diuinit⁹ in toto cathalogo pōtificū romano:ū ad pōtificatum eſt aſſumpt⁹ ipſe plures libros ſcripſit ⁊

In regiſtro : rem que culpa[a] caret in damnū vocari nō conuenit: viſum fuit ꝓlibate congregationi:ꝙ cū collatores et patroni eccl'iaſtici habeāt bñficio ſacri Lateraн. cōci lij[b] certū tēpus[c] ad ꝓſentandum[d]

plura īſtituit:vt ptʒ in ei⁹ regiſtro.ĩ ca none addidit: dieſqȝ nr̄os in tua pace diſponas ⁊c.De⁹ ĩ adiutoriū aħ initia horarū dici iuſſit. totū officiū eccl'iaſti cum ſtilo pulchriore ⁊ ordinatiore mō renouādo cōpoſuit qḋvſqȝ hodie ꝑma net.⁊ dʒ gregorianū:titulū toti⁹humi litatis ſcʒ ſeruus ſeruorū dei ſummis pontificib⁹inſtituit ⁊ adhuc ꝑmanet.

a ¶Culpa. aliqñ tñ patił dānū ſine culpa:ſed nō eſt ſine cauſa. vt no.in.c. cognoſcētes.de cōſti.in.c. antiqua. de ꝑuil ⁊.de elec.c.licet.§.j.ver.verūtñ.

b ¶Conciliū.c.nulla.de cōceſ.ꝓbē.

c ¶Tempus.vj.mēſiū.vt di.c.nulla. c.licet.c.ſeq.de ſup.neg.ꝓle.cle.j.eo.ti. qḋ nō currit vbi ꝓbēde nō ſunt diſtincte:nec eſt cert⁹ numer⁹ canonicoꝝ.c. ex parte.de ꝯceſ.ꝓbē.⁊ eſt vtile quo ad initiū ⁊ quo ad progreſſum.no.in.c.q: diuerſitatē. eo.ti. vñ ipedito nō currit et in illo ſemeſtri tp̄s inſpēſionis nullateu⁹cōputatł:vt ibidē cū no.ꝑ Inno. etiā ſi ſciat bñficia vacare : niſi ſit negligēs in petēda abſolutiōe. ad idē.c. fi de elec.⁊ dicūt doc.in.d.c. q: diuerſi tatē:ꝙ poſt abſolutionē obtētā in curia nō currit ſibi tp̄s quouſqȝ ĩ domū ſuā ſe receperit. ⁊ ſarcinulas ſuas recollegerit.ar.ff.ex q̄.cau.ma.l. ſi ab ho ſtibus.§.fi. q: iuſtius ⁊ honeſti⁹ eſt ꝙ ꝓuideat indigentia:quoꝝ forte nō hʒ copiā.⁊.in ꝓoe.§.qbus ad plenū.ver. nam eccl'iarū.cū ibi no,ſcḋo:q: honeſtū eſt habere ꝯſiliū ſui capłi qḋ forte ſecum nō habet.ad hoc de elec.ne pro defectu.tertio: q: in collationib⁹ ſunt

Tp̄s ſemeſtre ad cōferēdū eſt vtile.

mana exiſtēs poſſet cōferre bñficia ad eius collationē ſpectātia.no. Io.and. in no.ſn.c.ſi ap'lica.de ꝑben.in.vj. nec eſt op⁹ ꝑñtia collatarij.q: īdigene abſenti pōt ꝯferre.c.ſi tibi abſēti.de pre.ĩ vj.⁊ hoc credo verius cū diutina vaca tio eccl'iaꝝ ſit piculoſa.c.ꝗ ſit.de elec.ĩ vj.ĩ.di.poſtq̄.c.ne pro defectu.de elec.

d ¶Preſentandū. patroni eccl'iaſtici habēt ſemeſtre: laici quadrimeſtre.c. j.de iu.pa.in.vj. q̄ currūt a tpe notitie vacationis bñficij tam collatori ſiue conferat iure ꝓprio.c. quia diuerſitatem.de ꝯceſ.ꝓbē.ſiue deuoluto.c.licet. de ſup.neg.ꝓla. Panor.in.d.c. q: diuerſitatē in.c.fi.de iu.patro. idē ſi patronus laicus eſt negligēs infra quadrimeſtre ſuperior ad quē deuoluitur ꝓtās cōferēdi habebit ſemeſtre.ꝑ.d.c. j.⁊ quia mutata conditione ꝑſone rei ſtatum cōuenit mutari.ff.de ſo.l. cum quis ſibi.§.j.c dilectus.ij.de pre.ff.de col.bo.l.j.§.is quoqȝ.no. Io.and.⁊ do. d.c.j.ꝗ patrono.no.Io.and.in.c.ij.de ſup.neg.ꝓla.d.c.fi.de iu.pa. vbi Paſ. Frede.cōſił.cxxiiij.Panor.in.c.cū propter.de iu.pa. quia regulariter tēpus pꝛefixū ad ꝓuidēdū non currit igno ranti. nec debet q̄s puniri ſine culpa. vt hic.licet aliq̄ voluerūt dicere ꝙ patrono ignorāti ⁊ impedito curreret tēpus.per.d.c.cū ꝓpter.nam litigās ſuper iure patronat⁹ impeditur ꝓſentare.c.ex literis.de iu.pa.no.in.c.ij.de in integ.reſti.⁊ nihilomin⁹ currit ſibi tp̄s. ſed nō ob. illud.c.cū ꝓpter. q: ibi non cōſtabat q̄s eſſet patron⁹ merito ep̄o

Patro ni qḋ tēpus habēt ad cōferendum.

t eccliam ſine patrono:ſed ex q̄
de patrono,nō dȝ illā ordinare
tus ꝑſentatiōe.xvi.q.vij.decer-
:⁊ qd̄ dictū eſt hmōi tp̄s nō cur
iſi a tpe notitie:itellige de noti-
vel ꝑſumpta
ōis q̄ dȝ de-
nari p iudicē
ata bñficiū q̄-
et conferendū reſpectiue⁹ ꝙ debēt
titate/⁊ locoꝝ diſtātia ⁊ fama.
evſu.l.mora.cle.j.de cō.preb.in
bi no.p gl.⁊ doc.Hoſt.⁊ Jo. an.i
e.de cō.pre.Guil.in cle.j.ꝺ ſup.
re.geſ.in extra.execrabilis.l.℣.
e.Hen.in.c.nulla.de con.prebē.
n.d.c.qꝛ diuerſitatem.de ro.de
xxviij.cccccl xvj.cclxvij.
eſpectiue.q.d. patroni eccliaſti
ſex mēſes:⁊ collatores ſilr cū.ſ.
libere iure.ꝑprio vel deuoluto.
ſemeſtre nō hȝ locū i hñte inſti
pñtatū a ꝑſonis.lȝ ei dictū tp̄s
cum ad ꝯferendū:⁊ trimeſtre ad
ū.c.ne.ꝓ;defectu.de ele.tñ ad cō
ndū:⁊ inſtituēdū pñtatos nō re-
tp̄s ꝑfixū a iure.ſi tñ ille ad quē
ꝯfirmatio vel inſtitutio ſit negli
oterit ſuꝑior ei ꝑfigere tp̄s ad cō
dū vel inſtituēdū quo lapſo ipſe
ebit.fa.qd̄ not.in.c. aplice.de re
ſt.in.vj.Jo.an.poſt Hoſ. in.c.cū
.de ele.Cōpo.⁊ alij in.c. publica
.Jo.an.in.d.c.ex parte. de cō.ꝑ.
e ro.deci.ccxvj.Pan.in.c.poſtq̄.
.in.c.nulla.de cō.pre.in.c.paſto
de iu.pa.ꝓ hoc qd̄ not. Panr.in
e re.ꝑmut. vbi dicit ꝙ ſemeſtre
rrit ſuꝑiori in cuius manib⁹ ſūt
ata beneficia cā permutatiōis
n inuenit tp̄s prefixū in iure ad
endū ea.de iu.pa.nullus.de ro
ciſi.cccxxxix.nec ob.d.c. nulla.qꝛ
tur in habente liberam poteſta
ōferendi.Hic aūt aſtringit renū
ibus cōferre:vt.d.cle. facit quod
an.in cle.ij.de reli.do. ꝙ non eſt
atutū infra qd̄ cōferant hoſpita
lem Fred.in tract.permu.q.xxix.
oc caſu cōpelletur collator p ſuū
riorem ad predicta beneficia ſic
ntia conferendum/ aut ei ꝑfiget

terminū ad id faciendū: quo elapſo ꝓ
uidebit.arg.d.c.nullus.c. irrefragabi
li.de of.or.aut ſi nolit ꝯferre poſtq̄ cō
ſtiterit de reſutatiōe redibūt ꝑmutā-
tes libere ad ſua bñficia ſic reſignata.
ar.de ꝑb. ſi bñficia.
li.vj.c.potuit.ꝺ loc.
de ap.ſuꝑ co.cle. q̄
uis.de ap. idē La.i
addi Fred.ſilr ſemeſtre nō artat exe-
cutores pape ad ꝯferēdū qui poſſunt
ꝓuidere de beneficio qd̄ ſciuerūt per
ſex menſes vacare : qꝛ illa conſtitutio
nulla in ordinario ſolum loquit. exe-
cutor aūt fungit vice pape.xcij. diſt.c.
ſi.de offi.dele.ſane.no.Compo. in ca.
capitulum.de reſcri.in gl. magna. cir
ca fi.℣.itē nunq̄d executor.qd̄ eſt verū
qñ executor prouidere poteſt ad cuiuſ
cunq̄ collationem:nec tempus acce-
ptationis addicit.vt in cle.j. de cōceſ.
ꝑben.ſed ſi certa perſona grauatur p
reſcriptū:puta habet ptātem de bñfi
cio ſpectāte ad collationē capli illius
tpe elapſo cōferre non poterit donec
deuoluat ad papā.pro.in cle.ſi de be-
neficio.de pre.ſm Jo.an.⁊ Ge. ibidem
qd̄ limitant La.⁊ Inno. qñ mādatur
prouideri p executorē certe ⁊ noiate
perſone.⁊ illa etiā negligit petere be
neficium:qꝛ tunc hȝ locū.d.c.nulla.ſe
cus ſi executor tñ ſit negligēs ⁊ nō il
le cui ꝓuideri mandat.alr. de reſcri.ti
bi q̄.§.in ꝑdictis.in.vj.Itē dicunt ꝙ ſi
beneficiū nō eſt affectū eodē tpe cur-
ret tp̄s ordinario collatori.ad cui⁹ col
lationē eſt ſcriptum ⁊ ipſi executori.ſi
℣o bñficiū eſſet affectū.tūc ꝑmo curre
ret executori.qꝛ hȝ conferre infra illō
tp̄s infra qd̄ hȝ conferre collator gra-
uatus eo lapſo cōferre poterit:niſi ad
papam facta ſit deuolutio. collatori
vero non currit tempus durante tem
pore quo executor poteſt conferre : qꝛ
cum per literas pape vel ꝓceſſum exe
cutoris impediatur ep̄s beneficiū cō-
ferre non debet.dici negligens.⁊ ſic ſi
bi tp̄s ad conferendum non dȝ curre
re.c.qꝛ diuerſitatem.de con.pre.c.fin.
de elec.ſed elapſo tempore quo execu
tor poteſt conferre currit ordinario

Executores pape nō artātur ſemeſtri tēpore.

inſtare[a] regij oratores apud ſacrū cōciliū[b] generale vt provideat[c] circa ſuū decretū de collationibus in hoc ſcʒ ꝙ decretū illud videt̃ ipſi lateranenſi concilio velle derogare[d] ita ꝙ velit ipm ſacrū cōcilium decernere ꝙ preuētiones etiā apoſtolice ſedis vel legatorum[e] eiuſdem

tēpus qđ habeat ſi non eſſet executor datꝰ. ⁊ ſi collator i tp̄e ſibi dato negligēter nō ꝯfert nō devolvet̃ ꝓpterea collatio ad executorē. ad hoc ſi clericꝰ. de ṗbēd. in. vj. ſed ad ſuū ſupiorē vt in. d. cle. ſi bñficio. Itē limitāt dictū Cōpo. ⁊ Jo. an. ꝓcedere i executore q̄ confert vice pape. ſecꝰ i executore dato ab inferiore a papa cui currit tp̄s indiſtincte. de ele. ſi cōpromiſſarius. in. vj. de ṗeb in. c. ſi. e. li. ſic ſenſit glo. in. d. cle. a ꝯtrario qñ dicit q̄ confert vice pape. idem La. in addit. ad Fre. in trac. permu. q. xxix. Sed nū quid legato de latere currit ſemeſtre tp̄s ad conferendū? ſic cum ſit ordinarius in provincia, ſibi decreta. c. ij. de offi. leg. in. vj. no. La. ⁊ Inno. in. d. cle. Imo. in. d. c. nulla. lʒ aūt ſibi currat tēpus tñ poterit conferre donec prelatus ſue legatiōis iure ꝓprio vel devoluto poteſt cōferre. ſed poſtq̄ devoluta eſſet collatio ad ṗlatū extra ſuā legationē ex ſua ⁊ aliorū negligētia inferioꝝ a papa: tunc conferre nō poterit: niſi vltimate devolveretur ad papam. qı tūc poterit. c. venerabilis. de pre. no. in. c. j. de offi. le. in. vj. ſatis ptʒ d. clem. ⁊ dictis Imo. in. d. c. nulla. poſt do. An. ꝙ legatus natus rōne dignitatis ſi ad eū devolvat̃ ptās cōferendi ex negligentia inferiorum habebit vnū ſemeſtre tm̄. nec habebit vnū tanq̄ legatus: ⁊ aliud tanq̄ archiep̄s: qꝛ non poteſt ſupplere ſui negligentiā. ſicut nec a ſeipſo appellatur nec querelatur. c. ij. de conſue. in. vj. c. romana de ſo. compe. eo. lib. nec in facto ꝓprio auctorizat. cle. ſi vna. de re. ec. non ali. pro quo videtur caſus in. c. licet. de ſu plen. neg prela. vbi loquitur in eboracenſi archiep̄o. qui eſt legatus natus rōne ſue dignitatis: ⁊ ibi anteq̄ fiat ad papā devolutio: nō hʒ niſi vnū ſemeſtre. no. ḋ ro. deci. cccxvj. ſic nec ſupior ad quē facta eſt devolutio ex patroni

Legato ḋ latere currit tēpus ſemeſtre.

laici negligentia habebit q̄drimeſtre ad ṗſtandū: ⁊ ſemeſtre ad ꝯferēdū: ſʒ duntaxat ſemeſtre ad ꝓuidendū. vnico enī actu dʒ ꝓuidere vt vacatio eccliaꝝ nō diu duret. ita videt̃ ſonare text. in c. ij. de ſup. ne. ṗl. in qđ tēpus ſi tenēdo ꝙ illud tēpus hʒ ſuꝑ bū ordinare ponit̃ ꝓ totali ꝓuiſione. ḋ quo p Do. in. c. j. de re. permu. in. vj.

Patronus ſi eſt negligēs qđ tp̄s habʒ ſuperior ad ꝓuidēdū.

a ¶Inſtare. quod nō fecerūt ſaltē de ꝯtio nō apparet. et facta nō ṗſumunt̃. C. de nō nu. pe. l. ſi ſeueratio. de pen. l. j. c. cū lo. de fi. inſtr. ⁊ de his q̄ nō ſunt ⁊ q̄ nō appare̅t idē eſt iudiciū. l. in lege. ff. de ꝯhē. em.

b ¶Concilium. baſilienſe.

c ¶Provideat. non ꝓuidit. ideo remā ſit eius decretū in ſuo robore q̄tū ad ṗuētiones. qđ enī nō mutat̃ quare ſtare ꝓhibet̃. l. ſancimus. C. de teſta. quare male dicūt aliqui nō ſapiētes hunc tex. iunct. decreto. ꝙ ṗuentiones non hñt locū: cū iſte tex. nō ſit diſpoſitio ſʒ aduiſamentū ad impetrandā ꝓuiſionē a concilio. itē nō potuiſſet etiā congregatio gallicana tollere ṗuentiōes cū ſit ꝯtra iura. ⁊. d. decretū. ad hoc videno. ſ. eo. §. j. ṽ. adijciens.

d ¶Derogare. in hoc ꝙ permittit ṗuentiones ſicut erant olim. vt no. ſ. e. §. j. ṽſ neq̄ etiam.

e ¶Legatoꝝ. qui nō debēt impediri exercere ſuā ptātez in ꝓuincia ſibi decreta. c. ſi q̄s aūt. xciij. di. etiā ſub obtentu ṗuilegij vel cōſuetudinis. vt in extrava. Jo. xxij. ſuper gētes ⁊ regna. Sed an legatus de latere poſſit ꝯferre beneficia q̄ ſunt devoluta ex negligentia alicuius ṗlati de extra ſuā ꝓuinciā ad ṗlatū qui eſt in ꝓuincia ſue legatiōis. Videt̃ ꝙ ſic. p. c. j. de of. le. in vj. iunc. ſ. e. §. j. ṽ. nec etiā. ꝯ. ſentiūt ḋ rot. deci. cccviij. al's. cccxvj. p id qđ no. Inno. in. c. cū iter. in. c. cū in cūctis. ad fi. de ele. cuiꝰ dictū poſuit Arch. in. c. j. ne ſe. va. in. vj. Jo. an. in. c. q̄q̄. de elect. in. vj. in no. vbi concludit ꝙ lʒ in

Legatus de latere an poſſit bñficia deuoluta cōferre.

bñficijs q̄ iure ꝓprio ſpectabāt ad collationē epi capitulū ſuppleat epi negligentiā, ſecꝰ vbi ex accidēti ſit deuolutio: q2 in illis nō ceſſet cōitas inter plā tum et capl'm.gl.eſt q̄ eſt additio in.d. c.cū in cūctis.ad fi.ſic in ꝓpoſito videt̄ q̄ legatꝰ nō poſſit ꝯferre accidētaliter deuoluta de extra ꝓuinciā.⁊ cū hoc dicto trāſeunt do.Ant.⁊ Imo.in.c.ij. de cōceſ.pbē.⁊ fa.q̄ actꝰ dʒ attribui pricipio ⁊ nō fini.c.lr̄is.de reſcri.e.hi q̄.§. ij.de pbē.in.vj.ff.de vꝰb.obli.l.filiusfamilias.de ſti.ſer.l.ff. ad hoc iura q̄ volunt initiū ſpectari q̄ not.in.c.dudū.ſ. de elec.vbi late p Henri. Jo.an.i regula in obſcuris.de re.iur.in.vj.in merc. et q̄ ad pōderandā naturā actꝰ attēditur origo rei: nō accidēs.ff. de fideiuſ. l.intor. C. ad mace.l.ſi filiusfamilias. ff.de dona.l.q̄ id qd.de ind.l.ſi ds legationis.ff.de Zhē.emp.l.invēdionibꝰ. lxxv.diſt.i etnuñ.cū ergo legatꝰ nō potuiſſet ꝯferre illud bñficiū ante ſui deuolutionē nec poſt.ad.hoc cle.lr̄as.de reſcrip.no n eñi ex pſona plati ꝓuincie legati prima bñficij ꝯditio iminutari dʒ.ff.de vꝰb.obli.l.ij.§.ex his igit.de cōdi.⁊ demō.l.cui ſundꝰ dicūt tñ.d.doct. nō eſſe ſine aliq̄lt dubitatione ⁊ merito.⁊ pro Z.fa.q̄ a fine res denolatur.l. ſtipulatio.§.opus.ff.de no. ope.nū.de bap.maiores.§.ſed adhuc.⁊ finis deſignat qualis res ſit cenſenda.de frig.⁊ male.fraternitatē. in ſi.ſpe.ti.de fruc. ⁊ inter.§.i vꝰ.ſʒ q̄d ſi debeo.⁊ finis iſpiciendus eſt.ff.de vꝰbo.obli.l.quidā.de fideiuſ.l.ſi debitori.§.ſi filiuſf.non origo.ff.de pecu.l.iij.§.idē ſcribit.cū ſi.in rībꝰ q̄ volūt finē inſpici. Jo.an.in.c.ij. de no.ope.nū.gl.in.c.j.de renū. Henr. bi.Z.⁊ lʒ ante deuolutionē legatꝰ nō potuiſſet cōferre: tñ poſt deuolutionē videt̄ q̄ poſſet cū ex mutatione pſone quaſi mutatio ſit ꝯꝰ rei.ff.de ſenat.l. uatoria filiū.c.dilectꝰ.iij.de pben.cū no.p doc.c.j.de in.p̄.in.vj.⁊ pro ⁊ a.cle.ſi de bñficio de pb.in hoc pro. ſi ſperrani ad collationē epi executori ꝓuidebit de bñficio cuiꝰ collatio ex negligentia epi eſt deuoluta ad capl'm.ſed fa.Z.q2 executor ꝓuide

bit de bñficio ſpectāte ad col. ipſiꝰ epi ſiue iure ꝓprio ſiue deuoluto ex ſui capli vel alteriꝰ cuiuſcūq̄ negligētia. pariter dicēdū eſt de legato q̄ poterit cōferre dictū bñficiū poſt deuolutionē ad platū ſue ꝓuicie ſicut poſſet facere ille plaꝰ.⁊ hoc credo veriꝰ cū ꝯcurrat accumulatiue in iuriſditione p totam ꝓuinciā cū plat̄ illiꝰ.c.j.de offi.leg.cū ibrno.⁊ fatʒ eſt caſus.d.cle.fa.q̄ idē iuris dʒ eſſe in ꝑncipali. ⁊ i additamēto. c.acceſſoriū.de re.iu.in.vj.iter ſocerū §.cū inter.ff.de pac.do.⁊deuolutio eſt additamētū ad collationē. vt.d.cle.§. ij.vñ dicit Joā.mo.in.d.c.ꝗꝗ.Paſi.in c.cū oll.de ma.⁊ obe.q̄ ſicut capl'm vacāte ſede epali nō ſuccedit i collatione bñficiorū ſpectātiū ad liberā collationē epi iure ꝓprio:ita nec ſpectātiū iure dnoluto paritate rōnis. Idē dico q̄ pōt ꝯferre deuoluta ad epm ſue ꝓuicie ex negligētia pſoni laici. lʒ ad deuolutionē nō poſſet iuito pſono laico.c.cū dilectꝰ.de iu.pa.fa.no.p archi.i.c.deliberatiōe.de off.leg.in.vj.q̄ legatꝰ pōt ꝯferre eccl'ias collegiatas q̄rū collatio eſt ad papā deuoluta.lʒ ibi La.⁊ Do. teneāt Z.⁊ dicūt q̄ nō poſſet ꝯferre deuoluta ad papā q̄ ſunt ſita ex ꝓuincia ſue legatiōis.p.d.cle.vbi executor datꝰ ad ꝓuidēdū ad collationē epi pōt ꝓuidere de bñficio cuiꝰ collatio ex negligētia iferioris ē ad epm deuoluta q̄diu eſt i manibꝰ epi.ſi aūt deuolutū eēt ad papā nō ꝯferret.q2 p̄mꝰ collator nō eſt de his q̄ grauabant p lr̄as executorias: vt ibi no.⁊hoc eaſu puto.d.la.veꝝ.ſecꝰ i p̄mis caſib9 q2 legatꝰ poſt deuolutionē adhuc iuenit bñficia in manibꝰ epi ſue legatiōis. Sʒ nūqd poterit ꝯferre bñficia ad epʒ deuoluta ex negligētia plati regularis exēpti q̄ hʒ epus cōferre auc̄te ap'ica.cle.q2 reglares.ö ſup.ne. pre. videt̄ q̄ ſic. ꝯcurrit eñi i legatione ſna cū q̄libʒ ordiario ſue legatiōis ſiue ſit abbas ſiue epus:ita q̄ de q̄d iſti p̄nt i iuriſditiōibꝰ tā de iure cōi/q̄ꝫ de ꝯſuetudine poterit legatꝰ.ar.ff.d of. pcō.l. ſi aliā.de of.pre.l. ex oībꝰ.⁊.l.ſe.⁊.c.ij. de of.le.li.vj.no.ſpe.ti.de le.§.nūc oſtēdēdū.vꝰ.p̄miſſa.⁊ ſeqtur Bar.in.l.pbe

Capitulum vacante ſede an poſſit beneficia cōferre.

bere.§.plane.ff.qd vi aut clã.Panor.i c.fi.de cõ.vti.vt luti.Itē poterat ea cõferre aſi deuolutionē legat⁹ de latere q̄ pōt ɔferre bñficia ſpectātia ad collationē exēptoꝝ.c.j.de vb.ſig.l.vj.c.ſi abbatē.de elec.e.li.ꝑ no.i.c.j.de off.leg.§ ēt poſt deuolutionē.nā ꝛ ſi forēt ad papā cui⁹ vices gerit ī pūincia deuoluta ɔferret vt dictū eſt.Puto ɔ̄riū verius: q: eṗs in caſu p̄dicto nō ſua ſʒ pape vice ꝛ tāq̄ delegat⁹ ɔfert.vt.d.cle.ibi. in exēptis ꝓo aucte aplica; ordinari⁹ et q̄ a lege hʒ iuriſdictionē delegatā cēſet in illis caſib⁹ p oia delegat⁹.c.irrefragabili.§.ceterū.de of.or.ibi tanq̄ ſup hoc delegat⁹.vt ibi no.Inn.ꝛ alij doc.c.ad abolēdā.i fi.de here.ibi tāq̄ a ſe.ap.delegatis.vbi hoc no.glo.Jo. and.Hen.ꝛ alij ſi.in.c.j.de cle.egro.in vj.cle.attēdētes.de ſta.re.i clem.q: ɔilgit.in p̄n de reli.do.c.j.de ſta.reli.l.vj. in his em̄ caſib⁹ epī cognoſcūt nō iure ordinario:ſʒ vice delegata.no.i.c.vt litigātes.glo.iiij.de off.or.in.vj.fa.qd no.Jo.an.de deuolutiōe.i.d.cle.q: regulares in.ꝟ.ſua aucte.vñ talis iuriſdictio ɔlegata mortuo p̄lato nō deuoluit ad captīn.no.Jo.an.ꝛ Henr.in.d. c.ad abolēdā.Panor.i.c.cū oli.de ma. ꝛ obe.ꝑ moderñ.in.c.j.c.ti.in.vj.ſicut nec alia iuriſdictio cōpetēs p̄lato ex delegatiōe ſpāli.ꝑ.c.q̄m abbas.de of.de leg.cū ibi no.ꝑ Inno.vbi mortuo p̄lato delegato a ſe.ap.iuriſdictio delegata nō deuoluit ad captīm:ſʒ ad ſucceſſorē in dignitate.c.paſtoralis.§.ꝑterea.de of.ordi.vbi; mortuo epo delegato pape nō recurrit ad captīn ꝓ abſolutiōe ꝑ eū excōicati.c.ſi is cui.de of. deleg.in.vj.vbi a ſubdelegato nō ſn totū mortuo delegato appellabit ad papā et nō ad captīn.Itē captīn ſuccedit epo propter cōitatē q̄ eſt inter eos c.reqſiti.de teſta.ſed in his q̄ cōpetūt epo iure ſpeciali vel ex delegatiōe nulla eſt cōio.igit.ad hoc no.ꝑ gl.ꝛ Panor.i.c.ſcriptū.de elec.Panor.in.c.verū de fo.cōp.in.c his q̄.de ma.ꝛ obe. Ideo dicit Jo.an.i.d.c.j.de ma.ꝛ obe. in.vj.i no.q̄ in p̄uilegiis ꝛ immunitatibus epali dignitati cōceſſis nō ſuccedit captīm:q: priuilegiū pſonā ſeqtur ꝛ extinguit cū pſona.in regula p̄uilegiū.de reg.iu.in vj.ꝛ p̄uilegiū nō excedit pſonā priuilegiatā.c.ſane.de p̄uil.ad idē no.Pau.in cle j.d here.Frede.ɔſil.xxix.guil.in ſacra.ti.de diſpē. ꝟ.ſʒ nunqd vicari⁹.vbi dicit q̄ ſe.va. captīn nō poſſet diſpēſare cū illis cū q̄ nō exbus papa vel ei⁹ penitētiari⁹ mādat cedu, diſpēſari ꝑ epm ſup irregularitate vl alio defectu:nec ēt ei⁹ vicari⁹ generalis in ſpūalib⁹ ꝛ tpalib⁹ epo in remotis agēte:cū ītētio cōmittētis ad quā eſt recurrēdū.de reſcrip.ſup literis. nō fuerit cōmittere niſi ea q̄ ſunt ordinarie ſue iuriſdictiōis ꝛ q̄ ipſi ſue ordinarie iuriſdictioni tm̄ iminebāt.ar.de of.or.romana.ꝟ.nec ꝓ co.li.vj.cōmiſſiões ꝓo papales nō ꝓcedūt nec originē trahūt ab ordinaria iuriſdictiōe:cū ſint oīno iuriſdictiōis demādate.de offi.deleg.c.fi.ꝛ iō cū eṗs in caſu ꝓpoſite.q.cōferat vt delegat⁹ dūtaxat non pōt legat⁹ ſe intromittere nec īpedire epm̄ in ɔferēdo q̄ eſt hoc caſu maior legato.ꝑ.c.ſtuduiſti.de of.leg.c.ſane.de of.dele.gl.no.in cle.ſi de bñficio.in.ꝟ. ſiue ad nos.in fi.de pre.La.ꝛ Inno. i cle.cū ex eo.de ſen.exc.vbi dicūt q̄ legatus nō pōt ſe intromittere de his q̄ eṗs hʒ facere ex delegatiōe iuris.fa. qd no.La.et Domi.in.d.c.ſi abbatē. nec ob.q̄ eṗs pōt ea ɔferre ꝟ legat⁹. q: vt dictū eſt eṗs nō confert vt eṗs.ꝛ iure ordinario:ſʒ auctoritate delegata:ꝛ qd dr q̄ legat⁹ pōt oia q̄ eṗs:intelligit de his q̄.pōt eṗs iure ſuo ꝛ vt ordinari⁹:nō iure delegatiōis aut alio ſpeciali niſi in ɔ̄trū a iure legato pmittit.Itē legatus de latere hʒ collationē bñficioꝝ nō iure legatiōis que ad hoc nō ſe extēdit:ſʒ ex quadā ꝓrogatiua ꝛ ſpāli p̄uilegio:vt dicit text⁹ in.d. c.j.de of leg.in.vj.hec ꝟ ptās tanq̄ extraordinaria ꝛ ſupinducta dʒ reſtringi.glo.fin.i cle.ij.de of.or.Panor.i.d. c.fi.de ɔfir.vti.lʒ ꝟ poſſit cōferre iure ſpāli.nō tñ dʒ poſſe ɔferre ea q̄ eṗs hʒ cōferre ſitr iure ſpāli.ꝛ dʒ eṗs vti ſua ſpālitate cū certat de dāno vitando. l.ſi minor.xxv.ff.de mino,ꝛ in multis

Papa nō in oi iuriſdictiōe incedit p̄lato mortuo.

Priuilegiuʒ p̄uilegiatā pſonā

reſtricta eſt legatoꝝ poteſtas circa col latione͂ bñficioꝝ.c.pñti.cū duob⁹.c.ſe quē.de off.le.in.vj.⁊ multi voluerūt ꝙ nō poſſet legat⁹ vnire eccl'ias ſue lega tionis:cū ex hoc perpetuo priuaretur ordinarius iure cō ferendi illā eccl'iaȝ vnitā.Frede. cōſil. cxc.de quo ꝑ doc.in d.c.fi.de cōfir.vtl.ſpe.in.d.§.nūc oſtē dendum.ꝟ.v.⁊ ibi Joan.and.in addi. de ro.deci.lxj.⁊.cxxj.

facte in contrariuȝ non valeant:a

Capitulum an preueniat papā ꝑ prefixionē dieiad ꝯferendum.

a ¶ Non valeant. Queriť ſi capitulū ad qđ collatio pbendarū ſpectat p̄fixit die͂ ad cōferēdū p̄bēdā vacātē poſuit edicta ad vocatione͂ abſentium ⁊ inte rim ipā prebenda impetretur a papa hoc tacito:deinde cap'lm confert cui⁹ collatio valeat.ar.ꝙ capituli:cū videa tur preueniſſe papā.nec erat ampli⁹ res integra.ad hoc qđ le.⁊ no.in.l.mā datum.C.mā.vbi no.ꝙ i negotijs res non eſt integra quo ad reuocandum mandatū per morte͂ mādantis quan do facta ſunt preparamenta.no.inſt. man.§.itē ſi adhuc in cle.fi.de ꝓcu.et qñ aliquid geſtum eſt in negotio res non eſt integra.ff.de polli.l.j.§.cepiſ ſe.de iuriſ.om.iu.l.⁊.q.⁊ per ſolam ci tationem preuenitur iuriſdictio.ff.de iudi.l.ſi quis poſtea le.⁊ no.in ca. po ſtulaſti.de fo.cōpe.in.c. gratū.in.c.lȝ. de of.deleg.in.c.fi.de of.leg.⁊ ad ꝑpe tuādam gratiā apoſtolicā que re inte gra pape morte expiraret: ſufficit ꝙ executor fuerit aggreſſus negotiū ꝓ uiſionis.arg.c.q̄uis.de of.dele.in.vj. vł in forma pauperū ꝙ faciat inq̄ſitio ne͂:iuxta clem.j.de ꝯceſ.preben.vt ibi no.Guil.⁊ in cle.fi.de reſcri. Joā.and. in.c.ſi cui nulla.de prebē.in.vj.in no. fa.qđ ipſe no.in.c.p̄ſenti.de of.leg.eo. li.in no.ꝙ ſi metropolitan⁹ dedit exe cutorem q̄ titio cōferret beneficiuȝ ad ſe deuolutū ſi idone⁹ eſſet :ſi executor inchoat/et poſtea metropolitan⁹ det alteri nō valet collatio.de ro.deci.ccc xvj.arg.c.in cauſis.de elec.de quo tñ dic vt ibi ꝑ doc.Henr.in.c.ꝯſtitut⁹.de ꝯceſ.preben.domi.in.d.c.preſenti. er go ꝑ edicta ⁊ citationes abſentiū vide tur.capitulū papā preueniſſe: et colla tio pape hoc tacito videť ſurreptitia. ar.c.ceteꝝ.de reſcri.c coꝝā. de of.dele. c.licet monaſteriū.de re indi.c.fi.cū ibi no.vt li.pen.ſi enim ipetrās expreſſiſ ſet ꝓceſſum factuȝ per capitulum pro faciēda collatōe pa pa nullatenus vel nō ita de facili dediſſet illā prebendā. arg.c.cum olim.de re iudi.c.ſuper lite ris.de reſcrip.verius eſt ꝙ valet pape collatio per preuentione͂.ex quo enim dicti canonici nondū cōtulerāt nec ad tractatum collationis proceſſerāt res erat adhuc itegra.⁊ preuenit papa.ad hoc.c.vbi periculū.§.ſane.đ elec.l.vj. vbi diciť res integra anteq̄ electio ſit celebrata.d.c.preſenti.vbi res eſt inte gra quouſq̄ fuerit collatio facta.nā fi nita legatione legati expirat reſerua tio etiam ſi factus fuerat ꝓceſſus ſu per eaȝ ꝑ executorem niſi fuerit facta collatio,qđ capitulū habet locū i oib⁹ literis gratioſis.non de ſimplici iuſti tia legatorū quoꝝ iuriſdictio non eſt ita naturalis ⁊ fauorabilis vt alioꝝ ordinarioꝝ.no.in cle.ij.de offi.ord.vt expirēt expirāte legatione,ex quo nō fuit ꝓceſſuȝ ad collatione͂ vel receptio ne͂:lȝ ꝓceſſus fuerint facti.no.Frede. conſi.cclxxxix.fa.qđ no.Inno.⁊ Com poſ.in.d.c.in cauſis.ꝙ in extraiudicia libus negotiū deſinit eſſe integrū cuȝ attingūtur ſubſtātialia ipſius nego tij:puta cum eligentes ceperunt tra ctare die adueniente in loco ſolito de electione ⁊ dare voces ſuas.hoc enim modo res nō eſt integra.vt pȝ in.d.c. in cauſis.not.Hē.in.d.c cōſtitut⁹.mā. c.xlix.ad hoc.c.ſi eo tpe.đ elec.l.vj .ibi vel alia que p̄cedūt.quod intelligi po teſt ꝙ reſeruatio pape nō vitiať electi one͂ vł alia que precedūt.ſcȝ ſubſtātia lia ipſius electionis :lȝ electio nondū fuerit facta.ſed ſi đ ſolēnitatib⁹ electi onis tātummō aliquid factū eſſet nō minus eſſet res itegra :vt ſi cātaſſent miſſam de ſancto ſpiritu vł intraſſent capitulū:ſȝ de electione nōdū tractaſ ſent.ar.ff.de con.ob cau.l.ſi pecuniā.

Negotiū qñ đſinit eſſe integrū.

ff.de pcu.l.ante litē.ꝛ.l.ſeq.vbi res eſt integra quo ad pcuratoris reuocatio nē ꝗuiſq3 lis ꝯteſtet.l3 multa ꝑcedāt vt citatiões ꝺclinatorie foꝛi.ꝛ ſic.c.j.ꝛ.ij. de pcu.i.vj.ꝗre dicendū eſt papam in caſu ꝓpoſito ꝑueniſſe canōicos.S3 cū in talib⁹ caſibus facile poſſent ꝑueni ri canōici:equū foret ꝑ papā vł cōciliū ſuꝑ his ꝓuideri.ꝛ vide Hoſt.in ſum.ꝺ elec.§.qualiter facienda.ꝟ.qd ſi time ant.vbi dicit ꝙ ſi timeāt canōici ne pa

Canonicoꝝ caute la neꝑ ueniā tur.

pa vel legat⁹ ſu⁹ preueniāt: q2 prope ſunt/aut curſoꝛ aliqs qui ſolet vti du plomate celeriter ꝓfect⁹ ē ad eos poſ ſunt eligere abſentib⁹ nō vocatis ꝛ cu rialiter faciet cōtempt⁹ ſi qꝺ factū eſt ratificet:l3 poſſet agere de cōtemptu c.quod ſicut.de ele.q2 hoc nō eſt iuſtū periculū.ar.C.de cri.fal.l.diſputari.ꝺ ap.ſuggeſtū.de ꝑbē.inter cetera.Et ꝑ

Preſētatio ſola ñ ipedit ꝑuentionē.

ꝑdicta vł ꝙ ꝑ ſolā electionē ꝑſentādi verbalē vł literatoꝛie factā a patrono in abſentia collatoꝛis ipē patron⁹ pꝛe uenerit papā.Pone enī ꝙ patron⁹ tē poꝛe vacationis bñficij longe diſtat a collatoꝛe:ita ꝙ papa poſſet celeri⁹ adi ri ꝙ̄ collatoꝛ.ꝛ dat lr̄as ſue pñtatiōis titio.tñ anteꝙ̄ ꝑſentauerit lr̄as inſti tuēti ali⁹ impetrat a papa illud bñfi ciū.dur eſſet dicere papā ꝑueniſſe pa tronū qui nō fuit negligens ꝛ fecit qꝺ in ſe eſt circa ſubſtātialia ꝑſentatiōis. ꝛ hoc voluit Cōpoſ.in.c.capitulū.ꝺ re ſcrip.in gl.magna.§.qd ſi pr̄oni.ꝛ Jo. an.poſt eum.nā electo a patrono ꝯſen tire volēte ali⁹ ꝑfici non debet.ar.c.cū inter canonicos.de elec.ꝛ preſentatio clericoꝝ vim electiōis h3 no.Inno.in c.cū3 aūt.de iur.pa.ꝛ ſi papa ſciuiſſet ſic taliter electū vel ꝓceſſum ad ꝑſen tationē ꝑ patronū nō cōtuliſſet:vł nō ita de facili.nec eſt ꝑſumendū papam voluiſſe ius illi tollere qꝺ habuit ad petendā inſtitutionē.de verb.ſig.dile cto.de of.dele.ſuꝑ eo.ꝛ.c.ex parte.j.ꝺ. c.ſi eo tēpoꝛe. vbi reſeruatio papalis non viciat electionem ꝑcedentē etiam ſi electus nondū cōſenſerit.vt ibi not. fa.c.ſi tibi abſenti.de pꝛeb.l.vj.cu3 ibi no.ꝑ Domi.qꝺ no.Archi.i.c.ſi poſtꝙ̄. de pꝛebē.in.vj.ꝙ ſi papa cōtulit alicui

canonicatū ſub expectatione pꝛebēde vacature:ꝛ poſtea cōfert pꝛebendam vacantē alteri nō facta mētione de ꝑ mo:nō valet collatio per eaſque ꝑdicta ſunt.q2 nō preſumitur papa voluiſſe ius illi tollere ex quo id non exprimit idem La.ibidem etiam ſi pꝛopꝛio mo tu papa ꝓuideat.lic3 aliud Jo.an.ſen tiat in no.q2 motus ꝓpꝛius tollit ſur reptionē non ius alteri queſitum ſiue in re ſiue ad rē.fa.c.ꝙ̄uis.de reſcript. in.vj.ꝛ qꝺ ibi no.La.quod no.Cōpoſ. in.c.cauſa3.de reſcrip.ꝙ ſi papa dicat cōferas beneficiū nō obſtāte collatio ne alteri facta:intelligitur de collatio ne alteri facta inualida:non de iuſta. Aliqui aliter dixerunt:ꝙ papa preue nit ſi ꝯferat anteꝙ̄ preſentatio fuerit inſinuata collatoꝛi:q2 pñtare eſt reali ter ꝛ in preſentia collatoꝛis preſenta re.ad hoc cle.dudū.cū,ibi no.in ꝟ.pre ſentari.de ſepul.Panoꝛ.in.c.cū para ti.de ap.vnde patronus non releuat ſi infra tempus iuris ſolū eligit ꝑſen tādum.vel dat literas ſue ꝑſentatio nis ī abſentia collatoꝛis:niſi realiter ꝛ preſentialiter preſentet inſtituenti q2 tempus eſt pꝛefixum.nō ad nudam electionē ſed ad ꝑſentationē pꝛincipa liter ep̄o faciendā.c.j.de iu.pa.in.vj.ꝛ ibi Jo.an.Inno.ꝛ domi.Archi.in.c.ſ. de ꝑben.e.li.no.Jo.an.ꝛ Panoꝛ.in ca. ſi.de iu.pa.de ro.deci.ccxv.La.ꝛ Imo. in.ꝺ.cle.ꝛ per talem electionem non queritur ius electo:q2 patroni ius in eccleſia dare non poſſunt:niſi per pꝛe ſentationē.no.in.c.dilectus.de of.le ga.ꝛ nō obſtāte tali electione poſſunt etiā clerici aliū preſentare: q2 electio hmōi nō poteſt dici niſi quedā poſtu latio q̄ anteꝙ̄ ſuperioꝛi ꝑſentetur nō impedit aliquā electionem.de poſtu. pꝛela bone.ij.l3 ꝯtra fuit ſententiarū in caſtelleto.ſuꝑ quo pēdet adhuc ap pellatio in parlamēto.Sed illud veri⁹. ad hoc no.ꝑ gel.ꝛ Imol.in cle.j de iu re patro.ꝙ ſi patronus cleric⁹ pꝛeſen tat vnum vicario epiſcopi ad hoc po teſtatē nō habēti aut foꝛte reuocato:ꝛ deinde aliū ep̄o qui ab eo admittit nō dicit variare.ꝛ valet ſecūdi ꝑſentatio

Patronus clericus qñꝙ̄ variare pōt

Phtatio nō dr̄ nisi sit cū effectu.

qr nō dicit p̄sentare nisi cū effectu: scʒ p̄sentib⁹ tā presentāte q̄ p̄ntato ⁊ eo cui phtat: quoꝝ altero deficiēte nō est p̄ntatio pfecta. sicut nō est iudiciū nisi sit iudex actor ⁊ re⁹. de ṽbo.sig.forus. etiā prima phtatio nō tenuit: ḡ ius iterū phtandi nō ademit. ar.ff.de op.le. l.ij.l.optiōe.d.c.si.ꝺ iu.pa.qꝺ plʒ Henr. in.c.cū bertholdus de re iudi.in ca.auditis.ꝺ electio.vbi dicit esse intelligenda iura que dicunt patronū clericū nō posse variare quando cleric⁹ efficaciter ⁊ bñ p̄sentauit: alˀs sec⁹. incōgruū igitur eēt dicere papaʒ nō posse ꝯferre hm̄ōi bñficiū cū patroni possunt variare: qr nō debēt aliis legē imponere quā ipi nō obseruarēt.ꝺ ꝯsti.cū accessissent.dꝫpre.pro illorūʒ. ⁊ istoꝝ opinio de iuris subtilitate ꝭest verior: quā sentiūt de ro.deci.cclviij. cū dicūt papā nolle p suā collationē p̄iudicare rite ⁊ canonice electis vl̄ presentatis. nō dicunt aūt rite ⁊ canonice phtati/nisi vbi p̄sentatio est superiori nuntiata: vt dictum est.

a ℭQuo.i.vt.ff.de doli ex.l.j.C.ad.l.fal.l.j.aliquādo quo.i. q̄ītum.c.cū.in. de consti.ꝭ.eo.§.j.ver.nec etiaʒ.⁊ quo i.quia.c.j.de conces.preben.

b ℭCulpa.i.negligentia vel delicto.

Papa posset conferre bñficia totius orbis ēt si plati non sint negligētes.

c ℭSuadet. dicit panor.l.c.qr diuersitatē.de ꝯces.p̄bē.q̄ lʒ papa ēt cassante negligentia p̄latoꝝ possit cōferre beneficia totius orbis: vt ibideʒ ibi p̄ter desidiā.c.ij.de p̄bē.in.vj.cle.j.vt li.pē. ⁊ possit cōcurrere in collatiōe bñficiorū cū quolibet ordinario: qr ipse est ordinarius toti⁹ orbis.ix.q.iij.cūcta per mundū. non est tñ honestū vt auferat aliis p̄tātem ꝯtra rationē Grego.in.c. ecce.xcix.di.⁊ contra ca.peruenit.xj.q. j.ꝭ.eo.§.j.ver.cui rei.j.de can.circa p̄n ci.ibi confunditur etiam ⁊c.

d ℭItē placuit. primo statuit q̄ due partes tertie ptis bñficioꝝ debite graduatis ꝯferant graduatis nōiatis. secundo q̄ ⁊ qualia bñficia adinuicē turnū faciāt declarat. tertio ad regularia hec extēdunt. scꝺa ibi: ita q̄ tria: ⁊ idē.

quo[a] magis ipsis collatoribus ⁊ patronis suū ius (cessāte culpa[b] eoꝝ) sicut iustitia suadet[c] seruet illesuʒ. ℭItē placuit[d] ipi ꝯgregatiōi vt tāto magis studia ⁊ vniuersitates studioꝝ regni ⁊ delphinat⁹ cū sclaruʒ augmēto foneāt: q̄ suppositis[e] vniuersitatū p̄dictarū[f] conferant due partes prebendarū illi⁹ tertie[g] que sm̄ decretū sacri basiliēsis ꝯciliij de collationib⁹[h] bñficioꝝ est cōferenda solis[i] graduatis. Et ideʒ[k] ordo[l]

Diuisio textus.

e ℭSuppositis. ex hoc volūt quidā dicere q̄ non graduati qui sunt ꝺ suppositis vniuersitatis sunt capaces nōiationū: qꝺ est falsum vt.j.sequit ibi.solis graduatis.

f ℭPredictarum .i. priuilegiataruʒ ꝭ.eo.§.insuper.

g ℭTertie partis.

h ℭCollatiōibus. vt in.d.§.insuper.

Nolationes solis graduatis dāde sunt.

i ℭSolis. vide expressum q̄ soli graduati sūt capaces nōiationū.ꝯcor.i.d.§.isup.i p̄n.j.§.j.ibi suoꝝ graduatoꝝ.

k ℭIdem.i.q̄ due partes tertie partiʒ ecclesiarum parochialium ⁊ aliorum beneficiorum cōferātur similiter suppositis vniuersitatum nominatis.

Turni ꝯputatio.

l ℭOrdo. Sed qualiter cōputabit: dic p̄mū post decretū basilien. finito cursū expectatiuaꝝ ⁊ dempta theologali debebat graduato.ij.⁊.iij.ordinario.iiij.nōiato.v.⁊.vj.ordinario.vij.nōiato.viij.⁊.ix.ordinario.x.graduato: ⁊ sic ꝯsequēter: ita q̄ de tertia pte q̄ est ꝯferenda graduatis capiātur semp due ptes p graduatis nōiatis. Et pbabit iste turn⁹ p registra ordinarioꝝ. q̄ si dolose registrū collationū nō fecerit/ aut illud occultēt vel latitēt: videt q̄ habeat turn⁹ pbatus in odiū illoꝝ q̄ copiā pbationū subtrahūt nōiato. ar. l.si de possessione.C.de pba.l.pulden dū.in fi.ꝺ postu.c.puenit.j.ꝺ test.cog. c.ꝯstitutis.de ap.sʒ nō est verū cessañ. dolo collatarij. qr nō dʒ aliqs alterius odio p̄grauari.c.nō dʒ.de regn.iur.in vj.⁊ dolus pmonētis nō dʒ nocere pmoto.ar.c.neminē.lxx.di.cle.i plerisq̄ de elec.in prin.vbi pena puidētis nō extēditur ad puisum.no.per Inno.et doc.in.c.q̄ñis.de re iudi.ad hoc.l.de=

nuntiaſſe.§.queritur.ff.de adul.vbi pro
bat q vbi etiā eſt cōnexitas reſpectu
eiuſdē delicti vt i adulterio ſententia
cōdēnatoria ɔtra vnū nō p̄iudicat al-
teri.c.ſignificaſti.ď adul.& ibi Panor.
& dicit Bar.in.d.§.
querit q licet pdu-
cēs falſos teſtes ſit
ɔdēnatus de falſo:
nō ſequit de neceſ-
ſitate ɔtra teſtes q ipi ſint falſi.fa.tex.
cū rōne ſua in.l.luci⁹.ff.de his qui no.
infa.c.cū dilect⁹.in fi.de or.cog.idē di
Nota rū ɔdē natio, de falſo nō nocet dño in ſtrumenti — cit de notario cōdēnato de falſo iſtru-
mēto:vt hec ſentētia nō p̄iudicet dño
ad quē ſpectat iſtrumētū.fa.glo.in.c.
dilecto.in fi.de p̄ben.c.ex tenore.ď fil.
ſint legi.etiā ſi collator confiteret be-
neficiū p eū collatū eſſe i turno nō no-
ceret cōfeſſio ſuo collatorio.ar.l.ſi par
tē.in fi.ff.quēad.ſer.ami.l.qui fundū
ff.loca.ſicut nec cōfeſſio cedētis nocet
ceſſionario.ff.ad treb.l.fctā.§.ſi heres.
& ibi de hoc p Bar.& in.l.ſi cū emptore
ff.de pac.Spe.ti.ď ceſ.ac.§.j.ver.ſz nū
quid.vbi Jo.an.& Bal.in addi.nec cō-
feſſio patris nocet filio quo ad ſuā le-
gitimā:vt ſi cōfiteat debitū abſorbēs
Turnus p qd pbabit. — totū patrimoniū.ď quo p Cy.in.l.j.C.
de cōfeſ.Panor.in.d.c.q̄uis.ceſſanti-
bus igit regiſtris pbet nolat⁹ turnū
p lr̄as collationū vel teſtes aut p regi
ſtra receptionū p capitulū factaꝶ aut
eis pditis pbet ipſorū amiſſionē vna
cū tenore & q erant ſine vitio quo poſ
ſent argui falſitatis.l.teſtiū.in fi.C.de
teſti.l.ſicut iniquū.l.fi.ď fi.inſtru.c.cū
olim.cū ibi no.de priui.Sed ex p̄dicta
cōputatione ſequeret magna intrica
tio:& difficultas:poſitionis turni cum
oporteret ſemp aſcēdere retrogradiē-
doꝗ ad datā pragmatice pte aduer
ſa ponēte bñficiū extra turnū & cū ab
illa data iam effluxerint pluſꝗ.xlviij.
anni eſt multū difficile/laborioſum &
magnorū ſumptuū recuperare oēs col
Leges debēt eē clare. — lationes interim factas.qd ergo erit
infra centū annos:vnde cū lex debeat
eſſe clara.l.lege.C.de pac.cō.aut.de te
ſta.imper.§.nos igitur.col.viij.& faci-
lis.iiij.di.erit autē.inſti.de fideicō.he

in parochialib⁹ ecclesijs & capella
nys obſeruet.¶ Ita q parochialis

re.§.ſed qr.Utilis eſſet declaratio ſu-
per pbatione ipſi⁹ turni vt ſatis eſſet
graduato pbare ordinariū ɔtuliſſe iu-
re ſuo duo bñficia ante vacationē iſti⁹
quod acceptauit.& hec ē mēs vt puto
concilij in.§.inſup.
ſ.e.vbi tertia pars
debetur graduatis
ita q prima vacatu
ra graduato & poſt
alias duas.ſ.ɔferēdas iure ordinario
libere ſequēs eodē modo cōferat pro-
bato igit q epūs libere & iure ordiario
cōtulit duo.iterū eſt graduato.et ſi ſi-
mul ɔcurrerēt graduat⁹ ſimplex i vim
gradus & nolat⁹ ſatis eſſet noiatio po
nere bñficiū in quarto loco:cū quartū
et ſeptimū que ſunt due partes illius
tertie debēt nolato.& hac via ſopiren
tur infinite liteſque ob incertitudinē — Nolati redduntur ſe re, ois beneficia liti gioſa.
turni oriunt.vix em̄ euadit aliqđ bñfi
ciū qđ nō fiat a pluribus nolatis liti-
gioſum:lucida eſſet cōputatio q̄ prio-
ri modo obſcura & difficilis erat.vnde
clerici q̄ ſtudijs vacare debēt a ſtudijs
diſtrahūtur.magnis ſumptib⁹ vexan
tur.& cū bñficia litigioſa certis careāt
rectorib⁹ dimittit chriſti cult⁹.anima
rū cura negligit:ſubtrahit hoſpitali-
tas:eccl'iarū iura depereunt:ruūt edi
ficia:deuotio populi attenuat: mate-
ria fouēdis iniuſtis vexationibus pa
rat:& plerūꝗ p litiū anfractus bñficia
iniuſte occupant.pruideāt ergo ſuper
his qui rēpublicā zelantur:& a tali la
berinto pauperes nolatos liberēt.cir
ca quod vide qđ ſcripſit magiſter Ja.
ď foramuille i.a.b.c.duro pauperi no
minato.& bona eſſet pruiſio vt loco il-
lius tertie ptis darent graduatis tres
mēſes in anno:ſi q bñficia interim va
cantia eis eſſent affecta & bonus ordo
ſtatueretur inter eos & nominatos
a ¶ Parochialibus.vide hic quatuor
genera bñficiorum que cadūt ſub no-
minationibus ſcz p̄bēde:parochiales
eccleſie:capellanie:& beneficia regula
ria.Quid autem de dignitatibus.vi-
detur q non cadant cum de eis tacea
tur:& qđ de vno conceditur/de alio ne
gat.l.maritus.C.de pcu.c.ſuſceptū.

de reſcrip.in.vj.l.cū lex.ff.de le.de ꝯdi. c.cū dilecta.de ꝯfir.vti.no.in.l.j. C.de
ꝛ demō.l.cū ita legatū.c rōne.de p̄ſū. ꝯdi.inde.Panor.in.c.ſi.de re iudi.l.c.
nec videt̄ eadē ratio in dignitatib⁹ ſi ſi.vt lit.nō ꝯteſt.q̄ extēſio h̄z locū i ſta
cut i aliijs cū ſint maiora bñficia ꝙ hic tutis diſpoſitis in materia iuris ſicut
exp̄ſſa.ad hoc c.ſedes.de reſcrip.cl e. eſt iſtud.ar.c.ad audiētiā.de cleri.nō
ſi pōt.de p̄cu.ꝛ noia reſidē.ꝛ ibi Panor.
tiones ſunt odioſe eccl'ia reſpectu p̄rochial' eccl'ie fa- Jmo.in cle.j.de ele
ſicut grē expectatī ciat turnū[a]: et capellania reſpectu ctio.ſi aūt diſpone-
ue ſic reſtrīgēde.c. retur cōtra ius: tūc
ꝙuis.de p̄ui.in.vj. caſus nō p̄uiſus

Dignitates an cadant ſubnominationibus.

ꝛ extēſe ad certū caſū no debēt extēdi in ſtatuto relinqueret̄ diſpoſitiōi iu-
ad aliū paritate rōnis.c.cū in illis.c. ris.l.ꝯmodiſſime.ff.de lib.ꝛ poſthu.l.
cui de nō ſacerdotali.de p̄ben.in.vj c. ſi cū dotē.in p̄a.ſolu.ma.d.c.ſuſceptū
ſtatutū.de elec.eo.li.cle j d̄ p̄bē.p̄ no. c.in n̄ra.de iniur.Itē ſi nomiat⁹ acce-
p̄ Jnn.ꝛ Compo.in.c.cām.de reſcrip. ptauit dignitatē in viꝫ noīatiōis:eſto
Sꝫ cū dignitates ēt electiue cadant ꝙ ei nō deberet̄ in vim illi⁹:ſm illos q̄
ſub gradu.s̄.eo.§.inſup.ꝟ.in dignita dicūt dignitates ñ cadere ſub noiatio
tib⁹.ꝛ noiatiōes nō ſint ꝯtͤe decreto: nibus:tñ debebit in vim grad⁹.nam
imo de mēte ei⁹ p̄cedūt.nā voluit de noiat⁹ eſt graduat⁹:ꝛ noiatio fundat̄
cretū p̄uidere viris lr̄atis graduatis ſup̄ gradu.iō adiecta gradui eū nō al
aſſignando eis tertiā partē bñficioꝝ terat.qualitatis em̄ adiectio nō alte-
ꝛ ꝯgregatio gallicana p̄ bono ſuarū rat ſubſtātiā.ff.de excep.rei iudi.l.et
vniuerſitatū decretū inſequēdo nō ei an eadē.ꝺ acqui.re.do.l.cū in corp⁹.l.
derogando voluit de illa tertia p̄te ſenatoris fili⁹.ff.de ſena.C.de digni.l.
duas p̄tes aſſignari graduatis q̄ cēnt j.lib.xij.ꝛ per ea q̄ dicta ſunt.ꝛ dꝫ act⁹
noiati p̄ ipſas vniuerſitates debēt di interp̄tari in dubio/potius vt valeat
gnitates cadere ſub noiationib⁹ ſicut ꝙ pereat c.abbate.de ꝟb.ſig.facit re-
ſub gradu.ꝛ hoc puto verū.nō em̄ al gula ſi nō valet ꝙ ago ꝛc.c j.de deſpō.
terat̄ decretū p̄ hūc tertū:cū noiatio- impu.li.vj.ad hoc vide no.s̄.eo.§.j.in
nes ſolis graduatis cōcedant̄.ꝛ dicere ver.nulle.vnde vt ſecuri⁹ noiat⁹ acce

Nominatus eſt graduatus.

ꝯtra.eſt nimis abſurdū:q2 redderent̄ ptet dignitatē:acceptet illā ꝛ iuiꝫ gra
noiati q̄ in ſtudijs reſidēt deterioris dus et in vim noiationis melio2i ſcꝫ
ꝯditiōis ꝙ graduati ſimplices:cū tñ q̄ mō et forma quo poteſt ꝛ debet:ſed re
litas noiatiōis ſit ſup̄inducta ad aug ſpectu cui⁹ beneficij faciet turnuꝫ di
mētū graduatoꝝ.vñ nō dꝫ alterare di gnitas nihil hic exp̄ſſe cauet̄.puto tñ
ſpoſitionē ſup̄ p̄ria qualitate gradus ꝙ dignitas reſpectu ſolius dignita-
fundatā.ar.ff.de iu.annul.au.l.j.ꝛ adie tis faciet turnū.ſicut dicitur de eccle
ctio ſeu augmētatio q̄litatis nō mu- ſia parochiali.ita ꝙ omeꝫ dignita-
tat ſubſtātiā p̄ſone:nec tollit p̄uilegia tes ad eiuſdē collationē ſpectantes
p̄ſtina.ff.de ſena.l.pe.C.de excu.mu. inuicem faciant turnum.
l.eos.li.x.de digni.l.iij.li.xij.no.Cy.in a ¶ Turnū:q̄ nō pōt reperiri i bñficio
l.ij.C.de ſuſpec.tu.Bart.in.l.legatis monoculo.iō nō videt̄ cadere ſub no-
ſer.§.ſi ex officio.ff de leg.iij.Panor.in minatiōib⁹.ad hoc.l.illicitas.§.ne te
c.qm̄ abbas.de offi.delega.ꝛ qd̄ hic nuis.ff.de offi.p2eſ.cle.j.in fi.de ſen.
d2 nō eſt limitatiōis cauſa ſed exēpli. excō.vbi fit mētio de vnico lumine.fa
q̄ aūt exēpli cā dicunt̄ nō reſtrīgūt re- cit no.p̄ Arc.in.c.ſi p̄ clericis.de p̄bē.
gulaꝫ.no.in.c.j.ne cle.vel mona.in.l. in.vj.Jo.mo.in.c.generali.de regu.
ita vulnerat⁹.ff.ad.l.aql.no.Panor. iur.eo.li.Jo.an.in cle.j.de p̄ben.vbi
in.c.inquiſitiōis.de accu.in c.in omi. dicūt p̄pter iura alleg.mandatū de p̄
de teſti.ꝛ caſus enumerati extendunt̄ uidendo de dignitate in aliqua eccl'ia
ad oēs conſimiles ex idētitate rōnis nō extēdi ad dignitatē vnicā que eſt

in illa eccleſia:q2 nō eſt viſimile papā velle priuare ordinariū collatorē vnica dignitate.ꝛ ſic vnico (vt ita dixeri)ſu mine q̄ forte ſemel tm̄ i vita ſua vaca bit.ꝛ voluit ꝺ ro.dec.cclj.ꝛ.ccxx.no.in ꝺ.clemē.Bertrā. et Imo.i reſcripto in gñe ipetrato ad pri mū bñficiū vacatu rū ad cuiuſcūq͂ col lationē in certa dio ceſi.ꝛ poſtea vaca nit bñficiū ad colla tionē alicui⁹ qui nō hēbat aliō bñficiuʒ ↄferre niſi illō q̄ il lud bñficiū mono culū nō icludeṫ i gr̄a cū in gratijs nō veniāt in gñe que ꝺs in ſpecie nō eēt ↄceſſurus.de reſcrip.ſup lr̄is.maxime in bñficialib⁹ vbi fiēda eſt ſtrictiſſima interp̄tatio.c.q̄uis.de p̄bē.in.vj.ta.l. ſi collectane⁹.ff.de ma.vin.ꝺ.c.in gr̄a li.c.ſi.de offi.vica.i.vj.cū ſi.vbi āt eēnt duo bñficia ſpectātia ad collationē il lius:tūc extēdereṫ gr̄a ad p̄mū.qꝺ nō videṫ hr̄e locū in noiationib⁹ niſi ſal tim ſint tria ad collationē ↄferētis.q2 nō pōt pars tertia q̄ debeṫ graduatis inueniri:niſi vbi eēnt tria.aliq̄ tn̄ vo luerūt dicere turnū inueniri poſſe in bñficijs monoculis.vel vbi ſunt duo nō de bñficio ad bñficiū:ſʒ de vna va catiōe ad altā.p qb⁹ facit.ſ.e.§.itē q̄ oīa.ibi faciāt turnū ꝛc.ſed p̄mūʒ pla cet.nimis eīn grauareṫ collator:cū for te ſemel in ſua vita tantū vacaret:vt dictū eſt ꝛc.et eſt ordo cōputād⁹ reſpe ctu alteri⁹ bñficij:vt hic.et.ſ.eo.§.in ſup.in p̄n.ibi poſt alias duas ꝛc.

Inter p̄tatio in bñ ficiali bus de bet fie ri ſtri ctiſſi ma.

☞

a ¶ Cathedralis.eccleſie.

b ¶ Caſu.quo ad faciēdum turnum.

c ¶ Spectātes.i.quarū prebende ſpe ctant ad eādem collationem.

d ¶ Regularib⁹.no.bñficia regularia cadere ſub nolatiōib⁹ ꝛ ſub gradu.ſ. eo.§.inſup.in ſi.Religioſi igiṫ poſſunt graduari ꝛ ēt doctores fieri de licētia ſuoꝝ p̄latoꝝ.no.Hoſt.in ſū.de magiſ. §.qūs debeat.doc.l.c.q2:nōnullis.e.t. Panor.i.c.de multa.de p̄bē.Anto.ij.

Reli gioſi poſſūt gra duari.

ſolius capellanie:ꝛ prebēda cathe dralis[a] reſpectu ſoli⁹ cathedralis ꝛ p̄bēda eccl'ie collegiate reſpectu cuiuſuis eccl'ie collegiate ad colla tionē eādem ptineñ. Ita q̄ in hoc caſu[b] oēs eccleſie collegiate ſpectā tes[c] ad eadē collationē p vna colle giata eccl'ia ſint habēde. ¶ Et idē ordo in regularib⁹[d] ꝛ eccleſiaſticis

parte ſum.ti.v.c.ij.§.viij. Panor.cōſi. lxxxix.nā p ſtudiū ꝛ ſcientiā nedū eſt vtilioꝝ p̄prio monaſterio:ſed ēt toti ec cleſie vniuerſali.c.cū ex eo.de elec.in vj.iō dicit Hierony.ad ruſticū mona chū ama ſciētiā ſcri pturarū.de ↄſe.di. v.nunq̄.ꝛ lōgo tp̄e diſce q̄ poſtmoduʒ doceas.c.ſic viue. c.ſi clericat⁹.xvj.q. j.ꝛ cū poſſit eē cubi culari⁹ ep̄i.ij.q.vij. cū paſtoris.et pro moneri ad eccl'iam parochialē p̄pter bonū cure ꝛ p̄dica tiōis.c.qꝺ dei timorem.de ſta.mona. fortius poterit p̄moueri ad officiū do cendi:cuʒ plus p̄ficiat doctor in legē do q̄ ſimpliciter curatus in ſacramē ta miniſtrādo:qꝺ colligiṫ in dicto.c. cū ex eo.vbi p̄pter ſcientiā capeſcen dā diſpēſatur cū curato vt p ſeptēniū poſſit ſe abſentare.Et dicit Anto.vbi ſ.q̄ ſimpliciter meli⁹ eſt docere ſacrā ſcripturā ꝛ magis meritoriū ſi bona intētiōe agatur q̄ impēdere particu larē curā ſaluti huius vel illius.nā in edificio aliquo melior eſt ꝛ maior mer cede conduciṫ q̄ diſponit de edificio.ꝛ dr̄ architector.ſ.de elec.c.j.in prin. q̄ aliquis manualis q̄ ope exeqniṫ ꝑm q̄ ei ab alio diſponiṫ.in edificio autē ſp̄uali ſunt quaſi manuales operarij q̄ p̄ticulariter inſiſtūt cure animarū ſa cramēta miniſtrādo.ſed quaſi princi pales artifices ſunt ep̄i qui imperant et diſponūt qualiter predictū ſuū of ficiū exequi debeant.ꝛ ſic͂ theologie doctores inquirūt ꝛ docent qualiter alij debent ſalutem animarū p̄curā re.vn̄ ap̄ls de ſe dicit.j.ad Corin.j.Nō miſit me dn̄s baptizare:ſed euāgeliza re.et.ij.Thi.ij.Commēda hoc fideli bus q̄ idonei ſunt ꝛ alios docere in ali quo tn̄ caſu neceſſitate imminēte de bēt ep̄i et doctores intermiſſo p̄prio officio intēdere particulariter ſaluti animarū.ꝛ intellige hunc textum de bñficijs regularib⁹ inferiorib⁹:nō de

Scien tie fru ctus.

Reli gioſus pōt p̄ moue ri ad eccle ſiā pa rochia lem.

subuentionibus perpetuis quocunque noie censeatur obseruetur.

platuris principalib⁹ eccleſiaꝝ regularium conuentualium: puta abbatiis ⁊ prioratibus conuentualib⁹ electiuis: q̄ licʒ ſint abbatib⁹ ſubiecti: tñ debēt habere electionē ſui prioris: vt legit ⁊ notat in.c.ij. ⁊ ibi Panoꝛ. de ſtatu mona. namʒ huiuſmodi prelature non cadunt ſub gradu. vt no. ſ. eo.

§. Inſup. ver. in dignitatib⁹. Sed q̄ dicant bñficia regularia. dic ea in q̄bus ordinatū eſt a fundatione q̄ regant p religioſos: vel q̄ ꝯſueuerūt p eos regi ſpacio.xl.annoꝝ cū titulo vel tāto tpe cuius initij nō ſit memoria. c. ſuper q̄buſdā. de ver. ſig. c.j. de p̄ſcri. in.vj. an aūt ſufficiat ad iudicandū beneficiuʒ regulare q̄ p.xxx. vel.xl. annos fuerit gubernatū per religioſum. dic p Do. in.c. cū de beneficio. de preben. in.vj.

a ¶ Perpetuis. Obſtat. bñficia regularia nō ſunt perpetua: ſed manualia ⁊ reuocabilia ad nutū abbatis. c. cum ad monaſteriū. ver. nec alicui. de ſtatu mona. cle. q̄ꝛ regulares. §. premiſſis. de ſup. negli. p̄la. nec cōfirmantur a papa. c. porrecta. c. ad noſtrā. de cōfir. vti. niſi aliquādo ex certa ſciētia: ⁊ tūc nō poſſet abbas ea reuocare ſine cā. c. cum inter. r. ſeniorē. de elec. no. Inno. in.c. niſi eſſent. de p̄ben. Fred. in trac. pmut. q.xvij. ⁊ ſi quis abbas concedat priori obedientiario: vt teneat ad vitā prioratum vel adminiſtrationem ſibi conceſſam: poteſt nihilominus reuocare: q̄ꝛ nō poteſt abbas ſibi ipſi impo nere legē nec venire cōtra diſpoſitionē illius ver. nec alicui. nec poteſt obedientiarius reſiſtere mādato abbatis cū velle ⁊ nolle nō habeat. c. ſi religioſus. de elec. in.vj. not. Fred. cōſi. cclitij. Panoꝛ. in. d. ver. nec alicui. in.c. monachi. de ſtatu mona. facit not. Jo. an. in regula nō eſt obligatoriū. de reg. iur. in.vj. in mercu. p Bal. in aut. ingreſſi. C. de ſa. ſan. eccl. ⁊ ſi dicas q̄ predicta ſunt vera in prioratibus ⁊ alijs regularibus collatiuis: tñ nō militant in abbatijs ⁊ alijs prelaturis principalibus electiuis cū ſint ppetue: nec poſſunt remoueri ſine cā. xviij. q.ij. nullā. d.c. monachi. §. priores. cum ibi no. tñ iſte tex. nō poteſt intelligi de illis cuʒ nō cadant ſub noiationibus vt. ſ. no. dici pōt q̄ hec dictio ppetuis referat ad ver. ſubuētionibus: vt ad primum non ad ver. regularibus. vel q̄ intelligatur de regularibus curatis que ſunt ppetua: nec debent amoueri ſine conſenſu epiſcoporum qui habent cōmittere curam animarum. xvj. q.j. de monachis. de pre. in lateraneñ. not. Inno. ⁊ doct. in. d.c. monachi. cōtra. loquunt in non curatis. Uel dic melius q̄ intelligit de olbus beneficijs regularib⁹ collatiuis etiā manualibus: cum de his ſit idem iudicandū ſicut de alijs dēpta facilitate reuocatiōis: vt in. d. §. p̄miſſa. ⁊ poſſūt dici ppetua aptitudie: q̄ꝛ poſſunt remanere apud eos q̄bus ſunt cōceſſa quoad vixerint pmittente abbate: vt not. in cle. ⁊ ſi principalis. de reſcri. Panoꝛ. in.c. cum olim. de rer. permut. vbi dicit q̄ poſſunt pmutari. no. Fre de. in tract. permuta. q.xvj. ⁊ ita vt hec diſpoſitio valeat dʒ ita accipi hoc ver bū perpetuū. ſi. in. l. ⁊ imperpetuū. ff. de procu. c. ad abolendā. in prin. de he re. c. clericos. cum ibi not. de coha. cle. ⁊ mulie. Dicitur enī perpetuū q̄d certo tpe nō limitat: etiam ſi detur ad be neplacitū ſuperioris. l. iuriſperitos. in prin. ⁊ ibi Bar. ff. de excuſa. tut. ⁊ etiā in materia reſtringibili verba ſunt im proprianda vt diſpoſitio teneat. no. in l. ⁊ puto. ff. fami. herc. Bal. in. l. ſi. C. de here. inſti. nec debet abbas ſine cauſa remouere tales prioratus ⁊ admiſtrationes: q̄ ſi hoc faceret ex odio ⁊ malitia: poſſet obediētiarius ſupplicare ſuperiori abbatis ⁊ per ipm ſuperiorem debebit tueri inſtar ſerui ſupplicātis C. de prec. impe. offe. l.j. no. Inno. in.c. inſinuāte. q̄ cle. vel vo. ſʒ malicia ceſſāte pōt reuocare ad nutū: nec pōt obediētiarius cōtradicere: vt dictū eſt. de quo p Archi. ⁊ Jo. an. in no. in.c. p̄nti. de offi. oꝛ. in.vj. Jo. an. in.c. cū ſingula.

Bñficia regularia ſūt ad nutū reuocabilia.

Bñficiū regulare pōt dici ppetuū aptitudie.

Perpetuū q̄d dʒ eſſe.

de preben.eo.li.in no. ⁊ ibi ꝑ moder.⁊ in.d.cle.qꝛ regulares.poſſunt etiā dici hmōi manualia perpetua:qꝛ morte cōcedentis nō reuocant.vt no. Pan. i d.cle.ar. de delegato ꝗ pōt ad nutū renocari : et tn̄ morte pape nō reuocat.c. ij.de offi.leg.in.vj.⁊ de delegato re non integra.c.licȝ.de offi. delega. ⁊ de precario.c fina.de preca.

¶ Itē ꝙ ad dictas[a] duas ptes ſm ordinē pdictū[b] poterūt[c] vniuerſitates[d] cuilibet eccl'aſtico[e] pſono ſeu

Diuiſio textus.

a ¶ Item ꝙ ad dictas. Primo dicit ꝙ vniuerſitates poſſunt ſuis graduatiſ cōcedere nōiationes ad duas preſertim tie partis bñficioꝝ debite graduatis. Scdo ꝙ in nōiationib' ſi ſunt eiuſdē anni loc' eſt gratificatiōi collatoris.ſi diuerſoꝝ annoꝝ qui prior eſt in data preferendus eſt.ſcda ibi.ita tamen.

b ¶ Predictum.ꝫ.§.j.

c ¶ Poterunt.hoc ꝟ. nō importat neceſſitatē:ſed liberā dat facultatē.l.ſepe.cū ibi no.ff.de offi.pſi.l.nō quicqd. ff.de indi.Bart.in repe.l.iij.C.de pig. doc.in.l.gallus.ff.de libe.⁊ poſth.quare dare nōiationes eſt voluntariū:nec poſſunt ad eas cōcedendas cogi vniuerſitates.ſa.no.per Archi.in.c.ꝗꝫ ſit. de elec.in.vj.Jo.an.in.c.ſi religioſus. eo.ti.⁊ lib.in ver.obtēta.⁊ in no.ꝙ qs nō pōt cogi facere ea que ſunt gratie x.q.ij.pcarie.facit glo.in.c.bone.ij. de poſtu.pla.iniuſte tamē facerēt ſi denegarent nōiationem graduato bñmerito.iuxta no.in.c. vt cōſtitueret.l.diſ. ꝙ vbi diſpēſatio eſt debita : iniuſtitiā facit ſuperior ſi eā denegat: tn̄ nō pōt cogi.facit no.in.c.bone.j.de poſt. pla. in ver.gratia.⁊ in glo.precalle.in c.exigunt.j.q.vij.Jo.and.in. cupientes §. penul.in ver.gratia.de elec.in.vj.

Nōiatiōes dare nō eſt neceſſitatiſ.

d ¶ Uniuerſitates.quaꝝ approbatio ad papā vel principē ſpectat. no.ꝫ. in p§.quibus attente.etiā a iure approbant.C.de iuriſ.om.iud.l fi.de procu. qꝛ in cauſis.de cōſti.ex literis.⁊ debēt hr̄e matriculā in qua deſcribant nōia ſuppoſitoꝝ.C de aduo.diuer. iud.l.iubem'.in fi.qꝛ nō dicunt ſuppoſita vniuerſitatis : nec dn̄t gaudere pūilegijs

Uniuerſitatis approbatio ſpectat ad pn̄cipē.

ſcholarium:niſi ſint in matricula iſcripta.l.matriculā.C. de agē.in re. li.xij. Bal.in aut.hab:ta.C.ne fi.p pa.Bar. in.l j C.de his ꝗ in exi.da.lib.x.vbi:dicit ꝙ ſcholaris cōdēnatus ⁊ priuatus pūilegijs ſuis ſi reſtituatur non gaudet eiſdē : niſi iterū matriculetur.

Scholares nō im in matriculati non gaudēt pūilegijs.

e ¶ Eccl'iaſtico. et ita patronorū laicorum beneficia nō cadūt ſub nōiatiōe. no.ꝫ.eo.§.ſtatuit.quod verū vbi ſunt pure ad preſentationē laici.ſec' videtur vbi laicus ⁊ clericus ſimul pſentarent:qꝛ tunc bñficia ſaperēt naturam clerici tanꝗ͂ dignioris.c. per tuas. de arbi.ff.de reiven.l.que religioſis.c.qꝺ in,dubijs.de;cōſe.ecc.c.j.de iur.patro. in.vj.ſa.not.ꝑ Jo.and. in regula in re cōmuni.de reg.iur.in.vj.in merc. Hē. in.c.paſtoralis.de iu.patro.ꝙ vbi clericus ⁊ laicus ſimul pſentant : laicus nō poteſt variare in pīudiciū cōpatroni clerici.Panor.in.c.cū ꝓpter. de iur. pat.ad hoc de ro.deci.cclxj. ꝗ vult mā datū de ꝓuidendo extēdi ad talia beneficia.In cōtrariū facit qꝺ no.Fred. cōſi.lxij.ꝙ legatus nō pōt ꝯferre bñficiū ſpectans ad preſentationeȝ ſimul clerici ⁊ laici inuito laico.Panor. in.c. trāſmiſſe.de iu.patro.La. ⁊ Domi.in d.c.j.e.ti.in.vj.qꝛ nō dȝ priuari laicus iure ſuo ꝓpter mixturā clerici.fa.c. ſacris.de ſepul.l.ſi cōem.ff.quemad.ſer. ami.per quā.l.patet.ꝙ ꝓpter cōioneȝ quā quis habet cū priuilegiato gaudet eius priuilegio:ergo in dicto caſu cleric' ꝓpter cōioneȝ cū laico ꝗ eſt priuilegiatus gaudebit priuilegio laici. ad hoc glo.not.in.d.c.j.in fi. ꝗ dicit ꝙ vbi eccl'ia et laicus habēt ſimul pſentare ambo ſex mēſes habebunt: ita ꝙ rōne cōionis priuilegiū eccl'ie trāſeat ad laicū.no.Panor.in.c.eam te.de iu. pat.Hen.in c.j.eo.tit.Flo.in.d.l.ſi cōmunem.Gaſ.in.c.nō eſt.de ſpon.cōſequit eni ꝑ aliū qꝺ ꝑ ſe ꝯſequi nō poſſet C.de tē.in integ.reſt.pe.l petēde. de cō. pb.auctoritate.li.vj.ſa.qꝺ no. Inno.⁊ alij in.c.auditis,de in integ.reſt.ꝙ nō

privilegiatus reſtituit̃ p minorẽ aut eccleſiam privilegiatos in facto cõnexo.c.j.eo.titu.⁊ ibi Inno.per quãdam conſequentiam.l.ꝙ ſi minor.§.ſi ff. de mino.ſecus in facto diverſo ⁊ ſeparato.l. cum minor. ff. eo. titu. ad hoc.l.ij. C. ſi vnꝰ ex plu. ap. ij.q.vj.§. ſunt quorum.ca. pe. de. ap.

 eccleſiaſticoᵃ collatori nolareᵇ certum numerũᶜ ſuorũᵈ graduatorũ: q

regula in re cõi. de re.iu.in.vj. in mer. et in.d.c.cum a ntẽ.vbi Panor.Henri. in.c.auditis.de elec.Inno.⁊Hen.in.c. cũ Bertholdꝰ.de re iudi.Inn.⁊ Hoſti. in.c.dilecꝰ.de offi.leg.Archi.in.c. nicena.xxxj.di.in.c.j.de iu.pa.in.vj. Henri. in.c. cũ ꝓpter.in.c. paſtoralis. de iure patro. Dicitur aũt

Bar.in.l.j.C.ſi in cõmuni ea.ꝙ cau. et hanc vltimã partẽ puto veriorẽ: pſertim ꝙ nominationes ſunt odioſe ⁊ reſtringende: vt ſepius dictũ eſt ſupra.

Bñficia regalie nõ cadunt ſub nominationibus.

a ¶Eccleſiaſtico. ideo beneficia que cadunt in regalia nõ veniunt ſub nominationibus per ea que dicta ſunt. ad hoc.j.de anna.§.item ꝙ dicta.

b ¶Nominare.tpe quadrageſime.ſ. eo.§.ſtatuit.⁊ in aliq̃bus locis noiatio dirigitur vni collatori dũtaxat vel pluribus habẽtibus quãdã cõmunionẽ: puta epo ⁊ capl'o. alibi aũt dirigit̃ pluribꝰ ſeparatis: vt aurelianis. Sed an vniuerſitas poſſit re itegra revocare noiationẽ: videt̃ ꝙ ſic.cũ per eã nullũ ius acq̃rat̃ noiato.no.ſ.eo.§.j.ver. volens itaq̃.⁊ poſtulãtes pñt re integra reſilire a poſtulatione.c.bone.ij.de poſtu.pla.ↄtra faciũt no.in.c.cũ ex eo.de elec.in.vj. ꝙ diſpẽſatio facta ex cã nõ põt revocari.c. ex parte. alias ex tua. de ſi.pref.de quo p doc.in.c. cupiẽtes. de elec.in.vj.Hen.in.c.et ſi xp̃s. de iureiuran.Oldra.ↄſi.ccxxix.⁊ noiatio eſt quedã gratia ſeu bñficiũ qd decet eſſe mãſurũ.regula decet. de reg.iu.in.vj. et cenſet̃ habere vim pſentationis: qꝛ ſicut plaꝰ tenet̃ inſtituere pñtatũ.c. decernimꝰ.xvj.q.vij.ita ⁊ ꝓuidere nominato.ſ.e.§. ſtatuit.ꝟ.ſi aũt. [illegible] aut vniuerſitas eſt ecclaſtica: ⁊ tũc nõ poterit variare.pſertim poſt iſinuationẽ factã collatori. ſicut nec pronꝰ ecclaſticus.c.cũ aũt.c. paſtoralis. de iu.pa. aut eſt laica ſeu ſcl'aris. ⁊ tũc lꝫ poſſet variare accumulando alios noiatos: nõ tñ ſimpliciter recedẽdo a primo: vt de patrono laico legit̃: niſi eps variationẽ admittat.c. ꝙ aũt.d.c. cum antẽ d.c.paſtoralis.de iu.pa.no.Io.and.in

Noiatio re itegra an poſſit revocari.

eccleſiaſtica ſi plures ſint ibi clerici ꝙ laici:ſed ſi ſint plures laici eſt ſcl'aris: data paritate eſt dicẽda ecclaſtica:qꝛ maiꝰ dignũ trahit ad ſe minꝰ dignũ.c. qd in dubijs. de cõſe.eccl'.vel al. ratio primi eſt.qꝛ ab eminẽtiori q̃litate res iudicanda eſt.l.q̃rit̃.ff.de ſta.ho.iiij.q. iij.§.itẽ hermofroditꝰ.no.gl.⁊ Panor. di.c.j.de loca.Barto.in l.ſi ff.de colle. illi.Bal in aut.habita.C.ne ſi.pro pa. Panor.in.c.ex lrĩs.de cõſti.in.c. cũ ab eccleſiarũ.de offi.or.in ru.de ap. vñ qꝛ doctores Pariſieñ. ꝑ maiori parte ſũt clerici.ſꝫ vniuerſitas Pariſieñ.ecclaſtica.ideo p eam fuit recurſum ad papã.d.c.ex lrĩs.in.c. qꝛ i cauſis.de ꝓcu. Pan.in.c.ſi diligẽti.de fo.cõpe. primũ puto veriꝰ ꝙ poſſit revocare noiationem nã et legatꝰ q̃ reſervavit bñficiũ pro certa pſona põt revocare et alteri ꝓuidere.no.Hoſt.in.c.cum dilectꝰ.de iure pa.Io.and.in.c.pſenti.in.ver.pẽdente.de offi.leg.in.vj. in addi.ſpe.ti. de leg.§.nũc tractemꝰ.ꝟ.itẽ legatus.

Univerſitas q̃ eſt eccl'ia ſtica: q̃n q̃ ſecularis.

Univerſitas pariſieñ. dicit̃ eccl'ia ſtica.

c ¶Numerũ.qui nõ eſt certificatus. et ſup hoc vtilis foret ꝓuiſio. vt refrenaretur tãta multitudo noiationum que hodie cõceditur. ꝓpter quã infiniti ꝓceſſus oriũtur.⁊ ꝙ vni nõ darentur:niſi due noiationes: donec cõſtaret ipſas fuiſſe extinctas ita ꝙ ſcda faceret mẽtionẽ de prima ſicut legitur ⁊ no.p doc.in gratijs expectatiuis.in.c. in nr̃a.de reſcrip. et ꝙ nõ poſſet qs ſimul ſiue eodẽ tpe acceptare plura bñficia i vim diverſarũ noiationũ.ſꝫ vna executioni demãdata altera vti ſupſederet donec fuiſſet prla ſortita effectũ vel fuiſſet noiatꝰ enictꝰ vti i gratijs expectatiuis cavet̃ p regl'as cãcellarie.

d ¶Suorũ.No.hic ꝙ graduatꝰ in ali-

Graduatꝰ in vna vniuerſitate ab alia nominari nequit.

qꝛ vniuerſitate non pōt nolari ab alia vniuerſitate cuiꝰ non eſt graduaiꝰ. ad hoc. c. pro illorū. in prin. de p̄e. c. ſi. de ℣. ſi. in. vj. Nec examinatꝰ i vno ſtudio pōt in alio gradū recipe: qꝛ cauſe cōtinētia diuidi nō dꝫ.

alicuiꝰ artis ſi artē illā nō exercēt non debēt gaudere priuilegio illius artis. Bar. in tract. rep̄ſ. in. l. petitionē. C. de aduo. di. iu. Pan̄. in. c. vigilāti. de preſcrip. ꝛ ꝑ iura. alleg. dicit geſ. in extra.

tūc[a] in ipſis vniuerſitatibus actu reſidebunt[b] et qui pro p̄ſentibus[c] iuxta morem[d] vniuerſitatum ꝛ ſtudiorum cenſebuntur habēdi[e] per

ff. de iudi. l. vbi ceptū. C. eo. ti. l. nulli. c. j. de ſequeſ. poſ. c. j. de cau. poſ. ꝛ proprie. C. de exe. et exac. l. qcūqꝫ. li. xij. fa. qḋ no. Bal. in. l. q indignus. ff. de ſena.

a ¶ Tūc. i. tꝑe nominationis. Et extremū tp̄s deſignat. ff. de ꝯdi. ꝛ demō. l. iiij. in fi. ij. q. vj. biduū. c. cūcertationi. de ap. in. vj. c. ſi eo tꝑe. de reſcrip. eo. li. c. ſi capitulo. de conceſ. p̄ben. eo. lib. cū ibi no. in. l. hmōi ꝛ ibi Bar. ff. de verb. obli. Bal. in. l. ex illo. C. de appel.

Scholaris an per abſentiam ꝑdat matriculā.

b ¶ Reſidebūt. et lꝫ qn̄qꝫ diuertāt ad patriā vel aliū locū: gaudēt tn̄ hoc priuilegio: ex q hn̄t animū ſtatim redeundi. de pe. di. j. diuortiū. Si tn̄ ſcholaris abſens eſſet ꝑ qnquēniū ꝑderet matriculā. l. j. C. de pri. ſcho. lib. xij. l. ij. C. de primice. l. iij. de ꝺomeſ. e. li. Bar. in ꝯſi. qdā ſcholaris. ad hoc Bal. in aut. habita. C. ne fi. ꝓ pa. l. aut facta. §. tp̄s. et ibi Bar. ff. de pe. idē ſi trāſeat ad aliud exercitiū. l. legatis. §. ſi ex officio. ff. de lega. iij. Bal. in. l. q ſub p̄textu. C. de ſa. ſan. eccle. Et pōdera hoc ℣. reſidebūt. iūcto. ℣. p̄ntibꝰ. q. d. nō ſufficit morari in ſtudio niſi operā ſtudio dent. l. gn̄aliter. C. de epiſc. ꝛ cle. xvj. q. j. c. gn̄alr. j. de cau. c. j. §. ꝛne. ℣. romane. ibi actu in curia ſuis officijs iſiſtētes. C. de colle. l. j. li. xj. l. fi. C. ꝺ re mili. li. xij. c. cū ex eo. ibi ſtudētes. de elec. in. vj. fa. no. ꝑ doc. in. c. fi. de magiſ. ꝛ Pan̄. in pro. decreta. Jo. de lig. in pro. cle. vbi dicit ꝙ ſcholares etiā ſcholas itrātes nō attēdētes nec ſtudētes nō gaudēt ꝓuilegio ſcholariū. alle. no. in. l. j. C. de ſtu. li. vr. ro. li. xj. Bal. in. d. aut. ſpe. ti. de in iteg. reſti. §. j. ℣. ſi ꝯo actor ſit abſens. ꝛ idē ſi inhoneſte viuunt. C. de decurio. ꝛ ſta. l. ꝑ illud tp̄s. lib. xij. no. Pan̄. in. c. j. in fi. de iudi. Et dicit Bar. in. l. ſemꝑ. ff. de iu. imuni. ꝑ illū tex. ꝙ illi q ſunt i collegio

Joan. xxij. execrabilis. in. ℣. vagādi ꝙ clericus bñficiatus hn̄s aliqḋ ꝓuilegiū qꝛ reſidet: ꝑdit illḋ ſi vagari incipiat. fa. in ar. l. ſancimꝰ.

Bñficiū ꝑ dit ꝑ vagationē.

C. de teſta. l. actione. §. itē q ſocietatē. ff. pro ſo. j. de his q tēp. di. oſ. va. ꝑ ec. c. j. ꝛ vide no. ſ. e. §. j. in ℣. virtuoſis. No. ergo ꝙ nominationes nō debēt ꝯcedi graduatis vagabundis ꝛ diſcolis: et illis qui nō reſidēt in vniuerſitatibꝰ.

c ¶ Preſentibus. licet graduatus in vim gradus dūtaxat poſſit acceptare bñficiū ꝛ ſi nō reſideat in vniuerſitate cū hec ꝓuiſio ſit ſpālis in nominādis: tn̄ nominationes non debēt dari niſi ibidē p̄ſentibus ꝛ reſidētibus: vt hic.

d ¶ Morē. i. cōſuetudinē. j. diſ. mos. q̄ ſeruāda eſt. mores em̄ maioꝝ pro lege ſunt ſeruandi. ff. de iuſti. ꝛ iu. l. penul. de iuriſd. om. iu. l. more. inſti. de iu. na. gē. ꝛ ci. §. ex nō ſcripto. xij. di. diuturni. et mos regionis in qua fit ꝯcꝰ attēdi dꝫ. ff. de ℣b. ſig. l. ſemꝑ in ſtipulationibus. ꝛ ibi Bar. ff. de euic. l. ſi fundꝰ. de vſu. l. j. de in integ. reſti. ꝯſtitutꝰ. de eo q mit. in poſ. cū veniſſent. vbi Hen. de fo. cōpe. c. romana. §. ꝯhētes. li. vj. vbi doct. Pan̄. in. c. qḋ clericis. de fo. cōpe.

Scholaris an ſortiatur domicilium i loco ſtudij.

e ¶ Habendi. licet ſcholaris ex mora in ſtudio gaudeat ꝓuilegio ſtudij nō tamē ita ſortitur domiciliū. ff. de iniu. l. lex cornelia. §. domū. vbi Bar. niſi ꝑ decēniū ibi moretur. C. de inco. l. ij. lib. x. cū ibi no. ꝑ doct. in pro. decre. Hoſti. in ſum. ti. de fo. cōpe. §. qbus ex cauſis. ver. ſed ꝛ curſu. Hoſt. ꝛ Panoꝛ. in. c. qḋ clericis. eo. ti. Hoſt. in ſum. ti. de paro. §. qs intelligat. ver. qd de ſcholaribꝰ. archi. ꝛ alij doc. in. c. eos. de tēp. oꝛ. lib. vj. ſed Bar. in. l. q̄ſitū. ff. de leg. iij. dicit eū non fieri incolā loci. etiā ſi ꝑ centū annos i ſtudio ſteterit ex q animū habuit reuertendi. de quo ꝑ Bal. in aut.

habita ne ſi.ꝑ pa.doc.l.c.fi. de ſo.ꝯpe.
a ¶ Non teneat.no.ꝙ in noiationib⁹
eiuſdē anni loc⁹ eſt gratificationi col-
latori vel patroni.ad hoc.c.cū aūt.de
iu.patro.cū ibi no.vbi loc⁹ eſt gratifi-
cationi.cū patron⁹
laicus p̄ſentat ſuc-
ceſſiue duos ep̄o et
vbi datur paritas
gratiarū.c. duob⁹.
de reſcrip.in.vj.c.ſi
a ſede.de pre.eo.li.
ꝛ paritas vocū.vbi
duo ſunt electi pa-
resvoces h̄ñtes ceteris parib⁹.no.l.c.
venerabilē.de elec.archi.xij.di.nos cō
ſuetudinē.Quid ſi cōcurrant duo no-
minati eodē anno a diuerſis vniuerſi
tatibus puta Andegauen.ꝛ Pariſien.
videtur ꝙ Pariſien.p̄ferat:cū vniuerſi
tas Pariſien. ſit antiquior ꝛ dignior ꝛ
magis priuilegiata.maius aūt priui-
legiū p̄fert minori.ff. de mino.l. verū.
.§.fi.ad treb.aut. niſi rogati.l priuile-
gia.l.qđ ꝗs.ff.de priui.cre.l.impēſa.de
relig.ꝛ ſump.fu.l.aſſiduis.§.exceptis.
C.ꝗ po.in pig.ha.ar.ad hoc: qꝛ qui for
tior ꝛc.l.fi.C.de edic.di.adri.tol.ꝛ an-
tiquius priuilegiū p̄fert poſteriori.ff.
ne,q̄d in lo.pu.fi.l.j.§. ſi ꝗs a principe.
de p̄ſcrip.veniēs cū ibi no.gl.in.c.j. de
reſcrip.Dic ꝙ loc⁹ eſt gratificationi.ꝑ
hūc tex. ſunt em̄ ꝗtū ad nolandū oēs
vniuerſitates eq̄ priuilegiate:nec pri-
uilegia aliquarū ad hoc ſe extēdūt.tol
leretur em̄ gratificatio ep̄o q̄ ſibi dat.
b ¶ Ordinē.no. ordinē non curari.ff.
de ſolu.l.nec em̄.de dam.infec.l. ſi fini
ta.§.ſi plures.C. de ap.l. qꝛ conſtat de
mēte litere cum enim cōſtat de ordine
intellectus ordo ſcripture nō attendi
tur.l.cū pater.§.fidei tue.ff. de lega.ij.
Bar.in.l.ita tñ.§.qui ſuſpectā.in.l. ſce
uola.ff. ad trebel. regula tñ in dubio
datur ex or.verborū.c.mādato.de pre-
ben.in.vj.cum ibi no.l.ſi non lex. ꝛ ibi
Bal.ff.de heredi.inſti. Bal.in.l.j.C.de
impu.ꝛ ali.ſub.Bal.ꝛ Bar.in.j.ꝯſti.C.
.§.ꝗbus.Panor.in.c.nicolao.de app.
c ¶ Noiatorū.eiuſdē anni.Queritur.
vacāt duo bñficia. nolatus acceptat ꝛ

eaſdē. ¶ Ita tamē ꝙ ipſe eccleſia-
ſticus collator vel eccl'iaſticus pa-
tronus non teneatur[a] de neceſſita
te ſequi ordinē[b] hmōi nominatio-
nis.dūtamē fiat p̄ſentatio: vel col
latio alicui de numero nolatorū[c]

petit meli⁹:ep̄s vult dare deteri⁹:cui⁹
erit optio.ar.ꝙ nolati: qꝛ in beneficijs
pleniſſima eſt interp̄tatio facienda.ff.
de ꝯſti.prin.l.fi.c.ex parte. de deci.c.qꝛ
circa.de priui.ꝑ ep̄o fa. qꝛ in obſcuris
minimū eſt ſequen
dū.ff.de re.iu.ſemꝑ
in obſcuris. de leg.
iij.l. minimis. & cē.
ex parte.ergo dan-
do deterius liberat
ad hoc regula in al
ternatiuis. de reg.
iu.in.vj.ff. de le.j.l.
ſi ꝗs a filio.§. ſi ꝗs plures.C.de dona.
l.ſi ꝗs argētū.ꝛ hoc veri⁹ ꝓut in ſimili
ꝯcludit Brixi.q.domi.lxiij.Henri.in.c.
accedēs.de cōceſ.p̄bē.fa.op.c. ſi pluri-
bus.§.ſi vero.de p̄bē.in.vj. qđ intelli-
ge qñ ſimt' vacauerūt ꝛ nō apparet qđ
pri⁹ vacauit.vt puta:qꝛ obijt vł trāſla
tus eſt qui ſimul plura bñficia obtine
bat ad eādē collationē ſpectātia. Sed
q̄d ſi ep̄s confert oia ſpreto noiato an
dꝫ retractari collatio oim vel vltimi.
dic ꝙ ſolū vltimū.i. vltimo collatum
euincet a noiato. nā ep̄s erat aſtrict⁹
ad vnū dimittēdū.vñ poterat dimitte
re qđ volebat vt dictū ē ideo facta col-
latione ſucceſſiue de dictis duob⁹ bñfi
cijs vltimo collatū remāſerat ꝯferēdū
noiato : cū primū canonice fuerat col-
latū.no.in ſi.cōpoſ.in.c.capl'm. in glo.
magna.§. itē q̄d ſi executori. de reſcri.
archi.in.c.mādato.de pre.in.vj.arg.ff.
de iur.do.l.plerūqꝫ.de fideicō.li.l.ſi li-
gauero.§.a duob⁹.de ſol.ſtichum aut
pāphilū.circa p̄n.de le.iij.l.q̄ꝯcubinā.
.§.fi.fa.qđ not. in.d.c. ſi plurib⁹. in ℣.
elegerit.qđ no.ſ. in pro.in fi. in ℣.de-
perijt.Quid aūt ſi ꝯferat oia illa bñ
ficia eodē die. nec apparet qđ pri⁹ fue
rit collatū:videt ꝙ collatio oim retra-
ctet ꝓpter incertitudinē.nō em̄ maior
eſt ratio ꝙ vnius retractet collatio ꝗ̄
alteri⁹.ad hoc.l.ſi fuerit.ff.de reb⁹ du.
de teſtamē.tu.l.duo ſūt titij.c.ſcđo. de
elec.in. vj.ff.de in diē adiec.l. cū duo.
fa.q̄ alleg.ad.q.de duob⁹ teſtamentis
eodē die ꝯfectꝫ de quorū prioritate nō
cōſtat:qꝛ ſi diuerſi ſūt heredes iſtituti

Noia tuo an poſſit meli⁹ benefi cium opta- re.

neutrũ valet ceteris paribus.l.j.§.j.et ibi Bar.ff.de ſcõm ta.de q̃ p gl.ꝛ doct. in.l.fi.C.de edi.di.adria.tol.in.c.duobus.in ꝓn.de reſcrip.l.vj.qđ no.Oldr.ꝯſ.cclxij.ꝙ ſi plures ſimꝉ facte fuerint vniones pluriũ ecclĩarũ parochialiũ et icipiũt eſſe dãnoſe oẽs reuocari debẽt qđ no.Jo.an.in.c.ſi a ſede.de pre.

Papa ꝛ ordinari⁹ ſi cõferũt eodẽ die: q̃d iuris?

co.lib.in no.ꝙ ſi papa vel ordinarius eodẽ die ꝯferat duob⁹ idẽ bñficiũ: nec apparet cui primo ꝑpter icertitudinẽ vna impedit alterã:ꝛ cõcurſu ſe impediunt.l.quotiẽs.ff.de vſufr.l.ij.§.fi.ff.quẽad.vſufr.amit.niſi recurrat ad ordinariũ q̃ cõtulit vt declaret q̃s fuerit prim⁹.ar.c.ij.de offi.deleg.Bar.in.l.ſi duas.ff.de ex.tu.Oldra.ꝯſ.cxliij.collator eñ eſt idone⁹ teſtis de collatione p eũ facta.tex.cũ glo.in.c.ij.de pa.te.ꝛ ei⁹ vio.puto ꝙ ſupior ad quẽ recurſuꝫ habebit nolat⁹ poterit gratificare ꝛ cõferre ei alterũ illoꝝ bñficioꝝ qđ voluerit.ar.d.c.duobus.§.ꝙ ſi forſitã.cũ ibi no.in ver.teneantur.cũ eñ ep̃s q̃ erat aſtrict⁹ nolato nõ elegit bñficiũ quod ſibi cõferret poterit ſupior ad quẽ deuoluta eſt ptãs cõferendi eligere.ꝛ ad hoc extra.Jo.xxij.ſuſcepti.d.c.ſi pluribus.

Bñficiũ acceptatum ſi renunciet: nõ poteſt nominatus aliud acceptare.

Itẽ q̃rit an nolat⁹ poſſit renũtiare acceptationi quã fecit de certo bñficio in vim nolationis ꝛ in vim eiuſdẽ aliud acceptare? nõ.ex quo eñ elegit vnũ nõ põt variare.ad hoc.ff.de op.le.l.hole legato.l.optione.l.apud auſidiũ.ff.quo.le.l.j.§.qđ ait.de leg.j.l.ſerui electione.l.ſi plurib⁹.in fi.l.hmõi.§.ſtichũ.c.cũ in multis.in fi.de reſcrip.in.vj.cum ibi no.c.vt q̃s duas.de elec.co.lib.cle.cũ illuſio.de renũ.qđ eñ ſemel placuit ꝛc.regula qđ ſemel.de re.iur.in.vj.ꝛ mutare ꝯſ.ꝛc,in.c.mutare.eo.ti.ꝛ li.no.Jo.mo.ꝛ archi.in expectãte per lr̃as generales.in.c.ne captande.de ꝯceſ.p̃bẽ.eo.li.hoc verũ niſi probabili errore fuerit decept⁹.vt no.archi.in fi.in.c.gr̃a.de reſcrip.eo.li.puta q: illud bñficiũ debebaꝉ alteri noiato antiquiori vel expectanti in caſu quo gr̃a expectatiua ꝑmittiꝉ: vel non erat in turno nolatoꝝ:aut erat al̃s tale qđ nõ cadebat in turno:ꝛ ipſe hoc ignorabat.arg.ff.de op.le.l.ij.ff.de adulte.l.ſi marit⁹.§.vlti.de p̃ſump.q: no.Hoſ.in in expectãte.in.c.q: cũctis.iuxta fi.de ꝯceſ.p̃bẽ.in.vj.vbi dicit ꝙ acceptãs nõ variat ſi ꝯſeq̃ potuit qđ optauit.vt in d.c.q: cũctis.§.pe.ſi aũt cõſeq̃ non potuit: vt q: alius habebat priores lr̃as vel acceptauit nõ vacãs: q: nõ tenuit variare poterit.caueat tñ ſibi ꝙ p ſententiã ſuccũbat ꝛ ſine colluſiõe.q: ſibi obeſſet.c.audiuim⁹.de col.dete.ꝛ ſi cõpromitteret vel al̃s cõponeret imputeꝉ ſibi:nec poterit aliud acceptare.c.ad audiẽtiam.de reſcrip.c.nõ põt.§.ij.de p̃bẽ.in.vj.ff.de euic.l.ſi dictũ.§.ſi cõpromiſero.ff.mã.l.fi.ſed Jo.and.dicit in.d.c.cũ in multꝫ.in not.ꝙ etiã ſi ſine ſn̄ia ſuccũbat:maxime ſi acceptãs ꝑſtationẽ fecit/ꝛ vidẽs errorẽ ꝛ bñficiũ aliĵ debitũ illud dimittit:ꝛ aliud acceptat valet acceptatio.nã in talib⁹ cõmẽdaꝉ q̃ ſn̄iam nõ expectat.ff.mã.l.fideiuſſor.§.q̃dã.c.ſi bñficia.de prebẽ.in vj.nec ob.C.de euic.l.iij.vbi nõ agitur de euictione niſi poſt ſn̄iam.quia illa actio cõpetit ꝯ actorẽ a q̃ emptor cãm habuit: hic nõ.itẽ ibi denũtiare teneꝉ qđ defendat: al̃s nõ ſufficeret ſn̄ia.de emp.ꝛ vẽ.c.fi.ille ꝟo ei cũ quo nũc litigat nihil denũtiare tenebaꝉ:ſꝫ oportebit eũ nunc facere fidẽ ꝙ bñficiũ illud nõ erat in turno:ꝛ ꝙ ſibi nõ debebaꝉ.ad idẽ de ro.deci.lxxxviij.vbi dicũt ꝙ qñ notoriũ ẽ ꝙ ille q̃ acceptauit nõ hꝫ ius i bñficio.tũc nulla expectata ſn̄ia põt acceptare ſcđꝫ.ſi tñ acceptat dicat ꝙ ꝑmũ nõ cadebat i gr̃a ſua nõ crediꝉ ſibi q: ex q̃ acceptauit p̃ſumiꝉ ꝯ eũ ad qđ oñ⁹ vitãdũ expediẽs fuiſſet ſn̄ia/q̃ tñ nõ iuuaret ſi ipſius ꝯ̃riũ ꝓbareꝉ.vt no.Joã.an.vbi.ſ.nõ eñ obeſt vẽditori ſn̄ia emptoris que p iudicis imprudẽtiã lata eſt.ff.de euic.l.ſi p imprudentiã.d.c.fi.et vt ſecuri⁹ nolat⁹ acceptet bñficiũ dicat.accepto illud beneficiũ ſi mihi de iure debeꝉ:ꝑteſtãs nõ recedere a mea nolatione ſi inueniaꝉ non deberi mihi.Sed qñ dicaꝉ nolat⁹ accepaſſe bñficiũ.dic petendo illud ſibi p collatorẽ cõferri: aut recipiendo illud ſibi pñti vel ꝓcuratori ſuo ſpãli colla-

Nolatus p q̃d acceptat beneficium.

adiecto q̄ ſi oībus de dicto nume-
ro fuerit aliquo vł aliquibus exce-
pto vel exceptis ſatiſfactū[a] q̄ illi vł
illis quibus de dicto numero ad-
huc ſatiſfactum non fuerit neceſſa-
rio ſatiſfieri[b] primitus[c] oporteat[d]:
& eos preferri[e] quibuſcunq̄[f] poſt-
ea[g] ab ipſis vniuerſitatib⁹[h] nomi-
nandis. ¶ Item[i] q̄ vniuerſitates
teneantur[k] deſcribere[l] gradus[m]

tū in vim nolatiōis. ad hoc cle.j.§.quē
etiā. de cō.pre. ſʒ ſi errat i mō acceptā
di: q: acceptat bñficiū p̄ mortē titij: et
in veritate vacat p̄ mortē ſeij: an valeat
acceptatio. ar. q̄ nō. c. ſuſceptū. de re-
ſcrip.in.vj. dic con-
tra. q̄ valet. dūntā-
men p̄ alias circun
ſtātias ꝯſtet de cor
pore beneficij acce-
ptati. lʒ erratū ſit i
pſona p̄ quā vaca-
uit. ar. l. falſa. ff. de
ꝯdi. & demon. c. licʒ
ex quadā. de teſt. c.
ſignificāte. ibi not.
de reſcri. de ro. de-
ciſio. ccccxiij. cexiij.
nec ob. ƺ. qđ hʒ locū in ꝓuiſione: non
in acceptatiōe beneficij que eſt decla-
ratio voluntatis tendentis ad execu-
tionē gratie vel nolationis. not. Do. in
d. c. ſuſceptū. & que acceptatio valeret
non expreſſo aliquo modo vacationis
dūtamen beneficiū vacauerit ante ac
ceptationē. de ro. deciſ. ccccxj. cxcix. ad
hoc no. ʒ. eo. c. j. §. j in ver. ſiendas.

a ¶ Satiſfactū. i. ꝓuiſuʒ de beneficio
in vim nominationis.

b ¶ Satiſfieri. ꝓuidēdo eis d̄ bñficijs

Opor-tet qđ ſigni-ficat. c ¶ Primit⁹. añ alios poſtea nolatos.

d ¶ Oporteat. neceſſitatē importat.
patʒ in v̄. neceſſario. in aut. de iudi. §.
opʒ. col. vj. C. vnde vi. l. ſi qñ. Bar. in. l.
j. ff. de inſt. & in. iij. q. ix. non opʒ. c. j. de
preſcrip. in. vj. vbi gloſ. c. cum ab vno.
de re iudi. eo. li. vbi glo. aliqñ honeſta
tem. xxv. q. j. c. j. vbi de hoc Panor. in
ca. j. de li. ob.

Nolatus pꝰ nolatꝰ prefertur aliis. e ¶ Preferri. not. q̄ inter nominatos
diuerſorum annorum prius nolatus
eſt preferendus omnibus poſtea no-
minatis: etiā ſi poſterius nolat⁹ pri⁹
nolationem inſinuauerit & diligētior
fuerit in acceptando. ad hoc. c. cū qui.
de pre. in. vj. c. tibi qui. de reſcrip. e. li.
cum prior tp̄e in data potior ſit iure.
c. qui prior de reg. iur. in. vj. cū ibi no.
nec attenditur inſinuatio: ſʒ data no-
minatiōis: niſi forte dolus vel negli-
gētia notabilis poſſet iputari āt[illegible]

nolato. ar. d. c. tibi qui. in fi. c. ſi cleri-
de pre. in. vj. qđ nō practicat. nā quo-
cunq̄ tp̄e veniat nolatus de negligē-
tia nō arguitur. ꝓ quo fa. iſte text. ibi
primit⁹ & q̄buſcunq̄ &c. qđ eſt v̄ƀe affir
matiuum nihil ex-
cludens. c. ſolite. de
ma. & obe.

f ¶ Quibuſcunq̄.
etiā magis qualifi
catis: vt no. ʒ. eo. §.
inſuper.

g ¶ Poſtea. i. in ſe-
quentibus annis. Vniuerſitates ſolenomināt

h ¶ Uniuerſitati-
bus. nō dicit facul-
tatib⁹. ſolis eñ vni
uerſitatib⁹ data eſt
hmōi ptās nolandi. ʒ. in princ. huius
§. ibi poterūt vniuerſitates &c. ſ. §. j. in
prin. ideo non valent nolationes per
facultatē decretorū vniuerſitatis Pa-
riſieñ. ſuis baccalarijs & licētiatis ali-
quando date ob refutationem ipſius
vniuerſitatis que ſolis maſtris in ar-
tibus vult dare nolationes: cū tñ nō
debeat denegare oībus graduatis in
quacūq̄ facultate: vt hic i p̄n. ibi ſuo-
rū graduatoꝝ. ʒ. e. §. inſup. & ibi not.

i ¶ Itē q̄ vniuerſitates. in literis no-
minationū gradus numer⁹ beneficio
rū & qualitates eoꝝ exprimi debent.

k ¶ Teneantur. neceſſitatem impor-
tant. ʒ. eo. c. j. §. ſequuntur. cuʒ ibi no.
ideo videtur q̄ taciturnitas iſtorum
reddat nolationem ſurrepticiaʒ. ſicut
de gratijs expectatiuis legitur in qui
bus opʒ exprimere beneficia pri⁹ obtē
ta. vt. j. dicetur.

l ¶ Deſcribere in literis nolationum.

m ¶ Gradus. de quibus debent gra-
duati fidē facere collatoribus & patro
nis. ʒ. eo. §. inſuper. ver. qui de p̄dictis
nominati autem non al's q̄ per lite-
ras nolationū quibus ſuper hoc ad- Doctori credit ſr per ſciētia diſcipuli.
hibetur fides: vt hic. ſ. a. c. poſt ceſſionē
cū ibi not. de ꝓ. xj. q. iij. cure. l. nemini.
C. de aduoc. di. iu. vbi ſolo teſtimonio
doctoris credit ſup ſciētia diſcipuli/ &
eius vita. le. & no. xij. q. j. ca. i. Bar. in. l.
cum aduocatio. C. de aduoc. di. iudic.

In.j.ↄſti.ff.§.oēm.aliis aūt literis in q̈
bus vocarent̄ magiſtri doctores vł li-
centiati⁹ nō crederet̄.c.ſi papa. de ꝑui.
in.vj.cle.ſi ſummus.de ſen.ex.ꝑ no.in
q.mer.per Jo.an.in.c.non lꝫ actori. d
re.iu.in.vj.Henri.in.c.tua. de cle. ꝑe.
Bal.in.l.adminiſtrātes.ff.de exc.tut.

Nota tu an poſſit ꝑ epm̄ examinari?

Querit̄.quidā noīatus vacās bñficiū
curatū petijt ab epo in vim noīatiōis
cui rñdit eps ꝙ ei oſtenderet literas
noīationis ⁊ inſinuationis : ⁊ exami-
natōe facta ſi inueniret illū idoneū ꝙ
libēter ꝓuideret. ſed noīatus rñſionē
epi ꝓ refutatiōe accepit. ⁊ a ſuperiore
collationē obtinuit epo v̄o poſtea illō
bñficiū alij ↄtulit: an debeat noīatus
obtinere? arguit̄ ꝙ ſic. nā epo al's fue
rat exhibita noīatio tꝑe inſinuatiōis:
vñ tenebat̄ ilico ꝓuidere illi noīato: et
collatio in ↄtriū facta nō valet.s̄. eo.§.
ſtatuit.v̄.ſi aūt.nec debebat eū exami
nare cum eſſet graduatus qui fuerat
examinatus per vniuerſitatē ⁊ de ei⁹
gradu ⁊ idoneitate ſatis ↄſtabat ꝑ li-
teras noīationis: vt dictū eſt.ſa. regu
la cancellarie qua cauet̄ ꝙ doctores
in iure canonico vel ciuili ac in theolo
gia vel medicina: ⁊ qui per aliquot an
nos legerint in artib⁹ magiſtri: necnō
in altero iuriū vel theologia cū rigore
examinis licētiati ac baccalarij in ipa
theologia nō examinent̄. videt̄ eñ p̄-
latus facere iniuriā vniuerſitati volē-
do ſuū graduatū examinare.l. diſpu-
tari.C.de cri.ſacri.⁊ approbatus non
dꝫ reprobari ſine cā.ar.l.vt gradatim
§.reprobari.ff.de mu.⁊ ho.l.grāmati
cos.C.de pro.⁊ med.li.x.niſi ergo eps
cauſam ꝓmptam differēde ꝓuiſionis
allegauerit: videtur eius rñſio refuta
tio.ſed ꝓ epo fa.qꝛ pōt examinare ſibi
p̄ſentatū a patrono.c.veniēs. ibi exa-
minādi epis p̄ſentētur.de v̄.ſi.in.vj.
vbi doc.Pan.in.c.cū aūt.de iu.pa.no.
Jo.an.de elec.c.fi.in.vj.doct.in.c.j.de
cap.mo.e.li.⁊ electū ↄfirmādū.c.poſt-
q̄.c.cum nobis.c.nihil.cum ſi. de ele.
s̄.de elec.c.j.§.facta. Aduerte.qꝛ in di-
cto caſu qui pendet de facto eps duo
petebat a nominato: pmo ꝙ videret
literas nominationis : ⁊ hoc non po-
tuit denegare nominatus.cum enim
multa requirantur in noīationibus:
poſſet epiſcopus inuenire aliquos de
fectus: vnde non teneretur illi nomi-
nato prouidere: vel forte quia tacuit
beneficia priora ⁊ qualitates eorum:
vt hic.aut inſinuatio non fuit debite
facta: vel quid ſimile. aut eius nomi-
natio eſt poſterior alia noīatione q̄ ſi-
militer fuerat epo preſentata: ⁊ mul-
ta alia veniūt vidēda in noīationibus

Nota tiōes ſunt ſicut gr̄e expectatiue.

que ſunt quaſi gratie expectatiue ge-
nerales ad beneficia: ⁊ in ipſis eſt iu-
dicandū ſicut de gratijs: niſi vbi deci-
ſum eſt ↄtrium. interpretāde ſunt eñ
ſm ius cōe iuxta no. in dec.ro.cccclij.
ꝙ verba gratiarū extēduntur ⁊ obligā
tur iuxta ius cōe. vt ipſe gratie am-
pliorem conſequantur effectū. ꝑ Joā.
an.in regula.qui tacet.de re.iu.in.vj.
in mercu. ꝙ ſtatutū in dubio debꝫ in-
terpretari ſm ius cōe.de conſti.ex lite
ris.de iureiu.ad noſtram.iij.de v̄.ſig.
ſup quibuſdā.⁊ reſcriptiū.no.Inno.in
c.fin.de eo qui mit.in poſ.in.c.j.vt lit.
pen.Bald.in.l.iubemus.C.ad trebel.
Bal.⁊ Bal.in.l.oēs populi.ff.de iuſti.
⁊ in.ſcdo volebat eps examinare noīa
tum quod eſt admittendum ſi nomi-
natus erat ignotus: puta oriūdus de
alio epiſcopatu noīatus ab alia vni-
uerſitate q̄ͣ in illa que eſt in ciuitate
epi.lꝫ enim ꝑ literas noīationis ſatis
cōſtet de gradu ⁊ ſciētia: non tñ de vi-
ta ⁊ etate.ad hoc.J.e.§.item vt de cete
ro: ibi: ⁊ approbatus.s̄.e.§.j.v̄.ex his.
per no.ꝑ Jnn.⁊ alios in.c. in lateran̄.
de p̄bē.⁊ per iura ſecūdo al't. nam pe-
riculoſum eſt inexperto cōmittere cu
rā animarū.c.cū ſit.de eta.⁊ quali.ſa.
qd le.⁊ no.in.c.ſi forte.de elec.in.vj. ⁊
epi intereſt? quin ſi indignū ꝓmoue-
rit/puniendus eſt.c.cū in cunctis. de
elec.c.graue.de p̄b.s̄.eo.§.ſtatuit. v̄.⁊
nihilominus.c.nihil.de elec.⁊ de pro-
moto per eū tenetur in foro cōſcientie
reddere rationē.s̄.de elc.c.j.§.j.v̄.ſciē
tes.cū ibi no.vnde dicit Jnno.in. c.qꝛ
diuerſitatē.de cō. preb. ꝙ examinatio
clericorū debet fieri in collatione bñ-
ficiorum per ſe non ꝑ ꝓcuratorē. l. ij.

Graduat⁹ an debeat ꝑ p̄latū examinari?

iuncta glo. ibi per ſeipſum. C. de his q̄ ve. eta. im. ſi tñ nominatus erat euidẽter notus ⁊ dignus per diuturnã conuerſationẽ in loco ep̃ali vel al's debet admitti ſine examinatiõe. ꝑ no. ꝑ Jo. and. in di. c. poſtq̃. nori enim nõ ſunt examinandi. xlvij. di. de petro. c. cõſtitutus. cum ibi no. de ap. fallit in conſecrando qui cõiũis notus ſit: tñ examinatur. xxiij. diſt. qui ep̃s. no. Hoſtiẽ. in ſum. ti. de ſeru. §. quid iuris. Henri. in c. cõſultationi. de tempo. ordi. nam ex quo apparet euidẽter idoneus ſi ep̃s eum non admittit cõuincitur de malitia. arg. ff. qui ſatiſd. cog. l. ſi vero. in fi. vbi qui recuſat idoneũ fideiuſſorem tenetur iniuriarum. l. ſi creditores. ff. de pri. cre. ad hoc no. in. c. paſtoralis. de iu. pa. per doct. in. d. c. in Lateraſi.

Noti tiões ſunt cũt gies pecunie.

nominãdoꝝ ac nũerũ a ⁊ q̃litates b

a ¶ Numerum. ſicut in gratijs expectatiuis. c. ſi proponente. c. poſtulaſti. de reſcrip. niſi vbi proprio pape motu cõcedantur. c. ſi motu. de prebẽ. in. vj. cle. ſi romanus eo. ti. et ideo numerus eſt exprimendus in nominationib⁹ vt ſciat ordinarius an nominat⁹ habeat bñficia vſq̃ ad numerum vel valorẽ. de quo. s. eo. §. inſup. ver. q̄ ſi aliquis. et vbi concurrerent plures nominari minus beneficiato prouideat.

b ¶ Qualitates. no. q̄ in nominationibus tria ſunt exprimẽda. primo gradus. ſcdo numerus bñficiorũ nominã di. tertio qualitates eorũ. et intellige de qualitatibus notabilibus inherentibus beneficio de facto: puta faciẽda eſt mẽtio de cura animarũ ſi quã bñficium poſſeſſum habet. c. cum in illis. de prebẽ. in. vj. cle. j. eo. ti. ẽm vnũ intellectum exponẽdo verbũ alteri ibi poſitum de prius habito. Itẽ ſi illud bñficiũ ſit dignitas. c. ad aures. de reſcrip. fa. regula cãcellarie q̄ habet q̄ in gratijs ſup bñficijs eccleſiaſticis de qualitatibus illorum: videlʒ an dignitates ꝑſonat⁹ vel officia ſint eiſq̃ cura immineat animarũ. et ad illa conſueuerint qui ꝑ electionẽ aſſumi mentio fiat al's gratie ſint nulle: que licet loquatur in

Nota tiõr tria cõtinẽ ređʒ.

qualitatibus bñficiorũ impetrãdorũ: idẽ tñ dicebãt cõiter doctores q̄ qualitates bñficiorũ obtẽtorũ erãt exprimẽde. no. Hoſt. in. c. poſtulaſti. in. c. in noſtra. de reſcrip. vbi Joã. cal. Panor. in di. c. ad aures. licet Jo. and. inclinet in cõtrarium in. d. cle. ſed primũ veri⁹ q̄ꝺ ſequit ibi geſ. et hic approbat cõtũ ad nolationes. ⁊ ratio eſt: q: nihil eſt tacendũ de his q̄ pñt mouere principem ad denegandũ. c. cõiũis. de pbẽ. in. vj. c. ſup lřis de reſcrip. ar. c. is cui. de pbẽ. in. vj. ſpe. ti. §. nũc aliqua. v. ſʒ nũquid nocet. Frede. cõſ. ccccxv. de ro. deciſio. dcciij. Qualitates aũt primi beneficij pñt mouere papã ad negãdũ ſcõm ob reſidẽtiã ad quã ꝑpter curã aĩaꝝ tenetur in prſo ⁊ obvinculũ q̄ primo aſtringit ꝑpter qꝺ init⁹ poterat in eo retineri. xxi. q. ij. ſi qs iam. q̄ ratio militat in nolationib⁹. nã ex p̄dictiſ poſſet moueri vniuerſitas ad nõ dãdũ nolationẽ/ vel collator ad nõ ꝯcedẽdũ bñficiũ iſti nolato: ſed alteri min⁹ bñficiato ⁊ indigẽti q̄ nõ haberet tot bñficia. ⁊ ad p̄dicta fa. cle. ſi roman⁹. de pbẽ. vbi ꝓuiſſio facta motu proprio valet: lʒ q̃litas vel numer⁹ bñficioꝝ primoꝝ nõ exprimat innẽs a ꝯtrio ſenſu q̄ ſi nõ motu ꝓprio facta eẽt ſurreptitia cẽſeret ob tacitã q̃litatẽ priorũ bñficioꝝ. de q̃litate etiã reſidẽtie videt faciẽda mẽtio ſi primũ bñficiũ reqrat reſidẽtiã ex ſtatuto vel cõſuetudie eccl'ie. ar. c. ſi. de cle. nõ reſi. et ꝑ hũc tex. ⁊ de bñficio ãnexo qñ due eccl'ie eſſent ſimul vnite: ita q̄ neutra ſubeſſet vel eſſet acceſſoria alteri: ſed vtraq̃ eſſet ꝑ ſe principaliter. Op; eñ de vtraq̃ facere mẽtionẽ. ar. d. cle j. de pbẽ. c. j. in fi. de ꝯſe. ec. vel al. li. vj. t. gñaliter. ff. de fideiuſ. no. domi. in. c. ſuper eo. de pb. in. vj. ſʒ vbi bñficiũ petit tãq̃ ꝑncipale: ⁊ illud bñficiũ hẽat aliud bñficiũ ãnexũ ⁊ acceſſoriũ de bñficio acceſſorio nõ ẽ faciẽda mẽtio: vt no. Jo. an. i. d. c. ſup eo. ⁊ no. ꝺ ro. deci. ccccxix. cccxx. lʒ domi. vacillet in. d. c. ſup eo. de ordine aũt ãnexo bñficio nõ eſt faciẽda mẽtio. ar. c. et cui. de pb. in. vj. no. cal. in. d.

Preciſe de oĩa q̄ mouere pñt iñ gẽda ſunt.

Surreptio tollit ꝑ motũ proprio.

c.i nfa. Panoꝛ.i.d.c ad aures. nec de redditibus ſeu valoꝛe bñficioꝝ ꝑuio faciendã mẽtionẽ cũ nec hic nec alio iure caueat̃.ꝑ no.ꝑ Panoꝛ.vbi.ſ̃.de ro.deci.cccxxxvi.cccxcvi tñ regla cãcel larie vult ꝙ in ĩpetrationi bus bñficioꝝ a papa expri mat̃ valoꝛ bñficioꝝ obtẽto rũ ⁊ obtinendoꝝ: qḋ iure

beneficiorum' que

nõ cauet̃ iõ i ſuis termĩs ſeruet̃.ẽt nõ eſt faciẽda mẽtio de qualitatib⁹ inhe rẽtib⁹ bñficio de iure.ar.c.j.de ꝯſtitu. li.vj.de ro.deci.dcx.⁊ vide omĩno de ro. deciſ.ccij cclvij.cccccxiiij.ccccccxlvij. cccccclxij.cccccclxxxij.cxiiij.Sed nunqd ſufficit generalis mẽtio bñficioꝝ. pu ta nõ ob.ꝙ alia bñficia obtineat ẽt ſi fuerit curata vel dignitates.⁊c.vt ha bet̃.in.c.nõ põt.§.vi.de.pbẽ i.vj. Nõ. ſꝫ fiẽda eſt expreſſio ſpãlis vt hic ſatis ptꝫ cũ de nũero ⁊ q̃litate eoꝝ loqͥtur. ad hoc cle.ſi.de offi.oꝛ.cũ ibi no.ꝙ no. Archi.i.c.ſi.de offi.lega.in.vj.Sed an

Uniuerſitatis niori⁹ ꝓpri⁹ an tol lat ſur reptio nem noiati onis?

ꝓcedat iſte tex.ſi vniuerſitas propꝛio motu det noiationẽ? arguit̃ ꝙ nõ.qꝛ tũc videt̃ ceſſare vitiũ ſurreptiõis ꝑ.d. c.ſi motu.⁊ ex quo noiat⁹ nõ ĩpetrauit nominationẽ:ſꝫ vniuerſitas eã motu ꝓprio ꝯceſſit in quo peccauit ipẽ noia tus? certe in nullo.videt̃ ergo valere ad hoc.l.j.C.ð.pe.bo.ſubla.no.in.d.c. ſi.de offi.lega.in.vj.vbi Jo.an.vult ꝙ motus ꝓpri⁹ legati tollit ſurreptionẽ collatiõis q̃ ꝓueniret ex taciturnitate bñficioꝝ.idẽ domi.Ant.⁊ Pe.in.d.cle. ſi.Cõtra.veri⁹.cũ iſte text⁹ gñaliter lo quat̃ / ⁊ dirigat̃ ad vniuerſitates. ibi vniuerſitates teneant̃ ⁊c.iõ habẽt ſer uare iura.c.j.de ꝯſti.nec poſſunt ꝯ ea facere.iuxͣ no.ꝑ Jo.an.in.c.ſi.de oſ.ar chipꝛeſ.⁊ tẽdit in fauoꝛẽ oꝛdinarioꝝ ⁊ noiatoꝝ:qꝛ ꝑ talẽ expꝛeſſionẽ bñficio rũ videbit oꝛdinarius inter noiatos q̃s plus ⁊ quis minus erit bñficiatus ⁊ ita ꝓuidebit minus bñficiato:·vt.ſ̃. dictũ eſt.nec opi. Joã.an. cõmuniter tenet̃:ſed dicunt quaſi omnes ꝙ.d.c. ſi motu.habet locũ ſolũ in papa q̇ eſt ſolutus legib⁹.c ꝓpoſuit.de cõceſ.p̃ bẽ.nõ in legato:q̇ h̃ꝫ ſeruare iura:⁊ qꝛ ꝑtãs eius eſt quaſi extraoꝛdinaria

⁊ ꝑindicãs oꝛdinarie poteſtati. iõ eſt reſtringẽda.de quo ꝑ doc.in.d.c.ſi mo tu.in di.c ſi.de offi.lega.in.vj.in.d.cle men.ſi.et in.d.cle.ſi romanus.

a ¶ Beneficioꝝ.de penſiõe ergo quã obtinet nomiandus ab ec cleſia nõ vt bñficium ecclia ſticũ.ſed vt ſtipendiũ ⁊ vt laic⁹.xxxij diſti.ſi q̇. nõ eſt neceſſe fieri mẽtionẽ in noiatiõe.ſicut nec in lr̃is ad bñficia.no. Hoſtiẽ.in.c. poſtulaſti.de reſcrip.archi.in.c.ſi mo tu.de pꝛeb.in.vj gel.in cle.ſi.de oſ.oꝛ. ſec⁹ foꝛte videret̃ ſi pẽſio eẽt creata au ctoꝛitate pape ſuꝑ bñficio:qꝛ tũc ſucce deret loco bñficij.ar.c.ad audiẽtiã.de reſcrip.cũ ibi no.ꝑ Jo.an.q̇ dicit ꝙ de tali pẽſione eſt fienda mẽtio in literis beneficialibus.vñ videt̃ ꝙ habẽs pen ſiones ſuꝑ bñficijs aut bñficia vna cũ pẽſione vſq; ad valoꝛẽ ducẽtoꝝ floꝛe noꝝ camere eſſet incapax noiatiõis ⁊ tertie ptis bñficioꝝ debite graduatis iux.§.inſuꝑ ver.ꝙ ſi aliq̇s.ſ̃.eo.qḋ eſt multũ equũ tñ nõ eſt ſine aliquali du bitatione cũ di.ꝟ.ꝙ ſi aliquis.loquat̃ in bñficijs.⁊ hic.§.ſimiliter.ſed ap.bñ ficioꝝ nõ veniunt hmõi pẽſiones : vt d.c.ad audientiã.vbi annua penſio ⁊ bñficiũ ponũtur vt diuerſa.c.ꝗuis.de pb.li.vj.vbi ſi mandat̃ ꝓuideri alicui de beneficio etiã vſq; ad certã ſummã nõ põt ꝓuideri de annua penſione:ni ſi hoc in literis expꝛimat̃.nõ eſt eñ be neficiũ eccleſiaſticũ nec vllã habet ſpi ritualitatẽ in ſe.ſed eſt quid mere tem poꝛale.iõ.nõ põt ꝑmutari cũ bñficio c.ſi.de rerũ ꝑmu.c.j.e.tit.in.vj.ibi ſua beneficia.vbi ſola beneficia cum bñfi cijs ꝑmutãtur.no.Guil.⁊ alij in cle.j. de ſup.neg.pꝛel. iõ dicunt de ro.deci. ccx.ꝙ de hmõi penſione nõ tenet̃ ĩpe trans facere mẽtionem niſi eſſet ꝑpe tua conſtituta iure bñficij q̄ transfert̃ de ꝑſona in ꝑſonã.Sed nũquid de ho ſpitali fiẽda eſt mentio in nomiatiõe. non videt̃.vbi nõ habet̃ in titulum ec cleſiaſticũ.cle.ij.§.vt aũt.ð reli.domi. ar.no.per Pan in.d.cle.ſi.de oſ.oꝛdi.⁊ per huc tex.qui loquitur de bñficijs ap.quoꝛum non veniũt talia hoſpita

Pẽſio nes ꝑhi aliquẽ inhabilitare ad no minatiões.

Pẽſio eſt qd mere tẽpoꝛa le.

presentationis[a] tempore poſſidebunt[b] ſui nominandi. Ita tamen ꝙ

lia nec poſſent permutari cū beneficio no.Jo.an.in cle.j.de rerū pmu. Fred. in trac.pmu.q.xiiij.nec cadūt ſub gratijs etiā ſi habeant bñficiū eis acceſſoriū.de ro.deci.cccclxxxiiij.contra th̄ eſt equius.qꝛ ſi nominādus exprimeret hoſpitale nō ſic de leui obtineret noīationē.ad hoc quod no.Frede.cōſi.cccxxv.vbi dicit.ꝙ d̄ tali hoſpitali dꝫ impetrans bñficiū a papa vel legato facere mētionē:qꝛ d̄ omni eo qd̄ poſſet mouere papā ad denegādum gratiā dꝫ fieri mentio in litteris:vt dictum eſt.ſ.ſed nulli dubium eſt ꝙ ſi impetrans beneficium de hoſpitali faceret mentionem papa non ſic de leui daret gratiam.

a ¶ Preſentationis.i.īpetrationis nominationū.alij exponūt.i.tp̄e inſinuationis noīatiōis.ſed p̄mū verius.non enī poſſet vniuerſitas dādo noīationē diuinare que beneficia haberet noīatus tempore quo eam inſinuaret.

b ¶ Poſſidebunt.pacifice.ar.c.lꝫ.ij.d̄ preb.in.vj.c.cōmiſſa.de elec.c.ii.cle.ſi plures.de p̄bē.extra.Jo.xxij.execrabilis.§.q̄ vero.v̄ba enī ſunt itelligēda cū effectu.l.nomē.§.habere.ff.de v̄b.ſig. c.relatū.de cle.nō reſi.cū ſi.ideo nō puto ꝙ noīand⁹ teneat facere mētionē de bñficio,cuius recredentiā hꝫ ⁊ pendet adhuc lis ſup poſſeſſorio:qꝛ p recredentiā nō efficitur pacificus poſſeſſor ſicut p primū decretū in realibus non ꝯſequit miſſus verā poſſeſſionem ſed cuſtodiā.aut vt alij volūt poſſeſſionē cōmutabilē.qꝛ infra annū reo veniēti ⁊ cautionē p̄ſtāti de parēdo iuri dꝫ reſtituere fruct⁹ pceptos.C.de preſcrip. xxx.vel.xl.an.l.ſi q̇s emptionis.in fi.c. paſtoralis.§.p̄terea.de offic.or.c.j.⁊.ij. de eo q̇ mit.in poſ.recredentia th̄ non eq̇parat ꝯino p̄mo decreto.qꝛ eam habens p lapſum anni nō efficitur ver⁹ poſſeſſor:ſed quotiēſcūqꝫ euictus fuerit i poſſeſſorio reſtituet fruct⁹.⁊ limita p̄dicta niſi per habētē recredētiam ſteterit quomin⁹ pacifice poſſideat iō dꝫ ꝯſequi litē ſuper poſſeſſorio,nec debet expectare,ꝙ pars aduerſa ꝓſequatur.arg.d.c.lꝫ.d.c.ꝯmiſſa vbi paria ſūt pacifice poſſidere vel p poſſeſſorē ſtare quomin⁹ pacifice poſſideat. dicere enī ꝯtrariū eſſet fouere aliquē in pluribus beneficijs incōpatibilibus ſine diſpēſatione.in q̄bus haberet dumtaxat recredentiā. Sꝫ nūq̄d ſi obtinuit in poſſeſſorio ⁊ moueat ſibi q̄ſtio i petitorio,dicat pacifice poſſidere.vide no.in d.c.ꝯmiſſa.vbi late per Domi.qñ dicat pacifica poſſeſſio. Pau.in cle.gr̄e.de reſcrip.vbi dicit ꝙ pacifice dicit poſſidere qui poſſidet ſine ꝯtrouerſia iuris ⁊ facti iudiciali et extraiudiciali.no.Panor.in.c.de multa.de p̄ben.vbi moder.⁊ no.ꝓpter v̄ſ. poſſidebunt.ꝙ nō eſt neceſſario faciēda mētio in noīationib⁹ de beneficijs collatis:de quibus nōdū erat adepta poſſeſſio:lꝫ p ſolā collationē queratur ius in bñficio.c.ſi tibi abſenti.de p̄bē. in.vj.Inno.in.c.inter cetera.de p̄ben. Bal.in.l.j.C.de rerū permu.Et poteſt permutari beneficium ante poſſeſſionē.no.Imol.in clemē.j.de re.pmu.qꝛ hic pōnderatur poſſeſſio nō ius:necrefert fuerit iuſta vel iniuſta.arg.c.cum qui.cum ibi no.de p̄bē.in.vj.ideo ſi tēpore noīationis erat noīnandus ſpoliatus bñficio ſuo non tenetur facere mētionē cum perdiderit poſſeſſionē ff.de acqui.poſſeſ.l.ſi id:quod.de offic. deleg.conſultationibus.cum ſi.ſecus in gratijs expectatiuis.no.Joā.cal.et Panor.in.c.in nr̄a.de reſcri.Panor.in c.cum teneamur.de prebē.quia in eis non ſolum de iure in re:ſed ad rem eſt fienda mentio.vt in.d.c.in noſtra etiā de priori gratia.vt no.Joan.an.in regula ignorantia.de regu.iur.in.vj.in mercu.Henri.in.c.poſtulaſti.de reſcriptis.non ſic in nominationibus in q̄bus ſolum de beneficijs poſſeſſis eſt fienda mentio.idem ſi per nominandos ſtaret quominus poſſiderent per ea que dicta ſunt:aut ſi dolo deſierint poſſidere.l.ꝙ ſi dolo.ff.de rei ven.c.ꝑ poſſeſſore.de reg.iur.in.vj.

Recredētia nō facit aliquem pacificū poſſeſſorē

Poſſidere pacifice q̄ dicat

Beneficium ante adeptam poſſeſſionē pmutari p̄t

a ¶Collatores.vel patroni.
b ¶Literis .collationum vel preſentationum.
c ¶Exprimere.ɔcor.cle.ſi.de of.or.cū ibi no.Quid ſi nolat⁹ ex refutatiōe epi obtineat collationē a papa vel legato: nō facta mentione de ꝓuīb⁹ bñficijs: videt ꝙ nō valeat. ꝑ di.cle.et.c.fin. de of.leg.in.vj.vbi col

in.c.fi.de cōfir.vti.lȝ etiā papa ſit ordinari⁹ ordinarioꝝ.ix.q.iij.cūcta ꝑ mūdū.c.fi.ꝺ fo.ɔpe.tñ appellatiōe ſimplicis ordiarij ꝓpter ei⁹ ꝑrogatiuā nō venit.ꝑ ea q no.in.c.ij.in ꝟ.dignitatū de preben.in.vj.

collatores^a nō teneātur l eoꝝ lrīs^b hmōi nō obſtātias exprimere^c ſiue deſcribere.¶Item^d ꝙ oia ꝑdicta^e beneficia per ordinarios^f ſcilicet^g

g ¶Scilicȝ. reſtringit.et.ꝫ.eo.§.itē circa.ſ.de anna.§. itē fuit deliberatuȝ.ff. cō.pre.l.ſi in venditiōe. aliqñ exponit

latio legati nō valet ſi nō faciat mētionem de bñficijs collatarij nec pape.c. ſi motu.ꝺ pbē.in.vj.ɔ dȝ hec diſpoſitio trahi ad.d.c.ꝑ l.ſed ⁊ poſteriores.ff.de leg.⁊ vitāda eſt iuriū correctio.c.cū ex
Statu pediat.de elec.in.vj.⁊ nouū ſtatutū in tuȝ no dubio dȝ.iterpretari ſm ius cōe: vt.ꝫ. num i no.in ꝟ.grad⁹.quare intelligēdus eſt terpre iſte tex.de alijs collatoribus a papa ⁊ tek ſm legato qui etiā de iure cōi nō tenentur ius cō exprimere in eoꝝ collatiōibus bñficia mune collatarioꝝ.puto cōtrariuȝ verius:cū iſte text⁹ loquatur de oibus collatoribus.generaliter ergo itelligatur .C.ꝺ vſufru.antiqtas.xix.diſt.ſi romanoꝝ. c.ij.ꝺ ɔmg.lepro.nec ob.ꝫ.q: loquunt in collationibus liberis.vtuntur eniȝ verſi.collationis ap.cuius venit libera collatio non inſtitutio aut alia neceſſaria diſpoſitio.c.cum in illis.§.cȝ autem.de preben.in.vj.c.fi.de offi.vica.co.lib.c.j.de inſti.eo.li.collatio autē que fienda eſt nominato in vim nominationis eſt neceſſaria.
Uacatio qlīs bet an faciat turnū

d ¶Item ꝙ oia.ois vacatio turnū facit:vacatiōibus ex cauſa permutationis ⁊ ſimplicis reſignatiōis exceptis.
e ¶Predicta.ꝫ.eo.§.inſup.cū ibi no.
f ¶Ordinarios.hic dicūtur ordinarij inferiores a papa vel legato ad quos ſpectat collatio vel preſentatio.c.ordinarij.de of.or.in.vj.ſ.de pac. poſ.c.j.§. ordinarij.cum ibi no.licet enim legati poſſint ɔferre beneficia ſimpliciter tñ nō dicūtur collatores ordinarij:cū poteſtas eorū a iure ſit accidentaliter introducta:⁊ per factū ipſorū preiudicetur collatoribus ordinarijs naturalibus.gl.eſt no.in cle.ij.de of.or. Panor.

ꝑcedētia.ꝫ.l pri.§.cū itaqȝ.ff.ꝺ of.pre. l.ɔgruit.§.furioſi.⁊ vultj dicere ꝙ bñficia vacātia nō ſemꝑ faciūt turnuȝ:ſed vbi cōferunt ꝑ ordinarios. iō vacātia in curia q̄ ſunt pape a iure reſeruata. c.ij.ꝑſenti.ꝺ preb.in.vj.⁊ q̄ legat⁹ nō poſſet cōferre lȝ haberet ptātem ɔferendi bñficia qualitercūqȝ vacātia.de.ro. deci.cccclx.cxxij.etiā reſeruata ſe.app. nam aliud eſt dicere bñficia apud ſe. ap.vacātia:⁊ reſeruata ſe.ap.de ro.de ciſi.c.nō cadūt ſub nolatiōib⁹.⁊ad hoc c.fi.§.in prebēdis.ꝺ cōſu.in.vj.niſi forte poſt mēſem qñ poſſunt ꝑ inferiores cōferri.c.ſtatutū.de pbē.eo.lib.⁊ in caſu.c.ſi apoſtolica.eo.ti.⁊ li.niſi iure ꝑuentiōis a papa vel legato ɔferrētur. Idē de alijs bñficijs vacātibus in partibus nō enim cadūt ſub nominationibus vbi per ꝑuētionē ꝑ papā vel legatum cōferrētur ꝑ hunc tex.iunc.§.ſ. ver.nec etiā.ꝫ.e.q: nolationes nō poſſunt limitare poteſtatē pape vel legatorum.Sed ɔ fa.quod no.Archi.⁊ Jo. and.in no.in.d.c.fi.ꝙ in deuolutis ad papā ex negligētia iferioꝝ cadit optio de qua in illo.c.q: illa cōfert iure ordinario nō de plenitudine poteſtatis.et tex.de illis nihil excipit. videtur ergo ꝙ in eiſdē cadat nolatio.dictuȝ archi. nō placet Dñi.in.c.abbate.de verbo. ſig.q: cum in di.c. fi.dētur .xx.dies ad optādū impoſſibile eſſet ante lapſum illorum.xx.dierum deuolutionem fieri ad papaȝ:cum nec ante currant ſex menſes competētes epiſcopo ad conferēdum.d.c.fi.§.ne autem.c.nulla.de con.pre.⁊.c.q: diuerſitatem.⁊ dato ꝙ currerēt: non currerent niſi.xx.dies.⁊

Beneficia in curia vacantia nō faciūt turnū

reſiduū ſex mēſiū adhuc ep̄o ſupeſſet
ꝛ ſic eſſet īpoſſibile effectū illius ꝯſue-
tudinis de optādo durare tp̄e deuolu
tiōis ad papā.ſic nō h꞉ locū ille.§.i p̄-
bēdis ī talibꝰ bñficijs. ſ꞉ Domi. ibidē
dicit ꝙ ſi canonicꝰ abſēs ignorauit va
cationē p̄bēde.tūc cū꞉.xx.dies dati ad
optādū currāt a tp̄e noticie,vt ibi no.
Jo.an.iſte poterit optare:q꞉ papa cō-
ferendo nō intēdit p̄iudicare iuri alte
rius.facit.c.cū olim.ꝺ re iudi.qꝺ no.ꝭ.
de elec.c.l꞉.in ꝟ.impediri.ſed iſtud nō
placet Hē.vbi.ꝭ.vbi dicit ꝙ ſi poſſibi
le eſſet ꝙ in deuolutis ad papā locū꞉
haberet ꝯſuetudo nō credit ꝙ papa꞉
ligaret:q꞉ nō ligat̄ ꝯſuetudine aut cō-
ſtitutione inferioꝛis:vt p꞉ in.d.§.in p̄
bēdis.de iureiu.veniētes.no. Jo.mo.
in.c.nō putamꝰ.ꝺ ꝯſue.l.vj.in.c.ꝺ cle.
egro.eo.li.Archi.xij.diſ.illud.Guil.in
c̄ſnag.Jo.xxij.execrabilis.Hen.in.c.a
nobis.de ſen.excō.in.c.dilecto.ꝺ p̄bē.
Sic ꝛ bñficia q̄ ꝯferunt̄ ꝑ papā vel le-
gatū:aut iure p̄uentionis/aut deuo-
luto nō cadūt ſub nolationibꝰ cū ipſi
nō ligētur modificatiōibꝰ,eccleſie gal
licane.opoꝛteret etiā eis inſinuare no
minationes ſi eis ligarent̄:cū aū inſi-
nuationē nō afficiant.C.e.§.ſtatuit.cū
ibi no.niſi.vbi ꝯferrent̄ poſt accepta-
tionē ꝛ reqſitionē collatiōis ab oꝛdia-
rio factas ꝑ nolatū.tūc eīn eſt iſſectū
bñficiū taliter ꝙ alteri ꝯferri nō pōt ꝑ
d.§.ſtatuit.ꝟ.ſi aūt.iūcto ꝟ.ꝙ ſi qs.ꝭ.
e.§.j.multi tñ aliter ſentiūt in deuolu
tis;ꝑ negligētiā p̄latoꝝ q̄ dicūt facere
turnū in p̄iudiciū ipſoꝝ p̄latoꝝ negli
gentiū illa ꝯferre.perinde eīn eſt ꝯfer
re ꝛ negligere ꝯferre.arg.c.l꞉.ij.de pꝛe
ben.in.vj.Sed infra quod tp̄s habeat
nolatus acceptare ꝛ petere bñficiū va
cans non eſt iure cautū.ideo arbitrio
boni iudicis videt̄ relinquēdum.ff.de
iur.delibe.l.j.l.cōtinuꝰ.§.cū ita.ꝺ ver-
bo.oblig.s.ad hoc.c.ſi clericus.cū꞉ ibi
no.in ver.negligenter.de p̄ben. in.vj.
vbi gratia ſuꝑ bñficio vacaturo tollit̄
negligētia nō petentis pꝛimu꞉ bene-
ficium vacās:ſed qñ dicat̄ negligens.
Jo.an.ibidē dicit relinquēdū arbitrio
iudicis.no.moder.in.c.tibi qui.in fi.ꝺ

Beneficia ꝑ papa꞉ aut legatu꞉ collata non cadūt ſub nominationibus.

reſcri.in.vj.Bonus aūt iudex arbitra
retur ꝙ d꞉ petere infra ſex menſes:qꝺ
eſt tp̄s iuris ad cōferendū.c.ij.de con
ceſ.p̄bē.ꝛ p̄ſentandū in patrono eccle
ſiaſtico.c.j.de iu.pa.in.vj.alꝛs nolatus
negligēs reputabitur:nec poterit am
plius petere illud bñficiū.ꝑ.d.c.ſi cle-
ricus.ꝛ ita h꞉ cōſuetudo. S꞉ pone no
minatus neglexit petere bñficiū debi
tum ꝛ collatoꝛ neglexit conferre:ita ꝙ
ex negligētia deuoluta eſt poteſtas cō
ferēdi ad ſuperioꝛē:an poſſit illud pe-
tere a ſuperioꝛe anteq̄ȝ fuerit alij colla
tum?arg.ꝙ ſic.c.ſi tibi abſenti. de pꝛe
ben.in.vj.l.mācipioꝝ.ff.de op.leg.de
iu.delibe.l.ſi qs.ꝛ qꝺ no.in.d.c.ſi cleri
cus.in ver.aliā.ꝙ ſi neglexi petere be
neficiū mihi ꝺbitū ſi nō.eſt adhuc alij
collatū/adhuc poſſum petere.qꝺ not.
Archi.in.c.duduꝫ.de p̄bē.in.vj.ꝙ expe
ctans cū clauſula acceptādi infra mē
ſem pōt poſt menſem re integra acce-
ptare bñficiū vacās.qꝺ tamen intelli
ge vt no.in cle.j.de coceſ.p̄bē. quando
erat canonicus.de ro.deciſ.cccxxxj.ad
hoc.ꝭ.e.§.j.ver.ſi quis.vbi ſuperioꝛ ad
quē deuoluit̄ poteſtas cōferendi bñfi
cium debitū graduato:tenet̄ ſimiliter
eidē cōferre ſicut pꝛimus collatoꝛ te-
nebatur:puta ꝯtra.ꝙ nō poſſit ampliꝰ
illud bñficiū acceptare:nec petere a ſu
perioꝛe:q꞉ ex negligētia ſua illud ami
ſit/ꝛ poteſtas cōferēdi nō eſt amplius
apud collatoꝛē grauatū ꝑ nolatione꞉.
ad hoc qꝺ no.L.a.ꝛ Jmo.in cle.ſi ꝺ be
neficio.de p̄bē.no.ꝭ.eo.§.item circa.ꝙ
qñ mandatur pꝛouideri per executo-
rem certe ꝛ nominate ꝑſone:ꝛ illa ne-
gligit petere beneficiū:tunc habet lo
cum.d.c.ij.de conceſ.p̄ben .habet eīn
petere infra tp̄s infra qꝺ habet cōfer-
re collatoꝛ grauatus.vt pꝛo op.in.di.
cle.nec ob.cōtra.q꞉ loquuntur qñ res
eſt oīno integra:ita ꝙ bñficium non-
dum eſt collatum:ꝛ poteſtas cōferēdi
eſt adhuc penes collatoꝛē grauatum.
nec obſtat.d.ver.ꝙ ſi quis.cū꞉ loquat̄
vbi fit deuolutio ad ſuperioꝛem ex eo
ꝙ inferioꝛ collatoꝛ denegauit confer-
re beneficium graduato ꝛ alij contulit
contra oꝛdinē graduatoꝝ.tunc enim

Nolatus an poſſit petere bñficiū ad ſuperioꝛē deuolutum.

ſimiliter tenet̄ ſuperioꝛ ꝯferre graduāto qui in petēdo fuit diligēs. aliud eſt in caſu ꝑpoſito in quo tā nolat⁹ q̄ collatoꝛ grauatus fuit negligētes: idō libera poteſtas ꝯferēdi deuoluta eſt ad ſuperioꝛē. vñ credo ꝙ lʒ collatoꝛ fuiſſet negligēs: nō tñ nominat⁹: qꝛ alienat⁹ erat a mēte/vel captiuat⁹/vel iuſta cauſa abſens ⁊ ꝓcuratoꝛē dimiſerat q̄ moꝛtu⁹ eſt: vel his ſi. tūc hoc caſu bñficiū ſibi debitū non ꝑdit. nō eñ pōt dici negligens q̄ poteſtatē experiēdi nō hʒ. c. fi. de elect. c. qꝛ diuerſitatem. de conceſ. p̄bē. ad hoc glo. in. d. ver. negligenter.

nato: lʒ aliter multi dicāt l reſeruatione: vt no. in. d. c. lʒ. §. j. in ꝟſi. impediri. nec optionē p̄bēdarū in eccłia. vbi eſt ꝯſuetudo optādi: ⁊ nō optata remanebit nolato ꝑ. c. fi. §. j. ꝺ ꝯſue. l. vj. ꝺ ro. de ciſi. ccxix. ⁊. ccccłxvj. ccciij. al's. cccliij.

ꝯferēda[a] quocūq mō vacauerint[b] alias ſcʒ q̄ ex cauſa ꝑmutationis[c]

Bñficia de uoluta an cadūt ſub turno

a ¶ Conferēda. hoc ꝟ. fa. ꝙ bñſicia de uoluta ꝑ negligētiā p̄latoꝝ nō cadūt in turno. facit hic enī ꝯditionē iuxta no. ꝑ Bar. in. l. j. ff. de ꝯdi. ⁊ demō. in. l. ſi tñ ex parte. de acq̄. here. Jo. de lig. in ca. verū. de cō. ap. vt ſit ſenſus. bñficia ſcʒ conferēda. i. ſi conferant̄ ꝑ oꝛdinarios. alij intelligūt intrāſitiue: puta cōferēda. i. vbi. habēt cōferri per oꝛdinarios nec impediuntur conferre.

b ¶ Uacauerint. p̄bende ergo eccłie in qua nō eſt cert⁹ numerus p̄bēdarū moꝛtuis p̄bēdatis nō faciēt turnū: cū nō vacēt. c. ex ꝑte. de ꝯceſ. p̄b. nec bñficiū qđ eſt de mēſa p̄lati: qꝛ moꝛtuo vicario nō vacat. cle. frequēs. ꝟ. q̄dā etiā cū ibi not. de ex. p̄e. cle. j. §. p̄miſſa. vbi glo. de ſup. neg. p̄e. nec bñficiū cōmendatū ꝑ moꝛtē cōmēdatarij ſm illos q̄ dicunt p̄imā vacationem durare. de quo no. ȝ. de elec. c. lʒ. §. j. tñ ſi p̄ma vacatio fuit in partib⁹ bñ cadet l turno. qꝛ interim durāte cōmēda non potuiſſet nolatus acceptare: ſicut nec oꝛdiarius conferre. no. Archi. in. c. nemo. de elec. in. vj. nec bñficiū qđ fuit vnitum debite viuēte eius rectoꝛe: cū ꝑ moꝛtē ipſius nō vacet: ſed ꝯſolidatur cū bñficio cui eſt vnitū. arg. inſti. de vſufru. §. itē finitur. c. cōſultationib⁹. de dona. nec puto ꝙ nolatio impediat vł ſuſpēdat vnionem que fieret; viuente rectore per hunc textum. ſecus ſi fieret de beneficio iam vacante ⁊ debito nomi

c ¶ Permutatiōis. concoꝛ. c. j. de re. permu. in. vj. vbi gratie bñficiales nō extēdunt̄ ad talia vacātia ex cā ꝑmutationis: qꝛ debent cōferri ꝑmutare volētib⁹. c. inter cetera. de p̄e. cle. j. de re. ꝑmu. niſi vbi ꝑmutatio nō ſoꝛtiretur effectū ꝓpter culpam vtriuſq vel alteri⁹ reſignantiū. no. ȝ. eo. §. ſequunt̄. ⁊ niſi fraudulenta foret ꝑmutatio: vt. d. c. j. de re. ꝑmu. l. vj. ibi ſine fraude. c. ij. de renū. e. li. puta qꝛ fit de bñficio qđ ſperabat̄ p̄ximo vacare ab infirmo q de eadē infirmitate deceſſit infra. xx. dies: vt l regula cancellarie ſi quis in infirmitate cōſtitutus: vel a ſenio cōfracto. arg. d. c. ij. cum ibi no. in ꝟ. alicuius. nā ſenectus moꝛb⁹ eſt: ait Terē. alle. Joā. an. in. c. magne. de vo. §. verum. vbi Panoꝛ. ſumit arg. ꝙ ſtatutū de caſu infirmitatis hʒ locū in caſu ſenectutis. facit qđ no. Jo. an. ⁊ Panoꝛ. in. c. qm̄ frequēter. §. in alijs. vt lit. nō cōte. aut quia permutatur beneficiū pingue cū tenui. arg. c. qꝛ veriſimile. de p̄ſump. c. ſuꝑ hoc. de renū. cōcurrētibus alijs cōiecturis. quādo ꝑmutat ſenex ſenio confractus bñficiū pingue cum nepote iuuene habēte tenue: quo caſu tres p̄ſumptiones ꝯcurrunt. p̄ima cōiunctio ſanguinis. p̄ſumēdum eñ eſt ꝙ caro ⁊ ſanguis reuelauerit iſtā permutationē. ar. c. graue. de p̄bē. ſcđa ratio ſenectutis. Uñ dicit Archi. in. c. nihil. vij. q. j. ꝙ facilius eſt admittēda reſignatio egri q̄ ſenis: qꝛ ſenex p̄ſumitur minus viuere q̄ eger. ⁊ valde ſenex equiparatur grauiter infirmo. de cle. egro. c. j. lib. vj. nam ſenectus eſt p̄opinqua moꝛti. ideo ſenex p̄ſumitur ex ſenectute moꝛtuus. ff. commo. l. ſi vt cetero. §. nunc vidēdum. fa. ff. de do. cau. moꝛ. l. moꝛtis cauſa capitur ⁊ ibi glo. tertia: quia non eſt veriſi

Gr̄e beneficiales nō extēduntur ad beneficia ex cā per mutationis vacantia.

mile ꝙ q̃s velit bñficiũ pigue.dimitte-re ꝓ.tenui.arg.d.c ſup hoc.ff.de.ꝓ.l.cũ de indebito.⁊ he pſumptiões reddũt pdictã pmutationẽ ſuſpectã ⁊ fraudulentã vſqꝫ ad ferẽdũ ſententiã annullatoꝛiã cõtra eã.ar.c. afferte. de pſump. C.de rei ven.l.indi cia.no. Panoꝛ.l.d. c.q2 veriſile.in.c.j. de cle.non reſi.cõter enĩ videm⁹ iſta fieri in fraudẽ: preſertim qñ ſenex moritur poſt modicuꝫ tẽpus.⁊ ifra vinginti dies poſt pmutationẽ: vt volũt de ro.deci.cccl xj.vna tñ iſtarũ pſumptionũ nõ ſufficeret ad indicandũ permutationẽ fraudulosaꝫ.de ro.deci.cxxix.ſic intellige qd no.Jo.and.in no.in.d.c.j.de re.pmu. Jo.de lig.in.d.cle.j.Frede.in trac.per mu.q.xl.ſimul tamen iuncte ſufficiũt niſi eſſent alie pſumptiones illas excluderẽs: quia ſenex non poterat ſecure moꝛari in pigui bñficio vel alia ſimilis.arg.c.ad ſupplicationẽ.c.niſi cum pꝛidem.§.ꝓpter maliciã.de renun.vij.q.j.paſtoꝛalis.

a ¶Reſignatiõis volũtarie et ꝓſſe.ſi enĩ bñficia vacent per ſuppꝛeſſionẽ beneficij male factã.c.ex parte.de cõſti. ꝑ vocationẽ clerici vel ꝑ adeptioneꝫ epiſcopat⁹: aut ſecũdi curati: facient turnũ.potius enĩ priuatiõe iuris ꝙ renũtiatione vacant.q2 cõpellunt̃ inuiti ad illa dimittenda.de cle.coniu.c.j.c. de multa.de pben.c.cũ in cunctis.de elec.ſiliter moꝛiens nõ dicit̃ cedere beneficio.aliud enĩ eſt cedere: aliud decedere.c.fina.de vb.ſig.lib.vj.ſa.no. in.c.quis.ij.de pꝛeben.co.li.in.ſuſceptum.de reſcrip.co.li.

b ¶Turnũ.ſi.ver.ſ.eo.§.itẽ placuit.

c ¶Pñtatiõis.a patronis eccl'iaſticis

d ¶Illis.graduatis ⁊ nominatis.Et pro id eſt.

e ¶Studijs.generalibus priuilegiatis.ſ.eo.§.ſequũ tur.⁊.§.ſeq.

f ¶Faciede.ſpeciale eſt ꝙ iu nomina tionibus bñficia ex cauſa ſimplicis re-

ſignatiõis vacantia nõ faciunt turnũ qd nõ extenderẽ alibi vbi plures alter natim cõferrent vel pꝛeſentarẽt.vt in caſu cle.plures.de iu.patro.⁊ ſi. puta vbi rex ⁊ epiſcop⁹ pariſieñ.alternatiꝫ ꝯferũt pbendas ecclefie collegiate ſãcti Thome de lupera in qua canonica tũ et pꝛebendã habeo:cũ vacatio per renũtiationem ſimplicẽ ſit vera vacacio.de renũ.per totũ ad eam extendun tur gratie beneficiales.ar.c.ſuſceptũ. de reſcrip.in.vj.lꝫ aliqui cõtra.dicant ꝙ impetrans pꝛimũ bñficiũ vacaturũ nõ dꝫ habere vacaturũ ꝑ renũtiationẽ:q2 impetratio intelligitur de vacaturo per moꝛteꝫ.arg.l.ſi quis ſic.ff.ſolu.matri.vbi Bald.⁊ Jmo.⁊ ꝙ gratie beneficiales ſunt reſtringende.c. quis.de pꝛeben.in.vj.ſed pꝛimũ veri pater in.c.dudum.de pꝛeben.eo.li.ar. a ſpeciali in.c.j.de re.permuta.eo.li. Sed quid in dicto caſu et ſi.vbi rex et epiſcopus ꝯferunt alternatim pꝛebẽdas epiſcopus impeditur per nominatum libere cõferre pꝛebendã an ꝑdat turnum ſuum: videt̃ de rigoꝛe ꝙ nõ:ſed ſequẽtẽ conferet.ad hoc de ro. deci.cxc.vbi dicunt in pari caſu ipediti tñ per expectãtem nõ perdere turnuꝫ ſuũ:q2 impeditus impedimento facti remanet illeſus.c.ſignificãte.de pig. c.imputari.de regu.iu.in.vj.c.q2 diuerſitatem.de cõceſ.pꝛebẽ.hoc veruꝫ quãdo ambo collatoꝛes ſunt eccleſiaſtici.quia ſi vnus eſt laicus ipſi non pꝛeiudicaret.per no.ſ.in pꝛo.§.quib⁹ ad plenũ.in ver.eneruantur. ¶Jtẽ vt decetero.pꝛimo ne pꝛecipitata ⁊ indignoꝛũ fiat ad gradus pꝛomotio ꝓhibetur.ſcdo contra faciẽtes puniũtur ſcda ibi.contra.

g ¶Honoꝛuꝫ.hono ⁊ alit artes:vt ait Tulli⁹.⁊ naturaliter appetit̃.no.ſpe. ti.de cita.§.iã de citatione.ver.poꝛro. ⁊ dicit lex ꝙ ſcholaſtici ſunt ꝑ pmia ⁊ ſtatus honoꝛificẽtiã inuitandi.C.de

vel ſimplicis reſignationis[a] faciãt turnum[b] reſpectu pꝛeſentationis[c] vel collationis illis[d] de vniuerſitatibus vel ſtudijs[e] faciende.[f] ¶Jtem vt decetero floꝛeat ſapientia ⁊ vigeãt literarum ſtudia:nullus ad titulos graduũ et honoꝛũ[g]

Bñficiaſim plici ter reſignata non faciũt turnũ

Diuiſio textus.

To

aſſeſſo.l.j.§.in p.§.qb⁹ ad plenū.℟ q̄s.ꝙ.q̄re aūt ſcribat honor p h.no. Joā.an.in.c. ad aures.de re.eccl.nō ali.in c.ſi religioſus.in no.de elect.l.vj.ſed aliter dicit aulus geli⁹ noctiū actica rum.et no.hic magiſteriū ꝛ doctoratū eſſe honorē.cle.ij.de magiſ.ad quē ꝓmoueri nō dʒ niſi

aſſumatur niſi idoneus[a] et approbatus[b] moribus[c] et ſcientia[d] atꝙ

nallū inter licētiā ꝛ doctoratū .poſſet ēt dici ꝙ nō dato internallo adhuc licite poterit reprobari i examie publico:q2 anteꝙ aliquis adipiſcat gradū doctorat⁹ debet ter examinari.pmo a doctorib⁹ pſentātibus.l.nemini.C.de aduoc.diuer. iudi.ſcdo a doctorib⁹ ſigillatim ꝛ in pziua

Doctor eē nō pōt q̄ ille gitim⁹ eſt

q̄ ſit legitime natus.ff.de mu.et.ho.l.honor.§.de honorib⁹.no.geſ.in.d.cle.ſed ibi dicit car.flo.vſu non ſeruari.

a ℂIdone⁹.b.tho.quolibet.iij.q.iiij.dicit nō eſſe licitū pcurare magiſteriū aut doctoratū.ſi al's ſit idone⁹ꝛ ad bonū finē querat ꝛ debito mō.ſed platurā pſertim epatū:ꝛ ſi al's idone⁹ ſit ꝛ ad bonū finē nunꝙ licitū eſſe:vt deducit An.in.ij.pte ſum.ti.iij.c.v.Aug triū de ancho.i lib.de poteſ.eccle.tenet nō eē licitū ēt ſi idone⁹ ſit ad magiſteriū:qḋ ſi verū eſt peccarēt q̄ admitterēt tales.ſʒ dur⁹ eſt hic ſermo ꝯdēnare tot tātos.ꝛ Jo.an.in cle.ij.de magiſ.ſequitur beatum Tho.per.c.in ſcripturis.viij.q.j.ꝯ quo Hen.in.c. q2 nōnulli.de magiſ.ꝛ vide.q.mer.Jo.in.c. cū quid ꝓhibetur.de regu.iur.in.vj.

b ℂApprobat⁹.a doctorib⁹ a quib⁹ dʒ examinari.C.ꝯ p.ꝛ medi.l.magiſtros li.x.ꝛ debēt eſſe ad min⁹.vij. doctores examinātes.vt ibi no ar.l.ſi q̄s.eo. ti.

Examinatio ſcholariuꝫ p q̄t dʒ fieri.

q̄bus dʒ preſentari ſcholaris a ſuo doctore.C.de off.ma.off.l.j.et ſemel approbatus in doctorē vel magiſtrū:ſi poſtea repertꝰ inſufficiēs pōt ꝛ dʒ reprobari ꝛ inſignijs doctorat⁹ priuari.l.grāmaticos.C.de pro.ꝛ me.lib.x. ff. de mu.ꝛ ho.l.vt gradatiꝫ.§.reprobari vbi Bar.de excu.tu.l.ſed et reprobari nā in eis ſubeſt publica vtilitas cū ꝓpter pſumptionē gradus doctoꝛ:esad multa publica officia admittantur:ꝛ imperitia multos ledūt.no.Panoꝛ.in c.de illis.de ſpon.impu.in.c.cum ſecundum.per ibi no.de preben . vbi etiā dicit ꝙ examinat⁹ ꝛ approbatus in licentia pōt in examine doctorum reprobari:cū ex noua cā potuit inutilem ſe reddere:vt ſi fuit magnū inter

to examie.tertio in publico.ad hoc.d.l.magiſtros.iunc.cle.ij.de magiſ.cuꝫ ibi nota.p geſ.Panoꝛ.in.c.nō pōt de re iudi.fa.l.j.C.ꝯ athle.lib.x.vbi athleta dʒ trinā reportare victoriā in pugna anteꝙ eximat a ciuilib⁹ munerib⁹.nō ēm pōt in vnico examine deprehendi ei⁹ ſciētia.ꝛ ita no.Bart.in d.l.j.Archi.in.c.de quibuſdā . xxxvij. diſtin.ꝛ vide Bald.in auꝭ. habita. C. ne fil.p pa.vbi dicit ꝙ doctorād⁹ poteſt approbari p ſolū cancellariū ſtu dij:quādo collegiū doctorū dolo verſatur cōtra eū ſi ipſe cancellarius habet rei peritiam:niſi ex forma ſtatuti requiratur certus numerus doctorū in approbando.

Doctorād⁹ p ſolū cācellariū pōt approbari.

c ℂMoribus arg.ex oꝛdine litere boni mores preferunt ſcientie.no.ā.eo.§.j.ver.iuuenibus.

d ℂScietia.cōcoꝛ.l.magiſtro.C. de p. et me.li x.de p.qui in vz. cō.do.l.j.li.xij.turpe eīn eſt magiſtro ſcientiā in qua verſat ignorare.l.ij.§.poſt hos.ff. de ori.iu.iō iuriſperitus doctor minor vigintiqꝫ annis allegās ſe ſciuꝫ nō eſt audiendus tanꝙ allegās ſuaꝫ turpitudinem.ad hoc.l.j.C.qui et aduer. quos.cū ibi notatis per glo.et docto.qḋ not. Barto.in.l.ſed ꝛ reprobari.ff. de excu.tu.l.profeſſio.C.de mu. pa.li. x.ꝛ ibi not.ꝛ hoc vbi eſſet deceptus in iure ꝛ certat de lucro captādo.lʒ alius reſtitueret.ff.de mino.l.ꝛ ſi ſine.§.j.ſi autem de damno licet non preſumatur decipi:tamen ſi certum ſit reſtituetur.ff.de condi inde.l. ſed ꝛ ſi me putem.de iur.ꝛ fac.igno.l.iuris.l.erroꝛ.ideꝫ ſi eſt deceptus in facto quod peritiſſimos fallit.l.ij.regula.in pzincipio.eo.titu.

bñmeritus[a] nec ita levis ⁊ nimiũ ꝓcipitata[b] ꝓmotio[c] fiat. Nã(vt notũ[d] eſt ⁊ cũctis ridiculoſuʒ[e])multi

a ¶ Benemeritus.ſi.ver.ẽ.de elec.§.itẽ nec credit.j.de nu.⁊ qua.car.c.j.in fi.vnde viles ⁊ infames nõ debent ad mitti ad doctoratum:q̃ eſt dignitas.l.aduocati.C.de aduo.diuer.iudi.Bar.in.l.j.C.de uo.C.cõ.l.prouidendũ.C.de poſtu.l.iudices. de dig.li.xij.⁊ ibi Bar. vbi doctor dicit̃ nobilis.Ja.bu.in ꝓn.ff.veteris. vbi dicit ꝙ excõicat᷒ vel hereticus nõ põt eſſe doctor:qꝛ iurat ſeſi delẽ eccleſie.ad hoc.l.fi.C.de iud. cum ibi no.p Bart.ſed ibi Bal.cõtra.⁊ doctores approbãtes debent iurare doctorandum eſſe habilem.C.de aduoc.diuer.iudi.l. nemini. not. in.l. magiſtros.C.de pro.⁊ me.lib.x.

b ¶ Precipitata.no. cõtra momentaneos magiſtros ⁊ doctores qui plerũꝙ fiunt ſtudio non cõpleto ⁊ ſine examine contra dictũ Hiero.longo tẽpore diſceq̃ poſtmodũ doceas.c.ſic viue.c.ſi clericat᷒.xvj.q.j. non poteſt.qs in breui tempore multum adiſcere. arg.xlviij.di.§.j.c. tam literis.de in integ.reſti.nemo eñ repẽte fit ſumm᷒.de pe ni.di.ij.§.hec que de charitate: niſi ingeniũ ſuppleret tꝑs:vt no.in.d.c.tam literis.ſ.quod le.⁊ no.lxxvij. di. monachus. tũc eñ ingeniũ vtitur duplo mate.l.cõtinuus.ff.de verb.obl.Secũdum hoc aliqui baccararij poſſunt licentiari p miſericordiã: aliqui p rigorem.no.Archi. de pe.di.j.quẽ penitet. vt in mediocribus tẽpora determinata ſeruent̃.de quib᷒ not. in.c.cũ ex eo.de elec.in.vj.in.d.c.ſic viue.p Bart.in l.petitionẽ.in.l.iubem᷒.C.de aduo.diuer.iud.in ſubtilibus aũt breuius tẽpus p iura alleg.⁊ dicit Pan.in.c.conſtitutis.de ap.⁊ per illũ tex. ꝙ ſcholaris notorie peritus poteſt trãſire ſine examinatione/vel ſaltẽ modica ꝓ forma.ad hoc.xxiij.di.nullus.vnde Sene.beneficio capacis ingenij pluſq̃ ꝓ tẽpore auxiſti.⁊ Hiero.cõtra rufinũ in memoriter tenendis preceptis doctorum ingenio ꝓ libris vtebantur. ⁊ ad pauli ingeniũ docile ⁊ ſine doctore laudabile eſt.nõ eſt tamen ingenio confidendum.c.ne innitaris.de conſtit.qđ eſt contra illos q̃ plus credunt per ſe ſolos adiſcere q̃ a doctorib᷒ audiẽdo qđ ſactũ eſt.quia ſermo per aurem cõceptus facilius in corde cogitationeʒ generat.xliij.diſ.ſit rector. ad fi. ⁊ Hiero.in pro. biblie.hꝫ neſcio quid latẽtis energie viue vocis actus ⁊ in aures diſcipuli de auctoris ore tranſfuſa fortius ſonat:ad hoc cle.j. de magiſt. ibi inſtructionis ⁊c.et dicit canon. prius opꝫ adiſcere ⁊ poſtea predicare.xxxvj.di.§.ecce ſalomon.⁊ qui ſemetipſos inſtruunt magiſtri ſunt erroris:qꝛ veritatis diſcipuli primitus non fuerunt.xxiij.q.iij.qđ autem.⁊ Hiero.vbi.ẽ.vt intelligeres te in ſacris ſcripturis ſine mõſtrante ſemitam nõ poſſe ingredi ⁊c. quod medicorum eſt ꝓmittunt medici.tractãt fabrilia fabri. ſola ſcripturarum ars eſt quã ſibi paſſim oẽs vendicant. ſcribimus indocti doctiq̃ꝫ poemata paſſim.ait Orat.in rudibus tempus prolixius eſt ſeruandũ. quia non ſufficit in ſcholis diu fuiſſe:ſꝫ laudabiliter vixiſſe ⁊ bene ſtuduiſſe inq̃rendum eſt.xij.q.ij.gloria epiſcopi. in fi.argu.C.de his qui ve.eta. impe.l.ij.not.in.l.vnicuiq̃ꝫ.C.de proxi.ſa. ſcrin.lib.xij.in.d.c.tam literis.

Licentia ꝓ dari dupliciter ſtudẽtibus

Scholaris notorie perit᷒ põt tranſire ſine examine.

Doctrina ſine ꝓceptore nequit hꝛi.

c ¶ Promotio.que plerũq̃ꝫ fit per corruptelam ⁊ imperfectũ ſciẽtie ſupplet ꝓfectio pecuniaꝝ.dicit Jo.and.in cle.ij.de magiſ. ꝓmotus tñ ad doctoratũ p corruptelã doctorũ nõ videt̃ doctor: Bar.in.l.athletas.ff.de excu.tut.idem ſi per ſaltum fuerit ꝓmotus. l. nemo.C.de aduo.diuer.iud.vbi Bar.ad hoc c.j.de cle.per ſal.pro.cum ibi no.

Pecunia ſupplet imperfectũ ſcientie.

d ¶ Notum eſt. per rei euidentiam.

e ¶ Ridiculoſum.i.riſu ⁊ deriſiõe dignũ.xj.q.iij.ridiculũ.C.de le.l.fi. Hiero.ſi q̃ſpiã aduerſ᷒ mathematicos velit ſcribere iperit᷒ matheſeos riſui patebit.xxxvj.di.q̃ de mẽſa. ⁊ de tali ſcri.Ora.parturiẽt mõtes naſcet̃ ridicul᷒ mus.ſpe.ti.de aduo.§.nũc ꝺ exordijs.

magiſtrorum nomen[a] obtinent quos adhuc diſcipulos[b] magis eſſe deceret[c]. ¶Contra facientes[d] aut venientes[e] priuilegijs[f] regalibus[g] eiſdem vniuerſitatibus conceſſis ipſo facto ſint ꝓuati. ¶Itē[h] voluit dicta congregatio: ꝙ decretum[i] faciens mētionem quod omnis futurus[k] romanus pontifex[l]

a ¶Nomen. ſed re carent ꝛ effectu: ſic multi ſunt hoies noie ꝛpauci re: vt ait Tullius. ad denotādū ꝙ prorſus ignari nō dñt dici hoies: ſꝫ potiꝰ imagines hoim. no. Io. an. in. c. prudētiā. de off. deleg. ad hoc xl. diſt. multi. c. non omnes. ij. q. vij.

holes dici n debēt prius ignari.

b ¶Diſcipulos. miſerū eſt illos fieri magiſtros q̃ formā diſcipulorū nō nouerūt. c. miſerū. lxj. di. de elect. cum in magiſtrū. et impudēs eſt q̃ ſtatim dux eē deſiderat cū tiro ante nō fuerit: ꝛ prius velit docere ꝙ diſcere. lix. di. ſi officia. ꝛ quādo ille efficit̄ ꝑlatus q̃uix poterat eſſe diſcipulus cecū animal deo offertur. xlix. diſt. ſacerdotes. ꝛ peccant tales indignos ꝓmouentes ꝛ promoti qui anhelant. de quo per Archid. xlviij. diſt. §. j. Io. an. in clemen. ij. de magiſt.

c ¶Deceret. melius eñ eſſet paucos idoneos ꝓmouere/ ꝙ tot illiteratos c. cū ſit ars. de eta. ꝛ quali. cū ibi no. et hodie turba magiſtroꝝ inutiliū magiſtros contēptibiles facit. gl. in aut. de referen. in prin. col. ij. Panor. in. c. j. de priui. in. c. ſolitę. de ma. ꝛ obe. vbi dicit ꝙ hodie vileſcit dignitas clericatꝰ ꝓpter numeroſitatē. xciij. diſt. legimus: olim aūt qꝛ nō ꝓmouebant̄ clerici/ indiſtincte habebant̄ i ſummo honore.

d ¶Faciētes. i. ꝓmouētes indignos.

e ¶Venientes. i. indigni aſpirantes ad promotionem.

Principes ſclares pōt vniuerſitatibꝰ etiam eccl'aſticis ꝓuilegia cōcedere.

f ¶Priuilegijs. ſcholares habēt multa priuilegia. no. Spec. tit. de reo. bal. in aut. habita. C. ne fil. pro pa. aliq uid ſ. eo. c. j. §. ſequuntur.

g ¶Regalibꝰ. Not. ꝙ p̄nceps ſclaris pōt ꝯcedere priuilegia vniuerſitatibꝰ etiā eccl'iaſticis ſicut eccleſijs. lxiij. di. in ſynodo. iūcta gl. de i iteg. reſt. auditis. gl. ꝛ Inno. in. c. auditis. de p̄ſcrip. Hoſt. ꝛ Inno. in c. veniēs. e. ti. quo ad tpalia. viij. di. quo iure. ꝛ ibi Archi. nō q̃ ad ſpūalia. c. tua. de deci. qꝛ ptās cōcedendi priuilegiū depēdet a ſuperioritate quā hꝫ ꝯcedens ſup re cōceſſa. ſō nō pōt rex vel princeps ſecularis dare priuilegiū ſup ſpūalibus in q̃bus nullam hꝫ ſuperioritatē. xcvj. di. bene quidem. de cōſti. eccleſia. ꝛ no. ꝙ hic bene dicit regalibus: nō papalibus: qꝛ non potuiſſet congregatio gallicana ponere os in celum.

h ¶Item voluit: ro. pontifex. ꝓuidere pōt per reſeruationem aut gratiaꝫ expectatiuā in forma mandati hic limitati de vno bñficio ad collationē in qua fuerint decē: ꝛ de duobus in qua quinquaginta.

i ¶Decretū. ſ. eo. §. j. ver. nō tamen.

k ¶Futurus. ſic nō videbat̄ includi eugeñ iiij. tūc papa cū verbū futurus futurū reſpiciat nō preſens. aliquādo tamē vnū tēpus ponit̄ ꝓ alio. no. in. l. nulli. C. de epi. ꝛ cle. in. l. talis ſcriptura. ff. de leg. j. de vb. ſig. l. verbū. xxxij. q. v. ſi paulus. de cōſe. diſ. ij. in chriſto.

l ¶Romanus pōtifex. nō puto ꝙ hodie legatus de latere poſſit reſeruare beneficia in hoc caſu ꝛ alijs caſibꝰ pape permiſſis per. §. j. ſ. eo. ver. reſeruationes. vbi reſeruationes pape ꝛ legatorum ſunt dānate. iuncto ver. ſeq. nō tamen vbi ab illa regula excipit caſuꝫ permiſſum ro. pon. dūtaxat. de legato aūt nullā mentionē facit: nec in alijs locis vbi reſeruationes pape ꝑmittūt̄ ſ. de elec. c. j. circa princ. ꝛ. c. licet. exceptio aūt firmat regulā in caſibus non exceptatis. ff. de pe. le. l. nam quod liquide. §. vlti. xxxij. q. vij. dñs. vbi no. c. ij. de conin. lepro. c. cum dilecta. de cōfir. vti. not. Io. an. ſup rub. de reg. iur. in. vj. in no. bal. in. l. j. C. de poſth. her. inſti. licet nō extēdat vel ampliet regulā ad caſus ſub ea nō incluſi: ideo: vt ſentit Archi. in. d. c. dñs. qꝛ exceptio venit ad diminutionem regule. ergo nō debet operari contrariū: ſcꝫ augmētum ff. de le. j. l. legata inutiliter. no. bar. i. l.

Reſeruationes ſūt dānate.

generali.§.vxori.ff.de vſufr. lega.in.l. queſitũ.§.deniq̃.de fun.inſtruc.ꝑ hoc dicit Pe.de ancha.in.c.ij.de offi. vica. in.vj. ꝙ ſi epũs conceſſit vicario ſuo: ꝙ poſſit omnia que ipſe collatione bñficiorũ accepta dũtarat per hoc non poterit exercere alia q̃ non veniunt in generali conceſſione. de quib⁹ habetur in.d.c.ij. itẽ vbi diſpoſitio vtitur ꝟbo ro.pon.non extẽditur ad legatũ quando non extẽderetur ad epiſcopũ.ad hoc no.per Jmo. in cle. ij.de offi.ordi.ꝑ La. et Domi.in.c.ſi abbatẽ. de elec. in.vj. nec obſtat ꝙ legatus de latere poteſt ea que papa ſibi ſpecialiter non reſeruauit.c.quod tranſlationẽ.de offi.leg. quia reſeruare beneficia vacatura in caſibus ꝑmiſſis ſatis eſt reſeruatum pape ſpecialiter vt dictum eſt per concilium cõtra qđ non debet tangere legatus.ſicut nec prohibita per alia cõcilia tangere poteſt diſpenſando aut alias contra veniẽdo.c.fi.e.dilectus.⁊ ibi no.de fi.preſ.e.dilecto.§.ꝓcurator. de ꝓben.vbi Panor.glo.in.c. cum dilecti.de elect.no.in.e.fi.de here.in.vj.ad hoc.c.ex parte. de capel.mo. ꝑ doct.in c.j.de exceſ.prela.in.vj. Panor.in.c.qđ dilectio.de cõſang.⁊ affini.in.e.ex parte.de tranſac.ſpecu.ti.ij.§.nunc tractemus.ver.de illo.⁊.§.nũc oſtẽdendum. ver.legatus.⁊.§. ſupeſt. in fi.j.colum. nec põt venire cõtra priuilegium alicui conceſſum.no.in.e.pro illorum.de prebẽ. predicta intellige niſi haberet mandatum ſpeciale de reſeruando in caſibus pape ꝑmiſſis.d.c. quod trãſlationem. tunc enim auctoritate pape reſeruaret.Ea enim que gerũtur a legato ex ſpeciali mãdato pape vidẽtur fieri a papa, ſec⁹ de his que facit ex vi generalis legationis.c. cum olim. de conſue.c.hi qui.de ꝓben.in.vj.no.j.de

Legati geſta a q̃ creduntur facta,

poſſet prouidere[a] ſuo tẽpore[b]:vel facere[c] prouideri de vno beneficio reſpectu collatiõis in qua fuerint decem:⁊ de duobus in qua fuerint quinquaginta:extendatur ſimiliter ad dominũ noſtrum papam[d] modernum. ¶ Et quia in ipſo decreto dicitur: ꝙ poſſit quilibet romanus pontifex modo tñ licito et honeſto ⁊c.Viſum[e] fuit ipſi cõgregationi hoc debere fieri ꝑ mandatum[f] apoſtolicu collatoribus vel patronis eccleſiaſticis dirigẽdũ[g]

ſub.cle.c.j.no.ſpe.in.d.ver.legatus.

a ¶ Prouidere reſeruãdo ſibi prouiſionem bñficij vacaturi alĩs per preuẽtionẽ et iure deuoluto ſemꝑ ſibi licere.ꝫ.eo.§.j.ver.nec etiam.

b ¶ Suo tẽpore.ſ. durante eius pontificatu.Si enim renunciaret papatui c.j. de renuntia. in vj. certũ eſt ꝙ amplius conferre non poſſet.

Papa papatui renũtiare põt

c ¶ Facere.dando gratiam expectatiuam cum executore ad prouidendum vel compellẽdum.

d ¶ Papam.Eugenium quartum.

e ¶ Viſum. iſtud aduiſamẽtum non potuit nec poteſt imponere legem pape.xxj.diſt.in.inferior. per no.ꝫ.eo.§.j. ver.adijciẽs. ideo.d. decretum in ver. non tamen intendit remanſit vt iacet validum: nec eſt eccleſie gallicane interpretari illa verba: modo tamen licito ⁊ honeſto:cum factum pape concernant: ⁊ interpretatio inferioris non ligat ſuꝑiorẽ.c. cum veniſſent. de iudi. no.in.c.j.de poſtula.ꝑla. hec tamẽ interpretatio equa eſſet ſi fuiſſet per cõcilium approbata.

f ¶ Mandatum.quod expirat morte mandantis vbi non eſt deuentum ad aliquẽ actum tendẽtem ad effectũ mãdati.c.ſi cui.§.ij. de ꝓbẽ.in.vj. cum ibi no.per doct.vt ſi mãdatur mihi prouideri de bñficio.ſi autẽ per mandatum gratia erat facta : vt quia mihi cõtulit canonicatum ⁊ ꝓbendam ſi vacat:vel que primo vacauerit nulli alij de iure debitam morte mandãtis ante aſſecutionem prebende non expirat.c. ſi ſuꝑ gratia.de offi.deleg.in.vj. de cuius.c. intellectu vide in de ro.deci.ccclij.

Mandatũ morte mãdãtis expirat.

g ¶ Dirigẽdum. olim mandatũ bñficiale aliqñ dirigebatur ſoli collatori vt ꝓuideret de ꝑmo qđ impetrãs acceptaret:⁊ tũc nõ eſt affectũ bñficiũ etiã

ſi foret decretū irritās: niſi fiat ipſius
acceptatio.c.q: cunctis.§.pe. de cōceſ.
preben. in.vj. niſi acceptationi fuerit
tp̄s prefixū cū decreto. tūc collatio in=
terim aliter facta nō valet.cle.j. de cō=
ceſ.prebē.certū antē bñficiū.anteq̄ va
cet talis acceptare nō pōt.c.ne captan
de.eo.ti.in.vj. Aliqñ de primo qd vaca
ret p̄uideri mādabatur: ⁊ ſi papa con
tulit canonicatū ſtatim affecta eſt pre
benda que tūc vacabat vel que primo
vacabit nulli alij de iure debita.c.ſi
poſtq̄.c.dudū.de p̄ben.in.vj. Si antē
nō cōtulit:ſed mādauit prouideri: tūc
per preſentationē līterarū factā colla=
tori non afficitur prebēda:niſi in gra=
tia erat decretū irritās.c.dilectus.ij.⁊
iij.de p̄ben.c.ſi ſoli.de cōceſ.p̄bē.in.vj.
aliquando dirigebatur ſoli executori.
vt cōpellat ordinariū ad conferēdum:
et talis non poterat p̄uidere. no.in.c.
pro illorū.de p̄bē.in.c.cum noſtris. de
cōceſ.prebē.in.c.fi.de prebē.in.c.abba
tem.de reſcrip. ſed habet inſinuare et
interdicere collatori:ne alteri cōferat:
tunc non valet poſtea collatio: vt.d.c.
ſi ſoli.⁊ pōt per cenſuram cōpellere cō
tradicētes:al's ſua poteſtas eſſet delu
ſoria.l.ij ff.de iuriſ.om.iu.c. ex līis. de
offi.deleg.glo.⁊ doct.in.d.c.abbatem:
aliquādo ſoli executori: vt p̄uideat.c.
mādato.c.ſi cui.de p̄ben.in.vj.c.execu
tor.de cōceſ.prebē.eo.lib.⁊ talis nō po
teſt ordinariū cōpellere vt cōferat. for
ma eñ mandati nō patitur que ſeruā
da eſt.c. cū dilecta. de reſcrip.c. cui de
non ſacerdotali. de preben. in.vj. per
Inno.in.c.p̄poſuit.de cōceſ.p̄ben.Io.
and.in.c.ſi capitulo.eo.ti.in.vj. in no.
ſed pōt inhibere:reſeruare:⁊ decerne=
re irritū ⁊ inane.d.c.q: cūctis.⁊ ibi no.
d.c.ſi ſoli. vbi glo. cognoſcere de exce=
ptionibus cōtra reſcriptū vel eum cui
dʒ cōferre obiectis.c.ad aures.et.c.po
ſtulaſti. de reſcrip.c. paſtoralis. eo.ti.
vbi Io.and. Panor.⁊ doct.in.c.de cete
ro.de re iudi. Sed vtrū poſſit mittere
in poſſeſſionē ſine ſpāli mandato: no.
Inno.⁊ alij in.d.c.quia cūctis.archi.⁊
Io.and.in no.c.licet.ij. de p̄ben.in.vj.
docto.in cle. auditor. de reſcrip. aliqñ
collatori et executori: vt p̄uideat poſt
negligentiā collatoris et nō primo:tūc
per ſolā preſentationē mandati factā
collatori affectū eſt primū bñficium ⁊
pōt executor prefigere ei terminū ad
cōferendū quo elapſo poterit cōferre.
d.c.ſi capitulo.cum ibi no. aliquando
vt p̄uideat ſub aliqua conditione.c.ſi
pro te.de reſcrip.in.vj. vel forma in li=
teris appoſita.et an poſſit aſſumere
partes cognitoris et iudicis vel meri
executoris ⁊ informatoris.no.Inno.⁊
alij doct.i.c.fi.de p̄ſump.c.fi.de trāſla.
pre.Cōpo.in.c.capitulū. de reſcrip.gl.
et doct.in cle.j.de offi.deleg.⁊ vbi aſſu
meret partes informatoris non habe
ret neceſſe citare aliquē. vt no. docto.
vbi.ſ.Bald.in.l.quinquaginta.C.de ex.
tu.qñq3 dabat ad p̄uidēdū ſm formā
literarū legati.c. ſi apoſtolice.de p̄bē.
in.vj. qñq3 cum bñficio acceptādi non
determinato tēpore.d.c.quia cunctis.
qñq3 cum determinato tempore acce=
ptationis ⁊ cū decreto.d.cle.j. de ꝯceſ.
p̄ben.qñq3 vt p̄uideat primo de cano=
nicatu:⁊ poſtea de p̄benda. ⁊ hoc erat
cōmune.qñq3 econtra.c.ſi clericus. de
p̄ben.in.vj. qñq3 vt ſolum de prebēda
prouideat.d.c.ſi poſtq̄.qñq3 de vtroq3
vna cum officio ⁊ dignitate.c. q: ſepe.
de p̄ben.in.vj.⁊ cū clauſula anteferri.
c.pe.eo.ti.⁊ li.c.auctoritate. de conceſ.
p̄bē.eo.lib. qñq3 vt p̄uideat certe pſo=
ne.qñq3 incerte.d.c.ſi cui.c.is cui.c.q̄=
uis.ij.de p̄ben.in.vj.qñq3 erat partim
ad compellendū partim ad p̄uidēdū.
d.c.abbatē.c.tibi qui.de reſcrip.in.vj.
qñq3 dabatur vt faceret alicui in tali
eccleſia p̄uideri vel ei cōperēs bñficiū
aſſignari : ⁊ an talis ſit tātū datus ad
cōpellendū vel etiam ad prouidendū.
glo.⁊ docto.in.d.c.pro illorū.in.c.cum
noſtris.de ꝯceſ.p̄ben.qñq3 dabatur vt
cōpelleret prouiſioni facte parere.d.c.
dudū.de p̄bē.c.pe. ⁊ qñq3 dabatur mā
datum in forma pauperū.de qua in.c.
ſi pauper.de preben.in.vj.aliqñ motu
p̄prio.c.ſi motu.eo.titu.⁊ lib.cum ſi. ⁊
de poteſtate executorū bñficialium et
forma proceſſuū illorum. vide in ſpe.
titu.de ac.⁊ pe.§. ſuper actionibus.

Prebēda p̄ qd dʒ affecta.

Clauſula ſi pro alio ⁊c. ſp intelligitur etiã ſi nõ fuerit expſſa.

iuxta formã[a] capituli mandatũ. de reſcriptis in antiquis. cum duobus[b] capitulis ſequentibus. Et ꝙ talia mandata fiant ſub vera data[c] nõ vero ſub data retroactiua[d].

a ℭ Formã. vt in mandato inſeratur clauſula ſi pro alio nõ ſcripſerim⁹ qui ꝑ alio hmõi gratiam pſeqnatur. q̃ ſm cõem opinionẽ doc. etiã ſi nõ inſerat ſubintelligit ſiue pma gr̃a pẽdeat ſiue fuerit executata: qr litera.c.mãdatũ fundat ſe ſuper grauamine. Vñ non intẽdit papa grauare eũdẽ collatorẽ ſup ꝓuiſione duorũ qđ patet etiã in.c.capitulũ. de reſcriptis. vbi primo recepto excluditur ſcđs in eadem eccleſia: nec apparet ꝙ ibi eſſet clauſula ſi ꝑ alio. ad hoc.c. ex parte.j.de offi.deleg. ideo qñ papa vult ſecundũ recipi: apponit clauſulã nõ ob. ꝙ pro alio ſcripſerim⁹. ad hoc bo. tex.in.c.duob⁹. in fi. de reſcrip.in.vj.⁊ ibi gl.⁊ moder. aliud erat in legato: q̄ licet nõ poſſet facere duas gratias pẽdere ſub eodẽ collatore: poterat tñ vna executata facere ſecundã etiã nõ ponẽdo clauſulã nõ ob. ſi pro alio.c.pſenti.de offi.lega.in.vj.ſed ꝓfecto ibi nõ dicit ꝙ valeãt ſecunde litere nõ facta mẽtione de prioribus. vel vt dicit Panor.in.d.c.mandatũ. fauetur legato qui tanq̃ habẽs ordinariã poteſtatẽ cõcurrit cũ quolibet collatore vnde nõ dicebat grauare eccleſiã niſi ex ſola pendẽtia: cum cõferẽdo vtatur iure ſuo. papa aũt licet poſſit conferre omnia bñficia nõ vult tñ vti hac poteſtate ordinariorum niſi hoc exprimat. arg.c.peruenit.xj.q.j. Idẽ glo.in.d.c.preſenti. ſed domi. ibi cõtra. ꝙ ſi fiat ſcđa reſeruatio a legato ad inſtantiã impetrantis. tũc de prima lꝫ ſit ſortita effectum dꝫ fieri mẽtio. ⁊ hoc puto verius per.d.c.mãdatum. qꝛ nõ eſt veriſimile legatũ voluiſſe eũdẽ collatorẽ grauare duplici reſeruatione. ⁊ impetrãs a legato tenet facere mẽtionẽ de qualitatibus de q̄bus impetrãs a papa.c. fi.de offi.lega.in.vj.cle.ij.de offi.or. Et ptãs legatorum lꝫ ſit a iure: tñ cẽſetur extraordinaria ⁊ eſt reſtringẽda vt eſt glo.no.in.d.clemẽ. ⁊ poſſet ſaluari dictũ Panor. vbi reſeruaret motu proprio: ⁊ non ad inſtantiã alicuius quia tunc non poſſet notari ſurreptio. Sed ti mo inter doc. eſt q̃ſtio an mot⁹ ppri⁹ legatus p ti tollat ſurreptionẽ. de quo no.ſ.e.§. prius itẽ ꝙ vniuerſitates. Sed hodie dictũ an tol dubiũ circa legatũ lat ceſſat: qꝛ non poſſet ſubreampli⁹ reſeruare ex priuilegatiõis: vt no. nem. ſ. niſi haberet ſpãle mãdatũ de reſeruãdo: et tũc vice pape reſuaret. Quare in eius ſcđa reſeruatione ponenda eſſet clauſula: nõ obſtãte ꝙ ꝑ alio ſcripſerimus: ſicut papa reſeruaret. Cum ergo papa poſſit ꝓuidere de duobus beneficijs reſpectu collationis in qua fuerint.l. ſcribẽdo pro ſecũdo deberet iuxta iſtã limitationẽ que foret vtilis ſi fuiſſet approbata per cõciliũ ponere clauſulã: nõ obſtante ꝙ ꝑ alio ⁊c. Sed quia vt dixi.ſ. congregatio gallicana non potuit imponere legẽ pape videt valere ſcđm mandatũ in caſu pdicto. etiam ſi de primo non faciat aliqualẽ mentionẽ: nec ponatur dicta clauſula non obſtãte ꝙ pro alio ⁊c. cum decretum cõcilij nõ loquatur: niſi velles dicere ⁊ forte bñ ꝙ ꝓuiſio illi⁹ decreti intelligẽda ſit ſm ius cõmune: qđ habetur in.d.c.mãdatũ. cũ iam notatis. Nam noua diſpoſitio in dubio ſemꝑ intelligẽda eſt ſm ius cõmune: vt no. in.d.§. itẽ ꝙ vniuerſitates. in ver. gradus: ⁊ trahenda eſt ad veterẽ diſpoſitionẽ.l.ſed ⁊ poſteriores.ff.de lega.

Legatorũ poteſtas eſt reſtrĩgẽda.

b ℭ Duobus capli̾s.l.ſis ⁊.c.abbatẽ.

c ℭ Data. cuius prioritas eſt attendenda.c. capitulum. de reſcrip.c. tibi qui.eo.titu.in.vj.cum ſimilibus: ita ꝙ primus in data in forma cõmuni pfertur ſecũdo in forma ſpeciali. vt no.in cle.j.de cõceſ.pben.de ro.deci.cxxvij. ſi aũt gratie ſunt pares in data pfertur diligẽtior qui prius proceſſum ſuum fecerit.c. duobus. de reſcriptis. in.vj. vbi glo.⁊ docto.de ro.deciſio.cccciij.

d ℭ Retroactiua. aliq̄ exponũt.i. antidata: ſed dic retroactiua q̄ trahatur retro quo ad effectum: ita ꝙ pferatur

ſecūdus impetrās primo: puta ſi dicatur q̄ b.ſcōs impetrās p̄ferat a.perinde acſi pro b.fuiſſet ſcriptū ante a.et hȝ vim clauſule anteferri: aut ſi papa fecit gratiā purā a.in forma laudabilis: et b.cōditionalez in forma dignū arbitramur ſub eadē data decernens poſtq̄ȝ idem b.eſſet repert⁹ idoneus irritū ⁊ inane a data p̄ſentiū quicq̄d ſup hoc cōtigerit attē ptari a quoq̄ȝ p̄inde acſi canonicatuȝ eidē b.cōtuliſſet ſecuta gratie cōditionalis b.purificatione ante vacationē p̄bende dȝ p̄ferri in aſſecutione eiuſdē prebēde a quacūq̄ȝ ſua diligētia non obſt.p̄pter dictā clauſulā retroactiuā in gratia ipſius b.poſitam.no.ꝭde ro. deci.ccclxxxvj.decretū tñ alias non ligat añ purificationē ꝯditionis.vt le.⁊ no.in cle.j.de ꝯceſ.p̄bē.Oldr.ꝯſi.clxxv.

itaq̄ dictū mādatū nō hēat ſubexecutionē[a] niſi poſt mēſem a t̄pe ſue p̄ſētatiōis[b] eccl'iaſtico p̄ſono ſeu eccleſiaſtico collatori aut ei⁹ vicario[c]

in eius abſentia.ad hoc.c.eam te.cum ibi no.p Jnno.de reſcrip. idem in inſinuatione noīationis ⁊ gradus exhibitione.ſ.eo.§.ſtatuit. contra tamē dicebant Cōpoſt.in.c.capitulū.de reſcrip. in glo.mag.ver. itē quid ſi ad ſolum. Archi.⁊ Jo.and. in c.ſi ſoli.de cōceſ.p̄ben.in.vj. Jo.and. in.c.ſi capitulo.eo.ti.et lib. in no. vbi dicunt non ſufficere fieri p̄ſentationē vicario. facit.d.c.ſi capitulo. ibi capitulo ipſi factā ⁊c.d.c.ſi ſoli.ibi ordinario ipſi ⁊c.cle.cauſam in prin. cum ibi no.in ver.ſpecialiter de elec.quod no. ſpecu.ti.de app.§.j.circa mediū. ideo dicebāt q̄ ſi ep̄o in remotis agēte mādatum fuit preſentatum eius vicario vel capitulo:⁊ ep̄s hoc ignorās p̄bendam primo vacantē contulit tenet collatio.etiā ſi vicarius haberet ſpeciale mandatū ad conferēdū.quia per cōſtitutionē vicarij non aufertur poteſtas ep̄o quin conferat qñ vult.ff.de poſtu. l.j.§.penulti.c.dudum.§.nos igitur.c. q̄uis.ij.de p̄bē.in.vj.nec poterat p̄ſentatio facta vicario vel capitulo ligare epiſcopū ignorantē niſi fieret in ſubſidium:cum ep̄i copia haberi nō poſſet. vt not.Jo.and.in.d.c.ſi ſoli. Unde tūc ſufficiebat intimatio taliter facta et ep̄o exiſtēte in loco ſufficiebat ſciētia. arg.d.cle.cauſam.vbi ſufficit fieri intimationē in tali loco q̄ ad notitiā intimati poſſit veriſimiliter peruenire.vt ibi vult La.ad hoc glo.in cle.q̄uis.de ſo.cōpetē.in ver.dioceſanis.ſed videtur eorū opi.nō habere locum omnino in p̄dictis duobus caſibus. ex quo ſequitur q̄ licet epiſcopus abſens contulerit beneficiū vacās ignorans inſinuationem mādati ap.vel nominationis fuiſſe factam ſuo vicario non valere collationem in p̄iudicium apoſtolici vel nominati.cū epiſcopus ⁊ vicarius eius in hac parte pro eodem reputentur.c.ij.de conſue.in.vj.c.romana.de appel.co.lib.vnde excōicato epiſcopo vel ſuſpenſo vicarij officiū cōquieſcit

Ordinarij man⁹ ligantur ſi ſuo vicario p̄ſentatio fiat.

a ¶Subexecutionem.alij tex.habēt executionē.⁊ poteſt intelligi q̄ mādatum nō ligaret collatorē niſi poſt mēſem a tēpore p̄ſentationis.⁊ ſic beneficium interim vacās non eſſet affectū. vel aliter ⁊ meli⁹ q̄ executor datus in mādato ſiue ad p̄uidendū in negligētiam collatoris:ſiue ad cōpellendū nō poſſit ſubexequi mandatū: ſiue prouidendo:ſiue cōpellendo niſi poſt menſem ⁊c.ideo verior litera hȝ ſubexecutionē.q2 hic vult mādatū dirigi collatori qui eſſet ei⁹ executor ⁊ in negligētiam eius ali⁹ executor ſubexequeretur poſt mēſem a t̄pe preſentationis.

b ¶Preſentationis.p quam ſolā nō adimitur poteſtas conferēdi ordinario: vbi ſoli ordinario dirigitur mādatum ſine executore ad p̄uidendū: niſi in trib⁹ caſib⁹: qui habent in.c.ſi ſoli. de cōceſ.p̄bē.in.vj.ſi autē cū executore ad p̄uidendū ſola p̄ſentatio ligat manus ordinarij.c.ſi capitulo.eo.titu.et lib.⁊ no.in.d.c.ſi ſoli.Hen.in.c.cū oliȝ. de p̄bē.doct.in.c.capl'm.de reſcriptis.

P̄ſtatio an liget man⁹ ordinarij.

c ¶Uicario.no.q' ad afficiendū bñficium ⁊ ligandū manus ordinarij ſufficit p̄ſentare mādatum ap.ſuo vicario

t.j.cū ibi no.de of.vi.l.vj.Lud.in ſin.i
c.alr nihil operaret insinuatio facta
vicario:niſi ligaret epm q̄ tenetur de
facto ſui vicarij. de rot.deciſ.cccccxxxij.
qd no.3.de clem.c.j.§.facta.in v.ea.vi
ce niſi ſcito ſciuerit purgauerit com
miſſa p vicariū.C. de exac. ⁊ tranſ.mi.
an.l.fi.li.xij.de ro.deci.cclxxxij.⁊ geſtū
a vicario epi dicit geſtū ab epo. gl. in
c.j.de ca.mo.li.vj.in v.epos.Sed nun
quid ſufficit noiatio petere a vicario
generali beneficiū vacās.arg.q ſic.qꝛ
licet non poſſit ea que ſunt mere grē:
pōt tn̄ facere ⁊ expedire ea q̄ ſunt iuſti
tie ⁊ neceſſitatis.no.Guil. in cle.j. de
offi.vic.moder.in.c.fi.e.tit.in.vj puta
licētiare ordinādos.c.cum nullus.de
tem.or.l.vj.excōicatos abſoluere . ar.
ca.j.de ma.⁊ obe.eo.li.inſtituere pre
ſentatos a patronis.c. ex frequētib⁹.
de inſti.⁊ ibi doc gl.in cle.auditor. de
reſcr.ar.c.j.de inſti.in.vj.Lud. in ſin.i
p.confirmare electos.c.dilecto.de pre
ben.ar.c.cū olim.de maio.⁊ obe.no.in
d.c.fi.in eū em̄ videt gnāliter tranſla
ta ptās epo abſente ſicut in capitulū
mortuo epo: cū mors ⁊ abſentia eqpa
rētur quo ad hoc.no.Inno.⁊ doc.in.c.
ad abolendā.de here.ad hoc.l.mulier
§.fin.ff.de v.ſig.c. ſi delegatus.de of.
dele.in.vj.c.quis.de pen.e.li. ibi: aut
in longū peregrinari.de ſepul.c.vl.C.
de ap.cū poſt.qd not.Joā.and.in.c.ſi
ↄtra vnū.de of.deleg.in.vj. Hen. in.c.
prudentiā.e.ti.ad fi.j.di.qd no. domi.
in.d.c.fi de offi.vica.in.vj.q vicarius
gnālis cui epus dedit ptātem recipien
di reſignatiōes ex cā permutationis
pōt ↄferre beneficia ſic reſignata. nec
ob.d.c.fi.qꝛ loqtur in collatiōe libera:
nō neceſſaria.ſicut eſt illa q̄ fienda eſt
cōpermutātibus.cle.j.de re.pmu.⁊ ve
riſimile eſt q epus dando mandatū de
recipiēdo reſignatōes cā pmutatiōis
voluit dare ptātem ↄferendi que ne
ceſſario illis dꝫ fieri maxime q eodeꝫ
ↄtextu in bñficijs renūtiatis alo pmu
tandi recipiat vtriuſqꝫ renuntiatio: ⁊
fiat vtriuſqꝫ collatio. cōtra tamen di
cunt de rot.deciſ.xliij.ergo poterit vi
carius cōferre beneficia nolatis cum

Nola
to an
ſuffi
ciat a
vica
rio ge
nerali
beneſi
ciū pe
tere.

talis collatio nō ſit libera ſed neceſſa
ria.ita q collatio per epm alteri facta
nō valeret.d.§.ſtatuit.v.ſi aūt. nec vi
detur in hoc grauari epus cum in cōfe
rendis bñficijs hmōi nolatis careat
liberalitate dandi.ideo nō videtur do
nare.argu.ff.de do.inter virū ⁊ vxo.l.ſi
q̄s p vxore.de lega.ij.l.vnū ex familia.
puto cōtrariū verius : qꝛ vicarius ge
neralis non pōt ↄferre beneficia : niſi
habeat ſpeciale mandatū.d.c. fin. de
offi.vic. nec cōſentiente in collatione
eccleſie vacātis pro epo abſente. ar.c.
j.§.ſi vero.cum ibi not.ne ſe.vac.in.vj.
Fred.cōſil.cclix. licet Archi.contra.in
c.reatina.lxiij.di.fruſtra igitur ab eo
peteretur collatio:cum non poſſit da
re qd non habet.c.dalbertum.j.q. vij.
de iu.patro.qd autem. refutatio ergo
vicarij nihil operabitur nec deuoluet
poteſtatem conferendi ad ſuperiorē:
qꝛ cōtrariorum eadeꝫ eſt diſciplina.ff.
de his q̄ ſunt ſui vel alien.iur.l.j. ⁊ vbi
nulla petitio/ibi nulla refutatio.l. ſi
pupillus.ff.de v.ob.priuatio em̄ p̄ſup
ponit habitum.c.ad diſſoluendū. de
deſpon.impu. facit.d.§. ſtatuit. ⁊ hic.
vbi de collatione beneficiorum nō fit
aliqua mentio q poſſit fieri per vica
riū.imo ſatis innuitur q nō poſſit fie
ri in.d.§.ſtatuit. v.ſi autem.ibi:illi ad
quos beneficiorum ⁊c. ad hoc op.d.c.
cam.cum ibi no.per Inno.vbi licet ca
pitulum ſe.vacan.gerat vices epi:ita
men non poteſt prouidere expectanti
de bñficio:cuius collatio ad epm ſpe
ctat.Item querit ſi plures ſint vicarij
ſimpliciter conſtituti:an ſufficiat vni
preſentare mandatū vel inſinuare no
minationē:ar.q nō. qꝛ cum ſint ordi
narij:vt not.Inn.⁊ Jo.an.in.c.tua.de
offi.vic.Jo.and.in.c.ij eo.ti.in.vj. ha
bent iuriſditionē inſolidū : ⁊ quilibet
poteſt ſeparatim procedere niſi aliud
dictum fuerit in eorum conſtitutione
arg.l.j.ff.de of.con.l. imperatores. ad
munic.no.Bar.in.l.ſi vni.ff. de re iud.
in.l.j.§.ſi plures.ff.de exercito.gloſ.in
c.vt officium.de heretic. in.vj. iuncta
gloſa in capi.ij.de arb.eo.lib.et ibi do
mi.Joan.and.et Panor. in capi. pru

Vica
ri⁹ ge
nerat
an poſ
ſit cō
ferre
bñfi
cia.

vicarij
ſi prei
ſintan
ſit o
b⁹ inſi
nuatiō
facien
da.

dentiā §.i.de offi.dele.licet.ʒ no. La.
ꝛ Do.in.d.c.ij.de.of.vica.ex quo tñ cā
eſt inchoata corā vno nō poteſt alter
ſe impedire:niſi ꝓmus ſit impeditus.
per.d.l.ſi vni.cū ergo vnus ſine altero
ꝑcedere poſſit vtriſq̃ eſt fiēda iſinua-
tio:ad hoc ꝙ vtriuſq̃ impediatur ꝯon
ferēdi ptās.per no.ꝫ.c.di.§.ſtatuit.in
ꝟ.ſpectat.Sed ʒ. puto: qꝛ oēs vicarij
cenſent vna perſona ꝛ repſentant pſo
nam ꝯſtituētis a quo fluit eoꝝ ptās.
d.c.ij.de ꝯſue.cū ſi.vñ ſicut inſinuatio
facta vicario ligat dñm:multofortius
dʒ ligare eius cōuicariū. cōtraria aūt
procedūt qñ plures habent poteſtatē
cōferendi inſolidum nec vnius ptās
dependet ab alio.nec repſentant per-
ſōnam vnius.puta ſi eſſent duo epi: q̄
ex ſpāli diſpoſitione pape poſſunt ꝓfi
ci eidē eꝑatui:vt le.ꝛ no.in.c. nō antē.
vij.q.i.no.Jo.and.in.c. duobus.de re
iu.vel duo ordinarij habētes collatio
nē inſolidū ex priuilegio vel ꝯſuetudi
ne vel de iure.vt in duob⁹ eꝑis diuer-
ſarū dyoceſum q̄bus eadem eccl̃ia eſt
ſubiecta:qꝛ poſita eſt in limine dyoce
ſum vtriuſq̃.vt eſt glo.no.in.c.lʒ. xvi.
q.iij.not.Pañ.in.d.c.duobus.In his
em̃ caſib⁹ ꝛ ſi.nō ſufficit facere iſinua-
tionē vni vt ligēt alteri⁹ manus.Sed
an valeat inſinuatio.facta vicario exi
ſtenti extra dyoceſim? ſic poſſet em̃ ſi
haberet mandatū ad ꝯferendū benefi
cia ꝯferre extra dyoceſim ſicut eꝑs. in
xta not.de of.leg.nouit.ꝑ Jnn.in.c.qꝛ
diuerſitatē.de cō.pre.qꝛ vicari⁹ eſt or-
dinarius:vt dictū eſt.no. Pañ.in.d.c.
duob⁹.ꝛ cōferre eſt volūtarie iuriſdi-
ctōis.ideo extra territoriū fieri pōt.ff.
de of.ꝓcō.l.ij. idē Do.in.d.c.ſi.de offi.
vic.nec ob.c.ſtatutū.de ꝓbē.in.vi.qꝛ il
lud eſt ſpāle in beneficijs vacātib⁹ in
curia.Quid ſi vicarius fuerit reuoca-
tus ꝛ ignorat reuocationem? Dic ꝙ.ſi
etiā noiatus eā ignorauerit valet inſi
nuatio:valent em̃ geſta per vicariū ſi
ignorat reuocationē,l.ſi forte.ff. de of
fi.pre.vbi licet per aduentū ſucceſſo-
ris ꝓmus ſit reuocatus.l.i.ff.de of.ꝓf.
Aug.l.meminiſſe.de of.ꝓcō.tamē va-
let qđ agitur per primū ſi ignorat re-

Uica-
rio ex
dioce-
ſim ꝓt
fieri i-
ſinua-
tio.

Bñfi-
cij col-
latio
ꝓt fie-
ri ex
dioce-
ſim cō
feren-
tis.

uocationem.no.Lud. de ro.in ſingu.
quod not.Barto.in.l.barbarius.ff.de
offi.preto.ꝛ per.d.l. ſi forte. dicit Bal.
in.l.falſus.C.de fur. ꝙ geſta per eꝑm
remotum vel tranſlatum aut iudicē
reuocatum inſcium ſue reuocationis
valent niſi eſſet reuocatus ob delictū
ſuum.c.i.§.adijciebatur. de cō.prebē.
li.vi.Jnno.in.c.qualiter ꝛ quando.de
accu.in.c.ꝟitatis.de do.ꝛ contu. Sed
nunquid ſufficiat inſinuare ſequeſtro
beneficij?hec queſtio pēdet ab ea : an
ſequeſter pendendēte ſequeſtro poſ-
ſit preſentare vel cōferre. ꝛ Jnn. dicit
ꝙ ſic.in.c.examinata.de iudi.qꝛ habʒ
colligere fructus preſentatio autem
ꝛ collatio ſunt de fructu.no.in.c. cum
olim.de maio. ꝛ obe.in.c.cum Bertol
dus.de re iudi.idem Joā.de lig. in.d.
c.examiata.de ro. deciſ.cccxxiij. Pan.
in cle.i.de ſequeſt.poſ.ſentit Fred. ꝯſ.
clxvi.in ſeq̃ſtro poſito ab eꝑo ſm for-
mā cle.i.de ſequeſtr. quē dicit habere
adminiſtrationē oim fructuū tpalium
ꝛ ſpūalium.ſed do.Anto.ꝛ Pañ.tenēt
cōtra.qꝛ ſequeſter preſertim neceſſa-
rius autoritate iudicis poſitus non
poſſidet.l.intereſſe puto.ff. de acq̃.poſ.
vbi doc.ꝛ in.l.i.C.de ꝓhi.ſequeſtr.d.c.
examinata.cum ibi no.vbi doc.Et ibi
dicit Henri.ꝙ manus regia appoſita
rei ꝯtentioſe nō priuat aliquē poſſeſ-
ſione ſua.ꝛ talis ſequeſter fruct⁹ colli
git noie alieno:quos habet reſtituere
victori.c.ij.de ſequeſt.poſ.d.clem̄.i.ad
hoc.d.c. cum Berthold⁹. vbi creditor
habens in pignus iuſpatronatus cū
vniuerſitate nō p̄ſentat qꝛ fruct⁹ col
ligit in nomine alieno. ꝛ dicit Panor.
vbi.ſ.ꝙ nec etiā q̄ ꝓmo poſſidebat pē
dēte ſequeſtro poterit ꝓſentare: qꝛ nō
poteſt colligere fructus.ad hoc em̃ fit
ſequeſtrū ne poſſit ab aliquo hoc ius
exerceri: ſʒ ꝓ primo dicto Jnno.vt ſe-
rūt interuenit arreſtū in plamēto pro
quodā ſequeſtro comitat⁹ de ſtāpis.
Sed vbi nullū ſequeſtrum adhuc fa-
ctum eſt cui contendentiū debet inſi
nuari:hec pēdet ab illa.q.an pendēte
lite alter litigantiū poſſit eligere/ vel
ꝓſentare.de quo le.ꝛ no.per gl. ꝛ doc.

Seq̄-
ſtro be
neficij
an poſ
ſit inſi
nuatō
fieri.

poſſeſ
ſio nō
tollit
ꝑ ap-
poſi-
tiones
man⁹
regie.

ta.c.ex literis.de iu.patro.c.ij.de reſti.
☞ in integ. Similiter poſſet q̃ri in firma
rio beneficij vtrum poſſit ꝑſentare: de
quo le.τ no.in.d.c. ex literis. in predi-
ctis autẽ caſibus etiam ponẽdo ꝙ ſe-
queſter vel firmarius poſ-
ſunt preſentare: tñ inſinua-

In ſua abſentiaᵃ vt

tio eis facta non tranſiret
ad beneficiatũ finito ſeque-
ſtro vel firme. cum non ſint vicarij ge-
nerales. per no.in.d.§. ſtatuit. in ver.
ſpectat.ij. idem queri poſſet an ſuffice-
ret inſinuare coadiutori: τ in caſu quo
poſſet cõferre ſic alias nõ. quod dic vt
no.ĩ.eo.c.i.§.i.in ver.iuriſditio.
a ¶Abſentia. cõcor.c.cum nullus.§.
epõ.de tẽp.ordi.lib.vi.c. ſtatutum. de
prebẽ.c.vt cõmiſſi.c.fi.de here. eo.li.ĩ.
de elec.c.licet.§.cẽſuit.ar. ergo a cõtra
rio: non ſufficeret inſinuare vicario in
preſentia ꝓlati.nam ꝑſentia dñi reuo-
catur eius vicarius ſimpliciter conſti-
tutus.aut ſuſpenditur eius iuriſditio
ſi fuerit a dño cõſtitutus quotiẽſcũq̃
eum abeſſe cõtingeret.arg.c.ſi quẽ.de
ꝓcu.lib.vi.c.antiqua.de priui.vbi pa-
triarcha non debet deferre crucem in
preſentia pape.l.penul.ff.de offi. ꝓcõ.
vbi proconſul qui erat deputatus ad
regendũ prouinciã ſtatim cum ingre-
ditur vrbẽ debet deponere imperiũ.τ
ſic nullam poteſtatem exercere ꝓpter
reuerentiam principis qui eum cõſti-
tuerat.fa.l.meminiſſe.ff.eo.ti.c. volen
tes.cum ibi no.per glo.τ doct. de offi.
leg.qđ no.Hoſt.in ſumma.de maio.et
obe.§.τ ad qd.ver.qd ſi duo.ꝙ vbi mi-
☞ nor habet iuriſditionem a maiore nõ
põt eam exercere in ꝑſentia maioris:
qꝛ eam reuocat in caſu quo põt.ff.de
iudi.l.iudiciũ ſoluitꝶ.C.de offi.re.pro.
l.potioris. Henri. in.d.c. antiqua. ad
hoc qđ not.Pan. in.c.dilecti. de ap.in
c.ſi quis cõtra clericũ.de fo.cõpe.ꝙ de
appellatione interpoſita a delegato
epi nõ põt cognoſcere eius vicarius ſi
eps eſt in diœceſi vel in loco ꝓpinquo.
ar.c.ſi cõtra vnũ.de offi.deleg. ſed Jo.
an.in addi.ſpe.ti.de offi.vicarij. ſentit
ꝙ ex ſola preſentia epi non reuocatur
vicarius.dicit enĩ ꝙ aliqua poſſunt vi-

Uicarius reuocatur per dñi ꝑſentiam.

carij in abſentia epi que nõ poſſunt in
ꝑſentia: vt patet in cõcor.preallegatis. idẽ
Panor.cõſil.lxxxix.col.ix.fa.c.romana
circa fi.de offi.ordi.in.vi.qđ no. in cle.
q̃uis.de fo.cõpe.in ṽ.diœceſanis.vult
Domi. in.c.licet. de offi.vi.
in.vi. vbi dicit ꝙ vicarius
epi põt exercere illa que po
teſt in preſentia epi ſicut in
abſentia.ꝑter illa que ſunt a iure exce
pta. dic ꝙ ſi abſentia epi fuit cauſa fi-
nalis vicariatus epõ reuerſo finitur:
puta epũs volẽs peregrinari conſtituit
vicariũ ſimpliciter certe finita peregri
natione que fuit cauſa mandati finitꝶ
mãdatũ vicariatus. fa.c.ſi paup.c. nõ
põt.de ꝑben.in.vi.ff. pro ſolu.l. actio-
ne.§.itẽ ſi alicuiꝰ.l. penul.C. de teſta.
mili.inſti.de excu.tuto.§.item hi.C.de
cura. fu.l.fi.qđ not.in.l. qui mutuã.§.
nõ ideo.ff.mãda.ꝑ Domi.in.d.c. ſi quẽ
de procuratore ad negocia dato a dño
volẽte peregrinari ꝙ reuocatur finita
peregrinatione. ſed vbi abſentia non
eſſet cauſa vicariatꝰ non finiretur per
ꝑſentiã epi.puta de officiali: qui vt vi-
des iuriſditionẽ exercet τ in ꝑſentia τ
in abſentia epi. idẽ ſi ſolitus eſſet ha-
bere vicariũ in ꝑſentia. τ in talibꝰ cõſi-
derãda eſt principaliter intẽtio conſti-
tuẽtis.c.petitio. de ꝓcu. cum ibi no.ꝑ
doct.ſed qñ dicatur hic collator vel pa-
tronꝰ abſens: qñ nõ eſt in eadẽ ꝓuin-
cia.C.de ꝑſcrip.lõg.tẽp.l.fi.xvi.q.iij.§.
ꝑſcriptionũ.et.c.placuit.c. romana.§.
pe.de of.or.in.vi. vel in ciuitate.c. vbi
periculũ.§.i.de elec.in.vi.cle.cãm.e.ti.c.
ſua.de offi.vi. vel in diœceſi.c. ſtatutũ.
de ꝑbẽ.in.vi.cle.q̃uis.de fo.cõpe.c.no
uit.de offi.leg. puto eũ abſentẽ eſſe cũ
nõ eſt in ciuitate vel villa vel incõtinẽ
tibꝰ edificijs vel in ſuburbijs.l. pns.τ
l.ſeq.ff.de ꝓcu.l.abſentẽ.de reg.iu.aut
dicas hoc eſſe arbitrarium.ar.l.i.ff.de
iu.deli.de ṽb.obli.l.cõtinuus.ꝑ not.ꝑ
Hoſt.in.c.relatum.de ſen.excõ.Archi.
in.c.ij.de teſta.in.vi.Jo.an.d.c. cũ nul
lus.in ṽ.remotis.in.d.cle.cãm.in ver.
remotis.arbitraretꝶ autẽ bonus iudex
an eſſet i tali loco vt facile poſſit adiri
vt nõ.ſa.no.i aut.de fideiuſſo.§.ſ.col.ſ.

Officialis iuriſditio nõ reuocatꝶ ꝑ epi ꝑſentiam.

Collator qñ dicatꝶ abſens.

eo[a] magis malicijs[b] et fraudibus hmo͂i obuietur[c]. ¶ Itē inſup[d] viſum fuit p̄fate cõgregationi: q̄ p̄ vl- tra decreta dicti ſacri cõcilij baſil. edita de electionibus et collatiõi- bus bn̄ficiorum ſit rp̄t dn̄o noſtro pa pe[e] moderno circa aliquas puiſio nes ⁊ diſpoſitiões de eccleſijs ⁊ bn̄ ficijs aliq̄bus in regno et delphi- natu ⁊ alijs dominijs[f] regijs ⁊ tā tum[g] tp̄e pape moderni ⁊ p modū doni[h] gratuiti ac ſine p̄iudicio[i] de-

Bar.l.l.iij.ff.de duo.re.Bal.i aut.hoc ita.C.e.ti. Itē q̄rit an mortuo ep̄o va- leat inſinuatio facta ſuo vicario vl' ca pitulo.de vicario,cõſtat q̄ nõ: cũ morte ep̄i ceſſet ei⁹ iuriſditio.ar.c.romana.de off.vic.i.vj.ter.c.cle. fi.cũ ibi no.de pcu. no. Jo and.in.d.c. ſua.doc.i.c.qm̄ ab- bas.de of.deleg.do mi.i.c.ſi ep̄s.d ſup. ne.pre.i.vj.nec poſ ſet pficere cauſas īc ichoatas.ſpe.ti.de in.or.§.j ⁊ ibi Bal. in addi.ſʒ de caplo videt' q̄ ſufficiat ei inſinuare: cũ gerat vices ep̄i ſe.va.ca. cũ olim.c.his q̃.de ma.⁊ obe.ſa.c.eā te.de reſcrip.et q̄ p mortem videt' ep̄s abeſſe.abeſt em̄ ea res q̃ in reb⁹ hũanis nõ eſt.l.mulieris.§.fi.ff.de v̄b.ſig.c.ſi delegat⁹.de of.de le.in.vj. Dic cõ.nā inſinuatio fiēda eſt collatori aut eius vicario: vt hic.⁊.ſ. c.§.ſtatuit ſʒ capitulũ ſe.va.nõ eſt col lator bn̄ficiorum ſpeciātiũ ad collationē ep̄i.c.illa.ne ſe.va.cũ ſi.nec,eſt pprie vicari⁹ ei⁹.iā vt dictũ eſt mortuo ep̄o deſinit iuriſditio ſui vicarij.forte tn̄ va leret inſinuatio ſi elect⁹ l ep̄m erat tũc de caplo ⁊ ſciuit inſinuationē p.d.c.eā te.cũ no.i di.§.ſtatuit.in.v̄.ſpectat.ij.

a ¶ Eo.i.tanto.

b ¶ Malicijs.multe ſunt vie hoībus ad maliciam.in aut.de nup.§.minio- res.in fi.col.iiij.

c ¶ Obuiet'.cõcor.ff de rei.vē.l.i fũdo de ſer.l.ſi cui.de trālac.l.cũ hi.§.ſi q̄s. c.ſedes.c.ex tenore.de reſcrip. cum ſi.

d ¶ Itē inſup.vſq ad.§.itē cēſuit. ec- cleſia gallicana diſpoſitioni pape Eu genij.iiij.pro tēpore ſuo dũtaxat pro uiſionē certorũ beneficiorum reſeruat.

e ¶ Pape moderno.Euge.iiij.

f ¶ Dominijs.rõe proprietatis aut iuriſditionis.q̄ habentes iuriſditio nem in certo loco poſſunt illius dici domini.clemen.grauis.iunc.glo. de ſen.excom.ca.j.depoſitu.prc.cum ibi

no.gl.i.c.fi.ne cle.vel mo.in.vj. Bar. i.l.cũ ſi exhibuiſſent.ff.de pu.§.q̄d ait.

g ¶ Tātũ.hec dictio taxatina eſt ⁊ ex cludit.C.de pa.q̄ fi.diſ.l.ij.l.iuris or di nē.C.d iu.o.iu.p Bar.in.l.j.ff.ſi q̄s ius di.nõ ob.p legiſ.i.l. ob es.C.de pre.mi. Jo.an.in addi.ſpe. ti.d diſpu.et alle.§. poſt hec.v̄.vel ibi. doc.in.c.licet.de.p. Oldra.cõſil.ccliij.

h ¶ Doni.non po- tuiſſet ergo renoca ri.ſi.j.de anna.§.itē q̄ huiuſmodi. cum ibi no.

i ¶ Preiudicio. no. iunc. ver. gratuiti cautelam q̄ admit tens aliquē ad aliquē actũ de gr̄a pre ſtet' q̄ de gr̄a admittit.⁊ tũc nõ p̄iudi cat ſibi in poſterũ.j.de anna.§.item q̄ hmo͂i.c.cumana.de elec.cũ ibi no.per doc.vij.q.j.põtifices.glo.⁊ doc.i.c.bo- ne.ij.de poſtu.p̄.q̄ vt ibi dicũt nõ p̄ſu mit' conceſſio gratioſa in exercitio ali cuius iuris: ſʒ poti⁹ dʒ p̄ſumi q̄ viēs intēdebat vti iure ſuo puta ſi aliquis fuit in poſſeſſione iuris eligēdi vel al teri⁹ iuris ⁊ expellit' ab illi⁹ iuris exer citio ⁊ petat reſtitui. Sʒ obijcit' q̄ gra tioſe fuit admiſſus ad exercitiũ illius iuris.ille vero negat gr̄aʒ ⁊ dicit q̄ iu re ſuo fuit vſus certe allegāti gr̄aʒ in cumbit onus probandi.et ille electus dʒ ante oīa reſtitui cũ ei predo ante oīa reſtituat'.c.in lr̄is.reſti.ſpo.idē de alijs que de gr̄a nõ ſolent cõcedi.vnde in illis que de facili nõ ſolēt cõcedi nõ p̄ſumit' gratioſa cõceſſio.no.Bar.in.l. j.§.hoc iterdicto.ff.de iti.ac.q̄ pri.ſed in his q̃ gratioſe ſolēt cõcedi nõ preſu mit' q̄ intēdat vti iure ſuo niſi pbet' ſaltē p idicia.puta amicus andega- ueñ.qn̄ veniebat ad hanc ciuitatē pa riſieñ.ſolitus erat hoſpitari in domo amici per aliquot vices nõ acq̄rit poſ ſeſſionē hoſpitādi.q̄ hoc ſolet cõcedi ex quadā amicitia.no.Inno.in.c.cum eccleſia.de cau.poſ.⁊ ppr.vbi doc.Itē

no. q̄ p hec v̄ba ſine p̄iudicio fit p̄ſentatio.c.cū.in.d ꝯſti.c.cū olim.de ꝯſue. cle.attēdētes.§.ad q̄ oia.de ſta.mo.l.ſi debitoꝝ.ff.qui.mo.pi.vl' hypo.ſo.cū ſi.

a ¶Uidelicet.exēplatiue ſtat.⁊ de hoc v̄.§.e.§.ſequuntur.

b ¶In antea.i.de cetero.

c ¶Iure cōi.p viaz electionis poſtulationis vel tranſlationis.de poſtu.p̄le.de elect.de tranſla.p̄la.p totū.aut collationis canonice.

d ¶P̄dictoꝝ.ſ.de elec.⁊ col.

e ¶Obtinebunt.

ferendū:videlȝ[a] in caſib' q̄ ſequuntur.Et p̄mo q̄ de oībus eccl'ijs monaſterijs aut officijs ſecularib' vel regularibus quibuſcūq̄.etiā ſi cathedrales ⁊ metropolitane aut p̄uinciales exiſtant:que illi q̄ erūt in antea[b] p̄mouendi de iure cōi[c] et iuxta formā decretoꝝ p̄dictoꝝ[d] tēpoꝛe p̄motionis eoꝝ obtinebunt[e] poſſit ipe p ſuo tēpoꝛe diſponere[f]

de ro.deci.lxiiij. Sed nūq̄d electus in ep̄m ante ꝯfirmationē poſſit p̄mutare poꝛa bn̄ficia:arguit̄ q̄ nō:cū ſint hoc caſu pape.Enge.p tpe ſuo reſeruata. igit̄ ali' ab eo ſe itromittere nō pōt.p extra. Ioā.xxij.execrabilis.§.que oia. vbi beneficia reſeruata non poſſunt p inferioꝛē a papa cōferri:etiaȝ titulo p̄mutationis.d quo no.ſ.d elec.c.iȝ.§.j. Itē elect' i ep̄m eſt incapax alioꝝ bn̄ficioꝝ obtinēdoꝝ: cū ep̄atus ſit incōpatibilis cum alijs

etiā ſi poſſeſſionē nondum adepti fuerint:cū ſola canonica iſtitutio det ius in bn̄ficio.c.ſi tibi de p̄ben.in.vj.c.ſine poſſeſſione.de re.mr.eo.li.iȝ in p̄phanis req̄rat̄ regulariter traditio ad trāſferēdum dn̄ium.C.de pac.l.traditionibus.l.quotiēs.de rei ven.l.potioꝛ.ff.q̄ po.in pign.hab.no.glo.⁊ doc.in.c.ij.d conſue.in beneficijs ſecus.ſicut in matrimonio carnali q̄d ſolo conſenſu cōtrahitur ſine copula.c.cū locū.de ſpō. ⁊ p̄imū nō cōſummatū ſ̄fertur ſc̄do cōſummato.c.tuas.de ſpon.du.⁊ no.v̄ſ. obtinebunt.vnde ſi p̄mouēdi tēpoꝛe p̄motionis eſſent dūtaxat p̄ſentati ad bn̄ficiū vel electi:nōdum tn̄ ꝯſenſerant tale bn̄ficium nō caderet ſub hac reſeruatione:cū ante cōſenſum nō poſſint illud dicere eſſe ſuū.d.c.ſi tibi.dic melius obtinebunt cuȝ app̄hēſione poſſeſſionis.q̄ eīn hȝ ſolū titulū bn̄ficiū ſine poſſeſſione non dicit̄ obtinere bn̄ficium.c.ſi tibi conceſſo.de p̄eben. in.vj.no.j.de pacifi.poſ.c.j.§.oꝛdinarij in v̄.inquirant.⁊ dicit Bald.in.c.j.q̄d ſit inueſti.in.l.venditoꝛ.§.perueniſſe. ff.de here.vel ac.ven.q̄ bn̄ficiatus plene non dicitur qui non habet poſſeſſionem beneficij.

Beneficiū ſi hȝ qui illius poſſeſſione caret.

f ¶Diſponere.cū vacauerint p aſſecutionē alteri' incōpatibilis etiam de facto factā.q2 poſſeſſio vitioſa facit vacare p̄ioꝛa bn̄ficia.c.cū q̄.de p̄bē.l.vj.

bn̄ficijs.c.cū in cūctis.de elec.i.c.q̄to. c.ſi.de trāſla.p̄la.nō poterit ergo iam obtenta permutare cū alijs.⁊ p̄o hac parte interuenit arreſtū in parlamento vt ferūt.ad hoc glo.no.i cle.j.de pe. in v̄ſ.obtinēda.q̄ vult q̄ inhabilis ad bn̄ficia obtinēda nō pōt p̄mutare iam obtenta cū alijs.vnde ſcripſit Guil.de ponte lenio.in.q.duobus bn̄ficia.q̄ ſi excōicatus vel alias irregularis p̄mutat ſuū bn̄ficiū cū inhabili ignoꝛante irregularitatē:ſi ep̄s pariter eā ignorauerit nō valere dictā p̄mutationem p̄pter inhabilitatē alteri' cōpermutātium:q2 nō pōt p̄mutatiō claudicare: aut in totū tenebit:aut nō tenebit.cū vnus actus reputet̄ ⁊ vno ꝯtextu habet fieri.no.doc.in.c.j.de re.p̄mu.l.vj. Frede.in trac.p̄mu.q.xj.ideo defectus in vna parte illius actus idūcit defectū i toto illo actu.c.q2 p̄pter.c.cum ana.in.c.in genesi.de elec.q̄d no.Inno. in.c.publicato.e.ti.Archi.in.c.j.de cō ſeſ.in.vj.Itē in p̄mutatione eſt q̄dam relatio vni' bn̄ficij ad aliud: ⁊ vni' p̄mutatiōis ad aliā:q̄ ſi deficiat in vno extremoꝝ patiet̄ defectū i altero:vt i matrimonio carnali in q̄ ſi ſit defect' ex parte vnius cōtrahentis vel in etate vel ſecta nō valet.xxviij.q.j.c.caue. de deſpon.impu.de illis.c.j.eo.ti.lib. vj.item deficit vnum de ſubſtantialibus p̄mutatiōis.ſcȝ illa p̄ſona que eſt

Permutatio an impediat̄ p̄pter inhabilitatem cōpermutātium.

irregularis ⁊ icapax ad bñficiũ acq̄rē-
Per- dũ. In ꝑmutatiõe aũt ſunt neceſſarie
muta tres ꝑſone ſcȝ duo bñficiati: ⁊ prelat⁹
tioreq̄ qui facit ꝑmutationē: ⁊ nõ dȝ eſſe de-
rit treſ fect⁹ in materia vel in forma. d. c. j. de
perſo- re. ꝑmu. cũ ibi no. ꝑ doc. iũc. cle. j. e. tit.
nas. vñ defectus in vna ꝑſonaꝝ vitiabit to
tum actũ: cũ ꝑmutatio ſit actus legiti
mus canonic⁹ ⁊ ſpũalis: vn⁹ non mul
tiplex vel diuiſus. cũ etiã dicatur bñfi
cioꝝ ꝑmutatio: nõ ꝑmutatiões: ⁊ ſic in
ꝑſonis oim tenebit. aut i nihil. vñ cuȝ
i fauorē vtriuſq; ꝑmutãtis et bñficio-
rũ eorũdē fiat ꝑmutatio nõ i ꝑiudiciũ
alicui⁹ eorundē. vt. d. cle. c. q̄ſitũ. de re.
☞ permu. inhabilitas vni⁹ vitiabit totã
ꝑmutationē. ſicut modicũ fermẽti cor
rũpit totã maſſam ⁊ ouis morbida in
ficit totũ gregē. ⁊ pro ꝑdictis poſſunt
induci multa iura. l. pedi⁹. ff. d arbi. d
trãſac. cũ hi. §. ſi ꝓtor. C. d teſta. l. ſi vn⁹
de offi. deleg. cũ ſup. c. ad ꝓbandũ. de
re iudi. cum ſi. qd no. in regła vtile. de
regu. iur. in. vj. ſa. ꝙ hmõi ꝑmutatio vi
det ſurreptitia. nã ſi eps ſciuiſſet ſta-
Electi tum iſtius irregularis nõ recepiſſet ꝑ
benefi mutationē. Itē lȝ bñficia electi in epȝ
cia qñ nõ vacēt añ conſecrationē vel lapſum
dicũt tēpus de ꝯſecrãdis. vt. d. c. cũ in cũctȝ.
vacar. tñ ſubiacēt vacationi poſt dictum tps
ergo nõ poterũt ꝑmutari cum effectu
quin redeãt ad collationem ordinarij
poſt ꝯſecrationē electi. ar. aut. res que
C. cõ. de le. quod no. Io. an. in no. in. c.
ſi tibi ꝯceſſo. de ꝑbē. in. vj. ꝙ habēs ſȝ
curatũ cui⁹ fructus ad tps debentur
ꝑuilegiato nõ põt interim durãte tpe
receptionis ꝑuilegiati dimittere illd
retẽto primo: qȝ ꝑmũ retinet ad tēpus
bñficio illi⁹. c. ⁊ ſic nõ videt habere ve
rum titulũ in ꝑmo: ſed i ſcdo qd hȝ ꝑ-
petuo. qd no. Frede. ꝯſi. cclvj. ad fi. Cõ
ſulēdũ eſt ante factũ ꝙ elect⁹ nõ ꝑmu
taret: ne forte recipiēdo alia bñficia vi
deat renũciare iuri q̄ſito ꝑ electionē
quaſi faciēdo actũ icõpatibilē epatui
ad quē elect⁹ eſt. argu. c. cũ renũtiatur
xxxij. q. j. de renũ. ex tranſmiſſa. nec dȝ
deſcēdere ad minora bñficia epatu. ſȝ
aſcendere. xciij. di. legimus. in fi. c. licȝ
☞ de tranſlat. pre. Et non eſt dubium ꝙ
poteſt electioni renuntiare ſine licen-
tia ſupioris. c. ad aures. a ꝯtrio. qd me.
cau. c. ſi electio. vbi glo. de elect. in. vj.
no. in. c. ij. de trãſla. pre. ſed poſt factũ
poſſet ꝑmutatio ſuſtineri. qȝ bñficiata
lis electi nõ vacãt ante ꝯſecrationē vt
dictũ eſt. Poterũt ergo in ꝑmutatiõeȝ
venire. ſicut is quē cõſtat ꝑ ſentētiam Bene
hois priuandũ põt cedere ⁊ ꝑ ceſſiõeȝ ficio ꝑ
vacabit. de ſimo. ꝑ tuas. i fi. de elec. du uãd⁹
dũ. ij. in fi. fa. l. nõ ideo. ff. de rei ven. de põt an
noxa. ſi quis ſeruũ. famil. her. l. ⁊ poſt. te ſen
hec. de ro. deci. cccxxxiij. vbi tenent ꝙ tētiaȝ
diſpenſatio facta per papam cũ ꝓmo renun
to ad epatuȝ ꝙ retineat priora bñficia tiare.
ſpectantia ad ꝑſentationē laici. ⁊ ꝙ nõ
vacent ꝑ cõſecrationē ⁊ aſſecutioneȝ
poſſeſſiõis hoc tacito valet. Nulla eñ
fit iniuria laico: cũ nondũ vacabãt. qd ☜
no. Io. an. in addi. ſpe. ti. de re. permu.
ꝙ ſi habēs eccleſiam parochialem nõ
promotus ad ſubdiaconatũ eam per
mutauit in. xj. anni menſe tȝ permu-
tatio. Oldr. ꝯſil. ccij. caueat tñ de frau
de in foro ꝯſciētie. qȝ ante lapſum to-
tius anni nõ vacat. c. ꝯmiſſa. cũ ibi no.
de elec. vbi moder. in contrariũ tñ fuit
pluries iudicatũ in ro. vt habetur in
deciſi. ro. clxxxvij. cccv. fa. ad ꝑdi. extra
execrabilis. §. q̄ ola. a ſpeciali. vbi non
põt aſſecutus ſcdȝ curatũ permutare
primum: propter papalē reſeruationē
ibidē expreſſam. ceſſante ergo reſerua
tione poſſet ante poſſeſſionē pacificã
conſilio fraudis ceſſante. quia ante il-
lã nõ vacat primũ incompatibile. c. de
multa. de prebē. cum ſi. nec obſtat iſte
tex. reſeruans pape. Euge. talia bene
ficia. qȝ debet intelligi quando vaca-
rent per aſſecutionem alterius. Item
iſta reſeruatio que eſt inferioris a pa-
pa nõ afficit talia bñficia. ꝑ no. ꝑ. in di
cto. c. licet. ꝑſertim quin poſſint ꝑmu-
tari. ar. c. j. de re. ꝑmu. in. vj. in. d. autē
extrauag. expſſe inhibetur ꝑmutatio.
Itē hec reſeruatio caſſat nũc cũ fuerit
tēporalis ad vitã. ſ. Euge. iiij. dunta-
xat. ideo q̄ſtione in terminis remanē-
te nõ nocet. nec obſtat ꝙ electus i epi-
ſcopum eſt incapax ad obtinēda bene
ficia. hoc enim nõ eſt ſine dubio: quia

añ cōfirmationē voluerūt aliqui dice re illū eſſe capacē alteri⁹ bñficij ſi ſibi ꝯferat̃ ⁊ vacabit ꝑ ꝯſecrationē nec ꝑ il lius aſſecutionē ius ꝑ electionē q̄ſitū ꝑdit̃ ipſo iure.cū nō inueniat̃ iure cau tū.et.d.c.de multa.

loquit̃ in curatis et dignitatib⁹: nec hʒ locū ī epatu.vt ibi no.ad hoc no.ſ.eo.

etiam vbicūq[a] contigerit eoſdem promotos conſecrari[b] ⁊ benedici[c].

§.ſequūtur.in ṽ.reſidētie.Itē eſto ꝙ eſſet icapax ad obtinēda alia bñficia: vt t̃n ꝙ in eius ꝑiudiciū ⁊ quo ad capacē teneat ꝑmutatio: vt dicūt ſte.de molinis.io.de ſine muro.ꝙ vbi ihabilis ꝑmutat cū habili tʒ ꝑmutatio quo ad habilē:q꞉ cū impedimētū alterius ex defectu ſue ꝑſone ⁊ ex facto ſuo proueniat nō dʒ ex hoc īpediri ꝑmutatio ex parte capacis:vt eſt caſus ī rōne.ff. de ac.emp.l.tenet̃.§.ſi tibi iter.⁊ qđ dictū eſt ꝑmutationē claudicare nō poſſe:locū hʒ cū nulla eſt ex defectu iuris in bñficio:q꞉ rei aliene nō eſt ꝑmutatio:vt no.doc.l.d.c.j.de re.ꝑmu.hic autē ⁊ ſi ſit incapax vel ihabilis:dñs t̃n erat ſui bñficij:etiā oīa pōt agere excōmunicatus ī ſui ꝑiudiciū.not.Inno.⁊ doc.in.c.veritatis.de do.⁊ ꝯtu.nec dʒ eſſe melioꝛis cōditiōis inhabilis ī permutādo q̄ꝫ habilis.arg.c.eū q̄.de ꝓbē. in.vj.nec eſt incōueniēs:vnū ꝯtractū etiā vltro citroqꝫ obligatoꝛiū ex cā rōnabili claudicare.puta ſi hoc exigat diſparitas cōtrahētium:ſiue proueniat ex delicto perſone.ar.ff.de do.l.elegāter.in prin.de leg.j.l.ſi.C.de īceſ.nupt. l.qui cōtra.ſiue ex priuilegio ꝑſone.in ſti.de auc.to.tuto.in prin.

Permutatio inhabil: cū habili an teneat?

a ¶Ubicūqꝫ.ſiue in curia ſiue extra.ſi t̃n ꝓmotus adepta poſſeſſiōe ꝯſecret̃ ī curia ibidē vacāt ꝓoꝛa beneficia collatiua.no.ſ.de elec.c.lʒ.§.cenſuit.

b ¶Cōſecrari.quo ad ep̄os ⁊ ſuperiores qui poſt cōfirmationem cōſecrantur non ante.c.cum olim.de do.⁊ contu.c.prouida.de elec.in.vj.⁊ tunc dicūtur habere eccleſiam pleno iure.⁊ dicuntur epiſcopi nō ante.c.niſi.de viſu pal.c.ij.de tranſ.pre. Panoꝛ.in.c.caute.de reſcrip.nec poſſunt repelli niſi ꝑ accuſationē.c.ſup hīs.đ accu.⁊ poſſūt ꝯferre ſua ꝓoꝛa bñficia nō añ.c.cū ī cūctis.cū ibi no.de elec.niſi añ renūtiaſſent in manib⁹ ſuis vel vicariij eoꝛum aut alteri⁹ poteſtatē habētis .arg.l.ſi cōſul.ff.de adopt.l. accipiētis.de auct. tu. Querit̃ ſi ꝓmotus vel ꝯfirmat⁹ habet diſpēſationē a papa vt nō teneat̃ ꝯſecrari īfra annū: nūq̄d ſuſpēdat̃ ad annū vacatio pꝛioꝝ bñficioꝝ ſuppoſito ꝙ in diſpēſatione nihil de ꝓoꝛib⁹ bñficiijs cauet̃:Sic no.Panoꝛ.ī.d.c cū in cūctis.lʒ ibi Inno.teneat ꝯtra.⁊ ī.c.de multa de ꝓbē. Io.mo.ī.c.ſi gratioſe.de reſcrip.in.vj. vbi moder.q꞉ ꝓoꝛa bñficia vacāt ꝑ cōſecrationē:aut ꝑ negligētiā in petēda ꝯſecratione q̄ cōmittit̃ ꝑ ꝯcurſum temporis ꝑfiniti a iure ad ꝯſecrādū.đ quo legit̃ ⁊ no.in.d.c.cū in cūctis.ſed obtinēs diſpēſationē vt nō teneat̃ ꝯſecrari īfra annū nō dicit̃ negligēs:ergo nō vacabūt ꝓoꝛa bñficia.nā vacatio bñficioꝝ venit ꝯſecutiue ad cōſecrationē. diſpēſatio autē ad vnū extēdit̃ ad conſecutiua.ad illud glo.in.c.ſi q̄s in clero.vij.q.j.ꝙ.ex quo diſpēſatur cū aliq̄ ſuper pluralitate bñficioꝝ videt̃ etiā diſpēſatū ſuper reſidētia alteri⁹ illoꝝ.glo.in.c.nō pōt.de ꝓbē.in.vj.ꝙ in altero eoꝝ:ſed ī quo voluerit dʒ reſidere.ad ꝓdicta glo.in.c.q꞉in tātū.de pꝛebē.ꝙ obtinēs plures ꝓbēdas in diuerſis eccleſiijs dʒ vocari ad capitulū vtriuſqꝫ eccl'ie ꝓ negotiis ſiue electionibus.q꞉ ex quo diſpēſatur cū eo in eccleſiijs:⁊ per cōſequēs in omnibus acceſſoꝛiijs.vnde dicit ibi Panoꝛ.ꝙ ſi.diſpenſatur cum minoꝛi vt poſſit habere eccleſiam curatam:videtur diſpēſatū vt nō teneatur ſe facere promoueri ad ſacerdotium infra annū iuxta.c.licet canon.⁊.c.commiſſa.de elect.in.vj.ad hoc no.per Panoꝛ.in ca.at ſi clerici.§. de adulteriijs.de iudi.

Diſpēſatio ī vno / an extēdat ad cōſecutiua.

Diſpēſatus ad duo vt diſpēſat⁹ ad nō reſidēdū ī altero

c ¶Benedici.quo ad abbates.⁊ facit iſte tex.ꝙ bñficia electi in abbatē non vacent ante bñdictionem.de quo dic vt no.ſ.de elec.c.lʒ.§.cenſuit.

Item[a] nō solū de illis[b] q̄ dicti ꝓmouēdi tpe sue ꝓmotionis obtinebūt vt ꝑferf: sʒ etiā de illis oibus q̄ ipse dñs noster papa modern⁹ volet et disponet ꝑ assecutionē ꝑdictoꝝ bñficioꝝ mediate vel imediate in curia[c] vl' extra fore dimittēda: absq̄[d] tñ quacūq̄ exactiōe vacātiarū[e] aut alioꝝ onerū salua[f] sꝫ ꝓuisiōe q̄nte ptis[g] sepedicte in casib⁹ circa ꝓuisionē pecuniarū annotatis. Itē volnit dicta ɔgregatio ip̄az liberalitatē[h] facere: ⁊ cēseri esse factā ꝑsonaliter[i] dño nostro pape[k] moderno: ⁊ sine preiudicio[l] libertatū ⁊ iurium ecclesie gallicane vt ꝑmissuʒ est: ita q̄ huiusmodi cōcessio i ꝑsonā successoꝝ ꝓut in simili[m] dictū est[n] trāsitū nō habeat. Item[o] censuit ipsa congregatio ꝓsequendum[p] eē apud ɔciliū ne decetero[q] romani pōtificeʒ se intromittāt de creādis canonicis i cathedralib⁹[r]

a Item nō solū. Non solū possit papa Euge. disponere quod est. s̄.

b Illis bñficijs ⁊ officijs ecclasticis

c Curia ro. q̄ dz esse vbi papa est. Jn no. in. c. exposuit. de dila. q̄ tñ debeat esse rome: monstrat Oldra. ɔsi. lxxxv.

Curia papalis vbi dz esse

d Absq̄. i. sine. et clusiue ponitur. s̄. e. §. i. ꝟ. plurimi. c. j. de ɔsue. in. vj. aliq̄ñ inclusiue no. i. c. nō est nr̄m. xxiij. q̄. v. Archi. in. c. q̄ ghaliter. de pcu. i. vj. Oldra. ɔsil. xlix. vbi de multis dictōib⁹ tractat glo. ⁊ doc. in. c. ij. de ɔfes. in. vj. Cy. ⁊ Bar. in. l. actoꝛ. C. de pba. Bal. in. l. ij. §. q̄d obseruari. de iura. calū.

e Uacātiarum. i. de anna. c. j.

f Salua. hec dictio hic detrahit ad ꝑcedētia ad hoc q̄d no. Ange. in tractatu male. in ꝟ. saluo ⁊ reseruato. Bal. in l. terminato. C. de fruc. ⁊ lit. expen.

g Quinte partis. j. d̄ anna. §. voluit tamen. et. §. sequen.

h Liberalitatē. liberalitas est spontanea concessio. nam in necessitate nō est liberalitas. ff. de leg. ij. vnū ex familia. de adimē. le. l. rem legatam. de dona. inter vir. ⁊ vxo. l. si quis pro vxore. no. in. c. relatū. de preben. ⁊ debet esse temperata. no. Innoc. in. c. quanto. de cen. no. in. c. ex parte. de cōsue. et quot in ea sint consideranda habetur in. c. non satis. lxxxvi. dist.

i Personaliter. sic non trāsit ad successores: vt sequitur: cum persona. ca. pontifices. xij. q̄one. iij. de testa. requisisti. c. si gratiose. de rescrip. in. vj. ff. de re iudi. l. sciendum. capi. priuilegium. cum ibi not. de regu. iur. in. vj. realis vero trāsit ad successo. ē. l. annua. ff. d̄ an. le. c. cū venissent. d̄ insti. sʒ qñ cēsenda sit realis vel personalis. no. Jo. an. in. d. c. ꝑuilegiū. in no. Bar. in. l. ⁊ q̄ r. ff. de iurif. om. iud. Pē. ⁊ moder. in. c. q̄m abbas. de offi. dele.

k Pape. Eugenio. iiij.

l Preiudicio. et merito: q: ex liberalitate sua nō dz dānum pati. ff. de edi. edic. l. ad res donatas. de re iudi. l. ex hereditatum. ⁊. l. seq.

m Jnsimili. j. de anna. §. item q̄ hmōi.

n Dictum est. s̄. eo. §. item insuper. ⁊

o Item cēsuit. ꝓsequendū foret apd consiliū. ne ro. pon. de creandis canonicis se intromittant: nisi ad effectum dignitatis i aliqua ecclesia obtinende.

p Prosequēdum. nō fuit ꝓsecutum: ideo nulli⁹ effectus est hoc admisamentum: vt in si. no. s̄. eo. §. item circa. nec etiam potuisset ecclesia gallicana imponere legē pape. no. s̄. e. §. itē voluit.

q Decetero. creationes igitur prius factas non vult vitiare. ad hoc. xxxij. q. iiij. dixit sarra. c. cognoscentes. c. fin. de constitu. q̄d no. in. c. ij. de concessio. preben. in. vj. in versi. decetero. in. ca. j. de postula. prela. eodem lib. in clemē. j. de electio.

r Cathedralib⁹. canonici cathedralis ecclesie fungūtur maioꝛi honore q̄ alij canonici alterius ecclesie. Jnnocen. in. c. fraternitatem. de sepul. de rota. deci. cccci. vbi dicūt q̄ magnus est honoꝛ quem esse canonicuʒ cathedralis ecclesie: que in forma cōi nō cadit c. ꝑ̄nis. de prebē. in. vj. facit. c. extirpā de. §. qui vero. de preben. talis enīʒ canonicus ad eccl'iam ruralē ꝑpter hoꝛ

Canonici cathedralis ecclie sūt honorabiliores alijs

Prebē dā eccleſie cathedralis nō p̄t hr̄e minor q̄tuor decim annis

nor̄ cathedre iſcribi nō d₃.ar. C.ſi cu ri.re.ci.l.j.ii.r.no.Arch.in.c.j.de ꝯſue. l.vj. Vñ ꝑ regulas cancellarie minor xiiij.annis nō pōt eē p̄bēdat⁹ in eccleſia cathedrali.de rot.deci.cccxxvij. de q̄ doc.i.c.ſup inordinata.de prebē.j.nec infamis. licȝ poſſit eſſe canonic⁹ infe rioris eccl'e.in aut. de mona.i pri.col.j.no. Bal.i marg. in.c.in prin.inde tenet Ro.ꝙ diſpēſatio epi facta cuin illegitimo nō extenditur ad p̄bēdas eccleſiarū cathedraliuȝ:qr diſpēſatio eſt odioſa.c.j.ꝛ.ij.de fil.p̄ſby.i.vj.de rot.deci.cxxxix.de quo Jo.mo.ꝛ moder.in. d.c.j.de fil. p̄ſby. Oldra.ꝯſi.ccxiiij. ꝛ in materia odioſa ap.bñficiū nō venit prebenda eccleſie cathedralis:nec ap.clerici canonicus illius eccleſie.Panor.in.c. bone.j. de poſtul.p̄la.vide.s.eo.c.j.§.j.in v̄.ſacerdotali.in ver.prebendas.

et collegiatis [a] eccleſijs in quibus eſt certus numerus [b] canonicoꝝ ꝛ

a ¶ Collegiatis i q̄b⁹ ſ₃ mltos collatio p̄bēdarū ſpectat ad collegiū. ar.c. cū in eccleſijs.de p̄bē.i.vj.c.extrāſmiſſa.de renū.de ro.deci.clxx.in eccleſijs aūt cathedralib⁹ad ep̄ȝ ꝛ capl'ȝ ſimul de iure.c.nouit.de his q̄ fi.a p̄la. de q̄ glo.ꝛ doc.in.c.cum eccleſia.de elec.

Eccl'arū collegiatarū q̄dā ſūt numerate q̄dā non.

b.¶ Numer⁹.eccleſiarū collegiataꝝ q̄dā ſūt numerate q̄ habēt certū numerū canonicorū ꝛ p̄bēdarū.ꝛ harū q̄dā habēt p̄bēdas diſtinctas i certis redditib⁹ poſſeſſionib⁹ ſeu iurib⁹:vt puta q̄ñ tres poſſeſſiōes vel due deputant̄ ꝓ vna p̄benda.aliq̄ ſunt q̄ habēt portiōes certas ꝓuilegiatas:puta q̄ñ oēs redditus ſunt cōes ꝛ ꝑcipiunt̄ ꝑ vnū loco capituli.ꝛ in fine anni fiūt certe portiōes:ꝛ ſm ꝓuilegiū vel ſtatutū datur cuilibȝ portio ſua:ꝛ in talib⁹ eccleſijs poſſet papa creare nouos canonicos vltra numeꝝ:abſq₃ tñ expectatiōe p̄bēde:ꝛ debebūt recipi.caueāt tñ ꝙ i coꝝ lr̄is ſit clauſula ñ obſtāte certo canonicoꝝ numero ꝛc.vbi nūer⁹ eēt iuratus:vel ap.auctoritate ꝯfirmat⁹.c. cōſtitut⁹.de reſcrip.Panor.in.c. dilecto.de ap.Talis ei creatio nō eſt iurib⁹ baſilieñ.ꝓhibita.nec repugnat canonicis inſtitutȝ.c.relatū.c. dilect⁹.j. de p̄bē.cū expectatiōe tñ prebēde vacature nō poſſet hodie:cū gratie expectatiue ſint dānate.s.eo.§.j.v̄.volens itaq₃:niſi in certis caſib⁹:vt in.d.§.v̄. nō tñ intēdit.s. eo. §.itez voluit.qđ ergo ius habebit talis canonic⁹ ſupnumerari⁹? certe ius iſtius creati erit valde tenue ꝛ exile:ꝛ extinguet̄ cū ꝑſona.c.dilecto.de p̄bē. iō talis canonicat⁹ ſupnumerari⁹ nō poterit ꝑmutari.not.Jo.de lig.in cle. j.de re.ꝑmu.qr de natura ꝑmutatiōis eſt ꝙ extrema ꝑmutata eadē numeraliter maneāt ēt in bñficialib⁹.ꝓbat totus titul⁹ de re.ꝑmu.ff.ꝛ.C.in decre. i.vj.ꝛ i cle.ſȝ hic ſi dict⁹ canonicat⁹ ꝑmutaret̄ nō maneret idē:qr cū iura vltra numeraria renūtiant̄ extinguunt̄. fluūt eñ.ꝛ refluūt ad mutationē ꝑſone:vt dictū eſt.ſec⁹ q̄ñ renūtiant̄ canonicat⁹ ꝛ p̄bēde intra numerū ex cā ꝑmutatōis:qr nō extinguūtur hec iura ſȝ oīno manēt eadē.lȝ Lap.velit ꝯtra i.c.j.de re.ꝑmu.in.vj.vbi ꝑ do. Fred.i trac.ꝑmu.q.xiij.Panor.i.cū oli. de re. ꝑmu.nec puto ꝙ talis creat⁹ debeat hr̄e aliquā cōmoditatē in eccl'ia:puta vocē in capl'o aut recipe diſtributiōes q̄tidianas:cū habeat quoddā ius ventoſuȝ.ꝑ no.ꝑ glo.ꝛ Jo.an.i.cū.m.de cōſti.ꝺ ro.deci.cccccl. vbi dicūt ꝙ tal' creatus hñs expectatiuā p̄bēde nō dr̄ habere bñficiū.ꝛ ꝙ de ꝯſuetudie curie receptū ē ꝙ iſti creati vltra numeꝝ nihil iteriȝ recipiāt.qđ not. Bar.in.l.ſi duas.§.grāmatici.ff.de excu.tu.ꝙ canonic⁹ ſupnumerari⁹ nō gaudet ꝓuilegijs canonicoꝝ.ꝓderit tñ iſti creato ꝙ reddit̄ capax dignitatȝ illi⁹ eccl'ie:q̄ ex ꝯſuetudie vl' ſtatuto req̄reret canonicatū.vacat tñ talis canonicat⁹ poſt collationē p̄bēde ſibi factā cui eēt canonicat⁹ annex⁹:vt no.i.d.c.dilect⁹:qr nō pōt ibi hr̄e duos canonicat⁹.cle.ſi. de p̄b.nec mirum ſi poſſit fieri hm̄ōi creatio:qr aliud eſt p̄bēda aliud canonicatus:vt no.in.d.c.cū.m.Guil.in.d. cle.ſi.Hen.in.c.ij.de inſti.ꝛ a principio

Canonicat⁹ ſupernūerari⁹ permutari non poteſt

Canonicus ſupernūerari⁹ an habeat priuilegia canonicoꝝ.

et ſt canonici ſine pꝛebēdis diſtictis marie qñ eccleſia nō habebat tpalia xij.q.j.vidētes.ꝛ pōt quis eſſe pfect⁹ canonic⁹ ſine p̄benda.no. Inno.in.c. fi.de cle.nō reſi.in.d.c. dilect⁹. ꝫ rot. aliter dec.ccccliiij.ꝛ canonicat⁹ eſt ius ſpūale ꝛ incoꝛpoꝛale.iō ei⁹ creatio ſup numeraria cōcanonicis nō p̄iudicat eſt.eñ in caritate ꝛ fraternitate: ꝛ in

Canonicat⁹ quale ius eſt

officio diuino abſq; diminutiōe tēpo rali alioꝝ:ꝛ ſpūalia plus ꝓſunt i plu ribus q̄ in paucis.qꝛ alīs dona ſpūs ſcti nō dant ad menſurā.no.de ꝯſe.di. v.nō mediocriter.ſi tñ q̇s fuerit receptus in canonicū vltra numerū auctoritate pape in caſu quo pōt dare.expectatiuā ille haberet ius ad primā p̄bendā vacaturā:ita q̄ collatio alteri facta nō teneret.c.ſi poſtq̄.de p̄bē.in vj.ꝛ ſi papa mādaſſet eū recipi i canonicū cū plenitudine iuris canonicalis.vt in.d.c.dilectus.c.ꝓpoſuit.de cōceſ.p̄ben.interim deberet habere oia iura canonicalia per illud cap̄.dilect⁹ ꝛ volūt doc.i.d.c.cū.m. alīs aūt nihil ꝑcipiet.ꝛ erit canonicus honoꝛarius in herbis:qꝛ interim nō ꝑcipit fructū: ſicut nō percipit ex herba donec veniat tēpus fruct⁹.

Pꝛebēde:qñ q̄ diſtīcte nō ſunt ꝫ canonicoꝝ nūer⁹ ſit certus.

Alie ſunt eccl'ie in quib⁹ eſt cert⁹ numer⁹ canonicoꝝ:ꝫ nō ſūt p̄bende diſtincte nec per poſſeſſiones nec ꝑ poꝛtiones priuilegiatas ſed de oib⁹ redditib⁹ iuxta numerū canonicoꝝ dātur poꝛtiōes.vnde ſi ſunt plures minus:ſi pauciores plus habent. ꝛ de iſtis habet in.c.fi.de ꝯceſ.pꝛebē. in.vj.ꝛ in iſtis dic idem quod.ſ.tamē vbi cōſtaret papam per ſuū manda tum velle frāgere numerū:vt qꝛ mandat canonicū creatū recipi in illa eccleſia cum plenitudine iuris canonicalis habebit ex tūc tales poꝛtiones: cū veniāt acceſſoꝛie ad numerū canonicorum.ideo rupto ipſo numero videt q̄ debeant ipſi canonico ſupnumerario.ar.c.trāſlato.de ꝯſti.c.acceſſoꝛiū.de re iu.in.vj.ſed veri⁹ eſt q̄ nō frāgitur numerus poꝛtionū: cū null⁹ ſubeſſet numerus:ſed fierēt poꝛtiōes ſm q̄ ibi ſunt canonici: vt volūt doc. in.d.c.dilect⁹.ad hoc.d.c.fi.de ꝯceſ.p̄ben.in.vj.aduerte q̄ in dubio vbi ſtatuitur certus numerus canonicoꝝ ꝑ cōſequētiā videt tūc determinari numerus p̄bēdaꝝ iuxta numerū canonicoꝝ.no.Inno.in.c.ex ꝑte.de ꝯceſ.p̄bē. per quē tex.pꝫ q̄ certus nūerus nō dicit eſſe i eccl'ia ex ſola facti ꝯtingētia: vt qꝛ ſunt ibi.x.vel.xij.canonici: ſꝫ qñ ex fundatiōe ſtatuto vl' priuilegio eſt diſpoſitū q̄ ſint vſq; ad talē numerū ꝛ nō plures.facit qđ habet i. d.c.cū.m. c.cōſtitut⁹.

Pꝛebēde qñ q̄ ſūt nūerate:ſed nō canonici

Aliqñ ꝯtingit q̄ in aliqua eccleſia eſt cert⁹ numer⁹ p̄bendaꝝ ſꝫ nō canonicoꝝ:ꝛ tūc vbi papa in caſu permiſſo mādat aliquē recipi in canonicū ſub expectatōe p̄bēde debebit recipi ēt ſi nō ſit facta mētio de numero ex quo nō eſt certus nūer⁹ canonicoꝝ. Aliquādo cōtingit q̄ in eccleſia nō eſt certus numer⁹ canonicoꝝ nec pꝛebēdarū:ꝛ in illa nō numerata eccl'ia nō eſt dare vacationē canonicatuū vel p̄bendarū:qꝛ vacatio ē reſpectu exiſtētie ꝛ numeri.d.c ex parte.Inn.in.c.cū in eccl'ia.de elec.Bar.i marga.in.p.cū eñ in ea q̇s recipit in canonicū creat quoddam ius de nouo qđ extinguit cū ꝑſona d.c.dilecto.ꝛ dicit ibi Inno. q̄ ſi canonic⁹ moꝛiat in illa eccleſia:et ipetret canonicat⁹ vel p̄benda tanq̄ vacās nō valerēt lr'e:qꝛ canonicat⁹ nō vacauit:ſꝫ deſijt eē.idē Cōpoſ.in.c. capitulū.de reſcrip.in glo.magna.§. itē qđ ſi papa mādat.ſed cōtrariū tenuit glo.in.d.c.fi.de ꝯceſ.p̄ben.in.vj.ꝛ doc.in.d.c.ex parte.vbi cōcludunt q̄ madatum de prouidēdo in aliqua eccleſia nō obſtante certo numero ꝛc.extendit ad eccl'iaꝫ nō numeratā:qꝛ illa clauſula venit poti⁹ ad augmētū q̄ ad diminutionē:ꝛ ad tollendū obſtaculū ſi q̄ eſſet etiā ſi mādatū fuerit de p̄beda ſi vacat vel que primo vacauerit:qꝛ ſi papa voluit ꝓuideri ꝑ tales literas in eccleſia in qua haberet locū vacatio ꝛ ſic in eccleſia numerata:mlt̄o foꝛtius i eccleſia nō numerata.ar. c.ex parte.de deci.c.ꝑ venerabilē. qui filij ſunt legi.hoc tenēt.do.Ant.ꝛ Panoꝛ.in.d.c.cōſtitutus.per illū textū:qꝛ ibi faciendo mentionē de pꝛebēda va

prebendarū[a] cū appoſitione decreti irritantis: ⁊ tanto magis vitet[b] occaſio[c] captande[d] aut deſiderande mortis aliene. Niſi in eo caſu dūtaxat[e] in quo dignitas vel officium: de qua vel de quo ipſe[f] alicui cenſeret[g] prouidendum iuxta formā antedictam[h] requireret[i] forſan canonicatum in eccleſia a qua depēderet dignitas antefata: ita tamē ꝙ per huiuſmodi creationē canonis canonic⁹ huiuſmodi ſi ſaltem[k]

catura tacite fiebat mētio de numero d.c.dilecto.⁊ nihilomin⁹ debebat ꝓuideri iſti ſi ſtatutū de numero nō pceſſiſſet. Sed dicit Jo.de imo.in.d.c.ſi.de cōceſ.pben.ꝙ licet predicta opinio videat equa ⁊ practica ſeruetur. tamen de iuris rigore non videtur vera: qꝛ in iſtis literis beneficialibus non valet argumentū de maiori ad min⁹: vt pꝫ in.c. cui de non. de pbē.in.vj.no. Hen. in.c.nonne.de preſump. Panoꝛ.in.c. at ſi clerici.§.de adulteriꝭ. de iudi. et ſic lꝫ maius ſit ꝓuideri in eccleſia numerata ꝗ̄ nō numerata.tñ nō videt mādatū de prima extendi ad ſecundā.⁊ qđ dictū eſt de mādato ap.quo ad iſtas eccľias nō nūeratas idē cēſeo dicēdū in nolatiōib⁹.

a ℭPrebendaꝝ.no.ꝙ aliud eſt prebenda aliud canonicatus vt dictū eſt vbi tamen prebende ⁊ canonicat⁹ eſſent annexi collata prebenda intelligitur canonicatus collatus. arg.in.l. illud.ff.de acquir.here.vbi Ange.c.ſuper eo.de preben.in.vj.tunc em̄ appellatur illud ius vnicū ⁊ indiuiduuꝫ.c. dilectus.de pben.Panoꝛ.in.c.tue.eo. ti.⁊ adēptio pbende ſolius ſine canonicatu nō valeret.arg.in.l.ſi ita.§.regula.ff.de libe.⁊ poſthu.vbi Imol.

Prebēda et canonicat⁹ differunt.

b ℭVitetur.debet tolli omnis occaſio delinquēdi.j.q.j.emēdari. c. cū ab omni.de vita ⁊ ho. cleri.l.j. ff. quēad. teſta.ape.l.j.nau.cau.ſta.

c ℭOccaſio.quā preſtare ſolet expectatio vacaturoꝝ.ſ.e.§.j.cū ibi no. in pro.§.quibus ad plenū.ver. ceterum.

d ℭCaptande.ſi.ver.in.c. nec captāde.de conceſ.preben.in.vj.

e ℭDūtaxat.i.tm̄ ex penitētib⁹.l.di. cle.j.de ſequeſ.c.cōtingit.de iureiu.in vj.vbi Arch.l.cū in teſtamēto.ff. de ꝟ. ſig.vbi teſtatoꝛ iuſſit expēdi.c.aureos dūtaxat in monumēto.ſ. de elec. c.ſi. no.de tem.oꝛ.c.j.in.vj. de qua Bar.in l.iij.§.titio.ff.de adi.leg. in.l.j. ff. ſi qs ius di.nō ob.Oldra.conſi.clxxxvj.

f ℭIpſe.ro. pon. nō ali⁹ oꝛdinari⁹.⁊ melioꝛ eſſet litera ipſi vt conſonet in caſu cū ꝟ.ro.pōtificis: qđ precedit.

g ℭCenſeret. aľs cenſerēt cōgruēti⁹.

h ℭAntedictam. ſ.eo.§.item voluit. et.§.ſeq.

i ℭRequireret. vt eſt quaſi in oib⁹ eccleſiis regni frācie de cōſuetudine preſcripta ꝙ dignitas nō pōt nec dꝫ cōferri niſi canonico illius eccľie. de quo no.ſ.e.§.j.in ꝟſ.ſiľr.ſed de iure cōi nō pōt qs eſſe duplex in eadē eccľia ſiue in bñficiis vniformib⁹: vt hr̄e duos canonicatus vel duas pbendas. c.lr̄as. de cōceſ.pben.Inno. in.c. cū iā dudū. de pben.gl.in.c.dudū.de elec. ⁊ vacat vna p aſſecutionē alteri⁹.cle.ſi.de pb. gl.⁊ Bar.in.l.cis.C.q̄ mit.in poſ.li.xij. cle.ſi.e.ti.nec valeret ↄſuetudo in ↄtriū c.j.de ↄſue.in.vj.nec poſſet eps in hoc caſu diſpēſare: vt no.in dictis iuribus vbi doc.ſiue diffoꝛmib⁹: qꝛ de iure cōi nō pōt hr̄i dignitas ⁊ pbenda in eadē eccľia.c.ſctoꝝ.lxx.di.niſi ex ſtatuto vł ↄſuetudine eccľie: vt not.Jo.an.⁊ alij in.d.c.j.in.c.eā te.de reſcri.in.c. poſtulaſti.de ↄceſ.pb.in.c.a collatiōe.de ap. in.vj.c.cū in eccľia.de pb.in.vj. vel ex diſpēſatione epi: vt not.in.d.c.j. in.d. cle.ſi.de preben.Jo.an.in.d.c.literas.

duplex an poſſit qs eē ſub eodeꝫ tecto.

k ℭSaltē. eſt ↄiūctio aduerſatiua q̄ diminutionē ſignificat.c.ſtatutū.§.cū vero.de reſcri.l.vj.vbi Archi.aliqn̄ eſt cauſatiua.l.oēs.C.đ epi.⁊ cle.ſꝫ qn̄ iūgit cū vel aut ſeu ipoꝛtat alternationē oꝛdis pꝫ in.c.qꝛ ꝑꝑ.de ele.vbi Jo. an. ⁊ Paſ.i.c.ꝑ vr̄as.de do.inter vi.⁊ vxo. no.Pau in cle.cām.de ele.ꝑ Jo.an.in addi.ſpe.tit.de offic.indi.§. vlti.verſi. ſed nunquid a ſententia. Bart. in.l.j. ff.de iur.codicil.

preter[a] cōſenſum collatoris[b] crearetur nō expectet ꝑbēdā de ꝑrimo vacaturā in vim.ſ. creatiōis hmōi niſi alia ratione ei debeatur[c].

¶De cauſis.

¶Item acceptat decretū de cauſis quod incipit.

Eccleſiaſtice[d] ſollicitudinis[e] ſtudium iugiter[f].

a ¶Preter.id eſt ſine conſenſu.

b ¶Collatoris.q̇ pōt creare ſ nouū canonicū vltra numerū: ꝑſertim cū ꝯſenſu capl'i ⁊ vbi numer⁹ nō eſt apl'ica auctoritate firmat⁹.c.dilecto.c.vacāte.c. ꝑ illoꝝ. de ꝑben.c. cū.m.de cōſti. Sed aut ſimplicit creat et recipit vltra numerū ⁊ frangit numer⁹ canonicoꝝ.d.c.cū.m. ibi in derogationē ſue ꝯſtitutionis: ⁊ ꝑ ꝯſequēs ſic recepi⁹ dʒ habere oīa iura canonicalia ⁊ expectare ꝑbēdam tēpore ſuo.c.dilectus.ſ. de preben. aut creatur ⁊ recipitur hoc adiecto vt ſit ſupnumerari⁹: ⁊ tūc nō frangitur numer⁹. ⁊ ſic receptus nō hʒ ius integrū: ſed eſt quoddā ius ꝑparatoriū ad futurū ius ꝑbendale obtinēdū vt in iuribus allegatis. nō tn̄ intelligas ꝙ iſte habeat ius afficiens primā prebendā vacaturā ex tali receptione q꞉ collator ⁊ capl'm nō poterant dare ius ad primā prebendā vacaturā.d.c. dilecto. ideo ſi collator poſt receptionem primā ꝑbendā conferat alteri valebit collatio.no.Inno.⁊ alij in.c. iter cetera.de ꝑbē.nec ob. ſi dicat ꝙ ꝑſona eccleſiaſtica nō pōt variare. c. cū aūt. de iu.pa.cū ibi loquat qn̄ ꝑntatio fuit facta ad bn̄ficiū vacans. nō aūt loquitur de bn̄ficio vacaturo: ad qd obtinēdū nō pōt inferior circa papā dare ius nec ob.c.relatū.de ꝑben.q꞉ verū eſt ꝙ collator obligat illi ad ꝑuidēdū q꞉ nō videt cōgruū vt ꝑbenda careat q̇ in canonicū eſt recept⁹.nō tn̄ ſequit ꝙ prebenda ꝑmo vacatura ſit ei affecta.nec ob.c.ſi poſtq̄.de ꝑben.in.vj.q꞉ loquit in recepto auctoritate pape. aduerte tn̄ ꝙ collator ꝑuidēdo alteri tenet iſti creato quē illuſit de redditibus cōib⁹ ꝑuidere iuxta formā. d.c. dilect⁹. vbi capl'm obligat ad illā ꝑuiſionē ꝑpter trāſgreſſionē mādati pape: ita debet obligari ꝑ trāſgreſſionē mādati legat'. vt.d.c.relatū.ad hoc. d.c. inter cetera cū ibi no. aut creatur canonic⁹ ſupnumerarius ad effectū dūtaxat dignitatis obtinēde q̄ requirit canonicatū: ⁊ tūc nō videt ꝙ collator teneat eidē ꝑuidere de prebēda ꝑ no.ſ.in ꝟ. numerus. licet iſte text⁹ aliud innuat a contrario: ſed vt.ſ.dixi nō eſt hic aliqua diſpoſitio: ſed aduiſamentum.

Canonic⁹ ſupernumerari⁹ an frangat numerū.

c ¶Debeat. forte q꞉ mandatū de prouidendo de vacatura eſt in caſu ꝑmiſſe pape: vel eſt nominat⁹ vel graduatus huiuſmodi creatus canonicus.

¶De cauſis.

Eccleſiaſtice.vſq; ad.§.⁊ ne. ꝑmo ponit breue exordiū.Scdo incōuenientia q̄ ꝑueniūt ex cauſaꝝ de ptibus lōginquis ad romanā curiā euocatione.Tertio ponitur cōſtitutio ſuper dictis cauſis tractandis in prima inſtātiam partibus vltra quatuor dietas a ro. curia diſtātibus vno caſu excepto.Secunda ibi:inoleuerunt.Tertia ſtatuit: hoc decretum factum fuit ante diſſolutionem baſilieñ.cōcilij.xi. kal.februarij.anno.M.cccc. xxxv. alij tamen dicunt poſt diſſolutionem.anno.ſ.xxxviij.ix.kalen.februarij.

d ¶Eccl'iaſtice.alibi dicit opoꝛe ſollicitudinis ſtudiū.cle.dudū. de ſepul.

e ¶Sollicitudinis.ꝑlat⁹ dʒ eſſe in ſollicitudine nō in q̇ete.xvj.q.j.i canonibus.xliij.di.in mādatis.ſpe.ti.de elec. §.j.ꝟ.publicatiōe.ſ.ti.j.c.j. circa ꝑnc.

f ¶Iugiter.i.aſſidue ⁊ cōtinue.⁊ hec verba ⁊ ſi.frequētiā notāt nō tēporis cōtinuationem.de cōſe.diſt.v. nunq̄. xxxvij.di.de quibuſdaʒ. ibi aſſidue doceāt.de offi.archipreſ. c.j. vbi exponit Hoſt. ver.aſſidue.i.horis cōpetentib⁹ debēt enim intelligi ciuiliter: licet aliquando habeant interpellationes.vt in proe.decre.in ver.quotidie. vbi docto.in.c.ſignificatuʒ.de ꝑben. Panor. in.c.cauſam.de elec.Bar.in.l.j.§. quotidiana.ff.de aqua quo.⁊ eſtiua.⁊ hoc de

inuigilare[a] ꝯuenit: vt fraterna charitas[b] in clero ac pplo[c] xpiano[d] vigeat: nec aliquis p vexationes ꝛ afflictiones indebitas pximū ſuū opprimere[e] permittat[f]: ſicqꝫ iuſtitia[g]

valet ad teſtiū dicta cōcordanda. ſi em̄ teſtes debeāt pbare ꝙ titius x. annis continue poſſedit fundū ſufficit depo nere ꝙ viderūt eum omni anno colli- gere fruct⁹ vel arare: lꝫ nō cōtinue ſte- terunt in cōſpectu titij ꝛ fundi tñ intel ligunt cōtinue p. x. annos vidiſſe. nec qui tenet cū aliquo morari ꝯtinue tene tur quolibet momē to cum eo morari. l. ſi qs ita. ff. de cōdi. et demō. vbi Bar. p Henri. in. c. ex parte. de cleri. non reſi.

a ℂInuigilare. concor. ſ. titu. j. c. j. §. j. ver. romaniqꝫ. cum ibi no. et capitur hic in/pro valde. in cle. paſtoralis. in prin. de re iudi. vbi glo. c. ad noſtram. de conſuetu. c. j. de fideiuſ. ff. de libe. et poſthu. l. gallus. §. ille caſus. vbi Bar. et legiſ. ſpe. ti. de diſpu. et alle. aduo. §. poſt hec. ver. vel ibi in.

b ℂCharitas. cōcor. ſ. in pri. §. qbus ad plenū. ver. religio. et ſine charitate nulla virtus poteſt valere. j. q j. ex his verbis. et vbi charitas nō eſt ibi fides et iuſtitia eſſe nō pōt. xxiiij. q. j. vbi ſa- na. ꝛ de hac virtute qd ſit ꝛ quotuplex ꝛ an ſemel habita poſſit amitti. habet de pe. diſt. ij. per totum. Jo. and. in cle. j. de ſum. tri. in cle. ad noſtrā. de here.

Populi appellatione an veniant clerici

c ℂPopulo. no. ꝙ appellatione po- puli nō venit cler⁹. c. ex parte. de priui. vbi Henri. cle. in plerisqꝫ. de elec. vbi clerus ꝛ populus ponuntur tanqꝫ di- uerſa: qđ verū eſt in odioſis. c. ſi ſentē- tia. de ſen. excō. in. vj. vbi interdicto po pulo nō venit clerus nec ecōuerſo. ſed in fauorabilibus clerus cōprehēditur ſub populo attēta ppria ſignificatio- ne vocabuli. inſti. de iu. na. §. plebiſci- tum. vbi appel. populi veniūt omnes ciues etiā patricij et ſenatores. arg. c. dilecti. de fo. cōpe. vbi priuilegiū con- ceſſum anglicis in genere: extenditur ad cleros. ad hoc. c. ſi in adiutorium. x. di. Oldra. ꝯſ. xxxij. Bal. in. l. cūctos po pulos. C. de ſum. tri. Pau. de caſt. cōſ. cccxvj. qđ not. Panor. in. c. eccleſia. de conſti. ꝙ clerici poſſunt vti ſtatuto vel cōſuetudine laicorum fauēte clericis: quando diſponitur generaliter. et eſt priuilegium per. d. c. dilecti. Panor. in c. cōſtitutus. de in integ. reſti. ꝗꝛ ſi non eſt priuilegium non extēditur ad cle- ricos ex defectu iuriſdictiōis qñtūcūqꝫ generaliter loquatur Bar. et moder. in. d. l. cunctos po- pulos. beneficiati etiam in ciuitate ciuium appellatione continentur. argu di. c. dilecti. c. iij. de tempo. ordi lib. vj. no. Bar. in. l. j. ff. ad municip. Panor. in. c. poſtulaſti. de fo. compe. in. c. cum cauſa. de re iudi.

Ciuiū appellatio ꝯtinet beneficiatos in ciuitate.

d ℂChriſtiano. a xpo nomē ſumit. C. de ſum tri. l. j. ꝛ. xxij. diſt. ſacroſancta. ꝛ quare poti⁹ a xpo qꝫ a noie ieſus. no. Archi. in. c. decet. de immu. eccł. in. vj.

e ℂOpprimere. oppreſſio in malum ſonat et fit a potentiori. l. j. C. de pre. curi. lib x. C. quod me. cau. l. ſi per im- preſſionem. c. ſup hoc. de renū. ꝛ poteſt de oppreſſione pauperum cognoſcere eccleſia. c. ſi quis de potentibus. xxiij. q. j. de quo per Inno. ꝛ docto. in. c. cum ſit generale. de fo. compe.

f ℂPermittat. quilibet enim tenetur proximum ſuū defendere: qđ ſi negli- git videtur iniuriantem fouere et eſſe particeps peccati. c. dilecto. de ſenten. excom. in. vj. c. error. lxxxiij. diſtin. c. nō inferenda. xxiij. q. iij. c. qꝛie. de ſenten: excom. vbi glo. hoc quādo doloſe non defendit: vt ibi no. doct. alr̄s qui poteſt defendere aliū ne occidatur ꝛ non de- fendit non tenetur niſi ſit alr̄s cōſcius criminis. Bar. in. l. j ff. ad ſilł. Bald. in ſuo po l. j. C. de ſerui. fugi. Et poteſt recipere teſt hic pretium pro defenſione igitur dolo ri pro ceſſañ. non cogitur. l. metū. §. ſed licet. ꝑtio. et ibi Bar. ff. quod me. cau.

Defē-

g ℂJuſtitia. quam dicit Ariſtoteles omniū ſeculi virtutum eſſe matrem ꝛ heram: ſine qua nihil in mundo firmi ter durare valet: ꝛ dicit impator ꝙ ab alijs virtutib⁹ ad mai⁹ apparere deſi- derat in auł. de referē. §. ppterea. col. ij. ꝛ ſine ipa alie virtutes nihil poſſunt

Juſti- tie lau deat

ordine[a] debito cuilibet miniſtret: vt & viris doloſis[b] auferatur nocē di licentia[c] & quies et trāquillitas rectorum non facile perturbetur. ¶ Inoleuerunt[d] autem hactenus intolerabiliū vexationum abuſus permulti[e] dum nimiū frequēter a remotiſſimis etiā partibus ad romanam curiam et interdum[f] pro paruis & minimis rebus ac negocijs q̄plurimi citari & euocari con ſueuerunt[g] atq̧ ita expenſis et laboribus fatigari vt nonnunq̄ cōmodius arbitrarentur iuri ſuo cedere[h] aut vexationem ſuam grani damno redimere[i] q̄ in longinqua[k] regione litium ſubire diſpendia[l]: ſic & facile extitit calūnioſis[m]

in auf. vt om. obe. iu. pro. in princi. col. v. & Tullius. ij. de offi. tāta eſt iuſtitie virtus: vt nec illi qui maleficio vel ſcelere paſcūtur ſine vlla eius particula viuere poſſint. nam et princeps latronum niſi equaliter predam diſpertiat aut interficietur a ſocijs aut relinquetur. et Auguſti. remota iuſtitia quid aliud ſūt regna niſi magna latrocinia. ideo ſummum bonū in rebus eſt iuſtitiam colere ac ſua cuiq̧ iura ſeruare et in ſubditos nō ſinere quod poteſtatis eſt fieri: ſed quod eſt equum cuſtodiri. c. cum deuotiſſimam. xij. q. ij. et eā princeps debet multū diligere. in auf. de non eli. ſecūdo nu. circa finem. col. j.

a ¶ Ordine. non ſolum recte: ſed rite iudicandū eſt. j. ibi ordine cōgruo. cle. teſtib⁹. de teſti. Bar. in. l. lecta. ff. ſi cer. peta. vnde ordo iudicij qui ortum habuit in paradiſo ſpe. in proe. nō poteſt peruerti. l. platam. C. de ſentē. niſi de cōſenſu partiū in aliquibus. glo. in. c. cum olim. de cau. poſ. et pro. in. c. fi. de re iudi. in. vj. c. de cauſis. vbi docto. de offi. deleg. doct. in. d. l. platā. late Joā. bertha. in rep. in ver. cōſenſus partiū.

Malitia inuenit oia.

b ¶ Doloſis. id eſt malitioſis. q̄d eīm eſt quod homo ſemel deditus malitie non adinueniat? in auf. vt hi qui ob. ſe perhi. ha. poſt principium. col. vj.

c ¶ Licētia. qua ſumus omnes deteriores ait Terentius. ad hoc capitulū vt fa me. de ſen. excō. ibi: & per impunitatis audaciam. cle. j. de offi. ordi. ideo refrenāda eſt. nam ſi ea que male vſurpātur omittimus exceſſus viam alijs preparamus. xciij. diſt. peruenit. c. vt clericorum. de vi. & honeſta. cle.

d ¶ Inoleuerunt. id eſt valde creuerunt & ſonat in vitium. c. extirpande. de p̄bē. xj. q. j. inolita. ¶ Vexationum. que fiunt eo q̄ aliqui cōueniuntur. ff. de no. ope. nuntia. l. de pupillo. §. ſi is cui. c. diſpendia. de reſcrip. in. vj. ſed ex ſola impetratione iudicū non dicitur quis alium vexare. glo. in clem. j. de reſcrip. in ꝟ. vexare.

e ¶ Permulti. per pro valde capitur. l. tutor. §. tutores. ff. de ſuſpec. tu. l. ſi. C. de iuriſd. om. iu. aliq̄n notat ꝯtinuationem. ff. de verb. ſignifi. l. vrbana. §. pnoctare. gl. in. c. ſi conſtiterit. de accu. in. c. cum viceſimū. de offi. deleg. in cle. cūm. de elec. Bald. in. l. ſi cui. ff. de leg. j. Bar. in. c. q̄nquagita. ff. de excu. tu.

f ¶ Interdum. id eſt aliquādo: quod interdum fit nō fit plerūq̧. ff. de aqua quoti. l. j. §. ij. C. de carbo. edic. l. ij. l. interdum. ff. qui potio. in pig. ha.

g ¶ Conſueuerunt. propter q̄d multa inconuenientia ſequuntur que hic enumerantur nume. vj.

h ¶ Cedere. id eſt renuntiare.

i ¶ Redimere. concor. c. nonnulli. ca. quia nonnulli. de reſcrip. & hic eſt. primum inconueniens.

k ¶ Longinqua. ſ. in curia romana.

l ¶ Diſpendia. que ſunt coartāda. c. diſpendia. de reſcrip. in. vj. cle. diſpendioſam. de iudi.

m ¶ Calumnioſis. quorū calūnia eſt pena reprimēda. c. calumniam. de pe. in cle. j. de ſequeſt. in cle. vt calūnijs. de re iudi. & agens calumnioſe contra aliquē etiā actione ciuili pōt cōueniri actione iniuriarū. l. item apud labeonem. §. ſi quis. ff. de iniu. Barto. in. l. ſi quis repetere. §. ſi ſtellionatus. ff. ad turpil. ſed in criminalibus qua pena puniatur calumniator, no. in. l. j. C. de

calū.Hoſt.in ſum.eo.ti.§.ſi.doct.eo.ti.
per to.Bar.in.l.j.ff.ad turpillianum.
a ¶Opprimere. ſecūdū incōueniēs.
cōcor.ʒ.in proe.§. qbus ad plenū.ver.
pauperes.de col.c.j.§.j.℣.pauperes.

c.quintauallis.de iureiu. ⁊ litiū ſum- Lites
ptibus nō vexari intereſt.ſpecu.ti.de ſunt
homi.§. illud aūt.ideo dicūt cōiter do fugiē-
cio.ꝙ in tranſactione nō hʒ locū reme de.
dium.l.ij.C.de reſcin.vē.qꝛ hoc ipſo ꝙ
a lite receditur ma
gnum cōmodū eſt:
inde indebitū ſolu
tum ob trāſactionē
nō repetiē.ff.de cō
di.ide.l.in ſumma.
C.de trāſac.l.ij.nec
ꝑtextu inſtrumēto-
rum nouiter reper
toꝝ.trāſactio reſcin
ditur ꝗtacūꝗ fue-
rit leſio.C.de trāſ-
ac.l.ſub ꝑtextu.ff.
ad trebel.l.luci⁹.§.
ſi.vbi legiſ.ꝑ doct.
in.d.l.ij.glo.⁊ doct.
in.c.pe.de emp.et
vendi.Barto.in.l.
ſi quis cum aliter.
ff.de verb.obli.
h ¶Eadem.curia.

b ¶Pauperū. ꝗs
debet eccleſia pre-
gere.lxxxiij.di.pue
nit.⁊.c.nūtiatum.⁊
princeps.C.quādo
ſpe.iu.pu.l.j.xxiij.
q.v.regum.
c ¶Minus.id eſt
non.c.ex parte.de
reſcrip.de his que
fiunt a pre.cū apo-
ſtolica.
d ¶Obtenta.ter-
tium.⁊ concor.ʒ.in
proe.§.quibus ad
plenum.ibi benefi
cia ꝛc.de col.c.j.§.
ver.plurimi.
e ¶Dum.i.qꝛ.ff.
de arbi.l.diē.et ali-
quādo pro tātum.

opprimere[a] pauperes[b]:ſic bñficia eccleſiaſtica plerūꝗ minus[c] iuſte per litium anfractus obtēta[d] ſunt dum[e] iuſtis poſſeſſoribus eoꝝ ſeu quib⁹ illa de iure cōpetebāt: neꝗ opes neꝗ facultates ad ſumptus illos ſufficere poterāt quos lōginqua profectio[f] ad Ro. curiā et litiū[g] agitatio in eadem[h] depoſcebant. Confunditur[i] etiam exinde[k] eccleſiaſticus ordo dum ordinarijs iudicibus ſua iuriſditio minime[l] ſeruatur[m]. pecunie et facultates regnorum ac prouinciarū hoc pacto non parū[n] diminute[o] ſunt: ⁊ quod vniuerſo eccleſiaſtico ordini admodum[p] nocere compertum eſt: hi[q] quos ad ſumma[r] negocia[s] xp̄iane

inſti.vi bo.rap.§.ſed nondum.aliqñ.i.
donec.ff.de offi.pre.vr.l.j.§.circa.qñꝗ
notat cōtinuationē actus vſꝗ ad finē
ff.de nego.geſt.l.diuortio.et an faciat
modū vel conditionē.no.Bar.in.l.j.ff.
de cōdi.⁊ demō.Jo.and.in.c.ex tuarū.
de vſu pal.⁊ dicit Pau.in.c.nō poteſt.
de prebē.in.vj.ꝙ qñ iūgitur rei ꝑfecte
facit modū.vt in.q.quā fa.Jo.and.in
d.c.non pōt.ſpe.ti.de leg.§.pe.ver.ſed
ꝗd ſi indulgētia.ſi iungatur rei imꝑfe
cte ſonat in cōditionē.c.vt ꝑterite.de
elec.ꝑ Jo.de lig.in.c.verū.de cō.appo.
et de dictione dūm no.in cle.j.de ꝯceſ.
prebē.per doct.in.c.ſi.de tranſla.pre.
f ¶Profectio.que ſine magnis ſum-
ptibus et expeñ.fieri non pōt vt hic.c.
tam ex literis.de in integ.reſti.et ſine
diſpēdio rerū noſtrarū.l.ſed ſi quis ex
ſignatoribus.ff quemad.teſta.ape.
g ¶Litiū.quarū ſumptus ſunt ma-
gni.⁊ euētus dubij.l.qđ debetur.ff.de
pecu.vñ melius eſt pati modicū ꝗ in-
trare litiū certamia.Pañ.in.c.j.de ap.
⁊ ſatis lucrať q̄ a litib⁹ recedit.Pañ.in

i ¶Confunditur.quartum.
k ¶Exinde.i.ex euocatione cauſarū
ad roma.cu.
l ¶Minime.pro non.
m ¶Seruatur.cōcor.c.ꝯuenit.xj.q.j.
ʒ.in proe.§.quibus ad plenū.ver.pre-
latis.de col.c.j.§.j.ver.ordinarijs.
n ¶Non parum.i.multum.
o ¶Diminute ſunt.quintū inconue
niēs cōcor.ʒ.in pro.§.qb⁹ ad plenū.℣.
ſicꝗ iura.de col.c.j.§.j.ver.facultates.
p ¶Admodum.i.valde.l.j.in prin.C.
ne li.po.l.j.ne quis in ſua cau.cle.ro-
mani.§.nos itaꝗ.de iureiur.vbi glo.
cle.j.de magiſtris.
q ¶Hi.ſcilʒ papa et cardinales eius
lateri aſſiſtentes.
r ¶Summa.ij.q.vj.c.ij.cle.dudum. Nego
de ſepultu. cia ſpi
s ¶Negocia.qbus ſummope intēde ritua-
re debēt minorib⁹ alijs relictis exēplo lia ſūt
apłoꝝ dicētiū nō eſt equū nos derelin ꝑferē-
quere verbū dei ⁊ miniſtrare mēſis.cō da tē-
ſiderate ergo fratres viros ex vobis poralij
boni teſtimonij.vij.plenos ſpū ſctō et bus.

religionis ſublimitas[a] dignitatis euocabat illis minus reddebātur intenti[b] dum ipſorū mētes nimiū occupabat aſſidua cauſarum multitudo. que attendens hec ſancta ſynodus pro reformatione eccleſie dei in capite[c] et in membris iuxta poteſtatem a domino[d] ſibi conceſſam inuigilans vt oīa deinceps[e] ordine congruo peragantur ad ſalutem animarū ac pacem et quietem cunctorum. Statuit et decreuit ꝙ in partibus vltra.iiij.dietas[f] a romana[g] curia[h] diſtātibus omnes quecunqꝫ cauſe[i] exceptis[k] maioribus[l] in iure[m] expreſſe enu-

ſapiētia quos cōſtituam⁹ ſuꝑ hoc op⁹ nos ṽo orationi ⁊ miniſterio ṽbi inſtātes erim⁹. Act.vj.xciij.di. legim⁹ in fi. vñ ⁊ moyſes prim⁹ dux in pplo iſraelitico a ietro cognato ſuo merito redarguitur. Exod.xviij. ꝗ ipſe ſolus ſatiſfaciebat pplo⁊ audiebat oēs cauſas eorum. ſtulto indſt labore cōſumeris ⁊c. ad hoc.ſ̄.de col.c.j. §.j.ṽ.romaniqꝫ qꝺ not. de elec.c. licet. in ṽ.reſeruationes.

a Sublimitas. vide papatus aut cardinalat⁹: nō ſūt ſimplices dignitates: ſꝫ ſublimes iō appellatione dignitatū non venirent. no.j.de pac.poſ.c.j. §.j.in ver. ꝑlaturā.

b Intenti.vj.inconueniens.

c Capite.ar. ꝙ caput nō eſt membrum: cum hic ponātur vt diuerſa.ſ̄. ti.j.c.j.in prin.ſed hic capitur caput ꝓ ꝑlato.⁊ mēbrum pro ſubditis. al's caput eſt mēbrū principali⁹ corporis.l. cum in diuerſis.vbi Bar.ff.de relig. ⁊ ſump.fu.ſ̄.ti.j.c.j.§.j.ver.toti⁹.Bal.in §.ad hec.de pa.iu.fir.col.x.doc.in.l.ij. ff.de publi.iudi.vbi dicit Bal. ꝙ membrū ꝓprie dicit̃ qꝺ hꝫ in corpore diſtinctam opationē.Bal.in aut.ſꝫ nouo.C. de ſer.fugi.vt naſus/lingua/pes ⁊ auricula:caput.Ang.in aut. vt nul.iudi. colla.ix.man⁹.ſed nō venit digitus:qꝛ eſt pars mēbri non hñs officiū de ꝑ ſe: ſed coadiuuat manū vel pedē.no.in.l. non ſunt liberi.⁊ ibi Bar.ff.de ſta.ho.

Caput ē membrum principali⁹.

Digitus eſt pars mēbri

d Domino.ſ̄. de aut.cō.ge.c. ſacroſancta.de colla.c.j.in prin.

e Deinceps. per hoc ⁊ per ver. ſtatuit ⁊ decreuit. patet ꝙ hec cōſtitutio ius nouū ſtatuit per no. in cle.eos. de regula.in ver.deinceps.⁊ ꝙ non trahitur ad preterita.c.nemo.de elec.in.vj. cle.j.§.porro.de ſum.trini.cum ſi.

f Dietas.de vulgarib⁹ intellige nō de legalibus pro qbus cōputātur.xx. miliaria.ff.ſi qs cau.l.j.nec de ſingularibus q̄ ſunt cū quis vult duplomate. l.cōtinuus.§.ij.ff.de ṽb.obli. vbi eſt in aliq̄ diſpōne fit mētio de dietis intelligēdū eſt de vulgaribus: niſi aliud i diſpoſitione exprimatur.ar. a ſpāli in.c. pñti.§.loca. de ꝑbē. in.vj. qꝛ lex dꝫ cōuenire cōſuetudini regionis.ſ̄. in pro. in fi.cum ibi no.et cōmunis vſus loquēdi preferendus eſt proprio ſignificato vocabuli.ff.ꝺ ſupe. le. l. labeo. de ſun. inſtru.l. cū delanionis.§.aſinā.c. ex literis. de ſpō. no.in c.ſtatutū.§. cū aūt. de reſcrip. in. vj. in c.cupiētes.in ṽ.cōmode. de elec.e.lib. in.c.nōnulli. de reſcri.⁊ vbiqꝫ doc.ſpe. ti.de cita.§.j.ſi aūt deſint vulgares ſequēde ſūt legales.no.in.d.c.cupiētes.

Diete duplices

g Romana.de ſtatu curie Ro. vide pe.ia.ti.de ſtatu curie Ro.

h Curia.q̄ eſt vbi papa eſt.c.ego.n. de iureiuran.vbi docto.

i Cauſe.ſiue mere ciuiles ſiue ſpūales/ſiue crimiales/ ſiue mixte. de qb⁹ not.xj.q.j.in ſum.ſpe.ti.de ꝯtu.§.iij.in prin.de of.iu.§.fi.Jo.an.de cri.fal.c.fi.

k Exceptis.exceptio firmat regulā ſ̄.de elec.c.j.circa prin.c.⁊qꝛ.de col.c.j. §.j.ver.exceptis.j.de anna.§.itē ꝙ dicta ver.exceptis.no.ſ̄.ti.j.§.itē voluit.

l Maioribus.que ex natura ipſarū ſunt deferēde ad ſedē apo. nec in illis cōpellebatur qs litigare coram iudice inferiori.c.vt debitus.de appel.de ro. deci.xl.doct.in.c.nicolao.de appel.

m In iure.argu. ꝙ per generalem reuocationem nō cēſentur priuilegia clauſa in corpore iuris reuocata: niſi dictum ſit expreſſe.glo.⁊ doct. in aut. qua in prouincias.C. vbi de cri.a.o.fa. glo.et qꝺ ibi no. Bar.in.l.ij.ff.de iudi.

in extra.ad reprimendā.in ver.nō ob-ſtantibus.q verba nō obſtāte aliquo priuilegio intelligunt de priuilegio: ſpāli:nō de clauſo in corpe iuris: ptz. ẽ.de elec.c.j.ij.⁊.iij. vbi per generalez caſſationē reſeruationū nō caſſantur reſeruatiões in corpore iuris clauſe.

a ¶Enumeratiſ.in gl.in.c.j.de trāſlat. pre.in.c.qđ trāſlatonē.de of. le.in.c. p̄ceptis.xij.di.ſpec. ti.ij.§.nūc oſtendendū. Henri.in.c.cū dilectus.de accu. Hoſti.in ſum.tit.de offi.le.§.quid pertinet.

merat is[a] eccl'iarum cathedralium: ⁊ monaſteriorū cauſis: quas cauſas immediata ſubiectio ad ſedē apoſtolicam deuoluit[b] apud illos iudices in partibus qui de iure[c] aut de conſuetudine[d] preſcripta[e]

b ¶Deuoluit.olim oēs cauſe electionū cathedraliū eccl'iaꝝ inter maiores enumerabant ⁊ eas appellatio deuoluebat ad ſedē aplicā.c.q̄uis. de elec. in.vj. idē in regularib⁹.c. cupiētes.e. ti.ſz hic dūtaxat excipiūt cauſe cathedraliū ⁊ regulariū eccl'iaꝝ exēptarū: nō hz igitur locum in nō exemptis.

c ¶Iure.cōi.puta qui habēt iuriſditionē vniuerſalē aut a lege q̄ dat iuriſditionē ordinariā.l.eos.C.đ mo.mul. aut a p̄ncipe.l.⁊ qꝛ.ff.de iu.om.iu.vbi bar.eſt em̄ lex alata in terris.in aut.đ ꝯſuet.ad fi.col.iiij.aut ab vniuerſitate l.fi.C.de iu.om.iu.c.cū eccl'iaꝝ de offi. oꝛ.vbi ꝑ doc.Hoſt.in ſum.tit.de of.oꝛ. §.j.⁊.ij.Pan.in.c.cū ꝯtingat.de fo.cōpe.in repe.c.ſi q̄s ꝯtra clericū.eo.ti.

d ¶Conſuetudine.que dat iuriſditionē etiā priuate ꝑſone.c.cū ꝯtingat.de fo.cōpe.vbi gl.⁊ doct.alia em̄ iura loquuntur vel in prelatis vel in capitulis habētibus aliquā adminiſtrationē.c.ad hec.c.accedētibus.de exc.prela.ix.q.iij. cōqueſtus.c. irrefragabili. §.exceſſus.de of.oꝛd.c.auditis.c.cum olim.de preſcri.c. ſuꝑ quibuſdā.de v. ſig.cū ſi.de quo per Cyn.⁊ legiſ.in.l.j. C.de emā.li.Spe.de iu.om.iu. ꝑ totū. Pan.in cle.j.de ſen.excom.

e ¶Preſcripta.ſpacio.xl.ānoꝝ.vbi cōſuetudo eſt ꝯ ius ſm ius canonicū.c. cū eccl'ia.de cau.poſ.⁊.p.c.auditis. de p̄ſcri.c.cū de beneficio.de p̄ben. in. vj. ⁊ ibi doc.Arch.in.c.ij. de ꝯſue.eo. li.in generali.de elec.eo.li.Si vo eſſet p̄ter ius ſufficit q ſit.x.annoꝝ.not.in.l.de quibus.ff.de legi.vbi Bar.uo.in.c. vt litigantes.de of.oꝛ.in.vj.in.c.fi.de cōſue.eo.li. vbi doc.ſ ro.dec.cccclxiij vbi dicunt q vbi p̄bēde nō ſunt diſtincte olīo conſuetudo deoptando inducitur ſpacio.x. annoꝝ. ſi ſunt diſtincte ſpacio.xl. annoꝝ: ſi tñ ꝯſuetudo eſſet p̄ter legem que derogaret iuri particularis eccleſie: tunc nō cenſeret valida:niſi per lapſum.xl.annoꝝ.no.Inno.in.c.cū dilectus.de cōſue.Bald.in aut.quas actiones.C.de ſacroſan.ec.late per Pan.in.c.fi.de cōſue.⁊ vbi conſuetudo venit contra ea que ſunt reſeruata principi in ſignū priuilegij ſpecialis:tunc requiritur tēpus de cuius initio non eſt memoria. c.ſuper quibuſdam.de verbo.ſigni.de quo per Guil.in extraua.Io.xxij.ſuſcepti.Pe.ia.ti.de cōfeſ.in rem.ac.Et no. hic q ꝯſuetudo dz eſſe preſcripta ⁊ rationabilis.c.conſuetudini.⁊ quaſi per to.xj.di.⁊ multa alia requiruntur ad eā inducendā:que no. per Cy. ⁊ legiſ. in.l.conſuetudinis.C. que ſit lon.con. gl.⁊ doc.in.d.c.fi.de ꝯſue.Io.fa.inſtit. de iur.na.§.ex non ſcripto. ⁊ in dubio appellatione ꝯſuetudinis p̄ſertim in materia ſtricta intelligit de p̄ſcripta. tex.⁊ ibi doc.in.c.cumana.de elect. in d.c.generali.in.d.c.cum de beneficio. Fred.ꝯſi.lxxxvj.Io.and.in regula.nemo.de reg.iur.in.vj.in mer.qđ eſt veꝝ vbi agit de ꝯſuetudine cōcernente caſum petitorij quo caſu etiam conſuetudo primā nō tolleret niſi eſſet p̄ſcripta.no.in.l.nemo.§.temporalis.ff. de reg.iu.gl.⁊ Innoc.in.c.accidentibus. de priui.glo.in ver.ſolite.in clem̄.ij.de ſtatu regu.glo.in.d.c.cū de beneficio. Archidia.in.c. in his.xj. diſtin. ſecus ſi concerneret caſum poſſeſſorij. not. Ioan.and.in capitu. cum eccleſia. de electio.Bald.in capi.j. de feud. cogn.

Cōſuetudo q̄to tēpore p̄ſcribit.

Cōſuetudo per q̄ inducitur.

Cōſuetudis appellatiōe intelligit de p̄ſcripta.

vel privilegio [a] cognitionem habent terminentur et finiantur [b].

Lud.in ſin.ad hoc.c.querelam.de ele. d.c.cum eccleſia.c.conſultationibus. de iure patro.

a ¶ Priuilegio. No. ꝙ ↄſuetudo equi parat̃ ꝑuilegio.c.nouit. ⁊ ibi no.d in. no.in.c.accedẽtes. de preſcri.Inno. in c.j.de apo. ꝓſertim imemorialis.c.ſup q̄buſdã.de ꝟ.ſi.vbi gl.⁊ Panor.l.iij.§. ductus aque.ff. de aqua quot.⁊ eſti.Bal.in.l. ſi ſolẽnib⁹ C.de fi.inſtr.c.cũ cõtingat.de fo.cõpe. vbi doc.qđ vez̄.data capacitate ꝑſone als lõge plus põt ꝑuilegiũ ꝙ̃ ↄſuetudo.c.ꝙ̃to.cũ ibi no.de cõſue.Jo.an.in c.ij.de p̄b.in.vj.in no.vbi dicit ꝙ laic⁹ nõ põt cõferre beneficia: etiã ſi ↄtulit tanto tp̄e de cuius cõtrario memoria nõ exiſtit: ⁊ ex priuilegio pape poſſet lxiij.di.adrian⁹.Idẽ vbi ↄſuetudo dãnatur a iure plus operat̃ priuilegium c.cũ ſatis.de of.arch.iunct.c.cũ veniſſent.de inſti.qđ no.Cõpoſt.in.c.cũ venerabilis.de ↄſue.Jo.an.in.c.j.de cle. egro.in.vj.in cle.j.de priuil.gl. ſin. qđ no.in.c.catholica.xj.di. ⁊ ↄſuetudo hꝫ vim ↄſtitutiõis.l.j.§.deniq̄z. ⁊ ibi bar. ff.de aqua plu.arc ⁊ equiparat̃ ſtatuto.l.magiſtratus.ff.ad municip.l.ſemper.de iure immu.inſti.de iu.na.§. ex nõ ſcripto.Bart.in.l.oẽs populi.ff.de iuſti.⁊ iu.Bald.in tract.de tabel.⁊ pacto.Pañ.in.c.cum nobis.de preſcri.ff. de legi.l.de quibus.glo.⁊ Bald.in.l.j. C.de ſer.fu.Bal.i.l.liberti.C.de ope.li. ⁊ qđ põt induci pacto ⁊ ↄſuetudine.ff. quẽad.ſer.amit.l.nõ ſatis.C.de agri.⁊ cen.l.j.li.xj.gl.C. de decre. decu. in ru. li.x.⁊ gl.arguit de pacto ad cõſuetudinem.in.c.ij.de cõſue.in. vj. Archid.xj. diſ.in his.⁊ quod non poteſt fieri per pactũ nõ poteſt fieri per ↄſuetudinẽ. c.ſacroſan.de elec.non eſt tamen regulariter verum: vt ibi no. Panor. Bart. in repe d.l. omnes.

Con-ſuetu-do et ꝑuile-gium eq̄pa-rant.

b ¶ Finiant̃.equa diſpoſitio cũ quilibet in ſua ꝓuincia ſit cõueniẽdus. iij. q.vj.ꝑ totũ.vj.q.iij.ꝑ totum.in qua te ſtiũ ⁊ inſtrumẽtorũ copia habetur.C. vbi de rati.l.ij.quãdo impera.iu.pu.⁊ vidu.l.j. Olim tñ quiſq̄z clericus poterat in curia romana cõueniri licꝫ als ibi forũ nõ ſortiret̃.c.ſi. de fo.cõpet.q2 papa eſt iudex ordinarius ſingulorũ. vñ null⁹ poterat declinare ei⁹ forũ.ix. q.iij. cũcta per mũdum. niſi haberet ius reuocandi domũ: vt in.d.c.ſi. cuꝫ ibi no. ⁊ roma cõis eſt patria.ff.ad muni.l.roma. ⁊ caput aliarũ patriarũ.l.j.C.de vete.iu.enu.⁊ dicebat Inno.in.c.expoſuit.de dila.ꝙ curia ro.eſt cõe forꝫ oibus.ff.ex q̃.cau. ma.l.necnõ.§.ſi cũ.l.fin.C.ſi ſer.expor. ve.ſed de hoc cõquerebatur Hoſti. in c.j.de ſup.neg.pre.in.vj.dicens ꝙ imperator curialiꝫ erat papa q2 parcit remotis ne ad ip̄m venire teneant̃. in aut.de queſtoribus. col. vj. ⁊ cõpatit̃ paupertati: ⁊ occurrit litibus: laboribus: ⁊ expenſis.in aut.de man.princ. §.ſit tibi.⁊.§.ſeq.col.iij.in aut. vt diff. iudi.§.ſi ꝟo.col.ix.no.in.l.j.⁊.ij.C. vt lite pen.nec eſt cuilibet facile adire curiã ro.pro iuſtitia querẽda: nec fit ſine grauamine ſumptuũ ⁊ expẽſaꝝ. vt ſupra habetur. ⁊ per eundẽ modũ conqueritur de extrana. cuius mens habetur in.c.ꝙ̃ꝙ̃.de elec.in.vj. cui dicit obſtare.c.cũ in cunctis.de elec. in ſin. Quid ſi clericus cõſentiat litigare in curia? arguit̃ ꝙ nõ teneat ꝓceſſus.j.c. §.j.ꝟſ.⁊ quicquid.c.ſignificaſti. de fo. cõpe. vbi clericus non poteſt ↄſentire in aliũ iudicẽ eccleſiaſticũ ſine ↄſenſu dyoceſani.c.romana.de fo.cõpe.in.vj. vbi iudex ap. nõ poteſt cognoſcere de cauſa principali omiſſo appellatiõis articulo de conſenſu partiũ.gl.⁊ doct. in.c.cordi.de ap.co.li.doc.in.c.vt debitus.de app.Itẽ hec diſpoſitio ꝙ cauſe tractentur in partibus eſt ius publicũ inductũ: non ſolum in fauorem clericorum: ſed propter publicã vtilitatem: vt.ĩ.in ꝟ.pecunie.⁊ ꝟ.ſeq.iuri autem publico partes renũtiare nõ poſſunt.ff.de pac l.ius publicũ. de le.j.l. nemo.de pac.do.l.de die.iũc.l.j ff.ſol. ma.c.ſi diligenti.de fo.cõpe. ⁊ in fauorem ordinariorũ.ne coꝝ iuriſdictio cõ

Papa eſt ordinarius oim.

Cõue-nicia.

Cãſ [?] ꝑtib⁹ tractare eſt iuris publici.

ſundatur:vt.ʒ. in ver. cōſundiitur. nemini autē ſuū ius detrahi debet.ff.de his qui ſunt ſui vel alie.iur.l.ij.de reg. iur.l.id qḋ noſtrum.c.cum eccleſia.de elec.⁊ vbi ius continet vtilitatē renūtiantis ⁊ tertij ſi non poſſunt ſeparari non valet renūtiatio.ff.de li.cau.l.j.ij. et.iij.fa.ꝙ exemptus ſine licētia pape non poteſt renūtiare priuilegio fori ⁊ prorogare iuriſdictionē ordinarij.c.inter dilectos.de dona.c.cū tpe.de arbi. vbi doct. etiā tenēt ꝙ ſi renūtiat proceſſus vel ſentētia non tenet.cū ſuperioris fauorem reſpiciat tale priuilegium: ne ſuus ſubditus iudicetur ab alio.fa.ė.q.j.nomē.⁊.c.multi. de iureiurā.nimis.no.Jo.and. in regula:ſciēti.de reg.iu.in.vj.in mer.Panor.in.d. c.ſignificaſti.per La.in cle.j.de ſta.re. domi.in.c.cum nullus.de tēp.ordi.in vj.dic cōtra.ꝙ valebit ꝓceſſus.ad hoc c.dilecti.de fo.cōpe.vbi priuilegium ꝙ anglici citra mare ꝯueniri nō poſſunt non ꝓdeſt illi qui citra mare promiſit reſpondere vel ſoluere.c.nonnulli. de reſcrip.vbi clericus prohibetur trahi vltra duas dietas per reſcriptū apoſtolicum niſi cōſentiat.ſi igitur cōſentiat poterit vbicūq; cōueniri. durum eñ eſſet dicere clericū nō poſſe prorogare pape iuriſdictionē ſine ꝯſenſu ſui epi. cum tamē vt dicunt Joan. de lig. et do.Ant.in.d.c.ſignificaſti. clericus ſubiectꝰ abbati vel archidiacono etiā vbi ep̄s non pōt preuenire pōt prorogare iuriſdictionē epi ſui ſine conſenſu abbatis vel archidiaconi propter ver. epi.dioceſani ibidē poſitū.nec ob.d.c. ſignificaſti. quia aliud eſt clericum in aliū iudicē penitus extraneū ꝯſentire ſine ſui ſuperioris licētia:vt ibi.et aliud clericū conſentire in papā qui eſt oim iudex ſaltem in habitu.vt no.in.c.nouit.de iudi.in extra. Boni.viij. vnam ſanctam. nam res de facili reuertitur ad ſuā naturā.ff.de pac. ſi vnus.§. qḋ in ſpecie.xxxv.diſtin.ab exordio.⁊ ipſe eſt publica perſona ſuper oēs eccleſias ⁊ clericos habēs plenitudinē poteſtatis ſingulariter ⁊ vniuerſaliter.Jnno. in.c.cum pridē.de pac.Bald.in pro,li,

Fori priuilegio nō renūtiat exemptꝰ ſine papa.

feu.⁊ cum ad eum appellatum eſt pōt cognoſcere de cauſa principali omiſſo ap. articulo.d.c. cordi. etiā inuito appellāte.et de cōſenſu ſolius appellati. dūm prius reuocet grauamē ſm Jo. and.ibi.licet domi.cōtra. Panor.in.d. c.vt debitus. Sed cū hodie papa non poſſit adiri principaliter per viam q̄rele: ſed cauſe habeant tractari in partibus: videt ꝙ non poſſet omiſſo appellationis articulo cognoſcere de principali:niſi de conſenſu partiū. nam ratio q̄re archiep̄s non cognoſcit omiſſo ap.articulo eſt:q: nō poteſt adiri principaliter per viam q̄rele: vt.di.c.romana. que militat iſto caſu. ſed poſito ꝙ ſnia non valeret nō poterit tñ venire cōtra ſententiā contra eum latā.quia videtur in ſe habere tacitū pactū ne vlteriꝰ petat. ſicut acceptilatio inutilis ratione materie hꝫ vim taciti pacti.d.l.ſi vnus.§.penul.no.in ſi.in.d.c. ſignificaſti.vbi Panor.ꝑſertiꝫ qñ poſt prolationē ſententie ipſam approbauit. tūc tacite videtur cōtrahere ⁊ paciſci.vt eſt caſus.in.l.ij.C.cō.vti.iu.et valet tunc non vt ſnia: ſed habet vim cuiuſdam cōtractus quaſi partes tūc videantur contrahere ſuper eo qḋ venit in ſnia.vt no.Cy.⁊ alij in.d.l.ij.Bar.in l.licet.ff.de iudi.Bartol.⁊ Bal.in.l.j.C. qui pro ſua iuriſ.Panor.in.c.examinata.de cōfir.vti. Sed nūquid ꝑ literas apoſtolicas poterit clericus cōueniri corā iudice delegato in partibus exiſtente?videtur ꝙ ſic.in nullo eñ talis grauatur cum cauſa remaneat in partibꝰ.⁊ ſi papa ibi eſſet cognoſcere poſſet.ergo ⁊ delegatꝰ ipſius.ad hoc regula quā ponit Hoſtien.in.d.c.dilecti.ꝙ corā quocūq; ordinario quocunq; modo de iure cōi poſſit qs in aliquo loco cōueniri: eodē modo poterit coram delegato pape cōueniri. Dic cōtra.nam lꝫ pars nō grauaret bene tñ ſuus iudex ordinariꝰ in fauorē cuiꝰ ſicut in fauorē partiū eſt facta iſta diſpoſitio.cōcurrētibꝰ aūt pluribꝰ cauſis nō ceſſat diſpoſitio altera ceſſante.Inſti.de nup.§.affinitatis.ff.de his q̄ no.īfa.l.liberoꝝ. de pti.cre.l.ſi vēteri.§.ſi bonis,Bar.in.l.ita

Papa p viaꝫ ſimplicis q̄rele adiri non pōt.

Acceptilatio inutilis hꝫ viꝫ pacti.

Et ne^a ſub vmbra appellationū^b q̄ nimiū leuiter^c ⁊ nōnunq̄ friuole^d hacten⁹ interponi^e viſe ſunt: atq̄

ſtipulat⁹.ff.de ꝟb.obli. Itē ſi ſubdit⁹ epi poſſet ſic corā delegato cōueniri: poſſet ⁊ ſc̄ds.⁊ ſic vlterioꝛ:⁊ ſic euacua retur ei⁹ iuriſditio.⁊ ad p̄dicta bñ fa.l.j.§. pri.vbi ad papā nō poteſt appellari omiſſo medio ⁊ vbi appellat̄ dꝫ cauſa appellatiōis dele gari in ptib⁹.nō po terit igitur adiri in p̄ma inſtātia,ſꝫ p iudices oꝛdiarios partiū cauſe deci dātur.aliud videt̄ dicendū in legato ſe.ap.in partib⁹ exiſtēte p hūc tex.q̄ di cit cauſas eē tractādas apd illos iudi ces in partibus q̄ de iure.⁊c. legatus antē de iure habet iuriſditionem oꝛdi nariā in p̄uincia ſibi decreta.c.ij. de of.leg.in.vj.⁊ vt oꝛdinarius pōt adiri p querimoniam. c.j.de of.leg. vbi de hoc Hoſt.in ſum.e.tit.§.qd ptinet cir ca finē.ſpe.ti.ij.§.ſupeſt. in pn.

Appellatio ad papam omiſſis medijs I-poni nō pōt

a ℭ Et ne.vſq̄ ad.§.ne tñ.p̄mo ponit̄ cā cōſtitutiōis.ſc̄do cōſtitutio q̄ gra datim ēt ad papā appellet̄. tertio ab interlocutoꝛia nō habēte vim diffini tiue reparabili in diffinitiua appella re p̄hibet.q̄rto q̄ cā appellatōis ad pa pā interiecte cōmittat̄ in partib⁹ ſta tuit̄.quīto fācta in ꝯ͂triū annullat ⁊ liti gañ.in expeñ.cōdēnat.ſexto.ſro.eccle ſie officiales actu i curia ſuia officiū ſiſtētes hoc decreto nō cōpꝛehēdi de clarat.ſc̄da ibi ſtatuit.tertia neq̄. q̄r ta ſi ꝟo.q̄nta ⁊ q̄cquid.ſexta romane.

b ℭ Appellationū.q̄ ſunt regulariter pmiſſe niſi inueniant̄ p̄hibite.gl.⁊ do. in.l.q̄ reſtituere.ff.de rei vē.ſpe.tj. de ap.§.ij.vbi ponit.xxxvij.caſus i q̄bus ſunt p̄hibite ⁊ ſunt introducte vt eēnt inocētie remediū.c.ad noſtrā.c.cū ſpe ciali.de ap.et vt iniq̄tatē vel imperitiā iudicantiū coꝛrigāt.ff.de ap.l.j.in.p̄n. de mino.l.p̄ſecti.nō vt eſſent iniq̄ta tis deſenſio:vt in iurib⁹ alleg.Hoſ.in ſum.de ap.§.ij.⁊ qd ſit appellatio.no. ij.q.vj.in ſumma.Io.and.i addi. ſpe. ti.de ap . Hoſt.in ſumma.co.titu.§.j. Bar.in.l.j.ff.de ap.Panoꝛ.co.ti.in ru.

Appellari nō dꝫ pro modico.

c ℭ Leuiter.ar.q̄ ex leui cā et p mi nimis reb⁹ nō poſſit appellari.in aut̄.

de ap.⁊ in que tē.col.iiij.q.q.vj.antē rioꝛū.qd nō eſt verū de iure canonico p̄ſertim.appellat̄ eñ p minima cauſa cū appellatio nō ſit fundata ſup quā titate grauaminis:ſꝫ ſup iniuſtitia:⁊ iniq̄tate iudicis.l.j. ff.de ap.⁊ iniuſtitia pōt accedere in mi nimis ſicut in ma ioꝛibus. C.de ap.l. et in maioꝛib⁹.c.de appellationib⁹.e.ti.th p modica leſio ne nō fit reductio arbitramēti ad ar bitriū boniviri.ſicut p modico nō dat̄ reſtitutio in integrū.l.ſcio.ff.de mino. c.j.de in integrū reſti.no.ſpe.ti.de ar bitris.§.vt aūt.ꝟ.ſed quo iure. ſentit glo.⁊ Barto.in.l.ſi de meis.§.receptiſ ſe.ff.de arbitris.vbi dicūt arbitratoꝛē poſſe de iure vnius dare alteri p bo no pacis:dūmō modice.ad hoc.c. niſi eſſent.de p̄eb.aꝉs fieret reductio ad arbitriū boni viri.ff.de oper.li.l.ſi li bertus.p ſocio.l.ſi ſocietatē.§.arbitro rū.vbi per Bar.late Panoꝛ.in.c.quin tauallis.de iureiurā.

Arbitrator qd poſſit.

d ℭ Friuole.appellās friuole aū ſen tentiā in expeñ.intereſſe ⁊ in emēda pti appellate condēnatur.J.ti.j.c j.

e ℭ Interponi.interpoſita appellatio opatur tres effectus p̄ncipales . pri mus eſt q̄ ſuſpēdit p̄nuntiatū.l.fur ti.ff.de his q̄ no.infa.vbi Bar.c.veniē tes.⁊ ibi no.de iureiurā.de re iudi.cū inter.de elec.cū dilecti.appellatio eñ facit vt nō videat̄ ſententiatū.adeo q̄ il.dicūt q̄ per appellationē extinguit̄ ſentētia.l.j.in fi.ff.ad turpil.vbi Bar. l.ij.ff.de pe.ſed re vera non extinguit̄ ſed ſuſpenditur ſicut canoniſte dicūt. no.in.c.ſacro.de ſen.excō.c.paſtoꝛalis .§.p̄terea.c.fi.de off.dele. Bal.in.l.mi noꝛibus.C.ad ſilſ.in.l.j.ſc̄dm ta.in.l. j.C.ne ex deli.de.nec ſuſpēdit quo ad om̄es effectus.l.ſi iuſtituta.§.de inof ficioſo.ff .de inoffi. teſta . vbi nepos qui dixit teſtamentum aui inofficio ſum ⁊ obtinuit dꝫ hr̄e appellatiōe pē dēte alimēta ab hereditate.c.fi.de ſe queſ.poſ.vbi ſi re⁹ appellat a ſentētia contra eum lata fructus rei petite ſe

Appellatio tria facit.

queſtrant ſi diſſipant ab eo.⁊ ibi Pan.
in.c.dilecti.de maio.⁊ obe.li ru.de ap.
nec appellatio īpedit effectū cōfirma-
tionis p̄cedētis.c.conſtitutis.vbi In-
no.⁊ doc.de ap.Bal.i ni3rga.in ṽ.ap
pellatio.Quid aūt operet appellatio a
ſentētia cenſure.no.in.c.ad reprimen
dā.de of.or.vbi moder.⁊ in.c.paſtora-
lis.de ap.Innoc.in.c.ab excōicato.de
reſcri.in.d.c.ſacro.ſcd̄s eſt q̄ ſuſpēdit
negociū tā p̄ncipale q̄ acceſſorium cō
nexū.c.ſolicitudinez.c.dilectis.de ap.
vbi doc.in qb⁹ dr q̄ per appellationē
legitimā nedū negotiuz p̄ncipale:ſed
oia acceſſoria ſunt ad ſupiorē delata.
iō caſſant:oia poſt ap.hmōi p iudicē a
quo attēptata.d ro.deci.ccclxvj.terti⁹
eſt q̄ deuoluit cām ad ſupiorē.c.nō ſo
lū.c.ſi a iudice.de ap.li.vj.totaliter ita
vt poſſit ſnīam reformare ex noua cā
l.p hāc.C.de tēp.ap.cū appellatū eſt a
diff initiua.ſec⁹ ſi ab iterlocutoria: vt
le.⁊ no.i cle.appellāti.d ap.vbi appel
latio ab iterlocutoria nō pōt iuſtifica-
ri niſi ex deductis corā iudice a q̄ glo.
⁊ Bar.i.l.ait p̄tor.§.pmittit.ff.de inio.
Bar.i.d.l.p hāc.C.d tēp.ap.Oldra.cō-
ſil.cxxx.niſi alia veniāt d nouo ad no-
titiā appellātis.q2 tūc ea deduci poſ-
ſunt.ar.c.iſinuāte.d of.deleg.Bal.i.l.
inuit⁹.C.d pcur.Bart.i.l.ſi expſſim.ff.
eo.ti.Panor.in.c.cū cā.d re iudi.⁊ ap-
pellatio iudicialis reſpectu vni⁹ arti-
culi ſuſpendit iuriſditionē iudicis a q̄
in tota cā ſine cauſa p̄ncipalis ſit con
nexa articulo ap.ſiue nō.nō i aliis cau
ſis.c.p̄terea c.ſuper eo.vbi doc.de ap.
l.ſi quis ꝓuocatione.C.e.ti.vbi appel
latio interpoſita ſuper iniuria illata:
puta a tortura: ſuſpēdit iuriſdictio-
nem in tota cā ⁊ deuoluit eam ad ſu-
periorem.⁊ ibi glo.⁊ legiſ.index iñ po
terit recuſari in aliis caſib⁹.c.ꝓpoſuit
de ap.vbi doc.iō quicquid iudex facit
poſtmodū in illa cā in qua eſt appel-
latum in p̄iudiciū appellationis non
valet:⁊ eſt ipſo iure nullū.d.c.venien
tes.di.c.nō ſolum.vbi glo.⁊ doct.cum
ſi.nā attēptata poſt appellationez iu
dicialem ſunt ipſo iure nulla:etiam ſi
appellatio deſerat.no.Inno.de elect,

Appellatio ſuſpēdit p̄ncipale ⁊ acceſſorium

Appellatio a tortura ſuſpēdit iuriſditionem i tota cauſa.

auditis.Io.an.in.c.lz.de ſen.exco.i.vj.
vbi moder.c.ſuper queſtionū.de of.de
lega.doc.in.c.ſepe.de ap.fa.c.cū veniſ
ſent.vbi doc.d eo q̄ mit.in poſ.La.al-
le.j.ſed attētata poſt appellationē ex-
traiudicialē.no videtur ipſo iure nul
la.c.cōſideranim⁹.de elec.vbi Panor.
doc.in.c.cū nobis.d elec.⁊ ibi Panor.
Inno.in.c.j.d his q̄ fi.a maio.par.ca.
quādo interponitur ab actu extraiu-
diciali.c.ſi poſtq̄.d elec.in.vj.c.j.d ap.
eo.li.vbi Inno.⁊ glo.i.d.c.non ſolū.ſe
cus ſi ab actu iudiciali.⁊ appellat nō
vt a parte:ſed vt a iudice.d reli.do.cū
dilectus.Archi.ij.q.vj.quotiens.d in-
di.exhibita.do.an.in ca.dilecti.de ap.
oia tñ reuocātur:ex officio iudicis per
viā attētati.ff.nil ino.pen.ap.p totū.
c.bone.d ap.vbi late p moder.Panor.
in.c.cōſuluit.eo.titu.vbi dicit attenta
ta cōtra appellationē extraiudicialez
eſſe nulla ipſo iure ſi ex cā probabili ⁊
veriſimili interponatur:ſiue a iudice
ſiue a parte fuerit interpoſita.ad hoc
c.j.de ap.vbi Panor.c.ad audientiaz.
dicto.c.dilecti.eo.titu.vbi excōmuni-
catio lata poſt appellationē extraiu-
dicialem eſt nulla.p Inno.in.d.c.dile
cti.de maio.et obe.vbi Panor.ſed do.
Anto.ponit alios duos effectus app.
in.d.c.ad reprimēdā.qui cōprehēdun
tur ſub p̄dictis.vnus enim effectus eſt
ſm eum:q2 ſuſpēdit iuriſdictionē iudi
cis a quo.ſed iſte effectus cōprehēdit
i tertio:q2 ſi deuoluit cauſam ad ſupe
riorē:ergo ſuſpendit iuriſditionē iudi
cis inferioris.c.lz.de of.leg.d.c.paſto
ralis.§.p̄terea.cū ſi.qd veruz eſt ſi ap-
pellatio eſt intimata parti ⁊ iudici.nā
attentata poſt appellationē nō itima
tam legitime nō reuocātur.de ro.de-
ci.cxlij.ſz Inn.ſ.⁊ doc.in.c.dilectis.d
ap.dicentes nō eſſe neceſſariā intima
tionē:niſi quādo appellans vellet p̄o
ſequi.⁊ ſpeciale eſt ſolum in ap.extra-
iudiciali in bñficialibus.no.i cle.cau-
ſam.de elec.⁊ vide Panor.in.c.ſugge-
ſtum.de ap.⁊ alius effectus ſm eū eſt
quia impedit trāſitum in rē iudicatā
ſed iſte effectus comprehenditur ſub
p̄mo; quia ſi appellatio ſuſpendit

Attentata poſt applōnē an ſint nulla.

Attentata poſt appellationē an ſemp reuocētur.

vel extinguit iudicatū. ergo īpedit ne
trāſeat in rē iudicatā.c.qđ ad cōſulta
tionē.de re iudi.vñ pendēte ap.nō dʒ
fieri executio ſentētie.d.c.veniētes.et
ibi no.d.c.dilectis.vbi gl.cū ſi.Inno.đ
of.deleg. querenti.
Pau.de caſt conſil.
ccccxv. niſi ī caſib⁹
no.per Innoc.in.c.
paſtoralis.de off.deleg.Bal.ī marga:
in ꝟ.iudex.Archi.ij.q.vj.ſunt quorū.
ꝛ vide ſpe.ti.de app.§.nouiſſime đ ef-
fectu.vbi tractat de effectu ap.ꝛ de re
uocatione attētatorū.Gal.ꝛ Ioā.mo.
in.c.cupientes.de elec.in.vj.

Appellationis cā ꝛ cā ꝑncipalis ſunt eadē inſtātia.

a ❡Eadē.no.ꝙ cā ꝑncipalis ꝛ appel-
lationis cēſent eadē inſtātia.adhoc.l.
ti.j.c.j.C.ne li.in vna eadēq̄ cā.ī ru.et
in.ij.q.vj.ſi q̄s in quacūq̄.vbi dicit gl.
ꝙ ſunt eadē cā ſiue idē negotiū vñ ꝓ-
curator appellātis vel aduocatus in
cā principali nō pōt eſſe teſtis in cau-
ſa ap.c.fi.de teſti.in.vj.vbi gl.ſʒ aliud
eſt iudiciū cauſe ap.ꝛ cāe principalis.
diuerſi enī ſunt iudices ꝛ ſunt diuerſe
inſtātie.Panor.in.c.dilecte de excep.
nā in cā ap.a diffinitiua non allegata
allegabo:ꝛ nō ꝓbata probabo.C.đ tē.
ap.l.ꝑ hāc.vbi Bar.c.cū ioānes.de fi.
inſtru.ꝛ in ea iurat de calūnia.lʒ fue-
rit iuratū in ꝑncipali.c.ij.de iura.cal.
in.vj.ꝛ ꝓcurator in cā ꝑncipali nō co-
gitur appellationē ꝓſeq̄.C.de ꝓcur.l.
inuitus.c.nō iniuſte.e.ti.qđ intellige
vt ibi no.Inno.nec tenet aduocat⁹ ꝓ
eodē ſalario patrocinari in cā ap.a diſ
finitiua.no.in.l.j.C.de ſuffrag.ſpe.tit.
de ſala.§.ſequitur.ꝟ.ſed nūquid Ioā.
an.in.d.c.fi.de teſti.in regula ꝯtract⁹.
de regu.iur.in.vj.in mercu.nec renun
tiatio teſtiū ꝓducēdorū facta in cā ꝑn
cipali extēditur ad cām ap.no.Inno.ī
c.cuʒ veniſſent.de teſti.ꝛ in cā ap.ſup
nouis articulis poſſunt noui et vete-
res teſtes ꝓduci.nō tñ ſuper eiſdē vel
directe ꝯtrarijs.c.fraternitatis.de te-
ſti.iunc.cle.teſtibus.eo.ti.ꝛ vbiq̄ do-
cto.iudiciū aūt cauſe ap.ab interlocu
toria magis cōuenit cū primo iudicio
q̄ iudicium app.a diffinitiua.cle.ap-
pellanti.de ap.per no.per Innocē.in

etiam in eadem[a] inſtantia[b] ad pro-

di.c.nō iniuſte.ſpe.loco ꝑalle.ꝛ qđ hic
dicit inſtantia expone pro cauſa.
b ❡Inſtātia.inſtātia cauſe ꝑncipalis
perit ꝑ lapſum trienij.ſm.l.C.de iudi.
ꝓperandum.ſec⁹ de iure canonico ſm
cōem opiñ. ad hoc
c.cū olim.§.iudices.
de ꝑui.vbi facta fu
it cōdēnatio expēſa
rum factarū ꝑ quadrienniū quo dura
uit iudiciū.ꝛ ſic nō perit iſtātia per la-
pſum trienij.c.tū ex literis.de in īteg.
reſti.cū ibi no.vbi lis durauit lōge vl
tra trieniū.c.venerabilis.de iudi.vbi
doc.ibi enī ſeruieñ. aſſerebant iſtātiā
iudicij periſſe.iō recuſabant rñdere ſub
iudice:ſʒ papa mādat ei ſimplr:vt nō
obſtāte illa exceptione ꝓcedat in cā.ꝛ
rōnē diuerſitatis ponit Panor.in.d.c.
venerabilis.qꝛ de iure canōico appel-
labat a quolibet grauamine.nō ſic đ
iure ciuili.c.ſup eo.de ap.vñ iudex ci-
uilis ſatis pōt cām infra trienniū de-
cidere:cū ꝑ appellationē non īpediat
ei⁹ iuriſditio:ſed iudex eccleſiaſtic⁹ nō
ſic.cū per frequētes app.ab īterlocuto
ria nō poſſit q̄ſq̄ infra hoc tp̄s cauſā
terminare.ſed hec ratio hodie nō mi-
litat qꝛ iurib⁹ añ ſnlaʒ regulariter nō
appellat:vt infra ſeq̄tur.d.tñ.l.ꝓperā
dū:quo ad ꝑemptionē inſtātie nō hʒ
locū de iure canonico.qꝛ nō fuit in fo-
ro eccleſiaſtico recepta: vt clare patet
in primis iuribus alleg.ad hoc.iiij.di
ſtin.leges.ꝟ.in ꝓe.in fi.ſed inſtantia
app.perit ꝑ lapſum anni qui datur ap
pellāti ad ꝓſequēdā ꝛ finiēdā appel-
lationē.ꝛ ſi iuſta cā interuenerit idul
getur biēnium.C.de tē.ap.aut.ei q̄ ap
pellat.ij.q.vj.ſi q̄s appellat.c.cū ſit ro
mana.c.conſtitutus.de ap.ꝛ aliqñ tri
enniū.c.ex rōne.e.ti.ꝙ ſi infra dictū tē
pus nō fuerit ꝓſecut⁹ appellationem
rata remanet ſententia:ꝛ cā appella-
tionis perimit.d.c.cū ſit romana cle.
ſicut.cle.ſi appellationē.đ ap.cū ſi.idē
ꝑ lapſum termini hois dati appellan
ti ad ꝓſequēdā ap.appellāte nō ꝓſe-
quente rata manet ſentētia:vt.d.c.cū
ſit.qꝛ terminus ꝑfixus ab hoie ſucce-
dit loco termini iuris.iō quo ad deſer

Inſtātia cāe an pereat ꝑ trienniū.

Inſtātia an ꝑimatur ꝑ trienniū de iure canōico.

tionē opa͞t eundē effectū. no.Inno.in c.ꝑſonas.i.c.ex rōne.ꝺ ap.vbi vtrobiq̄.Pan.c.lz.ꝺ ſen.excō.i.vj.vbi doc.ꝛ ꝺ ꝯſuetudie ꝑlamēti ꝛ ꝑ ordinationē regiā ſi appellans nō ꝓſequa͞t ap.infra trimeſtre lapſo dicto tēpore deſerta eſt.Sed nunqd lapſo tpe iuris ſtatuti vel hois ad ꝓſequēdā ap. poſſit iudex a quo ſniam executiōi mādare appellāte vlteri' nō citato.ꝺ hoc ꝑ Guil.ꝛ mod.i.d.cle. ſicut.Inn.ꝛ alios in.d.c.ex rōne.Barto.i.l.a diuo pio.§.i vēditiōe.ff.ꝺ re iudi.ꝛ cōiter dr ꝙ ſic: qñ ſniaeſt liqda.q2 appel.eſt ꝺſerta.d.c.ꝑſonas.ꝛ.c.ſeq.ꝺ ap.vbi Pan. Bal.i l.ſi ꝯ.C.ꝺ appel.vrbaniter tñ ꝓcederet ſi citet eū ꝓ informatiōe habēda ſūmaria ꝺ.ipedimēto ꝺ fructib' ꝛ oib' ꝺducēdis.d.l.a diuo pio.§.ſi ſup reb'.ꝺro.deci.ccclviij.Et prudēter faciet appellās:ſi cōparet corā iudice a quo ꝛ doceat ꝺ impedimēto ꝛ ſi hoc nō obſtante iudex vult ꝓcedere:ad vlteriora appellet ad ſupiorē.dic tñ ꝙ lz appellās nō cōpareat corā iudice a quo allegatur' ipedimētū.ſi tñ in veritate ipedimētū ſuberat reuocabit executio ꝑ ſupiorē. ꝑdicta limitat Inno.in.c.cū ſup.de re iudi.qñ executio fit in rebus adiudicatis ꝑ ſniam.ꝛ Bar.vbi.ſ.intelligit qñ erat fienda executio i ſpecie adiudicata:tūc nō requirit citatio. Barto.in.l.penul.ff.de aucto.tu.ſz quoddā preceptū de exequendo poſt qđ auferet res manu militari.l.q reſtituere.ff.de rei vēdi.Bar.in.l.meminerint.C.vnde vi. Bal.in.l.j.de iure emphy.i.l.ſi ꝑtor.ff.ꝺ iudi.ſz dicit Panor.i.d.c.ex rōne hec ꝓcedere qñ nō fuit ſap.vel qñ certū eſt impedimētū nō fuiſſe in ꝑmo āno dato ad ꝓſequēdū.i dubio vero credit in diſtincte citationē ꝑmittēdā:lz ſit fienda executio in reb' adiudicatis.Bal.i l.filioſa.ff.ſolu.ma.vbi dicit executionē ſnie nō poſſe fieri ſine citatiōe: ſiue fiat in bonis:ſiue i perſona debitoris poſſe tñ fieri ſine aliqua ꝓbatione debiti vel ꝑmorū actorū cauſe:q2 vbicūq̄ abſenti pōt cōpetere defenſio ſemꝑ requiritur citatio etiam in notorijs,c. ſi.ꝺ offi.dele.in.vj.no. Inno.in.c.tua. de coha.cleri.ꝛ mu.doc.c.veſtra.e.ti.i c.ad noſtrā.ij.ꝺ iureiur.ſz in caſu iſto pōt cōpetere defenſio:q2 forte appellator fuit ipedit' in ꝑmo anno. Itē iura ſemꝑ exigūt citationem ꝛ ſummariā cognitionem i executiōis actu q̄ñ veriſilr pōt cōpetere defenſio parti:vt colligit ex dicta.l. a diuo pio ad hoc no.j.ꝺ paci.poſ.c.j.§.fi.in ver.ꝺclarēt.nec ob.ſi dicat ꝑſumptionē eē ꝯtra appellātē ex lapſu ꝑmi āni.q2 dicit Panor.hāc ꝑſūptionē nō ſufficere:vt ſine citatiōe ſpoliet re ſua:ex q pōt ſibi aliqua defenſio cōpetere.ꝓbat in ſi.ꝑ.c. lz ep̄s.de ꝑbē.in.vj.c.ordinarij.ꝺ.offi. ordi.eo.li.vbi habet ꝙ lz ꝑ adeptionē Beneſcōi curati vacet ꝑmum ipſo iure.c.de ficinz multa.ꝺ ꝑbē.nō tñ pōt ep̄s illū ſpolia ſcōzcu re citatione ꝑus nō facta:q2 poſſet ſibi ratuz defenſio ꝯpetere:puta diſpenſatio vel acceꝗd ſit.ꝛ ex dictis iurib' ꝓbat:ꝙ licet ptans ꝯ abſentē ſit ꝑſumptio iuris:nō tñ ex an per hoc dz ꝑuari poſſeſſiōe ſua citatiōe nō datſta ꝑmiſſa:ita executio ſnie nō pt fieri ap= tim ꝑ= pellāte nō citato.Bar.i.l.j.ff.nil inno. inum. ap.pē.Bal.in.d.l.ſi ꝯ.ꝛ ſi ꝺ facto fieret deberet icōtinēti ꝺ facto reuocari.ar. c.cū cā.ꝺ offi.dele.c.ꝯquerēte.ꝺ of.or.l.fi.C.ſi ꝑ vim vel ali.aduerte tñ ad ꝑdicta:q2 lz ꝑempta inſtātia cauſe ap.perimat cā vt dictū eſt.tñ in cā ꝑncipali ſolū pereūt acta iudicij:vt libelli oblatio:litis ꝯteſtatio/ꝛ ſi.vt.d.l.ꝓperandū:vbi doc.nō autē acta cāe pereūt:vt ꝯfeſſiōes/atteſtatiōes/ꝛ ſi no.ſpe.ti.ꝺ iur.deli.§.reſtat.ꝟ.ſz nūqd oīa.ꝺ quo Bar.i.l.cū lite.ff.iud.ſol.Inno.ꝛ doct. l.c.cām.de teſti.doc.i.d.c.venerabilis.

Snia an poſſit iudex a quo exequi tpe ad proſequēdā appellatiōnē lapſo.

rogationem a litium

Executio ſententie an poſſit fieri ſine citatione.

a ¶ Prorogationē.q̄ diſpēdioſa eſt ꝑtibus ꝛ reipublice.c.diſpēdia.ꝺ reſcri. in.vj.clem.diſpendioſam.de iudicijs. ideo voluit.l.inſtantiam iudicij triennio perire ne lites ſint immortales.et q2 pendentia litis ſepe materiā criminibus creare noſcitur:vt.l.ꝓperāduz. C.de iudi.vbi dicit gloſ.ꝛ Bar.ꝙ illud tp̄s:nō pōt ꝑ expſſum partiū cōſenſuz prorogari.glo.in.l.ij.ff.de iudi.ſicut ꝓrogatur in cauſa ap.in aut.ſi tamen.

C.de tēp.ap.cle.ꝙdiu.ꝺ ap.Joā.and. in addi.ſpe.ti.ꝺ ap.§.nunc breuiter ꝟ. itē fallūt.ti.de lega.§.reſtat.verſ.qd ſi in ſtatuto.ſꝫ Bal.dicit ꝯtrariū l.d.l.ꝓ perādum.ꝙ idem ſit in cā appellationis:ſicut l cauſa ꝓn cipali vt nō currat tēpus durāte compromiſſo.ſed ꝓmuꝫ dictū ſequitur Panor.in.c.venerabilis.ꝺ iudicijs .quia cōpromiſſuꝫ eſt volūtariū.l.ſi dictū §. ſi cōpromiſero.ff.ꝺ euic.ideo nō dꝫ ius publicū ledi ꝑ factū volūtariū partiū aduerte dicit do.Ant.⁊ panor.in.c. ex rōne.de ap.ꝙ tp̄s iuris vel hōis vł ſtatuti nō poteſt ꝑ viā ꝓrogationis elongari ampliādo/duplicādo/vel triplicando:q꞉ hoc nō reperitur conceſſum: ſed ſi volūt partes expreſſo cōſenſu vł tacito ꝑ viā cōpromiſſi ſuꝑſedere ꝓſecutioni bene poſſunt/⁊ interim ip̄o iure nō currit tp̄s:vt.d.clem. ꝙdiu. vult Jo.an.in.d.ꝟſ.item fallūt.⁊ in.d.cle.l ꝟſ.currere.tex.em̄ illius cle.loquit꞉ vt termino appellationis ꝓſequēde ſuꝑſederi poſſit nō ꝓrogari.dū dicit ꝙ interim nō currit tp̄s.ergo nō loquit꞉ in termino ꝓrogato:q꞉ tūc curreret tp̄s. Itē ſequeret꞉ abſurdū ꝙ ꝑtes poſſent ꝓrogare illud tp̄s in mille annos:⁊ ſic inquietaret꞉ iudex:reſpublica lederet꞉: partes vexarent꞉ litib⁹ ⁊ expēſis:materia criminib⁹ ꝓberet꞉ ex longa ꝯcertatione:qbus lex vel ſtatutū obuiare volens ꝓfixit certū terminū :idō nō poſſūt huic partes renūtiare:poſſunt tn̄ illū artare ⁊ reſtringere ⁊ appellationi interponēde renūtiare per viam pacti ⁊ vtriuſq ꝑtis ꝯſenſū.C.de tēp.ap.l.fi.l fi.vbi doc.ff.a qui.ap.nō lꝫ.l.j.§.ſi qs. ⁊ ibi Bar.de ro.deci.ccxcj.q꞉ huiuſmodi reſtrictio vł renūtiatio cōcernit p̄iudiciū partiū:ꝓrogatio p̄iudiciū reipublice.merito p̄mū permittēdū eſt partibus nō ſcd̄m.An aūt tp̄s appellationis interponende poſſit ꝓrogari a partibus vel a iudice.no.Panor.in.c. cum ſit romana.de appel.Bal.in auten.ei qui appellat.C.de tempo.ap.

Appellationis ꝓſequēde tp̄s p̄t ꝓrogari ꝑ ꝑtes.

ſepe[a] multiplicari[b] materia fouendis iniuſtis vexationibus relinquatur. ¶Statuit eadem ſancta ſynodus: ꝙ ſi quis[c] offenſus[d]

a ¶Sepe.ideo obuiādū fuit.l.naꝫ ad ea.ff.de legi.c.frequēs.de reſti.ſpolia.ci.iij.de adulterijs.cum ſimilibus.

b ¶Multiplicari.multiplicatio appellationū nō approbat factū iudicis. ſꝫ potius reprobat et impugnat .ar.xxxj. q.ij.lotharius .not. Inno.in.c. dilecto. de ap.vbi dicit ꝙ ſi quis in iudicio vel extra ſecūda vł tertia vice appellat.nō vꝫ ꝑ ſcd̄am appellationē a ꝓma recedere:q꞉ ſemꝑ inſtat vt ꝑ appellationē defendat꞉.c.directe. c.bone.vbi Jo.an.de appel.cle.j.ꝺ dolo ⁊ ꝯtu.⁊ ibi.no.ꝙ ꝑ appellationem a diffinitiua nō recedit꞉ ab appellatione añ. iterpoſita ab interlocutoria.clemen.j.§.ſimiliter.de re iudi.vbi doct. ꝯſuluit tn̄ Spe.ti.de ſen.ꝓ.§.iuxta.ꝟſ. qd ergo ſi appello.ꝙ l ſcd̄a appellatione ꝓteſtet꞉ qs ſe nolle ꝑ eā a ꝓma recedere.qd aūt opetur ſcd̄a appellatio.no. Bar.i.l.cū ꝓcurator.ff.de no.oꝑ.nun. Bal.in.l.gnaliter.§.ſed iuramēto.C.ꝺ iureiur.Panor.in.d.c.bone.in.d.c.dilecto.Pau.de caſt.conſi.xxv.

c ¶Quis vel qua.ff.de verbo.ſign.l.j. de pac.l.tres fratres.xvij.q.iiij.ſiquis ſuadēte.iūcto.c.mulieres.de ſentē. ex cō.cū cōcor.quas vide.ſ.de elect.c.j.§. ⁊.cum humane.in ver.abbatis.

d ¶Offenſus.i.grauatus iniuſte qui pōt appellare qcūq ſit.ij.q.vj. omnis oppreſſus.⁊.c.ſeq.c.vt debit⁹.ꝺ ap.cū ſi.etiā excōicatus.iij.q.ix.re vera.c.ꝑuenit.de ap.c.fin.cum inter.de excep. cum omnis defenſio ſibi reſeruetur. ⁊ appellatio eſt quedam defenſio ad remotionē grauaminis inſtituta.c.ſuggeſtum.de ap.qꝺ intellige de appellatione iudiciali.q꞉ excōicatus extra iudiciū appellare non pōt vbi appellatio eſt mere extraiudicialis.no.Inno. in.d.c.cū inter.vbi late Panor.in.c.ſignificauerūt.e.ti.q꞉ appellatio extraiudicialis eſt quedā ꝓuocatio ad cām c.cum ſit.de ap.ſed excōicatus nō poteſt ꝓuocare ad iudicium .c.intelleximus.de iudi.c.pia.de excep.in.vj.vbi

Jo.an.ꝛ alij.Ho.in.c.prudẽtiã.de offi. delega.in.d.c.intelleximus.vbi Pan. hec vera:niſi ex omiſſiõe appellatiõis poſſet aliqđ ꝑiudiciũ generari excõicato:tunc dꝫ admitti ad appellandũ: puta ſi appellat ab executore ꝓuidẽte extra iudiciuꝫ. Nã qꝛ poſſet excõicato

coꝛã [a] ſuo iudice [b] habere nõ poſſit

ꝑiudicare in bñficio vł iure ſuo pote rit appellare.ſatis em̃ ſtimulaꝛ ex facto executoꝛis.vñ eſt q̃ſi reus neceſſarius:qđ intelligit Panoꝛ.in.c.dilecti. de maio.ꝛ obe.qñ de iure ſibi inferreꝛ ꝑiudiciũ.ſecꝰ ſi de facto tñ.qꝛ excõica tus ſpoliatꝰ nõ audiꝛ petẽs reſtitutio nẽ.no.xxiij.diſ.in nõie dñi.de reſcrip. dilectꝰ.j.in.d.c.prudẽtiã.§.ſexta.Jnnocen.in.c.veritatis.de do.ꝛ cõtu.vbi doc.ꝛ in.c.ex conq̃ſtione. de reſti.ſpo. Frede.cõſ.cxj.vbi dicit ꝙ nec ꝑ iniuria illata tp̃e excõicatiõis põt agere. glo.in.c.oĩbus.iiij.q.vj.c.teſtimoniũ. de teſti.niſi iniuria irrogareꝛ ei volẽti explicare rẽ a iure ſibi cõceſſam.pu ta ꝓſequenti appellationẽ vel abſolu tionẽ:tũc em̃ põt agere durãte excõicatione vt illa iniuria ceſſet:qꝛ vno ꝑ miſſo ꝛc.de offi.deleg.c.j.cũ ſi. Sꝫ nõ offenſus ille cuius nõ intereſt appel lare nõ poteſt.ij.q.vj.nõ ſolẽt.c.cũ in ter.de elec.oẽs tñ quoꝝ intereſt appel lare poſſunt:licꝫ in iudicio nõ interfuerint.l.ab executoꝛe.l.tutoꝛ.l.a ſen tẽtia.ff.de ap.c.ſtatuimus.de elec.in vj.c.cũ ſuꝑ.de re iudi.vbi glo.ꝛ doc. ſpe.ti.de ap.§.j.etiã ſi ſolum facti ꝑiu dicium ꝑtendãt:ne ſcꝫ de facto moleſtẽtur.c.ꝑuenit.cum ibi not.de arbi. ꝛ.c.dilecti.vbi glo.ꝛ doc.i criminalibꝰ quilibet appellare poteſt inuito reo. l.non tñ.ff.de ap.ꝛ ibi Bar. C.eo.ti.l. eos.§.ſuꝑ his.ff.qñ ap.ſit.l.ij.i fi.l.ad dictos.C.de epi.audi. vbi Bal.no.ij. q.vj.in ſum.ſpe.lo.ꝑalleg.

a ¶ Coꝛã.coꝛã aliquo dicit fieri qđ fit eo ſciẽte ꝛ intelligẽte:lꝫ nõ cõſentiẽte ff.de verbo.ſig.l.coꝛã.de arbi.l.diẽ.§. coꝛã.vbi Bart.glo.in.c.vt circa.de ele. in.vj.Bal.in.l.ſi quis obꝛepſerit.ff.de fal.ꝛ facit iſte tex.ꝙ coꝛam iudice fit appellãdũ ꝑ.ff.qñ ap.ſit.l.j.§.dies.ꝛ §.ſi quis.qñ appellaꝛ a iudice et põt haberi eiꝰ copia.c.coꝛdi.de ap.in.vj.c. vt debitus.eo.ti.niſi iuſtꝰ metꝰ appel lantẽ excuſet:vel iudicis copia nõ ha beatur: tunc valet appellatio abſente iudice ꝓteſtatione ꝑmiſſa.de rot.deci. ccclxix.c.fi.de ap.vbi glo.ꝛ doc.ad ꝑdi ctã glo.ij.q.vj.biduũ.in.c.appellatio. de ap.in.vj.vbi doct.c.ſi duobꝰ.de ap. vbi pꝫ ꝙ ſi q̃s a ſuo iudice appellauit nõ ꝓtegit ipꝫ appellatio donec ad iu dicis noticiã ꝑducaꝛ.glo.in.c.ſuggeſtũ.de ap.vbi late Hen.ꝛ Panoꝛ.Bar. in.l.j.§.libelli.ff.eo.ti.Bal.i addi.ſpe. eo.ti.ver.appellatio dꝫ interponi.tñ lꝫ i appellatiõe ꝑſentia iudicis req̃ra tur ſi haberi põt:nõ tñ req̃riꝛ ꝑſentia appłati: ſꝫ ſufficit ꝙ fiat ſibi itimatio cle.cãm.de elec.vbi Pau.et alij. cle.j. de ap.vbi doc.ſpe.eo.ti.§.qualiter.ꝟ. cautus.iõ ſi appellaꝛ extra iudiciũ ab alio ꝙ̃ a iudice:ſatiſ eſt ꝙ fiat illi itima tio ſm̃ diſpoſitionẽ dicte cle.qñ appel latio deuoluit cãꝫ ad ſuꝑioꝛẽ:vt in ca ſu.c.j.de elect.in.vj.iũc.d.cle.cãm.ſꝫ ſi q̃s appellat gñaliter a grauamine ꝛ nõ ꝯ certã ꝑſonã ſerua.c.bone.de ap.

b ¶ Judice.nõ arbitro cõpꝛomiſſario a quo nõ appellaꝛ.l.j.C.de arbi.vbi doc.c.a iudicibus.ij.q.vj.eiꝰ em̃ ſentẽ tie ſtatur iniuſte.l.diẽ.§.ſtari.ibi doc. ff.de arbi.niſi ex forma ſtatuti actio oꝛireꝛ ex laudo.Bar.in.l.ij.ff.de arbi. Bar.ꝛ bal.in.d.l.j.ꝛ niſi inter ꝑtes cõ ueniaꝛ ꝙ poſſit appellari.vt ibi dicũt ar.l.fi.in fi.C.de tem.ap. Barto.in.l. ſit lex nemo põt.ff.de leg j.ſꝫ dicit Bal.in.d. ꝑ́ni l.j.de iure canonico poſſe appellari.al ab arbitrio facit:qꝛ nõ loquiꝛ in arbitro ſꝫ i iudice.vt ibi colligitur ex tex.ꝛ innuit ibi glo.ꝛ ꝯtra dictũ bal.videꝛ tex.in.d.c. a iudicibꝰ.vbi dicit glo.ꝙ de iure canonico poterit arbitriũ iniquũ ꝑ viã cuiuſdã reclamatiõis retractari:ꝛ ſic ꝑ iploꝛationẽ officij iudicis ꝑ ca.ij.de arbi.qđ limitant ibi doct.qñ arbitriũ cõtinet euidẽtẽ iniquitatẽ ꝛ eo ipſo ꝙ

Appellatio an debeat interponi coram iudice.

Appellatio an poſſit ab arbitrio.

enormiter ledit partẽ:tũc ei ex officio
iudicis dꝫ retractari.c.expoſita.de ar
bi.vbi Panoꝛ.c.fi.de re.ꝑmu.c.examia
ta.de cõfir.vti.dũ tñ infra decẽniũ fue
rit reclamatũ a ꝑte cõquerẽte.alˀs ꝯ
not.i.c.ꝑ tuas.de arbi.
ſpe.eo.ti.§.fi.ꝟ.ſꝫ infra
qõ tẽpus.Ratio ꝑmi di
cti eſt:qꝛ nulla lex vel ſu
perioꝛ põt ſuſtinere actũ cũi pctõ.c.fi.
de p̄ſcrip.vñ ſentẽtia iudicis nõ trãſit
in rẽ iudicatã rõne peccati imminẽtis.
c.latoꝛ.c.cõſanguinei.de re iudi.imo
cõtra executionẽ laudi cõpetit parti
exceptio doli.qꝛ ols iniq̃tas notoꝛia
hꝫ dolũ p̄ſumptũ.l.creditoꝛ.§.lucius.
ff.man.c.j.de p̄ſump.ſimiliter vbi lau
dũ eſt doloſum datũ ꝑ gratiã aut ſoꝛ
des cõpetit doli exceptio.l.arbitroꝝ
C.de arbitris.no.in.d.c.ij.ꝓ hoc.l.nõ
diſtinguem⁹.§.cũ quidã.ff.de arbi.de
hoc late Panoꝛ.in.c.cũ dilectus.eo.ti.
doc.in.c.q̇ntauallis.de iureiur.Sꝫ de
Appellatura ſnis arbitroꝝ de conſuetudine frãcie. ꝯſuetudine frãcie in patria cõſuetudi
naria in foꝛo ſeculari appellaꝫ a ſentẽ
tia hmõi arbitroꝝ.ꝛ ſi male fuerit arbi
trati emẽdãt:ꝛ ab arbitr̄ꝫ iuris appel
laꝫ.l.fi.l.aptiſſimi.C.de iudi.c.ab ar
bitris.cũ ibi no.de offi.deleg.in.vj.
a ¶ Juſtitie.aliud i his q̃ ſunt gr̃e q̃ ſi
iudex facere nõ vult cũ poſſit non ;ad
mittit appellatio: vt qꝛ nõ ſuppleat.
ſpec.ti.de offi.iu.§.impedit.ꝟ.q̃d ſi iu
dex.nõ ei q̃cquid ꝛc.l.nõ quicq̃d.ff.de
iudi.vel cõtumaces nõ expectat.c.cõ
ſuluit.de offi.delega.aut nõ refrenat
multitudinẽ teſtiũ.ſpec.ti.de teſti.§.re
ſtat.in fi.aut ſiꝉis nõ facit arbitrio ei⁹
relicta.Jnn.in.c.fi.de feri.Bal.i mar
ga.in ꝟ.iudex.in.l.ij.C.de reſcin.ven.
Panoꝛ.in.c.ſup his.de accu.nec tene
tur q̃s ad gr̃aꝫ.no.s̄.ti.j.§.itẽ ꝙ ad di
ctas.preſ.vera niſi pars nimis lede
tur:ex eo ꝙ iudex non facit.Bal.in.c.
j.de mi.vaſ.q̇ con.eſt.col.x.
b ¶ Cõplemẽtũ.qꝛ iudex grauat con
tra ius ſcriptũ:vel denegat iuris bñfi
ciũ.c.penul.ꝛ fi.de ſecũ.nu.puta ſi ne
gat reſtitutionẽ ſpoliato ꝑuſq̃ cogno
ſcat.iij.q.ij.ꝑ.to.de reſti.ſpol.ex cõque
ſtiõe.vel quartã ꝓductionẽ teſtiũ cuꝫ

iuſticie^a cõplemẽtũ^b ad

ſolẽnitate legali.c.ſignificauerũt.de te
ſti.aut neſtat dilationẽ aliã:vel nõ ad
mittit exceptionẽ legitimã vꝉ grauat
iiſitibus caſib⁹.Spe.ti.de ap.§.ij.ꝟ.ſꝫ
quã dices;aut denegat ei⁹ officiũ.nã Officiũ iudicis ſi deneget an ab eo licite appelletur.
a denegato officio iudicis
iplorato appellatur.l.ſi.
C.ſi ſe.in integ.reſt.poſ.
Bar.i.l.j.C.de iuriſ.om.
iudi.ꝛ a denegata publicatiõe proceſ
ſus petita ꝑ partẽ.glo.ꝛ doc.in.c.cũ.J.
de re iudi.ſi tñ officiũ iudicis non fuit
iploratũ:ſꝫ illud nõ ipenderit nõ pote
rit appellari:qꝛ iudex nõ teneꝫ impẽ
dere officiũ ſuũ ad cõmodũ priuatũ ſi
nõ petaꝫ.l.iij.§.hoc aũt iudiciũ.ff.de
dã.infec.Panoꝛ.in.c.fi.de reſcrip.in.c.
ſignificauit.de teſti.in.c.ſignificaue
rũt.de excep.aut itellige hũc tex.ſiue
iudex iniquã ſentẽtiã ferat ſiue dene
gat facere iuſtitiã.vbiq; eñ q̇s graua
tur.c.ceterũ.de iudi.c.ex parte.ij.de
fo.cõpe.Uñ q̇ iuriſditionẽ denegat in
dignationẽ ꝑncipis incurrit.in auꝫ.de
mã.pri.§.ſit tibi.colla.iij.ꝛ omne gra
uamẽ teneꝫ parti reſarcire.ꝛ extra oꝛ
dinẽ põt puniri.in auꝫ.de q̃ſto.§.ſup
hoc.col.vj.in auꝫ.vt diſ.iu.col.ix.Bal.
in.l.j.C.quomõ ꝛ q̃ñ iud.Et ꝓpter de
fectũ iuſtitie de iudice ſeculari põt ha
beri recurſus ad eccleſiaſticũ.c.lꝫ.c.ex
tenoꝛe.vbi de hoc de fo.cõpe.ꝛ iudex
ſecularis negligẽs facere iuſtitiã ꝑfo
rus eccleſiaſticis tertio requiſitus iu
riſditionẽ amittit.l.ad decus.§.ſanci Juſtitia ſi deneget appellari põt.
mus.de ſtatu.ꝛ cõſuetu.cõ.libe.eccle.
colla.x.in auꝫ.ſtatuimus.ꝛ ibi Bal.C.
de epi.ꝛ cleri.ꝛ a denegatione iuſtitie
põt appellari.Hoſtiẽ.in.c.interpoſita
de ap.c.dilecto.eo.ti.ꝛ ibi Jo.an.vbi
dicũt ꝙ iudex debite requiſitus de iu
ſtitia cauſe vꝉ expeditione ſi nihil re
ſpõdet dicitur eſſe in moꝛa.ꝛ iuſtitiã
denegare.ꝛ poterit appellari:qꝛ ſatis
tũc grauat.arg.c.j.ꝛ ibi Bald.de mi.
vaſ.qui cõ.eſt.colla.x.c.j.de ſup.negli.
p̄la.clemẽ.q̃uis.de ap.de elec.cum in
veteri.de offi.deleg.ſup q̃ſtionũ.§.fi
na.Panoꝛ.in.c.ex parte.de ap.ſꝫ Bal.
dicit in.l.ij.C.de epi.audi.ꝙ a denega
tione audie ntie nõ debet appellari

ſed debet recurri ad ſuperiorẽ ꝑ viam ſimplicis querele. de quo remittit ad ſpec.ti.de app.§.in qbus.ver.xxxij.ad gl.in.l.ſ3 ⁊ ſi ꝑ pretorẽ.§.ſed ⁊ ſi dũ decreto.ff.ex q̇.cau.ma.Arch.xvij.q.iiij. vxoꝛ felicis.idẽ bal. in.l.fi.C. de ſentẽ. ⁊ inter. dicit ꝙ a tarditate iudicis non valet appellatio.Bal.in.c.j.ſi in.do.⁊ vaſ.lis oꝛi.col.x.ſed primũ verius:⁊ ꝓ hoc no.Bal.in marga.in ver. appellatio.glo.in.c.ad aures.de ſimo.in.c.ij. de ap.in.vj.⁊ poterit etiã porrigi querela ſuperiori.c.nullus.de iu. pat.l.fi. §.illud.⁊ ibi Bal.C.de tẽp.ap. Inno. in.c.ex cõqueſtione.de reſti.ſpo.Nam iudex qui non vult audire partem facit litem ſuã:⁊ tenet vt.ſ.xxiij.q.v. ad miniſtratores.Bal.in.l.obſeruare. ff. de offi.ꝓcon.in rub.C.de pe.iu.q̇. ma. iu.in aut.p̃ſbyter.C.de epiſ.⁊ cleri.

immediatum [a] ſuperiorem [b]

appellans an debeat exprimere iudicẽ ad quẽ.

a ¶Immediatũ.nunq̇d ſit neceſſe exprimere ad quẽ iudicẽ q̇s appellet.dicit Bar.ꝙ nõ in.l.j.§.ſi quis.ff.de ap.ꝑ tex.illi⁹.l.ad finẽ.l.q̇ rome.§.ſeya.cum ibi no.ff.de ꝟb.obl.vbi valet appellatio ad cõpetentẽ iudicẽ.gl.in.l.cũ ꝓponas.C.de bo.auc.iu.poſ.⁊ ibi bal.⁊ qñ appellãs nõ exprimit intelligitur appellare ad immediatum:q̃ gradatim eſt appellandũ.no.Arch.ij.q.vj.anteriorũ.Jo.an.in.c. vt debitus.de app. vbi doc.Spe.eo.ti.§. nũc tractem⁹.ꝟ. q̇d ſi appellans.Bal.in.l. apertiſſimi. C.de iud.⁊ illud tenebãt doc.eſſe veriſſimũ de iure ciuili:q̃ genus qḋ nõ poteſt verificari:niſi in vna ſpecie nõ inducit incertitudinẽ.ſicut in ſili no. in noie appellatiuo in.c.ex pte.j.⁊ ibi panoꝛ.in.c.qm̃ abbas.de offic.deleg.ſed de iure ciuili nõ põt appellari omiſſo medio.l.iperatoꝛes.ff. de ap. ideo generalitas reſpectu iudicis ad quẽ nõ inducit incertitudinẽ: q̃ d3 intelligi de iudice imediate ſupioꝛe.ad hoc.l.ſi heres.ff.de op.le.de ſti.ſer.l.ſed ſi ſibi. in fi.⁊.l.ſeq.de fideiuſ.l.fideiuſſoꝛ. ſed aliud dicebat Panoꝛ.in.d.c.vt debit⁹ in.c.ij.de ap.de iure canonico ſcḋm ꝙ nõ putabat talẽ appꝛõnẽ valere:quia

appellatio ad iudicem incertũ an ſit admittẽda.

poterat: omiſſo medio appellari ad papã vel legatũ. Idẽ Oldra. conſilio cclxxxvj.ideo cũ illa appellatio generalis inducebat incertitudinẽ non d3 valere q̃ iudex d3 eſſe certus.de reſcr. ad hec. nec licet cũ alteri⁹ iniuria vagari.ff.de iniur.l. ꝓtoꝛ ſed hodie idẽ dicendum eſt de iure canonico cũ nõ poſſit nũc omiſſo medio appellari.vt.j.ſeq̇t. ideo ex appellatione gñali nõ inducit aliqua incertitudo: cũ nõ poſſit verificari niſi de immediato ſupioꝛe:vt hic ⁊ ſupra dictũ eſt. pari rõne dico ꝙ valeret appellatio alternatiua q̃ ex quo iudex ap.eſt certus ⁊ gradatim eſt appellandũ alternatiua nõ põt inducere obſcuritatẽ nec põt verificari niſi in vno iudice.ſ.de imediato: vt dictũ eſt olim tñ multi doc.dicebant eã nõ valere de iure canonico.niſi infra.x.dies fieret declaratio de perſona iudicis ꝓpter incertitudinẽ.ex quo omiſſo medio poterat appellari. de quo not. in ſpe.vbi.ſ.ver.quid ſi dicat.Jo.an. ibidem in add.Jo.an.in.c.ſi is cui.de of. deleg.in.vj.vbi doc.in.c.vt quis duas de elec.eo.li.Jo.an.in regula in alternatiuis.de re.iur.in.vj.in mercu. ꝟẽ. de ap.conſu'uit. Panoꝛ. in.d.c.ij. bal. in.l.appellatione.C.de appel.

appellari an poſſit omiſſo medio.

b ¶Superioꝛẽ.de inferioꝛi iudice ad ſuperioꝛẽ eſt appellãdũ.ij.q. vj. anteriorũ.§.illo.videl3 Spe.ti.de ap.§.nũc tractem⁹.nec valet ꝯſuetudo ꝙ appellatio deuoluatur ad parẽ vel minoꝛẽ. ar.c.ij.de conſue.in.vj.vbi glo.⁊ doct. Bal.in.l.ij.C.que ſit lon.ꝯſue. ideo de vicario epiſcopi ad ep̃m nõ appellat cũ ſit idẽ conſiſtoꝛiũ epiſcopi ⁊ eius vicarij.c.romana.de ap.e.li.ſi tñ ꝯceſſu3 eſſet ep̃o ne ab eo appellaretur poſſet ab ei⁹ vicario appellari.caſus eſt in.l. precipim⁹.§.fi.l.a ꝓconſulibus. C. de ap.not.Lud.in ſing.valeret tamẽ cõſuetudo appellãdi ad alium q̃ ad ſuperioꝛẽ:nõ parẽ vel minoꝛẽ.Jo.an.in addi.ſpe.§.iiij. Quid ſi ꝑ erroꝛẽ alius ꝓ alio appelletur ſi ad maioꝛẽ quẽ debuerit vel ad parẽ appellauerit:talis

error appellanti nō obeſt.ſi vo ad mi
norem tūc obeſt.ff.de ap.l.i.§.ſi quis.
no.Hoſti.in ſum.de ap.§.a quo.v. qd
ſi qs.ſpec.d.§.nunc tractemus.v. qd
ſi ꝑ errorē.qꝛ in ꝑmo caſu appellatio
deuoluit cām ad ſu
periorē iudicē debi
tū: ⁊ remittit ad eū
appellās.ff. ꝺ ap.l.
impatores. hec vs
cū ꝑ iuſtū errorē ali⁹ ꝓ alio appellat.
ſec⁹ dicit Pan.in.c.dilecti.de ap.ſi ſciē
ter appellauit omiſſo medio. Nam ſi
hec appellatio venerit in notitiā ap-
pellati poſt decēdiū eo excipiēte rata
manet ſnia:qꝛ appellatio nō vꝫ obſtā
te exceptione.arg.in.d.l.i.§.ſi quis.
a ¶Per appellationeꝫ. ſi offenſus a
iudice nō appellat videt acquieſcere
ſnie:ita ꝙ tranſeat in rem iudicatā.c.
cū inter.c.qꝺ ad cōſultationē.de re iu

Snia an cōfirmetur ꝑ appellantē.

di.alibi dicit lex ꝙ nō appellans con-
firmat ſententiā.l.fi.C.de ſent.que ſi.
cer.quan.l.ab eo.C.quomō ⁊ quando
iud.hec ꝓcedunt in conſenſu ficto et
interpretatiuo non vero qꝛ ſepe quis
omittit ap.execrans litem ⁊ timēs ve
xationē:ad hoc.l.item ſi reus.in fi.ff.de
ali.mu.iu. cau. fac. ⁊ hoc eſt in dubio
ꝑſumendū.ar.l.cū ꝺ indebito.ff.de ꝓ.
ſed iura vt ſit litiū finis ꝑſumunt ſeu
fingunt conſenſum ad hoc vt ꝑcludat
via appellādi ſentit Inno.in.c. qꝛ ple
riqꝫ.de immu.eccle.ſi aūt nō appellās
vere ſententie cōſentiret tolleret obli
gatio naturalis:que tamen ꝑ ſenten-
tiam nō tollitur.l.iulianus.ff.de cōd.
inde.⁊ dicit Bar.in.d.l.ab eo.ꝙ ex ſen
tentia condēnatoria iniuſta non orit
obligatio naturalis:qꝛ facilius tollit
ꝙ inducatur.l.ſi vnus.§.pactus.ff.de
pac. Panor.in.d.c. quod ad conſulta-
tionē.Item ſi nō appellans vere con-
ſentiret nō poſſet habere regreſſuꝫ cō
tra iudiceꝫ ad intereſſe ꝑtextu inique
ſententie:quod tamen ꝑt:quia licet ꝑ
lapſum decēdij ſentētia tranſeat in rē
iudicataꝫ inter ꝑtes.d.c. cum inter.c.
quod ad conſultationē.ff. de reg. iur.
l.res iudicata.niſi notorietas facti cō
ſtaret tunc ſententiā eſſe iniuſtā; tūc

per appellationē[a] recurſum
habeat. Nec ad quēcunqꝫ[b].

eū ex ſupueniēti cā deberet ꝑ iudicē
retractari.ſic ꝑt itelligi.l.ſi fullo.ff. de
cōſt.cau.l.i cōmodato.ff.cōmo.c.ij. de
pur.vul.cū ibi no.⁊ ibi no. Pan.⁊ in.c.
ſuborta.de re iudi.Inno. in.d.c.qꝛ ple
riqꝫ.in.c.cū bertholdus.vbi doct.de re
iu.bar.⁊ doc.i.l.ad-
monendi.ff.de iure
iur. tū reſpectu iu-
dicis ſentētia nō trāſit in rē iudicatā:
qꝛ omiſſio appellationis nō purgat vi

Snia vitiū ñ purgat ꝑ omiſſionē appellationis.

tium ſentētie:quominus ps poſſit ha
bere regreſſum cōtra iudicē.not.in.c.
paſtoralis.§.quia vero. de offi. deleg.
⁊ ibi doc.Bart.in.l.i.ff.quod quiſ.iur.
in.l.ſi duob⁹.§.cōpetit.ſi men.fal.mo.
di.Inno.in.d.c.ſacro.de ſenten. excō.
etiāꝫ ſi appellatio fuerit deſerta. bal.
in.l.fi.C.de pe.iu.qui ma.iu.doct.in.c.
ſepe.de ap. Panor.in rubꝛ.eo.ti.Cum
enim cōdemnatus habeat duas vias
vnam ꝑ appellationē.aliā agendi cō-
tra iudicem.inſti.de obli.que ex delic.
naſ.renuntiādo vni nō videtur renun
tiare alteri.ad hoc.l.cōtra maiores.C.
de inoffi.teſta.l.ſi domus.ff. de ſer.vr.
ꝑdi.c.ex tuarūꝫ.de vſu pal. nec obſtat
agenti contra iudicem exceptio rei iu
dicate cū ſit alia via agendi.l. cū que
ritur.cum.ij.l.ſeq.ff.de exceptio.rei iu
dic.not. in.c. aduerſario. de exceptio.
glo.⁊ Bart.in.l.i.ff.de ap.vbi etiā tra-
ctat quid de arbitro cōſiliarijs ⁊ ſimi-
libus. Panor.in.c. quia iudicante. de
ꝑſcri.in rubꝛi.de ap.Bald.late in.c.iu
dices.de pa.iura.fir.colla.x.
b ¶Quecunqꝫ.etiā patriarcham ad
quē olim poterat omiſſo medio appel
lari ꝑ.c.antiqua.in fi.de ꝑui.⁊ ibi hoc
no.Inno.⁊ Panor.glo.in.c.reuertan-
tes.xxij.di.Spe.ti.de ap.§.nūc tracte-
mus.v.nunqd idem eſt.⁊ ꝑ hunc tex.
nō videtur hodie verū quod dicit Ho
ſtien.in ſum.tit.de ap.§. a quo.ſub v.
aūt.doc.in.c.dilecti. de ap. ꝙ vbi con-
currūt iuriſditio mediata ⁊ immedia
ta ad ſuperiorē qui imediate ꝑeſt ap-
pellatio facta valet : vt ſi appellat ad
dioceſanū a ꝑſbytero q ſubeſt archipſ
bytero:vel ab archipſbytero q ſubeſt

archidiaconõ ad epm̄. Nam oẽs iſti immediate ſubſunt dioceſano: ⁊ eius vicarij ſunt.x.q.j.regẽda.de of. archipſby.⁊ de offi. archidia.p totũ. Uides em̄ hic ꝙ licet papa ſit ordinari⁹ cunctorũ mediate vel immediate.ix.q.iij. cũcta p mũdum: tñ hodie nõ appellat

gſonã ipſius pape.c.ſane.de offi.dele. c.ſup literis.in ſi. de reſcrip.ad ipſum delegatũ non ad papã appellandum erit.c.ſup queſtionũ.§.porro.vbi doc. de offi.deleg. Panor.in.c. cũ Bertholdus de re iudi.c. ſi delegatus. de offi. dele.in.vj.vbi doct.

etiam papam[a] omiſſo medio[b].

ad eum omiſſis medijs. Secus puto delegato de latere qui eſt ordinarius in ſua puincia: ⁊ cõcurrit immediate in iuriſditione ſup illos de puincia cũ dioceſanis ⁊ alijs platis.c.ij.de offi.le. in.vj. Panor.in.c. mãdatũ de reſcrip. ideo omiſſo medio poterit adiri p viã appellationis ſicut p viã q̄rele. c.j. de offi.leg.cũ ibi no.glo.in.c ꝗſquis.ij.q. vj.ſpe.titu.ij.§.ſupeſt videre.ver.illud aũt.de ap.§.nunc tractem⁹.ver.nũq̄d. glo.in.c.romana.de ap.in.vj. de ꝯſue. c.ij.eo.li.in.c.ſi is cui.de offi.deleg.eo. lib.archi.x.q.j.gueniẽt.doct.in.c. quod trãſlationẽ.de offi.leg. Nec ita grauabunt partes adeũdo legatũ ſicut ſi romanã curiã adirẽt.ſi tñ ille q̄ appellat ad archiepm̄ vel ad legatũ infra decẽ dies nõ eligit alterũ deſerta eſt appellatio de iuris rigore ratione incertitudinis.ar.c.j.de poſtu.pla.li.vj.p no.ſ. in.ver.immediatũ.ne cum diſcrimine appellati liceat ſic vagari.l.ptor.ff. de iniuri.no.in.d.c.ſi is cui.Jo.and.in regula in alternatiuis.de re.iu. in.vj.in mercu. Pan.in.c.ij.de ap. ſed ſpe.vult cõtra.in.d.§.nũc tractem⁹.quẽ ſequũtur de ro.deciſio.ccxiij.⁊ o pl.ſpe. de facto.ſeruat.nec ob.ꝙ non dz in incerto vagari aduerſarius: quia p citationẽ certificabitur.de ap.p tuas.cũ ibi no.

Legatus de latere p viã appellationis et ſimpliciter querele põt adiri.

a ¶ Papã.olim ſecus.q: omiſſis medijs poterat ad eum appellari.c.ad romanã.c.quotiens.ij q.v.c.ſollicitudinẽ.de ap.c.antiqua.de priui.gl. ⁊ doc. in.c.dilecti. de ap.in.c. romana. eo.ti. in.vj.in cauſis eccliaſtici fori: vel etiã in ſclaribus quo ad eos qui ſunt de tẽporali ecclie iuriſditione nõ quo ad alios.c.ſi duob⁹.de ap.⁊ niſi vbi delegat⁹ pape ſubdelegaſſet cãm alteri nõ in totũ; q: cũ delegat⁹ pape repñſentet

b ¶ Medio.accipe appelletur qđ eſt infra.nam gradatiz eſt appellandũ: id eſt ad eũ qui in gradu primo eſt ſupior eo a quo appellatur puta ab archidiacono ad epm̄: ab epõ ad archiepm̄: ab archiepõ ad primatẽ: ab illo ad papã: ⁊ ſic in ſimilib⁹. C.de ap.pcipimus.l.j.§. ſi q̃s.l. imparatores.ff.eo.titu.ij.q.vj.ſi quis.⁊.c.placuit.c.dilecti.de ap.vbi de hoc.c.romana.eo.titu.in.vj. ⁊ ſi nõ admittatur talis exceptio põt appellari. de ro. deci. ccclxxxvij.⁊ ius ciuile tantũ abhorret appellationem gradatim non factam ꝙ impator non vult ꝙ etiam appelletur ad eum omiſſo medio.d.l.imparatores.ij.q.vj. anteriorum. ppterea dicit ſpe.ti.de ap.§.nũc tractem⁹. bñdictus ſit impator: qui licet mundi dñs ſit.ff. ad leg.rho.de iac.l.depcatio.⁊ omnes puincie ſub eo ſint.lxiij.di. adrianus. ⁊ omnes principes.vij.q.j.in apibus. depto rege frãcie.c. p venerabilẽ. qui filij ſunt legiti. non tamen patitur in pindicium inferiorũ ordinariorũ et in dãnum ⁊ laborẽ ineſtimabilẽ litigatorum ad ſe omiſſis medijs appellari: ſubeſt qđ ſi fiat remittit appellãtẽ ad iudicẽ cõpetentem: vt dictũ eſt.⁊ dicit Panor. in.c.antiqua.de priuil.ꝙ bene faceret papa ſi tales appellationes ad eũ interiectas omiſſis medijs non recipet hodie tamẽ conueniũt,in pdictis ius ciuile et canonicum per hunc tex.qui fallit in octo caſibus. Primo vbi cõſuetudo eſt in cõtrarium ꝙ poſſit omiſſo medio appellari.c.referẽte.de pben.c. ſignificantibus. de noui ope.nuntia. d.c.romana.de appel.in.vj.vbi glo.et doct.nam etiam de iudice ſeculari ad eccleſiaſticum valet appellatio ſi habeat cõſuetudo.vt no.in.c. ſi duobus. de appella.in.c. dilecti. eo.titu. patet

Appellãdũ ẽ gradatim.

Rex frãcie non ſubeſt imparatori.

in.d.c.romana.§. debet.no.in.c.licet.
de fo.cõpe.vbi Paň.vl' priuilegiũ.d.c.
romana.§.j.vbi gl.ꝛ doc.aut ꝑſcriptio:
licet ꝑſcriptio nõ ꝓcedat ꝙ nõ appelle
tur ad principẽ. Bal.in auẽ.q̃s actio-
nes.C.de ſa.ſan.ecc. idẽ ſi iudex a quo
nõ cognoſcit ſuꝑiorẽ de iure vel facto:
quia tũc ab eo põt ad papã appellari

Appellari põt ad papam omiſſo medio.

omiſſo medio.c.fi.c. nouit. de iudi.c.j.
de pro.glo.ꝛ doct.in.c.ex trãſmiſſa. de
fo.cõpe.Inno.ꝛ doct.in.d.c.licet.Inñ.
et Hoſt.in.c.inter dilectos. de fi.iſtru.
arg.in auẽ.vt dif.iu.§.ſi tñ cõtigerit.§.
in ciuitatibus.col.ix.qꝛ penes papam
eſt poteſtas tẽporaliũ habitu. vt no.
in.c.nouit.de iudi.ideo deficiẽte ſupe
riore illũ habitũ põt deducere in actũ
ſicut illũ exercet in cauſis arduis etiã
nõ deficiẽte ſuꝑiore.c.pro humani. de
homici.lib.vj. qḋ limita in grauib⁹ et
arduis articulis.per no.in.c.per vene
rabilẽ.§.rationibus qui filij ſunt legi.
Panoꝛ.in.d.c.ſi duobus.et qñ per viã
peccati adireẽ papa propter iniuſtitiã

Canones ligant oẽs ẽt principes in cõcernẽtib⁹ alam.

denegatã ab impatore vel rege.argu.
d.c.nouit. nam in ꝯcernẽtibus animã
omnes principes ſubijciũtur canoni-
bus.c.oẽs.de malo.ꝛ obe.Panoꝛ.in.c.
j.de cõſti. Secũdo qñ archiepũs litigat
corã ſuffraganeo cõtra ſubditũ ipſius
ſuffraganei: qꝛ tunc nõ appellabit ad
ipſum archiepm cũ eſſet iudex in cau-
ſa ſua:qḋ eſſe nõ debet.C. ne q̃s in ſua
cau.ius ſi di.in ru.ꝛ ni.ſed ad primatẽ:
et ſi deſit ad papã.et ſi ſubdit⁹ ſuffra-
ganei appellare voluerit nõ ad ipſum
metropolitanũ appellabit cũ ſit ſuſpe
ctus in cã ſua ꝓpria vt dictũ eſt. ergo
ad ꝓrimũ ſuperiorẽ poſt metropolita
num recurrẽdũ eſt in hoc caſu.ar.c. ne
pro defectu. de elec.c.null⁹. de iu. pa.
Jo.an.in.d.c.romana. Tertio vbi me-
diũ eſt quoquo mõ ſublatũ:puta qꝛ iu
dex immediat⁹ eſt heretic⁹: excõicat⁹:
vel ſuſpẽſus: quo caſu ad aliũ ſuꝑiorẽ
eſt recurrẽdũ.c. ſi is cui. de offi.deleg.
in.vj.cũ ibi no.vel poti⁹ ad papã.ar.c.
qꝛ diuerſitatẽ.de ꝯceſ.ꝑbẽ. cũ ibi no.ꝑ
Inñ.de elec.qꝛ diligẽtia.c.romana.de
ſup.neg.pre.in.vj.Quarto vbi ordina
rius recuſatus delegauit. quo caſu a
delegato nõ appellabiẽ ad delegãtẽ
ſed ad ſuꝑiorẽ immediatũ: qꝛ cũ ordi-
nari⁹ ſit recuſat⁹ nõ dꝫ facere mediũ.
ij.q.vj.placuit.glo.in.d.c.ſi is cui. Ita
intellige de fo.cõpe.ſi q̃s ꝯ clericũ.vbi
glo.ꝛ doc.idẽ vbi ordinari⁹ cãm cõmit
teret in fraudẽ: ne cã appellatiõis ad
ſuꝑiorẽ ꝑueniat.quo caſu nõ debet de
ſua fraude cõmodũ reportare.arg. de
reſcrip.ſedes apo.ſpe.in.d.§.ꝟ ſed ſm
ꝓmiſſa.Joan.mo.ꝛ domi.in.d.c.roma
na.alꝭ fraude ceſſante a delegato ſpe
ciali epĩ ad vnã cãm appellaẽ ad epm
delegãtẽ:cum nõ ſit idẽ tribunal coꝝ.
glo.in.d.c.romana. Jo.an.in cle.ij. de
reſcrip. Idẽ ſi cõmitteret ſine fraude
collationẽ alicui⁹ bñficij vel aliũ arti-
culũ ſuo vicario.dꝫ appellari ad ipſuꝫ
epm delegantẽ. de ro.deciſio.ccclxxiij.
ccclxxiiij.domi.in.c.ij. de ꝯſue.in.vj. lꝫ
a ſnia vicarij gñalis nõ appelletur ad
epꝫ cũ ſit idẽ tribunal.d.c.ij. Bar.in.l.
ꝑcipim⁹.C.de ap.niſi forte vbi eſſet vi
cari⁹ alicui⁹ nõ recognoſcẽtis ſuꝑiorẽ
q̃ caſu a ſnia vicarij gñalis illi⁹ ſuꝑio-
ris ad ipſuꝫ ſuꝑiorẽ appellaẽ.lꝫ a ſnia
ipſi⁹ ſuꝑioris nõ poſſit appellari.l.j.ff.
a q̃.ap.nõ lꝫ.l.eos ꝛ ibi doc.C.de ap. ſꝫ
hoc verũ de iure ciuili q̃ appellaẽ a vi-
cario ad ꝯſtituẽtẽ.l.a ꝓcõſulib⁹.d.l.ꝑci
pim⁹.C.de ap.glo.in.l.j.ff.eo.ti.ſec⁹ vi
dereẽ de iure canonico.ꝑ.d.c.ij.et.d.c.
romana.Quito ſi delegat⁹ etiã ad vni
uerſitatẽ cauſarũ ſubdelegauit vnam
cãm alteri in totũ tũc appellaẽ ad pri
mũ delegãtẽ.idẽ in delegato a ꝑncipe
ad vnã cãm tñ eãdẽ ꝓrius ſubdelegã
te.l.j.ff.q̃s ꝛ a quo ap. de offi.dele. ſuꝑ
q̃ſtionũ.§.porro.vbi doc.ſi aũt delega
tus in delegãdo aliq̃d ſibi retinuit. de
iuriſditione: tũc ad ipm nõ ad ꝑncipẽ
eſſet appellãdũ vt ibidẽ.c.ſi delegat⁹.
in fi.de offi.deleg.in.vj.fallit in duob⁹
caſib⁹ q̃ habenẽ in.d.c.ſi is cui.in.c.ſi
a ſubdelegato.e.ti.in.vj.cũ ibi no.q̃ tñ
ad delegatũ ad vniuerſitatẽ cauſaꝝ vi
deẽ veri⁹ ꝙ ad eũ poſſit appellari.qꝛ lꝫ
officialis aut vicari⁹ gñalis cõmittat
totalr̃ vices ſuas ĩ vna cã:remanet tñ
iudex in oĩb⁹ alijs cauſis: ꝛ vnũ ꝯſiſto
riũ hꝫ.cũ epõ.ideo ad ipꝫ ſicut ad epm

Neqꝫ[a] a grauamine in quacunqꝫ instantia ante diffinitiuam ſniam quomodolibet appellet[b] niſi forſi-

poterit appellari.no.doct.in.d.c.ij. de ꝯſue.de ro.deci.ccclij. Sexto qñ cõcur rũt iuriſditio delegata ⁊ ſubdelegata. tũc ad pmũ delegãtẽ ⁊ nõ ad delegatũ erit appellandũ: dato ꝙ aliqd ſibi reti nuerit de iuriſditio ne.d.c. ſup q̃ſtionũ. §.ſi vero duo.ca. ſi duo.de of.deleg. in vj. Idẽ ſi metropo litan⁹ pceſſit ſimul auctoritate ordinaria et ap̃lica ab ei⁹ ſnia eſt ad papã appellandũ.c.cum ex officij.vbi glo.⁊ doc.de p̃ſcrip.ſpe.d.§. ver.quid ſi appellet a metropolitano. Septimo ꝑpter abſurditatẽ vitandã. d.c.ij.de cõſue.vbi nõ valet cõſuetudo vt a vicario epi appellet ad ipm epm. q: eſt ꝯ ſubſtantialia appellationis q̃ interponẽda eſt de inferiori ad ſupio rem: ſed eps reſpectu ſui vicarij ſemp eſt idẽ:qꝺ intellige vt.ſ.valet tñ cõſue tudo ꝙ appelletur omiſſo medio vt di ctũ eſt. q: ꝙ nõ appellet omiſſo medio nõ eſt de ſubſtãtialib⁹ appellationis: ſed de circũſtantijs:vt no.in.d.c.ij. ad preſ.c.a collatione.de ap.in.vj.vbi nõ appellat a caplo et epo ad ipm epm:ſi eps interfuit in caplo vt p̃latus.ſec⁹ ſi interfuit vt canonicus tũc põt appel lari ab eodẽ ad eũdẽ aliter cõſideratũ. ſic intellige.l.j.§. ſolet.ff. qñ appel.ſit. vbi appellat ad p̃ſidẽ qui nõ interfuit in ordine tãq̃ iudex.c.multis.xvij.di. iſtos caſus ponũt in effectu Hoſtiẽ.in ſum.ti.de ap.§.⁊ a quo.ver.vt aũt.ſpe. eo.ti.§.nũc tractem⁹.glo. ⁊ doc.in.d.c. dilecti.Hen.in.c.vt debit⁹.eo.ti.Octa uo fallit hic tex.quando appellatũ eſt omiſſo medio ⁊ nõ fuit oppoſitũ p par tem aduerſam.gl.⁊ doc.in.d.c.dilecti. tunc.tex. de hoc tñ non habet alicubi tex. ideo multi dixerũt ꝯ.archi.in.d.c. ſi delegat⁹ p qb⁹ Imo. in.d.c. dilecti. alle.c.j.de fo.cõpe.in.vj.in p̃n.ſed loq̃ tur in cauſa principali. tñ cõiter doct. ſequũtur glo.dicti.c.dilecti.vt quẽad modũ tacit⁹ cõſenſus inducẽdo cõſue tudinẽ poſſit hoc operari vt dictũ eſt. ita ⁊ tacitus cõſenſus in nõ excipiẽdo facit. quia regulariter qꝺ põt facere

Conſuetudo ꝯ ſubſtãtialia appellationis nõ valet.

cõſuetudo põt opari pactũ tacitũ ſeu exp̃ſſum:lꝫ non p oia:iuxta no.p Bar. in.l.oẽs ppli.ff.de iuſti.⁊ iu.Pañ.in.c. ſacroſctã.de elec.⁊ fa.in ar.tex.d.c.di lecti. vbi papa fundat ſe ſup appella tione et ſic fuit ibi op⁹ excipe ⁊ appel lare pro primis: tñ fa.decretũ irritans quod eſt.j. in ver. ⁊ quicq̃d quare puto eoꝝ opi. verã cũ eſt appellatũ ad aliũ q̃ ad papam omiſſo medio ⁊ non fuit exceptum.vbi antẽ appellatũ eſſet ad papã: ſto opinioni cõi. cur tam varie vide no.ſ. eo.§.j.in ver. finiãtur facit ꝙ ꝓrogatio iuriſditiõis nõ hꝫ locũ in cã appellatiõis ſm Bal.ſing.in extra. de pa.cõſtã. vbi dicit nõ poſſe litigari in cã appellatiõis corã iudice incõpe tẽti etiã de ꝯſenſu partiũ.ar.l.ex cõſen ſu.ff.de app.l.j.C.de peda.iu.ſpe.ti. de ap.§.nũc tractem⁹.ver.q̃d ſi de facto.

Iuriſditionis ꝓrogatio locũ nõ hꝫ in cã appellatiõis.

a ¶Neqꝫ.hec dictio copulatiua eſt.l. neqꝫ natales.C.de pro.l.quidam.ff.de vulga.⁊ pupil.ſubſti.

b ¶Appellet. olim ſec⁹ ſm canones poterat indiſtincte appellari añ diffi nitiuã.c.cum ſit romana.c.ſup eo. de ap. ſed de iure ciuili nõ.l. ante ſnie.C. quo. ap. nõ reci.d.c. ſup eo.l.ſi cleric⁹. C.de epiſ.audi.vbi late Bal.l. aptiſſi mi.C.de iudi.l.ij.ff.de ap.reci.vbi late Bar.⁊ in.l.itra vtile.ff.de mino.vbi re ſtringit qꝺ ipſe no.in.d.l.añ ſnie.Bal. in.l. eos.§. ſup his.C. de ap. ſpe.ti. de ap.§.ij.v.ad hui⁹.⁊ ibi Io.an.in addi. ſi tñ cã vtebat in foro eccl'iaſtico inter clericũ ⁊ laicũ: poterat laicus ex iuſto grauamine,appellare ab interlocuto ria:q: in p̃paratorijs debẽt ſeruari ſta tuta fori vbi iudiciũ exercet.l.iij.ad fi. ff.de teſti.c.qꝺ clericis.vbi Pañ.de fo. cõpe.archi.ij.q.vj.nõ ita.Henri.in.c.ſi duob⁹ de ap.⁊ dicebat glo.in.l.j.ff.a q̃. ap.nõ li.ꝙ ius canonicum admittẽdo appellatiões añ diffinitiuã miti⁹ age bat cũ appellãtib⁹ q̃ ius ciuile. verũ hodie ꝯueniũt ius canonicũ ⁊ ciuile p hũc tex.vñ videt iane nũc q̃rere qꝺ oli q̃rebat an valeret ſtatutũ vl ꝯſuetudo

Appellatio añ diffinitiuã an ſit admittẽda.

ꝙ ab interlocutorijs nō licet appella-
re niſi ꝓut ius ciuile diſponit. de quo
per docto.in.c. venientes. de iureiur.
Jo.and.in.c.fi.de appel.in.vj.in addi.
ſpe.eo. titu.§. nūc tractemus. in prin.
Barto. in.l. fi.ff. de
aqua plu.ar. Bar.
et Bal.in.l.j.§.qui-
bus.C.de no.C. cō.
Sed an valeat ſta-

Sta-
tutū
prohi-
bens
appel
latio-
nē an
valeat

tutum ꝙ nō liceat appellare.no.gl.et
Bal.in.l.preſcriptione.C.ſi cō.ius vel
vti.Bar.in.d.l.fi.ff.de aqua plu. arcē.
doc.in.l.ſi appellationē.C.de ap.in.c.
qz plerio.de offi.ord.in.vj.Pan.in ru.
de ap. vbi dicit ꝙ prima fronte poſſet
dici ꝙ lz ꝑnceps poſſit appellationis
formalitatē tollere q̄ eſt de iure poſiti
uo.l.j.C.de ſen.pre. nam olim redde-
batur ius manu regia.nec erāt inuen
te actiones ⁊ ſolēnitates iudiciorū et
appellationum.l.ij.§.deinde ex his.ff.
de ori.iu.non tñ videt̄ ꝙ poſſit tollere
ipſius appellationis ſubſtātiā q̄ vide
tur de iure naturali. eſt eñ q̄dā defen
ſio ſeu ꝑſidiū innocētie.c. cum ſpecia-
li.e.ſuggeſtū.de appel.Fuit eñ princi
paliter inuēta ad iniquitatē ſeu impe
ritiā iudicis corrigēdā.l.j.ff.de ap.vel
ad ſupplendū qđ incaute in priori iu-
dicio fuerat omiſſum.l.per hanc.C.de
tēpo.ap.c.cum ioannes.de fi.inſtru.⁊
princeps non pōt tollere q̄ ſunt iuris
naturalis ⁊ gētium.in cle. paſtoralis.
de re iudi.Inn.in.c. que in eccleſiarū.
de cōſti.dicit tñ Panor.vbi.s. ꝙ a ſnia
principis nō pōt appellari. nec tenet̄
princeps admittere ſupplicationez ſi
non vult. nam lz princeps de directo
nō poſſit tollere defenſionē tamē pro
principe ꝑſumitur cum ꝓceſſit cauſa
cognita.ideo non eſt dicendū ꝙ tollat
defenſionē.ix.q.iij.cuncta ꝑ mundū.l.
j.ff.a qui.ap.non li.ſa.no.per Cy.in.l.
reſcripta.C. de pre.impa.of. Bar.in.l.
fi.C.ſi cō.ius. Idē putat ſi cōmiſit ali-
cui cauſaz appellatione remota. nam
pōt ſi vult appellationē non admitte
re ſicut diſponit in ꝑfecto ꝑtorio et in
ſenatu.d.l.j.ff.a qui. non.l.j.C. de ſen.
ꝑfec.ꝑto. et hoc quia princeps ꝑſumit

Appel
latio
quare
fuit in
uēta.

tam tale grauamē[a] extiterit: qđ in diffinitiua reparari nequiret[b]: q̄ caſu

illū non minus recte ꝗ̄ cum iudicatu
rum vt ibi. hoc ꝓcedit ꝑſertim attēto
ꝙ exceptio rei iudicate fuit iducta ad
iuris rigorē ſeruādū: vt no.in.l.q̄ exce
ptionē.ff.de ꝯdi.inde.in.c. paſtoralis.
§.qz ho.de offi. de-
lega.et vt ſit litium
finis.vñ ſicut prin-
ceps ſtatuit poſt
ſnias duas ꝙ ter-
tio appellare nō licet.c.ſua. de ap.ita
aliq̄b⁹ cauſis inſpectis pōt hoc ſtatue
re a.ꝑncipio poſt primā ſniaz in certis
cauſis.bñ facit iſte text⁹ et.j.cō.fri.ap.
c.j.vbi ſcđo appellare ꝓhibetur ab in-
terlocutoria vim diffinitiue nō hñte.
a ¶Grauamē.iudiciale: vel extraiu-
diciale.c.bone.de app.vbi doct.illatū
vel cōminatum.appellari eñ poteſt a
cōminatione iudicis.c.cū ceſſante. de
appel.cle.ſicut.eo.ti.cum ibi no.quan
do cōminatio infert iuſtū metū facti:
quia poſt factum.ſ.torturā et oſſa fra-
cta ſero appellatur.l.ſi quis ꝓuocatio
ne.⁊ ibi Bar.C.de ap.Inno.in.c.inter
cetera.eo.titu. Panor.in.c.paſtoralis.
eo.titu.Jo.and.in.c.dilecti.de maio.⁊
obe.doct.in.c.ſignificauerūt. de teſti-
bus.in.c.cordi.de appel.in.vj.
b ¶Nequiret.not.regulā. ꝙ pōt ap-
pellari ante diffinitiuā qñ grauamen
eſt ꝑ eam irreparabile. Idē ſi difficul-
ter eſſet reparabile.no. Bart.in.l.j.ff.
de ap.in ſol.cuiuſdā ꝯtrarij. de primo
exēplū. puta ſi iudex decreuit aliquē
torquēdum. hoc eñ grauamē torture
nō pōt tolli in diffinitiua.l.ij.⁊ ibi glo.
⁊ plene Bar.ff.de ap.reci. que eſt.ij.q.
vj.§.ante ſniam.C.de aboli.l.ij.not.in
clem.j.de here. Pau.de caſt.conſi.xxv.
Et hmōi appellatio a tortura futura
ligat ſtatim manus iudicis ante inhi
bitionē factā ꝑ ſuꝑiorē cuz tortura ſit
irreparabilis. Bal.in.l.gñaliter.§. ſed
iuramēto.C. de iureiur. ſecus in alijs
q̄ poſſent reparari ꝑ appellationē a diffi
nitiua.c.non ſolū.de appel.in.vj. Bal.
in addi.ſpe.ti.de ap.ver.ꝑ appellatio-
nem vñ cum hodie nō appellet̄ a gra
uamine ante ſentētiā niſi ſit irrepara
bile ꝑ diffinitiuā: ſtatim ꝑ appellatio-

Appel
latio
qñq̄
añ diſ
finiti-
uā ad
mitti-
tur.

hem abſq͡ inhibitione ligant manus iudicis a quo. vel ſi fideiuſſores non idonei approbant licite appellat.l.arbitrio.ff.q̄ ſatiſ.cog.aut ſi iudex ꝓnunciat ꝓcedendū ante declaratione͂.c.ij.de lib.obl.c.ſignificātibus.de ap.aut ſi iudex ꝓnunciat tutore͂ illū qui non eſt:vel ꝓcuratore͂ illū qui nō eſt:vel p̄ncipalem perſonā eſſe legitimā que nō eſt:vel econuerſo.poteſt appellari.bal.⁊ Bar.in.l.a ꝓcedente.C.de dila.ſiue ſit interlocutoria que includit ꝓceſſuꝫ qui dꝫ excludi:ſiue ſit interlocutoria que excludit proceſſum cū poſtea nō ſperetur alia poteſt appellari cū non poſſint talia grauamina poſtea reparari.Spec.ti.de ap.§.ij.v̄.ad huius.⁊ ibi Jo.an.in addi.c.ex parte.iij.de ap.vbi doc.ff.de mino.l.ait pretor.§.ꝑmittitur.C.de ꝓcur.l.ita demū.c.ſi.de ap.in.vi.nota Frede.conſi.lxiij.ideo dicit Bal.in.l.ſi clericꝰ.C.de epi.au.ꝙ ſi iudex abſoluit ab obſeruatione iudicij:q꞉ iſta interimit ꝓceſſum cauſe poteſt appellari:licet ſit interlocutoria.not.in.l.harū.ff.ſi ſer.ven.idem a ſententia ꝙ de cetero non audiatur is qui infra terminū nō egit.l.titia.⁊ ibi bar.ff.de accu.Bal.in addi.ſpe.de dila.v̄ſ.ſententia.vel a ſententia lata ſuꝑ deſertione appellationis que eſt interlocutoria.Bal.in aut.ſi q̄s litigantiū.C.de epi.au.glo.⁊ doc.in.c.cū dilecti.de ele.⁊ in ſimilibus caſibus.vbi interlocutoria iponeret perpetuū ſilentiū.bal.in marga.in v̄.appellatio.ꝑ dictā.l.titia.⁊ dicit Pan̄.in.c.ſuꝑ eo.de ap.ꝙ poteſt appellari ante diffinitiuā qn̄ poſt grauamen nō expectatur diffinitiua.ideo ſi quis ꝓnunciauerit ſe non iudicem ab hac interlocutoria poteſt appellari:q꞉ cum nō expectetur alia ſententia:ſi non poſſet ab hac interlocutoria appellari:grauame͂ eſſet irreparabile.ad hoc.c.ſignificantibus.de of.del.gl.in aut.habita.C.ne fil.ꝓ patre ⁊ huic tex.conſonat regl'a cancellarie ap̄lice.qua cauetur ꝙ appellatio non admittitur ante diffinitiuam niſi ab interlocutoria que vim habeat diffinitiue vel a grauamine minime concernente negotiū p̄ncipale qḋ nō poſſit ꝑ appellatione͂ a diffinitiua reparari:⁊ curia ꝑlame͂ti tales appellatio͂es a grauamine reꝑabili in diffinitiua nō recipit ſi appellet in patria iuris ſcripti:ſed in hmo͂i caſibus conſueuit omiſſo appellationis articulo concedere litteras illis iudicibus a q̄bus dicit aliq̄s ſe grauatū ꝑ quas ipis mandatur vt ꝙ grauamen reuocent/vt ꝙ ꝑtibus iuſtitiaꝫ faciat:ſed ſi ſit a grauamine irreꝑabili appellatū admittit appellatio in patria co͂ſuetudinaria in foro ſeculari ab omni grauamine illato ꝑ modū ſnie interlocutiorie vt diffinitiue de facto appellat ⁊ recipit in dicta curia appellatio:⁊ ad p̄dicta vide glo.in.l.intra vtile.de mino.q̄ dat regulā ꝙ ab interlocutoria non appellat niſi ſit talis q̄ ſtatim executio͂i mādet:vel cām fere totā determinet vt ibi. Collige ergo ex p̄dictis quatuor regulas i q̄bus admittit appellatio ab interlocutoria:p̄mo qn̄ talis eſt que facit p̄iudiciū in illa cā ⁊ in alijs.ſcḋo qn̄ eſt talis:q̄ mādaret executio͂i ſtatim.ſpecu.vbi.ſ.tertio qn̄ talis eſt ꝙ poſt eā nulla ſperatur diffinitiua:quarto quando grauame͂ eſt irreparabile ꝑ appellatione͂ a diffinitiua:ſed aliā regulam ad ide͂ tendente͂ dat Bal.in.d.l.ſi clericus.ꝙ qn̄ grauatus ꝑ interlocutoriā obtinendo ꝑ diffinitiuā nihilominus remaneret leſus ꝙ a tali interlocutoria ſemꝑ poſſit appellari non em̄ ꝯſiderat appellatione͂ a diffinitiua:ſꝫ an p̄ncipalis victoria excludat grauamen:necne.ſiq̄dem excludit nō appelletur cā litiū abbreuiandaꝝ.ſi aūt nō excludit tunc bn̄ pōt appellari.vt ptꝫ ꝑ exe͂pla ſupradicta:⁊ bn̄ ꝓbant he regule in hoc text.ideo ſi nimis breuis terminꝰ aſſignet ad co͂parendū in iudicio:⁊ citatꝰ timet ꝓbabiliter de grauamine ſi nō co͂pareat.puta q꞉ iudex ꝓcederet:de facto pōt appellare.c.p̄terea.de dila.vbi doc.ſi autem hoc nō timeat ꝓbabilr non pōt appellare ꝑ regulā ſ̄p̄dictā:q꞉ terminꝰ nimis breuis nō artat citatū ad co͂parendū.inſti.de verb.ob.§.loca.ff.eo.titu.l.interdum.

Sn̄ia abſoluens ab obſeruatio͂e iudicij eſt interlocutoria.

appellatio a grauamine reꝑabili i diffinitiua n̄ eſt recipienda.

appro ab interlocutoria qn̄ ꝙ admittit

Vel ſi artat:artat ad terminũ iuſtũ:nõ
ad terminũ.ſtatutũ.l.inſulã.ff. loca. ſi
aũt terminus eſt ꝓbatorius ille q̃ ni=
mis artat põt appellare.ad hoc.l.a ꝓ=
cedẽte.C.de dila.q꞉ cũ in ꝓbatiõb⁹ ſtet
tota vis cauſe tale grauamẽ eſt aptũ
ad iferẽdũ ſibi magnũ ꝑiudiciũ.d.l.in
travtile.nã ſi nõ ꝓbaret ⁊ publicaret
ei⁹ ꝓceſſus in cã ap.nõ poſſet poſtea ꝓ
bare.c.fraternitatiſ.de teſt.cle. teſtib⁹.
co.ti.⁊ dicit bar.in.d.l.ij.ff. de ap.reci.
ꝙ bãnit⁹ põt appellare ab iterlocuto=
ria bãni:q꞉ bannũ ſeu annotatio bo=
noꝝ ſtat ꝑ ſe ⁊ a ꝑncipali ſnĩa ⁊ appel
lans in ꝑncipali poſt annotationẽ bo
noꝝ nõ recupat bona.l.j.ff.de req̃.re.
bar.in.l.ij. C.ſi pen.ap. mors iter. niſi
bãnit⁹ ſit verus ↄtumax.Bal.in addi.
Spec.ti.de ap.℣.tuti⁹ appellauit.late
Ang.in trac.male.in ℣.q̃ iudex vidẽs:
⁊.ſi iudex formauit iq̃ſitionẽ ↄ aliquẽ
in caſu in q̃ non pt poterit appellari a
formatiõe inq̃ſitiõis ne ꝓcedat ſi ap=
pellãs allegat cãm ĩpedientẽ ꝓceſſuȝ
⁊ nõ audit ſub illa cã:q꞉ grauat litib⁹
⁊ expẽſis:⁊ forte poſtea incarcerabit:
qđ grauamẽ nõ põt repari.Spe.ti.de
inq̃ſi.§.iiij.℣.q̃d ſi plur⁹.ſec⁹ ſi ꝑtende=
ret cãm innocẽtie dũtaxat: tũc nõ põt
appellare ſed dȝ ſe purgare.ff.de pub.
iud.l.is q̃ re⁹.Bal.in.d.l.ſi cleric⁹. idẽ
a citatõe reali ꝑ capturã.ſ.ꝑſone : põt
appellari:q꞉ iſtud grauamen coheret
ꝑſone:⁊ nõ põt repari in diffinitiua ſi
cut dictũ eſt de tortura. nã mala man
ſio carcer eſt:⁊ quedã ſpẽs tormẽti.l.ſi
hoiem.ff.de poſtu.no.in cle.j.de here.
⁊ appellatio a carceratõe qualibȝ die
fieri põt:q꞉ carceratus quotidie gra=
uat.ideo tanq̃ a nouo grauamine pt
oĩ die appellare.ſpe.ti.de ap.§.reſtat.
℣.⁊ no.vbi Bal.in addi.Bar.in.l.ij.ff.
ſi q̃s in ius vo.nõ ier.niſi iudex ꝓnun=
ciauerit iuſte captũ:q꞉ tunc a die ſnĩe
dȝ appellar ĩfra.x.dies.nec pt ap. poſt
tanq̃ a pñti grauamĩe. Bal.vbi.s.l.c.
de teſtib⁹.de teſti.do.Anto. in.c.cãm.
de elec.non dȝ tñ iudex vel executor a
quo appellar ſtatim dimittere appel=
lantẽ donec ſibi mandet ꝑ iudicem ad
quẽ.ar.l.eos.§.pe.C. de ap. facit.l. ait

Bãnitus ab iterlocutoria bãni appellare pt.

☞.

appellari pt a captura perſone.

☞

pretor.§.ſi debitorẽ.ff. ꝺ his q̃ in frau=
cre.no.Bal.in.d.l.ſi cleric⁹.Bart.in.l.
ab executore.C. quo.ap. nõ reci. ꝑ illã
l.Pañ.in.c.qđ ad ↄſultationẽ.de re iu
di.etiã ꝑ ordinatiões regias executor
vel ſeruiẽs nõ dȝ differre capturã vel
detẽtionẽ accuſati ꝓpter appellatio=
nẽ ⁊ vbi appellatio eſt iteriecta ad cu=
riã ꝑlamẽti captus dȝ directe duci ad
carceres ipſi⁹ parlamẽti. idẽ dicit bal.
in.d.eos.ꝙ appellans a ſnĩa capitali
dȝ ſub fida cuſtodia remitti ad iudicẽ
appellatiõis ꝑ iudicẽ a quo ꝑ legiſ.in
l.minime.C.de ap.Car.flor.in cle.j.de
cã poſ.⁊ ꝓprie.facit qđ no.Inn.in.c.vt
fame.de ſen.ex.Ang.in trac. de cri.in
℣.ꝑſente.in materia ap.vtrũ aũt a ci=
tatione ℣bali poſſit appellari:no.bal.
in.d.l.ſi clericus.Barto.in.d.l.ij.ff. de
ap.reci.Inno.in.c.ꝑterea. de dila. vbi
doc.dȝ eñ cõparere ⁊ allegare corã iu
dice exceptiões.ff.de iudi. ſi q̃s in alie
na.niſi citatio ℣balis cõtineret nimis
breuẽ terminũ ad cõparẽdũ: vt.s.no.
ſpe.ti.de cita.§.ij. in fi. aut aſſignatio
fieret ad locũ non tutũ:vt nec ꝑ ſe nec
ꝑ aliũ poſſit ire ad exceptionẽ ꝓponẽ=
dã.c.ex parte.⁊ ibi doct.de ap.Inn.in
c.fi.de no.oꝑ.nũ.aut nõ inſignẽ.iuxta
c.ſtatutũ.§.j de reſcri.in.vj.ſpec. ti.de
cita.§.j.℣ſi.ſed quid ſi citatus. doc.in
d.c.ex parte. Sed an a ꝑmo decreto ꝺ
iure poſſit appellari:Bar.in. d.l.ij. et
in.l.ſi finita.§.ſi forte.ff.de dam.infec.
dicit ꝙ nõ:cũ non appellet a poſſeſſo=
rio.C.ſi de mo.poſ.fu.ap.l.j.multomi=
nus appellat a grauamine nude de=
tentionis:niſi vbi miſſo acq̃reret ius
fructuũ.l.fulcini⁹.in fi.ff.ex qui. cauſ.
in poſ.ea.Bal.ↄ in vtroq꞉ dicto.in.d.l.
ſi clericus.nã a grauamine illato per
ꝑmũ decretũ dicit poſſe appellari iu=
xta no.in.l.cũ ꝓponas.C. de bo. auct.
iudi.poſ.⁊ hoc cõtingit:quia pͥmum
decretũ hȝ materiã excluſiuã a ꝓceſ=
ſu cauſe.niſi ſatiſdet ⁊ refundent ex=
pẽſe.in aut.ei q̃ iurat.C.de bo.au.iud.
poſ.c.qm̃ frequẽter.§.ꝙ ſi ſup.vt li.nõ
cõteſta.ſed ille q̃ excluditur a proceſſu
cauſe põt appellare.d.l.titia.Uidet di
ctum Bart.verius:q꞉ aut paſſus pri=

Accuſati captura nõ eſt ꝑꝑ appellationeȝ differẽda.

Decretum primū paſſus an poſſit appellare.

mum decretū eſt verus cōtumax ⁊ nō
appellat. nam ⁊ hoc caſu non appella
ret a ſcdo decreto in caſu in quo reqri
tur latitatio ꝓpter verā contumaciā.
C. de iudi. ꝓperandū. C. qn̄ ꝓuo. nō eſt
ne. l. j. no. in cle. j. de cā poſ. ⁊ ꝓꝓie. aut
nō eſt verus cōtumax: nec latitat: etiā
nō appellat. qꝛ licet primū decretū ha
beat materiā excluſiuā a proceſſu niſi
ſatiſdet pōt reus purgare cōtumaciā
et recupare bona. qđ ſi non fecerit ſibi
imputet. ad hoc. l. ij. §. ſi qs tamen. ff. ſi
qs cau. d. c. qđ ad conſultationē. ad fi.
item vbi nō latitat ⁊ reqritur latitatio
nō patietur ſm decretum. et ſi paſſus
eſt: nō nocet. d. l. fulcinius. §. ſi qs. ar. l.
et ſi ꝑſes. C. de ꝑdi. mi. no. Panor. in. c.
cū ad ſedē. de reſti. ſpo. dicens. ꝙ a pri
mo decreto non appellaꝛ niſi ius par
tis abſorbeaꝛ nō reparabile ꝑ ſniam.
a ſcdo aūt decreto interpoſito contra
nō latitātē bn̄ pōt appellari. qꝛ trahit
ſecū plenū ꝑiudiciū et loco diffinitiue
ſuccedit. ar. d. l. intra vtile. no. Jnn̄. in
c. dilecto. de ꝟb. ſig. Panor. in. d. c. cum
ad ſedē. licet ſm decretū ſit interlocu-
toria. qꝛ ad hoc non agitur principali-
ter. ad hoc no. ꝑ Jnno. in. c. j. de eo qui
mit. in poſ. et ibi Panor. ꝑ legiſ. in. l. ſi
minor. ff. de bo. auc. iu. poſ. Ex ꝑdictis
non puto poſſe de iure appellari a re-
credētia rei cōtentioſe in caſu ſaiſine
et nouitatis que eſt interlocutoria: cū
nōdū ſit lis finita. qꝛ grauamē per eā
illatū pōt emēdari in diffinitiua poſt-
ea ferēda ſuꝑ poſſeſſorio nam ⁊ a poſ-
ſeſſorio de iure ciuili nō appellabatur
vbi grauamē illatū poterat reparari
in petitorio: vt. d. l. j. C. ſi de mo. poſ.
vbi doct. ſecꝰ olim de iure canonico. c.
ſignificauerūt. de teſt. vbi doc. de reſti.
ſpo. ex conqſtione. archi. ij. q. vj. §. ſunt
etiā quorū. ꝟ. de poſſeſſione. ſpe. ti. de
ap. §. ij. ver. vj. glo. ⁊ doc. in. d. c. cum ad
ſedē. Frede. cōſi. lxxvij. Pau. in cle. j. de
ſeq. ſed hodie idē de iure canonico per
hūc tex. niſi vbi grauamē illatū i poſ-
ſeſſorio nō pōt reparari in petitorio. no.
Bar. in. d. l. ij. puta auferꝛ poſſeſſio et
q̄ habebat retētionē. ff. de cōdi. inde. l.
ſi in area. C. de vſu. l. ꝑ retētionē. ꝑdit

Appellari an poſſit a recredētia.

ergo quoddā ius quod recuperari nō
pōt. ⁊ ideo pōt appellari. idē ſi feratur
ſnia ſuper miſſione ex ſcdo decreto. vt
dictum eſt. Bar. ⁊ Bal. in. d. l. j. C. ſi de
mo. poſ. Bal. in. l. cōſentaneū. C. quō et
qn̄ iudex. vel niſi fuerit intētatū peti-
toriū ⁊ poſſeſſoriū mixtim. c. cū ſuꝑ. de
cau. poſ. ⁊ ꝓꝑie. Bal. in. d. l. j. idē ſi qs
eſt condēnatus ad reſtitutionē poſſeſ
ſionis fructuū et intereſſe. Bal. ibidē.
Barto. in. l. creditor. §. iuſſus. ff. de ap.
idē ſi agēs petitorio ſuccubuit ⁊ poſt-
ea agit poſſeſſorio et ſuccūbit poterit
appellare a ſnia lata in poſſeſſorio ſm
Bar. in. d. l. j. Bald. in. d. l. ſi clericus. ⁊
in ſimilibus caſibus in qbus ius partis
abſorberetur ꝑ ſniam poſſeſſoriā irre-
parabile in petitorio ꝑ hunc tex. ideo
a poſſeſſorio lato in caſu ſaiſine et no-
uitatis omni iure valet appellatio. qꝛ
obtinēs in illo lucraꝛ fructꝰ nec reſti-
tuit etiā ſi ſuccūbat in petitorio. et ita
grauamē illatū quo ad ius fructuum
nō pōt reparari in petitorio: nec ſuccū
bens in recredētia excludiꝛ a proceſſu
cauſe: ſed qncūqꝫ veniēs in poſſeſſorio
admittiꝛ. vn̄ non eqparaꝛ primo decre
to iterpoſito in reali: qꝛ miſſus in poſ-
ſeſſionē ex primo decreto in reali poſt
annū efficiꝛ verus poſſeſſor. l. ſi qs em-
ptionis. C. de ꝑſcrip. xxx. an. c. paſtora-
lis. ad finē. de offi. or. nō ſic in recredē-
tiario: qꝛ ſi ſuccubuerit in poſſeſſorio
reſtituit fructꝰ. Jtē in bn̄ficialibus nō
interponiꝛ primū decretū: ne vitioſus
pateat ad bn̄ficia ingreſſus. c. j. de eo
qui mit. in poſ. in. vj. Vn̄ tn̄ interuenit
recredētia in poſſeſſorio retinēde: cui
eqpollet caſus ſaiſine ⁊ nouitatis. que
debet dari potiora iura afferēti. inſtar
bonoꝝ poſſeſſiōis ex edicto diui adria
ni. l. ij. et fi. ⁊ ibi Joā. fa. C. de edic. diui
adri. tol. ad hoc. c. licet. ad fi. ibi cū ꝓba
tiones ⁊c. de pro. ⁊ recredētiariꝰ dūta
xat habet cuſtodiā rei cōtentioſe pen-
dente ꝓceſſu ſuꝑ poſſeſſorio: nec inte-
rim facit fructꝰ ſuos incōmutabiliter
qn̄ ſubiaceant reſtitutioni ſi ſuccūbat
in poſſeſſorio. idō ſi recredētiariꝰ cōfert
vel ꝑſentat pēdebit eiꝰ ꝓuiſio ex futu
ro euentu ꝓceſſus poſſeſſoriꝫ iuxta ea

Petitorium pdēs ſi ſuccūbat in poſſeſſorio pōt appellare.

Recredētia cui dari debꝫ.

q̃.le.ꝛ no.ꝑ glo.ꝛ doct.in.c.ij.de in inte.
reſti.i.c.ex literis,de iu.patro .Sȝ alij
volũt ꝙ põt irreuocabiliter pſentare
vł ꝯferre ſicut dicũt de ſeq̃ſtro iudicia
li.ad hoc no.ß.de co a.§.itẽ.voluit.in
ver.vicario.

nõ alias q̃ȝ ad immediatũ ſuperio
rẽ liceat appellare.¶Si vero quiſ
piã a ſedi apoſtolice imediate ſub
iecto[a] ad ipam ſedẽ duxerit appel
landum cauſa[b] per reſcriptuȝ vſq̧
ad finẽ litis incluſiue cõmittatur[c]
in partibus:niſi forte propter defe

a ¶Subiecto.aut
ꝓpter defectũ me=
dij vel rõne exẽpti=
onis. exemptis em̃
nullus eſt ſuperior
Papa ſol⁹ eſt ſupior exemptorũ.
niſi papa.c. aucto=
ritate.de ꝑui.in.vj.
et in hoc etiaȝ caſu
appellari põt ad le
gatũ de latere q̃ hȝ iuriſdictionẽ ſuper
exemptos.de elec.ſi abbatẽ.in. vj.c.j.
de verb.ſig.eo.li.no.in c.j.de offi.leg.
fa.qđ no.Jo.an.in.d.c.auctoritate.in
ꝶ.ſedis apoſtolice.in.c. cupientes.de
elec.eo.lib.in ꝑn.in glo.lȝ nõ poſſet co
gnoſcere de ap.interpoſita ad papã ſi
ne ſpeciali mãdato.arg.c.qđ trãſlatio
nẽ.c.ſeq.de of.leg.ꝛ ibi Hen. de ap.cõ
ſtitutus.Bal.in.c.dilecti.eo.ti.niſi ex
traiudicialiẽ examinãdo teſtes ꝛ alia
faciẽdo ad expeditionẽ cauſe faciliorẽ
vt cauſaȝ inſtructã remittat ad papã.
vt no.doc.in.d.c. ꝯſtitut⁹. ſpe.ti. đ re=
miſ.§.iij.,ꝛ niſi forte in caſu quo par=
tes appellationi renunciarẽt quo ca=
ſu legat⁹.cognoſcere poſſet arg.d.c.cõ
ſtitut⁹.ꝛ eoꝝ que no.Cardi.ꝛ Jo. an.
in.d.c.cupiẽtes.Hen.in.d.c. cõſtitut⁹
ꝛ põt intelligi iſte text⁹ de imediato
ſubiecto rõne legationis vel delega=
tionis.ſi em̃ appellat a legato appel=
landũ,eſt ad eũ q̃ eũ legauit.q̃ eſt ei⁹
ſuperior immediat⁹.c.iȝ. de of.leg.ij.
Legat⁹ pape ſu=ꝑiorem nõ hȝ niſi papam.
q.vj.lõ.legato em̃ pape nullus eſt ſu=
perior ꝑter papã.de of.leg.ꝑ totũ.ꝛ a
delegato pape ad ipm papã eſt appel
landũ.ff.qs et a quo ap.l.j.de off.leg.
ſtuduiſti.nã hoc eſt regulare: vt a de
legato appellet ad delegãtẽ.C.de ap.
l.ꝑcipimus.in auẽ.de ſanctiſ.epiſ.§.ſi
quis contra aliquẽ.coll.ix.ꝛ ab arbi=
tris iuris appellat ad papã.c.ab arbi
tris.de of.deleg.in.vj.q2 iſti fungun=
tur vice ꝛ poteſtate legatoꝝ a papa a
quib⁹ erat ad ſedẽ aplicã appellãdũ.

b ¶Cauſa.appellatiõis ſiue a diffini
tiua:ſiue ab iterlocutoria irreꝑabili ł
diffinitiua cũ tex.ghaliẽ loquaẽ.vt ꝑ=
tes eẽ ꝓuinciã nõ trahãtur.ad hoc ꝙ
no.Pan.de caſt.cõ.xxiij.ꝙ appellatio
ab iterlocutoria dȝ
cõmitti ſicut appel
latio a diffinitiua
ſtãte ſtatuto ꝙ ap=
pellatio cõmittaẽ.
c ¶Committatur.
iuxta formã.c.ſta=
tutũ. de reſcrip. in
vj.ꝛ no.ꝙ cauſa ap
pellatiõis ad papã
Appellatio ad papã in partibꝰ delegãda.
nõ debet agitari in curia:ſed dȝ dele
gari in partibus ꝯtra.c.qua frõte ibi
doc.de ap.Sed an debeat remitti de
conſenſu vtriuſq̧ partis vel ad peti=
tionẽ appellãtis vel eo inuito.glo.ꝛ
docto.in.c.cordi.de app.in.vj.doc. in
c.nicolao.c.ti.de ro. deci. xl. hodie th
cauſa appellatiõis nõ poteſt tractari
in curia:niſi de cõſenſu partiũ:niſi in
caſu hic excepto.Jtẽ no.ꝙ cã appella
tionis ꝑt delegari ꝛ a ꝑncipe.c.ex lite
ris. de in integ.reſtitu.qui põt oĩa cõ
mittere etiã cauſas criminales.ff.de
teſti.l.iij.§.itẽ diuus.xxij.q.iiij.illud.
et ab iferiore ordinario.c. paſtoralis.
de offi.ord.c.vt litigantes.eo.titu. in
vj.c.romana.§.cũ auteȝ.de ap.eo.lib.
aliud ẽm.ll.per quas iudex appella=
tionis nihil poteſt delegare.ſed perſe
ipſum debet cognoſcere. aut.ad hec.
C.de iudi.vbi doc.Bart.i.l.j.ff.qñ ap.
ſit.Bald.in.l.j.C.de peda.iu.gloſ. in.
c.ſup queſtionum.§. intentionis .de
of.deleg.et ibi doc.ſpec.titu.de ap.§.
nunc tractemus.ver.ſed ſecundũ pre
miſſa.et cauſa appellationis eſt mix
ti imperij.vt no.Barto.vbi.ß. Bald.
in ru.de ap.C.in extra.de pa. conſtã.
ea autem que ſunt imperij non poſ=
ſunt delegari.ẽm.l.ff.de of.ei⁹ cui mã.
eſt iuri.l.j.ſed ẽm canones omnia poſ
ſunt committi:etiam ea que ſunt im
perij.c.venerabili.de offic.delega.cle=
men.j.de here.no.in.c. quod ſedem.
de offi.ordi.vbi doct.Henri.in.c.fina.
de of.deleg.

ctum iuſtitie: aut iuſtū metū[a] etiā in partibus ꝯuicinis[b] de quibus[c] in commiſſione[d] exprimendis[e] legitimis[f] ꝓuis[g] documento alias ꝙ per iuramentum[h] ſummarie[i]

a ¶ Metū. q2 forte partialis eſt expulſus a ꝑtibus vel relegatus: aut ꝓpter alias graues inimicitias. c. cū. r. ď offi. deleg. c. ſtatutū. §. cū vero. de reſcri. in vj. nec facio vim an appellās ꝑpa ſua incidat in metum: vel nō. ar. ff. qď me. cā. l. nec timorē. cū l. ſeq. c. veniens. de ſponſa. coram: que not. in. c. abbas. qď me. cau. l. c. ad eius v. diſt. ꝑ Inno. in. c. cum. i. ꝛ. ii. de iudi. nā potius cōſidero iuſtitiā ꝛ eq̄tatē iudicioꝝ ꝙ factum ipſius delinquentis. arg. c. cū inter. de except. c. interpoſita. in ſi. de ap. c. j. de do. ꝛ ꝯtu. no. in. l. penul. ff. ſolu. ma. ad hoc quod no. Archid. in. d. §. cū vero. Hoſtien. in. c. ſi iuſtus. de ap.

b ¶ Cōuicinis. in quib' metu ceſſat. etiā cā appellationis cōmittenda. ar. a contrario hui' tex. ad hoc. ē. de auc. ⁊ cōci. c. frequens. li. tūc enim. c. vbi ꝑiculum. §. porro. ď elec. l. vj. cle. ꝙuis. de ſo. compe. ⁊ ſeq̄bat in ꝑmo origina li. aut aliā rōnabilē ⁊ legitimā cām q̄ clauſula ſublata eſt inſtātib' nuntijs vniuerſitatis pariſiē. eo ꝙ minima cā que romana curia explicaret et exponeretur apud multos rationabilis et legitima iudicaretur ⁊ per hoc non eſſet prouiſum abuſibus.

c ¶ De quibus. ſ. defectu iuſtitie aut iuſto metu ꝓpter quē nō poſſit tute cā agitari in ꝑtib': aut locis conuicinis.

d ¶ Cōmiſſione. ad citandum appellatum in curia romana.

e ¶ Exprimendis. concor. c. ſtatutū. §. cum vero. de reſcri. in. vj.

f ¶ Legitimo. ꝑ teſtes vel iſtrumēta.

g ¶ Pruiuſꝙ. cauſa appellatōis apud curiā retineat. ⁊ cōmiſſio ad citandū appellatū det. vel intelligeꝑ ꝓuiſꝙ appellat' ꝯmiſſarium ad curiā citetur.

h ¶ Iuramētū. no. ꝙ in ꝓdictis caſib' nō credit aſſertioni iurāte appellātis ad curiā: cū vni ſoli ⁊ in ꝓpa cā nō credat regulariter. c. q̄m. de pen. c. nuꝑ. c. veniens. c. l3. de teſti. Sed ob. c. ſtatutum. §. cum vero. de reſcri. in. vj. cle. ꝙ pe-

uis. de ſo. ꝯpe. in quib' credit iuramē- to. ꝑ q̄ iura dicūt de ro. deci. cccccxciiij. ⁊. xiv. ꝙ ipetrata cōmiſſione ď ſpeciali mādato in qua narrat impetrās ſe nō poſſe ꝯſeq̄ in ꝑtibus iuſtitie cōplemē- tū ſufficit hoc ꝓbare ꝑ iuramentū impetrātis. vt tractet cā in curia iuito appellato. Panor. l. c. nicolas. de ap. Sed alia eſt h ꝓuiſio ne ſit in poteſtate appellātis trahere aliquē extra partes.

Iuramētū quoqꝫ facit plenā fidem;

i ¶ Sūmarie. videt ꝙ hec ſūmaria cognitio fieri poſſit ſine vocatione ꝑtis appellate ꝑ no. ꝑ Inno. in. c. ex ꝑte. de accu. ⁊ q2 ꝑ hunc tex. hec ſummaria cognitio d3 ꝓcedere cōmiſſionē. Sed cōtra. ſa. ꝙ in caſibus in q̄bus ꝓceditur ſummarie ⁊ ď plano. ⁊c. vt in cle. diſpē- dioſam. de iudi. in. c. ſi. de here. in. vj. citatio fieri d3 ⁊ ab vtraqꝫ ꝑte ꝓbatiōes et defenſiones legitime audiūtur. cle. ſepe. de v̄bo. ſigni. ad hoc. l. de ſubmerſis. C. de naufra. li. xj. multo magis vbi d3 ꝓcedi ſummarie tm̄ ꝓdicta ſeruari debent. ad hoc qď no. Inno. in. c. ſi. de ꝓſum. Ioā. an. in clemē. j. de offi. deleg. ꝙ executori cui aliquid cōmittit ſi ſibi conſtiterit ⁊c. cū fungatur vice iudicis nō poterit conſtare: niſi ꝑtibus ꝓſenti- bus ſi iuriſaliterius ꝓiudicatur ⁊ ſi nō cognitū mittit cognitionē ꝓceſſus non vale- bit: q2 cognitio cauſe eſt de ſubſtantia de ſub ꝓceſſus. C. ꝯmi. epiſ. l. iudex. ⁊. l. ſi. no. ſtātia in. l. ꝓlatā. C. de ſentē. ⁊ interlo. om. iu. ad hoc. l. ſi. C. ſi ꝑ vim vel alio mō. l. de ſua. vnoquoqꝫ. ff. ď re iudi. ſ3 illa q̄ ſunt de ſubſtātia iudicij nō p̄nt omitti ꝑ hoc ꝙ dicit ſūmarie. vt di. cle. ſepe. et bene intereſt ꝑtis appellate vt vocet. nam al's poſſet appellās ꝑ falſos teſtes aut falſa inſtrumēta extrahere appellatū de lare ⁊ domicilio ſuo. ꝓ quo fa. ff. ad car. l. j. §. ſed ⁊ ſi quis. de trāſac. cū hi. §. ſi cui3 lis. de libe. cau. l. ordinata. quod voluit probare omnino hoc decretum ponderans tex. l. ſed ſi quis ex ſignatoribus. ff. quemad. te. ape. vbi dicitur operoſum quem a rebus ſuis euoca-

Cauſe cognitio eſt de ſubſtantia proceſſus.

cōſtiterit[a]: apud ipſam ſedem foret merito[b] retinēda. ¶ Et quicqd[c] in contrariū huiꝰ ſaluberrimi decreti attēptatum factum[d] vel obtentū

ri qppe ſepe cū magna captiōe a rebꝰ noſtris reuocamur. cui cōcor. C. ꝺ teſti. l. ſi qn̄. ⁊ ꝑpter piculū itineꝝ facile poſſet pdere documēta ⁊ defenſiōes. ⁊ cū apud curiā forte p longū tpa detineri poſſet ꝑpter cauſā ſuaʒ meſticiā haberet ⁊ meſtos penates componeret. de qbꝰ habet in ſpe. ti. de accu. §. i. p Joā. an. in addi. ſpec. ti. de of. iudi. §. poſtremo. circa fi. itē vide ꝯuamē appellati. forſitā em̄ hʒ i ptibꝰ aduocatos vł ꝓcuratores aſſiſtētes oībus cauſis ſuis p certo ānuo ſalario ⁊ forte ſoluto nūc eūdo ad curiā oportebit nouos ꝯduci cū magno diſpendio. itē poſſet ꝯtingere lōge pluris eſſe grauamē itineris ꝙ̄ cauſe ꝑncipalis. ⁊ ꝓpter iſta potes itelligere iſtā ſūmariā cognitionē fieri debere p ꝯmiſſariū vł executorē apoſtolicū in ptibꝰ cuiꝰ cōmiſſio portabit: ꝙ ſi ſibi ꝯſtiterit ꝺ defectu iuſtitie vł metu iuſto ꝓpoſitis p appellantē ꝙ citet appellatū apud ſe. a po. ⁊c. lʒ text. innat. ꝙ apud ſe. ap. ad quā eſt appellatum debeat fieri hmōi ſūmaria cognitio. iudicis em̄ ap. eſt inueſtigare de hmōi caſibꝰ. C. ꝺ fideicō. l. volūtatis. e. ſtatutū. §. cū vero. de reſcri. in. vj. ⁊ poſſet accidere ꝙ ꝓpter metū nō auderet executor in partibꝰ citare appellatū ad inſtātiā appellātis ad cognoſcendum de huiuſmodi caſibꝰ.

Probatio plena reqrit in cā ſūmaria. a ¶ Cōſtiterit. Not. ħ ꝙ cā ſummaria reqnirit plenā ꝓbationē: lʒ in ea dilationes ꝓbatorie breuient. Bart. i. l. iij. §. cauſe. ff. ad carbo. Bal. in. l. j C. vt in po. le. qꝺ verum ſi agitur de magno ꝑiudicio: vt hic. ſecus ſi de leui. qꝛ tunc ſufficit iuramentuʒ. l. theſaurus. ⁊ ibi no. ff. ad exhi. ⁊ de ſummarijs cauſis ⁊ qualiter in eis ꝓcedat. no. i. l. iij. §. ſciēdum. ff. ad exhi. in ſpe. ti. de offi. iudic. §. poſtremo. Bar. i. l. ne quicꝙ̄. ꝟ. ꝺ plano. ff. de of. ꝓcon. in extrauag. ad repri mēnda. per glo. ⁊ doc. in. c. quoniā frequenter. §. ꝙ ſi ſuper. vt lit. non conte. in cle. ſepe. de verbo. ſigni.

b ¶ Merito. ſ. ꝓpter iuſtas cauſas ꝑdi etas. in iudicijs em̄ oīs formido amputanda eſt. iij. q. ix. hortamur. cū ibi no. itaqꝫ locꝰ ꝓuidēdꝰ i quo nulla vis formidet. xxxiij. q. ij. ſiue als niſi locꝰ tutꝰ aſſignet hʒ locū appellatio. c. ex pte. ꝺ ap. vbi doct. ita ꝙ ſi locꝰ eſt notorie nō tutus: non tenet citatꝰ cōparere: etiaʒ ad allegādū ſuſpitionē loci ſm doct. ibidē p cle. paſtoralis. de re iudi. Bart. in. l. recuſare. ff. ad treb. in. l. ſciendū. de leg. Bar. in. l. metus. ex q. cau. ma. c. ſi vero. de iureiurā. c. ſtatutū. de reſcri. in. vj. Oldra. conſi. xliij. etiaʒ ſub ſaluo ꝯductu. c. accedēs vt lit. nō ꝯte. qn̄ locus non eſſet tutus ꝓpter capitales inimicitias ſinglares ſecus ſi ꝓpter guerras gn̄ales in pria adeo ꝙ ſi alij conſueuerunt tute accedere ſub ſaluo conductu imputaretur citato ſi non impetrauit ſaluum conductum. arg. eorū que no. Innoc. in. c. veniens. de accu. de ro. deciſ. cccxviij. qn̄ litere ſalui conductus ſm morē patrie redderēt ſecurū ad cōparēdū: als nō. Ange. in. q. bononienſis ſue ciuitatis bānitꝰ ſic. vbi ꝺt ꝙ qn̄ p ſaluū ꝯductū tā ſibi ꝙ̄ cauſe eſt ſufficiēter ꝓuiſū p ſecuritatē tenet cōparere ⁊ nō aliter puta ſi timeret ſue cauſe vim fieri aduerſarij potentiā merito ꝑhorreſcēs: p. d. c. ſtatutum. ad hoc iſte tex.

Iudiciorum locꝰ dʒ eſſe tutus.

c ¶ Quicqd. ad oīa ꝑcedētia refertur.

d ¶ Factū. ita citatio facta in cu. ro. cōtra tenorē huiꝰ decreti nulla eſt: nec teneret citatꝰ ꝯparere: qꝛ vbi nullitas citatiōis eſt notoria nō tenet citatus ꝯparere. l. j. ff. ꝺ feri. no. doc. i. c. veniēs. de accu. Bart. in. l. nō videt. ff. de iudi. Bal. i. l. vt ꝑfectiꝰ. C. de anna. ex. ptʒ ēt p hoc decretū irritās: ꝙ appellatio ad papā omiſſo medio eſt nulla: lʒ aliter dicebāt olim doc. ꝙ appellatio ad ꝑncipē omiſſo medio bn̄ valebat: ſʒ habebat acſi ad ꝺbitū iudicē foret appellatū. ⁊ ad eū remittit appellatio. l. impatores. ff. de ap. Pau. de caſtro. ꝯſ. xxiij. ſed ad iferiorē omiſſo medio ſciēter eſt nulla. l. j. §. penul. ff. ꝺ ap. vbi Imo. no.

Citatus nō ſp tenetur cōparere.

fuerit ſit nullum ipſo facto: litigantesq; q̄ cōtra fecerit i expēſis[a] cōdēnent[b]. ¶Romane ꝑo cardinales[c] ecclie vicecancellariū[d] camerariū[e] magnū pniariū[f] ꝓthonotarios[g] ⁊ alios ſedis aplice officiales[h] actu[i] in curia ſuis officijs inſiſtētes hoc

§.in ꝑ.ſupiorē.hec vera de iure ciuili: ſʒ hoc iure aliud in papa ꝓpter decretū irritans.⁊ ar.a ſpeciali.§.in verſi.ſi vero.vbi valet appellatio ad papaʒ.⁊ nihilominus fit delegatio ad partes.

a ¶Expenſis.legitimis.ij.q.uj.§.in pͥlmis.c.finē.de do.et ꝯtu.c.ſtatutū.§.cū vero.de reſcript.in vj.j.tit.j.c.j.

b ¶Condēnent. ꝑ iudicē ap.qñ friuole ah diffinitiuā eſt appellatū .j.ti.j.c.j. cū ibi no.aut ꝑ iudiceʒ a curia ro.delegatū contra decretū.§.eo.§.j.ver.ſtatuit.ꝑ cle.j.de reſcrip.c.ſi.eo.titu.cum ibi not.in gloſ.ſi.ſpecu.titu.de expēſ.§.iuxta.ver.nono.

c ¶Cardinales.qui(q; roma.pō.in dirigēda chriſtiana republica collaterales aſſiſtūt)potiori ſunt ꝑrogatiua attollēdi.in extrauag.Jo.xxij.execrabilis.§.nos itaq;.j.de im.⁊ qua.car.c.j.

d ¶Uicecancellarium.olim vocabat cancellarius⁊ erat maior poſt papam in curia:ſed q; quoq; certabat cum papa quaſi de pari:ideo ſublatum eſt nomen cancellarij.ſi.de pe.diſt.ij.c.ꝑncipium.no Guil.in clem.ne romani .de elec.⁊ de eius poteſtate habetur in regulis ⁊ ordinationib⁹ cācellarie ap.

e ¶Camerariū.q̄ recipit ⁊ cuſtodit bona.de ꝑſcri.ad audientiā.⁊ hodie magnū ei⁹ offm̄ eſt ⁊ iuriſdictionē exercet circa oēs ꝯtētes camere.⁊ papatu vacāte ab eo nihil recipiūt cardinales.c. vbi piculū.§.ꝑuiſionis.de elect.in.vj. Jo.an.in cle.ne romani.§.eo tñ.ꝯ elec. ⁊ eius officiū eſt diſtribuere paupib⁹: qꝺ videt feciſſe btūs Lau.ſʒ hodie male ſeruat:⁊ de eo de ro.deci.cccxxxix.

f ¶Penitētiariū.qui ſʒ ſtilū curie ſolet eſſe cardinalis.no.in cle.ne romani.de elec et officiū iſtorū morte pape non expirat:vt.ꝺ.cle.§.eo tamen.

g ¶Prothonotarios.quoꝝ officiū in ipſis initijs ꝑmitiue ecclie a btō Clemēte ad ſanctoꝝ martyꝝ geſta ꝑquirēda atq; ſcribēda dr̄ eē īſtitutū.vide i

Prothonotariorū officium et inuentio.

hyſto.beati Clemētis pape/⁊ Fabiani:⁊ qꝺ hr̄ i regiſtro Grego.li.vi. epla penul.vbi poſt ſubſcriptiōes multoꝝ epōꝝ dr̄.ego P.notari⁹ ſcē ro.ec.⁊c.⁊ ſm ſtiluʒ curie vocant in literis pape notarij: vt habetur xij.q.ij.c.ij.⁊.c.cum redēptor.v.q.j. qui dā no.in.c.cupientes.de elec.j.vj.glo. j.de elec.ſcriptum. in ſubſcriptione aliquādo vocāt cartularij pape.ij.qꝺ.v.q̄ de cauſa .aliquādo apocripharij.c.ſignificaſti.de elec.⁊ ꝓthonotariat⁹ eſt dignitas. notarij em̄ ꝑncipis hn̄t dignitatē.l.maximaꝝ.C. de excu.mu.li.x.l.j.C.ꝺ mā.ꝑn.l. ꝑclaram.C.de ꝑmi.li.xij.l.j.C.ꝺ ꝑpo.la.eo. li.l.neq; dorotheuʒ.C.de decu.li.x.ali⁹ notarial⁹ nō ē dignitas.l.vniuerſos.⁊ ibi no.C.de decu.li.x.no.l.l.gñali.⁊ ibi Bar.C.de tabula.eo.li.Bar.in ꝯſl.ſup Jo.de caſtro. Et circa ꝓthonotarios. pau.ij.ſtatuit ꝙ nullus fieret ꝓthonotarius niſi.xx.annū:aut ſi eſſet ꝺ ſublimiorib⁹/aut filijs/ aut nepotib⁹ ꝑncipū.xvj.annū excegiſſet.tales tñ minores nec habitū ſumere nec rochetū geſtare audeāt : nec ꝑeminētiā ſibi iure officij vēdicare niſi viceſimum annuʒ habuerint:⁊ ꝙ ſinguli ꝓthonotarij infra annū a die ꝓmotionis ad ſubdiaconatus ordinem ordinarentur.

h ¶Officiales.qui ſunt multi:notarij/ auditores/contradictores/ correctores/ſcriptores literarum/abbreuiatores/et alij:vnde vtile fuiſſet determinaſſe numerum ⁊ qualitatem officialium curie ro.j.eo.§.item plʒ decretū.

i ¶Actu.ꝯcor.§.ti.j.§.itē ꝙ ad dictas. cū ibi no.i ꝑ.reſidebūt.⁊ extra.Euge. iij.diuina.q̄ loqt de ꝑuilegio curialiū ⁊ officialiū ro.curie.qꝺ no.doc.l.c. cuʒ dilect⁹.de cleri.nō reſi.ꝙ illi ſuitores pape i abſentia groſſos fruct⁹ ꝑcipiūt: q̄ ex ꝑcepto pape ibidē morāt ⁊ ꝑſtant pape obſequiū/ata nō.arg.de cleri.cō iuga.qꝺ a te.⁊.c.ſi.cum ceſſan. cauſa. ſc.de yo.magne.de ap. cum ceſſante.

Prothonotariorū varia hñt nomina.

Prothonotariorum etas.

Officialeſ romane curie tria habēt ſpecialia.

a ¶ Cōprehēdi. q̄tū ad oīa p̄dicta in §. ſtatuit. §. decreuit. ⁊ trib⁹ ſe. ⁊ ita nota tria ſpālia circa officialeſ ro. ec. actu i curia ſuis officijs iſiſtētes. Primū q̄ cauſe eoꝝ nō debēt tractari i ptib⁹: ſꝫ in curia. qđ itellige vbi cōuenirent. per p̄uilegiū eñ conceſſuꝫ eſt hmōi officialib⁹ vt nō poſſint ꝯueniri corā ordinarijs locoꝝ ſine ſpāli licentia pape. no. Pan. in. c. dilecti. i. c. fi. de fo. compe. qđ itelligit vbi nō ꝯcurrit alia cā ⁊ ſpāle ius ꝯueniēdi. cū eñ p̄uilegiū tale tendat in p̄iudiciū ordiarioꝝ dꝫ ſtricte intelligi q̄ꝫuiū fieri pōt. iuxta no. p Inno. i. c. cū dilect⁹. đ dona. gl. i. c. ordiarij. in ℣. diſpēſatiōes. de of. or. in. vj. iō videt tale p̄uilegiū itelligi qñ reſpectu domicilij tm̄ poterāt ꝯueniri corā ordiario. ſec⁹ ſi alio iure. vt q: ibi ꝯtraxerūt. l. ij. §. oēs. ff. đ iudi. vbi idulget p̄uilegiuꝫ eūtib⁹ romā ex cā neceſſaria vt habeāt ius reuocādi domū. qđ limitat ibi: niſi ibidē ꝯtrixerint. c. j. de p̄ui. in. vj. vbi exēptus: rōne delicti aut ꝯtr⁹ p̄dit p̄uilegiū: niſi delinquat aut ꝯtrahat i loco exēpto / aut forte q: i ptib⁹ obtinēt beneficia: tūc vr̄ q̄ nō obſtāte tali p̄uilegio poſſint in ptibus ꝯueniri in tāgētib⁹ illa bñficia. ar. d. c. j. de priui. c. cuꝫ capella. eo. ti. d. c. dilecti. vbi p̄uilegiatus vt nō teneat rñdere niſi i certo loco: ſi alibi ꝯhat / poterit ibidē ꝯueniri. ⁊ hoc nō eſt dubiū qñ hmōi officiales inueniunt in partib⁹. p hūc tex. a ꝯtrario ſenſu: alr̄s p̄cedēdū eſſet ꝯtra eos. vt in. c. romana. §. ꝯtrahētes. de fo. cōpe. in. vj. alij ſentiūt q̄ nullo mō pñt cōueniri i ptibus q̄diu actu in curia ro. ſuis officijs iſiſtūt. q: p dictū p̄uilegiū ⁊ p hūc tex. eximunt nō habito reſpectu / ad certū locū ſꝫ ad pſonā. ideo non poterūt alibi cōueniri q̄ in curia / niſi inuenirēt extra curiā. ad hoc. d. c. j. de p̄ui. §. in eos. in fi. qđ no. do. Ant. ⁊ Panor. in. d. c. fi. de fo. cōpe. Panor. in. d. c. dilecti. Item poſito q̄ hmōi officiales nō habeāt alibi domiciliū q̄ in curia / predictū priuilegiū nil operaretur: q: ceſſantibus cōtractu vel bñficijs / aut delicto nō pōſſent đ iure cōi. i partib⁹ ꝯuēiri: ⁊ ſic vt p̄uilegiū ⁊ hoc đcretū aliquid operent. ff. de leg. j. l. ſi qñ. ff. de ℣b. ſig. abbate. C. đ theſau. l. j. li. x. cū ſi. vident itelligi etiā rōne ꝯtrus bñficij et delicti. Alij intelligūt gñalit hūc tex. q̄ cauſe hmōi officialiū debeāt in curia tractari / ſiue agēdo / ſiue ꝯueniēdo cū nō đbeāt min⁹ eē p̄uilegiati q̄ vniuerſitates ſtudioꝝ gñaliū. vnde nūc ij vniuerſitatꝫ Pariſieñ. ꝯqueſti ſūt ꝯſil. baſi. đ dicta c̄la. Romane ℣o cardinales ecc̄lie q̄ i p̄mo origiali hui⁹ decre. erat talis ro. ℣o eccle. cardinales ⁊ ſe. apo. officiales, actu i curia ſuis officijs iſiſtētes: ſūmiq̄ꝫ pōtificis ⁊ ipoꝝ cardinaliū familiares q̄ ſe veros ac cōtinuos coꝝ ꝯmēſales: ſaltē p ſex mēſes añ cōmiſſionē cāe fuiſſe legitime docuerint hoc đcreto icludere nō itēdim⁹: q: vigore dicte c̄le nō tollunt grauamina. p̄mo cū ipſi excepti poſſent trahere pſonas ecc̄iaſticas ⁊ alias p̄ q̄cūq̄ꝫ minima cā aut ḡui ſiue ardua ad curiaꝫ ro. đ extremis ptib⁹. tū ſcđo q: i eadeꝫ c̄la null⁹ determinat nūer⁹ officialiuꝫ curie ro. q̄ cōiter i maxio dicunt nūero exiſtere. tertio nō determinat nūer⁹ familiariū ſūmi pōtificis ⁊ dñoꝝ cardinaliū ⁊ cū q̄b⁹ aſpirās trahere cāꝫ i curia ro. ſibi pōt p̄curare vt ſepe ꝯtingit officiū familiaritatꝫ varijs ⁊ exquiſitis multiplicib⁹ medijs p qđ nō alleuiarēt grauamina. iſtabāt tñ curiales p̄ expeditiōe ſtē đcreti i forma nō obſtañ. rōib⁹ vniuer. vniuerſitatꝫ piſieñ. p̄mo q: ſi vniuerſitas piſi. hꝫ p̄uilegiū q̄ ei⁹ ſuppoſita officiales tātū ac familiares eximūt ab oi iuriſditiōe ordiaria extra muros piſiē. ſiue agēdo / ſiue đfendēdo. q̄re nō fortiori rōne cardinales ecc̄lie ro. ſe. apo. officiales ac familiares eoꝝdē eximi debebūt ab oi iuriſditiōe extra curiā ro. cū ſedes apo. debeat fūgi āplioꝝib⁹ p̄uilegijs q̄ qđlibꝫ aliđ mēbꝝ ꝯpticulare. pſerti cū p̄uilegia vniuerſitatꝫ piſiē. pēdeāt đ grā pape: q̄re nō p̄r honeſte i pa i ei⁹ diſpēdiū retorq̄re. Itē ſi dicta vniuerſitas hꝫ illđ p̄uilegiū, vt nō extrahat ⁊c. ad q̄d. ergo

decreto nō intēdimus cōprehēdi a

Pariſiēſis vniuerſitatis priuilegiū.

¶ Ne tñ[a] diſſolutionẽ[b] vel trãſlationẽ p̄ñtis ↄcilij aut erectionẽ ↄuẽticuli[c] apð ferrariã vł alibi[d] ſub nomie gñalis ↄcilij quas[e] dñs Eugeni[us] papa.iiij.efficere conat[us][f] eſt vł conaret̃ i futurũ cãs illas: ⁊ maxie incorpatoꝝ aut icoꝛporãdoꝝ i hoc ſacro cõcilio quas hec ſcrã ſynod[us] remitteret[g] aut nõ reciperet i curiã ipſi[us] dñi eugenij aut p̄latũ ↄuẽticuli ferrariẽſe vł alibi de facto trahi cõtigeret i ſomẽtũ diſſolutõis trãſlatiõis ⁊ erectiõis p̄dictaꝝ. Voluit hec ſcrã ſynod[us] cãs qualcũq[ue][h] pendẽtes ⁊ cõmiſſas / aut ẽt q̄lcũq[ue] cãs incorporatoꝝ aut icoꝛporãdoꝝ ac alias p appellationẽ[i] de nouitas /

ronata eſt id a dño mar.v.ipetrare: et obtinuit ſolũ p p̄ma iſtãtia. cũ tñ q[uo]p tenorẽ hui[us] decreti habeat ipa. p ol. ſ. frãcia dẽpt[is] paucis officialib[us] merito ↄ̃ciari dꝫ. Itẽ in p̄rogatiuis gr̃a ꝑad bñficia hmõi officiales eximunt̃. q̃re ſ nõ quo ad lites in de ſequẽtes cũ ſint acceſſorie. dicebãt p̃ zerca dicti curiales ſi nobis oratores p̃liſiẽ. vniuerſitatis palã referunt abuſus circa hmõi. officiales ⁊ familiares videant abuſus q̃ i ipſa q̃tidie cõmittũtur in ſcholaritate: tũ i g̃dib[us] ↄferẽdis: tũ i officiarijs eiuſdẽ: tũ ẽt in curia cõſeruatidis q̃ vt dicũt oẽs cãs etiã nõ ſibi ptinentes amplecunt̃: ſꝫ dicebat vniuerſitas p̃iſi. qð nõ licebat ipſis familiarib[us] añ expediric nẽ huius decreti in p̃iudiciũ priuilegioꝝ vniuerſitatis foret eis licitũ ſtãte decreto in p̃dicta forma: ampli[us] dicti exẽpti ſp̃ãliter eẽnt magis priuilegiati auctoritate ſacri concilij: qð nulq̃ repit̃ ſaltẽ in p̃iudiciũ p̃uilegiorũ vniuerſitatis. Itẽ nõ valet dicere q[uod] nõ min[us] debẽt eẽ p̃uilegiati q̃ vniuerſitates ſtudioꝝ gñaliũ. qm̃ ſi aliqð p̃uilegiũ ſp̃ãle ſup hoc haberẽt: ↄp̃hẽderent̃ ſufficiẽter i cr̃a i ipõ decreto cõtẽtis: q̃ cauet̃ q̃ de iure aut ↄſuetudine p̃ſcripta vel p̃uilegio ⁊c. ⁊ p hoc nõ eẽt op[us] ponere exceptionẽ p ipſis a dicto p̃uilegio. p̃dicta tñ cr̃a remãſit: vt hic vides dẽptis familiarib[us]. Scðꝫ ſp̃ãle qð habẽt hmõi officiales p hũc tex. eſt q[uod] p̃nt appellare ad papã omiſſo medio. qð obtinet in ſcholarib[us]. in ãut. hita. ⁊ ibi Bal. C. ne fi. p pa. nec abrogat̃ p hoc decre. c.j. de ↄſti. in. vj. tertiũ q[uod] q̃nõiꝫ p̃nt appellat̃ ante diffinitiuã.

a ¶ Ne tñ. vſq[ue] ad. §. viſuꝫ ↄcil. baſilieñ. ex certis cauſis ſibi reſeruat cognitionem certarum cauſarum.

b ¶ Diſſolutionẽ. triñ facere conat[us] eſt Eug. iiij. p̄mã paulopoſt baſil. ↄci. Engeichoatũ qñ illð trãſtulit bononiã. ſꝫ il ni[us]. iiij lã reuocauit ãno. M.cccc.xxxiij. xvj. kł. triplimartij ſui pon. ãno citer ij. p ſuas lr̃as q̃ incipiũt ad letã. Pe. ſe diſſolutõ. Scðã ſꝫ ãno M. uere cccc.xxxiij. per tres ↄcilij bullas ſuas: q̃ꝝ p̃i baſilima icipiebat. iſcru. eñ. tabilis. ſcða: in archano mẽt[is]. tertia de[us] nouit: quã diſſolutiones reuocauit eodẽ anno p alias bullas ſuas q incipiũt. du dũ ſacrum gñale: ⁊ reuocatõeꝫ approbauit ↄci. baſili. p ſuũ decre. incipiẽs: ſi[cu]t. Tertiam diſſolutionẽ fec. Euge. papa. iiij. cui nõ placebãt decreta baſili. ↄcilij de elec. ⁊ de annatis. xviij. ſeptẽb. anno. M. cccc.xxxvij. que dãnata fuit p dictũ cõciliũ ⁊ regẽ frãcie q̃ per ſuas lr̃as patẽtes p̃hibuit oib[us] p̃latis ſui regni ire ferrariã: vbi enge. iiij. cõci. trãſtulerat que fuerũt publicate in parlamento pariſieñ. x. die martij eodem anno.

c ¶ Cõuẽticuli. i malũ ſonat: ⁊ eſt congergatio ſubditoꝝ ſine ↄſenſu ſup̃ioris. xvij. di mĩtis. lxxix. di. c. ij. c. excõicam[us]. c. cũ ex iniũcto. de heř. i. ↄuẽticulã. C. ð epi. ⁊ cle. Arc. i. c. ij. de ꝟ. ſi. i. vj. Cõuẽticulũ q̃d ſit.

d ¶ Alibi. ſcꝫ apud florẽtiã vbi ex ferraria trãſtulit Euge. conci. baſi.

e ¶ Quas. diſſolutões ⁊ tranſlatões.

f ¶ Conat[us]. ↄ̃dicẽte ↄci. baſi. ſ. de auc. cõ. c. j. ⁊. ij. §. p̄miſſis. no. ſ. i p §. inſerta

g ¶ Remitteret. (tabit. i ꝟ. martini. corã iudicib[us] ordiarijs. ⁊ no. ar. hui[us] cauſa ſp̃ãlis q[uod] decretũ de cãis hꝫ locũ i ↄcilijs gñalib[us]: vt ibidẽ cãe i p̄ma iſtãtia ñ tractent̃: ſꝫ hẽat ↄciliũ remittere.

h ¶ Qualcũq[ue]. ẽt nõ incorporatorum.

i ¶ Appellationẽ. vide ad cõciliũ gñale appellat̃. ſ. eo §. itẽ fuit. vbi de hoc.

aut deuoluēdas: nec nō illas q̄ con
ſeruationē decretorum ipſius ſctē
ſynodi cōcernunt apud eandem ſy
nodum ipſa durāte ſeu donec ali=
ter fuerit ordinatū tractari. ſaluis
etiā aduocationib⁹ cauſaꝝ pendē
tiū in curia romana ꝑ q̄cūqꝫ noſtra
decreta factis aut faciēdis. decre=
tis etiā alijs ꝛ ordinatiōib⁹ eiuſdē
ſctē ſynodi in ſuo robore remanētī
bus cū modificationibus[a] ſequen
tibus. Uiſuz fuit[b] dicie ꝯgrega=
tioni ꝙ ſi romanā curiā reſidere cō
tingāt citra[c] mōtes: ꝙ tūc in ꝑtib⁹
vltra duas dietas a curia diſtanti
bus oēs cauſe eccl'iaſtice habeant
tractari corā illis ſcꝫ iudicibus q̄=
bus de iure aut ꝯſuetudine vel pri
uilegio cōpetit cognitio et diffini=
tio eorūdē: exceptis cauſis[d] q̄ ex=
primūtur in decreto. Itē ꝙ mona=
ſteria ꝛ alia beneficia qualiacūqꝫ ſe
cularia ꝛ regularia ſeu loca circa
quorū exemptiōes ꝓuidit ſacrū cō
ſtātieſe cōciliū per quēdā canonē
q̄ vt dicitur incipit Attēdētes[e]: nō
ſunt habēda reſpectu dicti decreti
de cauſis: nec alias[f] q̄uiſmodo ꝓ
exēptis: ſed verius ꝓ nō exēptis[g].
Et pro talibus per gñale cōciliū[h]

a Cum modificationibus. verba ſunt congregationis gallicane: ꝛ tolle. §. in principio huius. c. itē acceptat decretū de cauſis quod incipit ꝛc. cū modificationibus ꝛc.

b Uiſuz fuit. hoc aduiſamentum nō potuit nec pōt impo= nere legē pape ꝯ te norē decreti q̄d in= diſtincte loquiꝛ de quatuor dietis.

c Citra. hec di= ctio icludit. Bar. in l. celſus. ff. d̄ vſuca. in. l. iuit⁹. C. d̄ ꝑcu. doc. in. c. iꝫ. de ꝑcu.

d Cauſis. ſ. ma= iorib⁹ in iure expſſe enūeratis: ꝛ cathe= draliū et monaſte= riorū ſedi apo. im= mediate ſubiectoꝝ.

e Attendentes. erat i ri. de exempt. et in illo reuocātur oēs exēptiones ec= cleſiarū ꝑſonarū et locoꝝ quorūlibꝫ fa cte a tꝑe obit⁹ Gre go. xi. per quoſcūqꝫ pro ro. pon. ſe gerē tes: q̄ tñ antea nul= la exēptiōe gaude= bant. exceptis exē= ptionibus q̄ vni to ti ordini aut eccle= ſijs vel locis a ꝑdi= cto tꝑe ſub exēptiōis mō/ aut cōditio ne fundatis/ aut ꝯtēplatōe noue fun datiōis: ſeu vniuerſitatib⁹ ſtudiorum gñaliū/ aut collegijs ſcholariū/ aut ꝑ modū ꝯfirmatiōis augmēti aut addi tiōis facte fuerūt aut ꝯceſſe aut ſuꝑ q̄ ſtionib⁹ ꝑhtib⁹ ꝛ auditis: quoꝝ inter erat auctoritate cōpetentū ordinatū fuerit ſeu in q̄b⁹ ordinarij cōſenſerit. ibidē etiā cauet ꝙ papa decetero non faciat exēptiones: niſi cauſa cognita ꝛ vocatis quorum intereſt.

f Alias q̄uiſmō vtile eſt vt i collatio nibus expſſo vno modo vacatōis ap ponatꝛ hec clauſula aut al's quouiſmō quaꝫ ꝑht apponere etiā epi ꝛ alij colla tores: cū nō inueniatur ꝓhibitum. no. Io. an. ꝛ Imo. in. c. ex pte. de conceſ. p̄ben. Quid ſi impe= tretur beneficium per mortē titij aut al's q̄uiſmō: ſed nō ꝓbatꝛ de vacatiōe ꝑ mortem titij: ſed ꝑ mortē ſeu renūtia= tionē ſempronij: an teneat impetratio? Aliq̄ voluerūt dice re ꝙ nō: ꝛ ꝙ illa cl'a referatꝛ dūtaxat ad alios modos vaca tiōis nō expſſos: ex ꝑſona tñ titij expſ= ſa. arg. l. ſi. §. ij. ff. de tri. vi. et ſole. le. Et maxime cū l'rē bñfi ciales tanq̄ ābitio ſe ſint reſtringēde. de p̄b. c. q̄uis. li. vi. cū ſitib⁹. et vno mō vacatōis expſſo nō venit alius. c. ſuſce ptū. d̄ reſcrip. eo. li. Io. cal. Io. de lig. ꝛ Domi. tenent ꝯtrū in. d. c. ſuſceptuꝫ. ꝙ oīs ali⁹ mod⁹ vaca tiōis venit ex q̄cūqꝫ ꝑſona. ar. de ꝑcu. q̄ ad agēdū. li. vi. ꝛ ſꝑ cōſiderare debem⁹ ad q̄d cl'a referatꝛ: qꝛ natura ei⁹ ē ſꝑ ex tēdere illud ad qd̄ referꝛ. ad idē de ro. i pluib⁹ locis d̄ci. cccclxxxiij. cccxxxvij. cccccxxix. cccccxxxvj. Ad tollendū tñ oē dubiū tutum eſt apponere in illa cl'a: aut al's quouiſmō vel ex quacūqꝫ ꝑſo na aut quocunqꝫ gñe vacationis ꝛc.

g Nō exēptis. Uide exēptio i multꝫ nō ꝓdeſt. i cle. j. de ſup. neg. p̄la. de ſta. re. attēdētes. cle. abuſiōib⁹. de pe. ꝛ re. c. ex ore. de ꝑuil. de here. ad abolēdā. de

h Cōciliū. ꝯcilia fie (teſta. c. j. li. vj. ri exēptis nō expedit: vt hic colligitꝛ: ꝛ

Uacatiō per mortē aut al's quouis modo q̄s vires hꝫ

in iuribus prime alleg.no.Jo.an.in cle.dudū.de ſepul.in verbo inſtante. a ¶Cantela.que ꝓprie eſt rerū futurarū.de ſent.excō.cū deſideres.de ſer.nō or.c.j.Jo.an.de ſent.ex.ſolet in.vj.

diſputandū:nec ſubtilitas iuris q̄renda.ſ.fideiuſſor.§.quidā.ff.man.l.ſi ſerunm.§.ſequit.dever.ob.⁊ equitas ꝓferenda eſt rigori: qḋ intellige vt leg.et no.in.l.j.C.de legi.in.c.fi.de tranſact.

ex cautela[a] ſupabundanti[b] declaranda[c]: ⁊ ꝙ hoc ꝓſequantur[d] oratores regij apud ipm conciliū. Jtē placet[e] equitas dicti decreti[f] ꝙ ad neminē ēt papā poſſit omiſſo medio decetero appellari: ⁊ ꝙ ſi quis offenſus nō poſſit corā ſuo iudice habere iuſtitie cōplementū ꝙ tūc poſſit ꝑ appellationem ad immediatum ſupiorez dicti ſui iudicis[g]

b ¶Supabūdāti: aliqd facere ad cautelā nō nocet.l.diſ.ꝓſbyteros.xxxiij.q.ij.lectū.xxiij.diſ.in noīe dñi.et nihil qḋ ad cautelam ptinet eſt omittēdum.lxiij.di.q̄to.c.j.⁊ fi.de ſacra.nō iterā.⁊ abundans cautela non nocet.ff.de arbit.l.ſi cum dies.§.plenum.C.de teſta.l.teſtamentum.

f ¶Decreti.ſ.e.§.⁊ ne.ver.ſtatuit.

g ¶Sui iudicis.not.ꝙ appellādum eſt ad ſupiorem iudicis qui iudicauit l.j.C.vbi.⁊ apō quē.l.j.ff.de ap.⁊ cōſideranda eſt qualitas i qua iudicauit.vñ ſi cleric⁹ iudicat nō vt iudex eccl'iaſtic⁹ ſʒ vt laic⁹ ab eo non eſt appellādū ad epm tāꝗ̄ a clerico.c.ſupiore romana.§.dʒ.de ap.l.vj.vbi pʒ.iūc.gl. ꝙ cū epā eſt iudex tāꝗ̄ ciuilis iudex: qr hʒ iuriſditionē infeudatā a ꝑncipe ſclari nō appellat ad archiepm: ſʒ ad ꝑncipē ſecularē a q̄ derivat feudū.no.Jnno.in.c.ceterū.de iudi.in.c.vex.de fo.cōp.gl.⁊ doc.i.c.ſolite.de ma.⁊ obe.in.c.ij.de delic.pue.bar.l.d.l.j.ff.ḋ ap. vbi dicit ꝙ ſi aliqs cleric⁹ eēt rector alicui⁹ ciuitatis:dʒ ab eo appellari ad ſupiorē illi⁹ ciuitatiſ:qr nō iudicauit vt clericus:ſʒ vt rector ciuitatiſ.Jdē dicēdū eſt ſi hʒ iuriſditionē tpalē nō īcorpatā eccleſie: vl' ſi fuerit delegat⁹ a ꝑncipe ſeculari.bal.in aut.ſi qs litigātiū.C.de epi.an.Pan.in rub.ḋ ap.vbi dicit ꝙ ſi vr:⁹ rex teneret vnū comitatū:ab eo appellet de facto comitatus ad ſupiorē ipſi⁹ comitat⁹.fa.l.ſi qn.C.de ap.⁊ ibi bar.⁊ in.d.l.j.ſpec.de ap.§.nūc tractem⁹.l fi.c.cū capella.de ꝑui. Dicit ēt ꝙ a rectore vniuerſitatʒ ſclarʒ: vbi ipe rector eſt ſclaris appellādū eſt ad maiorē officialē loci. Si āt ipa vniuerſitas eſt eccl'iaſtica ⁊ rector eēt eccl'iaſtica ꝑſona:tūc dʒ appellari imediat⁹ ſupiorē puta epā.vt.d.c.romana.§.j.Si āt vniuerſitas eſt ſclaris:qr plures i ea ſūt laici:ſʒ rector ē cleric⁹ q̄ten⁹ ipe rector iudicat de ſcholari clerico.qr tūc iudicat vt iudex eccl'iaſtic⁹/cū aliter nō caderet in eū iuriſditio.vt not.Jnno.i.c.

appellatio fiat ad ſupiorē cōſiderata qualitate iudicantis.

c ¶Declarāda.q̄ declarat nō dat ſed datū oſtendit.ff.ſi ſer.ven.l.ſicuti.§.ſʒ ſi querit.de teſta.l.heredes palā.§.ſi qd poſt.de rei ven.l.ex diuerſo.ad hoc c.īfe.de vila.no.in.c.nouit.de ap.ꝙ q̄ declarat nihil noui videt facere.vñ iudex ſʒ ſententiaʒ diffinitiuā reuocare nō poſſit.C.ſent.reſcin.nō poſſe.l.j.ꝑt tñ eā interꝑtari ⁊ declarare durāte officio.l.ab executore.vbi.Bar.ff.de ap.doc.in.c.olim.j.c.ex pte.iij.de ver.ſig.⁊ in articulis ⁊ ꝓbationib⁹ pōt declarari petita in libello ei⁹ ſubſtātia non mutata.no.Spe.ti.de teſt.§.nūc videndū.v.hoc quoq;.⁊ ordinarij pōt declarare ſiue denūtiare exemptos excōicatos ſi incurrūt ipo iure excōicationeʒ ex ſtatutis ſuis vel de iure.no.Jo.an.in.c.j.de ꝑui.li.vj.l no.l cle.j.de ſeq̄ſtr.⁊ lex declaratoria alteri⁹ trahit ad ꝑterita.C.mā.l.fi.circa fi.c.cōſtitutionē.in ꝑn.de regu.in.vj.no.l.c.cū ta.ḋ viu.Jo.an.in.c.fi.de v'b.ſig.in.vj.in addi.ſpe.loco ꝑal.bal.in.l.nō dubiū.C.ḋ le.i.l.iubem⁹.C.ad vell'.doc.l.c.fi.ḋ ꝯſti.

d ¶Proſequāt.nō fuit ꝓſecutū:ideo hec ꝓuiſio eccl'ie gallicane non preiudicat exemptioni huiuſmodi locorū.

e ¶Jtē placet eq̄tas.quā dʒ ſemp iudex hr̄e pre ocūs.l.ꝙ ſi ephesi.ff.de eo qḋ cer.loco.xxvj.q.vij.alligāt.⁊ vbi de bono ⁊ equo agit:nō ē de apicib⁹ iuris

Uniuerſitas eſt duplex.

cū ab ieccti aꝛ.ḋ of.or.dʒ appellari ad epm qꝛ regula ē ꝙ eſt ad ſupiorē ipſiꝰ iudicātis appellādū: ſʒ qñ eñꝰ iudicat inter laicos ad ptātē ſecularē appellādū eſt. qꝛ tūc lʒ ipe ſit clericꝰ: nō tñ iudicat vt iudex eccleſiaſticꝰ ſʒ vt laicꝰ tā ꝙ rector collegij ſecularꝭ: iō nō eſt appellandū ab eo tan ꝙ a clerico. per. d. c. romana. §. debet. iūcta glo. ſʒ dicit Ange. in aut. de app. §. fi. col. iiij. ꝙ nō valet appellatio ad epm a ſnia rectoris lata ꝯtra ſcholarē: quia vterqʒ parē hʒ iuriſditione in ſcholarē p aut. habita. C. ne fi. pro pa. vbi Bal. Sʒ ad quē debeat appellari a prelato exempto ꝓpter grauame illatū in mēbro exēpto. no. Inno. i. c. ex ore. de pri uilegijs. ſʒ ab epo ꝓcedēte cū inqſitore ad quē appellet no. Panor. in. c. ſup queſtionū. §. ſi vero de offi. delega.

a ¶In partibus. vſqʒ ad finē litis inclusiue: niſi in caſu ſ. eo. §. ⁊ ne. ṽ. ſi vo.

b ¶Suſpectis. lites ſine ſuſpitione dhñt ee. iij. q. v. qꝛ ſuſpecti. l. apertiſſimi C. de iudi. ⁊ periculoſum eſt corā ſuſpecto iudice litigare / ac ſuſpectis iudicibꝰ ſe. apo. cāʒ. de certa ſcia nō ꝯmittit. c. cū iter. de exce.

c ¶Sniaʒ. appl'one ſnie i dubio nō venit iterlocutoria: vt hic i gl. in. l. j. §. qḋ in ſentētijs. ff. qñ ap. ſit. ſʒ venit diffinitiua: niſi ſeq̄ret abſurditas. c. cū olim. cū ibi no. de teſti. facit. c. ſi quē. de ſen. excō. no. in. c. ſup eo. de ap. Bal. in addi. ſpec. de ſent. ver. nole ſnie. no. in. c. cām mr̄imonij. de offi. dele. in. l. j. §. bi duū. ff. qñ ap. ſit. in cle. j. de re iud. ⁊ in terlocutoria hñs vim diffinitiue: qꝛ illa regulat vt diffinitiua. ſ. ti. j. c. j. cuʒ ibi not. ⁊ non venit ſnia arbitroꝝ. Pan. in. c. j. de arb. i. c. paſtoralis. ḋ ap. Pan. de caſt. conſi. lxxj.

Snie appellatiōe in dubio nō ꝯtinet iterlocutoria.

habere recurſum: ita ꝙ ſi papa ſit immediatus ſupior dicti iudicis ꝙ cauſa cōmittatur in partibus[a] nō ſuſpecto vel ſuſpectis[b]. ¶Iteʒ placet decretū in hoc. ſ. ꝙ in nulla inſtātia poſſit quolibet appellari ante diffinitiuā ſniaʒ[c] ſi grauamē tale exiſtat qḋ in diffinitiua poſſit reparari. ſecus ſi tunc nō pōt reparari[d]. nam tunc licitū eſt etiā ante diffinitiuā ſniam appellare nō tñ ad aliū ꝙ ad immediatū ſuperiorem vt pfertur: ita etiā ꝙ ſi ille immediatus ſupior ſit ipe papa ꝙ cā ipſa cōmittat nō ſuſpecto vel non ſuſpectis ⁊ in partibus vt in ſimili dictū eſt. ¶Item placet decretū in verſiculo Si vero quiſpiā: vſqʒ[e] ad verſiculū. Romane vero. ſaluo ꝙ ꝑ iuſtificatione ⁊ moderatione dicti verſiculi videtur inſtandū[f] fore ꝑ ipſos regios oratores apud ipſuʒ conciliū ad determinationē numeri ⁊ qualitatū officiarioꝝ aplicoꝝ ⁊ curie. ¶Item circa verſiculū voluit hec ſancta ſynodus in decreto predicto de cauſis. Viſum eſt ꝙ predictus verſiculus ſeu articulꝰ[g] eſt pro nunc reſpectu cauſarū iam actu baſilee pendētium adhuc tolerandus ꝓpter bonā ſpem eo magis inclinandi concilium baſilien ſupradictum ad vnionem ⁊ cōcordiam[h] cum domino noſtro papa. Ita tamen ꝙ ambaſſiatores[i] regij

d ¶Reparari. de quo dic vt not. ſ. §. et ne. ver. neqʒ ꝓfertur. §. primo.

e ¶Vſqʒ. includit.

f ¶Inſtandū. non fuit inſtitū: ideo decretū remāſit validū in oibꝰ officialibus ſe. apo. actu in curia ſuis officijs īſiſtentibꝰ. vbi enim lex nō diſtiguit: nec nos diſtinguere debemꝰ. c. ſi romanorū. xix. di. de puil. qꝛ circa. c. ij. de cōn. le pro. cū ſimilibus.

g ¶Articulꝰ. multis modis ſumitur. no. Arch. in. c. ꝓſentiū. de teſt. i. vj. bal. in. l. nō pñt. ff. de legi. Bar. in marg. in ver. articulus.

h ¶Concordiā. ꝙ laudāda eſt. l. arbitro. ff. famil. herc. et lucro ꝓferſ. Bal. in l. reprehēdenda. C. Iudex de inſti. ⁊ ſubſti. Et an poſ dʒ bonꝰ iudex laborare vt reducat partes ad cōcordiā. xc. di. ſi qs cōtriſtatꝰ. not. in. c. fi. de trāſac. qñ aūt poſſit eas cogere ad cōcordiā. glo. in. c. cū inter. ij. de elect. Bar. in. l. cōgruit. ff. de offi. preſi. Bal. in. l. ij. C. cōmunia deleg.

Par tes ad cōcor diam cogeſ.

i ¶Ambaſiatores. ꝙ nō dhñt offendi ēt miſſi ab hoſtibꝰ. l. fi. ff. ḋ le. Bar. i. l. j. ff.

q̄ ſunt illic deſtinandi[a] habeāt remōſtrare ipſi ſacro ꝯcilio q̄ vacare ⁊ intēdere tot cauſis[b] ⁊ talibꝰ repugnat officio[c] conciliorū gñaliū ⁊ q̄ hoc poſſet dare cām ſeu occaſionē ꝑpetuādi gñalia cōcilia ⁊ abſorbēdi auctoritatē ſe.apo. ⁊ aliorū p̄latoꝝ: ⁊ finaliter excitādi reges ⁊ p̄ncipes aduerſus gñalia concilia in grāde preiudiciū fidei ⁊ eccl'ie ſcē dei cū itimatiōe illis de ꝯcilio p̄dicto faciēda. q̄ ſi ipſi circa hoc differāt ꝓuidere: rex ⁊ eccl'ia regni ſui ⁊ delphinatus: tū ob neceſſitatē ſuo regno his diebus plurimū ingruētē: tū vt equalitas[d] reſpectu ipſoꝝ: ſicut reſpectu pape obſeruet̃ ꝓut ꝑ decreta eorū aduerſus papā. ſtatuit[e] q̄ in euētū[f] more amplioris: ſicut reſpectu vnius partis[g] iam ꝑ eos ꝓuiſū eſt: ita reſpectu alteriꝰ inſpirāte dño ſicut iuſtū eſt ꝓuidebit. q̄m ſcriptū[h] eſt patere[i] legem

Ambaſſiator nō pōt capi pro repſ̄ſalia ſuo.

ad le.iul.maie.in.l.cōuētionū. de pac. Ang.in aut.de epiſ.⁊ cle.§.reuerēdiſſimi.col.ix.nec capi p̄t ꝓ repſ̄ſaliis.l.ſi q̄s legatū.vbi Bar.ff.de leg.nō ſolū in terra ad quā deſtinant̃: ſed in terra ꝑ quā trāſeunt.l.ij.§.oēs.ff.de iudi.vbi bar.nec ſociū eoꝝ legitime dati.i.adminiſtrantes.§.eorū.vbi bal.ff.de excu.tu.nec eoꝝ res ad legationē neceſſarie. Jo.ð lig.l trac.repſ.

a ¶Deſtinādi.ambaſſiator dꝫ ſolū vacare circa expeditionem ambaſſiate nō circa alia.l.pau.⁊ ibi Bar.ff.de leg.et ſi negocia ſua ſimul expediat cū negocio publico non dꝫ habere ſumptꝰ ꝑ tp̄e quo plꝰ retardauerit ꝓ ſuo negocio.no.in.c.cū pro cā.de ꝑcu.⁊ pro tp̄e retardatiōis reditꝰ ſui finita ambaſſiata nō gaudet priuilegiis.l.fi.C.de cōmer.⁊ mer.vbi Bar.

Concilium nō pōt ſine cā deſeri.

b ¶Tot cauſis.dicūt doc.in.c.graue.de p̄bē.Guil.in proe.cle.q̄ ſi cōciliū ſit ſpālr̄ cōgregatū ꝑ aliq̄bus cauſis ibi exiſtētes ⁊ vocati tenent̃ ꝓ illis r̄ndere nec q̄ ad illas videt̃ h̄re ius reuocādi domū ex q̄ ꝓpter illos ſpecifice congregatū ē ꝯciliū.⁊ ſi ꝓ aliis ꝯuenirent̃ nō tenerent̃ r̄ndere: ſed haberēt ius reuocandi domū.facit qð h̄r in.l.ij.ff.de indi.c.expoſuit de dila.in.c.fi.de fo.cō pe.ſi aūt gñalr̄ pro correctione moꝝ ⁊ ſubditoꝝ fuiſſet ꝯciliū celebratū: tunc nō habebūt ius reuocādi domū i ciuilibꝰ.arg c.ꝓpt̃ eccl'iaſticas.c. q̄m q̄dē.xviij.di.ſꝫ i crimīalibꝰ ſecꝰ: cū oporteat in criali cā q̄ q̄s ſpecifice vocet̃: ⁊ crimina ſpālr̄ i citatiōe exꝑmant̃ ꝑ q̄bꝰ vocat vt paratꝰ veniat r̄ſurꝰ: v.q.ij.ſi p̄lmates.no.l.c.p̄terea.ð dila.vbi doc.ſꝫ hodie videt̃ q̄ ſicut apð ſe.apo.nō debēt cauſe de ptibꝰ tractari: ſꝫ remitti ad iudices i ptibꝰ.ſ.e.§.j.v.ſtatuit. ſic nec apud ꝯcilia ⁊ hoc ē qð voluit eccl'ia gallicana in hoc.§.⁊ ſeq.cuiꝰ ordinatio equa eſt: ſꝫ nō pōt ligare cōcilia gñalia. cū inferior ſuperiori legē iponere nō poſſit.c. ex iſinuatiōe. de ap.c.cū inferior. de ma.⁊ obe cū ſi.

Concilium qd dꝫ facere.

c ¶Officio.qð cōſiſtit principaliter in hereſum ⁊ errorum extirpatione/ morū reformatione ⁊ xp̄icolarū diſſidētium adinuicē recōciliatione.ſ.de auc.cō.c.j.⁊.ij.de elec.c.j.ð col.c.j.l p̄n.vn̄ Eug.iiij.durāte Baſilieñ.ꝯcilio āno.M.cccc xxxiiij.kal.Julii pō.ſui anno iij.decreuit q̄ in p̄fato cōcilio nulle cauſe ſingulares publice vel p̄uate eccl'iaſtice vel ſecl'ares poſſent vel debeāt agitari/cognoſci/aut terminari: ſed dirigēte dño ad extirpationē hereſum ad pacē ponēdā īter p̄ncipes et ppl'os xp̄ianos ⁊ ad moꝝ reformationē oim ſtudia dirigant̃: ⁊ nullatenꝰ ad alias cauſas q̄ ad p̄miſſas ad q̄s ꝯciliū ordiatū erat ꝯuenire deberēt: vt h̄r in eiꝰ c.ad futurā. al's icipit paſtoralis cura.

d ¶Equalitas. iura fauent eq̄litati ff.de arbi.l.ſi cū dies.§.pe.vbi cōcor.C.de iudi.ꝓuidēdū.C.de fru.⁊ lit.exp.l.fi.c j.de ma.⁊ obe.cū ſi.

e ¶Statuitur.ſ.eo.§.j.ver.ſtatuit.

f ¶Euentū.inſpicitur euentus.ff.de iuriſd.om.iu.l.ſi idē.§.fi.de acq.re.do.l.naturalē.lv.diſt.ſi quis abſciderit.c.fi.de homi.in.vj.de ſer.non or.c.j.

g ¶Partis.pape.

h. ¶Scp̄tū. i canōe.in.c.cū oēs.ð ꝯſti.

i ¶Patere.v̄bū ipatiui modi eq̄pollet

quā ipſe tulerit. Et alibi[a]. Quod
quiſq; iuris in alterum ſtatuerit ipſe
eodē iure vtatur[b]. ¶Itē fuit conclu-
ſum ꝑ eādē cōgregationē vt oēs et
ſingule cauſe q̄ de ſui natura: ⁊ ſm
ſacros canones nō ſunt tractāde[c]
apud ſedē apl'icā vel curiā roma-
nam: aut etiā apud gn̄alia ꝯcilia ſi
in eis nōdū eſt lis[d] ꝯteſtata vl' q̄ſi[e]
ꝯteſtata: puta[f] porrecto iā libello[g]
⁊ cognito de meritis[h] cauſe ſeu īce
pto[i] cognoſci de eiſdē: tractētur et
agitent[k] deinceps corā ſuis iudici
bus in partibꝰ qbꝰ reſpectu eaꝝ cō
petit iuriſditio. ꝙ ſi ꝯtigat l cauſis

ꝟbis pceptiuis. xxxiij. diſ. ꝓter. nō tñ ſꝑ
bo. ter. l cle. exiui. § nos itaq;. de ꝟb. ſi.
a ¶Alibi. ff. qđ quiſq; iu. in al. ſta. in ru.
et in. c. cū oēs. de ꝯſti. ⁊ no. ꝑ gn̄ali alle
gatione nō quotādo. l. c. vel titulū. ſi. l.
Allegatio generalis valet. § j. c. j. de pa. po. C.
de iud. apertiſſimi.
ibi ſtatuimus. ff. de
rei vē. l. ſi nauis. ibi
qđ nō eſt. c. vr̄a. de
co. cle. et mu. vbi do
cto. ſpe. ti. de diſpu-
ta. ⁊ alleg. § porro.
ver. in ſumma.
b ¶Vtatur. cōcor. c.
q̄ ſcit. ij. q. vj. l. fi. C.
de fruc. ⁊ lit. ex. c. ij.
de mu. pe. cap̄. eſto.
xcv. diſtin.
c ¶Tractāde. de
hoc no. ſ. e. § j. ver.
ver. ſtatuit.
Litis conteſtatio ꝗd ſit. d ¶Lis ꝯteſtata.
ꝑ petitionē in iudicio ꝓpoſitā ⁊ rn̄ſio-
nem ſecutā. C. de litis ꝯteſt. l. j. c. j. e. ti.
c. dudū. ij. de elec. ſiue negatiuā: vt di-
ctis iuribꝰ. C. de iudi. rem nō nouā. §
patroni. aut. offeratur. ⁊ ibi Bal. C. de lit.
cōteſt. de ro. deci. xij. purā. qꝛ ꝑ rn̄ſionē
ꝯditionalē libello puro nō fit litis ꝯte
ſtatio. c. cū venerabilis. de excep. Bal.
in. l. ſiqđē. C. e. ti. ꝑ ſpe. ti. de excep. § vl
ſo. ver. nūqđ ſiue rn̄ſionē affirmatiuā.
īducitur em̄ litiſ ꝯteſtatio ꝑ ꝯfeſſionē ſi li
bellꝰ ē porrectꝰ cū. d. l. j. ď lit. ꝯteſ. c. j. e.
ti. d. c. dudū. vtant ꝟbo rn̄ſiōis nō ꝯdi
ctionis. l. ij. C. de iura. cal. vbi doc. ſpe.
ti. de lit. ꝯteſ. § ij. ꝟ. ſꝫ ſi reꝰ. vbi Jo. an. l
addi. Bar. in. l. ſi debitor. ff. de pe. here.
doct. in. d. l. j. d. c. j. ꝑ dubitationē ēt fit
litis ꝯteſtatio: vt no. ibidē puta ꝑ ꝟbū
credo vl' nō credo. c. cū ad ſedē de reſti.
ſpo. cū ibi no. ſpe. vbi. ſ. § ⁊ no. bal. l. d.
l. ij. C. de iur. cal. in. l. iij. C. q̄. ad li. ꝓ. nō
lꝫ. ſi aūt reꝰ cōfiteretur poſt citationē añ
libelli oblationē nō fieret ꝯteſtatio litiſ
qꝛ vbi nō pceſſit petitio nō pt eē ꝯteſta
tio. d. c. dudū. ⁊ ibi Pañ. idē l. c. ꝑuenit.
ij. de ap. ⁊ tūc nō daretur ſnīa: ſꝫ fieret pce
ptū de ſoluēdo. gl. i. l. ſi reꝰ. ff. de ꝓcur.
e ¶Quaſi. ſupple ꝯteſtata. ⁊ no. ꝙ lis

dicitur cōteſtata vt. ſ. ⁊ q̄ſi cōteſt. vt ſe. ⁊
in alio caſu q̄ habet in. l. ij. C. vbi in rē
ac. c. qm̄ frequēter. § ꝙ ſi ſuꝑ. vt lit. nō
cōteſt. ſpe. ti. de cōtu. § iij. ver. ſi vero.
f ¶Puta. put aduerbiū ē ſimilitudinis.
g ¶Libello. iſta nō
eſt vera litis ꝯteſta
tio: ſed q̄ ad effectū
huiꝰ diſpōnis imi-
tatur litis ꝯte. ad hoc
l. j. ⁊ ij. C. qñ li. prin.
ob. li. cō. fa. vbi li-
bellꝰ pncipi datꝰ fa
cit litis ꝯteſtationē
et ꝑpetuat actionē
annalē. ſecꝰ ſi infe-
riori iudici offeratur.
ff. de ac. ⁊ ob. ꝯſtitu
tionibꝰ. hꝫ tñ vīꝫ ci
tatiōis q̄ ad interrū
pēdā pſcriptionem
nō alīs. l. fi. ⁊ ibi bar.
C. de an. ex. ſpec. ti.
de libel. cō. § ſequit Bar. in. l. libertꝰ. ff.
de in ius vo. ⁊ de multiplici effectu li-
belli habetur in ſpe. vbi. ſ. § nūc dicēdū.
h ¶Meritis. que partium aſſertione
pādantur. l. fi. C. ſi per vim vel ali. mo.
c. tum ex literis. de in integ. reſti.
i ¶Incepto. ꝑ litis conteſtationē lis
incipitur. c. ſuꝑ q̄ſtionū. § intētionis.
de offi. delega. nec antea dicitur ꝓprie
lis mota. c. ex parte. ij. de verb. ſig. nec
aliq̄s petere: ſꝫ petere velle. ff. rem ra.
ha. amplꝰ. ⁊ ꝑ ipſam firmatur iudiciū. c.
relatū. de offi. delega. ⁊ ꝑpetuatur actio
vſq; ad quadraginta annos. C. de pre
ſcrip. triginta an. l. fi. vbi Bar. ⁊ de an.
ex. l. j. ſpe. ti. de lit. cōteſt. § fi. niſi actio
de dolo. l. fi. C. de dolo. ꝑ ſolā tñ citatio
nem dr̄ mota diſcordia. arg. c. cū. m. de
cōſti. c. piſanis. de reſti. ſpo. ⁊ mota cō-
tentio. c. forus. § lis. de verbo. ſigni. et
per eam ꝑpetuatur iuriſditio. c. gratū. c.
licet. de offi. deleg. c. fi. de offi. leg. ff. de
iudi. l. ſi quis poſtea. c. ꝓpoſuiſti. de fo.
cōpe. et interrumpitur pſcriptio in re
odioſa. xxx. annorū cum mala fide. l. cū
notiſſimi. C. de pſcrip. xxx. annorū. vbi
glo. ⁊ docto. Bal. plene in. l. ij. de ſerui.
k ¶Agitentur. cū diſpoſitio: ſꝫ nulla ex

defectu poteſtatis inquãtũ tangit ge neralia concilia: niſi vt conformatur decreto.s.eo.§.j.ver.ſtatuit.
a ¶Foros.ſcilicet ad ſedem apoſtolicam.⁊ cõcilia generalia ad que poteſt

diffinitiuã in expenſis dãnis ⁊ intereſſe cõdemnatur: et diuiditur in duas partes.ſcđa ibi: quodq̃. hoc decretũ factũ fuit añ diſſolutionẽ Baſilieñ. cõcilij.xxij.Januarij anno.M.cccc.xxxv.

appellari. s.e.§. ne tamen.ver. voluit. ibi per appellationem deuoluẽdas: ſicut appellat ad concilium prouinciale.c.multis.xvij. diſtin.cum ibi not. glo.in.c.ſuper queſtionum.§. ſi vero. de offi.de lega. gradatim tamẽ appellandum eſt ad concilia ſicut ad papã. s.eo.§.et ne. Sed

eiſdem deinceps ad dictos foros[a] appellari q̃ cauſe appellationum committantur in partibus iuxta cõſtitutionem bonifacij octaui. Statutum[b].et obtineantur a rege litere inhibitorie ad curiã parlamẽti et, ad: alios iuſtitiarios et officiarios regni ⁊ delphinatus.
¶Itẽ acceptat decretũ qđ incipit. Contra friuole appellantes.
UT lites[c] citi[o] ẽminẽt[d] ſup eo dẽ[e] grauamine[f] aut ſup eadẽ interlocutoria vi diffinitiue nõ hñte[g]

d ¶Terminẽtur. concor.c. finem. de do. ⁊ contuma.c.ij. de re iudi.l. litib[o]. C.de agri.⁊ cen.lib. xj.l.pperandum.in prin.C.de iudi.l.terminato. de fru.⁊ li. ex.l.non diſtinguemus.§. queſitũ.ff. de arbi.abbreuiatio enim litium eſt de cõmuni vtilitate.in.j.conſtitu.C.⁊ ibi Barto.
e ¶Eodem.ſecus

Appellari a papa ad cõciliũ gñale an ſit licitũ.

nũquid a papa poteſt appellari ad concilium generale? Ar.q̃ ſic ſicut a metropolitano appellatur ad concilium prouinciale. vt not. in.d.c. multis. in.d.§. ſi vero. et orbis maior eſt vrbe.xciij.diſti.legimus. dic contra.c. cuncta per mũdum. cum ibi no.ix.q.iij.ij.q.vj.anteriorũ.§.illo.ſpe. titu.de appel.§.ij.ver.xiij. ⁊ de iuriſdi. om.iudi.ver.hic tamen.de recuſa.§.ij. ver. ſed quid ſi cauſa.⁊ ſe. Panor. ſup rub.de appel. a principe eñ nõ appellatur.ff.a qui.ap. non li.l.j. niſi in tribus caſibus in quibus concilium eſt ſupra papã.vt le.⁊ no.s.de aucto.con. c.ij.c.j.in prin. de colla.a papa tamen male informato ad ſeipſum bñ informatũ bene appellaretur.ad hoc.xxxv. q.ix.ſententiam.cum.ij.c.prece.c.cum apud.xj.q.iij.de reſti.in integ. tum ex literis.vbi docto.⁊ peccaret papa ſi talem appellationem non admitteret: iuſtitiam enim denegaret. ad hoc no. per docto. in.c. conſultationibus. de offi.delega.geſ.et Cardi.floren.in cle. paſtoralis.de re iudi.
b ¶Statutũ.que eſt de reſcrip.in.vj.
¶Contra friuole appellantes.
UT lites.nõ licet ab interlocutoria vim diffinitiue nõ hñte ſcđo appellare. et appellans iniuſte ante

in diuerſis grauaminibus vel articulis nam ſi milleſies quis grauatur in cauſa ſup diuerſis articulis milleſies poteſt appellare.c.directe.cũ ibi no.p docto.de app.ſic intelligitur.c.omnis oppreſſus.c.omnes.c. ideo.ij.q.vj. qđ limita ſecundũ.c.j.s.titu.j.⁊ iſtud.c.
f ¶Grauamine.nõ reparabili in diffinitiua: alˀs nõ poſſet ab eo appellari. vt le.⁊ no.s.titu.j.c.j.§.⁊ ne.ver.neq̃.
g ¶Nõ habẽte. ergo ab interlocutoria vim diffinitiue habẽte poterit appellari ſicut a diffinitiua.⁊ no.gl.iun cto.c.j.§..⁊ ne.ver.neq̃.s.ti.j. q̃ conſtitutio phibens appellationẽ ab interlocutoria nõ habet locum in interlocutoria habente vim diffinitiue.vnde dicit Bal.in.l.ſi.C.ſi re. vel ac.mor.fu. q̃ appellatio ab interlocutoria habẽte vim diffinitiue pmittitur impune ſtãte ſtatuto q̃ appellans ab interlocutoria ſoluat penam: q: talis interlocutoria quo ad appellationẽ regulat vt diffinitiua.⁊ ſtatutũ eſt interpretãdum ſm ius cõmune.no.s.de colla.§. item q̃ vniuerſitates. Ange.in.l.v.§. j.ff.de verb.obli.in.l.imperiũ.de iuriſ. om.iudi.Aduerte q̃ ſentẽtiarum tres ſunt ſpecies.vt no.ij.q.j.in ſum. Pañ. in rub.de ap.Hoſt.eo.titu.§.ij.in ſum.

Appellari pt ab interlocutoria.

Snia eſt tri- plex.

ſpe. eo.ti.§.ij. quedã dicit diffinitiua. quedã interlocutoria: quedã hñs vim diffinitiue: et de iſtis trib⁹ ſpecieb⁹ fit hic mẽtio. Diffinitiua dicit duob⁹ modis. no. Bar. in. l. ſi cum exceptione. §. hoc autẽ. ff. qđ me. cau. vno mõ inqñtũ requirat libellũ litis cõteſtationẽ ⁊ ſi. ſcđo ꝙ diffiniat ꝯtrouerſiã ⁊ imponat finẽ toti cauſe in iudiciũ deducte. no. in cle. j. de ſequeſt. poſ. ⁊ đꝫ diffinitiua: qꝛ imponit finẽ controuerſie ⁊ finit iudicis officiũ. vñ abſolutoria ab inſtantia iudicij nõ eſt diffinitiua: qꝛ ꝑ eam partes a lite nõ recedũt. l. diccre. et ibi Bar. ff. de arbi. glo. ⁊ doc. in. l. harũ. ff. ſi ſer. vẽ. et ſine ſcriptis ferri põt: vt ibi Bar. ⁊ Bal. in. l. ſi ꝑſes. C. quõ ⁊ qñ iu. glo. in cle. fi. de ap. Jo. and. ⁊ doct. in. c. examiata. de iudi. niſi imponeret ꝑpetuũ ſilẽtiũ. no. Bal. in addi. ſpe. titu. de ſen. ℣. impoſitio: et hec đꝫ ꝯtinere cõdẽnationẽ vel abſolutionẽ aliter non valet. ff. de re indi. l. j. C. de ſen. l. ꝑſes. ij. q. vj. §. diffinitiua. vel aliqđ qđ tñ valeat. ff. de re iudi. in ſum. de ℣bo. ſig. in his. niſi in cauſa appellatiõis: vbi nõ habet iudex neceſſe dicere cõdẽno vel abſoluo: ſed tñ confirmo vel infirmo priorẽ ſniam. C. de ap. eos. §. j. vbi doc. cauti⁹ tñ eſt ꝙ vtrũꝗ ponat. c. j. de ap. c. ad ꝓbãdũ. de re iudi. de quo in ſpec. titu. de ſen. §. vt aũt. ver. in iudice. ⁊ ibi Jo. an. in addi. Panoꝛ. in rub. de app. vbi dicit ꝙ iudex ad quẽ cauꝫ ſuccedat loco iudicis a quo põt et đꝫ reformare ſniam ſi opus fuerit vel ſupplere / vel in parte reprobare ꝓut opus eſt. ꝓbatur in. c. raynuti⁹. in. c. raynaldus. de teſta. vbi Jo. cal. ⁊ in. c. ſignificauerũt. de excep. Inno. in. c. paſtoralis. de offi. deleg. de ro. deci. ccclxviij. Bar. in. l. fi. ff. de in. pa. Bar. in. l. cũ apud. ff. iudi.

Snia ſup excep- tiõe pem- ptoria an ſit diffini- tiua.

ſol. in. l. ſi exꝑſſim. ff. de ap. Pañ. in. c. cũ ioannes. de fi. inſtru. in. c. cauſaꝫ. de re iudi. An autẽ ſnia lata ſuꝑ exceptione perẽptoria dicat diffinitiua. not. Joã. mo. in. c. cupiẽtes. de elec. in. vj. glo. in cle. fi. de ap. ꝙ nõ: cũ de neceſſitate ſuꝑ principali poſtmodũ ferẽda ſit diffinitiua ⁊ volũtarie tantũ ꝓnũtietur ſuꝑ peremptoria. de quo in. c. j. de oꝛ. cog. no. doct. in. c. ſi duobus. de ap. Bal. in marga. in ver. iudex in. l. fi. C. de ſentẽ. ex peri. re. reperitur quedã ſnia quaſi diffinitiua vt eſt ſnia lata ſuꝑ poſſeſſorio. glo. ⁊ docto. in. l. j. C. de ſen. nam eſt habito reſpectu ꝙ põt poſtea intẽtari petitoriũ nõ dicit ex toto diffinitiua.

Snia q̃dam q̃ſi diffini- tiua.

glo. in cle. j. de ſequeſt. poſ. glo. ⁊ Bar. in. l. j. C. ſi de mo. poſ. in. l. qđ iuſſit. ff. de re iudi. c. conſultationibus. de offi. deleg. cũ enĩ in petitorio merita cauſe plenius tractant: ⁊ ſentẽtia lata in eo abſorbet ſentẽtiã latã in poſſeſſorio. c. cum dilectus. de cau. poſ. ⁊ ꝓprie. ⁊ ſic hec ſentẽtia dependet ab euẽtu ſentẽtie ſuper petitorio. ideo nõ poteſt dici ꝓprie diffinitiua. in aliquibus tamen regulat vt diffinitiua. qꝛ verũ eſt dicere ꝙ imponit finem negocio poſſeſſionis in iudiciũ deducto. vñ debet ferri in ſcriptis ſicut quelibet diffinitiua: d. c. cõſultationibus. vbi ꝓcedit ſicut in qualibet cauſa principali. ⁊. d. cle. j. de ſequeſ. ſed vbi ageret principaliter de poſſeſſorio abſorbente petitoriũ vt in caſu. l. ſi quis in tantã. C. vnde vi. et ſi. ſententia ſuꝑ poſſeſſorio eſſet mere diffinitiua. c. fi. de iudi vbi doc. ⁊ Bar. in. l. ij. ff. de ap. reci. Pau. de caſt. cõſi. v. et ab ea poſſet appellari: nõ a prima. no. ẽ. eo. §. ⁊ ne. in ver. neq̃ret.

Snia inter- locu- toria

Interlocutoria eſt illa que inter principium ⁊ finẽ cauſe fertur ſuꝑ his que incidunt vel emergunt: vt no. in. d. cle. ⁊ dicitur interlocutoria: vel qꝛ iudex nõ diffinit q̃ eſt. cauſam ſed interloquitur inter principiũ ⁊ finẽ. vel qꝛ iudex inter partes loquẽdo ſine ſolẽnitate ſcripture pronũtiat vt dicit Hoſtiẽ. vbi. ẽ. per ſpe. titu. de ſen. §. ij. Bal. ibidẽ in ver. interlocutorie tres. vbi ponit tres ſpecies iterlocutoriarũ. Pau. de caſt. cõſi. xxv. Quid de ꝑcepto quod iudex facit de ſoluendo. glo. ⁊ Ange. in aut. de here. ⁊ fal. §. illud col. j. dicit ꝙ eſt quaſi interlocutoria. ſed glo. in eadẽ aut. §. ſi quis aũt non implens. dicit ꝙ eſt interlocutoria. dicit Panoꝛ. in rubꝛi. de re iudi. ꝙ ſi cauſa erat inchoata ante ꝑceptũ tũc dicitur interlocutoria: qꝛ interloq̃tur precipiendo inter principium ⁊ finem

cauſe: habet tñ vim diffinitiue. bal. in l. ſi §. neceſſitate. C. de bo. que li. gl. xj. q. iij. in ſum. ij. q. j. in ſum. dicit q̄ ꝓprie nõ eſt diffinitiua nec interlocutoria: ſed tertia ſpẽs ſnĩe. gl. et Ang. in l. ſanccimus. C. de admi. tu. ſi vo cã nondum erat inchoata. tunc dicit Panor. q̄ eſt quaſi interlocutoria: q2 nõ fit iter ꝓncipiũ et finem: ſed ante. Alia aũt ꝓcepta iudicis aliqñ habent vim diffinitiue: aliqñ interlocutorie: de his de ele. dudum. ij. e. ex parte. j. de verbo. ſigni. ſpec. d. §. ij. et ab habentibus vim diffinitiue / valet appellatio: ſicut a diffinitiua, per hunc tex. a contra. ff. de mino ri. l. ait pretor. §. ꝑmittitur. Jo. and. in c. peruenit. de ap. Barto. in marga. in ver. appellatio. quedam ſnĩa non eſt diffinitiua ſed hꝫ vim diffinitiue. vt quando imponit finem inſtantie non cauſe. Bar. in d. l. ait pretor. §. ꝑmittitur. ff. de mino. Bal. in l. minoribꝰ. C. de his qui. vt indi. et iſta regulatur ſm naturã diffinitiue quo ad appellationem. in alijs tñ caſibus non regulatꝛ ſemꝑ vt diffinitiua nec interlocutoria ſed quando trahitur ad naturã interlocutorie: qñq3 ad diffinitiue, ſm q̄ magis participat de diffinitiua vel interlocutoria: hec eñ interlocutoria hñs habens vim diffinitiue eſt quoddam mediũ inter puram diffinitiuam et puram interlocutoriam. non eñ eſt pure diffinitiua: q2 non imponit finem toti cauſe. non eſt pure interlocutoria: q2 nõ expectat aliã ſententiã diffinitiuã poſt ſe. vt iudex ꝓnunciat ſe non iudicem cõpetentem. de quo glo. et doct. in aut. habita. C. ne filius ꝓ pa. vꝫ nõ eſſe reſpondendum libello tanq̄ inepto. de quo Pañ. in c. examinata. de iudi. glo. in cle. de ſequeſt. poſ. Bal. in l. edita. C. de eden. vꝫ quando ꝓnunciat ſuper impotentia appellãdi / aut appellationem eſſe deſertam dicitur ſententia interlocutoria. c. ſua. ibi interlocutus fuerit. de ap. Bald. in l. fina. C. de ſenten. ex pericu. reci. in l. cum et minores. C. ſi aduer. rem iudi. quãdo appellatio fuit ab interlocutoria. de rot. deci. ccccxxxv. nõ eñ põt dici diffinitiua: q2 nõ eſt lata ſuꝑ meritis cauſe hꝫ tñ vim diffinitiue. de rot. deciſ. lxxvij. lxxxviij. lxxxix. ſi ergo hec ſententia tenet quodam mediũ dꝫ trahi ad naturam alterius extremorũ: ſm q̄ magis participat cum illo extremo. ſicut in hermofrodito. l. queritur. ff. de ſta. ho. et in tacẽte qui tenet medium inter cõtradicere et ɔſentire. vnde qñq3 habetꝛ pro ɔſentiente. qñq3 ꝓ ɔ̃dicente. ſm q̄ magis participat cũ natura alterius extremorꝫ: vt no. ꝑſertim ꝑ Dy. in reg. is qui tacet. de re. iu. in vj. no. doct. in c. nõne. de ꝑſump. et ideo bonus iudex habebit diſcurrere ꝑ ſingulos actus. Circa exempli vt intelligantꝛ ꝓcedentia diſcurramus ꝑ tres actus. nã aliter appellatur a diffinitiua aliter ab interlocutoria. not. in c. cordi. de app. in vj. Jo. and. in c. dilecto. de ap. Pañ. in c. vt debitus. e. ti. doc. in c. ex parte. de teſti. cum alia ſolennitate terꝛ. diffinitiua cum alia interlocutoria: vt le. et no. in c. ſi. de re iu. in vj. Hen. in c. albericus. de teſti. interlocutoria põt reuocari ꝑ iudicem: diffinitiua nõ. Quãtũ ad primũ actũ interlocutoria hñs vim diffinitiue regtꝛ ſꝫ naturã diffinitiue primo in hoc q̄ ab ea poteſt appellari ſicut a diffinitiua. S. ti. j. c. j. §. et ne. v. neq3. Inno. in c. conſtitutus. de ap. Frede. conſ. lxiij. Bald. in l. ij. C. de epiſ. audi. vbi dicit q̄ a ſententia lata ſuꝑ. deſertione appellationis poteſt appellari. eſt enim interlocutoria habens vim diffinitiue vt dictum eſt. C. quo. et quando iu. l. ſi preſes. no. in cle. ſi. de ap. Bal. in marga. in ver. appellatio. Secũdo q̄ ab ea bis põt appellari: vt a diffinitiua: vt hic in alijs aũt ſi ſit talis que finiat iuriſditioneꝫ iudicis: ſiue officiũ ſuũ in illa cã debet ab ea appellari tãq̄ a diffinitiua: nec erit opus exprimere cãm in appellatione ſicut nec a mera diffinitiua. vt. l. ij. et iij. ff. de ap. qñ ſtatim appellatꝛ. Bald. in addi. Spe. ti. de ap. v. an et qñ appellatur: puta ſi pronuntiauit ſe iudiceꝫ non competentem. iuxta not. in c. ſignificantibus. de offi. delega. in dicta autenti. habita. Innocen. in ca. paſto

Iudicis p̄cepta qdã habeant vim ſẽtẽtie.

Tacẽs tꝫ mediũ inter cõtradicentes et ɔſentientẽ

ralis.in.c.ſignificante.in.c.radulphꝰ. in.c.ſignificauit.de reſcri.doc.in.c.di-lectus.j.eo.ti. Panoꝛ.in.c. ex parte.e.ti.Barto.in.l.ij.ff.de ap.reci.nam hoc caſu ceſſat ratio.quare ius voluit cau ſam exprimi in ap-

ipſum reuerti. ideo poteſt reuocari.c. dilectus.iij.de p̄ben.in parte deciſa.⁊ ibi Joā.de imo.d.deciſ.lxxvij. lxxxix. Paū.in.d.c.cū ceſſante.in.c.dilecti.de ap.⁊ niſi ſit oꝛdinarius q̄ eā poſſit re-uocare cuʒ ſemper

nullatenus liceat[a] ſcd̄o[b] appellare

appellās ab īterlocutoriācāʒ exprimere debet.

pellatione ab inter locutoꝛia.ſcʒ vt de-bitus honoꝛ defe-ratur iudici.nam ex quo poteſt conſe-qui iuſtitiam coꝛā iudice nō debet ab eo recedere ꝑ appellationem: niſi cau ſa rationabili expꝛeſſa.d.c. vt debitus ſed in exemplo p̄miſſo: nulla fit iniu-ria iudici.cum ꝓnūtiauit ſe non iudi-cem. ergo debet trahi ad naturā diffi nitiue.no.Panoꝛ.in.c.ꝑuenit.de ap.ſʒ ſi eſt talis interlocutoꝛia que nō finit officium iudicis ita ꝙ poſſuʒ ab eo iu ſtitiā conſequi.: tunc debet regulari tanꝙ̄ interlocutoꝛia. qꝛ magis trahit̄ ad naturā interlocutoꝛie ratione p̄di-cta.puta ſi iudex ꝓnuntiauit non eſſe rn̄dendum libello tanꝙ̄ inepto.nā ex pꝛimendo cām rōnabilem coꝛā eo po teſt ipſe mutare ſententiam ſuam.l. quod iuſſit.ff.de re iudi.c.cum ceſſan-te.de ap.appellatio etiā ab huiuſmo-di interlocutoꝛia vim diffinitiue ha-bente poteſt iuſtificari ex nouis cau-ſis cum regulariter reguletur vt diffi-nitiua.de rot.deciſ.ccccxciiij.ideʒ bal. in.l.ꝑ hāc.C.de tem.ap.in appellatio-ne a grauamine irreparabili in diffi-nitiua:et ꝑ omnia dic idem quo ad ſe-cundum actum.nam ſi iſta quaſi dif-finitiua hʒ omnem effectum diffiniti-ue ſeruabitur ſolennitas que in diffi-nitiua ſeruāda eſt:al's ſecus. Quo ad tertium actum.ſ.reuocationis : dic ꝙ qn̄ interlocutoꝛia hʒ vim diffinitiue:ꝑ ſertim ſi eſt expiratiua iuriſditionis: puta ſi ꝓnuntiauit ſe nō iudicē nō re-uocat̄ ꝑ iudicē delegatū. qꝛ ꝑ eā deſi-nit eſſe iudex:vt.d.c.ſignificātibꝰ. no. doc.in.d.c.cū ceſſante.Henri.in.c.in li teris.de of.del.Bar.in.l. qd̄ iuſſit.ff.d̄ re iu.de ro.deciſ.ccclix.ccclxvj. Bar.in l.ſi q̄s inꝯſcribēdo.C.de pac.niſi ſit ap pellatum ab ea:quo caſu nō eſt finita iuriſditio iudicis a quo:cuʒ poſſit ad

remaneat iudex ꝑ-tium.not. Bald.in d.l. ſi p̄ſes. Pariter interlocutoꝛia abſolutionis ab obſer uatione iudicij non pōt reuocari. An ge.in.l.j.C.ſentē. reſcin.nō poſ. idē ſi iudex a quo.eſt appellatū detulit ap-pellationi etiā re integra non poterit delationē reuocare.no. Jo.an.in.d.c. conſtitutus.in.c.cū appellationibus. de ap.in.vj.in no.not. in.c. dilectis.⁊ ibi doc.e.ti.doc.in.d.c. cū ceſſante.idē in caſu vbi ab aliq̄ interlocutoꝛia lata ꝑ oꝛdinariū appellat̄ ad ſupioꝛeʒ qui ꝑ ſuā ſententiā pꝛimā interlocutoꝛiā confirmat ⁊ ꝓnuntiat bene ꝓnūtiatū ⁊ male appellatum qꝛ ꝑ talem ſenten tiam interlocutoꝛiā deſinit eſſe iudex cauſe.⁊ cognitio redit ad iudicē a quo fuerat appellatū:vt in.d.c.vt debitꝰ.⁊ licet poſſit dubitari an talis ſn̄ia lata per iudicē appellatiōis ſit diffinitiua vl' interlocutoꝛia.credit tn̄ Henri.vbi ſ.eam eſſe interlocutoꝛiā.arg. no.per Jo.mo.in.d.c.cupiētes.§. ꝙ ſi ꝑ.xx. in ṽ.priuatos.de elec.in.vj.vbi bona gl. Guil.in cle.ſi.de ap.quod verum quo ad partes.Bald.in aut.hodie.C.de iu ra.calum.ſed quo ad iudicem dicitur diffinitiua:qꝛ imponit finem contro-uerſie ap.⁊ nihil remanet coꝛā iudice appellationis.Bar.in conſ. appella-tum eſt a ſententia.Bal.in. d.l.cum ⁊ minoꝛes.Pau.de ca.conſ.xxvj.

a ¶Liceat.ab eadem parte. quelibet enim pars poterit ſemel appellare ꝑ not. in ſpe.titu.de ap.§.quoties.Joā. and.in.c.directe.eo.titu.doct.in.l.j.C. ne lic.tertio ap.

b ¶Secundo.ſic ſemel tm̄ appellabi tur.concoꝛ.regula cancellarie ap̄lice. ſi.in aut.ſi q̄s litigantiū.C. de epiſco. audi.l.iubemꝰ.l.in offerēdis.C.de ap. in aut.e.ti.§.illud.col.iiij.ij.q.vj. ante-rioꝛū.§.illud.C.de aſſer.tol.l.j.in p̄nci.

de pre.impe. off.l.ſi qs. in aut. de ſan. epiſ.§.ſi quid vero.col.ix.qd no. de ro. deciſio. ccclxxxvij. q in cauſa bñficiali appellatio ſemel tm̄ pmiſſa eſt appellante non pſequēte:ſed appellato qui obtinuit a diffiniti ua tñ vel interlocu toria habente vim diffinitiue: regulariter poterit bis ap pellari.arg.a ſpeciali huius tex.ꝛ cum in eis nihil ſit immutatum.l. precipimus.C.de app.ſicut olim.C. ne li. ter. ap.l.j.ij.q.vj.c.ſi quis.c. directe.c. ſna. de ap. Ultra autem binā vicem in illis nō licet appellare. quod pcedit etiam in ſentēijs que non tranſeunt in rem iudicatam.licet in illis poſſit cauſa de nouo inchoari per viā querele.no.in c.fraternitatis. de fri. et male.in.c. ad reprimendā.de offi.ordi.vbi Panor. ꝛ in.c.conſanguinei.de re iudi.

¶Quodq; ante diffinitiuam[a] friuole[b] aut iniuſte[c] appellans

a ¶Diffinitiuā. in appellationibus ergo friuolis a diffinitiua,non habet locum hic.§.quo ad penam.

b ¶Friuole. qꝛ appellatur a grauamine vel interlocutoria reparabili in diffinitiua:q̄ appellatio nō tenet.ſ.ti. j.c.j.§. et ne. vel quia in appellatione nulla fuit cauſa expſſa vel non legitima:dato q eſſet vera vł licet legitima manifeſte falſa. vel iam pnuntiatum erat illam falſam ꝛ non appellatum.

c ¶Iniuſte.qꝛ interpoſita eſt ex cauſa pbabili : ſed falſa. pro quo aduerte quia appellationum quedā eſt manifeſte friuola.c.pp ſuit.c. ad noſtram. de app. et in exemplis prime poſitis. et huic nō debet iudex deferre.c.paſtoralis.c. vt debitꝰ.c. cum ſpeciali.c. interpoſita.c.pterea.vbi doct. de appel. ſpe.titu.de execu.§.iiij.ver.facta. cum ius eam nō admittat.c.cum ſit romana.de ap.c. cum appellationibꝰ.eo.ti. in.vj.vbi docto.immo ſi iudex ei deferat:venit puniēdus.vt ibi habetur.ij. q.vj.§.ſunt etiā quorum.ver.ſi quis.ꝛ hmōi appellās ab interlocutoria iniuſta euidēter non pōt appellare a diffinitiua.c.inter monaſterium.vbi doct. de re iudi.cle.j.de dolo et cō[illegible]. nec eſt

Appellationi friuole deferēdū nō eſt.

amplius citandus ad pceſſum tanq verus cōtumax ꝛ doloſus.qꝛ appellādo videtur dicere ſe nolle amplius venire:vt ibidē Inno.in.c. ad petitionē. de accuſa.Bar.in.l.eius.ff.de ap. reci. Oldra.cōſił.xij. vbi dicit q appellans a citatione non eſt citandus ad pceſſum vel ſentētiam.

Quid autem operetur delatio iudicis facta appellationi friuole. legitur et not. in.d.cum appellationibus. in.c. cordi.de appel. in.vj.ij.q.vj. ad romanam.in.c. ex literis. de ma. con. inter eccle.con.docto.in.c.de priore de app. Quedam eſt latens fruſtratoria cum cauſa pbabilis eſt:ſed falſa. ꝛ hec admittitur a iudice vſq; quo veritas pateſiat.Sed a iure reprobatur. viij.diſ. veritate. Quedā eſt media: quā Uincentius vocat neutralem. vt quando appellatur ex cauſa que nō eſt in iure ſcripta: videtur tamē rationabilis. vt ſi dico iudicem fore cōpatrem aduerſarij:vel quādo appellatur in caſu vbi ſunt diuerſe opiniones:puta quia me compellit reſpondere p literas poſterius impetratas: que tamē primo fuerūt primo pſentate. hec cauſa eſt pbabilis cū ſit dubia. quia circa hoc ſunt diuerſe opiniones:vt not.in.c. capitulum.de reſcrip.in dicto.c.vt debitus.ꝛ huic debet iudex deferre:vt.d.c.paſtoralis.ver.ſed ſi appellās.Innocē.in.c. ſacro.de ſentē.excom. Bal. in marga. in ver.appellatio.ꝛ dicunt doc.in.d.c. vt debitus. q in dubio appellationi ſemp eſt deferendū p iudicē a quo.l. ꝛ in maioribus.C.de app. niſi vbi periculum eſt in mora.l.ſi.ff. de app. reci. glo.ꝛ doct.in.c. qua frōte. de app.ſpe. eo.ti.§.in quibus. ver.viij. Quedā eſt manifeſte rationabilis ꝛ legitima : vt ea q̄ ſit ex cauſa in iure expſſa. de quo per Henri.in.c.pnenit. de app.ſpe.eo. ti.§.nūc dicamus.doc.in.c.paſtoralis. cui appellationi legitime ſi iudex non defert de iure canonico ſi cauſa eſt criminalis venit deponēdꝰ.c. decreto.ij. q.vj. ſi eſt ciuilis mittēdus ad ſuperiorē

Appellatio qdam ē fruſtratoria latēter.

Appellationi i dubio eſt deferēdum.

Appellationi nō deferēs qualiter punit

puniēd⁹ pena arbitraria.d.c.de pore.
vbi glo.⁊doc.ar.c.de cauſis.de offi.de
lega.ſed de iure ciuili ſi cā eſt ciuilis
punit in.xxx.pōdo.l.libris auri.l.qm̄
iudices.C.de ap.ſi eſt criminalis: tūc
dꝫ digno ſupplicio
puniri.l.a procōſu-
libus.C.de appel.⁊
ſic pena erit arbi-
traria.vn̄ poterit iudex arbitrari pe-
nā corporis afflictiuā q̄ eſt maior q̄-
tūcūq; minor q̄ pena pecuniaria in p̄
ſona honeſta.l.in ſeruoꝝ.ff.de pe.vel
pena erit iuxta.l.lege iulia.ij.ff.ad.l.
iu.de vi.pu.ad hoc.l.lex iulia.§.fi.ff.
ad.l.iu.repe.quā alle.Bald.in.l.ſi q̄s
filio.§.hi aūt.ff.de iniuſ rup.et ir.teſ.
vbi p̄ eū bal.in.l.addictos.C.de epiſ.
audi.vbi dicit q̄ puniet iudex capita
☞ liter q̄ ſententiā capitalē poſt appel-
lationē execut⁹ eſt.q2 paria ſunt occi
dere innocētē ⁊ occidere eū q̄ fugit ad
iuſtā iuris defenſionē.d.l.lege iulia.
niſi appellatio eēt manifeſte friuola.
q2 ſpōte cōfeſſus fuit ⁊ teſtib⁹ ſupera
tus.Uel crimē eſt notoriū:tunc iudex
nō dꝫ admittere appellōez ſed ſtatim
dꝫ fieri executio ⁊ maxime in enormi-
bus.l.p̄uiciarū.C.de feri.l.cū reis.C.
de pe.d.l.ſi q̄s.et qđ ibi no.doc.Auge.
i trac.de cri.ad fi.in.℣.p̄ſente.in mate
ria appellatiōis.vbi tn̄ appellatio fie
ret ab īterlocutoria ei ēt cōtinēti cām
nō tenet iudex a quo deferre:niſi fiat
īhibitio p̄ iudicē ad quē.c.nō ſolū.de
ap.in.vj.Inno.in.c.paſtoralis.de of.
deleg.Bar.in marga.in ℣.iudex.ſi tn̄
iudex a quo detulerit appellatiōi ipſe
met:tunc ſibi inhibet deferēdo Bar.
in.l.eius qui.ff.de ap.reci.in.l.itra vti
le.ff.de mino.Sed de cōſuetudine frā
cie in patria cōſuetudinaria et foro ſe
culari omi appellationi defertur.

Appellatiōi cuilibet defert.

vltra[a] cōdemnationē expēſarum[b]

a ¶ Ultra.īcludit.l.i.cū vltra.C.de nō
nu.pe.vt ſi vltra dolia legat vinū.vi-
dētur ēt legata dolia.l.ſi vltra.C.de fi
deiuſ.j.de nu.⁊ qua.car.c.j.Bar.l.i.q̄
tra.ff.de do.p̄.c.raynucius.ibi:vltra
dotē.vbi doc.ꝯ teſta.doc l.c.liıere.de
vila.Paul.de caſt.cōſ.cviij.Bal.late
in.c.j.de du.fra.de no.be.inue.īterdū
nō īcludit vbi additur rei a iure p̄hibite
ad hoc glo.ſing.i.cle.j.de vſu.q̄ dicit q̄
ſi ſtatuto caueat q̄ null⁹ accipiat pro
vſura vltra duos denarios p̄ libra in
mēſe ſtatutū nō videtur p̄mittere vſu
ras q̄ ad duos de-
narios.quam glo.
alle.Bal.in aut.ad
hec.C.de vſu.

b ¶ Expenſarū.in q̄bus ſemp̄ cōdem
nat appellans ſi ſuccūbit in cā appel
latiōis.cōcor.ij.q.vj.oī mō.cū ibi no.l.
ab executore.C.quo.appel.nō re.l.eos.
§.ne temere.de ap.vbi Bal.c.cū venıſ
ſent.de eo q̄ mit.in poſ.cau.c.vt debi-
tus.vbi doc.c.ſepe.c.rep̄henſibilis.c.
nicolao.de ap.cū ſi.Inn.i.c.fi.de do.⁊
ꝯtu.Barto.in.l.tutores.§.tutores.ff.
de admini.tu.Bal.in.l.fi.C.q̄n p̄uo.
nō eſt ne.glo.in.l.fi.ff.de re iudi.niſi p̄
babilis cā in facto vel in iure excuſa-
ret appellantē qđ iudex boni ingenij
ſuo arbitrio eſtimabit.l.iij.§.ſi rem.ff.
de le.iij.ff.de le.ij.l.qui ſoluduz.§.etiā
vbi Bar.q2 aut in cauſa appellatio-
nis.fuit iudicatū ex antiquis actis ⁊
ſuccubuit appellās:tūc cōdemnat in
expēſis:q2 habebat p̄ſumptionē ꝯtra
ſe cū reportauerit ſententiā cōtrariā
in prima inſtantia p̄ qua ſemp̄ preſu-
mitur.l.herennius.in fi.cū ibi no.ff.
de euic.l.bebi⁹.de pac.do.no.l.c.igno
rantia.de re.iu.in.vj.Io.an.in.c.in p̄-
ſentia.de renū.Panor.in.c.cām de re
iudi.vn̄ dicit Bald.in addi.ſpe.de ap.
℣.q̄ appellat.q̄ appellās p̄ſumit ha-
bere malā cām.hoc limita niſi p̄babi
lis cā excuſaret appellātē.vt q2 habe
bat p̄ ſe opinionē cōem q̄ nō erat eui
denter iniuſta.vel erat dubiū circa in
tellectū legis multipliciter intelligibi
lis.⁊ doc.erant varij.vnde lꝫ vnus iu-
dex iudicaſſet contra eum:non tn̄ ſta
tim debet quieſcere data tanta dubi-
tatione:⁊ ſic in fi.ar.op.in.l.regula.ff.
de iu.⁊ fa.igñ.in.c.j.de elec.li.vj.in fi.
p̄ hoc tex.cū glo.in.c.ſacro.de ſenten.
excō.vbi doc.de trāſ.prel.c.ij.in fi.de
dinor.gaudemus.in fi.ff.de acqui.he
re.l.clodius.vbi Bar.ēt ſi habeat opi.
vnius doctoris non reprobatā excuſa

Appellans ſi ſuccūbat in expenſis cōdēnat

Preſumit ꝯ victū p̄ma īſtātia

tur ab expēſis.no.Jo.ȯ col.c.j.circa pn.
doc.in.c.vt debit'.de appel.Bal.in.c.
Conſilia doctoris ſigillata habere an litē ꝓdeſt.
veniēs.j.de teſti.ſpec.ti.de expē.§.nūc
videndū.vel ante litē motā habuit ꝓ
ſe conſilia ſigillata a doctoribus.Bal.
in.l.generaliter.C.de iureiu=
ran.aut habuit aliā cauſam
probabilē ad arbitriū boni
iudicis.de quo late Berta.in
reper.in ꝟ.expenſarū condēnatio.ar.
c.de cauſis.ȯ'of.deleg.l.j.ff.de iu.deli.
Bal.in.d.l.generaliter.in.l.j.de aduo.
diuer.iu.vbi dicit ꝙ ꝑſumit habere iu
ſtam cauſam litigandi ille q̄ probauit
per teſtes q̄ poſtea ſunt reprobati ra=
tione ꝑſone.q2 inhabiles vel alias iſa
mes.ꝛ vult Spe.ti.de calū.in fi.ꝛ ſuc=
cedēs alteri dicitur habere iuſtā cau
Ignorātia iuſtā hʒ qui alteri ſuccedit.
ſam ignorātie vt euitet condēnationē
expenſarū.ad hoc.c.cū quis in.ius.eſt
2cor.de reg.iu.in.vj.niſi ſibi appareat
ꝑ inſtrumēta ꝓducta:aut alias nō ha
bere iuſtā cām ꝓſequēdi:et nihilomi=
nus proſequitur.tunc non excuſat ab
expenſis.l.ſi qs inficiatus.ff.depo.cū
ibi no.ꝑ Bar.aut appellās reportauit
cōtrariā ſententiā ex nouiter deductis
per appellatū.puta cū eſt appellatū a
diffinitiua.l cuius cā appella.nō alle=
gata allegant:ꝛ nō ꝓbata probantur.
l.per hāc.C.de temp.ap.c.fraternita=
tis.de teſti.c.cū ioānes.de fi.inſtrum.
aliud.in cauſa appellationis ab inter
locutoria q̄ iudicat ex antiquis actis.
de.appellāti.de ap.ꝛ l caſu.d.videtur
ꝙ appellās debeat euitare cōdēnatio
nem expēſarū cū iuſte appellauerit:et
obtinuiſſet niſi fuiſſent ꝓbationes de
nouo facte.Bar.in.di.§.tutores.l.l.ꝓ=
perādū.§.ſiuautē vtraq̧.C.de iudi.in
d.l.generaliter.Joan.an.in.d.regula.
ignorantia.de ro.deci.cclv.Pan.j.de ca
ſtro conſi.lxxx.hoc putat verū Panor.
in.c.finē.de do.ꝛ contu.niſi habuiſſet
iuſtam cauſam litigādi ſup toto.tunc
enim nō excuſaretur licet habuerit iu
ſtam cauſam appellādi habito reſpe=
ctu ad ꝓbatiōes:ex quo habuit iniu=
ſtam cauſam litigādi habito reſpectu
ad cauſam.puta.petebam a te decem
cā mutui:que vere tibi mutuaueram:

negaſti:induxi teſtes ad hoc ꝓbādū:
q̄ nō plene ꝓbauerūt mutuū.iudex tū
ſequendo dictū illoꝝ condemnauit te.
tu appellaſti:q2 iudex fuerat ſecutus
ꝓbationes minus plenas:ego in cau=
ſa appellationis produxi in=
damnorum[a]
ſtrumentū debiti:ꝛ ſic iudex
propter hoc inſtrumentū cō
firmauit ſententiam:nō videt
cauſam quare nō debeat te cōdēnare
in expēſis tā prime ꝙ ſcōe inſtātie cū
temere ꝛ calūnioſe litigaueris:lʒ ſen=
tentia fuerit iniuſte lata ꝯtra te ꝓpter
probatiōes nō plenas.habent enī hic
locū iura dicētia temere ꝛ calūnioſe li
tigātē condēnandū in expēſis.c.calū= Calūnioſe litigās i expēſis cōdēnat.
niā.de pe.cū ſi.q2 non debebat appel
lare:ſi ſciebat ſe iniuſtam cām fouere.
Aduerte circa ꝑdicta ꝙ vbi qs obtinet
ex nouiter ꝓductis dolo vel culpa ad=
uerſarij ceſſante:ſiue ex iure ſupueniē
te pendēte iudicio dʒ cōdēnari i expē=
ſis factis vſq̧ ad illud tpˢ:niſi alias
habuiſſet probabilē cām litigandi.ff.
de pigno.acti.l.ſi rem.§.fi.di.l.ſi quis
inficiatus.Panor.in.c.dñs.de ſecun.
nup.ꝛ de materia expēſarum not.Ar=
chi.in di.c.omnimodo.ſpe.omnino.ti
tu.de expen.glo.ꝛ doc.in.d.c.finem.l.
ſancimus.C.de iudi.in.d.l.properan=
dum.Bal.late in.d.l.generaliter.
a ¶Damnorū.ſic appellatione dam
norū non veniūt expenſe:cum hic po=
nant tanq̄ diuerſa.c.in noſtra.de in=
iur.no.l.c.ſi canonici.de of.ordi.in.vj.
Bar.in.l.j.ꝛ.ij.ff.de ali.mu.in.Bal.in
l.terminato.C.de fruc.ꝛ li.ex.quod ve
rū.in materia ſtricta.q2 ſtricto modo
damnū eſt diminutio patrimonij per
alium facta.l.iij.ff.de dam.infec.ideo
in ſtatuto de quo i.d.c.in noſtra.quod
erat alteri preiudicatiuū appellatiōe
damni non venit expenſa quā ꝓpria
voluntate qs facit/lʒ forte coactus.in
materia tamē fauorabili vel neutrali
appellatione dānorū veniūt expenſe.
q2 damnū dicit diminutio pr̄imonij
qȯ expenſe minuunt.ff.de impē.in re.
do.fa.l.qȯ dicitur.ꝛ diminutum dicit
quod de hereditate exit.ff.ȯe peti.he=
re.l.deperditum.eſt bo.arg.ꝓ hoc.in.l.

et, intereſſe[a] in quindecim[b]

ſancim⁹.C.de iudi.in aut.et qui.C.de bo.auc.in poſ.no.Archid.ij.q.j.in primis.Henri.in di.c.in noſtra.alij dicunt q in cōtractibus non veniunt expenſe.vt.d.c.i noſtra.cū in cōtractib⁹ ſtricta fiat interpretatio.l. quicqd aſtringende.ff.de verbo.obli.in iudicijs ſecus cū fiat in eis larga interpretatio.l.ſi quis intētione.ff.de indi.Bal.in repeti.l.j.C.vnde vi.idem in vltimis voluntatib⁹ in quibus largiſſima fit interpretatio.c.cū dilectus.de dona.appellatione tamē damni non venit p̄tiū.ar.l.adeo.§.ex diuerſo.ff.de ac.re.do.l.quib⁹ diebus.§.ij.⁊ ibi Bar.ff.de cō.⁊ demō.vbi ſi teſtator legauit p̄diū titio ſi expēſas in eo factas ſoluerit heredi, nō intelligitur de expēſis factis pro p̄dio habēdo:⁊ ſic non venit p̄tiū rei.Bal.in.d.l.terminato.Bar.⁊ Bal: in ru.C.de verb.ſig.Et no.ex hoc tex. appellantem iniuſte ante diffinitiuā condemnari non ſolum in expēſis :ſʒ etiā ad damna ⁊ intereſſe appellato. cōcor.d.l.ſancimus.vbi dicit Cy.q in expēſis que fiunt rōne cōtumacie non ſolum veniunt expenſe facte in lite:ſʒ etiā damna illata in rebus que diminuūt patrimoniū.⁊ damna lucri ceſſantis que ſuſtinuit p̄ſens:vt q: ꝓpter litis aſſiſtētiā oportuit dimittere terras incultas.vel erat artifex ⁊ perdidit lucrum artis ſue.p.d.l.ſancimus. que mandat omnia damna reſarciri. idem do.an.⁊ moder.in.c.finē.de do. ⁊ contu.vbi late p eos p moder.in.c.j. de do. ⁊ contu.in.vj.idē in expēſis ratione retardati ꝓceſſus.vt q: p doluʒ partis lis eſt vltra modū ꝓtracta.p.d. c.finem.l.non ignorat.C.d fruc.⁊ li.ex pē.qd vult Bar.in vtroqʒ caſu l.l.j.ff. de ali.iu.mu.cau.idem in expenſis factis in cauſa appellationis ante diffinitiuam per hunc tex. Sed in expenſis que fiunt ratione victorie que preſtantur in fine litis non veniunt damna extrinſeca: quia ſunt extra litem: ideo iudicis officium ſe ad hoc non extendit.vt not.voluit glo.in.d.l.j.quaʒ inſequit Bar.et Cy.in.d.l.ſancimus. moder.in.d.c.finem.pone q ꝓpter abſentiaʒ cā litis latrones ingreſſi ſunt domuʒ abſentis:⁊ multa ſunt furati: que non fuiſſent ſubtracta ſi fuiſſet p̄ſens.hec dāna non ſunt reficiēda:quia non ſunt damna intrinſeca eiuſdem litis nec veniūt officio iudicis.ſed veniunt p aliud accidēs ſeparatū a lite.ar. ff.de fur.verū.l.pe.ff.ad exhiben.l.iter cauſas.§.nō oia.ff.mā.l.ſi ſterilis.§.cū p venditorē.ff.de act.emp.p̄dicta limitāt doc.vbi.ſ.niſi ſint dāna pſonalia vt q: ꝓpter aſſiſtentiā litis nō potuit exercere artē ſuā.nā iſta nō ſunt extrinſeca a lite.idē tenēt Spec.ti.de expen. §.fi.v̄.qd ſi victor artifex.gl.in.l.ſi pro curator.ff.rē ratā habe.⁊ idē Bar.quidam tn̄ vt Odo.in.d.l.ſancimus.⁊ recitat Joā.an.in addi.ſpe.vbi.ſ.vn velle hoc reſtringere ad expenſas vict⁹ tn̄: quas ex artificio lucrat⁹ fuiſſet.alleg. ff.de vſu.l.qui ſemiſſes.de rei vē.ſi res p̄mū,tn̄ dictū plus plʒ Panor.in.di. c.finē.in expēſis etiā veniunt expenſe cibariorū.c.cū dilecti.d do.⁊ cōtu. vbi papa cōdēnauit cōtumacē ad expēſas quas fecit aduerſarius p cibarijs et alijs ad vitam neceſſarijs.ad idē.c.auditis.de ꝓcu.de trahi tn̄ debēt expenſe quas domi feciſſet.no.ſpe.tit.de expē. §.fi.v̄.itē de ꝯdēnatione.p hoc.l.ſʒ ſi hereditas.cū ibi no.ff.ad exhibē.glo.i c.ſtatutū.§.inſup.de reſcri.in.vj.doct. in.d.c.finē.glo.⁊ doc.in.l.ꝓperanduʒ. C.de iudi.Bar.in.l.eū qui temere.ff.d indi.Bal.in marga.in v̄.expēſe. Qualiter aūt ꝓbent expenſe ⁊ dāna.glo.et doc.in.c.dilecti.de fo.compe.in .c.fin. qd me.cau.in.d.c.finem.ſpe.ti.d expē. §.fi.⁊ de fruc.⁊ intereſſe.§.fi.

Pretiū appellatione dāni nō venit.

Dāna extrinſeca nō ſunt reficienda.

a ¶ Et intereſſe.de materia intereſſe: no.in.l.j.C.de ſentē.que pro eo qd in. pro.vbi Cy.⁊ Bar.Spe.titu.de fruct. ⁊ intereſ.§.nunc dicam⁹.⁊.ij.§.ſequē. vbi Jo.and.in addi.late per Car.flo. in.c.ſacro.de ſenten.excom.

b ¶ Quindecim.regula cācellarie condemnat in.xx.

floꝛenis aureis de camera[a] cō͂tra appellātē[b]

a ¶ De camera.qđ eſt ad noſtrā mo netā ad.xv.ducatos:aut circiter.
b ¶ Appellātē.ſed ob.l.ij.C.đ epi.audiē.vbi pena quinquaginta libraꝝ in qua cōdēnat̄ cleric⁹ iniuſte appellans erogat̄ paupib⁹.l.illa.in ſuo caſu loquitur.hic aliud expꝛeſſe cauet̄.Sꝫ vbi lex ſimpliciter imponeret pe nā nō expꝛimēs cui ſit ap plicāda videt̄ ꝙ fiſco applicet̄.C.de ſa croſan eccle.l.iubem⁹.§.his quoqꝫ.ſe cus qn̄ pena imponit̄ ꝑ modū pactio nis:qꝛ tūc venit applicāda parti.ff. ex qui.cau.ifa.ir.l.i.idē ſi imponit̄ ꝓpter intereſſe pꝛiuatū:i dubio applicat̄ par ti.l.fi.ff.đ lega.de quo per Inno.in.c. odardus.đ ſolu.Bar.in.l.agraria.ff.đ termi.mo.Jo.an.i addi.ſpe.ti.de dolo ⁊ contu.§.reſtat.circa p̄n.Bal.i.d.l.ij. Ange.i aut.vt nul.iudi.§.qm̄.colla.ix. Et no.ꝙ ſm̄ leges calūnioſe appellās vltra ꝯdēnatione expēſarū ꝯdēnat̄ in l.libꝛis auri:vt.d.l.ij.l.ab executoꝛe.C. quo.ap.nō re.⁊ i cā criminali perdita lite notat̄ īfamia.l.a ꝓconſulib⁹.C. de ap.⁊ ſentit gl.in.c.ad romanā.ij.q.vj. Joā.an.in.c.vt debit⁹.de ap.ꝙ p̄dicte pene legales habeāt locū đ iure cano nico:ex quo nō repeꝛiebat̄ olim ꝯtrariū diſpoſitū đ iure canonico.Sꝫ Panoꝛ. ibidē ꝯtra.ꝑ.c.ij.đ appel.vbi papa tā tūmō redarguit temere appellātē.ſa. c.repꝛehēſibilis.e.ti.⁊.d.c.vt debit⁹.vbi ſimpliciter papa mādat temere appel lātē ꝯdemnari in expēſis.⁊ hāc opi.tꝫ glo.i.l.i.ff.a q.ap.nō lꝫ.ſentit Cy.in.l. eos.vbi Bal.C.de appel.Spec eo.tit. §.nunc dicamus .in pꝛin. Bal.in.d.l. ij.Panoꝛ.tn̄ latius diſtinguit in.d.c.ij. aut qs temere appellauit ⁊ punitur đ iure ciuili.vt in.l.alleg.que non requi runt in hoc calūniā.ad idē.l.quiſquis C.quo.ap.nō re.que eſt.ij.q.vj.ꝓpe fi. c.ſi qs auſus.ſed de iure canonico ta lis nō punit̄ niſi in expenſis : ſed ſi nō eſt ſoluēdo pōt puniri i coꝛpus:vt.d.c. repꝛehenſibilis.c.finē.de dolo et ꝯtu. c.i.de elect.in.vj.putat tn̄ ꝙ pena alia extrinſeca puniri poterit ſi iudici vide bit̄.ar.c.frequēs .de reſtit.ſpo.in.vj.l.

nō ignoꝛat.C.de fru.⁊ lit.expē. niſi ap pellās haberet iuſtā cā appellādi. qꝛ tūc excuſat̄ a pena ⁊ emēda.d.c.i.đ ele cti.l.vj.i fi.cū ibi no.ad hoc no.ꝑ Bar. l.l.ij.C.ſi ſer.vel li.ad de.aſ.li.t.Jo.an. in.c.cū dilecti.de elec.qđ relinquit̄ arbitrio boni iu dicis:vt de expēſis dictū eſt.ſ.đ quo Bal.in.d.l.ij. de epiſco.audi.vel niſi ſit inops:qꝛ ꝓpter inopiā ei pena temeri tatis remittit̄.ꝑ no.in.d.c.repꝛehēſibi lis.⁊ ibi Bal.aut qs calūnioſe appella uit:⁊ tūc in p̄ſumpta calūnia idē dicē dū eſt qđ.ſ.nā coꝛā ꝙ appellans ſuc cūbit p̄ſumit̄ calūniatus:vt ꝓbatur i d.c.i.ad hoc.e.fi.cū ibi no.de cal.quod no.Bar.in.l.fi.ff.de re iudi.⁊ ſatis pꝛo bat̄ in.d.c.i.ꝙ de iure canonico nō ha bent locū p̄dicte pene legales.nā ibi ꝓ pꝛeſumpta calūnia imponit̄ alia pe na ⁊ in certo caſu tn̄:ſcꝫ cū qs deficit i ꝓbādo qđ obiecit in ꝑſonā electi :aut qs pōt cōuinci de calūnia ex ꝑſpicuis coniecturis vel ꝙ cā cōtēptus appella uerit:⁊ tūc puniri dꝫ de iure canonico pena tn̄ arbitraria.ad hoc.c.cū para ti.de appel.ſm̄ vnū itellectū.nā calū nie delictū nō dꝫ remanere ipunitum etiā de iure canonico.c.calūniā.de pe nis ⁊ de calū.ꝑ totū.ſed hodie ꝑ hunc tex.friuole vel iniuſte appellans ante diffinitiuā punit̄ pena pecuniaria in xv.floꝛe.auri.qui tex.bene ꝓbat ꝙ de iure canonico nō habent locum pꝛedi cte pene legales:cū pꝛo temera appel latione imponatur alia pena ⁊ in cer to caſu tn̄:ſcꝫ in appellatione an̄ diffi nitiuā:⁊ pōt etiā iudex talem appellā tem ab interlocutoꝛia fruſtratoꝛie vt ꝯtumacē mulctare.c. ſolicitudinē.vbi Panoꝛ.de appel.⁊ ad vlterioꝛa ꝓcede re:ſi ſtatus cauſe patitur.c.ij. de dolo ⁊ ꝯtu.in.vj.nec poterit hmōi appellās poſtea appellare a diffinitiua:ſi fuerit ei⁹ appellatio ab interlocutoꝛia mani feſte friuola.no.ſ.in ver.nō habente. Jo.an.in.c..decē.de appel.gloſ.in cle. conſtitutionem.§.inſuper.de elect.de ſtilo autē parlamēti dum appellatur ꝯ ſententia lata in patria iuris ſcripti

Margin: Pena ſi a lege ipo nitur/ cui ap plicat

Margin: Appellās ex iuſta cā excuſa tur ab emenda.

appellãs q̃ ſuccũbit nullã dʒ emẽdaʒ.
Appel ſecus ſi ſentẽtia eſſet lata i patria cõ=
lans ſi ſuetudinaria:qꝛ appellãs ſuccũbens
ſuccũ= ſoluit regi ſexagita libꝛas ꝓ emẽda ni
bat ſol ſi vbi ꝓnũtiaret̃ li parte bene:ꝛ in pte
uit. xl. male ꝓnunciatum
libꝛas tũc nullã dʒ emen=
ꝓ emẽ dã .hoc em̃ caſu ap
da. pellans nõ ꝯdẽnat̃
in expẽſis:ſed fit hincinde cõpenſatio expẽſarũ.ar.c.raynutius.c. raynald⁹. de teſt.c.cuʒ ioãnes.de fide inſtru.vbi iudex q̃ in vno cõfirmat ſententiã ꝛ in alio infirmat/nõ cõdẽnat in expenſis. Bar.in aut̃.nouo iure:al's hodie.C.de iudicijs.vbi dicit hoc caſu fieri ꝯpẽſa=tionẽ expẽſarũ ſi vterqꝫ habuit iuſtaʒ cãm litigandi:vel ſi quilibet obtinuit in dimidia.Sed Bal.dicit i.d.l.eos.§. cautione.ꝙ in articulis ſeparatis,ſi q̃s vicit in vno articulo ꝛ in alio vincit̃:dʒ ꝯdẽnari in expẽſis.ſed i cõnexis debet inſpici q̃s hʒ ſentẽtiã ꝓ.ꝛ ille dicit̃ vi=ctoꝛ:alter dicet̃ vict⁹ q̃ dʒ ꝯdẽnari i ex=penſis.de quo Spe.titu.de expenſis. §.nunc videndũ.circa fi.ꝑ Inno.ꝛ do cto.in.c.finem.de dolo,ꝛ contu.Panoꝛ mi.in.c.j.de plus peti.

per appellatiõis iudicẽ[a] cõdẽnet̃[b]

a ¶ Iudicẽ.cõcoꝛ.c.vt debitus.de ap=pel.c.ſignificauerunt.de teſti.c.cũ ap=pellationibus.de appel.in.vj.Sed ob ſtat.c.coꝛdi.eo.ti.ꝛ lib.vbi appellans iniuſte remittitur ad pmum iudiceʒ ꝑ eum in expẽſis cõdẽnandus Solutio is qui appellat cõtra formã illi⁹.c.coꝛ=di.vel facit in aliquo cõtra eã mittitur ad pmum iudicem i expẽſis cõdẽnan dus.hoc enim caſu non reputatur ap pellans:vt ibi.ꝛ ideo iudex appel.tãq̃ iuriſditione carens nõ condẽnat ſʒ re mittit ad pꝛiorem vt ille condẽnet.ſed i caſu huius tex.ꝛ concoꝛ.appellans fri uole vel iniuſte reputat̃ appellãs:q̃n=uis ex poſtfacto appellatio friuola vl̃ iniuſta appareat.ꝛ ideo iudex appel=la.condemnat.quidã tamẽ exponunt in.d.c.coꝛdi.condẽnandus id eſt cõdẽ natus:vt concoꝛ.cum iuribus allega. ſed pmum placet.Spec.ti.de expẽſis. §.iuxta.al's incipit ſi autem.verſ.vij. dicũt aũt Io.an.ꝛ docto.in.d.c.coꝛdi.

ꝙ ſi appellãs fuerit ꝓſecut⁹ appella: dʒ ꝯdẽnari i expẽſis ꝑ iudicẽ appella=tiõis.ſed ſi nõ fuit ꝓſecut⁹ põt a quoli bet condẽnari Bal.in.l.eos.C.de ap. no.in.c.ex pte.de reſcri.in.c. repꝛehen ſibilis. de appella. vbi doctoꝛes et be= ne pꝛo.per hũc tex. iſ̃cto.c.coꝛdi . Sed quis habebit exequi ſentẽtiã cõdẽna tiõis expẽſarũ de qua hic iudex a quo cũ ad eũ fiat remiſſio.nota Specu.tit. de ſentẽ.ex.§.ij.ver.quid ergo.ꝛ idem Bal.ibideʒ faciũt nota.in.l.furti.ff.de his qui no.infa.in.c.paſtoꝛa.in ꝟ.diſ=cuſſa.de offi.delega.ꝛ dicit Io.and.in addi.Specu.titu.ſ.alleg.ꝙ ſi iudex ap pellationis nõ condẽnaſſet in expẽſis pꝛimus iudex a quo nõ cõdẽnabit:ni=ſi in fine litis.no.Spec.ti.de expẽſis. §.nunc videndũ.ꝟſi.quid ſi iudex.
b ¶ Condẽnetur.ꝛ ſi iudex omittat cõ dẽnare vel minus ſufficienter condẽ=net poterit victoꝛ appellare.Inno.i.c. ſepe.de ap.Bar.in.l.ab executoꝛe.ff.e. ti.Inn.in.c.ſuper eo.quod metus cã. Bar.ꝛ Bal.in.l.fi.C.q̃n ꝓuoca.non eſt neceſ.niſi vbi victus appellauit tunc enim nõ poſſet victoꝛ appellare ex ſo=la omiſſione condemnationis expẽſa rum:qꝛ ꝑ appellationẽ aduerſarij põt conſequi refoꝛmationẽ expenſaruʒ:iõ ex quo poteſt intentum ſuum conſeq̃ ſine appellatione nõ dʒ appellare iu=dicem dehoneſtando :quod ꝓcedit ẽt ſi pars victa appellauerit ꝛ appella=tioneʒ non ꝓſequat̃.eſt enim ius acq̃=ſitum appellato vt poſſit illam inuito appellante ꝓſequi.ꝛ iſte eſt verus ca=ſus.d.l.fi.de ro.deci.viij.Spec.titu.de ap.§.in quibus.ꝟ.xxxiij.et ibi Io.an. in addi.nam appellat⁹ poteſt ꝓſequi appellationem ꝓ ſuo intereſſe:licʒ ſit deſerta appellatio ꝑ appellantem vel el renuntiauerit .l.fi.C.de ap.vbi doc. Bar.in.l.ſi quis libellos.eo.ti.moder. in cle.ſi appellationem.de ap.in ca.ex parte.in.c.interpoſita.eo.tit.in.c.fi.de crimi.fal.pꝛedicta limitat' domi. An. in.c.ſignificauerunt.de except.quan=do fuit omiſſa expenſaruʒ condemna

Expẽ= ſarũ cõ dẽna= tio ſi omit= tat an poſſit victoꝛ appel lare.

tio.ſi aũt ſit lata cōdēnaria cōtra reũ
τ abſolutio expēſarũ pro eo:tũc opor-
tet victorē appellare ſi vult expēſas cō
ſequi.qꝛ nō poſſet releuari ex appella
tione aduerſarij cũ ꝑ illā nō ſuſpēda
tur abſolutoria ab expenſis.τ ſic di-
cit poſſe itelligi.d. c. ſignificauerunt.
iuncta glo.Sꝫ Panor.nō videt diffe-
rētiā inter hũc caſuꝫ τ precedētem:qꝛ
quādo iudex cōdēnat minus ſufficiē-
ter videt partē abſoluere a reliq̃ par-
te vbi nō fuit petita certa quātitas.l.
j.C.ſi aduer.rē iudi.ſm vnũ intellectũ
qui cōiter ibi tenet.no. Inno.in.c.cũ
inter.de re iudi.Bal.in auť. generali
ter.C.de epiſc.τ cleri.in hoc tñ diſtin-
guit:qꝛ aut vict⁹ appellat a ſententia
quatenus erat cōtra eũ dũtaxat:τ tũc
oportet victorē appellare reſpectu ex
pēſarũ/ſiue iudex omiſerit cōdēnatio
nē expēſarũ/ſiue abſoluerit:qꝛ cũ tot
in effectu ſint ſentētie quot ſunt arti-
culi.l.ēt.ff.de mino.no.in.c.ij de ordi.
cog.licuit victo appellare quatenus
ſententia facit ꝯtra ſe.τ ꝑ ꝯſequēs nō
reperiť ſentētia ſuſpēſa: niſi quaten⁹
facit cōtra victũ appel.τ idō niſi victor
appellet nō poterit ꝓ ſe aliq̃d dicere.
facit qđ no.in ſi.in.c.cũ olim.de cenſi.
τ qđ habeť in.d.l.etiā.aut victus ſim
pliciter appellat a ſentētia.τ tũc indi
ſtincte pōt victor reformationē expē-
ſarũ cōſeq̃.τ ſimplex appellatio a ſen
tētia ſuſpendit totā ſnīaꝫ:lꝫ cōtineat
plures articulos.c.raynald⁹.c.raynu
cius.de teſta.d.l.fin.de ap.ſic telligit
τ reſtringit Panor.d.l.fi.quādo ꝓuo.
non eſt neceſ.Itē limita predicta vbi
per victorē fuerunt petite expēſe.hoc
etem caſu ſi iudex requiſit⁹ omiſit cō-
dēnationē expenſarũ facit litē ſuā τ
tenetur parti leſe.l.ꝓperandũ.§.ſiue
autem alterutra.vbi Bar.τ Bal.C.de
iudi.glo.l.d.l.fi qñ ꝓuo.nō eſt neceſ.
Bar.in.l.iiij.§.hoc autē iudiciũ.ff.de
dā.infec.no. in.c.fi.de reſcrip.in glo.
fi. .ff.C.de fru.τ li.ex.poterit tñ repe
tere ab ea que debuit cōdennari. no.
Bal in.l.j.C.de ſuſtra.dicit eſſe caſũ.
in.l.miſſi opinatores.C.exac.trib.lib.
x.Et poterit iudex principalis q̃ victũ

Appellatio ſimplex totam ſniam ſuſpēdit.

in interlocutoria nō cōdēnauit in ex-
penſis eũ cōdēnare in diffinitiua.tañ
diffinitiuā etiam poſt.x.dies ab inter
locutoria.no.Inno.et doct.in.d.c. ſe-
pe.τ tũc nō poterit appellare:qꝛ intel
ligiť executio ſentētie prime. hoc mō
limita.l. paulus ff.de re iudi.glo.ma
gna.in.l.ſi cum exceptione.§.hec aũt
actio.ff.qđ me.cā.Panor.in.c j.de ſe-
queſ.latius per eum in.c.finē.de do.τ
contu.Si aũt expenſe nō fuerũt peti-
per victorē nō poterit appellare ꝓpter
omiſſionē ꝯdēnationis expēſarũ rōne
grauaminis:qꝛ iudex nō tenebať cō-
dēnare in expenſis ſine petitione/ſi-
ue veniret iure actiōis ſiue officio iu
dicis:qꝛ iudex nō teneť īpēdere officiũ
ſuũ ad ꝯmodũ priuatũ ſi nō poſtulať
vt.d l.iiij.§.hoc autē iudiciũ.vbi Bar.
not.Inno.in.c.ad nr̃am.ij.de iure iu-
rā.Bar.τ Bal.in d.l.ꝓperādũ.idō cōi-
ter dr̃ ꝙ ſi iudex omittit ꝯdēnationeꝫ
expēſarũ qꝛ nō fuit petitũ nō teneť re
ſarcire de ſuo.ſecus ſi fuit petitũ vt di
ctũ eſt:τ ꝙ nō poſſit appellari qñ expē
ſe nō fuerũt petite.ſentit Spe.in.d.§.
in q̃bus.v.ſꝫ q̃d ſi victus.īputet em̄ ſi
bi ꝙ nō petijt:magis em̄ debuit ſibi ꝓ
ſpicere q̄ expectare ꝓpriũ motũ iudi
cis.nā vbicũq; pōt aliq̃d iudex facere
ex officio ſuo ſi nō facit nō pōt ex hoc
appellari.dictũ eſt no.ſpe.i ti.de offi.
iud.§.impedit.v.q̃d ſi iudex.no. doc.
l.c.exceptionē.de excep.no.Ā.ti.j.c.j.§.
τ ne.in v.iuſtitie.ſi ergo iudex nō te-
nebať cōdēnare in expēſis vbi nō fuit
petitum.ergo in omitēdo cōdēnatio-
nē earum nō grauauit:ita nō poterit i expē
appellari rōne grauaminis: ſed ꝓ re ſis nō
formatione ſnīe poterit appellari in- petiťs
xta regulā i cā appellatōis,nō oppoſi ꝯdēna
ta;opponā:τ nō ꝓbata ꝓbabo.l.ꝑ hāc re non
C.de tēpo.ap.de quo late Panor .in teneť.
d.c.finē.et in.d.c. ſignificauerũt.Sꝫ q̃
riť:an ſi victus in īterlocutoria finali
ter obtineat in principali:nũq̃d recu
perabit expēſas quas ſoluit:nō.qꝛ il-
las ſoluit ꝓpter culpā ſuā:vñ ſibi im
putet.c.dānum.de reg.iur.in.vj.not.
Spe.ti.de expē.§.nũc de expēſis. ver.
ceterũ.Bar.in.l.ſi pignore.ff. de pig.

Iudex

act.in.l.dãni.§.cū paries.ff.de dam.
infec.doc.in dicto.c.finē.vbi dicit Pa
nor.ea ratiõe q̄ ſi vict⁹ in interlocu-
toria nō ſoluit adhuc expēſas q̄ de cō
demnatione fienda ſibi debeāt dedu
ci ille expēſe quas
debebat ſoluere fa
cit,quod le.⁊ no.in
ca.calumniam.de
pen.in dicta.l. pro-
perandum.§.et ſi-
quidem.

¶Item acceptat decretū qđ inci
pit:De pacificis poſſeſſoribus.

Quicunq[a] non violentus[b]:
ſed habens coloratum[c]

¶De pacificis po ſſeſſoribus.

Quicūq̄.Prio ponit cōſtitutio
de poſſeſſore trēnali pacifico ſi
ne lite ⁊ cū titulo colorato nō inq̄etā-
do a p̄te vno caſu dēpto. Scđo q̄ñ di-
cat lis hoc caſu declarat.Tertio q̄ or
dinari⁹ quãdocūq̄ reperit aliquē ſi-
ne titulo bñficiū poſſidere debeat de
clarare ius illi nō ɔpetere.ſcđa ibi:lis
aūt.tertia:ordinarij.hoc decretū factū
ē añ diſſolutionē cōcilij: vt pꝫ ex data.
cōcordat regula cãcellarie ap.⁊ dic q̄-
cūq̄ ⁊ quecūq̄.ff.de v̾b.ſig.l.j.cū no.ſ
de elec.c.j.§.et cum humane.

b ¶Nō violēt⁹.violēt⁹ eſt q̄ auctori-
tate vel veri⁹ temeritate ꝓpria occu-
pat bñficiū.c.eū q̄.de p̄bē.in.vj.q: nō
intrauit p̱ portã:ſ; ſp̄ta auctoritate
illius ad quē ſpectat mittere in poſſeſ
ſionē.ad hoc.c.ex frequētib⁹.de inſti.
⁊ temeritas vł violētia ſemp̱ p̄ſumit:
niſi fiat apprehēſio poſſeſſiōis aucto-
ritate executoris vel iudicis ad hoc
poteſtatē habentis.ff.qđ me.cã.extat
ad.l.iul.de vi.p̄.l.pe.not.xvj.q.vj.pla
cuit.Archi.in.d.c.cū qui nō eñ poteſt
apphendere poſſeſſionē auctoritate
ꝓpria hñs titulū canonicū:ſ; dꝫ face-
re auctoritate illi⁹ a quo hꝫ cãm :ſiue
cōceſſio fiat a papa.in.c.paſtoralis.de
priui.ſiue ab ep̄o.de reſti.ſpo.cū veniſ
ſet.vbi Inno.d.c.cum qui.vbi doc.ad
hoc.l.miles.§.q̄ iudicati.ff.de re iud.
Inno.⁊ doc.in.c.cū noſtris.de ɔceſ.p̄-
ben.in.c.cū veniſſent.de in integ. re-
ſti.ſicut nec emptor pōt apprehēdere
poſſeſſionē rei vēdite.ff.de acq̄. poſ.ſi
ex ſtipulatione.Bar.in.l.predia in.l.
fundi emptor.eo.tit.alš punit penis

poſſeſſor violētus quis eſt.

poſſeſſio capi nō poteſt auctoritate ꝓpria

in dictis iurib⁹ ɔtētis.no.de ancho.in
d.c.paſtoralis.niſi ei fuiſſet data licē-
tia ꝓpria auctoritate capiēdi poſſeſſio
nē qđ pōt facere ille q̄ dat titulū:vt.d.
c.paſtoralis.vbi ad eū ſpectaret miſ-
ſio i poſſeſſionē:q: ſi ad aliū ſpectaret
dare poſſeſſionē ſe-
cus.ſicut vēditor dat
licētiã ēptori capiē
di poſſeſſionē:vt.d.
l.predia.l.iij.C.de
pign.⁊ iudex.ff.de acq̄.poſ.iuſte.Inn.
in.q̄liter.ij.de accu.ſ; trãſferat dñiū
i bñficialib⁹ ex ſolo titulo.c.ſi tibi ab-
ſenti.de p̄b.i.vj.Inno.⁊ Cōpo.i.c.cū
m.ð ɔſti.nō tñ poſſeſſio.ſine apphēſio
ne q̄ hꝫ pl⁹ facti q̄̃ iuris.d.c.cū nr̄is.l.
cū heredes.ff.de acq̄.poſ.Inno.in.c.i
p̄ſentia.de p̱.Bal.in.l.j.C.de re.p̱mu.
Bal.i marg.in v̾.p̱mutatio.ð: ēt itru
ſus q̄ obtinuit bñficiū a nō hñte ptã-
tē illđ ɔferēdi.d.c.cū veniſſent.d.c. ex
frequētib⁹.⁊ q̄ ſine ɔfirmatiōe igerit
ſe adminiſtratiōi:ēt ſi p̄ceſſit electio.
c.cū iã dudū.de p̄bē.vbi Panor.idē ſi
p̄uatus fuit titulo p̄i⁹legitime habi
to.Inno.i.d.c.q̄liter.intrudere eñ ſe
in bñficio ⁊ retinere illud quo fuit ca
nonice p̄uat⁹ paria ſunt.c.cū dilectꝫ
de purg.ca.⁊ q̄ hꝫ bñficiū a ſup̱iore in
terdicto vel p̄uato ð: intruſus.c.tãta
de excel.p̄la.p̱ moder.i.c.cū ſatis.ð of.
archi.Hoſti.i.c.in lr̄is.de reſti.ſpo.⁊ q̄
lite pēdente occupat poſſeſſionē bñfi
cij:ille eñ tenet ad fruct⁹ p̱ceptos ⁊ p̱
cipiēdos vt violētus.c.grauis.cū ibi
no.ð reſt.ſpo.de ro.deci.xxv. An ãt te
neãt geſta ab itruſo.no.glo.⁊ doc.i.c.
nihil.de elect.Doc.in.d.c.eū q̄.Inno.
⁊ Hoſt.in.d.c.in lr̄is.Et an p̄lat⁹ itru
ſus poſſit abſoluere.glo.⁊ doc.i.c.du
dū.ij.de elec.⁊ merito ð: hic nō violēt⁹
q: violēt⁹ nūq̄̃ p̄ſcribit.ff.de viuca.l.
ſequit.§.qđ aūt.inſti.eo.§.furtiue.niſi
purgato vitio.§.aliq̄ñ.eo.ti.imo ē ip̄o
facto p̄uatus iure qđ in bñficio vel ad
illud habebat.vt.d.c.eum qui.

c ¶Coloratū abſq̄ ſimoniaco igreſſu
vt i regl'a cãcellarie.Circa hoc duo ſūt
vidēda.Primū q̄ñ titul⁹ dicat colorat⁹

Titu-lus qñ dr colorat⁹ vl' icolorat⁹

vel incolorat⁹. Scdm cui incūbat on⁹ pbandi an ipſi poſſidenti ꝙ colorate poſſideat an alteri ꝙ iniuſte ⁊ incolorate poſſideat. Circa pmū multū iſtāt Jo.cal.in.c.cū nris.de ꝯceſ.pben. ꝗ illā decre.ſolēniter cōmētauit. ⁊ do.an. ⁊ Jo.de imo.poſt eū. Jo.an. in.c.lras. e.ti.de quo aliqd p Cōpo.i.c.capꝫ.de reſcrip.in glo.mag.§.itē querit. Pan. i.d.c.cū nris. ⁊ colligēdo dicta eoꝝ cōclude ꝙ interdū titul⁹ eſt penit⁹ incoloratus īterdū eſt incolorat⁹: ſꝫ nō penitus. interdū eſt colorat⁹. pmo caſu dr titulus penit⁹ incolorat⁹ qñ poſſidēs nullū hꝫ titulū ab eo ad quē ſpectat collatio vel electio: vel ſi hūit fuit illo priuat⁹ p ſniaꝫ iuris vel hois: ⁊ de ſnia iuris pꝫ exēplū: qꝛ recepit ſm curatū vel ſcdam dignitatē: vel poſt curatū recepit dignitatē. de pbē. de multa. §.is quoqꝫ. vel vbi qs eſt pmot⁹ ad epatū adept⁹ eſt poſſeſſionē ⁊ lapſum eſt tps de ꝯſecrādis: tūc eni ipſo iure priuat ꝓorib⁹ bñficijs. de elec. cū in cūctis. ⁊ talis pōt dici intruſus vt.ſ. dictū eſt. no. Hoſt. ⁊ Hen. in.c. niſi cū pridē. de renū. de primo: vbi deficit ptās in ꝯferēte ponē i illo ꝗ recipit bñficiū a laico nō habēte ptātē ꝯferēdi: qđ eſt ꝯtra ius.c.illud. de iur.pa.c.illa. ne ſe. vac. vbi collatio beneficij ſpectātis ad collationē epi facta a capło ſede vacāte nō ē colorata. nā vt ibi dicit do.ant. collatio facta p nō habentē ptātē nō videt iprimere colorē tenēdi ei cui collatū eſt beneficiū. ad hoc.l. minor aūt. ℣. deniqꝫ.ff.de mino. de inof.teſt.l.hoc colore. p quas leges pꝫ illū incolorate poſſidere ꝗ ſine cā poſſidet.l.nec vllā. §.oib⁹.ff.de pet. her. vbi titul⁹ datus a nō habēte ptātē alienādi hr p nō titulo.l.ſulpiti⁹.ff.de do. inter vi. ⁊ vxo. Jdeo collatio facta a vicario gnali nō eſt colorata cū nō habeat ptātē cōferēdi.c.fi.de offi.vica.in.vi. Lap.in.c.ſi tibi abſenti. de pbē. co.li. ꝙ ſi collatio facta ſit, ab ordinario collatores eo caſu quo ligate erant manus eius puta ppter inhibitionē executoris/vl' ppter decretum appoſitū in lris vel alia de cauſa. de quo p glo.in.c.ſi ſoli. de ꝯceſ.

Collatio facta ab eo cu⁹ manus erāt ligate nō dr colorata.

preben.in.vj. nō dr colorata. idē Cal. in.d.c.cū nris. Gaſ.de puſio in trac.reſer.part mō collatio facta p ordinariū de bñficio pape reſeruato reſeruatiōe in corpe iuris clauſa nō eſt colorata: vt hr in.d. regula cācel. Jdē videt de collatiōe facta nō nolato ſpreta nolatione debite inſinuata ⁊ diligentijs p nolatū factis: qꝛ ligate ſunt man⁹ ordinarij p decretū irritās ſūcta iſinuatione nolationis.ſ.de col.c.j.§. vi ℣o. ⁊ collatio facta ꝟtute reſeruatiōis aut talis gr̃e expectatiue in caſu nō ꝯceſſo non eſt colorata ppter defectū ptātis ipſe manētē ⁊ decretū irritās.ſ.de elec.c.j. ⁊ .ij. ⁊ de col.c.j. niſi vbi collatio facta p papā ex vi reſeruatiōis haberet electionē canonicā ei⁹ fundamentū: puta cū electio canonica pſentat pape ꝯfirmāda quā nō vult ꝯfirmare. bñficiū th electiuū ꝯfert electo in vim reſeruatiōis gnalis vel pticularis/talis collatio hꝫ vim ꝯfirmatiōis: ex ꝗ papa ſciuit electionē p quā ius erat qſitū electo/ ſaltē i habitu. p ea q̄ no.ſ.de col.c.j.in ℣. nulle. Poſſeſſio ēt dr icolorata qñ titulatus igredit poſſeſſionē bñficij pter ſupioris auctoritatē: vt.ſ. dictū eſt. ⁊ p ea q no. Jnno.i.c. bone.ij. de poſt. pla. in.c.in lris. de reſti.ſpol. Scdo caſu dr titul⁹ icolorat⁹/ſꝫ nō penit⁹: qñ qs hꝫ titulū ab eo ad quē originalr ſpectat ptās ꝯferēdi: ſꝫ accidētalr ſit trāſlata in aliū ꝗ dr icolorat⁹ ex defectu actualis ptātis ꝯferētis: nec poſſeſſio ꝟtute talis tituli impediret ipetrationē aut collationē p id qđ hr in.c. lꝫ.in.c.fi. de ſup.neg.pla.in.d.c. lras. ſm vnū intellectū: ꝙ illa confirmatio facta fuerat poſt deuolutā ptāteꝫ ad papā. ⁊ ideo fuit icolorata: qꝛ nō fuit facta p illos ad qs ſpectat/ſeu ꝗ ſup hoc haberent ptātē: ſꝫ nō eſt penit⁹ incolorata inquātum fuit habita ab illis ad quos originaliter ſpectabat. licet ptās ex accidēti fuerit trāſlata: ideo ſm illū intellectum ꝗ videt placere de Jmo. habebit ipedire quomin⁹ delegat⁹ poſſit cōferre añ factā reſignationē. Tertio caſu dr colorat⁹ titulus vbicūqꝫ nō eſt defectus ptātis in ꝯferente: nec inducit

Nolatio debite inſinuata ligat manus ordinarij.

priuatio ipſo iure per ſnīam iuris vel hoīs. puta qn̄ titul⁹ habet ab illo ad quē ſpectat electio vel collatio: lʒ propter defectū aut incapacitatē recipiētis vel aliā ſimilē cām titul⁹ fuerit minus iuſt⁹: vñ etiā ſimoniac⁹ dr̄ habere titulū incoloratū. Ideo epūs p ſimoniā pmotus ad epatum nō poſſet renunciare de facto epatui ſine licētia pape: vt. d. c. niſi. §. ꝓpter ꝯſcientiā. ⁊ §. vez. vbi glo. ⁊ doc. ad preb. d. c. cū nr̄is. vbi epūs ille habebat titulū ab epō ⁊ canonicis q̄ habebāt ptātē cōferendi ꝓpoſituram: tñ nō tenuit collatio: nō ꝓpter defectū poteſtatis ꝯferēdi: ſʒ ꝓpter defectum recipiētis: qr nō potuit de iure habere ꝓpoſiturā cū epatu. vñ in caſu illius. c. ſi epūs. ille ſine collatiōe ſibi facta de nouo tenuiſſet prepoſiturā nō fuiſſet ille titul⁹ antiquus colorat⁹ et potuiſſet de iure ꝯferri ēt p delegatū

Epūs per ſimoniam pmot⁹ ꝓpria auctoritate renunciare nō pt.

car. aūt flo. dicit ibidē qđ videt ſentire Inno. ꝙ ille epūs ꝑtendebat cauſam p quā poterat iuſte poſſidere illā ꝓpoſituram: vt qr dicebat ꝙ de ſpeciali grā pape vel ex alia iuſta cauſa ꝓpoſitura ſibi fuerat cōceſſa: ⁊ ꝓpterea dr̄ ei⁹ poſſeſſio colorata. Et p hoc videtur velle flo. ꝙ tunc poſſeſſio dr̄ colorata qñ pretenditur aliqua cauſa ꝓpter quā quis dicit ſe iuſte ⁊ iure tenere: ſʒ vbi nō pretendit talis cā: tunc dicit poſſeſſio incolorata. ⁊ ſm hoc videt etiā ꝙ ſi quis poſſidet duo curata: ſi tñ ꝑtenderet illa tenere ex diſpenſatione pape: tunc dicit poſſeſſio colorata. ſecus vbi non ꝑtenderet talē diſpenſationē. ſed aduerte: qr ſm hoc videt ꝙ eſſet in poteſtate ipſius tenentis duo curata impedire impetrationē ⁊ ꝓſecutionē primi bñficij qđ vacauit ipſo iure poſt lapſum triēnij / dicendo eam nō valere ⁊ ꝙ teneret illa beneficia ex diſpēſatione: qđ videtur incōueniens. ideo Io. cal. do. Ant. ⁊ alij moder. ſequunt dictā theoricā. Ratio aūt quare in hoc tertio caſu titul⁹ dicit coloratus ⁊ nō in alijs duob⁹ ꝑcedentib⁹ eſt ſm Io. an. poſt Hoſt. in. d. c. lr̄as. qr vbi hʒ auctoritatē ſuperioris factū ipſi⁹ ſuperioris tuetur pretor. l. j. ff. qđ cū fal. tut. et

Poſſeſſio qñ dr̄ colorata.

qr ꝑſumitur ꝓ facto iudicis in dubio: de renun. in pñtia. ⁊ qr in dubio videt iuſte poſſidere q̄ auctoritate iudicis poſſidet. l. iuſte. ff. de acqui. poſ. qr non videt peccare q̄ iuris vl̄ iudicis auctoritate aliquid facit. xxiij. q. iiij. qui peccat. ⁊ qr veriſimiliter ꝑſumi pōt ꝙ ille qui hʒ talem titulū allegauit forte diſpenſationē pape vel aliaʒ iuſtā cām ipſis collatorib⁹ vel electorib⁹ anteꝗ̄ ꝯferrēt vt eligerēt. dicit ēt Io. cal. loco ꝑal. ꝙ ſi electio facta de aliquo ſit ꝯfirmata p ſuꝑiorē: lʒ al's ſit inualida: ipſa electio dicet tūc colorat⁹ titul⁹: ex quo ꝯfirmat⁹ eſt p habentē ptātem. dūmō fuerit facta electio ab habentib⁹ ptātem lʒ forte fuerit inualida: vt voluit Hoſt. in ſum. ti. de ꝯceſ. ꝑben. §. ij. poſt ꝑn. ⁊ ſufficiet ad reſtitutionē petendā no La. ⁊ Domi. l. c. j. de eo q̄ mit. i poſ. in. vj. ad hoc. c. cū ſup. de cau. poſ. ⁊ ꝓprie. vbi gl. ⁊ Hen. in. c. cū veniſſent. de inſti. niſi vbi ꝯſtaret patēter de inualiditate electiōis. ſi eñ cōſtaret de defectu tituli nō fieret reſtitutio. no. Inn. in. c. ꝯſtitut⁹. de fi. ꝑſb. de q̄ p mod. late in. c. i lr̄is. de reſ. ſpo. ⁊. j. Itē ꝯfirmatio tribuit facultatē admiſtrādi pleno iure ſine poſſeſſiōe vl̄ inueſtitura. no. bal. in marg. i v. ꝯfirmat⁹. no. ſ. de elec. c. lʒ. §. cēſuit. in v. pmot⁹ trāſfert eñ ius ꝑlature. Inno. in. c. ex pte. de arb. bal. vbi. ſ. i v. electores. Inn. in. c. de cetero de re iud. ⁊ ꝯfirmatio ꝑlati facta in cōtradictorio iudicio eſt diffinitiua. ſec⁹ ſi fiat de plano. Bal. in add. ſpe. de ap. v. p diffinitiua. no. ſ. de ele. c. j. §. facta. in v. iudicialiter. ⁊ ex quo putabat legitima valebūt geſta rōne publici officij. ar. l. barbari⁹. ff. de of. ꝑſi. cū ibi no. p bar. no. Inno. i. c. cū dilecti. in. c. nihil. de ele. Bal. vbi. ſ. doc. in. c. trāmiſſam. e. ti. ⁊ acq̄rit poſſeſſionē eligēdi qr electione nūꝗ̄ acq̄rit quaſi poſſeſſio iuris eligēdi: niſi ꝯfirmet. ⁊ ſufficit ꝑma cōfirmatio i ꝯdictorio iudicio. not. Inn. ⁊ doc. l. c. ij. de in integ. re. Bal. ſ. in v. electione. niſi vbi ꝯſuetudo eēt ꝙ ex ſola electione plenū ius acquireret electo q̄ valet in minoribus officijs vel bñficijs. no. Pañ. in. c. cū in iure. in. d. c. ni

Iudicis auctoritas a peccō excuſat.

hil de elec. videt̃ tenere Bal. in aut. habita. C. ne fi. pro pa. Itē ꝯfirmatio dat colorē electioni: vt nõ valeat ſc̃da prima nõ caſſata. arg. c. inter dilectos. de excef. pla. Panor. in. d. cũ ſup in caſu th̃ ecõuerſo: qñ lz electio eſt aliqua et cõfirmatio nulla nõ p̃ſtat cõfirmatio colorē electioni. no. do. Ant. in. d. c. cũ nris. q: p electionē qñtũcũq; canonicã ſi eius nõ ſequat̃ cõfirmatio iuridica nunq̃ pmittit̃ adminiſtratio nec poſſeſſio. ⁊ ſi talis nõ iuridice cõfirmatus ingerit ſe adminiſtrationi icurrit penã. c. auaritie. de elec. in. vi. no. gl. in. c. ſi. eo. ti. ⁊ li. plus videt̃ velle Jo. an. in d. c. inter dilectos. ꝙ etiã ſi electio fuerit facta p nõ habentē ptãtē: ſi th̃ cõfirmatio fuit facta p habentē ptãtem et ſciẽtibus illis ad quos de iure ſpectabat electio ⁊ nõ ꝯdicẽtib⁹ dicet̃ coloratus poſſeſſor. circa qd̃ lati⁹ dicit Jo. de imo. in. d. c. lr̃as. ꝙ aut cõfirmatio eſt facta p nõ hñtē ptãtē: ſiue nõ hẽat: q: originalit̃ ad eũ nõ ſpectat talis ptãs: ſiue etiam nõ habeat: q: tranſlata eſt ptãs in aliũ. lz originaliter ad eũ ſpectaret: et tũc ð: talis titul⁹ incolorat⁹ p id qd̃ habet̃ in. d. c. lz. et. c. ſi. de ſup. neg. p̃la. ⁊ in. d. c. lr̃as. ſm intellectũ. ſ. tactũ. lz quo ad qd̃ poſſit dici nõ penitus incolorat⁹: qñ originaliter ſpectabat ad ꝯfirmãtē ptãs: lz fuerit ad aliũ trãſlata: vt ibidē eſt caſus ſm. d. intellectũ. aut ptãs ꝯfirmãdi ſpectabat ad ip̃m cõfirmantē: tũc ſi ſum⁹ in caſu in quo teneat ꝯfirmatio electiõis nulle: qd̃ qñ ſit no. Inno. ⁊ alij in. c. qd̃ ſicut. de elec. moder. in cle. j. eo. titu. no. ſ. de elec. c. lz. in prin. tũc clarũ eſt ꝙ ð: titulus colorat⁹. ſi autē ſum⁹ in caſu i quo ꝯfirmatio nõ valeat: tũc videtur poſſe dici ꝙ ſi electio erat nulla: q: facta ab illis ad q̃s nõ ſpectabat ꝙ nõ dicat̃ titul⁹ colorat⁹ p. d. c. illa. vbi cõfirmatio nulla etiam facta a papa in forma cõi collationis olno nulle nõ imprimit colorē poſſidẽdi. nam ibi fuit facta collatio vel puiſio p papã nõ habita mentione de poſſeſſione alteri⁹. ſi aũt alia de cã erat nulla: th̃ bene ſpectabat electio ad ip̃os eligẽtes tũc videt̃ ꝙ dicat̃

Electio p confirmatio nẽ colorat̃.

Cõfirmatio nulla nõ imp̃mit colorẽ poſſidẽdi.

titul⁹ colorat⁹ p id qd̃ habet̃ in. d. c. cũ nris. in. c. q: diuerſitatē. de ꝯceſ. p̃bẽ. Circa ſc̃dm ſcz cõtra poſſeſſorē triẽnalem mouet̃ q̃ſtio ſup bñficio ab eo poſſeſſo. ipſe dicit aliũ nõ eſſe admittẽdũ: q: colorate illd̃ poſſedit triẽnio agẽs. post triẽniũ negat illũ poſſediſſe titulo colorato. querit̃ cui incumbat onus pbandi: doct. in locis ſ̃alle. cõcludũt in ſimili ꝙ ad petitionē partis non tenetur poſſeſſor pbare colorē poſſeſſionis cũ nemo teneatur oſtẽdere titulũ ſue poſſeſſionis: ⁊ ideo pars agẽs non audiet̃: niſi ꝯtra poſſeſſorē aliq̃d pbet per qd̃ pri⁹ appareat ipſum nõ habere titulũ coloratũ. l. cogi. C. de peti. here. ij. q. v. in prin. ſed ad iudicis inſtãtiam bñ teneret̃ poſſeſſor colorē tituli pbare: q: in his exuberat officiũ iudicis. c. cũ dilecti de elec. c. ex freq̃ntibus. de inſti. c. relatũ de iu. pa. c. ordinarij. de offi. ordi. in. vi. j. eo. §. ordinarij. de quo p gl. in. c. j. de re. iu. in. vi. Hoſti. ⁊ Pan. in. c. lz heli. de ſimo. archi. ⁊ domi. in. d. c. ordinarũ. Frede. ꝯſi. xcviij. gl. ⁊ Hen. in. c. ex inſinuatione. de procu. niſi ius reſiſteret poſſidenti vt ſi haberet duo incõpatibilia: q: tunc videt̃ ꝙ incũbat ipſi poſſeſſori oſtẽdere ꝙ colorate poſſideat. p. d. c. ordinarũ. c. j. de p̃ſcrip. li. vi. Querit̃. quidã poſſedit pacifice bñficiũ biẽnio ⁊ titulo incolorato: in tertio anno ſupuenit titulus coloratus: an poſt triẽniũ poſſit inq̃etari: arguit̃ ꝙ nõ: q: ex quo poſſidẽti ſupuenit titulus colorat⁹ nõ req̃rit̃ alia poſſeſſio. ar. l. certe. §. pe. ff. de p̃ca. vbi ſi violent⁹ emat fundũ ab eo quē vi deiecit incipit p emptore poſſidere: ⁊ poſſe dñiũ capere. bo. tex. in. c. pe. de ſup. neg. p̃la. ſa. c. ex parte. de cõceſ. p̃ben. c. poſtulaſti. de cle. excõ. mi. qd̃ no. ſpe. ti. de primo et. ſ̃. de. §. videdũ. v. ſed q̃ eſt ratio. Archi. j. q. j. ordinationes. Bar. ⁊ Bal. in. l. cogi. C. de pe. here. Contra eſt verius: q: duo requirũtur hic ꝙ habeat titulũ coloratum a principio: et ꝙ illo poſſederit triennio. vnde preſcriptio triennalis incipiet currere ab illo tpe quo habuit titulum coloratũ. ad hoc d. l. certe: ibi incipiet. et etiã talis poſ-

Titulus colorat⁹ p quē debeat probari.

Titulus coloratus ſupueniens an tueatur poſſeſſorem triẽnalem.

ſeſſor antequam habeat titulū coloratum eſt violentus ſeu intruſus: vt.§. dictū eſt. Item in vſucapione ⁊ pſcriptione inſpicitur initiū de iure ciuili quo ad bonā fidē. C. de vſuca. trāſ. l. j. cum ibi no. Et de iure canonico ꝗtum ad bonam fidem iuſtum titulum ⁊ cōtinuationem poſſeſſionis

titulum[a] pacifice[b] et[c] ſine lite[d] prelaturam[e] dignitatem

nedum ſpectatur initiū. ſed etiā totū tps vſucapionis vel preſcriptionis vt le. et no. xvj. q. iij. in ſum. ⁊ q. iiij. volumus. c. illud. c. vigilāti. c. ſi diligēti. de pſcrip. vbi docto. hmōi tamē poſſeſſori incolorato cui ſuperuenit titul⁹ coloratus non requiritur alia poſſeſſio virtute tituli colorati: vt in §. ad hoc inſti. de re. di. §. interdū. niſi titul⁹ ſuperueniens eſſet collatio regalie. oportet enī in vim eiuſdē nouā cape bñficiū poſſeſſionē vt ferūt regaliſte qd iure nō pbať.

Regalie collatio.

a ¶ Titulū. quid ſi habeat in commendam. videť nō habere locū hoc decretum. cū aliud ſit titul⁹ aliud cōmēda. xxj. q. j. qui plures. de elec. c. dudum. ij. de accuſa. ſi cōſtiterit. vbi Inn. de elec. nemo. lib. vj. vbi doct. Bal. in. l. ex ꝟb. C. de fideicō. li. qz titulus eſt ꝑpetuus. no. in. l. j. §. veteres. ff. de acqui. poſ. cōmendatarius autē cōmendam pōt dimittere qñ vult ⁊ pōt reuocari cōmenda ad debitum cōmendantis: vt not. Inno. in. d. c. ſi cōſtiterit. qd intellige: vt ibi Panor. Bal. in marga. in ver. cōmenda. ⁊ fa. ver. poſſederit. qd eſt. j. cōmendatarius aūt nō poſſidet. arg. l. licet. §. rei depoſite. ff. depo. ſed hʒ cuſtodiam eccłe vacantis. c. cum nobis. in fi. de elec. puto cōtra. veri⁹ paritate rationis: ⁊ capitur hic titulus large pro quolibet modo obtinendi beneficia a iure approbato. j. §. ordinarij. Ideo dicunt cōiter doct. in. d. c. nemo. ꝙ cōmēda eſt titulus canonicus ſicut ⁊ alij.

Cōmēda eſt titul⁹ canonic⁹.

b ¶ Pacifice. qñ dicatur bñficiū pacifice poſſideri. not. Inno. in. c. conſtitutus. de ap. gl. ⁊ doct. in cle. j. de ſequeſ. poſ. Archi. xxiij. di. in nole dñi. moder. in cle. ſi plures. de pre. de ro. deci. lxiij. not. §. de col. §. item ꝙ vniuerſitates. et apud nos multi nō reputāt beneficiatū pacifice poſſidere niſi per annū poſſederit ſine lite: cum infra annum poſſit inquietari ſup poſſeſſorio retinende/ in caſu ſcʒ ſaiſine ⁊ nouitatis: et bñficiū ſeqſtrari ex ſtilo francie. ad hoc. l. ꝗ ꝯcubinā. §. cū ira. ff. de leg. iij. l. ſequitur. §. tūc. ff. de vſuca. l. non videť. de acq. poſ. l. mulieris. §. deſinere. de ꝟb. ſig. ſed quo ad caſum hui⁹. c. exponiť. j. hoc ꝟ. pacifice.

Seqſtratio ſm ſtilū frācie.

c ¶ Et. pro. i. et. j. de his qui in miſ. c. j. cū enī hec dictio ⁊: ponit inter ea que ſunt idē: aut quorum vnū eſt ſequela alteri⁹ ponť pro. i. gl. in. c. cupiētes. §. deniqz. de elec. in. vj. in. l. j. ff. ſi qs cau. in. l. ij. C. de verb. ſigni. in cle. j. de cau. poſ. Panor. in. c. monaſteria. de vita ⁊ hone. cleri. idē ſi ponať inter genus ⁊ ſpeciē cām ⁊ cauſatū. ad hoc. ff. de legi. de quibus. de pac. l. j. in glo. cōſenſus.

d ¶ Sine lite. hic ꝟ. expo. j. §. lis aūt.

e ¶ Prelaturā. an veniat epatus. ar. ꝙ non. qz appellatione dignitas non veniūt epatus et ſupiores dignitates etiā in diſpoſitione iuris cōis. c. dilectus. iunc. c. ij. de cōceſ. pbē. nec in materia penali in dubio cōprehēdiť pſona epi vel archiepi. de ſen. excō. qz periculoſum. in. vj. cum epat⁹ nō ſit dignitas. ſed culmen dignitatū. c. quia pōtificali. de offi. deleg. lib. vj. c. fi. de ſen. et re iudi. eo. lib. ideo glo in. c. ij. de pbē. in. vj. tenet ꝙ in reſeruatione dignitatum ſimpliciter facta nō cōprehendiť dignitas epalis: ⁊ dicūt doct. in. d. c. dilectus. Pan. in. c. cū vinconiē. de elec. ꝙ ſi princeps diſpenſauit cum illegitimo: vt poſſit ꝓmoueri ad ordines ⁊ dignitates eccleſiaſticas hec diſpoſitio non extēditur ad dignitatē epalē. ⁊ dicunt in. c. tua. de ꝟb. ſig. ꝙ gřa cōceſſa alicui de fructibus bñficiorū vacātiū vſqz ad certū tps pcipiendis nō cōprehēdit epatus. dic ꝙ hic appellatione platuram veniūt epatus ꝑpter ver. platuram: qd cōprehēdit dignitates epales. c. ne pro defectu. c. nihil. de elec. c. vbi picvlū. §. ⁊ ne. e. ti. l. vj. et ibi domi.

Epat⁹ an veniat appellatiōe dignitatis.

et in.c.pñti.§.ceterũ.de offi.lega.eo.
lib.⁊ in.c.epõrum.de puil.eo.lib.con
tra.loquunt in dignitate:ideo hic tex.
notãter dicit platurã et dignitatẽ:alr
nihil operaretur hec dictio pſelatura.
pl⁹ in materia fauo
rabili appel.digni-
tatis venit epatus.
c.j.de reg.iu.in.vj.
cum ibi not.ſicut eſt materia iſta.

bñficiũ a vl' officiũ b triẽnio c primo

a ¶Beneficiũ. etiã ſi ſpectet ad pſen
tationem vel collationẽ laici ex puui-
legio: cum hec cõſtitutio nõ cõcernat
patronũ laicũ: ſed beneficiatũ niſi in
caſu regalie.nã quocũq̃ tpe qs poſſe-
derit bñficiũ qḋ cecidit in regalia põt
inquietari a regaliſta:donec regalia fue
rit impleta:hoc eñ caſu collatio facta
ab alio q̃ rege eſt nulla et incolorata
ex defectu poteſtatis in cõferente.per
no.Ã.in ver.coloratum.Sed an hec di
ſpoſitio extendatur ad hoſpitalia ⁊ lo
ca ſimilia:nõ.vbi nõ conceditur in bñfi
cium.arg.cle.p literas.de pbẽ.qḋ no.
in cle.j.de re.pmu.aliud eſſet ſi cõcede
rentur in bñficiũ per ea que habẽtur
in cle.q: cõtingit.§.vt autẽ.de reli.do.

(margin: Regalia mirabilẽ effectũ habet.)

b ¶Officiũ.eccñaſticũ.de quo.j.q.iij.
ſaluator.de ſymo.cõſuluit. in ſclarib⁹
autẽ officijs nõ ſeruaf hec diſpoſitio.

c ¶Triẽnio.cõpleto ⁊ conſummato.
nec puto ſufficere tertiũ annũ inchoa
tũ vel p maiorẽ partẽ toti⁹ ãni poſſe-
diſſe.ff.de regu.ad noſtrã.ſic in tpali-
bus actionib⁹ opz q̃ vltimus dies ſit
cõpletus.ff.de ac.⁊ obli.l.in olb⁹.ff.de
mino.l.iij.§.minorẽ.per Archi.in.c.ſi
annũ.de iud.in.vj.gl.⁊ doct.in.c.cũ in
cũctis.de elec.Jo.an.in cle.j.de ſeqſt.
in ỽ.triẽnio.ad hoc Bal.in.c.cũ.ex.de
offi.dele.vbi voluit q̃ vbicũq̃ lex reqꝛ
rit certũ tps q̃ intelligit cõpletũ et de
momẽto ad momẽtũ:niſi aliud lex de-
claret.vl' niſi ſim⁹ i fauorabilib⁹ p gl.
in.d.§.minorẽ.ſa.no.i cle.ſi.de eta.⁊ qli.
vbi late Jmo.et no.nouã pſcriptionẽ
triẽnij.p talẽ eñ ẽminũ qñq̃ ius eccle
ſie poſſidẽs acqrit.de pſcrip.c.j.⁊ dñiũ
rei pphane mobilis.iſti.d vſuca.circa
pn.C.d pac.l.traditiõib⁹.⁊ tali tpe in-
ducit pſũptio fidei/cõmiſſi p futuro:lz

(margin: Tẽp⁹ certũ in multis dz eſſe cõpletum.)

alr non debita.C.de fideicõ.l.j.⁊ tanti
tpis pacifica poſſeſſio ſeqſtrationẽ im
pedit.in.d.cle.j.de ſeqſt.⁊ ante triẽniũ
incognito monachalis habit⁹ nõ daf.
xvj.q.ſi.ſi qs incognit⁹.⁊ q̃ per triẽniũ
proximũ ſe ſoluiſſe
oſtendit: pſumitur
etiã ſupiori tpe ſol-
uiſſe.l.qcunq̃.C.de
apo lib.x.Sed ob.c.ex frequentib⁹.de
inſti.c j.de regu.iur.in.vj.per q̃ capl'a
ptz bñficiũ eccñaſticũ nõ poſſe ſine ca
nonica inſtitutione obtineri.⁊ ibi no.
q̃ bñficiũ ꝯtũ ad titulũ eſt impſcripti
bile ꝙtocũq̃ tpe poſſideatur.no.doc.
in.c.cura.de iu.pa.vbi dicunt q̃ licet
eccleſia poſſit pſcribi per eccleſiã iure
pprietatis vt eam habeat ad pprios
vſus vel tanq̃ ſubiectã aut vnitam.⁊
vide no.in cle.j.de exceſ.pla.Jo.an.in
regula qui cõtra iura.de re.iu.in.vj.in
mercu.Hen.in.c.ſicut vnire.de exceſ.
pla.Pañ.in.c.vt ſup.de re.ec.nõ alie.
ſecus dicunt doc. reſpectu tituli.nam
pſcribere qs eccleſiã nõ põt vt eam ha
beat tãq̃ platus vel rector.idẽ Hoſt.⁊
Hen.in.c.dilecto.de pbẽ.Hen.in.c.re-
latũ.de iu.pa.Bal.in.l.iij.C.de eman.
li.ad hoc.c.poſtulaſti.de iu pa.ideo
adeptus bñficiũ ſymoniace vel p frau
dem aut ſurreptionẽ aut alr min⁹ ca
nonice nũq̃ illud pſcribit ꝯtũ ad ſe.j.
q.j.principatus.vñ in bñficialib⁹ non
hz locũ miſſio in poſſeſſionẽ cauſa rei
ſeruãde ob cõtumaciã partis aduer-
ſe:ne ad beneficia vitioſus pateat in-
greſſus.c.j.de eo q̃ mit. in poſ.lib.vj.⁊
poſt triẽniũ pacificus poſſeſſor licite
moleſtaf ab alio ius habẽte: vt.d.cle.
Sol.hic ius nouũ eſt:⁊ licet p pacificã
poſſeſſionẽ triẽnalẽ poſſeſſor iſte pſcri
bat beneficiũ cõtra alium: non tñ ſibi
dñium acqrit ſi fuerit titulus iniuſt⁹:
pro quo glo.ſing.in.c.ꝯtingit.de do.⁊
cõtu.in glo.magna ibi.ſed cũ aliquis
mittitur in poſ.q̃ vult q̃ olim in bñfi-
cialib⁹ habebat locũ miſſio in poſſeſ-
ſionẽ ⁊ trãſſerebaf poſſeſſio ⁊ pcede-
bat pſcriptio cõtra reum.ſed p hoc nõ
acqrebat agẽti ius plature:ſi alr non
habebat legitimũ titulũ.ex q̃ dicebat

(margin: Bñficium ꝯtum ad titulũ pſcribi nõ põt.)

ibi Panor. et in.c.capitulū.de reſcrip.
in.c.in literis. de reſti.ſpo. q ſi cleric⁹
bona fide ⁊ titulo colorato poſſidet be-
neficiū alterius p decēniū inter pſen-
tes.et.xx.inter abſentes: q preſcribit
illud in pjudiciū veri rectoris: lȝ ipſe
ius pſtatuere ſibi nō acquiſierit. Jo.an.
in.c.ſine exceptione.de re.iur.in.vj.in
no. nam ex lapſu tāti tēporis videtur
quis habere beneficium pro derelicto
in pjudicium ſui ad hoc qđ le. ⁊ no.in
l.ſi de eo.§.ſi forte.ff. de acq̄.poſ. inſti.
de vſuca.§.qđ aūt.per glo. ⁊ doct.in.c.
cum veniſſet.de reſti ſpo.quare ex fa-
cto ſuo pdit beneficiū.aut vt veri⁹ di-
cam actionē ad petēdū bñficiū potius
q̄ ex facto iſtius: ſed iſte nō acq̄rit ſibi
ex natura rei impſcriptibilis.fa. qđ in
ſi.not.p Bar.in.l. ſeq̄tur.§. ſi viā.ff.de
vſuca.Inno.in.c.qꝛ plerīqꝫ. de immu.
eccle. Aliud ſimile videtur in ſnīa de-
claratoria lata in bñficialibus que re-
ſpectu illius cōtra quē fertur trāſit in
rem iudicatā.puta duobus litiganti-
bus ſup eodē bñficio: iudex pronūtia-
uit beneficiū ptinere ad illū qui vere
nō habet ius: a qua ſnīa nō fuit appel
latū: iſta ſnīa trāſit in rem iudicatam
per lapſum decēnij. quatenus tangit
pjudiciū priuatū illius cōtra quē fuit
lata vt amplius non audiatur ex quo
nō appellauit.c.cū dilecti.de elec.c.cū
olim.de do.⁊ cōtu.glo.⁊ doct.in.c.j.de

Bñficium poſſidēs ex ſnīa quam ſcit iniuſtā illud retinere nō pōt.

cōceſ.pbē.Innocē.in.c. ad aures.in.c.
mandatū.de reſcrip. Hoſti.in ſum. de
cōceſ.pbē.§.ij. Hoc tamē caſu ſi is pro
quo lata eſt ſententia habeat notitiam
iniuſtitie quādocūqꝫ nunq̄ pōt ſalua
conſciētia illud beneficiū retinere: nec
ex curſu tēporis iuuatur.quia non ha
buit canonice. Sententia enim iudicis
nō dedit ſibi ius: ſed tantū declarauit
ius ad eum ptinere.l.ſicut.§. et ſi q̄dē.
ff.ſi ſer.ven.in.c.forus.de verb.ſigni.⁊
licet ille contra quem lata eſt ſentētia
ei acquieuerit: ⁊ tale acquieſcere forte
ſufficiat vt ex hoc priuetꝰ iure ſuo: non
tamē ſufficit quo ad hoc vt alius qui
nō habet ius debite obtineat in foro
cōſcientie: q̄uis in foro cōtentioſo vi-
deatur eſſe tutus. qꝛ nō poterit agere
ille qui fuit victus ex quo nō appella-
uit.quod intellige verū ſm do. Anto.
Panor.⁊ Imo.in.d.c.j.de cōceſ.prebē.
niſi ille victus vellet agere cōtra obti-
nentē per viam denūtiationis euāge-
lice: dicēdo q peccat tenēdo beneficiū
ſine titulo: quia tūc audiretur per no.
per Inno.in.d.c.ad aures.in.d.c.man
datum.in.c.quēadmodū.de iureiurā.
Panor.in.c.ad audiētiā.de reſcriptis.
poſſet etiā iudex ex officio ſuo inq̄rere
de titulo cōtra illum qui obtinuit nō
obſtante ſententia que ſuperiori non
pjudicat.arg.c.cōſtitutus.c.oblate.de
appel.c.cum olim.de do.⁊ cōtu.c.ordi
narij.de offi.ordi.lib.vj.et.j.§. ordina-
riꝫ.⁊ forte retractata ſentētia p primā
viam vel per officium iudicis poterit
bñficiū primo reſtitui: vt infra. Simi-
liter licet confeſſio in beneficialibus
preiudicet confitenti: vt ſibi ſilentium
imponatur ſuper beneficio.fa.c.ij. de
cōfeſ.in.vj.glo.in.c.poſt elec. de cōceſ.
prebē. non tñ valet ad partis diuerſe
vtilitatē.vt ſibi beneficium adiudice-
tur.c.olim.de reſcrip. nec pjudicat ſu-
periori qꝛ confeſſio ſup titulo nō pbat
inſtitutionē. non eñi depēdet a parte
dare titulū in bñficio.not.archi.⁊ Jo.
and.in no.in.d.c.ij. Jo.an.in.d.c.j. de
eo q̄ mit.in poſ.Hoſt.in.d.c.j.de cōceſ.
prebē.Hen.in.c. dudū.j.de elec. de ro.
deci.ccccxij.ppoſ.in.c.ſup eo.de eo qui
cog.con.vxo. Itē no.ex hoc textu q ex

Bñficiū an pdat ex negligētia poſſeſſionis nō accepte.

negligentia capiēde poſſeſſionis non
pdit q̄s ius q̄ſitū in bñficio ante triē-
nij lapſum: qꝛ nō inuenitur a iure tp̄s
pfixū ad capiendū poſſeſſionē bñficij.
poſſet tñ ex negligentia per ſuperiorē
priuari bñficio ante triēniū.arg.xviij.
q.ij.ſi quis abbas. qđ no.in.c. ea que.
de of.ar.no.Pañ.in.d.c.capꝫ. circa fi.
niſi in caſu regule cancellarie appel.
que vult q queciūqꝫ bñficia eccl'iaſti-
ca: ſiue in Ro.curia: ſiue extra eā reſi-
gnata: niſi de illis facte reſignatiōes:
ſi in Ro.curia īfra ſex mēſes et ſi extra
dictā curiā facte ſunt infra mēſem vbi
bñficia ipſa cōſiſtūt publicate ⁊ poſſeſ
ſio illoꝝ ab eis quos id ptingit petita
fuerint: ſi reſignātes illa poſtmodū in

eorūdē reſignatoꝝ poſſeſſiōe deceſſe- rint nō p reſignationē: ſed p obitū hu iuſmodi vacare cēſent. collatiōeſq; de illis facte tanq̄ p reſignationez vacā tibus: ⁊ inde ſecuta nulla ſunt.

hacten⁹ poſſedit^a vł in futuꝝ poſſi debit: nō poſſit poſtea in petitorio vł poſſeſſorio a quoq̄ ēt rōne iurꝭ

a ¶ Poſſedit quali ter acq̄rat̃ et pdat̃ poſſeſſio in bñficia lib⁹. no. Inno. ⁊ alij in. c. in literis. de re. ſpo. in. c. bone. de po ſtu. pla. in. c. querelā. de ele. in. c. cōſti- tutus. de reli. do. late Bal. in. l. ij. C. de ſerui. do. Ant. in repe. c. ſi. de cau. poſ. ⁊ ꝓprie. Sed querit̃ an poſſeſſio p̄deceſ ſoris ꝯtinet̃ ad ſucceſſorem in bñficio: pone: titius poſſedit aliquod benefi- ciū pacifice titulo colorato biennio: decedit ꝯfert̃ ſeio: q̄ illud poſſedit pa- cifice ⁊ titulo colorato p lapſum anni. venit meuius volēs inq̄etare ſeiū in petitorio: excipit ſeius illū nō fore ad- mittendū: q̄ gauiſus eſt illo bñficio triēnio p ſe ⁊ ſuū p̄deceſſorē: an valeat exceptio: ꝙ ſic in vſucapionib⁹ ⁊ p̄ſcri- ptionib⁹ pōt ſucceſſor vniuerſalis ⁊ ſin gularis vti acceſſiōe p̄deceſſoris. l. pō- ponius. §. cū quis. ff. de acqui. poſ. l. id ſpē. de vſu. l. dolia. de ꝯtra. empti. cū ſi. ⁊ defenſiones auctori cōpetētes pro- ſunt ſucceſſori etiā ſingulari. C. de vſu ca. trāſf. l. j. in prin. ff. de here. ven. l. em ptor nomis. C. de euic. l. emptori. ⁊ ibi Cy. ⁊ ſucceſſor dꝫ vti eodē iure quo p̄- deceſſor. c. ſi q̄s in ius. de re. iur. lib. vj. ſucceſſor em̄ etiā ſingularis repñtat pſonā p̄deceſſoris. l. ſi is q̄ p emp. ff. de vſuca. ⁊ ibi Bar. l. ſi ſocer. ſo. ma. l. pa- ter. §. q̄ndecim. de le. iij. ſucceſſor autē in beneficio eſt ſucceſſor ſui p̄deceſſo- ris: ſiue vlis. vt no. in. c. aduerſus. de immu. ec. Inno. in. c. cū te. de reſcript. in. c. ij. de or. cog. ſiue ſingularis. no. in c. in primis. ij. q. j. xvj. q. iij. ſi ſacerdo- tes. lꝫ gl. ⁊ Inno. in. c. qđ ſicut. de elec. faciāt differentiā in dignitatibus ⁊ ca nonijs ꝙ habētes dignitaratem ha- bent ſucceſſorem in onere ⁊ honore. c. qm̄ abbas. de off. dele. c. paſtoralis. de offi. or. ⁊ fingitur ſucceſſor eadem pſo- na cū predeceſſore: vt no. Inn. in. d. c.

Poſſeſſio p̄deceſſoris in beneficio an ꝯtinet̃ ad ſucceſſorem.

qđ ſicut. lꝫ canonic⁹ nō hꝫ ſucceſſorem in honore ⁊ onere. c. dilect⁹ de p̄. no. In no. in. c. fi. ne p̄e. vi. ſu. bal. in. d. l. ij. C. de ſerui. ſed capl̃m ſibi ſuccedit. c. rela tū. de teſt. no. doc. in. d. c. qm̄ abbas. §. q̄ bñficiū quo ad titulū eſt impreſcri ptibile: vt. ſ. dictū eſt. § p̄ſcriptio poſ- ſeſſoris non ꝓderit ſucceſſori. ad hoc. l. ſi q̄s emptiōis. §. ita tñ. C. de p̄ſcr. xxx. annoꝝ. vbi p̄ſcriptio odioſa. xxx. vł. xl. annoꝝ nō parit actionē contra dñm. vel exceptionem reſpectu noui deten toris non habentis cām a p̄ſcribente. Item in beneficialibus nulla dat̃ ſuc- ceſſio reſpectu tituli. viij. q. j. moyſes. ⁊ c. ſeq. c. j. de p̄e. nā titulus p̄deceſſoris extinguit̃ totaliter p eius mortē aut renunciationem. nec aliquid de iure mortui ad ſucceſſorem trāſmittit̃ cū nihil ex iure p̄mi habeat: ſed ex noua electione vel collatiōe. no. Io. mo. in. c. ij. vt lit. pen. li. vj. in. c. ſi tibi abſenti. de p̄e. eo. li. Io. an. in. c. ex parte. de arbi. Guil. in ex. Io. xxij. ſuſcepti regiminis in. §. vacātiū. vbi dicit ꝙ in bñficialib⁹ ius vnius nō ꝯtinuat̃ in aliū: niſi ſola lis incepta. ⁊ hoc fit de quadā eq̄tate: nō de rigore: vt. d. c. ij. vt lit. pēd. vnde olim dicebat Inn. in. c. q̄ vv. de iudi. ꝙ nō fiebat trāſlatio litis vel inſtātie in beneficialib⁹ de vno ad aliū. Inno. in. c. dilectus filius. de reſcri. qđ hodie correctū eſt de eq̄tate: vt no. doc. in. d. c. ij. ius em̄ beneficiale adeo eſt pſona le ꝙ perſonam nō tranſgreditur imo in ſucceſſore p oia ius nouū creat̃. lꝫ ſecus ſit in ſucceſſorib⁹ hereditarijs l. ſi ꝯſtāte. §. fi. ff. ſo. ma. l. ſi intra. C. de in inte. reſ. ⁊ ibi bal. de ro. deci. cccixxx. in ipſis em̄ ſucceſſor in iure p̄mi ſucce dit ꝯtinuādo ſibi ius p̄mi ſine innoua tione iuris. ff. de iudi. tā ex ꝯtrib⁹: idē in iure ꝓprietario reali ſeu pſonali ec cleſiaſtico. d. c. qm̄ abbas. vt lit. pend. eccleſia maxime vniuerſali. de teſti. ſi- gnificauerūt. cū ibi not. ſa. qđ no. Dy. in regula poſſeſſor. de reg. iur. in. vj. ꝙ vitiū prelati predeceſſoris non nocet

Canonicus in honore ⁊ onere ſucceſſorem nō hꝫ.

Titulus p̄deceſſoris p morte totalr extinguit̃.

nouiter[a] ĩpetrati[b] moleſtari[c]. Excepto hoſtilitatis[d] caſu: vel alterius legitimi impedimenti[e] de quo

ſucceſſori in p̄ſcriptione: lꝫ ɔ̃triũ ſit in herede vniuerſali: cui mala fides defuncti nocet. l. heres. ff. de diuer. ⁊ tẽp. p̄ſ. C. de acq̃. poſ. l. vitia. vbi doc. q: heres cenſet̃ eadẽ pſona cũ defuncto. in auſ. de iureiu. a mori. p̄ſ. col. vi. ſed ſucceſſor in dignitate nõ cenſet̃ eadẽ pſona cũ p̄deceſſore a quo nõ cauſat ius ſuũ: ſed a ſupiore. lꝫ heres cauſet totũ ius ſuũ a defuncto. ſentit gloſ. in. c. de quarta. de p̄ſcri. in. c. cura. de iure pat. ⁊ ibi Paũ. ad hoc quod not. Hen. in. c. tua. de v̄. ſig. ⁊ hoc videt̃ verius. qð clarius vult Guil. in extra. Jo. xxij. execrabilis. in v̄. pluralitatem. vbi dicit ꝙ in titulis beneficiorũ q̃ omnino ſunt ſingulares poſſeſſio vnius nõ iuuat aliũ cum in talibus non cadat ſucceſſio iuris vel facti. licet in caſu cadat ſucceſſio litis vel cauſe incepte: vt. d. c. ij. vt lite pendẽ. de equitate dũtaxat: vt malicijs occurratur: ⁊ lites beneficiales citius finem habeant.

Poſſeſſio vnius nõ iuuat aliũ in beneficijs.

a ¶ Nouiter. i. poſt poſſeſſionem triẽnalem alterius.

b ¶ Impetrati. tales impetrationes de beneficijs ſic poſſeſſis nulle ſunt: vt hic ⁊ in regula cancellarie.

c ¶ Moleſtari. a parte p viã actionis: ſed p viã denũtiationis euãgelice bñ poterit denũtiari rõne peccati: cũ ſine peccato nõ poſſit beneficiũ ſine titulo obtinere. c. dudũ. ij. de elec. c. ex frequẽtibus. de inſti. ⁊ q̃tocũq; tpe illud poſſederit ſi ſciuerit iniuſtitiã tituli dꝫ illud dimittere illi q̃ hꝫ ius. p no. p Inno. in. c. q: pleriq;. de imu. ec. Bal. in. l. ex hoc iure. ff. de iuſti. ⁊ iu. vbi volũt ꝙ res iudicata nõ excuſat quẽ in foro cõſciẽtie. ſa. no. p Jo. an. in. q. merc. in regula mora. de reg. iu. in. vi. Henr. in. c. lꝫ. de ſup. ne. p̄la. poſſet etiã ex officio iudicis ⁊ ſupioris priuari illo bñficio. vt. j. ſequitur. §. ordinarij. ⁊ dictũ eſt. ſ.

d ¶ Hoſtilitatis. qua durante nõ currit p̄ſcriptio. xvj. q. iij. prima actiõe. ff. de cap. ⁊ poſtli. l. poſtliminiũ. c. ex trãſmiſſa. de preſcri. ⁊ interim dormiet: nõ tñ interrumpet̃: ita ꝙ ſi vel vna die ſine p̄ſcri- ptõ nõ pluribꝰ annis hec hoſtilitas interuenerit finita hoſtilitate tps ſequẽs ɔtinuabit̃ cũ p̄cedẽte: ⁊ ſic pficiet̃ preſcriptio ſubducto tpe medio: vt no. Inn. ⁊ doc. in. d. c. ex trãſmiſſa. fa. c. ſolite. de re. ma. ⁊ obe. c. audita. de p̄ſcr. ⁊. c. de quarta. ad p̄dicta quod not. Bald. in extra. imperialis. de pa. cõ. p illum text. ꝙ ſi bona rebelliũ tpe guerre alijs ſunt cõceſſa pſonis facta pace ſunt reddenda primis dñis. nã pax non hꝫ vim ſimplicis indulgẽtie: ſed reſtitutionis in integrũ. ⁊ ſublata guerra tollitur oĩs eius effectus ſecutus ꝑpter guerram c. cũ p bellicã. xxxiiij. q. ij. vbi dicitur ꝙ clade bellica turbatũ eſt pacis remedio reformetur. vnde etiã ſnie late cõtra rebelles occaſione rebellionis ſeu partialitatis reſcinduntur facta pace ſecus ſi nõ occaſione rebelliõis. ſꝫ alias iuſte ſunt late. puta ex cã mutui vł depoſiti: vt in. d. l. impialis. poſſet tñ p̄nceps p bono pacis: vbi alas non poſſet haberi pax gñalem legẽ faciẽdo tollere actiões queſitas ſingulis dãnũ in guerra patrie paſſis. l. antiocenſiũ. ff. de priuil̃. cred. l. venditor. §. ſi conſtat. cõ. pre. qð no. in. l. ij. C. que ſit lon. conſue. fa. c. in noſtra. de iniu. vbi hoc no. Pet. de ancho. Hoſti. in ſum. de pe. et re. §. fi. v̄. ſed pone ꝙ guerra.

Jure hoſtilitas interrumpit p̄ſcriptionem: an curritur dormiat

e ¶ Impedimenti. ꝑpter quod agere nõ potuit contra iſtum poſſidentem: puta ꝙ fuit detentus ab hoſtibus. ff. ex q̃b. cauſ. ma. l. ſuccurrit̃. de iudi. l. ij. ſpe. ti. de in inte. reſ. §. j. v̄. diximꝰ. ⁊ nõ poteſt cõſtituere pcuratorem cũ perdiderit libertatem. nec poteſt facere aliquẽ actũ: vt liber hõ. l. eius. ff. de teſt. l. diuus. ff. de iur. fiſ. c. ſi epũs. de ſup. neglĩ. prel. in. vi. Bar. in. l. abſentes. ff. de v̄. ſig. idẽ ſi datus eſt obſes. l. obſides. de teſt. c. ex reſcripto. de iureiu. hodie aũt inter xp̄ianos ex ɔſuetudine non ſeruamus iura captiuitatis ⁊ poſtliminij. niſi quo ad bona. vñ capti non efficiunt̃ ſerui capientiũ. no. Bar. in. l. hodie

Captiuitatis iura an ſeruentur hodie

hoſtes.ff.de cap.⁊ poſtli.re. Panoꝛ.in c.ſicut.de iureiur.Bal.in.l.j.C.de cad.tol.vide Bal.in.l.cũ cognatũ.de inge.ma.niſi in bello impiali. Bal.in marga.in.§.pncipes.vel pone: ꝙ fuit detẽtus in carceribꝰ: qꝛ tũc dꝛ legitime impeditus.ar.c.ſignificãte.de pig.c.accedens.de pcu.cũ ibi no.p glo.⁊ doc. ad hoc qđ le.⁊ no.in.c.cũ p bellicã.xxxiiij.q.ij.vbi dicit glo.ꝙ clerico captiuo ab hoſtibꝰ et poſtea redeũti: eſt beneficiũ reſtituẽdũ quãtocũq; tpe ſteterit detẽtus.glo.in.c.paſtoꝛalis.vij.q.j.qđ habetur in.l.ij.⁊ ibi Bar.C.ex q̇.cau.ma.ꝙ carceratio eſt iuſta cauſa petẽdi in integrũ reſtitutionẽ: qđ not.Bar.in.l.is q̇ reus.ff.de pu.iudi.pceſſum factũ ꝯ carceratũ eſſe ipo iure nullũ ſi iudex ſciebat eſſe carceratũ.ad hoc.c.ij.et qđ ibi no.Panoꝛ.de arbi.ꝙ exulãs a ſuo bñficio ſine culpa nõ dꝫ illo aut reddi tibus eius priuari. vel pone ꝙ ius nõ reddebaẽ in loco ppẽ defectũ iudicis vel rei.ff.ex qb.cau.ma.l.ſed ⁊ ſi p p̄toꝛem.p to.vſq; ad.§.quotiẽs.doct.in.c.ex tranſmiſſa.de p̄ſcrip.ſpe.ti.de ap.§.nũc breuiter.ver.itẽ fallũt p̄miſſa. aut ppter moꝛtalitatẽ vel peſtilẽtiã: qꝛ tũc etiã nõ currit p̄ſcriptio qñ ita ſeuit in loco ꝙ ius in eo nõ redditẽ.no.Bar.in l.naturaliter.ff.de vſuca.Bald.in.l.cũ notiſſimi.§.immo.C.de p̄ſcrip.xxx.an. dicit tñ do.Ant.in.c.cũ dilecti.de do.⁊ cõtu.ꝙ ſi ius redderetẽ in aliq̇ loco tpe peſtis vel moꝛtalitatis: ppẽ hoc citatꝰ nõ excuſareẽ a cõparitione.pro quo videẽ gl.i cle.q̇ꝛdiu.de ap.in §. vl alias. Pañ.in.d.c.ex trãſmiſſa.dicit ꝙ etiã ſi ius reddatẽ in loco moꝛtalitatꝭ: ⁊ actoꝛ erat abſens ppter timoꝛem: qꝛ peſtis multũ vigebat in loco ꝙ tũc currit p̄ſcriptio: tñ eſt iuſta cã petendi reſtitutionẽ ex clauſula gñali.ad hoc not.dictũ Bar.in.l. de etate.ff.ad trebel. vbi dicit ꝙ tũc citatꝰ hꝫ iuſtã cãm nõ cõparẽdi.ar.c.ad ſupplicationẽ.iunc.gl.de renũ.qđ limitat Pañ.in.d.c.cũ dilecti. vbi aeris coꝛruptio eſt vehemẽs ⁊ ci ta ei cõplexio eſt talis ꝙ veriſimiliter ex acceſſu dubitareẽ de moꝛte.ſa.qđ ipſe no.poſt Jo.an.in.c.ſi ꝟo.de iureiur.c.

Bñficiũ reſtituatur clerico ab hoſtibus redeũti.

Peſtꝭ vel moꝛtalitas nõ excuſat a ꝯparitiõe.

quoꝛũdã.lxxiiij.di.qđ no.Hoſ.in ſum.ti.de cle.nõ reſi.§.fi.in fi.Hen.in.c.qm̃ frequẽter.vt lit.nõ cõteſt.ꝙ vbi aer eſt īfirmꝰ ⁊ peſtifer põt bñficiatꝰ ſe abſentare a bñficio nec dꝫ pcedi ꝯ eũ ad priuationẽ ſꝫ dꝫ expectari quouſq; ceſſet impedimẽtũ p̄dictũ. bo.tex.i cle. ne in agro.§.ſane.de ſta.mo.iunc.gl.in ver. rõnabili.ſa.ꝙ q̇s nõ teneẽ cõparere in loco vbi de moꝛte timeẽ. ar.bo.in.d.c. ſupplicationẽ.iunc.gl.⁊ in.d.c.ſi ꝟo.in c.cõis filiꝰ.xxiij.di.p hoc.c.accedẽs.vt lit.nõ ꝯteſt.cle.paſtoꝛalis.§.piſana.de re iudi.nã ⁊ locũ peſtis q̇s licite fugit. lxxxviij.diſ.negociatoꝛẽ.C.de edi.ac.l.ſi p̄diũ.Bar.in.l.de pupillo.§.ſi q̇s ninos.ff.de no.ope.nũ. Bal.in.c. ex pte.de ap.Ꝫ.de auc.ge.con.c.j.cũ ibi no. in §.peſtis.ſꝫ hoc caſu ſi põt ꝯſtituat pcuratoꝛẽ ad agendũ ꝯ poſſeſſoꝛẽ bñficij. niſi cã eſſet ardua et grauis: q̇ caſu nõ teneẽ cõſtituere pcuratoꝛẽ.c.q̄relã. de pcu.cũ ibi no.p gl.⁊ doc.p Hoſ.⁊ alios in.d.c.ex pte.Guil.in cle.cãm. de elec. in cle fi.de ſo.cõpe.qꝛ nõ eſt veriſiẽ ꝙ pcuratoꝛ adeo diligenter tractet cãm ſuã ſicut ipſemet faceret ſi eſſet p̄ſens. ff.de carbo. edic.l.j.in fi.C. de pcu.l.fi. in p̄dicto tñ caſu q̇ ad diſpoſitionẽ huius.c. nõ videẽ neceſſaria reſtõ cũ ipſo iure nõ currat p̄ſcriptio triẽnalis legitime īpedito ⁊ pteſtãti.⁊ idẽ videẽ dicendũ in ſilibꝰ caſibꝰ puta ſi nõ potuit inuenire pcuratoꝛẽ ppẽ peſtẽ p ea q̄ le.⁊ no.in.l.q̄ſitũ.ff.de re iud.aut ſi actoꝛ fuiſſet abſens cã reipublice q̇ nõ teneẽ dimittere pcuratoꝛẽ i cauſis nõdũ inchoatis p litis ꝯteſ.ff. de leg.l.eũdẽ.ff.ſi q̇s cau.l.ij.cir.p̄n.no. Cy.in.l.j.C. de reſ.nul. do. in.d.c. q̄relã. alꝭ tñ ꝯ talẽ currit p̄ſcriptio ſed daẽ reſtõ p tpe abſentie.d.l.ſꝫ ⁊ ſi.de q̇ p Jnñ.⁊ alios in d.c.ex trãſmiſſa. vel ſi ppẽ auſteritatẽ et potẽtiã poſſidẽtis bñficiũ aut tyrãnidẽ p̄ncipis eidẽ fauẽtꝭ nõ fuit auſus illũ ꝯuenire.ar.c.ſtatuiũ.de reſcrip.in vj.ꝫ.ti.j.c.j.§.⁊ ne.ver.ſi vero.l.vt p̄ſentiꝰ.C.de q̄na. excep.tpe eñi tyrãni nõ currit p̄ſcriptio.c.ij.cũ ibi no.p Pañ.de p̄ſcrip.qđ no.Bar.i trac. de tyrã. Bal. in.l.decernimꝰ.C. de ſacroſã.ec.domi.

Clericus a beneficio certis ex cauſis ſe abſentare põt

in.c.fūdamēta.de elec.in.vj.de validitate geſtoꝝ tpe tyrānidis.ꝙ no.Inn. i.c.ij.de no ope.nū.ꝙ canonici expulſi pvi a terra ꝑ tyrānū nō ꝑdūt poſſeſſionē iuris canonicalis:q2 violētia eſt illata ꝑſonis q̄ nō īpedit act9 legitimos q̄ em̄ metu abeſt retinet.oīa iura.ff.ex qui.cau.ma.l.j. Bal.in.l.ij.C.d ſerui. Bal.i marga.in.ꝟ.tyrann9 qd no.Io. an.i no.ꝛ domi.in.c.j.de cler.nō reſi.i vj.de exulib9 ciuitatis q̄ ꝓpter partialitates nō audēt morari i eccleſijs vel ciuitatib9 ꝙ tales in abſentia lucrant̄ ēt diſtributiōes quotidianas ꝑ illud. c.fa.d.c.ij.de arbi.cū ibi no.ꝑ Panoꝛ. vis em̄ hꝫ neceſſitatē īpoſitā ꝯriā voluntati.l.j.ff. qd me.cau. Et puto itelligi hūc tex.ſiue īpedimētū acciderit ſine culpa actoris ſiue ex ei9 culpa: puta ſi ē excōicat9 cū tpe excōicatiōis nō poſſit agere nec ꝑ ſe nec ꝑ aliū.c.itelleximus.de iudi.iō nō curret tūc ꝑſcriptio:niſi fuiſſet in moꝛa ꝑetēdi abſolutionē.bn̄ fa.c.q2 diuerſitatē.de cō.ꝑ.c. cū inter.de excep.c.j.ne ſe.va.in.vj.c. fi.de ele.no.xvj.q.iij.ꝑma actōe.Hoſt. in.c.j.de ꝑſcrip.ꝑ illd.c.qd itelligit ibi Panoꝛ.ꝙ nō currit ꝑſcriptio cōtra excōicatū nō ſolū in bonis eccīe ſue: ſꝫ ēt in iurib9 ꝛ reb9 ꝓprijs ipſi9 excōicati.mouet̄ ꝑ.d.c.q2 diuerſitatē:qd loq̄tur de iurib9 ꝛ ꝑeminētijs ipius excōicati:ꝛ ꝑ rōnē.glo.in regula īputari. de re.iu li.vj.nā hoc īpedimētū agēdi nō oꝛit̄ imediate ex culpa excōicati.ſꝫ ex pena ipſi9 excōicatiōis iō cū ſit īpedit9 a lege nō dꝫ ꝯ eū currere ꝑſcriptio l.j.in fi.C.de anna.ex.Cōtra bannitū aūt ꝓpter ſuā culpaꝫ curret ꝑſcriptio iſta.cū poſſit mittere ꝛ ꝯſtituere ꝓcuratoꝛē.l.papinian9 exuli. ff.de mino. d.l.ſꝫ ꝛ ſi.§.aduerſus. fa.c.j.q̄ ma.ac. poſ.c.ꝑlatū.q̄ fi.ſunt legi.qd no.Inn. i.c.fi.de eo q̄ mit.in poſ.niſi vbi nō poterat dimittere ꝓcuratoꝛē:vel ſi dimiſit nō fuit auſus occupare vł moꝛtu9 eſt.iuꝫ no.ꝑ doc.in di.c.querelaꝫ. Io. an.in addi.ſpec.ti.de ſen.ꝑ.§.iuꝫ.circa ꝑn.Panoꝛ in.d.c.cū dilecti.Bal.in l.īperialis.de pa.ꝯſtan.vbi dicit ꝑ bānū vel exiliuꝫ interrumpi ꝑſcriptionē

Metu abſēs nihil ꝑdit.

Bar.in.l.fi.ff.de in īte.reſ.Sꝫ an ꝯtra minoꝛē bn̄ficiatū curret hmōi ꝑſcriptio triēnalis?ꝙ nō.ff.de mino.l.iterdū.C.de tē.in īte.reſ.pe.l.ea q̄.C.in q̄.cau.i inte.reſ.nō eſt ne.l.fi. vbi nulla ꝑſcriptio tēpoꝛalis ꝑſertiꝫ legalis currit cōtra minores.Et ꝯ pupillū nō currit ꝑſcriptio.xxx.vel.xl.annoꝛū.l.ſicut C.de ꝑſcrip.xxx.an.ꝛ marie ꝙ hic agitur de dāno vitādo.ſ.de ꝑditiōe ſui bn̄ficij.quo caſu nō debem9 ita large interꝑtari hoc capłm vt ali9 lucret̄.ar.l.ꝓſperit.ff.q̄ et a qui.vn̄ dicit Bar.in d.l.fi.ꝛ.l.emilius.ff.de mino.idē in ꝑſcriptiōe ſtatutaria vel cōſuetudinaria ꝙ nō currat ꝯ minoꝛē vbi agit̄ de dāno vitando:q2 vbi agit̄ de diminutiōe patrimonij:dꝫ ſtricte īterpꝛetari ſtatutū ne aliq̄s iniuſte dānū īcurrat l.ij.C.de noxa.ac.c.cū dilectus.de conſue.no.Bar.i.l.oēs populi.ff.de iuſti.ꝛ iu.ſic limitat dictū Innocē.in.c.ꝯſtitutus.de in īteg.re.vbi ꝑ doc.Salicetus in di.l.fi.lꝫ Bal.ꝯ ibidē in ſtatutaria.in.c.j.§.poꝛro.qua.olim feu.po. ali.in.d.l.cū notiſſimi.ꝑ Hēri.in.c.bn̄ficio.de in īteg.reſt.ſꝫ cōtra.q2 in bn̄ficialibus ꝛ alijs ſpiritualib9 minoꝛ cenſet̄ maioꝛ.c.ex parte.de reſti.ſpo. c.ſi annū de iudi.in.vj.ꝛ cēſendus eſt ſui iuris ſicut filiuſfamilias in caſtrēſi peculio.ff.ad macedo.l.ij.Dic ꝙ cōtra pupillū ipſo iure nō curret iſta ꝑſcriptio triēnalis:ſi aūt ſit maioꝛ.xiiij. ānis.bn̄ curret ipſo iure: ſꝫ reſtituēd9 eſt:cū ſit leſus ꝛ certet de damno vitādo quo caſu fit reſtitutio ēt re nō integra ꝛ aduerſus tertiū.ff.de mino.l.in cauſe.§.interdū.ēt cū certat de lucro minoꝛ reſtituitur re īntegra.l.ꝙ ſi minoꝛ.§.ſcenola.ff.eo.ti.C.de repu.here. l.fi.fa.no.in di.c.ex parte.de minoꝛe q̄ renuntiauit expꝛeſſe bn̄ficio ſuo ꝙ re integra reſtituēdus eſt.Aduertere tn̄ dꝫ iudex an hoc caſu minoꝛ ſit grauiter leſus.q̄d em̄ ſi habebat plura bn̄ficia ꝛ ex vno pōt viuere : non videtur ex iſta pꝛeſcriptone i ledi:ſed potius exonerari ab adminiſtratiōe.q̄d ſi habebat etiam illud dūtaxat:ſꝫ attētis circunſtantijs erat ſibi magis onero-

preſcriptio cōſuetudinaria an currat cōtra minores.

lam ꝙ vtile⁊nõ.videtur fiẽda reſtitu
tio q̃ fundatur ſup graui leſione.c.j.ď
in integ.reſti.ſpo.eo.t.§.qualiter.verſ.
qd ſi minor. ſi autẽ ex pſcriptiõe hmõi
grauiter lederetur: qꝛ vincebat ex illo
bñficio: ⁊ ſimplicitate aut
ignorantia quadam nõ in
quietauit poſſeſſorẽ trien
nalem: certe reſtituendus

proteſtari[a]: ⁊ illud

eſt ad agendũ contra illum fauore mi
noris etatis.nec obſtat ꝙ ad agẽdũ et
adminiſtrãdũ reputaẽ maior.vide in=
ſtantiã in eccleſia q̃ licet poſſit agere
⁊ hoc reſpectu reputetur maior: tamẽ
ſi decipiatur reſtituiẽ vt minor.c.j.⁊.ij.
de in inte.reſti.in.vj.etiã aduerſus p̄=
ſcriptionẽ: vt ſatis pbaẽ in cle.j.de in
integ.reſti.que loquitur indiſtincte vt
aduerſus lapſum tpis reſtituaẽ eccle=
ſia: ergo etiã aduerſus pſcriptionem q̃
cauſatur ex tẽporis curſu.⁊ibi no.geſ.
pau.⁊ moder.Bar.⁊ Bal.in aut.quas
actiones.C.de ſacroſan.ecc.moder.in
c.auditis.de in inte.reſti. Panor.late
in.c.j.de preſcri.Itẽ in iſtis ſpũalibus
ſubueniendũ eſt minoribus quos ec=
cleſia ptegit.lxxxvij.di.c.j.⁊ſimplicita
ti eorũ venia eſt tribuenda.ar.c.cum
vniuerſorum.de re.permu.

a ¶ Proteſtari.proteſtatio eñ habeẽ
pro petitione.ff.de nau.fe.l.labeo.l.vt
pfectius.C.de anna.ex.c.paſtoralis.§.
fi.de offi ord.c.fi.de ap.c.j.qď mer⁹ cã.
c.lotharius.xxxi.q.ij.fa.no.p Inno.in
Prote ſtatio īterrũ pit pre ſcripti onem.
c.ex tranſmiſſa.de pſcri.Et not.caſum
in quo preſcriptio interrumpitur per
pteſtationẽ.ad idem quod no.Bar.in
l.non ſolum.§.morte.ff.de no.ope.nũ.
Pau.ď caſt.ꝯſil.cclxxxviij. regulariter
contra.niſi in dictis caſibus.⁊.c.olim
de cen.vbi Inno.Sꝫ q̃diu durat iſta
interruptio,ſeu eius effectus videtur
ꝙ ad mille annos.lꝫ enim de iure ciui
li actio que prius erat tẽporalis per li
tis ꝯteſtationẽ efficiatur ppetua.i.du
Actio qñq ꝑpetua tur ad mille ãnos.
ret per.xl.annos.l.fi.C.de preſcri.xxx.
an.De iure tamẽ canonico interrupta
preſcriptione perpetuatur actio etiã
vſq ad mille ãnos.vt not.in.c.j.xvj.q.
iij.qꝛ preſumiẽ lite cõteſtata poſſidẽs
habere malã fidem et de iure ſuo ſcire

bare.C.ď acq.poſ.l.nemo.quare nũq̃
preſcribet.c.fi.de pſcrip.no. in regula
ſine poſſeſſione.ď reg.iu.l.vj.do. Ant.
l.c.illud.de pſcri.puto ꝙ tãdiu durat
interruptio q̃diu durat effect⁹ interru
ptionis.verbigrã.p prote
ſtationẽ interrũpitur hec
preſcriptio triennalis.ſed
non ſtatim poſt factã pte
ſtationẽ incipiet poſſeſſor de nouo p̄=
ſcribere: ſed poſtq̃ ceſſauerit,ĩpedimẽ
tũ.Sicut p litiſcõteſtationẽ interrũpiẽ
pſcriptio: nõ incipiet tñ pars poſt litem
ꝯteſtatã ſtatim pſcribere.ſꝫ poſtq̃ par Preſcptio
tes ceſſauerũt litigare: puta poſt ꝑem interrũpiẽ
ptã inſtãtiã: vt.d.l.fi.no. Panor.i.d.c. p litis
illud.fa.glo.i.l.ij.C.ď fruc.⁊ lit.ex. vbi ꝯteſta
dr ꝙ ꝑempta inſtãtia lapſu tpis poſſeſ tionẽ.
ſor facit fruct⁹ ſuos: nec teneẽ ad reſti
tutiõẽ: qꝛ vr̃ bone fidei.lꝫ ibi Bar.ſen
tiat ꝯ.⁊ videẽ velle ꝙ p litiſcõteſtatio=
nẽ interrũpaẽ pſcriptio ⁊ efficiaẽ male
fidei: ⁊ ꝙ iſti effect⁹ durẽt etiã ꝑempta
inſtãtia.⁊ cõcernũt ipaꝫ cãm nõ inſtã
tiã.alle.glo.in.l.ꝑperãdũ.C.de iudi.⁊
ibi Bar.Inno.in.c.cãm.de teſti.q̃ di=
cũt ꝙ ꝑempta inſtãtia durat vitiũ liti
gioſi.ad hoc qď le.⁊ no.i.l.j.⁊ ibi Bar.
C.de pſcri.lon.tẽpo.vñ q̃uis ius ciui=
le admittat pſcriptionẽ de nouo: nõ tñ
ſimpliciter.ſed.xl.annoꝝ: vt.d.l.fi. Sꝫ
aduerte ꝙ hec pteſtatio nõ hꝫ vim li=
tiſcõteſtatẽ,.ſed citationis aut execu=
torie miſſionis.lꝫ eñ p litiſcõteſtatio=
nẽ interrũpaẽ pſcriptio de iure ciuili et
ppetuet vſq ad.xl.annos.vt no.i.d.l.
fi.tñ interruptio facta p citationem vel
executoris ſolã miſſionẽ: lꝫ interrũpat
pſcriptionẽ pcedẽtẽ nõ ppetuat actio
nẽ vſq ad.xl.annos.vt no.in.l.cũ no=
tiſſimi.in pn.⁊ ibi Bar.C.de pſcri.xxx.
an.in.§.por.xvj.q.iij.ſiẽ naturalis in
terruptio nõ ppetuat vſq ad.xl.ãnos:
vt in.d.§.poteſt.verſ.ꝙ ſi.nam ſi recu=
perat poſſeſſionẽ amiſſam vel ſuper=
uenit bona fides vel titulus incipit ď
nouo pſcribere: qꝛ ceſſauit cã ĩpediẽs
⁊ ſuperuenit cã confirmãs: vt no.in ſi
mili.in.c.nõ firmaẽ.de regu.iur.in.vj.
no.doc.in.d.c.illud.Item no.caſum in
quo p denũciationẽ extraiudicialem

interrūpit p̄ſcriptio.ſ3 an hoc ſit indi-ſtincte verū.no.Panor.in.c.nihil.in.c.ſcrō:ſi.l.c.ſi diligēti.ꝺ preſcri.in.c.gra-uis.de reſti.ſpo.Itē no.caſu3 i quo im pedit⁹ debet ꝓteſtari de impedimēto

iuxta^a cōcilium viennenſe^b intimare^c teneatur^d. ¶Lis autem hoc^e

al's non excuſat re gulariter.th̄ ꝓteſta tio de impedimēto nō eſt neceſſaria et ſine ea excuſat̄ im-peditus:l3 ſit vtilis ⁊ ad cautelā̄ fieri debeat.l.ſi cū ipe.ff.de excu.tu.c.ex in ſinuatione.de ap.vide Bar.i.l.ſenat⁹.ff.de of.pre.c.plerū̄qꝫ.de reſcri.vbi pa-nor.pe.de ancha.in.c.cupiētes.§.q ſi ꝓ.xx.de elec.in.vj.Inno.in.c.ex rōne.ꝺ ap.niſi vbi eſſet ipedit⁹ facto iudicis:tūc ꝓteſtari d3 vt in appellādo vel ꝓ-ſequēdo.c.fi.⁊ ibi doc.de ap.glo.⁊ do-mi.i.d.§.q ſi.Pau.de caſt.ꝯſil.rrj.Itē vt ꝑ hūc tex.q ꝑ ꝓteſtationē ⁊ intima tionē ꝓbet̄ impedimētū nec ſit neceſ-ſaria alia ꝓbatio.ad hoc no.ꝑ Bar.in l.de pupillo.§.ſi qs.ff.de no.ope.nun. Inno.in.d.c.ex trāſmiſſa.Panor.in di Impe dimē tum c.plerū̄qꝫ.Bart.in.l.ij.§.ſi quis ſe iu-dicio.ff.ſi quis cau.q impedimentum ꝑ regulariter ꝓbatur ꝑ iuramentu3 ha bita cōſideratione qualitatis ꝑſonaꝝ ff.de excu.tut.l.ſcire oportet.§.ſufficit.ſpe.ti.ꝺ ap.§.nūc breuiter.℣.q̄d ergo. ⁊ ibi Bal.in addi.glo.iiij.q.v.quiſqs. no.in.c.vltra.de teſt.in cle.j.de pe.qꝺ verū quādo agitur de leui preiudicio. ar.c.ſtatutum.de reſcri.in.vj.Bald.in l.qui accuſare.C.de eden.Ioan.an.⁊ doc.in.c.j.de do.⁊ cōtu.lib.vj.qꝺ not. ſ.de cau.c.j.§.⁊ ne.in ℣.iuramentum. qui.§.ſa.q iſtud impedimentū ſit ple-ne ꝓbādū.d.c.cupiētes.§.q ſi.l.q cō-meatus.ff.de re mili.vbi impedit⁹ d3 probare impedimentu3 ⁊ ſe perfeciſſe id qꝺ intēdebat:niſi fuiſſet impedit⁹. ⁊ ibi Bar.⁊ ſola proteſtatio non ꝓbat metum.l.metum.C.qꝺ metus cau.l. ſi maior.de tranſac.

a ¶Iuxta.i.ſcdm.ſ.qua.ho.ca.c.j.C.ꝺ ac.emp.l.ſi traditio.de ver.ſig.abbate ꝓpe th̄ hec dictio eſt aduerbiū locale. ff.de dam.infec.l.qui bona.§.ſi qs.ꝺ q̄ in.l.decernimus.C.de aqueduc.li.rj.⁊ ibi Bar.⁊ Bal.in.l.j.C.de epiſ.⁊ cleri. Oldra.con.ſirlir.

b ¶Vienneſi.in cle.cauſam.de elec.

c ¶Intimare.niſi poſſeſſor ſciuerit im pedimētū:qꝛ intimatio ſcienti fieri nō d3:niſi vt ſciens ali q̄d faciat.l.Itē3 ve-niunt.§.petitam.⁊ ibi Bar.ff.de pe.he re.Bart.in.l.ij.§.ſi.ſo.ma.in.l.nomen.C.que res pig.ob. poſ.vide no.ſ.de col.c.j.§.ſtatuit.i ℣.exhibere.

d ¶Teneat̄.qꝺ ſi nō fecerit nō audiet̄ poſt triēnium.ꝑ cle.cām.§.pen.⁊ fi.de elec.cū verbū teneatur importet neceſ ſitatē.in cle.exiui.§.itē ordo:ꝺ ℣b.ſig. ⁊ hoc vbi potuit ꝓteſtari ⁊ intimare. arguit̄ enim tūc de negligentia.ſi au-tem ꝓteſtari ⁊ intimare nō potuit:qꝛ incarceratus vel vi detentus erat: au diendus erit.ꝑ no.ꝑ Panor.i.c.cū.m. de conſti.ar.c.ſi iuſtus.de ap.c.j.quod me.cau.quod no.Bal.in.l.ſi repetēdi C.de con.ob tur.cau.q ꝓteſtatio pre-cedens actum operatur quādo ꝓteſtans non poterat proteſtari ex iuſto metu in preſentia partis.et no.q ꝓteſtatio intimāda eſt parti:qꝛ hic quo-dammodo tāgit partem que gaudet beneficio triēnij.vnde dicūt doc.i.d.c. cum.m.q quādo ꝓteſtatio fit ſup de-pendentib⁹ a cōſenſu duoꝝ:ꝓteſtan tio ſc3 ⁊ alteri⁹ nō poſſum ꝓteſtari in ꝑiudiciū alterius ſine ei⁹ cōſenſu.c.fi. de cō.ap.c.cumana.de elec.qꝺ no.Inno.in.c.preſentiū.de teſti.li.vj.niſi fie ret ex iuſta cā ꝑ vnū.Bar.in.l.nō ſolū.§.morte.ff.de no.ope.nū.ſec⁹ ſi fit ꝓ-teſtatio ſuper dependentibus a mera facultate ꝓteſtātis.l.ꝑ ſeruū.ff.ꝺ vſu ⁊ ha.quo caſu nō eſt neceſſario itimā-da parti aduerſe cuius ꝑſentia non re quiritur ⁊cām nō reqrit.Bar.in.l.qui in aliena.§.celſus.ff.de acqui.heredi. Proteſtatio ante actu3 q̄ṇ ꝓdeſt.

e ¶Hoc caſu.ſcilicet quo ad iterrum-pendū iſtam preſcriptionem triēnalē ⁊ ad reddendum q̄ntum ad hoc benefi cium litigioſu3.al's aūt per ſolam cō-uentionē in actione reali efficitur res litigioſa.l ant.litigioſa.C.de liti.l ant.

eo.ti.§.oẽm.colla.viij.Bar.in.l.j.C.cõi di.ꝛ in actiõe mixta vniuerſali.l.diu⁹. ff.de peti.here.l.alienatiões.fam.her. reſpectu tñ actionis reqrit litiſ ꝯteſtatio.no.Jo.an.l.c.fi.vt lit.pen.vbi dicit ꝙ licet ipſa res non poſſit vẽdi poſt conuentionem:ipſa tñ actio ꝑ quã moueť queſtio poterit cedi añ litiſcõteſtatio nẽ qꝺ pl3 Hen.ꝛ Panoꝛ.in.c.eccl'ia.ſ. vt li.pẽ.q꞉ auť.ꝺ.alle.ſolũ facit mẽtionẽ de re ꝺ cui⁹ dñio qꝺ moueť:nõ autẽ de actiõe ꝙ cõpetit ad ipſam rem.reſpectu ergo actiõis ſtabim⁹ iuri antiquo l.ij.ꝛ fi.C.de liti.ſi vero actio mixta eſt ꝑticularis:vt cõi diuidũdo:tũc tã res ꝙ̃ actio efficiť litigioſa ꝑ litiſconteſtationẽ.d.l.j.C.cõi diui.no.in.d.l.alienatiões.ſi aũt agiť ꝯfeſſoria vel negatoria ꝙ ꝯpetũt ꝑ iurib⁹ icoꝛpoꝛalib⁹:tũc aut actoꝛ dicit ſe ius hr̃e:puta agit ad ꝑhendã quã ali⁹ i3 quaꝫ dicit ſuã eſſe vł ius habere i ea:ꝛ tũc res efficiť litigioſa:q꞉ l3 incoꝛpalia nõ ſint in bonis nr̃is/ſunt tñ i ꝙ̃ſi bonis.ſec⁹ ſi dicit ſibi aliqꝺ ius ꝺberi:q꞉ tũc cũ nõ ꝯtẽdať de dñio vł ꝙ̃ſi nõ efficiť ipſa res ſeu ip3 ius litigioſum.no.Jnno.i.c.cũ.m.ꝺcõſti.Sitr ſi agiť actiõe ꝑſonali:ipſa res nũꝙ̃ efficiť litigioſa.no.Jnno.i.d.c.cũ m.in.c.dilecta.ꝺ excep.vbi dicit ꝙ motio litis ꝑſonalis nõ facit rẽ litigioſaꝫ ꝛ l3 ꝑ eã agať ad rẽ.nihilominꝰ nõ ipedit alienatio ꝑ litis pendẽtiaꝫ:q꞉ non efficiť res litigioſa ex quo nõ ꝯtẽditur de dñio ipſius.ꝛ videť text.in.d.auť.de liti.poſt.ꝑn.no.Jo.an.in.d.c.fi.Hen.ꝛ Panoꝛ.in.d.c.eccl'ia.Bart.in.l.ij.C.de liti.l3 aliter diſtinguat in .l.j.ff.eo.tit. Bal.in.d.auť.actio tñ efficiť litigioſa ꝑ litiſcõteſtatiõnẽ:vt.d.l.ij.qñ aũt agitur hypothecaria vt q꞉ dicit actoꝛ rem ſibi obligatã eẽ tũc cũ nõ agať ꝺ dñio vel quaſi res non efficiť litigioſa vnde poteſt vendi cũ onere:vt in.d.auť.de liti.poſt ꝑn.ſed ipſa actio efficiť litigioſa per litiſcõteſtatiõnẽ.vt erat de iure antiquo.d.l.ij.ꝛ fi.de liti.

Actio ſup re litigio ſa põt cedi.

Actio ne pſonali agẽnõ facit rẽ litigioſaꝫ

a ¶Cõtrouerſias.ꝙ diceť añ litẽ ꝯteſtatã.ff.ꝺ peti.heꝛ.l.ſ3.ꝛ ſi.§.ſtaň.Bar. l.l.diu⁹.ff.e.ti.ꝛ eſt iuris vel facti.ff.ꝺ acq.poſ.l.clã poſſidere .l.luci⁹.§.treo. vbi glo.ꝛ Bar.ff.ad treb.Bar.in.l.amplius.rez ra.ha.ꝛ põt eẽ ſine lite ꝛ cauſa.not.in.c.vt circa.de elec.li.vj.Bal.in l.cauſas.C.de trãſact. vbi dicit ꝙ lis incipit añ litẽ cõteſtatã vt hic:ꝛ cauſa poſt.l.litis.ꝛ ibi Bar.ff.de vb.ſig.litis tñ appellatõe venit tota iſtãtia.no.i.l. poſt ꝙ̃.C.de pac.vbi doc.l3 ꝺ ſola citatio ꝑpetuet iuriſditiõnẽ ſm cano.ꝑut le.ꝛ no.ꝑ Jo.an.in.c.fi.de offi.le. Bal. in.l.fi.C.de ꝑſcri.xxx.an.hoc tñ caſu nõ ſufficit niſi fuerit legitime executata:ꝛ relatio nũtij accedat.ad hoc.l.j.§.itẽ cum de edicto.ff.que ſen.ſi ap.reſ.cle. cum lite ꝑri.alleg.cle.cauſam.de elec. cle.j.de renũ.de foꝛo compe.cle.ꝙ̃uis. Pau.de caſt.conſi.xlviij.

casu quo ad futuras controuerſias[a] intelligatur ſi ad executionem citationis[b] iuriſq[c] ſui in iudicio[d]

Citatio per petu at iuriſditionẽ.

b ¶Citatiõis.i.ꝯmiſſionis deſcẽdo a iudice decrete ſine ꝙ citatio ſctã a nũtio nõ valeret:nec verbalis nec realis l.neminẽ.ꝛ ibi Bar.C.ꝺ exhi.re.niſi in caſibus a iure ꝑmiſſis.Panoꝛ.in.c.j.ꝺ iudi.in.c.cũ ſit romana.de ap.in.c.ꝑpoſuiſti.de fo.ꝯpe.i.c.dilecti.de ma.et obe.i.c.ꝑut.de do.ꝛ ꝯtu.ꝑ doct.i.c.qm̃ contra.ꝺ ꝑo.Ange.in.trac.de cri.i vſ. citenť.niſi cõſuetudo ſit in cõtrarium Bal.in.l.ſi qñ.C.de teſti.i.l.cũ.clericis: C.de epi.ꝛ cle.Jnno.in.c.cũ parti.ꝺ ap. que obſeruatur in nuntio publico.

Citatio nõ fit per nũtiũ ſine cõmiſſione.

c ¶Juriſq.i.tituli.ꝛ.ꝺ.ibi rõne iuris ꝭ.ſi ſer.vẽ.l.ſi qs diuturno.de ꝯcſ.pre bẽ.cũ nr̃is.ꝛ ꝺ varia ſignificatiõe hui⁹ dictionis no.Jo.mo.in.c.cupiẽtes.de elec.l.vj.Jo.an.l ru.ꝺ vb.ſig.c.li.l no.

d ¶Judicio.ꝯpetẽti ſicut citatio facta a nõ ꝯpetẽti iudice nõ facit litẽ pẽdere cle.cũ lite.vt li.pen.nec ꝑſcriptionẽ in terrũpit.l.ſi pꝛ.C.ne de ſta.defun.no.i c.vt debit⁹.de ap.vbi doc.in.c.ex tranſiti.de ꝑui.Arch.xvi.q.iij.§.hec.ꝺ ꝑſcr. Spe.titu.de litiſcon.§.effectus.no.in c.illud.de preſcript.vbi Panoꝛ.Bal. in.l.celſus.ff.de vſuca.glo.ꝛ Barto.in l.acceptaturus.de adulte.Oldra.con-

ſſ.ccliij.Bal.plene i addi.ſpe.de cita. ver.nota ꝙ i criminali niſi qñ compe- tētis iudicis copia haberi nō poteſt.l. vtiqꝫ ſectius.C.de anna.ex. Ang.in.l.ſi vacātia.C.de bo.vac.li.x.⁊ ꝺ effectibꝰ citationis late Bertha.l reperto.in vſ. citationis effectus.

exhibitionem[a] ac terminoꝛū[b] olim obſeruationem proceſſum fuerit.

Exhibere qd eſt. a ¶Exhibitionez. id eſt oſtēſionē ⁊ iu ris copie partis dationē.nā exhibere eſt ipſius rei appꝛehēdēde copiā face- re.ff.ad exhi.l.j.de vb.ſig.l.plꝰ.⁊.l.fi.⁊ legēde.ff.quēadmo.teſta.ape.l.ij.§.in ſpectio.⁊ deſcribēde.ff.ad.l.fal.l.pe.§. fi.c.acceptmꝰ.c. ꝯtingit.ꝺ fi.inſtru.

Tituli qſ ſunt exhibēdi. Et iſta exhibitio titulorū de ſtilo caſtelle- ti pariſieñ.fit in ꝑncipio ꝓceſſus añ li tem ꝯteſtatā.in alijs autē curijs nō fit neceſſario:niſi poſt litē ꝯteſtatā et tpe ꝓductionis.caueāt igit̄ qui ꝑſcriptio- nem iſtā triēnalē voluerint interrūpe re ꝙ ſemꝑ i exoꝛdio litis ſua iura par- ti aduerſe i iudicio exhibeāt nec expe- ctent tp̄s ꝓductiōis ad quam multis dilationibus intermedijs ꝑuenitur.

b ¶Terminoꝛū.obſcura litera ⁊ ege- ret declaratiōe.ſi eñ, itelligat̄ de oibꝰ terminis.i.dilationibꝰ litis demū erit obſeruatio ip̄oꝝ ſi poſt allegatiōes/ꝓ- ductiones/⁊cōcluſionē in cauſa poſt- ꝙ partes nō audiunt̄ ad allegandum ⁊ ꝓducēdū.c cū dilectꝰ.de fi.inſtru.ca. paſtoꝛalis.de cau.poſ.⁊ ꝓpꝛie ſm hūc intellectum lis nō diceretur hoc caſu donec fuiſſet in cā cōcluſum: qꝺ durū eſſet dicere:ideo melius intelligēdus eſt hic tex.de obſeruatione terminoꝝ i.dilationum q̄ ſolēt dari vſqꝫ ad cōte- ſtationē litis.nulla.eñ inuenitur i iure ꝑſcriptio taꝫ fauoꝛabilis:q̄ ſaltim per litis conteſtationē nō.iterrūpat̄ ſalteꝫ

Beneficiuꝫ fit litigioſū tribus cōcurrentibus. in effectu.l.moꝛe.C.de rei vē.l.penult. ne de ſta.de.cū no.l.c.illud.de pꝛeſcri. No.ergo ad hoc ꝙ hic dicat̄ beneficiū litigioſum tria requiri.Pꝛimo ꝙ ema- nauerit citatio executata. Scđo ꝙ ti- tulus agētis fuerit in iudicio cōpeten ti parti aduerſe exhibitus. Tertio ꝙ oēs dilationes oꝛdinarie iuris vel ſti- li que dantur ad litē conteſtādaꝫ ſint

elapſe añ finē triennij. Querit̄ an mo tio litis ſm hūc tex.ꝓſit oibus:puta mouit litem ꝯtra te poſſidērē ceriū be- neficiū:⁊ ſic iterrūpitur ꝑſcriptio triē- nalis:an operabit̄ ſuū effectū etiā quo ad alios: vt poſſint agere cōtra te poſt lapſum triēnij: dic ꝙ nō:ſed ſoluꝫ pꝛo- deſt agēti ſicut iter ruptio ciuilis ſolū ꝓdeſt actū exercēti quaſi reſtringat̄ actꝰ ad certā ꝑſonaꝫ ad hoc.l.iter ꝗtuoꝛ.ff.de diuer.⁊ temp. ꝑſcri.no.in.l.cū notiſſimi.C.de ꝑſcrip. xxx.an.in.§.pōt.xvj.q.iij.no.in.d.l.mo re.vbi doc. Bar.in.l.naturaliter.ff.de vſuca.Bal.in.l.ij.C.de ſerui.do.Anto. in.d.c.illud.ꝺ pꝛeſcri.niſi interruptio fiat ab vno ex coꝛreis credēdi:tūc pꝛo- deſt alteri.l.fi.⁊ ibi gl. Bal.⁊ Ange.C. de du.re.ſꝫ quo ad ꝑmū dubitat Pañ. in.d.c.illud.de iure canonico tenendo ꝙ ꝑ ꝯteſtationē litis efficiat̄ malefidei poſſeſſoꝛ ⁊ ꝙ durat hoc vitiū litigioſi ꝑempta inſtātia:iterrumpit̄ ergo quo ad oēs:qꝛ ſine bona ꝯſciētia nūqꝫ cur- rit ꝑſcriptio.c.fi.de ꝑſcri.vñ dicit Bal. i.d.l.ij.de ſerui.ꝙ de iure canōico oīs ꝑſcriptio iterrūpit̄ ꝑ ſolā citationē: qꝛ cauſat malā fidē.Oldra.ꝯſi.clxxvj.An ge.de are.iſti.de ac.§.eque.ſꝫ tenendo aliā opi.ꝙ ꝑ litiſcōteſtationē nō iducit tur vera mala fides/ſed ꝑſumpta tm̄ vel ficta.vt no.in.l.nemo.C.ꝺ acq̄.poſ. pōt ꝑdicta opinio ſuſtentari.nā poſſi- dēs rē ⁊ credēs firmiter eā ſuā nō mo- uet̄ firmiter ad credēdū ꝯtrariū ex hoc ꝙ aliꝰ fecit ſibi q̄ſtionem:alꝛs de facili daret̄ materia ipediēdi ꝑpetuo curſuꝫ ꝑſcriptionis:nā nō haberet niſi litem cōteſtari.opi.tñ ꝑmā idiſtincte tꝫ Per. de ancho.in.c.j.de ꝑſcri.in.vj.ꝙ nō ſo- lū de iure ciuili:ſꝫ etiā de iure canoni co ille q̄ hꝫ malā fidē quo ad vnū ⁊ bo nā fidē quo ad aliū:pōt ꝑſcribere ꝯtra illū ꝯtra quē hꝫ bonā fidē alle. ꝓ caſu l.q̄ balneum.ff.q̄ po.i pig.ha.ad hoc.l. aut q̄ aliter.§.ſi qs dum putat.ff.qꝺ vi aut clam.⁊ ibi Bar. Aduerte ꝙ ꝑſcri- ptio hmōi triēnalis eſt q̄ſi mere odio- ſa.non eñ eſt introducta in fauoꝛem

Preſcriptio iterrupta ꝑ vnum an ꝓſit alijs.

poſſidentiũ bñficia: q: nõ poſſunt illa p̄ſcribere q̄ ad ſe ex natura rei ipreſcriptibilis: vt dictũ eſt. s. §. j. ſꝫ i odiũ negligentiũ ſuo ſuã pſcd. iõ interruptio facta p vnũ: nõ pdeſt aliis negligentibus. nec ob. hoc. c. i pnc. i hoc ꝙ dicit ꝙ poſſidere dꝫ ſine lite: q: quo ad negligentẽ poſſedit ſine lite vt hic ſatis colligit: nec põt iſte negligẽs excipere de lite p aliũ mota: et quo hec exceptio nõ fundat itẽtionẽ opponẽtis. l. fi. C. de rei ven. ⁊ quo ad iſtũ liberas edes hꝫ. l. loci corp⁹. §. cõperit. ff. quẽad. ſer. amit. nec litigiũ afficit bñficiũ. l. j. ⁊ ibi glo. ⁊ Bar. ff. de liti. vbi pꝫ ꝙ vitiũ litigioſi eſt pſonale nõ reale. no. l. l. vitia. C. de acq. poſ. l. j. ⁊ ibi Bart. de pſcrip. long. tẽpo. Ange. in auẽ. de liti. §. j. col. viij. per Bal. in. l. fi. C. eo. ti.

a ❡ Ordinarij. dcũqꝫ ẽt iferiores epis hñtes iuriſditionẽ ⁊ poteſtatẽ inſtituẽdi. ⁊ deſtituẽdi. lxiij. di. ſi i plebib⁹ e. ſup eo. de offi. deleg. ipſi eñ ſunt ordinarij. c. cũ ab eccleſiarũ. de offi. ord. c. ordinarij. eo. ti. l. vj ⁊ ibi doc. Archi. in. c. ij. de reſcrip. eo. li. in. c. lꝫ canon. ꝺ elec. eo. li. Jo. an. in cle. j. de iur. pa. in cle. j. de vi. ⁊ hone. cle. ad hoc. s. de colla. §. itẽ ꝙ ois. aliqñ hoc nomẽ ordinarius reſtringit ad epm. in extra. Jo. xxij. execrabilis. §. ceterum.

b ❡ Inquirãt. ex officio ſuo c. ſicut. de accu. c. graue. de pb. c. ordinarij. de off. ordi. in. vj. s. de elec. c. j. §. facta. e. j. vt eccle. be. cũ no. p Archi. in. c. nõ eſt. de conſue. in. vj. Sed an inquirendo poſſit cogere poſſeſſorẽ bñficij vt oſtẽdat ei ſuũ titulũ. dixi aliq̃d. s. §. j. verũ q: iſta materia eſt quotidiana colligẽ do dicta doct. ibidem alleg. ſi querat an beneficiatus teneat docere de ſuo titulo. diſtingue aut bñficiatus agit p iurib⁹ ſui bñficij: aut agit pro ipſo bñficio. ſi agat p iurib⁹ bñficij: tunc aut nõ eſt in poſſeſſione beneficij aut ſic ſed de recenti: aut hꝫ antiquã poſſeſſionẽ. Primo caſu teneẽ plene pbare titulum ſue poteſtatis: q: non habet pſumptionẽ pro ſe. nam qui agũt

Bñficiatus an teneat docere de titulo. j

❡ Ordinarij[a] autem inquirant[b]

noie alieno debẽt docere ãteqꝫ admittant ſe legitime ordinatos vt pcuratores. ff. de pcura. l. j. tutor ⁊ curator. C. de. tu. q̃ nõ ſatiſ. l. fi. arbi. tu. l. veteris: ſindicus actor ⁊ ſimiles. ff. qd cuiuſqꝫ vni. l. nulli. ẽt intereſt illoꝝ q̃ ↄueniũtur: q: alias ſi non eẽt platus nõ liberarẽtur ſibi ſoluẽdo. xvj. q. vj. ſi qs. ff. ꝺ ꝯdi. inde. l. ſi vrbana. l. q̃ hoiez. §. ſi nullo. ff. ꝺ ſolu. nã geſta pcũ q̃ ſe gerebat vt plat⁹: ⁊ nõ erat. ſi nõ erat in poſſeſſiõe dignitatis nõ valẽt. ar. c. cõſultatiõibus. de iure pa. nec i tali caſu cõis error ſufficit ad hoc qd not. in. c. cũ dilectus. de reli. do. Inno. in. c. ij. de in integ. reſti. Bar. in. l. barbari⁹. ff. de offi. p̄. Panor. in. c. dudũ. ij. de elec. non tenet tñ ita plene pbare ſicut ſi de bñficio ageret pricipaliter. ad hoc qd no. Inno. in. c. venies. de pb. ſig. i. vj. in. c. in literis. de reſti. ſpol. vbi doc. Scdo caſu ẽt teneẽ pbare: q: eſt pſumptio cõtra eũ ex recẽti poſſeſſione maxie ſi monet ſibi cõtrouerſia. Spe. ti. de acto. §. j. ver. itẽ cõtra platũ. glo. ⁊ doc. in l. ij. C. de eo qui p tu. Bal. in. l. ij. C. de ſerui. ſꝫ nõ pbabit ita plene ſicut in p̄cedẽti caſu. ad hoc qd no. Jo. an. in regula nõ lꝫ. de regu. iur. in. vj. i mercu. ⁊ hoc caſu cũ dubitaẽ de platura admitteẽ cũ cautiõe de rato. l. j. C. ꝺ pcu. Ang. in. l. tutores. C. de admi. tu. Tertio caſu ſufficit pbare poſſeſſionẽ ⁊ cõmunẽ reputationẽ. arg. d. l. barbari⁹ ſpec. ti. de pro. §. j. ver. qualiter autem. ⁊ q: nemo cogitur probare titulũ ſue poſſeſſionis. l. cogi. de peti. here. ij. q. v. in prin. no. Inno ⁊ Joh. and. in. c. q: cũctis. de conceſ. preben. in. vj. de ro. deci. iiij. Inno. ⁊ Cõpo. in. c. nihil. de elec. Bal. in. d. l. ij. de ſerui. in addi. Spe. de arbi. ver. ſed quid ſi compromittitur cauſa diuiſionis. Ange. in. l. qui aliena. ff. de acqui. here. Panor. in c. cũ ſup. de cau. poſ. et ppꝛie. nam geſta per talẽ prelatũ valent: licet poſtea pnũtieẽ non platus cõcurrente cõmuni errore ⁊ auctoritate ſuperioris p. d. l. babari⁹. vbi Bar. et doct. vbi. s.

Prelati putatiui geſta valẽt.

Panoꝛ.i.c.dilecta.de excep.viij.q.iiij.
nōne.d.c.ↄſultatiōib⁹.l.ſi tutoꝛ.⁊ ibi
Bal.poſt glo.C.in q̇.cau.i.teg. reſti.
nō eſt neceſ.ſcd̃o caſu principali cuȝ
agit ꝑncipaliter ꝑ beneficio:tūc aut
agit petitoꝛio ⁊ tenet docere de ſuo ti
tulo.l.actoꝛ.C.d̃ ꝑ.d.c.j.vt eccl.be.no.
Inno.⁊ Henr.in.c.illud.de ꝑſum.Itē
ſi petit ſuā poſſeſſionem ratā haberi
aut ſuā inſtitutionē canonicā decer=
ni.c.ex iſinuatione.de ꝑcu.vt ibi no.
Inno.⁊ in.c.j.de ↄfir.vti.caſus eſt in
l.matrē.C.de ꝑ.ſȝ vnū intellectū:ꝙ il
la mulier de qua loq̇tur cōueniebat:
ſȝ petebat ſe ꝓnūtiari liberā.Idē ſi pe
tat ſuā electionē ↄfirmari.no.Inno.i.
d.c.ex inſinuatiōe.de titulo aūt ſui ꝑ
deceſſoꝛis nō hȝ neceſſario docere.de
Titu= ro.deci.cxij.vbi dicūt ꝙ agēs ꝑ bñfi=
lū ꝑde cio ꝑmutato nō hȝ neceſſe ꝓbare ſecū
ceſſo= ꝑmutantē ius habuiſſe in bñficio : ſȝ
ris nō ſufficit ꝓbare illū habitū ⁊ reputatū
eſt ne ꝑ tali ⁊ fuiſſe i poſſeſſiōe pacifica illi⁹
ceſſe ꝓ bñficij.ꝑ quo facit qd̃.j.dicet.no.Pa=
bare. noꝛ.in.c.cū venerabilis.de excep.ſi āt
actoꝛ deficit i ꝓbādo abſoluēd⁹ eſt re⁹
qꝛ actoꝛe nō ꝓbāte ⁊c.d.l.actoꝛ. cū ſi.
Et dicūt doc.in.c.mādatū.de reſcrip.
ꝙ ſi reus ēt in bñficialib⁹ cōfitet dele
ctū iuris ſui:actoꝛ deficit in ꝓbādo:
abſoluet reus dūtaxat ab ipetitione
ſua:⁊ ↄtra cū nō ꝓnunciabit q̇ nihil
petijt:qꝛ inferioꝛ citra papā nō hȝ ptā
tē vltra vires libelli.⁊ ꝓnūtiatio debȝ
eſſe ſȝ petitionē.ff.cōi diui.l.vt fund⁹
l.fina.C.d̃ fideicōmiſſa.li.c.lȝ.d̃ ſino.
no.Arch.c.di.cōtra morē.in.c.fin.2.de
iureiurā.li.vj.Henr.in.c.ad audiētiā.
de offi.vica.hec vera quādo reus ſtat
i meris terminis defenſionis:ſecus ſi
petat ꝓnūtiari ſuā inſtitutionē cano
nicā ſicut et actoꝛ:tūc eīm ſi cōſtiterit
iudici de nullitate vtriuſq̃ inſtitutio
nis ⁊ actoꝛis ⁊ rei nō dȝ iudex vtrūq̃
ſimul abſoluere ab ipetitione alteri⁹
⁊ dimittere poſſeſſoꝛē in poſſeſſione:
ſȝ dȝ ꝓnūtiare vtrāq̃ inſtitutionē in
validā ⁊ excludere vtrūq̃ a bñficio.ſic
pōt intelligi.c.cū ſuper.de cau.poſ.⁊
ꝓpꝛie.vbi pronūtiatū fuit cōtra reuȝ
qui nō ſteterat in meris terminis de
fenſionis:niſi fuiſſet facta ſemiplena
ꝓbatio ꝑ alterū vel vtrūq̃:qꝛ tūc ſuf
ficeret abſoluere vtrūq̃ ab ipetitiōe
alterius ſeu reū ab inſtātia actoꝛis:ſi
vnus erat reus alter actoꝛ:nec remo
uere pōt poſſeſſoꝛē de beneficio:⁊ hoc
qñ alter poſſidet.de ro.deci.xv. clxiij.
Si ꝟo neuter poſſidet ⁊ vterq̃ petit ſi
bi adiudicari bñficiū/⁊ vterq̃ ſeu al=
ter ſemiplene ꝓbat altero plene nō ꝓ
bante:nō eſt pro aliquo iudicādū ex
quo dubie ⁊ nō plene ꝓbat:nec eſt lo
cus dilationi iuramēti ex quo agit de
titulo bñficij.de quo l.c.mulieri.⁊.c.fi.
de iureiur.de ꝑ.in ꝑſentia.⁊ de hoc vl
timo ꝑ Io.an.in.c.eū q̇.de eo q̇ mit.in
poſ.in.vj.in no.Henr.in.d.c.mulieri.
Panoꝛ.i.d.c.cū ſuꝑ.aut agit poſſeſſo=
rio:tūc aut agit poſſeſſoꝛio adipiſcen
de ⁊ dȝ ꝓbare titulū ſicut i caſu ꝑce=
deñ.nō plene:ſȝ prima facie validuȝ.
arg.C.de edic.di.adri.tol.l.ij.⁊ fi.⁊ cō
tra agētē hmōi admittit exceptio de=
fectus ꝓpꝛietatis ſi ꝓbatiōes offerū=
tur incōtinenti.l.iij.§.ibidē.ff.ad exhi
ben.no.in.c.j.i.c.literas.de reſti.ſpo.
Hoſti.in.c.ad vltimū.de.cau.poſ.⁊ ꝓ
pꝛie.do.An.⁊ Panoꝛ.in.d.c.in lr̃is.de
reſt.ſpo.⁊ in bñficialibus obſtat exce Exce=
ptio criminis cū infamia.de quo legit ptio
⁊ no.in.c.accedēs.de accu.in.c.cū oliȝ crimi[nis]
de cau.poſ.⁊ ꝓpꝛie.aut agit poſſeſſo= obſtat
rio recuperande.⁊ in hoc doc.nr̃i ſe in in bñ=
varias ſentētias diuiſerūt. ſȝ Panoꝛ ficiali=
mi.reducebat hāc materiā ad qua= bus.
tuoꝛ opi.vt ipē no.late in.d.c.in lr̃is.
vbi finaliter tenet opi.Inno.⁊ Car.in
c.ex ꝑte.de reſti.ſpo.ꝙ ſufficiat ꝓbare
nuda poſſeſſione:nec eſt neceſſe colo
rare poſſeſſionē ad inſtātiā rei vel iu
dicis.mouet ꝑ tex.illius.c.in literis q̇
ſm eā hoc expꝛeſſe vult:dū mādat pri⁹
inquiri de violēta electione q̃ de ca=
nonica inſtitutiōe:⁊ nihil dicit de iu=
ſtificatione poſſeſſionis.igit manife=
ſte ptȝ ꝙ nō tenet colloꝛare poſſeſſio
nē.ar.c.ad audiētiā.de deci.q̇nimmo
ſm eū ille text⁹ videt innuere oppoſi
tū dū in fine dicit.eſt añ oīa reſtituē=
dus:alr̃s eīm parū valeret argumētū il
lius litere cui⁹ ſenſus eſt:vt ipſe dicit

ibi.q; ſi pꝛedo reſtituend⁹ eſt foꝛti⁹ il
le de cuius poſſeſſione cõſtat.ſ; nõ de
titulo ad idẽ.c.item cũ quis.c. cõque-
rente.de reſt.ſpo.vbi ſpoliatus p iudi
cem nõ ſeruato iuris oꝛdine reſtitnẽ-
dus eſt a foꝛtioꝛi ergo.d; reſtitui ſi fue
rit ſpoliatus p pꝛiuatũ. dicebat etia;
illud manifeſte pbari p cle. j. de cau.
poſ.ꝛ ppꝛie.vbi dicit tex. ꝙ poteſt ſu-
ſpenſo petitoꝛio pcedi.ergo ſm cũ ſe-
quitur ꝙ nõ debet aliqd pbare de ti-
tulo: q; ſi tenetur pbare vel iuſtifica-
re poſſeſſionẽ ex titulo nõ eſt verũ di-
cere ꝙ pcedatur in ſolo poſſeſſoꝛio: et
in poſſeſſoꝛio ſufficit pbare ſolã poſſeſ
ſionẽ ꝛ deiectionẽ.c.cõſultationib⁹.de
offi.dele.c.cãm.qui fil.ſunt leg. ꝛ mul
tis alijs argumẽtis nitit fundare hãc

Bñfi-
cij re-
ſtitu-
tionẽ
petẽs
an te-
neat
titulũ
pbat.

opi.Sed alia eſt opi. cõmunioꝛ ꝙ pe-
tens reſtitutionẽ bñficij nõ tenet pba
re titulũ:ſed coloꝛẽ tituli. hanc opi.t;
Jo.an.in.d.cle.j.de cau.poſ. ꝛ ppꝛie.ꝛ
apertius in addi.ſpec.co.tit. ſup rub.
vbi dicit ꝙ vbi nõ cõſtat petentẽ non
hẽre ius auditur:ſed h; iuſtificare poſ
ſeſſionẽ ex titulo : ꝛ hoc tenuit Bertr.
in.d.cle.de ro.deci.cclxxix.cclxj.vbi di
cunt ſufficere ad coloꝛandã poſſeſſio-
nem eã fuiſſe habitã ſupioꝛis auctoꝛi
tate.tenuit Pau.in.d.cle.de rot. deci.
cxcij.ꝙ ſpoliat⁹ obtinet reſtitutionẽ ſi
pbet inſtitutionẽ:ſ; nõ pꝛeſentationẽ
do.Anto.in.d.c. in literis. vbi dicit ꝙ
ex quo nõ apparet auctoꝛitas ſupioꝛis
eſt euidẽter iniuſtus poſſeſſoꝛ. cui
nõ cõpetit poſſeſſoꝛiũ:niſi foꝛte ſupioꝛ
aliquem actũ expꝛeſſum feciſſet p quẽ
illum appꝛobaſſet.arg.c.ex oꝛe.de his
que ſiũt a ma.pte cap.de pben.c.dile-
cto.vel niſi antiquiſſima ſit poſſeſſio:
q; eo ipſo ex hoc coloꝛat. ad hoc quod
no.Inno.in.c.ij.de in integ. reſtit.ꝛ.j.
Item ſm do.Anto.ſufficit pbare titu
lum pꝛima facie validũ. ꝛ dicũt de ro.
deci.cccc xij.cccc xxv.ꝙ p confeſſionem
aduerſarij titulũ confitentis eſt ſatis
iuſtificata poſſeſſio ad finem cõſequẽ-
de reſtitutionis.nec ob ſm do.Anto.
ſi dicatur ꝙ poſſeſſoꝛ nõ tenet oſtẽde
re titulũ ſue poſſeſſionis.d.l. cogi.gl.
in.c.l;.de pꝛo.quia illud verũ quando
poſſeſſoꝛ nõ habet cõtra ſe pſumptio-
nẽ: vel qñ nõ eſt euidẽter iniuſta abſ-
q; coloꝛatiõe/et res eſt pariter poſſidi
bilis.ſecus qñ certo modo poſſidet vt
in caſu bñficiali.nã ad acquiſitionem
poſſeſſionis bñficij reſpectu tituli eſt
neceſſariũ ꝙ interueniat lciẽtia ꝛ pa-
tientia eius a quo dependet poteſtas
trãſferẽdi poſſeſſionẽ:q;.hec eſt impꝛo
pꝛia poſſeſſio q̃ nõ põt haberi niſi per
patientiã illi⁹ ad quẽ ſpectat ius trãſ
ferendi:vt no.in.c.cũ eccleſia.de cã poſ.
de of.oꝛd.ꝯquerẽte.alleg.do.Ant.vbi
ẽ.l.iij.§.dare ff.de vſufru.l.quotiens.
ff.de ſer.ad hoc.c.vt nr̃m. de of. archi.
ꝛ hec vltima opi.plus pl; cuidã doct.
in repe.d.c.itẽ cũ qs.ꝛ eã pbat hoc mõ
reſtitutio nõ eſt fienda cũ peccato.c.li
teras.de reſti.ſpo.c.gaudemus. de di
uoꝛ.gl.in.c.j.vt lit.nõ ꝯte.in.c.de bñdi
cto.xxxij.q.j.ſed retinẽs bñficiũ ſine ti
tulo peccat.c.dudũ.ij.de ele. etiã moꝛ
taliter:vt colligit op.ex.c.nemo.c.nul
lus.xj.q.iij.iũcto.d.c.dudũ.no.ẽ.§.j.er
go videt ꝙ pbando nudã poſſeſſionẽ
nõ ſit fiẽda reſtitutio.vt not. iij.q.j. in
ſum.Scdo vbicũq; aliqua pacificant

Bñfi-
ciũ ſi-
ne ti-
tulo
tenẽs
moꝛta
liter
pec-
cat.

a iure diſpoſitũ in vno extendit ad re
liquũ.c.de multa. de pben. cũ ibi not.
in fi.c.a multis.de eta. ꝛ qua.c. ſi poſt
q;.iũcta glo.de elec.in.vj.ſed in matri
monio carnali petens reſtitutionẽ te
netur pbare matrimoniũ pꝛimo aſpe
ctu validum:nec ſufficit pbare ſolam
poſſeſſionẽ.c.ex trãſmiſſa.c. ex pte. d.
c.lr̃as.de reſti.ſpo. ergo ꝛ idem in mã
trimonio ſpirituali:cũ iſta duo pariſi
centur in iure.c.ij. de tranſla. pꝛela.c.
quoniã frequẽter.vt lit.nõ cõteſt.Ter
tio bñficij poſſeſſio reſpectu tituli nõ
datur ſine canonica inſtitutiõe:vt vo
luit Bertran.in.d.cle.j.de cau. poſ. et
ppꝛie.ꝛ dicit ſic fuiſſe obtentũ in pala
cio aplico.alleg.c.j.de reg.iur.in.vj.c.
ex frequẽtibus. de inſti. cũ ſequit do.
Anto.in.d c.in literis.Jo.an. in addi.
Specu.ſuper rub.de reſti ſpo.ad hoc
glo.in.c cũ noſtris.de ꝯceſ pben. Pꝛo
batur ratione.Nam bñficiũ reſpectu
ppꝛietatis nõ datur ſine canonica in
ſtitutione:vt.d.c.j.d.c.ex frequẽtibus

c.ex parte ade.de teſti. ſed poſſeſſio dʒ connexa ꝓprietati.c.j.de can.poſ.⁊ ꝓprie.c.j.de ſequeſ.no.glo.⁊ doc.in.c.fi. de iudi. ergo.ſicut reſpectu tituli non põt obtineri ſine canonica inſtitutio-ne:ita ⁊ reſpectu poſſeſſiõis:cũ de an-nexis idẽ ſit iudiciũ.c.q̃to.de iudi. cũ ſi.Sequit̃ ergo q̄ ad obtinendũ reſti-tutionem dʒ ꝓbare modũ per quem transfert̃ ipſa poſſeſſio:vt no.do.Ant. in.d.c.ex pte.⁊ ſic nõ ſufficit ꝓbare nu-dam poſſeſſionẽ. Nam ſicut non ſuffi-cit ſolus animus ad obtinendũ bene-ficium reſpectu tituli:vt.d.c.ex frequẽ-tibus: ſic eodeʒ modo reſpectu poſſeſ-ſionis cũ iſta ſint cõnexa. vt dictũ eſt. ⁊ facit verbũ obtineri in illa regula.j. de reg.iur.in.vj.qḋ refertur nõ ſolum ad ꝓprietatẽ:ſed etiã ad poſſeſſioneʒ. ad hoc glo.in ṽ.obtinuit.in.c.diſcipli-na.xlv.di.facit gl.in.c.capl̃m.de reſcr. voluit Guil.in cle.ij.de vi.⁊ ho.cler.in ver.obtinẽs.vbi dicit q̄ qui hʒ ſolum titulũ beneficiũ ſine poſſeſſione nõ dʒ obtinere beneficiũ: quod eſt bene no. qꝛ multũ facit p̄ iſta parte. Itẽ oia iu-ra loquẽtia de poſſeſſione habita ſine inſtitutione canonica vtũtur ṽbo oc-cupata ⁊c.vt ptʒ in.d.c. ex frequẽtibꝰ. Nã aliud eſt poſſeſſionẽ habere ⁊ eã occupatã detinere:vt op. pro.in.c.lʒ. de pro. Quarto retinens bñficiũ ſine titulo nõ ſolũ õtinet cũ ṗiudicio ipſiꝰ occupantis: ſed etiam parochianorũ: ⁊ ſic vertitur ṗiudicium publicum.ad hoc.d.c.dudum.c.placuit.de pe.di.vj. c.omnis.de peñ.⁊ remiſ.ſed vbi timet̃ de ṗiudicio priuato nõ eſt fienda reſti-tutio:vt in matrimonio. d.c. ex tranſ-miſſa.d.c.literas.no.in.c.j.vt lit.nõ cõ-teſt.multominꝰ eſt facienda vbi timet̃ de ṗiudicio publico.ar.c.cũ in cũctis. de elec.⁊ publica vtilitas ṗfertur ṗua-te.c.bone.j.de poſt.ṗl.Quinto hoc re-mediũ reſtitutoriũ dicit̃ eſſe introdu-ctũ in odiũ ſpoliantis.c.fi.de ord.cog. ⁊ ibi plene p̄ Panor.ptʒ in.d. cle.j. de can.poſ.ſed ius penale eſt ſtricte inter-pretãdũ.c.ſtatutũ.de elec.in.vj.de pe. di.j.pene.c.in noſtra.de iniur.cũ ſi. cũ ergo iura dicant ſpoliatũ debere ꝓba-re poſſeſſionẽ.d.c.cõſultationibus.in-telligendũ eſt de legitima: nõ aũt de occupata poſſeſſione.ar.c.ſollicite. de reſti.ſpo.c.cũ.ſup.de can.poſ.⁊ p̄.Se-xto factũ ꝯtra ius eſt nullũ.c.ij. de te-ſti.in regula q̃ ꝯtra ius.de re.iu.in.vj. ad hoc.c.debitores.de iureiu.vbi ſi q̄s ꝓmiſit ſoluere vſuras ꝓmittens non obligat̃ ex tali ꝓmiſſione.⁊ doct. aſſi-gnant rõnem ibi:qꝛ cũ vſure ſint ꝓhi-bite a iure.de vſu.p̄ totũ.talis ꝓmiſſio facta ꝯtra.l.nõ obligat ꝓmittentẽ.plꝰ dicit ille text.q̄ etiã naturalr̃ nõ obli-gat̃ vbi al̃s obligaret̃.c.ij. de pact.ſed ius ꝓhibet aliquẽ intrare bñficiũ pro-pria auctoritate.c.admonet. de renũ. c.fi.de cle.pere.no. Archi.in.d.c. eũ q̄. ergo talis exceptio ꝯcernẽs nullitatẽ ipſo facto admittẽda eſt.iuxta no.per Inno.in.c.inter dilectos.de exceſ.pla. do.Ant.i.c.accedẽs.de accu.Septimo vbi eſt ṗſumptio ꝯtra petentẽ reſtitu-tionẽ de occupatiõe nõ ſufficit ſolũ ꝓ-bare poſſeſſionẽ:ſʒ de titulo eſt neceſ-ſariũ ꝓbare:puta qꝛ ius cõe facit ꝯtra petentẽ reſtõneʒ:vt doc.cõiter tenent in.c.cõſtitutꝰ.de fil.ṗſb.p̄ qḋ.c. iuncto c.qm̃.eo.ti.dicũt doct.in.d.c.in l̃ris.q̄ exceptio defectus ꝓprietatis notoria admittit̃ in iſtis bñficialibꝰ cõtra petẽ-tẽ reſtitutionẽ.de ro.deci.xvj.ſiue fun-det intentionẽ excipiẽtis ſiue nõ:quia nõ dʒ fieri reſtitutio cũ peccato.d.c.li-teras.do.Ant.in.c.bone.de ap. vbi di-cit q̄ agẽti ad reuocationẽ attentato-rũ/appellatione pendẽte obſtat exce-ptio dñij deficiẽtis.Domi.in.c.ad de-cimas.de reſt. ſpo.in.vj.Idẽ qñ factũ eſt ita notoriũ q̄ certũ eſt vel ſatis ve-riſimile q̄ nullũ ius cõpetat petẽti re-ſtitutionẽ.⁊ in iſtis notorijs dʒ iudex ſupplere ex officio ſuo:nõ tñ dʒ dimit-tere bñficiũ apud ſpoliatorẽ:ſi de ſpo-liatione ꝯſtat.fa.qḋ no.Inn.in.c. ſi cõ-ſtiterit.de accu.⁊ qḋ ibi no.Pañ.facit c.oblate.c.cõſtitutus.de ap. ⁊ hoc ca-ſu non ꝓcedit glo.in.d.c.ad decimas. in.c.j.de ṗſcri.li.vj.qḋ ſatis voluit Io. an.in addi.ſpe.in rub.de reſt.ſpo.Nã in alijs nõ dʒ obſtare exceptio defectꝰ ꝓprietatis:ex quo nõ fundat intentio

Bñfi-cũ poſſeſſio obti-neri nõ pñt ſolo aīo.

Bñfi-ciũ nõ obtiet q̃ titu-lũ ſine poſſeſ-ſione hʒ.

Uſu-ras ꝓ-mit-tẽs n[õ] obli-gatu[r]

nem opponẽtis: q2 iuſte poſſidet ex q̃ poſſidet.l.fi.C.de rei vẽ.ꝛ ſic in alijs caſibus pñt ꝑcedere gl. ħalle. plus dicit Pañ.in.d.c.in lris. ꝙ ꝯ petẽtẽ reſtitu- tionẽ bñficij admitti dz exceptio deſectꝰ ꝓprietatis nõ notoria. vbi ꝓbatio exceptionis offerꝛ incontinẽti ꝑ rõnẽ. d.c. lrãs ibi eñ differtur reſtõ quo ad carnalẽ copulã ſi ꝓbationes offerunt incõtinẽti: q2 non põt fieri ſine petõ ſi exceptio eſt vera: q̃ rõ ſatis militat in caſu iſto. nã dareꝛ vitioſus igreſſus ꝛ materia peccãdi.d.c.dudũ. de elec. cũ ſi.q̃ rõnes ꝑdicte etiã militãt ꝯ petẽtẽ reſtõnẽ bñficij cum nõ poſſit poſſidere bñficiũ ſine titulo ꝛ abſq3 petõ.nõ ſufficit ergo probare nudã poſſeſſionẽ.ſed opz ꝙ ꝓbet titulũ ꝑ quẽ fuit trãſlata ipſa poſſeſſio. Pau.de ca.ꝯſi.cccxi.ꝛ ſic nõ ſufficit ſolꝰ animꝰ volẽtis acq̃rere poſſeſſionẽ i bñficialibꝰ: vt voluit Pano.in.d.c.lris. ꝛ ꝓbaꝛ ꝙ talis poſſeſſio nõ acq̃raꝛ ſolo aĩo. nã ius punit capientẽ poſſeſſionẽ bñficij ꝓpria auctoritate.c.eũ q̃.de ꝑbẽ. in.vi.ſa. tex.in.c. placuit. xvi.q.vij. vbi abſonũ videꝛ ꝙ ex tali inuaſione acq̃raꝛ ſibi poſſeſſio cũ ſit q̃dã ꝯdictio. vñ incõueniẽs eſſet vt q̃s ex delicto ſuo ſeu ex eodem facto cõſeq̃reꝛ lucrũ ꝛ penã.xvi.q.i.legi.ſa.c. ſicut.de ſymo.xij.di.nos cõſuetudinẽ. Itẽ facit dictũ de ro.deci.xvi.quã alle. doct.in.d.c.in lris. vbi dicũt ꝙ agenti poſſeſſorio recuperande obſtat exceptio reſeruatiõis papalis.q̃ nõ ſufficit ſolꝰ animꝰ occupantis poſſeſſionẽ.ad idẽ dictũ Inñ.in.c.cũ nris.de ꝯceſ.ꝑb. ꝙ etiã is ꝑ q̃ lata eſt ſnia in cã bñficiali nõ põt cape poſſeſſionẽ ꝓpa auctẽ. no.Archi.in.d.c.eũ q̃.ꝛ no.Inno.in.c. cõſtitutꝰ.de fi.pſby. ꝙ ſi ꝯſtat petentẽ reſtõnẽ bñficij ꝑ vim illũ occupaſſe nõ eſt ei facienda reſtitutio.ſa. qδ no.do. An.in.d.c.in lris.in.d.c.ex pte.ꝛ ibi eũ ſeq̃tur Pañ. ꝙ q̃dã ſunt q̃ nõ pñt poſſideri: niſi data certa ſpecificata forma ſeu mõ: ꝛ tũc ad hoc vt fiat reſtõ in talibus eſt neceſſe: vt ꝓbeꝛ illiꝰ forme exiſtẽtia.cũ ergo bñficiũ nõ poſſit ſine canonica iſtitutiõe obtineri ſequiꝛ ꝙ dz petẽs reſtõnẽ bñficij ipſaʒ poſſeſſionẽ coloꝛare ex iſtitutione prima frõte valida.ſa.c.in nõie dñi.xxiij.di.iunc glo. ꝙ itruſus in bñficio nõ põt illiꝰ petere reſtõnẽ ſi ab eo deijciaꝛ: qδ no. Bal.in l.pe.C.de pig.ac.ꝙ intruſus nõ dꝫ tolerari in poſſeſſione: qδ ſatis ꝓbat ꝑ hoc c.in ꝑn.op.facit.c.eũ q̃. de eo q̃ mit. in poſ.vbi ꝓpꝛ ꝯtumaciã partis aduerſe nõ dz actoꝛ mitti in poſſeſſione cã rei ſernãde: ne deꝛ vitioſus ingreſſus in bñficialibꝰ. Cũ ergo rõ iſta vẽdicet ſibi locũ vbicũq3 fieret reſtõ ei q̃ ꝓpria auctoritate ingreſſus eſt poſſeſſionẽ bñficij ſequiꝛ ꝙ petẽti reſtitutionẽ bñficij nõ ſufficit ꝓbare nudã poſſeſſionẽ.nã ratio legis reſtringit ꝛ ampliat ipſam legẽ.l.cũ pr.§.dulciſſimis.ff.de lega.ij. c.intelligẽtia.de ꝟb.ſi.no.doc.in.c. ad audiẽtiã.de deci. lex eñ nõ eſt niſi rõ legis.i.di.ꝯſuetudo.ꝛ ſicut corpꝰ regiꝛ ꝑ animã: ita ꝛ lex regulatur ꝑ rõnẽ ipſiꝰ legis: vt no. Bal.in.l.nõ dubiũ.C. de legi. nec ob. ꝙ aliq̃ dixerũt rñdẽdo ad tex.illiꝰ.c.eũ q̃.ꝙ ibi agebaꝛ de bñficio obtinẽdo: vt ptz ibi in ꝟ.igreſſus. ꝛ nõ dicit regreſſus: q2 põt dici ingreſſus cũ reſtituiꝛ poſſeſſio ꝑ priꝰ ablata cũ ſibi ex nunc reſtituaꝛ amiſſa poſſeſſio. vel dic ꝙ rõ illiꝰ tex.eſt ne q̃s obtineat poſſeſſionẽ minꝰ legitimã bñficij eccĩaſtici: ꝛ ſi nõ itelligiꝛ de iſto violẽto q̃ priꝰ eſt igreſſus poſſeſſionẽ ꝓpria auctoritate: ſeq̃reꝛ incõueniẽs ꝙ eſſet magis priuilegiatꝰ q̃ ꝓpria auctoritate occupauit poſſeſſionẽ bñficij: q̃ ille qui petit iuſtitiã ſibi adminiſtrari ſm formã iuris ꝑ ipm iudicẽ: qδ nõ eſt dicendũ per.d.c.eũ qui.c.ꝯtingit. de do. ꝛ ꝯtu.ſa.c.veritatis.co.ti.c.i. de poſtu. pla. Itẽ op.ſa.d.c.eũ q̃.vbi nõ ſolũ priuat occupantẽ bñficio priꝰ habito: ſed dz amittere bñficiũ occupatũ ꝑ violentiam ſeu quocũq3 alio mõ.ergo nõ põt dici ꝙ ex tali occupatione acq̃rat poſſeſſionẽ.ꝛ.c.relatũ.de iu. patro.c. ſi q̃s deinceps.xvi.q.vij.ad idẽ.§. ptz ergo. iij.q.i.vbi dicit tex.no.quo ad ꝓpoſitũ ꝙ ſi nõ ꝑceſſit inſtitutio nõ põt eſſe reſtitutio. ergo ſequitur neceſſario ꝙ teneatur coloꝛare poſſeſſionẽ: nec videꝛ vera glo. in ſum.iij.q.i. q̃ voluit Mũ.§.

Poſſeſſio in bñficialibus nõ acq̃riꝛ ſolo animo.

Lex ratio legis reſtringitur ꝛ ampliatur ipſius ratione.

hodie foꝛe coꝛrectū: cum nullibi appa
reat de coꝛrectione illi⁹ §. nec iura de
facili coꝛrigūtur.arg.c. cum expediat.
de elect.in.vj. etiā per ſubauditiones
ſaluāda ſunt iura: vt eſt gl.no. in.c.cu
pientes.§.ꝙ ſi per.ex.eo.titu.⁊ lib.nec
ob.dictum Innocē.in.d.c.ex parte.de
reſti.ſpo.quia. Inno. ibi ſolū alle.no.
in.c.dilectus.de capel.mo.in.c. bone.
de poſtu.pla. et loquitur cum eccleſia
petitur vt pꝛopꝛietas: quo caſu p̄ſcribi
tur.non autē vbi petitur in titulū. qđ
patet expreſſe ex dictis Inno. in.d.c.
ex parte.vbi dicit ꝙ in p̄ſcriptione de-
bet habere bonam fidē ⁊c. ſed in caſu
noſtro loquimur quandoq eccleſia peti
tur in titulū. quo caſu non habet locū
pꝛeſcriptio.c. ex parte adc. de teſti.di-
ctum eſt.ſ.§.j. ergo Innocē. in.d.c. ex
parte.debet intelligi: cum ipſa eccl̃ia
petitur reſpectu ſubiectionis cū glo.⁊
dicta docto.ꝙ ſint intelligenda ſm iura
que allegāt: vt no. Ioā.and.in.c.cum
nūcius.de teſti.nec ob.d.c.in literis.ꝑ
quod multū mouebātur Do. cardi.et
Panoꝛ.qui dixerūt ſufficere ꝙ ꝓbetur
nuda poſſeſſio quo ad petendam reſti
tutionem: quia ille textus p̄ſupponit
deiectionē a poſſeſſione: vt patet ibi.
dicit ſe de poſſeſſione ⁊c.ſ3 talis occu-
pans poſſeſſionē beneficij pꝛopꝛia au
ctoꝛitate nō dicitur habere poſſeſſio-
nem: cū poſſeſſio ſit acceſſoꝛia ad ipm
titulum vt.ſ. dictū eſt. Item patet ibi
dum facit comparationē de pꝛedone
qui habet poſſeſſionē.vt no.in.c.olim.
ſ.de reſti.ſpo. ideo ad hoc ꝙ procedat
ſimilitudo eſt neceſſe ꝙ petēs reſtitu-
tionem habuerit poſſeſſionē que non
poteſt aliter obtineri in bñficijs: niſi
ex inſtitutione a ſupioꝛe facta. Itē po
teſt reſpondere ad illud.c.in literis. ꝙ
ibi non dicitur ꝙ non debeat coloꝛari
poſſeſſio: ſed ꝙ pꝛius debet cognoſci
de violenta eiectione ꝙ̄ de canonica
inſtitutione.⁊ ſic de ipſo titulo intrin-
ſeco quod bene ꝓcedit: vt.d.c.fi. de oꝛ.
cog.quinimmo dicit ille doct. in repe.
d.c.item cum quis.ꝙ ſi ſubtiliter cõſi-
derentur verba.d.c. in literis. faciunt
pꝛo iſta opinione ibi dū aduerſarius

Eccleſia an poſſit acq̃ri ꝑ preſcriptionem.

Poſſeſſio bñficij nō ꝑt obtineri ſine canonica inſtitutione.

dicebat eum non fuiſſe canonice inſti
tutum: que quidē pꝛopoſitio eſt nega
tiua pꝛegnans: compꝛehendens in ſe
affirmatiuam tacitam. vt ſit ſenſus li
tere ꝙ ſit inſtitutus ſed inſtitutio nõ
erat canonica: ⁊ ſic ibi ſatis coloꝛatur
poſſeſſio: ex quo dicebatur inſtitutio-
nem interueniſſe.arg.c. ſup hoc cū ibi
no.de renun.c.bone.j.de elec. Ad.d.c.
conquerēte.poteſt reſpõderi ꝙ ibi cõ-
ſtabat eum fuiſſe inſtitutum vt patet
ibi per rationē quā papa poſuit dum
dixit: quia iam non decet honeſtatem
tuam clericos tue iuriſditionis ſine
manifeſta ⁊ rationabili cauſa ſuis be
neficijs ſpoliare. No.verbum ſuis: qđ
denotat inſtitutionē pꝛeceſſiſſe.ar.c.ſi
tibi abſenti. de p̄bē.in.vj.ſa. qđ no. in
c.pꝛo illoꝝ.de p̄bē.c.ex tuarū. de aut.
et vſu pal.vel pōt dici dum papa man
dat illū clericū pꝛius ⁊c. qđ intelligit
pꝛobādo ea que tenetur ꝓbare ſpolia
tus.nam mādatū pape ſemꝑ intelligi
tur factū ſm ius. etiā per impꝛopꝛia-
tionē verboꝝ: vt pꝛo.in.c. cauſam.de
reſcrip.in.c.ſup eo.de offi.dele.c.ſi.xij.
diſt.qđ no.Io.an.in.c.ex literis.de iu.
pa.ad idē tex.in.c.eā te.de eta.⁊quali.
in.c.audita.iunc.glo.de reſti.ſpo. qꝛ ſi
al's intelligeretur ille tex. ſimpliciter
ꝓut iacet ſine ſuppletione alioꝝ iuriū
ſeq̃retur ꝙ etiā poſſeſſionē nō tenere-
tur ꝓbare: cum ibi nihil dicat de poſ-
ſeſſione qđ eſt omnino falſu3: vt patet
in.c.conſultationibus.cū ſi.nec eſt no
uum vt vnū.c.ſuppleatur per aliud.c.
cum te.iunct.c.ſup queſtionū. de offi.
deleg.c.cum ex eo. iunc.c. licet canon.
de elec.in.vj.cum ſi.⁊ eodē modo rñde
tur ad.c.accepta.de reſti.ſpo. Uel pōt
aliter reſponderi ad.d.c.conquerente.
ꝙ etiam in caſu illius.c. eſt neceſſariū
pꝛobare inſtitutionem ſeu aliter colo
rare poſſeſſionem.nam vt ibi patet in
pꝛincip.c.clericus ille aſſeruit pape ſe
fuiſſe ſpoliatum per ſuū ſuperioꝛē: et
poſtea papa mandat: vt reſtitutio fiat
illi clerico ſi ita eſt.Unde nota iſta ver
ba: ſi ita eſt.nam ꝑ hoc videt velle illū
ꝓbare inſtitutionē ſine qua nō poteſt
habuiſſe poſſeſſionem.et nō pꝛobatur

Mandatum pape intelligit factū ſ3 ius.

aliquē deſtitutuȝ fuiſſe: niſi probetur inſtitutio: vt.d.§.patet. et ſic colorāda eſt poſſeſſio ex titulo prima frōte vali do: aut alio modo: vt dictū eſt. nec ob. d.cle.j.de cau.poſ.ꝛ pro. dū dicit ſuſpē ſo petitorio in ſolo poſſeſſorio ꝓceden dum. per que verba dicit Panor. nihil probādum de titulo: qꝛ illud verbum ſolo excludit cauſam petitoriam. non autē intēdit ibi papa ꝙ natura illius poſſeſſorij minuatur: vt ſit ſenſus illi⁹ litere ꝙ ſpoliatus in cauſa appellatio nis ante cōclusionē in cauſa pōt ſuſpē dere cauſam proprietatis prius intē tatam ꝛ intētare ſolā cauſam poſſeſſo riam: nō autē vult ꝙ non probētur ea que, ſunt probāda in cauſa poſſeſſio nis. Nam vt ibi dicit gl. aliud eſt ꝓba re titulum: et aliud colorare poſſeſſio nem ex titulo. ſicut videmus in ſi. cum agitur poſſeſſorio in cauſa matrimo niali ibi debet colorari poſſeſſio ex ti tulo. puta probādo ꝯſenſum legitimū ad matrimoniū ꝛ carnalē copulam: et tamē cauſa dicitur poſſeſſoria: vt.d.c. ex tranſmiſſa. no. in.d.c. ex parte. ad.c. ex inſinuatione. de ꝓcu. alleg. ꝑ Pan. reſpondetur ꝙ ibi cōſtabat de inſtitu tione: cuȝ ius archidiaconi fuiſſet per prius deductū in iudiciū: ꝛ ſic notorie cōſtabat de iuſta poſſeſſione. arg. eorū que no. in.c. ad petitionē. de accuſa. et hoc tenet ibi do. An. ſa.c. cum olim. de verb. ſig. ꝛ ꝙ ibi cōſtabat de inſtitutio ne archi. expſſe innuūt ꝟba illius tex. in fi. dum dicit: de reſtitutione vero ſa cta ſi. archi. ſuā inſtitutionē canonicā probare potuerit ꝛc. ꝛ ſic ibi colligit ꝙ de iſta iſtitutione ꝯſtabat: ſed dubita bat an eſſet canonica: ꝛ de iſto ſolo mā datur inqri. nec ob.d.c. ex parte. ꝛ.c. cū ad ſedē. de reſti. ſpo. qꝛ illa iura loquū tur vbi eccl'ia poſſidebat vt ꝓprietas: quo caſu ſufficit ꝓbare poſſeſſionem nudā abſq; alia coloratione tituli: qꝛ ad acqſitionē hui⁹ poſſeſſionis ſufficit ſol⁹ anim⁹ occupātis cū facto poſſidē tis. ar.d.c. dilect⁹. de ca. mo.c. auditis. de pſcrip. cū ſi. ſȝ aliud eſt petere eccle ſiam vt ꝓprietatē: aliud vt titulū. nam primo caſu currit pſcriptio. in ſcḋo nō

vt dictū eſt.ſ. nec ob. aliud qḋ multū monebat Pan. ꝙ multa iura emana rūt: ꝛ tñ in nullo habet de iſta colora tione. primo enī dꝛ ꝙ eſt expſſum in.d. §.ptȝ. Itē de oib⁹ nō pōt creari lex: cū plura ſint negotia ꝙ̃ vocabula: vt no. in pro. cle. ſed ꝓcedēdū eſt de ſi. ad ſimi lia: et ꝑ ar. vt in.c. ꝑ venerabilē. qui fi. ſunt le. no. doc. in.d.c. ad audiētiā. Itē inqſtū dicebat Pan. ſe nō putare iudi cem poſſe procedere etiā ex officio ſuo videt falſum. nam ſi iſte retinet bñfi ciū ſine titulo certū eſt ꝙ peccat mor taliter vt dictū eſt.ſ. ptȝ in.d.c. dudū. vbi dꝛ ꝙ cōmittit furtū ꝛ rapinā reti nens bñficiū ſine titulo: ſed vbi immi net pctm̃ iudex procedit ex officio ſuo etiā inter pſonas ſeclares: vt le. ꝛ no. in Iudex c. nouit. de iudi.c.j. de cōuer. coniu. nec ecclia videtur verū dicere ꝙ ſpoliat⁹ nudus ſtic⁹ in contēdat: qꝛ ſi non habuit poſſeſſionē mate nō dicitur ſpoliatus. arg.d.c. ex parte. ita pec nec videt valere rñſio quā facit Pan. cati ꝓ ad cōtra. qḋ fit de mr̃imonio carnali. cedit nam dicit ipſe illud ꝓcedere: qꝛ liber cōtra hō non pōt poſſideri etiā ſi ligatus te oēs. neat.l. cum heredes.§.fi.ff. de acq. poſ. ſed bñficiū pōt ꝑ clericū iniuſte et ſine titulo poſſideri: ꝛ ſic videt velle ꝙ pro iniuſta poſſeſſione in bñficialibus cō petat interdictū poſſeſſoriū: quod de iure non videtur aliquo mō ſuſtineri poſſe. quia ibi eſt ſola pſumptio occu pationis: ꝛ in iſtis bñficialib⁹ agi non pōt poſſeſſorio recuperāde: niſi aliqd ꝓbetur de titulo. ar.d.c. ad decimas: q̄ quidē tex. hoc expſſe voluit ſm oēs do ctores: ſed ratio quare petens reſtitu tionē hoīs liberi debeat colorare poſ ſeſſionē: vt.d.c. ex trāſmiſſa cū ſi. eſt: qꝛ liber hō poſſideri pōt certo modo. vñ quo ad hoc vt cōpetat remediū reſti tutorium neceſſariū eſt vt ꝓbetur ille modus per quē trāſlata fuit poſſeſſio: vt no. dicit in ſimi. dñs Anto. in.d.c. ex parte. ꝛ eum ibi ſecutus eſt Panor. Bnfi ergo idem dicēdum eſt in iſtis bñficia ciū ſi libus. quia beneficiū nō poteſt obtine ne inſti ri ſine poſſideri. niſi certo modo: vide tutiōe licet ꝑ canonicā inſtitutionē. ideo pe nō ob tēdo reſtitutionē bñficij neceſſariū eſt tinet.

ꝓbare illã inſtitutionẽ prima facie validã.nec ob.d l.cogi.vbi nemo cogitur docere titulum ſue poſſeſſionis:qꝛ illud ꝓcedit: niſi ſit preſumptio cõtra poſſidẽtẽ.d.c.ad decimas.gl.ꝛ Bal. et doc.in.l.ſiue poſſideris.C.de ꝓcu.in.l.male agit.de ꝑſcrip.xxx.an. vel qñ poſſeſſio nõ eſſet euidẽter iniuſta omiſſa coloratione puta qꝛ res eſt vniformiter poſſidibilis ꝛ nõ certo modo: ſicut eſt in caſu iſto.nec obſt. dictum de ro. deci.xiiij.qḋ approbãt cõiter doc.in.d.c.in literis.in.d.c.bone. ꝙ ſi ago ꝑ viã attẽptati pro recuperatione beneficij amiſſi non eſt neceſſariũ colorare poſſeſſionẽ: ſed ſufficit ꝓbare poſſeſſionẽ tꝑe mote litis.ꝑ.d.c.qꝛ illud ꝓcedit ex alio iuris remedio videlʒ qꝛ nihil eſt innouãdũ lite pendẽte:vt lite pen.per to.etiã iſtud ꝓcedit in caſu in quo dubitaret̃ de petĩo. vt no. et videt̃ tex.op.in.c.laudabilẽ.vt li.pen. Et ex ꝑdictis ſi bñ cõſiderent̃ elice tres ꝯcluſiones.

Titulũ ſue poſſeſſionis nemi nẽ cogi docere ꝗ́liter intelligi tur.

Cõcluſiones tres i materia bñficiali.

Prima eſt: ꝙ ſicut bñficiũ nõ põt obtineri quo ad titulũ ſine canonica inſtitutione:ita neqꝫ quo ad poſſeſſionẽ. Secunda.ꝙ petẽs reſtitutionẽ bñficij tenet̃ colorare poſſeſſionez ex titulo ſeu aliter iuſtificare etiã ad inſtantiã partis. Tertia:parte nõ poſtulãte colorationẽ poſſeſſionis petite: nihilominꝰ iudex põt ex officio ſuo inq̃rere de iuſtificatione poſſeſſionis reſtitutionez petẽtis:ꝛ ꝓ hoc facit op.iſte.§.ꝛ ꝑdicta ſunt vera ſiue aliũde ius cõe nõ obſtat petẽti reſtitutionẽ ſiue obſtat:vt quia poſſidebat duo bñficia incõpatibilia: vel patiebat̃ defectũ in etate reſpectu illiꝰ bñficij.ꝛ hoc vltimo caſu plus plʒ opi.Pañ.in.d.c.in lr̃is.in eo qḋ dicit ꝙ ſi ius cõe nõ fundat intẽtionẽ rei cõuẽti ſuꝑ ſpoliatione petens reſtitutionẽ nõ tenetur ꝓbare titulũ licet faciat cõtra eum ius cõe. vt op.pro.in.d.ca. ex inſinuatione.c.referẽte.de pre.et ſa.c.lʒ.ij.de ꝓben.in.vj.põt adduci ratio.c.freq̃ẽs.de reſti.ſpol.in.vj.ꝛ.iij.q.j.q̃ſi ꝑ ro.ne q̃s nudus contẽdat:ꝛ inermis ſe inimicis opponat. ſi eñ diceremus oppoſitũ multotiẽs verꝰ poſſeſſoꝛ propter difficultatẽ ꝓbãdi titulũ amitteret poſſeſſionẽ ſuã:qḋ nõ eſt dicẽdum: ar.c.ſepe.de reſti.ſpo.facit ꝙ iſta reſtitutio fuit inducta in fauorẽ ſpoliati et odiũ ſpoliãtis.d.c.ſi.de oꝛ.cog.c.paſtoralis.de cau.poſ.ꝛ pro. q̃ ratio militat ſiue ius cõe faciat cõtra petẽtem ſiue nõ.ergo idẽ ius dʒ eſſe ar.c.cũ dilecta. de cõfir.vti.vel inuti.cũ ſi. Itẽ vt Pañ. no.in.d.c.ex parte. ꝛ fuit principaliter opi. Bar.brixi.xiij.q.j.§.j.laicꝰ põt petere reſtitutionẽ decimarũ ꝓbãdo colorẽ tituli:ꝛ tñ ius cõe facit cõtra eum qꝛ laicꝰ de iure cõi decimas poſſidere nõ poteſt.c.cãm.de ꝑſcrip. nec ꝑſcribere:vt ibi. cũ ſit quoddã ius ſpũale: qḋ laici etiã immemoriali tꝑe acq̃rere nõ poſſunt.c.maſſana.de elec. Sʒ in cõtrariũ ipſe Pañ. videtur ſentire in.d.c.in literis.ſoluẽdo cõtrarium de.d.c.ad decimas. ꝙ habet locũ: cũ ius cõe fundat intẽtionẽ poſſidẽtis.ꝛ ſic vult ꝙ ſi ius cõmune eſt cõtra petẽtẽ reſtitutionẽ: ꝛ fundat intentionẽ rei cõuenti ſuper ſpoliatione ꝙ iſto caſu ſpoliatus tenetur ꝓbare titulũ intrinſecũ. et iſta eſt omniũ ſnĩa ꝑ tex.illius.c.ad decimas. que nõ plʒ dicto doc.in repe.d.c.itẽ cũ quis. nec iudicio ſuo ꝓbat̃ ꝑ text.illiꝰ ca.ad decimas.vñ dicit ꝙ in caſu ꝓpoſito ſufficit ꝓbare titulũ apparẽter iuſtum:licet nõ ꝓbetur de intrinſicitate tituli.primo mouetur: ꝙ licet quis habeat intẽtionẽ fundatã de iure cõi nõ tñ hʒ poteſtatẽ ꝓpꝛia auctoꝛitate capere poſſeſſionẽ a poſſeſſoꝛe.q̇nimmo ius priuat iſtũ violentũ omni iure qḋ hʒ in ipſa poſſeſſione.d.c. eum q̇.C. vñ vi.l.ſi q̇s in tãtã.cũ ſi. ergo videt̃ ꝙ ex iſta ſola ꝑſumptione non dʒ ſpolians hoc cõmodũ habere. Itẽ ratio quare ſpoliatꝰ iſto caſu videt̃ ſm doct.artari ad ꝓbãdũ titulũ eſt ꝓpter ꝑſumptionem occupationis facientẽ cõtra ipm ſpoliatũ.arg.d.c.ad decimas.d.c.j. de ꝑſcrip.in.vj. cum ibi no.ſed talis preſumptio tollit̃ eoipſo ꝙ q̇s probat titulũ apparẽter iuſtũ.ar.d.c.ex trãſmiſſa. nam vna ꝑſumptio tollit aliam.c. literas.de preſump.ergo videtur ꝙ ex ſola tali ꝑſumptione nõ dʒ iſte artari ad ꝓbãdũ titulũ cum ſit valde diffici-

Decimas nõ poſſũt laici acq̃rere ẽt immemoriali tꝑe.

Titulũ apparenter iuſtum qñqꝫ ꝓbare ſufficit.

le. ꝓpter eiꝰ difficultatē ſpoliatꝰ quoq̄ꝫ omitteret ius ſibi ꝯpetēs. ar. d. c. ſepe. Itē nec ex tali p̄ſumptione que oīno ceſſat ꝑ coloꝛatione poſſeſſionis ex titulo pꝛimo aſpectu valido dꝫ ſpoliatꝰ nudus ⁊ inermis contendere ꝯ. dic. c. frequēs. j. ū ibi no. Item iura indiſtincte dicunt ꝙ ſpoliatus tenetur ꝓbare poſſeſſionem ⁊ deiectionem. d. c. ꝯſultationibus. cū ibi no. Nec eſt dare aliquod ius dicēs ſpoliatū debere ꝓbare titulū. nec obſt. d. c. ad decimas. per quod mouentur oēs. q2 ille textꝰ nullam facit de titulo mentionē: ſꝫ ſolūꝫ dicit petentē reſtitutionē illarū decimarū debere ꝓbare euidēter poſſeſſionē eſſe legitimā: ſꝫ vbi papa mādat petentē reſtōnēꝫ debere ꝓbare poſſeſſionē eſſe legitimā nō tenet̄ reſtitutionē petēs ꝓbare titulū intrinſecū: ſꝫ ſatis eſt ꝙ ꝓbet ipſū p̄mo aſpectu validū. de hoc eſt caſus. ⁊ ibi no. glo. ⁊ doct. in. d. c. ex trāſmiſſa. in. d. c. literas. in. d. c. ex parte. Nā vt vides ſi bene cōſideres in illo. c. ex trāſmiſſa. papa mandauit vt ille iudex inq̄reret an illa mulier eſſet legitime deſpōſata illi militi: ⁊ tñ ꝓpterea nō mādauit vt teneret̄ ꝓbare intrinſecū titulū matrimonij: ſꝫ ſatis fuit vt ꝓbaret ꝙ ꝯſenſit in eā vt vxorem ſuam: ſic in ꝓpoſito. ſꝫ papa in illo. c. ad decimas. mandet vt non reſtituatur poſſeſſio decimarū canonicis ſancti nicolai: niſi euidēter docerēt ꝙ earū poſſeſſionē legitime aſſecuti fuiſſent: nō tenētur tñ ꝑ hoc ꝓbare intrinſecū titulū: ſed ſatis eſt iuſtificare ipſam poſſeſſionē ex ꝓuilegio p̄ncipis/ vl' alio modo. ar. c. a nobis. c. ex parte. de decimis. cū ſi. ⁊ ꝑ p̄dicta colligitur nouus itellectus ad. d. c. ad decimas. ⁊ dū textꝰ ibi pōderauit illas decimas fore in aliena parochia. dixit idē doct. papā ſolū adduxiſſe illā rōnem ad denotandum p̄ſumptā occupationē poſſeſſionis. nec ob. ꝙ ex quo reus hꝫ intentionē fundatā de iure cōi: ⁊ ꝑ cōſequens nihil obſtat iuri ſuo. talis pꝛopꝛietas dꝫ abſoꝛbere poſſeſſionē. c. cū eccleſia. c. cū dilectus. cū ibi not. de cā. poſ. ꝑ quod motiuū principaliter ſe fundauit gl. in. d. c. ad decimas. q2 illud ꝓcedit vbicunq̄ꝫ totū ius ipſius ſpoliati fuiſſet deductū in iudiciūꝫ/ ſeu vbi cōſtaret iudici ex aliqua legitima pꝛobatione ſpoliatū non habere plus iuris in ipſa re ſpoliata tūc ꝓpꝛietas aduerſarij de qua plene cōſtat iudici abſoꝛbet poſſeſſionē alterius: ſed in caſu noſtro non eſt ita: eo ꝙ poſſibile eſt ꝙ ꝓpꝛietas ſit apud habētem poſſeſſionem/ ex quo coloꝛat eam ex titulo pꝛimo aſpectu valido. vel alio legitimo documento. vnde dicit ille doc. ꝙ. d. c. ad decimas. loquitur vbi petens reſtitutionem hꝫ aliq̄uā p̄ſumptionē ꝯtra ſe quo caſu licꝫ nō ſimus in matrimonio ſpūali/ tñ teneret̄ reſtitutionē petens coloꝛare ſuāꝫ poſſeſſionē ex titulo pꝛima fronte valido: vel alio modo ad elidēdam hanc p̄ſumptionem contra eū facientē. ſecus aūt vbi nulla eſſet p̄ſumptio ꝯtra ipſū petentē reſtitutionē. ⁊ hunc intellectū ad. d. c. ad decimas tacite ſentit Pan. in. d. c. ex pte. ſꝫ in. d. c. in literis ⁊ vbicunq̄ꝫ tetigit hāc materiā teneat ⁊ appꝛobet dictū oīm doc. vel pōt dici ad p̄dictū ar. q̄ñ ꝯſtat de ꝓpꝛietate: talis ꝓpꝛietas dꝫ abſoꝛbere poſſeſſionē. ꝙ etiā ſi ex p̄ſile cōſtaret de vero titulo ſeu vera pꝛopꝛietate ipſius rei/ nihilominus dꝫ fieri reſtitutio/ ex quo ꝓbat̄ poſſeſſio ꝑ actoꝛēꝫ. vt in. d. c. cū eccl'ia. cū ibi not. ſa. ter. in c. cū ſup. iūnc. gl. de cau. poſ. ad hoc. c. cū veniſſent. de inſti. vbi Archi. richemūdie obtinuit reſtōnēꝫ inſtitutiōis ⁊ cuſtodie eccl'iaꝝ vacātiū abſq̄ꝫ eo ꝙ ꝓbaret de titulo. nō ob. ꝯdictiōe pcuratoꝛis archiep̄i eboꝛacenſis oꝛdinariū illiꝰ loci. ⁊ nihilominus illa ptinebāt ad archiep̄m de iure cōi. vt ibi no. Et ex p̄dictis collige alias tres cōcluſiones. Pꝛima eſt. petēs reſtōnēꝫ bñfi ciꝗ/ ſꝫ ius cōe faciat ꝯ petentē nō tenetur ꝓbare titulū/ ſed ſufficit coloꝛare poſſeſſionē ex titulo p̄mo aſpectu valido/ aut alio modo. Secunda/ licꝫ ius commune faciat contra petentem reſtitutionē ⁊ fundet intentionē ſpoliātis/ non tenetur ſpoliatus pꝛobare titulum/ ſed ſatis eſt aliter coloꝛare

Spoliatus nō tenet̄ ꝓbare titulū.

Reſtitutionē petēs q̄ꝗ tenetur poſſeſſionē coloꝛare.

Cōcluſio triplex circa reſtōnem.

¶ ſuam poſſeſſionem. Tertia ſi qs petit
reſtitutionē decimarū ſitarꝫ in alteri⁹
parochia reſtituēdus eſt: dūmodo ꝓ-
bet poſſeſſionē habitā ſuperioris auto-
ritate: aut alr eā coloret: lꝫ nō ꝓbet ti-
tulū verū ⁊ intrinſecū: ⁊ ad ṗdicta vi-
de no. p Henri. in. d. c. cum veniſſent.
Prepo. in. c. porro. in. c. ſignificaſti. de
diuor. Aut qs agit poſſeſſorio retinē-
de: ⁊ tūc multis videt ꝙ nō habeat co
lorare poſſeſſionē: ſed ſufficiat ꝓbare
nudā poſſeſſionē quam agens hꝫ nō
vi nō clam nō precario. nā interdicta
retinende intētētur ⁊ cōpetunt regu-
lariter nō in vim' alicuius iuris realis
ſeu in relatiōe ad illud ſed in relatiōe
ad poſſeſſionē vel quaſi. ff. vti poſſid. ⁊
vtrobi per totū. de iti. actuq́ꝫ pri. l. j. in
ṗn. ⁊ de alijs īterdictis retinēde p ſin-
gula' diſcurrendo. vñ eo caſu nihil hꝫ
cōe ꝓprietas cū poſſeſſione. ff. de acq̄r.
poſ. l. naturaliter. nec agenti retinen
de obſtat defect⁹ ꝓprietatis exceptio:
vt no. in. d. c. cū veniſſent. vbi doc. quia
al's liceret dño īpune poſſeſſorē mole
ſtare cōtra mentē. d. l. ſi qs in tantā. d.
c. eū qui. de preben. in. vj. not. Bar. in
d. l. naturaliter. d. Ant. ⁊ Panor. in. d.
c. in literis. Pañ. in. d. c. paſtoralis. in
d. c. cū dilectus. de cau. poſ. ⁊ ꝓprie. li-
cet multi doct. aliter ſentiāt qñ oppo-
nens offert ſe ꝓbaturum incōtinenti.
Sed hec opi. de nō colorāda poſſeſſio-
ne' p agentē retinende ꝓcedit in tem-
poralibus que ſunt indifferenter poſ
ſidibilia. aliud in bñficialib⁹ que tñ
certo modo. ſ. ex inſtitutiōe canonica
poſſidenē. ideo in ipſis agēs retinēde
dꝫ colorare poſſeſſionē ex titulo appa
rēte vel valido aut alio modo: ſic ꝙ ꝯſtet
de poſſeſſione ſicut dictū eſt in agēte
recuperāde paritate rationū: ⁊ hec de
prima parte queſtionis ṗncipalis qñ
quis agit. Nunc videndū eſt qñ cōue-
nitur. tunc aut cōuenitur per prelatū
aut per aliū. Si per aliū qui pretēdit
ius in beneficio nō cogitur docere de
titulo: vt in iuribus all'. ⁊. §. j. in ꝟ. colo
ratum. no. Cōpoſ. in. c. capitulū. de re
ſcrip. in glo. magna. Archi. c. diſ. cōtra
morem. aut per prelatum. tunc aut fa

Poſſeſſorio retinende agens an teneat poſſeſſionē colorare.

ctum eſt recēs aut antiquum. ſi eſt re-
cens: qꝛ paruo tempore ſterit in poſſeſ
ſione beneficij. tūc aut prelatus viſus
eſt in eum conſenſiſſe tacite vel exṗſſe
quia fecit aliquid per quod videatur
eum approbaſſe. puta procurationeꝫ
exigendo: aut ipſuꝫ ad titulum illius
eccleſie ordinauit. per not. per Innoc.
in. c. veniēs. de fi. pre. ⁊ tunc non tene
tur docere de ſuo titulo. argu. d. c. dile
cto. de pre. di. c. ex ore. de his que fiunt
a maio. par. ca. not. Archi. in. d. c. ordi-
narij. de off. or. in. vj. in. d. c. ꝯtra morē.
Jo. and. in. d. c. j. de regu. iur. in. vj. ad
hoc no. per Barto. in. l. quo enim. ff. rē
ra. hab. Panor. conſil'. lxxxix. hoc tamē
caſu poterit ſuperior aſſumere in ſe
onus probandi defectum tituli ⁊ col-
lationem cōtra ius factam. argu. d. c.
dilecto. de preben. no. per doct. vbi. ⁊.
⁊ in. d. c. ex inſinuatione. Henr. in. d. c.
cum veniſſent. Si tamen ius commu-
ne eſſet cōtra poſſidentem: qꝛ poſſidet
duo incompatibilia: tunc nihil face-
ret cōſenſus ſuperioris: vt. d. c. ordina
rij in extrauag. Jo. xxij. vt quos virtu-
tis. vbi iniūgitur omnib⁹ ordinarijs
ſub graui pena ꝙ ſubditis ſuis plura
incōpatibilia obtinentibus iniūgere
habeant vt diſpenſationes auctorita
te quarū huiuſmodi bñficia obtinent
ſi quas habent necnō titulos illorum
beneficiorū exhibere eis procurēt. ad
hoc qđ not. Jo. an. in. j. q. mercu. in re-
gula mora. de reg. iu. in. vj. aut ſuperior
non cōſentit in eū. ⁊ tunc poteſt eum
cōpellere ad faciendū plenam fidē de
titulo. ar. d. c. ex frequētibus. de inſti.
nec admittit appellatio in contrariū.
ſicut em̄ non appellat a correctiōe. c.
ad noſtrā. c. reprehenſibilis. de ap. ita
nec ab iſto: qđ explicat ratione corre-
ctionis. Nam ſi nō habet titulū tenet
beneficium cū peccato: ⁊ decipit aīas
parochianorum. d. c. dudū. ij. de elect.
aut factum eſt antiquum: quia diu ſte
tit in poſſeſſione beneficij. ⁊ tunc aut
ſuperior requirens titulū nunq̄ꝫ ei cō
ſenſit tacite vel expreſſe vt qꝛ de nouo
adeptus eſt epiſcopatū: vel diu ſterit
in captiuitate: tunc cogend⁹ eſt doce-

Diſpēſatōeꝫ oñdere dꝫ q̄ plura icōpatibilia obtinet.

Bñficiū tenēs ſine titulo dcipit aīas.

Titulus per iuramētū quandoque probat.

re aliquo modo de titulo. tamē ꝓpter antiquitatē facti admittitur probatio tituli per iuramentū.ar.l.ſi arbiter.ff. de pro.tum quia ꝑdeceſſor tacendo videtur conſenſiſſe.ar.d.c.ex ore.c.j. de frigi. et ma. tum qꝛ ꝓbationes nō pñt de facili haberi: et ſepe pereūt ex antiquitate temporis.

diligenter[a] ne quis ſine titulo beneficium poſſideat[b]. Quod ſi talē

Ideo recurrēdum eſt ad iuramentum. arg.C.de teſta.l.hac cōſultiſſima.not. Hoſtiē.in.c.licet hely.de ſymo. Inno. in.c.ſup his.de accu.Henri.in.c.ſi diligenti.de preſcrip.ſa.quod no. Inno.⁊ Hoſtiē.in.c.innotuit.de eo qui.ſur.or. recl.in.c.illud. de preſump. in.d.c.veniens.de verb.ſigni.in.vj.vbi dicūt ꝙ preſumēdum eſt pro his qui lōgo tempore miniſtrauerunt in aliquo ordine vel poſſederūt aliquod beneficium ꝙ rite fuerint ordinati ⁊ promoti. ⁊ ſufficit eis ꝓbare ꝙ pro talibus cōmuniter habiti ſunt.ar.d.l.barbarius.ff.de offi.pto.iij.q.vij.§.tria. Nam difficillimum eſſet ordinato aut bñficiato iam ſunt.xl. anni elapſi qui forte ꝑdiderūt literas ſue ordinationis aut collationis ꝓbare nunc ſe fuiſſe ordinatū aut ꝓmotū ſa.no.ꝑ Hoſti.in.c. inter quatuor.de cle.pere.l.ſi filiuſſa.C.de peti. here.⁊ qꝺ ibi no. Bal.ꝙ ſi electus diu poſſedit beneficium ſciēter ⁊ patiente illo ad quem ſpectat cōfirmatio preſumitur cōfirmatio preceſſiſſe poſſeſſionem per illam.l.no. Frede.conſi.lviij. Bald.in.l.iudicia.C.de rei vendi.in.l. ciuile.C.de fur.in.d.l. cogi.in.d.l. ſiue poſſidetis.⁊ de poſſeſſore officij Bald. in.l.j.C.de teſta. licet enim extrinſeca qualitas nō ꝑſumatur. verū eſt niſi ex poſſeſſione diutina.per.d.l.ſi filiꝰ.que eſt multū ſingularis ad hoc.l. qui in aliena.§.j.ff.de acq.here.⁊ ibi Ang.qꝺ no.in.l.j.C.qui admit.ad bo.poſ. Sed maius dubium eſſet ſi ſufficeret talis ꝓbatio iuramētalis cōcurrente antiquitate facti ſi ius cōmune eſſet cōtra poſſeſſorē beneficij: puta qꝛ poſſideret duo bñficia incompatibilia.vel eſt minor/aut alias icapax ad illud bñficiū:

et allegat ſe habuiſſe diſpēſationem ⁊ eam perdidiſſe:quod nō ſufficeret.op. ſa.in ar.di.c.ordinarij.d.c.contra morem.Panor.in.d.c.licet hely.dicit hūc caſum decidendum fore conſiderata longinquitate temporis et qualitate beneficiati et ſuperiorum ꝑdeceſſorū huius qui eum toleravit:ſicut alit[er] dicitur in ſimili an et quando prebeatur iuramentum in ſupplementū probationis. vt no.in.l. bone fidei.C.de iureiuran. in.c.ſi. eo. titu.⁊ vbiqꝫ doct. aut factum eſt antiquum.⁊ iſte ſuperior eum tolerauit tāqꝫ beneficiatū. tunc nō vrgetur ad illum titulum probandum etiam per iuramentum : quia viſus eſt in eum cōſenſiſſe per ea que dicta ſunt. Quādo autem dicatur factum hoc caſu ſatis recens vel antiquum dicit Hoſti.in.d.c. illud arbitrio boni iudicis ſm varias circūſtantias relinquēdum. arg.c.de cauſis.de offi.deleg.ff.de in. deliberā. l.j. ⁊ remittit ad id qꝺ de.x. annis.no. in.d.l.ſi filiuſfamilias. Cōſiderare eñ habebit iudex famam vicinie induſtriam vel ſimplicitatem bñficiati in cuſtodiendo literas ſuas. guerras.et alia: per que litere amitti potuerunt. arg.de renun.in preſentia.

Diſpēſationis allegatio et perditio nō eſt ſufficiēs.

a ℭDiligenter. diligentia eſt mater omniū virtutum.⁊ negligētia vitiorꝫ. lxxxiij.diſ.nihil.ſpecu.titu. de aduo.§. v.ver.cōmandet aūt.⁊.§.vi.circa prin.

b ℭPoſſideat hic videtur expreſſum ꝙ beneficiū pōt poſſideri ſine titulo: qꝺ voluit. Panor.in.c.in lris. de reſti. ſpo.vbi dicit ꝙ licet bñficiū non poſſit effici ipſius clerici:niſi precedat legitimus titulus. pōt tñ poſſeſſio tranſire ſine eo.no. Pau.in cle.j.vt lite pendente. pro quo.l.j.§. ſi vir.ff. de acquiren. poſſeſ.l.j.§.deijcitur.ff.de vi ⁊ vi armata. vbi probatur ꝙ pōt acquiri poſſeſſio rei licet dominij acquiſitio interdicatur a iure. nam licet ꝓhibeatur donatio inter virum ⁊ vxorē : tamē ſi traditur poſſeſſio illa bñ acquiritur : que eſt ſufficiēs ad agendum poſſeſſorio ſi

Bñficiū an poſſit ſine titulo poſſideri.

inde contiunt expellat.vt.d.§.deijcit.
Bar.in.l.ſi quis.C.loca.gloſ.xiij.q.j.in
ſum.vbi dicit Archidi.q ex quo datur
capacitas in poſſidēre acquiritur poſ
ſeſſio ex ſolo facto:que ſufficit etiā ad
poſſeſſorium recuperan
de.ad idem tex.in.§.pa
ter.iij.q.j.vbi tenet Gra.
q etiam violēter poteſt
acquiri poſſeſſio benefi
cij.qꝛ vt dicit tex.in.d.§.ſi vir.acquiſi-
tio poſſeſſionis eſt quid facti q̄ nō im
peditur ex ꝓhibitiōe iuris.nec ob.c.j.
de reg.iur.in.vj.qꝛ ibi dicit q benefi-
ciū nō pōt licite ſine canonica inſtitu
tiōe obtineri.nō dicit poſſideri.obti-
neri ei intelligitur reſpectu iuris:nō
reſpectu poſſeſſionis.ꝛ quādo intelli
geretur etiā reſpectu poſſeſſionis ver
bum licite ibi poſitū ſoluit Ƶrium.qꝛ
licite nō poſſidet.nō eñ negat quin-
illicite:immo innuit cōtrariū a cōtra-
rio ſenſu.in.d.regula.vbi Pe.de an-
chara.in repeti.ſꝫ tenēdo aliā opi.de
quaꝫſatis.§.in magna glo.q bñficiū
nō pōt poſſideri ſine titulo.pōt reſpō
dere ad iſtū textū q verbū poſſideat
capiat ꝓ occupet vel detineat.q̄ eñ
bñficiū ſua auctoritate intrauit potiꝰ
illud occupare dꝛ q̄ȝ poſſidere.nō eñ
ſolo ſic iuncta intruſione acquiritur
poſſeſſio in bñficialibus.et ar.in con
trariū inducta ꝑ Panor.intelligūtur
in rebꝰ tꝑalibꝰ indifferēter poſſidibi-
libus.ſecus in bñficijs q̄ dūtaxat cer
to mō ſcꝫ ex titulo ſunt poſſidibilia.

a ¶Quādocūq.nō ſolū poſt lapſum
triennij:ſꝫ etiā nō obſtante quocunq
curſu tēporis aut tolerantia ſuperio
ris que non tribuit ius iniuſte poſſi
dēti abſq noua collatiōe.vt no.in.c.
dilecto.de preb.qđ intellige vt no.§.
de col.c.j.§.j.in.v.tolerandas.ꝛ per il
lud.c.dilecto.dicebat Hoſtieñ.in.c.il-
lud.de pſum.q q̄uis preſumatur ꝓ il
lo q̄ diu eccleſiā poſſedit:ita q nō te-
neatur oſtēdere titulū ſuum ſi tamen
cōſtaret de intruſione vel alio vitioſo
igreſſu oīno poterit remoueri.de quo
latius.§.Quero ſi impetro beneficiū
exprimendo vacationem per mor-

Bñfi-cij poſſeſſio poteſt acq̄ri ēt violēter.

Bñfi-ciū ſi-ne ti-tulo poſſi-deri ñ poteſt

Bñfi-ciū in-iuſte poſſi-dēti ñ tribui-tur ius ex tem-pore aut to-leran-tia pla-ti.

quandocunq[a] reppere
rint declarēt[b] ius illi nō

tē illius qui poſſederat illud triennio
pacifice:et putabat verus platus:cū
in veritate non eſſet:qꝛ probatur ipm
nullū ius habuiſſe an valeat impetra
tio:arguit q nō.c.ſuſceptū.de reſcri.
in.vj.vbi impetratio bñ
ficij facta per mortē ali-
cuius ſi vacabat ꝑ mor-
tem alterius non valet.
Dic cōtra.ex quo ille te
nebatur ꝓ vero prelato:qꝛ talis error
cōis facit ius.de iu.pa.cōſultationibꝰ.
c.querelā.de elec.et ſi tacui verū mo-
dū vacationis probabiliter ignorani
ignorantia aūt ꝓbabilis excuſat im-
petrantē a vitio ſurreptiōis.c.gratia.
de reſcrip.in.vj.no.Domi.poſt Lap.
in.d.c.ſuſceptum.ꝛ ad contra.rñde.vt
ibi ꝑ eū.fa.l.babarius.cū ſua materia
ff.de of.preto.qđ no.Jo.an.in pma.q.
mercu.in regula mora.de reg.iur.in
vj.Inno.in.c.nihil.in.e.cū dilecti.de
elec.de reſ.ſpo.in lris.nā opatur cōis
opinio q facit modū putatiuū pnale
re.d.c.cōſultatiōibus.viij.q.iiij.nōne.
cū ſi.ideo dicit Jo.an.in.c.nihil.q ſi
cauſa delegat alicui prelato ꝛ vnꝰ ha
betur ꝓ plato aliꝰ nō q̄uis neuter ti
tulū habeat dꝫ cōmiſſio putatiuo pre
ſentari.et non vero.nec valet eius ꝓ
ceſſus.ar.l.ſi vrbana.ff.de cō.inde.fa.
quod no.Jo.an.de pſump.c.ſi.q nul
lus tenetur titulum ſui predeceſſoris
ꝓbare:niſi iuxta cōeꝫ opi.no.§.in ma
gna gl.ad hoc qđ.no.in.c.cū olim.in
c.cum ſuper.de cau.poſ.et proprie.ꝑ
Fredericum in tracta.permutationū
q.vj.Gaſpar.de peruſio in tracta.re-
ſeruationum.§.quero ergo.

b ¶Declarēt.poſſeſſore vocato et au
dito.per no.ꝑ glo.et Guil.in.cle.pſen
ti.in.v.ↄſtiterit.de cen.glo.in cle.j.de
pe.in.v.ↄſtiterit.in cle.j.de off.deleg.
alias declaratio nulla eſſet:cū cauſa-
rum merita partiū aſſertione pandā
tur.l.fi.C.ſi ꝑ vim vel alio mo.de in i
teg.reſt.tū ex literis.nec alias poſſet
cōſtare iudici qui ſe habet facere cō-
ſtanter certū.ar.inſti.de ac.§.curare.
ꝛ dicit Guil.vbi.§.q etiam ſi factū ſit
notorium tamen pars eſt vocāda:qꝛ

Igno-rātia ꝓbabi-lis ex-cuſata ſurre-ptiōe.

ſepe multa dicūtur notoria q̄ nō ſunt ſa.quod no.de ap.cōſuluit.ꝛ in omni notorio neceſſaria eſt citatio ꝛ ſenten tie ꝑlatio.vt le.ꝛ no.d intrein.ad nr̄aȝ. iij.vbi doc.ꝛ dicit idē eſſe faciēdū vbi cunq; ordinari⁹ exe quitur ſentētiā in rio.arg.c.licet.ȝ.de prebē.in.vj.ca.cum ſcōm.de here.eo.li. ꝛ.d.c.cōſuluit.idē de Imol.i.c.extirpā de de ꝑ.ad hoc no.ȝ.d col.c.j.§.ſequū tur.in ꝟ.ꝓuideat.qd no. Cōpoſt.in.c. capituliū.in glo.magna.in ꝟ.itē queri tur.de reſcri.Innoc.in.c.propoſuit.de conceſ.preben.lȝ enim lex vel canon i ferat ſententiam ipſo iure requiritur tamē declaratoria facti.vt per ſenten tiam declaref ꝛ cōſtet eccleſie.ad hoc c.j.de homi.in.vj.vbi doc.ꝛ ordinatio regia que vult officia nō dari ante de clarationē.no.Car.in cle.i pleriſq;.de elec.domi.in.c.ſi.de ꝓfeſ.in.vj.Bar.in l.eius qui delatorem.ff.de iu.fiſ.Bal.i l.j.C.de pe.iu.qui ma.iu.in.c.j.de feu. ſi.cui.nō amit.col.x.Panor.i.c.ceterū de iur.ca.pater.in.d.c.cum ſecundū.ꝛ in hac declaratoria dȝ pars citari vt di ctū eſt no.Panor.in.c.cum non ab ho mine.de iudi.i clem.j.de vi.ꝛ ho.cleri. Bal in.c.j q̄.mo.feu.amit.Poſt.in ca. reprehenſibilis.de ap.ꝛ a tali declara toria facti poteſt appellari glo.in.c.cu pienies.§.q ſi ꝑ.xx.de ele.i.vj.Panor. in.c.peruenit.de ap.ſi tamē factuȝ eēt notoriū nō videtur q requiratur alia declaratoria facti.ꝑ.l.ij.§.ſinaūt.C.de iura.calū.quam ad hoc ponderat Pa nor.in.c.ſi.eo.tit.ꝛ Ange.i.l.idemq;.§. ſi tibi.ff.qui po.in pig.hab.

Citatio ꝛ ſententia i oī no torio requirūtur.

Officia nō debēt remo ueri añ de claratio nē.

competere[a]: et huic[b] ſi ſibi videa tur[c]: niſi ſit intruſus vel violētus[d]:

a ¶ Non competere.ꝛ etiam condem nent illum ad reſtitutionem omnium fructuum receptorum.c.dilecto.de ꝑ ben.cum ibi no.per doc.i ca.cum dile ctus.de in.pa.i.c.continebatur.d his que ſi.a prela.niſi fuiſſet poſſeſſor bo ne fidei.quia non teneretur ad reſtitu tionē fructuū.no.de ro.deci.xxiiij.glo. ꝛ doc.i.c.cum ſuper.de cau.poſ.ꝛ pro.i c.grauis.de reſt.ſpolia.ꝛ vide no.ȝ.de col.c.j.§.j.in verſ.vendicans.

b ¶ Huic.niſi alteri eſſet ius q̄ſitū illi enim eū poſt triēniū lapſum deberet ſuperior reſtituere bñficiuȝ:vt no.ȝ.§. j.in verſ.triennio.

c ¶ Uideat.poterunt ergo alteri ꝓui dere ſi velint vt ſe quitur.et qȝ hoc ꝟ. importat volūtatē liberā q̄ nō dȝ cogi. C.de here.inſti.l.cuȝ propoſnas.l.ſicut.C.de ac.ꝛ obli.ꝛ col lationes bñficiorū debēt eſſe libere in cui cōferēdo.no.i.c.relatuȝ.de ꝑbē.ad hoc.ȝ.de elec.c.j.§.ad tollendū.ꝛ.c.lȝ. in ꝑn.ꝛ hoc verbū itelligitur arbitrio boni viri.Bar.i.l.ſic.i ꝑñ.ff.de leg.j.i l.creditor.§.lucius.man.Bar.i extra. ad reprimenda.Panor.i.c.j.de conſti. do.An.ꝛ moder.i.c.vt debitus.de ap. d ¶ Uiolent⁹.no.q itruſus ꝛ violētus nō ſolū cadūt a iure ſi qd in bñficio vl ad illud habebāt.c.eū qui.de pre.i.vj. ſed ēt efficiunt ihabiles ad illud bene ficiū.ad hoc.c.cū iā dudū.de pre.c.ꝑ i quiſitionē.de elec.vbi ad ꝯcludēdum indignitatē electi ponderat intruſio: q ipſe añ electionē validaȝ ſe intruſit in domum eꝑalem ꝑ ſe ꝑ maſcaron q̄ expendebat redditus de voluntate ip ſius electi.talis enim itruſus cōmittit furtum ſm Inno.ibi qȝ cōtractat rem alienā inuito dño.tex.iunc.glo.i.c.du dum.ij.de elec.ſa.c.auaritie.eo.ti.i.vj. ꝛ puto q ſol⁹ papa poſſit cū eis diſpē ſare.pro quo.c.ſiquis.de elec.cum ibi no.vult Panor.in.c.cōſiderantin⁹.eo. ti.ſa.qd i ſimili no.doc.in.c.j.de cōceſ. pre.vbi dicūt q faciēs ſe ſubſtitui i be neficiū viuētis nō pōt amplius illd be neficiū obtinere:ꝛ ſolus papa pōt cuȝ eo diſpenſare queadmodū non poteſt quis eā ducere i vxorem cum qua con traxit viuente eius marito.c.ſi.de eo q̄ du.in ma.ita nec conſequi vxoreȝ ſpi ritualem.cum qua voluit contrahere viuente ſponſo ſuo:ꝛ quodāmodo illā adulterādo.vij.q.j.c.ſicut.Et dicit Pa normi.in.d.c.j.de conceſ.pre.q illi qui de facto occupant beneficia ſeu potē tia ſecularium ſe intrudunt ꝛ poſtmo dum illa impetrant a papa non facta

Bene ficium perdit violen tus.

Bene ficium viuen tis q̄ ſi bi pro curat ſibi multū preiuꝫ dicat.

mentione de itruſione ꝑterita: ꝙ talis ꝓuiſio nulla eſt ⁊ ſurreptitia: q2 ſi papa ſciuiſſet illā intruſionē vł violētiā: nūq̄ vł ſaltim nō ita de facili illis cōtuliſſet. ad hoc. c. poſtulaſti. c. ſup l'ris. de reſcri. cū ibi not.

aut al's idign⁹[a] vel alteri idoneo[b] ꝓuideāt[c]. Datū in ſeſſiōe publica

ꝑ doc. Pan. i. c. poſt electionē. ꝺ cō. pre. in. d. c. ꝑ inq̄ſitionē. in. c. qualiter. ꝺ ele. in. d. c. cū iam dudū. ⁊ vide qꝺ no. Joā. an. i. c. ſi aplice. de pre. l. vj. l no. Archi. in. c. ꝓſentiū. vij. q. j. i. c. audiuim⁹. iij. q. ij. ꝙ q̄ ſciēter accipit bn̄ficiū vnde ali⁹ violenter ⁊ iniuſte eſt elect⁹: ꝓſertim ſi dedit operā vt ille ali⁹ deijcerek: eſt ꝑpetuo deponēdus. ar. eoꝝ q̄ le. ⁊ no. in d. c. audiuim⁹. idē Hen. in. c. ꝯſultatiōibus. de of. deleg. ⁊ intellige ꝓmiſſa niſi papa motu ꝓprio ⁊ ex certa ſciētia tali intruſo ꝓuidiſſet. tūc puto valere ꝓuiſionē: q2 vł ꝓnceps ꝓmouendo ſciēter indignū illū habilitaſſe. ar. l. q̄dam ꝯſulebāt. ff. de re iudi. l. itez vulpian⁹. de excu. tu. ⁊ qꝺ vbiq̄ no. Bar. ꝑ Inn. in. c. diuerſis fallacijs. de cler. ꝯiu. in. c. veniēs. ꝺ fi. ꝓſ. vbi Hen. no. in. c. cū ec cleſiaſtice. de excep. Bar. i. l. Barbari⁹. ff. de offi. ꝓto. nec ſufficeret mot⁹ ꝓp̄us niſi iteruenirer certa ſciētia: q2 ſi ignorāter feciſſet: puto ꝓuiſionē nullā eſſe ex defectu itentionis ꝓncipis: q2 non eſt veriſil'e ꝙ ꝓnceps ſciēter ꝓuidiſſet itruſo mot⁹ āt ꝓpri⁹ nō ꝯfirmat ꝯ itentionē ꝓncipis cōcedētis. Jo. an. ⁊ Cal. in. c. cū dilectus. de iu. pa. Panor. i. c. cū olim. de re iudi. nec tollit ihabilitatez illius ꝓ quo ſcribitur: niſi aliud exprimatur. Jo. an. i. c. ſi motu ꝓprio. de ꝓb. li. vj. in no. Jo. an. ⁊ alij i cle. ſi roman⁹ eo. ti. Jo. cal. in. d. c. cū dilectus. de rota deci. cxxxj. ccccxlv. Cardi. in. c. quia circa. de cō. ⁊ aſ. etiam ſi in ꝓuiſione poneretur clauſula non obſtante quibuſcunq̄ ꝯſuetudinibus ſtatutis. ⁊c ꝑ que noſtra cōceſſio impediri vel differri poſſet. q2 illa clauſula tm̄ tollit ipedientia gſam perſone habilitate. ihabilitatē autē ꝑſone preſertim q̄ venit a iure cōmuni non tollit: ſed ad ipſaz tollendam neceſſaria eſſet diſpenſatio exprimens ſtatum ꝑſone cuz qua diſpenſatur. al's eſſet ſurreptitia. not. Archid. et Joā. an. in no. in. c. ei cui de prebē. in. vj. de ro. deci. iij.

Beneficiū electi accipiens ſcienter deponendus eſt.

a ℂ Indignus. cui nō dz bn̄ficiū ꝯferri ꝯ. de col. c. j. §. inſup ꝟſ. illi vero. cum ibi no. ⁊ papa ſcribens ꝓ idigno ꝓſumitur circūuēt⁹. Inno. in c. eam te. de reſcrp. Bald. in marga. in ꝟ. papa. ideo nō eſt obtemperandum c. ſi quādo. de reſcri. vbi panor.

b ℂ Idoneo. de pre. graue. ꝯ. ꝺ col. c. j. §. ſtatuit. ꝟ. ⁊ nihilominus. cum ſi.

c ℂ Prouideant. vbi ad eos beneficij ſpectat ꝓuiſio. vbi aūt ad alios ſpectaret per eos fienda: eſſet ꝓuiſio. ar. c. ordinarij. §. ꝙ ſi forte. de of. or. i. vj. c. pro humani. ꝓpe fi. de homi. e. li. c. de multa. §. is quoq̄. de pre. ſed an valeret ꝓuiſio ante declarationē: arguit ꝙ nō q2 vbi declaratio req̄ritur nō videtur valere antea facta prouiſio. ar. c. cum ſecundū. l. debere. in. vj. ⁊ vbi duo mādantur ſub certa forma: oportet ꝑ ordinem vtrūq̄ impleri. de of. deleg. venerabili. de reſti. ſpo. piſanis. cum forma mandati ſit ſeruanda. de reſcri. cū dilecta. cum ſi. ſa. no. in cle. j. de iur. patro. in ꝟ. inhibētes. Sed in contrariū fa. que le. ⁊ not. in. c. lz. ij. de ꝓbē. in. vj. ꝙ poſſeſſio beneficij apud aliū exiſtēs non impedit collationē ipſius ſi in veritate vacat. per. d. c. ⁊. d. c. de multa. c. illa. ne ſe. va. ⁊ cōiter tenetur ꝙ poſſeſſio alterius etiam colorata non ipedit collationem ordinarij naturalis ⁊ perpetui: etiam prius nō caſſata collatione colorata. q2 apud ordinariū non cadit ſurreptio. cuz ipe ꝓſumak ſcire poſſeſ. facti alterius ꝓpter viſitationem quā hz facere ſingulis annis. c. ſicut. de accu. ⁊ ſic non pōt dici ꝙ ꝑ veri taciturnitatē fuit habita collatio. ⁊ hanc opi. tenet Compoſ. in. c. capitulum. de reſcri. in glo. magna. §. itez queritur ꝑ Guil. in extra. Joan. xxij. ſedes aplica. doc. in. c. cū noſtris. de con. pre. Jo. an. in. c. q2 diuerſitatem. co. tit. Hen. in. c. literas. e. ti. ſz Hoſt. ⁊ do. An. ſentiunt

Collo bn̄ficij ꝟe vacantis nō ipedit/ſi ab alio poſſidetur.

cōtrariū: cū poſſeſſio eſt colorata ꝑ ea ꝗ legunt̃ ⁊ no.i.c.auditis.de elec.in.c. inter dilectos.de excel.ꝓla. Panor.i.c. ꝯſultatiōib⁹.ꝺ dona. Jo.aūt de imo.dicit ꝙ cōis opinio ꝓcedit qñ collatio ꝗ dr̃ colorata ē nulla iur̃ diſpoſitiōe: nec de hoc pōt ꝓbabiliter dubitari. Si aūt poſſet ꝓbabilit̃ dubitari an collatō valeret tūc poſſet ꝓcedere opi. Hoſ.⁊ do. Anto.ſicut dicit̃ in electiōe ſcḋa facta poſt primā inualidā.iō dicit ꝙ i caſu.d.c.cū nſis.ſi ſolū allegabat̃ collatio facta de ꝑpoſitura poſt ꝯſecrationē: q2 illā cōſtat nō valere vr̃ ꝙ poſſit ꝯferri ꝑ ordinariū.ſecus ſi allegabat̃ aliqua cā ꝓpter quā potuiſſet tenere.q2 q2 forte dicebat̃ ꝯſuetudinē eccl̃ie ſic habere vel ꝙ fuerat diſpēſatū: q2 tūc vr̃ ꝙ nō debeat ordinarius ꝓcedere ad collationē ſcḋā ꝑma nō caſſata. dic ad q̄ſtionē ꝑdictam ꝙ ſi collator ordinari⁹ ꝯferat bñficiū vere vacās ab alio poſſeſſum ꝙ valeat collatio ſine declaratione ꝑcedēte: dūmō faciat añꝗ ali⁹ triennio pacifice illud poſſederit titulo colorato ꝑ iura ſcḋo alle. ſi aūt fiat collatio poſt illud triennīū puto nō valere declaratione nō ꝑcedente ꝑ hunc tex.⁊ ꝑ ea in qb⁹ fundatur opinio Hoſtiē.⁊ do. Anto.tunc. qḋ no.ꝺ §.i.in verſ.impetrati.

¶ De numero ⁊ qualitate cardinaliū. Cum ſummo.primo ponit̃ breue exordiū.ſcḋo ꝓuidet circa immoderatū numerū cardinaliū.tertio circa etatē ⁊ qualitatē eo2.quarto circa electionē eoꝝ.qnto ponit̃ eccl̃ie gallicane modificatio.ſcḋa ibi: ſtatuit.tertia: ſint viri.q̄rta: non fiat. qnta: ſaluo. hoc decretū factū fuit ante diſſolutionem ꝯciliū baſilieñ.⁊ reuocatū poſt diſſolutionē: ſcil3 anno. M.cccc.xxxvij.vj. kal.octobris: vt in decreto eiuſdē conciliū qḋ incipit: tantam reuerentiam.

a ¶ Summo.idꝭ eſt. maximo.xxi.diſt. c.i.§.pontifex.

in eccl̃ia maiori baſilieñ ſolēniter celebrata die iouis.ix.mēſis iunij: anno a natiuitate dñi. M.cccc.xxxv. Item acceprat decretū qḋ incipit.

¶ De numero et qualitate cardinalium.

Cum ſummo[a] pōtifici ſancte[b] romane[c] eccl̃ie cardinales[d]

b ¶ Sācte.xxi.di.ōnis.de elec.fundamenta.li.vj.in ꝓhe.eiuſdē lib.cū ſi.

q ¶ Romane eccl̃ie.cui ſoli cōperit cardinales habere ⁊ nō alteri niſi hoc haberet ex ꝑuilegio.no. Cōpo.i.c.cū acceſſiſſent.de ꝯſti.vt cōpoſtellana eccl̃ia et rauenateñ.vij.q.i.paſtoralis.nō ſunt iſti ꝓꝑe cardinales: vt no.i.c.pudor.xxxij. q.ij.vide no.in cle. dignū.de cele.miſ. Jo.an.in.d.c.cū acceſſiſſent. Dom.i.c. ſi.de offi.dele.in.vj.

d ¶ Cardinales.hoc nomē capit̃ gñaliter ⁊ ſpāliter.gñaliter cardinalis eſt rector ꝓꝑi⁹ ſeu ꝑncipalis cuiuſlibet eccl̃ie.nā ep̃s cardinalis dr̃.xxi.q.i.relatio.vij.q.i.paſtoralis. ⁊ ꝑſbyt.xxiiij. di.pbr̃i.lxxix.diſt.oportebat.⁊.c.ſeq.⁊ diacon⁹.lxxi.di.fraternitatē.xciij.diſt. a ſubdiacono.iſti eñ ſunt tres ſacri ordines eccl̃ie ꝑmitiue.xciij.di.legim⁹.ꝺ qb⁹ facit mētionē canon apl̃oꝝ.lxxxi. di.ſi qs ep̃us.⁊ cle.ſucceſſor.petri.xxv. di.audire.⁊ Jnno.iij.in.c.a multis.de eta.⁊ q̄li.ſpāliter aūt dicunt̃ cardinales ſctē romane ecc.cardinales.ꝺ qb⁹ h. Sꝫ an cardinalat⁹ ſit ordo? nō.nec gradus eccl̃iaſtice hierarchie a xp̃o nec ordinati aut gradui apl̃orū ſuccedēs ſicut ep̃at⁹ ⁊ ſacerdotiū.nā de ſtatu hierarchico eccl̃ie nō ſunt ꝓꝑie niſi duo ſtat⁹ ꝑlatorū maioꝝ: vꝫ qui ſuccedūt apl̃is ⁊ ſunt ep̃i ⁊ archiep̃i ⁊ ſuꝑiores: ⁊ minoꝝ.ſ.q ſucceſſores ſunt.lxxij.diſcipuloꝝ: q dicūt̃ ꝑlati ſcḋi ordis: q̄les ſunt curati.xxi.di.i nouo.qb⁹ ex ſtatu ⁊ ordinario iure ꝯueniūt tres act⁹ hierarchici.ꝑmarie eſſentialiter,⁊ imediate a xp̃o: q ſunt purgare/illuminare/⁊ ꝑficere ꝑ ſacꝛorū miniſtrationē ⁊ ꝑdicationē.ad hec.c.cor ep̃i.lxviij.diſ.vbi Dama.papa indꝭt.nō ampli⁹ ꝙ duos ordines inter diſcipulos dñi cognouimus eſſe.xij.apl̃orū.⁊.lxxij. diſcipulorū.vnde iſte ꝓceſſit ignoram⁹: ⁊ qḋ ratione caret expirare neceſſe eſt.loqtur ꝯtra.c.cor epiſcopi.lxviij.di.nec nomē

Cardinalis dupliciter accipit̃.

Cardinalatus nō eſt ordo.

Ordines duo fuerūt inter diſcipulos domini.

cardinalat⁹ fuit i ſtatu ꝑmitiue eccle-
ſie:q꞉ qſq; nole ſui ordinis ꝯtēt⁹ erat
ſicut adhuc cōtētant epi.qppe q꞉ epꝰ
nomē dignitatis eſt:ꝑſbyter etiā:dia
con⁹ vero hoſpitalitatis.d.c.legim⁹:ſꝫ
multitudo ꝑſbyte-
rorū ꝛ diaconoꝝ ſo

in dirigēda^a chriſtiana republica

rēſiū ad vrbē cōcur
rentiū cām dedit vt
vrbani ꝑſbyteri ꝛ diaconi ab eis diſti-

Cardinalatus/ an ſit de iure diuino.

guerent noie cardinalis.Spec.tñ ti.ꝺ
lega.§.ſeqtur.ſentit ꝙ cardialat⁹ ſaltē
figuratiue ſit de iure diuio cuꝫ dicit ꝙ
ſūt ſacerdotes leuitici gñis q ſūmo pō
tifici i executiōe ſacerdotalis officij co
adiutores exiſtūt.c.ꝑvenerabilē.§.rō-
nib⁹.q fi.ſunt le.qꝺ vult ibidē Pañ.ꝛ i
c.ij.ꝺ cle.nō reſi.ad qꝺ alij allegāt illꝺ
j.Reg.ij.dñi eñ ſunt cardines terre.ꝛ
male:cū ibi dñi ſint gti caſus:ꝛ voluit
dicere ꝙ dñs eēt dñator toti⁹ orbis.de
deci.tua.ij.ſꝫ ꝓ eis facit gl.i cle.ad no-
ſtrū.de here.q dicit ꝙ hec eccřia mili-
tās eſt diuinit⁹ exēplata ab eccřia tri-
umphāte.ꝑmū pl⁹ plꝫ.vñ dicit Old.cō

Cardinales qñ ceperūt.

ſi.lix.ꝙ qñ ꝯſtātin⁹ fecit donationem
eccřie i ꝑſonā ſilueſtri nō erāt cardina
les:q꞉ nō facit mētionē ꝺ eis:ſꝫ de cle-
ricis.i.c.ꝯſtantin⁹ꝙ eſt palea.xcvj.diſ.
ſꝫ poſtea dñs ſilueſter fecit gñalē ſyno-
dū:aliq erāt cardinales.ij.q.iiij.ꝑſul.
Dicit aūt Archi.i.c.vbi ꝑiculū.ꝺ elec.
in.vj.ꝙ ceperūt tꝑe Pontiani pape,q
nō ponit i cathologo pōtificū:ꝛ ꝙ mar
cell⁹ papa ꝯſtituit.xv.cardinales i vr-
be ꝓpter baptiſma ꝛ ſepulturas hoīꝫ.
Nico.quoq; papa.iiij.ipſis cardialib⁹
cōceſſit medietatē ꝓuētuū romane ec
cleſie.ꝛ ꝙ cū ab eo mitterent legati ad
terras ro.eccl.gubernandas dedit eis
licētiā vtēdi capellis rubeis.in cōcilio
aūt gñali legato aplice ſedis fuit cōceſ
ſum vt iſignijs aplice dignitatis.c.an

Cardinaliū inſignia.

tiqua.de ꝑui.vbi dicit Hoſ.ꝙ eis vtit
qñ ꝓficiſcit vltra mare.ꝛ ſunt iſignia
hec veſtis rubea:palafred⁹ alb⁹ frenū
ꝛcalcaria deaurata ꝛ nō ař:nec alius
niſi fuerit ꝑuilegiat⁹.ꝛ de veſtib⁹qui-
bus cooperiunt eqni cardinaliuꝫ no.
xciij.di.§.cōpagis.ꝛ de numero dome
ſticoꝝ ꝛ ferculorū ipoꝝ habet i cřua.

Jo.xcij.dat viuēdi. Et no.ꝙ cardialiū
aliq ſunt cardiales epi:alij cardinales
pbři:alij cardinales diaconi.de qb⁹ ꝑ

Cardinales ſūt triplices

Hoſt.i.c.ij.ꝺ offi.archipſ.in ſum.eo.ti.
§.ij.circa ꝑn.ſpe.ti.ꝺ libel.cō.§.iā nūc
videnduꝫ.vbi dicit
Jo.an. in addi.ꝙ li
cet epi cardinales
ſine titulo eſſe non
poſſunt:q꞉ ad titulū epat⁹ ordināt:vt
no.Hoſ.i.c.corā.ꝺ elec.tñ nō noiant ꝑ
titulū dicēdo eñ tituli.ſ.portueñ.ꝛ ho
ſti.ꝛ.c.ꝑſbyteri vo cardiales denoian
tur a titulo:dicēdo eñ tituli ſctē Pru-
dēriane:vt.d.c corā.deſup.ne.ꝑla.c.fi.
d.c.ij.ꝺ cle.nō reſi.vbi Pañ.de.teſti.ſꝫ
iij.Hoſ.tñ dicit i.c.cū olim.j.de ꝑuil.
ſpāle eſſe i cardinali pbřo baſilice.xij.
aplorū:vt ꝑ baſilicā nō ꝑ titulū noiet.
ꝑ.d.c.cū olim.cui ꝯcor.c.ad aplice.ꝺ re
iud.i.vj.qꝺ eſt falſum ꝑ.c.cū venerabi
lis.de ꝯſue.in aliqb⁹ tñ decretalibus
ſupprimit nomē tituli:vt i.c.dilecto.ꝺ
ꝑbē.in lřis pape nūq;.ꝛ eſt de ſtilo cu
rie:ita ꝙ reſcriptū ꝯ id cēleret falſum.
ar.c.q; graui.de cri.fal.diaconi vo car
dinales nō vocant cū noie tituli.c.ad
audiētiam.de reſcri.cū ſi.ꝛ aduerte ꝙ
vſq; ad tꝑs.Inno.ij.nō fuerūt aliq epi
ꝓmoti ad cardialatū.Sꝫ bñ cardina-
les ꝓmouebant in epos ꝛ abbates.ſꝫ
dicit Jo.an.in.c.cū aliqb⁹.ꝺ reſcrip.in
vj.in no.ꝙ vſq; ad tꝑa cle.v.nō fiebat
de epo cardialis ꝑſbyter vel diacon⁹.
ꝛ ꝙ tꝑe bonifacij.viij.ꝛ ſuoꝝ ꝑdeceſſo-
rū multi ꝑmiſſi ſunt cardinalati:q꞉
epi erāt.de qbus tñ bñ ꝓuiſum fuiſſet
eccřie.iō dicit ꝯmēdandā ꝯſuetudinē:
qua hodie de epis fiunt cardinales nō
epi:nec vacabūt tituli epoꝝ:et dicit
Panoꝛ.in.c.bone.j.ꝺ poſtu.ꝑla.ꝙ lꝫ
epatus ꝛ cardinalat⁹ ſint incōpatibi-
les:ſulis tñ tēporib⁹ ſeruatū eſt ꝙ epꝰ
ꝓmotus in cardinalem nō perdit ipo
iure epatū.immo retinet illū titulum
vt prius:niſi papa aliter diſponat.An
autē cardinalatus ſit dignitas incom
patibilis cū alijs bñficijs:vide Panoꝛ.
ibidem.ꝛ in.c.in geneſi.de elec.
a ¶Dirigenda.circa eñ papā vniuer
ſali eccřie ſeruiēdo ſingularū eccleſia-

collatores[a] aſſiſtãt[b] neceſſe eſt vt tales iſtituãtur: qui ſicut nomine ita re[c] ipſa cardines[b] ſint ſuper quos

rum cõmoditatib⁹ ſe ipẽdũt.in ꝓ.vj. de cen.cũ inſtãtia:iõ ſingulis eccleſijs ſuire dicunt .c.bone.j.de poſtu . pla. cõſtat ẽt eos eſſe vocatos in ptẽ ſollici tudinis:de quoꝝ ↄſilio ſumm⁹ põtifex agenda pſertiȝ ardua diſponit et ordinat.c.fundamenta.§.decet.de elect. in.vj. iõ pape aſſiſtẽtes cẽſent in ſuis titulis vel bñficijs reſidere:ꝛ fruct⁹ eorũ ꝑcipiũt ar.ff.de excu.tu.l.iuriſperitos.de cle.nõ reſi.cũ dilect⁹.nec ob.c. q.e.ti.q: ibi cardinalis ille nõ aſſiſtebat pape:nec reſidebat i titulo.ꝛ vide qõ ibi no.ꝑ Jo.an.Oldra.ↄſ.xlviij.ſũt ẽt magna ꝓrogatiua attollẽdi i cẽna. Jo.xxij. execrabilis.§. nos itaqȝ . vbi no.geſſe.ꝓuilegia cardinaliũ in ṽ.ſub limitarẽ.de qb⁹ Jo.an.in addi.ſpe.ti. de le.§.ſequit.in fi.Jo.an.in addi.ſpe. ti.de cle.nõ reſi. Hoſt.q̃ fuit cardinalis in.c.antiqua.de p:iui.qb⁹ adde ꝙ cardinales habẽt de cõſuetudine ꝙ ſi eis obuiat quis q̃ ducat ad mortẽ poſ ſunt ipȝ liberare.no.Bal.i.l.addictos C.de ap.qõ dicit ibidẽ Pan.de caſ. ve rũ ſi ponat capellũ ſuũ ſuper eum.

a ℭ Collaterales.vñ Bern.ad Euge. papã.nõ dico te ſanũ dolentẽ latera. refert Jo.mo.in.c.j.de offi.leg.in. vj.i de cardinales legati dicunt legati de latere.c.volẽtes.c.ſeq. de offi.le.ij q. vj.decreto.cũ ſi.illi eñ pars corporis cẽſent.vj.q.j.q̃ſquis.C.ad.l.iu.maie.l. q̃ſquis ꝛ maximẽ cũ papa habẽt cõ ſo nẽ.doc.in.c.req̃ſiſti.de teſta.ꝛ i locũ ſenatoꝝ ſuccedũt.xcvj.di.ↄſtãtin⁹. no. Jnno.l.c.cũ te.de re iudi.inde eccl'ia hȝ ſenatũ.xvj.q.j.eccl'ia.ꝛ ſicut in illis ita in iſtis crimẽ leſe maieſtatis dꝛ cõ mitti.c.felicis.de pe.in.vj.ide a ſnia ce tus cardinaliũ nõ appellat.ſicut nec a ſnia ſenatoꝝ.l.j.ff.a qui.ap. nõ li.a ſnia tñ cardinalis appellat.c.raynucius.c.raynald⁹.de teſta.niſi cõmiſſa ſit ei cauſa cũ clauſula appellatiõe remota . Bal.in.l.j. C.de offi pfe.pto.in ſpe.de le.§.ſupeſt.ṽ.illud autẽ.ꝛ cum papa de cardinalib⁹ ꝓmiſcue loquit:

cardia liũ; ceꝛus ſi ferat ſentenciã ab ea nõ appellatur.

eos fratres appellat.c.ad falſarioꝝ. de cri.fa.c.ad ap'lice.de re iudi.l.vj.§. de auc.ſa.con.c.j.cũ ſi.ꝛ ipſi ſummo põ tifici in ↄſilijs ꝛ arduis negocijs aſſiſtũt.ad hoc.C.õ cadu.tol.l.j.circa pri. de vila. expoſuit.in fi. de reſti.ſpol.piſa nis.itaqȝ q̃daȝ cardinales plum pſcrt dicere papã nõ poſ ſe cardinalẽ depo nere ſine ↄcilio gñali.ſicut Hoſt. ꝛ ſe q̃ces i.c.ex geſtis.õ cle.nõ reſi.Jo.mo. ẽt cardinalis dicit i'.c.ſup eo.de here. l.vj.ꝙ collegiũ cardinaliũ eſt i q̃ſi poſ ſeſſiõe vt papa ardua nõ expliceт ſine ↄſilio cardinaliũ ſȝ opinio iſtoꝝ ſuſpe cta eſt:ꝓpterea q: cardinales fuerũt: ſȝ põt eẽ ṽa de ordinaria ptãte pape de. ar. nõ de abſoluta.c.ꝑ venerabilẽ.§.rõnĩ duis bus.qui fil.ſunt legi.l.humanũ . ꝛ qõ ibi no .Bal.C.de legi. Panoꝛ.i.d.c.ex geſtis.iũc.no.ꝑ gel.in extra.execrabilis.§.nos itaqȝ.in ver.de ipſoꝝ ↄſilio. Pañ.i.c.q̃ſuit.de his q̃ fi.a pla.Hen.i c.ſicut vnire. de excel. p:ela.no.§.de auc.ge.con.c.j.in ver.conſilio.

Papa non di ſponit ſine cardia libus.

b ℭ Aſſiſtãt.vñ collegiũ cardinaliũ cũ papa eſt vnũ corp⁹ habẽs papã ꝓ ca pite ſpãli:lȝ papa ſit caput gñale toti⁹ eccl'ie ſȝ Hoſt.in.c.antiqua.de priuil. Et papa dꝛ de collegio cardinaliũ: ſicut impator eſt de numero ſenatoꝝ. l ius ſenatorum.C.de digni.li.xij. no. Archidi.in.c.ſacroſancta. xxij.diſtin. c ℭ Re.i.effectu.nota eñ debẽt cõuenire reb⁹.inſti.de dona.§.ſȝ nos.C.de epiſ.ꝛ cle.decernim⁹.ff.de offi.p:e.v:. l.j.multi tñ nomẽ obtinent q̃ re ꝛ effectu nihil exiſtũt.xl . diſ.multi.ij.q.vj. nõ oẽs.§.de colt.§.item vt decetero.

Papa eſt de collegio cardinaliũ.

d ℭ Cardines.ſicut oſtia cardinib⁹ reguntur:ſic eccl'ia ꝑ cardinales ſm ana cleũ.xxij.di.ſacroſctã.no.i.c.ij.de offi. archipſ.ꝛ ſic cognomẽ ſumit ab eo cui deſeruit.C. de fabꝛicen.q̃ſ ꝑ to.li.xj. xxj.diſ.cleros.xvj.q.j.ſi cupis . ꝛ no. ꝑ hũc tex.ꝙ licitũ eſt arguere ab allũſione ſeu ethimologia vocabuli.de q̃ Panoꝛ.in ſalut a.gre.in.c.cũ ſcõin de pre ben.vel dꝛ cardinalis a cardine.i.pre

hoſtia vniuerſalis eccl'ie verſenť ⁊ ſuſtētenť[a]. ❡Statuit igiť hec ſctā ſynod⁹: vt deīceps eoꝝ nūer⁹ adeo ſi moderat⁹[b]: vt nec ſit grauis[c] eccleſie nec ſupflus nūeroſitate vileſcat[d] q̄ de oīb⁹ chriſtianitatꝫ ptib⁹[e] q̄tū fieri cōmode[f] poterit aſſumātur[g] vt notitia reꝝ ī eccl'ia emergētiū facilius haberi ⁊ ſup his maturius[h] deliberari poſſit: ſic tñ ꝙ nūerū .xxiiij. iter eos q̄ nūc ſunt ⁊ aſſumēdos non excedat. Ita ꝙ de vna natione vltra tertiā partē reſpectu cardinaliū pro tpe exiſtentiū ac de vna ciuitate ⁊ dioceſi vltra vnū in de oriundū: ⁊ de ea natiōe q̄ nūc vltra tertiā partē hꝫ vſq ad ipſi⁹ tertie partis reductionē eſſe nequeāt

lxxvj. di. hui⁹ quaſi partē capiēs de bonis eccl'iaſticꝫ. hꝫ collegiū cardinaliū partē introit⁹ camere. Domi. i. c. fūdamēta. de elec. in. vj. no. ſ. in ꝟ. cardinales. vľ q̄ſi ptē faciat alijs clericꝫ ⁊ pauperib⁹ de bonis eccleſie vel q̄ſi in ptē ſtans: qꝛ vbi cardinales ſtant null⁹ ſedere audet. vľ ideo dꝛ cardinalis: qꝛ in ſe ⁊ ſubditis quatuor dꝫ potiri virtutibus cardinalib⁹

a ❡Suſtētenť. cōcor. ſ. ꝺ ele. c. j. i p̄n.

b ❡Moderatus. olim collegiū cardinaliū nō hēbat numerū taxatū: ſꝫ ad arbitriū pape. arg. c. de cauſis. de offi. dele. no. Car. flo. in clemē. ne romani. ꝺ elec. ſꝫ dicebat Albe. in ru. ff. de teſta. ꝙ eſſet decens ꝙ eſſent. lxxij. vt indicēt omnes nationes ⁊ linguas: ſicut oliꝫ erant. lxxij. diſcipuli domini. xxj. di. in nouo. et tempore Pontiani fuerunt ccxxxvj. vt no. Doc. vbi. ſ.

c ❡Grauis. nec oneroſus creditor nec delicatus debitor eſt audiendus. ff. de pig. act. ſi ſeruos. in extra. Boni.

Multitudo vileſcit. viij. debent.

d ❡Uileſcat. concor. lix. di. ſi officia. xciij. di. legimus. ad fi. multitudo eñ oneroſa nihil habet honeſti. in auť. de referen. col. ij. ſ. de col. §. Item vt de cetero. de eta. ⁊ q̄li. cū ſit ars. cū ibi no.

e ❡Partib⁹. vide ꝙ de oibus mūdi ptibus debēt aſſumi cardinales: vt noticia rerum in eccleſia emergentiū ⁊c. vt ſe. ⁊ Papa. de omi natiōe eligi pōt: dūmō nō ſit hereticus vel īfidelis: tūc eñ nō eēt electio canonica. lxxix. diſ. ſi q̄s p pecunia: qꝛ claues bti petri ñ poſſunt ꝯmitti īfideli: ſꝫ cuſtodie eā debēt tradi maiori ⁊ meliori natu ⁊ fructu. ar. ff. de leg. ij. l. cū pater. §. pſ plurib⁹. quas nedū citramōtano vel vltramōtano: ſꝫ galileo de⁹ cōmiſit: ſignificās ꝙ nō eēt apud deū differētia nationū Bal. in trac. ſciſma. vbi diſputat de validitate electionis vrba. vj.

f ❡Cōmode. illud dicimur poſſe: qꝺ cōmode poſſumus ff. de ꝟb. ſig. nepos. xxij. q. ij. faciat hō. c. ſtatutū. §. ij. de reſcrip. l. vj. ⁊ de multiplici īpotentia habes gl. i. c. ſciſcitat⁹ de reſcri. Inno. i. c. accedēs. de p̄ben.

g ❡Aſſumātur. ⁊ fuerat ſtatutū in cōcilio baſiľ. ꝙ aſſumpti ad cardinalatū cū reciperēt ſue dignitatꝫ īſignia q̄ꝝ ſignificatio eſt. vt p bono vniuerſaľ eccleſie ſanguinē pro priū: ſi op⁹ ſit nō vereanť effundere. iurarēt ī ꝯſiſtorio publico ſi fuerint in curia: ſi vero abſentes in manibus alicuius epi: ⁊ publice cui per lr̄as ap̄ľicas in quibus forma iuramenti inſerta ſit commiſſum fuerit in hūc modū. Ego. N. nup aſſumptus in ſctē ro. ec. cardinalem ab hac hora ī antea ero fidelis beato petro vniuerſaliq ⁊ roma. ec. ac ſummo pōtifici eiuſq ſucceſſoribus canonice intrātibus laborabo fideliter pro defenſione fidei catholice: extirpationeſq hereſuꝫ ⁊ erroꝝ atq ſciſmatū reformatiōe ac pace in pp̄ľo xp̄iano in alienationib⁹ rerū ⁊ bonoꝝ ec. ro. aut aliarū eccleſiarū ⁊ beneficioꝝ quorūcūq nō conſentiā: niſi in caſibus a iure pmiſſis: et pro alienatis ab ec. ro. recuperādis p poſſe operā dabo: nō cōſulā quicq̄ ſummo pōtifici: nec ſubſcribā me niſi ſm deū ⁊ cōſcientiā meam que mihi p ſedē ap̄ľicam cōmiſſa fuerint fideliter exequar: cultum diuinū in eccleſia tituli mei ⁊ eius bona conſeruabo: ſic me deus adiuuet.

Cardinales Quando aſſumūtur q̄d iurare debēt.

h ❡Maturius. ſi. ſ. in p̱. ī ſi. de elec.

¶Sint viri in ſcia moribus[a] ac rerũ experientia[b] excellentes[c] nõ minores.xxx.[d] annis.magiſtri/doctores ſeu licentiati cũ rigore examis

c.licet veruntamen.⁊ ait Calixtus papa.Nos eñ tẽpore indigemus vt maturius agamus.l.diſt.ponderet.

a ¶Morib⁹.Ait hiero.talis i honore eligend⁹ eſt cui⁹ cõparatione ceteri grex dicant.§.nunc aũt.xxv.diſt.ad hoc §.de ele.c.j.§.deide eligant.cũ ibi no.⁊ cũ cardinales delinquũt acri⁹ ſunt puniendi cũ aſſiſtant dño nr̃o pape q̃ eſt vicari⁹ xp̃i exẽplo ade. de quo dicit beatus Aug. ꝙ q̃to erat deo ꝓrimior/tãto grauius peccauit.de pe.di.v.ꝯſideret.⁊ exẽplo luciferi. de pe.di.ij.pnceps.⁊.c.pncipiũ. de his.Eſa.Qui ſũt iſti q̃ vt nubes volãt ⁊c.vbi dñr colũbe pp ſimplicitatẽ quã hr̃e debent/cãdidiores niue:q̃ ad mores/rubicũdiores ebore antiquo:q̃ ad charitatẽ ⁊ paſſionis xp̃i memoriã ob quã pre oclis ſemꝑ habẽdã veſtib⁹ rubeis vtunt.Caueãt ĝ ne ſint nebule ſine aqua deuotionis lachrymaꝝ turbinib⁹ agitate:vt dicit hoſt.in ſũ.de pe. ⁊ re.§.cui ꝯſtẽdũ.v̄.cui cardiales.vbi dicit ꝙ ſine licẽtia pape nõ pñt facere teſtm̃:nec ſanguinem minuere:nec eligere ꝯfeſſorẽ:niſi eſſent forte abſentes ex cã legatiõis. tũc eñ gaudẽt priuilegio epoꝝ.c.ne ꝓ dilatione. de pe.⁊ re.

Cardinales delinquentes acri⁹ ceteris puniẽdi ſũt.

Cardinales anpoſſint teſtari.

b ¶Experiẽtia.nõ ſufficit ſciẽtia i ꝓmonẽdo: niſi etiã experientiã habeat xxxix.di.petrus.lxxxvj.di.fratrẽ.c.niſi §.ꝓ defectu.de renũ.C.de agẽ.in re.l. pe.li.xij.de ſup.ne.ꝑla.c.ij.l.vj. ſepe eñ experiẽtia ſupplet literaturã.ſpec.tit. de in.del.§.vlt.v̄.itẽ ꝙ eſt illiteratus.

c ¶Excellẽtes.⁊ merito:q2 ex cardialib⁹ aſſumẽd⁹ eſt papa.lxxix.di.oportebat.⁊.c.ſeq.ſed hodie illa exceptio cõtra papã nõ opponit.doc.in.c.licet.de elec.⁊ no.ꝙ.q̃uis in epõ in quo reqrit eminens ſciẽtia toleretur ſufficiẽs.de elec.cũ nobis.c.niſi cũ pridẽ.§.ꝓ defectu.de renũ.nõ ſufficit tñ cõpetẽs ſciẽtia in ꝓmonẽdo ad cardinalatũ p hũc tex.⁊ p3.j.ibi inter eos aũt.ar. ⁊ ſpãli. maior eñ in eis ſcientia requirit cum ardua eccl'ie negotia de conſilio eorũ tractent:vt in pncipio.⁊ vbi maius periculũ ⁊c.de ele.vbi piculũ.li.vj.⁊ no. ꝙ ꝓpter excellentiã ꝑſone fit qḋ alias nõ fieret.Spec.ti.de arbi.§.ij.in pnc.⁊ excellẽti in arte ſua decapitãdo pcendũ eſt ſi re⁹ mortis ſit optimus artifex et valde vtilis rei publ. l. ad beſtias. ibi roboris vel artificij.ff.de pe.niſi aliter tumult⁹ ſedari non poſſet.l.penul.in fi.ff.de ſica.⁊ niſi eſſet latro manifeſt⁹/vel factio cruẽta.l.ſi qs filio.§.hi aũt.ff.de inuſt.teſ.

Mors euitatur qñ ꝙ ob artis excellẽtiã.

d ¶Triginta annis.completis ſicut in epõ.de elec. cũ in cũctis. cũ ibi not. ad hoc.ſ.ti.j.c.j.§.j.cũ ibi no.in v̄.triẽnio.Sed quem ordinẽ debeat habere ꝓmouendus ad cardinalatũ.dic: aut aſſumitur ad cardinalatum epalem ⁊ cõſtat ꝙ d3 eſſe ſubdiaconus.c. a multis.de eta.⁊ quali.aut ad cardinalatũ preſbyteralẽ et videtur ꝙ debeat eſſe pſbyter.⁊ ſi ad cardinalatũ diaconalẽ diaconus.nã iſtis cardinalatib⁹ vidẽtur ordo pſbyteratus ⁊ diaconat⁹ anneri. ſicut in ſimili dicimus in pbẽda pſbyterali ⁊ diaconali:vt no. in cle.vt hi qui.de eta.⁊ qua.Imo videtur ꝙ ad quẽcũꝗ cardinalatũ aſſumatur ꝙ debeat eſſe in ſacris ordinibus: ⁊ ſic ad minus ſubdiacon⁹ cũ cardinalat⁹ ſit dignitas electiua:vt.j.habet: ibi non fiat ⁊c.⁊ cũ hic nihil de ſacro ordie cardinaliũ diſponat relinquitur diſpoſitioni iuris.ar.l.cõmodiſſime.ff.de lib. ⁊ poſth.l.ſi cum dotem.ſol.ma.hodie aũt dignitas electiua h3 ſacrũ ordinẽ annexũ ſic ꝙ ad eam eligẽdus d3 tpe electiõis eſſe in ſacris/als electio nulla eſſet.vt.ſ.de ele.c.j.§.deinde eligãt cũ ibi no.Contra videtur ꝙ in minoribus cõſtitutus poſſit ꝓmoueri ad cardinalatũ preſbyteralẽ aut diaconalẽ/ ſicut ad alias dignitates nõ electiuas arg.d.c.cũ in cunctis.§.inferior a.c.ij. de inſti.li.vj.per no.per doct.in.c.dudũ.j.de elec. ⁊ poſtea promoti cõpellant adipiſci ordines requiſitos. c. j. de eta.⁊ qual.qḋ videt verius: niſi ex

Cardinalatũ aſſequi volens quẽ ordinez d3 habere.

Dignitas electiua ſacrũ ordinẽ annexu3 h3.

cōſuetudine roma.eccle. ꝑdicti cardi-
nalatus haberēt ſacrū ordinē annexū
nec ob.d.§.deinde eligāt. q2 loquit in
dignitatibus electiuis in q̄bus ſerua
tur forma.c.q2 ꝓpter.de elect. ⁊ alia q̄
habet.ſ.de elec.c.j.

in iure[a] diuino vel humano: ſit ſal
tem tertia vel quarta pars de ma-
giſtris[b] aut licentiatis in ſacra
ſcriptura. Inter eos autem. xxiiij.
eſſe aliqui poterunt valde ad-
modum[c] pauci filij[d] fratres[e]: aut

§.⁊ cū humane. qđ
p[ro]z: q2 dicit ibidem
deīde eligāt in pre-
fatū ⁊c. q̄ forme nō
ſunt neceſſario ſer-
uande in electione
cardinaliū cum ſpe
cialis hic mod⁹ p-
uidendi ad eam ſtatuatur. dicit etiaz
Cal.in.c.j.de tranſla.prela.eos habe-
re officium potius q̄ dignitatem.

Medicus ē capax nolationis. — a ¶Iure.ꝑ hoc videt medicū nō eſſe
aſſumēdū in cardinalē: q̄ tñ capax eſt
nolationis.ſ.de colla.c.j.§.inſuper.

b ¶Magiſtris. ad quos debēt habe
re reſpectū collatores: preſertim in di
gnitatibus.prout leg. ⁊ no.ſ.de colla.
c.j.§.inſuper.ver.exhortamur.

c ¶Admodum.vna harū dictionum
abundat.ſi.ver.in.l.j.C.ne li.po.in.l.j.
C.ne quis in ſua cau.

Illegitimi non pñt eē cardinales — d ¶Filij.legitime nati: q2 nō erat du
biū ꝙ illegitimi nō erant cardinalat⁹
capaces: vt.j.habetur.nec etiam dicū
tur fulgere claritate generis paterni.
arg.l.cū legitime.⁊ ibi Bald.ff.de ſta.
ho.Bal.in.l.ex libera.C.de ſuis ⁊ leg.
de verb.ſig.l.ꝓnunciatio.§.pe.vbi no.
Bart. ꝙ baſtardi nō dicunt de domo

Nobilitas pris ad baſtardos ñ trāſit. — agnatione vel familia patris: que ver
ba ius ſignificant.ideo ad eos nō trā
ſit nobilitas paterna q̄ ad ſolos agna
tos porrigit.arg.d.l.Bart.in.l.j.C. de
digni.li.xij.⁊ in tractatu de inſig.⁊ ar.
vbi dicit ꝙ arma ſeu iſignia illi⁹ agna
tionis ad baſtardos nō tranſeūt. bal.
in.l.generaliter.§.cū aūt.C.de inſti.et
ſubſti.qđ ſatis videm⁹ ſeruari: q2 non
ꝑmittit eis portare arma plena ſui ge
neris: ſed trāſuerſant barrā per ſcutū
armorū: ⁊ illegitimi dicuntur quodā-
modo iſames de facto.Bal.in.d.l.ge-
neraľr: ⁊ indecori.ideo ſunt inhabiles
ad ea q̄ in decore ꝯſiſtūt: ⁊ ad dignita-
tes.c.ꝑ venerabilē.q̄ fi.ſunt le. de iſti.

ad decorē.in decifa etiā ſi ingrediant
religionē.c.j.cū ibi no.de fil.ꝑſby.imo
deturpāt familiā.c.ſi gēs angloꝝ.lvj.
di.vbi dicit tex.de tali cōmixtione me
retricū degeneres pplos ⁊ furētes li-
bidine fore ꝓcreant-
dos. ⁊ vult Bal. in
c.ꝑ tuas.de maio.⁊
obe. ꝙ lz legitima-
tus nō debeat am-
plius appellari ba
ſtard⁹ vt eſt de men
te gl.in.l. impialis.
C.de nup. tñ eſt mi
nus dignus legitimo: nec dz ſedere in
mēſa vna cū legitimo.⁊ de hoc an ba-
ſtardi dicant eſſe de domo vel familia
⁊ an veniant app.filioꝝ vel liberoꝝ ꝑ
Bar.in.l.tutela.ff.de capi.dimi. Bal.
in.c.nōnulli.de reſcri.Pan.in.c.in pre
ſentia.in.c.ꝑ tuas.de pro.in.c. raynal
dus.de teſta.Jo.an.⁊ Imo.in cle.j.de
bap.Bart.⁊ Imo.in.l.ex facto.§. ſi q̄s
rogat⁹.ff.ad treb.ꝑpo.in.d.c.ꝑuenera
bilē.vbi cōcludit poſt Pau.de ca.cōſi.
clxxxj.ꝙ regulariter ſub nole agnatio
nis puta fratris filij vel ſimilis: nō ve
niū baſtardi: preſertim ſi tractatur de
preiudicio alterius vt in.l. lege iulia.
§.hoc capite.ff.de rI.nup.⁊ de honore
cōmodo vel beneficio illius illegitimi
per no.in.d.cle.ad hoc iſte tex.idem ſi
eſſet diſpoſitio mere iuris poſitiui vel
ciuilis.facit. ff. de his qui ſunt ſui vel
alie.iur.l.filiuz.exceptis certis caſib⁹:
quos vide late per Prepo.vbi.ſ.

e ¶Fratres.ar.ex ordine lře ꝙ frater
regis excludat nepotē in ſucceſſiōe in
regno: cū quo ſuccederet ſi regnū eēt
diuiſibile.in aut.poſt fratres.vbi bar.
C.de le.he.Cy.l.ſi viua.ibi: nō abs re.
⁊ ibi Cy.C.de bo.ma.Bal. ⁊ Ja.de al-
ua.in.c.j.de feu.mar.pariter fili⁹ ſecū
do genitus excluderet nepotē ex pri-
mogenito a ſucceſſione regni.ꝑ.l.ſi li
bertus.§.ij.ff.de ope.libe. de quo bal.
in.l.maximū.C.de lib.ꝑte.in.l.liberti.
C.de ope.li.frā.de por.in trac.de duo.
fra.iij.ꝑte.q.liiij.no.ſ. in pro.§. quib⁹
attēte.in ver.ꝑmogenito.Tpe tñ Ot-
tonis impatoris hic caſus gladio de-

regnū an pri neat ad fi- liū ſe- cūdo geni- tū/ vt ad ne potez ex pri moge nito.

ciſus eſt. nā ipſe exiſtens ſupra rhenū prope treuerim: caſu occurrēte iudicatū q̄ nepos & patru9 gladijs certarēt et victor ſuccederet in regno. pugna bis inter eos facta: Nepos bis vicit. & lis iudicio gladiatorio finita eſt.

diſpoſitionis ſiue ſit lex: ſiue priuilegium ſiue aliqd aliud recurrēdum eſt ad cōmunē vſum loquēdi ff. de leg. ſi de interpretatione. & quo ad ſtatutū voluit Bar. l. oēs populi. ff. de iuſti. & iur. et dicit not. Bar. in l. ſtipulatio iſta §. hec quoq3 ff. de ver. obli. q̄ ſi ſtatutū cōtinet aliqd verbum habēs duas ſignificationes: vnā proprīam aliā ſm cōmunē vſum loquēdi debes capere illā quā habet cōmunis vſus loquēdi ſm qualitatē ſtatuentiū pſonarū: pſertim ſi nō ſunt iuriſperite.

nepotes[a] regū[b] ſeu magnorū principū[c] in qb9 cū circūſpectiōe & maturitate morū[d] cōpetens literatura ſufficiat. Nō fiant[e] cardinales

Nepos quāliter accipiatur.

a ¶ Nepotes. cōiter leges recipiunt nepotem pro deſcēdente ex filio vel filia. ff. de gra. l. i. et ij. in fi. xxxv. q. v. ad ſedē. ad idē faciūt celeſtie arboris ꝯſan. & affi. & nō veniūt proprie & ex ppria ſignificatione vocabuli appellatione filiorū. inſti. qui te. tu. da. poſ. §. fi. ff. de teſta. tu. l. qd ſi nepotes. C. ad trebel. l. iubemus. no. in l. filij. ff. de vbo. ſig. Dy. eo. ti. l. iuſta. vbi eſt caſus ibi: cū dicit iuſta interpratione. Jo. fa. in. d. §. fi. ſed ex cōi vſu loquēdi ap. nepotis cōprehēdit filius fratris vel ſororis. ſic capit in. c. tua. de ꝯſan. & affi. vbi ſpo. & in. c. fi. eo. ti. xxv. col. capitur etiā hoc inō qb. mo. feu. amit. §. itē ſi fratrē. col. x. c. p tuas. de pro. vbi Pa nor. cū ſi. & ppter iſtū cōem vſū3 loquēdi talis nepos in diſpoſitione hui9. c. cōprehēdit: vt ſequit. pſertim cū nō ſit materia odioſa. etiā in materia odioſa cōprehēderet. no. Jo. an. in. c. fundamēta. de elec. in. vj. in no. in c. accedēs. de accu. cū vſus cōis loquēdi ſit ſequēdus. l. librorū §. qd tñ caſſius. ff. de leg. iij. de ſuppel. le. l. labeo. c. ex literis. de ſpō. Frede. cōſi. xxxviij. p Pañ. ſup prima glo. decreta. in. c. ij. de arbi. Bar. et Bal. in. l. ſi inſtituta. §. pe. ff. de inoffi. teſta. Bald. in. l. ſi dotali. ſo. ma. in. l. fi. C. de ſuc. edic. in. l. aula. ff. de ꝯdi. & demon. dicit tñ Bal. in. c. j. de ſucceſ. feu. col. x. q̄ iura maxime antiqua debent itelligi pprie & nō ſm improprīū vſū3 loquendi pſertim hodiernū: qr legiſlatores periſſimi nō vtūtur verbis vulgarium. no. Panor. cōſi. lxxx. ipſe tamē cōſilio. lxxvj. dicit q̄ etiā leges edite a peritis debēt intelligi ſm cōem vſum qr lex debet cōuenire loco. ita no. gl. in c. nōnulli. de reſcrip. etiā dicit Jnn. in c. olim. de verb. ſig. q̄ in interpratione

Regū legitimi dicū cur.

b ¶ Regū. ad hoc q̄ legitimi filij regū dicant: ſufficit q̄ tpe conceptionis vel natiuitatis filiorū pr eorū fuerit vel ſit rex. inſti. de inge. qr ꝯcepti pro iam natis habent cū de eorū cōmodo agit. ff. de ſta. ho. q̄ in vtero eſt. de ſena. l. emācipatum. C. de fur. ancil'e. ad hoc. ff. de ſena. l. ſenatoris filiū de decu. l. ij. §. in filijs. etiā ſi fuerit filius nat9 añ adeptā regalē dignitatē: dignitas pris ſuperueniēs ei pdeſt: vt in iuribus alle. l. nup. C. de na. li. no. geſ. in extra. Joan. xxij. execrabilis. §. nos itaq3. in ver. regū. et ideo ſuccedit in regno tāq3 primogenitus. l3 glo. & doc. ꝯ in. l. impialis. §. his illud. C. de nup. q̄ genitus poſt regni adeptionē pferat. Bal. in. l. in ſuis. ff. de lib. & poſthu. Bar. in. l. cū ſatis. C. de agri. & cē. lib. xj pro quo. l. ſi manumiſſus. C. de obſe. lib. qd limita vt no. ꝯ. in proe. §. qb9 attēte. in v. primogenito.

c ¶ Principū. propter enim claritatē generis ſunt potioris prerogatiua gratie attollendi. c. fi. de offi. delega. in. vj. c. ne aliqui. de priui. eo. li. in extra. Jo. xxij. execrabilis. §. nos itaq3. que. c. tantum loquūtur in regibus. ſed in cle. j. de bap. loquitur de principibus.

d ¶ Morū. imperfectū ſciētie ſupplebit in eis pfectio charitatis. ca. niſi cū pridem. §. pro defectu de renun.

e ¶ Non fiant. tempus futurum. no. ꝯ. de elec. c. & quia. & ibi no. hoc tñ ver. prolatū a papa vel principe in gratia ſignificat gratiā eſſe ſtatī3 factā añq3

redigatur in bullis q̄ non ſunt de eſſe ſubſtātiali gr̄e:ſ; de ꝓbatione tm̄.no. Bal.in.l.ij.C.de cōi ſer.ma. in marga. in ℞.gratia.in.l.pe.C.ſen.reſ.non poſ. de ro.deci.cccxxxv.docto.in proe.vj. in.l.j.C.de indi.vi.no.ꝑ doct.in.c.cum vinconleſſis. de elec.no.&.ti.j c.j.§.j. in ver.p̄laturā. pari rōne nec ad cardinalatū q̄ eſt de maioꝛib⁹ dignitatib⁹. vñ dicit Pan.in.c.dilect⁹.de cōceſ.p̄bē. ꝙ ſi fuerit diſpenſatū cū aliquo vt poſſit ꝓmoueri ad ep̄atū nō extēdit̄ diſpenſatio ad archiep̄atū. ad hoc.xij.diſt. nos cōſuetudinē. Inde papa volens facere gratiā vberioꝛē diſpenſat vt poſſit ꝓmoueri vſq; ad cardinalatū excluſiue. Ad cardinalatum aūt cōiter nō diſpēſat. pōt tñ ſi vult.c. ꝓpoſuit. de cōceſ.p̄bē. Queri ſolet an cardinalat⁹ ſit maioꝛ dignitas ep̄atu? ar.ꝙ ſic.ex oꝛ.lr̄e.&.de col.c.j.§.j.℣.ꝙ ſi q̄s.ar.&.d.c.cū apl̄s.de cē. vbi magis honoꝛat̄ ep̄s q̄ cardinalis. q̄ꝛ maioꝛ numerus equoꝝ ꝑmittit̄ ep̄o. q̄ cardinali.ad hoc text⁹ cū gl.ij.q.vij. quāq̄. vbi habet̄ ꝙ ep̄at⁹ eſt maioꝛ cardinalatu.de hoc ꝑ Io.an.et Pañ.in.c.eccleſia.ij.de elec. Pañ.in.c. q̄d ſup. de fide inſtru. Auguſt.de Ancho. in tractatu de poteſta.ec. Anto.in ſum.parte.ij.ti. xxj.§.ij.⁊ breuiter dic ꝙ cardinales nō ep̄i habēt minoꝛē dignitatē q̄ ep̄s:ſed maius officiū Bart.in.l.j.§.ſi q̄s.ff.de ap.debēt tñ ob reuerētiā eccl̄ie romane p̄ferri olb⁹ alijs p̄latis.no. Io.and. in.c.dilect⁹.de pre.in.c.j.de offi.leg.in vj.in no.vbi ponit.xj.p̄rogatiuas ſiue maioꝛitates cardinalium.facit nor. ꝑ archi.in.c.plectis.xxv.di. Hen.in.c.ſtatuimus.de ma.et obe.no. Hug.xvj.q. j.ḡnaliter. Et ita ſeruat curia ꝙ pbr̄ ſeu diaconus cardinalis p̄cedit ep̄m. ☞ — Cardinalis an ſit maioꝛ ep̄o.

nepotes[a] ex fr̄e[b] vel ſoꝛoꝛe romani pōtificꝭ aut alicui⁹ cardialis viuētꝭ nō illegitime[c] nati: nō coꝛꝑe vitiati[d] nec alicui⁹ crimis[e] aut iſamie[f]

a ¶ Nepotes. nouū iuſ alr̄s pōt eligi ep̄s: ēt ſi.i.c.ſit fili⁹ vl̄ frater.⁊ dent eis voces ſimr̄ cū alijs. ar.l.illō.⁊ibi bar.ff. q̄ō cuiuſq; vniuer.

b ¶ Ex fratre.bñ dictū:q̄ꝛ dñi cardinales nō habēt nepotes ex filio vel filia. Quid de fr̄e Ro.pō.vl̄ cardinalis viuētis an ad eū extēdat̄ hec ꝓhibitio. ar. ꝙ ſic:q̄ꝛ ꝓpt̄ q̄ō vnūq̄ōq; tale ⁊ illō magis.no.in cle.j.de reli.⁊ ve.ſanc. vñ eſt ꝙ excluſo pr̄e a ſucceſſione excluditur nepos q̄ñ venit ex ꝑſona patris.C. de natu.liber.l.fi.c.cām.j.cum ibi no.c.la toꝛ.cū ibi no.ꝑ Hoſ.q̄ ſi.ſunt le.nā nepos nō d; eſſe melioꝛis ꝯditiōis q̄ pr̄ ſi viueret.l.ſi viua.C. de bo.ma. dic &. q̄ꝛ pene nō ſūt extēdēde.de pe.di.j. pene.de reſcrip.nōnulli.vñ cū hec ꝓhibitio fratrē nō tāgat ad eū nō erit extēdēda.fa.q̄ō no.Io.viij.q.j.apl̄ica.ꝙ ꝓhibitio imediate ſucceſſiōis i bñficijs pr̄nis q̄ extēdit̄ ad nepotes deſcēdētes ꝑ rectā lineā:vt no.l.c.ad extirpādas.de fi.p̄ſ. nō extēdit̄ ad parētes ſeu aſcēdētes.idē Hē.⁊ doc.l.d.c.ad extirpādas. — Patre excluſo excludit̄ nepos. — Bñficia nō obtinētur ꝑ ſucceſſionē im mediatam.

c ¶ Illegitime nati.cōcoꝛ.c.cū in cunctis.c.innotuit. de elec.c.fi.de fi. p̄ſby. niſi fuiſſent legitimati ꝑ matrimoniū ſequēs q̄ō omnē maculā abſtergit.c. ☞ tāta.cum ibi no. per docto.qui fi.ſunt legi.d.c.innotuit.cū ibi not. ꝑ Panoꝛ. Hoſ.in ſum.ti.de fi.p̄ſby.§.ij.in fi. aut ꝑ papā reſtituēdo eos primeuo iuri. ⁊ antiqoꝛib⁹ natalib⁹: ita ꝙ decreuerit illos legitimos ac ſi fuiſſent legitime nati:tūc tales legitiati pñt ꝓmoueri. ar.in aut̄.q̄.mo.natu.effi.ſui:ꝓpe finē. col.vij. vel niſi fuiſſet cū eis exp̄ſſe diſpenſatū ꝙ poſſent ꝓmoueri ad cardinalatū.diſpēſatio aūt ḡnalis ad dignitates eccl̄iaſticas nō extenderetur ad ep̄atū:cū diſpēſatiōes ſint odioſe⁊ ſtricti iuris.c.j.et.ij.de fi.p̄ſby.in.vj. Bal.

d ¶ Vitiati.de iſtis vitiatis habetur. xxxvj.diſt.c.j.xlix.diſt.c.j. de cle. egro. pbr̄m.de coꝛ. vi.ꝑ to. et intellige cum defoꝛmitas nō eſt modica.ar.c.ſi euāgelica.lv.diſ.de cle.egro.c.penul. ꝓut no.in.c.fi.eo.ti.Hoſt.in ſum.eo.ti.§.fi.

e ¶ Criminis.q̄d ſit crimen habetur in.§.nūc autē.xxv.diſt.no. Hoſtien.in ſum.de tēpo.oꝛdi.§.iiij. circa priu. Io. and.in.c.peccatum.de reg.iur.in.vj.

f ¶ Infamie.cōcoꝛ.c.laici. xxxiij.diſt.

vbi habet ꝙ opinio ordinãdi vacillare nõ debet. lxxxj. di. tãtis daniel. de teſti. c. vlti. de accuſa. omnipotẽs. dicit em̃. l. neqꝫ famoſis et notatis ⁊ quos ſcel⁹ et vite turpitudo inq̃nat. ⁊ quos infamia ab honeſtiori cetu ſegregat digni tatꝫ porte patebũt. l. ij. C. de dig. lib. xij. c. inter dilectos. de exceſ. pla. c. infamibus. de reg. iur. in vj. cum ibi no. ideo accuſatione contra aliquẽ pendẽte nõ debet ꝓmoueri ad dignitatẽ. vt in iuribus alle. etiã ſecularẽ. l. ꝙ de liberta te. ff. de lib. cau. l. ꝙ ſtat⁹. ff. de re mili.

nota[a] reſperſi. p̄dicto aũt numero. xxiiij. pro magna eccl̃ie neceſſitate vel vtilitate[b] dũmõ alij in qb⁹ vite ſanctitas vel eximie virtutes refulgeant quãꝙ̃ memorabiles gradus nõ habeant ac de grecis cum romane eccl̃ie vniti fuerunt[c] inſignes[d] aliqui viri adijci poterunt. ❡Nõ fiat cardinaliũ electio[e] ſolũ[f] per auricularia vota ſed illi ſolum aſſumi poterũt in quos facto vero ſcrutinio ac publicato[g] maiorem partẽ cardinaliũ ꝑ ſubſcriptionẽ[h]

ſolẽnitatibus. de qbus. ſ. de elec. c. j. §. et cum humane. cum hic circa modũ ipſius ꝓuideatur. ar. l. ſancimus legũ. ff. de pe. ſicut nec in electione pape ſeruaretur. d. forme. c. licet. cum ibi no. ꝑ docto. de elec. no. in c. ſi cui. e. titu. in. vj. De modo autẽ quĩ hodie ſeruatur in creatione cardinaliũ ⁊ de ſolennitatibus et cerimonijs que ibidẽ ſeruãtur ⁊ de multis alijs eorũ ſtatũ tãgentibus habet in cerimoniali eccl̃ie ro. f ❡Soluꝫ. per viã ergo ꝯpromiſſi aut al's nõ fiet cardinaliũ electio: vñ cõcil. Baſilieñ. promotionẽ ioãnis patriarche alexandrini ad cardinalatum per Euge. papã. iiij. annullauit. anno. M. ccccxxxvij. in decreto qđ incipit: tãtã.

Cardinales ꝗ mõ creantur.

qđ intelligẽ vbi accuſatus eſt diffamatus al's aperiretur via figmentis. de dinoz. Hoſtio. no. Inno. in. c. accuſatiũ. de ſimo. vbi Hen. Pañ. in. d. c. ops. ⁊ multos infamie effect⁹ vide ꝑ Hoſti. in. c. veniẽs. de accuſa. archi. ij. q. vij. teſtes. Henri. in. c. cum dilectis. de purga. ca.
a ❡Nota. i. macula. l. ij. ff. de his qui no. infa. C. de aſſeſ. nullus. j. q. iij. c. ſi.
b ❡Utilitate. hec duo neceſſitas ⁊ vtilitas inducũt diſpẽſationẽ. de p̄e. expoſuiſti. j. q. vij. teli. c. i cauſis. de re iudi.
c ❡Fuerint. ꝓ hac vnione oriẽtalis ⁊ occidẽtalis eccl̃ie faciẽda multũ laborauit ꝯciliũ baſiliẽ. ꝯueneratqꝫ cũ grecis auinioñ. ycumenicũ ꝯciliũ celebrare: ſꝫ euge. iiij. ipm ſupplãtauit. illoſqꝫ ad cõciliũ qđ florẽtie celebrauerat attraxit. ⁊ ibidẽ fuerũt greci armeni ⁊ iacobini deducti ad vnionẽ ſctẽ Ro. eccl'.
d ❡Inſignes. i. magni et p̄cipui vita moribus ⁊ fama. ad hoc qđ no. archi. l. c. ſtatutũ. §. ij. l ꝟ. inſignib⁹. ſ reſcꝑ. in. vj.
e ❡Electio. p̄latura dꝫ eſſe electiua non datiua. ſ. de elec. per to. viij. q. j. epo. c. ſi ergo not. Bal. in. l. quecũꝙ̃. C. de bo. ꝗ lib. no. ſ. de elec. c. licet. in ver. reſeruationes. ⁊ nõ puto in hac electione cardinaliũ neceſſario ſeruandã formam. c. q̃ ꝓpter. de elec. cũ alijs trib⁹

Prelatura dꝫ eſſe electiua.

g ❡Publicato. poſtea nõ licet electoribus variare. prout le. ⁊ no. per doct. in. c. publicato. de electionibus.
h ❡Subſcriptionẽ. ſic epũs eligit cũ ſubſcriptione canonicorũ. c. innotuit. ca. cũ inter canonicos. de elec. c. bone. ver. nec nocebat. de poſtu. pla. ſpe. ti. de elec. §. j. ꝟ. poſtea. ⁊ ſe. vbi de forma hmõi ſubſcriptionũ mãda. c. xxxviij. ⁊ alios duos caſus in quib⁹ requiritur ſubſcriptio. habes. ſ. de auctori. ge. cõ. c. j. de elec. c. licet. §. j. ver. verũtñ. al's li cet requirat cõſenſus alicuius ad aliquẽ actũ. non eſt tñ neceſſaria ei⁹ ſubſcriptio: niſi a iure exprimatur. l. cum antiqtas. ⁊ ibi Bald. C. de teſta. l. cum tabernã. §. idem que ſunt: ⁊ ibi Bar. ff. de pig. no. Inno. in. c. j de his que fi. a p̄e. Itẽ no. ꝙ qui ſubſcribit videt conſentire ⁊ obligat ſi ſciuit ⁊ legat ea q̃bus ſe ſubſcribit al's nõ. l. titius. ff. de reſcin. ven l. ſi. ⁊ ibi Bal. C. plus va. qđ agi. Pau. de caſt. cõſi. ccccxlviij. ſubſcribens tñ p̄ſumitur ſciẽter facere niſi cõtrariũ ꝓbet. ff. ꝓ ſuo. l. ſi. l. gai⁹. ff. de pig. ac. Bar. in. l. ſicut. §. nõ videtur. ff.

Eligit epũs cũ ſubſcriptiõe canonicorum.

manꝰ[a] ꝓprie cõſtiterit collegiali-ter[b] cõſenſiſſe[c] deſup etiã aplice[d] litere cũ ſubſcriptione cardinaliũ cõficiant decreto huiꝰ ſacri cõcilij in quarta ſeſſione ſolẽniter publi-cato: quod incipit. Item cũ multi

qui.mo.pig.ſol.ꝑdi. limita quando fit ſubſcriptio tãꝗ̄ a principali. ⁊ ad eſſe contractus.l. fideiuſſor.§. pater.ff. de pig.⁊ ibi Bar.in.l.qui dotis.ſo.ma.l.ſi ita ſtipulatus.§.griſogonus.ff.de ꝟb. obli.⁊ ibi Ange. ſe-cus ſi fiat tanꝗ̄ a teſte vel notario et ad ꝓbationẽ actus tantũ tũc nõ nocet ſubſcribenti.l.ſi pa ter.⁊ ibi Bald.C.de fideiuſ.l. emptor.§. lucius.⁊ ibi Bar.ff. de pac.⁊ de materia ſubſcriptionis do cto.in.c.ij.de fide inſtru.in c.ex literis. de trãſlac.in.c.ꝗ̄ꝛto.de his que fi.a pre. glo.⁊ docto.in.c. ſi quis preſbyterorũ. de rebus eccle.non alie.

a ¶Manus.ſi ſciant ſcribere.qui eñ neſciret ſcribere vel ſigillum apponat vel per aliũ ſubſcribat.l.ad teſtium.§. ij.cum ibi no. per Bar.ff. de teſta.c.cũ ☞ inter. de re iudi. vbi.d. Panor. ꝙ ſub-ſcriptio tertij facta de mandato obli-gat mandantẽ qui neſcit ſcribere.ſpe. titu.de elec.§.j.ver.de his.

b ¶Collegialiter. ſingulariter ergo facta electio nõ valeret.cõcor.c. in ge-neſi.de elec.vbi not.Inno.ꝙ ad hoc ꝙ valeat actus gerẽdus ꝑ collegiũ opor tet ꝙ collegialiter explicetur et in ipſo collegio.ad hoc.l.ſicut.⁋cum ibi not.ff. qꝺ cu.vni.vbi glo.dicit ꝙ licet omnes homines huius ciuitatis etiã eleua-to vexillo aliquẽ inſultũ facerent.non propter hoc dici poteſt ꝙ ciuitas hoc fecit:ſed ſinguli de ciuitate.ad hoc eñ vt tribuatur ciuitati opꝫ ꝙ in concilio legitime cõgregato hoc fuerit obtẽtũ. de hoc ꝑ Bart.in.l. aut facta.ff. de pe. Io.cal.⁊ Panor.in.c.cum oẽs.de cõſti. in.c.qm̃.de in.pa.no.ꝫ.de elec.c.j.§. et cum humane.in ver.cõueniant.et no. ex hoc ver.collegialiter.ꝙ cardinales habent ius collegij: nec cẽſentur iure ſingulorũ in diuerſis titulis collocato rum.Hoſ.in.c.ad deliberãdũ.de iude. et dicit Bal.in.l.pe.C.de bo.que lib.ꝙ dicũtur capitulũ vniuerſalis eccleſie.

Col-legij actus eſt col legia-liter expli cãdꝰ.

c ¶Cõſenſiſſe.requiritur ergo cõſen-ſus maioris partis in ipſo ſcrutinio ⁊ ſi minor pars eligeret nõ ſufficeret ra tificatio abſentiũ qui nõ cõputãtur in numero licet ratificẽt.c.eccl'ia. de elec. no.Inno.⁊ docto.in.c.in geneſi. eo.ti. Bal.in mar.in ver. ratificatio.l.l.ſi vxo rem.C.de cõ.inſer.⁊ quia ratificatio ſi-ne ſolẽnitate nõ va lidat electionẽ: aut aliud quod nõ põt fieri ab initio ſine ſolẽnitate.Inno.in c.cum dilecti.de emp.⁊ vẽ. Bal.vbi.ꝫ. et in.l.mancipia.C.de re.alie. non alt. in.l.fi.C. ad mace. vnde electio prelati nulla ex defectu in materia ſubſtãtia-li vel forma originali non conualeſcit per tacitum cõſenſum vel tolerãtiam eligentium.c.innotuit.de elec.Bal.in l.ij.C.cõ. de le. ideo videtur ꝙ electio prelati per metum que eſt nulla.c.vbi periculũ.§.ceterũ.de elec.lib.vj.ſi me-tus fuit cauſa finalis.Bal.vbi.ꝫ.et in trac.ſciſma. no.ꝫ.de elec.c.j.§. ad tollẽ dum.in ver.libere.nõ conualeſceret ꝑ ſequẽtem tolerãtiã ſiue obſeruationẽ eligentiũ:quia cõſenſus liber requirt-tur in electione ꝓ forma actus electio nis.Bal.in.l. ſi mulier.C. ad velle. ſed ipſe tenet cõtrariũ in tractatu ſciſma. vbi dicit ꝙ electio meticuloſa ꝑ ſequẽ tes conſenſus purgato vitio remanet valida.ar.l.ij.C. quod met.cau.l. ſi ob turpẽ.ff.de cõ.ob tur.c.C.de la.li.tol.l. j.§.ſed et ſi qs homini.⁊ ibi Bal.⁊ hoc no.in.d.§.ad tollendũ.in ver. ꝓcedat.

d ¶Apoſtolice.⁊ ita mortuo papa nõ ☜ poſſunt cardinales creare ſiue eligere nouũ cardinalem.qꝺ vult gl.in cle.ne romani.de elec. qꝛ poteſtas et iuriſdi-ctio papalis ad eos nõ trãſit vt ibi.niſi ꝑiculo imminẽte.glo.in.c.j.de ſciſma. in.vj.vbi doct.in.c.cũ ex eo.de pe.⁊ re. Bar.in.l.vbi abſunt.ff. de tu.⁊ cu. ſed illa gl.eſt indubitãter vera:qñ creatio cardinaliũ ad ſolũ papã ſpectaret ad hoc.c.illa.ne ſe.va. ſed cũ electio cardi naliũ hoc iure ad papã et cardinales ſimul ſpectet: videt ꝙ papatu vacanꝫ

te poſſint eligere cardinalē.arg.c.j.in pn.ne ſe.va.li.vj.niſi velles dicere illō c.loqui in.c.cathedralis eccl'ie. ad qđ ſe.va.tranſfert iuriſditio ep̄alis.c.cum olim.c.his que.de maio. ⁊ obe.

plicatio cardinalium[a] in ſuo robore inuiolabiliter pmāſuro. Saluo[b] ꝙ videt[c] nimis rigoroſum[d] circa nepotes romanoꝝ pontificum ſi alias ſint benemeriti[e] pat ⁊ alij circa decretum quod incipit.

a Cardinaliū.ſeqtur in originali ſic eccl'ie diſpēdioſa ⁊ oneroſa pptere et ex alijs rationabilibus ⁊ legitimis cauſis eandē ſanctam ſynodū mouentib[us] ſtatuit et ordinat: atq; ex certa ſcientia hoc irrefragabili decreto decernit ipſa ſancta ſynod[us] ꝙ durante hoc ſacro cōcilio Ro.pon.a loco iſtius ſacri concilij abſens pſonaliter nō debeat nec poſſit aliquem vel aliquos cuiuſcunq; dignitatis:pditionis:gradus:ſeu ſtatus exiſtāt. in ſan. Ro.ecc.cardinalē vel cardinales quouiſmodo aut quocūq; q̄ſito colore:aut cā aſſumere pnūtiare ſecrete aut publice:aut pnuntiatos ſeu aſſumptos ſecrete publicare.⁊ ſi ſec[us] attentatum fuerit et nūc in antea irritū ſit ⁊ inane nulliuſq; roboris vel momenti:ꝙ forſitan tali aſſumpti de facto aut pnuntiati ſe p cardinalib[us] gerere aut nominare:pſumpſerint qbuſcūq; dignitatib[us] priuati ſint:⁊ ad oēs ⁊ ſingulas futuras inhabiles ⁊c.

b Saluo.v̄ba ſunt eccl'ie gallicane.

c Videt.p̄dictū decretū.l[icet].nō fiant.

d Rigoroſum.ideo t[ame]n fuit editū. qr p tales nepotes ſolet theſaur[us] eccl'ie deperire.xxviij.di. de ſiracuſane. ſicut vidim[us] tpib[us] noſtris.vn̄ ꝯſuluit Hen. in.c.j.vt ec.be.ſi.di.cō.ꝙ prelati abſtineāt a pmotiōe parētū diuitū:qr piculoſa eſt intētio ⁊ pmotio: ⁊ hūc rigorē ſecut[us] fuit Bn̄.xij.q[ui] vix cognoſcere voluit ꝯſanguineos ſuos.d. papā ꝯſanguineos nō hr̄e:ſ[ed] ꝓth dolor aliq̄ p̄lati nr̄i tpis ſuos ꝯſanguineos nimis cognoſcūt:min[us] pōderātes dictū Hiero. multa facere nos cogit affect[us].⁊ dū ppinq̄tatē reſpicimus corporū/corpis ⁊ aīe offendimus creatorē.⁊ dictū Ber. in tali nepotulo committit duo milia ſiarū cui nō cōmitteret duo pira. ⁊ dicit Ber.ſcholares pueri ob ſanguis dignitatē pmouent ad eccl'iaſticas dignitates: ⁊ de ſub ferula trāſferūt ad pncipādū pbr̄is ſenioꝛes q[ui] vrgas eua-

Nepotibus beneficia cōferre periculo ſuꝫ eſt

cuaſerunt ꝙ ꝙ pncipatū meruerūt.recip. Hen.l.c.graue.d p. inde.d.gl.ꝙ ep̄i ſūt ceci erga nepotes. j.q.iij. puenit. ideo alienatio nō pt fieri p p̄latū nepotib[us] ⁊ ꝯſanguineis. Eſt em̄ pſumptio iuris ꝙ pp̄ter eos indebite grauaretur eccleſia.hoc pbari videtur.in aut.quibuſcunq; modis.C.d ſa.ſan.ec.⁊ ibi videtur tenere Bart. et Bald.ſa.x.q.ij.hec vſuſfructus.ter.cū gl.in.d.c.peruenit. no Pan.ꝯſ.xlij. de hoc in.c.j.vt ec.be. vbi doc.Joā.an.in addi.ſpe.ſup ti.de re.ec.nō alie.⁊ dicit Inn.in.c.quorundā. de teſt. ꝙ habēs filios aut nepotes de iure non pōt pmoueri in ep̄m:aut ad aliā dignitatē vt.d.c.de ſiracuſane.lxi.di.cathanenſis.ne bona eccl'iaꝝ p tales diſſipent ſed ex diſpenſatione vbi pbatur longa continentia poterit pmoueri.ar.in.c. preuiſi.xxviij.diſt. licet antiquitus in primitiua eccleſia qn̄ eccleſie nō erāt ita opulente pmouebantur habētes filios.ſic intelligit.§.neceſſe.xlvij.diſt. idē Pan.in.d.c.quorundā.pro.in aut. quo:opor.epiſ.§. ſancimus. col.j.licet glo.in.d.c.de ſiracuſane.innuat illud verum quando filij ſunt mali : vel qn̄ pater eos ita tenere diligit ꝙ preſumitur ꝙ ratione ipſoꝛum bona eccl'ie dilapidarentur: alſ poſſet promoueri. idem Hoſt.in.d.c quorundam.ad hoc c.ſane.de conuer. cōiu. cuius opinio. ſeruat conſuetudo.

Epūs eſſe nō pt qui hꝫ filios aut nepotes.

e Benemeriti.vide ꝙ p̄latus poteſt pmouere ad beneficia cōſanguineos benemeritos ⁊ idoneos. qđ intellige: vt no.Henri.in.c.graue.de preb.in.c. j.vt ec.be.Anto.in.ij. parte ſum.tit.j. c.xx.§.ij doc.in.c.tua.de eta. ⁊ qual.et q[ui] dicunt benemeriti.not.s. de elec.§. item nec credit.Bal.in.l. iubemus.

¶ De annatis.

STatuit. pͥmo ponit ↄſtitutio. ꝙ ꝑ ↄfirmationibꝰ electionũ collationibꝰ bñficioꝝ ordinibꝰ aut alijs ſpiritualibus nihil exigat: ꝛ caſſat cõſuetudines: pͥuilegia: ꝛ ſtatuta ↄtra. Scdo punit exigẽtes dantes et ꝑmittentes. Tertio caſſat obligatiões/cẽſuras et mãdata huic decreto cõtraria. Quarto penas adijcit. ſecunda ibi huic ante. tertia obligationes. q̃rta: et ſi. hoc decretũ ante diſſolutionẽ ↄcilij factũ eſt ãno a natiuitate dñi. M.cccc.xxxvj. vij. kal. Junij.

¶ De annatis.

STatuit [a] hec ſctã ſynodus ꝙ taȝ in eccľia romana q̃ʒ alibi pro [b] ſeu in ↄfirmatione [c] electionũ admiſſiõe poſtulationũ p̃ſentationũ ꝑuiſione/collatione [d]/diſpoſitione/electiõe [e]/poſtulatiõe/p̃ſentatione. etiã a laicis faciẽda inſtitutione [f] inſtallatione ꝛ inueſtitura [g] de eccleſijs, etiam cathedralibus et metropolitanis monaſterijs [h] dignitatibꝰ bñficijs officijſq;

Pro q̃d importat
b ¶ Pro. hec dictio aliq̃n iportat cauſam finalem. aliquando efficientẽ. no. Archi. lxiij. diſt. agathoſa. ꝛ de eius ſignificato no. Bar. in. l. fideicommiſſa. §. plerunq;. ff. de lega. iij. in. l. quibus. diebus. de condi. ꝛ demon.
c ¶ Confirmatione. accipe infra nihil penitus ante vel poſt exigat. ↄcord. c. ſicut. c. ꝛ ſi q̃ſtiones. de ſimo. ꝫ. de elec. c. j. §. facta. ꝟ. facta. ꝛ vľoia. cũ ibi not.
d ¶ Collatione. j. q. iij. ſi quis prebendas. cum. ij. ca. ſeq.
e ¶ Electiõe. lxxix. di. ſi q̃s ꝑ pecunia. c. ſi quis. ꝛ. c. ſeq. j. q. vj. c. matheus. c. nobis. de ſimo. de elec. per inquiſitionem. ꝫ. de elec. c. j. §. deinde eligant. ꝟ. ſimoniace. cum ſi. cum ibi no.
f ¶ Inſtitutione. c. audiuimus. de ſimo. j. q. iij. ex multis. ſiue autorizabili per quam cõmittitur cura animaruȝ que ad ſolum ſpectat epm. xvj. q. vij. nullus. de here. cum ex iniuncto. ſiue corporali: que eſt miſſio in poſſeſſionẽ ꝛ ad archidiaconum ſpectat. c. ad hec c. vt noſtrũ. de offi. archi. in beneficijs ſcȝ que ſpectant ad collationem vel cõfirmationem epi. alˀs nõ. not. Inno. in d. c. ad hec. aliq̃n autem capitur inſtitutio ꝓ collatione. c. cum veniſſent. de inſti. ꝛ de iſta triplici inſtõne. no. Hoſt. ꝛ Henri. in. c. cũ ſatis. de of. arch. Henri. in. d. c. cũ veniſſent. Dyn. in regula j. de reg. iur. in. vj.
g ¶ Inueſtitura. ſi. in. c. intm̃. c. cuȝ in eccľie. de ſimo. capit ante inueſtitura pluribus modis: q2 aut fit ſiñ oẽm collationẽ: electioneȝ: vel preſentationẽ: tũc opat collationẽ ſi inueſtiẽs hȝ ius ↄferẽdi. c. ex ore. de his que fi. a maior. par. ca. vbi doc. c. ꝑ poſuit. de ↄceſ. pre. qđ no. de ro. deciſ. cccc.xxxix. doct. in. c. trãſmiſſam. de ele. ſi fit poſt electionẽ hȝ vim cõfirmationis: ſi poſt p̃ſentationẽ iſtõnis. ſi poſt collationẽ ſi fiat in abñtia bñficij de q̃ q̃s ineſtit nihil opatur ꝛ in ꝓprietate: quia illam habet inueſtitus ex ſolo titulo. c. ſi tibi. de preben. in. vj. ꝛ in poſſeſſione q̃ ſine app̃henſione nõ acq̃ritur. c. ꝑ tuas. de dona. c. cũ bertholdus. de re iu. Ineſtitura em̃ ꝟbalis nõ transfert poſſeſſionẽ. l. nõ ſtatim. ff. de pecu. c. ſi facta. ſi de feu. fu. ↄtro. col. x. doc. in. c. trãſmiſſam. Bal. in ꝓ. feud. ẽt ſi poſſeſſor velit eã trãſferri. bal. in. c. j. q̃d ſit ineſt. col. x. Inn. ꝛ Jo. an. in. d. c. ex ore. niſi fiat in ipſa re: vel in p̃ñtia rei nullo ipſiꝰ rei poſſeſſore exiſtẽte. c. in geneſi. de elec. l. clauibꝰ. ff. de ↄhẽ. emp. Bal. in ru. C. e. ti. aut niſi ↄſuetudo fingat poſſeſſionẽ traditã ꝑ q̃nãcũq; ineſtiturã. ꝑ. c. ij. đ ↄſu. vbi doc. bal. i. l. j. C. cõ. dele. his tñ ceſſantibus inueſtitura ꝟbalis de re abñte donata vľ vẽdita opat licẽtiã occupãdi eã ꝓpria autoritate. no. Inn. ꝛ doc. i. d. c. ij. bal. in marg. in ꝟ. ↄſuetudo. in. l. traditionibꝰ. C. de pac. i. l. j. de re. ꝑmut. i. d. rub. ꝛ licẽtiã adminiſtrãdi in re vľ bñficio in q̃ de ↄſuetudine nõ liceret illđ bñs adminiſtrare niſi eẽt ineſtitꝰ. Hẽ. in. d. c. trãſmiſſam. ꝑ Pañ. in. c. cũ aliq̃bus. de re iud. in. c. autoritate. de inſtit.
h ¶ Monaſterijs. no. hic appellatiõe

Inueſtitura pluribus modis ſumit

eccleſiarū nōveniūt monaſteria cū po ſito noie gñali ecclīarū ſpūaliter exprī mat de monaſterijs.ad idē in.c.grandi.vbi de hoc.de ſup.neg.pre.in.vj. in c.fi.§.adycim⁹.de ſen. exco.co.lib. vbi archi. qđ verum in odioſis: qꝛ habent aliā qualitatem ab eccleſijs ſcłarib⁹.et paritate rōnis appellatione clericoꝝ non veniunt monachi:ſec⁹ in fauorabilib⁹.Panoꝛ.in ru. de vi.ꝛ ho.cle.in.c.j.de iuramēto cal.

eccleſiaſticis[a] quibuſcunqꝫ necnō ordinibus[b] ſacra benedictione[c] ac pallio decetero nihil[d] penit⁹ ante vel poſt[e] exigatur[f] ratione lr̄arū[g] vel

a ℭEcclīaſticis. nec etiā ꝓ dignitatibus ꝛ officijs ſcłarib⁹ p̄ſertim q̄ habēt iuriſditionē annexā aliqđ eſt dādū vł exigēdū vt vult bona ordinatio regia male obſeruata: ne ſubditi aggrauentur ꝛ iudicia ſubuertanł.i aut.vt iudi. ſi.quoqꝫ.ſuf.fi.ꝛ.ij.ꝯſti.ſe.col.ij.i aut.de mā.pn.§.deinde.ꝛ.§.illud. colł.iij.c.ij. ne pre.vi.ſuas.dū em̄ ſumpt⁹ q̄rit̄ p̄do graſſał.xxiij.q.j.militare.ꝛ q̄ emūt talia officia icidūt in.l.iul.de ābitu.ff.ad l.iul.de ambitu.l.j.C.ad.l.iu.repe.l.fi. de q̄ Hoſt.in ſum.ti.ne pre.vi.ſu.cir.fi. doct.in.c.j.c.ti.Hē.in.c.tua nos.de ſimo.Bar.ꝛ Bal.i repe.l.barbari⁹.ff.de of.p̄to.Pañ.in.c.tuā.de eta.ꝛq̄li.q̄nimmo videnł ſimoniā cōmittere. qꝛ ipſa iuriſditio ſpūalis ē.j.q.iij.ex multꝫ.vñ ꝛ vēdere yconomatū ꝛ gaſtaldionatū ſimoniacū eſt.j.q.iij.ſaluatoꝛ.de ſimo. ꝯſuluit. oīs em̄ ptās ꝛ iuriſditio a deo eſt.ad Ro.xiij.c.ſ.de elec.c.j.§. ꝛ cū humane.tō ſpūalis vł.ꝛ ita ſenſit Hoſ.in ſum.ti.alle.circa p̄n. nec obijciał ꝙ iuriſditio nō emił ſꝫ emunł ſalaria ꝛ ſtipēdia ipſi⁹ officij iuriſditionalis. qꝛ ſi q̄s hoꝝ alterū vēdit ſine q̄ nec alterū ꝓuenit neu᷑ū inuēdiū derelinq̄t.j. q.iij.ſi q̄s obiecerit.ꝛ vide Inno.in.c.j. de homi.li.vj.Hodie tñ ꝓh dolor palā ꝛ publice hmōi officia vēdunł pl⁹ offerenti:q̄ tñ virtutis nō auaritie grā virtuoſis ꝛ lr̄atis dari deberēt nō mirū ſi iuſtitia cara eſt lōga ꝛ picloſa.oīa em̄ ſunt cū p̄tio.et p̄mū querił pecunia. virt⁹ poſt nūmos.vt ait Oratius. ꝛ de moꝛib⁹:vt ait Iuuenał. Ultima fit qđ.

Officia iuriſditionalia nō debēt vēdi.

ſunt alia tria manifeſta:vt de ſecretis taceā.circa que in curijs a iuſtitiarijs excedił.que vide ꝑ pe.la.ti.de ſta,cu.

b ℭOrdinib⁹.c.j.c.ſicut.c.ex tue. de ſymo.j.q.j.ordinationes.cum ſi.

c ℭBñdictione.c. cū in eccleſie.c.ſuā. c.ſicut.de ſimo.

d ℭNihil. etiam modicum.qꝛ hec dictio de ſui natura oīa excludit.ſicut ꝑ ꝯtriū vniuerſale affirmatiuū nihil excludit.de ma.ꝛ obe.ſolite.l.hoc articulo.ff.de hef.inſti.tū ꝓpł dictionē penitus q̄ ſequił q̄ eſt dictio p̄ciſa nullā limitationē recipiēs.C.de vſufr.l. ambiguitatē.ꝯ ſum.tri.l.ij.c. ſuꝑ eo.ꝯ here. in.vj.de q̄ ꝑ Arch.in.c.ordinarij.de of. oꝛ.in.vj.Io.an.i.c.j.de poſtu.p̄la.e.li.

e ℭPoſt.vnde dicit Bal.in.l. ab anaſtaſio.C.māda. ꝙ p̄latus ſimoniam cōmittit dādo aliquid promotoꝛi ſuo poſt ſuam promotionem.

f ℭExigał.ꝛ merito: qꝛ ſpūalia gratꝫ ſunt cōferēda.j.q.iij. ſi q̄s p̄bēdas.ꝛ.c. ſaluatoꝛ.ꝛ in iurib⁹ p̄alleg.ꝛ ſine diminutiōe.c.j.vt ecc.be.vbi le.ꝛ no.q̄ñ ep̄s poſſit ſibi retiere fruct⁹ bñficioꝝ vacātiū ſue dioceſis. Io.an.ꝛ alij i.c.ſi ꝓpł. de reſcrip.in.vj.ſꝫ an gratꝫ oblata recipi poſſint.no.ꝫ.de elec.c.j.§. facta i.ṽ. recipe.Uñ diu⁹ Ludouic⁹ multiqꝫ alij reges frācie hmōi annatas ꝛ exactiones vetuerūt exigi in ſuo regno.ꝛ Karolus.v.ꝑ arreſtū parlamēti ꝯ bñ.xiij. latū.xj.ſeptēb.anno.M.ccccvj. et vide pulchrā oꝛonē ꝯcilij baſił. q̄ icipit.decerit rñſiuā oratoꝛib⁹ Euge.iiij.q̄ baſileā venerāt vt hoc decretū ſuſpēderet.

Annate an poſſint exigi.

g ℭLiterarū.quibus renūtiās ex pacto partiū vt aſſignetur ſibi annua pēſio ſuꝑ bñficio ſimoniā cōmittit.c. ad audientiam.vbi glo.ꝛ doct.de reſcrip. Idē ſi alter litigātiū ſuꝑ bñficio cedat liti vt alter det ſibi expēſas.c.cū pridē. cum ibi no.de pac.niſi fieret auctoꝛita te ſuꝑioꝛis qui pro bono pacis vbi dubitaref de iure renūtiātis pōt ꝓuidere vt altera pars det cedēti expēſas q̄s fecit.vel certū q̄d annuū.c. ꝗſi eſſent.

Bñfiū p̄dēte liti an poſſit cedere litigāti dat ſibi ex pēſio.

bulle[a] ſigilli ãnatarũ[b] cõmuniũ ꝛ mi nutoꝝ ſeruitioꝝ p̄moꝛũ fructuum: depoꝛtuũ[c] aut ſub quocũq; alio ti tulo coloꝛe[d] vel nomine[e] pretextu cuiuſuis ꝯſuetudinis[f] priuilegij vł ſtatuti: aut alia quauis cauſa vł oc caſione directe vel indirecte ſoluʒ

vbi docto. de pre. Panoꝛ. in. c. ij. de ar= bi. et cõcoꝛ. cũ hoc tex. c. j. de ſimo.

a ¶ Bulle. qualis debeat eẽ bulla pa per q̇d debeat ꝯtinere. ꝛ q̃liter fiat col latio bullaꝝ. vide ſpec. ti. de reſcrip. p̄ſẽ. §. j. ꝛ ibi Jo. an. in addi. Jo. an. ſup data. vj. Hoſ. i ſũ. ti. de cri. fal. §. ij. v̇. poꝛ

b ¶ Annataꝝ (ro. ſic vulgariter dicta rũ. q꞉ p annum emo lumẽta bñficioꝛũ p cipiebant ꝛ adhuc hodie pcipiunt i cu ria ro. ꝛ alibi. ꝛ ipis no. i cle. q꞉ regula res. §. p̄miſſa. de ſup. ne p̄. ꝛ dicũtur an nalia i extra. Jo. xxij. ſuſcepti. ꝛ vacã= tie. j. e. §. itẽ ꝙ ex nũc. ꝛ añ tpa Jo. xxij. raro vł nunq̃ exigebant. ſʒ ipe papa p extra. cũ nonnulle in q̃ ſupponit aliã prius feciſſe. ꝛ ſe refert aſſerit fruct⁹ p̄mi anni eccł'iaꝝ cathedraliũ vacãtiũ ad trienniũ in aliqb⁹ oꝛbis ptib⁹ ꝓ ne ceſſitatibus ro. eccł. ſue camere reſer= uaſſe. ſʒ ꝙ tp aliter ꝛ ab aliqb⁹ eccłijs dũtaxat ꝓ neceſſitate tpis ab eo exa= ctũ fuit in ppetuũ. Et ad oẽs eccł'ias poſtea a Boni. ix. q̇ prim⁹ indifferẽter eccł'iaſticis bñficijs annataꝝ vſuʒ im poſuit. extẽſuʒ eſt ꝯ toti⁹ iuris diuini ꝛ hũani diſpoſitionẽ. j. q. j. ꝛ. q. iij. p to. ꝛ in iurib⁹. ſ. alleg. nõne ſcriptũ eſt. ne minẽ cõcutiatis. ꝛc. xxiij. q. j. militare, ꝛ qδ grat̃ accepiſtis gratis date. nũ q̇d ſymõ mag⁹ cũ gratiã ſpũſſcti eme re vellet dãnatiõis ſue ſniam a petro audiuit. pecunia tua tecũ ſit i pditio= nẽ. j. q. j. q ſtudet. ꝛ q̇ ſunt illi q̇ dãt ꝛ re cipiũt ãnatas: niſi emẽtes ꝛ vẽdẽtes in tẽplo q̇s xp̄s ab illo eiecit. j. q. j. vi= des. ẽt ex euẽtu ſolo dãnãde ſunt. nã ex hoc indigni et q̇ pl⁹ pecuniarũ ha bẽt ꝓmouent: ꝛ dign⁹ eſt p̄latura cui nõ actionis meritũ: ſʒ copiarũ p̄mia ſuffragant. vñ reſtat vt nihil ſibi in ec cleſiaſticis honoꝛib⁹ grauitas nihil ſibi defendat induſtria. ſʒ totũ auri ꝓ phanus amoꝛ obtineat. q. j. fertur. ꝛ. ſi queq̃. C. de epiſ. ꝛ cle. ꝓ ſolutiõe an= naliũ plerũq; mobilia ẽt p̄tioſa eccł'ia

Annate vñ. dhr.

Bonifacius non⁹ annatas oi b⁹ eccleſijs impoſuit.

Annate ſunt dãnãde.

rũ vẽdũtur: parẽtes ꝓmotoꝝ pecunijs exhauſtis deſtruũtur. materia exigẽ= di a ſubditis parat: vt quotidie vide= mus ꝓmotos a ſubdit̃ pecunias ſub velamẽto iocũdi aduẽtus: quẽ triſtẽ ꝛ meſtũ poti⁹ dixeri exigere. Uñ boni ꝓ phe olim muneraꝓ phetie nõ accipie= bãt: ſʒ ſtipes taber naculi. mali aũt q꞉ accipiebãt ꝓphetia q̄ donũ dei erat i di uinationẽ q̄ dyabo lica eſt cõuertebat. quid aliδ colligitur: niſi vt ait Hiero. idcirco ꝓpter vos ſyõ quaſi ager ara bit ꝛ hieruſalẽ i cuſtodia pomerij erit j. q. j. iudices. Et dicit Jo. an. in. c. iter cetera. de of. oꝛ. ꝙ optaret ꝙ cu. ro. re ciperet vigeſimã ptẽ redditnũ clericoꝝ toti⁹ oꝛbis ad ſuſtẽtationẽ pape ꝛ car dinaliũ. ꝛ nil exigi vel recipi poſſet ꝓ cõibus ſeruitijs ꝛ fructib⁹ p̄mi anni quos recipit a prelatis quos ꝓmouet exceptis ſalarijs laboꝛãtiũ. puta ſcri= ptoꝝ: ꝛ ſimiliũ. ꝛ tũc ꝓuideret legatis ꝛ nũtijs quos mittit de p̄dicta quota ꝛ abſtineret ab annatis exactiõe deci marũ ꝛ ſimiliũ. ꝛ ꝙ de hoc fuit factus ſermo in concilio viennẽ. ſʒ delibera uerũt p̄lati ibidẽ aſſiſtẽtes nõ facere. et foꝛte bñ vt dicit Jo. an. q꞉ tanta vi= get iſatiabilis cupiditas ꝙ ſi hoc fie= ret et iſtud et illa perciperent.

c ¶ Depoꝛtuum. vulgare noꝛmannie ꝛ plurium alioꝛum locoꝛum in regno francie in quibus adhuc vigent de= poꝛtus: etiã in dioceſi pariſien.

d ¶ Coloꝛe. ſi. ſ. de elec. c. j. §. facta.

e ¶ Nomie. variatio eñi nominis nõ excuſat id quod de ſui natura maluʒ eſt. c. ea que. c. infantũ. de ſimo. c. aua ricie. de elec. in. vj. cum ſi.

f ¶ Cõſuetudinis. tollit cõſuetudinẽ ꝛ creatã ꝛ iducẽdã. ad hoc δ ꝯſue. c. j. ꝛ ij. in. vj. de biga. c. j. eo. li. C. de fur. auc. nauigia. iδ cõtra hoc decretũ nõ poſ= ſet noua ꝯſuetudo creari: cũ eſſet irra tiõabilis ꝛ ſic dãnata p no. p glo. ꝛ do mi. in. c. j. de cõſtitu. in. vj. Bal. in. l. ſi.

Depoꝛtus in multiſ locis vigẽt.

C.de pac.pig.l.l.dudū.de ꝯhen.empt.
in.c j.de capi.coꝛra.col.x.p doc.in cle.
ſtatutū.ð elec.vbi vide p eos an cōſue
tudo ſemel damnata poſſit iteꝝ iduci.
ſed ob.huic decreto.§.pro ꝯſuetudini-
bus.in aut.ð ſanctiſ.epiſ.col.ix.ſo.ille
§.eſt coꝛrect⁹:vt hic in.c.nō ſatis.in.c.
cū eccľie.in.c.iacobus.de ſimo.no. Ar
chid.in.c.ſi q̄s obiecerit.j.q.iij.Itē ob.
c.ad aplice.de ſimo.vbi pꝫ ꝙ lꝫ ſacra
mēta ſint libere cōferenda:tñ ep̄o co-
git laudabiles cōſuetudines ſeruare.
So.illud.c.loq̄t cū eccľia allegat ꝯſue
tudinē ꝯ laicū.ita ꝙ tp̄ale exigit a lai
co:nō pro ip̄o ſpūali qð nō eſt cā ime-
diāta petēdi illud ſed ip̄a ꝯſuetudo ex
plurib⁹ volūtarijs ſolutionib⁹ itrodu
cta eſt cā imediata q̄ foꝛte talis eſt: vt
offerat groſſa cādela:vel vinū ⁊ panis
in obſequijs moꝛtuoꝝ:vel xiij.denarij
in bn̄dictionib⁹ nubentiū.⁊ tales con
ſuetudines a laicis ſunt ſeruande.vt
pꝫ in.d.c.ad aplice.cū ibi no.ad idē.j.
q.iij.q̄ſtū.de cō.di.j.ois xp̄ian⁹.ſic pōt
itelligi.d.§.p ꝯſuetudinib⁹.⁊ no.Hoſ.
⁊ Jo.an.in.c.iacobus.de ſimo.ꝙ cleri-
ci a laicis poſſunt exigere ea q̄ laudabi
lis ꝯſuetudo hactenus itroduxit etiā
ſi repletionē vētris vel aliā vtilitatem
p̄uatā reſpicere videant.vel pōt intel
ligi iſte text⁹.ꝙ non valet ꝯſuetudo:vt
p̄ p̄dictis ſpūalib⁹ aliq̄d exigat.ita ꝙ
ip̄m ſpūale ſit cā imediata petendi ſeu
exigēdi illud tēpoꝛale:et hoc nō lꝫ nec
ante nec poſt ſpūale miniſtratū.vt h̄.⁊
in.c.querelā.c.ea q̄.de ſimo.cū ſi.p̄ſer-
tim qñ allegaret cōſuetudo ꝯtra cleri
cū q̄ reſpiciat p̄uatā vtilitatē eligētiū
collatoꝝ ⁊ alioꝝ ſpūalia miniſtrātiū.
ad hoc.c.ſicut.c.veniēs.c.intātū.de ſi-
mo.cū ſi.⁊ qð no.p Hen.in.d.c.iacob⁹.
Panoꝛ.in.c.ſuā.de ſimo.Sed an h̄ re-
probet ꝯſuetudo gn̄alis i oibus eccle-
ſijs collegiatis ꝙ canonici in ſua rece
ptione aliq̄d dant.poſſet dici ꝙ aut cō
ſuetudo iponit onus recepto qð tēdat
ad p̄uatā vtilitatē canonicoꝝ:et illa
non valet:vt.d.c.iacobus.⁊ hic. aut il
lud onus tendit i vtilitatem eccleſie ⁊
augmētū cult⁹ diuini: tūc dicūt cōiter
doc.in.d.c.iacobus.ꝙ valet in fauoꝛē

Cōſuetudo laudabilr circa exactionē pro ſacramētis ſeruāda eſt.

Canonici p ſua receptione an poſſit aliq̄d dare.

diuini cult⁹:et pōteſt exigi illud onus
etiam a p̄ncipio cautio recipi.de elec.
ſignificaſti.Sꝫ ꝯtra hoc multū obſtat
illud.c.qð p̄hibet penitus.aliq̄d exigi
pro inſtallatione ⁊ inueſtit a quocūq̄
coloꝛe.⁊.c.ex multis.j.q.iij.ad fi.vbi ð₃
ꝙ a clerico iſtituto ſeu inſtituendo nō
dꝫ in recōpenſationē iſtitutionis peti
aliqð tp̄ale etiā cōuertendū in paupe
res vel in fabricā eccleſie.qui male acci
pit ⁊ bene diſpenſat poti⁹ grauatur:q̄
iuuatur.vt ibi.Pōt dici ꝙ aut ꝯſuetu-
do imponit hoc onus p̄bende ⁊ nō re-
cepto ⁊ valet in fauoꝛē cult⁹ diuini.ar.
c.ſignificatū.de p̄b.c.j.vt ec.be.hoc ca
ſu pōt eſſe verū ꝙ a p̄ncipio etiā cau-
tio exigi poſſit.ar.xviij.di.de eulogijs.
xviij.q.ij.ſeruitiū.aut iponit hoc onus
recepto/vel recipiendo:vt recipiēdus
teneat dare capā:aut aliud ꝯuertēdū
in vtilitatē eccleſie:tunc aut illud on⁹
tēpoꝛale exigit pro ip̄a receptione:ita
ꝙ ipſa receptio vel inueſtitura ſit cau
ſa immediata petēdi vel exigēdi illud
tp̄ale ⁊ tunc non valet talis ꝯſuetudo.
vt hic cū ꝯcoꝛ.ꝫ.alle.c.veniēs.c.quanto.de ſimo.aut illud onus non exigit
pro ipſa receptione que non eſt cauſa
immediata petendi illud tempoꝛale:
ſed ip̄a ꝯſuetudo:tunc aut exactio pre
ceſſit ⁊ dedit cauſam ꝯſuetudini: tunc
talis ꝯſuetudo nō valet.q: habuit.ini
tium vitioſum.vt.d.c.ſuā.c.cū eccleſie
de ſimo.no.Inno.i.d.c.ad apoſtolice.
ſic pōt intelligi iſte tex.aut ex deuotio
ne canonicoꝝ ⁊ ex mera liberalitate
ſeu ex volūtarijs dationibus tp̄alium
introducta eſt ꝯſuetudo:tunc aut rece
ptio loco pignoris retinet:ita ꝙ cano
nici dicūt nō recipiem⁹ te:niſi ſoluas
onus vel ſatiſdes:⁊ ad hoc nulla ꝯſue
tudo pōt valerē.ſic intellige iura.ꝫ.al
le.que dicūt ꝙ ꝯſuetudo nō p̄deſt i ta-
libus.ad hoc no.p Hoſt.⁊ Joā.and.in
d.c.ad aplice.Aut receptio nō retinet
loco pignoris.ita ꝙ qñ petit canonic⁹
recipi ⁊ inſtallari:nec tp̄ale exigit nec
ſatiſdatio.ſed gratis et ſine dilatione
recipitur:et poſtea ex vi cōſuetudinis
aliquid exigitur ab eo:⁊ ad talem con
ſuetudinē ſeruandā.poteſt cogi dict⁹

Recep⁹ an teneat aliq̄d dare.

ſcriptoribus[a] abbreuiatoribuſq; ⁊ regiſtratoribꝰ lrã℞ ſeu minutaꝝ ꝓ illoꝝ labore[b] cõpetenti ſalario ſol-uendo. ¶ Huic aũt ſacro canoni: ſi quis promittendo/ exigendo /vel dando[d] cõtrauenire preſumpſerit: penã[c] incurrat aduerſus ſimonia-cos inflictã. ⁊ i ipſis dignitatibus ac beneficijs taliter obtẽtis nullũ ius ac titulũ acquirat[e]. ¶ Obliga

receptꝰ. ꝑ. d. c. ad apoſtolice. cũ ibi no.
☞ Silr põt q̃ri an hic damnet ↄſuetudo q̃ſi gñalis i normãnia/ in dioceſi pariſieñ. ⁊ alijs pluribꝰ locis qua epi vl' archidiaconi percipiũt fructus pmi anni beneficioꝝ vacãtium ꝓ deportu. et videt̃ q̇ nõ. quia talẽ cõſuetudinẽ iura approbãt. c. pſenti. §. porro. de off. or. in vj. excepto qđ habet̃ in. c. q; ſepe. de elec. eo. lib. et in. d. clemẽ. ſtatutũ. §. j. ⁊ doc. vt no. Jo. an. in ca. nemo de reg. iur. lib. vj. in no. vbi alle. extra. Jo. xxij. ſuſcepti regiminis vbi hoc eſt deciſum. alle. eã i cle. j. de cõceſ. pbẽ. i cle. ij. de deci. ad hoc extra. clemẽ. vj. dudũ attenta. ⁊ extra multiplicium. Hen. in. d. c. vt eccl. be. in. c. fi. de pecu. cle. nõ eſt autẽ veriſimile vnico ꝟbo tot iura ſubuerti. ar. c. eccl̃ia. ij. de elec. iõ poſſes itelligere hũc tex. cũ tales deportus vel annate exigunt̃ pro collatiõe/ vel inueſtitura aut alijs ſpiritualibꝰ: itaq; ipſe ſint cã immediata ꝓpter quã talia exigunt̃. Sed pfecto oẽs pdicte ſolutiões: nõ. ſolutiões ſed palliationes ſunt. ⁊ alia eſt mens huius tex. quo dãnant̃ oẽs hmõi deportus. annate. ⁊ exactiones ſiue pro collationibus ſiue inſtitutionibus inueſtituris ⁊ alijs ſpũalibus ante vl' poſt ſpũalia miniſtrata quocũq; colore vel noie exigant̃ directe vel indirecte. dãnatq; conſuetudines ⁊ priuilegia contraria. qđ male ſeruatur.

Fructꝰ pro depor tu an poſſit pcipi licite.

depor tus et ãnate dãnãt̃

a ¶ Scriptoribus. ſic ſoluere notario in ſpũalibus pro ſcriptura nõ eſt ſimonia. no. Innoc. in. c. j. de ſimo. Bald. in marga. in ꝟſi. ſoluere. ⁊ poſſet ſcriptor retinere literam collationis pro ſalario. ſicut ſcriptor quaternos. ar. l. ſi nõ ſortem. §. ſi centum. vbi gl. ⁊ Bar. ff. de cõ. in. Bal. in. l. fi. C. commo.
☞

b ¶ Labore. ad quẽ nõ ad fructuũ beneficij valorẽ reſpici dz. ſ. de ele. c. j. §. facta. ꝟ. notarijs. in extra. Jo. xxij. cũ ad ſacroſancte. §. ſi vero.

c ¶ Penã q̃ multiplex ẽ. vt no. Hoſt. in ſum. ti. de ſimo. §. qua pena. ⁊ icurrunt ſniã excõicatiõis. ſ. de elec. c. j. §. deinde eligãt. ꝟ. ſimõiace. ⁊ §. fcrã. ꝟ. ⁊ nihilominus. q̇ tñ loquũtur in eligẽtibꝰ electis ⁊ cõfirmãtibꝰ ꝑ ſimoniacã prauitatẽ ſ; extra. q̃ fuit facta in ↄcilio ↄſtãtiẽſi pſidẽte marco. v. que icipit multe. excõicat ſimaniacos in ordinibus ⁊ bñficijs. ẽt ꝑ eandẽ. i. §. ſtatuimꝰ: ſũt excõicati nõ reuelantes ſimoniã: pſertim ↄmiſſam in electionibus ⁊ ↄfirmationibꝰ. ſed vacat nũc vt dicit frater. Anto. in. iij. pt. ſum. tit. xxiij. c. lxv. ⁊. lxvj. Silr recipientes aliq̇d ꝓ ingreſſu religiõis ſunt excõicati per extra. Urba. v. ſane. al's ne in vinea. dicit th. Anto. vbi. ſ. c. lxvij. q̇ audiuit a fide dignis: q̇ Mar. v. habuit dicere q̇ nolebat q̇ moniales icurrerẽt ꝓ hmõi datis q̃ fiunt ꝓ igreſſu monaſterioꝝ cẽſurã aliquã eccleſiaſticã ⁊ precipue excõicationis. ꝑ extra. aũt pau. ij. deteſtabile. excõicant̃ oẽs ſimoniaci a qua ſnia excõicatiõis: niſi a ro. põ. non pñt abſolui pterq; mortis articulo: ⁊ iniũgit̃ olbꝰ ſciẽtibꝰ ſimoniã ↄmiſſã vt eã reuelẽt q̃totiꝰ. ⁊ ꝑ extra. Boni. viij. excõicamꝰ. quã alle. Pañ. i. c. decetero. de re iudi. excõicant̃ oẽs dãtes ꝓmittentes aliq̇d accipiẽtes ⁊ recipiẽtes ꝓ aliqua iuſtitia ſiue grã ꝓſe aut alio i cauſis iudicijs ſeu al's ꝑ lrãs apl̃icas ⁊ q̇buſcũq; mõis apđ ſe. apo. obtinenda.

d ¶ Dando. ſimonie pena afficit taz dantes q̃ recipientes. vt i iuribus. ſ. alle. in aut. quo opor. epi. §. ancimus. col. j. ⁊ ibi Ange.

e ¶ Acquirat. ↄcor. ſ. de elec. c. j. §. deinde. ꝟ. q̇ ſi aliter. cum ibi no. ⁊ habet̃ in extra. Pau. ij. cũ deteſtabile. ⁊ tenent̃ ad reſtitutionẽ olm fructuũ vt ibidez nec pñt abſolui: niſi bñficijs talr obtẽtis libere reſignauerit. ſ. de elec. c. j. §.

deinde.ꝟ.ſimoniace.cum ibi no.
a ¶Promiſſiões.q̄ ceſſare dñt i ſpũali bus.j.q.ij.ꝑpio.iõ nõ tenẽt:q: ſũt tur pes ⁊ vergũt in detrimẽtũ ſalutis eter ne.c.cũ ꝓdẽ.de pac.j.ḡnaliter.ff.de ꝟ. obli.c.ſi.de pac.cũ ibi no.in regula:nõ eſt obligatoꝛiũ.de reg.iur.in.vj.
b ¶Cẽſure.cũ cõtinerẽt itolerabilẽ er roꝛẽ:iõ nõ tenerent c.ꝑ tuas.cũ ibi not. de ſen.ex.c.venerabilib⁹.§.põt.e.ti.in vj.taleseẽi cenſure q̄ fulminarenť ꝯtra hoc decretũ ecẽnt ꝓ late ex cã euidenter iniuſta et a iure reprobata:iõ ecẽnt eui dẽter iniuſte:⁊ ꝑ ꝯñs nulle.ad hoc no. ꝑ Inn.i.c.ifnitatis.de fri.⁊ male.in.c. cũ bertold⁹.de re iudi.vbi dicit ꝙ vbi iniuſtitia ſnīe ẽ notoꝛia:ip̄a ſnīa ẽ ip̄o iure nulla/ẽt nõ expꝛeſſo iuris erroꝛe: nec trãſit i rẽ iudicatã.do.Ant.i.c.ſuã. de pe.ar.op.i.c.j.i.c.inter ceteras.ꝺ re iu.vbi hoc tenẽt do.Ant.⁊ Pa.ẽt i ſnīa excõicationis.i.d.c.ꝑ tuas.lʒ gl.ibidẽ aliť ſentiat:q: ſnīa iniuſta ſuſtineť pro pter p̄ſumptionẽ iuſtitie q̄ cadit ſuper dubio.fa.c.cãm.ꝺ re iudi.vbi aũt iniu ſtitia ẽ notoꝛia hoc ceſſat.ar.i.l.pe.ff.ꝺ iuſt.⁊ iu.l.pars iſaꝑ.ff.ꝺ iudi.l.ſi eo tẽ poꝛe.ꝺ pe.ad hoc cle.paſtoꝛalis.§.piſa na.cũ ibi no.ꝺ re.iud.Nec obſtat ꝙ iu ra in excõicatione faciũt mẽtionẽ ꝺ ex p̄ſſiõe erroꝛis itolerabilis.d.c.ꝑ tuas. c.venerabilib⁹.q: illa iura dicũť cã exẽ plificã di ſup nullitate:⁊ ea que dñr cã exẽpli diſponẽ nõ reſtringũt.c.j.cũ ibi no.ne cle.vel mo.nã expſſio erroꝛis in ducit nullitatẽ:q: apparet de notoꝛia iniuſtitia.idẽ ergo vbi factũ eſt re ip̄a notoꝛie iniuſtũ.ar.c.euidẽtia.de accu. ij.q.j.de manifeſta.⁊.c.manifeſta.⁊ nõ refert quid ex equipollentibus fiat de teſti.licet ex quadam.
c ¶Cẽſeanť.q̄ eñi ꝯ ius ſiunt:ꝓ iſectũ habenť.l.nõ dubiũ.C.de legi.l.pacta. ff.de pac.i regula q̄ ꝯtra ius.ꝺ reg.iu. i.vj.iõ dicit Panoꝛ.i.c.j.ꝺ re iud.ꝙ ſen tẽtia lata ꝯ ius ꝯcernẽs extrinſec⁹aliã inſtatiã a meritis cãe regulariter nul ꝯ ius la eſt ip̄o iure:ſiue erroꝛ ſit exp̄ſſus in ſnīa ſiue non.⁊ hoc an va leat.
Snīa lata

tiones quoqꝫ ꝓmiſſiões[a] / cẽſure[b] ac mãdata ⁊ q̄cquid in p̄iudicium decreti hui⁹ ſaluberrimi fieri cõtigerit:nullas obtinere vires atqꝫ ir rita cenſeanť[c]. ¶Et ſi(qꝺ abſit) ro man⁹ põtifex q̄ p̄ ceteris vniuerſaliũ conciliorũ erecꝫ ⁊ cuſtodire debet[d] canones aduerſus hanc ſanctionem aliquid faciendo eccleſiã ſcãdalizet[e] generali concilio deferatur[f]:ceteri vero pro modo culpe iuxta canonicas ſanctionesꝑ ſuos ſuperioꝛes digna vltione puniant.

caſu põt itelligi.d.c.j.ſecus ſi ſnīa lata eſſet ꝯtra ius habito reſpectu ad merita cauſe dũtaxat: q: tenet iuris erroꝛe nõ expꝛeſſo i ſnīa i.cũ ꝓlatis.l.p̄ſes. ff.de re iud.c.cũ inter.eo.ti.⁊ rõ diuer ſitatis iter iſtõ mẽbrũ ⁊ p̄cedẽs eſt:q: in ꝯcernẽtib⁹ merita cauſe dať iudici facultas diſcernendi ⁊ arbitrãdi cui⁹ ptiõ iura ſint potiora:q: nõ põt dari certa regula.l.iij.ff.ꝺ teſti.c.i nr̃a.e.ti.cũ ſi.iõ in iſtis p̄ſumiť eſſe iuſtũ qꝺ iudex iudicaret.hic eſt ꝙ iura dicũt eſſe p̄ſumẽdũ ꝓ ſnīa iudicis ſaltẽ ꝑ lapſum.x.dierũ.c.i p̄ſentia.de renũ.c.cãʒ.⁊ re iud.niſi expꝛimatur er roꝛ iuris:q: tũc ceſſat pꝛeſumptio que erat ꝓ iudice:cũ notoꝛietas iniuſtitie habeat cõfundere illã p̄ſumptionem. viij.di.veritate.⁊ in incertis nõ certis opus eſt cõiecturis.l.continuus.ff.de verb.obli.ideo cũ erroꝛe expꝛeſſo i ſen tentia ꝯſtet cã eſſe ꝯtra ius merito eſt nulla.in alijs vero iuribus cõcernẽtibus aliã inſtãtiã a meritis cauſe non dať facultas iudici diſcernẽdi.ſʒ impo nitur neceſſitas obtẽperãdi.c.j.c.ne initaris.de ꝯſti.l.leges.C.de legi.ergo ſi ſnīa reperiť lata ꝯtra ius virib⁹non ſubſiſtit.in.d.regula que contra ius.
d ¶Debet.xxv.q.j.⁊.ij.per totũ.ꝫ.de aucto.ge.cõ.ſacroſancta.de colla.c.j. circa pꝛin.⁊ ver.ſtatuit.
e ¶Scandalizet.papa debet prouide re ne in eccl'ia chꝛiſti ſcandalũ oꝛiatur xcv.di.peruenit.de reg.iur.qui ſcãdalum.Pau.de caſt.conſilio.lxxij.
f ¶Deferať.pcoꝛ.ꝫ.de elec.c.j.§.ſi.ꝟſi. ſummũ ꝟo.⁊ eſt hic ar.ꝓ his q̄ ibi no.

v

¶ Voluit[a] tñ hec ꝯgregatio pro instāti necessitate moderni pape[b] et sacri collegij dños cardlaliū hodie notorie ingruēte ⁊ etiā iuxta pollicitationē sacri basilieñsis concilij in suo decreto[c] ꝺ electionib⁹ in fine[d]: videlicet ꝙ prefatus summus pōtifex modernus habeat[e] ei⁹ vita durante[f] dūtaxat pro se ⁊ dñis cardinalibus ac ceteris officiarijs curie romane ex fructib⁹[g] quarūlibet ecclesiarū monasterioꝝ quoꝝcūqꝫ[h]

in §.deferat.⁊ de auct.ge.conci.c.ij.in §.obedire. Queri aūt solet an roman⁹ pōtifex exigēdo annatas aut alias pecunias ꝓ ꝓuisiōib⁹ bñficiorum ⁊ alijs spūalib⁹ committat simoniā: de quo gl.

Annata sier igitur an simōia cōmittatur.

in.c.cum pridez.de pact.i.c.expte.j.de offi.deleg.Archi.in ca.si qs ꝓ pecunia.lxxxix.di.plene. per eūdē in trac.cō.here.Hē.in.c.j.ne pre.vi.suas. Bar.in.l.j.ff.ad.l.iul.de ambi. Car.flo.in cle.j.de sum.tri.per alios ⁊ Pan.in.c.j.de simo. Gal.ꝺ ꝓuisio.i trac.reserua.circa prin. Bal.i repe.l.barbarius.ff.de offi ꝑto.vbi dicit simoniam nō cadere in papa recipiēte: sꝫ in dāte pecuniā. Panor.in repe.c.expirāde.§.qui vero.vbi ꝯcludit papā ꝯmittere simoniā in ꝓhibitis: qꝛ simoniaca ⁊ pecuniā accipiēdo ꝓ bñficio spūali habēti executionē clauiū ⁊ administrationē altaris annexaꝫ.q: ꝑ titulū bñficij cōferꝉ executio ordinis ⁊ clauiū: nō tātū tpalia bona.nā in ordinatione daꝉ potestas clauiū in habitu: sꝫ nō i actu In collatiōe vero bñficij daꝉ executio illi⁹ potestatis.§.ecce sufficiēter.cū.c.seq.xvj.q.j.que quidē executio est annexa ipi ordini. Ergo vēdēdo ordinis executionē videꝉ vēdere ipm ordinem ⁊ donū dei.j.q.iij.si quis obiecerit.⁊.c.saluator. Et ꝓpter simoniā fuit depositus in ꝯcilio ꝯstantieñ.Jo.xxiij.

Simonia an possit i papā caderē.

a ¶ Voluit.ecclesia gallicana cōcedit pape Euge.iiij.vita comite duntaxat qntā partē fructuū bñficioꝝ vacātiū. ¶ Volnit.verba sunt ecclie gallicane.

b ¶ Pape.Euge.iiij.

c ¶ Decreto.id est.

d ¶ In fine.§.pro oneribus.

e ¶ Habeat.no.ꝑlatos inferiores a papa posse ꝯcedere ꝑuilegiū ꝑcipiēdi aliquā quotā fructuū bñficiorū vacātiuꝫ vsqꝫ ad certū tps.ad hoc.c.fi.de his q fi.a.maio.par.ca.ꝑ hoc.in.c.si propter de elec.i.vj.Guil.i extra.Jo.xxij.suscepti.plene Hen.in.c.tua.de §bo.sig.

f ¶ Durāte.ꝯcor.j.co.§.item q hmōi.

g ¶ Fructib⁹.nō videꝉ cōphēdere quotidianas distributiōes q̄ videnꝉ libere ab ista qnta.arg.c.decetero.de cler.nō resi.de ꝑbē.lꝫ.nam tales distributiōes nō sunt ꝓpe fruct⁹: sꝫ poti⁹ qdam salaria q̄ danꝉ seruitoribus ꝓ labore: sicut stipendia militib⁹: vꝉ diurni denarij ⁊ laborātib⁹ in vinea dñi: sic lucro fiūt ꝙ de ipis testari poterūt sicut rustic⁹ de denario.iuxta no.ꝑ Host.in.c.fi.de pec.cle.in.c.reqsisti.de testa.de magis.c.fi. Sꝫ ꝯtrū declaratū est in solutiōe decime ꝙ ꝺ distributionib⁹ quotidianis ⁊ alijs minutissimis oblationib⁹ solueꝉ decima: vt ptꝫ i declaratione Bonifa.viij.sup decime solutione in regno sicilie q̄ incipit: declarationes.de qua meminit Jo.an.i cle.ij.de deci.ꝑ alias tñ extrauag.declaratū est ꝙ distributiōes vere quotidiane nō cōprehēdunꝉ indulgētia de ꝑcipiēdis fructibus bñficiorū: vt in extraua.Jo.xxij.ad ꝑpetuā.al's icipit: cū nōnulli.⁊ dilecto.al's incipit postulasti.⁊ in extraua.cle.vj.dudū attēta.nā appellatione fructuū nō venirēt distributiones: ꝑsertim in odiosis: vt hic.nisi aliꝺ de mēte.l.vel statuētis appareat.arg. a spāli.ḡ.de colꝉ.c.j.§.insuꝑ ibi interessendo.vbi de hoc Domi.i.c.j.de consue lib.vj.nec id qꝺ daꝉ ꝑlato i suo aduentu.ideo in venditione fructuū archidiaconatus nō veniret hmōi aduētus q̄ poti⁹ debeꝉ ꝑsone archidiaconi q̄ archidiaconatui.ar.ff.si quid i frau.pa.l.j.§.pen.l.debitor.in fi.ad trebel.no.Oldra.consi.cxxix.

Decla an debeat solui ꝺ qtidianis distributionibus.

h ¶ Quoꝝcunqꝫ.non videnꝉ tñ cōprehēdi ecclie collegiate.ar.c.fi.de ꝑ.⁊ eorū que no.Guil.in extra.Jo.xxij.suscepti.in ver.eccl'ijs.vbi dicit ꝙ obtinuit

Monaſteria an pprehēdātur in indulgētia decime.

viſus ꝙ monaſteria ſeu loca collegia ta nō cōprehēdunt in indulgētia deci me aut de fructib⁹ ꝑcipiendis : puto oia bñficia cōprehēdi ꝑpter v̄bū quo rūcūqꝫ qḋ eſt vniuerſale affirmatiuū ⁊ verbū quarūlibet ⁊ q: hic moneſtria nominatiꝫ cōprehē dunt. ad hoc.c.tua

bñficiox ᵃad decēᵇlibras vl ampli⁹

de v̄b.ſig. vbi in pari indulgētia v̄bū bñficia ꝯprehēdit maiora ⁊ minora bñ ficia. exceptis ep̄atib⁹ q̄ ſub tali gñali tate nō veniūt. vt in ex̄ua.cle.v.dudū attētā ⁊ multiplicitū.not.Jo.an. ⁊ aliȷ̈ in.d.c.tua.Jo.mo.in.c.ſi ꝑpter.de re ſcrip.in.vj.arg.c.dilect⁹.de cōceſ.p̄bē. ⁊ q: ep̄s in ſua creatiōe hꝫ ſubire mul ta onera ⁊ expēſas: iō retinet ſua p̄ora bñficia vſqꝫ ad ꝯſecrationē vl tp̄s de cō ſecrādis ep̄is. de elec. cū in cūctis. ⁊ ſic nō dꝫ in iſta indulgētia venire tanꝙ̄ habēs bñficiū debitis onerat ū vt ſeq tur. nā ad bñficia q̄ eſſent debitis gra uata aut quox fruct⁹ p̄mi anni ad aliū ex cōſuetudine/ p̄uilegio/ vel ſta tuto ꝑtinerēt nō extēderet iſta indul gētia: cū alias eēt eccleſiȷ̈s dānoſa ⁊ ꝑ niciosa. ar.c.j.de ꝯſue.c. ſuggeſtū. de deci.c.ſi tibi ꝯceſſo. de preben.in.vj. ⁊ agris meis ſitiētib⁹: alieni irrigādi ñ ſunt.l.p̄ſes.C.de ſerui. ⁊ p̄uilegiū irel ligēdū eſt ſine p̄iudicio alteri⁹.c.ex ꝑ te.ȷ̈.de offi.delega.c.iꝫ.de offi.or.de p̄ ui.paſtoralis.c.ſtatuto.§.j.de deci.li. vj. aliud in caſu dicti.c.ſi ꝑpter. ꝑpter clauſulā derogatoriā ibidē poſitā. ſa. not.ꝑ Jo.an.in.d.c.tua. ⁊ p̄ſertiꝫ cū di ctis ꝯſuetudini ſtatuto vl p̄uilegio in nullo hic deroget: q: ſi fuiſſet deroga tū ꝑ clauſulā nō obſtañ. q̄buſcūqꝫ ⁊c. ⁊ papa approbaſſet derogationē ip̄e ha buiſſet q̄ntā ꝑtē fructuū p̄mi anni et p̄uilegiat⁹ recuꝑaſſet ꝑtē ſuā anno ſe quēti ſm verū intellectū.d.c.ſi ꝑpter cū ibi no.in ſi. interp̄tat⁹ eſt. vt ibi no. Jo.an.i no.Jo.xxȷ̈. ⁊ cle.vj.i.d. extra. dudū.ver. volum⁹ ⁊ multiplicitū.

a ¶ Bñficiox.eccl'iaſticox ⁊ ititulato rū: nec ꝯprehēdit hoſpitalia ⁊ alia loca pia. quox fruct⁹ ſunt depntati ꝑ vita pauperū. ar.cle.ꝑ lſas.de p̄bē.de reli. domi.cle. q: ꝯtingit. nā fruct⁹ taliū lo corū nō ſunt decimales: vt pꝫ i decla ratiōib⁹.ſ.alleg.in p̄l.no.in cle.ȷ̈.de deci. qḋ intellige: vt no.Jo.an.i addi. ſpec.ſuꝑ rubri.de deci. idē de bñficiȷ̈s vl officiȷ̈s tp̄alib⁹ q̄ mutanť de anno in annū: vel ad muta tionē ep̄i aut abba tis. ſicut eſt de cellerariis ſcti Stepha ni tholoſe: i q̄ de āno in annū mutanť cellerarȷ̈: vl de archip̄ſbyteratib⁹ dio ceſis bituriceñ. q̄ ad mutationē archi ep̄i vel capituli in regimine cathedra lis eccl'ie renouanť. nō em̄ videnť hic cōprehēdi cū nō dicanť ꝑprie vacare: ſicut dr̄ de vicariȷ̈s tp̄alib⁹.i ex̄ua.Jo. xxȷ̈. execrabilis. in fi. ⁊ in declaratiōi bus ſuꝑ ipſa factis ꝑ ip̄ꝫ papā. q̄ inci piūt: execrabilis. de q̄b⁹ meminit Jo. an. in addi.ſpec.ſuꝑ rubri.de p̄bē.i fi. ad hoc ex̄ua.Jo.xxȷ̈. cū nōnulle. de cō ſue.c.j. cū ibi no. i v̄.ꝑpetuo.lib.vj.no. Gnil.in cle.j.de offi. vica. et in extra. ſuſcepti. in v̄. eccleſiȷ̈s. idē videť de cō fratriȷ̈s ⁊ fraternitatib⁹ ꝙ nō cōpre hēdātur ſub iſta indulgētia: ſicut eſt ꝯfratria btē marie p̄ſbyterox ⁊ ciuiū pariſieñ. q: nō ſunt beneficia: nec poſ ſent p̄ſbyteri illi⁹ ꝯfraternitatis ꝑmu tare: nec pōt ep̄s ab ipſis ꝯfraternita tibus exigere iura ep̄alia. ꝑ no. ꝑ Fre de. ꝯſi. cxxv. ⁊ dicit Panor. in.c. officȷ̈. de teſta. ꝙ de relicto. facto eiſdē nō de betur quarta. q: videtur factū nō lo co. ſꝫ potius ipſis de fraternitate vt diſponāt in piā cām. de relictis aūt ꝑ ſonis nō debeť canonica portio.c. req ſiſti. de teſta. in fin. ꝑ Bal.in.l.ſi qs ad declinādā.C.de epiſ. ⁊ cle. q̄ dicit i.l.il lud.C.de ſa.ſan.eccle. ꝙ fraternitates nō ſunt p̄uilegiate vt loca pia: q: nō eſt proprie piū collegiū: vt ibidē in fi.ver. nulli. eſt tñ approbatū. Bar.in l.fi.ff.de colle.illi.pꝫ.xlȷ̈. diſtin. ſi qs deſpicit.

Hoſpi taliū fruct⁹ nō ſūt deci males

Cōfra trie nō ſunt bene ficia.

b ¶ Decē. Greg.x.i cōſilio lugdunēſi tp̄e q̄ ꝯceſſit decimā paſſagio vltrama rino iterp̄tat⁹ fuit in illa decima nō cō prehēdi bñficia quorū reddit⁹ annui non excedebant.vȷ̈.libras parnoꝝ

denarioꝝ turoneñ.vt no.Gul.i extra.
Jo.xxij ſuſcepti.⁊ Bonifa.viij.i decla
ratiõe q̄ incipit:declaratiões.§.alle.i
terp̄tat⁹ eſt de bñficijs ſummã ſeptẽ
floꝛenoꝝ excedẽtib⁹.⁊ Cle.vj.in decla
ratiõe q̄ incipit du-
dũ.§.alleg.interp̄-
taẜ in illa gr̃a bñfi-
cia:quoꝝ ꝓuẽt⁹ an
nui verũ valoꝛẽ de-
cẽ librarũ ꝑuoꝝ turoñ.nõ excedũt nõ
cõpꝛehẽdi.idẽ in extra.multiplicium.ſʒ
alia eſt iſta taxatio q̄ ad libitũ eſt.

taxatoꝛũ vacaturoꝝ[a] deinceps[b] ali
as[c] q̄ ex cã ꝑmutatõis[d] ⁊ ſimplicis

a ❡ Uacaturoꝝ.vbi § nõ ſunt diſticte
p̄bẽde:moꝛtuo p̄bẽdato ñ hʒ locũ hec
idulgẽtia:qꝛ tale bñficiũ naſciẜ cũ ele
cto ad ipʒ ⁊ deſinit cũ defuncto.de p̄b.
dilecto.igiẜ nõ vacat.de ꝯceſ.p̄ben.ex
parte.idẽ ſi bñficiũ ſit de mẽſa p̄lati:
qꝛ moꝛtuo bñficiato redit ad mẽſaʒ p̄
lati.vł ſi ſit vnitũ añ iſtã idulgẽtiã:cũ
moꝛtuo clerico nõ vacet.c.ꝯſultatiõi
bus.de dona.idẽ i bñficio ꝯmẽdato:cũ
interi nõ dicaẜ vacare oĩno:qꝛ ꝯmẽda
eſt titulus canonic⁹.c.dudũ.ij de.ele.
ꝑ no.ꝑ Archi.in.c.ſi ꝓpter.de reſcrip.
in.vj.doc.in.c.nemo.de elec.eo.li.
b ❡ Deinceps.ſic bñficia q̄ ante tẽp⁹
huius indulgẽtie vacare inceperãt:ſʒ
adhuc tp̄e iſti⁹ indulgẽtie reperiantẜ
vacãtia nõ ꝯtinentẜ ꝓpter ꝟ.deinceps
et ver.vacaturoꝛũ:qꝺ eſt futuri tp̄is
ſicut verbũ vacabũt.c.ſi ꝓpter.de re-
ſcrip.in.vj.c.ſi tibi cõceſſo. de p̄bẽ.eo.
li.⁊ ver.vacare cõtigerit. in.c.tua. de
ꝟbo.ſig.cõſtitutio autẽ non extendiẜ
ad preterita vel p̄ſentia niſi cauſeẜ.
inauẜ.vt cũ de ap.cognoſ.in prin.col
la.viij.c.fi.de conſti.ad hoc no.ꝑ Guil.
in ex̃ua.ſuſcepti regiminis.
c ❡ Alias.moꝛte.ſ.depoſitiõe ꝑ ꝯciũ
mr̃imonij vł ꝓfeſſionẽ ꝑ adeptionem
ſcꝺi icõpatibilis aut al's iurĩ ꝑuatiõe.
d ❡ Permutatiõis.arg.ꝙ in indulgẽ
tia de fructib⁹ p̄mi ãni bñficioꝝ vacã
tiũ ꝑcipiẽdis nõ cadũt vacãtia ex cã
ꝑmutationis:cui⁹ ꝯtrariũ voluerunt
Arc.⁊ Jo.an.c.ſi ꝓpter.de reſcrip.in
vj.cũ ibi interueniat ꝟa vacatio ꝑ reſi
gnationẽ in manib⁹ p̄lati factã.c.j.de
re.ꝑmu.i.vj.qꝺ eſt verũ de iuris rigo
re.ſʒ de equitate credũt primũ Gef.⁊
Guil.i cle.j.de re.ꝑmu. Guil in extra.
Jo.xxij.ſuſcepti.ꝑ rõnẽ.c.ſi tibi ꝯceſſo.
de p̄bẽ.i.vj.Et qꝛ ꝑmutatio initiũ effi
cax nõ capit ex mutuo ꝯſenſu ꝑmutã
tiũ:ſʒ ex traditione
rei.nam anteꝗ̄ ha
beas meã p̄bẽdam
⁊ ego tuã nõ eſt cõ
pleta ꝑmutatio. ſʒ
ſecus ſit i emptiõe ⁊ vẽditiõe:q̄ habẽt
initiũ efficax ex ip̄o ꝯſenſu.ff.de re.ꝑ-
mu.l.j.no.Jo.an.in.d.c.j.de re.ꝑmu.i
vj.in no.⁊ ibi Domi.Si § adeptio ſo
la rei ꝑmutate hũc ꝯtractũ perficiat
equũ eſt ⁊ fictiõe,dignũ dicere ꝙ ãtea
nihil ſit qꝺ vacãs reperiaẜ cũ ſit in pẽ
denti:nec ẽt re adepta cũ iã ſit poſſeſ
ſum:⁊ ſic de eq̃tate ⁊ fictione nõ inue
nieẜ aliqꝺ inſtãs vł momẽtũ quo iſta
bñficia vacauerit.no.ab anti.in.c.iter
cetera. de p̄bẽ.Bal.in.mar.in ꝟ.bñfi-
ciũ.ita itellige qꝺ no. Jo.mo.in.d.c.j.
de re.ꝑmu.in.vj.Henr.i.c.tua.de ver
bo.ſig.eq̃tate.dicto.c.ſi tibi cõceſſo. ⁊
d.c.j.ꝓxime alle.durũ eñ eẽt ſi fruſta
reẜ ꝑmutãs fructib⁹ p̄mi bñficij ⁊ ſecũ
di.⁊ iſtud fuit declaratũ ꝑ Clemẽ.vj.i
ex̃ua.dudũ.attẽta ⁊ multiplicium.§.al-
le.ꝙ bñficia vacãtia ex cã ꝑmutatiõis
nõ cõpꝛehẽdereñẜ ſub huiõi indulgẽ
tia:ꝑ qꝺ videẜ ꝙ ẽt in ipſis nõ debeat
habere locũ depoꝛtus q̄ de facto ex cõ
ſuetudine pluriũ locoꝛũ ab illoꝝ oꝛdi
narijs ꝑcipiẜ.cõtrariũ tñ ſeruatur in
noꝛmania ⁊ dioceſi pariſienſi.ad p̄di
cta facit qꝺ no.Pau.in.d.cle.j.de re.ꝑ
mu.ꝙ in talibus bñficijs vacãtibus
ex cã ꝑmutatiõis nõ hʒ locũ optio.de
qua in.c.fi.de ꝯſue.in.vj.idẽ Fred.ꝯſ.
lix.⁊ in trac.ꝑmu.q.xxviij.ſʒ Jo.an.in
d.c.fi.ſentiat ꝯtrarium in no.imitãs
rigoꝛẽ iuris nõ equitatẽ.Jo.an.in ad
di.ſpecu.ſup rubꝛi.de re.ꝑmu.Domi-
late in.d.c.fi.⁊ idem qꝺ dicitur hic in
ꝑmutatione poſſet dici in trãſlatione
q̄ fit ſuperioꝛis auctoꝛitate.vij.q.j.mu
tationes.⁊.c.ſcias.ꝙ non cõtineaẜ in
dicta indulgẽtia cum tranſlatio fiat
ſuꝑioꝛĩ arbitrio:ne deciperenẜ traſla
ti:ſiue iure ſuo defraudarenẜ ſiue cul

fruct⁹ primi ãni an debeã tur ex benefi cijs et ꝑmu taiõe vacan tibus.

depoꝛ t⁹ an debeã tur q̄ñ benefi cia ꝑ- mutã tur.

reſignationis[a] quintã[b] partẽ illi⁹ taxe: videlicʒ que olim per reges et eccleſias ſuorũ regni ⁊ delphinatus tolerabatꝛ ꝑ tunc quo fuit concilium cõſtantienſe inchoatũ[c] ita ꝙ dicta quinta pars taxe predicte nõ referatur ad illã taxam ad quã fuit facta vltima reductio per dictum cõſtantienſe conciliũ: ſed referatur ad illã in hoc caſu ex qua immediate fuit ab eodẽ conſtãtienſi concilio facta ipſa reductio[d]: ꝓuiſo tamẽ ꝙ fructus ⁊ ꝓuentus beneficij ſic taxati ad minus tantum valeant[e] pro tẽpore ꝗtum ipſa taxa. ¶ Itẽ reſpectu[f] aliorum beneficiorum de qͥbus forſan aliter taxatio non inuenitur ꝗ̃ ſm taxationẽ decime[g] ſoluetꝛ in hoc caſu qͥnta pars illi⁹ taxe: ſumme ſcʒ totalis q̃ ex ipa decima decies repetita reſultaret/ hoc eſt ꝙ i hoc caſu ſoluantꝛ

pa ſua qd eſſe nõ dʒ. lvj. diſ. ſatis peruerſum. arg. eoꝝ q̃ no. Archi. in. d. c. ſi ꝓpter. in ꝟ. vacabũt. Sed ↄ̃triũ credo qꝛ cũ trãſferoꝛ ad aliud bñficiũ pꝛimũ vacat/ ⁊ ſcd̃m vacabit: ideo iſta qͥnta debebitꝛ. ad hoc no. ꝑ Jo. an. in. d. c. ſi ꝓpter. in ꝟ. vacabũt: ꝓſertim in tranſlatione q̃ fit de voluntate ⁊ ad inſtãtiam tranſlati. not. in ſi. Hen. in. d. c. tua.

a ¶ Reſignatiõis. ſi. j. eo. §. item ꝙ dicta. Iſta etiam duo gña vacationũ non cadunt ſub noĩatio nib⁹. ſ. de coll. §. itẽ ꝙ oĩa. ⁊ itellige hic de reſignatiõe volũtaria ⁊ ſpõtanea nõ coacta q̃ fit iurĩ pꝛiuatiõe. ⁊ no. ibidẽ.

b ¶ Quintam partẽ. libere ⁊ ſine onere: reſiduo fructuũ apud bñficiatũ permãſuro pꝛo ſuſtentatione ſua et alijs eccleſie oneribus ſuppoꝛtandis. arg. extrauag. ſuſcepti. §. in illis. cũ ibi no. ꝑ geſ. in ver. alijs oneribus. Hen. in. c. tua. de ver. ſig. arg. in extrauag. cle. v. dudum. ⁊ multiplicium. ſ. alleg.

c ¶ Inchoatum. quod fuit anno. M. cccc. xvj. aut circiter.

d ¶ Reductio. quã nõ habemus: nec eſt multum curãdum cum iſta indulgentia fuerit perſonalis et ſit iampꝛidem expirata.

e ¶ Ualeant. ꝙ ſi minus puta qꝛ caſmate vel tẽpeſtate perierũt fruct⁹ ſequẽtis anni pape nõ dabuntꝛ. ar. ff. de ac. emp. l. ſi iactũ. de ↄ̃trahen. emp. l. ſi debitoꝝ. §. veriſiꝉe. de tri. vi. ⁊ ole. l. cũ cert⁹. de ſta. li. l. iiij. §. ſtichus. no. ꝑ Archi. in. c. ſi ꝓpter. de reſcrip. in. vj.

Bñfiſciamꝛ tis in locis ſũt taxata.

f ¶ Item reſpectu. taxationẽ in qͥbuſdam partib⁹ ⁊ potiſſime in frãcia ſunt bñficia taxata in cõmuni eſtimatione

prouentuũ ſm ꝙ cõiter ↄ̃ſueuit ꝑcipi: vt ſi taxatũ ſit bñficiũ in. c. ſoluet. xx. pro qͥnta pte. ⁊ ſi haberet mille nõ pl⁹ ſoluet. ⁊ ſi haberet tñ qͥnquaginta vꝉ min⁹ vſqꝫ ad decẽ libras/ iñ tñ ſoluet ſed in multis ptib⁹ ꝑcipue in cathalonia nulla eſt taxatio: ſed tũc hoc caſu ſingulis annis ꝑut plus vel min⁹ recipiet bñficiat⁹, plus vel min⁹ ſoluet ſm quãtitatẽ fructuũ. ptʒ hoc in ſi. in extrauag. Jo. xxij. ſuſcepti. ⁊ per quas dicit Fred. ↄ̃ſi. ccc. xxij. ꝙ cũ mãdatur prouideri de beneficio cuius fruct⁹ ſm taxationeʒ decime. l. flo. nõ excedãt itelligitꝛ nõ de ſumma q̃ ſoluitꝛ: ſed de ſumma ſʒ quã decima ſoluitꝛ: et eſt intẽtio pape ꝙ beneficiuʒ qd ille ĩpetrans poterit acceptare ſit taxatum in. l. ⁊ ſoluentur pro decima quinta. ⁊ nõ eſt intelligendũ ꝙ illa. l. ſoluentꝛ pro decima. Silr̃ ſi papa conceſſit cuidã ꝙ poſſet acceptare vſqꝫ ad ſummã mille ducatoꝝ ſm taxationeʒ decime nõ intelligitꝛ ꝙ illa ſumma ſoluatur nõie decime. Sequeretur eñ ꝙ bñficia q̃ acceptare poſſet aſcẽderẽt vſqꝫ ad decẽ milia ducatoꝝ qd nõ eſt veriſiꝉe: ſʒ eſt intẽtio pape ꝙ poſſet acceptare tot bñficia quoꝝ taxatio aſcenderet ad mille. ⁊ ſolutio facienda ꝓ decima conſiſteret in centum ducatis.

g ¶ Decime. nõ intellige de decima debita parochialibus eccleſijs: ſed de decima papali que aliqñdo datur a bñficiatis ſummo pontifici vel illi cui iuſſit. de qua in cle. ij. de deci. in extra. ſuſcepti. ſ. alleg. Bald. in. l. neminem. C. de ſac. ſan. eccle. vbi dicit illam eſſe potius collectam ꝗ̃ tributum.

decime due[a]: prima primo anno[b] ⁊ ſcđa ſcđo anno: dū tñ illa totalis ſumma q̄ ex illis decimis reſultat ad minus ad decē libras aſcendat. ¶ Item φ hmōi ſubuētio cōcedit̄ p modū ſolius doni[c] gratuiti ⁊ nō al's ⁊ ſine preiudicio[d] libertatū eccleſie gallicane: ⁊ dūtarat hui⁹ moderni pape vita durāte[e]. ¶ Item φ dicta qnta pars locū ſuū obtinebit p quecūq̧ vbicūq̧ in curia vel extra: ⁊ quacūq̧ auctoritate eccleſiaſtica de ipſis eccleſijs monaſterijs vel beneficijs quōlibet: p̄terq̧ ex cā pmutationis aut reſignationis pure ⁊ ſimplicis vt prefert̄[f] diſponat̄: exceptis bñficijs quoꝝ iuſ patronat⁹/pñtatio/collatio/inſtitutio/vel ꝓuiſio ad regē iure regalie[g] vel al's: aut aliū quemcūq̧ vel alios iure laico ſpectat ⁊ pertinet/ de quibus nihil prorſus ſoluetur.

a ¶ Due decime. puta ſi beneficium ſit taxatum.c.ſolnet.xx.
b ¶ Anno.in fine.l.q̇ hoc anno.ff.de ꝟb.ob.cū no.i.c.ad audiētiā.de reſcri. pz.j.§.itē fuit.qñ aūt debeat ſolui pen ſio an i fi.anni vel i p̄nc.no.Inn.⁊ doc. in.c.ꝓpter.de loca. Hen.⁊ doct.in.c.ſicut.de re iudi.
c ¶ Doni.non potuiſſet igit̄ reuocari.ar.l.pfecta.C.de do.que ſub mō. vbi donatio ſemel pfecta nō reuocat̄ niſi ꝓpter igratitudinē C.de rel.do.l.fi.c.fi. de doñ.vel niſi tēderet ad noxam. ar.c. ſuggeſtuz.de deci. pz.j.eo.§.itez φ ex nunc ſicut ꝺ̄ de diſpēſatiōe ex cā fctā φ nō p̄t reuocari niſi ex cā.vt no.i.c. ex tua.ꝺ fil.p̄ſb.io.an. in.c.cū ex eo.de ele. in.vj.cū bñficiū debeat eſſe māſurū.c. decet.de re.iu.i.vj.⁊ p̄uilegiū cōceſſuz nō ſubdito vt h̄ nō p̄t ampli⁹ reuocari p ipm ꝯcedentē.ar.ꝺ.iuriū. hz em̄ ſuā vim incōtinēti cū ꝑuenit ad notitiam p̄uilegiati.c.j.§.ex pte de ꝯceſ.p̄b.i.vj. l.q̇ abſenti.ff.de acq̇. poſ.⁊ ſic nō p̄t reuocari cū ſit ius ei q̄ſitū ⁊ ꝯcedēs nō ē dñs ſeu ſupior.vult Inn.i.c. nouit.de iud.l ꝟ.theodoſi⁹.in.c.dilect⁹. i add.ꝺ tēp.ord.Arch.in.c.q̇cūq̧.xj.q.j.in.c. lz canō.de ele.in.vj.Hoſt.in ſum.de p̄ui. §.q̄liter.Et eſt rō qꝛ p̄uilegiū i nō ſubditos nō p̄t trāſire vt lex ſine p̄uilegiū l.fi.ff.de iuriſ.om.iu.c.a nobis.de ſen. ex.c.ij de ꝯſti.in.vj.trāſit ꝯ tāq̧ ꝯctus vel q̄ſi:ex q̇ ꝯtractu vel q̄ſi obligat̄ etiā p̄nceps:nec p̄t illū reuocare.c.j.de na. feu.col.x.c.j.de ꝓ.no.ꝯ.de elec. c.j.§.j. in ver.iuret.ſic hoc p̄uilegiū inſtar eſt donationis ⁊ ꝯctus quare diſſolui nō p̄t ſine ꝯſenſu ꝯhentiū. l. ab ēptore.ff. de pac.c.ij.de ſpō.facit qꝺ no.Bart.in l.qꝺ ſemel.ff.de decre.ab or.φ ſi ſtatutū dat imunitatē.x.annoꝝ venientib⁹ ad habitādū reuocari nō p̄t cū trāſierit in ſpēm ꝯct⁹ iā cōpleti ex pte ciuitatis ⁊ ei⁹ q̇ venit.⁊ ſtatutū diſponat in nō ſubditū.Pañ.in d.c.nouit.bar.i ex̄.uag.ad repri.l.oēs ppli.ff.de iuſt.⁊ iu. Car.flo.in repe.c.p pendim⁹.de ſen.ex. Domi.i.c.j.de ꝯſti. in.vj.⁊ dicit bar.in l.p̄uilegia.C.de ſa. ſan.ec.φ laici q̇ ſtatuerūt φ religioſis clericis ſingulis annis daret̄ certa q̄ntitas frumēti elemoſinaria nō pñt reuocare tale ſtatutum. ad hoc.c.ad aplice. de ſimo.no.p̄po.i.c. p venerabilē.§. qꝺ aūt. cxxvj. col. q̇ fil. ſunt legi.p̄uilegiuz aūt cōceſſuz ſubdito reuocari p̄t.c. venieñs.de p̄ſcrip.niſi trāſierit in ſpēm cōtractus:iō ſi p̄nceps ꝓ illo p̄uilegio pecuniā accepit illꝺ reuocare nō poterit Tūc ei vr̄ venale feciſſe illꝺ p̄uilegiū: ⁊ ſic ex illo ꝯctu ligat̄ vt dictū eſt.not. bal.late i.l.q̇ ſe pr̄is.C.vñ li. niſi ex cā: puta pp igratitudinē aut delictū p̄uilegiatoꝝ.no.L u.i ſuis ſin.;ad hoc.l.ti ti⁹.ff.ꝺ obſe.lib. vbi libert⁹ p̄t reuocari in ſuitutē pp igratitudinē:lz pecuniā accepit pron⁹ a libto ꝓ manumiſſiōe.
d ¶ Preiudicio.ꝯſenſus cū ꝓteſtatione ſine p̄iudicio vl̕ ſaluo iure meo nō nocet.l.iiij.§.ij.ff.q̇.mo.pig.vl̕ ẏpo.ſo. Pañ.i.c.cū.m.ꝺ ꝯſti.Pau.ꝺ ca.ꝯſ.cccx.
e ¶ Durante.nō tranſit ergo ad ſucceſſores.ꝯ.e.§.voluit.de colla.§. inſuper viſum fuit.⁊.ij.§.ſeq.
f ¶ Prefertur.ꝯ.eo.§.voluit.
g ¶ Regalie.ſi.ꝟ.i.c.p̄terea.de iu.pa. in.c.gñali.de elec.in.vj.vbi dicūt doc.

donatio pfecta nō reuocat̄ niſi in certis caſib⁹

Priui legiū vendi tū eſt irreuo cabile

Rega-lia tri-plici-ter ſu-mit.

ꝙ regalia trib⁹ modis ſʒ. Aliqñ ꝑ col-lecta q̄ ſit rōne reg̃ vł ipatoris aut tri-buto qđ ðbet regi.xi.q.i.ſi tributū. Ali-qñ dñr regalia iura q̄ ad ipatorē vł re-gē ptinere ꝯſueuerūt vt port⁹ vectiga-lia ⁊ ſilia. vt in.c. re-galia. q̄ ſūt regalia ał's ē.§.ſub.l.ipialē col.x. Aliť capiť hic ꝓ iurib⁹ q̄ rex capit eccleſijs vacātibus qb⁹ plenis ꝑlati pci-perēt illa: ſicut rex frācie ⁊ anglie vēdi-cāt ſibi i qbuſdā eccleſijs cathedralib⁹ ſuoꝝ regnoꝝ collationē ꝑbēdarū. aut alioꝝ bñficioꝝ ſede vacāte: except̃ pa-rochialib⁹ eccleſijs q̄ nō cadūt in rega-lia: ⁊ illo ēt tp̄e ipſaꝝ eccliaꝝ tpalia re-cipiunt ⁊ ſibi applicāt. ⁊ circa hoc viti-mū ꝓuidit Greg.x. i ꝯcilio gñali ꝫ hec de nouo viurpātes: et ꝫ abutētes qb⁹ cōpetit ab antiq̄.d.c.gñali. de hoc aūt iure ꝯferēdi nil ibi ꝓuidit qđ ꝑt eis ꝯpe-tere ex ꝑuilegio apľico.lxiij.di. adria-nus. ⁊.c.i ſynodo.xvi.q.i.hinc eſt. Hē.i.d.c.ꝑterea. ſic ꝑt itelligi.c.dilect⁹.iij. de ꝑui. vbi ptʒ ꝙ rex hēbat oli collatio-nē ꝑbēdarū eccłie andegauē.e.cū iter. ð ꝯſue.i ðciſa vbi rex ꝯtulit decanatū. de hoc gl. ⁊ Arch.x.di.ipiū.ſpe.ti.ne ſe. va.i ſi.in ti.de le.§. nūc tractem⁹.ỽ. ſʒ nūqd legat⁹.⁊ ibi Jo.an.i addi.ſpe.ti. no.xvi.q.vij.i ſi.ſū. ⁊ rex frācie in ptib⁹ eccleſijs ſui regni ē canonic⁹.no.pañ.i repe.c.extirpāde.§.q̄ vo.de ꝑ. et reges anglie ⁊ hūgarie in eoꝝ regnis ꝯferūt bñficia ex ꝑuilegio pape. Bal.i.l.reſcri-pta.C.de pre.ipe.oſ. vł pōt ei cōpetere ex ꝯpoſitiōe facta i fūdatiōe bñficioꝝ. ar.c.eleutheri⁹.xviij.q.ij.de iu.pa.no-bis. dūm̄ talis ꝯpoſitio ſit approbata ꝑ papā. ał's nō puto iferiorē papa poſ-ſe ꝯcedere laico pſono ius cōferēdi qđ ē mere ſpūale.c.decernim⁹.de iudic.c. maſſana.de elec.ꝑ no.i.d.c.nob. aut vt

Reges iuncti non vi-dētur meri laici.

alij volūt ꝑt eis cōpetere ex ꝑſcriptiōe tp̄is imemorialis.ar.l.i.circa ſi.ff.ð aq̄ plu.ar.ð ỽb.ſi.ſup qbuſdā. ⁊ eoꝝ q̄ no. lxiij.di.i ſum. ⁊ in.c.reatina. ⁊ q: reges iuncti ꝑſonā meri laici obtinere nō vi-dent: vt dicit Jo.mo.i.c.ij.de p̃e.in.vi.

ideo hoc ius ꝯferēdi videť poſſe cade-re i ꝑſonā eoꝝ: ſʒ iſtud nō pōt ꝓcedere de iur̃ rigore: q: lʒ iuungāť.c.i. de ſa. vnc. nō tñ recipiūt ptātē ſup iuribus eccłiaſticis: nec recipiūt ordinē eccłia-ſticū. ſpe ti.de lega.§. nūc oſtēdēdū.ỽ. xxxix. Pan.in cle.ro-mani.de iureiu.gl. in c. valētinianus. lxiij.di. ſed laicoꝝ numero ꝯtinenť.c. tua.ſ.de deci. laici aūt ſunt incapaces iuriū ſpūaliū.c.cām. ⁊ ibi doct.de p̃e-ſcrip.c.q̄nis.c.ꝓhibem⁹.de deci.cū ſi. nec pñt illa poſſidere. vt.d.c.cāʒ. ergo nec ꝑſcribere: q: ſine poſſeſſiōe nō pōt ꝓcedere ꝑſcriptio.c. ſine poſſeſſiōe de reg.iu.in.vi.no.Jo.mo. ⁊ alij doc.in.d. c.ij.de ꝑbē. Pañ.in.d.c.dilect⁹. Gel.in extra.Jo.xxij.ſuſcepti.in ꝑn. Jo.an.in addi.ſpe.titu.de p̃e.§.reſtat. vbi dicit ipſis regib⁹ in tali antiq̄to iure deferē-dū: ꝑſertim cū ꝯſuetudinē ipſam ſciat papa ⁊ toleret: ⁊ ꝑſertim de rege frācie vt patere pōt ꝑ bullas ro.pō.loquētiū de regalijs q̄ ſunt in theſauro regio.

Item fuit deliberatū ꝙ q̄nta pars ſoluatur in partib⁹ et in moneta[a] vſuali[b] auri vel argenti ad eſtima-tionē ſcʒ marche auri ſcđʒ valorē[c]

a In moneta. q̄ falſificāt monetā re-gis frācie vel aliā falſaʒ monetā in ei⁹ regno portāt ſunt excōicati iꝑo iure.ꝑ extra.Jo.xxij ꝓdic̄a vbi ponunť qua-tuor modi falſitat̃ vł deteriorationis monete. ⁊ vide extra.eiuſdē Jo. q̄ inci-pit ſpōdēt q̄s nō habēt ꝫ alchimiſtas.

Mo-netā falſifi-cātes ſūt ex-cōica-ti.

b Uſuali. fa.di.cle. male c.ij. cū ibi no.cle.ij. de deci.inne. declarationib⁹ Boni.ibidē alle.ꝑ Jo.an.ff.de leg.iij.l. nūmis. etiā ſi non fuiſſet dictū intelli-geretur de vſuali: q: tacite videtur in-telligi ſm̄ conſuetudinē loci.l. ꝙ ſi no-lit.§.q: aſſidua.ff.de edi.edic.ff.de ſup. leg.l.labeo.de euic.l.ſi fundus. ⁊ vide de cen.c.penul.ff.de reg.iur.l. ſemꝑ in ſtipulationib⁹. niſi moneta ſit ꝑ legē vel ſtatutū taxata: tūc de illa dʒ in du-bio itelligi nō decurrēti. Bal i.l.illud. C.de ſa.ſan.ecc in.l.q̄cūq̄s.de ſer.fugi.

Mo-neta intelli-giť de vſuali

c Ualorē. lʒ ergo poſtea varieť mo-neta fiet ſolutio ſm̄ iſtū valorē taxatū. Nā etiā debet fieri ſolutio de moneta currēte tp̄e ordinatiōis vł obligatiōis

ſeptuaginta aureorū[a] ⁊ collectori vel ſubcollectori: et infra dioceſim infra cui⁹ limina erit ipſa eccleſia vel bñficiū: ita ꝙ vna medietas dicte quinte partis ſolnat eidē infra annū a tꝑe poſſeſſionis pacifice et alia medietas infra annū ꝓximo ſubſequentē. ¶ Item ꝙ ratione dicte q̄nte partis vel mediatis: aut alteri⁹ portionis[b] eiuſdē non poſſint illi q̄ ad eam tenebūtur trahi[c] extra dioceſin infra cui⁹ metas eſt vel erit ip̄a eccl̃ia/monaſteriū aut bñficiū: ſed habebit collector: aut ſubcollector antedict⁹ recurſum[d] ad ordinarios[e] iudices cōtra non exēptos ⁊ ſilr̄ ꝯ eos q̄ pro nō exemptis ſunt cēſendi iuxta quādā conſtitutionem cōcilij cōſtantienſis q̄ incipit attendentes[f]. Cōtra vero exēptos[g] qui ſuꝑiores in dioceſi in qua ſunt eccleſia: monaſteriū: bñficium: vel officiū: aut aliud miniſteriū eccleſiaſticū quocunq̧ nomine cēſeantur noſcunt̄ habere recurratur ad ſuperiores eorūdē. ꝙ ſi ſuperiores in dioceſi[h] non habeant vel ſi habeant tamen negligētes fue-

vel de noua habito reſpectu ad valorem illius. l. vxorem. §. teſtamēto. ff. de leg. iij. agit̄ eñ de bonitate intrinſeca. l. cum quid. ff. ſi cer. pe. c. cum canonicis. c. olim. de cen. doct. in. c. ꝗto. de iureiuran. Oldra. ꝯſi. xiij. ccxlviij. nā moneta reqrit bonitatem intrinſecā artificis auctoritatē et expēdendi ꝗtitatē cōmēſuratā. Inno. et doct. in. d. c. ꝗto. Bal. in mar. in ver. moneta. et ad eius bonitatem requiritur iuſtitia ponderis ⁊ materie et auctoritas forme. bal. in rub. C. de ꝯtrah. emp. et docto. vbi ſ. ideo deterioratio monete iteruenieñs inter promiſſionē ⁊ ſolutionem ſpectat ad debitorē. Nam inſpicitur tempus quo ſolui debet et petitur. l. vinum. et ibi Bar. ff. ſi cer. pe. d. c. olim. ſic loquitur. l. creditor. al's Pau. ibi eroſa. i. ereplena. ff. de ſolu. et ibi Bar. Bald. in. l. acceptā. C. de vſuris. ſpecu. titu. de ſolu. §. nūc aliqua. et ibi Jo. and. ⁊ Bal. in additio.

Moneta reqrit multa aliꝗ valeat

a ¶ Aureorum. quorum. lxxij. faciunt librā auri. C. de ſuſcep. ⁊ archa. l. quotiens. lib. x. Panor. in. c. cōquerēte. de cleri. nō reſidē. et quinq̧ aurei faciunt librā argenti. C. de ar. quod theſau. in l. j. eo. lib. et ita libra auri valet. xiiij. libras argenti cum duobus aureis. ⁊ tamen mercatores regni dicunt ꝙ marcha auri non debet valere cōmuniter niſi duodecim marchas argenti. Sed tunc forte erat aurū carius ꝗ nūc ſit.

Auri libra ꝯtinet lxxij. aureos.

b ¶ Portionis. nomē portiōis ſimplr̄ ꝓlatū medietatē iportat. ff. de ꝟb. ſi. l. nomē filiarū. §. portionis. ff. de vſufru. l. etiam. c. ij. de deci. in. vj. tñ vbi adijcitur aliqua vel altera vt hic: tūc verificatur in qualibet particula not. Paſi. in. c. ſuꝑ eo. de eo q̄ cogno. cōſang. vxo. ſue. quia dictio aliqua reſtringit. de q̄ no. in cle. j. de foro cōpeten. in ver. aut eaꝝ parte. no. Bal. in. l. j. C. de loſſi. dona. vbi tamen materia ſubiecta poſſet verificari in q̄libet ꝑticula appellatione partis intelligerem de qualibet parte. fa. glo. in ver. parte. in. c. auaritie. de elec. in. vj. et ibi domi.

c ¶ Trahi. id eſt conueniri.

d ¶ Recurſum. nō habent ergo hmōi collectores aliquā compulſionem cuꝫ ad recipiendum a beneficiatis iſtam quintam ſimpliciter ſint dati.

e ¶ Ordinarios. cōprehendit etiā inferiores epiſcopo iuriſditionem habentes. ſ. de pacifi. poſ. c. j. §. ordinarij. cum ibi not.

f ¶ Attēdētes. de qua. ſ. de cauſis. §. item ꝙ monaſteria.

g ¶ Exēptos. que loca dicātur exempta habetur in. c. ſi papa. de priuile. in vj. ⁊ quid cōprehendatur in exemptione eccleſie: quid clericorū: quid canonicorum habetur. in. c. peremptionē. de priuileg. eo. lib.

h ¶ In dioceſi. patet hic ꝙ indulgentia quinte veniunt ⁊ exēpti ⁊ beneficia exempta. faciūt. no. per Jo. and. in cle. frequens. ad fi. in ꝟ. anni. de exceſ. ꝓla. vbi dicit ꝙ ſi in priuilegio pape epō cōceſſo de ꝑcipiendis fructibus primi

anni beneficiorũ vacantiũ in sua dio-
cesi si dicitur de bñficijs tue diocesis
venient exẽpta.secus si dicitur de bñ-
ficijs tibi subiectis.cõpost.⁊ Jo.and.in
c.abbatẽ.de rescrip.Domi.in.c.si pro-
pter.eo.ti.in.vj.qꝛ
negari nõ põt quin
talia beneficia sint
in diocesi licet non
sint de iurisditione
epĩ impetrantis si-
cut dicimus ꝙ aliqua sunt in bonis:
aliqua de bonis.ff.de acq.re.do.l.rem
in bonis.sed dicit Pan.de cast.consil.
cxxiij.exẽptos non esse de diocesi.c.cũ
eps.de offi.or.in.vj.nec teneri ad deci
mas papales iniunctas vniuersitati.
arg.c.ex multiplici.de deci.Ange.in.l.
fi.C.si.cen.vel re.quia nõ veniũt in ge
nerali sermone.arg.l.legatorũ.§.qui
plures.ff.de leg.ij.Bal.in.l.j.C.de fur.
quo ad odia nõ quo ad fauores.Bal.
in.l.cunctos pplos.de sum.tri.primũ
tñ vult Panor.in.c.graue.de offi.ordi.
vbi dicit exẽptos venire sub generali
mãdato pape etiam si de eis specialis
mẽtio nõ fiat nisi ordinario scribatur
excitando suã ordinariã iurisditionẽ:
sed alio pacto exẽpti non possunt iure
cõprehendi in ista indulgẽtia nisi hoc
fuisset a papa vel cõcilio approbatum
vel interuenisset consensus exempto-
rum.alẽs nõ video ꝙ cõgregatio galli-
cana potuisset astringere exemptos.
iuxta no.per Guil.in extraua.Jo.xxij.
suscepti.in ver.priuilegio.in ij.vbi di-
cit ꝙ solus papa vel legatus de latere
põt exẽptos astringere.ad hoc de offi.
lega.c.j.lib.vj.c.venictẽs.de verb.signi.
eo.lib.nec possunt epĩ aut alij inferio-
res eos astringere vigore indulgentie
vel statuti.d.c.graue.de priuil.ex par
te.Henri.in.c.ina.de verb.signi.

Exem pti sũt in dio cesi non sint de dio cesi.

rint:aut remissi: ad diocesanos [a] lo corũ [b] recurrat [c] qui tñ apostolica [d] vel synodali auctoritate remota [e].

a ¶Diocesanos.nõ dicit ordinarios
sicut supius dixit.ideo cõtra exẽptos
alij ordinarij non possent adiri.fa.qđ
no.in cle.j.de vi.et hone.cleri.in ver.
diocesanis.in cle.j.de iu.pa.in prin.
b ¶Locorũ.nõ dicit psonarũ.ideo si
exẽptus alterius diocesis hꝫ bñficium
in diocesi Parisieñ.ad epm Parisieñ.
recurretur.fa.cle.qꝛ regulares circa
prin.de sup.negli.pre.l.si prediũ.C.de
pre.mi.si.de.nõ alie.vbi in alienatio-
ne interponit decretum iudex loci in
quo sunt res que alienanẽ.l.magis.§.
illud.ff.de re.eo.et
vbiqꝫ Bar.per Cy.
et Bald.in.l.j.C.de
cõtrahẽ.empt.ideo
eius epĩ auctoritas
requiritur q̃ est su-
perior immediatus illi⁹ eccl'ie: cuius
res alienatur.Bar.in auẽ.hoc ius.C.
de sacrosan.eccle.nisi accedat auctori
tas pape.Bal.in.l.illud qñ de.o.non
est.doct.late in.c.pastoralis.de priui.
c ¶Recurratur.cum hec litera priui-
legijs exemptionis pindicet nõ puto
eã tenere nisi a papa vel cõsilio fuisset
approbata.vt.s.dixi.
d ¶Aplica.si.in.c.irrefragabili.de
offi.ordi.c.ad abolendam.de he.c.j.de
cleri.egro.in.vj.cle.j.de sup.neg.pre.
cle.attendentes.de sta.mo.in quibus
iuribus sunt casus spãles in quibus
diocesani habẽt iurisditionẽ in exem-
ptos.alij casus habẽtur ⁊ no.in.c.j.de
priui.in.vj.in.c.epõrum.eo.ti.per Jo.
and.in no.Guil.in cle.j.de offi.ordi.
Pan.in cle.dudũ.de sepul.in cle.j.de dam
sen.excõ.doct.in.c.tuarũ.de priui.vbi sub-
cõiter tenent ꝙ pter notorietatẽ fa-
cti seu delicti cõmissi circa rem nõ exẽ-
ptam potest eps in exemptos exerce-
re iurisditionem per.d.c.tuarum.et.c.
patẽtibus.de priui.ad hoc.c.j.§.noto-
ria.de cen.in.vj.licet cõtra.teneãt car.
flo.in.d.cle.j.de offi.ordi.Domi.in.d.
c.j.de priui.de iuris rigore dicẽtes nõ
esse recedẽdum ab eorum priuilegijs.
Sed virũ exẽpti possint adire ordina-
rium in hijs q̃ sunt volũtarie iurisdi-
tionis sine licẽtia pape.no.Jo.and.in
no.⁊ Domi.in.d.c.j.de priui.Domi.in
c.cũ null⁹.de tẽ.or.Guil.in cle.j.de re-
gula.Pañ.in.c.significasti.de fo.cõpe.latio-
e ¶Remota.appellatione.manis re-
motio.sol⁹ em̃ pnceps cõmittit appel
latione remota.ff.a qui.ap.non li.l.j.⁊ uet
ibi Bar.de offi.deleg.c.sup q̃stionũ.§.insup
si vero.de ap.pastoralis.doct.in.c.vt cepe.

Exem pti in quibus ordina rijs. Appel latio- nẽ re- mo- tio.

appellatione quacūq̧ habebūt facere indilatā iuſtitiam de ꝑdictis.
¶Item ꝙ ſi eccłia monaſteriū vel beneficiū ſic taxatū vt prefertur[a] cōtingat anno eodem bis vel pluries vacare ꝙ vna quinta ſemel tm̄ ſoluatur[b] videlicet[c] ꝙ ſi poſt fructus collectos ſeu perceptos aut

debitus.co.ti. Et adhuc lꝫ hec clauſula tollat effectū appellationis vt nō ſuſpendat iuriſditionem iudicis a quo quominus poſſit ſuā ſniaꝫ exequi.pa. nō obſtañ. anteꝗ̄ appellatio recipiat̃ a ſuperiore vt colligitur ex.c. paſtoralis.§. propterea.de offi.dele.⁊ ibi Pan. nō tñ tollit appellatio reſpectu ſupioris ad quē appellatur q̇ ex grauamīne vel iniuſtitia poteſt appellationem recipe et ſniam retractare.Bal.in addi.ſpe. de appel.in ver.clauſula appellatione remota. ꝓbatur in.d.c.paſtoralis.de app.⁊ in.d. §.ꝑterea.no. Pan.in.c. inter ceteras. de re iudi. ⁊ de aliis effectib⁹ illi⁹ clauſule.per Hoſt.in ſum.ti.de ap.§.fi. vbi cōmentat.d.c.;vt debitus. ⁊ in.d.c.per glo.⁊ docto.ſpe.ti.de ap.§. in quibus. Bar.in.l.j.ff.quis ⁊ a quo.Bal.in.l.nouum.C.de ap.in.c.ſuꝑ eo.de offi.dele.

a ¶Ut prefertur.ſ.§.voluit.⁊.§.ſeq.

b ¶Soluatur.ar. ꝙ in partibus vbi de facto depoꝛtus bñficioꝝ vacantiū leuatur ſi idē bñficiū bis vel pluries vacet eodē anno ꝙ tm̄ depoꝛtus vni⁹ anni leuabitur. idē ſi decima aut alia quota fructuū primi anni eſſet ex indulgentia apłica a beneficiatis leuanda.vt eſt declaratū per cle.vj.in extrauagan.dudū attēta.ver.volum⁹. et in extra. multipliciū.ſed ob.l.ſi idē.ff. de iuriſdi.om.iudi. vbi nō fit cumulatio ſummarū ad iuriſditionē declinandā. nec ad donationē inſinuādam.l.ſancimus.C.de dona. ſic ⁊ vna nūtiatio nō ſufficit ad opera diuerſa.ff.de no.ope.nū.de pupillo.§. ſi in plurib⁹. nec vna abſolutio pro duab⁹excōicationib⁹.c. officij.c.cū ꝓ cā.de ſen.excō. de offi.oꝛ. ex parte.fa. ꝙ vbi vere ſunt duo delicta ſic vere debent eſſe due pene.C.de mo.mul.l.fi.ꝟ. nec tñ.ar.l.q̇cūq̧.C. de ſer.fu.Itē caſus ſuꝑuenīēs non excuſat a pena ꝑcedētꝭ culpe.ff de fur.l.inter oēs. C.co.ti.l. ſubtracto. ergo ſcda vacatio bñficij in eodē anno nō cōfundetur cum prima:nec impediet qn exigatur alia qnta. vt quot ſunt vacationes tot ſoluant̃ qnte.fa. qꝛ vbi plures cauſe ꝯcurrūt diuerſis tꝑib⁹ oꝛdinant̃ ex tꝑe vt vna poſt aliā oꝛdinate procedat.de reſcrip.ſi ꝓpter. lib.vj.ff. loca. l.in oꝑis.C.de oꝛ.iudi.l.fi.ergo ꝓ prima vacatiōe dabit̃ qnta ⁊ ꝓ alia ſcda pariter āno finito. Sꝫ nō obſt.cō. quia loquunt̃ vł in impoſitione diuerſarū penaꝝ ꝓ diuerſis delictis: vł in ꝯceptione diuerſoꝝ iuriū q̄ nō confundunt̃ ibidē:ne vł pena ꝑſtet imunitatē alteri⁹delicti vł ius alteri⁹ ꝓpter ꝯcurſuꝫ ledat̃.hic aūt loquit̃ de qnta ꝑcipiēda ex fructib⁹ bñficioꝝ vacantiū: vñ ne nimiū ſit onerosa eccleſiis vna tm̄ ſoluet̃. Dicebat aūt Guil. in extra.Ioan.xxij.ſuſcepti.in ver. vel alteri⁹.Henri.in.c.tua.de ꝟb.ſig.ꝙ in tali caſu qñ ꝯtingeret primo anno bis vacare bñficiū ille cui primi anni fruct⁹ cōpetebāt haberet fruct⁹ a tꝑe prime vacatiōis vſq̧ ad ſecūdā. ⁊ a ſcda ꝑ totū annū cōpletū.ꝑ.l. in ſenat⁹. in fi.ff.ad turpi.et ibi Bar.ad.l.acq̇.l. ita vulneratus.de carbo.edic.l.carbonianū.§.fi.⁊.l.ſeq.fa.cle.j.de priui.ver.ſi q̇ ꝟo.idē l ſi.no.Io.an.de elec.cū l cūctꝭ.§.clerici.Io.an.⁊ Pan.in cle.ij.de magiſ.⁊ vide qđ no.j.de pig.di.cul.c.j.

Bñficioꝝ depoꝛtus an debeat pluries ſi beneficiū in eodē anno pluries vacet.

c ¶Uidelicet. hic declarat per quem hmōi quinta ſoluetur an ꝑ ꝑdeceſſoꝛē vel ſucceſſoꝛē. hec eñi dictio videlꝫ: eſt dictionis vel oꝛationis ꝑcedētis expoſitiua.c.trāſmiſſe.de eo qui cog. ꝯſan. vxo.ſue.c.ſtatutum.de here.in.vj.glo. in.c.ij.de priui.eo.lib.dicit ꝙ poſt duo diuerſa non exponit omnia precedentia:ſed proxima.fa.c.tua de cōſang. et affi.⁊ licet ſit expoſitiua poſita tamen inter genus ⁊ ſpeciem ſtat reſtrictiue. Bar.in.l.queſitū.§.fi.ff.de fun.inſtru. Pan.i.c.ſedes.de reſcrip. ſic ⁊ dictio.i. eſt expoſitiua.c.ij.de ꝟbo.ſig.l.in per-

Uidelꝫ eſt dictio expoſitiua.

acq̄ſitos[a] ꝯtigerit vacatio ad ſolu=
tionē ꝑme medietatis q̄nte ptis ꝓ
dicte bonavltimi poſſeſſoꝛis teneā
tur[b] ⁊ eiꝰ ſucceſſoꝛ i eccl'ia vel bñfi=
cio ad aliā medietatē taxe p̄dicte
infra ꝑmū annū pacifice ſue poſſeſ
ſionis teneat[c]. Si vero ante colle=
ctionem preceptionem vel acq̄ſitio
nem cōtigerit vacatio: ſucceſſoꝛ in
dicto beneficio teneatur ad inte=
grā ſolutionē dicte quinte partis.

ſona.§.q̄ pecuniā.ff.de pac. ⁊ vide.no.
ſ.de col.c.j.§.ſequunt.in ℣. videlicet.
a ℭ Acq̄ſitos. videt̄ ꝙ ſi beneficiatus
decedat poſt auguſtū vel añ kl'. mar=
tij fructꝰ ꝑcipiēdi ad eccl'iaꝫ ꝑtineāt.
ſi ℣o poſt kl'. martij
ad clericū iſtar va=
ſalli.c.j.§.his ꝯñr ꝓ
ſi.lex.col.x. aut fiat
diuiſio iter eū ⁊ ec=
cleſiā vt ꝑcipiat fru
ctus ꝓ rata ⁊ ꝓ ꝑte
anni ꝓ q̄ ſubijt onꝰ
qd̄ hūit in eccl'ia ſi
cut fit diuiſio fru=
ctuū dotis iter virū
⁊ hr̄des mulieris.
ff.ſo.mat. diuoꝛtio.
aut faciet fructꝰ ec=
cleſie ſuos ſtatim ex quo ſunt a ſolo ſe
parati a quocūq; ⁊ cuiuſq; nomine in=
ſtar bone fidei poſſeſſoꝛis. ff.de vſur.l.
qui ſcit.§.in alieno.qui.mo.vſu.amit.
l.ſi vſufructuarius.⁊ coloni.l.ſi apes.
§.fi.ff.de fur. aut ex quo eos percipit
⁊ non ante inſtar vſufructuarij.inſtit.
de re.di.§.is vero.qui percepiſſe dicit̄
fructus: cū ab eo vel eius noīe fuerint
leuati ⁊ collecti: lꝫ nondū ſint in hoꝛ=
rea reconditi: vt nota.in.d.l.ſi vſufru=
ctuarius.vbi doct.in.c.ſi ꝓpter.de re=
ſcri.in.vj.in.c.p̄ſenti.de of.oꝛ.eo.li.cōi
ter dicūt doc.ꝙ beneficiatus hñs ad=
miniſtrationē cōparat̄ vſufructuario
invita: vt ſic poſſit donare de fructibꝰ
eccl'ie moderate th̄.c.ceterū.de do.in
infirmitate. ℣o cōparat̄ vſuario: q2 nō
pōt de eis diſponere in teſtō: niſi i2ni=
tu elemoſine.c.q2.c.relatū.de teſta.nō
habens ℣o adminiſtrationē: vt cano=
nicus ⁊ capellanꝰ cōparat̄ vſufructua
rio invita ⁊ i morte. ita etiā ꝙ de iſtis
eccl'ie redditibus teſtari poſſit.arg.de
teſta.req̄ſiſti.in fi.no.Hoſt.in.c.fin.de
pec.cle.Jo.an.d.c.p̄ſenti. vbi late per
Domi.ſꝫ.d.diſtinctio nō placet Pañ.
in.d.c.fi.de pecu.cle.cum nullo iure ꝓ
betur.latius per eum.in repet.c cum
eſſes.de teſta.quod verius videt̄ de ri=
goꝛe iuris. beneficiati em̄ q̄cunq; ſint
nō faciunt fructus eccleſiarū ſuos in

Fru=
ctꝰ be=
neficij
p̄lati
decedē
tis ad
quē ꝑ
tinet.

moꝛte q̄ ad trāſmiſſionē ad hr̄des ad
quos de iure nō trāſmittūt̄.c. ad hec.
de teſt.cū ſi.ſic itellige bal.in.l.ij.C. de
epiſ.⁊ cle.vbi dicit clericos q̄ſi tenere
mediū iter vſuariū ⁊ vſufructuariū.nā
ſunt vſufructuarij i
ꝑcipiēdo: ſꝫ i diſtri=
buēdo ⁊ diſponēdo
redigunt̄ iſtar vſua
rij. Attēta th̄ ḡnali
ꝯſuetudine q̄ eſt in
regno frācie ꝙ fru=
ctus eccl'iaſtici acq̄
ſiti trāſmittunt̄ ad
hr̄des.idē vr̄ ſicut i
vſufructuario.not.
Jo.fa.in.d.§.is ℣o.
vt ſi poſt electionē
fructuū decedat cle
ricus pertineant ad heredes eius.ad
hoc.l.j.C.de an.ciui.li.xj.vbi gl.⁊ bar.
Jo.an.in.d.c.p̄ſenti.Arch.in.c.ſtatu=
tū.§.aſſeſſoꝛē.de reſcri.in.vj.fa.qd̄ le.⁊
no.in.l.defuncta.ff. de vſuf. Non cre=
dit th̄ Hoſt.in.d.c.fi. de pec. ꝙ ḡnalis
cōſuetudo excuſet a peccato clericos
qui t̄pe moꝛtis oēs ꝓuētus quos ha=
buerūt ab eccleſia dant vel relinquūt
parentibus diuitibus quod vult Hu=
go.vt no.archi.xij.q.ij. in ſum.
b ℭ Teneantur. hoc fundatur in con
ſuetudine preallē.
c ℭ Teneatur.q2 ad ipſum pertinent
tales fructus ⁊ naturale eſt vt q̄ ſen=
tit emolumentum ſentiat onus.l. ſm
naturam.ff.de regu.iu.c. qui ſentit.e.
titu.in. vj. ⁊ facit iſte tex.ad deciſionē
q.mercu.Jo.an.in regula nō eſt moꝛa
de re.iu.in.vj.q̄ eſt, talis īpoſita fuit ꝑ
papā kl'.Junij.decima triēnalis ꝑ p̄=
latos ⁊ clericos eccl'iaꝝ de annuis ꝓ=
uentibꝰ ipſaꝝ ſoluēda mēſe martij ſin
gulis annis ſub certis penis ⁊ datis
collectoꝛibꝰ vt eſt moꝛis. d. Jo. q̄ tunc
p̄erat eccleſie paduane poſt illius an=
ni ꝓuentus perceptos trāſlatus fuit
ad eccl'iam bononieñ. kl'. Januarij. et
d.O.tūc fuit p̄latꝰ illiꝰ eccl'ie paduane
⁊ vterq; ſtatim ſuā eccl'iaꝫ poſſidet ſꝫ
neuter ip̄oꝝ de mēſe martij ſequētis
decimā ſoluit: q̄rit̄ q̄s ip̄oꝝ icīderit in

Bñfi=
cioꝝꝫ
fructꝰ
an trā
ſmit=
tātur
ad he
redes.

Onus
ſenti=
ens ſē
tiat
emo=
lumē=
tum.

¶ Item ꝙ ex nunc et decetero penitus ceſſent ⁊ ceſſabunt in roma. curia omnes exactiones ratione vacantiaruꝫ[a] tam ratione palliū ſacri vel minutorum ſeruitiorum et alie quecunqꝫ exactiones quouis nomine cenſeantur[b] excepto tamē moderato ⁊ competēti ſalario ſcriptorum curie romane prout in ipo decreto[c] ſacri baſilienſis cōcilij expreſſius continetur: ⁊ hoc ſub pena perdendi[d] ipo facto[e] gratiā[f] de prouiſione antedicta reſpectu curie et ſub pena perditionis benefiī reſpectu prouiſī contrafacientis; et hoc per ſuum immediatum ſuperiorem qui in talibus caſibus habeat poteſtatem. ¶ Item fuit viſum predicte congregationi ꝙ in premiſſis decretis et ipſorum quolibet apponatur per ſacrum concilium decretum irritans ⁊ grauiuꝫ penarum adiectio cum clauſulis[g] oportunis cōtra quoſcunqꝫ cuiuſcunqꝫ auctoritatis fuerint in contrarium attemptantes ſeu facientes[h]. Item acceptat decretum qđ incipit.

¶ Quomodo diuinum officiuꝫ ſit celebrandum.

Si quis principeꝫ ſeculi roga

penā. ⁊ q̄s ex illis ſoluere tenebatur. ⁊ videtur p hunc tex. ꝙ vterqꝫ tenebať p medietate/vel ſaltē prata tpis debeat fieri diuiſio inter eos. ar. c. ppter ſterilitatem. de loca, ff. ſol. ma, l. de diuiſione. ⁊. d. l. diuortio. đ ſep. c. cū q̄s. §. ij. li. vj. dicit tñ Jo. an. ꝙ ipſi do. o. tñc epo paduano incūbebat ſoluēde decime onus. ⁊ ſic non ſoluendo incidit in cenſuras: q: debitū eſt reale: nō pſonale. ideo bñficiū ſeqtur ⁊ poſſeſſor tenetur. l. imperatores. ff. de pub. ⁊ vecti. de mu. ⁊ ho. l. vl. Oldr. cõſi. clxix. in fi. l. fi. C. ſi. cen. vel reli. ⁊ qđ ibi no. Bald. ⁊ doc, de collecta ſoluēda per poſſeſſoreꝫ: niſi fuerit impoſita per eos ⁊ librā vt ibi no. Ang. Itē dictū onꝰ fuit īpoſitū dignitati: nō pſone. ideo dignitatē ſeqtur. ar. c. qm̄ abbas. de off. deleg. ad hoc de relig. do. conſtitutus ⁊ ibi Hen. de ſo. c. j. de imu. ec. c. aduerſus. cum ibi not.

Debitū reale ſeqt benefiium,

dignitati onꝰ īpoſitū ipam ſeqt,

a ¶ Uacantiarum. vulgare gallicoruꝫ ⁊ ſi. ħ. đ. de col. §. item non ſolum.

b ¶ Cenſeātur. đ. eo. c. j.

c ¶ Decreto. đ. eo. titu.

d ¶ Perdēdi. pⁿuilegiū eñ mereť amittere q̄ pmiſſa ſibi abutiť ptāte. xj. q. iij pⁿuilegiū, c. tuaꝝ. de pⁿui. de pbē. p illo rū. nec ej ſunt ſua iura ſeruāda q̄ ius alienū īſringere, nō metuit. lxxiiij. diſ. vbi de pⁿuiť. dilecti. ⁊ fruſtra. l. auxiliū inuocat. ⁊c. de vſu. q: fruſtra.

e ¶ Ipſo facto. ⁊ ſic nō eſt opus facto hoīs niſi in declaratione, de hereticis cū ſcđm. li. vj. ſtte. ff. de pub. ⁊ vec. l. cōmiſſa. c. j. de reſcrip. in. vj. cū ſilibus. et merito fuerunt hec verba adiecta: q: hmōi verba ſub pena pdendi ⁊c. ſunt ſtñ comminatoria: ſicut hec verba ſub pena anathematis vel excōicationis ⁊ ſilia. c. relatū. §. j. de iur. pa. c. clericis. §. ij. ne cle. vel mo. no. in. c. ſicut. de ſimo. in. c. j. de ſagitta. in c. j. de eo q̄ fur. or. rece. in. c. ꝑterea. đ iu. pat. Guil. in clem. j. de exceſ. prela.

f ¶ Gratiam. ſupra vocauit donū. §. itē ꝙ huiuſmodi.

g ¶ Clauſulis. q̄d ſit clauſula ⁊ ex q̄bus ꝯſtat. no. Joā. an. in. c. certificari. de ſepul. ⁊ de clauſulis reſcriptoꝝ libelloꝝ ſniarum. ꝯtruū iudicioꝝ compromiſſorū ⁊ ſtatutoꝝ late p Berth. l rep. in ħ. cūa. ⁊ ſeq.

h ¶ Facientes. vt quos, ad obſeruantiā iuriū ꝯtutū premia nō inducūt penaruꝫ exaggeratio a temerarijs auſibus refrenet. clem. cupientes. de pe.

¶ Quomodo diuinum officium ſit celebrandum.

Si quis. primo poniť breue exordiū. ſcđo doceť quō tractim reuerēter ⁊ honeſte diuinū offm̄ ſit i eccleſijs celebrandū. tertio tranſgreſſores pnnit. q̄rto ſpāles eccłiaꝝ cōſuetudines ⁊ ſtatuta laudabilia approbat. ſecunda ibi: ſtatuit. tertia: ſup his. q̄rta ſaluis. hoc decre. alle. Alber. de fer. in trac. de ho. cano. di. ⁊ cū alijs octo ſe. fuit factū ante diſſolutionē cōſi. baſiť, anno. ſ, m. ccccxxxv. v. idus Junij.

turus habitu[a] honeſto[b] geſtu[c] decẽti platione nõ p̃cipiti[d]: ſʒ diſtincta: attẽta q̃ʒ mẽte ſeipſm ac v̾ba[e]

a ℭHabitu. ſepe etẽ maxime inter ignotos veſtiſ eſt cauſa honoris. iuxta illud hũc hoĩes decorãt quẽ veſtimenta decorãt. ⁊ vir bñ veſtitus ꝑ veſtib⁹ eſſe perit⁹ credit a mille. ⁊ Iuuenalis. rara in tenui facundia pãno. nã talis prima facie p̃ſumiť q̃lẽ eũ ĩdicãt veſtes eſſe. ff. de inſtr. l. itẽ apud labeonẽ. §. ſi q̃s v̾gines. de ſen. excõ. c. ꝯtingit. ſ. c. ſi iudex. eo. ti. in. vj. Bart. in. l. ij. C. ſi ſer. ex. ve. ad hoc. c. pe. xxiij. diſ. vbi habit⁹ dʒ eſſe ornat⁹. xxi q. iiij. ſine ornatu: ſʒ etẽ ex ornatu veſtis non ſit q̃s iuſtitiã habiturus. xxx. di. ſi q̃s virorũ. ⁊ veſtis humilis non reprobeť. diſſolutos tñ ⁊ fractos veſtib⁹ nõ recipim⁹. xlj. di. per ſimoniã. vñ Hierony. nec affectate ſordes: nec exq̃ſite delitie laudẽ pariunt. xlj. di. §. ſ. c. ij. de cuſto. eucha. cũ ibi no. et ꝑ decẽtiã habit⁹ extrinſeci morũ intrinſeca honeſtas oſtẽdiť. cle. ij. de vi. ⁊ ho. cle. ⁊ vide Hen. in. c. ſ. de priui. Io. an. in regula ea q̃. de reg. iu. in. vj. l no.

b ℭHoneſto. honeſtas attẽdiť ⁊ ĩ p̃ceptis. iij. di. erit aũt lex. ⁊. de col. c. ſ. §. ſ. in voť. de vo. magne. ⁊ ĩ habitib⁹. ſ. de ſpe. in ec. nõ fa. c. ſ. cũ ibi no. Vñ lʒ clerici ſeculares nõ habeãt a iure certũ habitum cũ nõ ſit exp̃ſſuʒ in iure de colore vel forma ꝑ quẽ vel eorũ alterũ habitũ opʒ diſcerni: vt not. in cle. ſ. de elec. tñ ꝓpter honeſtatẽ certe forme ⁊ colores ſunt eis ꝓhibiti. de vi. ⁊ ho. cle. clerici. cle. q̃m. eo. ti. ⁊ mulieres habitu viri nõ debẽt vti: nec ecõtra. xxx. di. ſi q̃ mulier.

Aduocatorũ inſtructio.

c ℭGeſtu. ſiue ĩ vultu vt illũ affabilẽ iocũdũ ⁊ benignũ p̃ncipi oſtẽdat ⁊ ſine riſu: niſi ex cã. nam vt ait ſalo. ꝓuer. x. Riſus ĩ ore ſtultorũ. ſiue ĩ motu corporis vt caput vel pedes nõ ducat idebite. ſed cũcta mẽbra debita maturitate regat. iuxta illud: officiũ teneãt ligua pedeſq̃ man⁹. ⁊ oculos. xxxiij. q. v. nec ſolo. vj. q. ſ. ex merito. et grauitatẽ q̃ ad oĩa ⁊ mẽtis maturitatẽ oſtendat. ff. de of. p̃to. l. obſeruãdũ. ĩ ſi. xlj. diſ. ep̃s. ⁊ §. ſi. incõpoſitio etẽ corpis ineq̃litatẽ ĩdicat mẽtis. vt ibidẽ. nec ſit vag⁹ oculis non effrenis lingua aut petulãtia ſtultiloq̃ʒ geſtu nõ incedat: ſʒ pudorẽ ac verecũdiã mẽtiſ ſimplici habitu inceſſuq̃ʒ oſtẽdat. obſcenitatẽ mẽbrorũ ⁊ verborũ ſicut ⁊ operũ penit⁹ execreť: vt habeť. xxiij. diſt. c. his igiť.

d ℭP̃cipiti. qui etẽ incõſiderate loquitur ſentiet mala. ꝓuerb. iij. v. q̃õ. v. §. ſi. ⁊ momẽtane⁹ neſcit humilitatẽ ſeruare mod⁹ ꝑſonarũ vel ſeſe ꝯtẽnere. xlviij. diſ. §. ſ. ⁊ cũ ſe ad loquendũ p̃parat ſub q̃to cautele ſtudio loquať attẽdat: ne ſi iordinate aliq̃ñ rapiť ad loquẽdũ errorũ vulnere audiẽtiũ corda feriãť. xliij. di. ſit rector. §. ſʒ cũ. nec p̃cipitet ꝯſillas opa neq̃ʒ ordinẽ corrũpat. l. di. põderet. mature ⁊ diſcrete ꝓnũciet vt ſic veterẽ ⁊ bñ fundatã videať habere peritiã. ff. de iu. pa. l. diui ſres. nec vocẽ pl⁹ debito dep̃mat vel exaltet: ſed ꝓ cauſe varietate oſo ⁊ vox diſpẽſeť: vt docẽt Tullius ⁊ alij oratores. eloq̃ntie etẽ ornamẽta ĩ ꝓnũtiatiõe apta ⁊ ꝯueniẽte motu corporis ꝯſiſtũt q̃b⁹ cũ ſe iſtruxit trib⁹ modis hoĩes aggrediť alios eorũ ĩp̃a inadẽdo: horũ alteri aures: alteri oclos ꝑmulcẽdos tradẽdo ait Vale. lib. viij. c. x. ⁊ no. hic iſta q̃ dʒ hr̃e bon⁹ orator ſiue aduocat⁹. p̃mo habitũ honeſtũ. ſc̾do geſtũ decẽtẽ. tertio ꝓnũtiationẽ diſtinctã q̃ ꝑſeq̃ť ſpe. ti. ð aduo. §. ſeq̃ť videre. ⁊. §.

Loq̃la dʒ eſſe cõſiderata.

Eloquentie ornamẽta ĩ q̃bus cõſiſtũt.

e ℭVerba. vt illa bñ ordinet (hic dicẽdũ ẽ. v̾ba etẽ male ordiata ĩterdũ viciãt. vt no. in. l. ꝑ ſuũ. ff. de viu. ⁊ habi. p̃terea in materia ĩ q̃ opʒ v̾ba põderare. vt ẽ materia ſubſtitutionũ q̃ vadit ad apices ſignificationũ v̾borũ: q᷑ ĩ verbis ꝯſiſtit effect⁹ ſubſtitutiõis vt prʒ ex no. ꝑ Bar. i. l. 4. ff. de vul. ⁊ pu. ſub. in. l. cũ ꝓponas. C. de here. iſti. tñ vt valeat diſpo q̃ð omiſit ligua anim⁹ ſi de eo cõſtare poſſit ſuppleat. ff. ð ac. poſ. l. iij. §. nerati⁹. c. p̃terea. c. itelligẽtia. de v̾b. ſi. no. doc. i. c. ad audiẽtiã. de deci. i. c. ij. ex q̃ris. de ap. nã ⁊ ſi v̾ba reuerſo mõ ꝑferanť inter ꝯhẽtes nõ nocet eis illa ſimplicitas. ff. ð p̃ſcri. v̾. l. iſuiã. Cy. ⁊ bal. i. l. ſi cũ aſi. C. de do. añ nup. c. cũ dilecti.

¶ Item ꝙ ex nunc et decetero penitus ceſſent ⁊ ceſſabunt in romana curia omnes exactiones ratione vacantiarum[a] tam ratione palliũ ſacri vel minutorum ſeruitiorum et alie quecunqꝫ exactiones quouis nomine cenſeantur[b] excepto tamẽ moderato ⁊ competẽti ſalario ſcriptorum curie romane prout in ipo decreto[c] ſacri baſilienſis cõcilij expreſſius continetur: ⁊ hoc ſub pena perdendi[d] ipo facto[e] gratiã[f] de prouiſione antedicta reſpectu curie et ſub pena perditionis beneficij reſpectu prouiſi contrafacientis: et hoc per ſuum immediatum ſuperiorem qui in talibus caſibus habeat poteſtatem. ¶ Item fuit viſum predicte congregationi ꝙ in premiſſis decretis et ipſorum quolibet apponatur per ſacrum concilium decretum irritans ⁊ grauium penarum adiectio cum clauſulis[g] oportunis cõtra quoſcunqꝫ cuiuſcunqꝫ auctoritatis fuerint in contrarium attemptantes ſeu facientes[h]. Item acceptat decretum qḋ incipit.

¶ Quomodo diuinum officium ſit celebrandum.

Si quis principez ſeculi roga

penã. ⁊ q̃s ex illis ſoluere tenebatur. ⁊ videtur ꝑ hunc tex. ꝙ vterqꝫ tenebatᷓ ꝓ medietate/vel ſaltẽ ꝓ rata tꝑis debeat fieri diuiſio inter eos. ar. c. ꝓpter ſterilitatem. de loca. ff. ſol. ma. l. de diuiſione. ⁊. d. l. diuortio. ḋ ſep. c. cũ q̃s. §. ij. li. vj. dicit tñ Jo. an. ꝙ ipſi do. o. tũc epõ paduano incũbebat ſoluẽde decime onus. ⁊ ſic non ſoluendo incidit in cenſuras: q2 debitũ eſt reale: nõ ꝑſonale. ideo bñficiũ ſeqtur ⁊ poſſeſſor tenetur. l. imperatores. ff. de pub. ⁊ vecti. de mu. ⁊ ho. l. vl. Oldr. ꝯſ. clxix. in fi. l. fi. C. ſi. cen. vel reli. ⁊ qḋ ibi no. Bald. ⁊ doc. de collecta ſoluẽda per poſſeſſorez: niſi fuerit impoſita per eos ⁊ librã vt ibi no. Ang. Itẽ dictũ onꝰ fuit īpoſitũ dignitati: nõ ꝑſone. ideo dignitatẽ ſeqtur. ar. c. qm̃ abbas. de off. deleg. ad hoc de reg. do. conſtitutus ⁊ ibi Hen. de ſo. c. j. de imu. ec. c. aduerſus. cum ibi not.

Debitũ reale ſeqt beneficium.

dignitati onꝰ impoſitũ ipſam ſeqt.

cũ ſcḋm. li. vj. ſtre. ff. de pub. ⁊ vec. l. cõmiſſa. c. j. de reſcrip. in. vj. cũ ſĩlibus. et merito fuerunt hec verba adiecta: q2 hm̃õi verba ſub pena ꝑdendi ⁊c. ſunt tm̃ comminatoria: ſicut hec verba ſub pena anathematis vel excõicationis ⁊ ſĩlia. c. relatũ. §. j. de iur. pa. c. clericis. §. ij. ne cle. vel mo. no. in. c. ſicut. de ſimo. in. c. j. de ſagitta. in c. j. de eo q̃ fur. or. rece. in. c. preterea. ḋ iu. pat. Guil. in clem. j. de excel. prela.

f ¶ Gratiam. ſupra vocauit donũ. §. itẽ ꝙ huiuſmodi.

g ¶ Clauſulis. q̃d ſit clauſula ⁊ ex q̃bus ꝯſtat. no. Joã. an. in. c. certificari. de ſepul. ⁊ de clauſulis reſcriptorum libellorum ſniarum. Jacuũ iudiciorum compromiſſorũ ⁊ ſtatutorum late ꝑ Berth. i rep. in ⁊. cl̃a. ⁊ ſeq.

h ¶ Facientes. vt quos ad obſeruantiã iuriũ ſtatutũ premia nõ inducũt penarum exaggeratio a temerarijs auſibus refrenet. clem. cupientes. de pe.

a ¶ Vacantiarum. vulgare gallicorum ⁊ ſi. ⁊. ſ. de col. §. item non ſolum.

b ¶ Cenſeãtur. ſ. eo. c. j.

c ¶ Decreto. ſ. eo. titu.

d ¶ Perdẽdi. ꝑuilegiũ eñ meretᷓ amittere q̃ ꝑmiſſa ſibi abutitᷓ ptãte. xj. q. iij ꝑuilegiũ. c. tuarum. de ꝑui. de ꝑbẽ. ꝓ illo rũ. nec ej ſunt ſua iura ſeruãda q̃ ius alienũ īſringere, nõ metuit. lxxiiij. diſ. vbi de ꝑuilᷓ. dilecti. ⁊ fruſtra. l. auxiliũ innocat. ⁊c. de vſu. q2 fruſtra.

e ¶ Ipſo facto. ⁊ ſic nõ eſt opus facto hoīs niſi in declaratione. de hereticis

¶ Quomodo diuinum officium ſit celebrandum.

Si quis. primo ponitᷓ breue exordiũ. ſcḋo docetᷓ quõ tractim reuerẽter ⁊ honeſte diuinũ offm̃ ſit ī eccleſijs celebrandũ. tertio tranſgreſſores pnnit. q̃rto ſpãles eccliarum cõſuetudines ⁊ ſtatuta laudabilia approbat. ſecunda ibi: ſtatuit. tertia: ſup his. q̃rta ſaluis. hoc decre. alle. Alber. de fer. in trac. de ho. cano. di. ⁊ cũ alijs octo ſe. fuit factũ ante diſſolutionẽ cõſi. baſilᷓ. anno. ſ. m. ccccxxxv. v. idus Junij.

b ¶ Habitu.ſepe etem̄ maxime inter ignotos veſtꝫ eſt cauſa honoris. iuxta illud hūc hoīes decorāt quē veſtimenta decorāt. ⁊ vir bn̄ veſtitus ꝑ veſtibꝰ eſſe peritꝰ credit a mille. ⁊ Iuuenalis. rara in tenui facundia pāno. nā talis prima facie p̄ſumit qlē eū idicāt veſtes eſſe. ff. de minor. l. itē apud labeonē. §. ſi ꝗs ꝟgines. de ſen. excō. c. ꝯtingit. ſ. c. ſi iudex. eo. li. in. vj. Bart. in. l. ij. C. ſi ſer. ex. ve. ad hoc. c. pe. xxiij. diſ. vbi habitꝰ dꝫ eſſe ornatꝰ. xxi q. iiij. ſine ornatu: lꝫ eīn ex ornatu veſtis non ſit ꝗs iuſtitiā habiturus. xxx. di. ſi ꝗs virorꝫ. ⁊ veſtis humilis non reprobet. diſſolutos tn̄ ⁊ fractos veſtibꝰ nō recipimꝰ. xlj. di. per ſimoniā. vn̄ Hierony. nec affectate ſordes: nec exq̄ſite delitie laudē pariunt. xlj. di. §. ſ. c. ij. de cuſto. eucha. cū ibi no. et ꝑ decētiā habitꝰ extrinſeci moꝝ intrinſeca honeſtas oſtēdit. cle. ij. de vi. ⁊ ho. cle. ⁊ vide Hen. in. c. j. de priui. Io. an. in regula ea q̄. de reg. iu. in. vj. l no.

turus habitu[a] honeſto[b] geſtu[c] decēti ꝓlatione nō ꝑcipiti[d]: ſꝫ diſtincta: attētaq꜄ mēte ſeipm̄ ac ꝟba[e] non effrenis lingua aut petulātia fluidoq꜄ geſtu nō incedat: ſꝫ pudorē ac verecūdiā mētꝫ ſimplici habitu inceſſuq꜄ oſtēdat. obſcenitatē mēbroꝝ ⁊ verboꝝ ſicut ⁊ operū peritꝰ execret: vt habet. xxiij. diſt. c. his igit.

b ¶ Honeſto. honeſtas attēdit ⁊ i ꝑceptis. iiij. di. erit aūt lex. ſ. de col. c. j. §. ſ. in votꝫ. de vo. magne. ⁊ l habitibꝰ. ſ. de ſpe. in ec. nō fa. c. j. cū ibi no. Un̄ lꝫ clerici ſclares nō habeāt a iure certū habitum cū nō ſit exp̄ſſuꝫ in iure de colore vel forma ꝑ quē vel eoꝝ alterū habitū opꝫ diſcerni: vt not. in cle. j. de elec. tn̄ ꝑpter honeſtatē certe forme ⁊ colores ſunt eis ꝓhibiti. de vi. ⁊ ho. cle. clerici. cle. q̄m̄. eo. ti. ⁊ mulieres habitu viri nō debēt vti: nec ecōtra. xxx. di. ſi q̄ mulier.

c ¶ Geſtu. ſiue i vultu vt illū affabilē iocūdū ⁊ benignū ꝑncipi oſtēdat ⁊ ſine riſu: niſi ex cā. nam vt ait ſalo. ꝓuer. x. Riſus i ore ſtultoꝝ. ſiue i motu corporis vt caput vel pedes nō ducat idebite. ſed cūcta mēbra debita maturitate regat. iuxta illud: officiū teneāt ligua pedeſq꜄ manꝰ. ⁊ oculos. xxxiij. q. v. nec ſolo. vj. q. j. ex merito. et grauitatē q̄ ad ola ⁊ mētis maturitatē oſtendat. ff. de of. ꝓto. l. obſeruādū. i ſi. xlj. diſ. epō. ⁊. §. ſi. incōpoſitio eīn corporis ineq̄litatē idicat mētis. vt ibidē. nec ſit vagꝰ oculis

Aduocatoꝝ inſtructio.

d ¶ Precipiti. qui eīn incōſiderate loquitur ſentiet mala. ꝓuerb. iij. v. q̄ō. v. §. ſi. ⁊ momētaneꝰ nectit humilitatē ſeruare modꝰ ꝑſonarū vel ſeſe ꝯtēnere. xlvij. diſ. §. j. ⁊ cū ſe ad loquendū ꝑparat ſub q̄to cautele ſtudio loquat attēdat: ne ſi iordinate aliq̄ rapit ad loquēdū erroꝝ vulnere audiētiū corda feriāt. xliij. di. ſit rector. §. ſꝫ cū. nec ꝑcipitet ꝯſiliaꝫ opa neq꜄ ordinē corrūpat. l. di. pōderet. mature ⁊ diſcrete ꝓnūtiet vt ſic veterē ⁊ bn̄ fundatā videat habere peritiā. ff. de in. pa. l. diui ſres. nec vocē plꝰ debito depmat vel exaltet: ſed ꝑ cauſe varietate ofo ⁊ vox diſpēſent: vt docēt Tullius ⁊ aliij oratores. eloquētie eīn ornamēta i ꝓnūtiatiōe apta ⁊ ꝯuenīēte motu corporis ꝯſiſtūt q̄bꝰ cū ſeiſtruxit tribꝰ modis hoīes aggredit alios eoꝝ ipa iuadēdo: hoꝝ alteri aures: alteri oclos ꝓmulcēdos tradēdo ait Uale. lib. viij. c. x. ⁊ no. hic tria q̄ dꝫ hr̄e bonꝰ orator ſiue aduocatꝰ. ꝑmo habitū honeſtū. ſcdo geſtū decētē. tertio ꝓnūtiationē diſtinctā q̄ ꝓſeq̄t ſpe. ti. d aduo. §. ſeq̄t videre. ⁊. §.

Loquela dꝫ eſſe cōſiderata.

Eloquentie ornamēta i q̄bus cōſiſtūt.

e ¶ Uerba. vt illa bn̄ ordinet. ꝟba eīn male ordiata icerdū viciāt. vt no. in. l. ꝑ fuū. ff. de vſu. ⁊ habi. ꝓcertiꝫ in materia i q̄ opꝫ ꝟba pōderare. vt ē materia ſubſtitutionū q̄ vadit ad apices ſignificationū ꝟboꝝ: q: i verbis ꝯſiſtit effectꝰ ſubſtitutiōis vt ptꝫ ex no. ꝑ Bar. i. l. j. ff. de vul. ⁊ pu. ſub. in. l. cū ꝓponas. C. de here. iſti. tn̄ vt valeat diſpō q̄d omiſit lingua animꝰ ſiue eo cōſtare poſſit ſuppleat. ff. d ac. poſ. l. iij. §. nerati. c. ꝑterea. c. itelligētia. de ꝟb. ſi. no. doc. i. c. ad audiētiā. de deci. i. c. ij. re q̄ris. de ap. nā ⁊ ſi ꝟba reuerſo mō ꝓferant inter ꝯhētes nō nocet eis illa ſimplicitas. ff. d ꝑſcri. ꝟ. l. iuliā. Cy. ⁊ bal. i. l. ſi cū ah. C. de do. añ nup. c. cū dilecti.

de doñ.c.cām.de reſcrip.cū ibi no.⁊ēt in materia reſtrīgibili v̄ba ſunt ipſo p̄uādā:vt valeat diſpō.vt not.in.l.pu to.ff.ſam.her.⁊vide Bal.i.l.ſi.C.de he re.inſti/.vbi tractat an ⁊ q̄ñ poſſumus vti locutionib⁹ ip̄oꝝ p̄ꝫus.⁊ v̄ba debēt i telligi ſm̄ ſubiectā materiā.ff.d̄ in adic.l.impator.c.p̄ terea.ij.de ſpō.vbi Car.flo.ad hoc.c. ex lr̄is de cōſti.c.ex oze.de p̄ui.c.ſi pa pa.de reſcrip.l.vi.

hore in eccl'ia:idē ſi cleric⁹ dicat in p̄ti uato.p.d.c.j.dū dicit ita vt horis cōpe tētibus.ſꝫ glo.j.ibi conſuluit clericis paupib⁹ q̄ habēt laborare ꝑ victu.ꝙ ſimul dicāt oēs horas ne ſupuenīēti bus occupa:ionib⁹ aliquā horā dimit:tāt.qd̄ obſeruāt pa pa cardinales ⁊ alij dici pōtifices pro parte maiori dicendo de mane officium vſq̄ ad ſextam et nonā incluſiue:q: hic ex plctis habēt mul- ta expedire rōne officij.⁊ iſtud cōſiliū pōt ſeruari cū clericus ex cā legitima ſeu neceſſaria timet occupationē quo caſu poſſet ēt dicere veſperas de ma- ne.p illū tex.in p̄n.vbi do.⁊ ꝑ moder. in cle.j.de ce.miſ.Hen.in.c.p̄nicioſus de ce.miſ.vbi dicit ꝙ ex tali cā poſſet dicere d̄ ſero matutinas ſequētis diei vel in alijs horis dicēdis licite p̄ueni re tp̄s:regulariter in oī lege vl̄ ſtatu- to cā legitima eſt excepta.de reſcrip. ſi quādo de of.deleg.ex parte.j.a'ſ ceſſante cā nō eēt licitū p̄uenire tēp⁹ vt no.doc.vbi.§.ſicut obligat⁹ ſolue- re certo tpe ſtatuto in fauorē credito ris:puta deīl caſu nr̄o nō pōt ſoluere añ tēpus.ff.de leg.j.l.ſi ita relictū.§. pegaſus.de v̄b.obli.l.ſtipulatio iſta hr̄e.§.inter incertā.ad hoc vide mira culū.qd̄ refert Jo.an.i.d.c.j.d̄ cele.miſ. Alber de fer.in tract.hoz.q.xiiij.⁊.xv. vbi dicit ꝙ ſcholaris occupatus circa ſtudiū lr̄aꝝ pōt de mane ſimul oēs horas ꝑſoluere.vt vtrūq̄ poſſit deo reddere et debitas laudes ⁊ honeſta opa ſtudijs: nec vnū ꝑ alliud ipediatꝫ qd̄ intelligi⁊ vt.§.cū.ſ.valde eſſet occu patus circa ſtudiū:vt q: hr̄et legere: vel alios docere:tunc enim tale ſtu- diū excuſaret ⁊ eſſet iuſta cā p̄ueniēdi tempus.ad hoc.c.ſup ſpecula.de magiſ.c.cum eo.de elec.in.vi.

Hore oēs q̄ſimꝫ poſſūt

ſtudeat cōponere[a]:q̄to diligēti⁹[b] in hoc ſacro[c] loco om̄ipotentē ora- turus deū[d] hec omnia facere cura bit.Statuit igit̄ hec ſancta ſyno- dus vt in cūctis cathedralibus ac collegiatis eccleſijs horis[e] debit[f] ſignis[g] cōgrua pulſatione p̄miſ-

cum ibi no.vbi verbū vniuerſale di- uerſificatꝫ ſꝫ ſubiectā materiā.caueat ēt orato: a ſupfluis.nā meli⁹ eſt pau- ca ydonee effundere q̄ multis inuti libus hoīes ꝑgrauati.l.tāta.§.cōtra- riū.C.de ve.iu.enu.no.in.c.cū ſi arg. de eta.⁊ q̄li.⁊ ex effuſione ſermonis fa cile incideret i p̄iculū.l.ſi.C.de do.ꝓ. ⁊ vide ſpe.titu.de aduo.§.iā nūc vidē dum.⁊.§.ſeq.⁊ de diſpu.⁊ alle.aduo.§. ſatis clare.vbi inſtruit aduocatos.

a ¶Cōponere.pl⁹ tn̄ circa bonos mo res iſtādū eſt.nā vitia moꝝ magis ſūt fugiēda q̄ v̄boꝝ.xxxviij.diſ.q̄uis.⁊ c.ſedulo.⁊ dicit Greg.v̄bis nō q̄ro ꝓ- ſperari:ſed moribus.xcix.di.ecce.

b ¶Diligēti⁹.ar.a minori ad maī⁹ q̄d eſt i iure validū.c.cū i cūctis.cū ibi no. de ele.i cle.ſi dn̄s.in p̄n.de reli.⁊ ve.ſā.

Ozo vbi dꝫ fieri.

c ¶Sacro.ar.ꝙ in ſacro loco:ſiue in eccl'ia eſt p̄ncipaliter orādū.de imu. ec.c.decet.l.vi.de pur.poſt par.c.j.cle. j.de cel.miſ.ſꝫ vt dicit beat⁹ Berñ.lib. meditationū vbicūq̄ fueris infra te- metip̄m ora ſi longe fueris ab orato- rio nō q̄ras locū:q̄m ip̄e locus es.no. Jo.and.in cle.j.de re.⁊ ve.ſan.ad hoc no.in.c.parſimoniam.xlj.diſt.

d ¶Deū.quē graui⁹ eſt offendere/q̄ p̄ncipē ſecularē.xvij.q.iiij.ſicut d̄.C. d̄ here.l.manicheos.c.vergētis.co ti.

e ¶Horis.q̄ ſunt ſeptē.c.j.d̄ ce.miſſa.

f ¶Debitis.⁊ cōpetētib⁹:vt hore offi cij reſpōdeāt horis diei nō reciproce: ſꝫ gradatī ſꝫ Hoſt.i.c.j.de ce.miſ.⁊ hoc p̄ſertim ſeruari dꝫ cū publice dicunt

Hore oēs ſimul ꝑſolui de ma ne rōne ſtudij.

g ¶Signis.i.cāpanis que ſunt ſigna horaꝝ.⁊ ꝑ earū ſonitū vocatur ppl's ad diuina.de cō.di.j.ſolēt.c.j.⁊.ij.de of.cuſt.c.Jo.de homici.

ſis laudes[a] diuine per ſingulas horas[b] non curſim ac feſtinãter[c] ſed tractim ⁊ cũ pauſa decenti preſertim i medio cuiuſlibet verſiculi pſalmorum debitam faciendo inter ſolẽne[d] ⁊ feriale officium differẽtiã reuerẽter[e] ab omnib⁹[f] perſoluantur[g] horas[h] canonicas[i] dicturi[k] cũ tunica talari[l] ac ſuppellicijs[m]

a ¶ Laudes. ps. xlix. Inmola deo ſacrificiũ laudis. cle. j. de ce. miſ. in prin.

b ¶ Horas. cũ aſpiratiõe: q: ꝓ tpe põitur. pro regiõe aut extremitate ſine h. ſcribit. no. in cle. ij. de vi. ⁊ ho. cleri.

c ¶ Feſtinanter. nimia feſtiatio reprobat. l. j. C. ð ſe. nup. c. fi. de elec. in. vj. et ibi multe concor.

d ¶ Solẽne. duplũ vel ſemiduplum.

e ¶ Reuerenter. cũ puritate cõſcientie animi deuotiõe habituũ: geſtuũ: ⁊ cãtuũ debita cõpoſitione. c. dolẽtes. de cele. miſ. cle. j. e. tit. cle. j. de rel. ⁊ vene. ſan. §. nos itaqꝫ. nec hmõi reuerẽtia omittẽda eſt. nã qꝺ ꝓ reuerẽtia alicui⁹ debet remitti nõ põt l. alia. §. elegãter. ff. ſolu. ma l. ſi. §. paterna reuerẽtia. C. de bo. que li.

f ¶ Oibus. in illa eccl'ia bñficiatis ⁊ i cõi. de ce. miſ. cũ teneamur. niſi aliq̃ eorũ abſint ex cã ꝓbabili aut cã ſtudij vl ꝓ facto eccl'ie. ð cleri. nõ reſi. ex pte. ⁊ c. ad audiẽtiã. tũc i domib⁹ coꝝ vel alibi poſſent horas canonicas dicere. xcij. d. c. fi. Archi. de cõ. di. j. miſſarũ. ſꝫ nõ poſſet q̃libet bñficiatus i camera ſua eas dicere: aut alibi extra eccl'iam. nã ⁊ tẽpore interdicti debẽt eas dicere in cõi iuxta ea q̃ le. ⁊ no. in. c. qꝺ in te. de pe. ⁊ re. de ſen. excom. alma. li. vj. Alber. vbi ſ̃. q. xxxj. ⁊ xxxvj. doc. in. c. j. de cel. miſ. nec valeret cõſuetudo in contrariũ. vt ibi dicit Hen. q: cederet in diminutionẽ cultus diuini. ⁊ ſic eſſet eccleſie onerosa. de cõſue. c. j. nec debent in eccleſijs cathedralibus ⁊ collegiatis tẽp⁹ horarũ ꝑuenire. p. d. c. j. ⁊ hũc tex. dum dicit horis debitis: niſi vbi cõe piculũ immineret puta timor hoſtiũ. per ea q̃ le. ⁊ no. in. c. bone. de elec. vel alia iuſta cauſa interueniret: vt celebratio ordinum: ſinodi: aut proceſſionum: propter quas oporteret horarum tẽpora anticipare. vt. ſ̃. dictum eſt.

Hore tẽpore interdicti vbi ſunt dicende.

g ¶ Perſoluant. i. integre ⁊ pfecte dicant. per eũanget. l. vrbana. §. pnocta re. ff. de v̾. ſig. no. l. c. ſi ꝯſtiterit. ð accu.

h ¶ Horas. q̃ ab oro dicunt. q: orãdo ⁊ plãgẽdo debẽt dici. c. vbi piculũ. §. vi. vñ ð elec. l. vj. vl ab hora: q: certis horis dici cunt. vñ dici. c. j. c. dolentes. de ce. miſ. ⁊ hic.

Hore

i ¶ Canonicas. ſic dicte ſũt. q: a canone ſunt inuente: vl q: regulariter a canõ qꝺ eſt regula habẽt dici. xcj. diſt. c. ij. xij. di. c. fi. ⁊ h. cũ ſi. ⁊ dicunt diuine: q: deo offerũt. c. j. ð reli. et ven. ſã. l. vj. ⁊ vigilie q: cũ ani vigilãtia dici ðbẽt. c. j. xcj di.

k ¶ Dicturi. videt p hũc tex. q̃ obligatus ad horas canõicas nõ teneat etiã horas btẽ marie ⁊ vigilias mortuoꝝ dicere: q: h fit mẽtio dũtaxat de horis canonicis. ⁊. j. qua. ho. ca. ſint dic. c. j. ⁊ nulla fit mẽtio de officio btẽ virginis. ⁊ vigilijs mortuoꝝ ſ̃ ad eos nõ tenet: q: caſus omiſſus ꝓ omiſſo habẽd⁹ eſt l. cõmodiſſime. ff. de libe. ⁊ poſt. c. ſuſcepimus. de reſcri. in. vj. ⁊ ſi aliqui ex deuotione illas dicũt bñ factũt. ſꝫ deuotio eoꝝ nõ dꝫ alios ligare. qꝺ volũ i doc. i cle. j. de cele. miſ. vbi dicũt hmõi horas ⁊ vigilias nõ eſſe de ꝑcepto eccl'ie vniuerſalis. cleric⁹ tñ dꝫ i eis dicẽdis ſeq̃ ꝯſuetudinẽ ſue eccl'ie cathedralis. no. Alber. vbi. ſ̃. q. xxix. ⁊ xxx. Sed ꝑfecto hore btẽ marie ſunt de ꝑcepto eccl'ie. nã papa vrbanus tranſiẽs i galliã tẽpore philippi regis francoꝝ celebrauit cõciliũ i claromõte: ⁊ ibi ſtatuit q̃ hore beate marie virginis quotidie dicerẽtur: ⁊ officiũ ei⁹ dieb⁹ ſabbatinis ſolẽniter fieret. ⁊ ibidem excõicauit dictum regẽ: q: dimiſſa vxore ꝓpria aliã ſibi adiunxerat. no. per. iaco. in arbore de ſucce. regni francie.

Hore virginis et vigilie an ſint de neceſſitate.

Rex frãcie philippus p papã fuit excõicatus.

l ¶ Talari. i. longa vſqꝫ ad talos. c. pe. xxiij. di. ſic intelligitur. c. clerici. de vi. ⁊ honeſtate clerico. vbi dicit q̃ clauſa debent eſſe deſuper veſtimenta nimia longitudine vel breuitate non notanda. cle. ne in agro. §. ij. de ſta. mo.

m ¶ Suppellicijs. a ſuppellectili q̃ eſt

mūdis[a] vltra medias tibias lōgis vel cappis[b] iuxta tempoꝝ[c] ⁊ regionū[d] diuersitatē ecclias ingrediantur[e] non caputia[f] sꝫ almutias[g] vel birreta[h] tenentes in capite. q̄ cū in choro fuerit grauitatē seruēt quā ⁊ locus ⁊ officiū exigūt: nō in simul aut cū alijs[i] cōfabulantes[k] seu colloquentes: aut literas seu scripturas alias legentes. Et cum psallendi[l] gratia ibidē[m] ꝯueniāt[n] muta[o]

omne istrumētū domus ꝑter auꝝ ⁊ argētū. ff. de supel. le. l. j. no. i. l. lex q̄ tutores. C. d admi. tu. Arch. xlj. di. e͞ps vilē.

a ¶ Mūdis. ad hoc. c. ij. in fi. de custo. eucha. c. ꝑ simoniā. ⁊ §. j. xlix. dis. ⁊ hoc ꝯsignat ꝙ clerici habebāt mūditiā mētis. j. q. j. necesse.

b ¶ Cappis. vnde dicantur. no. in cle. ne i agro. d sta. mo.

Canonici qñ vtūtur cappis.

c ¶ Tēporuꝫ. vt in ecclia parisiēsi vtūtur cappis i hyeme a festo beati cerbonij qđ est in octobri vsq3 ad pascha ⁊ ab hinc suppellicijs et almucijs in estate.

d ¶ Regionū. quarū ꝯsuetudinibꝰ clerici debēt se ꝯformare in vestibus. xlj. di. q̄sq̄s. xxx. di. si q̄s viroꝝ. dūmodo nō deuiēt ab honestate. xxj. q. iiij. c. ij. nec vtātur vestibus aut caligis rubeis et viridibus. aut alijs vestibus a iure ꝓhibitis. c. clerici. de vi. ⁊ hone. cleric. clemē. ij. in fi. eo. tit. cle. ne in agro. de sta. mo. que loquitur in monachis. sed an clerici possint vti sericis aut alijs vestibus fulgidis disputat glo. xxj. q. iiij. in sum. glo. ⁊ doc. in. d. c. clerici.

Chorꝰ q̄ possunt intrare.

e ¶ Ingrediātur. fa. iste tex. ꝙ soli habituati in ecclia debēt intrare chorū: ⁊ officium diuinū facere. ⁊ hoc habent multe ecclesie cathedrales ⁊ collegiate ꝑ spāle statutū vel ꝯsuetudinē vt extraneos clericos ad cātandū ⁊ officiādū cū alijs nō admittāt. nisi in eadem ecclia sint bñficiati. aut officia habeāt seu bñficiatoꝝ aut officialiū illiꝰ ecclie familiares existāt tñ de iure oibꝰ clericis ēt simpl'r tōsuratis licitū est igredi chorū ⁊ cū alijs officiare. ar. c. psalmista. xxiij. di. ar. a spāli in. c. j. de vi. ⁊ ho. cleri. laicis non. vt ibidē le. ⁊ no. Host. l. c. j. de cel. mis. vbi dicit ꝙ in oibus ecclesijs cathedralibus regni frācie nullus admittitur ad cantādum in choro solēniter cū alijs nisi sit clericꝰ eiusdem chori. Alber. vbi. s. q. x. ⁊ xj.

f ¶ Caputia, sic dicta q2 caput tegūt: ⁊ sunt coopertoria capitis d pāno quibus vtuntur cōiter clerici: cū illis ꝑsertiꝫ sacerdotibꝰ ⁊ alijs dignitatē vł bñficiū curatū habētibꝰ ⁊ religiosis sit ꝓhibitū portare publice pileum i capite sub pena suspēsiōis ipso iure vniꝰ āni a perceptiōe fructuū bñficiorum. cle. ij. §. dignitatē. de vi. et hone. cleri. ⁊ monachi nigri habēt duo capucia. vnū cōnexuꝫ habitui: aliud separatuꝫ ab habitu. qđ dꝫ esse scissuꝫ super hūeros: sꝫ eo vti nō possūt sine licētia abbatis. almucis autē bene possunt vti: cū eas habeāt a iure clemē. ne in agro. §. ij. de sta. mo.

Curati pileū portare nō debēt

g ¶ Almutias. tegumēta sunt capitis ex pellibus griseis vł vermis minuti.

h ¶ Birreta. q̄ alīs dicūtur birri. in. c. si quis viroꝝ. xxx. dist. vel ibi capiūtur pro quoddam genere vestis.

i ¶ Alijs. extraneis qui non sunt de habitu ecclesie.

k ¶ Confabulantes. concor. j. qua. ho. ca. sint di. ex. ch. c. j. de cel. mis. dolētes. presertim vana ꝓphana ⁊ ihonesta intermiscendo colloquia. cle. j. de cele. mis. c. decet. de immu. ecc. Et de hmōi confabulationibus rō reddēda est in die iudicij. xxv. di. §. alias. in fi.

l ¶ Psallendi. alta voce.

m ¶ Ibidem. in ecclesia.

n ¶ Cōueniāt. i. cōgregent. j. q. vij. conuenientibus. xv. q. iiij. c. j.

Mut[i] ordia[ri] non pote[st]

o ¶ Muta. arg. ꝙ mutus nō dꝫ ordiari ⁊ ꝓmoueri. q2 ꝑpter officiū dantur ordo et promotio. c. j. de consue. in. vj. sed mutus officiare nō pōt. no. Jo. an. ⁊ moder. in. c. cū apud. de sponsa. ꝑ. c. j. lv. dist. qđ generaliter ꝓhibet corpore viciatos ordinari. ⁊ ca. penitentes. ea. dist. qđ ꝓhibet passos aliqua mēbroꝝ damna. fa. c. fi. de cler. egro. vbi ei qui post ꝓmotionē obmutuit daẗ coadiutor. ergo prius mutus ꝓmoueri nō debuisset: ⁊ mutꝰ ꝓhibet iudicare. ff. de

aut clauſa[a] labia tenere nō debēt: ſʒ oēs p̄ſertim[b] qui maiori[c] fungū-tur honore[d] in pſalmis/hymnis[e] & cāticis[f] deo alacriter[g] modulent̄[h].

lud.cū p̄cur.et poſtulare.ff.ð poſtu.l.j.
§.ppter caſuʒ.iij.q.vij.§.tria.& alia fa
cere i q̄b⁹ op⁹ eſt voce vel ſmone.ff. de
vb.obl.l.j.& ibi Bar.Bal.i.l.pe.C.q̄ te.
fa.poſ.i are doct.in.d.c.cū apud.ſʒ vbi
nō eſt opus voce vł
ſmone mut⁹ inter-
uenire pōt.iō p̄t he
res inſtitui & adire
ff.de acquir.here.l.
pater §.mut⁹.et.l.
mutum.& pcurato-
res ɔſtituere.ff.ð pcu.l.mut⁹.& ɔſtitui
ad adminiſtrādū: q; i admiſtrādo nō
reqrant̄ vba.no.ſo.in.d.l.cū apud.et
mrimoniū ɔtrahere:vt ibidē;p nutū &
ſigna ɔſenſuʒ exp̄mētia.qliter āt nota
ri⁹ ſcribet ſigna ɔſenſuʒ vel diſſenſum
indicātia muti.no.bar.i.d.l.mutū.pe.
de anch.i.d.c.cū apð.Frede.ɔſi.cxliij.

a ¶ Clauſa.no.nō ſufficere clerico ho
Hore raſ ſine vbali exp̄ſſione dicere.ſa.p̄s.
ſūt ver cxli.Uoce mea ad dn̄m clama.c.nō me
balit diocriter.de cō.di.v.vbi tā voce q̄ꝫ cor
dicen- de laudād⁹ eſt deus.cle.j.de cele. miſ.
de. ibi fructū labiorꝫ.vbi ptʒ ꝙ dʒ eſſe vo-
calis expreſſio & trib⁹ de cauſis.vt no.
Jo.and.in.cle.j.de re.& ve.ſan.vbi tra
ctat materiā oꝛonis. Oꝛo em̄ p̄ſertim
q̄ fit in eccl'ia dʒ eſſe vocalis et ſonora
et publica: vt ſit pplo nota iō text.no.
dicit.i.c j.de cele.miſ.a ſcholarib⁹ pu-
blice cōpleant̄.& ad hoc p̄s.xv.Letatū
eſt cor meū et exulta.lingua mea.j.qua
ho.ca.ſine di.ex. cho.ca.j.ibi verbiſq;
diſtinctis.Alber.vbi.ſ.q.xxxv.

b ¶ Preſertim.id eſt maxime.

c ¶ Maiori.ſi.j.ð his q̄ te.diſ.of.va.c.j.

d ¶ Honore.vt em̄ honore ceteros an
tecellūt:ſic ſctitate p̄cellere debēt.j.q.
j.viliſſim⁹.ſ.de col.c.j.§.j.vł.volens.

e ¶ Hymnis.q̄ ſunt cantica laudis.ð
cōſe.di.j.de hymnis .&.c.ſe.cle.ſi dn̄m.
§.nos itaq;.de reli.& ve. ſanc.

Serui f ¶ Cāticis.ad ephe.v.xxiij.diſ. his g.
endūʒ g ¶ Alacriter.ſic in cle.j.§.nos itaq;.ð
eſt hy re.& ve.ſan.fa.inſti.in ſi.pro.q; hylarē
lariter ſeruitorem diligit deus.arg.xv.q.j.nō
eſt.xxiij.q.vj.§.ex his.

h ¶ Modulēt̄.i.cātēt.magiſtri cordeq;
ue.xcij.di.c.j.&.ij.xxiij.di.p̄s.xxxviij.d.

ſedulo.Ait em̄ Hier.nō vbis tm̄:ſʒ cor
de orād⁹ eſt.q̄propter melior eſt ſepiē
pſalmorꝫ cātatio cū cordis puritate et
ſpūali hylaritate:q̄ꝫ pſalterij modula-
tio cū anxietate cordis.c.nō mediocri
ter.de conſe.di.v.et
nō ſacrificiorū mul
titudinē : ſʒ offeren
tiū merita cauſaſq;
de⁹ dijudicat.xxiij.
q.j.odi.vbi glo.col-
ligit ar.contra ſcho
lares q̄ vadūt ad eccl'ias vt videāt do
minas. Nō em̄ pdeſt eis auditio diui
norꝫ/ſʒ poti⁹ nocet.& Arch.ibidē dicit
ꝙ eſt ɔ canōicos q̄ vadūt ad eccl'ias vt
habeāt diſtributiōes/als ſi iturí.viij. Simo
q.j.ſūt i eccl'ia ð q̄b⁹ an ſimoniā cōmit niā an
tāt.no.i.c.j.ð cle.nō reſi.l.vj.& ɔ ideo comit
te cantātes q̄relādo ait dn̄s Math.v. tat q̄
Hic pplꝰs labijs me honorat:cor.āt lō- ad ec-
ge eſt a me.& dicit canō.xl.di.ſi oīa.ꝙ cleſiā
nihil eſt miſerabili⁹ apud deū diuino vadit
offō ſi p̄functorie agat̄.Sʒ vtrū i oꝛo- ppter
ne reqrat̄ ſp actualis deuotio/ſiue ad diſtri-
oꝛonē attētio.vide p Inn.& alios in.c. butio
dolētes.de cele.miſ.Jo.an.i cle.j.ð re- nes.
li.& ve.ſan.Guil.& alios in cle.j.ð cele.
miſ.Alber.vbi.ſ.q.xxvj. Et no.ꝙ pla-
nus cāt⁹ eccl'iaſtic⁹ ſiue pſalmodia in
eccl'ijs eſt cātād⁹.p̄s.Pſallite dn̄o i cy-
thara i voce p̄i &c.Omiſſis hocq̄tis bre
uibus & minimis & alijs decātib⁹ q̄b⁹
plani cant⁹ toni offuſcāt̄:& ex ipſis de-
uotio cōtēnit̄:vitada laſciuia ppalat̄.
vt hr̄ in ex̄.Jo.xxij.docta ſctōꝝ. Uñ fit
plerūq; vt cū in ſacro miſterio blanda
vox q̄rit̄/ɔgrua vita negligat̄: & cātor
miniſter dn̄i morib⁹ ſtimulet cū pplm
vocib⁹ delectet.xcij.di.c.ij.d.tn̄ ex̄.non
phibet q̄n itердū dieb⁹ feſtiuis p̄cipue
celebrib⁹ in diuinis officijs aliq̄ ɔſo-
nātie q̄ melodiā ſapiāt:puta octaue/
q̄nte/q̄rte & hm̄ōi ſupra cātū eccl'iaſti
cū ſimplicē pferāt̄.ſic tn̄ vt ipſius cāt⁹
itegritas illibata pmaneat: & nihil ex
hoc ðbn̄ morata muſica imutet̄:maxie
cū hm̄ōi ɔſonātie auditū demulceant:
deuotionē puocēt:& pſallētiū deo aīos
torpere nō ſināt.ſa.c.clericos.§.leuite.
&.§.cātor.xxj.di.vñ ſm ſolēnitatē tem-

porū cant⁹ eſt exercēd⁹.xxv.di.plectis. ad fi.ꝛ hic in p̄n.ibi faciēdo iter ſolēne ꝛ feriale officium differentiam.

ad ſe ī libertate reperit ꝛ ipſuȝ ſaluat: in ſecūdo vero ſeruū ꝛ captiuuȝ.vnde ꝛ talē dimittit ne videat̄ olno dānare iuſtitiam.de hoc per doct.in.c.ſane de cele.miſ.moder.in cle.j.de pe.ꝛ remiſ.

Cū dicitur[a]: Gloꝛia patri et filio et ſpiritui ſancto: oēs ꝯſurgant[b]. Cū nolatur illud nomen glorioſum Ieſus[c] ī quo om̄e genu flectitur[d]: celeſtiū/terreſtriū/ꝛ infernoꝝ: om̄s caput inclinēt[e]: nemo ibidē[f] dum hoꝛe in cōmuni cātātur legat vł di cat[g] p̄uatim officiū. Nam nō ſoluȝ obſequiū[h] quo obnoxi⁹[i] eſt choꝛo

a ¶ Dicit̄.ſ.ſingulis dieb⁹ ad laudē trinitatꝭ.c.qm̄.ꝺ te.ꝛ ī fine cuiuſlibꝫ pſalmi: p̄ter q̄ in officio moꝛtuoꝝ ꝛ in aliq̄bus dieb⁹ in q̄dragesima.de ꝯſe.diſ.j.de hymnis.

b ¶ Cōſurgant.ſic cū euāgelia legunt̄ in eccl'ia oēs debēt ſurgere ꝛ ſtādo audire.de conſe.diſ.j.apoſtolica.

c ¶ Ieſus.o grande ꝛ ſalutiferū nomē per qꝺ ſalui facti ſumus: vt no.l.c.j.de ſac.vnc.§.de cle.c.j.circa prin.ꝛ eſt nomen hebraicum: latine dictum ſaluatoꝛ.

d ¶ Flectitur.ad philip.c.ij.de immu.eccle.decet.in.vj.

e ¶ Inclinēt.vt l.c.decet.pxi.alleg.ad hoc de ꝯſe.di.j.ap'lica.l.di.in capite.ꝺ cele.miſ.ſane.cle.ad noſtrū.§.viij.ꝺ here.vbi cū defert̄ coꝛpus xp̄i oēs debēt ſe inclinare.vn̄ cōfugiēs ad illud dum poꝛtat̄ in via gaudet immunitate ꝛ per eccl'iam eſt defendēdus: ꝛ hoc teneas lꝫ multi teneāt ꝯtrū.qꝛ nihil eſt mai⁹ hoc ſacrificio.de ꝯſe.di.ij.nihil.ꝛ qꝛ ꝓpter honoꝛē dei dfert̄ eccl'ie.ergo multo foꝛti⁹ deo.qꝛ ꝓpter qꝺ vnūquodꝙ tale: ꝛ illud magis.ꝺ reli.ꝛ ve.ſan.cle.j.in p̄nci.ꝛ ſtatua p̄fecti ſaluat holem. foꝛti⁹ coꝛp⁹ xp̄i qꝺ eſt maius ꝛ digni⁹ oib⁹.ſ.q.j.multi.ꝛ hoc approbat fides mulieris fluxum ſanguinis patiētis ꝛ dicētis. Si tetigero fimbꝛiā veſtimēti ei⁹ ſalua ero. Ait chꝛiſt⁹ Cōfide filia: fides tua te saluā fecit.ꝛ ſalua facta eſt mulier ex illa hoꝛa. Math.ix.v.diſt.ad eius.ꝛ hoc verū de currētib⁹ ad coꝛp⁹ xp̄i. Si vero homicidis vel latronib⁹ ī captiuitate penitentibus poꝛtat̄ coꝛpus chꝛiſti: talib⁹ non ſubuenitur: vt a carcere liberent̄: lꝫ illa die iuſtitia ſit differenda.ſic poteſt intelligi.xiij.q.ij.c.fi.ar.de conſe.di.ij.omnis homo.ꝛ.c.tribus: qꝛ in primo caſu confugienteȝ

Coꝛp⁹ xp̄i an p̄beat immunitatem

f ¶ Ibidem.in choro eccleſie.

g ¶ Dicat.argu.ꝙ miſſam audientes preſertim intelligētes ꝛ literati nō debent ſuas priuatas oꝛationes dicere.ſꝫ ſub ſilentio ꝛ contēplatione eam audire.preſertim oꝛationes/epiſtolam/et euangeliū.dū em̄ legitur euangeliuȝ debes conſiderare ꝙ chꝛiſtus eſt q̄ loquitur ꝛ nō homo.modo ſi vnus princeps loqueretur preſtares audientiaȝ cū reuerētia maxima nec immiſceres aliqua verba: imo neſcio ſi auderes allegare Auguſtinū: ꝛ ambo.ſed vt prudens expectares finē verboꝝ ſuoꝝ/ poſtea diceres quid velles.quāto magis debes audire creatoꝛem tuum vel apoſtolū loquētē in epiſtola ſua vt nūtium chꝛiſti: ꝛ ſacerdotem oꝛantem et dimittere oꝛatiunculas quas credere non debes melioꝛes vł efficatioꝛes illis: quas eccleſia vniuerſalis dicēdas eſſe decreuit.not. Albertum de fer.in tractatu hoꝛarum.q.xxxiij.

Miſſa audiatur nihil dicendo

h ¶ Obſequium.in cantando ꝛ officiādo cum aliis: vt.ſ.ibi.ꝛ cuȝ pſallendi. nec excuſatur ſi dicat neſcio cantuȝ: qꝛ debet adiſcere ipſum ſicut ꝛ officium. alioquin culpandus eſt ſi ignoꝛat ea que beneficium requirit.j.q.j.non eſt putanda.xxxviij.diſtin per totuȝ.c.ad aures.cum ibi nota.de eta.et qua.ꝓmouendus enim debet ſaltem in tribus eſſe ſufficiens ꝛ examinari: ſi bene legat/cantet/ꝛ conſtruat.xxxviij.diſtin.que de ipſis.no.in clemen.j.de cōceſ.prebend. Alber.de ferra.in tracta.ho.q.xxxiij.

Promouēdus in tribus ſit ſufficiēs.

i ¶ Obnoxius.id eſt obligatus.xxvij.q.j.ſicut.de crimine falſi.ca.j.de teſtamen.cum in officiis.

ſubtrahit[a] ſꝫ alios pſallẽtes ꝑturbat[b]. ¶ Sup his debite obſeruandis aliiſq; ad diuini officij ꝓſecutionem ac chori diſciplinã ſpectãtibus[c] decanus[d] vel cui onus incũbit[e] diligẽter inuigilet hincinde ne ꝗd inordinate[f] fiat circũſpiciens. horꝝ aũt trãſgreſſores illius hore[g] in qua circa ꝑdicta exceſſerit: vel alia maiori ꝑ trãſgreſſiõis grauitas exegerit plectantur[h] pena. ¶ Saluis tñ laudabilibus ↄſuetudinib⁹/ſtatutis ac obſeruãtijs ſpãlib⁹[i] eccliaꝝ ſingularũ regni ⁊ delphinatus.

¶ Itẽ acceptat decretũ qd incipit

¶ Quo tpe quiſq; dẽat eẽ in choro.

Qui in matutinis[k] ante finẽ pſalmi Venite exultem⁹: in alijs horis[l] ante finẽ primi pſalmi

a ¶ Subtrahit. peccat ẽ ⁊ furtũ ↄmit tit cũ vtat lingua ſua ad aliud ꝙ ad qd teneat ↄtra dei ⁊ ecclie volũtatem: vt hic. et in. c. j. de cele. miſ. dũ dicit aut a ſcholarib⁹ publice ↄpleant. nõ dicit ↄpleat in nũero ſingulari. ſꝫ in plurali loquit tex. ad denotandũ ꝙ inſimul et ab oib⁹ dꝫ officiũ dici. ⁊ dicit btũs Hiero. ingratũ eſt ſpũi ſctõ quicqd obtuleris: neglecto eo ad qd teneris. ĩõ ꝙꝙ eo tpe quo in choro diuinũ cantat officiũ poſſis multas ꝑuatim oſones dicere abſtineas et chorũ ꝙtũ potes iuues: bonũ cõe ꝑferendo ꝑuato. c. iꝫ. de regula. nã vt dicit Inn. i. c. dolẽtes. de cele. miſ. cleric⁹ dũ eſt in officijs diuinis nõ dꝫ alijs itẽdere: niſi circa ea q̃ ibi dicũtur vel leguntur. nec cauſeris dicẽdo ꝙ vocem ſonorã nõ habes: qꝛ ex diuerſitate vocum reſultat melodia tota: ⁊ dulcis repreſentatur cantus ſicut vides in organis in quibus ſunt fiſtule parue groſſe ⁊ groſſiores ſonũ emittẽtes ⁊ totam melodiam ornantes. et i templo dñi nõ ſolũ erant vaſa aurea ſed argẽtea ⁊ enea. ideo voces nõ ſunt a choro ſubtrahẽde: ſꝫ qlibꝫ ſꝫ grãm ſibi a creatore datã fructũ labiorum ſuorum cũ puritate ↄſciẽtie animiq; deuotiõe dꝫ deo porrigere: vt in cle. j. de cele. miſ.

Chor⁹ eſt cantãdo adimpãd⁹.

b ¶ Perturbat. hoc eſt cõtra mltos q̃ ita alte i ecclia ſuas oraticũculas dicũt ꝙ alij ibidẽ aſſiſtentes et plerũq; preſbyter officians perturbantur.

c ¶ Spectãtibus: vt de cãpanis pulſandis officijs diuinis dicẽdis certo loco ⁊ tpe ⁊ corrigẽdis clericis circa diuinũ officiũ negligentibus ⁊ ſilibus.

d ¶ Decan⁹. ↄcor. j. de ſpecta. in ec. nõ fa. c. j. ⁊ gnis de officio archidiaconi cãtoris ⁊ aliquorũ aliorũ habeat de offi. archi. ⁊ pmi. ⁊ ti. ſe. tñ de officio decani nihil i iure cauet. ſꝫ depẽdet ei⁹ officiũ ſiue iuriſditio pl⁹ ex ↄſuetudie vel ꝑuilegio ꝙ iure no. in. c. ex parte. de cleri. nõ reſi. vel i decano Antiſſiodoreñ. de q̃ i. c. dilectis. de ap. ⁊ decano aurelianeñ. de quo i. c. dilecto. de ſen. exc. i vj. decano Andegauen. de q̃ in. c. dilectus. ij. de pbẽ. vbi tñ decanus eẽt plaċus eccleſie collegiate de iure hẽt iuriſditionem ordinariã i illos de collegio. per ea q̃ leg. ⁊ no. in. c. cũ ab eccleſiarũ. de off. or. ⁊ dicit Hoſt. in. d. c. dilectis. ꝙ q̃ſi in oib⁹ eccleſijs regni francie hoc obtinet cõſuetudo ꝙ dcani iuriſditionẽ habent in capitulũ ⁊ in aliquam partem cleri.

Decani officiũ q̃le eſt.

Decan⁹ an habeat iuriſditionẽ.

e ¶ Incũbit. puta primicerio ſiue cantori. i. c. j. de offi. pri. aut eo abſente ſuccentori. de quo in. c. iter dilectos. de exceſ. prel a. aut ei q̃ poſt illũ proximus eſt. xxv. di. ꝑlectis. ver. ad primiceriũ. ⁊ in his ſequende ſunt cõſuetudines eccleſiarum.

f ¶ Inordiate. ſi. j. de ta. pẽ. in cho. c. j.

g ¶ Hore. i. diſtributionũ q̃ ſiũt i illa hora.

h ¶ Plectãtur. i. puniãtur.

i ¶ Spãlib⁹. ſi. j. ti. j. c. j. q̃b⁹ ꝑ ↄſtitutionẽ gñalẽ nõ derogat. c. j. de ↄſti. in. vj.

¶ Quo tpe quiſq; debeat eẽ in choro.

Qui in matutinis. pmo ꝓuidet circa introitũ ⁊ aſſiſtẽtiã in choro tẽpore diuinorũ officiorũ. ſcdo idẽ ꝓuidet in ꝓceſſionib⁹. tertio circa diſtributiões q̃tidianas tollẽdo duos abuſus. ſcda ibidem. tertia: iubet.

l ¶ Horis. prima. iij. vj. ix. veſperis et completorio.

in miſſa a anteultimũ Kyrieleyſon b uſq; c in finem diuino officio nõ interfuerit d: niſi forte neceſſitate e co

a ¶ Miſſa.p; hic ꝙ miſſa nõ venit ap pellatiõe horaꝝ: nec eſt de horis canonicis ſ; bñ de officijs: vt no. in cle.j. de cele.miſ.cũ ẽt in epis ⁊ ſupiorib⁹ ſit de ſola decẽtia.c.qm̃.de ꝓuil.li.vj. idẽ not. i cle.ij.de eta.⁊ qli. magr̃ th̃ accedit officio: tertie vel none his ei duab⁹ horis miſſa celebratur regularit.de ↄſe.di.j. nocte.⁊ de nocte nõ d; celebrari niſi i natali dñi.vt ibi.c.ↄſuluiſti.cũ ibi no. de cele.miſ.ſ; omi die põt celebrari a ꝑma pte diei vſq; ad ſextã.de ↄſe.di.ij. trib⁹.matutino tñ expleto.q: eo nõ expleto nõ d; ꝑbyter miſſaꝝ celebrare. no.Hoſt.i ſum.ti.de cele.miſ.§.qualiter Ar.xcj.diſ.ꝑbyt.niſi ex magna cã:puta ſi q̃s i firmaret ad mortẽ ⁊ ſacerdos nõ haberet hoſtiã ↄſecratã ⁊ eẽt piculũ in mora.tũc poſſet miſſaꝝ celebrare no.Car.flo.in repe.c.j.de cele.miſ.Alber.in trac.Ho.q.xvj.ſ;publica ⁊ ſolẽnis miſſa nõ eſt añ vl' poſt tertiã horã ſ; in ipſa tertia celebrãda.d.c.nocte.⁊ c.⁊ hoc.e.di.in.xl.⁊ q̃tuor tpib⁹ ⁊ vigilijs ſctõꝝ in hora nona.de cõ.di.j.ſolẽt.in ſabbatis q̃tuor tẽpoꝝ in veſpa. i ſabbato ſctõ circa noctis initiũ ſeu tenebras.de cõ.di.j.§.in ieiunijs.lxxv. di.ordinatões.⁊.c.qð a patrib⁹.lxxvj. di.c.fi.ſ; hoc nõ obſeruat.⁊ ↄſuetudie habet ꝙ a ꝑma parte diei vſq; ad horã.xij.vel meridiẽ celebret ⁊ nõ vltra: ⁊ miſſa ſolẽnis hora tertia inchoet.vñ ſi aliqui pcipiũt oblationes in aliq̃ eccľia a veſperis vigilie feſti vſq; ad finẽ miſſe diei quã debẽt facere celebrari in dicta eccľia debẽt inchoare miſſaꝝ hora tertia vel al's debita ſm ↄſuetudinẽ eccľie cathedralis ⁊ aliarũ ciuitatũ loci ad quã recurrẽdũ eſt.c.ſup eo.de cen.ꝑſertim in celebratiõe diuinoꝝ.c.ij.de fe.c.pernicioſus de cele. miſ.q: ſi differãt miſſam poſt horã debitã in fraudẽ vt maiores oblatiões habeant nõ debẽt pcipere oblatiões poſt tẽpus infra qð miſſa debuit celebrari ⁊ cõpleri.no.Frede.ↄſi.cxlvij.nã ſi quis alia hora ꝙ̃ conſtitutũ ſit vtatur ſeruitute nihil ſibi ꝓdeſt.ff.quemad.ſer.amit.l.ſi cõmunem.§.ij.

b ¶ Kyrieleyſon.de hoc v̄bo habet in c.cũ aliqs.xj.q.iij.⁊ eſt grecũ ex duab⁹ ptibus.Kyrie.i.dñe:eleyſon.i. miſerere.no.Jo.an.in addi.ſpe.ti.de ꝓla.ſẽ.§.vt aũt.⁊ miſſa tribus liguis celebratur:hebraica greca ⁊ latina.q: titulus xp̃i i cruce pẽdẽtis ſcript⁹ fuit hebraice/grece ⁊ latine.i.de hebraica q̃ ꝑria ⁊ ꝑncipalis eſt in miſſa.alleluya:amẽ ſabaoth:oſanna.circa hui⁹ expoſitionẽ inſtat Jo.an.in rub.de ſum.tri.de greca Kyrieleyſon.Chriſte eleyſõ.qð cãtatur ter:ꝓpter patrẽ ⁊ filiũ ⁊ ſpm̃ ſctm̃.dicitur autẽ nonies ꝓpter nouẽ angeloꝝ ordines quib⁹ aſſociari peti mus:reliqua autem ſunt latina.

c ¶ Uſq;.ieludit ⁊.S.de col.c.j.§.j.ver. ꝙ ſi quis.cum ibi nota.

d ¶ Interfuerit.clerici nõ debẽt exire ab horis diuinis ante finẽ:ſc; donec poſt Benedicam⁹.in cle.j.de cele.miſ. nã ⁊ laici ex ꝓcepto eccleſie: maxime in dieb⁹ dñicis debẽt finẽ miſſe expectare.de cõſe.di.j.miſſas.⁊.c.ſeq.q: nihil videtur actũ cũ ſupereſt aliqd agẽdũ.C.de his qui.vt indig.l.fi.⁊ de⁹ imꝑfectũ opus nõ nouit.de baptiſ.maiores.§.ſed adhuc.aliter em̃ nõ d; clericus pẽſum ſue ſeruitutis ↄſoluiſſe: ſi añ finẽ officij recedat.c.j.de cele. miſ. ideo notãter dicit ibi text⁹.pẽſum ſeruitutis ſue ↄſoluat.nã iſta ꝑpoſitio ꝑ iũcta v̄bo denotat cõtinuationẽ ⁊ ꝑſeuerantiã tpis a pncipio vſq; ad finẽ.S.ti.j.c.j.ibi perſoluentur.cum ibi no. per Archi.in.c.cũ contumacia.de here.in.vj.

e ¶ Neceſſitate corporali.q: ſit infirmus vel debilitat⁹.de cleri.nõ reſi.ad audientiã.c.j.eo.ti.in.vj.idẽ ſi cõtemplatiõe meditatiõe ſeu nimio ſomno vel fatigatiõe ſpirit⁹ ei⁹ eſt fatigat⁹: tũc em̃ põt eccleſiã exire cauſa recreatiõis ſ; cito redeat ad officium. iuxta. no.p; Inno.in.c.dolentes.de cele.miſ. no.doct.i cle.j.eo.ti.Albet.in trac.ho.

Miſſa q̄ hora celebrat.

Miſſas dicere poſt meridiẽ nõ licet.

Miſſa tribus liguis celebrari poteſt

Clerici non exeãt ante bñdicam⁹ domino.

q.xxiij.⁊.xxiiij.vel intellige hunc text. etiā de neceſſitate eccl'ie:vt q̄ pro eui denti eccleſie neceſſitate vel vtilitate oportet eū diſcedere.xvj.q.j.vos aūt. xxiij.q.j.c.vlt.xj.q.iij.q̄d ergo.⁊ de alio quocūq̧ iuſto īpedimēto ſiue iuſta cā ⁊ rōnabili:vt.d.cle.j.in pnc.ibi abſq̧ rōnabili cā.ſemp eñ legitima cā excipit c.ex parte.ij.de offi.deleg.⁊ noie neceſſitatis quodlibz iuſtū impedimentū intelligit.de conſe.di.iiij.hi q̄.xviij.di.epo.⁊ vide q̄d not.in.c.pueniēs.ea.diſ.Archi.⁊ Jo.and.in no.in.c.j.de cler.nō reſi.in.vj.q̄d not.in ſpec.tit.de loca.§.poſtq̄.ver.quid ſi mercennarius:ſed an ſolo verbo exeuntis credat ſup impedimento.Credo q̧ ſic:q̄ agitur de aīa ⁊ cōſcientia ipſius/⁊ de leui preiudicio.per no.ſ.de pa.poſ.c.j.§.j.in ver.impedimēti.quod verū preſertim vbi impedimentum conſiſtit in ſolo aīo ipſius:quia forte fatigatus ex longa lectione exit cauſa recreatiōis.ad hoc not.in.c.ſignificaſti.de homi.in.c.vt circa.ad fi.de elec.in.vj.no.Alber.vbi ſ.quod limita quando parum durat exitus:q̄ ſi diu ⁊ ſepe/exire vellet non eſſet ei credendum.

dens ſine cā ⁊ licētia dz carere quotidianis diſtributiōib⁹.no.Guil.⁊ alij i cle.j de cele.miſ.Alber.vbi.ſ.q.xxiij.

d ¶ Artiores.latiores autem non valerent:vt.j.ſequitur.§.iubet.

gente ac[a] petita ⁊ obtenta[b] a preſidente chori licētia diſcedere oporteat pro illa hora abſens cenſeat[c] ſaluis eccleſiarum conſuetudinibus ſi que forte circa hec artiores[d] exiſtant. ¶ Idem in his obſeruet: qui a principio vſq̧ ad finem in pceſſionibus[e] non permanſerint. Pro cuius[f] executione deputetur aliquis onus habens notandi perſonas ſingulas ſtatuto tēpore nō cōuenientes[g] iuramento[h] aſtrict⁹ agere fideliter et nulli[i] parcere.

e ¶ Proceſſionib⁹ ſiue gñalibus que fiunt poſt paſcha p triduū ante aſcēſionē.de ꝯſec.di.iij.rogationes.⁊ in feſto beati Marci euāgeliſte.ſiue ſpālibus q̄ fiunt ex pcepto eccleſie vel epī ad q̄s non debent cōpelli fratres pdicatores ⁊ minores ⁊ alij religioſi ſemp venire cum epo ⁊ clero vbi proceſſiones fierēt ex leui cauſa:vt quietius intēdant diuinis.c.nimis praua.de exceſſ.prela.ſecus ſm doct.ibidē per illū tex.a contrario ſenſu ſi ex magna cauſa fieret pceſſio.puta in nouo introitu epī vel legati q̄ debet fieri honorifice ſicut chriſtus intrauit in hieruſalem.Spe.tit.de lega.§.j.aut imminente peſte/vel p pace:tunc poſſunt oēs religioſi etiā exempti cōpelli venire.Nam rogare deum p ſalute populi cūctis cōuenit.ad hoc.d.ca.rogationes.ibi vniuerſa plebs ⁊c.xvj.q.j.reuertimini.de imu.eccl.pueniēs.c.q̄d oēs.de reg.iur.in.vj.Bald.in.l.fi.C.de bo.liber.vbi dicit q̧ epo intranti ciuitatem debet obuiare collegiū monachorū proceſſionaliter.

f ¶ Cuius.decreti.

g ¶ Non conuenientes.ad horas et proceſſiones.

h ¶ Iuramento.ratione cuius preſumitur q̧ fideliter ſuum aget officium Inſti.l.ſancimus.C.ad.l.iul.rep.j.q.vij.ſan cie ſicimus.de preſump.illud.de preſcrip.ne ploratus ad audientiam.

i ¶ Nulli.ſiue dignitatē habenti ca acce nonico vel capellano.nō eñ habenda ptiōe eſt acceptio pſonap in redditione iu- eſt miſtitie.iij.q.ix.c.vlt.de iudi.nouit.regu miſtrāla iuris in iudicijs.de regu.iur.in.vj.da.

a ¶ Ac.pro ⁊.iſta eñ duo copulatiue req̄runt q̧ ſit neceſſitas exeūdi.⁊ q̧ petatur ⁊ obtineat licentia de exeundo.

b ¶ Obtēta.ſi.in.c.cū inveteri.de ele.c.quorūdā.c.ſi religioſus.eo.tit.in.vj.cle.j.de teſta.aliqñ aūt ſufficit petere licentiā.de regu.licet.l.vl.C.de in.em phi.c.potuit.de loca.c.ab eo.de ap.in vj.cle.dudū.§.ſi vero.de ſepul.cle.q̄uis.§.volumus.de lo.cōpe.cum ſi.

c ¶ Cenſeat.vt careat diſtributiōib⁹ illi⁹ hore ad quā tarde venit vel a qua pmature receſſit tāq̄ ſi ſemp abſens ab ea fuiſſet:cū ei an finē officij recedere nō debeat:vt dictū eſt.merito rece-

neceſſitas quolibet iuſto impedimēto cōprehēdit.

proceſſiones ſunt duplices.

ℭIubet etiā hec ſancta ſynod⁹ ꝙ in illis eccleſijs in quib⁹ ſingulis horis certe diſtributiones[a] ſtatu te nō ſunt omnino etiā de groſſis fructibus ſi opus ſit deputētur: vt iuxta menſuram laborū[b] plus mi nuſue quiſq3 capiat emolumenti.

Diſtri butio nes ſūt t ri plices

a ℭDiſtributiones.no.Hen. in.c.cū oēs.de cōſti.tria eſſe genera diſtribu tionū: q2 in q̄buſdā eccl'ijs nō ſunt pre bēde diſtincte: ſ3 ſunt ola cōia z ſingu lis dieb⁹ dant cuilibet canonico p̄ſen ti: ſiue interſit diui nis: ſiue nō p victu tot libre panis z vi ni. z ſic de alijs. z ta les diſtributiones ſunt potius p̄bēde ꝙ diſtributiones. bo.tex. in extra.Jo. xxij.cum nonnulle. al's eſſet in talibus eccleſijs canonia ſiue prebenda: quod eſſe nō debet.j.q.iij.ſi q̄s obiecerit. de preben.c.relatū. z in talibus idē dicē dum eſt ſicut de groſſis fructib⁹ ꝙ de bentur p̄ſentibus: ſiue reſidētib⁹ in ec cleſia z nō abſen. vt.d.c.relatū. niſi cō ſuetudo vel ſtatutū eccleſie vel p̄uile giū cōtrariū operet: q2 tunc ſecus. de ver.ſig.olim. z iſte eſt verus intellect⁹ illius cap̄. ſm̄ Hoſt. z Jo.an. ibidem. z de cleri.nō reſi.decetero.Jo.an.in.c.j. eo.titu.in.vj.glo.in.c.licet.de preben.

Cano nicis q̄buſ dā da tur q̄ tidie panis

in alijs vero eccleſijs prebēde ſunt di ſtincte/ z poſtea eſt menſa communis groſſa ex qua dantur diſtributiones quotidiane etiā illis qui nō interſunt diuinis: dūmodo ſint preſentes: ſicut eſt de pane in eccleſia pariſienſi: vt di cit Hen. dicit tamen ꝙ ad lucrandu3 panem illius eccl'ie oportet intereſſe/ vel in matutinis/ vel in miſſa/ vel in veſperis: z de talibus diſtributionib⁹ idē iuris q̄ꝺ de ſuperiorib⁹. z de ipſis etiā intelligitur.d.c.olim. vt no. Arch. in.d.c.j.de cleri.nō reſid. Hoſt. in ſum. ti.de magiſ.§.vlti. Alie ſunt diſtribu tiones quotidiane: vt ſunt denarij q̄ quotidie diſtribuunt his dūtaxat qui interſunt horis z officijs diuinis ſine fraude. z iſte ſunt vere quotidiane di ſtributiōes: vt in.d.ex̄.cū nōnulle. z in extrauag.Jo.xxij.c.dilecto.al's incipit po ſtulaſti. z q̄nq3 capiunt late p emolu mento q̄ꝺ datur intereſſentibus diui nis officijs: quo caſu anniuerſaria ſub v̄bo diſtributionū cōprehendunt. ali quādo ſtricte p emolumento q̄ꝺ dat intereſſentib⁹ diuinis horis: vt in cle. vt hi qui.de eta. z qualit. z ibi no. car. flor. nomine autem horarum veniunt dūtaxat ſeptē horē: de quibus in.c.j. de cele.miſ. nec venit anniuerſarium vnde dicit Flo. vbi ſ. ꝙ in materia pe nali appel. diſtributionū nō venit an niuerſariū: licet ſoi dem Guil. et geſſe. dicant contra. pro pter idētitatem ra tionis. nam z iura reſtringibilia com prehendunt caſum eiuſdem rationis c.ſi poſtꝙ.§.j.de elec.in.vj.ad hoc.d.c. j.de cleri.non reſi.in.vj.in fi. vbi diſtri butiones que dantur pro anniuerſa rijs defunctorū equiparantur diſtri butionibus quotidianis. ideo qui nō poteſt p̄cipere de quotidianis nec per cipiet de illis: vt ibi not. Joan.and.in no. et Domi. ideo dico in caſu huius cap̄. appel. diſtributionū venire anni uerſarium paritate rationis. et per.d. cap̄.j. z huiuſmodi diſtributiones nō percipiūt priuilegiati. ſic intelligitur d.c.licet.c.dilectus.j.in fine. de p̄ben. de cleri.non reſiden.decetero. de ſen ten.excom.alma.§.adijcimus. lib. vj. niſi in caſu.ſ.de colla.§.ſequuntur.in fi.cum ibi not. nec valeret conſuetudo ꝙ darentur abſentibus vel etiam pre ſentibus in eccleſia: licet nō interſint diuinis: niſi quo ad illos quos infir mitas: ſeu iuſta et rationabilis corpo ralis neceſſitas: aut euidens eccleſie vtilitas excuſat. vt in.d.c.j. z de tali bus diſtributionibus loquitur hoc.c.

b ℭLaborum. qui non debent frau dari mercede.l.penultima.§.illo.C.de neceſſa.ſerui. Bald.in.l. precibus. C. de impuberibus z alijs ſubſtit. z con cordan.c.charitatem.xij.q.ij. in extra uagan. Joan.xxij.cum ad ſacroſancte §.ſi vero.verſi.videlicet. ſ. de electio. ca.j.§.facta.verſi.notarijs. quod not. Specu.deposi.§.vij.ver. ſed pone pro curator.

Tollens prorſus[a] abuſum[b] illum quo in vna dūtaxat hora preſens totius diei diſtributiones[c] vſurpat[d] et illū[e] quo prepoſiti[f] vel decani[g] aut alij officiales[h] ex hoc ſolum ꝙ officiales ſunt: licet[i] actualiter[k] pro vtilitate eccleſie nō abſint

a ℂ Prorſus.i.omnino.
b ℂ Abuſum.in malū ſonat.ſ.de pig. di.cxl.c.j.de his qui in miſſ. non cōpl. cre.c.j.de ſpect.in eccle.c.j.cle.j.ꝛ.ij. de peni.ꝛ remiſ.cum ſimi.
c ℂ Diſtributiōes. quotidianas q̄ tm̄ dant̄ p̄ſentib⁹ q̄ iter ſunt diuinis horis.
d ℂ Uſurpat. i malū ſonat. C. de ſun. rei priua.l.vſus aq̄. lib.xj.l.ij.in prin.ff. de admi.rerū ad ciuita.perti. cle.j.de deci.§. in proe.§. qbus ad plenū. ver. vſurpationes.ꝛ ibi concor.Archi.in.c. gnāli.de elec.in.vj.Et no. ꝙ hic reprobatur opiñ.Jo.and.in cle.vt hi qui.in ver.certis horis.de eta.ꝛ quali.quam ſeq̄batur Flo.ꝛ approbat opi.Guil.et Geſſe.ibidē dicentiū nō valere ſtatutū vel cōſuetudinē eccleſie ꝙ q̄ eſt in vna hora habeat diſtributiones pro oīb⁹ horis.Hen.in.c.qꝛ nōnulli.de cle.non reſi.quia talia ſtatuta ꝛ cōſuetudines grauāt eccleſias:ꝛ tēdunt ad diminutionē cultus diuini.ad hoc.c.ex parte. de cōſti.c.j.de cōſue.in cui⁹ fauorē fuerunt introducte diſtributiones quotidiane vt bñficiati facili⁹ cōuenirēt ad diuina.ar.cle.ſi dñm.in fi.de reli.ꝛ ve. ſan.ꝛ ex ambitione ꝑcedūt. ad hoc.ff. de decre.ab or.fa.l. ambitioſa. de ꝯſti. c.cū oēs.ꝛ qꝛ denari⁹ diurn⁹ nō debet̄ niſi integre tota die operāti.d.c.qꝛ nōnulli.de magiſ. ſup ſpecula.ꝛ qꝛ darēt materiā vagādi alijs horis ſic peccādi. ad hoc.c.ex parte.de cōſue.no.Guil.et Geſ.in cle.j.de cele.miſ. vbi etiā dicūt ꝙ ſi i eadē ciuitate ſūt tres eccl'ie collegiate in q̄rū vna ſic ordinauerūt canonici ꝙ q̄ erit i matutinis lucrabit̄ oēs diſtributiones:deputatas alijs horis. ac ſi in eis ſingulis itereſſet i alia q̄ in veſpis idē.ꝛ in reliq̄ q̄ in miſſa idē.ꝛ ſic q̄ eſſet canonic⁹ earū oim lucrari poſſet oēs diſtributiones eaꝝ.ꝛ oim horarū vna die:ꝙ hmōi ſtatutū nō valet ꝑ ea q̄ dicta ſunt.ꝛ hic ptz. Hen.in.c. de multa.de p̄bē. Albe.i trac.ho.q.xxiiij.

Statutū nō valet vt exiſtēs in vna hora hēat diſtributiones ꝑ oib⁹.

e ℂ Illum.abuſum tollens ſupple.
f ℂ Prepoſiti.nomen eſt dignitatis vel officij.de verb.ſigni.ꝙuis.
g ℂ Decani.no.ꝙ nō ſolis canonicis debent̄ diſtributiones quotidiane: ſ; etiā alijs bñficiatis in eccl'ia. ad hoc.c. j.de cleri.nō reſi. in vj. ibi canonici et alij bñficiati ꝛc. ſed cōtra.ſentit Geſ. in cle.vt hi q̄ de eta. ꝛ qualita.vbi dicit ꝙ p̄latus capl'i: puta decanus aut p̄poſitus non debet habere diſtributiones in horis. quia non eſt de capl'o nec h; vocē in eo ex hoc innuens ꝙ ſolis canonicis debent̄ hmōi diſtributiones: niſi de cōſuetudine vel alio iure ſpāli debeātur alijs bñficiatis ꝛ ꝙ p̄lat⁹ nō ſit de capl'o ſat; no.ā.de elec.c.j.§.j. in ꝟ.collegiū.Fre.ꝯci.ex v.vbi dicit ꝙ cleric⁹ hñs altare in eccl'ia ꝑ q̄ d; celebrare ꝛ eſſe i choro ſicut ꝛ canonic⁹ nō habebit diſtributiōes q̄tidianas: et qđ h̄ innuit̄ reſpicit ꝯſuetudinē eccleſiarū. Pañ.in.c.cū oli.de re iu. S; an valeat cōſuetudo ꝙ hñs archidiaconatū ꝛ canonicatū in eadē eccl'ia ex ꝯſuetudine eccl'ie hēat duplices diſtributiōes.no. Fre.vbi.ā.Jo.an.ꝛ moder.l.d.c.cū oli.
h ℂ Officiales.i.officiarij.
i ℂ Licet.pro ꝙuis.
k ℂ Actualiter.ergo.arg.a contrario ſenſu qđ eſt in iure validū.xxv.di.qualis.c. cum ap'lica. de his que fi. a p̄la. cū ſi. ſi hmōi officiarij ꝑ vtilitate eccleſie abſint ab horis diuinis ꝑcipiēt tñ quotidianas diſtributiones.ad hoc.c. ex parte de cleri. nō reſi. meli⁹.c.j. eo. ti.in.vj.§.qui ꝟo.ibi aut euidens vtilitas. cum nō deceat eis ſuū officiū eſſe dānoſum.C.de admi.tu.l. cū q̄dē.c. cū nō deceat. de elec.in.vj.qđ.c.eſt cōtra. cū dicat ꝙ illi qui ꝓſequūtur vtilitatē eccl'ie diſtributiones nō ꝑcipiūt.Sol. Joā.mo.dicit in.d.c.cum nō deceat.ꝙ loquit̄ de illo qui pro tūc in eccl'ia nō reſidebat: quia erat ex alia cā abſens: ſibi tñ fuit cōmiſſum negotiū proſecu

Diſtributiones debētur etiam nō canonicis.

Argumētū a ꝯtrario eſt i iure validum.

tionis vtilitatis eccľie. ſed.d.c. de cle. nõ reſi.in.vj. loquitur in illo qui erat pſens qui interfuiſſet diuinis horis: niſi obſtaſſet ꝙ pſequebatur vtilitatē eccľie quo caſu ſeruire intelligitur.ar. ff.de ſta. lib.l.iiij.§. Stichus. Jo.and.dicit in.d.c.j.ꝙ canonici non tenentur

q̃tidianas diſtributiões ꝑcipiūt[a]

hmõi diſtributiones dare illis q̃ abſunt propter vtilitatē eccleſie. in.d.c. cum nõ deceat. ſi tñ cõceſſerint illi ad reſtitutionē nõ tenētur: vt in.d.c.j. ſed Archi.dicit ꝙ.d.c.j. loquiť in eccleſijs in q̃b⁹ eſt cõſuetudo ꝙ abſentes illas diſtributiones ꝑcipiūt: qui tolerať in caſib⁹ ibidē exp̃ſſis. et ſic põt intelligi iſte text⁹: ſed cõtra.loquiť de iure cõi ⁊ in eccleſijs, in q̃bus nõ eſt talis cõſuetudo. et cū iſto intellectu trāſit Henri. in.c.cum oĩs.de cõſti. ſed Domi. dicit ꝙ ceſſante cõſuetudine ſi iſte abſens pro vtilitate eccľie nõ ſe abſentat a ciuitate vel dioceſi vbi eſt iſta eccľia: ſed tñ ſe abſentat ab officio pro vtilitate eccľie: tunc ꝑcipiet quotidianas diſtributiones: vt.d.c.j. ſed ſi ſe abſentat a ciuitate vel dioceſi propter vtilitatem eccľie. ⁊ ſic nõ eſt tñ abſens ab officio: ſed etiā ab oĩbus alijs: tūc nõ ꝑcipiet quotidianas diſtributiones. ſic procedit ɔtra. ⁊ bñ ſi pro quotidianis diſtributionib⁹ quas ꝑdit ꝑpter abſentiā recõpenſatur ab eccľia ex ſalario ſibi dato ad pſequēdū vtilitatē eccľie. alˀs ſi nullum foret ſibi ſalariū aſſignatū quare perderet diſtributiones non video. nõ eñ tenetur ſuis ſtipēdijs militare.c.cū ex officij.de pſcrip. nec dꝫ ſuū officiū eſſe ſibi dãnoſum. vt dictū eſt.

Diſtributiones q̃tidianę an poſſint ꝑcipi ab abſente pro vtilitate eccleſie.

a ¶ percipiunt. qđ facere nõ debent et ad reſtitutionem receptarum diſtributionum tenētur.c.j.de cleri.nõ reſi. in.vj. facit qđ no. docto.in.c.j. de cleri. egro.in.c.ad audientiam.de cleri.non reſidē. ꝙ nõ omnis infirmus percipit prebēdā vel diſtributiones quotidianas. de quibus in.d.c.j. ſed ille dūtaxat eas ꝑcipiet qui alˀs erat reſidēs et deſeruiēs eccľie ⁊ propter infirmitatē impeditur reſidere vel diuinis horis interesse. vñ ſi alias non reſidebat vel non erat ſolitus reſidere: vel intereſſe diuinis licet tūc infirmaretur non habebit hmõi fructus ⁊ diſtributiones: quia infirmitas nõ preſtitit cauſam. arg.bo.in.l.iiij.§.Stichus.ff.de ſta. libe. facit.l. ij. ff. ſi quis cau. cum ibi no. qđ in ſi.no. Inno.in.c.ex trãſmiſſa.de preſcrip.no. Pan.in.c.plerūq;. de reſcrip. ſic ergo intellige hunc tex. ꝙ nõ valet ſtatutum vel cõſuetudo quo officiarij eccleſie ꝑtextu officij dūtaxat ꝑcipiūt diſtributiones quotidianas in abſentia: licet actualiter pro vtilitate eccľie non abſint. poſſet tamē valere conſuetudo ꝙ officiarius qui ſe pro vtilitate eccleſie abſentauerat de foris veniēs per aliquos paucos dies pone tres faciens morā in domo ſua: licet diuinis non interſit diſtributiones percipiat vt no. Pan. ⁊ Domi.in.d.c.j.de cle. nõ reſiden.in.vj. ⁊ ſic intelligunt opi. Jo. mo. ibidē rationabilis eñ eſt cõſuetudo que propter laborem itineris dat ſibi illos dies vt aliqualiter quieſcat. nam etiam vbi quis debet cõtinuato tempore gerere actū datur ſibi aliqua dies ad quieſcēdum: vt no.in.c. Quis: de offi.ordi.in.vj. ⁊ nihilominus dicitur cõtinuare actum. vnde cum in.d.c.j. ⁊ hic detur licentia ꝓficiſcendi pro negotijs eccleſie: et tūc dicitur ſeruire ita vt habeat diſtributiones: ita dicamus continuare iſtud ſeruitium dato ꝙ aliquibus diebus quieſcat. Sed an hic reprobetur conſuetudo que eſt in aliquibus eccleſijs ꝙ archidiaconus viſitãs archidiaconatum percipiat diſtributiones. Jo.mona.tenet in.d.c.j. ꝙ non cenſetur reprobata per illū tex. licet damnet cõſuetudinem de percipiēdis diſtributionibus in abſentia: quia viſitãdo ſeruit eccľie: ſed caueat ne alterius cõmodi gratia viſitet: quia tunc nõ videtur excuſatus a ꝑceptione. arg.l.item hi. ⁊.l.ſe.ff.ex quib. cau. ma. ſic etiā per hunc tex. non videtur reuocata: immo approbata dū dicit: licet actualiter ⁊c. a contra. ſenſu.

Canonicus infirm⁹ an debeat hr̃e diſtributiões.

Archidiaconus viſitans an lucreť diſtributiões.

¶Qualiter hore canonice ſint dicēde extra chorum.

Quoſcunq̄. docet qualiter hore canonice ſint dicende tractim reuerenter ⁊ diſtincte.

¶Itē acceptat decretū qđ incipit. ¶Qualiter hore canonice ſint dicende extra chorum.

Quoſcūq̄[a] etiā alibi[b] bñficia tos ſeu in ſacris cōſtitutos: cū ad horas canonicas teneātur[c] admonet hec ſancta ſynodus: vt ſi

b ¶Alibi.ꝗ in eccleſijs cathedralibus ⁊ collegiatis.

c ¶Teneātur.no. duos caſus in qb⁹ clerici tenētur dicere horas canōicas. Prim⁹ eſt qñ clericus eſt bñficiat⁹.ratione em̄ beneficij etiā i minorib⁹ ꝯſtitut⁹ tenet̄ ad tales horas ex ſtatuto eccľie: vt hic.ad hoc c.dolētes.de cele.miſ. vbi Jo.an.expo nit ver.clerici:ibi poſitū.ſ.bñficiati ⁊c. xcij.diſt.ſi qs pſby.⁊.ex debito iuſtitie. vt no.doc.in.c.j.de cele.miſ.in cle.j.eo. ti.nam a laicis dati ſunt reddit⁹ eccleſijs ⁊ clericis:vt in officio ⁊ orōnib⁹ vices coꝝ ſuppleāt ⁊ paupes inde alāt. no.Collecta. in.d.c.j.i.c.q₂ nōnulli.de cle.nō re.Albe.in trac.horarū.q.vj.⁊ q̄ illa omittit ceſſante iuſto impedimento iniuriā facit ꝓximo.cui ꝓ tpalib⁹ ꝑ eū datis ad ſuſtentationē clerici ſpūalia refundere obligat̄:q₂ ꝓpter officiū datur bñficiū.c.fi.de reſcrip.in.vj.c.cū ſcđm.de pbē. ⁊ infidelis eſt necatorq̄ egētiū aiarū.xiij.q.ij.q oblationes.furtum cōmittit ſaltim quo ad foꝝ aie:q₂ oblati ſunt reddit⁹ ꝓpter ſeruitiū. qđ ſi nō fecerit ꝯtrat rem alienā fraudulēter inuito dño.⁊ ſacrilegiū.q₂ fraudat eccleſiā cui dȝ ſeruitiū ſuis orōnibus: vt dicit Col.vbi.ſ.d.ꝙ bñficiat⁹ q̄ ſine cā rōnabili nō dicit officiū tenet̄ reſtituere fructus quos interim ꝑcipit ab eccľia cū ſibi ꝑmittat̄ vſus nō abuſus. no.Jo.cal.in.d.c.j.de cele.miſ. Hen.in c.fi.de cle.nō reſi. ⁊ q₂ vbicūq̄ aliquid dat̄ ob cām cā nō ſecuta pōt repeti.ff. de cō.cau.quaſi ꝑ totū.ſed bñficiū dat̄ propter officiū dicēdū:vt dictū eſt.igit̄ officio nō dicto repeti pñt fructus ab eccľia.ad hoc.c.ſi canonici. de offi.or.i vj.j.de pig.di.cul.c.j.⁊ q̄ nō laborat nō ꝑmāducet.no.i.l.ꝗuis.ff. de dā.iſe.no. Bart.in.l.neſennius.ff. de excu.tu.in l.j.C.de his q̄.vt in.hec opi. eſt multū rigida.no.Pañ.in.d c.j.de cele.miſ.cū iure nō probet̄.⁊ bñficiū nō det̄ ſimpliciter ꝓpter officiū: ſed etiā vt clericus aſſumptus in ſortē dñi viuat de ꝑrimonio xp̄i ⁊ nō mendicet.xciij.di.diaconi. c.ij.de pre.itē ꝓpter nō reſidētiā cleric⁹ priuat̄ bñficio. non tñ reperim⁹ ꝙ artet̄ ad reſtitutionē fructuū.c. ex parte. de cle.nō reſi.vbi ille q̄ nō reſedit ꝑ decenniū non fuit cōpulſus ad reſtitutionē fructuū.c. ſi qs in clero. vij.q.j. prima tñ opinio eſt tutior in foro anime. qđ ſi cleric⁹ in minorib⁹ bñficiat⁹ habeat tenue beneficiū: ita ꝙ ex eo non poſſit ſuſtētari an teneatur has horas dicere? Sic.imputetur em̄ ſibi ꝙ ꝑmiſit ſe ad tenue beneficiū ꝓmoueri. ar.in.c. horrēdus.xxxij.q.v. ad hoc.c. clericus victū.cū.ibi no.xcj.di.⁊ recipiēdo bñficium obligat ſe ad horas ⁊ alia onera beneficij ſupportāda.no.Flo.in.c.niſi cum pridē.de renun.vbi dicit ꝙ inter recipientē ⁊ cōferentē beneficiū oritur cōtractus:ita ꝙ ex eo dȝ beneficiatus cōpelli:nedum ad horas dicēdas : ſed q̄cūq̄ onera bñficio incūbētia ſubire. de cle.nō reſi.ꝑ to.ideo dicit Albe. vbi ſ.q.j.ꝙ hore canonice ſunt q̄dā ſatiſfactio obligationis cōtracte ꝓpter bñficium vel ordinē ſacrū ſuſceptum vnde ſicut ſolutione eius qđ debetur tollitur obligatio.inſti.qui.mo.tol.obli.in prin.ita ꝑ ſolutionē ⁊ lectionē horarū ꝑſoluimus penſum ſeruitutis noſtre. id eſt obligationē qua ratione bñficij vel ordinis creatori nr̄o obligamur: vt in.d.c.j.de cele.miſ.⁊ vide Hoſti. in ſum.ti. de cele. miſ.§.fi. vbi dicit ꝙ ſicut vir tenetur miniſtrare neceſſaria vxori que tamē debitū reddere nō pōt viro vel aľs ſufficientē dotem non dederat viro.xxxij.q.vij.qđ ꝓpoſuiſtis.ita ⁊ clericus.ꝗuis a ſpōſa ſua ſpūali debitā ſuſtentationē nō ꝑcipiat tenetur eam

Hore canonice i duob⁹ caſib⁹ ſūt de precepto.

Bñficiū habēs q̄ ſine cā dimittit officiū fruct⁹ reſtitue re dȝ.

Bñficiū ad qđ datur.

Bñficiū recipiēs ſe ad horas obligat.

Uxor alat̄a. viro

officiare et dicat cū apl'o. ſcio ſaturari ⁊ eſurire/abundare/⁊ penuriā pati: ⁊ oīa poſſuz in eo q̄ me ꝯfortat. Ad phil. iiij.xlj.di.qđ dicit dñs ⁊ man⁹ ſue ei mi niſtrēt.xxj.q.j.cleric⁹. de cen. cū apl's. Albe.vbi.ſ̄.q.viij.idē ſi a pūcipio fue rit eccl'ia opulēta nūc facta eſt tenuis in vtroqꝫ tā caſu dz epūs vel p vnionē alteri⁹eccl'ie/vel alio mō ſubuenire.x. q.iij. vnio. Sed an cleric⁹ excōicatus vel ſuſpenſus teneat horas dicere:ſic. ſicut ſi nō eſſet excōicat⁹ vel ſuſpēſus. xxviij.diſt.pbr̄m.vbi Joan.⁊ Archi.dz th̄ eas dicere ꝑuatim ⁊ p ſe ⁊ in modū priuati ſuffragij nō in eccl'ia. no.doct. in cle.graui.de cele.miſ.ad hoc glo. et Hoſt.in.c.illud.de cle.excō.mi.vbi di cit Hoſt. q̄ nō dz dicere Dñs vobiſcū. qꝛ hoc dicere cōpetit ad dignitatē or dinis: qua dignitate per excōicationē vel ſuſpenſionē ſe indignū facit ⁊ deſi nit eſſe mediator inter deū et hoīes.ſꝫ dicat Dñe exaudi orōnē meā/ſicut lai cus.not.Hen.in.c.ij.de cle.excō.mini. Albe.vbi.ſ̄.q.xij.⁊.xiij.vbi dicit q̄ cle ricus q̄n dicit horas ſuas ſol⁹: eſto q̄ nō ſit excōicatus nō dz dicere Dñs vo biſcū.ar.c.hoc quoqꝫ. de ꝯſe.di.j. nam hec dictio vobiſcū/denotat pluralita tem ꝑſonarū.ideo cū ſol⁹ dicit officiū: dicat Dñe exaudi orōnē meā. idē de depoſito ab ordine:tenet eñ horas di cere cū rōne ordinis ad hāc ſeruitutē ſit obligat⁹:vt hic.a qua ꝑpter delictū ſuū vel penā nō dz eſſe immunis. xvj. q.j.legi. de iudi. intelleximus⁹. nā pena nō hꝫ immunitatē.ff.de inter.⁊ rele.l. relegatorū. aliud in clerico in minori bus depoſito a bñficio: qꝛ cū rōne bñfi cij tenebat ad horas ex quo amplius nō hꝫ nec ei⁹ ꝑcipit fruct⁹ ceſſat obli gatio.ar.c.cū ceſſante.de ap.l.impato res.ff.de pub.⁊ vec.l.j.C.de fideiuſ.l.ſi debitor. de ſen.paſ. Sed nūq̄d habēs plura bñficia teneat plures horas di cere?ar.q̄ ſic.qꝛ onus dz correſpōdere emolumento.xij.q.ij.charitatem.ſ̄.de annatis.c.j. q̄ ergo duplex bñficiū hꝫ duplici onere grauari dz:⁊ vtriuſqꝫ be neficij onus ſubire.ar.c cū capella. de priui.inter alia onera bñficij eſt officiū

Excōicatus cleric⁹ an teneat ad horas.

Dñs vobiſcū nō dz dici a ſolo.

ꝑpter qđ datur bñficiū:vt dictū eſt.et ſi q̄s multas poſſet habere vxores et ab oībus dotē accipere. oībus ſatiſfa cere haberet.regula qui ſentit.de reg. iur.in.vj. ⁊ pluribus creditorib⁹ obli gatus vni ſoluēdo ab aliis nō liberat. ff. de ſolu.l. vero ꝓcuratori.c. eam te. de iniurijs.nam tot ſunt obligationes quot res.ideo debēt eſſe tot ſolutiōes. ff.de vb.obli.l.ſcire. cōtra.deciſum eſt per beatū Thomā in quodā quolibe to: vt refert Henri. in.c.ꝑnitioſus. de celebra.miſ.flo.in repe.c.j.eo.ti.Albe. vbi.ſ̄.q.xxj.nam cōſiderādū eſt q̄ plu ralis in bñficijs duobus obligat. ſcilꝫ deo:vt ei debitas laudes ꝑſoluat pro eius bñficijs. ⁊ eccleſijs de q̄bus acci pit fruct⁹: et ea que ad eccleſiā ꝑtinēt ſubiacent diſpēſationi ꝑlatorū eccl'ie: ideo hoc debitum qđ dz eccl'ie ſoluere dz fm̄ q̄ ſtatutū eſt ſiue p ſeipm̄ ſi ſit bñficiū requirit reſidentiā/ vel p vica riū ſi hoc ſufficiat ex ſtatuto vel cōſue tudine aut priuilegio : ſicut eſt facere ſeptimanā ſuā et celebrare magnam miſſam p ſe vel aliū cōcanonicū : vt in eccl'ia Aurelianēſi.ſiue p aliū incertū de certis.vt in eccl'ia Pariſieñ.vbi ca nonicus pōt ſeptimanā ſuā p vnū de vicarijs facere.ſiue p incertū de incer tis:puta p aliū quēcunqꝫ idoneum ad illud officiū exercendū. vñ illud onus eſt reale qđ tranſit cum re.de pig.ex li teris.cle.j.de cen.⁊ ſic on⁹ reale anne xum cuilibet bñficio ſubire tenet: ſed quātū ad deū nō refert q̄bus pſalmis vel hymnis deū laudet: niſi quātū ad hoc q̄ dz ſeq̄ maiorū traditiones et qꝛ laudes dz deo ſicut vnus hō ſufficit q̄ ſemel officiū dicat: ⁊ ita de cōſuetudi ne gñali eccl'ie ſeruat. Quid ſi in dua bus eccleſijs in q̄bus q̄s eſt bñficiat⁹ fuerint diuerſa officia: cuius eccleſie officiū debeat dicere? dic vt dicit Hē. in.d.c.pernitioſus.flo.in.d.c.j.de cele. miſ.Alber.vbi.ſ̄.q.xxij. aut eſt abſens ab vtraqꝫ eccl'ia:aut pñs in altera ear ſi abſens ab vtraqꝫ: tūc dicet officium illi⁹ eccl'ie in qua hꝫ maiorē gradū vel dignitatē:puta qꝛ in vna eccl'ia eſt de can⁹. in alia ē ſimplex canonic⁹ q̄uis

Bñficiū duplex an obliget ad duplices horas.

prebēda ſit pinguior dʒ dicere offm̄ il lius eccl'ie in q̄ eſt: decan⁹. ar. de ꝑb. ex tirpāde. §. q̄ vo. c. q2 ſepe. e. tit. in. vj. ad hoc no. in. c. ſi. de poſt. ſʒ ſi nō hʒ maio rē gradū in vna q̄ꝫ in alia. ſi vna illarū eccl'iaꝝ eſt dignior altera. vt q2 q̄s eſt canonic⁹ eccl'ie pariſiē. ⁊ meldeñ. dʒ di cere offm̄ dignioris eccl'ie: q2 mai⁹ di gnū trahit ad ſe min⁹ dignū. de ꝯſ. ec. vel al. qð in dubijs. ēt in officijs diui nis dicēdis. xij. di. de his in. cle. dignū. de ce. miſ. ſi aūt ambe eccl'ie ſint eq̄lis dignitatis: tūc pōt dicere qðcūꝫ offi ciū voluerit de illis officijs illaꝝ eccle ſiarū. ita ꝙ eo caſu locus eſt gratifica tiōi. ar. ff. ð reli. ⁊ ſum. fu. l. vl. c. duob⁹. de reſcri. in. vj. Si eſt. pñs in altera ec cleſiaꝝ: tūc dʒ ſeq̄ mores ⁊ ritū illi⁹ ec cleſie in qua reſidet ēt ſi in minori bñ ficio reſideat. qð itellige qñ talis dicit offm̄ ſeu horas ſuas in eccl'ia vna cuʒ alijs clericis eccl'ie: tūc em̄ ꝯſtat ꝙ dʒ ſe alijs cōformare. xj. di. in his. xij. q. ij. cognouim⁹. de ꝑui. q2 circa. ꝑ quo no. xvj. q. j. de monachis. Jo. an. in. d. cle. dignū. ꝙ monach⁹ fact⁹ ꝑlatus eccle ſie ſecularis reget eā ſm̄ officiū cleri cale nō monachale: ſʒ vbi talis diceret horas ſuas ad partē p modū ꝑuati ſuf fragij in camera vel alibi pt ſi velit of ficiū alteri⁹ eccl'ie in q̄ nō reſidet dice re maxime ſi hoc faciat ſine fraude. ſe cus forte ſi hoc fraudulēter faceret vo lēs euitare horas ꝓlixiores illi⁹ eccl'ie: et dicere horas alterius eccl'ie q̄ ſunt breuiores: vt dicit Henric. vbi. ſ. Sed an beneficiatus nō dicens officiū ſm̄ ritum ſui beneficij vel dyoceſis: ſed of ficium romanum veniat excuſandus. dicunt Stepha. in. d. cle. j. de celebra. miſſa. ⁊ Flor. in capi. j. eo. titu. Alber tus vbi. ſ. q. xxxix. ꝙ non quia debet ſequi conſuetudinem ſue eccleſie ca thedralis: vt dictum eſt. not. docto. in dicta clementi. j. ad hoc dicta clemen. dignum. ar. a ſpeciali. nam ibi ſpecia le eſt ꝙ clerici etiaʒ religioſi qui ſunt familiares ⁊ domeſtici cardinalium ⁊ epiſcoporū ſe poſſunt in diuinis offi cijs cum ipſis cōformare: quod intel lige de dicentibus horas cū predictis

Hore ſūt di cende ſm̄ di gnio rē pre bēdā.

Roma num vſū te nētes nō ex cuſan tur.

prelatis: q2 tales familiares ⁊ dome ſtici qui nō dicerent cū illis horas te nerentur ad officium ſuū. q̄m ceſſant cauſa mens ⁊ ratio. d. cle. quare in eis non vendicat locum. arg. l. adigere. §. q̄uis. ff. de iur. patro. cum ſi. Silr̄ ca pellani clerici familiares ⁊ domeſtici regis ⁊ regine francie: in eoꝝ ſeruitio exiſtentes ex priuilegio Pij ſecūdi mā tue conceſſo poſſunt officiū ſuum di cere ad vſum romanū vel pariſienſem ⁊ ex illo priuilegio clerici percipiunt groſſos fructus ſuoꝝ beneficioꝝ ⁊ ꝑ bendarū itegraliter tanq̄ꝫ ſi reſiderēt in eiſdē nō obſtante ꝙ nō fecerint pri mā reſidentiā requiſitā ex ſtatuto ec cleſie. ideo poterūt cōferre bñficia nō obſtañ. ſtatutis eccl'iaruʒ q̄bus p ea dē ꝑuilegia eſt derogatuʒ. q2 collatio bñficioꝝ eſt in fructu. no. in. c. cū olim de ma. ⁊ obe. ⁊ ꝑdicti capellani clerici familiares ⁊ domeſtici: non coguntur ſuſcipe delegationes legatoꝝ vel epi ſcoporū. Et clerici ⁊ capellani capelle regis ⁊ regine ꝑdictoꝝ poſſunt recipe ordines ſpe debito a quocūꝫ epo ca tholico ex ꝑuilegio aplico quod inter chartas regias iuenies. Secūdus ca ſus quo clericus tenet ad horas dicē das eſt. cū fuerit in ſacris: vt hic. lʒ em̄ nullaʒ habeat beneficiū ratione ſacri ordinis: tenetur ad horas. ad hoc. d. c. ſi quis presbyter. xij. di. p̄ſbyter. qð eſt palea. vñ dicūt doc. in. d. c. j. de celebr. miſ. ꝙ verbū p̄ſbyter ibi poſitum capi tur large pro ſubdyacono dyacono et ſacerdote. ſi. de big. c. j. de coha. cler. et mul. c. ij. clerici ēt religioſi. pfeſſi tenen tur dicere horas. xvj q. j. nemo. ⁊ ordi natus ad titulū ſui patrimonij no. do cto. l. c. tuis. de pre. ⁊ ita quo ad horas canonicas dicēdas ſunt pares benefi ciati ⁊ in ſacris conſtituti. ſi. in. c. j. de poſtul. dicunt tamen Guil. in. d. cle. j. de celeb. miſ. ⁊ Henri. in. d. c. j. e. titu ꝙ aliquando differunt q2 ordinati non poſſunt eas dicere per alios: ſola infir mitate ceſſante: ſed beneficiati bene. ar. c. pueniſ. ð ap. ubi ordinatū i ſacris cui⁹ ꝑſona eſt obligata excuſat ſola in firmitas corporis. xcj. diſt. c. j. ⁊. ij. ſed

Regii frācie capel lani poſſūt vſum roma nū te nere.

Bñfi ciati p alios horas dicere pñt.

beneficiati nō oꝛdinati excuſant͛ et ꝑ
ꝯſuetudinē ꝑ no.in.c.cū oc̄s. de ꝯſti.ꝑ
appellationē vel ſitez arduā cām:aut
ꝓpter abſentiā a ſuo bñficio ex cā rō-
nabili.ar.c.relatū.de cle.nō re. de ele.
cū ex eo.in.vj.idem
no.pe.ꝛ Ab.i.d.c.j.
de cel͛.miſ. ſꝫ he dif
ferentie nō placent
Car.flo.in.d.cle.j.e.ti.ꝛ iura ꝑ eis all͛.
loquunt͛ in reſidētia nō de hoꝛis idez
ſentit Inn.in.d.c.j.de cel. miſ. Alber.
Hore vbi.s̄.q.ix.nā bñficiat⁹ etiā in minoꝛi
dicāt͛ bus exiſtēs has hoꝛas ꝑſonalr̄ dicere
ꝑ bñfi obligat⁹ eſt.vt ſatꝫ dictū eſt.s̄.cū ꝓpter
ciatuz offm̄ dat͛ bñficiū.ꝛ iſta ſolutio hoꝛarū
ēt i mi ꝯſiſtit in laboꝛe ꝑſonali.vñ ꝑ aliū fieri
noꝛi- nō pōt.ad hoc.d.cle.j.de celeb.miſ.ibi
bus cō fructū labioꝛū ſuoꝝ.ꝛ ei⁹ induſtria vt͛
ſtitu- ad hoc electa.ar.c.fi.de of.del͛.ꝛ q̄uis
tum. ex iuſta cā a reſidētia in bñficio excu-
ſet͛ ꝛ faciat ꝑ aliū deſeruire: ab hoꝛis
tñ dicēdis nō excuſat͛.Itē de iure diui
no cleric⁹ tenet͛ ad.vij. hoꝛas canoni-
cas ꝓpheta dicēte. ſepties in die ꝛc.in
d.c.j.de cele.miſ. ſꝫ de iure diuino iſte
vel ille hoꝛe nō ſint determinate.nam
determinatio ſeu diſtinctio officij eſt
de iure poſitiuo:ſed ſepties in die lau
dare deū eſt de iure diuio. Nec poſſet
ep̄s diſpēſare ꝙ exiſtēs i ſtudio nō te-
neret͛ ad hoꝛas:vt no.Col.in.d.c.j. de
cele.miſ.cū ſit ꝯ legē diuinā ꝛ canoni-
cam.Arch.in.d.c.j.xcj.diſ. vbi dicit ꝙ
ꝓpter occupationē ſtudij aut laboꝛē
ꝑegrinatōis ab hoꝛis nō excuſant͛ cle
rici:nec poſſet archiep̄s vel ep̄s ſuꝑ his
diſpēſare aut in alia cōmutare:nec ab
bas cū monacho.no.flo.in.d.cle.ij.de
cele.miſ.Arnoldus de palatio i tract.
Hoꝛa hoꝛ.Albe.vbi.s̄.q.vij.vbi dicit ꝙ obli
rū ob- gatio hoꝛaꝝ nedū cōcernit hoīem ſed
ligatō deū cui ꝑ ꝓmiſſionē q̄ tacite naſcit͛ et
ꝑ ho- ꝯhit͛ in ſuſceptōe oꝛdinis ſacri aut be
minez neficij obligat͛. ideo ꝑ hoīem remitti
remit nō pōt.ſicut nec iuramentū cōcernēs
ti non ipſum deum.iuxta no.in.c.ij.de ſpon.
poteſt idem Panoꝛ.in.d.c.j.de cele. miſ. ꝛ li-
cet abſens ab eccleſia non poſſit dice
re officiū in eccleſia.non tñ dꝫ excuſa-
ri: q̄min⁹ laudet deū in ꝑuato,vt no.

oꝛones^a ſuas deo acceptas foꝛe cu

Inn.in.d.c.j.de cel͛.miſ.cū viuat de pa
trimonio xp̄i: vñ maledictū eſt ſtudiū
ꝑ qđ dimittit͛ diuinum offm̄. ꝛ ſimpl͛r Oꝛare
meli⁹ eſt oꝛare q̄ ſtudere vel legere.no. meli⁹
in.c.lꝫ.viij.q.j.ꝛ dicit Io.de imol.i cle. eſt q̄
j.de magiſ.ꝙ q̄uis ſtude-
ſcholaris hēat,vicā re.
riū in eccl̄ia ſua:te-
net͛ tñ dicere offm̄
nec ob.d.c.j.de celeb.miſ.vbi dꝛ ꝙ a ſe
vel a ſcholarib⁹ offm̄ cōpleat͛:qꝛ loqtur
de officio inchoato,ꝑ ꝑſbyteꝝ q̄ neceſ-
ſitate ſupueniēte repulſus iplere nō pt.
Sed nunq̄d papa poſſet diſpenſare vt
cleric⁹ nō teneret͛ dicere aliqđ officiū?
nō.qꝛ de iure diuino eſt ipm̄ offm̄ ge-
neraliter ſumptū.vt dictū eſt.ſ. ꝙ pa
pa ſine rōne nō diſpēſat:vt no.in.c.ꝓ-
poſuit.de ꝯceſ.ꝑbē.no.Car.in.d.cle.ij.
Pañ.in.d.c.j.de cel.miſ.Sed circa mu
tationē officij,ex cā pōt diſpēſare cum
ſit de iure humano:vt.d.cle.ij.Idē vide
tur ꝙ ep̄us hoc poſſit ex cā.ſ. rōnabili
diſpēſare ꝙ clericus exiſtēs in ſtudio
vel alibi dicat officiū ſuū ſm̄ aliū vſuz
ad hoc.xij.di.nouit. de cō.diſ.iij.c.j.de
ſe.c.fi.per q̄.c.dicit gl.in.d.c.j.xcj.di.ꝙ
ep̄s pōt inducere nouā ꝯſuetudinē in
eccleſia ſua quo ad officia celebrāda.
idem Archi.dicēs ꝙ lꝫ id qđ ſtatutuz
eſt ab apl̄is vel ſanctis patrib⁹ nō poſ
ſint ep̄i immutare in illis tñ que circa
ſolennitatē eccl̄ie tm̄ ꝯſiſtūt ꝛ q̄ ꝯſue-
tudine vel ꝑcepto ſunt itroducta poſ-
ſunt aliq̄ immutare.multo ergo foꝛti⁹
in caſu ꝑticulari ex cā diſpenſare.
a ¶ Oꝛationes.oꝛatio cum ſcientia ſa
cerdotibus eſt neceſſaria.xxxvj. diſti.
c.fi.etiaꝫ omnibus viatoꝛibus q̄ntum
cunq̄ perfectis incumbit oꝛare ex do
mini precepto.Mar.vj.cle.ad noſtrū.
§.ij.de here.Luce.xviij.opoꝛtet ſemꝑ
oꝛare ꝛ ſine intermiſſione. de con.diſ.
v.nunq̄.xxxj.di.ſi laicus.xxij. diſt.ſa-
croſancta.j.non intermiſſis hoꝛis ca-
nonicis:de quibus in.c.j. de cele.miſ.
vel ſine intermiſſione oꝛate.i.iuſte vi-
uite ꝛ eterna deſiderate. homo em̄ iu
ſtus nunq̄ deſinit oꝛare. ſemꝑ enim
oꝛat q̄ bñ agit.ꝛ de materia oꝛonis ꝑ
Hoſt.in ſum,ti.de pe.ꝛ re.§. q̄s ſit effe

piũt: vt nõ in gutture vel inter den
tes ſeu ſglutiẽdo aut ſincopãdo a.

ctus. ver. carius autem. Joan. and. in
cle. j. de celebra. miſſa.
a ¶ Sincopãdo. i. aliquã dictionẽ vel
literã omittẽdo. ſincopa eñ figura eſt
q̃ de medio tollit. de qua no. in. c. for⁹.
de ṽb. ſig. ⁊ cõcor. c.
dolẽtes. ḋ cele. miſ.
cle. j. e. ti. §. quo. di.
of. ſit ce. c. j. ideo di
ſtincte ⁊ integre ho
Hore re ſunt dicẽde: vt ipſemet q̃ dicit: ⁊ ce-
q̃liter teri audiẽtes officiũ ṽboꝝ valeãt ꝑci-
ſũt di- pe ſuam. nã cũ eas trãſcurrẽdo dicit
cẽde. ſenſuz ṽboꝝ nec ipſe legẽs ꝑcipit: nec
audiẽtes intelligere ꝑmittit. ad hoc. c.
cleros. §. leuite. in fi. xxj. diſt. in extra.
bene. xij. hortamur. ⁊ iſti ſincopãti põt
dici illud Cypriani in lib. de orat. do.
quõ poſtulas a deo te exaudiri cum
teipſm nõ audias. ⁊ illud euãgelicũ: di
citis vobis parabolã iſtã. An aũt qui
omiſit aliquẽ pſalmũ in dicẽdo horas
teneaẗ illas reiterare/ vl' ipſm pſalmũ
dicere? dic aut omiſit oĩno dicere ho-
ras: aut illas dixit ſʒ ſincopãdo aliquẽ
pſalmũ vel dictionẽ omiſit. ꝑmo caſu
aut erat ita ĩfirm⁹ ꝙ nõ poterat horas
cõmode dicere: tũc nõ teneẗ reiterare.
ſm Hoſt. ⁊ Jo. an. in. c. j. de cele. miſſa.
ar. c. ad audiẽtia. de cle. nõ reſi. l. iiij. §.
ſtichus. ff. de ſta. li. cũ ꝓpter infirmita
tem excuſetur. §. j. ⁊. c. clericus. xcj. diſ.
c. j. de cle. nõ reſi. in. vj. ſi tñ ad cautelã
facere vellet cõmendãdus eſt. vñ Pe.
de an. in. d. c. j. dicit ꝙ ſi hora deputata
qs nõ dixerit officiũ ꝓpẗ ĩfirmitatẽ aut
caſum fortuitũ perit obligatio ꝓ illa
hora ſicut periret ꝑ interitũ ſpeciei in
obligatiõe deducte. l. qḋ te. ff. ſi cer. pe.
l. ſi ex legati. ff. de ṽb. obli. aut nõ erat
infirm⁹. vl' erat de leui ĩfirmitate qua
nõ obſtãte ſua negotia ꝓcuraret quo
caſu nõ excuſaẗ. ar. ff. de re iudi. q̃ſitũ.
et peccat mortaliẗ. q2 nõ ſatiſfacit obli
gationi ad quã aſtrict⁹ eſt. ad hoc. d. c.
dolẽtes. vbi doc. ⁊ l. d. c. j. de cele. miſ. ⁊
tũc videẗ ibidẽ Jnn. dicere ꝙ omiſſas
horas teneaẗ dicere. ⁊ cõueniẽs ẽ ꝙ ſa
cerdos iponat ei pnĩaʒ de offõ dimiſſo
redicendo vt puniaẗ in eo in q̃ deliqͭt.
qḋ põt eſſe verũ vbi eẽt modica omiſ-
ſio: ⁊ ſine abſurditate poſſet reiterari.
Si autẽ eſſet magna omiſſarũ horarũ
multitudo: ſec⁹: vt no. Hoſti. ſʒ Jo. an.
Pe. de ancho. et alij dicũt ꝙ omittens
nõ teneẗ redicere: ſʒ ei de pctõ omiſſio Hore
nis eſt alia pnĩa ar omiſ-
bitraria iniũgẽda. ſe an
ſi eñ teneret horas ḋbeãt
omiſſas redicere ſe- redici.
q̃ret abſurditas: q2
tpe paſchali aliq̃ñ diceret officiũ paſ-
ſionis vl' e diuerſo qḋ fieri nõ dʒ. ⁊ hoc
põt defendi de ſtricto iure ciuili: vt di
cit Paũ. q2 i obligatiõib⁹ facti ſuccedit
obligatio ad itereſſe. l. ſi qs ab alio. in
fi. vbi Bar. ⁊ doc. ff. de re iudi. l. ſtipula
tiões nõ diuiduntẗ. de ṽb. obli. ſʒ ob. l. ⁊
ideo. ff. e. ti. vbi ſi obligat⁹ ad factũ nõ
põt illḋ iplere ſtatuto tpe teneẗ iplere
poſtea cũ põt. l. celſus. ff. de arbi. c. cũ di
lecti. de do. ⁊ ꝯtu. vbi pʒ ꝙ ipedimẽtũ
nõ perimit ſʒ ſuſpẽdit executionẽ obli
gatiõis. igiẗ omittẽs officiũ etiã ex cã
legitia tenebiẗ redicere ad hoc ꝙ offi-
ciũ diuinũ eſt q̃dã ſeruit⁹ ſeu pẽſio ad
quã eſt obligat⁹ cleric⁹ ordinat⁹ aut
bñficiatus: vt. d. c. j. de cele. miſ. ⁊ hic. q̃
obligatio tpe nõ videẗ tolli: cũ tp̃s nõ
ſit mod⁹ tollẽde obligationis. i. obliga
tionũ fere. §. plʒ. ff. de act. et obli. Et ſʒ Bono
debitor nõ poſſit i termio ſatiſfacere: rũ ceſ-
nõ eſt ꝓpterea liberat⁹ etiã ſi ceſſit bo ſio nõ
nis: ſi ad pinguiorẽ fortunã veniat te libe-
neẗ ſoluere. l. is q̃. ff. de ceſ. bo. no. in. c. rat a
odard⁹. de ſolu. ⁊ ex his dixerũt aliq̃ ꝙ debiʒ
cleric⁹ teneẗ repetere officiũ omiſſum to.
ex ipedimẽto. refert Alber. vbi. ſ. q. xx-
viij. ſʒ dic ꝙ in ſ. ex cõplemẽto poſt ter
minũ nõ cõtingit diuerſitas ſolutiõis
circa rẽ in obligatiõe deductã: q2 eadẽ
eſt dom⁹ q̃ fit iuxta terminũ ⁊ poſtea:
ſʒ nõ ẽ ita in of. di. aliḋ eñ ẽ offm̃ qḋ ḋz
die lune et qḋ ḋz die iouis tñ nõ ḋz idẽ
op⁹. l. ſi vſuſfruct⁹ mihi. ff. de vſufr. le.
ſʒ in foro ꝯtẽtioſo omittẽs officiũ ſtipẽ
dio eccl'ie priuãdus eſt. vt. d. c. clerici⁹.
aut ſuſpẽdẽdus. d. c. dolẽtes. vel alias
ad arbitriũ epĩ puniẽd⁹. xcj. di. c. ſi. aut
qs dixit officiũ: ſʒ ſincopãdo vl' trãſcur
rẽdo omiſit aliquẽ pſalmũ: tũc etiã nõ
teneẗ a capite incipe qñ ex leui cã vel

negligētia ꝓcederet: ſec⁹ ſi ex accurata negligētia vł doloſe pſalmū omiſiſſet eodē mō ſi magnā ꝑtē pſalmoꝝ omiſiſſet. vt no. doc. in. d. c. dolētes. ſꝫ in ꝓmo caſu tuti⁹ eſt ad partem officio expleto pſalmū omiſſuꝫ reaſſumere: ⁊ ꝙ dictū eſt in ſcḋo caſu intellige ꝙ eodē die dꝫ reaſſumere omiſſa. qḋ ſi nō faceret eēt ei p̄o pctō omiſſiōis pnia īdicēda: vt. ṡ. dictū eſt.

dictiões vel colloquia[a] vel riſus[b] intermiſcēdo: ſed ſiue ſoli ſiue aſſociati diurnum nocturnūq; officiū[c] reuerenter verbiſq; diſtinctis peragant: ac tali in loco[d] vnde a deuotione[e] non retrahantur: ad quā ſe

An aūt talis omittēs / vel nō deuote horas dicēs peccet? ⁊ an venialiter vł mortaliter? no. doct. in. d. c. j. de cele. miſ. in. d. c. dolentes. ⁊ vbiq; Car. flo. doc. in cle. j. eo. ti. Alber. q. xxiij. xxvj.

a ¶ Colloquia. cōcor. ṡ. quō di. offi. ſit cele. c. j. cum ibi no.

b ¶ Riſus. ad hoc. v. q. iiij. l loco. ḋ ꝯſe. diſt. v. null⁹. an aūt ridere ſit peccatū no. Hen. in. c. petiſtis. de priuile.

Officiū diuinuꝫ eſt duplex.

c ¶ Officiū. no. duas ſpēs diuini officij: diurnū. ſ. ⁊ nocturnū c. j. c. dolētes. de cele. miſ. nocturnū ꝯtinet matutinas q̄ debēt dici media nocte. ꝓs me dia nocte ſurgebā. ⁊c. ſꝫ matutine ſm verā ſignificationē diuidūtur in nocturnū ⁊ laudes matutinales. iō non eſt icōueniēs ꝙ expleto nocturno laudes reſeruētur ad mane: vt eſt cōſuetudo quorūdā religioſoꝝ q̄ media nocte icipiūt matutinū: ⁊ dicūt vſq; ad laudes. poſtea incipiūt laudes modicū añ diluculū vł ſtatiꝫ poſt. ⁊ qu ātuꝫ ad ꝓmū eſt de nocturnis vigilijs. q̄tū ad laudes eſt de diurnis. ſꝫ. quod no. Arc. in. c. pbr̄. xcj. diſtin. vbi innuit ꝙ octo ſunt hore canonice ſeparādo illā auctoritatē: media nocte. ⁊c. a ſeptem alijs horis. de qb⁹ī alia auctoritate: ſepties in die. ⁊c. ſic intelligit illā auctoritatē: ſepties ī die. ⁊c. de die artificiali. ꝓ quo ſa. ꝙ in ꝓmitiua eccłia de nocte ſurgebāt ad diuinū officiū celebrādū. primo circa primū ſomnū. ſ. quando vulgus ſolet ire dormitū. ſcḋo circa mediam noctem. tertio paulo ante diem ſic ordinate: vt nocturni finiti eſ

ſent ⁊ lectiões cū ſuis reſpōſorijs plecte priuſq; luceſceret: ⁊ apparēte auro ra cū pulſatis cāpanis clamabāt: te deū laudam⁹: te dñm ꝯfitemur. ⁊ poſtea laudes matutinas. ad ꝓmā nocturnā ſurgebāt tm̄ miniſtri eccłie q̄ iā dormierāt tēpeſtiue cubātes: ad ſecūdā ſimul miniſtri ⁊ cōiugati tā viri q̄ mulieres. ad tertiā oēs cōiter. ſꝫ poſtea charitate algēte cū hoīes pigritarēt ſurgere tā miniſtri eccłie q̄ popł's ad nocturnū officiū: cōſuliū ē vt media nocte ſaltē oēs ſurgerēt. ⁊ totū noctis officiū decātaret: qḋ adhuc młti religioſi obſeruāt ⁊ eccłia pariſieñ. hāc iteꝝ inſtitutionē cōiter nō ſeruauerūt delicijs pluſq; dei officio vacātes. quapropter iterū ſtatutū eſt: vt in tꝑe vltime nocturne / ſaltē vniuerſi ſurgerēt circa diei principiū: nūc aūt diuini cult⁹ cura ſic abijt in declinū vt ꝓus ſurgāt pueri q̄ miniſtri eccłie: pri⁹ cātāt paſſeres q̄ ſacerdotes. Alij cōiter nō ponūt niſi ſeptē horas ⁊ intelligūt illud ꝓs. ſepties ī die ⁊c. de die naturali. ⁊ hodie ius poſitiuū nō diſtinguit matutinū a matutinis laudib⁹: ſꝫ illas duas ꝑtes vocat matutinas: vt. d. c. pbr̄. d. c. j. de cele. miſ.

Hore: q̄ hora dicēde ſunt.

d ¶ Loco. in eccłia eſt fieri pōt in q̄ orationes ſūt ꝓncipaliter faciēde. de ꝯpur. poſt par. c. j. de imu. ec. decet. in. vj. cle. j. de cele. miſ. cū eccłie ſint ad orādū deputate. de ꝯſe. diſ. j. ꝑ to. ꝓs. In eccleſijs bñdicite dño. maxime in magnis feſtis. ar. vij. q. j. ſi qs in clero: de cōſe. diſ. j. ſi qs. vł i domo ſua aut alibi in loco ſcꝫ ab alijs ſeꝑato. ꝑ no. ṡ. quō diui. offi. ſit celebrā. c. j. inꝫ illud Mat. vj. cū oraueris itra cubiculū. ſ. ⁊ clauſo oſtio ora patrem tuum in abſcondito. ⁊ Auguſti. de ſermone domini. vederi ab hoībus non eſt nephas: ſed id agere vt ab hoibus videaris recepit enim ille mercedem ſuam.

e ¶ Deuotiōe. q̄ inter alia requiritur in oratiōe. c. magne. cir. ſi. de vo. de cle

vbi periculū. §.penul.li.vj.no.in cle.j. de re.ꝫ vene.ſanc. Unde Gregorius. ꝗ indeuotus orat iudiciū ſibi poſtulat. ad hoc.c.q2 corpꝰ.ð ↄſe.di.ij.ꝫ Aug.ꝗd prodeſt ſtrepitꝰ labiorū:ſi mutū ē cor. ꝑ hoc no.ſ.quō di. of.ſit cele.c.j.in ꝟſ. modulentur. et an ꝗlis indeuotꝰ pec- cet:dixi.ſ.

a ℂPreparare.per cōtritionē ꝫ elemo- ſinarū largitionez. cle.j.§.ideoqꝫ.ð re.ꝫ ve.ſan.ꝫ maledictꝰ eſt homo qui facit opus dei negligen ter.Hiere.xiiij.c.et

quem dꝫ porrigi. per bene diſpoſitū ꝫ penitentem ꝓro- ganda eſt oro ad deū.q2 cū is qui diſ- plicet ad intercedendū mittitur ꝛc.iij. q.vij.in grauibꝰ.xlix.di.§.j.cū ibi no.ꝫ deus peccōres nō exaudit. Eccl.xxviij. quod intellige vt no.Joā.an.in.d.cle. in ꝟ.orationes. Et an melior ſit miſſa boni ſacerdotis ꝗ̄ mali.no.Hen.in.c. fi.de cele.miſ.ꝫ vide Alber.vbi.ſ.q.vl. vbi alle.hoc decre.ꝫ ibi docet ꝗliter ſe habeat ꝑparare ad officiū acceſſurus.

b ℂDebent.ſi tñ excōicatus vel i pec- cato mortali exiſtens dixit horas libe ratur nec tenetur eas redicere: vt no. Jo.an.ꝫ alij.in.c.qð quidam.de pe. et re.Henri.in.c.ij.de cle.ex.mi.naꝫ ſi bo na que quis facit in eo ſtatu ꝓſunt ad minus ſupplicium.de pe.diſ.iij.c. vlt. ꝫ no.in.d.c.qð quidam reſtat ꝙ libe- ratur ꝫ penam euitat ſic dicēdo alias ſi dicere non prodeſſet idem penā nō vitaret:ſed potius augmentaret.

c ℂScriptum eſt.eccle.ij.ð pe.diſt.ij. ſi enim inquit.ver.filij.

Quaſi quid ſigniſicat. d ℂQuaſi.veritatem notat regulari- ter ſimilitudinem et diminuit.glo.et docto.in.c.parochianos.ð deci.Bart. in.l.ſi vero.ff.ſo.ma. Oldra.conſi.clv. Bal.in.l.in ſuis.ff.de libe.ꝫ poſ.

e ℂTemptat.qð fieri non dꝫ.nō eniꝫ tentabis dñ ꝫdeū tuū. Deuterono.iij. Luc.iiij.Math.iiij.xxij.qō.ij.ꝗritur.ij. q.v.monomachiā,c,fi,ð pur.vul.cum

ibi nota.xxiiij.q.fi.ſi nulla.

ℂDe his ꝗ tempore diuinorū offi- ciorum vagantur per eccleſiam.

Diuiſio tex tus. Quicūqꝫ. Primo ponit̃ beneficia torꝫ eccle in ipſa tempore diui norum vagantium punitio.ſcðo ex ptinacia pene aggra- uatio.tertio ꝓhibē tur tumultuoſi diſ- curſus ꝑ eccliam. ꝗrto regulariuꝫ cir ca predicta excedē- tium ponitur puni tio ſecunda ibi: ꝗ ſi ſemel.tertia ibi:pro hibeatur . quarta: regulares.

diſponere ꝫ ꝑparare[a] debent[b] iux- ta illud qð ſcriptum eſt[c]. Ante ora tionē ꝑpara aiam tuam.ne ſis ꝗſi[d] qui temptat[e] deum. ℂItem acce- ptat decretum qð icipit. ℂDe his qui tempore diuinorum officiorū vagantur per eccleſiam.

Quicunqꝫ[f] in eccleſia benefi- ciatus[g] ꝑſertim[h] de maiori- bus[i] diuinorū[k] tpe per eccleſiā vel

g ℂBeneficiatꝰ.non eſt bñficiatus in aliqua ecclia ꝗ dūtaxat hꝫ habituꝫ.ſi- cut canonici ꝫ capellani ſctōꝝ ſtepha ni ð greſſibus/mederici/bñdicti/ꝫ ſe pulchri:nō dicunt̃ bñficiati in eccleſia pariſien.licet ſint ð eiuſdē habitu .vñ in ipā poſſunt hr̃e bñficiū:qð tñ nō li- ceret ſi bñficiati ibidem cenſerentur. c.j.de conſue.in.vj.cle.fi.de pre. Habi tus nō facit benefi ciatū.

h ℂPreſertim.j.maxime.et implicat. ſi.j.de tē.c.item.miſ.c.j.in.c.ſignifican te.vbi glo.de ap.in.l.in ambigua.ff.ð legi.aliqñdo exponitur pro tantum. c.lꝫ.ð ſo.compe.in.l.fi.ff.ð his que in te.d elē.in.c.ꝑ tuas.j.ð ſimo.vbi glo.ꝫ Panor.glo.in.c.per venerabilem cir- ca pri.qui fi.ſunt legi. Jo.an.in addi. ſpe.ti.ð teſt.§.j.ꝟ.iteꝫ ꝙ eſt impubes.

i ℂMaioribus.beneficijs.ſi.ſ.quō di ui.offi.ſit cele.c.j.

k ℂDiuinorꝫ.officiorꝫ.ap.quorū non ſolum veniūt ſeptē hore diuine ſꝫ miſ ſa.vt no.ſ.quō diui.offi.ſit cele .c.j.et ꝑdicatio.ad hoc.c.inter cetera.ð offic. or.gl.in cle.ꝗ̄uis.l.ꝟſ.ad diuina.ð ſo. cōpe.que pariēter audienda eſt.q2 nō minus reꝰ erit qui verbū dei neglige- ter audierit ꝗ̄ ille ꝗ corpꝰ xp̄i ſua ne- gligētia in terrā cadere ꝑmiſerit.j.q.j. interrogo.ꝫ dicit canō ꝙ ſacerdote in ecclia dei verbū faciēte:qui egreſſus ð auditorio fuerit.ſ.ex cōſuetudine vl ↄtēptu excōicet.ð ↄſe.diſt.j.ſacerdote, Uerbū diuinuꝫ diligē ter eſt audiē dum.

foris[a] circa[b] ip̄az deambulādo aut cū alijs colloquēdo[c] vagari visus fuerit: nō solū illi⁹ hore[d] sʒ toti⁹ pn̄tiā[e] diei ipso fctō amittat. ❡Qui si semel correctus nō destiterit p̱ mēsem distributionib⁹ careat[f] vł grauiori si ptinacia[g] exegerit pene subiaceat: vt tandē desistere cogatur. ❡Prohibeat̄ etiā ne diuina officia tumultuosi[h] quorūcūq̧ p ecclesiaz discursus impediant aut pturbēt[i]. ❡Regulares[k] q̄ in cōuētualib⁹ ecclesijs circa p̄dicta[l] excesserint: grui pena superiorū[m] arbitrio castiget̄.

Ecclie atriū gaudet immunitate.

a ❡Foris. id est extra.

b ❡Circa. puta i cimiterio ecclie cōtiguo. ar. c. j. de cō. ec. vł al. li. vj. ꝺ sen. ex. si ciuitas. e. li. aut i atrio ecclie qꝺ imunitate gaudet sicut ecclia. c. si qs i atrio. c. id ꝯstituim⁹. xvij. q. iiij. vł itellige circa ecclesiaz vsq̧ ad xxx. vel. xl. passus. nā imunitas ecclie extēdit̄ foris vsq̧ ad xl. passus si maior sit ecclia vł matrix vł vsq̧ ad. xxx. si minor puta capella ⁊c. xvij. q. iiij. sicut antiquitus. c. sī. c. minor. vel poti⁹ intellige vsq̧ ad modicā distantiā ab ecclia. ita ꝙ ex vagatiōe cā ecclīam possit pturbari diuinū officiū. hec eñ dictio circa ⁊ sites ad modicū referūt̄. ar. l. hec adiectio. ff. de ꝟb. sig. de dila. litere. no. in c. fi. de despō. impu. spe. ti. de dispu. ⁊ alle. §. post hec. ꝟ. itē dictio amplius. do. An. in. c. lʒ. de. p. vel dic arbitrariū. ad hoc. c. j. §. officialis tunc. glo. in ver. circa. de offi. ordi. in. vj.

Priuilegiū perdit vagabūd⁹.

c ❡Colloq̄ndo. colloq̄a sunt i ecclia p̱hibita. s̄. ti. j. c. j. ⁊ q̄. di. of. sit ce. c. j. cū si.

d ❡Hore. supple distributiōes amittat

e ❡Pn̄tiā. i. distributiōes etiā aliarū horarū siue aliorū officiorū diei amittat tanq̄ absens ab ecclia fuisset. Et fa. iste tex. ꝙ bñficiatus habens aliqꝺ p̱uilegiū q: residet perdit illud si vagari incipiat. no. s̄. de col. §. item ꝙ ad dictas. in ver. residebūt. ⁊ vagabūd⁹ perdit priuilegium fori. ⁊ pōt vbilibet vbi reperit̄ conueniri. in aut. vt nul. iu. §. si quis vero. co. ix. C. vbi de cri. agi opor. l. j. spe. ⁊ Jo. an. in addi. de cō. iudi. adi. §. j. ver. xl. gl. ⁊ doc. in. l. heres absens. ff. de iudi. Panor. in. c. fi. de fo. compe.

f ❡Careat. ipso facto.

g ❡Pertinacia. cū crescente ꝯtumacia crescere dʒ pena. ff. ꝺ pe. l. relegati. c. cū nō ab hoīe. ꝺ iudi. cū si. ⁊ no. ꝙ hec dictio pertinacia sonat in malā partē. ꝺ cle. ex. mi. c. fi. de pe. di. ij. pēnata. l. si ad mgr̄atū. l. oēs. ꝺ decu. li. x. ꝯseneratia. gaūt i bonā. no. Pan. in cle. j §. ceterū. ꝺ vsufr. vbi dt ꝙ ille ptinax est q̄ valde ⁊ ipudēter tenet aliqꝺ malū ⁊ affirmat. vñ si ioco vel ex lubrico ligue hoc assereret: nō eēt hereticus. xxij. q. ij. qꝺ ait gl. in cle. j §. porro. de sum. trin. ad hoc c. dānamus. in fi. e. ti. ⁊ ibi Flo. ptinax etiā est q̄ correctus nō desinit peccare. vt h ⁊ i turib⁹ alle.

h ❡Tumultuosi: nam cū pace ⁊ q̄ete vota conuenit celebrari. C. de his qui ad ec. cō. l. denūtiamus. v. q. iiij. in loco. de imu. ec. decet in. vj. ⁊ merito cū ille q̄ colēd⁹ est sit rex pacificus. xxiij. q. j. nisi bella. in pro. decre. rex pacificus.

Offm̄ turbās diuinū p̄ūciatur.

i ❡Perturbēt. q̄ turbat diuinuʒ officiū pōt sine metu excōicationis eijci ꝺ ecclia. c. veniēs. c. cū valūtate de sent. excō. qꝺ intellige tā de turbatione facti q̄ iuris. nā notorie excōicat⁹ pōt impune etiā cleric⁹ eijci de ecclia. no. s̄. ꝺ iter. indif. nō po. c. j. ⁊ no. Jo. an. in. c. ij. ne cle. vel mo. lib. vj. ꝙ mōach⁹ q̄ ꝯ̄ statutū illi⁹. c. intrauit scholas pōt licite vi expelli. ar. d. c. veniēs. Et dicūt doc. in. c. ij. de paro. ꝙ licitum est rectori ecclesie volenti celebrare alienos parochianos ꝯtempto p̱prio pbr̄o missam ibidē audire volētes eijcere violenter: non solum laicos sed clericos. ar. d. c. veniens. vbi Hen. Itē perturbās diuinum officium pōt excōicari si nō desistat. c. dilectis. de ap. ⁊ ꝺm legē capitaliter puniri. C. de his qui ad ecc. ꝯfu. l. denuntiamus. in aut. de san. epis. §. si quis autē cum sacra. col. ix.

Excōicatus notorie eijciatur ab ecclesia.

k ❡Regulares. i. religiosi quicūq̧. de regula. per totum.

l ❡P̄dicta. deambulando vel colloquendo in eorum ecclesijs vł circa tp̱e diuinorum.

m ❡Superiorū. abbatū

ſcȝ vel p̄oꝝ/cuſtodū/gardianoꝝ: aut aliorū q̄buſcūq; noībus cenſeātur ad quos de iure religioſoꝝ correctio pri-mo ſpectat.c.ea q̄.de ſta.mona.ꝺ offi. ordi.quāto.in cle.cupiētes.§.q; ſi for-te.de pen.not.late Joan.de lig.in cle-men.ne in agro.de ſta.mona. Panor.i e.cum contingat.ꝺ fo.compe.

¶Item acceptat decretum quod incipit.

¶De pignorātibus cultū diuinū.

Abuſum[a] etiam[b] illū cultui[c] diuino manifeſte derogan-tem:quo nonnulli eccleſiarum ca-nonici[d] contrahentes[e] debita ſic ſe

¶De pignorātib⁹ diuinum cultum.

a Abuſuȝ.p̄ſo prohibet ec-cleſiā ꝯtrahere ſub pena ceſſationis a diuinis:obligatioq; nulla decernitur. ſcꝺo taliter contrahentes punit .ſecū-da ibi:ſtatuimus.

b ¶Etiā.cōtinuat ad p̄cedens cap̄.

c ¶Cultui.in cui⁹ diminutionē ſtatu-tū ſine cā nō valet.ꝺ ꝯſti.ex p̄te.ꝫ.i p. §.qb⁹ ad plenū.ꝟ.ſic dimittit̄.cū ſi.

d ¶Canonici.ſeculares.idē i regula-rib⁹ paritate rōnis.ad hoc.c.ſi canōici. ꝺ offi.or.l.vj. qꝺ hȝ locū in regularib⁹ ꝓpter.c.ꝗuis.e.ti.ꝛ dic canonici ideſt capitulū vl̄ ꝯuēt⁹:q: pauci nō poſſent hoc facere ꝺ his q̄ fiunt a ma.par.ca.c. q̄ſiuit:nec obligare eccl'iam niſi q̄tenus i ip̄ius vtilitatē verſaȝ eſſet.c.qꝺ q̄buſdā.ꝺ fideiuſ.c.j.ꝺ depo.cū ſinguli de capitulo nō habeāt dn̄ium:ꝛ admi-niſtrationē rerū eccleſie:ſed ip̄m capi-tulū.xij.q.ij.qui manumittitur.

Cōtra hēs cū eccl'ia an debeat p̄bare i eī⁹ vtilitatē v̄ſum

e ¶Contrahētes.cū eccl'ia ꝯtrahēs in cā mutui:licet teneatur probare pecu-niā verſaȝ in vtilitatē eccl'ie ad hoc vt efficacē habeat actionē ꝯtra eccleſiam c.j.de depo.c.qꝺ q̄buſdā.de fideiuſ.in aut̄.hoc ius porrectū.C.de ſac.ſanc.ec-cle.x.q.ij.hoc ius.in aliјs tn̄ cōtractib⁹ initis cū eccleſia nō eſt neceſſe.no.In-no.in.d.c.j.ꝺ depo.ſpeciale enīȝ eſt in mutuo ne p̄lati ſint faciles ad mutuā-dū pecunias:ꝛ creditores ad tradēdū ꝛ per conſequēs facile deueniretur ad diſtractionē rerum eccleſie.in aliјs tn̄ contractibus oportet conſtare eccl'iaȝ vel prelatum recepiſſe pecuniam: nec ſufficeret ſola confeſſio p̄lati confiten-tis p̄tiū recepiſſe.aliud eñ eſt cōfiteri pretiū recepiſſe:ꝛ aliud veraciter rece-piſſe.l.ſi ex cautiōe.cū ibi no.C.de nō nu.pe.ꝛ cū alienatio rerū eccl'ie a iure ꝓmittat̄ cū certa ſolēnitate ꝛ ex certis cauſis non pōt p̄latus habere fidē de p̄tio:nec ſufficit ei⁹ cōfeſſio ſup̄ p̄tio re-cepto niſi appareat aliter ſolutum vel ꝯuerſum in cauſaȝ propter quā aliena-tio fuit facta. nam vbicunq; alienatio ꝓmittit̄ ꝓpter cām non pōt haberi fi-des ꝺ p̄tio.pȝ l.l.a diuo pio.§.ſȝ ſi em-ptor.ff.ꝺ re iudi.ꝛ ibi Bart.l.ſi ꝓcura-tor.ff.ꝺ iur.fiſ.no.Pan.ꝯſ.xliij.p̄ Bal.i l.i ciuile.C.de rei v̄e.itellige tn̄ q; i mu-tuo nō eſt neceſſe ꝓbare verſionē :niſi vbi ꝓ ſatiſfactiōe oporteret peruenire ad diſtractionē imobiliū vl̄ mobilium p̄cioſoꝝ.ſec⁹ ſi poſſit fieri ſatiſfactio de fructib⁹.no.Inn.i.d.c.j.ꝺ ꝺpo.p̄.d.au-tē.hoc ius:i ꝟ.ꝛ is creditor.vbi appo-nit̄ dictio is vel h̄ q̄ſi v̄ſum dȝ ꝓbari p̄ creditorē i illo caſu vbi op⁹ eſt diſtra-here imobilia vel mobilia p̄cioſa pro ſatiſfactiōe.ꝛ q: i diſtractiōe fructuȝ nō gn̄atur p̄iudiciū/niſi p̄lato viuenti q̄ ex eis viuere dȝ.Et nota q; tūc ꝯtrus dȝ celebrari cū eccl'ia qn̄ fit i p̄ñtia p̄la-ti ꝛ capituli q̄ rep̄ſentāt eccl'iam.c.req̄-ſiſti.ꝺ teſta.Dicit tn̄ Archid.i.d.c. hoc ius.q; nō ſit neceſſaria ꝓbatio v̄ſiōis ſi mutuū factū eſt p̄lato ꝛ cap̄lo.ſentit Inn.in.d.c.j.ꝺ depo.ſicut ſi fuerit mu-tuū factū ciuitati p̄ſente ꝑpli conſilio: ſed alteri eoꝝ nō ſufficeret.videt̄ velle glo.in.d.aut̄.hoc ius.ſȝ Pan.tenet cō-trarium vt debeat ſemp̄ ꝓbari verſio vbi dȝ fieri diſtractio imobiliū ꝛ mobi-lium p̄cioſoꝝ:vt no.in.d.c.j.ꝺ depo.in d.c.qꝺ quibuſdam.Arch.ſequit̄ Bar. in.l.ciuitas.ff.ſi cer.pe.ꝛ Cy.in.d.aut̄. hoc ius.q: vniuerſitas bene poteſt fa-cere conditionē eccleſie deteriorē.ar. C.de ſacroſon.eccle.l.iubemus.idē de Imol.in clemē.j.de re.eccle.non alie. Hen.in.d.c.qꝺ quibuſdam.Bal.idem

Mobilia precioſa eq̄parātur imobilib⁹.

creditorib⁹[a] obligant: vt niſi ſtatuto[b] tpe ſatiſfaciāt[c] a diuinis ceſſet[d] officijs: abolētes[e] ⁊ obligationem

in.d.aut.vbi dicit ſufficere cōfeſſionez p̄lati ⁊ capituli ſi ɔcurrerēt ɔiecture cū ɔfeſſione: vt q: mōachi nihil habebāt de frumēto vt erāt nudi. nūc vo appa ret q vixerūt d frumēto ⁊ q ſunt veſti ti. Barba. in.d.ca.j. de depo. poſt mul tas opiniones con cludit q ſi mutuum factū eſt ſoli p̄lato vel alij beneficiato nō tenet eccl'ia niſi pbetur vſum p.d. aut. hoc ius. l.ij. C. qñ ex fa. tu. q: prela tus eq̄parat tutori. c. q̄liter. ij. de accu. glo.i.l. ſi populi. ff. de neg. geſ. tenebit tñ ipe mutuū recipiēs d fructib⁹ eccle ſie ſoluere. c. ex p̄ſentiū. ⁊ ibi Innoc. de pig. idē ſi mutuū fiat ſoli eccl'ie. ſi vero mutuū fiat prelato ⁊ eccl'ie ſimul non eſt neceſſaria pbatio verſionis. ſic itel ligitur. d. aut. hoc ius. idē Barba. in.d. c. qd qbuſdā. dicēs q illud qd religio ſi expēdūt i pulchris eq̄s vel fulgidis veſtib⁹ aut pinguib⁹ morſellis nō pōt dici vſum i vtilitatē mōaſterij oportet eñ q vtilitas ſit euidēs: nec credit ver ſum lʒ ſcp̄tura publica ſup hoc ſit ɔfe cta: niſi al's pbaret p legitia documē ta. no. Guil. i cle. j. d reb. eccle. nō alie.

a ¶ Creditorib⁹. hui⁹ dictiōis gñalis appel. eſt ad oēs ɔctus. nā is creditor eſt cui aliquid debet. ff. ſi cer. pe. l.j. de vb. ſig. l. creditores. cū. l. ſeq. aliqñ capi tur p mutuatore. l.ij. ff. ſi cer. pe. ad ma cedo. l. fi. aliqñ d: creditoris q̄ pbat pe cuniā in vtilitatē dñi eſſe cōuerſaʒ. ff. ſi cer. pet. l. ciuitas. C. de ſa. ſanc. eccle. aut. hoc ius. ſi aduer. cre. l.j. cum ſi.

b ¶ Statuto. i. p̄fixo iter eos ⁊ credito (res.

c ¶ Satiſfaciāt. ſatiſfit credi tori ſiue p̄tio ſoluto ſiue alio dato: aut quōcūq voluerit creditor. ff. de pign. act. l. ſi rem. §. ſatiſfactum. de ɔtrahen. emp. l. vt res no. in. l.j. ff. qui ſatiſ. cog. in. l. ſtipulationuʒ. §. ſatis acceptio. in glo. in ver. ſatiſfieri. ff. de verbo. oblig. doc. in. c. preterea. de ap. Spec. titu. de obli. ⁊ ſol. §. ij. ver. quid ſi cōtra te lata. Joan. an. in. c. petm̄. de regu. iur. in. vj. Bal. in. l. per diuerſas. C. manda.

d ¶ Ceſſetur. hāc ceſſationē a diuinis nō poſſunt facere canonici vel ɔuētus ex quacūq cā: niſi eis ɔpetat ex ɔſuetu dine vel al'as ⁊ obſeruatis certis for mis. d qb⁹ i. c. irrefragabili. §. ceterū. d off. or. i. c. ſi canonici. i. c. q̄uis. c. xi. l. vj. et eſt differētia iter ceſſatiōeʒ a diuinis ⁊ interdictū: q: ceſ ſatio a diuinis ē q̄d facti/ nec ē aliud q̄ ſuſpendere organa miniſtrorū vt ibi nō celebrent/ nec me dio tpe d: talis eccl'ia iterdicta. vñ tūc ibi celebrans nō efficeret irregularis: vt no. doc. i.d. c. irrefragabili. i.d. c. ſi ca nonici qd limitat Archi. i. c. is q. d ſen. excō. in. vj. qñ celebrat in eccl'ia in qua eſt ceſſatio diuino:ū idicta auctorita te ppria: iuxta formā ɔſuetudinis ab alio q̄ a legato vel epo vel pape dele gato. ſi aūt fit ceſſatio auctoritate illo rū credit q ſit irregularis. ſic itelligit qd no. Inno. i. c. nō eſt. de ſpon. ⁊ idem Hē. ibi. ⁊ Ab. i di. iter car. dicit i.d. c. nō eſt. q ſi ceſſatio diuinorū eſt gñalis. pu ta q̄ fit a canone vel ſinodo: tūc cū iſta equiparet iterdicto in cle. j. d ſen. excō. eā violans efficit irregularis. ſec⁹ vbi ceſſatio eēt pticularis. hec nō plʒ Pa nor. ⁊ moder. in. c. dilectis. de appel. di centib⁹ q celebrās ēt in ceſſatione ge nerali ciuitatis vel ville nō efficeretur irregularis: cū nō ſit iure cautum: ⁊ re gula eſt vt nūq̄ q̄s icurrat irregulari tatē/ niſi i caſib⁹ in iure exp̄ſſis. vt. d. c. is qui. nec obſtat. d. cle. cū loquat i ſuo caſu. pene aūt nō debēt extēdi. c. in pe nis. d reg. in. l. vj. Snia vo iterdicti eſt q̄d iuris. vñ celebrās i loco iterdicto i currit irregularitatē vt. d. c. is q. niſi in caſib⁹ a iur pmiſſis. c. alma. d ſē. ex. l. vj.

e ¶ Abolētes. valde eñ hmōi abuſus eſt irrationabilis: cū ſit p obſtio pigno rare cultū diuinū: vt patet ex rub. ⁊ ec cleſijs ſine culpa eaꝝ debita obſequia ſubtrahere: qd fieri nō dʒ. c. alma. circa p̄n. de ſen. excō. l. vj. ſine cā rōnabili et manifeſta. c. ſi canonici. de offi. ordi. e. li. puta ad repellendas g̃ues iniurias eccl'ie ⁊ pſonis eccleſiaſticis factas. c. q̄uis. de offi. or. l. vj. cle. j. §. in ceſſatio

Mu= tuū ſi p̄lato ſit fa= ctū an tenea tur ec= cleſia.

Ceſſa tio a di uinis qñ ⁊ p quos poteſt

Irre= gulari tas nō icurri tur niſi exp̄ſ= ſa:

nibus.de ſen.excō.nō ꝑ pēſiōe ſubtra
cta aut minima offenſa:vt no.i.d.c.ſi
canonici.Jo.an.in.c.q̄ſiuit.de his q̄ fi.
a maio.ꝑte capi.ꝑſertim ſi fieret ceſſa
tio gn̄alis:ſic⁊ interdictū ꝓhibet fieri
in ciuitatē/caſtrū/
villā/aut aliud terri
toriū ꝑ cauſa pecu
niaria.not.doc.i.c.
cū in partibus.de
ꝟbo.ſig.Jo.cal.in tractatu de iter.ptz
in extra.Boniſa.viij.ꝓuide.quem al
leg.Jo.an.in.c.ſi ciuitas.de ſen.excō.
in.vi.in no.ſec⁹ i excōicatiōe.de appel.
Obligari an alicui quis poſſit ſub pena excōicationis.
ꝑterea.Sz ob.huic.c.ɞ offi.dele.p.⁊.ß.
cū,ibi no.vbi qs ſe obligat ſub pena ex
cōicatiōis ⁊ interdicti.in.c.cū dilecti.
de elec.c.vlti.de fal.ſub pena priuatio
nis bn̄ficij.igiẗ canonici poſſunt ſe ob
ligare ſub pena ceſſatiōis a diuinis q̄
equiparaẗ iterdicto.Dic φ nemo pōt
ſe obligare ſub pena excōicatiōis vel
interdicti ꝑ viā pacti:ita φ pactuz ſit
ſola cā immediata excōicatiōis:qꝛ nemo
dz excōicari ſine cauſe cognitiōe ⁊ cō
tumacia.c.nemo.xi.q.iij.nec pōt ſepa
rari a grā dei:niſi ꝓmo delinquat.x.q.
iij.illud.de re iudi.cū eterni.in.vi.iō
niſi quis ſit in culpa ⁊ ꝯtumacia nō dz
excōicari ēt ſi pri⁹ eſſet in culpa in nō ſol
uēdo.dūmō tpe excōicationis ſit ſi
ne culpa.c.cū tu.de vſur.c.odardus.
de ſolu.nec ferri dz ſine monitione ꝑ
cedēte.c.ſacro.de ſen.excō.ſic poſſet in
telligi iſte tex.ſz bene pōt ſe obligare
ſub pena excōicationis:nō φ pactuz
ſit cauſa immediata excōicationis:ſz
ꝯtumacia vera vel ꝑſumpta.vt qꝛ de
bitor confiteẗ debitū corā iudice:⁊ iu
dex extūc cōdēnat eū ad ſoluendū cre
ditori:conſentiēte debitore fert excōi
cationē ſub conditione niſi ſatiſface
ret in termino.tunc eñ elapſo termi
no erit excōicatus ſine alia monitiōe.
⁊ hoc caſu nō ipſz pactū ſz ipſa ꝯtuma
cia vera vel ꝑſumpta in nō ſoluendo
in tpe debito eſt cauſa excōicatiōis:vt
no.Inn.⁊ alij doc.i.d.c.p.ß.vel poteſ
dicere melius φ contraria loquun
tur in perſonis ꝑuatis que poſſunt fa
cile ſe obligare:hic in collegio vel ca

hmōi etiā ſi iureiurādo[a] firmata ſit irritū decernētes. ¶Statuim⁹.

nonicis q̄ nō poſſunt ſpecialiter obli
gare res imobiles aut mobiles ꝑcio
ſas eccľie ſine ſolennitate requiſita in
alienatiōe.xij.q.ij.ſine exceptiōe.c.nul
li.de reb.eccle.nō alie.⁊ ibi Panor.⁊ i
c.i.de pigno.qꝛ res
prohibita alienari
nō poteſt pignora
ri:ſi detur in pign⁹.
reale ꝑ tāta quāti
tate φ nō ſit ſpes iuitiōis:cū de facili
deueniret ad diſtractionē debitore diſ
ſentiente ſoluere.l.i.§.eam rem.ff.q̄ res
pign.obli.poſ.Bart.in.l.i quoꝝ.ff.de
pig.in.l.rē legatā.de adi.lega.Bald.
in.l.fi.C.de reb⁹ alie.nō alienā.in.c.i.
ꝑ quos fi.inueſ.col.x.Spe.ti.de here.
ꝟ.in fauorē.multominus poterūt ca
nonici obligare cultū diuinū:qđ fie
ret ſi poſſent ꝯtrahere ſub pena ceſſa
tionis a diuinis.Itē ob.i.de inter.in
dif.no po.c.i.cuz ibi no.vbi ꝓpter cul
pā rectoꝝ.eccľie pōt eccľia interdici.
Solu.ibi loquiẗ in delicto:hoc.c.in de
bito.ꝓpter cui⁹ nō ſolutionē nō dz fie
ri interdictū:vt dictū eſt.igiẗ nec fieri
ceſſatio cultus diuini.
a ¶Iureiurādo.cū eñ lex cōtractū re
probat iuramētū in cōtrariū factū nō
valet.ff.de lega.i.l.ſi qs in ꝗlinos.§.ſi
qs.C.de legi.l.nō dubiū.de ſo.cōpe.ſi
diligēti.vbi doc.ſz ob.auẗ.ſacramēta
puberū.C.ſi aduer.vē.ɞ iureiur.cū cō
tingat.c.lz.eo.ti.l.vi.c.ꝗuis.de pactꝭ. Iuramētū
co.ti.Solu.quādo lex eſt fundata ꝑn
cipaliter in fauorē ꝑuati:lz inꝯſequeẗ
tiā ⁊ ſecūdario ſit fundata ſuꝑ publi
ca vtilitate:iuramentū obligat iuran
tē:vt in ꝯtra.qꝛ cū lex nō ſit fundata
ſuꝑ fauore publico:nec iuramentū cō
tineat in ſe aliquā turpitudinē ex par
te iurātis vel materie ſuꝑ qua fuit ꝑ
ſtitū.nō pōt lex ipedire quominus qs
ſe obliget deo.nā iuramētū principa
liter dirigitur in deū.c.debitores.de
iureiur.⁊ de⁹ ꝑcepit ſibi reddi iuramē
ta.c.⁊ ſi chriſtus.eo.ti.et ꝗuis lex poſ
ſit ad cōmodū ſubiectoꝝ ipedire obli
gationē querēdā homini.l.cū lex.ff.ɞ
fideiuſ.non tñ obligationē querendā
deo:cum lex ſubijciaẗ deo.ad hoc.c.
cōtra
legē ſa
ctū an
obli
get iu
rātē.

ſi habeo.xxiij.q.iij.ʀ.ſ.q.iij.iulian'.dn ☞ imo nec ēt lex canonica poſſet in fauo rē priuatū ipedire obligatiōnē querē dā deo.p cap.ad aphcam. de regula. ſꝫ vbi lex eſt fundata ꝑncipalit i fauo rem publicū: tūc iuramentū ꝑſtitū contra legē ad publicū ſtatum ſpectañ. nō valet: vt hic. ꝛ in cō cor.q: nec cōſuetudo hoc caſu valeret.c.cū iter vos.c.cū venerabilis.de ꝯſue.Dy.in regula nō eſt obligatoriū.de reg.iu.l.vj.Bar.i.l. ſi qs ꝑ eo.ff.de fideiuſ.Pe.de anc.i repe.c.canonū.de ꝯſti.doc.in.d.c.cū cōtingat.Pan.de caſt.conſi.xcviij.ciij.

vt q̄ talē[a] illicitū cōtractū fecerint: triū[b] mēſiū fruct'[c] ipſius ecclie[d] applicādos ipo fctō amittāt[e]: ꝛ q̄diu

a ¶ Talē.pignoratitiū cultus diuini.

b ¶ Triū.Quid ſi durāte iſto trimeſtri q̄ canonici ſunt ſuſpēſi a fructib' ipſi' ecclie ꝑcipiēdis ꝯtingat eos iterū facere aliū ſimilē ꝯtractū illicitū ꝛ ſic incidūt in nonā penā alteri' trimeſtris: nūqd iſtud ſecūdū trimeſtre icipiet ſtatim poſt factū cōtractū: an debeat expectari finis ꝑmi trimeſtris? videt ꝑ no.p Jo.an.in ſi.in.c.cū in cūctis.de elec.§.fi.in addi.ſpe.ſup ru.de cle.nō reſi.ꝙ ſecūdū trimeſtre icipiat ſtatiꝫ poſt factū ꝯtcū: ita ꝙ priora tpa ꝯfundant in ſecūdis.q: ex quo pena imponit ipo iure dꝫ icipere ſtatiꝫ poſt cōmiſſum delictū.ar.l.in ſenat'.§.vlt.ff. ad turpil.idē videt velle in ſi.in cle.ij. ꝺ magiſ.ad hoc ꝫ.de āna.§.itē ꝙ ſi ecclīa.cū ibi no.qd no.Oldr.ꝯſi.l.ꝙ in gſa ꝯceſſa alicui ad q̄nquēniū alio q̄nquēnio pēdēte ſtatim tps currit a tpe date.ſꝫ hoc eſt: q: gſadꝫ ſtricte iterp̄tari in ꝑiudiciū tertij.ꝛ ſibi iputet q̄ primā gſaꝫ tacuit.vñ pl' placet ſcꝫ trimeſtre incipiat currere finito ꝑmo: cū gnaliter ꝛ indeterminate hmōi pena hic apponat.ꝑ no.ꝑ Bart.in.d.l.in ſenatus.vbi format.q.ſtatuto cauet ꝙ ꝯmittēs homicidiū ſoluat mille ꝛ ſtet ad ꝯfinia ꝑ decēniū durāte ꝑmo decēnio homicida ꝯmiſit aliud homicidiū Querit nūc.vtrū debeat expectari finis ꝑmi.decēnij: an ꝯo ſcꝫ decēniū debeat imediate currere? ꝛ concludit ꝙ q̄nꝙ pena apponit ſpāliter. puta. dicit ſtatutū ꝙ ſtet ad ꝯfinia ꝑ decenniū a tpe delicti cōmiſſi: ꝛ ſic determinat tps.tūc ſcdm decēniū dꝫ ſtatim currere: alrs nō eſſet illud decēniū ſꝫ aliud. arg. bo.in.l. ſi vſufruct'.ff.de vſufru. le.aut pēa apponit gnaliter ꝛ indeterminate: puta ſtet ad cōfinia ꝑ decenniū: tūc icipit ſecūdū decenniū finito ꝑmo: q: alias nō ſolueret penā delicti. fa.c.ſ.de peñ.ff.de fur.l.inter offices.C. e.ti.l.ſubtracto.vbi caſus ſupueniēs nō excuſat a pena precedentis culpe. ☞ idem Paſi.in.d.c.cum in cunctis.

Tpa i puniтiōib' an cōfundātur.

Pena ipo iure impoſita icipit poſt cōmiſſuꝫ delictum.

c ¶ Fruct'.hꝫ ē nona ſuſpēſio a ꝑcipiēdis fructib' ecclie ad tps de mltiplici ſuſpēſione not.in.cle cupiētes.de pe.

d ¶ Ecclie.cui facta ē iniura ꝑ ſubtractionē diuinoꝝ officioꝝ.ad hoc.c.ſi canonici.§.ſi āt.de offi.or.in.vj.de ſo.cōpe.c.ij.de pe.pſby.i auk.ꝺ ſanc. epiſ.§. ſi qs aūt.col.ix.c.de hoc.cū ibi no.de ſimo.fa.ꝙ cū qs alteri' cōtēplatiōe priuat aliq̄ lucro: lucrū illi i dubio q̄rit cōtēplatiōe ꝑuat.l.ſi legari'.C.de lega.l.cū emācipari.§.ſi duo.ff.de colla. bo.l.poſt legatū.§.amittere.ff.de his q̄.vt in.l.ſi defunct'.C.de ſuis ꝛ legi. ad hoc.c.q: clerici.iūcta glo.in ꝟ.ſpoliādos.de iur.pa . c.ſi diligenti. iūcta glo.in ꝟ.pdāt.de fo.cōpe.no.Bar.i.l. ij.§.ſi qs ex liberis.ff.ad tertul.qd itellige cū qs priuat alteri' cōtēplatiōe ex diſpoſitiōe legis: ſecus ſi ex diſpoſitiōe hoīs ſeu teſtatoris: tūc eñ q̄rit ſubſtitutio coheredi ipſi' priuati: nō illi cui' ꝯtēplatiōe priuat' eſt.tex.eſt cū glo.in.l.vxorē.§.heres.ff.de leg.ij. ꝛ ibi Bar.ꝛ Bal.in auk.cui relictum. C.de indi.vidu.Ludo.in ſingu.

e ¶ Amittāt.ſi tñ iteriꝫ illos ꝑcipetēt nō eēnt irregulares: cū hoc nō ſit iure expſſuꝫ.ꝺ ſen.ex.is q̄.li.vj.nec bñficiis ꝑuati cū hoc nō exꝑmat: ſꝫ i caſu.c.i.§. ſi.ꝛ.c.cupiētes.§.ceterū.de elec.li.vj ſecus.qd aūt ſi iſti ſuſpēſi nollēt iterum officiare eccleſiā ꝛ an interiꝫ eligāt vt eligantur.vide no.in.d.§.ceterum.

diuina nō reſumpſerit[a]: nullos ex ipſa eccleſia prouētus ꝑcipiant[b].
¶ Item acceptat decretum quod incipit.
¶ De tabula pendente in choro.
Ut cuncta[c] in domo[d] dei ordinate[e] ꝓcedant: ⁊ q̄libet ſciat

Contractus ꝑ quē ſit per ꝯhenſionē ipu gnari

a ¶ Reſumpſerint. ar. a ꝯtrario ꝙ cō‑trahēs ꝑuenire ꝯtra ſuū ꝯtractū a iure reprobatū. l. j. C. de lib. cau. c. noſti. vbi glo. ⁊ doct. de elec. ⁊ hoc preſertim qn̄ cōtract⁹ nō tenet rōne ꝑſone ꝓhibite: ſiue ex defectu adminiſtrationis. l. iubemus. §. icono mus. C. de ſa. ſan. ec. c. ſi q̄s ꝑbyterorū. de re. ec. nō alie. vbi doct. pōt em̄ ꝑ iura alie. cleric⁹ alienās rem eccl'ie eā reuo‑care etiā ſi iuraſſet nō cōtra venire: q2 iſtud iuramētū eſt cōtrariū primo quo iurauit nō aliena re. ideo nō valet ꝯtra primū qđ valuit c. intellecto. de iureiur. ꝑ gl. in. c. iꝫ. eo. ti. in. vj. ⁊ rex vel imperator q̄ nō imo‑derate alienauerit iura regni ſui cuꝫ enormē alienationē in ꝑiudiciū coro‑ne facere nō poſſit. d. c. itellecto. c. dile‑cti. de maio. ⁊ obe. Old. ꝯſ. xciiij. ccxxx. Pan. cōſ. lxxij. no. ſ. in pro. §. q̄bus ad plenū. idem vbi nō tꝫ alienatio ꝓpter defectū rei: q2 nō ſit in cōmercio. l. quē admodū. C. de agri. ⁊ cē. li. xj. vl' rōne pu‑blice vtilitatis. l. iuriſgentiū. §. ſi paci‑ſcar. ff. de pac. aut turpitudis: vt. d. l. §. ſi ob maleficiū. q̄ oīa ꝯcurrūt i pignora‑tione cult⁹ diuini: merito ꝗ reprobat̄.

b ¶ Percipiant. ad hoc. c. ſi canonici. de of. or. in. vj. Et eſt hic op. arg. ꝓ opi. dicentiū ꝙ ſi obligat⁹ ad horas dicen‑das omiſit eas dicere ſine cā rōnabili teneat̄ ad reſtitutionem fructuū eccle‑ſie interim per eum receptorū. de quo no. ſ. qua. ho. ca. ſint di. ex. cho. c. j.

¶ De tabula pendente in choro.
Ut cuncta. ſe ſūminat. ⁊ hꝫ duas partes. ſcđa ibi: qui autem.

d ¶ Domo dei. i. eccleſia q̄ dom⁹ dei eſt. j. q. iij. nō ſolū. de cuſt. eucha. c. ij. de. vi. ⁊ hone. cleri. cū decorem. xxiij. q. j. oibus. de immu. eccl. decet. in. vj. quia deus ibi ſpāliter colit̄. vn̄ in ea habitā‑tes xp̄s ꝓtegit. ⁊ ſicut a domo priuata debitor nō dꝫ extrahi. ff. de in ius vo. l. pleriq3. ⁊ ibi doct. de reg. iur. l. nemo. cū ibi not. in aut. de ſanc. epiſ. §. ſi q̄n. colt̄. ix. Bart. in. l. ex oibus. C. de decu. li. x. Pan. de ca. ꝯſ. xlj. ſi ſatiſdet vel cū creditore cōponat vel dicat ſe paratū ſoluere. Jo. an. in no. in. c. romana. de fo. cōpe. in. vj. al's ſi poſt ꝑceptū de cō‑parēdo ſit cōtumax poſſet extrahi. bar. in. l. cum eo. ff. ad. l. iul. pecu. nec ab ec‑cleſia multomagis q̄ reos ad eā fugiē‑tes defendit eſt q̄s extrahēdus. xvij. q. iiij. reū. Oldra. cōſ. liiij. cliiij. ⁊ de mul‑tiplici noie eccl'ie vide Archi. in. c. j. de cōſe. ecc. vel al. in. vj. aliq̄n capitur do‑mus dei ſpāliter pro hoſpitali. c. dile‑ctis. de ap. qđ habet immunitatē ſicut eccleſia. no. Archi. xvij. q. iiij. diffinimꝰ Bal. in. l. ſi quis. §. in oib⁹. C. de epiſ. ⁊ cle. qđ verū ſi eſt ꝯſtructū auctoritate epī. tunc em̄ hꝫ priuilegia eccl'ie. l. oīa. ⁊ ibi Bart. C. de epiſ. ⁊ cleri. c. ad hoc. ⁊ ibi Pan̄. c. de zenodochijs. de relig. do. cle. q2 cōtingit. eo. ti. Bal. in aut. quas actiones. C. de ſac. ſan. eccle. Jo. an. in c. j. in no. de reſti. in integ. lib. vj. ⁊ re‑ſtituitur in itegrū: ſicut eccl'ia. ad hoc l. orphanotrophos. ⁊ ibi bal. C. de epi. ⁊ cleri. vbi hoſpitale equiparat̄ mino‑ri. d. cle. q2 contingit. Bald. in aut. hoc ius porrectū. C. de ſa. ſan. ecc. ⁊ minori equiparat̄ eccl'ia. c. j. de in integ. reſti. vnde bona hoſpitalis ſine ſolēnitate alienari nō poſſunt. ar. d. iuriū. Paul. de ca. conſ. xvj. hoſpitale aūt conſtru‑ctum ſine auctoritate epiſcopi nō dici‑tur locus pius ⁊ religioſus: nec gau‑det priuilegio piorū locorū. not. xviij. q. ij. quidā. Pan. conſ. ccxcv. ⁊ pōt alie‑nari ab edificāte. doct. in. c. inter dile‑ctos. de dona. Bal. in marg. in ꝶ. hoſpi‑tale. ſi tn̄ deceſſit q̄ illud edificauit nō pōt ad humanos vius redire. in aut. de eccle. tit. §. ſi quis. colt̄. ix. Panor. in d. c. ad hoc. c. inter dilectos.

e ¶ Ordinate. decan⁹ aut ali⁹ cui in‑cūbit inuigilare dꝫ ne q̄d inordinate fiat in eccl'ia. ſ. quo. di. of. ſit cele. c. j. in fi. q2 nihil dꝫ eſſe inordinatuꝫ. lxj. diſt.

Eccleſia defendit ad eā fugiētes.

Hoſpitale ſuꝫ reſtituitur in integrum

miramur.⁊ qđ ibi no. Archi.vij.q.j.ni hil.de accu.qualiter.j.in aut. de here. et ſal.§.inordinatum.col.j.
a ¶Tabula. lignea pice aut papiro munita ad ſcribendũ,⁊ dicunt tabule cuiuſcũq; materie ſint ſiue lignee/ ſiue membrane/ſiue ex corio.ff.de bono. poſ.ſin tabu.l.j.ali quãdo differt tabu la a membrana vel carta.ff. de rei ven. l.in rem.§. ſed ⁊ id.
b ¶Canonicis. q̃ de iure tenẽtur ad reſidentiam perſonalẽ in eccleſia vbi habẽt prebendã.c. extirpãde.§.qui vero.de pre.⁊ poſſunt ad reſidentiam cõpelli ſub pena priuationis.c. peruenit. de app. ideo de iure non poſſunt per alium deſeruire ad hoc.c.conquerente.de cle.nõ reſi. ⁊ vide no.ĩ.in proe.§.quibus ad plenum. in verſic.nõ reſident.nõ poſſet tamen epĩs illos priuare ꝓpter nõ reſidentiã ſine capl'o.Oldra.conſi.cxciiij.

Canonici p̃nt p alios officiare.

c ¶Uel aliũ.reſpicit ↄſuetudinẽ pluriũ locoꝝ vbi canonici faciũt deſeruire in ſua ſeptimana ⁊ dicere magnam miſſã p aliũ ſiue canonicũ:vt in eccl'ia aureliañ.ſiue p vnũ de vicariis eccl'ie: vt in eccl'ia pariſieñ.no.Hen.in.c.pnicioſus.de cel.miſ.aut p vnũ aliũ ydoneũ ceſſante ſpãli ↄſuetudine eccleſie.
d ¶Hora.i.ſi in vna hora: puta p̃ma nõ deſeruiat:pdit diſtributiones vni' diei.⁊ ſi in alia hora deficiat etiã pdit diſtributiones alteri' diei:vt ad multiplicationẽ defectuũ in ſingulis horis multiplicetur pena.
e ¶Diſtributiões.quotidianas. Ad hoc.ĩ. quo tempo. quis debet eſſe in cho.c.j.§.iubet.cum ibi not.
¶De his q̃ in miſſa nõ cõplent credo: vel cantant cãtilenas:vel minus baſ-

quid agendũ imminet. Statuatur tabula[a] aliqua cõtinue pẽdens in choro in qua quid per vnumquẽq; ex canonicis[b] vel aliis beneficiatis in ſingulis horis per ebdomadam: aut maius tempus cantandum legendũ ve ſit deſcribatur.
¶Qui autẽ ſecundũ q̃ ibi deſcriptum fuerit facere per ſe vel aliũ[c] neglexerit ꝓ qualibet hora[d] diſtributiones[e] vnius diei amittat.
¶Itẽ acceptat decretũ qđ incipit.
¶De his qui in miſſa nõ cõplent Credo/ vel cantãt cantilenas/ vel nimis baſſe miſſam legunt aut ſine miniſtro.

Abuſum[f] aliquarum eccleſiarũ in quib' credo in vnũ deum quod eſt ſimbolum[g] et confeſ-

ſe miſſam legunt:aut ſine miniſtro.
Abuſum.primo ſex abuſus in diuino officio dãnat.ſcđo trãſgreſſores punit.ſecunda ibi:ſtatuimus.
f ¶Abuſum.ſonat in malũ.ĩ.de pig. cul.di. c.j. de reſcri. nonnulli.de rap.in archiepatu . xxxvj. q.j.§. cũ ergo.de cõ ſue.ex parte.cuꝫ ſi. quandoq; in bonũ no. Arch.in.c.priuilegium.xj.q.iij.
g ¶Simbolũ.q̃nq; ſũt ſimbola.Unũ eſt iſtud quod eſt ſecundum in nicenã ſynodo factũ.xv.di. canones ꝓpter grecos q̃ nõ credebant q̃ ſpũſſanctus pcederet ab vtroq;. de conſe.diſt.v.c. pen. ⁊ fi.de ſum. trini. c. j.li.vj.⁊ propter arrianos qui coeternum patri filiũ nõ agnoſcẽtes diuerſas in trinitate ſubſtantias aſſerebant.xxiij.q.iij.c. quidam.ver.arriani.⁊ canit hoc ſimbolũ in miſſa poſt euangeliũ ꝓpter diuulgationẽ publicã veritatis ⁊ pacẽ eccleſie redditã tẽporibus illis quib' fuit traditũ.in miſſa tamẽ cõmemorationis nõ dꝫ decantari:ſicut nec hymnus angelicus:lꝫ ꝓpria prefatio dicatur: vt inter ſolennitatẽ ⁊ cõmemorationem differentia oſtendatur.de cele. miſſa. conſilium.in quo multi ſacerdotes erant qui cõiter in miſſa cõmemorationis/maxime beate marie virginis dicunt Gl'ia in excel.aut Credo in vnum deũ ⁊c. Aliud eſt ſimbolũ qđ eſt primũ traditũ a.xij.ap'lis. qđ incipit. Credo in deũ patrẽ. qđ dicit ad primã ⁊ completoriũ:q: in p̃ncipio eccl'ie ⁊ i fine eadẽ fides ñ deficit/nec deficiet.⁊ dr ſub ſilẽtio pp ſimplicẽ fidei ↄfeſſionẽ quã ↄtinet.⁊ ꝓpter pſecutiões eccl'ie in q̃ fides publice nõ potuit diuulgari i p̃n cipio eccl'ie, ſiꝉ nec in fine poterit pp

Simbolũ eſt q̃ntuplex.

ſio fidei[a] noſtre non complete vſqꝫ in finem cantatur: aut prefatio[b] ſeu oratio[c] dominica omittitur vel in eccleſijs cātilene[d] ſeculares voci ammiſcentur/ ſeu miſſa etiam priuata ſine miniſtro/ aut preter[f]

perſecutionē antichriſti. et iſtud ſymbolū debēt diſcere cathecumini anteqꝫ baptizētur. de cōſe. di. iiij. nō liceat. ⁊ dꝫ pdicari in oībꝰ eccleſijs añ diē paſche. ea. diſt. ſymbolū. Tertiuꝫ eſt ſymbolū quodcūqꝫ vult. ab athanaſio alexandrino patriarcha cōpoſituꝫ ꝯ hereticos arrianos ⁊ ſabellianos. de qbꝰ in. d. c. qdā. ꝟ. ſabelliani. ⁊ ver. ſeq. ⁊ cātatur in prima. Quartū eſt qđ cōpoſuit cōſtātinopolitana ſynodus. de quo in. d. c. canones. §. ſcđa. vbi dicit gl. ꝙ illud nō habemus. Btūs aūt hylariꝰ Pictaueñ. ep̄s ſcripſit librū de ſynodis: vbi illud poſuit: et dꝫ tñ legi in ſynodis. Quītū ſymbolū poſuit gl. ſup rub. de ſum. tri. ⁊ fi. ca. ſ. c. firmiter. eo. ti. dr aūt ſymbolū a ſin qđ eſt cō vel ſimul: ⁊ bole ſnīa: qꝛ in eo collecte ſunt ſnīe oīm credibiliū ſm decreta patrū: lꝫ aliter interp̄tetur glo. in. d. ru. aliqñ dicitur ſymbolū qñ plures cōferūt ad cōuiuia faciēda: qđ ꝓhibetur clericis. xliiij. diſt. nō opꝫ. de cōſe. di. v. nullus.

a ¶ Fidei. de fide ⁊ articulis fidei no. doc. ⁊ gl. in ru. de ſum. tri. ⁊ fi. ca. Hoſt. in ſum. eo. ti. p totū. doc. in cle. j. eo. ti.

b ¶ Prefatio. vna eſt p̄fatio gñalis ⁊ cōis. ſ. illa q̄ cantaꝝ cōiter in miſſa: ſed ſunt tñ. x. p̄fationes ſpāles p eccleſiā approbate. ix. habenꝝ in. c. inuenimꝰ. de cōſe. di. j. decimā habes in. c. ſctōꝝ. lxx. di. ſi plures inueneris deleas ip̄as. vt dicit Hoſt. in. c. cōſiliū. de cele. miſ.

c ¶ Oratio. ſ. pater noſter. de qua in c. cum aliquis. xj. q. iij. ⁊ de iure in fine matutinarū ⁊ veſperarū debet dici. de cōſe. diſt. v. placuit. Cōſuetudo aūt habet ꝙ in principio horarū dicitur. ⁊ in miſſa etiā dicitur. ⁊ per eā remittūtur venialia. de pe. diſ. iij. de quotidianis.

Oro dñica remittit venialia

d ¶ Cātilene. ad hoc. ſ. ti. j. c. j. de ꝯſe. diſt. iij. irreligioſa. cle. j. de cele. miſſa.

e ¶ Miniſtro. quod fieri nō debet: vt ſe. cōcor. c. ꝓpoſuit. de fi. preſby. et ſi ſacerdos pōt cōmode habere clericū nō debet celebrare ſine eo. c. vt quiſqꝫ. de vi. et hone. cleri. ſi nō poteſt habere: tunc poterit celebrare cū laico. arg. c. nō licet. xcij. di. ſic intellige glo. xxxviij. diſt. ſedulo. q̄ dicit nō ſufficere ꝙ ppl's rñdeat amē. ⁊ qđ no. Jo. and. in cle. ne in agro. §. ad hec. in verſi. ſeruitoris. de ſta. mona. et in. d. c. ꝓpoſuit. no. Uincē. ti. ꝙ cū muliere poſſet pbr ſolus in neceſſitate celebrare. arg. xxvij. q. j. diaco te pōt niſſam. qđ non plꝫ Archidiacono. in. c. hoc quoqꝫ de cōſe. diſt. j. qꝛ mulier nō debet accedere ad altare. xxiij. diſt. ſacratas. de cōſe. diſt. j. in ſancia. de coha. clerico. et mulie. c. j. nec debet ſtare ſeu ſedere infra cācellos ſeu in choro tpe diuinorū. de vi. et hone. cle. c. j. Et hoc rutius vt no. Hen. in. c. q̄ſiuit. de verb. ſig. Et p hūc textū reprobatur glo. in. d. c. hoc quoqꝫ. que vult ꝙ pbr incluſus miſſam pōt ſolus celebrare vbi miniſtri copia nō ſuffragatur: cuius contrariū etiam tenebat Hugo. Ibidē ſeqtur Hoſtiē. in ſum. ti. de cele. miſ. §. ⁊ qualiter. ver. nec ſolus pōt. ad hoc. c. in omnibus. lxxxj. diſt. et expreſſius. d. c. propoſuit. Et quilibet celebrans miſſam deberet habere vnū ſacerdotē ſatis propinquū. qui miſſam poſſet implere ſi aliqđ impedimētum ſupueniret celebrāti. vij. q. j. illud. ⁊ c. nihil. de conſe. diſt. j. nullus ep̄s.

Mulier in neceſſita[te] brātē adiu- nare.

f ¶ Preter. includit cū ſecrete orationes miſſe debeant ſubmiſſa voce dici. ſic. ſ. de elec. c. j. §. et cū humane. ꝟ. ꝙ ſi aliter. cū ibi no. no. tñ ꝙ aut hec dictio p̄ter: dictionē vel orationē p̄cedit aut ſeqtur. primo caſu poniꝝ incluſiue ſiue ſequaꝝ genus ſiue ſpēs ſiue quātitas. l. ſeio. §. vxori. ⁊ ibi Bar. ff. de an. le. ſcđo caſu aut p̄cedit genꝰ et ſeqtur ſpēs: et tūc excludit. ff. de leg. j. l. titie textores. et eſt rō/ qꝛ generi p ſpeciē derogaꝝ. ff. de leg. iij. l. ſeruis vrbanis. de pe. l. ſanctio legū. de ali. le. l. alimēta. §. baſilice. c. j. de reſcrip. cū ſi. ⁊ hoc verū vbi poſito genere ſeqtur ſpecies que de ſui natura ſub hoc genere cōp̄hēdatur: vt

Spēs derogat generi.

Preter / tenet dupliciter. puta lego tibi oēs libros meos preter codicē.nam tūc hec dictio p̄ter/ ponitur excluſiue intātū ꝙ nō videor lega re codicē.ff. de pe. le.l. nam ꝙ liqde.§. fi. ſi vero poſito genere non ſequatur ſpecies q̄ de ſui natura poſſit ſub hoc genere cōprehendi tūc ponitur preter icluſiue: vt lego tibi oēs libros meos p̄ter equum.equus includitur in legato cū non cōprehendatur ſub libris.ſic etiā nec ab eis excipietur: cū exceptio debeat eſſe de regula.l.j.l.in toto.ff. de re.iu.l no. l rub.eo. ti.in. vj. ſic cum nō excipiat debet augere. ar.l. ſi qs ita. ff.de au.ꝫ argē.leg.

Canō dicitur ſecrete ꝓpter ſex rationes. a ¶Secretas orationes.ſecrete miſſe ſunt quas cōiter canonē miſſe appellant. licet canon miſſe ꝓprie ſumatur ſolū pro verbis qbus fit trāſſubſtātiatio.c.cum marthe.de cele.miſ.vbi doc. reddunt ſex rationes quare canon dr ſecrete.prima qꝛ deꝰ cordis non vocis clamorē attēdit.ſcōa ne ſacerdos lōgo clamore deficiat.tertia ne impediatur ꝑpl's orare: quarta ne verba tāti myſterij quotidiano vſu vileſcāt.qnta:qꝛ hec ad ſolū pertinent ſacerdotē. ſexta ne ṽba canonis ſepius audita diſcantur a laicis ꝫ locis incōgruis recitenť.

b ¶Caſtigeť.ad arbitriū ſuperioris. ar.ff.de in.deli.l.j.de of. dele.ꝺ cauſis.

¶De tenentibus capitula tpe miſſe.

Prohibet.ſe ſummat.et hꝫ duas partes.ſecunda ibi:qui vero.

d ¶Maioris.in omnibꝰeccleſijs collegiatis quotidie debēt celebrari due miſſe collegialiter:vna pro defunctis: alia ſm occurrentiam diei vt pro feſto ſi feſtum occurrit vel pro feria ſi feria. de celebra. miſ. cum creatura. maiorē autē intelligo illā que dicitur de feſto vel feria que ſolet etiam vltima dici.

ſecretas[a] orationes ita ſubmiſſa voce dr: ꝙ a circūſtantibus audiri non pōt abolentes.Statuimus vt qui in his trāſgreſſor inuētus fuerit a ſuperiore debite caſtigetur[b].

¶Item acceptat decretum quod incipit.

¶De tenentibus capl'a tpe miſſe.

Prohibet[c] hec ſctā ſynodꝰ vt tpe miſſe maioris[d] p̄ſertim[e] diebus ſolennibus[f] capitula[g] ſeu actꝰ capitulares: aut alij tractatꝰ per canonicos[h] nō celebrētur[i] niſi forte vrgēs et euidēs ingrueret neceſſitas[k]. Qui vero ad talem horā capl'm indixerit[l] a diſtributionibꝰ

e ¶Preſertim.i.maxime.et cōparatiue ponitur:quia idem in alijs diebus non ſolennibus. ad hoc.ꝺ. de his qui temp.di.offi.c.j.cum ibi no. et quo.di. of.ſit ce.ca.j.ver.ꝫ cum pſallendi.

Dies ſunt multiplices. f ¶Solēnibꝰ. dierum alij ſunt ꝓfeſti alij feſtiui.alij ſolēnes. ꝓfeſti ſūt dies priuati quaſi ꝓcul a feſto de qbꝰ in. c. cōſiliū.de cele. miſ. feſtiui ſunt q̄ colun tur ab eccleſia ꝫ populo. de qbus in.l. dies feſtos.C.de fe. c.fi.e.ti. ſolēnes ſūt magne feſtiuitates puta de quibus.de cōſe.diſ.iij.c.j. cū ſi.

g ¶Capl'a. i. actꝰ capitulares:vt ſe.ꝫ de multiplici acceptione huiꝰ nominis no.Jo.and.in.c.capl'm.de reſcrip.

h ¶Canonicos.de alijs beneficiatis in eccleſia collegiata non eſt dubium: quia nō dicūtur cōſtituere collegium: ſeu facere capitulum cum nō poſſunt habere ſigna collegij ꝫ ſe collegialiter congregare ſine licentia ſuperioris.c. dilecta. cum ibi no.de exceſ. prela.per Innocē.in.c.poſtulaſti. de iure patro. no.in.c. cum ad hoc.in ver. aſſilios. de cleri.non reſi.in.c.ij.de inſti. vbi doc.

i ¶Celebrētur.quia tunc debēt inter eſſe diuino ſeruitio.ꝺ.quo temp. quis de.eſſe in cho.c.j.vij.q.j. ſi qs in clero. de cōſe.diſt.iij.nulli.ꝫ cōcor.de immu. eccle.c.decet.§.ceſſent.lib.vj.

k ¶Neceſſitas.que nō habet legē.ff. ad leg.rho.de iac.l.ij.§.cum in eadē.in fi.c.quod nō eſt de reg.iu.cum ſi.puta ſi immineat tractādum aliquod negotium quod nō caperet dilationem.ar. ff.de ferijs.l.j.ij.ꝫ.iij.c.fi.eo.titu.

l ¶Indixerit.i.impoſuerit ꝫ iniunxerit ab indico.qꝺ eſt impono. inde indictiones ꝫ ſuꝑindictiones q̄ ſunt talie ſiue tributa impoſita ꝑſonis pro patrimonijs.C.de indic. ꝫ ſuperindic.lib.x.

quotidianis per ebdomadā ſit[a] ſuſpenſus: nec[b] ipſi canonici p illa hora ipſas diſtributiones lucrent.

n ¶ Sit.ipſo facto. vba ſunt late ſen tentie nō ferēde.ad hoc gl.in.c. q̄cū. dehere.in.vj.q̄ dicit q per iſta vba ſit nodatus ꝛ ſitia fertur excōicatio incō tinēti.idē glo.in ver.habeat.in.l.in cri minali.C.de iuriſd. om.iu.circa iſta ver ba mulctatus ſit. ꝛ in.l.fi.in fi.ver.ca dat.de iu.emphi.et de poſtu.l.ſi qui.in glo.fi.ꝛ ex qui.cau.infa.irro.l.impro bum.in glo.fi.ꝛ hoc verū niſi alio iure caueatur q ſint ſnie ferēde. ſic intelli ge qđ no.in.c.ij.de fo.cōpe.et ibi Pan. de vi.ꝛ hone.cle.c.ſi q̄s.xxx.diſt. quaſi per to.Pan.in.c.ſi diligēti.de fo.cōpe.

Diſtri butio nes aliqb[9] accre ſcant.

b ¶ Nec. alij tex.habent atq vt ſit ſenſus q hmōi diſtributiones q̄ aufe runtur illi q̄ indixerit captlm accreſcāt aliis canonicis intereſſentibus diui nis.ad hoc fa.qđ no.Jo.and.in cle.vt hi qui.§.ipſis.in ver.dimidia.de eta ꝛ qualita.q diſtributiones quotidiane ſubtracte aliqb[9] canonicis accreſcunt socijs intereſſentib[9] diuinis.arg.ff.de vſufru.accreſ.l.j.in fi.inſti.de lega.§.ſi eadē.fa.no.in.c.clericus vicū.xcj.diſ. niſi eſſet aliter ordinatū ex ſtatuto vel cōſuetudine eccľie.fa.c.j.de cleri. non reſi.idē Jo.an.in.vj.in cle.qm̄.in v.ſu ſpēſus.de vi.ꝛ hone.cle.ſʒ groſſi fruct[9] prebēde vel bñficij accreſcūt eccľie. de cle.non reſi.c.pe.Pau.idē in.d.cle.qm̄ cōtra.no.Inno.in.c.ſicut.de coha.cle. ꝛ mu.ho.ꝛ Hen.in.d.c.pe.vbi dicūt q indiſtincte fructus bñficiorū canoni corū abſentiū ſeu alis eccleſie nō deſer uientium debēt in vtilitatē eccleſie cō uerti non in vtilitatē propriam cano nicorū.ad hoc de verbo.ſignifi.c.fi.de cōſti.cū.m.§.fi.xvij.q.iiij.ſi quis deinceps.j.de concubi.c.j.§.j.ꝫ.de pig.di. cul.c.j.cū ibi no.idē archi.ꝛ Jo.mo.in c.cupiētes.§.ceterū.de elec.li.vj.Guil. ꝛ geſ.in.d.cle.vt hi qui.ſed do.Anto.ꝛ Pan.ꝛ alij moder.dicūt ibidē aduertē dū qualiter diſponat ꝯſuetudo vel ſta tutū eccľie.qꝛ ſi dicit q diſtributio fiat inter oēs intereſſentes diuinis proce dit opi.Jo.an.puta relicta eſt ſumma pecunie p anniuerſario diſtribuenda intereſſentib[9] in eo: tūc intereſſentes totam habebūt nō iure accreſcēdi: ſed potius nō decreſcēdi: vt dicit car.flo.i.d. cle.Si vo dicat q deť certū q̄d cuilibʒ canonico intereſſen ti in horis diuinis tūc procedit cōtra ria opi.qꝛ videť de mēte ſtatuentis q cuilibet intereſſen ti tātūmodo deť illud deputatū ꝛ non plus.vñ ex diſpoſitione cōſuetudinis vel ſtatuti plus ei dari nō dʒ. nec ex iu re accreſcēdi: qꝛ non ſunt tūc coniūcti ſed diſiuncti.ideo nō eſt loc[9] iuri accre ſcendi. Nec ob.d.l.j.ff.de vſufr.accreſ. vbi ſi relinquitur cuilibet locū hʒ ius accreſcēdi quaſi ſunt cōiūcti verbis vel ſaltē re.qꝛ ibi loquiť in alia materia.ſ. in vltima volūtate in materia vſufru ctus relicti: in qua materia facili[9] eſt locus iuri accreſcēdi: hic autē ſum[9] in materia ꝯctus in qua regulariter non eſt loc[9] iuri accreſcendi in ꝓprietate ꝛ indiuiduis.ff.de verb.obli.l.ſi mihi et titio.vbi Bar.ꝛ doc.inſti.de inutili ſti pulati.§.ꝑ ſi quis.Bal.in.l.j.C.qñ nō pe.par.maxime ex quo ſubeſt alia iu ris diſpoſitio q̄ vult ſuꝑfluos fructus ad vtilitatē eccľie applicari: vt.d.c.fi. de v.ſig.cū ſi.ꝑterea ibi loq̄tur in par te data poſtea defecta: hic in parte nū q̄ data: ꝛ cōſtitutio q̄ dicit dari inter eſſentib[9] intelligiť de intereſſentibus vt debēt.vñ ſi teſtator reliq̄rit cuilibet canonico intereſſenti tali die in diui nis tm̄ nō per hoc accreſceret pars nō intereſſentiū aliis: qꝛ nō itereſſentib[9] nil datū videť: ꝛ ius accreſcēdi locū hʒ in parte data ex volūtate diſponētis: et ex poſtfacto ei ablata vel p nō ſcri pta aliter q̄ p volūtatē diſponētis.l. j.C.de cadu.tol.cū ibi no.p Cy.ꝛ doct. Bar.in.l.re cōiūcti.ff.de leg iij.Bal.in d.l.j.C.qñ non pe.par.in q̄bus.ll.tra ctāt doc.materiā iuris accreſcēdi.ali quid per Car.in.d.cle.vt hi.alij tex.ha bent neq: et eſt verior lřa vt canonici qui tenuerūt capitulū hora prohibita puniantur ſicut qui indixit: ſed miti[9].

Cano nici nō ſp habēt ius ac creſcē di.

Ius accre ſcendi nō hʒ locū i quaſi ꝯcti bus.

¶De ſpectaculis i eccl'ia nō faciēdis.
Turpē. primo ꝓhibet ſpectacula ⁊ alia ludibria: iocos: choreas conuiuia ⁊ mercātias in eccl'ia fieri ⁊ exerceri. ſecūdo punit trāſgreſſores. tertio renocat cōſuetudines: priuilegia ⁊ ſtatuta cōtraria. ſcđa ibi: tranſgreſſores. tertia omnes.

¶Itē acceptat decretū qđ incipit.
¶De ſpectaculis in eccleſia non faciendis.

Turpē[a] etiā illū abuſum in q̄buſdā frequētatū[b] eccleſijs: quo in certis anni celebritatib⁹[c] nōnulli[d] cū mitra / baculo[e] ac veſtib⁹ pōtificalibus[f] more ep̄orum bñdicūt[g]. alij vt reges ac duces induti: qđ feſtum fatuorū vel innocētium

a ¶Turpē. turpia ſunt vitāda. l. ꝓbrū. ff. de ꝟb. ſigni. ff. de ꝟ. obli. l. ſi ſtipuler. c. fi. de pac. cum ſi.
b ¶Frequentatū. frequētia auget delictū. ff. de pe. l. capitalium. ⁊ l. ſolet. C. de ſer. fugi. l. q̄cūq;. de epiſc. audi. l. nemo. de eo q̄ du. i ma. cū haberet. cū ſi. ⁊ inducitur per duos actus vt. d. l. in aut. de deſen. ciui. § fi. col. iij. gl. in. c. venerabilē. de elec. in. c. monaſteria. vbi doct. de vi. ⁊ hone. cle.

Deli= ciuz ꝑ frequē tiā an getur.

c ¶Celebritatibus. i. magnis feſtiuitatibus: puta in feſto innocētium. ad hoc. cle. ij. in ver. celebri. de ſta. mona.
d ¶Nonnulli. i. aliqui.
e ¶Baculo. nulli p̄ſbytero licet cum baculo introire ad miſſarū ſolēnia celebranda. de cōſe. di. j. nullus. niſi epiſcopo. xlv. diſ. diſciplina, vbi no. ꝙ ep̄s accedēs ad altare deponit mitrā cum baculo: quia tūc offert cām ppl'i deo. ideo inſignia altitudinis ⁊ cōminationis deponit vt humilitatē oſtēdat: ſed cum cōuertit ſe ad ppl'm reaſſumit. q2 cauſaȝ dei apud ppl'm minis allegat: Ro. ponti. nō vtitur baculo paſtorali. tum ꝓpter hyſtoriā. tum ꝓpter myſticam rationē. de ſa. vnc. c. j. in nc. glo.
f ¶Pontificalibus. q̄bus nō licet vti abbati vel alteri p̄lato niſi ep̄o. niſi habeant ex priuilegio ſe. ap'lice. de priui. vt ap'lice. iūcto. c. abbates. li. vj. vbi dicit Joan. and. in no. ꝙ hmōi inſignia ep̄alia nō poſſunt p̄ſcribi ꝑ inferiores p̄latos noīe eccleſiarū ſuarū. aut de cōſuetudine obtineri ꝑ. d. c. abbates. vbi ſolū priuilegiū excipitur. ad idē. xciij. diſt. ꝯuenit. de conſue. ꝯſto. Itē in alia decre. abbates. que fuit alex. iiij. ⁊ incipiebat q̄m nōnulli: ſequebat̃ in fi. vel de cōſuetudine. iam p̄ſcripta. quā literam poſuit ſpe. ti. de priui. ſed remota fuit ꝑ Boniſa. vt ſciat̃ hoc caſu ꝯſuetudinē nō valere. Idē no. Guil. i cle. ij. de ſta. regu. Hen. in. c. auditis. de p̄ſcrip. in. c. cū cōtingat. de eta. et q̄li. ad hoc. c. di. ꝯtra morē. cū ibi no. lȝ Jn. inuit Hoſt. in. d. c. cū cōtingat. cui⁹ opi. poſſet eſſe ꝟa in cōſuetudine tāti tp̄is de cui⁹ initio nō eſt memoria per. c. ſup q̄buſdā. de ꝟb. ſig. vbi ptȝ ꝙ iura principib⁹ reſeruata acq̄rūtur ꝑ tantū tp̄s. l. fi. C. no. vecti. in extra. Jo. xxij. prodiēs. cū ibi no. ꝑ geſ. no. Pan. in. c. j. vt lit. pendē. Ludo. in ſingu. vbi dicit ꝙ ſic poteſt intelligi glo. in. c. j. de cleri. egro. in. vj. in ver. non obſtante.

Ab= bas an poſ ſit vti inſi= gniis ep̄ali= bus.

g ¶Benedicunt. ſolēniter dicēdo: ſit nomē dñi bñdictum. ⁊ cōtra tales pōt dici illud Malach. maledicā bñdictionibus veſtris. j. q. j. maledicā. ⁊. c. multi. lxxxj. diſt. ſi qui. ſoli enim ep̄o cōpetit ſic bñdicere. xxvj. q. vj. miniſtrare. Jo. an. in addi. ſpe. ti. de elec. § j. priuatam vero bñdictionē pōt facere q̄libet pbr̄. ſup ppl'm. xcv. diſt. ecce. cū ibi no. de cōſe. di. j. cū ad celebrādas. iun. glo. vñ illā faciēs electus in ep̄m ante confirmationē nō incidit in penā. c. auaritie. de elec. lib. vj. q2 talis bñdictio non ſolēnis nō eſt act⁹ ep̄alis: ſed ꝓmiſcu⁹ cōueniēs ep̄o et ſacerdotibus. Oldra. conſil. ccxlv. ⁊ pōt abbas nō bñdictus bñdicere monachos ſuos ſi nō eſt conſuetudo in monaſterio ꝙ bñdicat̃. ar. c. j. de ſup. neg. pre. vbi dicūt Jo. and. ⁊ Jo. de lig. ꝙ cum bñdictio abbatialis potius referatur ad cōſuetudinē ⁊ ſolennitatē ꝗ̄ ad ſubſtantialia: vñ ante benedictionē vocatur abbas: vt in. d. c. j. de accu. meminim⁹. cle. attendētes de ſta. regu. vbi Guil. no. Hoſtiē. et alij doct. in. c. inter monaſteriū. de re iudi.

Bñdi ctio ē ⁊ ſolē nis et priua ta.

ſeu puerorum in quibuſdã regionibus[a] nuncupantur. Alij laruales[b] ac theatrales[c] iocos. Alij choreas[d] ac tripudia[e] marium[f] ac mulierũ[g] facientes ut homines ad ſpectacula[h] et cachinationes[i] mouent. Alij commeſſationes ⁊ conuiuia[k]

poterit abbas ante bñdictionẽ uti baculo paſtorali ⁊ alijs põtificalib⁹. idẽ Pan. in d. c. iter monaſteriũ. in c. dilecta. de ex. pre. ſꝫ nõ ꝑt eis uti extra ſuũ monaſteriũ: niſi in ꝑuilegio aliter caueatur: ut. d. c. ut apriꝫ. ſi tñ inuitat⁹ fuerit ad aliud monaſteriũ exẽptũ poterit in põtificalib⁹ celebrare. ar. de rẽ. or. qd tráſlationẽ. cũ illo talli loco nulla fiat epõ iniuria. no. Jo. an. in d. c. abbates. in no. Sed archiepõs põt in tota ſua ꝓuincia etiã in locis exẽptiſ uti inſignijs archiepalib⁹: puta/celebrare in pontificalibus ⁊ benedicere populũ ſolenniter, cum iſta ſint uoluntarie iuriſdictionis. idem de epõ in locis exemptis ſue dyoceſis. ut in cle. archiepõ. de priuile. ubi no. gl. ꝙ etiã in alienis dioceſibus poſſunt uti inſignijs epalib⁹ ſine aliquo exercitio iuriſditionis: puta cantare miſſam ⁊ predicare in pontificalibus. pro quo fa. illa cle. inquantũ in locis exemptis hic ut titur. ⁊. c. fin. de priui. in. vj. no. Hoſt. in. c. ſi. de uſurpat. Guil. in cle. ꝗnis. de fo. compe.

a ¶ Regionibus. in francia.

b ¶ Laruales. a laruis ꝗ dicũt difformitates holm iſtar demonũ aut ſtultorũ ſiue ꝑ appoſitiões pelliũ aut colorũ ut dicit Jnn. in c. cũ decorẽ. de vi. et ho. cle. de ꝗbus in. l. minime. C. de epi. aud. in. §. ſi. in aut. de ſan. epi. col. ix.

c ¶ Theatrales. a theatro: qꝛ cõiter fiunt in loco ad theorandũ ſiue ſpeculandũ apto. ⁊ tales ludi nõ debẽt fieri in eccleſijs. cõcor. de con. di. v. nullus, de vi. ⁊ ho. cler. c. cũ decorem. Feſta tñ eccleſiaſtica bene poſſunt ibi celebrari ad cõpunctionẽ ꝑ ſepe dñi ⁊ ſepulchrũ ⁊ ſi. dũmodo irriſiones nõ miſceãtur. ar. de cõ. di. ij. ſemel. ⁊ di. iiij. queris. ut no. in d. c. cũ decorem. Hoſt. in ſum. de vi. ⁊ hone. cle. §. ⁊ in quibus.

Choree ſũt euitãde.

d ¶ Choreas. ꝗs euitare debẽt clerici cle. j. de cele. miſ. ⁊ moniales. cle. ij. de ſta. mo. ⁊ laici. not. Antho. par. ij. ti. vj. c. vj. vide Henr. l. c. cl'ici. de vi. ⁊ ho. cle.

e ¶ Tripudia. i. ſaltationes.

f ¶ Marium. i. virorum.

g ¶ Mulierꝝ. ꝗꝝ ꝯſortia clerici fugere debẽt. j. ti. j. c. j. ꝑiculoſa eſt ei ſeruũ cõmixtio. xviij. q. ij. diffinim⁹. de iudi. mulieres. li. vj.

h ¶ Spectacula. ꝗbus etiã nõ debẽt intereſſe cl'ici. xxxiiij. di. pſi. xxiij. diſ. his ergo. nec laici maxime dieb⁹ feſtis. de cõ. diſ. j. in die. C. de feri. l. ſi. ⁊ ſi ioculator vl' hyſtrio, ueniat dꝫ clericus de mẽſa ſurgere ⁊ poti⁹ recedere ꝙ̃ audire: uel uidere geſta illorũ. de ꝯſe. di. v. nõ opꝫ. ⁊ ſunt hmõi ioculatores infames. ff. de his ꝗ no. infa. l. ij. §. ait ꝑtor. iiij. q. j. c. j. nec dꝫ eis non penitẽtibus corpus xp̃i indulgeri. de ꝯſe. di. ij. c. pe. ⁊. ſi. nec debẽt ꝓmoueri ꝓpter infamiã cũ ex arte illa faciũt officiũ vl' in ea aſſueſecerũt publice ꝑſertim cã queſtus. lj. di. c. j. no. Jnn. ⁊ doc. in. c. cũ decorẽ. de vi. ⁊ hone. cle. Bal. in l. pe. C. de infa. niſi intrẽt monaſterium. Bal. in marg. in ꝟ. ꝓmotus. ⁊ talibus dare eſt pctm. lxxxvj. diſ. c. donare. ⁊. c. ſeq. cũ ibi no. ideo clerici ꝗ ſe ioculatores goliardos ſeu buffones faciũt ſi ꝑ annũ illã artẽ exercuerint: aut breuiori tpe: ⁊ tertio moniti non reſipuerint ipſo iure carent oi priuilegio clericali cle. j. de vi. ⁊ hone. cle. ſicut liberi ſunt exheredandi ſi contra uoluntatem parentum inter mimos vel harenarios perſeuerauerint cum patres eoꝝ non fuerint illius ꝓfeſſionis. in aut. ut cũ de ap. cog. §. cauſas aũt. col. viij. no. in c. quintauallis. de iureiur.

Clerici ioculatorẽ audire nõ debent.

Joculatores ꝓmoueri non poſſũt.

i ¶ Cachinatiões. i. riſus inordinatos.

k ¶ Cõuiuia. in ꝗbus ſe debent habere clerici honeſte ⁊ ſobrie i cibo/potu/ ⁊ vbis. iiij. di. deniq̃. xxxv. di. ꝑ totum. xliiij. di. ꝑ to. de vi. ⁊ hone. cle. a crapula. nec alios ad bibendũ cogere vel ſe aliena ꝓuocatiõe ingurgitare: nec plauſus ⁊ riſus incõditos ⁊ fabulas ianes ibi referre aut cãtare. de ꝯſ. di. v. null⁹.

ibidē[a] ꝑparant[b].hec ſctā ſynodus deteſtās ſtatuit ⁊ iubet tā ordinarijs[c] ꝙ̄ eccl'iaꝝ decanis[d] ⁊ rectoribus[e] ſub pena[f] ſuſpēſiōis olm ꝓuē tuum eccleſiaſticorū triū menſiū ſpacio: ne hec aut ſilia ludibria[g]

xxij.q.j.clericuz.xxxiiij. diſt. ꝑſbyteri. xliiij.di.cōuiuia. ſed attēde debent au dire lectionē ſacraꝝ ſcripturaꝝ.c.ꝑre

Clerici non bibāt niſiter uerentia.c.qñ.⁊.c.ſeq.e.di.xxiij.di.his ergo.nec debēt bibere vltra tertiā vicē vt in.d.c.qñ.not.in c.cū iſtātis.de cen.

a ¶ Idē.i.in eccleſijs ⁊ cimiterijs.cō cor.xlij.di.non opꝫ. cle.j.de cel.miſ.

b ¶ Preparant.qꝛ feſtiuos ⁊ ſolennes dies non aliter digne ſe celebrare putant: niſi comeſſationibus deſeruiant: quos arguit Augusti xliiij.di.comeſſationes.iiij.diſt. deniqꝫ.cum tñ in illis diebus clericalis modeſtia dꝫ ſtudioſius obſeruari. de ſta.mo.cū ad monaſteriū.℣.in reſectorio.vbi Jo.an.all'.illud Hiero.ꝓuidendū ē vt diē ſolēnē nō tā ciboꝝ abūdantia ꝙ̄ ſpū celebremꝰ.qꝛ valde abſurdū eſt nimia ſaturitate martyrem

Feſta nō ſūt in comeſſationibus celebrāda. honorare velle quē ſcias deo ieiunijs placuiſſe.⁊ Hiero.ꝯfuſio ⁊ ignominia eſt ieſum xp̄m crucifixū pauperem et eſuriētē farſis corpibꝰ ꝑdicare ⁊ ieiuniorū doctrinā rubētes buccas tumētiaqꝫ ora ꝓferꝛ.xxxv.di.eccl'ie ꝑncipes.

c ¶ Ordinarijs.qui habent iuriſditionem.ꝫ.de pac.poſ.c.j.§.ordinarij.

d ¶ Decanis.ſi.ꝫ.quō di.of.ſit cel.c.j.

e ¶ Rectoribꝰ.de of.or.cū ab eccl'iaꝝ.

f ¶ Sub pena.cōminatio eſt.ꝫ.de annatis.§.item ꝙ ex nunc.cum ibi not.

g ¶ Ludibria.i.riſu ⁊ deriſiōe digna vilia ⁊ inhoneſta preſertim quo ad clerum.c.cum decorem.de vi.⁊ hone.cle. qui debet in bonis moribus.⁊ honeſtate excedere vitā laicoꝝ: ⁊ clerici ſeculares a religioſis debēt excedi.iiij. diſt.deniqꝫ.ij.q.vij.laicos.qꝛ inter arbitros.i.iudices ⁊ patronos.i.aduocatos opꝫ eſſe delectū.i.differentiam.C.

Ludꝰ ois an ſit ꝓhibitus clericis. de poſtu.l.quiſquis.ne cle.vel mo.ſuper ſpecula.Sed nunqd ois ludus eſt clericis ꝓhibitus.dicit Bal.in rub.C. de cōdi.ob tur.can.ꝙ alius eſt ludus honoris ⁊ laudis.⁊ iſte eſt permiſſus ſm legem.ff.ad.l.aquil.l.qua actione. §.ſi quis in colluctatione.fit eñ cauſa ꝟtutis exercēde.l.ſolēt.⁊.l.ſeq.ff.de alea.auc.aleaꝝ ludꝰ.C.de reli.⁊ ſum. fu.⁊ ſi ludentes adinuicē ſe impellūt aut ledūt: ledēs nō tenet: niſi ſtudioſe

Ludi qdam ꝑmiſſi ſunt.

fecerit ⁊ extra naturam ludi.l.ſi ex plagis.§.cū pila.cū ibi no.ff.ad.l.aquili.et ibi dicit Bald.ꝙ lꝫ ſuperare.alleg.l.in executione.§.fin.ff. de ꝟ.ob.ad hoc.c.lator.cū ibi no.c.cōtinebat.de homi.de Ancho.in.c.cū venerabilis.de ꝯſue.Bar.in ꝯſi.viſis teſtibus examinatis.⁊ dicunt gl.⁊ doc. in.d.l.in executiōe.ꝙ in hmōi ludis in quibus oſtēdit ꝟtus vt in ſaliendo ēt in currēdo ⁊ iaciendo lapidē ⁊ ſi.cū tales ludi ſint permiſſi pecunia vel aliud qđ perdit acqrit vincenti.tex.eſt in.d. l.ſolent.⁊ ſe.ſꝫ predicta fallunt ſm canones in torneamentis: quia ex eis mors hoim ⁊ aiaruꝫ pericula ſepe ꝓueniunt.de tornea.c.j.Henri.⁊ doc.in.c. clerici.de vi.⁊ hone.cleri.pari rōne in alijs ludis ex qbꝰ talia ꝑicula poſſent veriſilr ꝓuenire. Alius eſt ludus alicuius fraudator.⁊ iſte ludus nō eſt licitus.vnde ille qui ludit cū monacho qui nō hꝫ ꝓpriū vel cū filioſa.qui luſit pecuniā patris: vel cū inſtitore q luſit pecuniā dñi ſciēter nō ſolū nihil lucratur: ſed tenet furti.ar.ff.de ꝯdi.inde.l. ſeruus cuiuſdā.idē ſi luſit cū falſis taxillis.qꝛ furti tenet nec efficitur dñs pecunie.ar.l.falſus.in prin.ff.de fur.⁊ pena falſi.ar.l.arbitrio.§.de eo autē. ff.de dolo.cū ibi no.vel ſaltē extra ordinē punit.⁊ reſtituet pecuniā.⁊ turpitudo eſt ſolius vincētis.⁊ ſi velles ꝓbare ꝙ luſerit cum falſis taxillis poṫ probari per homines aleatores ⁊ ſimilis conditionis ⁊ vite: qꝛ in tali loco et ludo non conſueuerunt adeſſe hoies bone fame ⁊ vite.no.Saly.in.l.ea quidē.C.de accu.vbi tractat materiā fame.Aliꝰ eſt ludus nature recreator.⁊ iſte ēſt ꝑmiſſus tribꝰ ꝯcurrētibꝰ: ꝙ talis ludus nō fiat cū ꝟbis turpibus vel

Ludꝰ qſiqꝫ li ci tis eſt.

noxijs actibꝰ.Scdo:ne ꝑ eũ animi gra
nitas totaliter reſoluat. Tertio ꝙ cõ-
gruat perſone tẽpori ꝛ loco ꝛ ſm alias
debitas circũſtãtias ordinet.not.Hẽ.
in.d.c.clerici. talis em̃ ludꝰ innoxiꝰ et
honeſtꝰ licitꝰ eſt clericis.c.ij. de delic.
pue.d.c.lator.ꝛ.c.exhibita.de homi.et
ludus cythare.q: dauid iuſtꝰpulſauit
cytharã i occulto nõ in publico. Pan.
in.d.c.cũ decorẽ.ꝛ ludus ſcacoꝝ.glo.ꝛ
cõiter doct.in aut.interdicimus.C.de
epiſ.ꝛ cle.doc.in.d.c.clerici. Inn.in.d.
c.lator.tẽporibꝰ ꝛ horis cõgruis qbus
clerici diuinis vacare nõ debẽt:et dũ-
modo ꝑ hoc nõ negligãt dño deſerui-
re:q: talis ludꝰin ingenio naturali cõ
ſiſtit:nec cõmittit viribus fortune. qđ
itelligo ſi recreatiõis cã clericꝰ ludat.
ſecꝰ ſi q̃ſtus cã: tũc nõ ſibi liceret ꝓfer-
tim de bonis eccleſie q̃ ſunt pauperũ.
xvi.q.i.c.ſi.archi.xxxv. diſt.eps. laicis
autẽ plus ꝑmittit ludere ad tales lu-
dos in qbꝰ verſat ingeniũ hois ꝓ par
ua q̃titate pecunie. puta vno ſolido.
vltra aũt nõ pñt ludere etiã ſi ludẽtes
eſſent milites doctores / ſiue diuites:
ne ex tali ludo ꝑmiſſo graue caſum ſu
ſtineãt.q: poſſent ad iſtũ ludũ oĩa lu-
dere. iſte eſt caſus in.d. aut.alearũ.ꝟ.
ſed nemini ꝑmittimꝰ.ꝛ accipe ibi ſoli-
dum pro aureo. Pan.in.d.c.clerici.ſm
ꝙ.ll.cõiter accipiunt:nec intelligas ꝙ
ꝓ omni vice ꝛ ludo poſſit poni vnꝰ ſo
lidus:ſed ꝓ tota illa die qua adinuicẽ
duo ludũt nõ facta aliqua interpella-
tione:qm̃ ꝓ toto illo tp̃e vnꝰ ludus dr
et nõ plures:vt dicit Bar.in.l.inficiã-
do.§.ſi infans.ff.de fur.l.põpo.ij.ff.de
neg.geſt.Ang.de are.in trac.de cri.in
ver.inuẽtore.in materia ludorũ. alrs ſi
pro ſingulis vicibꝰ poſſet ludi vnꝰ ſo-
lidus poſſet ſeq̃ ꝙ graue caſum ſenti-
ret cõtra.d.aut.alearũ.ꝛ eius mẽtẽ. fa
cit.l.nõ dubiũ.cũ ibi no.ꝑ gl.ꝛ doct.C.
de legi.Alius eſt ludus fortune tẽpta
tor vt accidit in ludo taxillorũ vbi for-
tuna cũ aliqua induſtria ꝑmiſcet.quẽ
ludũ quidã dicũt ex accidẽti cõtra bo
nos mores nõ ꝑ ſe.ſed ꝙ ex eo oriũtur
plura mala blaſphemie:furta ꝛc. q̃ po
nit Hoſt.in ſum.tit.de exceſ.prela.§.

qualiter excedãt.ꝟ.clericꝰ ꝛ in.c. inter
dilectos.de exceſ.pla.Car.flo.in cle.ij.
de vi.ꝛ hone.cleri.vbi tractat materiã
ludoꝝ. vnde dr ꝙ iſte ludus alearũ ſit — Alearũ ludus turpis eſt.
turpis ratione cõſequẽtie et accidẽtiũ
ſibi. multos em̃ depauperare conſue-
uit Io.and.in.c.odardus.de ſolu.ꝛ eſt
oibus ꝓhibitus ita ꝙ amiſſuꝫ in alea
eſt in foro cõtẽtioſo reſtituẽdum:vt.d.
aut.alearũ. ſed in foro anime diuerſi
diuerſa ſentiũt in locis ꝑalleg. Dic tñ — Ludo acqſitũ an ſit reſtituẽdum.
ꝙ in tribus caſibꝰ ſemꝑ tenet ad reſti
tutionẽ. primo ſi lucretur ab illis qui
res ſuas alienare nõ poſſunt: vt mino
res:furioſi:prodigi:vxores: monachi:
ſerui.ſcdo ſi traxit victũ ad ludendum
ex cupiditate lucrãdi.tertio ſi fraudu-
lẽter lucret:vt no.Hoſti.in ſum.de pe.
et remiſ.§. que pnia.ver. ſed nunquid
põt repeti. Hen.in.d.c. inter dilectos.
aliqd per Inno.ꝛ alios in.c.q: pleriqꝫ.
de immunit.eccl.doc.in.d.c.clerici.Itẽ
ſi ille q̃ vincit habuit fidẽ de victis:tũc
de tali ludo non cõſequet actionẽ nec
ſibi vincẽti dabitur actio cõtra victũ.
tex. in.d.aut. alearũ. ibi nulla ſequat
ꝯdẽnatio.niſi victꝰ poſtea ludo ceſſan
te promittat vincẽti ſoluere. tũc forte
nõ poterit exceptionẽ obijcere ꝙ ſit pe
cunia ꝑdita in ludo : quia per ſeqnẽtẽ
promiſſionẽ ſponte factã videt purga
ta prima cauſa turpitudinis.argu.l.ſi
ob turpẽ.§.ſi.cum ibi no.ff. de cõdi.ob
tur.cau.Itẽ non ſolũ filius vel ſeruus — Filiꝰ ex ludo patrẽ peculioſe tenus obligat.
tenetur ad reſtituendũ id qđ vicit:ſed
etiã tenet pater vel dñs peculiotenꝰ.l.
ſi.ff.de aleatoribus. ꝛ ſi ille qui perdit
in ludo vetito nõ vellet vel eſſet negli
gens repetere qđ perdidit:eps loci vel
procurator fiſci põt repetere. ꝛ quãdo
ignoratur cui victũ eſt expendetur vel
in piam cãm / vel in opus publicũ qñ
autẽ ſcitur cui victum eſt:illi victo vel
heredibus eius debet reſtitui.d. aut.
alearũ.ꝛ qđ ibi no.doct.ad hoc.c.cum
tu.ꝛ qđ ibi no.de vſu. Et ſcias ꝙ ille q̃
vicit et ille q̃ luſit põt arbitrio iudicis
inqrentis de hoc puniri ſm qualitatẽ
perſonarũ ꝛ delicti ſiue ludat in publi
co.ſiue in ꝑuato: nõ em̃ licitũ eſt lude
re in ſpecie nec in gñe:vt.d.aut.aleaꝝ:

ibi in publicis.⁊ ibi neq₃ in ſpecie neq₃ in gñe.⁊ ibi ingredi.Et talis inqſitio ꝙ nõ ludat ⁊ ꝙ i ludis nõ blaſphemet:⁊ꝙ hoies nõ plurẽt põt fieri per epm loci vt ẽt ꝑ iudicẽ ſecularẽ.vt di. auẽ.alearũ.ibi epi locoꝝ:⁊ ibi ſilr iudices ꝓuideãt.no.Ang.vbi.ſ.ad hoc.c. nouit.§.cũ ei.cũ ibi no.ꝑ doc.de iudi. Itẽ clericꝰ publicꝰ aleator iſamis eſt ⁊ repellit a ꝓmotiõe.d.c.ĩter dilectos vbi doc.⁊ luſori ſicut ꝓdigo põt inter dici adminiſtratio bonoꝝ.Bal.i.l. ea lege.C.de ꝯdi.ob tur.cãm.nã ipe pſumit dilapidare bona ſua ⁊ pſumit ma leſvti ſua ſuba Bal.in auẽ.qd locũ. C. de col.Itẽ nõ tm̃ ludẽs punit:ſ₃ ẽt ꝑticeps ipius ludi:l₃ ipe nõ ludat: vt.d. auẽ.interdicimꝰ.⁊ ſic ſi ſtatuto iponit certa pena ludẽti:cõprehẽdit ẽt in tali pena pticeps ſiue ſocius in ludo:vt qñ vnꝰ ludit ꝓ ſe ⁊ ſuo ſocio:ita dicũt Guil de cu.⁊ Bal.in.d.auẽ. interdicimus.nã₃ particeps in ludo q₂ facere fraudẽ legi ⁊ ſtatuto q̃ ludit ꝑ interpoſitã pſonã.iõ tenet.ar.no.in.l.nõ dubiũ.C.de le.⁊ ibi pulch:e per Bal.de pluribꝰ modis qbꝰ fit fraus legi.glo. ⁊ doc.in.c.ꝯto.de pͥuile.Itẽ ois cõtractus celebratꝰ inter ludẽtes adinuicẽ nõ tenet.vñ ſi ego ludẽs tecũ vẽdo tibi veſtẽ vel librũ talis cõtractꝰ nõ valet:vt no.Bar.in.l.ſi qs cũ ſciret.l fi.ff. de vſu.ꝓ emp. nec vendẽs in ludo tenet de euictiõe.l. filioſa.§.j.ff. q̃rũ re. act.nõ da.Itẽ ſi ludẽs mecũ mihi mutuet pecuniã vt ludat mecũ vel ille q̃ reſpicit ludũ aliquã q̃titatẽ pecunie mutuat luſoribꝰ tale mutuũ repeti nõ põt.glo.in.l.j.in pͥn.⁊ in.l.fi.ſup ꝟ. accipit pecuniã.ff.de alea.ſecus ſi ab alio q̃ a reſpiciẽte ludũ vel ludẽte me cũ mutuũ recipio:vt eſt glo.in di.ꝟ.accipit pecuniã.qd videt verũ qñ alius q̃ mutuat ignorat:an ille ludere velit vel nõ:nã ſi ſciat illũ ludere velle ⁊ ludit poſtea ꝑdit pecuniã: l₃ non reſpiciat ludũ:videt ꝙ repetere nõ poſſit. videt caſus in.l.verũ.§.pe.ff.de mino. ad hoc no.ꝑ do.An.⁊ Panor.in.c.ſi diligẽti.de pſcrip.nec dicas ꝙ ibi loquitur in minore vt ẽt loquit.l.ſi ꝟo nõ re

Luſor publicus ſi ẽ clericus infamia notat

Ludẽti mutuans an poſſit repetere

munerãdi.§.adoleſcẽs.ff.mĩ.q₂ vt dicit Ang.vbi.ſ.l.verũ loquit ẽt qñ minor ⁊ ſic pͥuilegiatꝰ mutuauit minori pͥuilegiato ẽt:⁊ tñ l₃ ibi fuit in pari pͥuilegio potior eſt cõditio illius qui ꝑdit pecuniã.facit qd no.Bar.in.d.l.ſi qs cũ ſciret.in.l.is cui bonis.ff.de ꝟb. obli.in.l.fi.ff.de alea . Io.an.in addi. ſpe.in rubri.de obli.⁊ ſo.dicit aũt Panor.in di.c.clerici.mutuũ repeti poſſe ſi tertius mutuauit.⁊ Saly.in.d.auẽ. alearũ.ſed dicit Imol.in.d.c.clerici.ꝙ cõſuetudo hodie h₃ pecunia ꝑdita nõ reſtituit.qd intellige niſi in tribꝰ caſibus no.ſ.⁊ ꝙ mutuata pecunia repetit:niſi in q̃tuor caſibꝰ.ſ.mutuans ſit colluſor aut aleator.vl ſi mutuũ factũ eſt minori ludenti vel mutuãti ſit bonis interdictũ.Imol.in.d.l.ſi qs cum ſciret.Itẽ domꝰ in q̃ ludit d₃ publicari.d.auẽ.alearũ.ibi dominꝰ eoꝝ publicatis.qd forte d₃ intelligi.niſi illa domus fuiſſet pupilli vel vidue.ar.l.j.C. de fal.mo.⁊ ibi hoc vult in ſi.Cy.⁊ idẽ l o m̃i domo miſerabilis pſone.ar.no.ꝑ Cy.in.l.j.C.qñ impe.l.pu.idẽ ſi dñs domus ſit maior l₃ ignorat ꝙ ibi ludit:q₂ domꝰ ſua nõ publicat.ar.no.ꝑ Saly.in.d.l.j.C.de fal.mo.Itẽ ille q̃ tenet ludũ acriter punit.qm̃ ſi ꝑcutiat vel ꝟberet talis iniuria nõ eſt puniẽda.nec ex dicta iniuria actio naſcit qñ cũq₃ ⁊ vbicũq₃ ſibi facta fuerit:vt ſentit Bar.⁊ eſt tex.i.l.j.in pͥn.ibi.vbicũq₃ ⁊ qñcũq₃ nõ vindicat.ff.de alea. qd intellige qñ alibi ꝑcutiet q̃ in ludo: dũ mõ occaſione ludi fuerit ꝑcuſſus:alr valde iniuſtũ videret ꝙ ſemꝑ oĩ loco ⁊ omni tẽpore impune poſſet offendi qui ſaltẽ iudex ex officio ſuo poſſit percutientẽ punire:ſaltẽ ad vindictã publicã.l.non ſolũ.§.q̃ q̃.ff.de iniur. ⁊ ibi Bar.ſ₃ ſi occaſione ludi fuerit ꝑcuſſus vbicũq₃:tũc talis ꝑcuſſio eſt ĩpunita.qd eſt ſingu.Itẽ patitur alias penas:q₂ ſi de domo in qua ludit tpe quo ludit fuerit furto aliquid ſibi ſubtractũ:ſiue a luſoribus ſiue a quocũq₃ alio:non h₃ tenens ludũ actionẽ tm̃ penalẽ furti:ſed nec ad rei pſecutionẽ vt eſt textus in.d.l.j.§.j.ibi ipune ſit.⁊

Mutuũ in ludo factũ an poſſit repeti.

Ludũ tenẽs an ħa beat aciões p fur to i do mo ſua ſa cto.

in.§.ait p̄to2.ibi:qđ nõ puto verũ.ff.đ alea.põt etiam mulctari arbitrio iudi cis.qm̃ ip̃e tenẽs ludũ eſt cã multo2ũ malo2ũ:blaſphemiarum/furto2ũ/de pauperatiõis/homicidij:ꝛ ſimiliũ .vt di.aut. alearum .et docet experientia.ꝛ poteſt poni in cõpe dibus vel in carce re.đ.l.j.§. fi.nec ob. ille tex.qui dicit:vim intulerit.ꝛc.et ſic videt̃ ↄ̃ illũ tantum q̃ compulit.qđ ge neraliter itelligit Ang.vbi.ſ.ꝛ ſatʒ di citur q̃s ↄpellere eo ip̃o φ ſtat cũ altari parato.i.φ p̄ſtat domũ ꝛ taxillos ꝛ lu mina:tũc ẽt ex ſuaſionib⁹ ꝛ iſtis illece bris.ꝛ alijs dicitur ↄpellere iſtos iuue nes.q̃ nõ poſſunt.refrenare iuuenilea calo2es.l.fi.§.filijs aũt.C.de bo.que li. ſicut dicim⁹ in materia macedoniani l.j.ꝛ p to.ff.ad macedo.ꝛ ita acriter in telligit materiã vt hoies abſtineant a tali mo2bo.qm̃ alio mõ niſi vt dictum eſt:nõ ↄpellunt̃ hoies ludere inuiti.ꝙ alſ.đ.l.nullũ haberet effectũ ꝛ eẽt. fru ſtrato2ia.qđ nõ eſt dicẽdũ.l.ſi p̄to2.ff.đ iudi.ꝛ etiaʒ.đ.l.j.ff.de alea.põt intelli gi in ↄibus alijs q̃ ſuaſionib⁹ ꝛ blãdi cijs inducũt hoies ad ludẽdũ.tũc iſti tales dicunt̃ cõpellere ad ludẽdum.qꝛ niſi fuiſſent iſti non tm̃ iuuenes lude rẽt ↄ̃tũ faciũt:ſicut dr̃ de lenonibus q̃ niſi fuiſſent nõ ita ſepi⁹ adulteriũ cõ mitteret̃.l.ij.§.ij.ff.de adulterijs.ꝛ đ re ceptato2ib⁹ latronũ ſine quib⁹ nemo diu latere poteſt.ff.de recepta.l.j.

Merca to2es vix põt eẽ ſine pctõ.

a ❡Mercantias.valde difficile eſt in mercãtijs nõ interuenire pctm̃.de pe. di.v.qualitas.lxxxviij.diſti.ejiciens.c. qm̃.ꝛ.c.q̃d eſt.in q̃bus docetur quõ ſe debeant habere mercato2es in nego tiationibus ꝛ multa in q̃bus peccant. no.Hoſt.in ſum.ti.de pe.ꝛ remiſ.§.cui cõnfitẽdum.℣.cui mercato2.ꝛ an tene ant̃ in foro conſciẽtie ad reſtitutionẽ lucri per mẽdatiũ acquiſiti.no.in.§.q̃ bus.℣.quid de negotiato2ibus.Sʒ q̃s dicat̃ mercato2:qui lucri cã rem vẽdit vel emit.đ.c.ejiciẽs.ꝛ lʒ ſit inſcript⁹ in matricula mercato2ũ: niſi actu nego tiationẽ gerat nõ đr mercato2.fa.l.j.ff. đ tribu.q̃ vult φ ex vno ſolo actu nego tiatiõis nõ đr q̃s mercato2.qđ no.bar. l.l.ex eo.ff.đ teſt.mil. Bar.l.l.legatʒ.ff. đ leg.iij.vbi late tractat q̃s dicat̃ mer cato2.Pau.l.fi.đ vi. ꝛ ho.cler.doct.in.c. ſcđm.ne cle.vl̃ mo. Bal.in tra.de mer cato2ib⁹.in ru.C.de ↄſti.pe.vbi tractat đ mercato2ib⁹ ꝛ an libris eo2ũ credat̃.Pau.l.c.bone.de po ſtul.p̄la.late p eũdẽ l.c.ij.de fi.inſtru.

neqꝫ etiã mercantias[a] ſeu negotiationes[b] nundinarum[c] in eccleſia que

b ❡Negotiatiões.q̃ ſũt clericis iterdi cte p̄ſerti ihoneſte.đ vi.ꝛ ho.cle.clerici. imo ẽt hõeſtas negotiatões nõ pñt ex ercere q̃n nõ idigẽt.lxxxviij.di.negotia to2ẽ.vbi no.tex.tres pſonas fugiẽdas tãq̃ peſtis:negotiato2ẽ clericũ ex iope diuitẽ:ꝛ ex ignobili glo2ioſũ.lxxxvj. di. ↄuenit.vbi đr φ.cã lucri nõ debẽt ↄdu cere,poſſeſſiões alio2ũ.xiiij.q.iiij.clerici l.di.ↄſideret.ne cle.vl̃ mo.c.j.đ vi.ꝛ ho. cle.c.fi.vbi cleric⁹ q̃ tertio monit⁹ a ſe cl̃arib⁹ negotiatiõib⁹ nõ abſtiet iteriʒ pdit q̃ ad bona p̃uilegiũ clericale.etiã puniũt̃ clerici pſonalr̃ ꝛ publice carni ficũ ꝛ tabernario2ũ offm̃ exercẽtes.cle. j.đ vi.ꝛ ho.cle.ſi ãt clerici idigẽt bñ pñt vti honeſtis negotiationib⁹ ſine poti⁹ artificio q̃rere victũ.xcj.di.cleric⁹ victũ de ↄle.di.v.nũq̃.đ cele.miſ.c.j.đ cẽ.cũ ap̃ls.ſilr̃ iudices et officiarij p̄hibent̃ negotiari ſiue mercari.l.nõ lʒ.l.q̃ ex of ficio.ff.đ ↄ̃hẽ.emp.C.de ↄtrac.iu.l.j.et milites.C.loca.l.milites et nobiles.vt vl̃ tex.l.l.nobilio2es.C.đ cõmer.ꝛ mer. Sʒ nũq̃d ↄ̃tr⁹ fact⁹ i eccl̃ia teneat̃:ſic. etiã ſup re p̄phana:lʒ ↄtrahẽs peccet. glo.ꝛ doc.in.c.decet.de imu.ec.lib .vj. Bart.ꝛ Bal.in.l.ij.C.de ſa.ſanc.eccle.

Perſo ne tres ſũt ſũ mope fugiẽ de.

Iudi ces merca ri non debẽt

c ❡Nundinarũ.que debẽt ceſſare die bus feſtiuis.C.de fer.l.dies feſtos.c.j. e.titu.qđ male ſeruatur.ꝛ ad eas p2o emẽdo non debẽt clerici accedere.xcj. diſt.clericus quilibet.Et no.φ nundi ne differũt a mercatis.hic em̃ ponunt̃ mercãtie ꝛ nũdine p diuerſis.vñ mer cata nõ ſunt tuta p debitis ꝛ gabellis ſicut nũdine.l.j.ꝛ ibi Bal.C.de nundi.

Nũdi ne et merca ta dif ferunt

a ¶ Orationis. Math. xxj. Marci. xj. ſ. q. iij. ſaluator. c. ſi. ⁊ c. ex multis. xvj. q. vij. ⁊ hec diximus. de imu. ec. cũ eccleſia.
b ¶ Cimiterio. ſicut enim eccleſiarũ ita ⁊ cimiterioꝝ ſeruãda eſt honeſtas. clemen. j. in fi. de cele. miſ. q̃ ſunt priuilegiata ſicut eccleſia xvij. q. iiij. quiſquis inuentus. de immuni. eccle. eccl'ia. de conſe. ecc. vel al. c. j. lib. vj. Ange. in trac. de cri. in ṽſi. qḋ fama. verſ. quero quarto. ⁊ in ṽ. in ſcalis. Oldra. conſi. lv. et appella. eccl'ie venit cimiteriũ eidẽ contiguũ. c. ſi ciuitas. de ſen. exc. in. vj. tõ habens grãm in certa eccleſia põt acceptare bñficiũ in cimiterio ambitu vel capellis contiguis. de ro. deci. cc.
c ¶ Permittant. concor. c. decet. de immu. eccle. in. vj. nã dñs negotiatores eiecit de templo ⁊ menſas nummulariorum euertit. Jo. ij. Mar. xj. j. q. iij. ex multis. lxxxviij. diſ. eijciens. ideo dicit frater Ludol. in ṽ vita xpi. c. xxvj. q̃ nõ decet cãdelas vel aliquas merces domino offerendas in eccleſia vẽdi. idẽ pe. iaco. ti. de ſta. curie romane.

Cãdele in eccleſia vendi nõ debent.

d ¶ Cenſuram. que comprehendit excõmunicationẽ: ſuſpẽſionẽ: et interdictum. de verbo. ſig. querenti.
e ¶ Cõſuetudines. cõcor. cle. j. in fi. de iur. pa. cle. vt hi q̃. de eta. ⁊ qua. cum ſi.

¶ De concubinarijs.

Quicũq; vſq; ad. §. ⁊ nihilominus primo punit publicos ↄcubinarios in pceptione fructuũ bñficiorũ. Scḋo vbi cõuertant hmõi fruct⁹ prouidet. Tertio punit publicos cõcubinarios poſt monitionẽ priuatione bñficiorum. ſecũda ibi: quos ſuus. tertia: necnõ. hoc decretum in deciſa incipit: ea que laudabili p nos ordinatiõe ſtatuta ſunt decet vt noſtrarũ litterarũ

domus orõnis[a] eſſe dꝫ ⁊ etiã in cimiterio[b] exerceri amplius pmittãt[c]. ¶ Trãſgreſſoreſq; p cẽſurã[d] eccleſiaſticã aliaq; iurꝫ remedia punire nõ negligãt. ¶ Oẽs aũt cõſuetudines[e] ſtatuta aut priuilegia q̃ his nõ ↄcordãt decretꝫ (niſi forte maiores adijcerẽt penas) irrita eſſe hec ſctã ſinodus decreuit. Datũ in ſeſſione publica baſilee in maiori eccl'ia ſolẽniter celebrata die iouis. ix. menſis Junij. ãno. M. cccc. xxxv. ¶ Jtẽ acceptat decre. ¶ De cõcubinarijs

Quicũq;[f] clericus[g] cuiuſcũq; cõditionis ſtatus religiõis[h]

teſtimonio pandant: de illiſq; vbilibꝫ concedant legitima documẽta. dudũ ſiquidẽ inter alia ſtatuta ⁊ decreta noſtra quoddã i ceſſione publica noſtra in maiori eccleſia baſilienſi. xj. kal. Februarij. anno. domini. M. cccc. xxxv. celebrata ſolẽniter publicatũ edidimus tenoris in hec verba. quicunq; ⁊c. et erat datũ iſtud decretum. vij. kal. Junij. anno a natiuitate domini. M. cccc. xxxvj. et ſic ante diſſolutionẽ cõcilij baſilieñ. editũ fuit ⁊ confirmatum.
g ¶ Clericus. beneficiatus ad quem pena beneficia concernens ⁊ qua. ſ. adaptatur, omnes tamen clerici a fornicarijs abſtinere debent. de vita et honeſta. clerico. ca. vt clericorum. immo etiã laici vt. j. §. iubet. ⁊ in illis habet locum decretum quo ad alias penas.
h ¶ Religionis. religioſi cum monialibus habitare non debent. c. in nullo. c. monaſteria. ca. diffinimus. xviij. q. ij. ſicut vir et mulier in eodem carcere poni non debent. C. de cuſto. reo. l. quoniam. nec clerici monaſteria monialium frequentare. de vi. ⁊ honeſta. clerico. monaſteria. nec moniales extra monaſterium vagari. clementi. attendentes. de ſta. mona. ſed intra monaſteria ſub clauſura morari debent ca. mulieres. de iudi. in. vj. c. j. de ſtatu religio. eo. lib. Nec debent religioſi ſibi commatres facere leuãdo dũ ſunt in obediẽtia abbatis. xvj. q. j. placuit. de conſe. diſt. iiij. non liceat. ⁊ c. ſequẽ. no. Henri. in. c. ex literis. de cog. ſpi. ſꝫ hodie multi monachi laxatis habenis pudoris habẽt commatres/ ⁊ ſub tali palliatione multa mala cõmittũt iuxta illḋ quod vulgo viſurpatur. Dulcia cõmatris ſub nomine furta tenentur.

Religioſi cõpatres fieri nõ debent.

nec debent etiam oſculari feminas.c. peruenit.xviij.q.ij.

a ¶Pontificalis.i.epiſcopat⁹.epiſcopo eſt nullam ls oīno ſecū habere mulierē:⁊ ſi habere pbaẗ de epatu eijciatur.in auẗ.de ſanc. epi.§.epm vero.col la.ix.C.de epiſco.et cleri.auẗ.epo.ſicut nec monacho.xviij.q.ij.peruenit etiam matrē vel ſororē:vt cōiter volūt doc.in c.j.ꝺ coha.cle.⁊ mu. Legiẗ eñ ꝙ beat⁹ Aug.neqꝫ cū ſorore habitare ꝯſenſerit dicēs.que cū ſorore mea ſunt/ſorores mee nō ſunt.lxxxj.di.c.legiẗ.cū ibi no. cōtrariū tñ dicit Panor.in.d.c.j.ꝙ pōt epō habere ſecū matrē aut ſororē:aut aliā ꝯſanguineā nō ſuſpectā p.c.interdixit.xxxij.di.nā in canonib⁹ nullibi ꝓbatur ꝯtrariū:imo vr̄ pmiſſum.d.c.interdixit.nec eſt ſtandum legi ciuili ex quo canon inuit oppoſitū.pmū eſt honeſtius:maxime ꝑpter alios clericos cū epō morātes.alij aūt clerici poſſunt ſecū habere matrē/aut aliā cōſanguineā non ſuſpectā: vt qꝛ ſunt ſenes vel infirmi.lxxxj.di.c.volum⁹.⁊.c.cū olī⁹. cū in illis naturale fedus nihil pmittit ſeui cris ſuſpicari.l.cū q̄.C.de epiſ. ⁊ cle.c.a nobis.de choa.cle.⁊ mu. ⁊ tales poſſunt eſſe i eadē domo:ſꝫ nō i eadē camera.lxxvij.di.epōs.no.Archi.i.d. c.volum⁹.dicit etiā Panor.i.d.c.j.coha.cle.⁊ mu.ꝙ ꝯſanguineas etiā iuuenes alias nō ſuſpectas pōt cleric⁹ bone fame idomo tenere:ſꝫ extraneas iuuenes nullo mō quātūcūqꝫ ſit bone fame.qꝛ talis cōmixtio eſt periculoſa nō ſic cū ꝯſanguinea:dū tñ nō habeat pe diſſequā iuuenē ⁊ clericus habitet ſolus in camera ſua.ſentit glo.in.d.c.volumus.qꝺ nō placet Hen.in.d.c.j.⁊ bñ ⁊ iſtud eſt tutius.nā vt dicit text.in.d. c.j.inſtigāte dyabolo etiā in illis.ſ.matre ⁊ ſorore perpetratū ſcelus reperiẗ. ⁊ lꝫ clericus ſit bone fame.tñ oriẗ ſuſpitio propter ſuos famulos ⁊ alios extraneos ibidem frequenter cōuerſantes: eſt etiam honeſtius et ex contrario poſſet ſcandalum generari.

Epo nulla ſ mulieres lꝫ hēre.

b ¶Alterius.archiepatus aut ſuperioris dignitatis. dignitatꝭ ēt ſi pōtificaẗ vt alteri⁹ ꝑeminētie exiſtat q̄ p⁹ hui⁹ ꝯſtitutō niſi notitiā quā hꝫ ꝓſumaẗ gdnoſc

c ¶Duos mēſes.ꝓſumiẗ ſciētia cōſtitutiōis ꝑncipis poſt lapſuꝫ duoꝝ mē ſiū a tpe publicationis.l aut.vt fa.no. ꝯſtitu.in ꝑn. coll.v. de ſen.exc .noueriṫ. ne cle.vel mona .c. ſi.de cōceſ.ꝑben.c.j. in.vj.glo.i.c.cū ſingula.de ꝑbē.co.lib. Jo.and.ſup data.vj.nec eſt neceſſe ꝙ ſingulor auribꝰ iculceẗ.xvj.di.qꝺ dictis.ꝺ poſtu.ꝑl.c.j.imo ſi añ lapſuꝫ duorū mēſiū ꝯſtitutio veniat ad notitiaꝫ aliquoꝝ illi imediate ligaẗ. no.i.c.ij. de reb.eccl.nō alie.li.vj.Hoſt.in ſum. ti.de ꝯſti.§.qñ.Pau.in pro.cle.Panor. in.c.cognoſcētes.de ꝯſti.nā fruſtra expectaẗ euent⁹ cui⁹ null⁹ eſt effectus.l. ad ꝓbationē.C.de ꝓba.de offi. deleg. cū ꝯtingat.ex quo igiẗ q̄s eſt certus de ꝯſtitutione fruſtra expectat lapſū duorū mēſiū.ad hoc regula eū q̄ cert⁹.ꝺ regu.iur.in.vj.ff.de actio.emp.l.j. Licet Hē.⁊ Jo.de lig.dicāt Jꝛiū i.d.c.cognoſcentes.⁊ mouenẗ:qꝛ bñficiū iuris nemini eſt auferēdū.ff.de re indi.l.iiij.§. ſi q̄s cōdēnat⁹.de reg.iur.iduitū.p iura vero ꝑdicta danẗ duo menſes ad ligandū.igitur primū videẗ veri⁹: qꝛ ꝑdicta iura fundanẗ ſup ꝑſumptiōe notitie.⁊ ptꝫ hiqꝫ cū non ſit veriſimile publicatum tanto tpe duoruꝫ menſium ignorare.lxxxij.diſt.propoſuiſti.q̄ ma. ac.poſ.cum i ſua.vbi ergo certū eſt de notitia dꝫ ꝯſtitutio ligare:cū in incertis non certis locus ſit coniecturis.ff. de verbo.obli.ꝯtinuus.Similiter vbi eſſet probabilis ignorantia ꝯſtitutio etiā poſt tpꝰ debitum non ligaret.puta ſi quis tpe publicationis fuiſſet in tali loco vbi cōſtitutio ad eū non peruenit:nec veriſimiliter peruenire potuerit:iſte non artareẗ culpa vel pena legis per dictū cap.cuꝫ i ſua .l.ſi.ff.de decre.ab or.fa.c.ij.de conſti.in vj. per Bar.in.l.j.ff.ſi quis te.li.inſ.l j.ff.de legi.Moder.in.d.ca.cognoſcentes.Angel.in dicta auten.Paulus de caſtro. conſilio.cxlv.

Cōſtitutio principis q̄ñ ligat.

Juris beneficiū nemini eſt auferendum.

mēſes poſt publicationē eiuſdē in eccleſijs[a] cathedralibus[b](quā ipſi dioceſani oīno facere teneāt[c] poſtq̄ eadē ↄſtitutio ad eorū notitiam ꝑuenerit)fuerit publicꝰ[d] ↄcubina-

a ¶ In eccleſijs.qd ſi intra ſepta eccleſie vel i clauſtro vel i cimiterio fiat hec publicatio:an ſufficiat?ar.ꝙ ſic.q: talia ſunt ő ↄtinētibꝰ ⁊ coherētibꝰ eccl'ie. ar.de ꝑcu.l.ꝓſens.de ꝟbo.ſig.l.ij.ő rei vē.l.que religioſis. et polluta eccl'ia cimiteriū cōtiguū eccleſie eſt pollutum. de cōſe.ec.vel al.c.j. in.vj.et fugiens ad porticū eccl'ie gaudet immunitate.xvij. q.iiij.ſi qs ↄtumax.non vr̄ tn̄ ſufficere: q: vere nō fit in eccl'ia cū predicta ſint extra ſeu iuxta eccl'iaȝ.ar.de ſen.excō. ſi ciuitas.l.vj.xij.q.j.neceſſaria.⁊ ideo plꝰ exigit fieri i eccl'ia: q: faciliꝰ trāſit in notitiā cū ibi ſit maior ppl'i ↄcurſꝰ. alia loca ſūt magis ſolitaria.fa.qđ no. Pau.in cle.cauſam.de elect.Cōiter tn̄ ſeruat̄ ꝙ publicatio affigit̄ ad valuas eccl'ie:qđ ſufficit.ad hoc cle.dudū.de iudi.l.ſed ſi pupillꝰ.§.ꝓſcribere.ff.ő inſtito.q: ſatis fit in eccl'ia:cū fiat añ eccleſiā in valuis vel porticu:vt eſt tex.i d.cle.tunc.gl.in ꝟ.in domo.nc.Jo.an. in.c.ſi.de eo q̄ mit.in poſ.Spe.ti.de cita.§.ſequit̄.ver.ſed an reo. Panoꝛ.ↄſi. c.iſa.qđ no.Bar.i.l.meminiſſe.ff.de offi.ꝓcon.ꝙ inſultus dicit̄ fieri in domo ſpe.ti.ő iniur.§.j.ver.pone in ſtatuto. Panoꝛ.in.c.j.de decl.doc.in.d.c.j.ő cōſe.ec.vel al.Jo.an.in.c.inter alia.ő immu.eccle.dicit tn̄ Bar.in.l.j.ff.de cloa. ad hoc ꝙ dicat̄ factū in domo nō ſufficit in oſtio factū niſi fiat iter clauſurā oſtij:ſecꝰ ſi fiat in oſtio i illa parte que aperit̄ ab extra ar.ff.de flu.l.j.§.in flumine.nā dictio in: denotat itrinſicatē i actu.l.j.ff.de incē.ru.nau.⁊ vide Bal. in.l.quis ſit fugitiuus.§.apud labeonem.ff.de edil.edi.in.l.itē apud labeonē.ff.de iniu.in.c.j.qui.mo.feu.ami.§. ſimiliter.colla.x.in.l.quidā hyberꝰ.ff. de ſer.vꝛ.pꝛe.vbi dicit ꝙ in materia fauoꝛabili appel.domus cōtinet̄ oſtiuȝ ⁊ porticus:vtputa quicunq̄ fuerit inuentus de nocte extra domum ſine lumine ſoluat centū.ſi fuerit inuentus i ſuo porticu vel oſtio dicit̄ ꝙ nō incidit in penā:q: porticus continetur appellatione domꝰ.l.ꝓdijs.§.pe.ff.de lega. iij.ſed in materia odioſa vt in augēdo penam ad domū:tūc porticꝰ nō cōprehēditur appella.domꝰ.iſto tamē caſu ſi porticus ſit affixus cū domo videt̄ cenſeri pars domꝰ. Ang.in trac.de cri. in ver.fecit inſultū.

Immunitatem ꝓbet porticus eccleſie.

In/ notat itrinſicatem

b ¶ Cathedralibꝰ.ↄ. concoꝛ.clemen.cauſam.§.ꝙ ſi forſan. de elec.cle.ꝙuis.de ſo.cōpe.extra. Jo. xxij.ſi fratrū.cū ſi.ex.facit iſte tex.ꝙ iſti duo mēſes incipiunt dūtaxat currere poſt publicationē factā i ꝓuincia añ quā nō ligant̄ ꝓuinciales:lȝ publicata fuerit cōſtitutio i ↄſiſtoꝛio ꝓncipis qđ placet Panoꝛ.in.c.cognoſcētes.de ↄſti.q: cum ius ciuile expreſſe dicat de tēpoꝛe publicatiōis in ꝓuincia:vt in aut̄.vt fa.no.con.colla.v.⁊ ius canoni cum nō dicat oppoſitū ꝙ idē ſit de iure canonico. ad hoc quod dicitis .xvj. di.Jo.tamē mo.in.c.in generali.de re gu.iur.in.vj.Jo.an.ſuper data eiuſdē li.in.no.Paul.in ꝓe.cle.dicunt ſufficere ĝnalem publicationē in curia:vt dicit em̄ Jo.mo.papa non debet habere pedes plumeos : ſed plumbeos. et eſt q̄ſi imobilis ſtabiliſq̄ manens dat cūcta moueri.ideo eiꝰ ſtatuta nō ſunt ſinguloꝛū auribꝰ inculcāda .c.j.de po ſtu.ꝓla.idē Henr.in. d.c.cognoſcētes. dicens nō opoꝛtere ↄſtitutionē pape i oībꝰ prouincijs publicari.⁊.d.aut̄.loquitur in īperatoꝛe qui diſcurrit huc vel illuc per prouincias non ſic de papa.pꝛimum equiuus.pro quo hic tex.⁊ cle.dudum.de iudi.

Papa pedes plumeos hr̄e nō debet.

c ¶ Teneantur.male faciunt ꝓlati q̄ publicationeȝ huius ↄſtitutiōis omittunt:cum hoc verbuȝ ſit precepti ⁊ neceſſitatem impoꝛtet.in cle.exiui.§.itē oꝛdo.de verbo.ſignifi.

d ¶ Publicus.qs eſt ille habet̄.j.§.publici.ex publico crimie clerici:ꝓſertim ſacerdotis tria mala oꝛiunt̄.pᵒmo aliorum maxime laicoꝝ coꝛda ſcandalizātur.ſcđo vituperatur offm̄ eccleſiaſticū

tū.tertio preſtatur alijs licentia et ma teria peccādi.ij.q.v.ſi mala.de adul.ſi gnificaſti.de vo.magne.

a ¶ Fructuū.talis ſuſpēſus a perce ptione fructuū ſuorū beneficiorum pōt eligere et eligi et acquirere beneficiuz.no. Guil.i cle.ij.de eta. et qua.Hen.et doct. in.c.cū dilectus.de cōſue.qr hec nō eſt vera ſuſpenſio : ſed quedā bonorū ſubſtractio in penā.de tēpo.ordi.ex tenore:ſed ſuſpēſus a beneficio tm̄ nō poſſet durāte ſuſpenſione acquirere beneficiū:vt.d.c.cū dilectus.vbi doc.c.p inquiſitionē.cuz ibi no.de elec.Jo.an.et doct.i.c.cupiētes ¶.ceterū.eo.titu.in.vj.niſi ſuſpenſio reſtringeretur ad certam eccleſiaz: qr tūc poſſet acquirere bñficiū in alia eccleſia/niſi aliud impediret.arg.c.ſi cō promiſſarius ¶.reſtringit.de elec.in.vj. poſſet tñ ſuſpenſus a beneficio eligere.pbatur in.c.cū vincoſi.iuncto.c.cū in cunctis.de elec.vbi canonicus eligēs ſciēter indignū eſt ſuſpēſus triennio a ſuis beneficijs:et tamē interim pōt eligere.ſz i caſu iſto huiuſmodi ſuſpēſus nō poſſet eligi alia ratione que re format pactū.cū publicus concubinarius ſit inhabilis ad bñficia:niſi prius diſpenſatione habita.vt patet.j.¶.et nihilominus.

Suſpen ſus a benefi cio pt eligere et eli gi.

b ¶ Triū menſium.concor.ē.de pig. di.cul.c.j.et de ſpecta.c.j.alibi eſt ſimilis ſuſpenſio vſqz ad ſex menſes et ad annū in cle.ij.de vi.et hone.cle.alibi eſt ſuſpenſio a perceptione dimidie partis diſtributionuz cle.ij.de eta.et qua. alibi a perceptione diſtributionū arbitraria.ē.de colla.c.j.¶.ſequūtur.alibi per certas horas.ē.quo tem.quis de.eſ.i cho.c.j.¶.j.et de te.ca.tem.mi.c. j.alibi per totum diem.ē.de his qui tem.di.off.va.per ec.ca.j.et de ta.pendem.in cho.c.j.alibi per ebdomadaz. vt in.d.c.j.de te.ca.tē miſ.et de alijs varijs ſuſpenſionibus no.in clemen.cupientes.de pe.

Suſpēſio in iure varia eſt.

c ¶ Ipſo facto.hic ē nō eſt neceſſaria

rius a pceptione fructuum[a] olim beneficiorum ſuorū triū[b] menſiū ſpacio ſit ipſo facto[c] ſuſpenſus[d].

¶ Quos[e] ſu[9] ſuperior in fabricā[f]

monitio nec ſnia.aliter.j.ver.necnon.

d ¶ Suſpenſus.immo videt qp ſit ſuſpenſus.ſimpliciter a pceptione fructuum:non tñ per trienniū.c.preter. xxxij.di.vbi publicus cōcubinarius ſuſpenſus eſt ab offi cio:nec ptē ab eccleſia ſuſcipit.Hoſt.et do.Anto.dicunt in c.ſicut.de coha.cle. et mul. qp publicus cōcubinarius nō eſt ſuſpenſus a bñficio p illud capl'm qḋ iniungit talē ſuſpēdi.idē ſentit Inno. i.c.ex tenore.de tēp.ordi. vbi dicit eū nō debere abſtinere a bñficio donec ſibi precipiatur:cū iura loquētia de inhabilitate huiuſmodi publici cōcubinarij de officio loquātur:nō de beneficio.quod non placet Panor.in.c.veſtra.de coha.cleri.et mulie.vbi dicit qp publicus concubinarius ſiue notorius:preſertim notorietate facti q̄ habet operis euidentiam indubitatā eſt ſuſpenſus a beneficio per dictum cap̄.preter.iuncta gloſ.et qr ſuſpēſus ab officio propter crimen eſt ſuſpenſus a beneficio:vt not.in.c.cupientes de electio.in.vj.qr beneficium eſt ſeq̄la officij.vnde ſi nō pōt dicere officiū ex culpa ſua non debet percipere beneficiuz.c.fina.de reſcrip.i.vj.de appel.paſtoralis.in fi.ſentit Henri.in.c. ſi quiſqz.de cohabita.clerico.et mulierum.Hoſtien.in ſum.eo.titulo.¶.et qualiter.Innocē.in dicto.c.ſicut.vbi dicit qp fornicator public[9] nō poteſt intereſſe electiōib[9].Baldus in marge. in verſicu.fornicator.Dic qp iura allegata trahēda ſunt ad iſtud cap̄.vt publicus concubinarius ſit ipſo iure ſuſpenſus beneficijs obtentis per trimeſtre.non nego quin poſſit ſuſpēdi ſimpliciter:ſi monitus nō deſiſtat.vt dicto cap̄.ſicut.quinimmo pōt priuari beneficijs:vt ſequitur.ſed ſimpliciter eſt ſuſpenſus a beneficio obtinēdo:vt.j.¶.ſequenti.

Cōcubinarius an ſit ſuſpēſus ab officio et beneficio.

Suſpēſus ab officio propter crimē eſt ſuſpenſus a beneficio.

e ¶ Quos.fructus.

f ¶ Fabricaz.ſi.ē.de elec.c.licet.¶.cenſuit.cum ibi nota.

vel aliã euidẽtẽ eccliarũ[a] vtilitatẽ ex qb⁹ hi fruct⁹ pcipiunt ↄuertat. ¶ Necnõ[b] huiuſmodi publicum ↄcubinariũ vt primũ[c] talẽ eſſe ino tuerit mox[d] ſu⁹ ſuperioꝛ monere[e].

a ¶ Eccleſiarũ.ↄcoꝛ.ꝭ.de pig.di.cul.c. j.de ap.paſtoꝛalis.l ſi de offi.oꝛ.cũvos ꝛ vide no.ꝭ.de te.ca.tẽ.mil.c.j.in ꝟ.ne qꝫ.ꝑ q̄ iura no.ꝙ fruct⁹ eccłie pcepti medio tpe q̃ rectoꝛ ei⁹ fuit ſuſpẽſus vł excõicat⁹ nõ debẽt ei rſtitui poſt abſolutionẽ: ſꝫ applicãtur eccłie ꝑ Inno.c. ex inſinuatione. de ap. Bar.i.l.cũ allegatis.C.ꝺ re.mi.li. xij.ideꝫ ſi rectoꝛ eſt abſens ab eccłia ſine licẽtia ꝑlati: nã in abſentia nõ pcipit fruct⁹ ꝺ iure niſi ſit a iure ꝑuilegiat⁹.c.ad audiẽtiã.c. dilect⁹.ꝺ cle.nõ reſi.Bal.i.l.j.C.de his q̃.vt idi.vł a papa: vt ſtudẽt. rome ꝛ pariſi⁹: qb⁹ debent fruct⁹ bñficioꝝ.nõ obſtãte ↄſtõne eccłie ſuꝑ reſidentia. Oldr.cõſi.cxvij.no.ꝭ.qua.ho.ca.c.j.

b ¶ Nec non.id eſt etiam.

c ¶ Ut primũ.i.ꝗprimo.de hoc ꝟ.habetur.in.l.ij.ff.de admi.re.ad ci.per.

d ¶ Mox.hec dictio ſuꝑflua ꝓpter dictionẽ vtpmũ.ꝛ expone mox.i.ſtatĩ cũ primũ potuerit.ff.ad tertul.l.ij.§.ↄſeſtiꝫ.j.de inter.indif.nõ po.c.j.aut infra breue tp̃s.nã vbi ius nõ determinat: iſte dictiões mox/ſtatiꝫ/illico/ ꝛ ſiles verificãtur in modico tp̃e ſm ꝙ arbitrabit bon⁹ iudex habito reſpectu ad

Mox ſtatiꝫ illico = verificãtur l tẽpore modico.

ipſi⁹.circũſtãtias.arg.in.l.j.ff.de iur. deli.multipliciter tñ capiunt hmõi dictiões: vt no.in.c.qꝛ ꝓpter.in ꝟ.mox. ꝛ ibi doc.de elec.in.c.ſi in q̃libet.xx.q. ij.Spe.ti.de diſpu.ꝛ alle.§.poſt hec.ꝟ. itẽ mox.Bar.i.l.j.ff.ſi cer.pe.i.l.fruct⁹. ff.ſo.ma.Bal.i.l.gallus.§.tale caſus.ff. de lib.ꝛ poſth.aut intellige mox.i.ſtatim ꝛ ſummarie ſine oꝛdine iudiciario.ꝑ no.ꝑ Bar.i.l.j.ff.iudi.ſol.vbi dicit ꝙ ſi q̃d dꝫ ſtatiꝫ fieri itelligitur ꝙ ſummarie ſine oꝛdine iudiciario ꝓceſſus fiat,ar.C.vñ.vi.l.momẽtanee.

e ¶ Monere.ſꝫ ad abiurãdas ↄcubinas cogere clericos ñ põt.ꝺ coha.cle. ꝛ mu.clericos.lꝫ poſſit cogere adulterꝫ ad abiurãdã adulterã ꝛ cohabitandũ cũ vxoꝛe ꝛ adulterũ alligare iuramẽto ꝑ adultera ãpli⁹ nõ admutẽda.c.cũ haberet.de eo q̃ du.in ma.quã pol. ꝑ adul.ꝛ itellige monere ſemel cũ videatur ſufficere vnica monitio. ad hoc.c. epiſcop⁹.cũ ibi no.xviij.di.cle.j.§.j.l ſi. iũc.glo.de here.cle.j.de deci.iũc.glo.ꝛ ibi docto.c.ſi canonici.de offi.oꝛ.l.vj. Inn.l.c.ad petitionẽ de accu. Inno.ꝛ Pañ.in.c.cũ nobis ꝺ elect.l.c.cũ cã.l.c. cõſuluit.de offi.delega.Jo.an.in.c.oll de iniur.c.nõ min⁹.in.c.aduerſus. de imu.eccle.Bar.in.l.ſi finita.§.iulian⁹ ff.de dã.iſec.ſꝫ hec loquũtur in monitõib⁹ extraiudicialib⁹ q̄ fiũt a parte pti vbi ſufficit vna monitio ſecus vbi monitio eſt iudicialis: vt iſta.no.bal. in aut.itẽ nulla.C.de epiſ.ꝛ cle. dicẽs monere trina monitiõe ꝑ ca.ſi q̃ſꝗ.c. ſi:ãt.de coha.cle.ꝛ mu.cũ regulariter vbi monitio iudicialis eſt neceſſaria trina,requirit.xxiiij.q.iij.de illicita.c. cõtingit.c.ſacro.de ſen.excõ.ꝺ vaſ.mi. q̃ cõ.eſt,c.j.col.x.cũ ſi.no.in.c.cũ ſpãli. de ap.Doc.in.c.ego.de iureiurã.in.c. ex lr̃is de ↄſti.aut vna monitiõe perẽptoꝛia ꝓ oib⁹.ff.ꝺ iudi.nõnũꝗ.C.qũo ꝛ qñ iu.l.tres denũtiatiões.de dila.c. j.ꝺ.c.de illicita.cũ ibi no.paria eñ ſũt indicere tres monitiones ꝛ vnã perẽptoꝛiã ꝓ oibus: ꝑſertim ex cã ↄſiderata ꝑſonarũ ꝛ negocij qualitate/ ꝛ maxime i notoꝛijs: vt in caſu iſto . de ap. cũ ſit.c.ↄſtitutionẽ.de ſen.excõ.l.vj.cũ ibi no.Hen.in.c.ſi quis ep̃s . de accu. niſi vbicũꝗ ad ꝓdẽdũ aliqꝺ ꝑuilegiũ clericale: aut ad incurrendũ penã ius exigeret trinã monitionẽ: tũc vna monitio etiã perẽptoꝛia nõ ſufficeret nec haberet vim trine citationis.no . Jo. an.in.cle.j.de vi.et ho.cle.in.c.ex tue. de cle.nõ reſi.i addi.ſpe.ſuꝑ ru.de cle. nõ reſi.Panoꝛ.in.c.ſi.de vi.ꝛ hone.cle. in.ꝺ.c.ↄtingit.qꝛ in penalib⁹ ꝟba debẽt itelligi ſtricte nõ large.ff. de neg. geſ.l.iu.§.hec verba.de iniur. in noſtra.qꝺ limita niſi illa perẽptoꝛia haberet tria tẽpoꝝ iterualla ſm formã dicte.l.nõnunꝗ.cũ ibi no.ꝛ.ꝺ.c.cõſti-

Monitio iudicial' dꝫ eſſe trina.

teneatur[a]: vt infra breuiſſimū[b] ter

Cōcubinariū nō pōt ſine monitiōne priuari.

tationē.iſtā.d.c.ſacro.tūc videt̃ ſufficere.no.Car.ꝛ Imol.in.d.cle.ſa.qḋ not. glo.mag.in.d.c.j.de vaſ.mili.qui con. eſt.not.hoſ.in.c.pterea.j. de ſpon. Ex p̄dictis pꝫ ꝙ ↄtra clericos cōcubinarios occultos non publicos non videt̃ ſufficere vna monitio peremptoꝛia ante ſꝫ ad priuationē ꝓcedat̃:cū iura ſpecifice reqrāt trinā monitionē: vt.d.c.ſi quiſquā.ꝛ.c.ſi aūt. vide tñ quid.j. dicaꝫ.§. ꝙ ſi.niſi illa perēptoꝛia haberet tria tēpoꝝ interualla:vt dictū eſt. Itē limita p̄dicta ꝙ ſi ipſe ſuꝑioꝛ ↄcubinariū publicū in ſua p̄ſentia monuiſſet:tūc ſufficit vna monitio.q꞉ monitio facta ꝑ iudicē hꝫ vim trine monitionis.tex. ſm cōem intellectū in.l.ij.ꝛ ibi doc.C.quō ꝛ qñ.glo.ꝛ doc.in.d.c.cōſuluit.Sed nūqd ſufficit monitio gñalis vt oēs clerici publici cōcubinarij dimittāt cōcubinas ad infligendū penā priuationis bñficioꝝ.de qua.j.ſe. nā.vt pꝫ in p̄n.c.vbi p̄cipit̃ publicari iſta ↄſtitutio.ꝛ tñ vltra publicationeꝫ requirit̃ monitio:ſꝫ dꝫ eē monitio ſpecifica ita ꝙ appꝛehēdat noīatiꝫ huiuſmōi ↄcubinarios.ꝑ hoc tex.ibi vt p̄mū taliter ꝛc.ad hoc qḋ le.ꝛ no.in.c. ſtatutū de ſen.exc.li.vj.ꝛ l.d.cle.in §.noīatim. ſa.d.c.ſi.de vi.ꝛ ho.cle. in §. ſi tales.ꝛ qḋ ibi no.Panoꝛ.Hen.in.d.c.ſacro.

a ¶Teneatur. vindictā debet p̄cedere monitio.xij.q.ij.indigne.ij. q.vij. accuſatio.c.ſacro.de ſen.excom.ꝛ not. ꝙ omiſſa monitione nō poſſet eṗs ꝓcedere ad priuationē bñficioꝝ contra publicū ↄcubinariū. ad hoc no. ꝑ gl.ꝛ doct.i.c.vr̃a.de coha.cle.ꝛ mu.in.c.ad nr̃am.de iureiu.Sed ob.c. ex ꝑte ade. de teſti.vbi ſine aliqua monitiōe clericus public⁹ cōcubinari⁹ priuat̃ bñficio.xxviij.di.decernim⁹.vbi.dꝛ ꝙ in ſacris ↄſtitutus cōtrahens nuptias vel tenēs cōcubinā careat officio ꝛ beneficio.ꝛ no.Inn.in.c.j.de exc.p̄la.in.c.ad hec.de app.ꝙ ſuſpēſio ꝓpter crimē ad penā criminis ferri pōt ſine monitione.pro.in.c.tam literis.de teſti. ſecus ſi feratur ab hoīe pro cōtumacia:tunc dꝫ p̄cedere monitio.c. reprehēſibilis.ꝛ ibi doc.de ap.ꝛ dicit glo.in.d.c. indigne.ꝙ vbi agitur ad depoſitionē:non eſt neceſſaria monitio p̄cedens.c.qualiter.ij.de accu. Ad quid eñ admoneretur tūc cū ſufficit ad depoſitionem ꝙ hō ſemel deliquerit xxv.di.primum. Et dicit Goffr.in ſum.de coha.cler.ꝛ mu. ꝙ omne delictū ꝛ crimē moꝛtale de rigoꝛe expoſcit depoſitionē.l. di. ſi eṗs. lxxxj.di.ſi diaconus. Non aūt de equitate ꝛ miſericoꝛdia iuris: niſi habeat aliquā aliam qualitatē aggrauantē: vt quia delictū eſt publicū ꝛ ſcandaloſum.xxx.q.j.non debet.aut ſi delictuꝫ eſt diu cōtinuatū.c.j.de cleri. peregri. lxxxj.di preſbyter.vt no.do.Ant. in.c. at ſi clerici.de iudi.ꝑ que iura dicit ibidem ꝙ ſi foꝛnicatio eſt notoꝛia ꝛ ſcandaloſa vel diu cōtinuata eſt digna depoſitione.de exceſ.p̄la.c͂ ſit.Olim iura circa delictū foꝛnicationis ꝛ cōcubinatus vario modo diſponebant.quādoqꝫ apponendo penā acerbam.qñqꝫ mitem.ꝛ qñqꝫ mitius ꝓcedendo. ꝛ qñqꝫ mediā amplectendo: vt de cohabi. cle.ꝛ mulie.per totum.ꝛ in iuribus al leg.ita ꝙ aſpere ꝓcedebatur aliqñ cōtra clericū concubinariū etiaꝫ vſqꝫ ad depoſitionē.c.erubeſcant.xxxij.di. c.a multis.de eta.ꝛ qua.Sed hodie defectus noſtri tēpoꝛis in quo nō ſolū merita:ſed etiā coꝛpoꝛa hoīm defecerunt nō patitur cenſurā antiquoꝛum canonū manere:vt hic.xxxiiij.diſ.fraternitatis.ideo monitio dꝫ p̄cedere priuationem beneficioꝝ:multo foꝛtius depoſitionem ad quā iudex poterit procedere ſi ſibi videatur cōſideratis circunſtantijs ↄtinuatione delicti ꝛ ſcādalo inde ſurgente.ad hoc vide Pañ. in.c.ſicut.de coha. cleri.ꝛ mulie. in.d. c.at ſi clerici .§.j. vbi tractat que ſunt crimina ſuſpēſione digna:ꝛ que depoſitione/ꝛ que degradatione.

Delictum qḋlibet moꝛtale eſt dignū depoſitiōe.

Coꝛp⁹ nunc hoīm deficit ꝛ meritū.

b ¶Breuiſſimū. ſuperioris arbitrio moderandum.ar.c. cū ſit romana. de appel.de offi.deleg.de cauſis.cle.j. de vita ꝛ hone.clericoꝛum.

a ¶ Publice. ſi igiť occulte: ceſſat pena iſta / nō culpa. ⁊ cōtra talē ſicut cōtra occultū cōcubinariū erit ꝓcedēdū vt no. j.§. q ſi. in fi. ad hoc cle. j. de vi. ⁊ hone. cleri. cum no. in ver. publice.

minū cōcubinā dimittat. Qđ ſi nō dimiſerit vel dimiſſam aut aliā publice[a] reſumpſerit: iubet[b] hec ſancta ſynodus vt ipſum omnibus[c] ſuis beneficijs omnino[d] priuet[e].

b ¶ Jubet. vim p̄cepti hʒ ⁊ neceſſitatez īportat. xj. q. iij. q̄ iubēre. not. in cle. p̄ſenti. de cenſ. ideo male faciūt p̄lati et peccant qui contra hmōi ꝯcubinarios nō ꝓcedunt. qđ enim p̄cipiť imperatur ⁊c. xiiij. q. j. qđ p̄cipitur. ⁊ cū lex loquitur per verba preceptiua aut equipollentia contrauenientē obligat ad peccatū. c. ij. de ma. ⁊ obe. cle. extra. de verb. ſig. p Archi. in. c. vtinā. lxxvj. di. do. Ant. ⁊ Panoꝛ. in. c. nā cōcupiſcentiā. de ꝯſti. Pañ. in. c. clerici. de vi. ⁊ ho. cle. iſta aūt conſtitutio loquiť p verba p̄ceptiua: puta p ƀ. teneanť. ⁊ iubet.

c ¶ Oibus. ſiue ſint in dioceſi illi⁹ ſuperioꝛis in quo delinq̄t: ſiue extra. nā ep̄s pōt deponere clericū alibi bñficiatum q̄ in ſua dioceſi delīqt. ſed executio realis vt poſſeſſiōis ſubtractio fit p ep̄m bñficij. c. poſtulaſti. de fo. cōpe. ſm verū intellectū. nec ex hoc ſꝫ ep̄us delicti ponere falcē in meſſem alienā: cū titulus reſideat penes pſonā clerici: ⁊ inheret oſſib⁹ ſuis ſicut de alijs iuribus incoꝛpoꝛalib⁹. no. in. l. iij. ff. p ſocio. vnde ex quo rōne delicti pſona eſt ſibi ſubiecta: p̄t ius iherēs pſone abdicare ab illa pſona. ⁊ ſic dicit ius ī rē ſibi ſubiectā: cū res poſtea remaneat ꝓ derelicta in loco vbi eſt: ⁊ executio facti fit p iudicē bñficij. ⁊ idē in publicatione bonoꝝ q̄ fit de iure cōi rōne delicti. ſentit Jo. an. in. c. cū ſcđm. de here. in. vj. in no. ⁊ ibi do. Bart. ⁊ moder. in l. cūctos pplos. C. de ſum. tri. ꝓ hoc. l. magis puto. §. illud. ff. de re. co. vbi pꝫ q decretū interpoſitū ſup alienatiōe extendiť ad rē extra iuriſditionē ſuā. ad idē. c. romana. §. ꝯtrahentes. de fo. cōpe. lib. vj. vbi iudex rōne cōtractus decernit miſſionē fiendā ī bona alibi ſita ad hoc. l. a diuo pio. §. ſententiā. ff. de re iudi. l. j. §. ⁊ vbī. ff. de offi. p̄ſe. vꝫ qꝛ bona ſequunť pſonā. ſi. j. C. de ipo. luc. deſcrip. li. x. fa. l. fi. C. vbi in rē act. l. fi. C. de p̄ſcrip. lon. tēp. ff. de mu. ⁊ ho. l. reſcripto. §. fi. qđ no. doc. in. l. ſi preſidiū. C. de pre. mi. ſi. de nō ali. no. Oldr. cōſi. xvij. ſed ꝯ facit qđ no. Jnn. ⁊ Hoſt. in. ca. paſtoꝛalis. de ap. q ſuſpenſus ab hoīe a beneficio eſt, tm̄ ſuſpenſus ab illis bñficijs q̄ in territoꝛio ipſius; obtinet. ar. l. ex ea. ff. de poſtu. c. ij. de cōſti. in. vj. dic q ſimpliciter facta ſuſpēſio ab hoīe nō poꝛrigiť in dubio extra territoꝛiū: p iura ſcđo alle. qꝛ hmōi ſuſpēſio plus reſpicit exercitiū pſone vel bona q̄ȝ diminutionē ſtatus. aliud eſt tn̄ in p̄mo caſu cū fertur ſnia p̄uationis in pſonā ꝓpter delictū. ſi tn̄ iudex intendat ihabilitare hmōi ſuſpēſum ꝓ ſuis demeritis ad oia beneficia extra territoꝛiū ſuū ſentētia etiā ſuſpēſionis poꝛriget effectū ſuū extra territoꝛiū iudicis per. d. c. poſtulaſti. no. Hen. in. c. cū dilectus. de ꝯſue. do. Ant. in. d. c. paſtoralis. et de hoc qn̄ ſententia poꝛrigat ſuū effectū extra territoꝛiū iudicis. vide per Bar. ⁊ Bal. in repe. d. l. cunctos populos. Bart. in. q. q̄ incipit: lucane ciuitatis. Panoꝛ. in. d. c. poſtulaſti.

d ¶ Omnino. i. ſine difficultate aut ſine aliqua diſpēſatione: hec enim dictio oīno oēm diſpenſationē excludit. ꝓ quo glo. in cle. vt hi qui in ver. nullo modo. de eta. ⁊ qua. vnde ſi lex vel ſtatutū dicat iuramentū oīno ſeruandū excludiť facultas impetrandi excuſationem. ad hoc. c. q̄uis. de pac. lib. vj. ⁊ ibi Archi. Jo. de imo. in. c. cū ꝯtingat de iureiurā. aliqn̄ omnino. i. ipſo iure: vt. j. §. quia vero. gl. in. l. j. §. ſi pecunia. ff. depo. in cle. j. de vi. ⁊ ho. cler. de iure iur. ⁊ ſi xp̄us. aliqn̄ oīno. i. in nihilū in l. grece. §. illud. ⁊ ibi glo. ff. de fideiuſſ. aliquādo omnino. i. ſine dilatione. ſ. in prin. huius. c. ibi omnino facere ⁊c.

e ¶ Priuet. concoꝛ. c. ſi autem. de cohabita. clerico. ⁊ mulierum.

Ep̄us delicti depoſuit clericum alibi bñficiatū.

decretū iudicis p̄t extendi ad rē q̄ nō ē in ſua iuriſditione.

Oīno qualiter accipiť.

¶Et nihilominus[a] hi publici cō-
cubinarij vſqꝫquo cū eis per ſuos
ſuperiores[b] poſt ipſarū cōcubina-
rum dimiſſionē manifeſtamqꝫ vite

Diui- a ¶Et nihilominus. vſqꝫ ad §. ꝙ ſi.
ſio tex primo punit concubinarios publicos
tus. inhabilitatione ad ordines et bñficia
reſeruata ſuperioribus diſpēſatione.
ſcdo prorſus inhabiles reddit ſi poſt
diſpenſationem cō
cubinam reaſſum-
pſerint. ſecūda ibi
qui ſi. et pōt iſte §.
tantum referri ad
proxima: vt ſit ſen-
ſus ꝙ clericus pu-
blicus cōcubinarius monitione pre-
miſſa priuādus eſt bñficijs ⁊ nihilomi
nus ſi monitus cōcubinā non dimiſe
rit aut aliā reaſſumpſerit erit inhabi-
lis ad bñficia. et ſm hunc intellectum
nō eſſet inhabilis ante monitionem.
vel pōt referri ad oīa precedētia. vt ſit
ſenſus ꝙ publicus concubinarius eſt
ſuſpēſus a fructib⁹ beneficiorū ꝑ tres
menſes. et ꝙ priuādus eſt monitione
ꝓmiſſa ſuis bñficijs. et nihilomin⁹ eſt
inhabilis ad bñficia. ſepe enī clauſula
in fine poſita refertur ad omnia prece
dentia. c. officij in fi. ver. ſali⁹. de teſta.
de cō. lepro. c. j. in fi. de reſcrip. cauſam
que. ⁊ c. olim. de ap. ſcdo reqris. et iſte
intellectus eſt verior. vt. j. patebit.
b ¶Supiores. ſiue ſint epiſcopi ſiue
maiores ſiue inferiores epis. ar. c. rela
tum. de cleri. non reſi. c. licet canon. cū
ibi no. in ver. ordinari⁹. de elec. lib. vj.
preſertim ſi illi inferiores poſſunt in-
ſtituere ⁊ deſtituere. vel intelligas de
epiſcopis. qd credo verius ꝑpter ver.
dioceſani. in principio poſitū. et quia
hoc verbum refertur ad ſuperiores de
Cōcu quibus. ſ. locutum eſt qui poſſunt pri
bina- uare cōcubinarios bñficijs: qd compe
rij phi tit ſolis epiſcopis. vt tangā in. §. ſequē
benefi ti. et per. c. at ſi clerici. §. de adulterijs.
cijs p- de iudi. vbi loquitur de epo: nō de infe
uari. rioribus. puta abbate archidiacono/
decano/capitulo. aut alijs qui nunqꝫ
diſpenſant contra canones etiam vbi
diſpēſatio a iure cōceditur: niſi ſpecifi
ce eis cōcedatur. vt no. Innocē. in. c. ij.
de eo ꝗ fur. or. re. hinc eſt ꝙ iura ſemꝑ
loquuntur de epiſcopis: et quando vo
lunt hoc concedere inferioribus ſemꝑ
exprimunt. vt in. d. c. ij. in. c. cum illorū.
de ſentē. excom. c. ex inſinuatione. de
ſimo. de prebē. cum non ignores. not.
Archidia. in. c. cum ex co. de elec. in. vj.
Inno. in. c. fi. in fi. de poſtu. prela. ſpe.
titu. de lega. §. ſunt
quoqꝫ. in fi. et. §. vi-
dendum. ver. quid
ſi collatio. Quia di
ſpenſatio eſt de ma
ioribus negotijs. j.
q. vij. didici. ⁊ talia
gravia epis tanqꝫ ſponſis ⁊ vniverſa-
libus ordinarijs reſeruātur. xviij. diſt.
c. j. de offi. archi. ad hec. ſicu⁺ dicimus
in excōmunicatione a canone lata: vt Excō
regulariter nullus valeat preter epm catio
ab illa abſoluere. vt le. et nota. in cle. j. cano-
de priui. ad hoc. xvj. q. j. interdicimus. nis a
clemē. ne in agro. §. ad hec. de ſta. reli. ꝗ pōt
vbi nō poſſunt abbates eccleſias vni- ſolui.
re. licet ad eos ſpectet collatio. idē in
permutatione. vt no. in cle. j. de rerum
ꝑmutatione. et predicta intellige niſi
inferior haberet ex priuilegio vel con
ſuetudine iuriſditionem quaſi epiſco
palem ſm Frede. conſil. xliij. quia tūc
poſſet omnia que ſpectant ad iuriſdi-
tionem epalem. ad hoc. c. abbates. in
fi. de priuil. lib. vj. cle. attendētes. poſt
princi. de ſtatu mona. quod no. Inno.
in. c. ij. de tranſac. Ioā. and. in cle. j. de
rebus eccle. nō alie. vbi talis interpo-
nit auctoritatem rei eccleſiaſtice alie-
nande. Sed an capitulū ſede vacante Diſpē
poſſit hoc caſu cum publicis concubi- ſatio
narijs diſpēſare? arguitur ꝙ nō: quia an cō-
ius diſpenſandi competit epo de iure petat
ſpeciali in quo nō habet cōmunitatē caplo
cum capitulo. iuxta not. in. c. verū. de ſede
fo. competē. ⁊ hoc volunt Ioan. and. ⁊ vacan
Archi. in. d. c. cum ex eo. Guil. in ſacra. te.
titu. de diſpē. ver. ſed quid erit. vbi di-
cunt ꝙ capitulū ſe. va. non pōt diſpen
ſare in caſibus permiſſis epo. Dic cō-
tra. no. Ioā. and. in. d. c. cū ex eo. in no.
pro. per. d. c. ex inſinuatione. vbi eſt ca
ſus expſſus ſm vnum intellectū: ꝙ in
caſu illius. c. ſedes epalis vacabat. et
ꝑpoſitus ⁊ caplm diſpēſauerūt cū illo
ſimoniaco. facit. d. c. cum nō ignores.

emendationē[a] fuerit diſpenſatū[b]

Capitulum ſuccedit in iuriſditione.

c,eccleſia.xvj.q.j.cū ibi no.ꝛ in.c.cōtumaces.l.diſ. nam capitulū ſuccedit in iuriſditione epali ſiue ꝯtentioſa ꝛ neceſſaria ſiue volūtaria et gratioſa:niſi vbi a iure caueē cōtrariū: cū iura q̄ clamāt ꝙ capl'm ſuccedit in iuriſditione nō diſtinguant inter cōtētioſam ꝛ voluntariam.ſentit Inno.in.c.ad abolē dam.de hereti.no.Frede.late ꝯſi.xxix. ꝛ.xxxix.Pan.in.c.cum olim.de maio.ꝛ obe.in.d.§.de adulterijs.et I maiorib⁹ cauſis iuriſditio ad capl'm deuoluit. vt no.in.d.cle.de rerū ꝑmu.Jo.and.in no.in.c.j.de maio. et obe. vbi moder. ad hoc.d.c.ad abolendā.cle.j.de here.

a ¶Emendationē.hec duo requiruntur anteq̄ epſ cū hmōi cōcubinarijs diſpēſet.ſ.ꝙ concubinas dimiſerint.ꝛ ꝙ penitentiā de fornicatione egerint. venia em̄ nō datur niſi penitēti.C.de here.l.manicheos.xxiiij.q.ij.legatur. c.peccati.de reg.iu.in.vj.ꝛ reparationis bñficiū non dꝫ niſi poſt pnīam cōcedi.quō enim poterit medicina pnīe ꝓcedere ſi ipſe medicus intercepta.i. remota penitentia indulgeret periculis.hoc non eſt curare : ſed occidere.c. abſit.c.ꝛ purgabis.ꝛ.v.c.ſeq.l.diſt.

Cōcubinari⁹ publicꝰ ꝗ̄ pōt diſpēſari.

b ¶Diſpēſatū.nota ꝙ ep̄s pōt diſpēſare cum publico cōcubinario et cum adultero ꝛ alijs minorib⁹ criminibus irretito.xxxiiij.di.fraternitatis.de iudi.at ſi clerici.§.de adul.de tēp.ordi.c. fi. et cū ſacerdote ſimul plures cōcubinas hñte.de biga.quia.ꝛ cum pbr̄o de facto mr̄imoniū cōtrahēte cū virgine quo ad executionē ſui officij. de cleri. cōiu.c.ſanc.ꝗ cle.vel vo.c.j.no.in cle.j. de cōſang.ꝛ affi.dūm̄ nō cōtrahat bis. xxviij.diſt.pbr̄m. vel etiā cū corrupta. de biga.c.pe.ꝛ fi.ſi tn̄ cōſtitutus in ſacris de facto cōtrahat matrimoniū de rigore:vacāt ipſo iure bñficia ſua.no. Jo.and.Henri.ꝛ Panor.in.c.j.de cleri. ꝯiuga. ne ſint melioris cōditionis qui illicite cōtraxerūt q̄ꝫ qui licite.c. nup. de biga.c.eum qui.de preben.in.vj. et vera ratio perditionis bñficij eſt tacita renūtiatio ſeu habere pro derelicto quod cauſat ex cōtractu matrimonij: cum egerit actū omnino cōtrariū clericatui.vnde q̄ntum in ſe habuit beneficiū pro derelicto.ar.c. ex trāſmiſſa. de renūtia. patet a ſi. ꝙ ſi qs adipiſcatur ſm curatū de facto ꝑdit primuꝫ.ꝑ.d.c. eū.c.q̄to.de trāſla: p̄la.vbi epſ transferens ſe ꝓprio motu ad aliā cathedrā caret habita ꝛ ambita.ſic in propoſito in odium ipſius qui voluit cōtrahere matrimonium carnale cum nō poſſit: debet tamē carere bñficio ac ſi matrimoniū contraxiſſet:qđ credo verum ꝛ ꝓbatur in.d.c.decernimus.xxviij. diſ. in.c.eos.xxxij.di.licet glo.fi.in.d.c.j.de cle.coniug.ꝛ Jo.and.in.c.ioannes.eo.ti.dicāt ꝙ veniat priuādus per ſnīam pōt etiā epſ diſpēſare cum illo qui matrimonio cōſtāte ſacrū ordinē iure nō permittēte ſuſcepit. dūm̄ ingrediatur aliquā religionē approbatā. qui etiā ſi matrimoniū nō foret cōſummatum vxore inſtāte eſt ad illud cōſummādū cogēdus:vt in extra.Jo.xxij. antique. quā alle.Jo.and.in.c.j.de vo.lib.vj.in no.et pōt epſ diſpēſare cū inceſtuoſo. c.ſi qs ſacro.c. ſi qua virgo. xxvij. q.j. no.doct.in.d.§.de adulterijs. Sed dubium eſt. nunqđ poſſit diſpēſare cum adultero et inceſtuoſo ſimul:vt cū illo qui cognouit cōſanguineā maritatam. ſtuo U in.Jo.and.Hen.ꝛ do.Ant.in.d.§.de adulterijs.dicunt ꝙ nō per.l.vim paſſam.§.ꝑſcriptione.ff.de adulte.vbi aliter diſponitur circa adulteriū tātum. aliter circa adulteriū iūctū cū inceſtu ſimul: ꝛ qꝛ diſpenſatio eſt ſtricti iuris. de fil.p̄ſby.c.j.ꝛ.ij.in.vj.c.nō poteſt.de p̄bē.e.li.c.ꝑ venerabilē. ꝗ filij ſūt legi. Bar.ſentit in.d.l.ſed ipſemet ſentit cōtra.in.l.ij.ff.de vb.obli.vbi dicit ꝙ hñt ptātē diſpenſandi cū adultero.Itē cū inceſtuoſo pōt diſpēſare cū adultero ꝛ iceſtuoſo ſiſ.ꝑ.l.ſi ita.ff.de lib.ꝛ poſth. vbi ap.ſimpliciū veniūt mixta:etiā in exheredatione q̄ eſt odioſa. idē Jmo. in.d.l.ij. Pan.in.d.§. de adulterijs. qꝛ diſpēſatio p̄dicta reſpectu cōcedentis eſt fauorabilis:cū priuilegia principū

Adulter et inceſtuoſus ſil ꝗ̄ pōt diſpenſari.

ſunt latiſſime interpretāda.c. cum dilecti. de dona. cū ibi no. pro qb⁹ facit.c. ſi.de ſimo. vbi in quodāmodo odioſis in ſimplicib⁹ cōtinet caſus mixtus. et hoc verū ſm Ang.in.d.l.ij. pſertim cū hec mixta ſūt ſeparabilia. tūc idē iudicam⁹ de vnoquoq; mixto ſicut de ſimplicibus.§.ſi vero mixte.in aut. de nō elig. ſcdo nu.col.j. l.ſi ſpōſus.§.ſi maritus.ff.de dona.inter vi.ꝛ vxo.l. clemēs.§.j.ff. de heredi. inſti.in aut.idem de neſtorianis.C.de here.Jo.and. primū ſequitur in addi. ſpecu.ſup rubꝛi.qui fi.ſunt legi.qꝛ iſta eſt tertia ſpecies non incluſa ſub aliqua pſtāte expreſſa. ꝛ eſt caſus tacitus qui habetur pꝛo omiſſo.c.ſuſceptū.de reſcrip.in.vj.ꝛ vide no. ibidē per Joā. and.in no.ꝛ domi. Uñ dicit Jo.and.ꝙ facultas diſpēſandi cū natis ex adulterio.Itē cum natis ex inceſtu nō extēditur ad natos ex adulterio et inceſtu ſimul: qꝛ caſus legitimādi ſimplr conceſſus non cōpꝛehēdit caſus mixtos. facit aut.itaq;.C.cōmunia de ſucceſ. ꝛ de adoptio.l.penul.§. ſi vero pater. et ſub ſimplici nō venit cōpoſitū pſertim in materia odioſa legibus.vt no.Bal. in.c.naturales.ſi de feu.fu.cō.p Bald. oino in.c.j. qui feu.d.a. poſ.col.x. ſpo. in.d.c.per venerabilē.§.qđ autem. xv. colū.ꝛ ſe.Et no.hic expꝛeſſum ſm verū intellectum referēdo ad omnia pꝛecedentia ꝙ ēpꝰ poteſt diſpēſare cum publico cōcubinario non ſolū ante pꝛiuationem: ſed etiā poſt ſentētiam pꝛiuatoriam beneficioꝝ.facit quod no.ſpe. titu.de lega.§. nunc oſtendēdū.ꝙ ēpꝰ poteſt diſpēſare cum verbaliter depoſito per.d.§.de adulterijs. vbi doc.qui §.ſequitur,poſt mētionem factam de depoſitione.idē Jo.and.in.c.cuius.de reſcrip.in.vj.ꝛ ibi moder glo.ꝛ docto. in.c.clerici. de cleri.excō. mini.ſed ob. ꝙ per ſentētiam latam ſuper fornicatione condēnatus efficitur infamis:ꝛ ſic de alijs criminib⁹ publicis.l.j.ꝛ.ij. ff.de his qui no.infa.vj.q.j.infames.ꝛ ēpꝰ ſm cōmunē opinio.traditā. in.c.

Legitimatio ſimplex nō cōpꝛehēdit caſus mixtos.

ad ſuſceptionem quorūcunq; ᵃhonorumᵇ/dignitatum/

cum te. de re iudi. non reſtituit fame: arg.in.l.j.§. de qua.ff.de poſtu. qꝛ hoc reſeruat pꝛincipi: vt ibi. dic ꝙ lȝ infamia ſit irrogata.nihilominus pōt ēpꝰ in fornicatione adulterio et minoꝛib⁹ diſpēſare.qꝛ tūc reſtitutio fame venit per quandā conſequētiā in eo ꝙ reſtituit cōtra ſentētiā ſuam in caſu ſibi cōceſſo pꝛo hoc facit tex.illius.§. de qua. vbi patet ꝙ inferioꝛ reſtituēdo in integrum aduerſus ſniam ſuam in caſu quo pōt per conſequentiā reſtituit ad famā ſi talis erat ſnia q̄ infamabat:licet pꝛincipaliter ꝛ directe non potuiſſet reſtituere fame. ſimiliter licet ēpꝰ nō poſſet reſtituere quem fame: tamē indirecte ꝛ p quandam cōſequentiā pōt no. Pañ.in.d.§. de adulterijs.ꝛ in.d.c.cū te.vbi docto.

a ¶Quorūcūq;.eccleſiaſticoꝝ ꝛ mundanoꝝ.ad hoc.c.excōicamus.§.credētes.de here.C.eo.ti.aut.credentes. de pe.felicis.§.nulli.lib.vj.ꝛ publici cōcubinarij ſunt infames. vj.q.j. infames quare poꝛte dignitatis eis patere non debent.C.de infami.l.j.c.infamib⁹. de reg.iur.in.vj.ad hoc.l.qui cum vno.§. adulterij.ff.de re mili.ꝺ adul.l. miles.

b ¶Honoꝝ.ꝑpter hec verba honoꝝ et dignitatū: dico ꝙ ēpꝰ per ſuā diſpēſationem pōt habilitare ad epiſcopatum hmōi cōcubinarios ꝛ alios notorios criminoſos in caſibus in quibus pōt diſpēſare:licet cōtra. no.Jo.and.ꝛ Henri.in.c.at ſi clerici.de iudi.dicētes ꝙ per ēpi diſpēſationē nō erūt habilitati ad ēpatum. ad hoc de elec.c. innotuit. et ſic notorij fornicatores et alij cūcūq; egerint pniam non pñt ſine licentia pape in ēpos pmoueri: qđ eſt ſatis graue ſm do. Ant.ꝛ Pañ.in.d.c. at ſi clerici.§.de adulterijs.qui dicunt ꝙ ſi fuit diſpenſatū quo ad ſolā diſpoſitionis penā non imponēdā non poterunt pmoueri.ſi ṽo ſimpliciter quo ad pmotiones futuras poterunt etiā ad ēpatum pꝛomoueri ex quo ſublata eſt macula peracta pnia.c. ferrum. l.diſtin.quod no.in.c. fidelioꝛ,ca. diſt.

Fornicatores notorij non pñt in ēpos pmoueri.

a ¶Beneficiorum. quorūcūq etiam modicorū. tum qȝ vniuerſaliter loquitur:⁊ quia appellatione bñficij maius ⁊ minus cōtinetur.de verb.ſigni. tua. b ¶Officiorum:⁊ ita nec ad accolitatus officiū aut alterius maioris ordinis eſt talis promouibilis nec ad aliud officiū

bñficiorum[a] officiorum vel[b] ſint ihabiles[c]

regiminis eccl'iaſtici:puta officialat⁹/ yconomat⁹ aut alteri⁹.ar.j q.j.ſi qs.⁊ q.iij.ſaluator.ď ſimo.ꝯſuluit.cū ibi no. c ¶Inhabiles.cōcor.c.q̄ſitū.de tēpo. ordi. vbi habet̄ ꝙ notorius fornicator etiā poſt pnīam peractā ſine diſpenſatione ſuꝑioris non pōt in ordine ſuſcepto miniſtrare: nec ad ſuꝑiores aſcendere.ſecus eſt de occulto:niſi irregularitatē incurriſſet.c.ex tenore.eo.ti.c.ij. de apoſta.idē in alijs criminoſis notorijs grauib⁹:qȝ omne delictū graue et notoriū inducit irregularitatē. Ad cuius aliqualē notitiā aduerte ꝙ quedā ſunt crimina enormia q̄ inducūt irregularitatē ſtrictā: in quā pōt ſolus papa diſpenſare. vel etiā in qua pñt ſoli epi: vel que inducūt ſuſpēſionem ipſo iure quo ad ſe:⁊ quo ad alios: vel que impediunt ordinis executionem poſt peractā pnīam q̄ enumerātur ꝑ glo.⁊ doct.in.c.niſi cū pridē.§.ꝓpter cōſcientiam.de renū.et in iſtis aut crimen eſt notoriū:⁊ duplici de cā inducit irregularitatē ex natura delicti ⁊ ex accidēti notorietatis.⁊ hec impediūt ſiue acta pnīa ſiue nō in ſuſceptis ⁊ ſuſcipiēdis ordinibus: vt homicidiū/ſimonia: et ſi.d.c.queſitū. de accu.inquiſitionis. Aut ſunt occulta prout occultū diſtinguitur cōtra notoriū. ſunt tñ probabilia:⁊ tūc idē ſiue ſit acta penitētia ſiue non ex natura delicti.vt.d. iuribus et poſſunt tales criminoſi preciſe prohiberi. Aut ſunt omnino occulta: ⁊ tunc tales quo ad ſe etiā acta pnīa ſunt ſuſpenſi. et ſunt prohibēdi in foro cōſcietie cōſulendo. ſed nō preciſe in foro cōtentioſo:cū eccl'ia nō iudicet de occultis.c.ſicut.de ſimo.⁊ ſunt ſue cōſciētie relinquēdi.vt.d.c.queſitū.ſcḋm vnū intellectū. q̄dā ſunt delicta enormia nō cauſantia irregularitatē ⁊ ſuſpēſionē: vt illa q̄ depoſitionevel degradationē digna ſunt. nō tñ cauſantia ſuſpēſionē:⁊ ſi ſint manifeſta impediunt in ſuſceptis ⁊ ſuſcipiēdis ordinib⁹.occulta in ſuſcipiēdis tantum.d.c. ex tenore. quedā ſunt delicta mediocria. ſcilȝ oia mortalia.de q̄bus Hoſti. in ſum ti.de pe.⁊ re.§.de q̄bus pctis.ver. que autē ſūt pctā mortalia.⁊ xxv.diſ.§.nūc aūt. q̄ sui natura nō cauſant irregularitatem.inter q̄ eſt pluriū:adulteriū: ⁊ falſum teſtimoniū.d.c.q̄ſitū.et alia ſi ſint notoria:ꝓpt̄ notorietatē cauſant irregularitatē ex accidēti. nec tales criminoſi poſſunt ꝓmoueri acta vel nō acta pnīa vt ibidē:niſi cū eis diſpenſetur ꝑ epm̄ q̄ pōt in minorib⁹ diſpēſare acta pnīa ſi nō appareat ꝓhibitū. de indi. q̄b⁹ cri c.at ſi clerici.§.de adulterijs.et hic.ſed in maiorib⁹diſpēſat ſol⁹ papa.niſi vbi appareret epis ꝑmiſſum de quo tñ dic vt ſpeno. Inno.in.c.dilect⁹.de tēp.or.⁊ doc. ſat. in.d.§.de adulterijs.ſpe.ti.de diſpēſationib⁹.§.nūc de eporum.ſi aūt talia delicta ſint occulta ⁊ ꝓbabilia pñt promoueri pacta pnīa.vt.d.c.q̄ſitū. nō pacta aūt nō debēt ſalua cōſciētia miniſtrare: nec ad ſuperiores aſcēdere:vt ibidē. ꝓhiberi tñ non debēt ꝑſertim in ſuſcipiendis:niſi oblata probatione:ita ꝙ crimē trāſeat in notoriū arg. eorū que no. Hoſt.in.c.q̄ris.de eta.⁊ quali.in.c. vr̄a.de cohabi.cle.et mu. Quedā ſunt delicta grauia ⁊ notoria facti euidentia.nō tñ ita clara q̄n habeant aliquā excuſationē ex q̄bus magnū ſcandalū oriri non cōſueuit: vt in tenēte plures eccl'ias curā aīarū hñtes ſine diſpēſatione.c.dudū.ij.de elec. et dicit Inno. in.d.c.ex tenore.ſatis poſſe dici ꝙ poſt pnīam licite celebrabit.arg.d.c.dudū. vbi requiritur ꝙ tm̄ tpe electionis habuerit plures curas ad hoc ꝙ electio nō valeat.qḋ limita vt habet̄ in extra. Jo.xxij.execrabilis. per quā limitatur etiā.c.de multa.de ꝑbē.vt ibi not.doc. idē ſi fecit tumultū.v.q.iiij. in loco.ſ. de his qui tpe diui.offi.va.ꝑ cc.c.j. vel

Fornicator notorius eſt officialis.

Crimina ſūt multiplici differētia.

Epa

cri

min

bus d

ſpen

ſat.

ſi fuerit excōicat⁹ vel cōtumax. hec eñ multoties excuſationē hñt. Quedam ſunt delicta leuia ſiue minuta: vt venialia. de qbus in. d. §. nūc. ⁊ p hoſti. ſ. d. §. de qbus pctis. vſſ. que aūt dicant pctā venialia. et talia ſiue occulta ſiue notoria nec pmotū deyciūt nec impediūt pmouēdū. ar. a ɔ͂rio ſenſu. in. d. c. q̄ſitū. ibi. ꝙ ſi ppoſita cria. qđ refert ad crimia grauia enormia vel mediocria

¶ Qui ſi poſt diſpēſationē recidiuo[a] vomitu[b] ad hmōi publicū concubinatum redierint ſine ſpe[c] alicuius diſpenſationis[d] ad predicta pſus ihabiles exiſtāt. ¶ Quod[e] ſi hi ad quos talium[f] correctio pertinet[g] eos vt predictum eſt punire

de quibus ante locutum fuerat: dum tñ hi qui in ea incidunt ſint corrigibiles. alˀs pp̄ter contumaciam et ɔ͂temptu fierent mortalia: vt. d. §. nūc de iudi. cum non ab homine. ⁊ tunc hmōi notoria crimia: maxime ſi ex illoꝝ notorietate ſequiſ ſcādalū et impedirēt pmouēdū: vt ptꝫ de publico aleatore. de ex. pre. inter dilectos. ad hoc. c. ſi cōſtiterit. de accu. ⁊ de hoc late not. p gl. ⁊ doc. i. d. c. queſitū. c. ex tenore. ſpe. tit. de leg. §. qualiter. vſ. hoc quoqꝫ. hoſt. i ſum. ti. de tem. or. §. ⁊ cui. circa ſn. hē. in. c. conſultationi. e. ti. doc. in. c. ſi celebrat. ð cle. ex. mi. vbi cōiter dicūt ꝙ notorius cōcubinarius ſi celebrat efficiſ irregularis: lꝫ pp̄ter notorietatē eſſet irregularis: qꝛ ipſe ſuſpenſus eſt a canone quo ad ſex alios. ad hoc. c. j. ⁊ ibi doc. de ſen. ex. in. vj. c. j. de re iudi. e. li. vbi hoſti. ⁊ dic late per hen. in. d. c. ſi celebrat. ⁊ differentia eſt inter iſtam irregularitatem ſuperuenientem ex celebratiōe: ⁊ primā q̄ puenit ex notorietate: qꝛ hāc pmā pt tollere epōꝝ diſpēſationē vt hic: aliā non. per iura alle.

Veni- aliqñ ɔ͂tem- ptu fi- unt morta- lia.

a ¶ Recidiuo. ſi. vſ. in. c. ex parte. ij. de verbo. ſignifi. in. c. j. de renun. in. vj. et nota. ꝙ cum recidiuante ſiue relapſo acrius proceditur. de apoſta. c. quidā. de heret. ad abolendam. §. illos. c. ſuper eo. c. accuſatus. e. ti. in. vj. de peni. diſtin. iiij. ſi refugientes. ⁊ §. autoritates. et in pluribus alijs locis illius diſtin. in qbus tractaſ an peccata ſemel dimiſſa iterum redeant in recidiuātē.

de quo p hoſt. in ſum. ti. de pe. ⁊ re. §. ⁊ vtrū peccata. ⁊ que valēt ɔ͂ recidiuationē. vide hoſt. eo. ti. §. que valēt ⁊ an recidiuatio ſit eadē infirmitas cū prima. no. in. l. nauis. ff. ad. l. rho. de iact. ⁊ in l. marti⁹. ff. loca.

Pctā ſemel dimiſ an rede- ant in recidi uantē

b ¶ Uomitu. ſi. in c. trāſiniſſe. de eo q̄ cog. ɔ͂ſan. vxor. ſue. ⁊ recte hos ſnia pri mi paſtoris pcutit qui ait. canis reuerſus ad vomitum: et ſus lota in volutabro: ⁊ penitens ad peccatū. Prouer. xxvj. c. de pe. diſt. iiij. ſunt quidam. ⁊. c. irriſor.

c ¶ Spe. ſi. de pe. c. felicis. li. vj. in cle. j. §. ij. eo. titu.

d ¶ Diſpenſationis. ſic no. ꝙ epūs non poteſt bis diſpenſare cum publico cōcubinario.

e ¶ Qđ ſi hi. vſqꝫ ad. §. publici. puidet ɔ͂ negligentes punire publicos cōcubinarios. ſecundo ɔ͂tra maiores cōcubinarios. quoꝝ deſtitutio ad Ro. pō. ſpectat. tertio ɔ͂ regulares. quarto cōtra occultos ɔ͂cubinarios. ſecūda ibi. ⁊ ſi hi. tertia eadem. quarta penis.

f ¶ Taliū. publicoꝝ cōcubinarioꝝ.

g ¶ Pertinet. de iure cōi cōſuetudine aut pͥuilegio. hoc eñ vbū latiſſime ptꝫ ff. de vb. ſig. l. vbū illud ptinere. de iure aūt cōmuni ad ſolum epm̄ pertinet taliū crioſorum correctio. ad hoc cle. j. de of. or. c. ad hec. de of. arch. vbi dicūt Inn. ⁊ hoſt. ⁊ Jo. an. ꝙ inferiores plati epō tm̄ hñt leuē iuriſdictionē ⁊ non grauē: ⁊ dicūt in. c. ɔ͂ſto. de of. or. ꝙ nō poſſunt cognoſcere de cauſis criminalib⁹ q̄ ad ſoluꝫ ſpectant epm̄. xviij. q. ij. monaſteria. de of. or. c. j. ideo dicūt cōiter iura clericos puniēdos p epm̄. xj. q. j. p to. c. j. ⁊. ij. c. poſtulaſti. de fo. ɔ͂pe. xxv. di. plectis. cū ſi. nec poſſent pp nō reſidētiā aut aliā cām punire clicos titulis ſuis. no. Jo. an. i. c. fi. de of archipſb. p illud. c. ⁊ de here. cū ex iniūcto. ⁊ fi. niſi ad ipſos ex ſpāli iure ſpectet deſtitutio. ad hoc no. p Jo. an. in. c. relatū. in. c. quātr. ð cle. nō reſi. l. c. lꝫ canō.

Correctō criminoſoꝝ ad epm̄ ptinet.

de elec.in.vi.ꝛ in no.do.An.dicit in.c.
cũ ꝯtingat.de fo.cõpe. iſtos ꝑlatos in
ferioꝛes hr̃e iuriſditionẽ modicã in il
los q̃ eos elegerũt cũ ptãte excõicãdi.
ꝑ.c.cũ in eccleſijs.de ma.ꝛ obe. de off.
oꝛ.cũ ab eccl'aꝝ.nõ ꝓpꝛie cognitiona
lẽ:ſed coꝛrectionalẽ.putat etiã ꝙ ſub=
iectos ſeruiẽtes in eccl'ia poſſunt ꝑ eo
rũ culpis ꝛ negligẽtijs nõ ꝯtẽtioſe: ſꝫ
coꝛrectional'r priuare ad tp̃s emolu=
mẽtis eccl'ie vt diſtributionib⁹ ꝛ alijs.
qḋ ptꝫ.ꝰ.quo tem.di.of.ſit cel.c.j. ꝛ de
ſpec.in ec.nõ fa.c.j.total'r aũt remouẽ
do ab eccl'ia nõ poſſunt. qḋ plꝫ Pan.
ibidẽ.ar.c.ex literis.de ꝯſti.ꝛ qḋ no.in
c.cũ acceſſiſſent.e.ti. nec priuare cleri
cos ſuis beneficijs ꝓpter culpas pote
rũt.nã clerici ſunt principal'r ſubiecti
ep̃o.ꝛ ab eo cognoſcũt oꝛdines ꝛ bñfi
cia.x.q.j.regẽda.xvj.q.vij.oẽs baſilice.
Inferioꝛibus aũt ꝑlatis ſunt ſubiecti
Clerici an ſint ꝑlatis inferioꝛibus ſubiecti. respectu nudi exercitũ iuriſditidis. et
hoc eſt clarũ cũ ad eos nõ cõpetit in=
ſtitutio.ſi aũt eis cõpetat tunc aut de
iure cõi ſm illã opi. que hꝫ collationẽ
beneficioꝝ fundatoꝝ in eccleſijs colle
giatis ſpectare ad ꝑlatũ ſuũ collegiũ
de quo not.in.c.cũ eccleſia.de elect.in
c.poſtulaſti.de cõ.ꝑla.de ro. deci.clxx.
tunc putat ꝙ etiã deſtitutio ꝑtinebit
ab eos:qꝛ cui cõpetit inſtitutio de iu=
re cõi ꝛ deſtitutio.vt.d.c.cũ ex iniũcto.
cũ ibi no.cũ imminet deſtitutio faciẽ=
da ꝓpter nõ reſidentiã vel malã admi
niſtrationẽ.ſec⁹ ſi ꝓpter crimẽ aliḋ: qꝛ
de crimine clerici non cognoſcit aliq̃s
citra ep̃m:vt dictũ eſt ſa.c.viſis.xvj.q.
ij.qḋ no.in.c.in lateran̄.de priuil'.Aut
cõpetit de iure ſpãli:tũc aut bñficium
ſpectat ad eos pleno iure. ꝛ poterunt
ẽt deſtituere.ſic itellige.ar.a ꝯtrario ſen=
ſu.c.j.de ca.mo.in.vj.d.c.in lateran̄. ꝺ
ꝑuile.cũ ꝛ plãtare.ad hoc not.in cle.j.
de ex.pre.iuꝛ.ad mẽſaꝫ. in cle.j. de re.
ec.nõ alie.aut eccl'ia ſpectat ad tales:
qꝛ eis cõceſſa eſt in ꝓpꝛios vſus:vt ſo=
let cõcedi religioſis ꝓpter ipſoꝝ pau=
pertatẽ: vt in.c.paſtoꝛalis. de ꝑuile.c.
ꝯſultationib⁹.de dona.tunc plene di=
ſtinguendũ eſt:vt plene no.Inn.in.d.
c.in lateran̄.plenius ꝑ doc.in.c.de mo

nachis.de pre.aut ſpectat ad eos inſti=
tutio alio iure.ꝛ tũc aut ex ꝯſuetudine
vl' ꝑſcriptione.ꝛ nõ cõpetit deſtitutio:
vt no.cõiter doc.in.d.c.cũ ex iniuncto.
al's eſſet plus ꝑſcriptũ q̃ poſſeſſum ꝯ
regulã/ſine poſſeſſione. de reg.iur.in
vj.ideo ꝑſcribẽs ptãtem ꝯferẽdi bene
ficiũ nõ videtur preſcribere ptãtem re Preſcriptio in vno nõ extendit ad aliud.
mouendi ſiue deſtituẽdi : qꝛ ꝑſcriptio
in vno nõ extẽditur ad reliquũ. etiã ſi
detur inter ea quedã cõio:ſicut eſt in=
ter inſtitutionẽ ꝛ deſtitutionẽ: ſed re=
manet in alio ius cõe.ar.de electi.cu=
mana.c.cũ ꝯtingat.de deci.cũ ibi not.
ꝑ doc.vbi ꝑſcribẽs decimas in aliquo
loco non videtur ꝑſcripſiſſe noualia.ꝛ
no.Inn.in.c.tua.e.ti.q⁹ lꝫ q̃s ꝓbauerit Decimas ꝑſcribẽs nõ preſcribit noualia.
ꝙ per totã parochiã decimã collegit
excepto vno ꝑdio de quo nõ ꝓbauerit
non adiudicabit ſibi decimã in illo ꝑ=
dio. preſcriptio enim eſt odioſa.C. de
an.ex.l.fi.de preſcri.vigilanti. ideo eſt
reſtringẽda nõ large interꝑtãda:pre=
ſertim in ꝑiudiciũ alterius vt nõ intel
ligat preſcriptũ niſi illud qḋ ꝑſcriptũ
ꝓbat.Bal.in.l.nõ dubiũ. C. de leg.in
marg.in ver.ꝑſcriptio.qḋ no.late In=
no.in.c.dilectus.de cap.mo.ꝛ ibi doc.
Inno.ꝛ doc.in.c.dilecto.de offi.archi.
Hen.in.c.ſopite.de cen.cõcoꝛ.Pan. in
cle.j.de renunt. aut ſpectat inſtitutio
ad eos ex priuilegio:ꝛ tũc aut fuit con
ceſſa inſtitutio cũ dictione reſtrictiua
vel taxatiua vt cuꝫ dictione tantũ vel
ſi.ꝛ nõ tranſit deſtitutio.qꝛ conſtat de
mente cõcedentis.ad hoc no. xvj.q.ij.
in ſum.nec eſt a verbis recedendũ.l.j.
§.in re ergo dubia.ff.de exer. ꝑſertim
ex quo cõſtat de mẽte.l.nõ aliter.ff.de
leg.iij.de ꝟ.ſig.ꝑterea. ꝛ.c.fi. aut priui
legiũ cõceſſit inſtitutionẽ ſimpl'r. tũc
aut priuilegiũ nõ eſt ꝯceſſum ab eo in
cuius ꝑiudiciũ venit.vt qꝛ a papa cõ=
cedit alicui ꝑlato inferioꝛi ptãs cõfe=
rendi certa bñficia.tũc nõ cõpꝛehendi
tur ptãs deſtituẽdi.qꝛ hoc ꝑuilegium
tanq̃ tendens in ꝑiudiciũ oꝛdinario=
rũ dꝫ ſtricte intelligi.de vſu pal.ex tua
rũ.de of.oꝛ.licet.xj.q.j.c.peruenit.not.
Inn.in.c.cũ dilecti.de dona. aut ꝑui=
legiũ eſt ab eo ꝯceſſum cuius iuri de=

trahitur:ꝛ tūc intelligitur etiā cōceſſa deſtitutio.ꝛ ꝑ conſequēs poteſtas recipiēdi reſignationē. ita itellige qđ no. Pan.in.d.cle.j.de renū. ad hoc.d.c. cū ex iniūcto.c.paſtoralis.cū gl. de dona. et videtur p̄o.a cōtra.in.d.c.j.de capel.mona.vbi tunc deſtitutio denegaꝛ inferiori:qn̄ inſtitutio eſt facta per eṗm.ꝛ pro hoc.qꝛ inſtitutio ꝛ deſtitutio ſunt quodāmodo cōnexa.ideo cōceſſa principaliter inſtitutione videꝛ etiā ↄceſſa deſtitutio.ar.c. tranſlato.de cōſti.de deci.ex parte.vbi priuilegiū ↄceſſum ſup decimis nō ſoluēdis extēdiꝛ ad noualia qđ nō eſt in ꝑſcriptione.ſa.qꝛ hoc caſu priuilegiū recipit latiſſimā interꝑtationē contra cōcedentē.c.cū dilectus.de cōſue.ff.de cōſti.prin.l.fi.c.olim.de ꝟb.ſig.ꝛ inſtitutio ꝛ deſtitutio ſunt quodāmō correlatiua.ↄſtitutio aūt facta in vno ex correlatiuis extendiꝛ ad reliquū:ꝑſertim vbi eſt eadē ratio.c.ſi ↄcubine.de ſen.excō. paritate rationis.c. iter ceteras. de reſcrip.l.fi.ꝛ ibi Bar.ff.de accepti.l.fi.C.de idi.vidu.gl.in.l.j.C. ne fideiuſ.do.den.glo.ꝛ docto.in.l.ſi qs ſeruo.C. de fur.doc.in.c.ſi poſtq̄. de elec.in.vj. Panor.in.c.j.de loca.Imol.in cle.j. de elec.ꝛ intellige ꝑdicta qn̄ inferior tēderet ad priuationē bñficij ꝓpter nō reſidentiā vel malā adminiſtrationē:ſecꝰ ſi propter aliud crimē,vt dictū eſt.ꝛ de hoc latius ꝑ Panor. in.q. que incipit: duo clerici caractere inſigniti.ꝛ hec diſtinctio hꝫ locum ꝑſertim quo ad clericos ſeclares.nā quo ad monachos pōt abbas etiā criminaliter in eos iuriſditionē exercere.c. moniales. de pur.ca. vbi moniales de libidine in ſuo caplo puniunꝛ.c.ſicut.de homi.vbi por ꝛ fratres cartuſienſes cognoſcūt de homicidio ꝑ eorū fratrē cōmiſſo.cle. religioſis.§.qbꝰ.ꝛ §.ſi qui de puni.ad hoc.c. ↄtra.ꝺ of.or.c.ea q̄.de ſta.reli.cū ſi.niſi eēnt talia crimia q̄ reqrerēt depoſitionē ab ordie.tūc corā abbate nō ageret ad illū finē:ſed corā eṗo: cum inferior degradare non poſſit ſiue ſit actualis ſiue ꝟbalis degradatio.vt no.doct.l.c. trāſmiſſam.de elec.in.c.degradatio.de pen.ſic pōt itelligi.xviij.q.ij.monaſteria.late ꝑ Io.de lig.in cle.ne i agro.de ſta.mo.Pan. in.c.cū ↄtigat.de fo.ↄpe.

Priuilegiū de nō ſoluēdis decimis ad noualia extēditur.

neglexerint[a] eorū[b] ſuperiores tā in ipſos de neglectu[c] q̄ in illos[d] pro

a ℂNeglexerit.ex officio ꝑlatorū cōpetit corrigere ſubditos.xxiij.q.iiij.ſicut et.c. quid faciet. de accu.qlr ꝛ qn̄.l.cōgruit.ff.de offi.ꝑſi.et peccāt ſi omittūt corrigere vbi pñt ſine ſcādalo.vñ illa auctoritas: ſi peccauerit in te frater tuꝰ.vade ꝛc. maxime quo ad ꝑlatos eſt ꝑceptum.not. Io.et Archi.in.c. ſi peccauerit.ij q.j.doct. in c.nouit.de iudi. ꝓpter hoc q ꝟba euāgelica ſunt imparatiui modi. vt vāde et corripe. ꝛ ꝟba imꝑatiua obligāt ſicut ꝑceptiua. ex quo materia ſubiecta nō ſuadet oppoſitum. cle.exiui. ver. non itaq̄.de ꝟb.ſi.ꝛ ꝟba ꝑceptiua neceſſitate importāt.xiij.q.j. quod ꝑcipitur. et ꝑlati ex neglectu correctionis videātur ſubditos in ſuis criminibꝰ fouere. xxiij.q.iij.q ꝑeſt.lxxxiij.di.error.de ſen.excō.ↄtre.ꝛ eṗs q crimina non corrigit magis dicēdus eſt canis impudicꝰ q̄ eṗs.c.nemo.lxxxiij.di.ij.q.vij. qui nec. Et iudex qui crimē reptū nō vindicat vt cōſciꝰ criminis puniꝛ.C.de cōmer.ꝛ mer.l.ij.ꝛ ibi Bal.Bar.ꝛ Bal.in.l. mācipia.C.de ſer.fugi.vbi dicit Bal.q negligentia iudicis eſt lata culpa vel dolus ꝑſumptꝰ.Bal.in.l.ſi qn̄ C.de teſti.
b ℂEorum. negligentiā punire concubinarios publicos.
c ℂNeglectu.no.q negligētia eſt crimen.vnde prelatus aliquādo veniret deponēdus.vt no.ꝫ.in pro.§.qbus ad plenū.in ver.neglecta.l.j.ꝛ ibi Bar.C. de offi.pre.vi. Bal.in.l. mācipia.C. de ſer.fu.Ang.in.l. vacantia.C.de bo.va.
d ℂIllos.publicos concubinarios.ꝛ no. caſum i q archieṗs hꝫ iuriſditionē i ſubditos ſui ſuffraganei.ſ.ꝓpꝛ eiꝰ negligētiā i corrigēdis publicis ↄcubinarijs.ad hoc cle.qꝛ ↄtigit. de reli.do. qđ ſupno.gl.i.c.paſtoralis.§.j. ꝺ of.or. q̄ dicit q vbicūq̄ eṗs ē negligēs i eo qđ facere hꝫ ſuccedit archieṗs. ix.q. iij. cū ſimꝰ. eṗs.

Correctio fratern a angelica precepti.

Epi negligentiā ſupplet archiepi.

concubinatu modis[a] oibus digna punitione aiaduertāt[b]. In cōcilijs etiā puincialibus z ſynodalib' ad uerſus tales punire negligentes: vt de hoc crimie diffamatos[c]: etiā

de ap. q frōte. de ſen. excō. p tuas. gl. i ſum. ix. q. iij. ad hoc. c. null'. de ta. pa. z ibi Jo. cal. Joā. an. z domi. in. c. j. de ſup. neg. p. l. vj. z dicit ibi pan. q vſus illā gl. approbat. z Frā. Arcellē. q ſi epūs tertio requiſit' nō pcedit: vel pma vice denegat expreſſe poterit archiepūs pcedere. ſa. c. ab eo. de ap. l. vj. c. potuit de loca. c. duo ſimꝰ. de of. or. Cōſulit tamen q archiepūs ſubditū remittat ad ſuffraganeū ſtatuēs ſibi terminū ɔpetētē quo ſubdito iuſtitiā reddat quo elapſo ſi ipe nō fecerit diffiniet. de of. or. ꝗto. in fi. c. ad reprimēdā. c. irrefragabili. §. exceſſus. Sz ɔ ſentit Jo. and. et Panor. in. d. c. null'. z Archi. in. d. c. j. de ſup. neg. pre. lib. vj. Panor. in. d. c. paſtoralis. q2 opi. pdicta nullibi pbatur: nec inuenitur iure cauta. iō taliū negligētias ſupplere nō pōt in cognoſcēdos: niſi in caſib' expſſis. vt hic z in alijs criminib' notorijs toti' puincie q punit archiepūs. c. j. §. notoria. de cen. in. vj. nec ob. d. c. cū ſimus. q2 ibi ponit caſus ſpecialis. ſ. cū epūs eſt negligēs in cōſtituēdo generalē yconomū in eccleſia ſua. nō g idē ſequitur in omi alio caſu negligētie. maxie cū habeamus regulā in cōtrariū: q archiepiſcop' nō cognoſcit de ſubditis ſuffraganeoꝝ: niſi in caſib' expreſſis. vt ie. z no. ix. q. iij. null'. c. cōqueſtus. de of. ord. duo. i fi. z. d. c. paſtoralis. itē. d. c. cū ſimus. diſponit idē illo caſu quo ad negligentiā archiepiſcopi: vt epūs ſuppleat. z tñ falſi' eēt dicere q epūs deberet ſupplere ſemp negligētiā archiepi. iſte eñ deuolutiōes de vno ad aliū nō ſunt fiende: niſi in iure reperiatur. vt no. Inno. z doc. in. c. q2 diuerſitatem. de cō. preb. Unde fa. d. c. j. de ſup. ne pre. vbi epō excōicato vel ſuſpēſo pp̄ter delictū ſuū archiepūs non ſuccedit in iuriſditione. idem Panor. in repe. c. quis cōtra clericum. de fo. cōpe. vbi plene examinat hūc articulum, aliud eſt in epō reſpectu iferioꝝ.

Notoria crimina p nicie punit archiepūs.

Epi' excōicati iuriſditio nō deuoluitur ad archiepiſcopū.

nā ſi archidiaconus aut alius iferior habens iuriſditionē de iure aut pſcriptiōe ſit in illā exercēdo negligēs poterit epiſcopus illā iuriſditionē exercere. nec eſt neceſſe recurrere ad aliū ſuperiorē. s. de ana. §. itē q rōne. z ad cōuincendū illū de negligentia dz epūs ei ſtatuere terminū ad actū iuſticialē faciēdū: quo elapſo poterit epūs ſupplere. vt dicto. §. exceſſus. niſi vbi crimina ſubditoꝝ illoꝝ iferioꝝ eēnt notoria. tūc nō eſſet neceſſaria monitio. ipo enim facto probatur illoꝝ negligētia. ex quo crimina aliquoꝝ ſūt notoria z ſunt ipunita. ad hoc. d. §. notoria. xliij. diſt. multis. xviij. diſt. pueniat. de iudi. ceterum. cum ſi.

a ¶ Modis. ſiue ex officio p inquiſitionem: ſiue per accuſationem aut denūtiationem. de accu. per totū. c. j. de of. or. c. irrefragabili. §. j. eo. titu.

b ¶ Animaduertāt. i. grauiter puniāt ſi. Ar. in. c. tua. de coha. cler. z muli. c. cū quidē. in fi. de excep. in. vj. c. vt inquiſitio. de here. eo. lib. pprie tñ aiaduerſio conſiſtit circa degradationē et curie ſeculari traditionē. de vb. ſig. nouimus. no. Hoſt. in. c. in qbuſdā. de pe. Hen. in. c. qrētl. de vb. ſig. iō dico q publici ɔcubinarij ſi poſt monitionē z puationē bñficioꝝ cōcubinā reaſſumpſerint cōtumacia creſcēte poterūt degradari. in aut. de ſanctiſ. epiſ. §. pſbyteris. col. ix. c. clericos. de coha. cleri. z mu. vbi poſſunt ppetuo excōmunicari. i. deponi. no. Hoſt. in ſum. e. ti. §. z qualiter. Henr. in. c. ſi qſq. eo. titu. ad hoc. c. cum. non ab homine. de iudi. qd no. s. §. j. in. ꝟ. teneatur.

Aiaduertere qd eſt.

Concubinarij quandoq pñt degradari.

c ¶ Diffamatos. q etiā ſi null' appareat accuſator cōpellendi ſunt ad purgationē preſertim ſi ex infamia oriat ſcandalū quā ſi nō preſtiterint puniūtur tāq cōuicti. de coha. cle. z mu. tuas nos in fi. ij. q. v. ſi mala. de purg. ca. nos inter. z. c. inter. cū ibi not. vbi aūt notoriū eſt crimē vt pōt pbari p teſtes

punitio est facienda nõ purgatio iniungẽda: q̃ dũtaxat iniũgit cũ factũ est dubiũ deficiẽtib⁹ testib⁹.c.cũ dilectis.de pur.ca. Qualiter aũt pbet īfamia: dic liter p q testes debẽt deponere illũ eẽ īfamatur. tũ ꝺ graui crimine apd bonos et honestos viros. debẽtq dicere aliquas presumptiões vel cõiecturas ex quib⁹ dicta īfamia: originez traxit: aľa ſi pbať īfamia ſimplr ex voce populi nõ pbato aliqua pſumptione non eſſet infamia: ſed vana vox populi de qua nõ eſt curandũ.l.decurionũ.C.de pe.no. Bar.in.l.de minore.§.tormẽta.ff.de q̃ſti.vbi late tractat materiã fame.lati⁹ Saly.in.l.ea q̃dẽ.C.ꝺ accu. Inno.ꝛ doc.in.c.cũ oporteat.de ap.ſpe.ti.ꝺ inq̃ſi.§.nũc tractem⁹.q teſtes deponẽtes ſup īfamia debent reddere cãm ſufficiẽtẽ ſui teſtimonij.non eñ ſufficit dicere q ppřs habeat illuz ſuſpectũ.no.Pan.in.c.veniẽs.j.ꝺ teſti. vbi dicit q in crialibus īfamia non facit gradũ pbationis.quod ſentit glo. in.d.c.veniẽs.q̃ dicit q fama cũ vno teſte in criali nõ facit plenã probationez ad condẽnandũ: q2 in crialibus probationes debẽt eſſe luce meridiana clariores.C.de pro.l.ſciant cũcti.ij.q.viij. ſciant.v.q.vj.epiphaniũ.pro.in.c.tam literis.de teſt.vbi nõ facit ſemiplenaz pbationẽ.etiã ſi agiť ciuiliter.naz ibi fama ꝛ aliqui teſtes ſingulares ꝛ depoſitio de auditu nõ ſuffecerunt ad effectũ caſſandi electionez electi.īfamia tñ quãdoq coadiuuat pbationes iaz factas ſeu alia adminicula.c.preterea de teſti.q̃ſiq dat materiã inquirendi. de accu.qualiter.ij.quãdoq ſuſpendẽdi ab officio ꝛ beneficio.prout ſe.ẽtio. in.d.c.inter.de pur.ca.per Jo.and.in c.j.de accu.in.vj.q̃ñ aũt i ciuilibus fama probet.no.Bar.Sal.ꝛ Panor.vbi ſ.Hen.in.c.cum cauſam.de pro.Ang. in trac.de cri.in ver.fama.

per ſuſpenſionẽ a collatione[a] bñficioꝝ vel alia[b] cõdigna pena ſeueriter pcedat[c]. ¶ Et ſi hi quoꝝ deſtitutio[d] ad ſũmũ pontificẽ ſpectat[e] p ꝯcilia pnincialia aut ſuos ſuperiores propter ꝯcubinatum publicuz

a ¶ Collatione.i.quo ad ſuperiores ꝛ cõtra infamatos p ſuſpenſionẽ ab officio.ij.q.v.pbř.de adul. ſignificaſti.q̃ñ iudex īdicit purgationẽ ad effectũ īdicẽdi pnlam vel vt ſileat īfamia: ſi aũt pcedit ꝯ īfamatũ vt pnet eũ bñficijs ſuis: ſi ſe nõ purgauerit tũc aut crimẽ eſt graue: ita q iudex ex officio ſuo ſũt ponere penam pũ ıtẽdi nationis: tũc illa īponiť.c.cũ dilectis. de pur.ca. aut non eſt ita graue.ꝛ tunc fiat ſuſpẽſio: vt in tibus.ſ.alleg. Uel dic meli⁹ q vbi nulluš pceſſit modus agẽdi: ſed iudex ex offõ pcedit ad purgationẽ īdicẽdã alicui pp̃ter īfamiã: q ſicut mitior pena īponiť q̃ñ pcediť p inquiſitionẽ q̃ ſi p accuſationẽ.c.q̃liter.ij.de accu.ꝛ pena eſt arbitraria. ita ꝛ mitior: dz imponi q̃ñ pcediť ꝯtra deficiẽtẽ i purgatiõe: vt ſit pſumptiue cõuictus.ſic debẽt intelligi dicta iura. Si aũt pceſſiſſet alio mod⁹ agẽdi puta accuſatiõis denũtiationis: tunc puniť deficiẽs in purgatiõe: vt ꝯuict⁹ ſm modũ agẽdi q̃ pceſſit.c.accedẽs.de accu.ꝛ ibi Panor.ꝛ i.d.c.cũ dilectis.per glo.ꝛ doc.in.c.inter.de pur.ca.

b ¶ Alia.ſm canones.ſ.de anno.c.j. ꝟſ.ceteri autẽ.aut arbitraria.ar.l.j.ff. de iure delib.de offi.deleg.de cauſis.

c ¶ Procedať.ſi.de pre.graue.ꝺ accu. ſicut olim.ſ.ꝺ col.c.j.§.ſtatuit.ꝟ.ſi ãt.

d ¶ Deſtitutio.i.depoſitio ab officio vel beneficio.

e ¶ Spectat.puta exemptorum.c.j.de verbo.ſigni.lib.vj.c.ſi abbatẽ.de elec. eo.lib.niſi delinquerent in loco nõ ex̃t Epi p pro.c.j.de priuiľ.e.lib. ꝛ epiſcoporum ſolum quorum depoſitio eſt pape reſeruata papaz c.accuſatus.c.q̃uis.ꝛ quaſi per to.iij. phi de q̃õ.vj.adeo q hec poteſtas eſt legato poñ. de latere interdicta.c.q̃õ tranſlationẽ. cum ibi no.de offi.lega.c.j.de tranſla. pre.q̃uis aliter ſentiant nõnulli. ſpe. titu.ij.§.nunc oſtendendum.ꝟ.xvij. ſi vero nõ agatur cõtra epõs ad depoſitionẽ: ſed ad aliã penã arbitrariã vel determinatã: citra iñ depoſitionẽ tũc cõſiliuz pnciale erit iudex.c.ſicut te.

reperiantur priuatione digni[a] ſtatim[b] cū proceſſu inquiſitionis[c] ipſi ſummo pontifici deferantur. ¶ Ea dem diligentia ꝛ inquiſitio in quibuſcunq̨ gñalibus capitulis ꝛ prouincialibus quo ad ſuos[d] ſeruenť. Penis alijs[f] contra predictos[e] et alios non publicos cōcubinarios ſtatutis ĩ ſuo robore ꝯmanſuris[g].

vi.q.iij.c.j.de iudi.vbi doc.ãnimo etiã ſolus metropolitan⁹.e.qꝫ cognonim⁹ x.q.iij.ꝺ ſen.excõ.ſacro.ar.c.j.§.officia les.ꝺ of.or.in.vj.c.ij.de accu.vbi expo ne ꝑmates.i.cõciliũ ꝓuinciale.vel archiepſ.ꝛ ibi Panor. no.Io.an.in.c.vt litigantes.de offi.or. in.vj.in no.ꝛ ſi epſ delinquit ĩ territorio inferioris ꝑlati poterit ab eo iudicari ꝛ puniri.arg.l. iij.ff.de offi.ꝑto.Panor.in.c.cū inferior de maio.ꝛ obe.doc. in.c.ij.de ꝯſti.in.vj.

a ¶ Digni.ſ.§.j.

b ¶ Statim.id eſt q̃ totius poterit.et vide no.ſ.§.j.in ver.mor.

c ¶ Inquiſitionis.audiri ergo poterit cã epi a cõcilio ꝓuinciali vel archiepõ aſſiſtentib⁹ ſibi duodecim epis ad depoſitionē vſq̨ ad diffinitiuam excluſiue.nõ poterit tñ ꝺponi niſi a papa.cõ cor.c.accuſat⁹.cū ibi no.iij.q.vj.c.j.cū ibi no.v.q.iiij.c.nullã.ij.q.iiij.ſpe.ti.de accu.§.iiij.doct.in ca.non poteſt.de re iudi.Ioã.an.in.c.graue.de pre.

d ¶ Suos.monachos ꝛ religioſos.de ſta.mo.c.in ſingulis.ꝛ.c.ea q̃.de accu. qualiter.ij.ĩ fi.de ſimo.per tuas.cū ſi.

e ¶ Predictos.publicos ꝯcubinarios.

f ¶ Alijs.que habentur ꝺ coha bi.clerico.ꝛ mu.per to.ꝑ Hoſt.in ſum.eo.ti. §.ꝛ qualiter.varie tamen loquuntur iura in modo procedēdi.aliqua volūt triplicē monitionē requiri.alia volūt immediate ſuſpēdi.alia deponi.Sꝫ dicit Hoſt.in.c.ij.de coha.cleri.ꝛ mu.ꝙ erit in arbitrio iudicis quam penã debeat imponere.nam qñcunq̨ iura varias penas imponūt optio dať iudici. no.xxj.q.ij.in ſũma.xxxiiij.diſ.fraternitatis.Panor.in.c.ſicut.de coha.cleri.ꝛ mulie.impoſita tñ vna pena non poterit ad aliã tranſire:niſi cõtumacia creſcente.l.pretor edixit.ff.de iniur.cum ibi no.ſa.qꝺ no.Bar.in.l.j.ff.vi bono. rapto.cum pene iniunguntur diſiunctiue: aut niſi conſtet plures penas

Iudex arbitratur qñ pene ſūt varie.

ſimul ꝑ eodē delicto eſſe iflictas.ꝑ ea ad q̃ iſra remittã.Dicit tñ Panor.in.c. at ſi clerici.§.j.de iudi.ꝙ in hoc delicto fornicatiõis ſemꝑ iudex decliet ad mitiorē partē:qꝫ pauci(vt dicit Greg.)ſine vitio incõtinõtie reperunť.l.diſtic.qꝛ tua.ꝛ qꝫ etas nr̃i tēporis.ꝛc̃.d.e.fraternitatis.et meli⁹ eſt a deo redargui ꝺ miſericordia q̃ de ſeueritate.xxvj.q.vlt. alligãt.nec puto ꝙ cõtra cõcubinarios quoſcunq̨ poſſit ꝓcedi ad priuationē beneficiorū:niſi monitione premiſſa per hunc tex.§.j.cum ibi no.

g ¶ Permãſuris.no.ꝙ vbi duplex pena ꝑ diuerſa iura ĩponiť ꝯtunc neutra ꝑ alterã tollitur.quod verū qñ vna eſt ꝑparatoria:altera aūt vt termin⁹ pene qꝫ ĩ ordinatis adiunicē vnū ĩcludit reliquū.in auť.cleric⁹.C.de epiſc.ꝛ cleri. idē qñ vna ĩponitur ipſo iure.altera ꝑ holem:tūc concurrunt.C.de ſacroſan. ec.l.nemo.idē quãdo vtraq̨ pena imponitur copulatiue:ꝛ vtraq̨ poteſt imponi.l.placet.C.ꝺ ſa.ſan.ec.xvj.q.j.placet de here.excõicamus.de cri.falſi.ad falſarioꝝ.C.de ſepul.vio.l.q̃ ſepulchꝛ. vbi legiť.etiaꝫ ſi pene hmõi crimiales ſunt imponēde ꝑ diuerſos iudices diuerſi fori:vna ꝑ iudicē eccľaſticū altera ꝑ iudicē ſecularē:puta in ſacrilegio aut alio delicto mixto.ꝛ tūc ꝯdēnatus in vna põt accuſari in alio foro pro altera.c.ij.de male.c felicis.§.ꝑ hoc quoq̨.de pe.in.vj.vbi papa imponit multas penas capientibus cardinalem.ꝛ tamen dicit ibidē ꝙ non intendit adimere ptãtem iudici ſeculari:quomin⁹ poſſit ꝓcedere ꝛ imponere penã legalem.per quē tex.dicit ibidem Ioã.an. in no.ꝛ domi.ꝙ puniť criminaliter ꝑ iudicē eccľiaſticū põt puniri etiam criminaliter ꝑ iudicē ciuilē.ex quo crimē eſt mixti fori.ꝛ de hoc queſtio accidit ꝺ facto temporibus Ioã.and.ꝛ Bald.vt ipſe refert in.l.j.C.de ſacroſan.eccle.de

Pene vna an tollat alteraꝫ.

Crim[...] ſus q[...] q̨ in[...] vtro[...] q̨ ſo[...] pun[...]

quod qui commiserat inceſtum et adulterium cum conſanguinea nupta: quem epiſcopus condemnauerat ad perpetuos carceres: et iudex ſecularis volebat eum punire de quo ibidem per eum. et vide Ange. in tracta. de crimi. in ver. et ibi caput. late Hen. et alios in c. de his. de accuſa. Specu. titu. de accuſa. §. j. Panor. in c. tue. de procu. in c. cum ſit generale. de foro competen.

¶ Publici. viſ ad §. quia vero. dicit quod quatuor modis dicuntur publici concubinarij.

¶ Publici[a] aūt itelligēdi ſunt non ſolū hi quorum concubinatus per ſententiā[b]

a ¶ Publici. publicū eſt nomē generale ad notoriū famā et manifeſtū. quandoque tamen verificatur dūtaxat in notorio: vt hic: in c. tua. de cohabi. cleri. et mu. quandoque differūt publicū et notorium c. de illo. de eo qui cognouit cōſangui. vxo. ſue. de diuor. porro. iſta tamen verba recipiūt interpretationē ſm materiam ſubiectā. arg. no. in c. rogo. xj. q. iij. clemē. exiui. de verb. ſigni. et cōmunē vſum loquendi. arg. l. cum delantonis. §. aſſinam. ff. de fun. inſtr. c. quoniis. de verbo. ſigniſi. no. Panor. in c. cum olim. eo. tit. Joan. fab. in proe. inſtit. in ver. proteſtantur. in materia notorij.

Snia facit rē notoriā.

b ¶ Sententiā. ſententia facit rem publicam et notoriā. c. veſtra. c. ſi. de coha. cleri. et mu. c. cū olim. de verbo. ſig. c. cū inter. de re iudi. c. queſitū. de temp. ordi. l. emptorem. ff. de act. emp. Bald. in l. cum fratrem. C. ad ſille. nam res iudicata pro veritate accipitur. ff. de regu. iur. l. res iudicata. ff. de ſtatu homi. l. ingenuum. d. c. cum inter. glo. in c. exceptionem. de excep. que dicit quod ſi iudex tulit ſententiam excōicationis in loco vbi publice iudicare conſueuit preſentibus officiarijs ſuis et partibus vel altera parte per contumaciam abſente ſatis dicitur publicus excōicatus. facit. l. in donationibus. C. de dona. et quod ibi no. C. de teſta. l. omniū. ſed dicit Joan. and. in cle. eos. de ſepul. in ver. publice. quo ad caſum illius ca. reſpectu alio: ſi nō dicitur quis publice excommunicatus: ex eo quod ſnia fuit lata preſentibus officialibus et partibus: quia iura exigūt publicitatē reſpectu aliorum. et quo ad hoc vt preſumatur ſcientia. et ita ex qualitate fori: multitudine vel paucitate officialiū aſſiſtentiū dicetur ſententia publica vel occulta. Panor. nihil dicit i. d. c. exceptionem. quod ſi agitur de pena incurrēda reſpectu cōicantium publice excōicato habet locum illud dictum Joan. and. quia verba debent ſtricte capi, ne quis puniatur: et maxime ſine culpa. nam de facili nō habetur notitia de eo quod iudex egit in banco ſuo coram paucis. re ſpectu tamen ipſius excōicati vel concubinarij vt procedatur contra eum tanquam contra publicū excōicatum vel cōcubinariū ſnia eſt ſatis publica: ſi ipſe interfuit vel fuit ad hoc citatus: quia id quod fit in iudicio dicitur notoriū: vt in iurib' primo alleg. dicit etiā quo ad icurrēdā penā illius cle. reſpectu ſciētiū ſententiā eſſe latā in iudicio iſtū dici publice excōicatum. fa. quod no. Cōpoſ. in c. cum dilect' de conſue. vbi dicit illū eſſe notorium excōicatum: qui a ſuo iudice in publica predicatione vel in cōcione vel in eccleſia publice: precipue in feſtiuitatibus excōicatur: vt. d. c. queſitū. de do. et contu. c. venerabili. vel quod pronuntiatus eſt ſentētialiter excōicat' vel tanquam excōicatus vitandus vel hoc in iudicio eſt confeſſus: ſeu quem conſtat per rei euidentiam in canonem late ſentētie incidiſſe. d. c. queſitum. et dicit ſic Jnno. determinaſſe. et de facto eum dicit publice excōicatum: qui in preſentia ſui capituli de cuius eſt gremio a ſuo prelato excōicatur: et illū qui poſt excōmunicationem auctoritate iudicis cōpetentis excōicatus publice nūtiatur verbis vel ſcriptis in locis predictis. c. ſi aduerſarius. de eo qui mit. in poſ. ff. de inſti. l. ſed et ſi. §. proſcribere. Sed hodie non tenemur vitare excommunicatū etiam notorium: niſi fuerit denūtiatus et publicatus aut notorius per facti euidētiam. quod nulla poſſit tergiuerſatiōe celari. j. de ex. nō vi. c. j.

Excōicatus publice quis dicat.

Excōicatum an inſtinctive vitare teneamur.

t

a ¶ Cōfeſſionē.ꝯcor.iura pꝛori.alle.l. ictus fuſtium.ff.de infa.Bal.in.l.ꝓpe randuʒ.C.de indi. Nec puto ſufficere ꝙ tū ad diſpoſitionē hui⁹ ca.ad repu-tandū illū publicū ꝯcubinariū proba-tionē in iure factā:

aut ꝯfeſſionē[a] in iure[b] factā ſeu ꝑ

cū probatuʒ teſtib⁹ nō dicatur notoriū c.de ilio.de eo qui cogno.ꝯſan.vxo.c.vl̃a.c.fi.de coha.cle ri.⁊ mulie.lʒ al's ex clara ⁊ indubitata probatione oriat̃ notorium.c.cū olim. de verbo.ſig.de ꝯfeſ.c.j.v.q.vj.epipha nium.C.ꝺ pro.l.ſciant.de re indi.l.ge-ſta.nā quicq̃d fit in iudicio dicit̃ noto rium:vt no.in.c.exceptionē.de except. Inno.in.c.ex inſinuatione.de ap.ꝺ te ſti.ꝑ tuas.Inno.in.c.ij.de fideiuſ.c.cō ſtitut⁹.de fil.p̄ſby.Bal.in aut.ad hec. C.de vſu.ad hoc.l.qui ſentētiam.C.de peñ.Pau.ꝯſi.xxxix.Panoꝛ.in.c.ſignifi cauerūt.de teſti.quod limitāt ꝺ ro.vt refert Panoꝛ.in.d.c.cuʒ olim.quando eſt in cā ꝯcluſum:ita ꝙ ampli⁹ nō po teſt aliquid obijci cōtra probationem al's cū ꝓbatio poſſit reprobari non po teſt dici notoria.tex.tamen in.d.c.cuʒ

Notoriū an fiat ꝑ probationeʒ i iudicio factam.

olim.ſimpliciter dicit ꝓbationē effice re rē manifeſtaʒ ſiue notoriā.⁊ ibi Pa noꝛ ſaluando illū tex.dicit.ꝙ probatio in iudicio facta reddit rē notoriam:ſʒ nō facit rem illam ſuper qua eſt indu cta probatio notoriā:niſi poſtꝙ eſt in cā ꝯcluſuʒ.ita ꝙ nihil poteſt obijci ad offuſcandum notorietatem.notorium enĩ poteſt quādoqʒ offuſcari.ex excuſa tione aliqua vt no.in.c.j.de off.deleg. lib.vj.ꝓ hoc tex.in.d.c.cū olim.ibi nul la tergiuerſatione celari.⁊ textus iſte Uel aliter poteſt dici ꝙ illud cap̄.cum olim.loq̃tur indiſtincte.et ꝙ eoipſo ꝙ probatio eſt facta reddit rem notoriā preſumptione iuris:q꞉ non preſumit̃ reuocatio probatiōis.ſed iſta notorie tas eſt commutabilis vſqʒ ad ꝯcluſio-nem in cauſa.ſic intelligit dictū rot.⁊

Cōfeſſio pōt reuocari.

patet ꝙ per confeſſionem res efficitur notoria:vt hic cum ſi.⁊ tamen confeſ-ſio poteſt reuocari vel excuſari vſqʒ ad ſententiam.ca.cum dilecti.de accuſa. in fi.C.de confeſ.l.erroꝛ.cap.fina.codē ti.ad ideʒ tex.cum glo.in.d.c.j.de offi. delega.li.vj.qꝺ no.Spe.ti.ꝺ noto.cri. §.iam de notorio.vbi dicit ꝙ ꝑ ꝯfeſſio nē in iure factā efficit̃ notorium.dum modo ꝯfitēs in ꝯfeſſione ꝑſeueret/ali-ter non.ff.de queſ.l.j §.queſtioni. Et huiuſmōi notoriuʒ quod oritur ex ſen-tentis probatione clara/aut ꝯfeſſione iudiciali dicit̃ notoriuʒ iuris:vel q꞉ in iure.i.ex his que in iudicio fiunt orit̃: vel q꞉ iuris artificio inducitur.

b ¶ In iure.id eſt in iudicio.a ꝯtrario ergo ꝯfeſſio extra ius de crimine non facit notorium:licʒ preiudicet ꝯfitenti

Cōfeſſio extraiudicialis ñ facit notorium.

faltē ꝙtum ad preſumptionē.no.in.l. j.§.iulianus.ff.de libe.agno.l.l.ſi duo patroni.in prin.ff.de iureiur.⁊ ad indi tium ad ſupponendū ꝯfitētē torture: vt cogatur i ea perſeuerare.gl.⁊ Bar. in.l.capite quinto.ff.de adulte.de rot. deci.cclxxxiij.Inno.in.c.per inquiſitio nem.de elec.⁊ ibi Panoꝛ.Bal.in.l.j.C. de fal.cau.ad.⁊ in marga.in ver.cōfeſ ſio.aut ad imponendam penā extra-ordinariam: vt gloriāti de crimine.c. ꝙ ſit.de exceſ.pꝛela.⁊ ibi Inno.in.c.in terpoſita.ꝺ ap.Panoꝛ.in.c.olim.ꝺ re-ſcrip.extraiudicialis etiam ꝯfeſſio ge nerat infamiā ſaltem facti.no.i.c.at ſi clerici.de iudi.vbi do.Anto.⁊ Panoꝛ. ideo poterit ꝯfitenti penitētiā iniūgi. c.quiſquis.xxiij.q.j.immo etiaʒ valet ⁊ preiudicat ꝯfitenti ad ꝓbandū deli-ctum etiā ad priuationē.d.c.per inqꝫſi tionē.ſicut in ciuilibus.l.publia.ff.de po.c.per tuas.de pro.preſertim ſi fiūt circūſtātionata fctā:ſcʒ ex cā.arg.l.ge neraliter.C.de nō nu.pecu.ff.ꝺ proba. l.cum indebito.ꝺ fi.inſtru.ſi cautio.et ꝑſente parte.ar.l.certū.§.ſi q̃s abſen-te.ff.de ꝯfeſ.no.Inno.⁊ Panoꝛ.in.d.c. per inquiſitionē.Henri.in.c.fi.ꝺ ꝯfeſ. vbi docto.Panoꝛ.in.d.c.at ſi clerici.§. j.in.c.ij.de ordi.cog.⁊ voluntaria non coacta nec caloꝛe iracundie facta:vt le gitur ⁊ no.in.c.ex literis.de diuoꝛ.nec reuocata in tempoꝛe.Bal.in.l.j.C.de confeſ.quia non poteſt tunc toꝛqueri. et requiritur ꝙ huiuſmodi confeſſio

rei euidentiā[a] que nulla poſſit ter giuerſatione[b] celari[c] notoꝛius eſt,

nō ſit nuda adminiculis:ſꝫ dꝫ eſſe ve riſimilis:alꝭ nō poſſet toꝛq̄ri.ad hoc no.in.l.nō tātū.ff.de appel.⁊ ibi Bar. Bal.in.d.c.at ſi clerici.in.l.clarū.C.de auc.preſ.facit tex.in.l.ꝓinde.ff.ad.l. aquil.in.l.j.§.ſi qs vitro.ff.de q̄ſtio.ꝑ po.in.d.c.ex litteris. vbi no.late quos ef ſecꝰ pariat ꝯfeſſio extraiudicialis:⁊ in caſibus pꝛedictis ꝯfeſſio extraiudicialis inducit noto- rium qn̄ eſt debite circūſtātionata. not.Bar.in.l.ictus fuſtiū.ff.de infa.

a ❡Euidētiā.i.notoꝛietatē.c.euiden tia.de accu.Euidens quādoqꝫ ponit pro notoꝛio:quādoqꝫ ꝑ manifeſto.de elec.ſi foꝛte.⁊.c.ab eo.li.vj. hic ponit ꝑ notoꝛio.⁊ eſt notoꝛiū facti qḋ ſtricta ⁊ ꝓpꝛia ſignificatione tm̄ venit appel la.notoꝛij.no.Jo.an.⁊ Cal.in.c.veſtra de cohabi.cleri.⁊ mulie.bo.tex.in.c. dudum.j.de elect.⁊ ibi Panoꝛ.Et eſt triplex.quoddā eſt notoꝛiū facti ꝑma nentis.qḋ ita publice fit q̄ in aliquo tergiuerſari nō pōt:⁊ hꝫ facti cōtinua tionē.puta ſi quis tenet publice ⁊ cō- tinue ꝯcubinam in domo mēſa et le- cto:⁊ liberi vagiunt circa ignē.de quo in.c.cum dilectis.de pur.cano.xxviij. diſt.p̄ꝛuſqꝫ.vel aliquis publice ⁊ cōti nue detinetur in carcere: vel aliquis eſt iudex notoꝛie in pꝛouincia.ff.de of fi.p̄ſi.l.barbariꝰ.C.qui ⁊ aduer.quos. Lj.Aliud eſt notoꝛiū facti trāſeuntis qḋ ſemel factū fuit ⁊ reiterationē nō habuit:vt ſi in ꝯſpectu populi palā et publice clericus duxit mulierē in do- mū ſuā ⁊ eā publice aliquot diebus tenuit:aut ſi in cōſpectu populi aliqs fuit occiſus.⁊ de tali notoꝛio loquitur c.bone.§.licet aūt de elec.dicit tamen Bart.in.l.ciues.C.de ap.in aut.q̄ ſe- mel.C.quō ⁊ qn̄ iudex.in.l.illicitas.§. veritas.ff.de offi.pꝛeſi.q̄ factum mo- mentaneū vel tranſiens non pōt cade re in notoꝛiū.ſed in cōtrariū eſt caſus in.c.venerabilē.de elec.in.c.cū in dio ceſi.de vſu.in.c.ex tenoꝛe.in.c.ſi de tē po.oꝛdi.in.c.quāto.de tranſla.pꝛela. in.c.illud.de.pꝛeſump.doct.in.d.c.ve

Notoriuꝫ facti ē triplex.

ſtra.vbi late tractāt materiā notoꝛij. Aliud eſt notoꝛiū facti interpollati q̄ publice fit ⁊ ſepiꝰ iterat ſꝫ nō cōtinue vt in eo q̄ nō cōtinuo/ſꝫ interpollatiꝫ tenet ꝯcubinā in domo ſua:vel in eo q̄ eſt ſemꝑ paratꝰ pu blice dare ſub vſu ra.nam nō ſemper mutuat:ſed inter- pollatim:d̄ quo no toꝛio loquitur.c.cum in.de vſu.ſꝫ Jo. an dicat in.d.c.cū in dioceſi.notoꝛiuꝫ actus continui vſurariū:qui menſam vel bancū ſuum tenet publice paratū omnibus mutuare:qꝛ habet actum cō tinuū reſpectu aptitudinis.

Uſurarius notoriꝰ q̄s dicat.

b ❡Tergiuerſatiōe.i.excuſatione pꝛo babili.c.tua.de coha.cler.⁊ mu.c.ad apoſtolice.de re iudi.in.vj.j.ii.c.j.

c ❡Celari.qꝛ eſt ita euidēs q̄ oēs de ꝓuincia villa vel caſtro ſciūt vel ſcire poſſunt.ff.d̄ iuris ⁊ fac.igno.l.regula §.ſꝫ facti.⁊ cuiꝰ teſtis eſt ꝑplꝰ ⁊ diſſi mulationi ſiue negatiōi nō eſt locus. lxj.di.in ſacerdotibꝰ.in ſi.xxxv.q.iij.q̄ ſcripſi.⁊ intelligit populus eſſe teſtis cū ſit crimē notū oibus qui ſunt in lo co ſiue maioꝛ ꝑſ.ij.q.j.de manifeſta. de purga cano.c.cū dilectꝰ.de rot.de- ci.ccccxx.Archi.in.c.j.de cenſi.li.vj.vt decere hominibꝰ de loco:vt no.in.d.c. de manifeſta.Cy.in.l.ea quidē.C.de accu.in materia notoꝛij.quā ibi late tractat Saly.Bal.in.l.de qbus.ff.de legi.nam tot faciunt parochiā.x.q. iij.vnio.⁊ teſtimoniū vniꝰ parochie facit crimen notoꝛiū eē.d.c.cū dilectis vñ in loco vbi nō eſſent decē ꝑſone nō pōt oꝛiri notoꝛiū:qꝛ debet eſſe notum plurimis ⁊ multitudini.de coha.cle.⁊ mu.c.penul.⁊ ſi.⁊ vicinia dꝫ ſcire.C.de nuptijs.ſi vicinꝰ.⁊.d.c.cū dilectis.ff. vi.bo.rapto.l.p̄toꝛ.ad ſi.de v̄bo.ſig.l. palam.de inſti.l.ſed ⁊ ſi.§.pꝛoſcribere Jo.fabꝛi in ꝓhe.inſti.in ver.pꝛoteſtā tur.ſed Spec.ti.de noto.cri.§.iam de notoꝛio.dicit relinquēdum eſſe arbi- trio iudicis quot faciant notoꝛiū:qꝛ hoc nō inuenitur iure expꝛeſſuꝫ.ar.de verbo.obliga.l.continuus.§.cum ita qꝫ.de offi.deleg.de cauſis.idem Cal.

Notoriuꝫ dꝫ eē notū multitudini.

Sed[a] qui mulierem de incontinẽcia ſuſpectam[b] ⁊ diffamatã tenet[c]: ⁊ per ſuũ ſuperioꝛem admonitus ipſam cum effectu[d] non dimittit[e]. ℭQuia vero[f] in q̃buſdã regionib⁹ nonnulli[g] iuriſditionẽ eccleſiaſticã habẽtes pecuniarios queſt⁹[h] a cõcubinarijs ꝑcipere nõ erubeſcunt

⁊ Panoꝛ.l.d.c.veſtra.⁊ iudex arbitrabit ex varijs circũſtantijs:ex qualitate loci actus ⁊ tẽpoꝛis factũ eſſe notoriũ vel non.⁊ vide Panoꝛ.conſi.c.

a ℭSed.ſupple ille etiã.eſt publicus cõcubinarius ⁊c.

b ℭSuſpectã.qꝛ extranea ⁊ iuuenis.

c ℭTenet.qꝺ nõ licet:vt no.ſ.§.j.qn immo nõ,dꝫ cleric⁹ ſol⁹ cũ ſola femina loqui.lxxxj.di.clericus.de coha.cle.et mu.c.ij.nec cũ muliere balneare.c.nõ oportet.lxxxj.di.vbi no.ꝙ ſi mulier inuẽta fuerit i balneo cũ viro extraneo ꝑuatur dote.idẽ de viro ſi inuent⁹ fuerit in balneo cũ extranea muliere ꝙ priuat donatione ꝓpter nuptias.C.de repu.l.fi.no.Jo.an.in.c.plerũq;.de dona.inter virũ ⁊ vxo.nec debent in ſacris ↄſtituti itereſſe cõuiuijs nuptialibus.xxxiiij.di.pꝛ̃ſbyteri.nec diſputare de foꝛmis mulierũ.xxxij.di.hoſpitiolũ.⁊ clericus inuentus cũ muliere põt ſine metu excõicationis detineri per.xx.hoꝛas vt teſtes vocentꝰ ꝑ quos poſſit pꝛobari.argu.ff.de adul.l.capite quinto.qꝺ verũ per maritũ vel fratrẽ vel filium.alij antẽ excõicationẽ incurrunt.de ſentẽ.excõ.ſi vero alicui⁹.§.fi.no.Hoſtiẽ.in ſum.de coha.cleri.et mu.§.⁊ qualiter.Hen.in.c.ſi quiſq;.eo.titu.pꝛeſertim cũ timetur de fuga ne remaneat impunit⁹.argu.ff.de his q̃ in frau.credi.l.ait pꝛetoꝛ.§.ſi debitorem.licet glo.in.c.cum.non ab homine.de iudi.videatur requirere licentiam pꝛelatoꝛum.de quo dicit ibi per Panoꝛ.

Clericus cũ muliere non debet ſe balneare.

Clericus cũ muliere inuẽtus poteſt detineri p.xx.hoꝛas

d ℭCũ effectu.nõ eñ videtꝰ mulier dimiſſa q̃ reuerſura.eſt.ff.de diuoꝛ.l.diuoꝛtiũ.de peni.diſt.j.diuoꝛtium.⁊ verba ſunt intelligenda cũ effectu.de cleri.non reſi.relatum.cum ſuis.

e ℭDimittit.ꝓpter qꝺ reputatꝰ publicus ↄcubinarius.⁊ iſtud eſt notoꝛiũ ꝑ ſumptionis ex ſuſpitiõe eñ mulieris ſuſpecte habitãtis cũ clerico in domo ſua ⁊ ex ſpꝛeta monitione habẽd⁹ eſt iſte clericus tanq; publicus cõcubinarius.ad.hoc.c.ſi quiſq;.de coha.cleri.⁊ mulie.licet eñ quis aliquã ſic teneat nõ eſt tamẽ notoꝛium ꝙ eã cognoſcat qꝛ illud factũ nõ fit in conſpectu hominũ:ſꝫ ius ſic vehementer pꝛ̃ſumit:iõ notoꝛium reputat.nec certum eſſe põt niſi per huiuſmodi pꝛ̃ſumptiões.⁊ talis pꝛ̃ſumptio ꝓ notoꝛio habetur.de pꝛeſump.literas.de cohabi.cleri.⁊ mulie.clericos.⁊.c.tua.tũcta glo.in ver.nõ ex euidẽtia.glo.in.c.michael.de fil.pꝛ̃ſby.q̃ ponit qualiter ꝓbetꝰ quẽ eſſe filiũ ſacerdotis.de quo doc.i.c.tranſmiſſe.qui filij ſunt legi.

f ℭQuia vero.vſq; ad.§.iubet.pꝛimo interdicit queſtus pecuniarios ꝓ concubinatu ꝑcipere.ſecundo punit trãſgreſſoꝛes.tertio pꝛouidet circa cõcubinas expellẽdas.quarto circa ſpurios expellẽdos a cohabitatione patrũ.ſecũda ibi:alioquin.tertia:ipſas.quarta:qui etiam.

g ℭNonnulli.id eſt aliqui.

h ℭQueſtus.turpes queſtus debent euitari.l.quintus.ff.de dona.inter vi.⁊ vxo.l.etiã.C.eo.ti.l.mariti.§.qui q̃ſtũ.ff.de adulte.Et q̃d ꝟueniat appel.queſtus habetꝰ in.l.coiri ſocietatẽ.cũ vj.l.ſeqnẽ.in.l.duo ſocietatem.§.duo colliberti.ff pꝛo ſocio.per quas patet ꝙ queſtus ꝓpꝛie dicitur qꝺ ex opera ſolertia vel induſtria alicuius queritur.⁊ eius appel.nõ cõtinetur hereditas vel legatum.per quas leges dicit Jo.fab.in ꝓe.inſti.in ꝟ.alamanicus.qꝺ ſentit ibidem de platea ꝙ donatio facta alteri coniugum a parente cui alias ſucceſſur⁹ erat in re donata nõ cenſetur conqueſtus.ideo alius coniunx partẽ non habebit iuxta conſuetudinẽ francie que vult conqueſtus factos conſtante matrimonio eẽ cões viro ⁊ vxoꝛi.ad hoc.l.caſtrenſe.ff.de caſ.pec.l.j.C.de impo.lu.deſcri.lib.x.

a ¶Patiendo.ideo magis peccāt q̄ concubinarij cum ex eo auctoritatem et defensionem delictis prestēt. xxiij. q.iij.qui aliorum.xj. q.iij. qui consen-tit.no.in.c.j.de offi.deleg. rit q̄ pcedat protestatio q̄ eam inten dit retinere p concubina:alʼs cōmitteret stuprum cū virgine vel vidua si nō cō staret de cōsensu cōcubinarij ad cōcubi natū/z dz teneri in domo:vt.d.§.fi.ad hoc.l.in concubina tn.z quod ibi nota. Bar.ff.de concubi. xxxij.qō.iiij. liberi. alʼs filij non essent naturales. facit gl. in cap.innotuit. de electio.z Oldra.cō-silio.cxcv. not. Pa-nor.in.c.tanta. qui filij sunt legi.glo.et Panor. in.c. nisi cū pridem.§. persone. de renuntia.Joan. and.in addi.specu. ti.q̄ fil. sunt legi. di cit q̄ lz oēs nati ex

Côcu bina q̄ pro-prie dicat.

b ¶Feditate.i.for de z inmundicia.l. fedissimā.C. de adulterijs.

c ¶Maledictiōis. s.i.cle.j.de puile.§. q̄b⁹.cle. cupientes. de pe.Et qūo intel-ligantur hmōi v̄ba apponi soluta l fine ꝯstitutionū.si q̄s cō traueniē p̄sumpse rit indignatione ol potētis dei z btōrū aplōꝝ Petri z Pau li se noverit incur-surū.no.Gest. in ex

patiendo[a] eos in tali feditate[b] for descere: sub pena maledictionis[c] eterne precipit:ne deicceps sub pa-cto/cōpositione/ aut spe alicuius quest⁹ talia quouismodo tolerēt[d]/ aut dissimulēt. Alioquin vltra pre missam[e] negligentie penā duplū[f] eius quod pptera acceperint re-stituere ad pios[g] vsus omnino[h] te neantur[i] z compellantur. ¶Ipsas autem concubinas[k] aut mulie-res suspectas[l] prelati omnib⁹ mo-dis curent a suis subditis[m] p au-xilium[n] z brachiū secularis innoca

trauag.execrabilis.in fi.z de v̄bis in-dignationis nr̄e.vide tex.cum glo.in auť.de mād.pnc.§.si tibi.coll.iij.Bal. in.c.j.q̄ su.pri.can.amit.beñ.col.x.vbi dicit q̄ important vt priuet bñficijs.

d ¶Tolerēt.pcoꝝ lxxxij.di.c.j. v̄ sim. nēo.de vi.z ho.cle. vt clericoꝝ.§.plati.

e ¶Premissam.s̄.§.q̄ si hi.

f ¶Duplū.s.insti.de obli. q̄ ex delic. na.§.pena.de censi.exigit.li.vj.cū s.

g ¶Pios.s.in.l.ij.C.de episco.audi. in extrauag.Bonifa.viij.excōmunica mus.extrauag.Joan.xxij.cōtra alchi. spondent.in extrauagā.Innocen. vj. ad honorem.§.ordinamus.

h ¶Oino.non est opus alia declara-tione:nā de natura dictionis oino est vt importet p̄cisam executionē. no.in cle.j.in ver.oino.de vi.z hone.cle.in.l. grece.§.illud.ff.de fideius. Bar.in.l.j. ff.iudi.solui.Bal.in.l.sup rebus.C.de contrahen.emp.z vide no.s̄.§.j.

i ¶Teneanť.z vltra sunt deponēdi. xxxij.di.eos.de vi.z ho.cle.vt clericoꝝ.

k ¶Concubinas.cōcubina pprie est mulier soluta quā solutus tz in domo indubitato affectu.instit.de nup.§. fi. de here. q̄ ab intesta.dese. circa prīnc. Bald.in.l.eā quā,C,de fideicō. requi-

solutoz soluta.ex cōmuni vsu loquen-di dicuntur naturales. proprie tamē naturales sunt nati ex concubina re tenta in domo.idem glo.in.c. per ve-nerabilem.qui filij sunt legit.in versi. naturales.z ibi docto.Specu.titu.de Filij natu-rales q̄ pro-prie dicať.
succes.ab intesta.ver. qualiter autez. vbi dicit tria requiri ad hoc q̄ sit na-turalis. Primo q̄ sit natus ex soluto et soluta:ita q̄ inter eos potuisset esse matrimonium.in auť.de in.z ne.nup. §.dubitatum.colla.ij. Secundo q̄ ex concubina retenta in domo. in auť. quibus mod.na.effi.sui.§.si quis aūt. z.§.sequen.colla.vij.Tertio q̄ sit vni-ca concubina.Panor. z Moder. in.d. ca.per venerabilem.sed hic concubi-na large accipitur pro quacunq̄ mu-liere quaz clericus tenet in domo sua luxurioso affectu.

l ¶Suspectas.puta iuuenes ex̄neas

m.¶Subditis.clericis:nam de laicis loquitur.j.§.fina.

n ¶Auxilium.xxiij. qō.v. principes. xcvj.di.cum ad verum.c.j.c.quoniam de offi.ordi.xxxij.dist.eos.sic etiam iu dex secularis potest innocare brachiū ecclesiasticū.no.Inno.in.c.licet. de fo ro compe.no.doct.in.d.c.j.

tionē ſi opꝰ fuerit penitꝰ a arcere b

a ¶ Penitus.omnino ⁊ ſine reditu qua-
cunq; excuſatione vel appellatiõe nõ
obſt.hodem ver.penitus preciſum eſt
nullā limitationē vel modificationez
recipiens.C.de edi.di.adri.tol.l.fi. de
vſufru.l. ambigui-
tatē.c.ſup eo. de he
re.in.vi.Arch.in.c.
ordinarij.in ver.pe
nitus de of.ord.in.c.j.de cle.egro.e.li.
ad hoc.C.de gladi.l.j.li.xj.in rub.⁊ nl.
b ¶ Arcere.ar.ꝙ concubina clerici ſe
quitur eius forū.doc.in.l.cū quedā.ff.
de iuriſ.om.iud.aliud in cõcubina lai
Cõcubine qđ forū ſequuntur.
ci.l.de iure.in fi.ff.ad muni. Spec.tit.
de cõpe.iu.adi.§.j.ver.xliij.qđ verum
ẽ tum ad hoc ꝙ concubina clerici vel
alia mulier cū eo delinquens põt per
iudicē eccleſiaſticū puniri.c.ſi quiſq;.
de coha.cleri.⁊ mulie.c. ſi ꝯcubine. de
ſen.exc.preſertim ſi delinquat cū in ſa
cris cõſtituto:tunc cõmittit adulteriū
⁊ ſacrilegiū.xxvij.q.j.q chriſto.⁊.c.vir-
ginibus.no.Hoſt.in ſum.de coha.cle.
Preſbyter cognoſcens mulierē ſolutã cõmittit ad ulterium.
⁊ mulie.§.quā penam.Hen. ⁊ Panor.
in.d.c.ſi quiſq;. Panor.in.c. vt clerico
rum.de vita ⁊ hone. cleri. vbi dicit ꝙ
preſbyter cognoſcens mulierē ſolutā
non cõmittit ſimplicē fornicationem.
nam quaſi contraxit matrimoniū ſpi
ritiuale cum eccleſia per ſuſceptionez
ſacri ordinis.vñ dicit cõmittere adul-
terium ſpirituale.ſentit Pau.in clem.
j.de offi.ordi.ideo dicit glo.not.in.c.ꝑ
venerabilem.qui fil. ſunt legi. in ver.
adulterinis.ꝙ filij preſbyterorū dicū-
tur adulterini:qꝛ cū preſbyteri forni-
cantur adulterant quaſi mariti eccle
ſiarum.lvj.di.cenomanēſez.idē Pañ.
ibidē.⁊ in.c.at ſi clerici.§.j. de iudi.gl.
in.l.ij.C.de epiſ.⁊ cle. dicit ꝙ cõmittūt
inceſtum.⁊ ibi Bal.ꝑ Archi.in.c.eos.
xxxij.di.Panor.in.c.innotuit. de elec.
Mathe.⁊ Imol.in clem.ad noſtrū. de
here.dicūt cõtra.ꝙ cõmittunt ſimpli-
cē fornicationē:⁊ tanq; de ſimplici for
nicatione debēt puniri.no.lxxxj.diſt.
maximianus.lxxxij.di.preſbyter.ij.q.
vij.lator.videtur text.in.c.quia circa.
de bigamis.ibi tanq; ſimplici fornica
tione. Primum credo verius.vnde di
cunt Hoſti.⁊ Hen.in.d.c.quia circa.ꝙ
tex.melius dixiſſet triplici fornicatio-
ne qꝛ in laico ⁊ in minoribus ꝯſtituto
põt dici ſimplex.In ſubdiacono ⁊ dia
cono duplex reſpectu ſimplicis. In pſ-
bytero triplex re-
ſpectu duplicis:qđ
poteſt elici ex maio
ritate gradus. arg.
xl.diſt.homo chriſtianus ⁊ ex auſteri-
tate pene q ei iniungitur. d.c. preſby-
ter.Unde dicit Abb.in.d.c.qꝛ circa.cū
quo tranſit Panor. ꝙ conſtitutus in
ſacris plus peccaret fornicando q̃ cõ
iugatus adulterãdo. Ex predictis ſe-
quitur ꝙ huiuſmodi filij preſbyterorū
patri ⁊ matri ſuccedere nõ poſſunt:qꝛ
tales ſpurij ⁊ nati ex dãnato coitu re
pelluntur ab hereditate parētū. aut. ex
cõplexu.C.de inceſt.nup. tã patris q̃
matris.in aut.qui.mod.natu.effi.ſui.
ad fi.colla.vij.⁊ ibi glo.no.in.§.noniſ-
ſime.inſti.ad or.fi. Cy.in.l. ſi qua illu-
ſtris.C.eo.tit.Panor.in.d.c. innotuit.
glo.⁊ doc.in.c.tāta.q fil.ſunt legi. Pa
nor.in.c.cū haberet.de eo q dux.i ma.
idē de natis ex alijs clericis in ſacris
ordinibus ꝯſtitutis.ad hoc no.in.d.l.
ij.C.de epiſ.⁊ cler.etiã ſi ſint nati ex cõ
cubina hmõi clerici:vt no.Bar.in.l.ſi
gener.ff.de his q.vt indig. qꝛ concubi
natus eſt ſpecifice dãnatꝰ in ipſis cle
ricis.de coha.cle.⁊ mu.per totū. ⁊ hic
nec talibus liberis ſuccedunt pater ⁊
mater.ſicut nec ſuccedunt patri ⁊ ma
tri:vt vult Azo.in ſum.C. de legi.her.
no.Bar.in.d.l.ſi gener. Car.in.d.c.cū
haberet.Panor.in.d.c.tāta.ꝑpo.in.d.
c.per venerabilē.licet naturales ſucce
dant parentibus ſm formā.aut.lz.C.
de na.li.⁊ vulgo,queſiti ſuccedāt ma-
tribꝰ:vt.d.l.ſi qua.not.in.d.§.noniſſi-
me. Sz qd de natis ex clericis nõ ꝯſti
tutis i ſacris bñficiatis tñ vtrū ſint na
turales vel ſpurij.Pañ.in.d.c. ꝑ vene
rabilē.remittit ad no.ꝑ Io.an.i.c.ſine
culpa.de re.iu.l.vj.in merc.⁊ ad Bar.
in.l.i ꝯcubinatu.ff.de ꝯcu.in qua lege
ſentit bar.ꝙ nõ ſunt naturales:ſz ſpu
rij.⁊ ꝙ ꝑ ſequēs matrimoniū nõ legi-
timarentur.idē Richar.malūbra.Bart.

in.l.et ſi cōtra.C.de nup.pro quo vltra
ea que Jo.an. in.d.mercu. alleg.facit
primo ꝙ illi ſunt filij naturales ⁊ legi
timātur per ſequēs matrimoniū q̄ na
ſcuntur ex aliqua quā q̄s pōt ſibi con
cubinali ſcemate copulare: vt eſt ca-
ſus ſingu.in.d. aut.q.mo. na.ef.ſui.§.
ſi q̄s igit̄ doralia in prin. ſed clericus
in minorib⁹: p̄ſertim bñficiat⁹ nō pōt
ſibi copulare aliquā in concubinā: vt
hic cū ↄcor.ergo filij ex eo nati nō ſunt
naturales: ⁊ p cōſequēs nō legitima-
biles. Nam illi ſunt ꝓprie naturales
qui naſcūtur ex cōcubina quam q̄s in
domo vnicā retinet: vt dictū eſt.s̄.ptz
in aut.qb.mo.na.ef.ſui.§.ſi q̄s aūt de-
functus. col. vij.no. inſti. de adop. in
prin.ſed cū clericus non poſſit habere
ↄcubinā: vt antecedēs: ergo nec filios
naturales: vt conſequēs. arg. ſumpto
ab antecedēti deſtructo.l.ad rem mo-
bilē.⁊.l.ad legatū.ff.de ꝓcura.c.ex par
te.de ſpōſa.c.prudentiā.de offi.deleg.
Si igitur nō naturales: ergo ſpurij: et
ſic nō legitimabiles.d.c.tāta. Itē licet
habeat q̄s mulierem loco vxoris cum
qua aliquo actu de iure interueniēte
nuptie eſſe poſſunt: nō ſufficit vt poſt-
ea ſubſequente matrimonio filij ex ea
nati legitimētur: niſi habeat loco con
cubine. patet in.l.paulus. alₒs cū qui.
ff.de ſta.homi.nam nupta aliqua ſine
patris cōſenſu nō eſt matrimoniū de
iure ciuili.et filij ante nati non legiti-
mātur ſecuto matrimonio. ⁊ lʒ mulier
iſta potuiſſet eſſe cōcubina: tñ cum nō
fuit habita loco cōcubine filij nō legi-
timantur: ita no.ibi Odo. ⁊ Bal.vñ pa
tet ꝙ de iure ciuili coitus cōcubinari⁹
eſt maioris efficacie ꝙ̄ coitus mrimo
nij putatiui: ⁊ nō ſufficit habere vnicā
in domo: niſi eā ſibi q̄s conſtituat loco
cōcubine. ſed clericus bñficiatus non
pōt habere cōcubinā: igitur.et facit.l.
j.C.de na.li.in ratione ſui.nam ibi co-
habitatio quarūdā ꝑſonarū ꝓhibita
reddit filios nō naturales. ita in ꝓpo
ſito: q: clerici p̄ſertim bñficiati debent
vacare diuinis officijs ⁊ ſcti eſſe. xxxi.
diſ.tenere. nec debēt infici venenis cō
cubinarū: vt dicit tex.in.d.l.j.lxxxi.di.

Naturales filij q̄ ꝓprie dicuntur.

quidā filij ergo ex eis nati nō erūt na-
turales. hoc pro.in.§.reliq̄. in aut.q̄b.
mo.na.ef.ſui.colla.vij. vbi dicit text⁹.
reliq̄ modi ſunt qui dantur his q̄ erāt
naturales ſed iſti nō ſunt tales, igitur
per matrimonium ſequēs non legiti-
mantur. Itē pro.rub.ti. qui dicūt q̄b.
mo.na.ef.le.coll.vj.et quib.mo. na.ef.
ſui.coll.vij. nec extenduntur ad alios
nō naturales. q̄nimmo clemētia impe
ratoris ipſi efficiūtur indigni. in aut.
quib.mo.na.ef.le.§.fi.Jo.tñ and.in.d.
mercu.tenet oppoſitū. ⁊ pro eo facit in
aut.de monachis.§. ſi quis aūt mona
chicam.coll.j.vbi pro.ꝙ de iure ciuili:
saltē in minoribus conſtitutus poteſt
concubinā habere cū ibi notet cōſtitu
tos in ſacris. ⁊ per dictū.c.tāta.vbi pa
tet ꝙ geniti ex quocūꝗ coitu extra vi
ſum legitime vxoris dūmodo tempore
coit⁹ potuit eſſe matrimoniū p ſubſe-
quens matrimonium legitimātur.ad
hoc.l. cum q̄s.l.nuper.C. de na.li. vbi
tex. videtur dicere ꝙ ſufficit ꝙ tēpore
cōcubit⁹ potuit eſſe matrimoniū: nec
req̄ritur ꝙ mulier fuerit habita in cō-
cubine ſcemate. ⁊.§.fi.inſtitu. de nup.
vbi loquēs de legitimatione per curie
oblationē loq̄tur tm̄ in caſu an potue
rit eſſe matrimoniū cōcubit⁹ tp̄e.facit
inſti.de here.q̄ ab inteſt.de.in prin.dū
dicit. habuerit cōturbernium. ſufficit
ergo ad legitimationē ꝙ tp̄e concubi
tus potuiſſet eſſe matrimoniū. cōſtat
aūt ꝙ clericus in minoribus etiā bñfi
ciatus pōt cōtrahere matrimoniū. de
cleri.cōiu.per to. Igitur aduerte: aut
filij nati ſunt ex clerico in minoribus
bñficiato: ⁊ muliere ſoluta quam tene
bat vnicā in domo indubitato affectu
tanꝗ̄ cōcubinā: tūc hmōi filios iudica
bo naturales ſicut alios q̄ ad oēs effe-
ctus tā quo ad legitimationē p ſubſe-
quēs mrimoniū parētū: ꝙ̄ quo ad ſuc
ceſſionē.iuxta dictā aut.licet. Et ꝗ̄uis
cōcubinat⁹ ſit hodie reprobat⁹ tam in
clericis ꝙ̄ laicis: vt.j.§. fi.cum ibi no.
nō ſunt tñ correcta iura ciuilia loquē-
tia de naturalibus legitimatiōe ⁊ ſucceſ-
ſione: vt no.Hoſti.in.c.lator q̄ fi.ſūt le.
Panor.in.d.c.tāta. et ꝓcedūt illa iura

Matrimonium ſubſequens an legitimat ex q̄cūꝗ coitu genitos.

Qui[a] etiam ex tali concubinatu procreatos filios apud patres[b] ſuos cohabitare[c] nō

de iure canonico ꝯſentit gl. ibidē.in.d.c.lator.in.c.niſi cū pridē.de renū.⁊ legi ciuili ſtādū eſt l hereditatib⁹ ⁊ alijs ex quo ius canonicū non diſponit expſſe ꝯtriū.c.j.de no.ope.nū.d.c.ꝑ venerabilē. Aut filij ſunt nati ex hmōi clericis ⁊ ex alia muliere ſoluta furtiuo acceſſu nō ꝯcubina quā non retinebat ſcilȝ vnicā in domo tāꝗ̄ ꝯcubinā: tūc indicabo eos naturales ꝗ̄tū ad effectū legitimationis videlȝ ꝙ poterūt legitimari ꝑ ſeqnēs mr̄imoniū parētū iſpecta mēte illius.c. tāta. nam lr̄a eiuſdē nō fundat ſe ſuꝑ ꝯcubinatu: ſȝ idiſtincte ꝓpter potētiā mr̄imonij legitimat antea natos.ideo dicit Joā.and.in.d.mercu.ꝑ illud.c.ꝙ nati ex ſoluto et ſoluta iter q̄s poterat eſſe mr̄imoniū tꝑe cōcubit⁹ indiſtincte efficiunt̄ legitimi ꝗ̄ꝗ̄ inter eos nō eſſet ꝯcubinat⁹. glo. ⁊ doc.in.d.c.innotuit.doc.in.d.c.tāta. cōtra. ꝓcedūt de iure ciuili: ſed eq̄tati canonice fauoꝛe mr̄imonij magis ſtādū eſt: ⁊ ex ꝯtra.opi.ſeq̄ret̄ ꝙ magis faueretur pctō diuturno ⁊ ꝯtinuo ꝗ̄ momētaneo: ſȝ ius ciuile tꝑe ſuo habuit bonā ꝯſiderationē: q2 cū ꝯcubinat⁹ nō eſſet ꝑ illō dānat⁹.ideo ex illo genitos voluit legitiare.ſȝ cū ius canonicū magis reprobet ꝯcubinatū ꝗ̄ foꝛnicationē ſimplicē.iuxta no.i.c. ex ꝑte ade.de teſti. ⁊ hic foꝛti⁹ debēt legitimari nati ſine ꝯcubinatu ꝗ̄ i ꝯcubinatu: ſȝ ꝗ̄tū ad alios effect⁹: puta q̄ ad ſucceſſiōes parētū iuxta.d.aut̄.lȝ: nō ſunt naturales: ex q̄ nō ſunt nati ex ꝯcubina: q2 lex vocat tm̄mō naturales natos ex cōcubina ad hereditatē parētū ſm foꝛmā illi⁹ aut̄.nō ſpurios: vt dictū ē.nec eſt i hoc coꝛrecta a iure canonico. imo ſm illud ꝓcedit: vt.ſ.⁊ no.docto.in.d.c.cū hēret.ſtabo ꝗ hoc caſu legi ꝑ ius canonicū nō derogare. Idē dico de natꝭ ex monacho nō exiſtēti in ſacris īfra tꝑa ꝓfeſſionis ꝯſtituto.ſic intellige Anto. roſelli.de are.in tract.legiti.ſcdo ſo.et ſe.vbi late ꝑ eū.lati⁹ Ꝑpo.in.d.c.tāta.

[Legibus ſtādū eſt qñ canones ꝯ̄trium nō ſtatuūt.]

[Cōcubinatus eſt ꝗuioꝛ ſimplici foꝛnicatione.]

a ¶Qui.p̄lati.

b ¶Patres. apud matres ſeparatas a patribus cohabitare poterūt ⁊ debebūt eos alere de equitate canonica. et etiā pr̄es: vt.j.dicā. licet ipſi clerici nō debeāt nec poſſint aliq̄d dare ꝯcubine aut meretrici. ar.l.ij.C.de do.iter vi.et vxo.⁊ ibi Bar.q̄ loq̄tur in milite armate militie.idē in clerico q̄ eſt miles celeſtis militie.ad hoc.l.miles. iunc.gl.ff. de re iud.l.miles.§. mulier.ff.de teſta. mi.priuilegia eñ cōceſſa militib⁹ ſclr̄i attribuunt̄ militib⁹ dei in caſib⁹ i q̄b⁹ eſt eadē rō ꝑ iura alle.arg.c.gñalr̄.xvi. q.j. nota. Pañ.in.c.j. de clericis egro. facit tex.in.c.ij.de pe.lib.vj.no.Jo.an. in.c.de his. de ſepul. ſicut dr̄ in milite legali: puta aduocato ⁊ doctoꝛe q̄ non pñt donare ꝯcubine cū eq̄parent̄ militibus armate militie.l.aduocati.C.de aduo.diuer.iu.no. Hoſt.in ſum.de dona.inter vi.⁊ vxo.§.⁊ cui.ꝑ.c.eo libēti⁹. de ſer.nō oꝛ.c.militare.xxiij.q.j. hoc videt̄ ex eq̄paratione ſacerdotū ad ipos ꝓfeſſoꝛes iuris.l.j.ff.de iuſti.⁊ iu.dicit tñ Cy.in.d.l.ij.ꝙ non valet donatio. ſi tñ tradiderint non repetūt.videt̄ tñ ꝙ fiſc⁹ eccleſie poſſit illud repetere.nam ecclia hȝ fiſcū.glo.i.c.q2 diuerſitatē.de ꝯceſ.ꝑbē.not.in.c.cū ſm.de here.in.vj. ar.l.l.luci⁹.ff.de iu.fiſ.l.ij.C. de ꝯdi.ob tur.cau.no.Ꝑpo.in rub.de do.iter vi.⁊ vxo. Utrū aūt mlier teneat̄ reſtituere pecuniā quā recepit ꝓ carnali oꝑe/et cui: vide Hē.i.c.ꝑuenit.de adulterijs. et qd̄ dictū eſt.ſ. de milite intellige de donatiōe iter viuos: q2 miles poſſet legare meretrici cū ceſſet rō ꝑꝑ quā ē ꝓhibitū donare. q2 ſic poſſet ꝑuari armis militaribus p̄e nimio: vt.d.§.mulier.

c ¶Cohabitare. ad ſcādalū vitādū ⁊ vt tollant̄ filij teſtes foꝛnicationis parentū.⁊ videtur ꝙ hmōi filij ſacerdotū debeāt ſeruituti ecclie mācipari.c. cū multe.xv.q.ñ.vbi ptȝ ꝙ filij ſacerdotū ſunt ſerui eiuſdē ecclie de cui⁹ ſacerdotis vl̄ miniſtri ignominia nati ſūt.no. xxvij q.j.impudicas.dic ꝙ hmōi pena ſeruitutis hȝ locū: cū femina de facto

[Cōcubine nihil pñt clerici dare.]

[Filij ſacerdotū an ſint ſerui ecclie.]

fuit ducta in vxorē a clerico i ſacris cō
ſtituto ꝙ ex hoc excōicationē incurrit
cle.j.de cōſang.et affi.nā qꝛ fuit maioꝛ
ꝓſumptio maioꝛ imponit vindicta.vñ
tā mulier ꝙ̄ filij ex tali ꝓſumptiōe ge=
niti redigunt in ſeruitutē eccłie.xxxij.
di.eos.⁊.d.c.cū multe. ſ3 dicit ibi gl.ꝙ
eccłia ꝑdidit hoc ius cū nō fuit eo vſa.
qđ nō pl3 Panoꝛ.in.c.ij.de coha. cle.⁊
mu. qꝛ cū nō ſit memoꝛia apud nos ꝙ
cōſtitutus in ſacris duxerit vxorē nō
poſſumꝰ dicere ꝙ illud ius ſit ſublatū
cū caſus nō acciderit.ꝓ hoc qđ no.Cy.
in.l.ij.C.ꝙ̄ ſit lō.ꝯſue.Jo.an.in.c.ioan=
nes.de cleri.ꝯiu.in.c.fi.de cōſue. ſed ſi
accidiſſet iſte caſus ⁊ eccłia nō curaſſet
illos in ſeruitutē redigere:poſſet ꝓce=
dere dictū illiꝰ glo.cōſuetudinē tñ non
extenderet de loco ad locū. iuxta no.ꝑ
Inn.in.c.fi.de offi.archi. Filij ergo cle
ricoꝝ ex cōcubinatu ꝓcreati nō debēt
cohabitare cū prībꝰ ſuis: ſ3 debēt eos
pr̄es facere moꝛari lōge a ſua cōuerſa
tione ad hoc.c.j.de coha.cle.et mu.de
eq̄tate tñ canonica debebūt eos alere
etiā de fructibꝰ eccłie ſi alia bona non
habeāt cū teneant ꝓuidere paupibus
ſ3 peccauerint eos ꝓcreādo. ad hoc.c.
cū haberet.vbi doct.de eo ꝙ dux.i ma.
ne filij priuati alimētis pereāt.no.Pa
noꝛ.in.c.ꝯiugatꝰ de cle.cōiu. Bal.in.l.
id qđ paupibꝰ.C.de epiſ.⁊ cle.ſ3 de ri=
goꝛe iuris ciuilis ſpurij nō alantur.in
aut. ex cōplexu.C.de inceſt.nup. Nec
pōt pater eis aliq̄d dare: naturalibus
ſic.l.j.C.de natu.li.no. Ja.de are. in.l.
oēs.§.luciꝰ.ff.de his ꝙ̄ in frau. cre. pꝛ3
in aut.qb.mo.na.ef.ſui.ad fi.col.vij.la
te ꝑ Ja. de bel.in q̄ſtione ꝙ̄ incipit. pr̄
hñs filiū.dicit Bal.in.l.fi.§.ſi a ſocero.
ff.de his ꝙ̄ in frau.cre. ꝙ de eq̄tate ca=
nonica pōt pr̄ donare et legare ſpurio
vt habeat pro alimētis per.d.c.cū ha=
beret.vbi Panoꝛ.ad hoc.l.officio.C.de
neg.geſt.no.Bar.i.l.ſi gener.ff.de his
ꝙ̄.vt idi.et in.d.aut.ex cōplexu.Bal.in
l.j.C.de ſa.ſan.ec.vbi dicit ꝙ vltra ali=
menta nō valet relictū.ff.de pro.l.qui
teſtm̄.qb.mo.na.ef.ſui.ad fi.niſi pater
relinq̄ret ſpurio ſi legitimabit.ar.l.in
ſpō.⁊ ibi Bar.ff.de here.inſti. Bar.in

Filio ſpurio ꝑ ali=mētis pōt pr̄ lega=re.

l.gallꝰ.§.⁊ qđ ſi tm̄.de lib.⁊ poſth. Aut
ſi ingrediat monaſteriū:qꝛ tunc tenet
relictū ſm Guil.de cu. qꝛ ſicut ꝑ obla=
tionē curie legitimant: ita ꝑ oblatio=
nem monaſterio:qđ eſt nota dignū:et
vult Lud.de ro.in aut.ſitr.C.ad.l.fal.
ſpāle eſſe in monacho ſpurio vt ei poſ=
ſit legari igreſſus eiꝰ religionis oēm
maculā abſtergit.l aut.de mona.col.
j.in prin. et oēm ingratitudinē.xix.q.
ij.§.ſi.⁊ irregularitatē.c.j.de fi.pſby.et
vide Bal.in.l.eam quā.C.de fideicō.⁊
ibi an tranſeat ad heredes ſpurij reli=
ctū ei ꝓ alimētis.Cy.in.l.nō oim.C.de
admi.tu. vbi dicit ꝙ etiā ſpuria d3 do
tari de eq̄tate canonica.ad hoc.l. vxo=
rem.§.naturalis.ff.de le.iij. ⁊ ibi Bar.
no.Jmo.in.l.luciꝰ.ff.de leg.ij. de natu
rali nō eſt tm̄ dubiū: qꝛ eſt alimētāda.
in aut.licet.C.de natu.li.ad hoc.l.fi.C.
de do.pro.qđ no.ꝑ Bar.in.l.ſi q̄s a libe
ris.ff.de li.agnoſ.doct.in.l.j.ff.ſo.ma.
Bal.in.d.l.eam quā. etiā poterit ꝓ do
te relinq̄re filie ſpurie.Bar.in.d.l.ſi ge
ner.in.l.meuiꝰ.§.duobꝰ.ff.de leg.ij. et
in.d.aut.ex cōplexu:qꝛ dos ſuccedit lo
co alimētoꝝ.no.Bar.in.l.titio cētū.§.
titio genero.ff.de cōdi.⁊ demō.Bal.in
l.j.§.ius naturale.ff.de iuſti.⁊ iu. Pa=
noꝛ.in.c.j.de deſpō.impu.⁊ ibi. pꝛepo.
immo cā dotis fauoꝛabilioꝛ eſt cā ali=
mētoꝝ.not.Cy.in.d.l.non ol. Pañ.in
d.c.j.in.c.ꝑuenit.de arbi.Uñ ex p̄dictiſ
ſeq̄tur ꝙ etiā de bonis intuitu eccleſie
acq̄ſitis pōt clericꝰ filie ſue ſpurie lega
re ꝓ dote intuitu elemoſyne ſi non ha
beat aliūde vñ poſſit ei ſubuenire.ad
hoc.c.oīno.xxxj.diſt.c. non ſatis.lxxxj. et pro=
diſ.c.relatū.§.licet.de teſta. ſubuenire
eiꝰ tenet potiꝰ ꝓpinquis ꝙ̄ alijs.dūm̄
nō faciat eos diuites.not.in.c.in.eos.
de here.⁊ ibi Pañ. in.c.j.de coha.cle.⁊
mu.in.d.c.cōiugatꝰ.Sed an ꝑ ſtatutū
municipale poſſit ꝑmitti vt ſpuriꝰ in=
ſtituatur heres a patre. ponit Bal. et
ibi legiſ.in.l. cūctos ppłos.C. de ſum.
tri.Frede. cōſ. cclxx. ⁊ dic ꝙ nō ex de=
fectu poteſtatis : quia ius legitimādi
ſoli principi cōpetit:⁊ eſt ſibi reſerua=
tū in aut.qb.mo.na.ef.ſui.§.fi. et eſſet
cōtra ius diuinū quo prohibētur filij

Monaſteriū legitimat illegitimos

Cleri ꝓpinquis ſubuenire tenent.

ſpurij ſuccedere pſertim cū legitimis Geñ.xxi.ad Gal.iiij.vbi dicit. Nō erit heres fili⁹ ancille cū filio libere. xxxij. q.ij.non ois.et.q.iiij.dicat aliqs.xxxv. q.vij.qd eſt. vbi dicit Augu. Lege dei conſtitutū eſt vt na ti ex inceſtuoſo coitu nec filij reputētur: nec parentib⁹ ſuccedant. Ex defectu etiā honeſtatis nō valeret hmōi ſtatutum cum per illud inducerētur homines ad peccādum. ar. ad hoc.c. ex parte. de conſue. et de hoc per Pe. de ancho.in repeti.c.j.de conſti. in regula.ij. de reg.iu.in. vj.do. Anto.in repe.c.per venerabilem. q̄ filij ſunt legi.late per Anto.de are.in trac. legiti.li.ij. Cautelas tamen q̄bus poteſt relinqui ſpurio: vide per Bart. in l.ſi is qui duos.ff.de libe.leg.d.l.ſi gener.Bald.in.d.l.gallus.§. q ſi is. in.l. hac edictali.C.de ſecū. nup.Ja.de bel. viſu.in.d.q. olno per Bertha. in repe. in ver.pater volens.vbi ponit.xix.cautelas. caueat tñ relinquēs de conſciētia et fraude. Unde ſi pater fatetur ſe debitorem filij ſpurij:non tamē poteſt ex hoc ſibi aliq̄d dare nec cōfeſſio obligat.d.l.qui teſtamentū.l.cū quis.decedens.§.titia.ꝛ ibi Bar.ff.de leg.iij d.l. j.C.de na.li.qđ no.Jo.an.in addi. ſpe. ti.de inſtru.edi.§. nūc aūt aliqua.ver. et ſcias. niſi pater iurauerit.d.l. cum quis.§.codicillis.in auť.qđ obtinet.C. de pro.et quicquid patris penes filiū ſpuriū reperitur pſumitur per fraudē ad illū peruenisse.Bal.in.d.l.j.C. de na. li.ꝛ circa alimenta ꝛ ſucceſſionē naturalium ꝛ ſpuriorū vide plura in ſpe.ti. de ſuc.ab inteſt.ꝛ ti.qui fi.ſunt legi.

Statutū inducēs ad peccādū nō valet.

Filio ſpurio relinquere nō eſt valde tutū q̄ad deū

a ¶Permittāt. hoc eſt fundatum in iure diuino. Geñ.xxi.ad Gal.iiij. et in iuribus.ſ.alle. vbi dr̄. Ejice ancillā et filium eius. ejiciant ergo cōcubinarij cōcubinā ꝛ liberos.xlvij.di. Quilibet.

b ¶Jubet. primo incitat prelatos vt oēs ſubditos ad dimiſſionē cōcubinarum moneāt.Scđo ꝓhibet impedimētum fieri ꝑlatis cōtra concubinarios iis.

permittant[a]. ¶Jubet[b] inſup hec ſctā ſynodus vt etiā[c] in predictis[n] ſynodis ꝛ capitulis hec ꝯſtō publicetur: vt q̄libet[c] ſuos ſubditos ad ipſarū cōcubinarū dimiſſionē moneat diligēter. Iniūgit[f] ꝑterea olbus ſcl'aribus viris:etiā ſi regali[g] ꝑfulgeant dignitate ne vllū quale cūcꝫ inferāt impedimētū quocūcꝫ q̄ſito colore[h] prelatis:qui rōne officij ſui aduerſus ſubditos ſuos pro hmōi cōcubinatu ꝓcedūt. ¶Et cū omne fornicationis[i] crimē lege diuina[k] prohibitū ſit:ꝛ ſub pena peccati mortalis[l] neceſſario euitādū:

Diuiſio tex.

inſurgētibus. Tertio monet laicos a ꝯcubinatu abſtinere ſcđa ibi: iniūgit. tertia:ꝛ cum.

c ¶Etiā.implicat/ q.d.nō ſolū publicetur hec ꝯſtō i eccleſijs cathedralibus. vt in ꝓn.ſꝫ etiā ꝛc.

d ¶Predictis.§. q ſi hi.

e ¶Quilibet.ſuperior ſiue eṗs ſiue inferior q̄cūcꝫ ſit cū diſtributiue loquatur dꝫ eñ vigilare ſup gregē.c. irrefragabili.de offi.ordi.ꝛ monere ſubditos ad dimiſſionē concubinarū ſed prius tio bñficiorū in cōtumaces hꝫ de iure fieri per dioceſanos:vt no.ſ.§. q ſi hi.

f ¶Iniungit. ergo obligat ex precepto.ad hoc no.in cle.ij.in ver. iniungimus.de relig.domi.

g ¶Regali.cōcor.c. fundamēta.§. vt ergo.de elec.in.vj.xviij.diſt.qm̄. in extra.Jo.xxij.ſi fratrū.§.q: ergo.cum ſi.

h ¶Colore.c. auaritie. de elec. in.vj. ſ.de elec.c.j.§.facta.ver.ꝛ vt omnia.de annatis.c.j.cum ſimi.

i ¶Fornicationis. hoc nomē generale eſt ad omne genus illiciti coitus.et cōprehēdit ſub ſe fornicationē ſimplicem:adulteriū:ſtuprū:inceſtum: ꝛ raptum.xxxvj.q.j.§.cum ergo.

k ¶Diuina.eſt preceptum decalogi. Exod.xx. Non mechaberis.xxxij.q.vj. non mechaberis.Deutero.xxiij.ibi nō erit meretrix.ad hoc vide no.in cle. ad noſtrum.in ver. non eſt. de here. ꝛ ibi moder.Hen.in.c.quia circa.de biga.

l ¶Mortalis. xxij.q.j.ꝑdicandū. xxv. di.§.alias.ad Gal.v.ꝑmiſſa fornicatione et quibuſdā alijs vitijs ſubdit q: q̄ talia agūt regnū dei nō conſequūtur.

monet [a] oēs laicos tā vxoratos ꝙ̄ ſolutos: vt ſiſtāt a cōcubinatu abſtineāt. Nimis [b] eſt reprehēſibilis [c]

ab hoc aūt nihil excludit niſi peccatū mortale. ⁊ Thob. iiij. Attende tibi fili mi ab oī fornicatiōe ⁊ p̄ter vxorē tuam nūꝙ̄ patiaris crimē ſcire: ſꝫ crimē importat mortale. lxxxj. diſ. c. j. ad hoc de pen. ⁊ re. de⁹ q̄. j. ad Cor. vj. Fugite fornicationē. ⁊ ꝯtrium dicere hereticū eſt. cle. ad noſtrū. §. vij. de here. de iure autē ciuili veteri nō erat reprobat⁹ cōcubinatus. ff. de cōcu. p to. C. e. ti. l. j. a cōtrario ſenſu. no. in. l. in libere. ff. de ritu nup. Bart. in. l. in ꝯcubinatu ff. de cōcu. ⁊ ſꝫ illud ſicut nō poterat quis habere plures vxores eodē tpe. l. j ff. de his q̄ not. infa. ⁊. l. q̄d ergo. nec plures ꝯcubinas. dicit text. in. l. itē in legato §. parui. ff. de le. iij. ꝙ inter vxorē ⁊ cōcubinā ſola dignitate eſt differentia. hoc eſt inſpecto iure naturali quo nō erat pſonaꝝ dignitas. in auē. de mona. §. hic aūt. col. j. viij. diſ. quo iure. in auē. q̄ mo. na. ef. le. §. liceat. col. vj. non eſt differētia. ſꝫ iure ciuili iſpecto quo eſt pſonaꝝ electio eſt dfia. vid Jo. an. in r̄la ſine culpa. de regu. iur. in. vj. in mer. meretriciū tñ improbat ius ciuile. §. ſi aūt effuſa. in auē. de tri. ⁊ ſe. col. iij. q̄. mo. na. ef. ſui. §. ſi v̾o effuſa. l. vulgo. ff. de ſta. ho. not. inſti. de nup. §. pe. licet nō ſit puniblle p legē ciuilē. q: vt litas vite nō patiē meretrices laqueis legū inodari. l. q̄ adulteriū. C. de adul. ideo dicūt gl. ⁊ doc. in. l. j. C. de rap. virgi. ꝙ raptus nō cadit in meretrice. gl. ⁊ Bar. in. l. ſi vxor. §. j. ff. de adul. in. l. verū. de fur. Pau. de ca. ꝯſ. cciij. q̄d verū ſi remaneat in ſua vtilitate. poſtꝙ̄ eñ ſe palam pſtituit nō videtur poſſe repellere veniētes. ar. ff. fur. ad. nau. caup. ſtabu. l. j. in ſi. q̄d no. in. l. j ff. nau. cau. ſta. in pem. vbi aūt vellet recedere ab illa peſſima vita ⁊ peniteret videtur ꝙ eam rapiens teneretur pena raptus. ar. in auē. de leno. §. mulieres itaqꝫ. colla. iij. c. inter opera. de ſpon. ſic. poteſt intelligi inſtituta de pub. iudicijs. §. ſi autem: ibi. vel alie. ad hoc. l. imperialis. C. de nup. no. Ja. de are. ⁊ Salyce. — Rapt⁹ in meretrice nō cadit.

in. d. l. j. C. de rap. v̾g. Que aūt dicatur meretrix hē. xxxij. q. iiij. meretrices. gl. ⁊ Pañ. in. d. c. iter cetera. Sed nō ſolū lege diuina ꝯcubinat⁹ ⁊ meretricium ſunt dānata: vt dictū eſt: ſed etiā ſꝫ ſcanones. d. c. meretrices. xxxij. q. iiij. nemo. ⁊ hic cū ſi. eccleſia tñ ſub diſſimulatiōe ptrāſit meretricium cā maioris malivitādi. nā ſepenumero ꝓpter maius malū vitandū toleraē min⁹. c. duo c. nerui. xiij. di. ⁊ dicit Hoſt. in. c. lator. q̄ ſi. ſunt legi. ꝙ etiā leges noue dānauerunt fornicationē ⁊ lenociniū. in. d. auē. de leno. ad hoc de ſi. na. ex ma. ad mor. cō. c. j. col. x. in auē. ſce. mu. nō ſol. col. v. in auē. vt nō lux. ho. col. vj. p quē tex. dicit Bal. ꝙ etiā dato ꝙ ꝯcubinatus a iure ciuili eſſet pmiſſus. tñ ꝯcubina nō ẽ honeſta materfamilias: vt no. in. l. ſtuprū. ff. de ri. nup. ⁊ dicit imperator caſtitatis ſum⁹ amatores. in auē. q̄. mo. na. ef. le. §. illud. col. vj. ⁊ vbi de pctō agiē leges imitanē canones. in auē. quo. opor. epi. in princi. col. j. in auē. vt cle. apud pro. epi. ad ſin. col. vj. c. clerici. de iudi. — Meretriciū eſt dānatū.

a ℭ Monet. i. iubet ⁊ p̄cipit. attēto ꝙ de fornicatiōe loq̄ē: quā etiā layci vitare debēt ſub pena pctī mortalis vt hic cū ꝯco:. v̾ba aūt ſūt accōmodāda materie ſubiecte. ad hoc tex. cū gl. xj. q. iij. rogo. in cle. exiui. de v̾. ſig. not. Pañ. in c. nā ꝯcupiſcentiā. de ꝯſti. c. j. in. c. clerici. de vi. ⁊ ho. cle. ad hoc. ij q. j. notum. xxviij. q. j. ſic eñ. ff. de le. iij. l. fideicommiſſa. §. hec v̾ba. Old. ꝯſi. lxxx. — Fornicatione fugiant layci ſub pena mortalis peccati.

b ℭ Nimis. i. multū: vt nimis honorati ſunt amici tui deus ⁊c. l. inteſtato. C. de ſu. ⁊ le. here. vel capiē hic cōparatiue. i. pluſꝙ̄ ſolut⁹. ad hoc. xxxij. q. vij. quemadmodum. et. c. ſeq.

c ℭ Reprehenſibilis. maritus reprehenſibilior eſt ad aliā accedēs ꝙ̄ vxor accedens ad alium: cum vir inte vincere. ⁊ exemplo regere debeat vxorem. c. indignantur. c. nō mechaberis. xxxij. q. vj. cum ibi nota. Et vſqꝫ adeo exoſa eſt fornicatio inter ꝯiugatos: ꝙ ſicut

pro ſeuitia mariti põt vxor ab eo recedere: nec eſt reſtituẽda niſi pſtet cautionẽ. c. ex trãſmiſſa. c. l ſas. de reſ. ſpo. ita ſi vir tenet ꝯcubinam in domo põt vxor ab eo recedere: nec erit reſtituenda niſi pſtet cautionẽ ab expellẽda cõcubina ⁊ nõ tenẽda no. bal. in. c. j. vt lit. nõ ꝯte. not. in ſi. l. l. non alr. ff. de viſu. et ha. p:epo. in. c. ex parte. de ſponſa.

eſt, qui vxorem [a] habet ⁊ ad aliam mulierem accedit [b]. Qui vero ſolutus eſt ſi continere [c] nolit iuxta

a ℂ Uxorẽ. appellatiõe cuiꝰ venit ſpõſa de pſenti: etiã ante carnalẽ copulã. nã ſolꝰ ꝯſenſus facit mr̃imoniũ. xxvij. q. ij. ſufficiat. iõ ſi legat alicui. C. ſi ꝯtrexerit mr̃imoniũ hẽbit legatũ ſi ꝯtrexerit p verba ƀ pn̄ti: lꝫ mr̃imoniũ nõ ꝯſummauerit. l. cui fuerit. ff. de ꝯdi. ⁊ de. no. moder. in ru. de ſpõ. p qđ dicũt ꝙ ſtatutũ loquẽs de vxore hꝫ locũ in ſpõſa de pſenti nõ cognita. ſentit gl. in. c. ſi vero. j. in v. vxore. de ſen. exc. Pañ. in. c. tertio loco. de pſum. Bal. i. l. nõ ſine. C. ƀ bo. q̃ lib. niſi exp̃mat de carnalr̃ cognita. Bal. i. l. deo nobis. de epi. ⁊ cle. de quo doc. in expoſitiõe ſup arborẽ affin. vñ

Uxoris appellatio an cõprehẽdat ſpõſam de preſenti nõ cognitam.

☞ ſtatutum ꝙ mortua vxore ſine liberis maritꝰ lucret dotẽ. intelligit ẽt de nõ cognita. Bar. i. l. nihil. ff. re. amo. ſa. l. cũ hic ſtatus. §. mulier ⁊ maritꝰ. ff. de do. iter vi. ⁊ vx. qđ no. gl. xxij. q. ij. cũ initiat. c. quapropter. ⁊ ſe. ex qbus ptꝫ ꝙ maria fuit vera vxor ioſeph. ⁊ tñ nõ cognita. hoc placet Mattheo de mat. in d. c. ſi vero. per Pañ. in. c. ex publico. de cõuer. cõiu. ſed Ja. de ſochis. in. d. rub. dicit ꝯtra. qꝛ dictũ ſtatutũ duplici rõne venit reſtringẽdũ: tum qꝛ cõtra ius cõe: tũ qꝛ penale. c. ſtatutũ. de elec. in vj. c. odia. de reg. iu. e. li. vnde q̃uis dicatur ꝙ ſponſa de pſenti ſit vera vxor: hoc intelligit largo modo ⁊ in materia fauorabili. ſecꝰ in materia ſtricta. ſa. d. c. ex publico. in ſi. vbi appellatione viri ⁊ vxoris intelligit de his q̃ matrimoniũ cõſummauerũt. bñ ſa. inſti. de nup. §. ⁊ ſi vxor. in ſi. vbi ſpõſa pr̃is mei nõ cognita nõ ƀr mihi nouerca. ⁊ ſpõſa filij mei nõ cognita non ƀr mihi nurus. qđ ſa. ad ſtatutũ quo cauet ꝙ

Pr̃is ſpõſa ñ cognita nõ eſt nouerca.

vxor nõ poſſit ſe obligare ſine cõſenſu mariti. ⁊ ad illđ ꝙ filia maritata non ſuccedat i bonis pr̃is: ⁊ ad ꝯſuetudinẽ ſtus ꝙ mobilia ⁊ cõqueſtꝰ ſunt cõia iter vi rũ ⁊ vxorẽ. ſi eſt ſpõſa de pn̄ti nõ cognita: an hẽat i ea locũ iter cõ dictis. Sꝫ an ſtatutũ loquẽs de vxore hẽat locũ i ſpõſa de futuro. no. doc. i. d. c. ſi vero. moder. in. d. rub. de ſpon. plene in expoſitione ſuper arbo. affi. Cyn. ⁊ doc. in. d. l. non ſine.

Conq̃ſtus ⁊ mobilia ſũt cõia iter cõiuges.

b ℂ Accedit. qđ nõ lꝫ. ẽt ſi ex ꝯiuge ꝓlem ſuſcipe nõ poſſit. Nõ eñ eſt licitũ ꝓ necceſſitate ꝓlis ꝯcubinã habere vel ecõtra mulieri hr̃e amaſium. c. nemo. xxxij. q. iiij. cũ mltꝭ. c. eo. c. ⁊. q. no. Gaſ. ⁊ Car. in ru. de ſpõ. du. qꝛ ꝓpter bonũ nõ eſt faciendũ malũ. c. ſacris. qđ met. cau. cũ ſi. lꝫ olim tp̃e neceſſitatis holꝫ ad multiplicationẽ prolis fuerit licitũ. c. recurrat. c. dixit ſara. xxxij. q. iiij.

c ℂ Cõtinere ꝯtinẽtia ſuaderi põt imperari non põt. xxxij. q. j. itegritas. niſi aliđ feciſſent ſibi pjudiciũ vouẽdo vel ſacrũ ordinem ſuſcipiẽdo. xxvij. q. j. vt lex ꝯtinẽtie. ⁊ ꝯtinẽtia in ſacro ordine nõ eſt voti tacitivl̃ exp̃ſſi. no. doc. in. c. cũ olim. de cle. ꝯiu. Car. in ru. q̃ cle. vel vo. Jo. an. in. c. j. de vo. li. vj. in no. ideo ordo ſacer eſſentialr̃ non impedit nec dirimit mr̃imoniũ. ad hoc qđ not. Jo. an. in regula ſemel deo. de re. iu. in. vj. in no. ſꝫ hoc eſt ex ꝯſtõne eccl̃ie. xxxij. di. ⁊. xxviij. di. p to. ⁊ tp̃e p̃mitiue eccl̃ie pbr̃is licebat pbr̃is. ⁊ ſic ꝯſtitutis in ſacris q̃nq̃ li vxorẽ ducere. c. qm̃. c. alr̃. xxxj. di. dum cum vxorem modo die celebrationis abſtinerẽt a cõ iugibꝰ. poſtea in occidẽtali eccl̃ia venit ꝓhibitio vt ꝯſtituti in ſacris debe rent ꝯtinere. d. c. alr̃. c. nicena. eo. di. et dicit Car. vbi. ſ. ꝙ hoc p̃ceptũ dat materiã illaqueãdi plres aĩas ꝓpter fragilitatẽ noſtrã. iđ credit ꝙ ſicut eccl̃ia idixit hoc p̃ceptũ ꝯtinẽtie ꝙ q̃nq̃ reuocabit. ⁊ erit ꝯueniẽs dicto apl̃i reuocatio. q̃ dicit. j. ad Cor. vij. De virginibus p̃ceptũ nõ habeo. conſiliũ autem do. ⁊ dicit Panor. in. d. c. cũ olim. ꝙ p bono

Pbr̃is q̃nq̃ licuit vxorem ducere.

et salute animarū eſſet ſalubre ſtatutum vt volētes cōtinere ⁊ magis mereri relinquerētur voluūtati eoꝝ.nō valentes aūt cōtinere poſſent cōtrahere. nam experiētia docēte ꝯtins pꝛoꝛſus effect⁹ ſequitur ex illa lege cōtinētie: cum hodie non viuant ſpūaliter.nec ſint mundi ſed maculātur illicito coitu: cū eoꝝ grauiſſimo peccato vbi cum ꝓpꝛia vxore eſſet caſtitas.d.c. nicena. vñ deberet eccl'ia facere: vt dicit:ſicut bonus medic⁹: vt ſi medicina experiētia docēte potius officit ꝙ ꝓficit eam tollat. ⁊ ꝙ eccleſia poſſit tale ſtatutum facere.no. etiam Hoſtien.in.c.rurſus. qui cle. vel vo.et prepo. ſuper illa rub.ſed dicit Car. et bene.in.c.fi.de fri.⁊ male.ꝙ ſi daretur clericis in ſacris cōſtitutis cōtrahēdi matrimoniū licentia eueniret magnū ſcandalū. ideo cōſuluit illud euitādū. et de hoc alias fuit habitus ſermo in cōſilio Baſilieñ.ſed nō voluit ꝯcilium illud ꝑmittere.⁊ merito. tm̄ em̄ placet deo integritas coꝛpoꝛis ꝙ ex virgine naſci voluit.xxvij.q.ij.§. cum ergo.⁊.c. inuēta. ⁊ cauſas quare fuit indicta caſtitas clericis vide ꝑ Jo.and.in.c.qđ a te de cleri.cōiug.⁊ de pꝛiuilegijs virginitatis doct.in.c.cauſam. de pꝛocura.

a ¶Apl'i.Pau. per antonomaſiā.gl. in.c.iij.de pe.⁊ re.in.c.foꝛ⁹.de ꝟb.ſig.

b ¶Conſiliū.j. ad Coꝛ.vij. ꝓpter foꝛnicationem.ſ.vitandā vnuſquiſꝗ ſuā vxorē et vnaqueꝗ virum ſuū habeat. xxxij.q.ij.§. his ita.§.j.xxix. q.ij. et ait dominu⁹ Math.xix. Qui pōt capere capiat.ſ.qui pōt cōtinere cōtineat.qui ſe nō cōtinet:nubat.xxvij.q.j. nuptiarū.

c ¶Pertinet.puta iudices eccleſiaſtici.nam cōcubinatus eſt crimē eccleſiaſticū: ⁊ de hoc tm̄ cognoſcit eccleſia:vt vult Hoſ.in ſum.ti.de fo.cōpe.⁊ Hoſt. eo.ti.§.qbus ex cauſis.ver.ſed opponitur.qꝛ ſm legē nō eſt crimē.ff.de cōcu. l.in cōcubinatu.Frede.cōſ.clxij.qꝛ habuit ꝓhibitionē oꝛiginalē ab eccleſia. xxxij.q.iiij.nemo. et maxime dicit hoc

apoſtoli[a] cōſiliū[b] vxorē ducat.pro hmōi aūt diuini obſeruātia pꝛecepti hi ad quos ꝑtinet[c] tam ſalutaribus monitis ꝙ alijs canonicis

ꝓcedere qñ mulier hoc delictū foꝛnicationis cōmiſit cū clerico. nam ratione Cōcubinatus delicti efficit de foro eccl'iaſtico ⁊ bina a ſolo eccleſiaſtico puniri poteſt. facit tus ſa xxxij.diſ.eos.qđ no.Ā.§.pri.in ꝟ.arcere.pañ.in.c. cum ſit liere ghale.de fo.cōpe.lꝫ de fo. Hoſt.in.c.latoꝛ.qui ro ec. ſi.ſunt legiti.et do. cleſiaſtico. Ant.in.d.c.cū ſit generale.ſentiāt cōcubinatū eſſe mixtū crimen ⁊ hodie eſſe ꝓhibitū per ius ciuile.vt no.Ā.in ver.moꝛtalis. ſed dicit Panoꝛ.vbi.Ā.legē ciuilē ꝓhibere cōcubinatū indirecte:nō aūt directe. Non em̄ apparet ꝙ per iura in.d.ver. moꝛtalis.alle. voluerit lex coꝛrigere multas alias leges loquētes de cōcubinatu.ff.de cōcu.per to.ff.de lega.iij.l.qui cōcubinā.cū ſi.⁊ iura ſunt iuribus cōcoꝛdanda.c.cū expediat.de elec.lib.vj. puto cū Hoſtiē.iudicē ſecularē poſſe ⁊ debere punire laicos de cōcubinatu. nam leges ciuiles ſuper concubinatu ꝓmulgate nullius ſunt momēti: tum qꝛ ſunt expꝛ'ſſe cōtra ius diuinū Exod. xx.Deutero.xxxiij.et hic. vñ legiſlatoꝛ poti⁹ cōuincit errare ꝙ legē ſtatuere. xxv.q.j.ſunt qdā.tum qꝛ ſunt ꝯ ſubſtātialia legis.lex em̄ dꝫ eſſe iuſta et ſctā. iiij.diſt.erit aūt lex.et talis ſꝫ diuinit⁹ ꝓmulgata.viij.diſt. quo iure. Itē ſtatuerūt in materijs pcti qđ ad eas non ꝑtinet.c.nouit.de iudi.c.ꝑuenerabilē. qui fi.ſunt legiti.igit laici leges ſunt nulle.ff.de iuriſ.om.iu.l.fi.⁊ ꝑ nō ſcriptis habētur.ſa. qđ no.in.c. poſſeſſoꝛ. de reg.iur.in.vj.cū ergo lex dicat ꝙ iura ciuilia nō dedignātur ſacros canones imitari.in auc. vt cleri. apud pꝛo. epiſ.col.vj.⁊ caſtitatē diligāt no. in ꝑ. gre.in ꝟ.pudicos. ⁊ iura canonica ſtricte ꝓhibeāt ꝯcubinatū ⁊ omnē foꝛnicationē etiā i laicis ⁊ ꝯcubinas eijci mā bina dant.ꝗ ius ciuile idē dꝫ velle ⁊ maxie: tus ꝑ qꝛ vbi ꝯcludit pctm̄ notoꝛiū iudex ſcl'a ius caris cōpellit ſeruare ius canoñ.c.lꝫ. de non iurciu.li.vj.c.decernim⁹.ꝺ ſen.excō.e. cū eſt lib.⁊ delictū ſm cano.dꝫ eē delictū ſm ꝓhibili. ad hoc em̄ Ipatoꝛ recepit gladiū vt tus.

puniret delicta ꝛ adiuuaret eccliam xxiij.q.v.p̄ncipes.c.rex.c.administratores. Quid de adulterio an ſit crimē mixtū? Jo.an.dicit in.c.fi.de fo.cope.li.vj.l no.ꝙ iudex eccl'iaſtic⁹ nō pōt cognoſcere inter laicos de adulterio niſi qñ agit̄ ad ſeparationē thori.que ꝫ nō ſequunt̄.moder. Vñ ꝓ adulterio qn ꝙ pene inueniunt̄ a iure ſtatute ꝑ'la ſe patio thori:ꝛ q̄ ad iſtā ſponēdā ſolus eſt fori eccl'iaſtici.c.tue.de ꝓcur.c.j.de off.oz.c.at ſi clerici.§.d adulterijs. de iud.ſic pōt itelligi glo.l.c.cōqueſt⁹. in c.cū ſit.de fo.cpe.q̄ enumerat adulteriū īter crimīa eccl'iaſtica.ꝛ ſpe.ti.de cōpe.iudi.adi.§.j.℣.in crimib⁹.c.ex parte.ꝺ ſpō.ꝛ ibi ꝑpo. Scḋa detruſiōis in monaſterium: vt ibi lachrimis lauet pctm̄ qḋ pudoꝛ eſt fateri.ꝛ ꝓ iſta pōt adiri ēt iudex laic⁹.in aut.ſꝫ hodie.C. de adulte.ꝛ eccl'iaſtic⁹.c.gaudem⁹.de ꝯuer.cōiu. Tertia ꝙ adulteri ſcidunt̄ in pānis añ ꝛ retro.ꝛ ꝓ iſta pōt adiri ēt iudex eccl'iaſtic⁹.xxij.q.j.ꝺ bñdicto. Quarta excōicatio q̄ maioꝛ eſt pena ꝙ ſit l eccl'ia.ꝛ ad iſtā dꝫ adiri eccl'iaſticus.c.iteſſerim⁹.c.de adulte.q̄ tex. loquit̄ i ꝟgine.cū q̄ ꝺ iure canōico pōt fieri adulteriū.xxij.q.iiij.nemo.l.§.cū ḡ.xxxvj.q.j.no. Lud.in ſing. Quīta pena eſt ſauguinis ꝛ ſic moꝛtis naturalis l maſculo.l.q̄uis.ij.C.ꝛ adul.ꝛ ibi late p Saly. In femina aūt eſt pena de q̄ in.d.auť.ſꝫ hodie.q꞉ claudit̄ i monaſterio ꝛ alia patit̄ de qb⁹ ibi. qḋ eſt verū qñ eſt ſimplex adulteriū. Si aūt eēt adulteriū cū inceſtu vł nephario coitu:tūc ēt in femīa eſt pena capit.i.ſic punit̄ femīa vt maſcul⁹.l.ſi adulteriū in ꝓu.ff.de adul.ꝛ ibi Bar nec hodie hoc corrigit̄ p di.auť.poſitā.in.d.l. ꝙ tūs.vt dicit Bar.i.d.l.ſi adlteriū Ang. l trac.de crimi.in.℣.chemay. in materia adulterij.ꝛ q̄tū ad penā ſanguinis adulterij eſt tm̄ fori ſecular.nec pōt iudex eccl'iaſtic⁹ adiri.c.ſnlam.ne clerici vł mo.p Panoꝛ.in.d.c.cū ſi vbi

Adulterium q̄ pene puniri pōt.

Adulterium ē quādoq̄ ſimplex qñq̄ mixtū

dicit ꝙ iudex eccl'iaſtic⁹ pōt punire laicos de adulterio:niſi vbi ageret̄ ad penā ſanguinis tm̄.Bal.l auť.cleric⁹.C. de epi.ꝛ cler. Sꝫ ferūt arreſtū ꝑlamēti interueniſſe:ꝙ nō poſſit ꝓcedi ꝯ adulterū niſi maritus vel vxoꝛ conquerat̄ ad obuiādū odijs q̄ poſſent inde ꝓuenire īter cōiugatos ex q̄ fouent̄ adulteria ꝛ remanēt ipunita vt vides.

Adulē nō accuſat niſi maritus cōquerat̄.

remedijs^a omni ſtudio laboꝛent. ¶ Itē acceptat decretū qḋ incipit.

¶ De excōicatis nō vitādis.

AD vitandū^b ſcādala^c ꝛ mlta picula^d ſubuenīedūq;^e cōſciētijs^f

a ¶ Remedijs.nā plectēdo ꝛ ignoſcēdo hoc ſolū bñ agit̄ vt vita hoim corrigatur.xxiij.q.v.p̄odeſt.

¶ De excōmunicatis non vitandis.

AD vitādū.pꝛio ponit̄ cā cōſtitutiōis.ſcḋo cōſtitutio de excōicatis/ſuſpēſis/ꝛ interdictis nō vitādis duob⁹ caſib⁹ exceptꝫ tertio ꝓteſtatio de nō releuādo ꝓpterea hmōi excōicatos ſuſpēſos ꝛ interdictos.ſecūda ibi: ſtatuit.tertia:p hoc.hāc cōſtitutionē alleg. Ant.in tertia parte ſumme.tit. xxv.c.iij.vbi dicit ꝙ fuit ꝯfirmata a cōcilio baſilen̄.añ ſui diſſolutionē. data enim fuit Anno dñi.M.ccccxxxv.

c ¶ Scādala.de preſcrip.nihil.j.ti.pꝛimo.c.j.ꝺ.de elec.c.licet.§.j.cū ibi no.

d ¶ Pericula.iō caute agēdū vt remoueant̄.c.vbi piculū.cū cōcoꝛ.de elec.li. vj.ꝛ ꝓpter metū piculi ꝛ ſcādali licitū eſt magiſtratib⁹ iura trāſgredi ꝛ a iuris oꝛdine recedere.l. ſi ꝗs filio.§. hi aūt oēs.ff.de iniuſt.rup.ꝛ irri.teſ.ꝛ ibi no.Bal. Inno.in.c.j.de ꝯſti.ad hoc.l. ſi holem.ff.man.Bal.in auť. ſꝫ nouo iure.C.de fur.Ange.in trac.de cri[illegible].in ℣.ꝛ veſtē.in materia furti.

e ¶ Subueniēdū.nō dꝫ lex eē captioſa.iiij.diſt.erit autē lex.nec dꝫ inijcere alicui laqueꝫ.xxvij.q.j.de viduis.C. de iudic.vidu.l.ij.de ꝑſump.lrās.

f ¶ Conſciētijs.dicit cartuari.in faſc. tem p.circa finem:ꝙ conſcientia pura ſecundum dei timoꝛem olim in pꝛelatis vigens eccleſiam xp̄i laudabiliter vita ꝛ exēplo rexit ꝛ prouerit dehinc ſucceſſu tēpoꝛis cum iam eccleſia in tempoꝛalib⁹ abundare cepiſſet oblita

quodāmō cō.de cōſcientia ſciētia q̄ inflare ſolet.c.niſi cū p̄dē.§.p defectu de renuntia.multos in eccleſia p̄ſidere fecit qui ſacrā ſcripturā diuerſis verſutijs palliātes iuſtitias domini rectas q̄ cor letificare conſueuerūt p̄pter delitias carnis falſificare non timebant multas hereſes et ſectas ſeminabāt.ꝛ plura beneficia pinguia p papā diſpēſando cumulabāt.

a ℂTimoratis.quedā ſunt ꝯſcētie:te nues ꝛ nimis ſcrupuloſe:ꝛ tales repre hendūt.C.de fide inſtru.l.fi.de ſimo.ꝛ ſi q̄ſtiones.ff.ð ꝯdi.inſti.l.q̄ ſub condi tiōe.ꝛ i pſ.trepidauerūt timore vbi nō erat timor.alie ſūt q̄ ſunt informate iu dicio rōnis ꝛ ex puritate p̄cedūt.tales ſunt laudāde:cum ibi bonū eſt timere culpā vbi culpa nō eſt.v.diſt.ad ei⁹.de obſer.ieiu.ꝯcilium. Cōſcientia eſt du plex.

timoratis[a]. Statuit[b] ꝙ nemo deincepſ a communicatione alicui⁹ in ſacramentorum[c] adminiſtratione vel receptione/aut alijs q̄buſcū ꝗ diuinis[d] vel extra[e] pretextu cuiuſcunq̄ ſnie aut cenſure[f] eccleſia-

verūtamē aliqui lʒ pauci cō.cū ſciētia retinētes ꝯſcientia pura ꝛ ſciētia illuminati multos ad iuſtitiā erudierūt: qui iam quaſi ſplendor firmamenti in eterna felicitate rutilare credunt. Sʒ heu nephandis his tp̄ib⁹ iam con.ſci. de ꝯſcientia abraſis:ſolū entia ſpōſaʒ xp̄i gubernare videm⁹ perſonas.ſ.cōſcientia ſciētiaq̄ carētes ꝛ velut entia inſenſibilia deū nec ſanctos eius verētes bn̄ficia ſuper bn̄ficia.ep̄at⁹ ſup epiſcopatus.abbatias ſup abbatias ſibi accumulare.regularia beneficia q̄ bonis religioſis vite ſanctitate munitis dicata ſunt ſeculares clericos ſub commande velamēto ſibi vſurpare. videmuſq̄ viliſſimos quoſq̄ laicos /ep̄atus/abbatias/parochias/ꝛ monaſteria:ꝛ qꝺ nephas eſt dicere oblationes altariū amodiare.hinc patrimonium xp̄i ſolis eius miniſtris deputatum et pauperib⁹ diſtribuēdū i vſus deuenit tyrānorū atq̄ meretricuʒ.xvj.q.j. decime.ꝛ quod nō accipit xp̄s tollit fiſcus xvj.q.vij.maiores.eccl̄ie ꝛ monaſteria ſacra in loca deſerta redigūt.ſ.in pe. §.quibus ad plenuʒ ꝟ.ꝛ plerūq̄ hinc guerre mortifere:deſtructiones ciuitatum ꝛ regnorum:mortes innocētium lamētabiles p̄ueniūt.xvj.q.j. reuertimini.lvj.di.ſi gens.in auē.vt nō luxu. ho.col.vj.xxiij.q.iiij.ſi quos.vij.q.j.ſciſcitaris.q̄ oia ex pompa ep̄orū ꝛ inſatiabili auaritia p̄latorū deteſtāda p̄ceſſiſſe cognouimus.xxiiij.q.iij. transferūt. l.diſt.ꝛ purgabis.vbi dicit gloſ.ꝙ oia mala a ſacerdotibus orta ſunt.

Chriſti ſpōſa penitus ſine conſciētia gubernatur

ꝛ bona ꝯſciētia eſt in hac vita ſummū bonū:vt dicit Jo.an.in.c.fi.de tēp.or. ad hoc.xi.q.iij.iter verba. Et ſi qs habeat ꝯſciētiā erroneā dʒ illā deponere ad cōſiliū periti.c.iquiſitioni.ð ſenten. excō.vbi doc.et in.c.p tuas.ij.de ſimo.

b ℂStatuit.non dicit declarat.ponit ergo ius nouū cū ꝟ.ſtatuit ſit nouiiuris p̄mulgatoriū.no.Jo.an.i.c.j.ð cle. nō reſi.li.vj.i ꝟ.ſtatuim⁹.i no.i cle.ſi.ð reſcri.i ꝟ.ſtatuim⁹.ſicut ꝛ ꝟ.volum⁹.i cle.ij.de of.or.no.i cle.j.de offi.vica.in ꝟ.volum⁹.i cle.j.de rerū p̄mu.ad hoc c.ex ratione.de ap.ꝛ ibi Panor.

c ℂSacramētorū.ſiue neceſſitatis: vt baptiſm⁹:cōfirmatio:pn̄ia: vltima vnctio:ꝛ corp⁹ xp̄i.ſiue voluntatis:vt ordo/ꝛ mr̄imoniū.ð q̄b⁹ le.ꝛ no.in.§.ſed notādū.j.q.j.i.c.veniēs.ð trāſa .Hoſt. i ſum.de ſacra.ite.§.quot ſunt .Hē.i.c. paſtoral.e.ti.i.c. qꝺ i te.ð peñ.ꝛ remiſ. Sacramēta ſūt duplicia.

d ℂDiuinis.puta.miſſa ꝛ horis canonicis.

e ℂExtra.in cibo:potu:negotiatiōe:ꝛ alijs actibus extraiudicialibus aut iudicialibus.

f ℂCēſure.q̄ ꝯtinet excōicationeʒ:ſuſpēſionē:ꝛ iterdictū:ð ꝟb.ſig.q̄renti.ꝛ no.ꝙ lʒ olim teneremur vitare excōicatum ab hōie vel a iure nō notoriū.etiā ante denūtiationē:niſi mihi ſoli pateret.q: tūc dūtaxat i occulto ꝛ p̄uato tenebar eū vitare vt le.ꝛ no.i.c.cuʒ non ab hōie.de ſen.excō.no.in.c.grauia.in ver.publice.e.ti.et ex ſola fama.prout legitur ꝛ no.in.c.cum deſideres.eo.ti. quia excōicatio trahit ſecum executionem.de app.paſtoralis .hodie tamen Cēſura tria cōprehēdit.

nō tenemur vitare excōicatū nō denū
tiatū:niſi foret notorius ex euidentia
facti ex quo ſequit̄ limitatio.c.ſi.d̄ p̄=
cu.ꝑ qđ h̄r ꝙ act⁹ geſtus ab vniuerſi=
tate in quo fuerūt aliqui excōicati nō
valeīſſ vniuerſitas
ſcienter illos admi
ſit ad agendū actū
ſimul cuȝ eis.vnde

ſtice ſeu ſuſpēſionis[a] aut prohibi-

dicūt ibi doctores electionē factā a ca
pitulo vno excōicato p̄ſente ⁊ ſcienter
admiſſo ad eligēdū nō valere cū poſſet
expelli ɔmode ⁊ ſecure.ad hoc.c.maſ=
ſana.de elec.no.Cōpoſ.in.c.cū dilect⁹
de ɔſue mād a.c.xx.doc.l.c.illa.d̄ elec.⁊
iſta limitant̄ qñ excōicat⁹ denūtiatus
vel notori⁹ facti notorietate ſciēter ad
mittit̄.Si aūt nō fuiſſet denūtiat⁹.vel
taliter notori⁹ ei⁹admiſſio nō vitiaret
electionē per hūc tex.idē dico ꝙ ipune
recipit̄ ordo ab ep̄o excōicato nō denū
tiato.vl̄ taliter notorio:nec recipiēs i=
digebit aliqua diſpēſatione.olim ſec⁹.
c.ſi.de or.ab epiſ.q̄ re.epi. Ratio iſtoꝝ
⁊ ſequētiū eſt.q꞉ cū excōicatū non de=
nūtiatū q̄ nō eſt taliter notori⁹ nō tene
mur euitare:qđ cū eis factū erit penā
nō meret̄.C.ad.l.iul.de adul.l.gracc⁹.
qui enim legis auctoritate peccat: nō
peccat.xxiij.q.iiij.qui peccat.

Electio facta excōicato ſciēter admiſſo: nō valet.

a ¶Suſpenſionis.ꝑ hūc tex.dicit An.
vbi.ſ̄.ti.xxvij.c.iij.ꝙ hodie nō tenent̄
fideles vitare ſacramēta ɔcubinario=
rū aut diuina coꝝ:niſi fuerint per p̄la
tos denūtiati publice ꝙ euitent̄.olim
ſec⁹.nā ꝓhibitū erat audire miſſaȝ for
nicatoris notorij:ſiue ꝑ ſniaȝ:ſiue ꝑ cō
feſſionē in iure factā:aut ab eo recipe
ſacr̄a.q꞉ talis ſuſpēſus eſt quo ad ſe ⁊
quo ad alios.c.nullus.c.p̄ter.xxxij.diſ.
c.vr̄e.c.ſi.de coha.cleri.⁊ mu.glo.in.c.
cū nō liceat.de p̄ſcri.in.c.decernimus.
de ſen.excō.in.vj.text.in.c.q꞉ circa.de
bigamis.gl.in.c.de homine.de celeb.
miſ.vide no.ſ̄.tit.j.c.j.§.⁊ nihilominus⁹.
⁊ peccabant ea recipientes:cū venirēt
contra preceptum eccleſie.nō ꝙ ſacr̄a
non ſint vera in ſe:ſed ex cōtemptu et
inobedientia.j.qō.j.dictum.c.vt eui=
denter.c.cum ſcriptura Unde dicit ca
non ꝙ benedictiones talium clerico=

Cōcubinariorū ſacramēta an ſint vitanda.

rū vertūtur in maledictionē.lxxxj.diſ.
ſi q̄.⁊ poſſunt laici parochiani etiaȝ vi
les accuſare ſuū presbyterū de cōcubi
natu ad priuationē bñficij.q꞉ eoꝝ in=
tereſt vt recipiāt ſacramēta a bono ſa
cerdote.ca.dudū.ij.
de elec.glo.⁊ doc.in
c.ex p̄te ađe.d̄ teſti.
doct.in.c.qđ dei ti=
morē.de ſta.mona. dubitabant tamē
q̄dā in notorio notorietate facti:vt q꞉
hȝ ɔcubinā publice in domo. nec fuit
in iudicio cōdemnatus nec in iudicio
ɔfeſſus.nec ꝑ p̄latū denūtiat⁹: an eēt
a tali abſtinēdū in miſſa ⁊ alijs diui=
nis.nā Hugu.⁊ Archi.in.d.c. null⁹.d.
c.ſi q̄.Jo.de lig.⁊ Car.flo.in di.c.vr̄a.
dicūt monitionē neceſſariā:q꞉ ceſſan=
te monitiōe nō vr̄ ꝙ q̄s poſſit hr̄e idu=
bitatā ſcientiā de ɔcubinatu:cum poſ
ſit cleric⁹ habere excuſationē.fa.d.c.ſi
qui.vbi d꞉ ꝙ ſi maluerint ꝑſeuerare ī
peccato oēs abſtineāt.⁊c.ꝑ illud ver.
maluerint.vr̄ ꝙ ſit op⁹ monitionē pre
mittere:vt ſic appareat de ɔtemptu ⁊
voluntate ſua.pro hac parte facit iſte
tex.q̄ vult ſuſpēſuȝ ⁊ iterdictuȝ nō eſſe
neceſſario euitādū i ꝑceptiōe ſacroꝝ:
niſi fuerit denūtiat⁹.et ver.aut ſi ⁊c.q̄
ſequit̄ ad excōicatos tñ loquit̄.alij di
cebant ſine aliqua monitione debere
abſtinere a talibus fornicarijs noto=
rijs notorietate facti:vt Hoſt.Jo.an.⁊
do.An.in.d.c.vr̄a.vbi dicit Panor.ꝙ
vtraqȝ opi.pōt eē vera.⁊ ꝙ audientes
nunq̄ȝ incurrūt peccatū añ monitiōeȝ
propter varietates opiñ.ad hoc no.in
c.j.de poſtu.p̄re.in.l.regula.ff.de iu.et
fa.igno.Poſtea tñ dicit ꝙ ſi fornicatio
eſt ita notoria ꝙ nullā hȝ dubitatiōeȝ
ſicut videm⁹ in pluribus clericis qui
tenent ita publice ɔcubinas ſicut vxo
res ⁊ publice nutriunt filios ita ꝙ ne
ſcirēt diffiteri:⁊ tūc omnino eſt abſtinen=
dū ab eis ſine alia monitiōe:⁊ hoc ꝓ=
bat tex.d.c.vr̄a.ibi:nec hȝ ōpis euide=
tiā.⁊ meli⁹ in.c.tua.l.c.ſi.de coha.cle=
ri.⁊ mu.vbi nulla ſit mentio de moni
tione.ꝑ hoc gloſ.in.d.c.tua.in ver.nō
ex euidentia.⁊ in ſ.celari.patet in di.
c.nullus.d.c.preter.q̄ requirūt ſolam

Pbr a parochianis accuſari pōt de ɔcubinatu.

tionis[a] ab hoīe vl' a iure gn̄aliter[b] p̄mulgate teneatur[c] abſtinere vel aliquē vitare vel īterdictū[d] eccleſia ſtieū obſeruare: niſi[e] ſnia/p̄hibitio

facil euidētiā: nō aūt q̄ expectēt moni tionē a ſup: ore. ⁊ p3 clare in hoc textu in §. aut ſi eū. itelligēdo etiā de ſuſpē ſis vbi requirit dūtaxat q̄ talis noto rietas nullo mō poſſit excuſari ex q̄ p3 q̄ ſi fornicatio non h3 illā opis euiden tiā ſed pōt p̄babili ter tergiuerſari: pu ta q2 concubina eſt cū3 matre clerici/⁊ dicit ipſam eſſe pe diſſequā matris vel q̄d ſimile: tūc p̄ce det p̄ma opi. q̄ expectet monitio ⁊ cō tēpt⁹. ⁊ hec eſt mens hui⁹ tex. pro hoc ſ ti. j. c. j. §. publici. j. §. ſ3 q̄ mulierem. dic ergo notoriū fornicatorē neceſſa rio euitādū in miſſa ⁊ alijs ſacramētis ī duob' caſib⁹ hic ꝯtētis. p̄mo ſi fuerit denūtiat⁹ ſuſpēſus p ſupiorē: vt eui tet. vñ nō ſufficit q̄ fuerit notori⁹ per ſniam aut ꝯfeſſionē in iure factā: ſicut volebāt olim iura p̄alleg. q̄ ī hoc corri gunt: niſi ſnia ſuſpēſionis fuerit publi cata. ſcdō ſi fuerit ita notori⁹ ex operis euidētia q̄ nulla excuſatiōe celari poſ ſit vt dictū eſt. p3. j. §. ſi autē. qui l3 lo quat in excōicatis. idē t_ itelligo d̄ ſu ſpēſis ⁊ interdictis paritate rōnis: vt ibi dicā. P3 etiā ex hoc tex. poſſe ipu ne recipi ordinē ab epō ſimoniaco nō denūtiato: nec taliter notorio: licet ſit ſuſpenſus a iure j. q. j. reperiunt. de ſi mo. tāta. q̄d olim nō licuit: ⁊ recipiēdo ab eo ordinē nō recipiebat executionē vt legitur ⁊ no. in. c. p tuas. de ſimo. et idē dic de alijs ſuſpēſis q̄ impune ab eis recipiuntur ſacramēta: niſi eſſent denunciati aut notorij facti notorieta te. ſic itellige. c. j. de ſciſma. ⁊ q̄d ibi no. Inno. ⁊ Hoſt. ⁊ in. c. fraternitatis. d̄ he re. per Panor. in. d. c. veſtra.

a ¶ Prohibitionis. puta a ꝯmunione fratrū. xviij. di. ſi quis. ⁊. c. fi. aut a per ceptione ſacramētorū. xj. q. iij. ſicut apo ſtoli. de cle. ex. mi. c. fin. ⁊ ſimilibus. de quibus glo. in cle. cupientes. de pe.

b ¶ Generaliter. idē ſi ſpāliter: niſi ſen tentia fuerit publicata: vt. j. ſequitur.

c ¶ Teneat. niſi ī duob⁹ caſib⁹ qui ſe quunt. pōt t_ ſi vult hmōi excōicatos/ ſuſpēſos/ vel īterdictos vitare: p̄ſertī3 ī ſecreto vt ſaltē rubore verecūdie ſup ſuſi d̄ exceſſib⁹ ſatiſfacere ꝯpellant. de ſentē. excō. c. cū nō ab hoīe. xxxij. di. offi ciu3. Et an participās excōicato ſemꝑ peccet mortaliter: no. Archidi. in. c. ro go. xj. q. iij. in. c. ſta tuim⁹. de ſen. excō. in. vj. docto. in. c. ſa cris. q̄d me. can.

d ¶ Interdictum. vide tex. gn̄alior eſt rubri. q̄ dūtaxat lo quit de excōicatis. ⁊ h̄ reprobat q̄d no tat Archi. j. c. is qui. de ſent. excō. j. vj. q̄ dicit interdictū ab hoīe vel iure latu3 de neceſſitate ſeruādū: l3 denuntiatio eius nō fuerit facta. ſatis eſt em̄ locu3 īterdicto ſuppoſitū eſſe: l3 nō ſit publi catū. facit. c. cū nō ab hoīe. de ſen. excō. idē no. Io. an et Pau. in cle. grauis. in p̄n. eo. ti. p illū tex. qui aperte vult ſa tis eſſe locū fore īterdictū: l3 hoc nō ſit publicatū. q2 nil addit de publicatio ne: ⁊ q2 q̄ ſcit/certiorari non debuit. re gula eū qui. de reg. iur. in. vj. idē Hēri. in. c. tāta. de exceſ. p̄lat. ⁊ approbat q̄d dicit Ioā. an. in. d. cle. q̄ forſan expedi ret per ꝯſtitutionē prouideri clericos nō teneri ad obſeruationē interdicto rum latorum a iure: niſi prius fiat illo rum declaratio: ad quod dicendum il lum mouebat. c. q̄m. de cenſi. li. vj. cle. preſenti. e. tit. ad hoc. c. euidenter. xj. q. iij. facit. c. cum ſcdm. de here. in. vj. ſ. d̄ pa ci. poſſeſ. c. j. §. ordinarij.

e ¶ Niſi. p̄ma exceptio. ⁊ vide q̄ rubri ca reſtringitur p tex. nō em̄ videretur valere ꝯſtitutio q̄ oībus excōicatis cō municare liceret indifferenter cū eſſet cōtra preceptū diuinum. Math. xviij. ſi non audierit eccleſiam: ſit tibi ſicut ethnicus ⁊ publicanus. de quo de iu di. nouit. ⁊. ij. Io. j. excōicato nec aue di cendu3 eſt. xxiij. q. j. omnis. xj. q. iij. ex cōmunicatos. nec cum eo debemus ci bu3 ſumere. ij. q. j. multi. xj. q. iij. ad mē ſam. ⁊ q2 hoc redūdaret in decoloratio ne3 vniuerſalis ſtatus eccl'ie ⁊ gn̄aret ſcandalū in mentib⁹ aliorū. ad hoc. j. q. vij. ⁊ ſcilla. xxv. q. ij. ſi ea deſtruerem.

Fornicator notorius eſt q̄n̄ vitandus.

Excōicato participās an peccet mortaliter.

Interdicto nihil addit publicatio.

2

qđ no. Inno.in.c.ꝗto.de ꝯſue.in.c.in-
quiſitioni.de ſen.excō. Panoꝛ.in.c.cū
ad mōaſteriū.de ſta.mon.⁊ diſrūpere
tur nerū⁹ eccl'iaſtice diſcipline.ad hoc
c.cū iter.de ꝯſue.qđ no.ꝑ doc.in.c.nul
li.de ſen.excom.

ſuſpēſio/vel cēſura[a] huiuſmōi fuerit in vel cōtra perſonā[b]/collegiū vniuerſitatē[c]/eccleſiam/aut locū certum: aut certam a iudice publicata[d] et denuntiata[e] ſpecialiter et

a ¶ Cenſura. refer ſingula ſinglis.hoc eſt cenſuras ad perſonas vel loca quibus conueniunt.

b ¶ Perſonam. in quā etiā cadit iterdictū ſiue ſingulariter iterdicat certa ⁊ noiata ꝑſona a diuinis vel ab igreſſu eccl'ie.c.is ꝗ.de ſen.exc.l.vi. ſiue interdicat i genere: ſicut ſi iterdicimus clerū ⁊ ppl'm/collegiū vel vniuerſitatē: ēt ſingulares eoꝝ ꝑſone ſunt iterdicte.c.ſi ſentētia.de ſen.excō.eo.lib.

Interdictū qliter fertur in perſonas.

c ¶ Uniuerſitatē.contra quā prohibetur ferri ſentētia excōicationis ne contingat inſontes puniri.c.romana.§.fi. de ſen.excom.in.vi.

d ¶ Publicata.i ciuitate loco aut parochia excōicari in publica miſſa populoſa/vel i ſermonib⁹/vel i alio actu frequētato ꝑ populū: aut ꝑ affixionem ſententie in locis publicis: ita ꝙ facile trāſeat i notitiā ppl'i.ad hoc cle.ꝗuis. §.ſi vero.de fo.cōpe.cle.cām.de ele.cū ibi no.in ꝟ.ſolēniter.nec ſufficeret publicatio facta in ꝯſiſtorio iudicis corā paucis.ad hoc glo.no.i cle.j.de ſepul. in ꝟ.publice.vbi tex.diſpōit ſuper publice excōicato.⁊ glo.dicit ibi ꝙ publicitas cauſat ex qualitate loci ⁊ multitudine aſtātiū: nec de facili habet notitia de eo qđ iudex egit in banco ſuo corā duob⁹ vel trib⁹ teſtib⁹.ad hoc vide Panoꝛ.ꝯſi.c.vbi dicit ꝙ publicatio accipit ꝓprie ⁊ principaliter duobus modis.primo illud đi publicari qđ in notoriū deducitur.ſcđo qñ ꝑ publicationē trāſit in famā publicā loci: vt in c.tua.de coha.cleri.⁊ mu.vnde publicum aſſerit illud qđ eſt notoriū ꝑ euidētiā vel famā: vt ibi ꝓ ꝑmo facit glo. ij.q.j.de manifeſta.ꝗ dicit ꝙ publicuz eſt qđ oib⁹ ptz.alleg.in ſl.de ſuſpe.tu. §.cōſequēs.non tñ intellige vt oibus

Publicitas vnde cauſatur.

Publicatio dupliciter ſumitur.

de ciuitate debeat eſſe manifeſtū: ſꝫ ſatis eſt ꝙ trāſeat in notitiā vicinie ſeu maioris ptis i qua act⁹ gerit.ſicut de notorio đr: vt eſt bo.tex.i.c.cū dilectis. de purga.cano.no.ꝑ doc.i.c.veſtra. de coha.cleri.⁊ mu. in ca.manifeſta.ij.q.j. oportet ergo vt aliquid dicat publicari ꝙ ita publice et palā fiat vt trāſeat ilico vel ſucceſſiue i notitiam ppl'i vicinie vel maioris partis.ad ꝑdicta vide no.ſ.ti.j.c.j.§.publici.

e ¶ Denūtiata.ſi.ꝰ.ti.j.c.j.⁊ hec denūtiatio fit ꝓpter ignorātes: nec ꝑ eā ꝗs amplius ligat.c.paſtoralis.de ap.c.cuꝫ nō ab hoīe.đ ſen.excō.cū ibi.no.cle.pꝛeſenti.de cē.⁊ pōt eā facere ordinari⁹ licet nō excōicauerit: qꝛ ad ei⁹ officiū ſpectat excōicatos đnūtiare.xj.q.iij.cure. no.Cōpo.in.c.cū dilectus.de ꝯſue.nec impedit denūtiatio excōicatiōis ꝑ appellationē ſequentē.ꝑ.d.c.paſtoralis. vbi doc.Bal.i marga.in ꝟ.appellatio. doc.in.c.vt noſtrū.đ ap.qñ ꝯſtat de excōicatione ⁊ ſeqtur ab ea appellatio vt cā deuoluat ad ſuperiorē.talis eñ appellatio nō ipedit denūtiationē futurā: qꝛ ex quo nō ſuſpēdit excōicationeꝫ prius latā nō pōt ſuſpēdere denuntiationē que ſequit neceſſario excōicationē: qꝛ excōicatus dꝫ vitari. Inno.i.c.ſepe.de ap.Bar.in.l.fi.C.ſi a nō cōpe.iu. Bal.in marg.in ꝟ.excōicatus. i ꝟ.ſententia.ſecus vbi reuocat i dubiū vtrū quis inciderit in excōicationē: quo caſu appellatio admitti debet: ne iſte ſine cauſa infametur/⁊ ab ab aliis euitetur.c.ꝑuenit.de app.no ergo ex hoc tex.ꝙ hmōi excōicatos ſuſpenſos vel interdictos denūtiatos tenemur vitare: niſi ꝓbabiliter ꝯſtaret cenſurā eſſe nullā: ⁊ denūtiationem ꝓpterea iniuſtā.puta qꝛ fuit excōicatus ꝗs poſt appellationē legitimā.c.per tuas. đ ſen. excō.c.dilectis.in fi.de ap.⁊ ibi docto. Hoſt.⁊ Hen.in.d.c.paſtoralis.no.in.c. ſolet.de ſent.excō.in.vj.non eñ preſumitur pro ſnia excōicationis a qua eſt

Excōicati denūtiati an ſint ſp vitādi

expreſſe[a]: aut[b] ita notorie in excōicationis[c] ſnīam ꝯſtiterit incidiſſe: ꝙ nulla poſſit tergiuerſatiōe celari aut aliquo iuris ſuffragio excuſari. Nam a cōione illi' abſtineri vult

appellatū.Jnn.in.c.bone.j.de elec.lz abſolutio poſt appellationē teneat: nec ſuſpendat̄ p appellationē.no.Jn no.in.c.ab excōicato.de reſcrip.no.l.c. q̄ fronte.de ap.de ro.deci.ccxcix. aut q: cenſura cōtinet euidenter intolerabilē errorē.vide qđ habet̄.in.d.c.ſolet qđ not.ſ̄.de anna. c.j.itē facit iſte tex. ꝙ p denunnationē publice factā ꝓbet̄ qs excōicat' ſuſpēſus vł interdict'.ꝙ voluit Hoſt.in.c.pzudētiā.§.ſexta.de offi.deleg.Arch.in.c.pia.de excep.lib. vj nā ex quo fit publice denūtiatio nō videt̄ aliud requirēdū.de poſtu.p̄la.c. j.§.ꝙ vo.ꝛ p̄ſumēdū eſt p denūtiatiōe facta iudicis auctoritate.de renū.in p̄ ſentia.jđ.e.cure.Jo.an.ſ̄.i.c.lz.de ſen. excō.li.vj.p illū tex.vbi qh̄qꝫ nūtiat̄ ille excōicatus q̄ tn̄ in veritate nō eſt.ꝛ poſſibile eſt ꝙ nō preceſſit excōicatio. ꝓbatio aūt dz neceſſario ꝯcludere. de ꝓba.in p̄ſentia.nec ꝓbat hoc eēqđ ab hoc cōtingit abeſſe.l.neqꝫ natales.C. de pro.c.ij.de tranſla.p̄la.ꝛ Jo.an.in d.c.pia.p illū tex.vbi dr ꝙ excōicatio dz ꝓpari apertiſſimis documētis.idē Pan.in.d.c.paſtoralis.d.c.dilectis.vn̄ dicūt cōiter doc.ꝙ etiā abſolutionē petēs p hoc nō fatet̄ ſe eſſe excōicatum. doct.in.c.venerabilē.de elec.de ro.de ci.cxlv.ccccxx.dicit Car.i cle.j.de excep.ꝙ ſi denūtiatio excōicatiōis ſolēniter eſt facta a iudice ꝙ probat excōicationē:alś non.idē Jmo.in.d.c.lz.ſz Panor.in.d.§.ſexta.dicit ꝙ vbi agitur de modico p̄iudicio:puta ad vitandū aliquē aut repellendū ab agendo pretextu excōicatiōis: vel ſi.ad ꝓbandū excōicationē ſufficit ꝓbatio denūntiationis:ex quo publice fuit facta q: preſumitur p his que notorie acta ſunt. d.c.in preſentia.cuz ſi.ꝛ p iudice exercēte officiū ſuū.c.ad audientiā. de p̄ſcrip.ſa.d.c.lz.ꝛ iſte tex.ſed vbi ageretur de graui p̄iudicio:vt de perditiōe vel priuatione beneficij forte hec denūtiatio nō ſufficeret:q: non conclu-

Excōicatio apertiſſimis ꝓbet̄ documētis.

dit neceſſario excōicatiōnē:vt ē dictū. ꝛ regulariter vba enūtiatiua: p̄ſertiz plata in abſentia partis nō ꝓbāt.no. in.l.optimā.C.de cō.ꝛ cō.ſti.l.c.ſi papa.de priui.li.vj.Bal.in.l.ex hac ſcriptura.ff.đ dona.in l.verba.C.de teſta. do.Anto.in.c.ſi.de ſucceſ.ab inteſt.ad hoc.j.de ſubla.cle. c.j.et hoc eſt quod voluerunt de rota deci.cclvj.ꝙ vbi excōicatio opponit̄ invīz perēptorie:nō probat ſola denūtiatio.ſecus ſi l vim dilatorie/qđ eſt ſatis equum : vt no. Jmo.let Domi.in.d.c.pia.

a ¶Expreſſe.noīe ſcꝫ ꝓprio expſſo vł alijs īdubitatis circūſtātijs ſeu circūlocutionib' expreſſis.ita ꝙ poſſit eſſe certū q̄ fuerint excōicati ſuſpēſi vel interdicti.inſti.de exhere.li.§.noīatim. c.ꝯſtitutionē.c.lz.de ſen.excō.li.vj.cle. grauis.in ſi.eo.ti.cle.j.de vi.ꝛ ho.cle.ſ̄ de elec.c.j.§.facta.cum ſi.qđ no.glo.ꝛ doc.in.c.cum ꝛ plantare.de priui.De noīatim interdictis ꝛ excōicatis Jnn. in.c.in lateranē.de preben.Guil.in cle j.de ſepul.vbi dicit noīatim excōmunicatos vel interdictos qui i ſentētia ſeu denūtiatiōe noīatim ꝛ ſpālit̄er ſunt expreſſi.alś ſi in gn̄e excōicatus vel interdict' ſit aliquis:veluti excōico illos oēs q̄ furtū cōmiſerūt.de ſen. excō.a nobis.vel excōico petrū cū fautorib'.de ſen.excō.ſacro.tūc nō teneor vitare fautorē q̄uſqꝫ fuerit denūtiat' expreſſe vel alś notorius ex euidētia facti.de cle.ex.mi.ꝓpoſuit.§.j.vbi hoc no.Hoſtiē.in.c.cū nō ab hoīe.de ſen. excō.in.d.c.a nobis et ibi Hen.ꝛ in.d. c.cū ꝛ plātare.ꝛ poſt iſtū tex.ſequebatur in deciſa cōſtitutionibus apoſtolicis ꝛ alijs in cōtrariū faciētibus nō obſtañ.quibuſcūqꝫ ꝛc.

Interdicti noīati q̄ dicūtur.

b ¶Aut.ſi.ſecunda exceptio.

c ¶Excōicationis.cū hic ſolū de excōicatione loquat̄ videt̄ hec exceptio ad eā reſtringi.ex quo ſequeretur ꝙ non teneremur vitare ſuſpēſos vel interdictos etiaz notorios facti notorietate;

niſi in p2io caſu qñ eſſent publicati ⁊ denūtiati:cū exceptio firmet regulā i caſib⁹ nō exceptis.xxxiij.q.vij.dñs.c.ij. de cō.lep2o.cū ſi.⁊ ar.a ſpāli.c.p̄ſenti. de p̄bē.li.vj.⁊ caſus omiſſus relinquit diſpoſitiōi iuris.l.ſi cū dotē.ff.ſo.ma. c.ſuſceptū.de reſcrip.i.vj.hoc aūt ius in p̄n.vult ſuſpēſos ⁊ iterdictos nō eē neceſſario vitādos:ꝙ ſeruādū eſt niſi i caſu excepto.ad hoc.c.nōne.cū ibi no. de p̄ſump.⁊ ēt in deciſa exp̄ſſi⁹ loquit̄ de excōicatiōe vbi dicebat̄ ſaluo ſi quē ꝓ ſacrilega manuū iniectiōe i clericū in ſniaʒ latā a canone adeo notorie cō ſtiterit incidiſſe:ꝙ factū nō poſſit aliq̄ tergiuerſatōe celari:nec aliq̄ ſuffragio excuſari.nā a cōione illi⁹lʒ denūtiat⁹ nō fuerit volu in⁹ abſtineri ⁊c.dic ꝯ ꝙ hec exceptio extēdit̄ ad ſuſpēſos ⁊ iter dictos ꝑitate rōnis:⁊ vt euitet̄ antiq̄ rū iuriū correctio.c.cū expediat.ō cle. in.vj.q̄ idē volebāt.c.p̄ter.xxxij.di.cō= coꝛ.ꝫ.alle.nā vbi mēs legis ēt exorbi= tātis ꝯuenit vt in caſu habēte idētita tē rōnis:lʒ ꝟba nō cōueniāt th̄ fit extē ſio ad ius cōe iproprtādo ēt ꝟba vt il= le caſus ſit cōp2ehēſus.no.Cy.in.l.j. C.q̄ ſit lō.ꝯſue.Jo.an.in cle.j.de deci. de ſen.excō.qt ꝑiculoſuʒ.in.vj.Domi. in.c.ſi poſtq̄.de elec.e.li.i.c.j.de tē.oꝛ. eo.li.vbi gl.ſa.qḋ no.de materia extē ſiōis Jo.an.in regula odia.de reg.iu. in.vj.i mercu.Jmo.i cle.j.de elec.p̄po. in.c.ꝑ venerabilē.§.qḋ aūt.q̄ fi.ſunt legi.colū.xl.Bal.i.l.nō dubiū.C.de le gi.Archi.de pe.di.j.pene.vbi dicit ꝙ in penalib⁹ fit extēſio ex idētitate rō= nis.Saly.l.l.ij.C.de noxa.ac.nā ratio legis eſt ipſa lex.no.Dy.i.c.fi.de reg. iu.li.vj.Panor in.c.fi.de reſcrip.in.c. ſcḋo reqꝛis de.ap.Bal.in.c.j.de cōſti. p̄po.in.c.tāta.q̄ fi.ſunt legi.xvj.colū. Nec ob.ꝙ hic tātū fit exp2eſſio de ex= cōicatiōe:cū hec ſpecificatio nō veniat reſtrictiue:ſʒ cā exempli.ad hoc.c.j.ne cle.vl mo.qḋ no.i.c.j.de re.ꝑmu.li.vj. i cle.auditoꝛ.de reſcrip.ſi ꝙ caſus non exp̄ſſus eſt de mēte cōp2ehēdit̄ i lege. l.nō ſolū.§.ꝟbū.ff.de ꝟbo.ſig.no.Dy.in d.c.fi.ꝑ hac ꝑte fa.j.ꝟ.ꝑ hoc.vbi ꝯp2e hēdit oēs hmōi ſuſpēſos ⁊ iterdictos.

Su= ſpēſi ⁊ iterdi= cti an ſint vi tandi.

Exten ſio fit i penali b⁹ ex rōis idēti= tate.

Querit̄:audiui pariſi⁹aliquē publica riꝫ denūtiari excōicatū:poſtea inuenio eū ſdegauis vbi nihil ſcit̄ de ei⁹ excōi catiōe:nūquid teneoꝛ eū vitare publi ce?Jnn.dicit ꝙ ſic.i.c.inq̄ſitiōi.de ſen. exc.in quadā addi.Panoꝛ.i.c.cū nō ab hoie.eo.ti.q2 publicū eſt crimē illius: nec pōt dici tolerat⁹ ab eccl'ia.facit ꝙ no.in.c.ad noſtrā.iij.de iureiu.Jnno. in.c.tua.i fi de coha.cle.⁊ mu.no.Hu. v.q.j qdā.fa.c.j.de treu.⁊ pace.excōi= catio eñi nō claudit̄ territoꝛio:q2 cū af ficiat aiaʒ ⁊ coꝛp⁹ſequit̄ ꝑſonā poſt de nūtiationē ſicut lep2a lep2oſuʒ.j.q.j. cito turpē.de offi.oꝛ.ad rep2imēdā.c. q̄ſquis.iij.q.v.Bart.in.l.ex ea.ff.de poſt.in.l.cūctos ppl'os.C.de ſum.tri. Bald.in.l.j.de here.inſti.iō excōicat⁹ ab ep̄o:ab oib⁹ eſt vitād⁹.Spe.ti.de ſen.excō.§.ij.ꝟ.ſed pone iudex.Aliq̄ di cūt'qḋ pōt benigni⁹dici ꝙ ſi poſſuʒ fa cile ꝓbare excōicatiōeʒ quā audiui pu blicari.foꝛte habeo teſtes vel inſtru= mēta ad ꝓbādū:tūc teneoꝛ eū vitare vbicūq̄ eū inuenio.ſi aūt ꝓbare nō poſ ſuʒ:nō teneoꝛ eū vitare publice:niſi i= ueniā eū i dioceſi in qua audiui.ſniaʒ publicari.ar.ad hoc q̄ ina.ac.poſ.cū i tua.no.Hē.in.c.cū deſideres de ſen. excō.Quid aūt ſi audiui publicari ali quē excōicatū:poſtea nō video eū vſq̄ ad annū vł bienniū:nūquid teneoꝛ eū vitare donec mihi conſtet de abſolu tiōe ei⁹.Hē.in.c.alle.poſt Ray.⁊ Guil. dicit ꝙ ſi excōicat⁹ eſt vel credat̄ eē hō timoꝛate ꝯſciētie:nec imemoꝛ ſue ſalu tis:⁊ maxie ſi eo tp̄e quo fuit publica tus ſeruabat ſniam:nūc aūt nō ſeruat ꝓbabiliter credere debeo ꝙ ſit abſolu tus ⁊ ei cōicare.ſi aūt pauꝑ erat ⁊ di= ſcolus nec ſeruauit ſentētiā credit ipſʒ eſſe vitādū/donec ꝓbabiliter p2eſu= mat̄ de ei⁹abſolutiōe:qt ſemel ⁊c.de re.iu.ſemel.li.vj.niſi talis haberetur cōiter p2o abſoluto.q2 aliq̄ p̄ſertim ſu⁹ p2elatus ſecū participāt:tūc excuſa= rent̄ participantes.ar.l.bab arius.ff. de offi p2e.ad mace.l.iij.et qt in facto alieno nō tenetur quis eſſe valde cu rioſus.ar.l.c.p2eſumitur.de reg.iu.in vj.th̄ reſpectu ipſius excōicati ſi ipſe

Excōi catū i vno lo co ::c neoʒ ne vi tare i alio lo co.

aliqd petat ⁊ opponat de excōicatio- ne: nō ſufficit ſibi pbare ꝙ habeat pro abſoluto: ſed dꝫ vere pbare abſolutio nē legit ⁊ no.p glo.⁊ doc.in.c. ꝓpoſuit de cle.ex.mi.⁊ ſemel excōicat⁹ ſemper pſumit durare ex- cōicat⁹.c.ex diligēti de ſimo.Spe.tit.de pſum.in fi.ti.ō ſen. §.vj.vſ.abſolutiōe glo.et Panoz.in.c. cū in iure.de off.de leg.Bal.in marga. in ꝟ.pſumitur.ſi tñ eſt excōicat⁹ ſub cō ditione dꝫ pbari cō ditio.Inno.⁊ doct. in.d.c.ꝓpoſuit.

a ¶Sāctiones.c. precipue.c.tengaldum.cum pluribus alijs.c.xj.q.iij.c.cum non ab homine. c.cum deſideres.cum ſi.de ſen.excō.c. veſtra.c.ſi.de coha.cle.⁊ mu.c.preter. c.nullus.xxxij.di.cū concor.ſ.alleg.

b ¶Hmōi.ſ. denūtiatos ⁊ ſi notorios.

c ¶Intendit.ſynodus baſilieñ.

d ¶Releuare.de iprobitate eī ſua nō debēt ꝯſequi cōmodū.l. itaqꝫ tullo.ff. de fur.nec ex delicto eoꝝ dñt eē melio ris ꝯditiōis.c.audiuim⁹.ō collu.dete. nec eſt equū eoꝝ maliciā eos releuare ff.ꝑ ſoc.l.verū.§.tēpus.de reg.iu.l.nō fraudant.nec ex culpa ſua dñt ꝯſequi penā ⁊ premiū.xxij.q.ij.ſi quelibet.nā pena nō preſtat immunitatē.ff.de ne go.geſt.ſiue hereditaria.de inter.⁊ re le.l.relegatorum.§.vlti.xvj.q.j.legi.

e ¶Suffragari.nā in his q̄ tāgūt fa uorem excōicati nō eſt differētia inter occultū ⁊ notoriū.ſec⁹ in his q̄ facit in fauorē alteri⁹ ex officio ſuo publico: cū tunc geſta ab ipſo tolerato teneant ꝓ pter vtilitatē publicā.ar.ff.de of.pto. l.barbarius.c.ad ꝓbandū.de re iudi. a ꝫ.c.nōne.viij.q.iiij.cōis eñ error fa cit ius ꝯcurrēte publica vtilitate: vt in dictis iurib⁹/niſi ille i cui⁹ fauorē alle gat error: ſciuit errorē.no.Jo.an.i.c.cū dilect⁹.de ꝯſue.Jo.cal.in.d.c.ad ꝓbā- dū.facit.de ſen.exc.cū nō ab hoie.l.cū quidā.§.ſuū heredē.ff.de acqui.here.

et de validitate geſtoꝝ ꝑ excōicatū: la te p doc.in.c.ꝟitatis.de do.⁊ ꝯtu.in.c. nihil.de elec.in.c.ad aprice.de cle.ex. mi.in.d.c.ad ꝓbandū.Car.flo.in rep. c.perpendimus.de ſent.excom.

iuxta canonicas ſanctiones[a].

¶Per hoc tamen huiuſmodi[b] ex- communicatos ſuſpenſos/inter- dictos ſeu prohibitos non inten- dit[c] in aliquo releuare[d] nec eis quomodolibet ſuffragari[e].

¶Itē acceptat decretū qđ incipit.

¶De interdictis indifferenter nō ponendis.

Quoniā[f] ex indiſcreta[g] iterdi ctoꝝ[h] ꝓmulgatione multa

¶De iterdictis in- differenter non po nendis.

Quoniāꝫ.Pri mo ponit cā ꝯſtitutionis.Scđo cōſtitutio ꝓhibito- ria deferendo inter dicto in locū ob cul pā priuate perſone illi⁹ loci.Tertio ca- ſum excipit.Quar- to extēdit ꝯſtitutio nē ad pēdētia.ſcđa ibi: ſtatuit.tertia: niſi.quarta: qđ etiā. hoc decretū alle.Anto.in.iij.pte ſum. ti.xxvj.c.v.in fi.⁊ fuit factū ante diſſo- lutionem cōcilij.anno.ſ.M.cccc.xxxv.

g ¶Indiſcreta.ola cū diſcretiōe ſunt agenda: que mater eſt oim virtutum. xij.diſt.c.j.j.q.v.ꝑlentiū.de offi.cu.c.j. cle.paſtoralis.§.verum.de re iudi.

h ¶Interdictorū.quorū quedā ſunt pſonalia.de qbus no.ſ.tit.j.Alia rea- lia q̄ ſeruāt in locū: ⁊ iſtoꝝ quedā non ꝓcedunt a claue.⁊ iſta ſunt duplicia: qꝛ aliqñ dat interdictū ꝓpter horrorē ſeu loci iſectionē: vt ſi ſepult⁹ ſit excō- municat⁹ in cimiterio vel eccl'ia.c.cō ſuluiſti.de ꝯſe.ec.vel al.ſi polluat ſan guine vel ſemine.de ſent.exc.is q.lib. vj.⁊ in iſtis celebrās nō eſt irregula- ris: vt ibi.nec hꝫ locū.c.alma.de ſent. exc.li.vj.fa.qđ no.i.c.tuaꝝ.de pui.vbi videt caſus.ꝓpterea nō incurrit irregularitas: qꝛ tale iterdictū nō pro uenit a claue vel cēſura: ſed eſt quedā ſuſpēſio organoꝝ.arg.eoꝝ.q̄ leguntͤ no.de offi.oz.irrefragabili.i.c.ſi cano- nici.e.ti.in.vj.ſ.de his q̄ fi.di.of.va.c. j.Aliud eſt interdictū ꝓpter honorē: vt ſi epꝰ celebrauit in aliquo altari de tota illa die nō dꝫ alī⁹ celebrare.ō ꝯſe. di.ij.c.ſi.hoc tñ caſu celebrās nō incur reret irregularitatē cū nō iueniat iure expreſſum.ad hoc.d.c.is,qui.vbi quis

Inter dicta ſunt multi plicia

Inter dictū violāſ non ſemꝑ eſt ir- regu laris.

ex aliquo actu nū ꝙ incurrit irregula ritatē niſi inueniat in iure cautū: cū irre gularitas ſit de iure poſitiuo. no. Inno. in. c. niſi cū pridē. de renū. Spe. tit. ij. §. iuxta. ꝟ. ſumit. & ꝟ. gñaliter. Aliud

gia: p̄ſertim p oblationē frequētē hoſtie ſalutaris. adoleſcētes & puuli pcipiētes rari⁹ ſacra min⁹ ſolidant & iſtā mant in fide: fideliū tepeſcit deuotio: hereſes pullulant: & multiplicant pe ricula animarum.

ꝯſueuerūt ſcādala[a] euenire. ¶Statuit hec ſctā ſynodus: ꝙ nulla ciuitas/ opidū/ caſtrū/ villa/ aut loc⁹ eccl'iaſtico ſupponi poſſit īterdicto niſi ex cā ſeu culpa[b] ipſoꝝ locoꝝ[c]

eſt interdictū a claue ꝓueniēs: qḋ profert in locis ꝑpter culpā hoīs. & eſt triplex: quoddam eſt hoīs. ḋ offi. le. nouit aliḋ iuris. c. felicis. de pe. li. vj. c. vbi. c. fundamēta. de ele. eo. li. cū ſi. quoddā iuris & hoīs: vt ſi ciuitas eſt īterdicta ab hoīe ſuburbia iterdicta eē itelligū tur. c. ſi ciuitas. ḋ ſen. ex. li. vj. & l his h3 locū. d. c. alma. & hoc. c. & q̄ tale interdictū violat eſt irregularis/ & alʼs grauiť puniēd⁹. de exceſ. p̄la. tāto. d. c. is qui. a ¶Scandala. q̄ ſunt vitāda. ḋ. ti. j. c. j. cū ibi no. vñ dicit Jo. an. in tra. inter. in quo enumerat. xlvj. effectus eoꝝ. ꝙ nō ſine magna cā & graui maturitate eſt ad interdictū gñale ꝓcedendū: ne facile infiniti inculpabiles: ꝓpter pau coꝝ delictū a tanta ſacramentoꝝ grā tpe interdicti eſſent ſegregādi. imo ēt delinquētib⁹ ꝓpter multitudinē parci expedit. l. diſt. vt ꝯſtitueret. de tē. or. c. ij. vbi de hoc no. in. c. latores. de cle. ex. mi. & ideo diſcretio ſuadet vt p̄mo delinquētes ſpāliter & noīatim interdicant & nō alij. Itē vt ab initio delinquētes gñaliter nō iterdicant quo ad oēs effect⁹ interdicti: ſ3 ſolū modo quo ad quoſdā. videl3 p̄mo interdicať culpabilib⁹ corp⁹ xp̄i & ſepultura in cimiterio. & ſic paulatim ꝓcedēdo de effectu in effectū: ita eñ ſuari interdicta poterūt p clericos & frequēter delinquētes emēdarēt: & ptimeſcerēt grauiora: & demū cū in ꝓfundū maloꝝ laberenť propter eoꝝ culpā iterdictū gñale ꝓferreť vt oēs inculpabiles ꝯ delinquētes insurgerēt. ad hoc eť. Bonif. viij. ꝓuide. vbi habeť ꝙ iudices nō debēt eſſe prōpti ad ferēdas ſnias interdicti. q2 illo tpe diuina organa ſuſpendunť & laudes nec eccl'iaſtica ſacra miſtrāť vt ſolēt: tolluť mortuis ſeu minuuť ſuffra-

Interdictū ꝯ quos ē ꝓferendum.

b ¶Culpa. i. delicto. q2 pro pecuniario debito nō d3 aliquis locus ſuppo ni interdicto ſine licentia ſpeciali ſe. apo. vt in extra. ꝓuide. alle. no. ḋ. de pig. cul. di. c. j. c ¶Locoꝝ. i. habitantiū in locis. cū eñ interdiciť ciuitas caſtrū aut alius loc⁹ nō eſt interdicere muros lapides vel ligna q̄ ſunt res inaiate & q̄ nō deliqrūt nec ſūt capacia ſacroꝝ: ſ3 inhibeť ne ꝑpter delictū hītantiū dñoꝝ vl rectoꝝ ipoꝝ locoꝝ diuia ibidē celebrētur. c. ſi ciuitas. de ſen. exc. in. vj. poterit tñ pp'ls audire diuina extra loca i eccl'ijs nō interdictis. no. Inn. de p̄ui. vt p̄uilegia. de exceſ. p̄la. tāta. ſec⁹ vbi pp'ls vel ciuitas iterdiceret: q2 hoc caſu null⁹ de pp'lo extra loca interdicta admitteret ad diuina. c. ſi ſnia. de ſen. ex. li. vj. Et no. ꝙ vniuerſitas p̄t de'linquere. in auť. itē nulla cōmunitas. C. de ſa. ſan. ec. c. nouit. c. graue. & ibi Inno. de ſen. exc. ff. qḋ me. cau. l. metū. §. animaduertēdū. Bar. in. l. aut facta. ff. de pen. cle. j. de pe. c. dilect⁹. de ſimo. & ibi gl. & doc. ad hoc tñ vt attribuať delictū vniuerſitati op3 ꝙ pri⁹ fuerit deliberatū collegialr i ipſa vniuerſitate pulſata cāpana vel facta ꝯuocatiōe p nūtium. vñ ſi oēs hoies hui⁹ ciuitatis in ſurgerent & certū delictū cōmitterent deliberatiōe nō ꝓcedēte collegialiter nō diceretur factū p vniuerſitatē: ſed p ſingulos de vniuerſitate. ad hoc. ff. qḋ vi aut clam. l. aut qui aliter. §. ſi ds in publico. no. in. l. ſicut. ff. qḋ cuiuſqȝ vni. in. l. aliud. §. refertur. ff. de reg. iu. Bart. in dicta. l. aut facta. Pau. z mo der. in. d. cle. j. de pe. quod not. in. c. cū omnes. de coſti. & ibi Panor. in. c. gratū. de ꝓſt. in. c. in geneſi. de elec. i. d. c. dilectus. vbi late ꝓſeq̄. Bal. in. l. iube-

Uniuerſitas delinqre pōt.

aut domini[a] ſeu rectoris vel offi-
cialium[b] propter culpā autem ſeu
cauſam alterius cuiuſcunq; priua
te[c] pſone hmōi loca interdici ne-
quaq; poſſint auctoritate quacūq;

mus.C.de ſacroſan.ec. Pau.de ca.ↄſi.
lxxxvij.Itē no. ꝙ vniuerſitas pōt pu-
niri pena ſpūali: pena interdicti di.c.
ſi ſnia. nō excōicationis.c. romana.§.
in vniuerſitatē. de ſen.excō.lib.vj. q2
vniuerſitas eſt no-
men iuris non pſo
narum. ⁊ nō habet
animā. Inno. d.c.
grauē. Bal.in mar
ga. in ver. vniuerſi
tas.ſpe.ti.de ſentē.
excō.verſi.item no.
multi tamē voluerūt dicere ꝙ ſi excōi
cetur ꝙ teneat excōicatio.no.Io.and.
et doct.in.d.c.romana.ſentit Flo.in.l.
vſufructuariū venari.ff.de vſufru.vbi
dicit tūc timendū eſſe:pōt etiā vniuer
ſitas puniri pena pecuniaria non cor
porali no.Inno.Bar.et Panor.vbi.ſ.
Bal.in.l.polla.C.de his q. vt indi. ſed
ſolū punientur corporaliter q deliq̄ue
rūt.iuxta no.in.c.ſane.vbi doc.de tēp.
ordi.Oldra.cōſi.lxiij.niſi cōſtaret oēs
deliberato cōſilio deliq̄ſſe. doct.vbi.ſ.

a ¶Dñi.rōne plene proprietatis aut
ſuꝑioritatis iuriſditionalis. ad hoc.c.
j.de poſtu.ꝑla.cū ibi no.c.ex lrīs.de vi.
et ho.cleri.cle.cedit.§.cū aūt.de iude.

b ¶Officialiū.no. ꝙ ꝓ delicto vnius
publice pſone puniūtur ſubditi incul
pabiles pena interdicti loci.c.non eſt.
deſpōſa.le.⁊ no.in.c.j.de poſtu. ꝑla.c.
ſane.c.p.⁊.g.de offi.delega.c.j. de vſu.
lib.vj.c.ſi ſnia.de ſen. excō.eo.li. in ex-
tra.Ioā.xxij.ſi fratrū.ſed pena excōica
tionis nūq; punit vn⁹ pro alio. xxiij.
q.iij.ſi. habes. de ſen.excō. romana.§.
fi.li.vj. q2 nō eſt dei q iudicat oēm ter-
rā cōdēnare iuſtū cū impio.Gen.xviij.
et de hoc qn̄ vn⁹ pro alio puniat.no.j.
q.iij.in ſum.xxiij.q.iij.in ſum. Gar.in
d.c.j.de vſu.in.vj. Hen.late.in.c. in q-
buſdā de pe.Itē no.ꝙ delictū admini
ſtratoris nocet dño.qđ nō eſt regulari
ter verū.ff.de reg.iu.j.neq; interdicto.
c.delictū.e.ti.in.vj.vbi de hoc. Bar.in
l.aut facta.ff.de pe.ſi loq̄mur de ꝑiudi
cio pſonali.l.j.poſt princi.ff. de magiſ.
cō.Oldra.cōſi.lxv. niſi vniuerſitas cō-
currat cū eodē in delicto.l.fi.C.de ero.

Inter dicti pena punit vn⁹ ꝓ alio.

mi.an.li.xij.c.j.vt lit.nō ↄteſt. vbi doc.
glo.⁊ doct.in.c.ij.de or.cog. Si autē lo
quamur de preiudicio reali ſi eſt merū
⁊ apertū delictū nō preiudicat dño.C.
vñ vi.l.meminerint.vbi Bal.niſi qua-
tenus eſſet locuple
tior: vt not. in.d.l.
neq; interdicto. Si
nō eſt merum deli-
ctum ſed velatū ſeu
coniunctū cū admi
niſtratione tūc ꝑiu
dicat dño. tñ domi
nus habet regreſſum cōtra geſtorē.l.
polla.⁊ qđ ibi no.doct.C.de his qui.vt
indig.l.iubemus nullā. vbi Bal. C.de
ſacroſan.ec.doct.in.c. cū venerabilis.
de excep. Panor.in c.j.de do.⁊ contu.

Admi niſtratoris dlictū an noceat dño.

c ¶Priuate.approbatur qđ no. Ioā.
mo.in.c.j. de vſu. lib.vj. ꝙ pro delicto
ſingularis pſone nō debet pena inter
dicti loci vniuerſitas puniri.ad hoc.c.
q̄ſiuit.de his que fi.a maio.par.ca.niſi
ſit dñs loci vel officialis:vt hic cum cō
cor.idē Henri.in c.in quibuſdā.de pe.
Et no. ꝙ reſpectu alicui⁹ loci priuata
dicitur pſona que non eſt illius domi
na rector vel officialis. ad hoc.l.ꝑſes.
ff.de offi.pre.vbi dicitur priuatus qui
eſt ſine dignitate:⁊ ille q eſt ſine iuriſ-
ditione.l. priuatorū.C. de iuriſdi. om.
iudi.c.ſignificaſti.de fo.cōpe.l.fi.ff. de
offi.eius cui mādа.eſt iu.aliquādo di-
citur priuatus qui non eſt illuſtris C.
de ap.l.precipimus.⁊ a contra.qui eſt
in dignitate vel officio cōſtitutus/pre
ſertim ſi habeat iuriſditionem dicitur
publica perſona.c. ꝗq;.de vſu. lib.vj.
no.ſpe.titu.de pri.⁊ ſe.d.§. iam de effe
ctu.ver. ſi quis. vnde poteſt aliis ſibi
ſubditis ſtipulari in his q̄ ſunt ſui offi
cij:aliis non.l.iij. ⁊,ibi Bar.ff. rem pu.
ſal.fo. Bar.in.l.j.§.plane.ff. de magiſ.
cō.di.c.ꝗq;.per Bal.in.l.j.§. hui⁹ ſtu-
dij.ff.de iuſti.⁊ iu. vbi dicit ꝙ ſi magi-
ſtratus ſtipulatur ꝗtūcūq; in genere
pro oibus quorū intereſt:ſolum opera
tur vt q̄ratur ſubiectis ſtipulatio non
alteri: q2 quo ad alterū nō eſt publica
perſona.l.fi.ff.de iuriſdi.om.iu.c.ij. de
conſti.in.vj.per Panor.in pro.decre.

Priuatus qs dicit.

Perſona publica qs dicatur.

ordinaria vel delegata: niſi talis[a] ꝑſona prius fuerit excōmunicata ac denūtiata[b] ſeu in eccl'ia[c] publicata: ac[d] domini ſeu rectores vel officiales ipſorum locorum auctoritate iudicis[e] requiſiti huiuſmodi perſonā excōmunicatam infra biduū inde[f] cum effectu non eiecerint aut ad ſatiſfaciendum compulerint: quã etiam poſt biduū eie-

a ❡Talis. priuata.

b ❡Denūtiata. ante denūtiationem non tenemur vitare excōicatū niſi fuerit notori⁹ ex facti euidētia. ſ. ti. j. c. j.

c ❡Eccl'ia. ad hoc in extra. Jo. xxij. ſi fratrū. §. ceterū ⁊ qr nōnullis. ſ. de cōcu. c. j. in prin. cū cōcor.

d ❡Ac. pro ⁊. C. de ſum. tri. l. nemo. interdū ponitur expoſitiue. C. de ſa. ſan. ec. l. decernim⁹. interdū illatiue pro id eſt. xxxj diſt. c. j.

e ❡Judicis. eccleſiaſtici qui excōmunicauit.

Excōicati ſūt ab eccl'ia eijciēdi.

f ❡Inde. i. ab eccl'ia. debent eñ excōicati ⁊ interdicti: ꝑſertim publice exire ab eccl'ia: dū ibi diuina celebrãtur. cle. graui. de cele. miſ. ⁊ dꝫ ſacerdos dimittere officiū propter ꝑſentiā excōicati niſi icepiſſet canonē miſſe ſi nō exeat. ad hoc. vij. q. j. illud. ⁊. c. nihil. no. doct. in. c. nup. de ſen. excō. glo. et doct. in. d. cle. Inno. in. c. vt fame. de ſen. excom. Bal. in. l. caſus. C. de teſta. archi. in. c. epōrū. de priui. in. vj. ꝙ ſi nō exeat pōt ſacerdos impune eū eijcere ab eccl'ia etiā ſi fuerit clericus: dūmō ſacerdos tantā poteſtatē habeat ꝙ ſine effuſione ſanguinis hoc facere poſſit: alias recurrere dꝫ ad brachiū ſecl'are. arg. de homici. poſtulaſti. no. Hoſt. in ſum. de ſen. excom. §. vlti. ver. quid ſi publice. Hen. in. c. veniēs. eo. titu. ⁊ ſm hūc intellectum ꝓbat iſte tex. ꝙ excōicatus fugiēs ad eccleſiā nō gaudeat immunitate eccl'ie: ſed poſſet ⁊ deberet eijci: qđ aliqbus placuit: quia eſt membrū diaboli etiā extra eccleſiam deiectus. xj. q. iij. omnis chriſtianus ⁊. c. ſe. et de his qui foris ſunt nihil ad nos. ij. q. j. multi. de diuor. gaudemus. inde non catholicus fugiēs ad eccleſiā nō gaudet immunitate vtvult in iudeo. l. j. C. de his q̄ ad ec. confu. in aut. vt li. ma. ⁊ auie. §. qr ꝟo. col. viij. no. in. d. l. j. ꝑ glo. Cy. ⁊ alios. lꝫ gl. aliter ſentiat in. c. inter alia. de imu. ec. ⁊ ibi doc. Pen. in. c.

Excōicatus ad eccleſiā fugiēs an gaudeat immunitate.

eccl'ia. eo. ti. Oldra. cōſi. liiij. ſed primū clare ptꝫ in. d. l. ⁊ in extra. pape Mar. ⁊ Jo. directis inqſitoꝛ ib⁹ frācie q̄ cuſtodiunt inter chartas regias in qb⁹ habet ꝙ ſi heretic⁹ iudeus vel apoſtata fugiant ad eccleſiā nō ad remediū ſalutare: ſed euitāde pene cā: dicti inqſitores ꝑñt eos ab eccleſia extrahere ⁊ ꝯ illos ꝓcedere ſicut ſi non fugiſſent ad eccleſiā. ad ꝑdi. no. Hoſt. in ſum. ti. de immu. ec. §. inq̄rū. ꝟ. qđ ergo excōicatū ab hoie iurꝭ ordine ſeruato non gaudere priuilegio clericali: qr nō excōicatur niſi monit⁹. de ſen. excō. c. ſacro. ergo qr incorrigibilis amittet ꝑuilegiū clericale. de ſen. excō. cōtingit. ij. ⁊. c. in audiētia. ſec⁹ ſi excōicatꝰ a canone: vel pōt dici in vtroqꝫ caſu ꝙ nō dꝫ gaudere imunitate ex q̄ eſt in mora petēdi abſolutionē: al's ſec⁹. ar. c. qr diuerſitatē. de cōceſ. ꝑbē. Jo. in ſum. cō. ⁊ Ray. ti. de imu. ec. tenēt indiſtincte excōicatū nō gaudere immunitate eccl'ie. lꝫ G. ⁊ Jmo. tenēt ꝯriū in cle. j. de pe. ⁊ re. Joā. fa. inſti. de his q̄ ſunt ſui vl' ali. iu qr in hoc delictū excōicati nō attēdit: ſed poti⁹ fauor dei cui cōpetit ille honor q̄ nō peccauit. arg. de his q̄ fi. a ma. par. ca. q̄ſiuit. idē doc. in. d. c. eccl'ia. ⁊ ibi dicit Hē. hāc opi. eē tutiorē ⁊ veriorē nā talis retinet priui. clericale. lxxxj. di. dictū. c. at ſi clerici. in fi. de iudi. ⁊ eū ꝑcutiens eſt excōicat⁹. no. in d. c. ꝯtigit. Jo. an. in regula delictū. de reg. iu. in. vj. ⁊ mer. Fre. cōſi. cccvj. eadē de bānito ꝑ iudicē ſecl'arē poſſent dici cū bānit⁹ ⁊ excōicat⁹ eqparent. c. dño. hic fi. lex. col. x. no. iſti. de capi. di. §. media. gl. i. c. paſtoralis. de ap. et ibi Pan. Bal. in addi. ſpe. de ſpō. Hoſt. in. c. j. de of. or. lꝫ ꝯriū ſentit Bal. i mar. in ꝟ. excōicat⁹. vbi dicit ꝙ ſtāte ſtatuto de bānito impune occidēdo occidēs bānitū in eccl'ia nō eſt puniēd⁹ vt homicida: ſꝫ vt violator eccl'ie. Poſſet ꝓbabiliter te-

Heretici et iudei an poſſint ab eccl'ia extrahi.

Bānitus an gaudeat immunitate.

dici ꝙ bãnit⁹ diffinitiue ꝓ delicto cõ-
fugiẽs ad eccleſiã poſt bannũ cã ipm
euitãdi nõ gaudet immunitate. nam
bãnũ inheret oſſib⁹ ſicut lepra.j.q.j.ci
to turpẽ.ſicut excõicatio.de treu.ꝛ pa.
c.j.no. in.l. ex ca.ff.
de poſtulã. vbicũq3
eſt moreł remanet
bannit⁹ ſicut pt3 in
exule.l.l ij ff.de ori-

cta recedẽte vel ſatiſfaciente morᵃ
diuina reſumi poſſint. ¶Qđ etiã

gi.tur.de here. inſti.l.ex facto ad fi.ꝛ ſi
reperiał in territorio de q̃ eſt bãnitus
pena eſt deportationis.l. mathemati
cos.C.de epiſc.au. ꝛ ſi anteq̃ diſcedat
ab illo territorio iterũ delinq̃t punien
dus eſt vt exul.Bar.in.l.ſeruorũ.ff. de
pe.et certũ eſt ꝙ vterq3 tã excõicat⁹ q̃
bãnit⁹ ẽ vitãd⁹ ꝛ neutri vaſſali ſũt obli
gati.d.c.dño.volũt Inn.ꝛ doc.in.d.c.j.
de offi.or.vbi dicũt ꝙ iudex eccl'iaſtic⁹
in ſua terra bãnitos a iudice ſcł'ari vi-
tabit:ꝛ etiã ep̃s poterit excõicare ſi ha
bitent in terra ꝯ iudicis ſniam:cũ vnũ
brachiũ debeat aliud iuuare. xcvj.diſ.
cũ ad verũ.ꝛ iudex eccleſiaſtic⁹ d3 iudi
cata a ſcł'ari ſeruare et exequi.c.ij.§.ij.
de excep.lib.vj.als deluſoriũ foret bã-
num.Bal.in auł.cã q̃.C.de epiſc.ꝛ cle.

Immunitas eccleſie a pena corporali iuel.

Itẽ imunitas eccłie ꝯfugiẽtes a pena
corꝑali infligẽda tueł.c.reũ.xvij.q.iiij.
c.reos.xxiij.q.v.a q̃ bãnit⁹ iuius eſt cũ
tam bãno ſit punit⁹.nõ aũt a pena iã
inflicta liberat. pt3 in.d.c. iter alia. cũ
dicit alſs legitime puniẽdus. facit qđ
not.doc.in.c.ſane.de cele.miſ. ꝙ crimi
noſus fugiens ad corp⁹ xp̃i dũ portał
in via imunitatẽ cõſeq̃tur.ſi aũt crimi
noſo i captiuitate exiſtẽti deportetur
corp⁹ xp̃i non ſubuenił ab eccl'ia:nec a
carcere liberał ſic põt itelligi.xiij.q.ij.
c.ſi.de ꝯſe.di.ij.c.oĩs hõ.ꝛ.c.trib⁹.qꝛ in
ꝑmo caſu ꝯfugiẽtẽ ad ſe i libertate re-
perit.ideo lõm ſoluit.in ſcđo ꝟo captũ
et q̃ſi ſeruũ.vñ talẽ dimittit ne videał
oĩno velle dãnare iuſtitiã:cũ ipſe dñs
ſit iuſt⁹ et iuſtitias diligat: inde dicit
archi.xvij.q.iiij. ſicut antiq̃ꝛ⁹. ꝙ capt⁹
extra eccleſiã ſi ducał per eã põt inde
extrahi Oldra.vbi.ſ.ſ3 ſi bãnit⁹ iterio
cutorie ꝓpter cõtumaciã aut diffiniti
ue ꝓpter delictũ poſt bãnũ cõmiſſum

cõfugit ad eccleſiã tuẽd⁹ erit ab eccle
ſia per ea que dicta ſunt de excõicato.
hec q̃ſtio tꝑib⁹ nr̃is in parlamẽto acci
dit.Itẽ no. ſm intellectũ ꝑcedẽtẽ ꝙ iu
dex ſcł'aris põt extrahere delinquẽtẽ
ab eccl'ia i caſu/vbi
nõ h3 immunitatẽ.
ad hoc.l auł. ő mã.
princi.§. ꝙ ſi delin-
quẽtes.ꝟ. neq3.col.
iij.c.j.de homici. ibi auelles in ſenſu li
terali.ꝑ Cy.ꝛ doc.in.l.pñti.C. de his q̃
ad ec.cõfu.docto.in.d.c. inter alia.vel
expone inde.i.ab ipſis locis. vt refera
tur ad verbũ locoꝝ. Et ſm hũc intelle
ctũ no. ꝙ ad req̃ſitionẽ iudicis eccl'ia-
ſtici poteſt ꝛ d3 iudex ſcł'aris expellere
excõicatum a ciuitate/villa vel caſtro:
aut loco in quo fuit denũtiat⁹:niſi ſa-
tiſfaciat.equiparatur eñi bãnito vt di
ctũ eſt.vnde dicũt Inno.et Hoſt.in d.
c.j.de offi.ordi.ꝙ iudex ſecularis excõi
catos faciet euitare per ſubditos. ad
hoc.c.decernim⁹.de ſen.excõ.lib.vj. et
dicit Hoſt.ꝙ ſecularis iudex ad req̃ſi-
tionẽ eccl'ie poterit ꝛ debebit excõica-
tum ꝓſcribere rebellione exigente.ad
hoc de ꝟb.ſig.nouimus.c.cũ nõ ab ho
mine.de iudi.ꝛ dicit in.c.excõicam⁹.§.
ſi ꝟo.de here. ꝙ ep̃s põt exponere bo-
na ſubditi q̃ per annũ in excõicatione
cõtumaciter ꝑſeuerauit.ad hoc.c. pro
humani.ver. ſit etiã de homici. lib.vj.
et no.in.c.ꝑceptũ.xxxij.q.v. ꝙ ſi q̃s cõ-
tẽnit excõicationẽ põt eum dñs ſuus
priuare feudo ſuo.Et per ordinationẽ
beati Ludouici ſi excõicatus diu ſtete
rit/ in excõicatione d3 brachiũ ſcł'are
eũ cogere ad implorãdũ abſolutionẽ.
et q̃ ſtat in excõicatione ꝑ annũ d3 pri
uari bñficijs ſuis. xj.q.iij. rurſus.c. cũ
ꝯtumacia.de here.in.vj. de eta.ꝛ q̃li.c.
bone.q̃ capitula qualiter intelligant:
vide Panor.in.c.j.de iudi. dicunt etiã
Hoſti.ꝛ Jo.an.in.c.ad aures.de ſimo.
valere conſtitutionẽ ꝙ excõicatus ſol
uat.x.pro quolibet menſe quo ſteterit
in excõicatione.Ludo.in ſingu.in.c.
a ¶Mor.t.ilico ſine aliqua relaxatio
ne interdicti ab hõie ſiẽda: cum iſtud
interdictũ ſit limitate ꝓlatũ ex cauſa

Iudex ſcł'aris põt licite q̃ſi ꝙ delinquẽtẽ ab eccleſia extrahere.

Ludouici ſancti ordinatio circa excõicatos.

in pendentibus[a] locum habebit. ¶ Item acceptat decretum quod incipit.

¶ De ſublatione clemen. literis: q̃ eſt in titulo de probationibus.

Licet[b] in apoſtolicis[c] vel alijs literis quibuſcunq[d] aliquē

qua ceſſante illud ceſſat. ad hoc c. non eſt de ſpon. l. puto. ff. de poſtu. ⁊ in hoc eſt differētia inter excōicationē ex vna parte: ⁊ interdictū vel ſuſpēſionem ex altera. q2 excōicatio lata ob certā cauſam: l3 ceſſet cauſa: nō tñ tollit niſi fiat abſolutio. ſec9 eſt in ſuſpenſione vel interdicto. gl. in cle. j. in ver. donec. de deci. in cle. j. de penis. Inno. iii. c. cum bone. de eta. ⁊ quali. ⁊ ibi Hen. late fa. qđ no. Innocē. ⁊ alij in. c. ad hec q̃m. ⁊ ibi Bal. de appel. in. c. cū inter. de cōſue.

Excōicatio nō tollit ſine abſolutione.

a ¶ Pendētibus. cōcoꝛ. cle. j. de re iudica. cle. j. de ſequeſtris. cle. j. de ꝓba. cle. j. in fi. de ſen. excō. cle. diſpēdioſam. cum ibi not. de iudi. et niſi fuiſſet expreſſum de pendētibus ad ea cōſtitutio nō extēderetur. l. leges. C. de leg. c. cognoſcētes. c. fi. de conſti. ⁊ ibi docto. Bar. in. l. oēs populi. ff. de iuſti. ⁊ iure.

¶ De ſublatione clemen. literis: que eſt in titu. de probationibus.

Licet. ſe ſummat. hoc decretū factum eſt ante diſſolutionē cōcilij Baſilienſis: vt patet ex data.

c ¶ Apoſtolicis. hic corrigitur clemē. literis. de proba. vbi habebat ꝙ verba narratiua pape in literis apoſtolicis de ſuo ꝓpꝛio facto faciebant plenariā fidem ſi ſuper illis gratia vel intentio pape fundabat: puta ſi dicebat ſe aliqua bñficia reſeruaſſe aut reſignationem alicuius recepiſſe: aut aliquē excōmunicaſſe vel ſuſpēdiſſe: ⁊ ſi. ⁊ intelligebat Io. and. ꝙ cōtra illā narrationem non admittebatur ꝓbatio ꝓpter verbum plenariā ibidem poſitū. probatio. ſ. que perimeret narrationē vel ipſam falſam redderet. probatio vero per quam ſtante narratione releuaretur probans bene admitteretur. puta papa narrat renuntiationē bñficij factam in manibus ſuis ⁊ per eam acceptatam cōfert illud vel cōferri mādat bene ꝓbare poterā ꝙ illud beneficiū tēpore ceſſionis ſpectabat ad me: non

Verba narratiua pape olim faciebant fidē.

ad cedētem: aut ſi. q̃ narrationē pape nō perimerēt. facit de accu. cū dilecti. et. d. cle. intelligebat do. Ant. in. c. q̃ in eccleſiarū. de cōſti. quo ad ꝑiudicium ſubditoꝛū pape: q2 in ꝑiudiciū alioꝛū nō ſubditoꝝ nō ſtaretur verbis narratiuis pape. fa. no. ꝑ do. Anto. ⁊ Pan. in c. j. de cau. poſ. ⁊ proprieta. vbi dicūt ꝙ nō ꝓſumitur cā pro principe in his que gerit cum non ſuis ſubditꝭ oꝛiginarijs. per cle. paſtoralis. de re iudi. vbi caſus et vide Pan. ꝯſi. cclxxx. al'a eſt in alijs libꝛis nouiter impꝛeſſis. cclxxxiij.

d ¶ Quibuſcūq. ſiue literis cardinalium qbus non creditur in pꝛeiudiciū partis. c. cum a nobis. de teſti. glo. no. in. c. ſicut. de ſen. excō. que dicit ꝙ creditur cardinali aſſerēti aliqd: vbi nullius eſt pꝛeiudiciū. ergo in pꝛeiudiciū alterius nō creditur: niſi aliter probaret. qđ vult ibi Panoꝛ. ⁊ in. c. qđ ſuper his. de fide inſtru. in. c. conſtitutis. de ap. in. d. c. cum a nobis. Sed ob. c. nobiliſſimus. xcvij. diſt. de lo. et cōdu. c. j. Dic aut cardinalis dicit ſe eſſe legatū pape: ⁊ tunc qdā voluerūt dicere legato cardinali ⁊ alij noto ⁊ non ſuſpecto ſine literarū oſtenſione eſſe credendū. ar. d. c. nobilliſſimus. ij. q. v. que de cauſa. C. de ſum. tri. l. ij. §. liquet. in pꝛin. et pꝛope finē. Alij dicūt ꝙ et creditur ſe dicēti legatum in his que facit ex officio ⁊ iure legationis: maxime cardinalibus: qui nō conſueuerūt exire curiā ſine legatione. ſed ſi dicerent aliquid ſibi cōceſſum ſpecialiter vltra debita legationis officio generali nō crederetur niſi fidē per literas facerent. per. l. j. C. de man. pꝛin. l. probatoꝛias. de diuer. offi. li. xij. vult Io. and. in. c. ad audientiā. de ſen. excō. in. d. c. cōſtitutis. in. c. j. ad apoſtolice. de re iudi. in. vj. in c. de offi. legati. eo. lib. Bar. in. l. j. C. de ſuperindic. Pan. in. d. c. qđ ſup his. ſic intelligunt ſpe. titu. de lega. §. ſupeſt. ver. quid ſi delegati. videl3 vt legati

Cardinaliū literis an ſit credēdum.

vine vocis oraculo credatur. ⁊ in titu. de teſti. §. j. ℣. quid ſi aduocatus. vult archi. in. d. c. nobiliſſimus. Inno. in. c. cū dilecti. de accu. dicit plus Jo. an. in c. ſuper his. eo. ti. de ſtilo curie fore: vt legato credatur etiam extra ſuā legationem ſolo verbo pro quo eſt rō tex. ⁊ gl. in. l. j. C. de of. pfe. preto. ibi credidit em̄ princeps eos qui ob ſingularē eoꝝ induſtriam ad huius officij magnitudinem electi ſunt nō aliter fore iudicaturos ꝙ ipe princeps iudicaturus eſſet. ⁊ dicit Jo. and. in. c. cū inter. de offi. dele ſufficere aliquē haberi vl̄ habitū eſſe ꝓ legato: licet aliter de eiꝰ mādato nō appareat. de ꝓui. cū olim.

Legatus ſe dicen. an ſit credēdū.

Alij dicūt non eſſe credendū dicēti ſe legatum: niſi literas legationis oſtendat: vbi de legatiōe dubitaret. ad hoc d. c. nobiliſſimus. cū ibi no. vbi nunꝙ ſe. apo. moris fuit abſqꝫ ſignatis apicibus vndecunqꝫ legationem ſuſcipere ad idē. lxiij. di. lectis. d. l. j. de mā. pnci. C. de iure fiſci. l. ꝓhibitū. lib. x. de offic. dele cū in iure. no. Henri. in. d. c. cum olim. prob. in extraua. Boni. viij. intūcte: pſerim in pīudiciū alterius vt dictū eſt: niſi cardinalis legatus publice ⁊ pluries exercuit actus ſpeciales: tunc preſumitur ꝙ habuit mandatū ⁊ valeret actus ratione cōis erroris ⁊ preſumpte veritatis. Bald. in exēplo. C. de proba. per eundē in. l. ſi qua per calumniā. de epiſ. ⁊ cle. Aut cardinalis dicit aliqua fore acta corā eo. ⁊ dicit Inn. in. d. c. cū dilecti. ꝙ credit cardinalibus de oībus actis corā eis. ad hoc. d. c. conſtitutus. vbi dicit Hoſt. ex cōſuetudine generali credi aſſertioni legati de latere. ſed de iure cōi ſecꝰ eſt vt ꝓnunciauit cle. iij. refert Spec. in d. ℣. quid ſi aduocatus. ad hoc de teſt. c. licet. ibi etiam ſi preſidiali ⁊ ei quod de cōſuetudine dicit Hoſt. non putat Pan. ſtandū in pīudicium alterius ꝑ d. c. cum nobis. in fi. ⁊ patet hic. Sine literis epiſcoporū aut aliorū ordinarioꝝ qꝛ hic vertit magnū pīudiciū. Et hic apte corrigit dictū de ro. deci. xxij. vbi querunt vtrū credat literis epi ſolo ſuo ſigillo ſigillatis: ſine tabellione ⁊ teſtibus ſuper reſignatione ex cauſa permutationis in manibus ſuis facta ⁊ per ipſum admiſſa ⁊ collatione ſubſecuta. ⁊ concludunt ꝙ in dicto caſu litere epi faciunt plenam fidem dūmodo pdicta oīa in ſua litera contenta corā eo ⁊ per eū vno ⁊ eodē tpe facta ⁊ cōpleta exiſtant: qꝛ oīa premiſſa ſpectant ad officium ſuū. ⁊ inter ſubditos ſuos extra iudiciū expediuntur per eū ad renunti. admonet. de re. per mu. queſitum. facit que alle. in. c. poſt ceſſionem. de ꝓba. ꝓ opi. dicentiū indifferenter credendum literis epoꝝ autentico ſigillo ſigillatis. hec tamen ꝯcluſio non placebat Pan. in. d. c. poſt ceſſionem. vbi poſt varias opiniones concludit literis epiſcoporum ſeu alterius ordinarij autētico ſigillo ſigillatis non credi plene inter extraneos in preiudicium alterius: niſi habeant teſtium ſubſcriptionem. quod voluit Innoc. in. c. j. de fide inſtru. Henric. in d. c. poſt ceſſionem. vbi dicit ꝙ ceſſante conſuetudine in his que habet epiſcopus facere ratione ſui officij: maxime fauorabilibus ⁊ nulli preiudicialibus ad officium ſuum ſpectantibꝰ creditur literis epiſcopi: vt in excōicatione que non eſt mortalis ſed medicinalis. ij. q. j. multi. de ſen. ex. cum medicinalis. lib. vj. ſic intellige. d. c. poſt ceſſionem. c. j. de treug. ⁊ pace. xj. q. iij. cure. ⁊ c. debent. not. Archi. iij. q. ix. teſtes. in. c. vt circa. de elect. lib. vj. ⁊ hoc verum quando litera eſt promulgatoria ſententie excommunicationis. ſi vero ſit pure teſtimonialis ei non ſtaretur per hunc textum: vt quando epiſcopus ad petitionē partis ſcribit iudici ꝙ excōicauit talē. ad qđ facit qđ no. in. d. c. teſtes. Jo. and. in dicto ca. poſt ceſſionem. Bal. in. d. l. ſi qua per calumniam. vbi dicit ꝙ literis ꝯceſſis ſuper clericatu bene creditur: nō autē literis enūciatiuis ⁊ teſtimonialibus: ſed iſtud non placet indiſtincte. Pan. in. d. c. poſt ceſſionem. dicenti ꝙ ſi tractetur de modico preiudicio: bene creditur literis epiſcopi ſine ſubſcriptione: alꝫ ſecus. lꝫ cōmunicant excōmunicati.

Lris epi ſigillo ſigillatꝫ an ſit credēdum.

Excōicatō ē medicinal.

catione.pōderat eñ rōnem quare nō credit ſine ſubſcriptiōe:de qua infra: que militat et in excōicatiōe ſi pducit in facto arduo. Quid eñ ſi ordinari⁹ volēs ceſſare electionē factā de inimico ſuo facit pduci literas promulgatorias excōicationis falſo ꝯfectas dicemus ne fidē eis eſſe adhibendā ſi neget:maxime ſi ꝯcludat irregularitas illi⁹vt qꝛ dꝫ celebraſſe poſt datā illaꝝ Certe nulla eqtas hoc patit ꝛ multuꝫ reſiſtit mēs.c.qm̄.de ꝓ.ꝛ iſtius text.et d.c.poſt ceſſionē.c.cure.c.j.de treug.ꝛ pa.ꝛ ſi.loquūt in actu modici ꝑiudicij.in quo epūs hꝫ diſponere:ꝛ q̄ a volūtate ſua depēdet.Old.ꝯſi.clxxxiij.vt litere cōmendatitie.lxxij.di.p to. collatiōes bñficioꝝ ꝛ ſi.facit qđ no.Jo.an. in.c.ſicut nobis.de ſen.ex.qđ credit literis penitētiarij.qđ no.Ber.in.c.peruenit.de fideiuſ.

Epi literis nō credit ꝯ ipetrantē apñcum. Hꝫ tñ ſtilus palatij apoſtolici ꝙ nō credit literis epi ꝯ apoſtolicū impetrantē in qb⁹ epūs diceret ſe pri⁹ꝯtuliſſe ꝙ papa vel executoꝛ:ꝛ hoc ꝯtingit.ꝑpter fraudē que timet qꝛ ſepe imo frequenter accidit ꝙ epi ꝯ apoſtolicos impetrantes anticipant datas.no.de ro.vbi.s.refert Pan.in.d.c. poſt ceſſionem.de rota deciſi.cccl.j. Jn alijs aūt actibus:maximevbi ꝟtit alterius preiudiciū nō creditur ſine teſtiuꝫ ſubſcriptione.ꝛ ꝑſertim vbi ps de hoc contenderet. facit aperte.c ij. de fi.inſtru. ſi recte intelligatur dum tex.ibi tacite loquitur de literis ſigillaris habentibus ſubſcriptionem ſeu inſcriptioneꝫ teſtiū.lʒ teſtes ſint mortui ꝛ mens.d.c qm̄.licet eñ loquāt in iudicialibus.idē videtur in extraiudicialib⁹ in quibus poſſet quādoqꝫ imminere maius periculum ꝙ in iudicialibus.ergo idem dicendum ad hoc qđ no.Jo.an.in.c.diſpendia.de reſcri.

Judicio q̄ſi cōtrahitur. in.vj.in no.ꝛ qꝛ in iudicio quaſi ꝯtrahitur.ff.de pecu.l.iij.Si ergo in quaſi contractibus non creditur literis epiſcopi ſeu cuiuſlibet iudicis.in.d.c.qm̄ multominus in veris cōtractibus in q̄bus minus exuberat officiū iudicis

not.tñ ꝙ lʒ litere ꝑlatoꝝ ſine ſubſcriptione nō faciūt plenā fidē in ꝑiudiciū alteri⁹:faciūt tñ ſemiplenā.no.Jnnoc.in.c.in ꝑſentia.de renū.facit.c.cū in eccleſijs.de maioꝛ.ꝛ obe.ꝛ ibi Pan.

dignitati/bñficio:aut iuri[a] cuicūqꝫ[b]

a ¶ Juri.tpali/vel ſpūali i revel ad rē.

b ¶ Cuicūqꝫ.renūtiatio pure et ſimpliciter facta non extendit ad ius qđ poteſt in futurū cōpetere:niſi hoc caueatur in renūtiatione.c. cū inter. de renū.Bar.in.l.q̄ rome.§.duo fratres. ff.de ver.ob.glo.in.c. ex multiplici. de deci.ꝛ ibi Pan.Bal.in.l.qđ ſeruius.ff. de ꝯdi.ob cau.Bal.in.l.pactum.C. de colt.nec etiā ius futurū repudiari ꝑoteſt.ff.de leg.ij.l. ſi ita ſcriptū.§. ſi ſub ꝯditione.ff.de acqui.here.l. qui ſuperſtitis.qꝛ nō poteſt quis abdicare a ſe quod nō hꝫ.nam priuatio ꝑſupponit habitum.c.ad diſſoluendū. de deſpō. impu.niſi per pactū.C. de pact.l.j.vbi gl.ꝛ doc.aut ſi renūtiatio iuris futuri fiat in ꝑſentia iudicis valet. Barto. et doc.in.d.l.j.ff.de cura.bo.dan.ꝛ ſi fiat parte ꝑſente.Pan.in.d.c.ex multiplici.Sed an valeat donatio olm bonoꝝ preſentiū.ꝛ futuroꝛū.Bar.in.l.ſtipulatio hoc modo.ff.de ꝟ.ob. tenet ꝙ non valet facta a priuato ſine aliqua reſeruatione:nec confirmatur iuramento: qꝛ ſi valeret per eam tolleretur libera teſtamenti factio actiua donatoꝛi: ſaltim in effectu. quia ſi donatoꝛ poſtea teſtaretur veriſiſr preſumptiōe heres hereditatē nō adibit ſine cōmodo.ar. inſti.ad.l.fal.in ꝑn.ſūc.l.qđ de bonis. ff.e.ti. igitur talis donatio non valet: qꝛ ꝯ bonos mores: vt.d.l.ſtipulatio.ꝛ per conſequens nec iuramento cōfirmat.c.nō eſt obligatoꝛiū.de regu.iur. in.vj.idē Cy.Bal. ꝛ Bar.in.l.fin.C. de pac.Bar.in.l.cū duobus.§. ideꝫ rñdit ff.pro ſo.Pau.ꝯſi.liiij.ſi traditio bonorū ſequitur.Bal.in auſ. ſed cum teſtatoꝛ.C.ad.l.fal.niſi fieret cauſa mortis. quia tunc tacite videtur facta reſeruatio vſufructus. Paulus conſil.xcix. et in alijs libꝛis.cx.et aliqui iſtam opiñ. tenentes dicunt ꝙ nedum veriſimile

Donatio ol bonorū. an valea

preſumptione: immo iuris neceſſita-
te tolleret talis donatio liberam teſta
menti factionē actiuā ſi in donatione
ſit appoſita clauſula poſſidet precarij
nomine: vel ſi. fictā traditionē impor-
tās: qꝛ cum donator per illā clauſulā
oībus bonis p̄ſentibus ⁊ futuris actu
⁊ habitu totaliter denudet: impoſſibi
le eſt ipſaȝ habere heredē ſine bonis: (Heres nō habet ſine bonis.)
qꝛ dicit lex ꝙ nō efficitur per legem: vt
is qui nulla bona in ciuitate reliquit
heredē habeat in. l. lex cornelia. verſ.
qꝛ non efficit. ff. de vulg. ⁊ pu. ſubſti. ⁊
dicit lex ꝙ nō teſtātur non dn̄i rerū in
auт. ingreſſi. ibi quaſi nec dn̄i rerū. C.
de ſacroſan. ec. idē Panor. in. c. ij. de cō
ceſ. p̄ben. ſed cōtra. tenet Goſ. de ſalui.
in. l. bona. §. hereditas. ff. de bo. poſ. et
quidā doc. in. q. que incipit: vtrū dona
tio omniū bonoꝝ. qđ ſentit glo. in. l. fi.
C. que res pig. ob. poſ. que dicit ꝙ licet
qn̄ quis obligat oīa bona ſua genera-
liter: etiā videatur obligare futura. vt
di. l. fi. tn̄ ſi qs donat omnia bona ſua
ſimpliciter nō videtur ꝓpter nimium
damnū donare futura: innuēs glo. ꝙ
ſi de mēte donatoris cōſtaret ꝙ vellet
etiā donare bona futura ꝙ valeret do
natio in futuris. Item oēs cōtract⁹ iu
riſgentiū indifferēter ſunt ꝑmiſſi: niſi
lege aliqua ſpāliter ſint caſſati. arg. ff.
de pac. l. iuriſgētiū. §. ait p̄tor. l. ex hoc
iure. ff. de iuſti. ⁊ iur. ſed nulla lege vel
ei⁹ deciſiua ratione talis donatio repe
ritur ꝓhibita: vt ex dicēdis infra pate
bit: igitur. Itē materia donationū eſt
ꝑmiſſoria. ⁊ qđ exp̄ſſe ꝓhibitū nō eſt ꝑ
eam videtur eſſe ꝑmiſſum: vt mōſtrat
impator qn̄ ab ipſo petitur an mulier
poſſit omnia bona ſua in dotē dare. ⁊
r̄ndet nulla lege ꝓhibitū eſt. C. de iur.
do. l. nulla. fa. l. affectionis. et. l. ꝗ id. §.
mutus. ff. de dona. Sed cū nulla lege
ꝓhibitus ſit aliquis bona ſua futura
donare: vt dictū eſt: dicēdum eſt dona
tionem valere. et quo ad p̄ſentia cōue
niunt oēs per legē ſancimus. l. ſi quis
argentū. §. fi. C. de don̄. et ſi. licet Bal.
in. d. l. fi. C. de pac. quo, ad vtraq; bona
dicat donationē nōvalere tāq̄ in frau
dem legis factā. ſed quo ad futura di-
cunt predicti docto. etiā donationē va
lere. nam nihil tam cōueniēs eſt natu
rali eq̄tati ⁊c. inſti. de re. diui. §. per tra
ditionem. ⁊ latitudo cōtrahentiū volū
tatis ꝓpter nimiam ſubtilitatē impe
diri non debet. C. vt acti. ab here. ⁊ cō.
here. l. j. in fi. de con. ⁊ cō. ſtip. l. veteris.
in fi. ⁊ ſicut de p̄ſentibus: ita ⁊ de futu
ris rebus ſuis q̄ſq; diſponere pōt. C.
de dona. l. ſpem. ff. de pac. l. pactū. in fi.
di. l. fi. C. que res pig. ob. poſ. l. iij. ff. pro
ſo. l. humanitatis. C. de na. li. C. ꝗ bo.
ce. poſ. l. penul. ⁊ ibi no. Item iura ſim
pliciter ꝑmittūt omnia bona ſeu oēs (Donari pōt oīa bona.)
facultates poſſe donari. ff. de his que
in frau. cre. l. oēs. §. lucius. in. l. ij. l. ſi fi-
lius. l. ſi totas. et quaſi per oēs. l. ti. C.
de inof. do. vbi ꝑ donationē omne pa-
trimoniū reperit exhauſtū poſt mortē
donātis ⁊ valet: intātū ꝙ ſi filij velint
habere legitimam oportet ꝙ intētent
inoffi. do. querelam. ergo cum ſpāliter
nullus textus reſtringat poteſtatē do
nandi ad bona p̄ſentia tātum vt ipſa
tantū donari liceat ⁊ nō futura: ſequi
tur ꝙ ſub generali iuris permiſſione
oīa bona poſſe donari poteſtas donā
di futura etiā cum bonis preſentibus
de iure cōprehenditur. ex quo ſpāliter
nō ꝓhibetur. ar. l. p̄cipimus. C. de ap.
Itē libera facultas diſponēdi de reb⁹
ſuis cuilibet eſt cōceſſa: ſiue per teſtm̄:
ſiue per pollicitationē: vel votū. vt pa
tet in oīb⁹ titulis. ff. C. et inſti. de teſta.
de dona. ⁊ pollicita. et. ff. a ti. ſi cer. pe.
vſq; ad fi. li. ⁊ iſtis q̄s priuari nō debet
niſi propter delicti penā. ff. de pe. l. mo
ris. §. ſunt aūt. qui igit nō delinquunt
remanēt in iſta volūtate diſponēdi de
rebus ſuis pro libito ſue volūtatis. C.
mā. l. ſi re mādata. l. libertas. ff. de ſta.
ho. ⁊ dicit Bal. in. d. l. fi. C. de pac. ꝙ ip̄e
credit ꝙ mulier pōt in dotem dare oīa
bona ſua p̄ſentia et futura. qꝛ poterit (Dos l oibus bonis aſſignari pōt.)
de dote teſtari. ſed cū mulier poſſit de
iure facere pactū marito ſi ſupuixerit
de lucrando totā dotē. C. de pac. con. l.
ex morte. in aut. de equa. do. coll. viij.
dicēdum eſt ſm̄ eum ꝙ poterit preſen
tia ⁊ futura donare. ⁊ hoc ꝓ. in. l. here-
ditas. C. de pac. con. vbi ſuꝑ bonis ſic

bat pactū qꝺ volebāt valere vt teſta=
mētū ⁊ iſtud fieri nō pōt:ſ; titulo pro
dote habere potuit vir ſi hoc agebāt
vir ⁊ vxoꝛ.vt ibi dicit a ɔ̄trio ſenſu.ſa.l.
mulier.ff.de iu.do.vbi marit⁹ h; oīa
bona vxoꝛis poſt eius moꝛtē:⁊ credi=
toꝛes volebāt cōuenire maritū vt he
redē:⁊ ibi dr̄ ꝙ non poſſunt:ſ; habeat
oīa bona vxoꝛis titulo dotis.ſic pt; ꝙ
de p̄ſentib⁹ ⁊ futuris fuit pactū factū
marito ꝑ vxoꝛē:q2 ſi de bonis ſuis ſim
pliciter fuiſſet factū nō venirēt futu=
ra.iuꝫ.no.ꝑ glo.⁊ doc.in.d.c.fi.C.que
res pig.ob.po.l.fi.§.ij.ff.de leg.ij.Bal.
in.d.l.fi.C.de pac.Itē poſſu; oīa bona
mea vēdere.l.j.C.de inof.do.cū ibi no.
Bar.in.d.l.fi.l.d.l.ſtipulatio.ſ; in ma
ri p̄ciū ꝓꝑciat.l.ſi libert⁹.ff.de ope.li.
nec habet fili⁹ reuocatoꝛiā. Cy.in.l.j.
C.q̄ in frau.pa. ergo etiā poſſum oīa
donare:⁊ admittit ecc̄ia talē donatio
nē.ar.l.iubemus.C.de ſacroſan.eccle.
⁊ tn̄ ſi eſſet cōtra bonos moꝛes ecc̄ia
nō admitteret.q2 nō vult aliquid tur
pe.c.fi.de pac.pro.l.l.ſi vnq̄.C.de re=
uocā.do.in.c.fi.xvij.q.fi.vbi de rigoꝛe
iuris valuit talis donatio.⁊ lex ⁊ eccle
ſia admittūt:ſed ꝓpter nouā creatio=
nē filioꝝ ex quadā eq̄tate reuocatur.
Nec ob.ꝙ ꝑ talē donationē auferꝛ li=
bera facultas teſtādi ſaltim indirecte
q2 cū nulla bona ſit habiturus heres:
recuſabit adire hereditatē.q2 dicta rō
de iure nō ꝓcedit.legiſlatoꝛ ei nō fuit
adeo ſollicitus:vt qs habeat heredē;
ꝙ claudat liberū arbitriū diſponēdi
de rebus ꝓpꝛijs.pt;:lex falcidia eſt in
ducta ad hoc:vt quis habeat heredē:
ſed teſtatoꝛ pōt inhibere falcidiā. in
aut.de here.⁊ fal.§.ſi vero expꝛeſſim.
col.j in aut.ſ; cū teſtatoꝛ.et ibi Bar.⁊
Bal.C.ad.l.falci.ergo pt; ꝙ quis pōt
abdicare a ſe per que pꝛohibitur⁹ eſt
habere heredē.et tenet Bar.in.l.mar
cellus.ff.ad trebel.ꝙ teſtatoꝛ pōt ꝓhi
bere trebellianicā quartā; que expꝛiſſe
⁊ finaliter ꝓpter hoc ſolū eſt introdu
cta vt qs habeat heredē.inſti.de fidei
cōmiſ.here.§.ſed q2.Bar.in di.aut. ſ;
cum teſtatoꝛ.vbi docto.⁊ ſic ſm Bar.
poteſt quis abdicare illa per que pōt

Bona ſua omia pōt qs vēde=re.

Falci dia pt ꝓhibe=ri ꝑ te=ſtato=rem.

habere heredē.qua ratione manifeſte
concluditur ꝙ pōt quis facere hmōi
donationē nō abſtāte dicta ratione.
Itē ſi dicta ratio procederet: videlicet
ꝙ pꝛohiberetur dicta ratione:q2 quis
nō haberet heredē.ſeq̄nꝛ ꝙ nō vale=
ret arrogatio per quā nō ſolū bona ac
quiſita:ſed acquirēda transferebanꝛ.
⁊ nō ſolū non poterat arrogatus ha=
bere heredē:ſed nec teſtari.et tn̄ de iu
re permittebatur nō habita cōſidera
tione ad hoc haberet heredē vel non.
inſti.de arro.in.p̄n.de ca.di.§. minima
aut.mo.te.infir.§.alio.⁊ ſi dicatur ꝙ
ille titulus de acqui.ꝑ arro.eſt in ali=
quo limitatus ideo nō eſt arguendu;
ex eo.l.j.C.de la.liber.tn̄ adhuc eſt attē
dendū ꝙ legiſlatoꝛ non cōſiderauit il
lā rationē haberet qs heredē vel nō
ideo pari modo arguēdū eſt.ꝑ no'. ff.
de contū.cū emā.lib.l.j.in fi.j.glo. Et
eodē modo arguendū eſt de ingreſſu
monaſterij:ꝑ quē qs oibus bonis pꝛe
ſentibus ⁊ futuris teſtamēti factiōe ⁊
herede priuaꝛ.d.aut ingreſſi.et tamē
valet ingreſſus nō habita ɔſideratiōe
ad dictā rōnē nō habēdi heredē.Itē ꝑ
rebus exiguis nō d; legiſlatoꝛ hoīes
maximis aſtrictiōib⁹ p̄grauare.l aut.
de inſtru.fi.⁊ cau.§.⁊ hec diximus. col.
vi.ſ; ſi pro eo ꝙ habeat qs heredē in=
terdicaꝛ ſibi cōmerciū donatiōis cri=
minoſi loco habebiꝛ ꝑ impoſitionē ta
lis pene.d.l.moꝛis.itaq; nimis graua
reꝛ ſi ꝑderet gaudiū qꝺ donatoꝛ h; de
ſtabilitate ꝑ ip̄; facte donatiōis: ⁊ ſic
haberet damnum ex ſua liberalitate:
qꝺ eē nō d;.ff.de edil.edi.l.ad res qua
re nō.videꝛ ꝙ legiſlatoꝛ adeo curaue=
rit ꝙ quis heredem habeat:vt in ali=
quo velit ſue liberalitati derogare ꝓ
tam modica re ſicut eſt habere heredē:cum multū ſit cōmune quem ſine
herede decedere.C.ad trebel.l.pe.de
here.decu.l.pe.ſi impe.li.ſo.l.j.lib.x.⁊
ſic qꝺ in eius fauoꝛē eſſet introductū
in eius leſionem retoꝛqueretur quod
eſſe non debet.l.quod fauoꝛe.C.de le
gi.Item etiam ille qui donat futura
multimode poterit habere bona que
nulli acq̄ri poſſunt niſi heredi.vt ſi le

Mona=ſte=rij in=greſſ⁹ p̄uat oibus bonis

getur ſibi et heredib⁹ ſuis.C.de lega.
l.in annalib⁹.ff.de vſufru. accre.l.ſi ti
tio.quēadmo.vſufr.amit.l.reperi.ꝛ in
caſibus in qbus.ll.ꝓuidēt heredib⁹ ꝛ
nō alys:vt eſt videre in lege poſt.C.de
aduo.di. iu.in.l.le-
ge pragmatica.C.ꝺ
domeſt.ꝛ ꝓ.lib.xij.
cum ſi.Item ſi quis

renūtiaſſeᵃ aut ꝑuatū eē ſeu aliqd

paciſcat alicui vt heredi ſuo futuro il
le ſi erit heres ſol⁹ habebit.ff.de pac.l.
auus.in fi.in aut.de nō alien.aut per.
re.ec.§.emppht.col.ij.qꝺ eē nō pt viuē
te ſtipulatore.qꝛ viuētis nō eſt heredi
tas.l.j ff.de here.vel ac.ven.Itē pona
mus ꝙ aliqs donat tali dōatori:ita ꝙ
donatari⁹ in rebus donatis nullū ha
bet participiū:quo caſu donatari⁹ nō
hꝫ cām cōquerēdi.qꝛ donator poterat
vel alteri donare/vł nullo mō donare
ꝛ ſic res donate remanēt i libera diſpo
ſitione illi⁹ donatarij q̄ antea donaue
rat futura.in aut.vt li.ma.ꝛ a.l ꝓn.col
la.viij.C.de bo.q̄ li.aut.excipit.Itē in
tali donatiōe gnali non veniūt oīa bo
na:ſed excipiunt feudalia que nō poſ-
ſunt ſine conſenſu dn̄i alienari.de ſuc.
feu.c.j nec ea comprehēderētur ſi que
habebat forte dōator q̄ iuraſſet antea
nō alienare invita.de iureiur.veniēs.
ꝛ per glo.in.c.lꝫ.eo.titu.in.vj.Bart.in
l.ſi quis pro eo.ff.de fideiuſ.Pau.con-
ſil.iiij.Itē poſſibile eſt ex poſtfacto ta
lē donationē in totū reuocari ſcilꝫ per
nouā ſuſceptionē liberorū:vt di.l.ſi
vnq̃.vel per ingratitudinē per dona-
tariū cōmiſſam.l.j.ꝛ fi.C.de dona.c.fi.
eo.ti.Item adhuc in illa generali do-
natione nō veniunt ea que donator ve
riſimiliter in ſpecie non eſſe donatur⁹
ff.de pig.l.obligatione.q̄ res pig.obli.
poſ.l.j. de regu.iur.in generali.et ibi
videtur innuere.Io.mo.Nec veniunt
ea qbus indiget donator pro corpora
li vita.ſed deducendū eſt ne egeat.ar.
ff.de re iudi.l.inter eos.ꝛ id i quo poſ-
ſit teſtari ꝛ pro anima diſponere.ſi.em̄
ꝓ vita corporali prouidet:ꝙ̄tinꝫ ꝓ ala-
rum ſalute eſt cura adhibēda: in aut.
vt cum de ap.cogno.§.ſi quis ex predi
ctis.coll.viij.ex quibus patet ꝙ per di

Dona
tio ge
nerał
feuda
lia nō
cōpre-
hēdit.

ctam donationē nō priuabit donator
oib⁹ bonis ſuis.nec ꝑ ꝯſequēs actiua
teſtamēti factione.ſed habebit in qui
bus poterit teſtari. Nec ob.d.aut.in-
greſſi.qꝛ ille q̄ nō eſt dn̄s reꝝ ꝓpł mu
tationē ſtat⁹ ꝑſone
capitis diminutio-
nē ipoꝛtātio:vt mo
nach⁹ teſtari nō pt:
vt ibi.ſed i caſu nr̄o donator nō eſt ca-
pite minut⁹.ſꝫ adhuc libertatē ꝛ ciui-
tatē retinet:q̄propter nulla eſt actiua
teſtamēti factiōe ꝑuat⁹.ꝛ ꝑ hoc pꝫ rn̄-
ſio ad.l.lex cornelia.ff.de vul.ꝛ pup.l.
ſub.q̄ loqt in filiofa.captiuo.Nec etiā
ob.d.l.ſtipulatio.qꝛ ibi loqt de pacto
ſeu ſtipulatiōe ꝺ futura ſucceſſione: ꝑ
quā qs aſtringit ſe metu pene ad ali-
quē inſtituēdū heredē.qꝺ eſt ꝯ̄ bonos
mores ex parte ſtipulatoris ſeu paci-
ſcētis.idō ſtipulatio ei⁹ odio annullat.
vt ibi.In iſto vero donatore eſt ſecus.
qꝛ donatarius oim bonoꝝ nō eſt ſuc-
ceſſor hereditarius. Et preꝺ.faciūt ꝙ
poſſit quis conſtituere procuratorem
ad acceptandū ꝛ permutandū etiā be
neficia in poſterū cōferenda.ad hoc.l.
iij.ff.de procu.c.non iniuſte.in ꝓnc.eo.
ti.quod no.per Cy.in.l.j.C.etiā ꝑ ꝓcu.
in integ.re.pe.poſ.no.de ro.deci.iiij.

a ¶Renūtiaſſe.valet renuntiatio ta-
cita bn̄ficij facta in manib⁹ nō ſui ſu-
perioris.c.de multa.de pre.c.bn̄ficiū.
de reg.iur.in.vj.Idē de renūtiatiōe iu
ris ad rē.c.ij.ꝺ trāſla.pre.cū ibi no.c.ſi
electio.de elec.i.vj.de ro.deci.ccxc.ccc-
xxviij.ſec⁹ i renūtiatiōe iuris i re:q̄ nō
tenet niſi fiat i manib⁹ ſuperioris.nec
aliter renūtiās ꝑdit dn̄iū ꝛ ꝓprietatē
bn̄ficij:donec ſuꝑior renuntiationē ra
tā habuerit.c.fi.ꝺ renū.c.qꝺ i dubijs.ꝛ
ibi no.Inn.ꝛ doc.e.ti.Io.an.i.c.ex ore.
de his q̄ fi.a ma.par.ca.in regula is q̄
tacet.de reg.iu.in meren.Pau.i cle.j.ꝺ
renū.ad hoc.l.legat⁹.ff.de offi.pre.l.fi.
C de defen.ciui.vbi etiā officiū publi-
cum ſeculare non pōt qs a ſe abdicare
ex priuata renūtiatione.Bar.in.l.j.C.
de pe.bo.ſub.lib.x.Panor.in.c.qꝺ dei
timorē.de ſta.mo.in.c.ij.de reſti.ſpol.
ſuꝑior aūt dꝫ q̄ pōt.inuituꝫ deſtituere.

Bn̄fi-
cij re-
nūtia-
tio an
poſſit
fieri in
mani-
b⁹ nō
ſuꝑio-
ris.

Offiñ
publi
cū ſecu
lare ſi
licꝫ ali
cui ꝑ
ſe di-
mitte-
re.

aliud egiſſe[a] p qđ ius pprium auſe rat narratū ſit hmōi lr̄e in his non preiudicēt[b]: etiā ſi ſup ipſis gratia vel intētio narrātis fundet[c]: niſi p teſtes[d] aut alia legitima cōſtiterit

ca.cū ex iniūcto.de here.no.Inno.l.d. c.fi.Jo.an.in.d.cle.Archi.in.c.delibe ratiōe.de offi.leg.l.vi.Bal.i marga.in ꝟ.admittere.niſi bñficiū eſſet litigio ſum:tūc poſſet ei renūtiari abſq3 cōſen ſu ſupioris qñ eſt p babile dubium:an habeat ius.ca.ij.de lit ſreg.re.no.Paſi. in.d.c.qđ in dubijs ſecus ſi clarum eēt illū hr̄e ius: ſ3 litez pateretur.ita itelli ge de ro.deci cccix.ſi th̄ renūtiatio ſpō tanee facta eſt i manib⁹ ſupioris:ſ3 nō admiſſa nocet renuntianti repetēti be neficium.no.de ro.deci.ccclv.

Bene ficiū li tigio ſum ſi ne licē tia ſu perio ris p̄t dimit ti.

a ¶ Egiſſe.pūt qm mādat ordinario aut alteri q̄ pūet titiū bñficio ⁊ alteri cōfe rat:q2 titi⁹ cōmiſit homicidiū/aut alit ter eſt icapax.⁊ no.q̄ p lr̄as p̄latoꝝ nō pbat crimē.ſed ob.c.cū in eccleſijs.de maio.⁊ obe.cū ibi no.dic q̄ vbi ageret de modico p̄iudicio: bñ crederet ſolis lr̄is p̄latoꝝ:alr̄s ſec⁹.⁊ an p inſtrumen tū poſſit pbari crimē alicui⁹ no. Joā. an.in regula ſemel.de reg.iur.li.vi.in mer.p glo.⁊ doc.in.d.c.cum in eccl'ijs. b ¶ Nō preiudicēt.arg.q̄ hmōi litere in his caſib⁹ nō faciūt etiā ſemiplenā pbationē.⁊ fa.text.q̄ ſequit:niſi aliter appareat p teſtes.⁊c.qui loq̄tur i plu rali nūero.nec ſufficeret p hoc vn⁹ te ſtis cū lr̄is.ſic limita qđ no.ſ.⁊ hec eſt equa puiſio.grauis em̄ erat cle.lr̄is p quam poterat papa p ſolas ſuas lr̄as nocere cuicūq3 ſcribēdo vuellet.ſ3 ſpe cialitas ibi erat pter auctoritatē pa pe p quo eſt ſemp p̄ſumēdū.nam olī3 etiā ſoli eius verbo ſi in eo pſeuerabat credebat etiā de his q̄ vidit ante papa tum.c.cū a nobis.de teſti.not.Jo.an.i c.j.de renū.li.vj.in ꝟ.ſtatuit.⁊ in.c.ad apoſtolice.de re iudi.e.li. Bal.in.l.iuſ tur.C.de teſti.nemo em̄ illi contradi cere poterat ſm̄ Hoſt.in.d.c.cū3 a no bis.alle.xix.diſ.in memoriā.ix.q.iij.cū cta per mundū.⁊.c.per p̄ncipalē.de of fi.dele.ex parte. Poterat th̄ ei dici ſm̄ cū ſalua maieſtatis reuerētia aliquid eſt de quo no recordamini: q2 plerūq3

Pape ſolum ꝟbum olī3 fa ciebat plenā proba tionē.

vos fallit obliuio.xxiij.di.preterea.qđ credebat verū Panor.in his in q̄b⁹ pa pa h3 liberā ptāſtē:vt in bñficialib⁹ et ſpūalibus.ſ3 dubitabat i alijs cauſis pphanis ⁊ iter laicos.per hunc autē tex.non puto hodie fore credēdum ſoli ꝟbo pape i caſibus his contētis ⁊ ſi.in graue preiudicium alterius:q2 nec lite ris ei⁹ credit qđ eſt cōforme diuino exē plo Jo.viij.c.⁊.§.j.ij.q.iiij.vbi chriſtus noluit q̄ ſibi crederet.ſ3 voluit ſe ꝯfor mare legi diuine dicēti.i ore duorū ⁊c. ⁊ inq̄t.ſi duoꝝ teſtimoniū verū eſt:q̄re teſtimoniū meū ⁊ pr̄is mei nō accipi tis.ij.q.j.de⁹ omnipotens:vbi dicit q̄ de⁹ noluit punire pctā ſodomoꝝ:ſ3 ſci ret tanq̄3 deus:niſi p̄us eos ꝯuinceret tāq̄3 iudex.⁊ i.l.diuina null⁹ eſt caſus except⁹:nec alibi reperit ꝯtriū q̄ vni ſo li credat i graue p̄iudiciū alterius. c ¶ Fundetur.vt q2 papa vel alius or dinari⁹ confert beneficium qđ narrat va care p reſignationē aut p priuatio nē quā fecit de titio :aut mādat eū pri uari bñficio:q2 dicit ſe p̄us eum excōi caſſe.olim aūt credebat lr̄is aplicis.i d.caſibus.⁊ ſi.in cle.lr̄is.de pcu.ſ3 ver ba narratiua ſuper quibus nō funda batur intentio pape:non faciebāt ple nam fidem.c.ſi papa.de priuileg. d ¶ Teſtes.i.depoſitionē teſtiū etiā3 nō inſcriptorū in lr̄is.ad hoc.c.cū Jo annes cū ibi no.de fi.inſtru.vel intel lige niſi hmōi litere habeant ſubſcri ptionē teſtiū.Sed an requiratur q̄ de beat fieri inſcriptio manu ppria ipoꝝ teſtiū an ſufficiat q̄ ordinarius inſcri pſerit nōia teſtium in literis ſuis? Jo. an.dicit in.c.poſt ceſſionē.de pro.q̄ li tere epi non pbant niſi habeāt ſubſcri ptionē.et videtur velle q̄ ſubſcriptio debeat fieri manu ipoꝝ teſtiū ſubſcri bentiū3.q2 alias p ſubſcriptionē non eſſet plene prouiſum fraudibus:cum apppoſitens furtiuum ſigillum ſub ſcriberet ſeu inſcriberet teſtes nunc mortuos tēpore date ipſius ſcripture

teſtes an de beant ſe ſub ſcribe re.

vinos ⁊ ſic nō poſſet reprobari.ad hoc qd no.i.c.ex tenore.d teſti.ⁱȝ do.Anto. videat vellei.d.c.poſt ceſſionē.q̄ ſuffi ciat inſcriptio teſtiū facta p ſcribētē li teras ſicut fit i inſtrumēto.per.c.ij. de fide iſtru.c.j de pro cu.ſȝ Panor.ſequi tur opi.Joā.an.i.d. c.poſt ceſſionē.per d c j.in fi.de procu.

documēta[a]. Datū[b] in ceſſiōe publica hui⁹[c] ſcīe ſynodi i eccl'ia[d] maiori

cū faciat ibi mētionē d ſubſcriptiōe. ⁊ verbū ſubſcriptio ↄprehēdit ꝓprie: et ſm cōem vſum loquēdi ſubſcriptionē in fine factā manu teſtiū.vnde dicitur ſubſcriptio quaſi ſubt⁹ ſcriptio. Item cū i lris priuatis requirat ſubſcriptio ipſoꝝ teſtiū.l.ſcripturas.C.qui pot.in pig.ha.no.doc in.d.c.ij de fide inſtru. ergo in iſtis cuȝ magis attrahātur ad naturā priuatarū ꝙ publicarū:cū iudex nō ſit ꝑſona publica in ſcribēdo.⁊ facit.c.quoniā.de ꝓcu.vbi tex.in defe ctu notarij reqrit inſcriptionē ſeu ſub ſcriptionē duoꝝ viroꝝ idoneoꝝ.igit eadē ratione idē dicēdū eſt in extraiu dicialibus:vt nō credat literis epi ſeu ordinarij in preiudiciū alterius/ſi nō habeāt ad minus ſubſcriptionē duo rū.⁊ mouetur Panor.alia rōne:qꝛ vo ci epi nō credit in preiudiciū alterius. vi.q.ij.ſi tantū.xj.q.iij.ſi eps.d.c. quo niā.ergo nec literis ſuis cū is qui idu citur ad falſum dicendū:nō min⁹ idu ci poteſt ad ſcribendū ⁊ ſigillum ſuuȝ apponendū ⁊ inſcribenduȝ teſtes qui nunc mortui ſunt:tpe date literaꝝ vi uos.oia enim iſta pendēt a voluntate ſua:⁊ pauperi innocenti deficiet ꝓba tio negatiue:⁊ ſic erit in facultate ordi narij quodāmodo necādi ſiue ſpolian di ſubditos ſuos faciendo literas mō ꝑdicto:qd eſt contra oēm equitateȝ.et ſi iura deficerēt nō deficit ratio.⁊ a per te mens.d.c.qm̄.d.c.ſi tantū.vbi autē huiuſmodi litere haberēt ſubſcriptio nem duoꝝ teſtiū facerent fidē in caſi bus huius textus/⁊ ſimilib⁹:ſiue ſint ꝓmulgatorie/ſiue diſpoſitiue/ſiue te ſtimoniales:atteſtantes tamen factū de preſenti ſm datam literarum pro batur in.d.c.ij.de fide iſtru, vbi tales

Epi li teris nō credit i alte ri⁹ ꝑiu diciū.

litere ſigillate ⁊ ſubſcripte habēt vim publici inſtrumēti.⁊ in.d.c.cum a no bis.ꝟ.neq̄ȝ.ad hec deci ro.cccij.vbi di cūt q̄ etiā in ꝑiudiciū apoſtolici expe ctātis.tales lr̄e a teſtib⁹ ſubſcripte fa ciūt fidem.ꝓ pređ. patȝ nō ſufficere q̄ hmōi litere ſint ſub ſcripte a ſecretario vel notario epi.

a ¶ Documenta.puta p inſtrumenta autentica vel per confeſſioneȝ partis: aut ratificationem ſubſequentem/ta citam vel expreſſam.

b ¶ Datū.ar.q̄ lex ſiue ↄſtitutio debȝ redigi in ſcriptis cū data ad hoc.j.§.ſe. ꝟ.volentes.vbi mandantur iſte cōſti tutiones regiſtrari. Sed an ſcriptura ſit de ſubſtātia legis:varie fuerūt opi niones inter legiſtas i.l.j.C.de leg.vi de Jo.an.in regula:nemo poteſt.de re gu.iur.in.vj.in mercu.de ro.deci.ccl. Spe.tit.de lega.§.ſinitur.ver.qd ſi le gatus.Bar.in.l.ij.ff.de vulg.⁊ pupil. ſub.Bal.in pro.li.feu.in.l.humanuȝ. C.de legi.Hen.in c.a nobis de ſen.ex cō.Panor.in.c.j.de ↄſti in.c.j.d poſtu. ꝓla.in.c.paſtoral.s.de fide inſtru. vbi plȝ ſibi opinio q̄ regulariter ſcriptu ra nō ſit de eſſentia ↄſtitutionis:et ſic q̄ poſſit probari per teſtes.facit.c.j.de renū.li.vj.vbi ſucceſſor redegit in ſcri ptis ↄſtitutionē ꝑdeceſſoris ne trade ret obliuioni.iſti.de iu.na.§.ex nō ſcri pto.ver.ſed qd ꝑncipi.vbi ſola volun tas principis cū effectu facit legem ad hoc.c.ſi romanoꝝ.di.xix.vbi ↄſtitutio ligat etiā ſi nō ſit redacta in volumie iuris.vtile tñ eſt redigere legē in ſcri ptis: vt cōſeruet illius memoria.arg. c.ſignificauit.c.albericus.de teſti.

Lex an de beat ſcribi de ne ceſſita te.

Cōſti tutio de ne ceſſita te non reqrit ſcriptu ram.

c ¶ Huius.baſilieñ.

d ¶ Eccl'ia.arg.q̄ tabellio i inſtrumē to dȝ apponere locū initi ↄtractus plȝ in.c.qm̄.de ꝓ.ibi loca'⁊c.ij.q.viij. libel loꝝ.C.de con.⁊ com.ſtipu.l.optimā.⁊ ibi Cy.⁊ Bal.iſti.de inuti.ſtipu.§.itē.i verborum.c.abbate.§.ex his.de re iu di.li.vj.vbi Jo.an.⁊ doct.intantum q̄ non valeret ↄſuetudo q̄ inſtrumētum fieret ſine loco.d ro.deci.cccexl.⁊ quia

Loc⁹ eſt in inſtru mēto ponē dus.

hec litera loquit ſpecifice ꝺ eccleſia:fa cit ꝙ nõ ſufficiat ponere ciuitaté vꝫ ca ſtrũ ꝓ loco in inſtrumẽto: ſed oportet ꝙ ſpãlis loc⁹ exprimat.ad hoc data.vj. ibi apud ſctm̃ petrũ.qꝺ vult Jo.an.in d.c.abbate.l no.ad hoc aut.q.mod.na. effici.le.§.ꝗ tum ve ro.coll.vj. vbi etiaꝫ

baſilice[a] ſolenniter celebrata nono[b]

dom⁹ſcribit.de hoc i Spe.tit.de iſtru. edi.§.ij.Jo.an.in addi.eo.ti.§. poſtremo.ver.qd ſi loc⁹.Bar.in.l.de pupillo §.qui nũtiat.ff.de no.ope.nũ.l.l. lecta ff.ſi cer.pe.Jo.an.ꝛ moder.in.c.j.de fi. iuſtru.Sed dic ꝙ circa ſolénitatẽ iſtru mẽtorũ multũ attendit ↄſuetudo loci vbi fit inſtrumentũ.in aut.vt ꝑpo.no. iupe.§.ſi qua.col.v.de fi.inſtru. cũ di lect⁹.ff.de aqua plu.arcẽ.l.ſi pri⁹.§.recte placuit.ꝛ ibi Bar.Bal.in.l.cõparationes.C.de fi.inſtru.vbi dicit locũ nõ eſſe de ſubſtãtia ſi eſt ↄſuetũ iſtrumentũ certo loco fieri.ideo ſi gñalis cõſuetudo habet ꝙ ponat illa gñalis loci in ſcriptio ſufficit.ſi vero nõ ſit talis con ſuetudo:tũc requirit ꝙ locus ſpãliter apponat.no.Lap.in.d.c.abbate.niſi i expreſſione gñali tacite includeret locus ſpecialis:tũc ſufficeret.ita ꝓcedit qꝺ dicit de ſtilo curie in data literarũ apoſtol'caruꝫ ꝙ ſufficit gñalis loc⁹:q: notorius eſt locus vbi papa manet in ciuitate.ſi tñ ſpecialis locus nõ exprimatur/non ꝓpter hoc viciaret inſtrumentũ:ſed heret ſuſpectum ꝛ incũberet ꝓducẽti illuꝫ ſpecialẽ locum declarare per teſtes.C.de pro.l.iubemus.ꝺ fal.l.fi.c.cum ioannes.de fide inſtru. no.Domi.in.d.c. abbate.

Inſtrumenti ſolénitas ſeruetur ſeꝺm cõſuetudineꝫ,

a ¶ Baſilicẽſ.nota ꝙ eccꝉia cathedralis denotat a loco ſine expſſione certi nois ſeu illi⁹ ſancti: ſub cui⁹ vocabulo eccꝉia eſt cõſtructa.no.in.c. ꝗuis.ꝺ ꝑben.in.vj.ꝙ de ſtilo romane curie eſt ꝙ quãdo facit mẽtionẽ de eccleſia cathedrali nõ exprimat i lr̃is nomẽ,eccleſie.ꝓ quo.c.dudũ.j.ꝛ.ij.c.bone.ꝛ.ij.ca. cumana.de elect.ſec⁹ qñ fit mentio de eccleſijs inferioribus.alꝛ litere eſſent ſurreptitie:q: cõtra ſtilũ curie. vñ concludit ꝙ ſi mãdat ꝓuideri alicui in eccleſia ſancti petri bonoñ.et nõ reperit ibi aliq̃ eccleſia ſub iſto vocabulo/ niſi ſancti petri:nõ valꝫ gr̃a ꝓpter expſſionẽ illi⁹ nois ſancti petri cõtra ſtilũ curie.ꝺ cri.ſal.ꝗ grani.qꝺ no.doc.i.c.ad audientiam.de reſcrip.c.ad noſtram de confir.vti.ꝙ niſi ſtil⁹ curie ſeruetur ſunt litere ſuſpecte de falſo:niſi ꝑ lr̃as appareat aliter papã itelexiſſe de cathedrali.Panor.i.c.ſacroſctã.de elect.

b ¶ Nono kalen.i.nono die añ kalendas aprilis:qui eſt dies.xxiiij.martij. ꝛ de kalẽdis/nonis/ꝛ idib⁹no.ſup data.vj.ff.de verb.ſig.cũ biſſextus.Spe. ti.de iſtru.edi.§.ij.Et facit iſte tex.ꝙ leges ꝛ ↄſtitutiones debẽt regiſtrari cũ die ꝛ anno:valerẽt tñ ſine die ꝛ cõſule. l.j.C.de no.C.cõ.ver.ꝛ ſi que.no.in.l. ſi qua.C.de diuer.reſcri. ſed inſtrumẽta publica non valerẽt ſine die ꝛ conſule. no.in aut.vt preꝑo.no.ipe.coll.v. no. in.c.iter dilectos.de fide iſtru.ad hoc c.quoniã.de pro.c.abbate.§.ex his.de re iudi.li.vj.ꝛ ibi Jo.an.in no.ſcripture priuate.ſic.l.cũ tabernã.§.ideꝫ que ſijt.ff.de pigno.ꝛ ibi Bar.ꝛ Bal.et in prima ↄſtitu.ffoꝝ.per illum.§.idẽ que ſijt.glo.xxv.q.ij.§.reſcripta.ꝟſi.ſi qua. Bal.in.d.l.j.§.quibus.C.de no.C.compo.Spe.titu.de procu.§. ratione.ver. ſed quid ſi in mãdato.ꝛ titu.de inſtru. edi.§.nũc dicẽdũ vbi Joã.an.in addi. ſentit Hoſt.in.d.c.inter dilectos. Panor.in.c.ij.de fide inſtr.dicit ꝙ aut agitur de ſolo preiudicio ſcribentis:et nõ exigitur dies nec conſul/aut loc⁹/aut ſimilia que ſunt de ſolénitate publici inſtrumenti.d.§.ideꝫ queſijt.Uult Jo, an.in.d.c.inter dilectos.in.d.c.abbate.ad hoc.ff.de pigno.actio.l.titi⁹.depoſi.l.publia.§. fi.xxvij.q.j.omnes femine.ff.de procu.l.cum ꝺ indebito. de fi.inſtru.ſi cautio.nec ſubſcriptio Barto.in.l.ſcripturas.C.qui po.in pigno. habe.l.cum antiquitas.ꝛ ibi Bald.de teſtamẽ.d.§.idem queſijt.ꝛ ibi Barto. nec ſigillatio.Bart.vbi.ſ.l.l.ad teſtiũ. ff. de teſt.ita intellige Bald.in rubri. C.de fide inſtrumen.vbi dicit ſimplici

Leges regiſtrent cũ die ꝛ ãno,

Kalẽdas aprilis. Anno[a] domini[b] M.cccc.xxxvj.

Demũ[c] cõcluſit ſublibata cõgregatio[d]: vt decreta ſupra de qb[e] viſuz eſt q debeãt ſimplicit[f] acceptari et nũc ſimplicit acceptẽtur[g]:

ter nõ requiri dic in ſcriptura priua ta:aut agit de preiudicio alterius ſal tẽ ſecũdario:tũc aut dicos venit:neceſ ſario probanda et requiritur:puta di co me priorem in ypotheca:tu dicis te priorem et producis ſcripturã priuataz vbi nõ apparet de die obligationis: certe ego ſum prefe rẽdus: qz probatio tua tanq̃ incerta mihi non preiudi cat.arg.c.in preſen tia.de proba.quod voluit Bar.in.d.§. idẽ queſiuit.idẽ putat vbi ex nõ appoſi tione diei auferretur alteri parti de fenſionis copia.vt in queſtiõe quã fa cit Hoſt.et Specu.locis preallegatis puta pducit inſtrumẽtum procurato rium manu priuata confectũ ſine die nõ debz valere in preiudicium aduer ſarij:cum nõ poſſit probare an tpe cõ ſtitutionis pcurator eſſet excõicatus vel an ſit reuocatus p conſtitutionez alterius pcuratoris.et his caſib[9] in tellige Bal.in.d.l.ſcripturas.

a ¶Anno.ſupple currẽte.et eſt cõſue
Anni dñi qñ incipit. tudo notarioꝝ:q ſcribunt anno a na tiuitate dñi.M.cccc.xxxvj.q nũc currit cũ tñ annus nõ ſit cõpletus. Vñ dicit cardinalis florentin[9] in.c.iuuenis.de ſpõſalibus.q melius videñt dicere flo rẽtini:q ab anno incarnationis cõple to incipiunt.modũ tñ pmiſſum ſaluat cõſuetudo q̃ detrahit de proprio ſigni ficato.ff.de fundo inſtru.cũ delamõis §.aſinã.ſed olim ſolebat dici currẽte anno natiuitatis:et tũ erat ppria locu tio:ſz pter breuitatẽ quidã omittũt et dicũt ſimpliciter anno a natiuitate ſine verbo currẽte.et vide Bal.in.l.im perialis.de pa.conſtan.

b ¶Domini.ſupple a natiuitate.Nã
anni dñi a natiuitate cõputanť. ſ. de collatio.c.j.in data.de paci.poſſeſ.c.j.i fine. de ſpecta.in eccl.nõ faci.c.j.in fi. Sed florentini cõputãt ab incarnatio ne:vt in.c. In nomine dñi.xxiij.diſt. ita cõputabant annos Eugenij quar ti.et in hoc ſtandũ eſt cõſuetudini.no ta Specu.tit.de inſtru.edito.§.ij. pri ma tamẽ computatio a natiuitate re ctior eſt.De ro.deciſio.liij. Panormi. in.c.inter dilectos. de fide inſtrumẽ. Anni
Gallici tamen vulgariter computãt cõputã
ãnos a reſurrectio tur a
ne domini.de ro.de reſur
ciſio.cxj. Iſta autẽ rectio
cõputatio diuerſi ne in
ficatur ſm diuerſi frãcia
tatẽ gentium.gl.in clemen.j.in.ver. et tẽpore. de ſum tri ni.glo.i rubrica. C. de indictionibus.Barto.in.l.libelloꝝ. §.ſi accuſator. ff.de accuſationibus.

Demum.vſq ad finẽ.Primo po nitur concluſio eccleſie gallica ne biturris facta ſuper acceptione de cretorum baſilienſium.Secundo eiuſ dem ſupplicatio ad regem ſuper pro tectione dictorum decretorum. Ter tio regis approbatio mandãtis huiuſ modi decreta i regno publicari.Quar to iniungit omnibus ſuis officiarijs et ſubditis q illa omnino ſeruent et tueantur.ſecunda ibi: eapropter.tertia: nos igitur.quarta:quocirca.

c ¶Demum.id eſt finaliter.

d ¶Congregatio.eccleſie gallicane biturris facta.

e ¶De quibus ſupra de aucto. ge ne.conci.c.j. et.ij. de elect.c. et quia. com.fri.ap.ca j.de paci. poſſeſ.cap.j. quomodo diui.offi.ſit cele.cum alijs cap.ſequen.

f ¶Simpliciter. id eſt ſine aliqua Simpli
modificatione vel diſtinctione.l. coi citer q̃
ri.ff.p ſo ſoc. Bald.in.l. manifeſtiſſi liter
mi.C.de fur. vbi per eum quomodo accipi
intelligatur ſimpliciter. et in.le. ea tur.
que.de condi.indebi.in.l.eam quam. C.de fideicom.Bart.in.l.j.ff.de vulg. et pup.ſub.

g ¶Acceptentur.nõ heſitatione po teſtatis et auctoritatis condentis et p mulgantis:ſcilicet ipſius cõcilij baſi lienſis:ſed quatenus cõmoditatibus tẽporibus et moribus regionũz et per ſonarũ regni cõgruere viſum eſt.ſ.in proemio.in fine.

⁊ executionẽ ſortiãtur atq; ex nũc[a] effectui realiter mãcipentur. Et ſimiliter illa[b] decreta circa q̃ fuerũt facte p̄notate modificatiões: de q̄bus ſupi⁹ dictũ eſt ex nũc cũ ipſis ſcilicet modificationib⁹ acceptent̃ prout etiã acceptãtur ſub ſpe: ſcil; q; ipẽ modificationes per ſacrũ cõcilium admittentur[c]. Pro quo regij oratores inſtabũt vice regia[d] eccl'ie regni ⁊ delphinatus. Et poſtremo viſum fuit p̄dicte cõgregationi inſtandũ[e] fore omnino[f] apud[g] regez vt ipſe ex nũc decreta eadem iuxta modos[h] p̄notatos acceptet et approbet[i] mãdando diſtricte ex nunc curie[k] parlamẽti ⁊ alijs iuſticiarijs regni ⁊ delphinatus ac aliorũ dominorũ regni: quatenus de pũcto in punctum p̄miſſa inuiolabiliter ⁊ imperpetuũ obſeruent et obſeruari faciant: tranſgreſſores ⁊ cõtra facientes taliter puniẽdo q; ceteris in poſterum cedãt in exẽplũ[l]. Et ſuper hoc cõficere pragmaticam[m]

a ¶ Ex nũc. i. a die date p̄ſentiũ abſq; alia publicatione: vt. j. ver. volentes. hoc enĩ ver. nũc, p̄ſens tẽpus ſignificat. ff. de noua. l. quoties. de neg. gel. l. qui ſine. in fi. ſed dñi de parlamẽto nũ p ad miſarunt q; turnus noiationum deceptero incipiet a paſcha primo.

b ¶ Illa. vt. s. de elec. c. i. ⁊. ij. de col. ca. j de cau. ca. j. de nu. ⁊ qua. car. c. j. de anna. c. j.

c ¶ Admittent̃. nõ fuerũt tamẽ p̄dicte modificatiões admiſſe p cõciliũ baſilieñ. q; diſſolutum fuit ãteq; ei relate fuiſſent. Et ideo p hũc textũ voluerũt quidã dicere noiatiões nõ debere ſortiri effectũ cuz ſint modificatiões addite p eccl'iaz gallicanã. s. de colla. §. itẽ placuit. ⁊. §. ſeq. modificatiões autẽ nõ fuerunt acceptate: niſi ſub mõ q; referrentur ad cõcilium baſilieñ. ⁊ p illud admitterent̃ vt hic. ⁊. s. de col. c. j. ver. adijciens. Et vide quid ibi no. ⁊ in dicto. §. item placuit. in verſi. capellanijs.

d ¶ Uice regia. i. loco regis. l. ij. C. de adop. nã qui per alium facit: p ſeipm̃ ꝛc. c. qui facit. de reg. iur. li. vj. ⁊ oĩa noſtra facimus: quibus auctoritatẽ impartimur. l. j. ver oĩa enĩ. C. de ve. iur. enu. c. ſi apoſtolice. de preben. in. vj. et cum oratores vicem regiã eccleſie gallicane gerant: debẽt honorari in loco in ſeſſione ⁊ alijs: ſicut rex ⁊ eccleſia quorũ perſonã repreſentant. ad hoc. c. precipimus. xcij. diſ c. ſane. ij. et quod ibi no. Panor. de offi. delega. Hoſt. in principio ſum. xxj. diſ. in nouo. ij. q. v. habz. xcvij. d. nobiliſſimus. glo. de ſeu

Oratores regij vt rex ſũt honorãdi.

ten. excommu. cum voluntate. ad hoc quod no. Bar. in. l. filius. in. l. vicari⁹. ff. de lega.

e ¶ Inſtandũ. i. p̄ſequẽdũ cũ magna inſtãtia. nã inſtare eſt aliqd ſepi⁹ ⁊ diligẽter petere. c. di. p̄ſca. de renũ. quidam. c. ab eo. de appel. cum ſi.

f ¶ Omino. i. cũ p̄ſeuerantia et vſq; ad effectũ. ⁊ d hoc ver. no. s. de cõcu. c. j. §. j. et. §. publici.

g ¶ Apud. per. d. ſcribit̃. qñq; capit̃ pro. in. c. ſtatutũ. in p̄ſnc. de p̄bẽ. in. vj. no. Archi. in. c. fi. de conſue. eo. lib.

h ¶ Modos. i. modificationes.

i ¶ Approbet. q̃a hĩ regie dignitatis intereſt. s. i pro. §. cuz itaq;. v. eadẽq;.

k ¶ Curie. de qua s. de cau. §. itẽ fuit concluſum.

l ¶ Exemplũ. ſic pena vni⁹ dz eſſe metus multoruz. ff. de peñ. l. capitalium. §. famoſos. l. aut fctã. §. fi. ff. de iniur. l. eum qui. ff. depoſi. l. bona fides. C. ad. l. iul. repe. l. j. c. j. de male. cum ſi.

m ¶ Pragmaticam. pragmatica ſanctio dicitur proprie illud quod princeps de conſilio procerum ſancit: ⁊ ſtatuit pro rebus cõibus et vniuerſitatis. C. de diuer. reſcrip. l. fi. in fi. l. fi. C. de do. ⁊ pro li. xij. l. ij. C. de nouo. C. com. §. ⁊ ſi que. de inſti. co. com. l. j. §. ſi que. vbi glo. no. in §. reſcriptis. xxv. q. ij. in. l. iubemus nullam. C. de ſacro ſanc. eccleſi. in. aut. qua in prouincia. vbi de cri. agi oportet. in. l. non aliter C. de pala. ſa. lar. li. xij. in. c. fundamenta. de elec. li. vj. et ſcribentes pragmaticas ſanctiones lex vocat pragmaticos. ff. de peñ. l. mortis. §. ſolet. d. lege.

Sanctio pragmatica qd dicit̃.

ſanctionem[a]. ¶ Ea propter nobis humiliter ſupplicauerunt memorati[b] archiepi/epi/ capitula notabilia/decani/abbates/ceteriq̄ p̄lati ꝛ viri eccleſiaſtici atq̄ ſcientifici vniuerſitatum ſtudiorū generalium regni eccleſiā predictā regni ꝛ delphinatus noſtrorum p̄dictorum repreſentantes: quatinus eorum deliberationibus ꝛ cōcluſionibus ſic ſcd'm deum iuſtitiā ꝛ ſinceritatem[c] conſcientiarum ſuarū acceptis tam reſpectu prefatorum decretorum ꝛ canonū ipſius ſacroſancte generalis ſynodi Baſilieñ. q̄ alīs in his q̄ pro vtilitate reipublice eccleſie regni ꝛ delphinatus noſtrorum fuerunt inter eoſdem deliberata ꝛ concluſa regium noſtrum conſenſum prebere: eaq̄ ꝓtegere efficaciter ꝛ exequi: ac inuiolabiliter per omnes ſubditos noſtros obſeruare facere ꝛ mandare dignaremur. ¶ Nos igitur[d] attendentes q̄ ſicut ſacerdotes[e] debitores ſunt vt veritatem[f] quam audierunt a chriſto[g] libere[h] predicēt:

fi. aliqñ capitur ꝑ annotatione q̄ fit de rebus priuatis. l. iubem⁹. C. de app. ſi nec ꝑ atteſtatione facta ꝑ principē pro ꝑmutatione facta cū re eccl'ie. in. c. i. de rerū ꝑmu. vbi glo. Et btūs Lud. ſe

☞ cit vnā pragmaticā ꝓ iuris cōis in electionib⁹ ꝛ collationib⁹ bñficiorꝫ defenſione. ſimiliter hec pragmatica eſt decretorū baſilienſiū: imo iuris cōis ꝯſeruatio. ſ. ver. nos igitur. ibi. ꝛ ſanctorum patrum. ſ. in proe. §. quib⁹ ad plenū. ver. qualiter.

a ¶ Sanctionem. cōtra quā inuehit papa pius i ſone reſponſiua quā habuit in ꝯuentu mātuano ad orationē legatorꝫ gallicorum q̄ incipit reſpōſuri. ꝛ Archi. turo. in tractatu con. pragma. ſꝫ q̄d aliud ipugnare nitūtur: niſi ius cōe iura antiq̄ ſanctorū patrū tā ſalubria tam vtilia: que q̄diu obſuata fuere eccl'ia dei fruct⁹ honoris ꝛ honeſtatis felici vbertate ꝓduxit ꝛc. ꝛ ex eius contemptu ꝛ infractione eccleſiaſticus ordo confundit: miniſtri indigni ꝓmouent: aīarum cura negligit: pauperes innumeris diſcriminib⁹ ſubijciunt: multaq̄ alia incōuenientia haud toleranda ſequūtur enumerata. ſ. in ꝓe. ꝛ de colla. c. j. in prin. de cau. c. j. in prin. ꝛ per cautorem pariſieñ. in remonſtrā. pragma. ꝛ vide q̄d dixi i pro. §. ij. in ver. martini.

Pragmaticū impugnantes impugnāt ius cōe.

b ¶ Memorati. ſ. in ꝓ. §. q̄b⁹ attente.

c ¶ Sinceritatē. quā habere debem⁹ Pau. dicēte: glia nr̄a hec eſt teſtioniū conſciētie nr̄e. c. iter. c. nō ſunt. xj. q. iij.

d ¶ Igit. illatiue ponit. ff. de dā. inſe.

l. ſi finita. q̄nq̄ inceptiue. ff. de iuſti. et iure. l. ius ciuile. §. fi. ſo. ma. l. fruct⁹.

e ¶ Sacerdotes. ar. q̄ nō pñt aliq̄ predicare niſi ſint ſacerdotes. ad hoc. xvj. q. j. adijcim⁹. q̄d voluit Mathe. in cle. dudū. d̄ ſepul. pau. ibi dicit q̄ iterdum quis p̄tendit licitū ſibi eſſe p̄dicare rōne ordinis. et tunc hoc ſolū cōpetit ſacerdotib⁹. interdū rōne platiōis: ꝛ tūc etiā cōpetit ſubdiacono q̄ plat⁹ eē pōt. de eta. ꝛ q̄li. ꝑterea. ſ. de elec. c. j. §. dein de eligant. ꝛ ſitr doctori i theologia approbato per eū ad quē ꝑtinet. de here. cū ex iniūcto. aliqñ rōne ꝑuilegij: vt fratrib⁹ p̄dicatorib⁹ et minorib⁹: vt. d. cle. aliqñ ex cōmiſſione ꝛ licētia plati ꝑ docto. in. d. cle. in. c. ex cōicamus. de here.

Predicatio nō eſt ab his ꝯ̄miſſa.

f ¶ Veritatē. q̄ ab oib⁹ inquirēda eſt. xxx. q. vlt. iudicātē. xxviij. di. q2 ſunt. C. de tē. ap. l. ꝑ hāc. l. ſi q̄. ad orſ. l. nemo. d̄ ſen. ꝛ inter. nā veritas oīa vincit. ff. de ꝓba. l. fi. Inno. in. c. niſi cū p̄dē. de renū.

Veritas ab oibus q̄renda eſt

g ¶ Chriſto. qui eſt ipſa veritas. c. q̄ contempta. viij. diſtin.

h ¶ Liberi. abſq̄ metu aut diſſimulatione. Greg. xliij. diſt. ſit rector. ſepe nāq̄ rectores improuidi: humanam amittere gratiā formidantes loq̄ libere recta ꝑtimeſcunt: ꝛ iuxta veritatis vocē nequaq̄ iam gregis cuſtodie paſtorꝫ ſtudio: ſꝫ mercēnariorꝫ vice deſeruiunt: q2 lupo veniēte diffugiūt dū ſe ſub ſilētio abſcōdūt: ꝛ chriſo. nolite timere eos q̄ occidūt corp⁹ ne forte ꝓpt timorē mortis nō libere dicatis q̄d audiſtis ꝛc. xj. q. iij. nolite. iō debēt ſacer-

ſic princeps debitor eſt vt veritatē quam audiuit a ſacerdotibus approbatam quidē ſcripturis defendat[a] fiducialiter ⁊ efficaciter exequatur[b]. Premiſſis ⁊ aliis iuſtis ⁊ rationabilibus cauſis premoniti: habita[c] etiā ſuper his deliberatione digeſtiſſima[d] cū predictis principibus noſtre regalis proſapie ac aliis magnatibus ꝓceribus: multiſq; viris prudentibus ⁊ ſcientificis eccleſiaſticis ⁊ ſecularibus regni ⁊ delphinatus noſtrorum: nobis in concilio[e] noſtro magno aſſiſtentibus eorūdem prelatorum et aliorum eccleſiaſticorū eccleſiā regni ⁊ delphinatus noſtrorū repreſentantium ſupplicationē: ⁊ requeſtam iuſtā ⁊ rationabilem/ ⁊ ſanctorum patrū decretis conformē: omniq; equitate ſubnixā: agnoſcētes predictas ipſorū archiepiſcoporum/ epōꝝ: ceterorūq; prelatorū ⁊ virorū eccleſiaſticoꝝ noſtrorum regni ⁊ delphinatus deliberationes ⁊ concluſiones gratas ⁊ acceptas habuim⁹ ⁊ habemus: eiſdēq; conſenſum noſtrū regiū prebuimus ⁊ prebemus ꝑ preſentes. Volētes ⁊ ordinantes oēs ⁊ ſingulas deliberationes ⁊ cōcluſiones predeclaratas in noſtris regno ⁊ delphinatu/ ceteriſq; dominiis perpetuo teneri. atq; inuiolabiliter obſeruari: ſuumq; plenum ⁊ integrum a[f] die date preſentium penitus ſortiri effectū/ abſq; alia publicatione[g] ſeu promulgatione. Et nihilominus

dotes libere tyrānos redarguere: ⁊ liberavocē hui⁹ mūdi ptātibus ꝯtraire d. c. ſit rector. c. ghali. de elect. in. vj. xj. q. iij. cū apud. Hen. in. c. irrefragabili. de offi. ord. ⁊ ponere aīam ſuā ꝓ defenſione eccl'ie ⁊ ſubditorū ſuoꝝ. c. ſuggeſtū. cū duobus cap. ſeq. vij. q. j. c. niſi cū pridē. de renūn. exēplo beati Ambroſij q̄ theodoſiū imperatorē excōicans ab eccl'ia excluſit. xcvj. diſt. duo ſunt. paratuſq; fuit pro altaribus imolari. xxiij. q. viij. cōuentior. vbi not. q̄ prelat⁹ mortē debet ſubire: nō ſolum vbi fides eccleſie impugnatur: ſʒ etiam ſi ſibi res eccleſie auferuntur. exēplo beati Tho. archi. cantuarieñ. qui pro defendēdis rebus eccleſie martyrium ſuſcepit. c. ſicut dignū. de homici. quod intelligeret no. Inno. ⁊ doct. in c. niſi cum pridem. melius enīʒ eſt eis ꝓ veritate pati ſupplicium: q̄ꝫ pro adulatiōe aut diſſimulatione beneficium xj. q. iij. nemo preteritorū. Et bti ſunt qui perſecutionem patiuntur propter iuſtitiam. Mathei. v. et. j. ad Thimo. ij. ⁊ iij. xxiij. q. j. a recta xliij. diſt. ſcimus et hoc vbi eccleſia ſouet iuſtam cauſam: alr̄ non tenetur eam tueri. xiiij. q. i. qđ debetur glo. in c. j. eo. ti. ⁊. q. in. c. bone. ij. de poſtu. prela. decre. in. c. nihil. in. c. fi. de preſcrip. vbi glo. ⁊ doc. dicunt prelatū nō debere preſcribere cōtra cōſcientiā ꝓ eccleſia q̄ cultrix ⁊ nutrix eſt iuſtitie: nec patitur ꝯtra iuſtitiā aliqđ fieri in ſe vel in alterū. c. j. de aliena. feud. colla. x.

Ambroſi⁹ theodoſiū excōicauit.

Prelatus ꝓ eccl'ia mortē ſubire dʒ.

a ¶ Defendat. xj. q. iij. nolite.

b ¶ Exequatur. concord. ſ. in ꝓemio. in prin. cum ibi no.

c ¶ Habita. ſi. e. ſ. in pe. §. qb⁹ attētis.

d ¶ Digeſtiſſima. id eſt decocta. de cōſe. diſ. v. ne tales. in ꝓe. cle. ſ. in pro. circa fi. quia ſicut ſtomachus digerit cōquēdo eſcas: ſic princeps negotia. inſti. in prin. §. igitur.

e ¶ Cōcilio. Not. q̄ viri eccl'iaſtici licite pñt eē de ꝯſilio regis: preſertim vbi agitur de vtilitate rei pub. aut. habita. et ibi Bald. C. ne fil. ꝓ pře. facit qđ habetur xcvj. di. duo ſunt. in c. nō eſt. de vo. qđ legitur ⁊ no. l. c. i archiepātu. ꝺ rap. qđ no. Pan. l. c. ij. de iudi.

f ¶ A. icluſiue ponitur. ⁊. ſ. de colla. c. j. §. inſup. in. l. pſ. ff. de adul. C. ꝺ adulo. di. iud. l. poſt duos. C. de nupt. l. a caligato. ⁊ ibi Cy. ⁊ decto. xcij. diſt. a ſubdiacono. Aliquādo ſumitur excluſiue. de exce. pla. li. vj. c. ſtatutum. de ꝓben. eodem lib. ⁊ ibi doctores Archidia. in. c. j. de electio. eod. lib. Joan. an. in clemen. ſicut. de app. ⁊ ibi moder. Oldra. conſ. xlix.

g ¶ Publicatiōe. Sʒ ob. in aut. vt ſa,

publicari[a] et inter regias et delphinales ordinationes regiſtrari mandamus. ¶Quocirca dilectis[b] et fidelibus[c] conſiliarijs[d] noſtris preſens tenentibus: et q̃ in futurũ noſtra tenebũt parlamenta[e]

Cõſtitutio principis quã ligat.

no.con.coll.v. vbi cõſtitutio nõ ligat: niſi poſt publicationem.c.nonerit. de ſen.excõ.§. de concubi.c.j.in prin. alẽs multi ignorantes artarentur.qđ eſſet iniquũ.c.ij.c.fi. de cõſti. quinimmo ante publicationem nõ ligaret etiã ſciẽtes. l.j.§.fi. et ibi Bal.C. de cad.tollen. dic ꝙ vbi cõſtitutio principis non apponit tempus poſt cuius lapſum vult ligare tunc habẽt locum contra, vt nõ liget niſi poſt tempus a iure limitatũ: ſed vbi apponit tẽpus poſt cuius lapſum vult ligare: ſtandũ eſt tempori determinato.c. cum ſing. de preben.lib.vj.adeo ꝙ ſi conſtitutio dicat ꝙ ex nunc vult ligare abſq; alia publicatione ꝙ immediate ligat: vt hic.vide in extra.ad reprimenda.coll. xj.Bar.in.l.oẽs populi.ff.de inſti.et iu. qđ intellige reſpectu irritationis act⁹ non autẽ pene. quia abſurdũ eſſet ad penã ligari ignorantem.d.c.ij. de hoc glo.in cle.ij de here. in ver.exnunc.in c.j.de cõceſ.prebẽ.in.vj.in ver. referri. no.Pan.in cle.j.de elec.glo.in pro.cle. in ver.decerecto.et ibi moder.doc.in.d. c.ij.vel dic ꝙ vbi conſtitutio eſt ſolẽniter edita p principẽ in cõſilio populi et procerũ.de qua ſolẽnitate habeẽ in.l. humanũ.C.de legi.ligat immediate licet nõ fuerit publicata.no. Pan.in.c. j.de poſtu. pla.arg. illius ter.§. quod vero.ibi: ſolẽniter editur. aut publice ꝓmulgatur.per illã alternatiuã autẽ et cõtra. põt intelligi cũ cõſtitutio eſt edita ſine dicta ſolẽnitate.nã tũc expectatur ꝓmulgatiõ:niſi aliud caueat.

a ¶Publicari. qđ factũ fuit in parlamẽto die.xiij.iulij.anno. M.cccc.xxxix.

b ¶Dilectis.eos em̃ debet princeps honorare:vt ſenatores.xcv.diſt.eſto.et debẽt ſedere ad latus eius nõ ad pedes.l.iuriſperitos.et ibi Bar.ff.de excu. tu.et excuſantur a tutela vel cura.l.fi. et ibi Bar.C.de excu,tuto.

c ¶Fidelibus. ꝑſumitur fidelis q̃ eligitur ad officium.l.amiciſſimos. et ibi Bar.ff de excu.tuto. et debẽt eſſe conſiliarij principis fideles in tribus. Primo in nõ offendendo.ff.de inſti. et iur. vt vim.de peni.diſt.j omnis et ſi ſciãt aliquẽ velle offendere principẽ debẽt ei indicare. nam cõ quibus ſcij tãtum tenẽtur. ſunt C.ad leg.iul. maie. l.quiſquis. in fine. Scđo in defendendo.ff.de re milita.l. omne.§.fi.de for.fide.c j.et de nõ fide. for. ca.j. collatio.x. xiij q.v.de forma.Bar.in extrauagã. ad reprimenda.vbi ponit triplicẽ fidelitatem. Tertio in conſulendo. debet enim eorũ conſiliũ eſſe fidele: non demum nec curuũ.xj.q.iij. nõ licet.xiij. q.v.ſane.C. de aſſeſſo.l.nemo.c. ego.c. quanto.et ibi Hoſtiẽ.de iureiuran.vbi praui cõſiliarũ non cõſiliarij:ſed deceptores dicũtur. Unde ſi male cõſulũt et imperite litẽ ſuã faciũt.ff. de dona. arbitrio.§. dolo. de regu.iur.l. conſilij non fraudulenti.c.nullus ex conſilio. cum ibi no.de regu.iur.in.vj.ff de va. et extraordi.l.fina.cum ſi.et tenẽtur de dolo et lata culpa.Spe.titu.de requi. cõ.§.cõſiliarũ.et ibi Bal. in addi. Bar. in.l.j.ff.ſi mẽ.fal. mo.dix. vide Panor. in.c.tua nos. de homici.Guil. in cle.j. de ſo.compe.in ver.conſiliarios.Hen. in.c.cum inter vos.de re iudi.

Conſiliarij principis ſunt fideles.

d ¶Conſiliarijs.qui debent eſſe viri optimi et puri: viuãtq; contẽti his que a fiſco dantur. ꝙ ſi tranſgreſſi fuerint expellantur et alij idonei introducantur.in aut.de mãda. prin.§. precipue. coll.iij.et vide no.š.de elec.c.j.§.facta. in ver.recipere.et de anna.c.j.

Conſiliarij ſint ſuis ſtipendijs contenti.

e ¶Parlamẽta.ſimi. ver.in.c. decet. de immuni.eccl.lib vj. curia parlamẽti Pariſiẽſis fuit inſtituta de centum cõſiliarijs:ſcз.xij.paribus francie.viij. magiſtris requeſtarũ domus regis:et octuaginta alijs conſiliarijs.quadraginta laicis / et quadraginta clericis inter quos ſunt quatuor ꝑſidẽtes laici.et hoc inſtar ſenat⁹ romani a romulo inſtituti in quo erãt cẽtũ ſenatores.

Parlamentorũ dñorũ numerus.

C.de peti.here.l.fi.not.ff. de ſenato. in rub.C.de cadu. tollen.l.j.⁊ vocabātur venerabilis cetus.C.de leg.l.leges. et patres conſcripti.C. de emenda.iuſti. cod.l.j.in prin.ad leg.iul.maie.l.qſqs. in prin.not. Archi. in.c.fundamēta.de elec.lib.vj.⁊ in necē eorum machinantes tenētur.l.iulia maieſtatis. cēſetur enim pars corporis pncipis. d.l. qſquis.⁊ rebellantes iniuſte in his q̄ ad eorum officium ſpectāt:vt rebelles regni puniunt.in extrauagā.Hen. qm̄. Et ſicut a ſentētia ſenatus non appellatur.ff.a qbus appel. non licet.l.j. de minori.l. pfecti. ij. q.v.anteriorum.nec ab atreſto parlamēti.no.ſpecu.titu. de app.§. videndum. circa fi. ad hoc qd no.Bal.in proc.digeſtorum. Panor. in rubri. de appel. Contra illud tamē ſupplicari pōt ſine proponi error vſqꝫ ad.xxx. ānos olim. Hodie vſqꝫ ad bienniū:vt in ordinatione Ludo.xj.publicata in dicta curia. Anno.M.cccclxxix. inſtar ſupplicationis porrecte ſupiori.l.j.C. de ſen. prefec.preto.et dicit Joā.fab.in.l.fi.C. de leg. ꝙ magiſtri parlamēti poſſunt facere leges ſicut ſenatus poterat.l. non ambigitur.ff.de legi.

Appellare nō lȝ a ſnia ſenat⁹.

Error ȝ arreſtum propo natur intra bienniū.

a ¶ Juſtitiarijs.vulgare gallicorum. de quo in.c. ex literis. de pigno. in.c. qm̄.de immuni.eccle.lib.vj.

b ¶ Volumus.hoc verbū hȝ vim mādati.ff.mā.l.j.Jo.and.in.c.ab excōica-

omnibuſqꝫ iuſtitiarijs[a] regni ⁊ delphinatus noſtrorum ceteriſqꝫ officiarijs ⁊ ſubditis noſtris: ⁊ eorum cuilibet prout ad eum pertinuerit mandamus diſtrictius iniungentes: quatenus omnia premiſſa et ſingula teneant/cuſtodiant/⁊ cōſeruent in ſua roboris plenaria firmitate: ⁊ in cauſis qbuſcūqꝫ occaſione premiſſorum decetero oriturīs et emerſuris ſm deliberationes et concluſiones predeſcriptas iudicent/ pronuntient/ et ſententient:atqꝫ ab omnibus ſubditis et incolis noſtrorū regni ⁊ delphinatus inuiolabiliter faciāt in omnibus ⁊ per omnia obſeruari:predictas perſonas eccleſiaſticas ⁊ ſeculares:ac eorum quālibet in omnibus et ſingulis ſuperius expreſſatis ab omni turbatione violentia: impreſſione: moleſtatione: vexatione:damno:impedimento: ⁊ diſturbis tueantur:protegant pariter et defendant :omnes et quaſcūqꝫ perſonas cuiuſuis conditionis ac ſtatus fuerint contrafacientes : aut venientes taliter puniendo: ꝙ in poſterum ceteris cedat in exemplum:quoniam ſic fieri volumus[b] ⁊ iubemus per preſentes. In cuius rei teſtimoniū[c] ſigillū[d]

to.de reſcrip.de ſpō ex literis. Bar.in l.poſt dotē.ff.ſo.matri.⁊ inducit diſpoſitionem. Bar.in.l.cūctos populos.C. de ſum.trini. qn̄ nō determinatur per actū extrinſecū ſibi.ff. de lega.j.l.ſi ita legatum.§.illi ſi volet. de here. inſti.l. iam dubitari.de lega.iij. l. pāphilo.§. propoſitū. ⁊ legē ſa cit cle.ij. de offi. or. in cle.j.de offi.vica. ⁊ ibi no.glo. in.d.l. cūctos pplos. ⁊ ibi Bar.⁊ Bal. Panor. in.c.finē.de dolo.et contu.cū voluntas pncipis ratione regulata habeat pro lege.ff.de ꝯſti.prin. l.j.iſti.de vſucapio. §. quod autem. C. de fur.l.ancille. inſti.de iure na.§. ſed quod principi.

c ¶ Teſtimoniū.ſi ſigillū apponitur ad teſtimoniū: tūc non nocet ſigillāti. ſec⁹ ſi tanqꝫ a principali:tunc ſigillās videtur conſentire et approbare.l. gaius.ff.de pig.actio. Bar.in.l.ſicut.§.nō videtur. quib. mo. pig.ſol.in.l. que dotis.ſolu ma.l.tribanus.§.ij.ff.de teſta. mili.l.ij.et ibi doct. C.de re.alie.non alie.Bald.in marga. in ver.ſigillum.in.l.imperialis.de pa. conſtan docto.in.c.ij.de fide inſtru.

d ¶ Sigillum. principis ſigillum eſt autenticū.C. de adulte. ꝓuis. de fide inſtru.cum dilectus.⁊ ibi docto. Que dicantur ſigilla autentica : per Inno. et docto.in.c.ij. de fide inſtru. Specu. ti.de procu.§.fi.ver.x. Archi.in.c.vt circa.de elec.in.vj.Jo.fab.iſti. de teſta.§. poſſunt.doc.in.c.ſignificauit. de app.

noſtrum[a] preſentibus literis duximus[b] apponendum[c]. Datum biturís[d] ſeptima die menſis Julij. Anno[e] domini M. ccccxxxviij[f]. et regni noſtri xvj per regem in ſuo magno concilio. in quo dominus Delphinus[g] Viennenſis: domini dux[h] borbonij: Karolus de andegauia: comes[i] cenomanie. Petrus filius[k] ducis Britannie[l]: necnon comites de marchia: et vindocinio: et de tancaruilla: prelati proceresque ac alij viri eccleſiaſtici et ſeculares quamplurimi erant.

Sigilli appoſitio an aliquid importet.

a ¶ Noſtrum. nihil importat ſigillũ apponere: niſi ſigillans dicat ſe illud appoſuiſſe. l. ad teſtium. §. ſi quis. et ibi Bar. ff de teſta. c. ſignificauit. vbi moder de appel Inno. et doct. in. d. c. ij. de fide inſtru. Bal. in marga. vbi. ſ. et ſi ſigillo alieno fiat ſigillatio fiat expreſſa mẽtio quod ſit alienũ. Bar. vbi. ſ. Spe. de pro. §. vidẽdũ. ver. et nota. doc. in. d. c. ij.

b ¶ Duximus. ita ſigillũ poteſt alteri cõmitti: dũmodo fideli perſone. Bald. in. l. ij. C. de re. alie. non alie. doct. late in. c. ij. de fide inſtru.

c ¶ Apponẽdum. hoc nõ videtur neceſſarium: quia ſigillum principis nõ eſt neceſſariũ in approbatione legis. Bal. in. l. imperialis. de pa. conſtanti. niſi cõſuetudo haberet quod literis principis non crederetur. niſi ſigillatis: quia conſuetudo in iſtis attenditur. c. cum dilectus de conſue. doct. in. c ij. de fide inſtru. ſpe. ti. de pro. §. videndum.

d ¶ Bituris. arg. quod ſufficiat generalis inſcriptio ciuitatis vel loci in inſtrumento. de quo no. ſ. titu. j. in data.

e ¶ Anno. ſupple a reſurrectione domini iuxta morem francie.

f ¶ Triceſimooctauo. et ita hec pragmatica facta fuit bituris poſt diſſolutionem cõcilij baſilieñ. et eius tranſlationem ferrarie per Euge. iiij. durante tamen adhuc ipſo concilio baſilieñ.

g ¶ Delphinus. qui fuit poſtea rex Ludouicus. ſ. xj. pater Karoli. viij. nũc regnantis.

h ¶ Dux. de ducibus fit mentio. in l. ij. in fi. C. de offi. prefec. preto. affri. l. nemo. ij. de aſſeſ. in. l. raptores. de epiſ. et cleri. in. l. ſi quando. de appel. x. col. conſti. feu. do. lo. c. j. de feu. mar. et quis di. dux mar. in cap. fundamenta. §. vt ergo. de elec. in. vj. et maior eſt epiſcopus quam dux. Spe. titu. de reſcrip. pre. §. ratione autem cauſe. immo quamuis rex vel imperator ratione ordinis epiſcopalis. c. ſolite. cum ibi no. de maio. et obe.

i ¶ Comes. ar. ex ordine litere quod dux eſt maior comite. ad idẽ quis di. dux mar coll. x. in. c. fundamẽta. de elec. in vj. in ca. clericis. de immuni eccl. eo. li. in hoc tñ ſtandũ eſt cõſuetudini patrie. not. Hoſt. de peni. et re. §. cui cõfitẽdum. ver. cui marchio.

Dux precedit comitem.

k ¶ Ducis. olim dicebatur comes britannie. in. c. ex tenore. de fo. competen. in. c. accedẽs. vt lit. non cõteſt. et antea rex in. c. hec quippe. iij. q. vj.

l ¶ Britãnie. minoris que eſt de prouincia archiepi Turoneñ. c. hec quippe. iij. q. vj. Fuit tñ cõtrouerſia in cõcilio baſilieñ. quãdo archieps Tholonieñ. dicebat ſe eſſe metropolitanũ. Sed britannia maior inſula eſt: que dicitur Anglia. xxv. q. ij. in galliarũ. vbi gl. et abũdat diuitijs. lvj. diſtin. ſi gens. Et fuit illi nationi olim cõceſſum: vt cõtraherẽt in quarto gradu. xxxv. q. iij. quod ſcripſi. Hec deo duce ſcripſerim: ſcholaſtici vos exorando bene dicta approbate: imperfecta ſupplete: et errata corrigite. paratus enim ſum ab anniculo edoceri. xxiiij. q. iij. ſi habes.

Britãnia eſt duplex.

¶ Ingenioſa interpretatio dñi Coſme guymier quõdã parlamentei ſenatus Pariſieñ. cõſiliarij in pragmaticã ſanctionẽ hic finem ſortitur.

¶ De poteſtate et auctoꝛitate ſacroꝛũ generalium cõciliorũ tempoꝛibuſqꝫ et modis eadẽ cõuocandi.c.ij. fo.xliij.
De electionibus et reſeruationibus. cap.iij. fo.xxiiij.
De collationibus.c.j. fo.lij.
De cauſis.c.j. fo.cvij.
De friuolis appellatiõib⁹.c.j. fo.cxxv.
De pacificis poſſeſſoꝛibus.c.j.fo.cxxx.
De numero ⁊ qualitate cardinalium. cap.j. fo.cxlv.
De annatis.c.j. fo.cl.
Quomodo diuinum officium ſit celebrandum.c.j. fo.clviij.
Quo tẽpoꝛe quiſqꝫ debeat eſſe in choro.c.j. fo.clxij.
Qualiter hoꝛe canonice ſint dicende extra choꝛum.c.j. fo.clxv.
De his qui tẽpoꝛe diuinoꝛũ officioꝛũ vagãtur per eccleſiam.c.j. fo.clxviij.
De pignoꝛantibus cultum diuinum. cap.j. fo.clxix.
De tabula pẽdẽte in choꝛo.c.j. f.clxxj.
De his qui in miſſa nõ complent Credo vel cantant cantilenas: vel nimis baſſe miſſam legũt aut ſine miniſtro. cap.j. fo.eodem.
De tenẽtibus capitula tempoꝛe miſſe.c.j. fo.clxxij.
De ſpectaculis in eccleſia non faciẽdis.c.j. fo.clxxiij.
De concubinariis.c.j. fo.clxxvj.
De excõicatis nõ vitandis.c.j.fo.cxcj.
De interdictis indifferenter non ponendis.c.j. fo.cxcv.
De ſublatione clementine literis: de pꝛobationibus.c.j. fo.cxcvij.

¶ Finis enumerationis rubꝛicarum Pꝛagmatice ſanctionis.

¶ Finiunt decreta Baſilienſia necnõ Bituricẽſia: que Pꝛagmatica ſanctio intitulantur: gloſata ſubtiliter ⁊ pꝛofunde per magiſtrũ Coſmã guymier in vtroqꝫ iure licentiatũ. Una cum repertoꝛio nouiter per oꝛdinem Alphabeti deſup compilato per Petrũ cambafoꝛt licentiatũ in decretis. Impꝛeſſaqꝫ Lugdun̄. in edibus Joannis creſpin alſ du carre. qui circa omnium emendationem / diligentem curam fecit adhiberi. et nouam ex margineis quotationibus tabulã adiungi. Anno dñi.M.cccccxx.die.xxi.Apꝛil.

¶ Tabula amplissima pragmatice ſanctiõis: in qua facillime reperiunt ſingulares materie i gloſſis recõdite.

Abbas.

Que ſcientia requiratur in abbate. in §. deinde de elect. glo. in ꝟ. ſcientia. Fol. xxxij.

Benedictio ſpectat ad abbatem: ⁊ an ante benedictionem quis dicatur abbas ad hoc ne vacent priora beneficia in §. cenſuit. de elect. glo. in ver. benedictionis. folio. xlviij.

Abbas benedictus in curia romana non ꝓpterea eſt exemptus a ſuo ſuperiore. ⁊ ſi iuratit Ro. ponti. nihilominus tenetur preſtare iuramẽtum ſuo ſuperiori. vbi. ſ. gl. in ver. benedictos. ⁊ in ver. iuramentum. fo. xlix.

Non tanta eſt cõmunio inter epiſcopum ⁊ capitulum ꝗ̄ta inter abbatem ⁊ conuentum. in §. vt vero. de col. gl. in ver. ſuperiorem. fo. lxvij.

Abbas an poteſt dare prioratũ monacho alterius monaſterij. in §. illi ꝟo. e. ti. gl. in ver. idoneis. fo. lxxxiiij.

Abbas ante benedictionẽ an põt vti baculo paſtorali ⁊ alijs pontificalib⁹ ⁊ benedicere monachos. in §. j de ſpectaculis in eccl. non facien. gl. in ꝟ. benedicunt. fo. clxxiij.

Abſens.

Quis dicatur abſens. in §. ita th. de coll. glo. in ꝟ. vicario. fo. cj.

Abſolutio.

Qualiter intelligit ꝙ par ius eſt in abſoluẽdo ⁊ ligãdo. in §. inde. de elec. glo. in ver. reatu. fo. xxxiiij.

Abuſus.

Abuſus duobus modis accipit. in §. j. de his qui in miſſa non cõplent Credo. gl. in ver. abuſum. fo. clxxj.

Adam.

Adã ꝗ̄to deo erat ꝓximior tãto grauius peccauit. in §. Sint viri. de nu. ⁊ qual. car. gl. in ꝟ. minorib⁹. fo. cxlvij.

Adminiſtratio.

Quãr rector ⁊ ei⁹ heres imo ⁊ tertius poſſeſſor de mala adminiſtratiõe tenẽtur cui⁹ bona ſunt tacite obligata eccleſie. i. §. v. ꝑe. gl. in ꝟ. deperierũt. fo. xij.

Aduentus.

Cõtra prelatos ꝗ̄ a ſubditis exigunt pecunias ſub velamẽto iocũdi aduentus. i. §. j. de ãna. gl. i ꝟ. ãnatarum. fo. clj.

Adulterium.

Adulteriũ an ſit crimẽ mixtũ vt tã iudex eccleſiaſtic⁹ ꝗ̄ ſecularis põt cognoſcere de illo. ⁊ ꝙ ꝯ adulterium quinq ſunt pene. ⁊ allegat arreſtũ ꝙ ꝯ adulterũ non põt ꝓcedi niſi maritus vel vxor cõquerat. in §. iubet. de concubinarijs. glo. in ꝟ. pertinet. fo. cxcj.

Aduocatus.

Bonus aduocatus tria in ſe hɼe dꝫ in §. j. quõ di. of. ſit cel. glo. in ver. precipiti. ⁊ in ver. verba. fo. clix.

Alternatiua.

In ſalternatiuis iurſ cui det optio. i. §. ſequẽt. ð col. gl. i ꝟ. aut ſemel. fo. lxxj.

Ambaſſiator.

De ꝯditõe ambaſſiatorum ⁊ qd offm eſt in §. iij. ꝑe. gl. in ꝟ. oratores. fo. vj.

Ambaſſiator dꝫ eſſe tut⁹ ab hoſtib⁹ ⁊ i terra p quã trãſit ſocij eorum ⁊ reſad. ambaſſiatã neceſſarie. in §. viſum fuit. de cauſis. gl. in ꝟ. ambaſſiatores. fo. xxiij.

Circa q̄ vacare dꝫ ambaſſiator vt hẽat ſumpt⁹. vbi. ſ. gl. i. ꝟ. ðſtinãdi. f. xxiij.

Ambitio.

Quid eſt ambitio ⁊ de deteſtatõe illi⁹ in §. v. ꝑe. gl. in ꝟ. ambitiões. in ꝟ. cupiditatis. ⁊ in ꝟ. inſatiabilitas. fo. ix.

Annate.

Quare hodie annate ſunt reprobate: lꝫ papa in curia romana eis vtat: ⁊ de malis que ſequunt ex illis. in §. j. ð annatis. gl. in ꝟ. annatarum. fo. clj.

Annus.

Anni dñi an ſint cõputãdi a nat. ab incarnatiõe / vł a reſurrectiõe. in §. j. de ſubla. cle. lřis gl. in ꝟ. anno. ⁊ in ꝟ. dñi. ⁊ in §. quocirca. in ꝯcluſiõe eccłie gal. inci. demũ gl. in ver. anno. fo. ccij.

Appellatio.

Quis iudex appellatiõis ꝑt cognoſcere

de ꝑncipali omiſſo articulo app.in.§.
j.de cauſis.gl.in℞.finiantur. fo.cx.
Quare fuit introducta ap.in.§.⁊ ne.e.
ti.gl.in℞.appellationū.cxj.⁊ in.§.ſta-
tuit.eo.ti.gl.in℞.appelletur. fo.cxvij.
An pōt appellari ꝓ minimis cauſis.
vbi.ſ.gl.in℞.leniter. fo.cxj.
Quos effect⁹ hꝫ appellatio īterpoſita
⁊ de nulitate attētatoꝝ:poſt ap.īter-
poſitā ſiue in iudicio ſiue extra. in.d.
§.⁊ ne.eo.ti.gl.in℞.interponi. fo.cxj.
Cā appellatiōis cū cā ꝑncipali an ſit
eadē cā.vbi.ſ.gl.in ℞.eadem. fo.cxij.
Inſtātia cauſe appellationis q̄to tp̄e
duret ⁊ ꝙ appellatio eſt deſerta ſꝫ or
dinatiōes regias ſi appellans nō fuit
ꝓſecut⁹ infra tres menſes. ⁊ an lapſo
tp̄e iuris vl̄ hoīs ad ꝓſequēdū ap.pōt
iudex a q̄ ſnīam mādare executiōi ap
pellāte vlteri⁹ nō vocato.⁊ an ꝑempta
inſtātia cauſe ap.ꝑimant̄ oīa in cā ꝑn
cipali vbi.ſ.gl.in℞.inſtātia. fo.cxij.
Tp̄s ordinatū a iure vel ab hoīe ad ꝓ
ſequendū appellatiōes:an pōt ꝓroga
ri de ꝯſenſu partiū. ⁊ q̄d de tp̄e inter-
ponende appellationis.vbi.ſ.gl.in℞.
prorogationem. fo.cxiij.
An appellādo ſecūdo vel tertio videa
tur recedi a prima appellatione. ⁊ de
modo appellādi in hoc caſu.vbi.ſ.gl.
in℞.multiplicari. fo.cxiij.
Quādo appellat̄ an debeat appellari
corā iudice ⁊ in p̄ſentia appellati.vbi
ſ.glo.⁊ in.℞.coram. fo.cxiiij.
Ab arbitro cōpromiſſario nō appella
tur.de ꝯſuetudine aūt frācie ī patria
cōſuetudinaria appellat̄ ab arbitris
vbi.ſ.glo.in℞.iudice. fo.cxiiij.
An pōt appellari a iudice q̄ nō facit il
la que pōt facere de gratia.vbi.ſ.glo.
in ℞.iuſtitie. fo.cxiiij.
An pōt appellari a iudice q̄ denegat
officiū imploratū vel a denegatiōe iu
ſtitie.vbi.ſ.glo.in ℞.cōplementū.ibi-
dem.⁊ in.§.quodq̄.contra friuol̄.ap.
gl.in ℞. condemnetur. fo.cxxix.
Cū qui appellat an ſit neceſſe exꝓme
re ad quē iudicē.⁊ an valeat appella-
tio alternatiua.vbi.ſ.gl.in ℞ſ.imme-
diatum.⁊ in℞.quēcunq̄. fo.cxv.
Si offenſ⁹ nō appellat an videat̄ acq̄e
ſcere ſnīe vt trāſeat in rē iudicatā ⁊ an
omiſſio appellatiōis obſtet quomin⁹
offenſus p̄t agere ꝯ iudicē q̄ iniq̄ iudi
cauit.⁊ qualr̄ ad legatū d̄ latere omiſ
ſo medio p̄t appellari.vbi.ſ.i℞.ꝑ ap-
pellationē.⁊ in.d.℞.quecūq̄. fo.cxv.
Qualr̄ g̃datim ſit appellādū nō omiſ
ſo medio.⁊ q̄n poteſt appellari omiſſo
medio .et an ī cā appellationis p̄t liti
gari corā iudice incōpetēti de ꝯſenſu
partiū.vbi.ſ.gl. in ℞.medio. fo.cxvj.
An valeat ſtatutū ꝙ nō liceat appella
re.⁊ an ꝑnceps pōt tollere appellatio
nē:⁊ q̄ appellatiōes ſunt admittende
añ diffinitiuā ſnīam.ī.§.neq̄ a graua
mine.e.ti.gl.in℞.appellet̄. fo.cxvij.
A ſnīa ꝑncipis vel p̄fecto p̄torio vel a
dn̄is de ꝑlamēto an poteſt appellari:
vbi.ſ.⁊ ī.§.circa.in ꝯcluſiōe ec.gall̄.ī
cip.demū.gl.in℞. ꝑlamēta. fo.ccliij.
An a cōminatōe iudicis p̄t appellari.
vbi.ſ.gl.i℞.grauamē ⁊.ī.§. viſuꝫ fuit.
eo.ti.gl.in℞.foris. fo.cxxv.
Qualr̄ intelligit̄ ꝙ a ſnīa interlocuto
ria reꝑabili ī diffinitiua nō eſt appel-
landū.ſed bene a ſnīa que nō pōt re-
parari ⁊ q̄ ſunt grauamina q̄ non pn̄t
reꝑari in diffinitiua.vbi.ſ.gl.in℞.ne-
quiret. fo.cxvij. ⁊.cxviij.
Curia ꝑlamēti facit differētiā īter pa
triā iuris ſcripti ⁊ ꝯſuetudinariā ī ap
pellationib⁹ recipiēdis ab īterlocuto-
ria q̄ pn̄t reꝑari ī diffinitiua ⁊ ꝙ ꝑ or-
dinatiōes regias ſeruiēs nō dꝫ differ-
re captionē ꝑſone vl̄ detētionē ꝓpter
appellationē:ſed dꝫ eū ducere ad car-
ceres ꝑlamenti ſi appelletur ad ip̄m:
vbi.ſ. fo.cxvij.⁊.cxviij.
An ab inquiſitione iudicis vel a cita-
tione verbali vel reali poteſt appella
ri.⁊ quid a primo vl̄ ſecundo decreto.
⁊ an a poſſeſſorio ⁊ q̄d de credētia rei
contentioſe.vbi.ſ. fo.cxvij.⁊.cxviij.
Qualr̄ appellās ad papā dꝫ imperra
re reſcriptū ad partes vt cōmittat̄ cā
appellationis.⁊ an exemptus pōt ap
pellare ad legatuꝫ de latere.in.§.ſi ve
ro.eo.ti.gl.in ℞.ſubiecto. fo.cxix.
Iudex appellationis an pōt cōmitte-
re articulum appellationis. vbi.ſ.gl.
in℞.committatur. fo.cxix.

Que eſt cauſa ſufficiens vt appellatio iteriecta ad papã tractet in curia ⁊ nõ cõmittat ad ptes. vbi.ſ̃.gl.in.℣.inciũ. in ver.cõis.⁊ in ℣.ſummarie. fo.cxx.

Appellãdum eſt ad ſupioꝛẽ iudicis a quo appellat. et qd qñ iudex a quo eſt clericus ⁊ iudicat vt laicus vel conſiderata qualitate in qua iudicauit ad quem ſit appellãdum. in.§.viſum fuit eo.ti.glo.in ver.ſui iudicis. fo.cxxiij.

An põt appellari a papa ad cõciliũ, et qñ põt appellari a papa ad ſeipſum. vbi.ſ̃.glo.in ver.foꝛos. fo.cxxv.

Qualr milleſies l eadẽ cã põt appellari.⁊ qlr põt appellari ab iterlocutoꝛia vim diffinitiue hñte.i.§.j.ꝯ friuo.app. gl in.℣.eodẽ.⁊ in.℣.nõ hñte. fo.cxxv.

Qñ nõ liceat ſcdo appellare ⁊ qñ pmiſſum ſit.vbi.ſ̃.gl.in.℣.liceat. fo.cxxvj.

De diuerſis appellationibꝰ qbꝰ iudex aliqñ dꝫ deferre ⁊ aliqñ nõ. et de pena iudicis q nõ admittit appellatiões legitimas tã l cã ciuili ꝙ crimiali. in.§. qðꝙ eo.ti.glo.in.℣.iniuſte. fo.cxxvij.

De conſuetudine frãcie in patria conſuetudinaria ⁊ foꝛo ſcłari omni appellationi deferfur.vbi.ſ̃. fo.cxxvij.

Appellans in ſcda inſtãtia an ſemper cõdemnetur in expenſis. vbi.ſ̃.glo.in ver.expenſarum. fo.cxxvij.

Appellãs cõdẽnatꝰ in expẽſis in ſcda inſtãtia an põt puniri alia pena.⁊ qlr intelligat ꝙ appellãs q ſuccũbit in curia parlamẽti de ſtilo ſoluit emẽdã.lx. lib.vbi.ſ̃.gl.in.℣.appellare. fo.cxxix.

Pro friuola appellatiõe vł deſerta an iudex a q vel appellationis ꝯdẽnabit in expẽ.⁊ qlr ſimplex appellatio a ſnia ſuſpẽdit totã ſentẽtiã: lꝫ cõtineat plures articulos.vbi.ſ̃.glo.in ver.iudicẽ.

Quis poteſt cõmittere appellatione remota ⁊ de effectu illius clauſule. in .§.item finitur. de anna. glo. in verſi. remota appellatione. fo.clvij.

Arbitratoꝛ.

Arbitratoꝛ poteſt de iure vnius dare alteri ꝓ bono pacis.in.§.⁊ ne.de cauſ. in ver.leuiter. fo.cxj.

Archiepiſcopus.

Archiepꝯ ⁊ metropolitanꝰ an idẽ ſint et quare dicatur metropolitanꝰ. in.§. Sequitur.de colla.glo.in verſi.metropolitana. fo.lxix.

Archiepꝯ in tota ſua ꝓuincia etiã in locis exemptis an poteſt celebꝛare in pontificalibus ⁊ benedicere populũ. in.§.j. de ſpecia.in eccle. nõ faciẽ. glo. in ver.benedicunt. fo.clxxiij.

Architectoꝛ.

De architectoꝝ ſignificato.i.§.j.de electio.glo.in.℣.architectoꝛis. fo.xxiij.

Argumentum.

Quid cõferant argumẽta in diſputationibus. in.§. cui rei. de colla. glo.in ver.ſtudio. fo.lviij.

Ualet argumẽtum ab illuſione vocabuli.in.§.j.de nu.⁊ quali.cardi.glo.in ver.cardinales. fo.cxlvj.

Auaritia.

Que mala ſequãtur ex auaritia. in.§. v.pꝛoe.gl.in ver.coꝛruptiones. fo.ix.

Bacchalarius.

Quis bacchalarius ſit pꝛeferendus bacchalario et an bacchalariatus in theologia. in iure.in medicina: vel in artibus ſit gradus. in.§. inſuper. de colla.glo.in ver.medicina.fo.lxxiij.et in ver.bacchalarijs. fo.lxxv.

Baptiſmus.

Si caput pueri totis extraueterũ appareat an poteſt baptizari.in.§. volens. de colla.glo.in ver.beneficio.

Baſis.

Que dicantur baſes in eccleſia.in.§.j. de elec.glo.in ver.baſes. fo.xxiij.

Baro.

Quis dicatur baro.in.§.iiij. pꝛoe.glo. in ver.magnatibus. fo.viij.

Baſtardus.

Qualiter baſtardꝰ nõ eſt de domo nec de agnatione/ nec de nobilitate / nec defert arma plana ſui generis. immo trãſuerſant barrã per ſcutũ armoꝝ.⁊ ꝙ legitimatus nõ dꝫ amplius vocari baſtardꝰ: ⁊ an veniãt baſtardi appellatione filioꝝ.in.§.ſint viri.de nu.⁊ quali.cardi.glo.in ver.filij. fo.cxlvij.

Benedictio.

Cui cōpetat bn̄dictio ſolēnis ꝛ bn̄dictio priuata ſup populū.in.§.j.de ſpecia.in eccle.non facien.glo.in ver.bn̄dicunt. folio.clxxiij.

Beneficium. Beneficiatus.

Qualiter i collatiōe bn̄ficioꝝ ꝑferēdi ſunt oriūdi in regno vel i dioceſi olbꝰ alienigenis:ꝛ de abuſu ep̄oꝝ i hoc caſuiꝗ fructuoſuȝ ꝛ honeſtū eēt ꝙ ꝗſꝗ bn̄ficiaret in patria ſua. in.§.v.proe.glo.in ver.exterorum. fo.x.

Cōſuetudo an valeat vt ꝗs poſſit obtinere duo bn̄ficia ſimplicia ſine diſpēſatiōe.pape:ꝛ ꝯ illos ꝗ tenēt plura bn̄ficia ēt cū diſpēſatiōe ſine cā:ꝛ in ꝗ debet expēdi bn̄ficia ſeu eoꝝ fructꝰ.i.§.cui rei.de col.glo.i.ꝟ.pluralitaȝ.f.lv.

De rn̄ſiōe cuiuſdā boni ep̄i pariſieñ.ꝛ pauli pape.ij.ſup pluralitate bn̄ficiorū bn̄ notāda.ꝛ ad ꝗd teneat poſſidēs bn̄ficiū ſciēter ſine titulo.vbi.s̄.ꝛ glo.in ver.vendicant. fo.lvij.

In ꝗ caſu appellatiōe bn̄ficij veniant bn̄ficia minora:maiora:collatiua:curata ſiue dignitates.in.§.volens.eo.titu.glo.in ver.beneficio. fo.lxiij.

Si papa mādet alicui ꝓuideri de bn̄ficio i aliqua eccleſia ſi ſint ibi alia bn̄ficia ꝙ̄ prebende an debeat prouideri de canonicatu ꝛ ꝑbenda:vbi.s̄.glo.in ver.prebendas. fo.lxiiij.

Si ꝗs cōſtituat ꝓcuratorē ad reſignādū beneficiū in curia romana:ſi pridie illius reſignatiōis obierit ꝛ facta ſit ꝑ reſignationē ꝓuiſio ante mortē aut alias quouiſmō:an valeat ꝓuiſio bn̄ficij.in.§.neqꝫ etiā.eo.ti.glo.in ꝟ.faciendas. fo.lxv.

In bn̄ficijs ſimplicibꝰ requirentibꝰ reſidentiā cōtinuā:an ꝑ aſſecutionē ſcḋi vacet primū ip̄o facto in.§.ſequitur eo.ti.glo.in ver.reſidentie. ꝛ fo.lxx.

Quanta bn̄ficia pōt ꝗs tenere et vſꝗ ad quē valorē cū ſalute aīe.in.§.inſup eo.ti.glo.in.ꝟ.cenſeat. fo.lxxvij.

Si nō repiant idonei ad bn̄ficia:an ſi neptō poſſunt ꝯferri illis nō idoneis ꝛ ꝗd qn̄ nō reperit niſi vnꝰ idoneus.in.§.i eccleſijs.e.ti.gl.i.ꝟ.poterit.fo.lxxx.

An quis poſſit cōſtituere procuratorē ad acceptādū bn̄ficiū:ꝛ an requiratur ſpecialiter mādatū:ꝛ ꝙ procurator ſit clericus ꝛ nō laicus.in.§.ſtatuit.eo.ti.glo.in ver.procuratorem. fo.xxx.

Appellatiōe bn̄ficij an veniat hoſpitale.in.§.ſi autē.eo.ti.gl.in ver.bn̄ficiuȝ fo.lxxxiij.et in.§.itē ꝙ ad.eo.ti.glo.in ver.beneficiorum. fo.xcv.

Que dicant beneficia regularia:et an dicant manualia ꝛ reuocabilia ad nutū ſuperioris.in.§.item placuit.eo.titu.in ver.regularibus.et in ver.ꝑpetuis. fo.xc.ꝛ.xcj.

In impetrationibus beneficiorum ꝗ debeant exprimi ne dicatur ſurrepticia et correpticia ꝛ an in literis beneficialibꝰ facienda ſit mentio de petitione.in.d.§.itē ꝙ ad.e.ti.gl.in ver.qualitates.ꝛ in.ꝟ.beneficiorū. fo.xcv.

Ante apprehēſionē poſſeſſiōis bn̄ficij ꝗs non dicit obtinere bn̄ficiū neceuere beneficiatus. i.§.itē inſuper.e.tit.gl.in ver.obtinebunt. fo.ciiij.

Appellatiōe bn̄ficij an veniat ꝑbēda eccleſie cathedralis. in.§.itē cēſuit.e.tit.glo.in ver.cathedralibus. fo.cv.

Si impetret bn̄ficiū ꝑ mortē titij aut alias quouiſmō:ſed nō probat de vacatione ꝑ mortē titij ſed ꝑ mortē et renuntiationē ſempronij:an bn̄ficiū ſit bene īpetratū.in.§.viſuȝ fuit.de can.gl.in ver.alias quouiſmō. fo.cxxij.

Bn̄ficiū qn̄ dicat pacifice poſſideri.j.§.j.de paci.poſ.glo.in.ꝟ.pacifice, fo.cxxxij.ꝙ poſſeſſor beneficij per triennīū cuȝ titulo colorato nō pōt ampliꝰ inquietari nec ſuper petitorio nec poſſeſſorio:an habeat locū in bn̄ficio ſpectāte ad patronum laicum:et quid caſu regalie:et quid de hoſpitalibus ꝛ alijs locis ſimilibus.vbi.s̄.glo.in ver.beneficium. fo.cxxxiij.

Beneficiū an ſit ꝑſcriptibile poſſeſſus inter ꝑſentes.ꝑ.x.annos.ꝛ ꝑ.xx.inter abſentes cū bona fide et tit.colorato.vbi.s̄.glo.in.ver.triennio. fo.cxxxiij.

Ex negligētia capiēde poſſeſſiōis bn̄ficij:an perdatur beneficium.vbi.s̄.

Quātocunꝗ i ꝑe quis poſſederit bn̄ficiū:ꝛ ſi ſciat iniuſtitiā ſui tituli debet

illi dimittere qui habet ius.vbi.ſ.gl. in ver.moleſtari. fo.cxxxiiij.
Qualiter bñficiũ eſt reſtituendũ clerico capto ab hoſtibus quãtocunq̃ tẽpore ſteterit detentus:⁊ an bñficiatus poteſt ſe abſentare a bñficio ſine metu priuationis vbi eſt aer infirmus ⁊ peſtifer.vbi.ſ.glo.in ver. impedimenti.
Ad hoc vt bñficium dicatur litigioſuꝫ tria requiruntur.in.§.lis autem.eo.ti. glo.in ver.terminorum. fo.cxxxvij.
Qualiter ꝓnũtiabit iudex ſup bñficio ſi cõſtet ꝙ neutra partiũ hꝫ ius i bñficio ⁊ qualiter debẽt ꝓbare ptes cõtẽdẽtes ſup bñficio tam in materia petitoria q̃ poſſeſſoria.in.§.ordinarij.eo.tit. glo.in ver.inquirant. fo.cxxxviij.
Petens bñficiũ iudicio recuperãde vt retinẽde:an debeat iuſtificare de titulo vero vt colorato:vel colorare poſſeſſionem antequã reſtituatur. vbi.ſ.
Bñficia an poſſunt poſſideri ſine titulo.vbi.ſ.glo.in ℣.poſſideat. fo.cxliij.
Poſſeſſio beneficij q̃tũcunq̃ longa ſine titulo non tribuit ius poſſidenti ſine noua collatione.vbi.ſ.gloſ.in ver. quandocunq̃.ibidem.
Si ꝑ petro bñficiũ expꝛimẽdo vacationẽ ꝑ mortẽ illiꝰ q̃ poſſederat illũ trienio pacifice ⁊ putabat verꝰ bñficiatus cũ in veritate non eſſet:q2 pꝛobat ipm nullũ ius habuiſſe:an debeat mihi beneficium hoc non obſtante.vbi.ſ.
De illis q̃ ſe factũt ſubſtitui in bñficiũ viuẽtis q̃liter ſunt incapaces ad illud bñficiũ:⁊ ꝙ ſolꝰ papa diſpẽſat cũ illis vbi.ſ.glo.in ℣.violentus. fo.cxliij.
Pꝛohibitio ſucceſſionis in bñficijs paternis:an extẽdat ad parẽtes ſeu aſcẽdẽtes.in.§.ſint viri.de na.⁊ quali.car. glo.in ver.ex fratre. fo.cxlviij.
Qñ mãdat ſolui decima de fructibus bñficioꝝ qualiter fit taxatio beneficiorum.in.§.voluit tamen.de anna.gl.in ver.item reſpectu. fo.clv.
Appellatione bñficioꝝ in fructibus vel decimis conceſſis:an veniant beneficia exempta.in.§.item fuit.eo.tit. glo.in ℣.in dioceſi. fo.clvj.
Fructꝰ bñficij recollecti vel recolligẽdi tẽpoꝛe mortis beneficiati cui pertineant ⁊ an bñficiatꝰ põt de illis diſponere erga parẽtes:⁊ quid obſeruat de conſuetudine i regno francie .vbi.ſ.i gl.in ver.acquiſitos. fo.clviij.
Nõ eſt bñficiatꝰ in eccl̃ia:qui dũtaxat habet habitũ in eccleſia.in.§.j.de his qui tempo.diui.offi.vagan.per eccle. glo.in ver.beneficiatus. fo.clxviij.

Brachium.

Eccl̃a militãs hꝫ duo brachia ⁊ dignꝰ, i.§.illi,vo.de conſt.gl.i ℣.brachij.f.lxxxv,

Britannia,

De maioꝛi britãnia ⁊ minoꝛi,i.§.quocirca.in concluſi.eccl.galli.incipiẽ.demum glo.in ver.britannie. fo.ccv,

Campana.

Qualiter campane ſunt ſigna hoꝛarũ ⁊ per earum ſonitum ppl̃s vocatur ad diuina.in.§.ſtatuit.quomodo di.of.ſit cele.glo.in ver.ſignis. fo.clix,

Camerarius,

De officio camerarij pape.i.§.Et quicq̃d.de can.gl.in ℣.camerariũ. fo.cxxj,

Cancellarius,

Quare i curia romana nõ eſt hodie cãcellarꝰ ſꝫ vicecãcellariꝰ.i.§.Et q̃cq̃d.de can.gl.in ver.vicecãcellariuꝫ.ibidem,

Canonicus.

Canonici dñr clerici pmi gdꝰ ⁊ alij bñficiati ſcdi gdꝰ.⁊ ꝙ maioꝛ eſt honoꝛ eẽ canonicũ eccl̃ie cathedralis q̃ alteriꝰ:ſꝫ equalr abũdẽt.i.§.volẽs.de col.glo. in ℣.ꝑbẽdas.fo.lxiiij.⁊ in.§.itẽ cẽſuit. eo.ti.glo.in ℣.cathedralibus. fo.cv.
Canonicus exiſtẽs i ſeruitio pape vel epi:an cenſeatur pſens.in.§.ſequunt. eo.ti.glo.in ver.legitimo. fo.lxx.
Quis põt creare canõicũ ſupnũerariũ:⁊ q̃d pcipit i eccl̃ia:⁊ q̃s dicat canõicꝰ in herbis:⁊ qñ eccl̃ia dicat habere certũ nũerũ canonicoꝝ:⁊ qñ papa dat expectatiuas i caſu in quo hodie põt ad canonicatũ:de qua eccl̃ia canonicoꝛũ intelligitur.in.§.itẽ cenſuit.eo.ti. glo. in ℣.nũerꝰ.fo.cvj.⁊ i ℣ſ.collatoꝛ.cvij,
Canonicus ⁊ ꝑbẽdariꝰ:an ſint idem vbi.ſ.glo.in ver.pꝛebendarũ.ibidem.
Qualr q̃s nõ põt eſſe duplex canonicꝰ,

in eadẽ eccłia: non obſtãte ꝯſuetudie vbi.ſ.glo.in ver.requireret. ibidem.
Canonicus propter reſidẽtiam:an poteſt priuari per epũ ſine capitulo:⁊ an põt deſeruire in eccleſia l ſua ſeptimana:vel in miſſa per alium.in.§.j.de tabu.penden.in cho.glo.in ver.canonicis.⁊ in ver.vel aliis. fo.clxxj.

Cantus.

Cant⁹ planus:an debeat decãtari in eccłia omiſſis hocq̃tis/breuib⁹/⁊ minutis.in.§.ſtatuit.quomõ di.of.ſit cele.in gl.in ver.modulentur. fo.clxvj.
An illi qui non habent ſonoram vocẽ debeant cantare in choro:⁊ ex quibus reſultat dulcis cãtus.vbi.ſ.glo.i ver. ſubtrahit. fo.clxij.

Capitulum.

Cui ecclie adaptet capłm:⁊ de priuilegiis illorũ q̃ pſidẽt in capitulis i omnibus actib⁹.in.§.ij.de elec.glo.in verſi. capitulo.⁊ in ver.ſequenti. fo.xxx.
In quib⁹ ſuccedat capłm epo ſede vacante.in para.illi vero.de colla.glo.in ver.legatorum. fo.lxxxvj.

Capellania.

Tenens capellaniã requirẽtem ſacerdotiũ ex cõſuetudine fundatoris quauet ꝙ tenẽs eã ultra annum pmoneretur:an priuaretur ſi nõ ſit monitus eſto ꝙ nõ fuerit promotus ultra ãnum: an põt priuari illa.in.§.ſequuntur.de colla.glo.in ver.reſidentie. fo.lxx.

Caputium.

De caputiis quibus vtuntur clerici ⁊ in dignitate conſtituti ⁊ monachi nigri.in.§.ſtatuit.quomodo diui.offi.ſit cele.glo.in ver.caputia. fo.clx.

Cardinalis.

Cardialis an ſit maior pṫiarcha ⁊ epo in.§.vi ṽo.d col.gl.in ṽ.cardinalatus. fo.lxvj.⁊ in.§.ſunt viri.de nũe.⁊ quali.car.gl.in ṽ.illegitime nat⁹. fo.cxlviij.
An ſoli ecclie romane ꝯpetat hr̃e cardinales gñaliter ⁊ ſpãliter:⁊ an cardialat⁹ ſit ordo ⁊ d ſtatu hierarchico eccleſie:⁊ an fuerint i ſtatu pmitiue eccłie: ⁊ an ſit de iure diuino.in.§.j eo.titu.i ver.romane.⁊ i ṽ.cardinales .fo.cxlv.
Qñ inceperũt cardinales eẽ ⁊ que inſignia deferãt:⁊ ꝙ cardinales ſunt i triplici differẽtia:⁊ q̃ nominantꝛ cũ titulo ⁊ qui ſine titulo:qui debẽt fieri cardiales:⁊ an cardialatus ſit incõpatibilis cum epiſcopatu.vbi.ſ. fo.eodem.
De pꝛogatiuis ⁊ priuilegiis cardinaliũ iter cetera:ꝙ ſi ille q̃ ducitꝛ ad mortẽ obuiat cardiali:cardinalis põt ipm liberare ponẽdo capellũ ſup eum .vbi ſ.glo.in ver.dirigenda. fo.eodem.
Qui ſunt cardiales de latere ⁊ an a ſententia cardialiũ põt appellari:⁊ an cardialis põt deponi a ſolo papa:⁊ an papa ſine cardia lib⁹ pt ardua explicare vbi.ſ.glo.in ver.collaterales.fo.cxlvj.
Uñ dicanṫ cardinales ⁊ quare dicunṫ cardinales.vbi.ſ.in ver.cardinales.
Cardinales in quãto nũero debẽt eẽ: ⁊ de quib⁹ partibus debent aſſumi.in §.ſtatuit. eo.ti glo.in ver.moderat⁹.⁊ in ver.partibus. fo.eodem.
De forma iuramẽti qđ pꝛeſtãt cardiales in aſſumptione cardinalatus.vbi ſ.glo.in ver.aſſumantur. fo.eodẽ.
Qualiter cardiales qui aſſiſtũt ad latus pape delinquẽtes acrius puniẽdi ſunt:⁊ d q̃litate quã debẽt habere cardinales:⁊ ꝙ ſine licẽtia pape non pñt teſtari:nec ſanguinẽ ſuũ minuere:nec cõfeſſorẽ eligere.in.§.ſint viri.eo.titu. glo.in ver.moribus. fo.cxlvij.
Que ſcientia requiratur in cardinali/ q̃ etas/⁊ in quo ordine debeat eſſe qñ aſſumitꝛ ad cardinalatum:et ꝙ cardinalatus eſt potius onus q̃ dignitas: vbi.ſ.gloſ.in ver.excellentes.⁊ in ver. triginta. fo.eodem.
An frater.romani pontifi.vꝛ cardialis vinctus põt eſſe de nũero cardinaliũ: ꝙ papa cõiter nõ diſpẽſat vſq; ad cardinalatum.⁊ ꝙ nota infamie impedit quẽ pmoueri ad cardinalatuʒ. vbi.ſ. glo.in ver.ex fratre.in ṽ.illegitime nati.⁊ in ver.infamie. fo.cxlviij.
Qualiter eligi debeant cardinales:et ꝙ ipſi faciũt collegiũ eccleſie vniuerſalis.in.§.non fiat.eo.tit.glo.in ṽ.ſoluʒ. ⁊ in ver.collegialiter. fo.cxlix.
An credatur cardinali legato ſe dicẽti habere mãdatũ legationis:ſine oſten

ſione.in.§.j.de ſubla.de.literis.glo.in ver.quibuſcunq3. fo.cxcviij.

Carcer.

Detētus in carcerib⁹ dicitur legitime impedit⁹:ꝛ ꝙ proceſſus factus contra incarceratū quē index ſciebat incarceratū eſt inualid⁹.in.§.j.de paci.poſſeſ. glo.in ꝟ.impedimenti. fo.cxxxiiij.

Caritas.

Quid eſt caritas.l.§.v.pe.glo.in ꝟ.caritas.fo.ix.de bono caritatis.in.§.j.de can.glo.in ver.caritas. fo.cviij.

Caſus.

Caſus nouitatis ꝛ ſaiſine ex̄pollet in terdicto retinende.in.§.ad tollendū3.de elec.glo.in ver.libere. fo.cxxxv.

Cautela.

Nihil qđ pertinet ad cautelā eſt omittendum.in.§.viſum fuit.de cau.gl.in ver.ſuperabundanti. fo.cxxiij.

Ceſſatio.

Qn̄ p̄t fieri ceſſatio adiuis.l.§.j.đ pig.ca.di.gl.i.ꝟ.ceſſētꝛ i ꝟ.abolētes.f.clxix.

Chorus.

An ſoli habituati vel bn̄ficiati in eccleſia debeāt īrrare choꝝ ꝛ officiū diuinū facere ꝛ nō clerici extranei:ꝛ q̄d obſeruat i frācia.in.§.ſtatuit.quō.diui.offi.ſit cele.glo.in ver.ingrediātur. fo.clx.

Citatio.

Quando habeat locum edictum citatorium publicum in.§.ſacra aut.de elec.gl.in ꝟ.vocetur. fo.xxxvij.
Citat⁹ notorie i loco nō tuto:an teneatur venire allegatur⁹ cā ſuſpitionis loci ꝛ q̄d ſi dēt ſibi lr̄e ſaluicōduct⁹.in §.ſi vero.de cau.gl.i ꝟ.merito. fo.cxx.
Ubi nullitas citatiōis eſt notoria nō tenet citat⁹ cōparere.in.§.ꝛ quicquid.eo.ti.glo.in ver.factum. fo.eodē.
Citat⁹ ad locū peſtiferū ꝛ vbi eſt corruptio aeris:an teneat ꝯparere.in.§.j.đ paci.poſ gl.in ꝟ.īpedimēti. fo.cxxxiiij.
An citatio valeat ſine ꝯmiſſiōe iudicis ꝛ q̄d obſeruet đ ꝯſuetudie.i.§.lis aūt.eo.ti.glo.in ꝟ.citationis. fo.cxxxvij.
Citatio a nō cōpetenti iudice nō facit litē pēdere nec interrūpit p̄ſcriptionē:ꝛ ꝙ ſola citatō cauſat malā fidē.vbi.ſ.gl.i.ꝟ.iudicio.ꝛ i ꝟ.terminoꝝ.f.eodē.

Ciuitas. Ciuis.

Ad eſſe ciuitatis an req̄rat ſedes ep̄alis.in.§.in eccleſijs.de coll.gl.in ꝟ.ciuitatibus.ꝛ in ver.villis. fo.lxxvij.
Ciuitas p̄p̄e an cōp̄hēdat ſuburbia:ꝛ an ꝓchiani ex̄ ciuitatē exiſtētes ſint ciues ciuitatꝭ:ꝛ an ciuitas cuius muri ſunt radicitus deſtructi perdat p̄uilegia.vbi.ſ.glo.in ver.exiſtunt.fo.lxxix.
Ciuitas an ꝯp̄hēdat appellatiōe dioceſis.l.§.ſtatuit.e.ti.gl.i ꝟ.dioceſi.lxxx.
Appellatōe ciuiū an ꝯp̄hēdāt bn̄ficiati.in.§.j.de cau.gl.in ꝟ.ppto. fo.cviij.
Quādo p̄t attribui ciuitati ꝙ aliquod delictū ꝯmiſerit.in.§.nō ſtat.de nume.ꝛ q̄li.cardi.gl.i ꝟ.collegialiter.fo.cxlix.ꝛ in.§.ſtatuit.de interdi.indiſ.non po.glo.in ver.locorum. fo.cxcv.

Clauſula.

De virib⁹ clauſule aūferri in materia bn̄ficiali.in.§.cui rei.de coll.glo.in ꝟ.anrelationum. fo.lviij.
In clauſula decreti ſemꝑ itelligit ꝯditio ſi impetrās vti voluerit.in.§.vt vero.eo.ti.glo.in ver.irritum. fo.lxvij.
De clauſula ſi quis ꝯtrauenire p̄ſumpſerit indignationem omnipotentis dei vel indignatione3 noſtram q̄d importet.in.§.q2 vero.de concubi.glo.in ver.maledictionis. fo.clxxxvij.

Clericus.

Quatuor vitia p̄cipue reprehenſibilia in clericis ꝛ viris eccl̄iaſticis.l.§.v.pe nis.gl.in ꝟ.deformationes. fo.x.
Bona p̄rimonialia clericorū3 an gaudeāt eodē p̄uilegio quo bona eccleſie.vbi.ſ.glo.in ver.perſone. fo.eodem.
Qui veniāt appellatiōe clericoꝝ.in.§.cui rei.de coll.gl.in ꝟ.ſacerdotali.f.lx.
Quare hodie vileſcit dignitas clericatus.i.§.ita tn̄.e.ti.gl.i ꝟ.decere.f.xcix.
Clerici debēt ſe ꝯformare i veſtib⁹ ſm̄ ꝯſuetudinē regiōis:ꝛ an poſſunt vti ſericis.in.§.ſtatuit.quō diui.offi.ſit cele.glo.in ꝟ.ingrediantur. fo.clx.
An habeāt certū habitū a iure.in.§.j.

co.titu.glo.in ver.honeſte. fo.clx.
Qualiter ſe debeant habere clerici in
mẽſis ⁊ ꝯuiuijs.l.§.j.de ſpecta.l eccle.
nõ̃ facië.gl.in ℣.conuiuia. fo.clxxiiij.
Quas mulieres ꝓhibent clerici ſecũ
habere in domo.in.§.j.de cõcubi.glo.
in ver.pontificalis. fo.clxxvij.

Cimiterium.

Cimiteriũ an hẽat priuilegiũ eccl'ie:⁊
an veniat appellatione eccleſie.l.§.j.ð
ſpecu.in eccle.non faci.gloſ. in ver.ci-
miterio. fo.clxxxvj.

Coadunatio.

Quid dicat coadunatio.in.§.iij.proe.
glo.in ver.coadunaretur. fo.v.

Coadiutor.

Coadiutor datus prelato an põt con-
ferre bñficia.in.§.cui rei.de colla.gl.in
ver.iuriſditio. fo.lix.

Collatio.

Collatio bñficij facta a nõ vicario: an
põt haberi rata p epm l.§.ad tollẽdũ.
de elec.glo.in ℣.ꝓcedat. fo.xxxvj.
Collatio beneficio:ũ eſt iuriſdictiõis
⁊ ꝙ collationes beneficioꝝ ſunt ð fru
ctu:⁊ an collatio ſede vacante trãſcat
ad capitulum.in.§.cui rei.de colla.gl.
in ver.iuriſditio. fo.lix.
Quando prelatus videat approbare
collationẽ nullã.in.§.volens,co.ti.gl.
in ver.tolerandas. fo.lxij.
Collatio ordinarij de bñficio facta an
valeat ſi nõ effluxũ fuit tm̃ tp̃s:vt veri
ſilr potuerit puenire ad notitiã ipſi⁹:
⁊ ſi ignorauerit vacationẽ.l.§.neq̃ ẽt.
co.ti.glo.in ℣.faciendas. fo.lxv.
An p̃ma collatio etiã inualida ipediat
ſcðaʒ fieri:p̃ma nõ caſſata l.§.vt ℣o.c.
ti.gl.l ℣.corp̃o.fo.lxvj.⁊ l.§.ordlarij.de
paci.poſ.glo.in ver.ꝓuideãt.fo.cxliiij.
Ep̃s ꝯtulit bñficiũ an lapſuʒ mẽſis.de
quo in cle.j.de cõceſ.p̃bẽ.habẽs grãm
iuxta illã cle.nõ acceptauit bñficiũ in-
tra mẽſeʒ:an ꝯualeſcat dicta collatio/
cũ ordinari⁹ infra mẽſeʒ haberet man⁹
ligatas.vbi.ſ.gl.in ℣.irritũ. fo.lxvij.
Si ep̃s ſciẽter ꝯtulit beneficiũ qð con-
ferre nõ poterat:qꝛ collatio ſpectabat
ad inferiorẽ/ſi poſtmodum ad euʒ de-
uoluat:an conualeſcat collatio.vbi.ſ.
Collatio q̃ deuoluit l negligẽtiã etiaʒ
ep̃i:an deuoluat ad capl'm/vel ecõtrã
vel de monaſterio ad abbatẽ et econ-
tra:vel de ꝯuentu ad priorẽ/⁊ ecõtra.
vbi.ſ.glo.in ℣.ſuperiorem. fo.lxvij.
Collatio bñficij fctã cũ ꝯditiõe tacita:
an ſit ſimoniaca.in.§.ſequũtur.co.tit.
gl.in ver.voluerit.⁊ in ver.alio. fo.lxx.
Si ep̃s ꝯtulit p̃bẽdã nõ theologo quã
tñ acceptauit nõ theologus:⁊ nõ theo
log⁹ euincit a theologo:ſed pendente
ꝓceſſu facta fuerat collatio de alia pre
benda tãq̃ theologali:an valeat ſecũ
da collatio ſecundi theologi.vbi.ſ.
Tẽpus ſex mẽſiũ introductũ ad ꝯferẽ
dũ bñficia an currat tpe ſuſpẽſionis:⁊
an poſt obtẽtã abſolutiõeʒ a curia cur
rat ſibi tp̃s quouſq̃ venerit l dominum:
ita ꝙ ſi ꝯferat an teneat collatio:et an
valeat collatio facta in curia romana:
⁊ collatio bñficij eſt volũtarie iuriſdi-
nis:⁊ põt fieri extra dioceſim.in.§.illi
vero.co.ti.glo.in ver.tẽpus. fo.lxxxv.
Si capitulũ ad qð p̃bendarũ collatio
ſpectat p̃fixit diẽ ad cõferendũ preben
dam vacãtẽ.poſuit edicta ad vacatio-
nẽ abſentiũ/⁊ iterim ip̃a p̃bẽda impe
trat a papa hoc tacito: deinde capl'm
cõfert:cui⁹ collatio valeat.vbi.ſ.gloſ.
in ver.non valeant. fo.lxxxviij.
Si due collationes fuerint facte eodẽ
die de vno bñficio nec apparet q̃ p̃ce-
dat.q̃ illarũ teʒ.in.§.itẽ ꝙ ad.co.ti.glo.
in ver.nominatorum. fo.xcij.
Si q̃s obtiet collationẽ bñficij a papa
vel a legato nõ facta mẽtiõe de prioib⁹
bñficijs:an valeat collatio.in.§.ita tñ.
co.ti.glo.in ver.exprimere. fo.xcvj.
Qñ mãdatuʒ ap̃licũ p̃ntat vicario ep̃i
ip̃o ep̃o i remotis agẽte ſi exiſtẽs cõfe-
rat beneficium ignorans p̃ntationeʒ:
an teneat collatio.vbi.ſ.glo.in ver.vi
cario. follo.cj.
In collatiõib⁹ ordinarioꝝ vno mõ va
catiõis expſſo an p̃t apponi clauſula:
aut al's quouiſmõ.l.§.viſũ fuit.ð can.
glo.in ℣ſ.alias quouiſmõ. fo.cxxij.
Collatio beneficij qñ dicatur colorata
vel incolorata.in.§.j.de paci.poſſeſ.gl.
in ver.coloratum. fo.cxxx.

Qualiter collatiões bñficioꝝ debēt eē libere in cōferendo.in.§.ordinarij.eo.ti.glo.in ver.videatur. fo.cxliij.

Collegium.

An ad eſſe collegij requirat caput et iura collegij in quibus cōſiſtant:ꝛ an prelatus ſit de collegio.in.§.j.de elect.glo.in ver.collegium. fo.xxiiij.
An in ob ſeruandis ꝑ collegiū req̄rat ꝙ collegialiter cōueniāt: vel ſuffi ciat particulariter cōuenire.in.§.ij.e.ti.glo.in.ver.conueniāt. fo.xxviij.
Quid eſt neceſſariū ad hoc vt act⁹ gerendus per collegiū valeat.in.§.non ſtāt.de nume.ꝛ quali.cardi.glo.in ꝟ.collegialiter. fo.cxlix.

Commenda.

Si papa cōmēdat alicui aliquā digni tatē electiuā reſeruatam:an expirata cōmenda redeat poteſtas eligēdi ad eligētes.in.§.j.ij.cap.de electio.gl.in ver.cauſa. fo.xlv.
De cōmendis beneficioꝝ reprobandis.in.§.cui rei.de colla.glo.in ꝟ.pluralitatis. fo.lv.
An diſpoſitio.§.j.de pacifi.poſſeſ.que vult poſſeſſorē bñficij ꝑ triēniū cū titulo colorato ampli⁹ nō poſſe inquietari in poſſeſſorio nec i petitorio habeat locū in cōmenda:ꝛ qualis eſt titulus cōmēde.in.§.j.de pacifi.poſſeſ.glo.in ver.titulum. fo.cxxxij.

Commeſſatio.

Commeſſationes quare potius debent ceſſari diebus feſtiuis ꝙ alijs diebus priuatis.in.§.j.de ſpecta.in eccle.non facien.glo.in ver.preparant. fo.clxxiij.

Conceptio.

In quo de certo eſt approbata opinio ꝙ beata virgo maria nō fuit cōcepta in peccato originali.in.§.j.de auctori.ꝛ po.ſacro.concilio.glo.in ver.preteritorum. fo.xvij.

Conſiliarius

In quo veniunt honorādi cōſiliarij regis:ꝛ ꝙ in talib⁹ debēt eſſe fideles regi/ꝛ quales debēt eſſe.in.§.quocirca.in cōcluſi.eccle.galli.incipiēte:demū.glo.in ver.dilectis.in ver.fidelib⁹.ꝛ in ver.conſiliarijs. fo.cciij.

Concilium.

Cōcilia ſunt maioris auctoritatis ꝙ decretales:ꝛ q̄s dꝫ p̄ferri inter aſſiſtētes in conſilio regis in ſede.in.§.iiij.pe glo.in ver.deliberatione.ꝛ in ver.comitibus. fo.vj.
Multa in laudē rerū peragendarū cū cōſilio ſapiētū:ꝛ qđ eſt maius in republica conſiliū/vel arma.in.§.v.proe.glo.in ver.conſilijs. fo.xij.
De quatuor ſpecieb⁹ cōciliorū:videlꝫ generalis/prouincialis/ſynodalis/ſiue epiſcopalis ꝛ religioſorū:ꝛ q̄ debēt intereſſe in dictis cōcilijs/ꝛ in q̄libet ipſoꝝ/ꝛ q̄ debeāt tractari in illis:ꝛ an apoſtoli fecerint ꝛ ꝯgregauerint cōcilia.in.§.j.de aucto.ꝛ po.ſacro.ꝯci.glo.in ver.ꝯciliorū.ꝛ in ver.celebratio.fo.xiij.ꝛ.xvij.ꝛ in.§.viſuꝫ fuit.de cau.gl.in ver.officio. fo.cxxiij.
Per qđ interuallū tēporis debeāt celebrari cōcilia prouincialia epiſcopalia monachorum ꝛ canonicoꝝ regularium.in.§.ij.eo.titu.glo.in ver.celebrentur. fo.xvij.
Ad quē ſpectat celebrare concilia generalia ꝛ quis p̄ſidet in illis:ꝛ ſi papa aſſignet cōciliū in vno loco/ꝛ conciliū in alio cui ſtandum ſit:ꝛ qñ eſt ſciſma in papatu ad quē ſpectat congregare conciliū vt dubiū ſopiatur.vbi.ſ.glo.in ver.pontifex.in ver.conſentiente.ꝛ in ver defectum. fo.xviij.
Concilia generalia vbi debeāt publicari:quibus ꝛ qualiter intimāda ſunt in.§.iij.eo.ti.glo.in ver publicare.ꝛ in ver.intimare. fo.xx.
In inchoatione concilij dꝫ celebrari miſſa de ſctō ſpiritu/ꝛ in alijs actib⁹ euiſdem.in.§.j.ij.cap.eo.ti.glo.in ver.congregata. fo.xx.
Epiſcopi ꝛ prelati quo ordine debeāt ſedere in cōcilijs:ꝛ quis primo loqui debeat.idē in alijs concilijs ꝛ collationibus cauſarum:qui primo loqui debeat.in.§.ij.d.c.ij.glo.in ver.preſenti ſeſſione. fo.xxj.

per papã.in.§.iiij.eo.titu.glo.in ver.
diſſolui. fo.xxiij.
Conſilio reuerentie parẽdũ eſt . in.§.
ad tollendũ.de electio.glo.in.ver. ex-
hortatur. fo.xxxv.
Cõciliũ baſilienſe fuit trina vice diſſo
lutum per Euge.papã.iiij. ꝛ ter refor
matũ.in.§.ne tñ.de cau.glo.in ver.diſ
ſolutionem. fo.cxxij.
Quãdo inceperunt concilia baſilien-
ſe conſtantieñ.ꝛ ſeneñ ꝛ de approba-
tiõe ꝛ reprobatione concilij baſilieñ.
in.§.iij.proe.glo.in verb.temporibus
in ver.conſtantie.in ver.approbatiõe
ꝛ in ver.martini. fo.iiij.
Uocari ad conciliũ an habeant ius re
uocandi domũ.in.§.viſum fuit.eo.ti.
glo.in ver.tot cauſis. fo.cxxiiij.
An viri eccľiaſtici poſſunt eẽ de ꝯſilio
regis.in.§.nos igiť.l ꝯcin.eccl.galli.l-
cipieñ.demũ.glo.in ꝟ.ꝯſilio. fo.cciij.

Conatus.

Quid dicať eſſe conatus.in.§.illi ꝟo.
de col.glo.in ꝟ.conabunť. fo.lxxv.

Concubinarius. Concubinatus. Concubina.

Publicꝰ cõcubinariꝰ an ſit ſuſpenſus
ab officio ꝛ bñficio.in.§.j.de concubi.
glo.in ver.ſuſpenſum. fo.clxxviij.
Qualiter debeat moneri cõcubinariꝰ
publicus ad hoc:vt poſſit priuari ſuis
bñficijs.ꝛ olim iura vario mõ puni-
nerũt delictũ cõcubinatꝰ.vbi.ſ̄.glo.
in ver.monere.ꝛ in ver.teneať.ꝛ in.§.
ꝗ ſi.eo.titu.glo.in ver.alias.ibidem.
Quis põt diſpẽſare cũ concubinario
publico/ꝛ ꝗ duo requirũtur ad hoc:
vt poſſit diſpenſari cũ illo.in.§.et ni-
chilominus.eo.ti.glo.in ver.ſuperio-
res.in ver.diſpenſatũ.ꝛ in ver.emen-
dationem. fo.clxxx.
Quis dicať publicus concubinarius
in.§.publici.eodẽ.titu.iunctis glo.il
lius.§. fo.clxxxv.
Que dicať ꝓprie concubina.ꝛ ꝗ con-
cubina ſequiť forum clerici eã detinẽ
tis:an clerici poſſint aliq̃d dare eorꝫ
concubinis.q̃d in milite/in doctore ꝛ
aduocato.in.§.qꝛ vero.eo.ti.glo.in ꝟ.
cõcubinas.in ver.arcere.ꝛ in ver. pa-
tres. fo.clxxxvij.ꝛ.clxxxviij.
Que differentia eſt inter concubinã ꝛ
vxorẽ:ꝛ an cõcubinatus ſit permiſſus
in.§.iubet.eo.ti.gloſ.in ver.mortalis.
ꝛ in ver.pertinet. fo.cxc.ꝛ.cxcj.
Cõcubinatus an ſit crimen mixtũ ꝑ
iudicem eccleſiaſticum ꝛ ſecularẽ pu
niendum.vbi.ſ̄.
Curatꝰ ꝯcubinariꝰ an põt accuſari de
ꝯcubinatu a ꝑochianis ꝛ an poſſumꝰ
vitare ſacř.a ꝯcubinarioꝝ ꝛ diuina ab
eis nõ audire.in.§.ſtatuit.de excõica.
nõ vitã.glo.in ꝟ.ſuſpẽſionis. fo.cxcij.

Confeſſio.

Cõfeſſio in bñficialibꝰ lꝫ ꝑiudicet cõfi
tẽti:nõ ꝓdeſt ꝑti nõ habẽti titulũ nec
ꝑiudicat ſupiori.l.§.j.de pacifi.poſſeſ.
glo.in ver.triennio. fo.cxxxiij.
De viribus cõfeſſionis extraiudicia-
lis.in.§.publici.de cõcubi.glo.in ver.
in iure. fo.clxxxv.

Confirmatio.

De materia cõfirmationis electionũ
vide.j.in ver.electio.

Comminatio.

Quid dicať cõminatio.l.§.itẽ nec.ꝗ.e.
de elec.glo.in ꝟ.cõminationibꝰ. fo.l.

Conqueſtus.

Cõſuetudo frãcie ꝗ̄ hꝫ ꝗ ꝯqueſtꝰ facti
ꝯſtãte mřimonio ſũt cões viro ꝛ vxori
ſi donatio eſt facta alteri ꝯiugũ a parẽ
te cui alřs ſucceſſurꝰ eratꝫ i re donata:
an cenſeať cõqueſtꝰ.§.qꝛ vero.de con
cubi.glo.in ver.queſtus. fo.clxxxvi.
Quid qñ nõ erat vxor ſꝫ ſpõſa ꝑ ꝟba
de ꝑſenti.i caſu ꝑmiſſe cõſuetudinis.
in.§.iubet.eo ti glo.in ꝟ.vxorẽ.fo.cxc.

Conſcientia.

De cõſciẽtia ꝗ̄ eſt hodie in viris eccle
ſiaſticis in regimine eccľie:bñficijs ac
q̃rendis multiplicãdis ꝛ in illis diſtri
buẽdis:ꝛ de multiplici ꝯſcia.in.§.i de
excõ.nõ vitan.glo.in ver. cõſcientius.
et in ver.timoratus. fo.cxcj.

Conſuetudo.

Quot tẽpus requirať ad ꝑſcribẽdũ cõ
ſuetudinẽ:ꝛ quãdo loquimur de ꝯſue

dine de qua intelligitur. in .§. j. de cauſ.glo.in ver.preſcripta. fo.cx.
Qualiter cõſuetudo operat̃ vt priuilegium ⁊ hꝫ vim conſtitutionis ⁊ pacti vbi.ſ.glo.in ver.priuilegio.⁊ in .§. ſtatuit.eo.ti.glo.in ver.medio. fo.cxvj.
Quot vices faciũt cõſuetudinẽ ad maleficia.in.§.ij.de aucto.⁊ po.ſacro concı.glo.in ver.in decennium. fo.xvij.

Conteſtatio.

Per q̃ verba fiat litis cõteſtatio q̃n dicatur q̃n litis ꝯteſtatio:⁊ an porrectio libelli faciat litis cõteſta. in .§. viſum fuit.de cau.glo.in ver.lis cõteſtata.in ver.quaſi.⁊ in ver.libello. fo.cxxiiij.

Continentia.

De cõtinentia que ineſt in ſuſceptiõe ſacri ordinis: ⁊ an ſit laudandũ precepium de incontinentia.in.§.iubet.de concubi.glo.in ver.continere. fo.cxc.

Contractus.

Quando poteſt quis venire cõtra ſuũ contractum etiã iuramento firmatũ. in .§. ſtatuimus.de pigno.cul.diui.gl. in ver.reſumpſerint. fo.clxxj.
Si ſtatuto cauetur fauore creditorũ ꝙ debitor bannitus vel condẽnatus pro debito nullũ cõtractũ poteſt facere donec ſoluat. cõtingit ꝙ p prius contraxit/⁊ poſtea ſoluit : an contractus firmetur.in.§.vtvero.de col.glo. in ver.irritum. fo.lxvij.

Controuerſia.

Quomodo dicatur controuerſia in iudicio.in.§.lis autem.de paci.poſ. glo. in ver.controuerſias. fo.cxxxvij.

Conuenticula.

Que dicant̃ conuenticula.in.§.Ne ẽt de cau.glo.in ṽ.conuenticuli.fo.cxxij.

Corona.

De corona regia.in.§. ij. proe. glo. in ver dyadematis. fo.iiij.
De verbis dictis a karolo q̃nto anteq̃ acciperet coronam regiam. in .§.v. eo.proe.glo.in ver.corone. fo.xiij.

Corpus.

Appellatiõe corꝑis an veniat caput in.§.volẽs.de col.gl.in ṽ.corꝑe. f.lxij.

Creditor.

Creditor accipitur multis modis. in .§.j.de pigno.cul.di.glo. in ver. creditoribus. fo.clxix.

Correctio.

Ad q̃s ſpectat correctio ſubditoꝝ.i.§. ꝙ ſi.de ꝯcub.gl.i ṽ. neglexerit. clxxiij.

Conſtitutio.

Conſtitutio regia an liget rebelles de nouo acquiſitos.in.§.j.proem. glo.in ver.vniuerſis. fo.iij.
Conſtitutiones burſales optime memorie commendañ.a prelatis.in.§.v. proe.glo in ver.querunt. fo.xj.
Quando conſtitutio fit ſub nõie pape/vel concilij/ vel ſub nomine pape cũ cõcilio : an denoiet̃ a papa vel a cõcilio.in.§.j.c.⁊ de aucto.⁊ po. ſacro. conc i.glo.in ver.ſynodus. fo.xx.
Conſtitutio nõ dꝫ fieri cõtra certã pſonã:ſed dꝫ eſſe gñalis.in.§.p oĩbus.de ele.glo.in ver.preiudicare. fo.xlj.
Qualiter p̃ſumat̃ ſcientia conſtitutionis poſt lapſum duoꝝ mẽſiũ vt q̃s nõ excuſet̃ a pena ⁊ q̃d ſi ante duos menſes ſciunt conſtitutionem: an ligetur pena conſtitutionis.in.§.j.de cõcubi. glo.in ver.duos menſes. fo.clxxvij.
An duo mẽſes q̃ faciũt p̃ſumi notitiã ꝯſtitutionis: ſcilꝫ incipiãt poſt publicationem factam in prouincia/vel poſt publicationẽ factã in cõſiſtorio principis/vel a quo ipe ligent.vbi.ſ.glo.in ver.cathedralibus.⁊ in.§.Nos igitur in concluſio.eccle gallic.incip.demũ. glo.in ver.publicatione. fo.cciij.

Cultus.

De fauore cultus diuini.in.§.v.proe. glo.in ver.cultus diuinus. fo.xj.

Curatus.

In q̃ tenet̃ vigilare curat⁹ vt nõ teneatur.in.§.v.pe.glo.in ver.vultus.fo.xj.

Curia.

Ubi dicat̃ eſſe curia pape/⁊ ꝙ papa ſine cã nõ dꝫ trãſferre curiã a roma. ad aliud locũ. in.§. cenſuit.c.ij. de elect. glo in ver.curia.xlix.⁊ in.§.cui rei. de colla.glo.in ver.curiam. fo.lvij.

Data.

Qualiter attendatur prioritas date in impetrationibus: ⁊ que dicatur data retroactiua/⁊ de effectu eiuſdem. in §.ita tamen.de colla.glo.⁊ in ver.data.⁊ in ℣.retroactiua. fo.cj.

Decretum.

Acceptatio decretorum baſilienſium ligat omnes conſtitutiones. in proe. §.j.glo.in ver.vniuerſis. fo.iij.

Decanus.

Decani cõiter in regno frãcie habent iuriſditionem in capitulum ⁊ ſunt caput.in §.ſuper his.quõ diui.offi.ſit cele.glo.in ver.decanus. fo.clxij.

Decima.

Decima papalis poti⁹ dicit collecta: vel tributũ ꝙ decima. in §. voluit ſi. de anna.glo.in ver.decime. fo.clv.

An ꝗ pſcripſit in aliquo loco decimas videtur pſcripſiſſe noualia. in §. ꝙ ſi. de cõcu.glo.in ver.ptinet. fo.clxxxij.

Declaratio.

Quid eſt aliqd declarare. in §. viſum fuit.de cau.gl.in ℣.declarãda. f.cxxiij.

Defenſio.

Qualiter defenſio eſt de iure naturali.in §.veruntamen.de elec.c.ij.glo.in verbo defenſa. fo.xlvij.

Si quis non defendat proximũ quando poteſt/an teneatur.in §.j. de cauſ. glo.in ver.permittat. fo.cviij.

Delictum.

Delictum adminiſtratoris an noceat dño.in §.ſtatuit.de inter.indif. nõ ponen.glo.in ver.officialium. fo.cxcvj.

Delphinus delphinatus.

Qualiter regnum francie non cõprehendit delphinatum.in §.iij. proe.gl. in verbo delphinatum. fo.vj.

De natura piſciũ delphini. et qualiter dʒ eſſe delphinus fili⁹ regis. in §. iiij. eo.proe.glo.in ver.delphino. fo.vij.

Deuotio.

Deuotio peperit diuitias:ſed filia ſuffocauit matrem.in §.quibus.in proe. glo.in ver.poſſeſſionibus. fo.viij.

Qualiter deus eſt fundamentum omnium actionũ noſtrarũ: ⁊ ꝙ in operibus noſtris inuocandus eſt ppter multa. in §.ij.de elec.gl.in ℣.queat. fo.xxviij.

Deus.

Qualiter a deo eſt omnis poteſtas.in §.j.proe.glo.in ver.dei. fo.iij.

Dictio.

De ſignificato dictionũ/paſſim/palã ⁊ maxime.in §.iij.pe.glo.in ℣.paſſim in ver.palam.⁊ in ℣.maxime. fo.v.

Quibus modis accipiaẽ dictio ac.vbi ſ.glo.in ver.obſecrando.fo.vj.⁊ in §. niſi.de interdic.indiffe.non po.glo.in ver.ac. fo.cxcvj.

De ſignificato dictionis quinimo. in §.v.proe.glo.in ℣.quinimmo. fo.xj.

De dictiõib⁹ ceterũ ⁊ in.vbi.ſ.gl.in ℣. ceterũ.in ℣.imunis.fo.xiij.⁊ in §.j.de cau.glo.in ver.inuigilare. fo.cviij.

Quid iportet dictio forte.i §.iij. de aucto.⁊ po.ſac.ↄci.gl.in ℣.forte. fo.xviij.

De dictione item.in §.ij.c.⁊ eo.ti.glo. in ver.item. fo.xxiij.

De dictiõib⁹ ita ⁊ tanꝗ.in §.j. de ele. glo.in ℣.ita.⁊ in ℣.tanꝗ. fo.xxiiij.

De dictiõe pter.in §.deinde.eo.ti.glo. in ℣.pter.fo.xxxiij.⁊ in §. j. de his ꝗ in miſ.non cõ.glo.in ℣.preter. fo.clxxij.

De ſignificato dictionis niſi.vbi.ſ.in ver.niſi. fo.xxxiiij.

De dictione ſecus.in §.ſummum.eo. ti.glo.in ver.ſecus. fo.xlj.

De dictione vnde.in §.j.c.ij.eo.ti.glo. in ver.vnde. fo.xlvj.

De dictionib⁹ omnino:iuxta:⁊ aliqñ. in §.ſtatuit.eo.titu.glo.in §.quia vero.de cõcu.glo.in ver.omnino.in ver. iuxta.⁊ in ver.aliquãdo.⁊ in §.j.de paci.poſſeſ.glo.in ver.iuxta.

De ſignificato dictionũ inibi ⁊ nihilominus in §.cenſuit. c.ij.eo. tit. glo.in ver.inibi.in ver. nihilominus. ⁊ in §. ſi autem.de collatio.glo.in ver.nihilominus. fo.lxxxiij.

De dictione quia.in §.j.de refer. glo. in verbo:⁊ quia. fo.lj.

Dictio ois quibus modis accipiatur. in §.ij.eo.ti.glo.in ver.omnes. fo.lj.

Qualiter accipiantur dictiones ne et pretextu.in.§.j.de colla.glo.in ver.ne. et in ver.pretextu. fo.liiij.
De significato dictionis frequentius:ſicuti:et quocs.in.§.cui rei.eo.ti.gl. in v. frequenti⁹.in v.ſicuti.et in v.q3. fo.liiij.
De dictione nimiũ. vbi.s.glo.in ver. nimium. fo.lix.
Quid importent dictiones:ve:tam:et tamẽ.in.§. volens.eo.titu.glo.in ver. ve:tam:et tamẽ. fo.lxj.lxij.et.lxiij.
De significato dictionũ prout et nunc put ex tũc.in.§. vt vero.eo.ti.gl.in ver. vero.et in ver.prout. fo.lxv.et.lxvj.
De dictionibus vſq:/donec/ et quidin. in.§.vt vero.eo.titu.glo.in ver.vſq.et in ver.donec. fo.lxviij.et.lxix.
Quibus modis accipiãtur dictiones: videlz et quotiens.in.§.ſequuntur.eo. titu.glo.in ver.videlicet.et in ver.quotiens.fo.lxix.et.lxxj.et.in.§.item fuit.de anna.glo.in ver.videlicet. fo.clvij.
De significato dictionũ alius et alter. vbi.s.glo.in ver.alius. fo.lxxj.
Quibus modis accipiat dictio ſeu. in §.inſup.eo.ti.glo.in ver.ſeu.fo lxxiiij.
De dictione nullatenus.vbi.s.glo.in ver. nullatenus. fo.lxxvij.
De dictione velut.in.§.ſi aũt.eo. titu. glo.in ver.velut. fo.lxxxiij.
De dictione quo. in.§. illi vero. eo.ti. glo.in ver.quo.ibidem.
De dictione tunc.in.§. item quod ad.eo. titu.glo.in ver.tunc. fo.xcij.
De dictionib⁹ abſq:tm:et ſaluo.in.§. item inſup.eo.ti.glo.in ver.tm.in ver. abſq.et in ver.ſaluo. fo.ciij.et.cv.
De significato dictionũ dũtaxat: et ſaltem in.§. item cenſuit. eo.titu. in ver. dũtaxat.et in ver.ſaltem. fo.cvij.
Quibus modis accipiãtur dictiones per.et dum.in.§.j.de cau.glo.in ver.ſi. pmalri.et in ver.dum. fo.cviij et.cix.
Quid importet dictio vltra.in.§.quocs. et friuole ap.gl.in ver.vltra. fo.cxxvij.
Quibus modis accipiatur dictio et.in §.j.de paci.poſ.glo.in v.et. fo.cxxxiij.
De dictione pro.in.§.j.de annatis.gl. in ver.pro. fo.cl.
Quid iportet dictio quaſi. in.§.j. qualiter hore ſint dicen. extra chorũ. glo. in ver.quaſi. fo.clxvij.
De dictionibus pſertim: circa:et amplius.in.§.j.de his qui tempore di.of. va.per ecc.glo. in ver.preſertim. et in ver.circa.ibidem.
De significato dictionis mox.in.§.j. de cõcubina.glo.in v.mox.fo.clxxviij.
De dictionibus penit⁹ et nimis.in.§. quia vero.eo.titu.glo.in ver.penitus. et in ver.nimis. fo.clxxxvij.
Quibus modis accipiatur dictio a.in §.nos igitur. in cõcluſione eccle. gal. incipiẽ.demum glo.in ver.a. fo.cciij.

Dies.

Dierũ quidam ſunt feſtiui: aliĩ pfeſti: aliĩ ſolẽnes.in.§.j de tenẽ.ta.tẽ.miſſe. glo.in ver.ſolẽnibus. fo.clxxij.

Dieta.

Qñ loqmur de diet3 de qb⁹ itelligẽdũ eſt.in.§.j.de cau.gl.in v.dietas. f.cix.

Dignitas.

Que dicãtur dignitates regales que creantur a ſolo rege.in.§. iiij.proe. gl. in ver.comitibus. fo.vij.
Dignitates electiue an vacent in curia.et an appellatione dignitatis cõprehendatur epiſcopatus et abbatia. in.§.ſtatuit.e.ij.de elec.glo.in v.obſtaculo.fo.xlvj.et in.§.j.de paci.poſ.glo.in ver.prelaturam. fo.cxxxij.
In omnibus fere eccleſijs regni francie eſt cõſuetudo quod dignitates et pſonat⁹ nõ pñt pferri niſi canonicis eccleſiarũ vbi ſunt dignitates.in.§. vt v. de col gl.in v.ſiſr.fo.lxviij.et in.§.item cenſuit.eo.ti.gl.in v.reqreret. fo.cvij.
Quando officiũ vel beneficiũ in eccleſia dicatur dignitas.in.§. inſuper.eo. titu.glo.in ver.antiquo. fo.lxxv.
Si mãdet alicui puideri in aliq eccleſia de dignitate:an puiſſo extẽdat ad dignitatẽ vnicã q̃ eſt in illa eccl'ia: in §.itẽ placuit.e.ii.gl.in v.turnũ. fo.xc.
Appellatione dignitatis anveniat papatus: aut cardinalat⁹.in.§.j. de cau. glo.in ver.ſublimitas. fo.cix.

Dilatio.

An iudex põt prorogare vel abbreuiare dilationes datas a iure vel ab hõie

et ꝙ ex conſuetudine vel ſtilo cõmuni
nõ ſeruantur dilationes iuris. ⁊ quo-
modo dicantur arbitrarie.in.§. iiij. de
auctoritate ſacro. conciliorum. glo.in
ver.prorogetur. fo.xviij.

Dilectio.

Quid eſt dilectio proximi.in.§.cui rei.
de col.glo.in ver.rancores. fo.liiij.

Diſpenſatio.

Que ſunt requiſita ad hoc vt plura be
neficia vel plures prebendas valeat
tam quo ad deũ ꝙ quo ad eccleſiam.
vide ad longũ in.§. cui rei. de col.glo.
in ver.pluralitatis. fo.lv.
Ubi diſpẽſatio eſt debita iniuriã facit
ſuperior ſi eam denegat. in.§. item ꝙ
ad.eo.ti.glo.in ver.poterunt. fo.xcj.
Quid operetur diſpenſatio ad plura
beneficia vel ad plures prebendas.in
§.item inſuper.eo.titu.glo.in.ver.cõ-
ſecrari. fo.cv.
Diſpenſatio ad dignitates eccleſiaſti
cas non extenditur ad epiſcopatum.
nec de epiſcopatu ad archiepiſcopa-
tum.nec de illis ad cardinalatũ. in.§.
non fiant.de nume. et quali.cardina.
glo.in ver illegitime. fo.cxlviij.
Qui habet poteſtatẽ diſpẽſandi cum
adultero.item cũ inceſtuoſo:an poteſt
diſpenſare cum adultero ⁊ inceſtuoſo
ſimul.⁊ an facultas diſpẽſandi cũ na-
tis ex adulterio.item cũ natis ex ince-
ſtu extendat ad natos ex adulterio et
inceſtu ſimul.in.§.nihilominus.de cõ
cubinarijs.gl.in ꝟ.diſpẽſatũ. fo.clxxx.

Diſtributiones.

Que dicantur quotidiane diſtributio
nes.in.§.ſequuntur.de col.glo.in ver.
diſtributionum. fo.lxxj.
Diſtributiones quotidiane an cõpu-
tentur in eſtimatione valoris benefi-
cij.in.§.inſuper.eo.titu.glo. in ver.in-
tereſſendo. fo.lxxvij.
Canonici exules ciuitatis qui ꝓpter
partialitates nõ audent morari in ea
dem lucrantur diſtributiones quoti-
dianas in abſentia.in.c.j.de paci.poſ.
glo.in ver.impedimẽti. fo.cxxxiiij.
An appellatione fructuum veniãt di-
ſtributiones quotidiane. in.§. voluit
tamẽ.de annatis.glo.in ver. fructib⁹.
fo.cliij.et in.§.inſuper.de colla.glo. in
ver.intereſſendo. fo lxxvij.
Appellatione diſtributionũ an veniãt
anniuerſaria defunctorum et ꝙ mul-
tiplices ſunt diſtributiones : et qbus
debeantur:⁊ an valeat conſuetudo ꝙ
dentur pñtibus licet non intereſſen
tibus diuinis in.§. iubet. quo tẽpore
quiſqꝫ debeat eſſe in cho.glo.in ver.di
ſtributiones. fo clxiiij.
Non valet ſtatutũ vel ꝯſuetudo eccle
ſiarũ ꝙ qui eſt in vna hora habeat di-
ſtributiones pro omnibus. Nec ſi in
ciuitate ſunt tres eccleſie collegiate ꝙ
canonicus omnium lucretur diſtribu
tiones integras intereſſendo in vna
in matutinis. in alia miſſe.in alia ve-
ſperis:vbi.ẽ.gl.in ver.vſurpat.ibidẽ.
Diſtributiones an nõ ſolũ debeant ca
nonicis ſꝫ etiã bñficiatis eccłie ⁊ deca
no vel ꝑpoſito illi⁹ q̃ eſt caput.⁊ an va
leat ꝯſuetudo ꝙ hñs archidiaconatũ
et canonicatũ habeat duplices diſtri-
butiones.vbi.ẽ.gl.in ꝟ.decani.ibidẽ.
Abſens pro vtilitate eccłie an debeat
habere diſtributiones quotidianas.
vbi.ẽ.glo.in ver.actualiter.ibidem.
Non omnis infirmus debet habere
diſtributiones quotidianas: et an va
leat cõſuetudo ꝙ abſens pro vtilitate
eccleſie ſi per aliquos dies puta morã
faciat in domo vt etiã in illo lucretur
illas.et quid de cõſuetudine ꝙ archi-
diaconus viſitans habeat diſtributio
nes quotidianas.vbi.ẽ.gl.in ver.per-
cipiunt.ibidem.
Diſtributiones canonicorũ ſubtracte
aliquibus nõ intereſſentibus diuinis
vel ꝓpter delictum an accreſcãt aliis
canonicis. vel redeãt epiſcopi eccleſie
in.§.qꝛ vero. de te.ca.temp. miſſe.glo.
in ver.neqꝫ. fo.clxxiij.

Doctor.

Doctores debent admitti ad curiam
et cõſilium principis ad ſecreta iudi-
cum.in.§. iiij.proe.gl.in ver.doctores.
fo.vi.⁊ in.§.vt vero.de coll.glo.in ver.
conſiſtentes. fo.lxvj.

Doctores an ſint preferēdi militibus in.§.v.proe.glo.in ver.cōcil. fo.xij.
Qui ſcholares ꝑferantur doctoribus. in.§.cui rei.de col.gl.in ver.virtuoſis. lviij.⁊ in.§.inſuper.eo.titu.glo.in ver. licentiatis. fo.lxxiij.
Doctor qui conuenit legere ſcholaribus ſi legat per alium: an debeat habere ſalariū: et ſi doctor peregrinetur de licētia an debeat habere ſalarium. in.§.ſequūtur.eo.titu.glo.in ver.legitime.⁊ in ver.abſens. fo.lxxiij.
Ante doctoratum quis nō poteſt magiſtraliter legere: et an doctoratus ſit dignitas.et ꝙ doctores preferuntur licentiatis.⁊ de ordine doctoꝝ qui ſunt preferēdi tam in theologia: in vtroq̄ iure: ꝙ̄ in medicina.et de doctoribus eiuſdē ſcientie.in.§.inſuper.eo.ti.glo. in ver. licentiatis. in ver.doctoribus. et in ver.medicina. fo.lxxiij.
Religioſi cum licētia ſupioris poſſunt doctores fieri.in.§. item placuit.eo.ti. glo.in ver.regularibus. fo.xc.
An credatur literis in quibus aliqui vocantur doctores.magiſtri. vel licentiati: ⁊ an credatur teſtimonio doctoris ſuper ſciētia:diſciplina:⁊ vita ſcholaris in.§. item ꝙ ad.eo.ti.glo. in ver. gradus. fo.xciij.
Doctoratus eſt honor: et illegitimus non poteſt ꝓmoueri ad doctoratum:⁊ an licitum ſit procurare doctoratum ſine peccato.in.§. ita tamen eo.titu. glo.in ver.honorum. fo xcviij.
A quātis doctoribus et quantis vicibus examinādus eſt doctor.⁊ an poſt doctoratum poteſt quis priuari inſignus doctoratus:⁊ ꝙ doctorādus pōt approbari a ſolo cancellario ſtudij.qn̄ collegium doctorū male verſatur. vbi ſ̄.glo.in ver.approbatus.ibidem.
Doctor minor.xxv. annis non eſt audiendus dicens ſe leſum: et an viles infames heretici: excōmunicati poſſint eſſe doctores ⁊ ꝙ doctores approbantes debent iurare doctorandum eſſe habilem. et ꝙ doctor dicitur nobilis.vbi.ſ̄.glo.in ver.ſcientia.et in ver. benemeritus.ibidem.
Cōtra doctores qui plerūq̄ fiunt ſtudio non cōpleto ⁊ ſine examine.⁊ contra illos qui credunt plus per ſe ſolos addiſcere ꝙ̄ a doctoribus audiendo. vbi.ſ̄.glo.in ver.precipitata. fo.xcix.
Doctor qui promouetur per ſaltum: vel in quo ꝑfectio pecuniarū ſupplet imperfectionem ſcientie nō meretur dici doctor:⁊ cōtra illos qui volūt fieri doctores qui formam diſcipuli nō nouerint.vbi.ſ̄.glo.in ver. ꝓmotio. et in ver.diſcipulos.ibidem.

Dominus.

Quis poteſt dici dn̄s ratione iuriſdictionis quam habet in.§.iteminſuper. de coll. glo.in ver. dominijs.fo.ciij. et in.§.ſtatuit.de interdi.indiſſe. non ponendis.glo.in ver.domini. fo.cxcvj.

Domus.

Quando quis poteſt extrahi a domo ꝓ debito in.§.j.de tabula pen. in cho. glo.in ver.domo. fo.clxxj.
Appellatione domus an veniat oſtiū vel porticus: vt factū in porticu vl oſtio dicatur factū in domo.in.§.j.de concubinarijs.gl.in ꝟ.in eccleſijs.fo.clxxvij.

Donatio.

An valeat donatio omniū bonoꝝ preſentium ⁊ futurorum.in.§.ij.de ſubla. cle.literis.gl.in ver.cuiuſcūq̄.fo.cxcviij.

Dos.

Si mulier inuēta fuerit in balneo cū viro extraneo ꝑdit dotē. ⁊ vir donationem ꝓpter nuptias ſi repertus cū muliere extranea in.§.publici.de cōcubinarijs.glo.in ver.tenet. fo.clxxxvj.

Dux.

A quo creatur dux/ ⁊ quid de duce venetorum.in.§.iiij. proe.glo.in ver. comitibus. fo.vij.
An dux ſit maior comite.in.§.quo circa in cōcluſione eccleſie gallicane incipiē.demū.glo.in ver.comes. fo.ccv.

Eccleſia.

Appellatione eccleſie q̄ eccleſia venit in.§.ij.proe. glo.in ver. eccleſiā.fol.iij. et in.§.in eccleſijs.de col.gl.in ver.parochialibus.fo.lxxviij.⁊ in.§.j.de annatis.glo.in ver.monaſterijs. fo.clj.

Quare eccleſia dicatur lctã ⁊ ꝙ eccleſia cõſecraꝫ ſi quis in ea ſuſcipit martyriũ ⁊ nõ eget recõciliatione. vbi.ſ. et glo. in ver. fundatam. fo.iij.

Anteꝗ̃ eccleſia conſecretur oportet ꝙ dotetur. et cui equiparatur eccleſia in priuilegijs. in.§.v.proe.glo.in ver.dotauit.⁊ in ver.deperennt. fo.viij.⁊.xij.

Papa mortuo non remanet eccleſia acephala. in.§.ij.c.ij.de aucto.⁊ poteſ. ſacro.cõci.glo.in ver.chriſto. fo.xxi.

Eccleſia militans vniuerſalis an põt errare. vbi.ſ.glo.in ℣.obedire.ibidẽ.

Que dicaꝫ eccleſia collegialis.⁊ꝗ̃ dicatur.quõ cognoſcetur.⁊ que ſunt ſigna denotãtia eccleſiã collegialem. in.§.j. de elec.glo.in ver.collegiatis. fo.xxvj.

Poſt cuius mortem eccl'ia dicatur vidua in.§.ij.eo.titu.glo.in ver.prelato. et in ver.paſtoris. fo.xxix.

Quare eccl'ia romana dicatur vniuerſalis. in.§. pro omnibus. eo.titu.gl.in ver.vniuerſali. fo.xlj.

Eccl'ia cathedralis et regularis equiparantur.⁊ ꝙ dicte eccl'ie ⁊ etiã collegiate non cadunt ſub preuẽtionibus. in.§.ſtatuit.eo.titu. et.c.ij.glo. in ver. obſtaculo.⁊ in ver.fiant. fo.xlvj.

Eccleſia gallicana nõ potuit imponere legẽ pape. in.§. vt vero. de col. glo. in ver.vero et in.§. ita tamen.eo. titu. glo.in verb.viſum.⁊ in ver.formam.⁊ in.§.cenſuit.c.ij.de elec.glo.in ver. cõſecratio. et in.§.ſi quis.eo.titu.glo. in ver.iuramentum. fo.xlix.

Eccl'ia cathedralis debet habere vnũ theologum ad predicandum.⁊ quare dicatur cathedralis.⁊ que eccleſia habere debeat magiſtrum vel grãmaticum. in.§.ſequuntur.eo.ti.glo. in ver. cathedrales. fo.lxix.

Quando eccleſia parochialis deſinat eſſe parochialis.⁊ in quo caſu non eſt incõueniens ꝙ eccl'ia cathedralis nõ habeat epm. in.§. in eccleſijs. eo.titu. glo.in ver.parochialibus. fo lxxviij.

Eccleſia gallicana non potuit ponere os in celũ. et ꝙ vna eccleſia poteſt eſſe ſubiecta duobus epiſcopis. in.§.ita tamen.eo.titu. glo.in ver. regalibus. et in ver.vicario. fo.xcix.⁊.cj.

De eccleſijs collegiatis que habẽt certum numerũ canonicorum:⁊ que non habent certũ. in.§. item cenſuit.eo. ti. glo.in ver.numerus. fo.cvj.

Ab eccleſia etiã violenter poteſt expelli notorie excõmunicatus. vel perturbans diuinum officium. vel alienus parochianus. in.§. phibeatur. de his qui tempo. diui.offi.va. per eccle.glo. in ver.perturbẽt. fo.clxviij.⁊ in.§. niſi de interdi.indifferen. non ponen.glo. in ver.inde. fo.cxcvj.

Quare eccleſia dicatur domus dei. in.§.j.de tabula pendente in cho.glo.in ver.domo. fo clxxj.

Que feſta poſſunt fieri in eccleſia: et an contractus in eccleſia celebratus teneat: ⁊ ꝙ in eccleſia non licet vendi candelas vel alias merces domino offerendas. in.§.j.de ſpectacu. in eccl'. non facien. glo. in ver. theatrales. in ver.negotiatores.⁊ in ver. permittãt. fo.clxxiiij.⁊.clxxvj.

Publicatio q̃ fit in cimiterio vel clauſtro vel in portico vel in valuis eccl'ie an dicaꝫ fieri in eccl'ia. in.§.j. de ꝓcubinarijs.glo.in ℣.in eccleſijs. fo.clxxvij.

Qualiter eccl'ia cathedralis debet denominari a loco ſine expreſſione certi nominis: ſeu illius ſancti ſub cuius vocabulo eccleſia eſt cõſtructa. in.§.j. de ſublatione clemen. literis. glo. in ver.baſilienſi. fo.ccj.

Electio.

An capitulũ poteſt abbreuiare terminum ſtatutũ ad eligendum ⁊ illud notificare abſentibus. in.§.iij.de auctoritate ⁊ poteſtate ſacrorũ cõciliorũ. glo. in ver.abbreuiationem. fo.xix.⁊.xx.

Priores vel monachi ſtantes in iſtis prioratibus an habeant vocem in electione abbatis principalis monaſterij.⁊ que dicãtur dignitates ⁊ beneficia electiua. in.§.j. de elec.glo. in ver. eligant. in ver.electiuis. et in.§.iij.eo. titu.glo.in ver.prelato. fo.xxix.

Duobus modis poteſt pũideri eccleſijs electiuis. ⁊ ꝙ electus petẽdo confirmationem electionis non petit gratiam:et de horrenda pena eligentium

indignum.vbi.ſ.glo. in verb.poſtulationibus.inverb.tam graui.⁊ inverb. autores. fo. xxvij.

Abſentes an ſint vocādi ad electionē ⁊ an ſolēnitas capi.q: ꝓpter.⁊.§.ij.de elec.hic habeat locū in electiōe abbatiſſe.⁊ ꝙ in electione faciēda dʒ eſſe cōgregatio invnū.⁊ non ſufficit conſenſus ſingulariter preſtitus.in.§.ij.e.ti. glo.inver.die.⁊ inver.abbatis.⁊ in ꝟ. conueniant. fo. xxviij.

De miſſa ſpiritusſancti dicēda añ electionem.⁊ ꝙ in electiōe duplex eſt inſpiratio ſpūſancti.⁊ ꝙ hodie l electio tub⁹quilibʒ querit ꝑ maiori parte qđ ſuū eſt:⁊ non que ieſu xp̄i.⁊ ꝙ auditio miſſe ⁊ receptio euchariſtie non ſunt de ſubſtātia electiōis infimoꝝ p̄latorū ab ep̄o ⁊ abbate.vbi.ſ̄.glo.in ꝟ.auditur.inver.inſpirari.⁊ in verb.ſuſcipiant. fo. xxix.

In quo loco debet fieri electio .et an preſtatio iuramenti et tactura euāgeliorum ſit de ſubſtantia electionis .⁊ quis debet recipere iuramentum.vbi ſ̄.glo.inver.locum.in verb.prelato.in ver.in quibus.inver.manibus.⁊ in ꝟ. ſequentis. fo.xxix.⁊.xxx.

De forma iuramenti preſtandi ab electoribus.et etiam in electione Roma. pontifi.⁊ quid debent conſiderare cardinales in eligendo. ⁊ an electores teneantur eligere idoneiorem de collegio ad hoc vt valeat electio.⁊ ſi in collegio non ſit: an teneantur eligere de alio collegio.vbi.ſ̄.gl.in ver. Ego. N. ⁊ in ver.vtiliorem. fo.xxx.

Quatuor requiruntur ad conſtituendum ꝓcuratorez ad eligendū.⁊ an eligentes poſſunt remittere totū negotiū electiōis ad ſedē ap̄licam.⁊ an per viam nominationis poteſt prouideri eccleſie.vbi.ſ̄.glo.in.ver. caſibus.⁊ in ver.compromiſſum. fo.xxxi.⁊.xxxij.

Si eligatur indignus et priuati ſint eligentes poteſtate eligendi ad quez in hoc caſu deuoluatur poteſtas eligendi.⁊ quam etatem attingere debent electi in epiſcopum: abbatē: vel abbatiſſam.vbi.ſ̄.glo.inver.priuati.⁊ in ver.legitime. fo. xxxij.

Eligendus in epiſcopum vel in abbatem et ad quamcunq; prelaturam et dignitatem an requiratur quod tēpore electionis ſit in ſacris ordinibus conſtitutus: et an electio ſymoniaca ſit ipſo iure nulla.in.§. deinde.eo.tit. glo.inver.ordinibus. ⁊ inverbo ſymoniacam. fo.xxxiij.

Electio facta per metum: comminationes et impreſſiones:an ſit ipſo iure nulla . et quid ſi elegerint coacte: an ſi poſtmodum recipiant electum ſponte : validetur electio nulla. in.§. ad tollendum.eodem titu.glo.in ver. preſumant.in verb. procedatur. et in §.item nec.ca.ij.eo.titu. gloſ.in verb. quilibet. fol.L.

Si quis ſit electus qui pro ſe rogauerit vnum de electoribus:an electio ſit nulla : et quando electio dicatur fieri per abuſum laicorum.et quid facient eligentes cum timent vim et impreſſionem:et ſunt aliqui abſentes q̄ non audent venire ad eccleſiam nec procuratorem mittere.vbi.ſ̄.glo.in ver.preſumant. fo.xxxvi.

Ad quem ſpectat confirmatio electionis cuiuſuis prelati: et infra quod tēpus debet preſentari electio cōfirmāti.⁊ quis debet ⁊ poteſt petere confirmationem: ⁊ de edictis proponendis ante confirmationem : ⁊ qualiter coelectus ſit vocandus.in.§.facta antē. eo.titulo.glo.inver.pertinet.inver. p̄ſentata.in ver.nominatim.in ver.vocetur. fo. xxxvij.

De inquiſitione fienda ante confirmationem electionis per ſuperiorez. et que circunſtantie ſint inquirende per ſuperiorem in confirmatione electionis:⁊ an electus preſumatur idoneus quo ad qualitates intrinſecas: ita ꝙ non incumbat ſibi onus probādi.vbi.ſ̄.gl.in verbo inquiſitionis. in verbo circunſtantie. ⁊ in ꝟbo examinentur. fo. xxxviij.

Quando ſuperior infirmet electionē an teneatur remittere ad eligendū : ⁊ ꝙ ad cōfirmationem electionis eſt ꝓcedendū iudicialiter.⁊ an elect⁹ cōfirmatus poteſt accuſari poſt ꝯfirmatio

nem.vbi.ſ.glo.in ver.infirmanda. et in ver.iudicialiter. ibidem.

Pro confirmatione electionis: an liceat aliquid recipere: et quid ſi petat aſſeſſorem pro conſulendo: an ſuis expenſis teneatur ipſum recipere. in §.et,vt.eo.titu.gloſ.in ver.recipere.et in §.ordinarij.eo.titu.gloſ.in ver.ſcripſerint. fo.xxxix.

Si pecunia data fuerit cõfirmatori ꝓ confirmatione electionis ignorante electo ⁊ non ꝯſentiente: an teneat electionis ꝯfirmatio.in.§.ſi vero.eo.titu. glo.in ver. ſimoniacam. fo.xl.

Confirmantes electionem ſimoniacẽ ſunt priuati ea vice poteſtate confirmandi.quid ſi confirmator commiſerit confirmationem electionis: et ille commiſſarius ex negligentia: ignorãtia:vel malicia indignum electum cõfirmauerit:an confirmator teneatur: et quando peccatum eſt in confirmatione electionis ad quem deuoluitur poteſtas confirmandi:et ꝙ eligentes ⁊ electi ſimoniace ſunt excommunicati:quis poteſt eos abſoluere.vbi.ſ.gl. inver.eavice.inverbo priuati.⁊ inver. romanum. fo.xl.⁊.xlj.

Quãdo electio dicatur canonica:et ſi electio deficiat in aliquo:an per cõfirmationez validetur:⁊ de multis rationibus que ſuadent: vt hodie fiant electiones canonice:non obſtantibus reſeruationibus:⁊ ꝙ reges francie.ſemper inſudauerũt pro electionibus in §.j.c.ij.eo.ti.glo.in ℣.canonicas.⁊ in verbo reſeruationes. fo.xlj ⁊.xlij.

Ubi cõfirmatiõ electionis petẽda eſt in curia:an debeãt ſeruari diſpoſitiones concilij baſilienſis.in.§.ſtatuit.e. ti.glo inver.decreti. fo.xlvij.

Qualiter princeps põt opponere confirmationi electionis.⁊ an ex ꝯſuetudine poteſt introduci ꝙ petatur licẽtia eligẽdi a pñcipe: ⁊ vnde hoc:⁊ ſi ſit ꝯſuetudo ꝙ mortuo ꝑlato fiat notificatio populo ciuitatꝫ ante ꝗ̃ ꝓcedatur ad electionem:ſi populus nonvult cõſentire electioni collegij: an debeat retractari.in.§.verũtamen.eo.ti.gloſ.in ver. pontifex. fo.xlvij.

In multis eccleſijs in regno frãcie ſeruatur ꝙ electio facta cõtra voluntatẽ regis retractatur:⁊ quãdo electio poteſt caſſari ſine culpa clerici: nõ tamẽ ſine cã.vbi.ſ.⁊ gl.in ℣.reiecta.ſo.eo.ꝙ papa poteſt diſpẽſare in forma eligẽdi que eſt de iure poſitiuo.vbi.ſ in ℣. aliud. fo.xlviij.

Si ptãs eligendi deuoluatur ad ſuperiorẽ poterit ſuprior eligere iure deuoluto:⁊ poſteã cõfirmare iure ꝓprio vel vnico actu:⁊ infra quod tẽpus electus dꝫ cõſecrari ⁊ a quibus in.§.cenſuit.eo.ti.glo.in ver promouendum ⁊ in ver. conſecrationes. ⁊ in.§.ꝙ ſi qs. eo.ti.gloſ.in ver.incurrant. fo.xlix.

Timor iuſtus impreſſionis: lꝫ nõ fuerit ſecuta impſſio:an vitiet electionẽz ⁊an metus qui nõ cadit in pſona eligentiũ:ſed in eorũ conſanguineos vel parẽtes vitiet electionem:⁊ an electiõ facta ad preces principis/vel populo acclamante:dicatur facta per metum in.§.item nec.eo.ti.glo.inver.quibuſlibet.inver.violentus.⁊ in verſi.precibus. folio.l.

Electio ⁊ collatio an ſint idem. et an electio comprehendatur ſubverbo diſpoſitionis.in.c.ij. de reſeruatio.gl.in ℣.collationẽ.⁊ in℣.diſpoſitionẽ. fo.lj.

Probatos eligi oportet nõ ꝓbandos. in.§.cui rei.de collationibus.gl. in ℣. non probati. fo.liiij.

Electus ante cõfirmationem non poteſt dicere beneficiũ ſuum:ſed ſibi debitum.in.§.volens.eo.ti.glo.inverſic. nominationes. fol. lx.

Quid faciet electus ſi papa ad quem immediate ſpectat ꝯfirmatio electionis,nõvult ꝯfirmare electionẽ canonicam ceſſante iuſta cã: ⁊ ꝙ alteri confert in vim reſeruationis. vbi.ſ.gl.in ver.nulle. fo. lxij.

Reſeruatio pape an vitiat electionẽ: ⁊ quando canonici poſſunt procedere ad electionem abſentibus non vocatis.in.§.illi vero.eo.ti.glo.in ver. non valeant. fo.lxxxviij.

Cõfirmatiõ electionis tribuit facultatem adminiſtrãdi pleno iure ſine poſſeſſione vel inueſtitura:⁊ quãdo dicat

uacari poſſeſſio eligēdi.in.§.j.de pacifi. poſ.glo.in.℣.colozatū. fo.cxxx.ꝛ.cxxxj.

Ex conſuetudine an poteſt introduci vt ex ſola electione plenum ius acquiratur electo:ꝛ quando cōfirmatio electionis preſtat titulum colozatum vel incolozatum.vbi ſ.

Electio meticuloſa per ſequentem cōſenſum:an remaneat valida:ꝛ an ratificatio ſine ſolēnitate ratificet electionem in.§.non fiant. de nume.ꝛ quali, cardi.glo.in ver.conſenſiſſe, fo.cxlix.

In electione nō poteſt intereſſe publicus fozmicatoz. in.§.j. de cōcubina.gl. in ver.ſuſpenſum. fo.clxxviij.

Qualiter intelligitur ꝙ electio facta a capitulo vno excōmunicato preſente ꝛ ſcienter omiſſo eſt nulla.in.§. ſtatuit. de excōmuni. non vitandis. glo. in ver.cenſure. fo.cxcij.

Emolumentum.

Quid dicatur proprie emolumētum. in.§.notarijs.de elec.glo. in ver.emolumentum. fo.xxxix.

Epiſcopus.

Que ſcientia requiratur in epiſcopo. in.§.deinde,de electionib⁹.glo.in ver. ſcientia. fo.xxxij.

Epi an ſint de iure poſitiuo et qualiter ſuccedunt in locum apoſtolozum: et ꝙ epiſcopi ſint vicarij pape.in.§.j.c. ij.eo.titu.glo.in ver. reſeruationes. et in.§.j.de nume.ꝛ qualita.cardi.glo.in ver.cardinales, fo.cxiv.

Quādo papa poteſt transferre epiſcopum inuitum de vno epatu ad alium ſine culpa epiſcopi ꝛ eū deponere pro libito voluntatis.in.§.verūtamen. de elec.c.ij glo.in ver.relecta. fo.xlvij.

Epiſcopi prouiſi in curia romana per quos poſſunt cōſecrari: et an epiſcopi poſſint obtinere beneficia vſq ad conſecrationem:ꝛ ante cōſecrationem dicatur epus.in.§. cenſuit.eo.titu.glo. in ver.remittere.in ver.benedictionis. ꝛ in ver.promotus. fo.xlviij.

An per puiſionem factam in curia romana de epiſcopatu vacent beneficia promiſſa in curia:ꝛ quando electus vel prouiſus eſt de epiſcopatu pōt adminiſtrare:ꝛ epiſcopi exempti quibus teneantur preſtare iuramentum. vbi ſ. et glo.in ver.iuramentum. fo xlix.

Epiſcopus poteſt delegare poteſtatē conferendi certū beneficium vacans. quid de vacaturo: et an pōt cōmittere in genere collationē beneficiozū vacaturozum.in.§. volens. de colla. glo.in ver.vacaturozū.ꝛ in.§.ſtatuit.eo.titu, glo.in ver.vicarijs.ibidem.

Theologus an potius ſit aſſumēdus in epiſcopū ꝙ iuriſta.in.§.inſuper.eo. titu.glo.in ver.habeant. fo.lxxv.

Epiſcopatus an poteſt appeti et procurari ſine peccato.in.§.ita tamen.eo.ti. glo.in ver.honozum. fo.xcviij.

Quando eſt ꝙ duo epiſcopi poſſunt preſici eidem epiſcopatui. vbi.ſ.gl.in ver.vicario. fo.cj.

Quando quis dicatur verus epiſcopus pleno iure: et ſi epiſcopus obtinuit a papa vt nō teneatur conſecrari infra annū: nunquid ſuſpendatur ad annū vacatio priozum beneficiozum.§.item inſup.eo.ti.glo.in ver.cōſecrari. fo cv.

Quare epiſcopus cum accedit ad altare deponit baculū ꝛ mitram.et cum ſe vertit ad populum reaſſumit. et an epiſcopalia inſignia poſſunt preſcribi per inferiozes prelatos nomine eccleſiarum vel de conſuetudine.in.§.j. de ſpecu.in eccle.non fa.glo.in ver. baculo.ꝛ in ver.pontificatus. fo.clxxiij.

Epiſcopus in locis ſue dioceſis.an poteſt celebrare in pontificalibus et benedicere populum ſolenniter: ꝛ an in alienis dioceſib⁹ poteſt inſignijs epiſcopalibus vti ſine aliquo exercitio iuriſditionis. vbi.ſ. glo. in ver. benedicunt.ibidem.

Epiſcopus an poteſt ſecū tenere matrem aut ſozozem aut cōſanguineam non ſuſpectam.in.§.j. de concubi.glo. in ver.pontificalis. fo.clxxvij.

Epiſcopus an poteſt diſpenſare cum adultero ꝛ inceſtuoſo ſimul:et an epiſcopus in caſibus in quibus poteſt diſpenſare cum notozio concubinario ꝛ alijs criminoſis:an poteſt eos habilitare vſq ad epatum.in.§. ꝛ nihilominus.eo.titu. glo.in ver. diſpenſatum,

⁊ in.℣.quorūcūq;. fo.clxxxi.
De epis q̄ nō corrigunt crimina: q̄ in hoc caſu dicunt canes ipudici.in.§.q̄ ſi.e.ti.gl.in.℣.neglexerint.fo.clxxxxiij.
Qualiter epiſcopus eſt maior q̄ dux imo q̄ rex vel imperator.in.§.quocirca.in cōcilu.eccle.galli.incipieñ.demū glo.in ver.dux. fo.ccv.

Equitas.

De equitate quā iudex debet habere p oculis.in.§.viſum fuit.de can. glo. in ver.equitas. fo.cxxiiij.

Exactio.

Quid eſt proprie exigere.in.§.et vt.de elec.gl.in ver.exigere. fo.xxxix.

Excōicatio. Excōicatus.

Excōicat⁹ an pōt appellare.in.§. ſtatuit.de can.gl.in ℣.offenſus. fo.cxiij.
Mittēs literas vel nunciū excommunicato.eſt excōmunicat⁹ minori excōicatione.in.§.ad tollendū.de elec.glo. in ver.literas. fo.xxxv.
An q̄s pōt ſe obligare p viā pacti ad ſnīaʒ excōicatiōis.i.§.i.de pigno.:cnl. diui.glo.in ver.aboleſcentes. fo.clxix.
Per que ℣ba dicat excōicatio lata ipſo facto.in.§.q̄vero.de tenenti.ca.tēp. miſ.glo.in ver.ſit. fo.clxxiij.
Quis dicat notorius excōicatus:⁊ q̄ clericus inuētus cū muliere pōt detineri ſine metu excōicationis p viginti horas.in.§.publici.de ꝯcubi.gl.in.℣. ſententiā.fo.clxxxv.et in.§.ſtatuit.de excōi.nō vitā.glo.in ver.denūtiata.⁊ in ver.publicata. fo.cxciij.
Quē excōmunicatum hodie non tenemur vitare.in.§.ſtatuit.co.titu.glo.in ver.cenſure. fo.cxcij.
Denūtiatio excōicationis an ſuſpēdatur p appellationē:⁊ qualiter p̄betur excōicatio:⁊ quis dicatur nominatiʒ excōicatus.vbi.ṡ.gl.in ver.denunciata.et in.℣.expreſſe. fo.cxciij.
Si audiui pariſius aliquē publicari ⁊ denūtiari excōicatū:poſtea inuento eū andegauis vbi nil ſcit de eius excōicatiōe:nūquid teneor eū vitare publice. vbi.ṡ.gl.in ver.excōicatiōis.fo.cxciiij.
Quid ſi audiui publicari aliquē excōicatū:poſtea nō video eū vſq; ad annū vl̄ bienniū:an tenear vitare donec cōſtiterit mihi de abſolutiōe ei⁹. vbi.ṡ.
Qualiter inter excōicatū occultū ⁊ notorium non eſt differētia in his q̄ tangunt fauorē excommunicati:ſed bene alterius.in.§.per hoc.co.ti.glo.in.℣. ſuffragari. fo cxcv.
Excōicat⁹ ſi cōtēnat excōicationē pōt p̄uari feudo ſʒ ordinationē beati Ludouici:⁊ pōt cogi p brachiū ſeculare ad implorandū abſolutionē:⁊ valet cōſtitutio q̄ excōicatus ſoluat decē p quolibet mēſe quo ſteterit in excōicatione.in.§.niſi.de interdic.indi f.non po.glo.in ver.inde. fo.cxcvi.
An pōt petere reſtitui ſi ſpoliet ⁊ agere p iniuria ſibi illata tpe excōicatiōis i.§.ſtatuit.ꝺ can.gl.i.℣.offēſus.f.cxiij.

Examen.

Qui debeāt examinari in collatiōe beneficiorū.in.§.item q̄ ad.de colla.gl. in ver.gradus. fo.xciiij.
Scholaris notorie peritus pōt tranſire ſine examine.in.§.ita tamē.eo.ti. glo.in ver.precipitata. fo.xcix.

Executor.

Executorē pape ad ꝯferēdū deputatū an arctet tēpus ſemeſtre.in.§.illi ℣o. de col.glo.in ℣.reſpectiue. fo.lxxxvi.

Exemptio. Exemptus.

Exēptus an pōt renūtiare priuilegio fori ſine licētia pape.in.§.i de can.gl. in ver.finiantur. fo.cx.
Exēptio nō dʒ fieri:niſi cā cognita:⁊ vocatis quorū intereſt.in.§.viſuʒ fuit eo.ti.glo.in.℣.item q̄. fo.cxxij.
Exēpti nō ſunt de dioceſi nec veniunt in generali ſermone ⁊ q̄s pōt aſtringere exēptos:⁊ q̄ exēptus qui hʒ bñficiuʒ in alia dioceſi hʒ recurſuʒ ad epiſcopū ſui bñficij in alienatione rei.in.§.itē fuit.de anna.glo.in ver.in dioceſi.⁊ in ver.locorum. fo.clvij.
In quibus caſib⁹ epi habent iuriſdictionē in exemptos ⁊ inexēpti poſſunt adire ordinariū in his q̄ ſunt iuriſdictiōis volūtarie ſine licētia pape. vbi. ṡ.glo.in ver.apoſtolica. fo.clvij.

Exhibitio.

Quid eſt exhibere i iudicio.i.§.lis aũt. de pa.poſ.gl.i ꝟ.exhibitionẽ.f.cxxxvij.

Experientia.

Sepe experientia ſupplet literaturã in.§.ſint;viri.de nu.⁊ quali.cardi. glo. in ꝟ.experientia. fo.cxlvij.

Expenſe.

Que opinio excuſat litigantẽ a condẽ natione expenſarum.in.§.j.de coll.gl. in ver.opinionum. fo.liij.

Que ſunt iuſte cauſe releuãtes quẽ a ꝯdẽnatiõe expẽſarũ tã in pma iſtantia ꝙ in cã appellationis:⁊ ꝯdẽnatio i expẽſ.dãnis ⁊ intereſſe qd importet:et qñ fit ꝯpenſatio expẽſarũ i cã appellationis.in.§.quodqꝫ.contra friuo.ap.gloſ. in.ver.expenſarum.in ver.damnorũ. ⁊ in ꝟ.appellate.fo.xxvij.xxviij.⁊.xxix.

An põt appellari a iudice ꝗ admittit cõdẽnationẽ vel min⁹ ſufficienter ꝯdẽ nat i expẽſ.⁊ qd ſi nõ ſint petite a parte an iudex teneaꝛ:⁊ ſi victus i interlocutoria finaliter obtineat in pncipali nunqd recuperabit expẽſas quas ſoluit vbi.ſ.glo.in ver.cõdẽneꝛ. fo.xxix.

Extrauagans.

Extrauagãtes an faciãt ius ⁊ debeat iudicari ſm illas:⁊ ꝙ extrauagãs execrabilis Io.xxij.eſt famoſa et vtilis in §.ij.de reſerua.glo.in ver.extrauagãtes.⁊ in ver.execrabilis. fo.lj.⁊.lij.

Fabrica.

De priuilegio fabrice ⁊ qs hꝫ onus fabrice ⁊ reparatiõis illi⁹:⁊ an ẽps cum maiori pte capituli ꝯdicẽte minore põt ſtatuere ꝙ qlibet canonic⁹ habeat cõferre de redditib⁹ pbẽde ad reparatione fabrice:⁊ an ẽps põt applicare fructus bñficioꝝ vacãtiũ i ſua dioceſi.i.§. ſi qs.c.ij.de elec.glo.in ver. fabrice.fo. xlix.⁊ in.§.v.proe.glo.in ꝟ.ruũt.fo.xij.

Cõtra illos q adornãt fabricam eccle auro:gẽmis:⁊ marborib⁹:⁊ dimittunt elimoſinam pauperũ.vbi.ſ. fo.xlix.

Falſitas.

Qualiter allegãs legẽ abrogatã:ſubijcit crimini falſi.in.§.illi vero.de colla. glo.in ver.vti. fo.lxxxv.

Si notari⁹ fuerit cõdẽnat⁹ de falſo inſtrumẽto:an hec falſitas pıudicet dño ad quẽ ſpectat dictũ inſtrumẽtũ.in.§. itẽ placuit.e.ti.gl.in ꝟ.ordo.fo.lxxxix.

Fama.

An inferior a pncipe poteſt reſtituere fame.in.§.⁊ nihilominus.de concubi. glo.in ver.diſpenſatum. fo.clxxx.

Familia.

Pctm̃ familie q̃rel ꝺ manu dñi:⁊ an in foro ꝯtẽtioſo dñs teneaꝛ ꝺ facto familie:⁊ qualiter accipiaꝛ familia:⁊ ꝙ talis dñs talis familia.in.§.volẽs.ꝺ col. gl.in ꝟ.familie.⁊ in ꝟ.dñi.fo.lxj.⁊.lxij.

Feudum.

Quid importet feudũ francum.in.§.j. proe.glo.in ver.francorum. fo.iij.

Qualiter princeps nõ põt tollere feudum ſine cauſe cognitione.in.§.j.ꝺ electio.glo.in ver.exprimenda. fol.xxvj.

Fides.

Qñ lex vel ſtatutũ facit mẽtionẽ ꝺ fide faciẽda:de qua fide itelligiꝛ.in.§.iſup. de colla.glo.in ver.fidem. fo.lxxv.

Qualiter fides eccleſie tempore paſſionis chriſti remãſit i ſola virgie maria in.§.ij.c.ij.de aucto.⁊ po.ſacro.cõci.gl. in ver.obedire. folio.xxj.

Filius.

Qui dicanꝛ proprie filij naturales.in .§.quia vero.de ꝯcubi.glo.in ver.cõcubinas.⁊ in ver.arcere. fo.clxxxvij.

Qualiter vocantur filij pbroꝝ ⁊ filij clericorũ beneficiatorũ in ſacris nõ cõſtitutorum:⁊ an poſſint ſuccedere eorum parentib⁹:⁊ qꝺ filij clericorũ non debent morari apud patrem vbi.ſ.et gl.in ver.cohabitare. fo.clxxxviij.

Firmarius.

Firmarius bñficij an poteſt pſentare ⁊ cõferre.in.§.ita tamen.de colla.gl.in ver.vicario. folio.cj.

Florenus.

Qualr accipiaꝛ floren⁹ ꝺ camera.i.§. iſup.de col.gl.in ꝟ.florenoꝝ.fo.lxxviij

Fornicatio.

Iudex in puniendo delictum fornica tionis debet declinare in mitiorē par tem. in .§. q si. de concubina. glo. in ꝟ. aliis. folio. clxxxiiij.
Que crimina ꝯprehēdit fornicatio: et qualiter iure diuino est ꝓhibita et est peccatū mortale: ꝛ in quo est tantum exosa fornicatio inter virum et vxorē .§. iubet. eo. titu. glo. in ꝟ. mortalis. et in ver. reprehensibilis. folio. cxc.

Francia.

Quare i frācia dicunt franci. i. §. i. pe. glo. in ꝟ. dei. ꝛ lati⁹ in ꝟ. frācoꝝ. fo. iij.

Francum.

Quid īportet dictio frācoꝝ. vbi. s. ibidē.

Fraternitas.

De fraternitatib⁹: ꝛ an sint appꝛoba te. in .§. voluit tamen. de anna. glos. in ꝟ. beneficiorum. fo. cliij.

Frequenter.

Quādo quid dicat freqnter fieri. i. §. i. de auct. ꝛ po. sacro. cōci. glo. in ver. in decenniū. ꝛ in .§. i. de specta. in eccl. nō faci. glo. in ꝟ. frequentatum. fo. clxxiij.

Fructus.

Si vendatur fruct⁹ alicuius archidia conat⁹: an illud quod datur archidia cono in suo aduētu veniat in vēditio ne fructuū. in .§. voluit tamē. de anna. glo. in ver. fructibus. fo. cliij.
Indulgētia de fructib⁹ beneficiorum cōcessa: ad fruct⁹ quoꝝ bñficiorū extē dat. vbi. s. go. in ꝟ quorūcūq. in ꝟ. bñ ficiorū. in ver. decē. in ꝟ. vacaturorū. ꝛ in ver. permutationis. fo. cliiij.
Fructus percepti medio tempore quo bñficiat⁹ erat suspensus vel excōicat⁹: an debeant ei restitui post absolutio nē vel suspēsionem. in .§. i. de ꝯcubina. gl. in ver. ecclesiarum. fo. clxxviij.

Fugere.

Tres psonas fugere debemus vt pe stem ex inope diuitem / clericū nego tiatorem: ꝛ et ignobili gloriosum. in .§. i. de specta. in eccle. non facien glos. in ver. negotiationes. fo. clxxxvi.

Furtum.

Qualiter in vna gallina ꝛ etiā in vno ouo ꝯmittit furtum. in .§. ꝛ vt. de elec. glo. in ꝟ. paruum. fo. xxxix.

Genus.

Qn masculinū gen⁹ ꝯcipiat femininū i. §. ij. de elec. glo. i ꝟ. abbatis. fo. xxviij.

Glosa.

Diuersitas glosarū itelligētiā textuū nonnunq̄ obtenebrat. in .§. i. de colla. glo. in ꝟ. variarum. fo. liij.

Gratia.

De multiplici gr̄a sine qua durare nō possum⁹. i. §. i. pe. gl. in ꝟ. gr̄a. fo. iij.
Qualiter gr̄a in qua nō fit mētio de lo co sue originis ꝛ diocesis. ꝛ sitr si nō in telligat idioma bñficij est subreptitia. in .§. v. eo. pe. glo. in ver. exterorū. fo. x.
De gratiis expectatiuis q̄ incōmoda afferāt. in .§. quibus. versi. ꝛ preferri m. pror. ꝛ in .§. cui rei. de coll. fo. liiij.
Qualiter intelligit q si qs admittatur de gratia ad aliquē actū non admitti tur in posterū. in .§. item insuper ꝺ col la. glo. in ver. preiudicio. fo. ciij.

Graduatus.

De bñficiis q̄ debēt in viij nolatiōis vl ris gduatis. vide. i. ꝟ. nolatoꝝ. f. xciij.

Gregorius.

Multa in laudē beati gregorij q̄ fuit vn⁹ de q̄tuor doctorib⁹ eccle. in .§. illi vero. de col. gl. i ꝟ. gregorii⁹. fo. lxxxv.

Guerra.

Si tempore guerre bona rebellium sint concessa per principes personis: an ta cta pace bona sint restituenda primis dominis. in .§. i. de pacifi. posses. glo. in ver. hostilitatis. fo. cxxxiiij.

Hereticus.

Errās in articulis fidei an dicat here ticus. in .§. i. de aucto. ꝛ po. sacro. consi. glo. in. ver. errorum. fo. xvij.

Hymnus.

Qn debeat dici hymn⁹ angelic⁹ scilz Gloria in excelsis deo. in .§. i. de his qui in miss. nō com. gl. i ꝟ. simbolū. fo. clxxi.

Homo.

Appellatio viri cōprehendit maſculū non autē feminā:⁊ vir denotat etatē: vir ſexum:vir probitatez.in.§.deinde. de elec.glo.in ver.virum. fo.xxxij.
Proꝛſus ignari non merentur dici homines ſed imagines hoīz.in.§.ita tñ. de colla.glo.in ver.nomen. fo.xcix.

Honeſtum.

Quid dicatur honeſtum .in.§.volēs. de colt.glo.in ver.honeſto. fo.lxiiij.

Honoꝛ.

Honoꝛ alit artes ⁊ naturaliter appetitur.in.§.ita tamen.de colla.gl.in ver. honoꝛum. folio.xcviij.

Hoꝛa.

Qualiter hoꝛe officij debēt reſpōdere hoꝛis diei:⁊ qñ eſt ꝙ quis pōt ꝑuenire tpā in hoꝛis dicēdis:vt dicere veſpas de mane ⁊ matutias de ſero:⁊ an ſcholaris occupatus circa ſtudiū pōt dicere oēs hoꝛas:⁊ qñ dictio hoꝛa debeat ſcribi cū h.⁊ qñ nō.in.§.ſtatuit.quō diui.offi.ſit cele.glo.in ver.debitis.et in ver.hoꝛas. fo.clix.⁊.clx.
Hoꝛe debēt dici reuerēter: ⁊ an liceat canonico dicere hoꝛas extra eccłiam: ⁊ qñ canonici pñt preuenire tpā hoꝛarum in eccłia dicendarū:⁊vñ dicaꝛ hoꝛa:et quare dicanꝛ hoꝛe canonice.vbi ſ.glo.in ꝟ.reuerenter in ver,omnibꝰ. ⁊ in ver.canonicas.ibidem.
Obligatꝰ ad hoꝛas canōicas an teneatur dicere hoꝛas btē marie ⁊ vigilias moꝛtuoꝝ:⁊ qñ hoꝛe btē marie fueꝛt oꝛdinate dici ex ꝓcepto:⁊hoꝛe diuine nō ꝓſunt.imo nocēt ſcholaribꝰ q̄ vadunt ad eccłias vt videāt dñas.vbi.ſ.gl.in ꝟ.dicturi.⁊ in ꝟ.modulētur. ibidem.
Qui tenenꝛ itereſſe hoꝛis/an debeāt expectare:bñdicamꝰ dño.⁊ in quibus caſibus q̄s pōt exire choꝛū intereſſendo hoꝛis vt reputeꝛ ꝓſens: ⁊ qñ volēs exire allegat impedimētū/ an credaꝛ ſimplici verbo dicētis.in .§.j.quo tēp. quiſq̄.de.eſſe in choꝛo.glo.in ver.iter fuerit.et in ver.neceſſitate. fo.clxij.
Qui venit tarde ad hoꝛas vł ꝓmature recedit:dʒ ꝑuari diſtributionibꝰ/ac ſi abſens eēt.vbi.ſ.gl.i ꝟ.cēſeaꝛ.f.clxiij.
Duo caſus in q̄bus clerici tenenꝛ dicere hoꝛas canonicas:⁊ bñficiatꝰ q̄ tenetur dicere hoꝛas canonicas:ſi omittat illas dicere an pro illo tpe quo omiſit teneaꝛ ad reſtitutionē fructuū:⁊ ſi habeat bñficium tenue vt ex eo ſuſtētari nō pōt/an teneaꝛ dicere hoꝛas.in .§.j. qualiter hoꝛe ca.ſint dicē.extra cho.gl. in ver.teneantur. fo.clxv.
Clericꝰ excōicatus vel ſuſpēſus an teneatur dicere hoꝛas/⁊ q̄d de depoſito ab oꝛdine.⁊.ꝙ clericꝰ ſolꝰ qui dicit hoꝛas nō dʒ dicere :dñs vobiſcū.ſed dñe exaudi oꝛationē meam.vbi.ſ.ibidem.
Habens plura bñficia an teneaꝛ plures hoꝛas dicere ⁊ q̄d ſeruaꝛ de cōſuetudine:⁊ quid ſi in duabꝰ eccleſijs : in quibꝰ ritus hoꝛarum eſt diuerſus ſm quā eccleſiam debet dicere hoꝛas:⁊ an bñficiatꝰ nō dicens hoꝛas ſm ritū ſui bñficij vł dioceſis ſit excuſandꝰ ſi dicat hoꝛas curie romane.vbi.ſ. ibidem.
Capellani clerici familiares⁊ domeſtici regie/quas hoꝛas poſſunt dicere ex priuilegio eis conceſſo:⁊ an conſtitutꝰ in ſacris/ſiue habeat bñficiuʒ/ſiue nō an teneatur dicere hoꝛas:⁊ an hoꝛe canonice ſint ꝺ iure diuino vel poſitiuo: ⁊ an poteſt diſpēſari cū exiſtēte in ſtudio vt nō teneaꝛ dicere hoꝛas : et quid de peregrinante.vbi.ſ. ibidem.
Papa an poteſt diſpēſare vt clericꝰ nō teneaꝛ ad aliquas hoꝛas dicēdas:⁊ q̄s pōt diſpēſare circa mutationē hoꝛarū ⁊ ꝯtra ſincopātes aliquā dictionē vel literā dicēdo hoꝛas:⁊ quare nō debēt ſincopari:⁊ ſi quis dicēdo hoꝛas omiſit dicere aliqueʒ pſalmū/an teneatur reincipere hoꝛas vel pſalmū.vbi.ſ. et glo.in ver.ſincopando. fo.clxvij.
An illi q̄ omiſit dicere hoꝛas ſine cauſa ſit imponēda penitentia vt redicat illas:⁊ an ceſſante impedimēto/⁊ poſt illud clericus teneatur redicere hoꝛas omiſſas ex iuſta cauſa.vbi.ſ. ibidem.
De hoꝛis diurnis et nocturnis:⁊ q̄ dicantur hoꝛe matutinales.⁊ ſi excōmunicatus dicat hoꝛas/an teneatur redicere illas poſt excōicationē.idē de exiſtente in peccato moꝛtali.vbi.ſ.glo.in ver.officium,⁊ in ver.debent. ibidem.

Hoſpitalitas.

Qui tenent ad hoſpitalitatem.in.§.v.proe.glo.in ℣.hoſpitalitas. fo.xij.

Si quis ſolitus eſt hoſpitari I domo amici p aliquot vices an acquirat ſibi poſſeſſionẽ hoſpitãdi in.§.itẽ inſup.de colla.glo.in ℣.preiudicio. fo.ciij.

Hoſpitale.

Non eſt tempus prefixum ad cõferendum hoſpitalia.⁊ ꝙ hoſpitalia nõ poſſunt permutari cum beneficio nec cadunt ſub gratijs in.§.illi vero.de colla.glo.in ver.reſpectiue. et in ver. beneficiorum. fo.lxxxvj.

Quando eſt ꝙ hoſpitale dicatur locus pius:⁊ gaudeat priuilegijs qbus gaudet eccleſia.in.§.j.de tabu.pen.in cho.glo.in ver.domo. fo clxxj.

Imperium. Imperator.

Imperium romanum inſurrexit p potentiam.⁊ ſicut a principio nil fortius ſic nil debilius I fine.⁊ an quis poteſt preſcribere cõtra imperiũ romanũ vt ab eo ſit exẽptus.⁊ qualiter intelligat ꝙ dicẽs imperatorẽ nõ habere monarchiam totius mũdi cenſet hereticus. in.§.j.proe.glo.in ver.dei. fo.iij.

Ad quid deus imperium de celo cõſtituit:⁊ ꝙ imperium eſt a deo approbatũ pmiſſiue/formaliter ⁊ effectiue:⁊ ꝙ imperium tranſlatũ eſt ad alamanos qd virtutibus promeruerunt:⁊ an imperator poteſt adminiſtrare ante coronationem.in.§.ij.eo. proe. glo.in ℣.tueretur.⁊ in ℣.ſuſceptione. fo.iiij.

Imperator habet priuilegiũ a papa:vt I qualibet eccleſia alamanie poteſt facere recipi vnum canonicum.in.§.illi vero.de collatio.gloſ.in verb.facultates. folio.lxxxiiij.

Qualiter imperator eſt curialior papa in occurrendis laboribus litiũ.in.§.j.de cau.glo.in ℣.finiãtur. fol.cx.

Imperator eſt de numero ſenatorum. in.§.j.de nume.⁊ quali.cardi.gl.in ℣.aſſiſtant. folio.cxlvj.

Impedimentum.

Quõ pbetur impedimẽtũ.in.§.j.ð paci.poſ.glo.in ℣.proteſtari. fol.cxxxvj.

Indignus.

Qualiter puniat indignus faciens ſe pmoueri tam in hoc mũdo ꝙ in alio.I.§.v.proe.glo.in ℣. indignorum. fo.x.

Iniuria.

Si quis ifirmus dicat ſacerdoti:remitto iniuriam mihi illatam:quid videatur remittere.in.§.cui rei.de coll.gl.in ver.rancores. fo.liiij.

Immunitas.

An fugiẽs ad corpus chriſti gaudeat immunitate:⁊ qd ſi corpus chriſti detur incarcerato/an põt petere immunitatẽ in.§.ſtatuit.quõ diui.offi.ſit cele.gloſ.in ℣.inclinẽt.fo.clxj.⁊ in.§.niſi.de iterdi.indi.nõ po glo.in ℣.inde. fo.cxcvj.

Quantũ extenditur immunitas eccleſie foris ⁊ extra eccleſiam:⁊ ꝙ atriũ eccleſie gaudet immunitate.in.§.j.ð his qui tempore diui.offi. vagã.per eccle.glo.in ℣.circa. fo.clxviij.

Excommunicatus fugiens ad eccleſiam:an gaudeat immunitate.quid ð heretico iudeo vel apoſtata:⁊ quid de bannito.in.d.§.ea.glo.

Inſtitutio.

Quando inſtitutio prima non impediat ſecundam fieri.in.§.vt vero.ð colla.glo.in ver.eoipſo. fo.lxvj.

Ad inſtituendũ preſentatos non reperitur certum tps in iure.in.§.illi vero.eo.ti.glo.in ℣.reſpectiue. fo.lxxxvj.

Multiplex eſt Iſtitutio pro qua nil debet recipi.in.§.j.de anna.glo.in ℣.inſtitutione. folio.cl.

Si Iſtitutio beneficij pertineat ad aliquem inferiorem epiſcopo:an pariter ſibi pertineat deſtitutio illius.in.§.ꝙ ſi.de concu.gl.in ℣. pertinet.f.clxxxij.

Inſtrumentum.

Quando inſtrumentũ narratũ I alio iſtrumẽto faciat fidẽ:⁊ qñ exẽplatio q̃ fit de inſtrumẽto auctoritate iudicis faciat fidẽ.in.§.ij.c.ij.de aucto.⁊ pote.ſacro.conci.glo.in ℣.tenor. fo.xxj.

An inſtrumentũ ſit nullũ in quo omiſſa eſt inuocatio dñi.in.§.ij.de elec.glo.in ver.deſcendit. fo.xxviij.

An de ſubſtātia iſtrumētis ſolēnitate neceſſaria ſit apponere locū ſpecialē: nō ſufficiat gñalē:⁊ an valeat iſtrumē tū ſine die et conſule.in.§.j.de ſubla. de.literis.glo.in ver.eccleſia.⁊ in ver. nono kalendas. fo.ccj.⁊.ccij.

Interdictum.

Eccleſiaſticū interdictū qñ veniat ob ſeruandū.in.§.ſtatuit de excōi.nō vi tan.glo.in ver.interdictū. fo.cxciij.
De multiplici iterdicto eccl̄ie:⁊ ꝙ ad iterdictū eccl̄ie nō eſt ꝓcedēdū:niſi cū magna cā ⁊ graui maturitate ꝓpter multa ⁊ iterdicta ciuitate:qd intelliga tur interdictum.in.§.j.de iterdic.idiſ. nō po.glo.in ver.interdictorū.in ver. ſcandala.⁊ in ver.locorum. fo.cxcv.

Intruſus.

Quis dicat itruſus in beneficio: ⁊ an geſta per eū valeāt:⁊ an poteſt abſol uere.in.§.j.de pacifi.poſſeſ.glo.in ỽ. non violentus. fo.cxxx.
Si intruſus l bñficiū ipetret illō a pa pa poſt intruſionē nō facta mentione de intruſione:ipetratio eſt nulla.⁊ qs pōt diſpenſare cū intruſo.vbi.ſ.

Inuentarium

Prelati debēt facere inētariū ỽ bonis eccl̄ie.in.§.v.ꝓhe.gl.in ỽ.iura. fo.xij.

Inueſtitura.

Inueſtitura bñficij eſt multiplex:⁊ de effectu eiuſdē.in.§.j.de anna glo.in ỽ. inueſtitura. fo.cl.

Irregularitas.

Qualiter celebrans in loco interdicto efficitur irregularis: quid ſi celebrat tēpore ceſſationis a diuinis an incur rat irregularitatem.in.§.j.de pig.cul. diui.gl.in ver.ceſſent. fo.clix.
Notori⁹ ꝯcubinari⁹ celebrās:an effi ciaſ irregularis.i.§.Et nihilomin⁹.de cōcu.glo.in ver.inhabiles. fo.clxxxj.
Irregularitas an ſit de iure diuino vꝉ poſitiuo.in.§.j.de interdic.indiſ .non po.glo.in ver.interdictorum. fo.cxcv.

Iudex.

Quare iudices debēt ſedere iudican do ⁊ cognoſcēdo.in.§.ij.c.ij.de aucto. ⁊ pote.ſacro.cōci.glo.in ver. poſſunt in ſeſſione. fo.xxij.
An valeat ꝯſuetudo in foro eccl̄iaſti co vt iudex exigat aliqd a partib⁹ pro labore iudicādi:⁊ quid de iudicibus ordinarijs ſtipēdiatis a publico.in.§. Et vt.de elec.glo.in ver.ꝯſuetudinis. ⁊ in ver.recipere. fo.xxxix.
Negligentia iudicis in nō puniēdis criminib⁹ eſt lata culpa ⁊ dolus pre ſumptus.in.§.ꝙ ſi.de cōcubina glo. in ver.neglexerint. fo.clxxxij.

Iuramentum.

In caſu in quo requirit iuramētū an requiratur tactus euāgeliorū vel alte rius ſcripture:⁊ an de⁹ faciat differē tiā inter iuramētū ⁊ ſimplicē loquelā ⁊ ꝙ ratiōe iuramēti per alterū poteſt acquiri.i.§.ij.de elec.glo.in ver. mani bus.⁊ in ver.promitto. fo.xxx.
Qualiter itelligiꝉ ꝙ iuramētū firmat contractū/qꝫ prohibitum eſt:⁊ ſi lex vel ſtatū dicat iuramentū omnino ſer uandū excludiꝉ facultas impetrandi excuſationē.in.§.j de pigno.cul.diui. glo.in ver.iureiurando. fo.clxx.

Iurgium.

Quare dicatur iurgiū.in.§.cui rei.de col.glo.in ver.iurgia. fo.lv.

Iuriſditio.

Qualiter iſiniti iudices ſunt excōica ti ꝑturbantes iuriſditionē eccl̄iaſticā ⁊ ꝙ officiarij regis in multis hodie ꝑ turbāt:⁊ ꝙ rex frācie tanꝙ chriſtianiſ ſimus inter oēs reges dꝫ cuſtodire iu riſditionē eccleſiaſticā.in.§.iij. prohe. glo.in. ver.libertatis. fo.v.
Si tpe delegatiōis delegās carebat iuriſditiōe/⁊ poſtea eſt eā adept⁹:an iuriſditio videaꝉ cōfirmari.in.§.vt ve ro.de col.glo.in ver.irritū. fo.lxvij.
Inferiores epō ex ꝑuilegio vel ex con ſuetudine poſſunt habere iuriſditionē quaſi epalē.in.§.Et nihilominus . de cōcu.glo.in ver.ſuperiores. fo.clxxx.
Qualiter intelligitur quod ſola cita tio perpetuat iuriſditionem. in .§.lis autem.de paci.poſſeſ.glo.in ver.con trouerſias. fo.cxxxvij.

Juſtitia.

Romani q̃diu iuſtitiã excoluerũt mo narchiã tenuerunt,in.§.v.eo.ꝑe.glo. in ver.excoluerunt. fo.ix.
De laudib⁹ iuſtitie.in.§.j.de col. glo. in ver.iuſtitie,⁊ in.§.j.de can.gloſ.in ver.iuſtitia. fo.cviij.

Jus.

Quid veniat appellatiõe iuris cõmu nis.in.§.ſtatuit.de elect.c.ij.gl.in ver. communis. fo.xlvj.

Italia.

Uñ dicta eſt italia ⁊ q̃liter eſt p̃nceps olm ꝓuinciaꝝ.l.§.iiij.de auct.⁊ pote. ſacro.cõci.glo.in. ver.italiam. fo.xx.

Juuenis.

Juuenes ſunt dulciores.in.§.cui rei. de col.glo.in ver.iuuenibus. fo.lviij.

Kalendas.

Qualiter intelligaꝰ nono kaledas ta lis mẽſis.l.§.j.de ſubla.clemẽ.literis. glo.in ỽ.nono kalendas. fo.ccij.

Karolus.

Karoli nomẽ ſuꝑ cetera noia regũ frã coꝝ viguit.l.§.j.ꝑ.gl.in ỽ.karol⁹.f.ij.

Kyrieleyſon.

Quid ſignificat dictio kyrieleyſon: q̃re dr̃ ter/⁊ iungitur cũ chriſte eleyſon. in.§.j.quo tẽp.qs debeat eſſe in choro glo.in ver.kyrieleyſon. fo.cxliij.

Legatus.

Quis dicaꝰ legatus.in.§.iij.ꝑe.glo.in ver.nuncios. fo.vj.
Legati pape abſoluunt excõicatos pro iniectione manuũ:etiã ſi ſit enor mis.in.§. Si vero.de elec.glo.in ver. romanum pontificem. fo.xlj.
Qd tp̃s habeat legat⁹ de latere ad cõ ferendũ bñficia.in.§.illi vero .de col. glo.in ver.reſpectiue. fo.lxxxvj.
An legatus de latere põt ꝯferre bene ficia q̃ ſunt deuoluta ex negligẽtia ali cuius p̃lati extra ſuã ꝓuinciã ad pre latũ q̃ eſt in prouincia ſue legationis. vbi.s.glo.in ver.legatorum. ibidem.
An põt conferre bñficia deuoluta ad ep̃z ſue ꝓuincie ex negligẽtia patroni laici:⁊ an põt ꝯferre eccleſias collegia tas/quarum collatio deuoluta eſt ad papã.⁊ quid de bñficijs ep̃m deuolu tis ex negligentia prelati regularis exempti:que beneficia ep̃s habet con ferre auctoritate apoſtolica.vbi.s.
Legat⁹ an põt ꝯfere bñficiũ ſpectans ad p̃ſentationẽ clerici ⁊ laici patronoꝝ.⁊ legatus q̃ reſeruauit bñficiũ ꝑ certa ꝑ ſona:an põt reuocare re integra ⁊ alteri cõferre.in.§.itẽ ꝙ ad.eo.ti.glo.in ver. patrono.⁊ in ver.nominare. fo.xcij.
Ea q̃ geruntꝰ a legato ex ſpeciali man dato pape:videntꝰ fieri a papa/ nõ ex vi generalis legatõis.in.§.ita th̃.e.ti. glo.in ver.romanus pontifex.fo.xcix.
Clericus an põt conueniri per literas apoſtolicas coram iudice delegato ad partes exiſtente.in.§.j.de cau. glo.in ver.finiantur. fo.cx.
An credaꝰ legato romani põ.ſe dicẽti legatũ oraculo viue vocis ſi nõ exhi beat lr̃as legatiõis.l.§.j.de ſubla. cle. lr̃is.glo.in ver.quibuſcũq;. fo. cxcvij.

Lex.

Qualis dz eſſe lex:⁊ qñ lex poſitiua p̃ ceptiua non obliget ad pctm̃.in.§.v. proe.glo.in ver.conuenire. fo.xiij.
Qñ lex ſtat in finib⁹ ꝓhibitiõis cẽſeꝰ clauſula tacita anullatõis : ⁊ de rõne legis q̃ ex mẽte ipſi⁹ colligiꝰ q̃ ſequẽda eſt.in.§.j.c.ij.de elect.glo.in ver.ipedi ri.⁊ in ver.mens. fo.xliiij. ⁊. xlvj.
Qualiter ỽba legis debẽt adaptari ſꝫ cõe ꝫ vſuꝫ loquẽdi.in.§.ſint viri.de nu. ⁊ q̃li.car.glo.in ỽ.fratres. fo.cxlvij.
Cũ lex loquitur per verba p̃cepti aut equipollentia obligãt contrauenictẽ ad peccatũ mortale.in.§.j.de cõcubi. glo.in,ver.iubet. fo.clxxix.
An de ſubſtãtia legis ſit ꝙ redigaꝰ in ſcriptis.in.§.j.de ſubla.clemẽ.literis. glo.in ver.datum. fo.ccj.
Que volũtas p̃ncipis habeaꝰ ꝑ lege. in.§.q̃circa.in ꝯclu.eccle. galli.icipiẽ te:demũ.glo.in ỽ.volumus. fo.cciij.

Liber.

Qualiter multitudo libroꝝ diſtrahit: ⁊ quos libros legere debem⁹.i.§.j.de col.glo.in ver.variarũ. fo.liij.

Libere.

Qñ aliqd dicaẗ fieri libere.in.§.dein-de.de elect.glo.in ꝟ.libere. fo.xxxiiij.

Liberalitas.

Quid eſt liberalitas et qualis debet eſſe.in.§.item inſuper.de colla.glo.in verbo liberalitatem. fo.cv.

Libra.

Quot aurei faciunt libram auri vel ar genti.in.§.Item fuit.de anna. glo.in ver.aureorum. fo.clvj.

Licentiatus.

Per que ꝟba ds efficiaẗ licẽtiat⁹: ꝛ ꝙ licẽtiatus eſt pferẽdus bacchalario:ꝛ ds licẽtiatus pferendus ſit alteri licẽ tiato.in.§.inſup.de colla.glo.in ꝟ.licẽ tiatis.ꝛ in ver.medicina. fo.lxxiiij.
Licentiatus cum rigore examinis eſt preferendus licentiato ſimpliciter vel cum cauda:ꝛ ꝙ licentia artiũ eſt gra-dus.vbi.s.glo.in ver.rigore. ibidem.
Examinat⁹ ꝛ approbat⁹ in licẽtia põt reprobari.in examine doctoratus:ꝛ ꝙ aliqui bacchalarij poſſunt licẽtiari ꝑ miſericordiã ꝛ aliqui ꝑ rigorẽ.in.§.ita tamẽ.eo.ti.glo.in ꝟ.approbatus.ꝛ in ver.precipitata. fo.xcviij.ꝛ.xcix.

Limites.

Limites regnoꝝ an poſſunt pſcribi. in.§.v.pe.glo.in ꝟ.limites. fo.viij.

Lis.

Quare lis iudicialis eſt cauẽda.in.§. j.de cau.glo.in ver.litium. fo.cix.
Qñ dicaẗ lis pẽdere ꝛ litigare:ꝛ qd ve niat appellatiõe litis.in.§.viſum fuit eo.tit.glo.in ꝟ.accepto.ꝛ in.§.lis aũt. de pac.poſ.gl.in ꝟ.hoc caſu.f.cxxxvj.
Qñ dicaẗ res litigioſa vt nõ poſſit vẽdi pendẽte iudicio tã in actionib⁹ ꝑſona libus/realibus/mixtis/ꝛ hypotheca rijs.in.d.§.glo.in ꝟ.hoc caſu.ibidem.

Litera.

An credatur literis epiſcoporum aut aliorum ordinariorũ.in.§.j.de ſubla. de.literis.glo.in ver.quibuſcunq̧. in ver.egiſſe.ꝛ in ver.teſtes. fo.cxcviij.

Loquela.

Quomodo/quali forma / quo geſtu: cũ qua grauitate debeat ds loquelã ſuã proferre.in.§.j.quomodo diui.of. ſit cele.glo.in ver.precipiti. fo.clix.

Ludus.

Qui ſunt ludi permiſſi: ꝛ qui prohibi ti tam clericis ꝙ̃ laicis: ꝛ ludens vin-cens an teneatur ad reſtitutionem in vtroq̧ foro ꝛ quis poteſt prohibere lu dos.ꝛ an ludentes poſſunt puniri. et quis dicatur ludere. et de contractu inito cum ludente an valeat.ꝛ de illo qui mutuat/an poteſt repetere. in.§. j.de specta.in eccle.non fa.glo.in ver. ludibria. fo.clxxiiij.
Luſori publico põt interdici admini-ſtratio ſicut ꝓdigo. ꝛ qualiter intelli-gitur ꝙ domus illius in qua luditur dꝫ publicari. ꝛ qualiter puniaẗ tenẽs domũ ad ludendũ.ꝛ ſi aliquid furto ſubtractũ eſt in domo in qua luditur vel fit iniuria an competat actio vbi.s.

Magiſter.

Qui dicantur magiſtri.in.§.inſup.de colla.glo.in ver.magiſtris. fo.lxxiiij.
Turba magiſtroꝝ inutiliũ magiſtros contemptibiles facit.in.§.ita tamen. eo.tit.glo.in ꝟ.deceret. fo.xcix.

Magnates.

Qui dicantur magnates.in.§.iiij.pe. glo.in ver.magnatibus. fo.viij.

Mandatum.

Qualiter intelligiẗ ꝙ morte mandan tis expiret mandatũ.in.§. ita tamen. de colla.glo.in ꝟ.mandatum. fo.c.
De mãdato bñficiali ſub diuerſis for mis directo quando afficiat bñficiũ ꝛ liget manus ordinarij:ꝛ quid qñ pre-ſentatur vicario:ꝛ de intelligẽtia illi⁹ clauſule in mandato inſerte ſi ꝓ alio nõ ſcripſerimus. vbi.s.glo. in ꝟ.diri-gendum.in ꝟ.formam.in ver.preſen-tationis.ꝛ in ꝟ.vicario. fo.cj.et.cij.

Manus regia.

Manus regia appoſita rei cõtentioſe nõ priuat aliquẽ poſſeſſione ſua.in.§. ita tñ.de coll.gl.in ꝟ.vicario.ibidem.

Marca.

Marca auri quo valet.in.§.itez fuit de anna.glo.in ℣.aureorum. fo.clvj.

Maritus.

Marit⁹ rephēſibilior eſt ꝙ vxor i pctō carnis violando thorū.in.§.iubet. de concubi.glo.in ℣.mortalis. fo.cxc.

Matrimonium.

De mr̄imonio facto ꝯ iuramentū ꝛ ꝙ ꝓcurator cōſtitutus ad contrahendū matrimoniū dʒ habere mandatū ſpeciale de cōtrahendo cū certa perſona: alr̄s non valet.in.§.ij.de elec.glo.in ℣. viliorem.ꝛ in ℣.generaliter. fo.xxx.

Si quis cōpellatur cōtrahere cuʒ certo genere pſonaꝝ: puta cū vna ex mulieribus talis ville vel parentele / an valeat matrimoniū.in.§.ad tollendū. de elec.glo.in ℣.libere. fo.xxxv.

Quis met⁹ vitiet mr̄imoniū.in.§.itez nec.c.ij eo.ti.gl.in ℣.qbuſlibet. fo.l.

Si conſtitutus in ſacris cōtrahat matrimonium: an ipſo iure vacent bn̄ficia ſua.in.§.ꝛ nihilominus.de concu. glo in ver.diſpenſatum. fo.clxxx.

Qualiter intelligit ꝙ ꝯſequēs mr̄imoniū legitimat filios antea natos.in.§. qꝛ vero.eo.ti.gl.in ℣.arcere.f.clxxxvij.

Medicina.Medicus.

Multa i laudē medicoꝝ lʒ dicant obſtetrices apd̄ iuriſꝑitos:ꝛ iuriſꝑiti bo nes ꝛ aſini apud medicos.in.§.inſuꝑ. de coll.glo.in ℣.medicina. fo.lxxiiij.

Medic⁹ nō pōt eē cardinalis.l.§.ſint vi ri.de nu.ꝛ qli.car.gl.in.℣.iure.f.cxlvij.

Membrum.

An caput ſit membruʒ.in.§.j.de cau. glo.in ver.capite. fo.cix.

Mercator.

Quis dicatur verus mercator.in.§.j. de ſpecta.in eccle. non facien. gloſ.in ver.mercantias. fo.clxxvj.

Meretrix.

An meretriciū ſit ꝑmiſſum:ꝛ an rapt⁹ committit in meretrice.in.§.iubet.de concubi.glo.in ℣.mortalis. fo.cxc.

Metus.

Minor met⁹ excuſat mulieres ꝙ viros et an preces principis inducant iuſtū metum.ꝛ qui ſunt actus qui inducūt iuſtum metū:ꝛ de purgatione metus in.§.item nec.c.ij.de elec.glo.in ℣.qui buſlibet.ꝛ in ver.precibus. fo.l.

Miles.

Miles an ſit conſtitutus in dignitate in.§.v.ꝑe.glo.in ℣.conciliis. fo.xij.

Miſericordia.

De miſericordia dei.in.§.ad tollēdū. de elec.gl.in ℣.miſericordie.fo.xxxiiij.

Miſſa.

Quare audiēs miſſam ꝓſertim intelligens ꝛ perit⁹ dʒ ceſſare a priuatis horis:ꝛ cū cōtēplatione audire.in.§.ſtatuit.quō di.offi.ſit cele.glo.in ℣.dicat ꝛ in ver.ſubtrahit. fo.clxj.ꝛ.clxij.

Miſſa an veniat appellatione horaꝝ ꝛ quo tpe ꝛ qua hora miſſa debeat celebrari.ꝛ qd ſeruat de cōſuetudine: ꝙ miſſa trib⁹ linguis celebrat.ꝛ qn̄ miſſa dicat dicta.in.§.j.quo tpe quiſꝙ de. eſſe in cho.glo.in ℣.miſſa.ꝛ in ℣. Kyrieleyſon.ꝛ in ℣.interfuerit. fo.clxij.

Preſbyter.an pōt dicere miſſam cū laico qui reſpōdet amen:ꝛ an cū muliere vel ſolus incluſus ſi copia miniſtri nō ſuffragetur.in.§.j.de his q̄ in miſſa nō cō.glo.in ver.miniſtro. fo.clxxij.

In qualibet eccl̄ia collegiata debent dici due miſſe quotidie: et q̄ dicatur miſſa maior.in.§.j. de te. ca. tempore miſſe.glo.in ver.maioris. ibidem.

Quid dicatur canon miſſe:ꝛ quare dicitur ſecrete.in.§.j. de his q̄ non complent.glo.in ver.ſecretas. ibidem.

Modus.

In q̄ inſpiciat mod⁹ in reb⁹ agēdis.in §.volēs.de col.gl.in ℣.modo.fo.lxiij.

Monachus.

Monachi priores prioratuū ſtātes in illis nō ſunt de monaſterio ꝑncipali. in.§.j.de elec.glo.in ℣.eligāt. fo.xxv.

De monachis q̄ hodie habent cōmatres pudoris laxatis habenis.in.§.j. de cōcub.gl.in ℣.religionis. fo.lxxvj.

Moneta.

Falſificātes monetā regis francie vel

falſam monetam in regno poꝛtantes qualiter puniant̃ per eccleſiã.in.§.itẽ fuit.de anna.gl.in ℣.moneta. fo.clvj.
Quãdo fit mentio in ſolutionibus vel ſtipulationibꝰ de moneta de qua debet intelligi. et de qua moneta debet fieri ſolutio et que ſunt reqſita in moneta.vbi.ſ.glo.in ver.vinali. ibidem.

Monitio.

Ubicunqꝫ in iure reqritur monitio an ſufficiat vna vel reqrant̃ tres.vel ſufficiat vna peremptoꝛia ꝓ oibus. in.§.j. de ↄcubina.gl.in ℣.monere.f.clxxviij.

Moꝛes.

Qualiter ſit inſtãdũ circa bonos moꝛes in.§.j. quomodo diui. offi. ſit cele. glo.in ver.componere. fo.clix.

Moꝛs.

Qualiter qs ꝑueniat̃ a moꝛtis cõdẽnatione ꝓpter excellẽtiã artis vel vtilitatẽ publicã.in.§.ſint viri.de nu.ꝛ quali. cardi.glo.in ver.excellẽtes. fo.cxlvij.

Motus.

De motu ꝓpꝛio pape vł ꝑncipis qd impoꝛtet l diſpẽſationibꝰ.in.§.oꝛdinarij. de pacifi.poſ.gl.in ℣.violẽtꝰ.fo.clxiiij.

Murus.

Muri ſunt in duplici differentia: ꝛ an liceat circuire fundũ muris ꝛ de violatione publicoꝝ muroꝝ: ꝛ an populus ciuitatis vel ville põt reficere muros publicos ſine auctoꝛitate ꝑncipis. in §.in eccleſijs.de col.glo.in ver.muratis.ꝛ in ℣.exiſtunt. fo.lxxviij.ꝛ.lxxix.

Mutus.

Mutus an debeat oꝛdinari ꝛ ſi poteſt ꝓmoueri.et an poteſt exercere omnia illa que nõ requirunt expꝛeſſionẽ vocis.in.§.ſtatuit.quomodo diui.offi.ſit celebꝛan.glo.in ver.muta. fo.cxl.

Mutuum.

Contrahẽs mutuũ cũ ꝑlato eccłie vel cũ eccłia: vel cũ pꝛelato et eccłia ſimul ad hoc vt ſit repetibile reqrit̃ ꝙ ℣ſum fuerit in vtilitatẽ eccłie. ꝛ qñ dicat̃ cõuerſum in vtilitatẽ ꝛ quõ:ꝓbat̃.in.§.j. de pig.cul.di.gl.in ℣.ↄhẽtes. fo.clxix.

Natio.

Qui dicãtur homines eiuſdem nationis in.§.iij.de aucto. et poteſta. ſacro. concił.glo.in ver.natione. fo.xix.

Negatiua.

Qualiter intelligitur ꝙ due negatiue eqpollent affirmationi.in.§.iiij.pꝛoe. glo.in ver.necnon. fo.viij.

Negligentia.

De negligentia deteſtanda in ꝑlato. in.§.v.pꝛoc.glo.in ver.neglecta.fo.xj.

Negotiatio.

Quibus perſonis negotiationes ſunt pꝛohibite.in.§.j.de ſpecta. in eccle.nõ faciẽ.gl.in ℣.negotiationes.fo.clxxvj.

Nepos.

Appellatione nepotis qlr cõꝑhendat̃ filiꝰ fratris vel ſoꝛoꝛis.in.§.ſint viri.de nu.ꝛ qli.cardi.gl.i ℣.fratres.fo.cxlvij.

Nobilitas.

In multis defert̃ nobilitati.ꝛ ꝙ pena moꝛtis nobiliuꝫ eſt decapitatio. in.§. inſup.de col.glo.in ℣.nobiles.fo.lxxv.
Mulier nobilis qñ deſinit eẽ nobilis: ꝛ ꝙ nobilitas trãſmittit̃ ad liberos: ꝛ ꝙ ex gñe materno nõ impꝛimit̃ nobilitas ꝓpt qd ꝓpꝛie qs dr nobilis ex vtroqꝫ parẽte.vbi.ſ.glo.in ℣.vtroqꝫ.ibidẽ.
Nobilitas quãto plus inueteraſcit tanto plus maioꝛ habetur.ꝛ an nobilitas trahatur ad poſteros in infinitũ. vbi ſ.glo.in ver.antiquo.ibidem.

Nominatus. Nominatio.

Que dignitates electiue inferioꝛes cadant ſub nominationibus. in.§.j. de elec.glo.in ver.electiuis. fo.xxvj.
Nolationes ſunt in multiplici differẽtia.et ꝙ nolationes vniuerſitatũ gñales ad collationẽ epi extẽdunt̃ ad ꝑbẽdas eccłie cathedralis: et ſi aplicus in caſu in quo papa põt ꝓuidere concurrat cũ graduato nolato: an nolatꝰ ꝑferat̃.ꝛ in ꝑmiſſo caſu faciat turnũ.in.§. volẽs.de col.gl.in ℣.nolationes.in ℣. pꝛebẽdas.ꝛ in ℣.effectũ.fo.lxiiij.ꝛ.lxv.
Modificatiões eccłie gallicane l nationibꝰ: an ſint ſuãde.et ſi oꝛdinariꝰ ↄtra

lerit bñficiũ cadẽs in turno debitum noiato vł graduato: an poſtea põt variare ⁊ illud ꝯferre noiato aut graduato: et an opus ſit ꝙ noiat⁹ petat illud ſibi cõferri ad fines bñdi recurſum ad ſuperiorẽ. in. §. vt ꝟ. eo. ti. glo. in ver. cõcluſum. ⁊ in ver. eoipſo. fo. lxvj.
Quãdo valeat collatio bñficij facta p ordinarium ꝙ debetur noiato ſi alteri ꝙ nominato cõferatur. et an noiatus poteſt renũtiare qualificationi grad⁹ et noiationis ante collationẽ ordinarij vel poſt vt valeat collatio facta per ordinariũ. vbi. ſ. gl. in ꝟ. irritũ. f. lxvij.
Si eps vel alius collator cõfert cõtra ordinẽ nominatorũ et qualificationis graduatorũ ad quẽ ſuperiorẽ ſit deuolutio. ⁊ quid in patrono eccl'iaſtico: et an ſuperiores in premiſſis caſibus teneantur conferre ſm qualitatem qua tenebatur primus collator. vbi. ſ. glo. in ver. ſuperiorem. in ver. proximum. et in ver. ſimiliter. fo. lxviij.
In pmiſſis caſibus ſi cõtingat aliquẽ ſuperiorẽ eſſe exemptũ: an fiet deuolutio ad papã vel ad immediatum ſuperiorem: ⁊ qñ deuoluitur ptãs ad papã quid faciet paup clericus ſi papa non vult ꝯferre qualificato in vim gradus aut noiationis. vbi. ſ. glo. in ver. gradatim. ⁊ in ver. pontificem. ibidem.
Scholaris ꝗtocũqꝫ tpe ſtuduerit eſt incapax noiationis niſi ſit graduat⁹: et qñ litigauerunt noiationes ꝯ expectatiuas: ⁊ qs graduatus veniat preferendus in noiationib⁹. in. §. inſup. eo. ti. glo. in ꝟ. graduatis. in ꝟ. vacatura. et in ver. medicina. ⁊ in. §. in eccleſijs. eo. titu. glo. in ver. ad minus. ⁊ in. §. ſtatuit. eo. ti. glo. in ꝟ. cẽſeatur. fo. lxxxiij.
Licẽtiatus in artib⁹ cum rigore examinis an ſit capax noiationis: ⁊ qd de bacchalarijs. vbi. ſ. glo. in ꝟ. rigore. et in ver. bacchalarijs. ⁊ in. d. §. in eccleſijs. eo. ti. glo. in ver. magiſtri. fo. lxxx.
An ſufficiat noiato facere fidẽ vicarijs collatorꝫ de noiatione: gradu: tpe: ⁊ nobilitate: ⁊ ꝙ noiatio nõ cõprehẽdit officiũ qd cadit in laicũ. in. d. §. inſup. glo. in ver. collatori. in ver. officijs. et in. §. ſtatuit. eo. ti. gl. in ꝟ. vicarijs. fo. lxxxij.
Eccleſie cathedrales vel collegiale nõ cadũt ſub gradu nec ſub noiatione. et in ipſis non põt inueniri turnus. et ſi noiatus tpe date noiationis habebat bñficia vſqꝫ ad valorẽ ducentorꝫ florenorꝫ de camera. ſed tpe vacationis beneficij qd vult acceptare min⁹ habeat: an ſit capax in vim noiationis. vbi. ſ. gl. in ꝟ. dictarũ. ⁊ in ꝟ. tpe vacationis.
Habẽti bñficia vſqꝫ ad dictũ valorem nõ debet cõcedi noiatio. et ſi noiatus iure ordinario aut alꝰs cõſequat̃ bñficia vſqꝫ ad predictũ valorem. an extinguatur eius nominatio quin poſſit ea vti. et ſi deſierit tantũ habere. vbi. ſ.
Nominatio an equipararetur gratie in forma pauperũ. ⁊ qualiter eccl'ie parochiales ciuitatum aut alie cadunt in turno graduatorũ ⁊ nominatorum: et quid de eccl'ia parochiali collegiata: aut de vicaria ppetua. vbi. ſ. ⁊ in. §. in eccleſijs. eo. titu. glo. in ver. antẽ. et in ver. parochialibus. fo. lxxviij.
Si eccleſia parochialis ſita eſt in ſuburbijs et: omnes eius parochiani vel maior pars moratur intra ciuitatem. an talis eccl'ia includat̃ in hac diſpoſitione nominationũ. et pone ꝙ villa a principio fuit murata: fuerunt autem muri deſtructi radicit⁹. an adhuc duret diſpoſitio in nominationibus. vbi ſ. glo. in ver. exiſtunt. fo. lxxix.
Uſu practicat̃ ꝙ ſufficit inſinuare nominationẽ ſemel ⁊ nõ quolibet anno: et ꝙ omni tpe poſſunt inſinuari collatoribus / lꝫ cõcedãtur tpe quadrageſime dũtaxat. et an quis põt impetrare inſinuare lras noiationis ⁊ in vim noiationis acceptare bñficiũ p pcuratorẽ. in. §. ſtatuit. eo. ti. glo. in ꝟ. quadraſime. ⁊ in ver. procuratorẽ. fo. lxxx.
Ad afficiendũ beneficiũ ⁊ ligandũ manus ordinarij in vim noiationis non ſufficit ſcientia collatoris: vel patroni: ſed opus eſt exhibitione pro noiato. vbi. ſ. glo. in ver. exhibere. fo. lxxxj.
Nominatio nõ cadit in beneficijs ſpectãtibus ad preſentationẽ patronorũ laicorum: ⁊ quid qñ clericus eſt patronus. et ſi collatio vel pñtatio ſpectat ad duos: puta ad epm et capitulũ: an

ſufficiat alteri exhibere nomina/ vel inſinuare nominationē: ita ꝙ manus vtriuſq; ligentur. vbi. ſ. glo. in ver. pre ſentatio. in ver. ſpectat. ibidem.
Quid ſi collator ſe latitet vel includit vel per metū aut al's impedit ne fiat et inſinuatio nominationis. & quid qñ collatio ſpectat ad capitulum: ſed canonici nolunt cõuenire: qualiter ſint cõuocandi: & an ſufficiat inſinuare nominationem generaliter. vbi. ſ.
Quãdo nominatio dirigitur capitulo quid cõprehēdat & qd ſi dirigatur decano & capitulo cõiter vel diuiſim: an põt acceptari beneficium ſpectãs ad ſingulares canonicos in vim dicte nominationis: et ꝙ noiatio non eſt inſinuãda inſtituēti ad pſentationē alteri⁹. vbi. ſ. & gl. in ṽ. diſpoſitio. fo. lxxxij.
Si facta eſt exhibitio nominū vel inſinuatio noiationis epõ: an ſit iterū facienda ei⁹ ſucceſſori: & an ſufficiat inſinuare officiali epi. vbi. ſ. gl. in ver. ſpectat. in ver. vicarijs. & in. §. ſi autem. eo. titu. glo. in ver. puniantur. fo. lxxxiij.
Re integra & ante vacationē beneficij poterit ne graduat⁹ noiatus purgare morã exhibēdo nomē et nominationē poſt quadrageſimam. & de noiatio vniuerſitatis & mandatū apoſtolicum de ꝓuidendo in quo differant. vbi. ſ. glo. in ver. irrita. & in ver. cenſeatur. ibidē.
Nominationes an cadãt in hoſpitalibus. et ſi bñficiū debitū noiato cõferatur alteri ignoranti ꝙ eſſet debitū nominato: ſi euincatur ab illo per dictū nominatū: collator tenetur ad ſimile bñficiū dicto euicto. in. d. §. ſi aũt. glo. in ver. beneficiū. & in ver. inane. ibidē.
An vigore noiationis põt acceptari bñficiū: qδ vacauit ante datã noiationis. vel ante ei⁹ inſinuationē qδ repiẽ adhuc vacãs tpe inſinuatiõis. vbi. ſ.
Sclaris diſpēſatus ad obtinenda beneficia regularia in cõmendam: an poteſt nominari ad bñficia regularia: et qd ſi noiatus tpe date nominationis generalis ad bñficia abbatie erat ſecularis: ſed tēpore vacationis prioratus erat religioſus ꝓfeſſus: an poteſt illum prioratū in vim nominationis acceptare. in. §. illi vero. eo. titu. glo. in ver. religioſis. fo. lxxxiiij.
Difficultatē noiandi ꝑſonaliter vł realiter. vbi. ſ. glo. in ṽ. facultates. ibidē.
Qualis eſt ordo in bñficijs cõferendis in vim noiationis: et qualiter ꝓbetur turnus. vide ad longū in ver. item placuit. eo. titu. glo. in ver. ordo. fo. lxxxix.
Prebende eccl'ie parochialis capellanie & bñficia regularia an cadunt ſub nominationibus Et qd de dignitatibus vbi. ſ. glo. in ver. parochialibus. et in ver. regularibus. et in ver. perpetuis. fo. xc. & xcj.
Beneficium monoculū: an cadat ſub nominationibus: & quot beneficia requiruntur ad faciendum turnum. vbi ſ. glo. in ver. turnum. ibidem.
An vniuerſitates poſſunt cogi ad cõcedendū noiationes. et ꝙ bñficia que cadūt in regalia nõ veniūt in noiationibus. & qbus poſſunt dirigi noiationes: & an vniuerſitates poſſunt reuocare noiationes ꝯceſſas re integra. in. §. itē ꝙ ad. eo. ti. glo. in ver. poterūt. in ver. eccleſiaſtico. & in ver. nominare.
Propter que refrenãda eſſet tãta multitudo nominationū que hodie conceditur: & qualiter graduatus in aliqua vniuerſitate non poteſt nominari in alia. vbi. ſ. glo. in ver. numerum. et in ver. ſuorum. fo. xcj. & xcij.
Qualiter reſidētia reqratur in ſtudio et q̃ alia reqſita debeat facere quivult gaudere noiationib⁹: et ꝙ noiationes nõ debent cõcedi vagabundis & diſcolis. vbi. ſ. glo. in ver. reſidebunt. ibidē.
In noiationibus eiuſdē anni loc⁹ eſt gratificationi collatoris. et quid ſi cõcurrant duo noiati eodē anno a diuerſis vniuerſitatibus quis pferatur. vbi ſ. glo. in ver. nõ teneatur. fo. xciij.
Si vacãt duo beneficia: noiatus acceptat & petit melius: epõ vult dare deterius: cui⁹ erit optio. Et quid ſi cõferat oia ſcripto noiato an debeat retractari collatio oim vel vltimi. vel ſi cõferat oia beneficia eodē die: nec apparet qδ pri⁹ fuit collatū: an collatio oim retractetur. vbi. ſ. glo. in ṽ. noiatorū. ibidē.
Noiat⁹ an põt renūtiare acceptatio-

bi quā fecit de certo beneficio in vim nominationis. ⁊ qñ dicatur nominatus acceptasse beneficiū.⁊ quid quando erat in modo acceptandi.vbi.§.

Inter nominatos diuerſoꝝ annoꝝ quis debet p̄ferri. et qui poſſunt dare nominationes: ⁊ an facultas decreto rum vniuerſitatis Pariſienſis poteſt eas dare. vbi.§.glo.in ver. preferri. et in ver.vniuerſitatibus. fo.xciiij.

Quidā nolatus petijt bñficiū vacans in vim nominationis. cui rñdit collatoꝛ ꝙ oſtēderet literas nominationis et inſinuationis ⁊ examine facto ſi inueniret illū idoneū libenter ꝓuideret. nominatus accepit iſtam reſpōſionē pro refutatione ⁊ a ſuperioꝛe obtinuit collationē. ep̄s vero illud beneficium alij cōtulit: an nominat⁹ debeat obtinere.vbi.§.glo.in ver.gradus.ibidē.

Nominatus an pōt examinari p illū cui p̄ntat noīatio.et ꝙ de nolationib⁹ eſt iudicādū ſicut de gratijs expectatiuis. et q̄ debēt exp̄mi in noīationib⁹ ad hoc vt valeāt.et q̄d qñ vniuerſitas cōcedit noīationē motu ꝓprio.⁊ an de hoſpitali: ⁊ an de penſione ſit faciēda mētio:⁊ an de bñficio de quo hʒ recredentiā.vbi.§.⁊ glo.in ℣.qualitates.in ver.bñficioꝝ.⁊ in ℣.poſſidebāt.f.xcvj.

Si noīat⁹ ex refutatione ep̄i obtineat collationē a papa vel a legato non facta mentione de prioꝛibus beneficijs: an collatio valeat: ⁊ bñficia q̄ conferūtur per papā vel legatū: aut iure preuentionis vel iure deuoluto an cadāt ſub nominationibus: ⁊ infra qđ tempus nominatus debet acceptare bñficium vacās.in.§. ita tamē.eo. titu.gl. in ver.conferenda. fo.xcvj.⁊.xcvij.

Quid ſi nominatus neglexerit petere beneficium debitum.et collatoꝛ neglexit ꝯferre:ita ꝙ deuoluta eſt poteſtas cōferendi ad ſuperioꝛem: an nominatus pōt illud petere a ſupioꝛe anteꝗ̃ alteri ſit collatum.vbi.§.

Noīatio nō cadit in prebēdis eccleſie in qua nō eſt cert⁹ numerus. quid de beneficio qđ tenet in cōmēdā.et quid de bñficio debit evnito viuēte ei⁹ rectore.vbi.§.glo.in ℣.vacauerūt. fo.xcvij.

Qualiter intelligit ꝙ nominatio non extēditur ad bñficia vacātia per ꝑmutationem.⁊ quid ad beneficia vacātia per ſimplicem reſignationē. vbi.§.gl. in ver.permutationis.in ver.reſignationis.⁊ in ver.faciende. fo.xcviij.

Si noīatio p̄ntetur vicario ep̄i: et ep̄s agēs in remotis ignoꝛans hmōi inſinuationem factā a vicario cōtulit beneficiū.an tenet collatio in preiudiciū nominati:⁊ an ſufficiat noīato petere bñficium vacās a vicario generali: et ſi plures ſint vicarij ſimpliciter cōſtituti an ſufficiat p̄ſentare noīationem vni.vbi.§.glo.in ℣.vicarijs. fo.lxxxij.

An valeat iſinuatio nolationis facta vicario exiſtēti extra ſuam dioceſim.⁊ q̄d ſi vicari⁹ cui p̄ntata eſt noīatio fuerit reuocatus ⁊ ignoꝛat reuocationē:⁊ an ſufficiat iſinuare nolationē ſeq̄ſtro bñficij vel firmario et ſi nō eſt ſeq̄ſtratū cui cōtēdērīt debeat inſinuari nolatio.et an coadiutoꝛi dato ep̄o.vbi.§.

An ſufficiat inſinuare noīationē vicario ſi p̄latus eſt preſens.et an moꝛtuo ep̄o pōt inſinuari vicario vel capitulo. vbi.§.glo.in ver.abſentia. fo.ciij.

Nomiatio facta de canonicatu ad q̄s ecclīas canonicoꝝ pōt extēdi.in.§. itē cēſuit.eo.ti.glo.in ver.numer⁹.fo.cvj.

Quādo incipit turnus nominationū. in.§.j.in cōcluſione eccle.galli. incipi. demum.glo.in ver.exnūc. fo.ccij.

Notoꝛium.

In facto notoꝛio an pars debeat vocari.et an opus ſit ſententia declaratoꝛia in.§.oꝛdinarij.de pacifi.poſ.glo.in ver.declarent. fo.cxliii.

Notoꝛiū ⁊ publicū an differant.⁊ que inducāt notoꝛiū.⁊ ꝙ notoꝛium eſt multiplex.⁊ quot teſtes req̄runt: vt ex diſpoſitionibus ipſoꝝ dicatur notoꝛiū.in.§.publici.de cōcubi.glo.in ver. publici. in ver.cōfeſſionē.in ver.euidentiam.⁊ in ver.celari. fo.clxxxv.⁊.clxxxvj.

Nuntius.

Quis dicatur nūtius.in.§. iij.pioꝛ.gl. in ver.nuntios. fo.vj.

Nundine.

Nundine debēt ceſſare diebus feſti-
uis q̄ȝ male ſeruant:ꝛ qualiter nūdine
differāt a mercatis.de ſpec.in ec. non
ſa.glo.in ꝟ.nūdinarum. fo.clxxvj.

Occaſio.

Quid eſt occaſio ꝛ in quo ꝯſiſtat.in.§.
ſ.de col.glo.in ꝟ.occaſio. fo.liij.

Officiales.

Officiales curie romane actu officijs
inſiſtentes in quibus ſunt priuilegia
ri.in.§.ꝛ quidquid.de cau.glo.in ꝟ.cō
prehendi. fo.cxxj.

Officium.

Diſpoſitio.§.j.de paci.poſ.an habeat
locū in officijs ſecularib⁹.in.§.ꝛ qdqd.
de cau.gl.in ꝟ.officiales. fo.cxxj.
Officia non debent dari ante declara
tionem ſm ordinationem regiam. in
§.ordinarij.de pa.poſ.glo.in ꝟ.decla-
rent. fo.clxiij.
Officia ſecularia iuriſditionem hñtia
hodie vendunt publice plus offerēti:
que crimina cōmittāt hec facientes et
mala que exinde ſequuntur.in.§.j. de
ānatis.gl.in ꝟ.eccleſiaſticis. fo.clj.
Officium publicū ſeculare an poteſt
quis a ſe abdicare ex renunciatiōe pri
uata.in.§.j.de ſubla.cle.literis.glo.in
ꝟ. renunciaſſe. fo.cc.

Officium diuinum.

De officijs diuinis dicēdis ꝛ de mul-
tis in hac materia:vide.ſ.in ꝟ.hora.
Quid veniat appellatione diuini offi-
cij.in.§.j.de his qui tpe di.of.vag. per
eccle.glo.in ver.diuinoꝝ. fol.clxvij.
Qualiter puniantur ſm canones et
ſm leges perturbantes,diuinum offi
cium.in.§.prohibeatur.eo. titu.gl. in
ꝟ.perturbent. fo.clxviij.

Omnes.

Quibus modis accipiatur dictio oēs
in.§.ſtatuit.de col.gl.in ꝟ.oēs fo.lxxx.

Onus.

Qualiter res trāſit cū onere ꝛ on⁹ ſeq
tur rem.in.§.item fuit.de anna.gl. in
ver.teneatur. fo.clviij.

Opinio.

Propter diuerſas ꝛ ꝯtrarias opinio-
nes doctoꝝ totū ius pene turbatū eſt
in.§.j.de coll gl.in ꝟ. variarū. fo.liij.
Quā opinionem debemus ſequi et a
qua nō ſit recedendū:ꝛ an iudex arce
tur ad ſequendū cōem opinionem et
que opinio ſit preferenda.ꝛ q̄ opinio
glo.inquantum poteſt eſt ſuſtinenda
ꝛ quando recitat plures opiniones:
quam videtur approbare.Inn. vbi.ſ.
in ꝟ.opinionum. ibidem.

Oppreſſio.

Oppreſſio a quo dicatur fieri.ꝛ q̄ de
oppreſſione pauperū cognoſcit eccle-
ſia.in.§.j.de cauſis.glo. in ver. oppri-
mere. fo. cviij.

Orator.

Quibus modis accipitur orator.in.§.
iij.proe.gloſ.in ꝟ.oratores. fo cvj.
Bonus orator tria habere dȝ. in .§.ſ.
quomodo diui.offi.ſit cele.gl.in ꝟ.pcē
piti.ꝛ in ꝟ.verba. fo.clix.

Oratio.

In quo loco ſit orandū.in.§.ſ. qūo di:
offi.ſit cele.glo.in ꝟ.ſacro.ꝛ in.§.ſ.qua
liter hore cano.ſint dicende extra cho
rū.glo.in ꝟ.loco. fo.clxvij.
Oratio dȝ eſſe vocalis ſonora ꝛ publi-
ca in eccl'ia.ꝛ qualr corde ſit orandū.ſ
§.ſtatuit.qūo diui.of.ſit cele.gl. in ꝟ.
clauſa.ꝛ in ꝟ.modulent. fo.clxvj.
Contra illos qui in eccleſia ita alte ſu
as oratiunculas dicunt: vt preſbyter
officians perturbetur.vbi.ſ.glo.in ꝟ.
perturbat. fo.clxij.
Quibus eſt neceſſe orare:ꝛ qb⁹ incum
bit. que deuotio eſt reqſita in oratiōe
ꝛ qūo debeat ſe pparare volens orare.
Orationes que fiunt in peccato mor
tali ad quid proſint.in.§.ſ.qualr hore
canonice ſint dicen.extra cho gl.in ꝟ.
orationes.in ꝟ.deuotione in ꝟ.prepa
rare.ꝛ in ꝟ.debent. fo.lxvj.ꝛ.lxvij.
Oratio dominicalis in qbus horis de
beat dici.ꝛ de ꝟtute illi⁹. in.§.ſ. de his
qui in miſſa non complent Credo.gl.
in ꝟ. oratio. fo.clxxij.

Ordinarius.

Qui dicant ordinarij collatores.in.§.
ita tamen.de elec.gl.in ꝟ.ordinarios.

et in.§.ordinarij.de paci.poſ.glo.in ꝟ. ordinarij. fo.cxxxviij.

Ordo.

Ordo iudicialis habuit ortũ in paradiſo.⁊ an poteſt peruerti cõſenſu partiũ.i.§.j.de cau.gl.in ꝟ.ordine. f.cviij.
Que ſunt crimina que impediunt ſuſceptionem ordinum: ⁊ que impediũt miniſtrare in ſuſceptis etiam peracta penitentia:vel poſt peractam pñitẽtiam liceat celebrare. in.§. nihilominus.de concubina.gloſ.in verbo.inhabilis. fo.clxxxj.
Quando eſt ꝙ poſſunt licite recipi ordines tam ab epiſcopo excommunicato ꝙ ſimoniaco:⁊ nõ eſt opus diſpẽſatione.in.§.ſtatuit. de excõica.nõ vitã. gl.in ꝟ.ſuſpẽſionis. foľ.cxcij.

Papa.

Papa ante coronationẽ an poteſt adminiſtrare.in.§.ij.in prohe.gloſ.in ꝟ. ſuſceptione. fo. iiij.
Quare papa dicitur romanus pontifer.in.§.iij.eo.proe.in ꝟb.romanoꝝ.⁊ in ꝟ.pontificum. fo.iiij.
Nemo romano pontifici eſt miſerabilior:ꝯditio cuius nulla miſerior. in.§. v.proe.gl.in ꝟ.corone. fo.xiij.
Quãdo duo contendũt de papatu ad quem ſpectat diſcernere qs eſt verus papa.in.§.ij.de auto.⁊ po.ſac.ꝯci.glo. in ꝟ.defectuum.⁊ in.§.ij.c.ij.eo. ti.glo. in ꝟ.obedire. fo.xxj.
Papa in arduis an poteſt aliquid facere ſine cõſilio cardinalium. in.§.iij. eo.ti.glo.in ꝟ.cõſilio. fo.xviij.
De poteſtate pape⁊ eccleſie militãtis collata in perſona beati petri.⁊ ꝑ que verba:⁊ quãdo eſt,ꝙ cõcilium ſit ſupra papam:vt puta ei obedire teneať. ⁊ an hereſis poteſt ꝓbari ꝯtrã papam ante eius depoſitionem.⁊ per quot teſtes.et quãdo poteſt deponi. ⁊ quãdo dictum vnius ſit preferendum dicto pape.⁊ ꝙ papa non poteſt diſpenſare cõtra ſtatutum vniuerſalis eccleſie.in §.ij.c.ij.eo.titu.in verb.iubet. et in ꝟ. obedire. fo.xxj.
An ſit diſputãdum de poteſtate pape ⁊ quid poteſt papa ſupra illa que ſunt iuris poſitiui.in.§.iij.eo.ti.in ꝟ.pertinentibus. fo. xxiij.
Qualiter interpretať papa.in.§.iiij.e. ti.glo.in ꝟ. papali. fo.xxiij.
Papa in ſui aſſumptiõe ſub qua forma debet iurare obſeruare ꝯſilia eccleſie.⁊ papa an obligeť iuramẽto. et ꝯtractus initus cũ papa:an liget ſuc ceſſorem.in.§.j.de elec.gl.in ꝟb. inter alia.⁊ in ꝟ.iuret. foľ.xxvij.
In papa preſumitur ſemp ſanctitas. in.§.ſummum.eo.titu.glo.in ꝟb.ſanctitatis. fo.xlj.
Papa gregorius noluit vocari papa vniuerſalis.in.§.p oneribus.e. tit.gl. in ꝟ.vniuerſali. fo.xlj.
Qualiter ad papam pertinet erigere de nouo epiſcopatus:⁊ alias dignitates maiores.⁊ an põt reſeruare epat'. et qualiter intelligitur ꝙ apud papã eſt libera diſpoſitio omnium beneficiorum.⁊ de poteſtate ſua in materia reſeruationis illoꝝ.in.§.j.c.ij e.tit. glo.in ꝟ.reſeruationes. fo.xlij.
Omnia beneficia mundi ſunt obediẽtialia et manualia ipſi pape reſpectu ipſius poteſtatis. in.§. veruntamẽ.e. tit.glo.in ꝟ.relecta. fo.xlvij.
Quãdo mãdato pape nõ eſt cito obediẽdum.in.§.dum autem.de colla.gl. in ꝟ.idonei. fo.liiij.
De liberalitate pape qui prõ modico plumbo recipit aurũ vel argẽtũ. in.§. cui rei.e.ti.gl.in ꝟ.gratiarũ. fo.liiij.
Quomodo dʒ vti papa ptãte ſua circa bñficia ⁊ circa alia: vide ad longũ vbi ſ.gl.in ꝟ.pluralitatis. fo.lv.
Ex qua cauſa quis dicatur ſub protectione pape. vbi.ſ. gloſ. in verbo ſubeunt. fo.lvij.
Qualiter papa dʒ eſſe exẽplar et ſpeculũ ſubditoꝝ in omni ſanctitate. in.§. volẽs.eo.titu.gl.in ꝟ.exemplar.⁊ in ꝟ. nõ abſtineret. fo. lxj.
Papa tpe pontificatus ſui põt diſponere de vno beneficio ad collationẽ in qua fuerint decẽ bñficiati. ⁊ de duobus vbi fuerint qnquaginta. qd ſi in iſtis.x.vel.l. bñficijs vnum vel plura ſpectant ad collationẽ collatoris cum alio coniunctim vel alternis vicib' ag

papa pōt prouidere. vbi.ſ.glo.in ver. decem. fo.lxiiij.
An magis ſit eligēdus theologus in papam ꝙ iuriſta.in.§. inſup.eo. titu, in ver.habeant. fo.lxxv.
Licet papa ſit ordinari⁹ totius orbis non eſt honeſtum vt alijs auferat poteſtatem conferendi. in.§. illi ꝟo. eo. titu.glo.in ver.ſuadet. fo.lxxxix.
Hodie partes nō debent litigare corā papa.quid ſi clericus cōſentiat litigare an valebit ꝓceſſus.in.§.j.de cau.gl. in ver.finiantur. fo.cx.
Papa an ſit de collegio cardinaliū. in §.j.de nume,⁊ quali,cardi.glo. in verbo aſſiſtant. fo.cxlvj.
De qua natione pōt aſſumi et creari papa in.§. ſtatuit. eo.titu.glo. in ver. partibus.ibidem.
Papa nō dꝫ habere pedes plumeos/ ſed plumbeos. ⁊ eſt quaſi immobilis: ſtabiliſꝗ manens dans cuncta moueri.in.§.j. de concubina. glo.in ver.cathedralibus. fo.clxxvij.
Qualiter nō credatur pape in ſuis literis aliquid ſe aſſerenti in preiudiciū alterius.in.§.j.de ſubla.cleiпē.literis. glo.in ver.non preiudicent. fo.cc.

Parlamentum.

Parlamentū pariſius de q̄bus ⁊ quātis perſonis fuit inſtitutū. et vocatur venerabilis cetus.⁊ domini patres cōſcripti ſunt pars corporis principis. machinantes in eos tenentur.l. iulia maieſtatis. et poſſunt facere leges.in §.quo circa.in cōcluſio.eccle.galli.gl. in ver.parlamenta, fo.ccliij.

Pars.

In quibus caſibus nō valet actus geſtus a maiori parte.in.§. iij.de aucto. et poteſta.ſacro.cōci. glo.in ꝟbo duarum partium. fo.xix.

Paſtor.

Qualiter ⁊ inquo paſtor debet cognoſcere oues ſuas.in.§.v.proe.gl.in ver. agnoſcunt. fo.xi.
Qualiter ꝑlati dicuntur paſtores actiue/⁊ de ſignificato nominis.in.§.j.de electioni.glo.in ver.paſtores.fo.xxiiij.

Patria.

Si patria precipit vnum ⁊ pater precipit aliud:cui ſit obediendum. ⁊ qualiter filius pōt inſurgere cōtra patrem patriam impugnantē.⁊ ſi filius videt aliquem volentem cōburere patriam et alium volētem interficere patrē cui primo debet ſuccurrere. in.§. cui rei. de colla.glo.in.ver.publica, fo.lix.

Patrimonium.

Quid dicatur eſſe patrimonium. et ꝙ bona eccleſie dicūtur patrimoniū chriſti.in.§. cui rei.de colla.glo.in ver.patrimonijs. fo.lvij.

Patronus.

In gratia etiam conceſſa motu ꝓprio pro beneficiando aliquem nō includitur beneficiū ſpectans ad preſentationem laicorū.et ꝙ licet papa in beneficijs ꝓuiſionalibus et mādato de prouidendo faciat ſpecialem mentionem parū curatur.in.§. v.proe.glo. in verbo eneruantur. fo.xiij.
Patroni vbi preſentāt tanꝗ ſingulares an debeāt ſimul cōuenire in actu preſentationis ad hoc vt valeat preſentatio. in.§.ij. de electionibus. glo. in ver.conueniant. fo.xxviij.
Qualiter intelligitꝰ ꝙ patronus eccleſiaſticus non pōt variare in.§. illi ꝟo. de col.glo.in ꝟ.nō valeāt. fo.lxxxviij.
Si patronus tēpore vacationis beneficij lōge diſtat a collatore ita ꝙ papa celerius adiri poteſt ꝗ collator et dat literas ſue preſentationis titio. tamē antequꝫ preſentauerit literas inſtituenti alius impetrat illud beneficiū a papa:an teneat.vbi.ſ,

Paupertas.

De paupertate ⁊ priuilegijs eiuſdem a quibus nos liberet domin⁹.in.§.cui rei.de colla.glo.in ver.graui. fo.lvij.

Pax.

Iudex poteſt compellere ſubditos ad faciendum pacem.et de bono pacis et que veniunt ex pace.in.§.v.proe. glo. in ver.pacis. fo.ix.
De reſpōſione facta per crucifixū cui-

dam regi francoꝝ: q pacem in regno ſuo non haberet donec blaſphemias crimina notoria extirpaſſet. vbi. ſ.

Pena.

In pena in arbitrio iudicis reſeruata quid debeat cõſiderari. in .§. iij. c. ij. de aucto. ⁊ po. ſacro. conci. glo. in ver. puniatur. fo. xxiij.

Qñ iudex eccleſiaſticus põt imponere penã pecuniariã. in .§. q ſi quis. c. ij. de elec. glo. in ver. eccleſie. fo. xlix.

Ubi pena imponitꝰ ex facto negatiuo vel affirmatiuo: an debeat precedere monitio. in .§. ſequuntꝰ. de col. gl. in ꝟ. prouideatur. fo. lxxij.

Quãdo per legẽ imponitur pena ſimpliciter cui in dubio veniat applicãda in .§. quoq; cõtra friuole ap. glo. in ꝟ. appellate. fo. cxxix.

Quãdo pena imponitur ipſo iure: an opus ſit ſentẽtia interlocutoria iudicis. in .§. ordinarij. de paci. poſſeſ. glo. in ver. declarent. fo. cxliij.

Si ex ſtatuto/cõſuetudine vel lege cõmittens certũ delictũ debeat puniri fructibus bñficij vel alia pena per decenniũ: ſi pendente illo decennio committat aliud ſimile delictũ: quãdo incipiat pena ſecundi decẽnij. in .§. ſtatuimus. de pigno. cultum diui. glo. in ver. trium. fo. clxx.

Qñ quis priuatꝰ pena lucri cõtẽplationẽ alicuiꝰ: an illa pena debeat acq̃ri illi cuius cõtemplatione eſt priuatus vbi. ſ. glo. in ver. eccleſie. ibidem.

Qñ iura varias penas imponũt an detur optio iudici quã penã velit iponere: ⁊ an vna pena tollat aliã. ⁊ ſi in foro eccleſiaſtico quis punitꝰ vna pena an in foro ſeculari põt puniri alia pro eodẽ crimine. l. §. q ſi. de concubi. glo. in ꝟ. alijs. ⁊ in. ꝟ. pmãſurꝰ. fo. clxxxiij.

Peccatum.

Quid eſt pctm̃ mortale. in .§. cui rei. de col. glo. in ver. rancores. fo. liiij.

Penitentiarius.

Penitẽtiariꝰ pape ſolet eẽ cardinalis de ſtilo curie. in .§. q̃cquid. de can. glo. in ver. penitentiarium. fo. cxxj.

Penſio.

Qualiter penſio eſt quid tẽporale: ⁊ nõ poteſt permutari cum beneficio. in .§. item q ad. de collatio. glo. in ver. beneficiorum. fo. cxv.

Periculum.

Pericula ſũt i terra ⁊ in mari. l. §. cui rei. de col. glo. in ꝟ. diſcrimina. fo. lvij.

Permutatio.

Permutatio facta dolo vꝰ culpa pmutantiũ: an põt acceptari p ſuperiorẽ vt ille qui eſt in dolo nõ redeat. in .§. ſequuntur. de col. gl. in ꝟ. alio. fo. lxxj.

Si nominatus permutat bñficiũ iuxta vim nominationis acceptatũ cum incapace nominationis: an teneat pmutatio. in .§. inſuper. eo. ti. glo. in verbo cenſeatur. fo. lxxvij.

Non eſt tempus in iure prefixũ ad cõferendũ beneficia cauſa permutationis in manibꝰ ſuperioris reſignata. in .§. illi vero. eo. titu. glo. in verbo reſpectiue. fo. lxxxvj.

Permutatio beneficioꝝ quãdo dicatꝰ doloſa ⁊ fraudulenta: vt ſit retractabilis. in .§. ita tamen. eo. titu. glo. in ver. permutationis. fo. xcvij.

Electus in epiſcopũ ante cõfirmationem: an poteſt permutare priora bñficia. ⁊ quãdo quis conſequitur ſecũdum beneficiũ incompatibile cũ primo quando põt permutare pmũ. et ſi permutatio eſt facta cũ inhabili ad permutandũ: an valeat. in .§. itẽ inſuper. eo. ti. glo. in ꝟ. diſponere. fo. ciiij.

Canonicus ſupnumerarius an põt ꝑmutare: cum ius ſuum ſit ventoſum.

Permutatio bñficij quãdo dicatur eſſe perfecta. in .§. volunt iñ. de anna. glo. in ver. permutationis. fo. cliiij.

Permutatio facta p ordinariũ de beneficio ſpectãte ad preſentationẽ laici ipſo nõ vocato: an ſit nulla. in .§. ij. de elec. glo in ver. die. fo. xxvij.

Perſona.

Quibus modis accipiatur perſona: in .§. in eccleſijs. de col. gl. in. ver perſone. fo. lxxix.

Quis dicatꝰ publica pſona vel priua-

ta.in.§.ſtatuit.de interdi.indif.nõ.po. glo.in ver.priuate. fo.cxcvj.

Pertinax.

Quis dicatur ptinax.in.§.quaſi.d his qui tempore diui.offi. vagan.p eccle. glo.in ver.pertinacia. fo.clxviij.

Peſtis.

Qualiter peſtis eſt cã ſufficiẽs non cõparendi in iudicio:ꝛ ꝙ inquilinus põt dimittere domũ conductã ante terminum pter peſtẽ.in.§.iij.de auct.ꝛ po te.ſacro.cõci.glo.in ꝟ.peſtis. fo.xix.
Qualiter peſtis impedit pſcriptionẽ: ꝛ ꝙ citatus in hoc peſtifero non artaꝛ comparere.in.§.j.de pacifi.poſſeſ.glo. in ꝟ.impedimenti. fo.cxxxiiij.

Placet.

Uerbum ad beneplacitum ſuperioris ſonat imperpetuũ.in.§. item placuit. de colla.glo.in ꝟ.placuit. fo.lxxxix.

Poſſeſſio. Poſſeſſor. Poſſeſſorium.

Qualiter poſſeſſio iniuſta nõ tueꝛ poſſeſſorẽ.i.§.j.pe.gl.in ꝟbo dei. fol.ij.
An quis dicatur pacific⁹ poſſeſſor per recredentiã:ꝛ qd ſi obtinuit i poſſeſſorio ꝛ moueꝛ ſibi queſtio ſup petitorio: an dicaꝛ pacifice poſſidere.i.§.item ꝙ ad.de col.glo.in ꝟ.poſſidebũt.fo.xcvj.
Quis dicaꝛ violẽtus poſſeſſor.in.§.j.d paci.poſ.gl.in ꝟ.nõ violẽtus.fol.cxxx.
Quãdo poſſeſſio beneficij dicaꝛ colorata vel incolorata.ꝛ ſi qs poſſidet beneficiũ titulo incolorato/ꝛ ſupueniat colorat⁹ an requiratur alia; poſſeſſio. vbi.ſ.glo.in ꝟ.coloratum.ibidem.
Poſſeſſio pdeceſſoris:an ↄtinuetur in ſucceſſorẽ tam in bñficialib⁹ ꝙ̃ in reb⁹ pphanis:ꝛ ꝙ iniuſtus poſſeſſor bñficiũ etiã per ſententiã poteſt inquietari per denuntiationẽ euãgelicã ratione peccati.vbi.ſ.gl.in ꝟ.poſſedit.ꝛ in ꝟ.trienniũ.ꝛ in ꝟ.moleſtari.fo.cxxxiiij.
Obtinens in poſſeſſorio in caſu falſitate ꝛ nouitatis.non tenetur ad reſtitutionem fructuum:lʒ ſuccumbat in petitorio.in.§.neqꝫ a grauamine de cau. glo.in ꝟ.nequiret. fo.cxvij.

Populus.

Quid veniat appellatione populi.i.§. j.de cau.glo.in ꝟ.populo. fo.cviij.

Portio.

Qualiter accipiatur portio ꝛ quid importet.in.§.item fuit.de anna.gloſ.in ver.portionis. fo.clvj.

Poſtulatio.

Poſtulatio eſt duplex: ꝛ qñ dependet a gratia ꝛ quando non.in .§.j.de elec. glo.in ꝟ.poſtulationibus. fo.xxvj.
Solennitates requiſite in electiõe:an requirantur in poſtulatione.in.§.ij.e. ti.glo.in ver.electionem. fo.xxx.
Quã etatẽ dꝫ habere poſtulãd⁹.in .§. deinde.e.ti.gl.in ꝟ.legitime. fo.xxxij.

Pragmatica.

Quid dicatur pragmatica ſanctio.i.§. j.in conclu.eccle.galli.incipiẽ.demuꝫ. glo.in ꝟ.pragmaticam. fo.cciij.
Hec pragmatica vbi fuit facta.in .§. quo circa.ea.ↄclu.gl.i ꝟ.xxxviij.f.ccv.

Prebenda.

Quis eſt capax prebẽde theologalis: ꝛ ꝙ tria requiruntur ad hoc vt qs ſit capax in.§.ſequuntur. de colla.glo.in ver.theologum.in ꝟ.formato.ꝛ i verbo ſtuduerit. fo.lxix.et.lxx.
Due prebẽde theologales vel bñficiũ requirẽs reſidentiã cũ prebenda theologali ſunt incõpatibiles: ꝛ ꝙ poteſt imponi onus prebende vacanti:et an per aſſecutionẽ vnius vacet alia ipſo facto.vbi.ſ.glo.in ver.omnis ꝛ in ꝟ. reſidentie.et in ver .voluerit.ibidem.
Prebenda theologalis an poteſt permutari cum alia prebenda quã tenet non theologus.ꝛ eo ipſo ꝙ theologus deſerit reſidentiam eccleſie cathedralis.an ipſo facto ſit priuatus illa prebenda ſine monitione. vbi.ſ.gl.in ꝟ. alio.ꝛ in ver.prouideatur. fo.lxxxj.
Collatio prebendarum tã in eccleſijs cathedralibus ꝙ̃ collegiatis ad queꝫ ſpectat.in.§.item cenſuit.eo.titu .glo. in ver.collegiatis. fo.cvj.

Predeceſſor.

Quis dicatur predeceſſor.in.v .§.pe.

glo.in ver.predeceſſorum. fo.viij.

Predicatio.

An officium predicationis ſit priuilegiatum.in.§.ſequūtur.de coll.gloſ.in ver.predicationis. fo.lxx.

Quomodo ſit audiēda predicatio verbi chriſti.l.§.j.de his qui tempore diuini offi.vagā.per eccle.glo.in ver.diuinorum. folio.clxvj.

Qui poſſunt verbum dei predicare:et ꝙ predicātes nil timere debēt humanum.in.§.nos igitur.in conclu.eccle.gal.incipien.demum.glo.in ver. ſacerdotes.⁊ in ver.libere. fol.cciij.

Prefationes.

Quot ſunt prefationes in miſſa.in.§.j.de his qui in miſ.non complent.glo.in ver.prefato. folio.clxxij.

Prelatura. Prelatus.

De conditionibus prelatorū:⁊ contra prelatos deuorantes plebē ſicut eſcā panis:⁊ exigentes argentum a ſubditis.in.§.v.proe.glo.in ver.gregis.⁊ in ver.querunt. folio.xj.

Unde dicatur prelatus ⁊ qui poſſunt dici prelati.in.§.j.de elec.glo.in ver.prelatis.⁊ in ver.prelatuȝ.fo.xxiiij.⁊.xxv.

Qualiter punient̄ p̄lati q̄ malū exemplum demōſtrāt ſubditis.in.§.volēs.de col.gl.in ꝟ.nō abſtineret. fo.lxj.

Quid veniat appellatione prelature.l.§.j.de pacifi.poſſeſ.glo.in ver.prelaturam. folio.cxxxij.

Contra prelatos qui ꝓmouent parentes diuites nepotes ⁊ amicos ad beneficia.⁊ quid de benemeritis.in.§.non ſtant.de nume.⁊ quali.cardi.glo.in ꝟ.rigoroſum.⁊ in ver.benemeriti.fol.cl.

Prelati inferiores epiſcopo quam iuriſditionem habent/⁊ quam penā poſſunt infligere in ſubditos:⁊ d̄ quibus cauſis ⁊criminib⁹ eis pertinet cognitio.in.§.ꝙ ſi.de concubina.glo.in ver.pertinet. fo.clxxxij.

Prelatus an nō ſolū debeat eſſe paratus ſubire mortē vbi fides eccl'ie impugnat̄:ſed etiā ſi ſibi res eccl'ie auferantur.in.§.nos igitur.in cōclu.eccle.gal.incipiē.demū.gl.in ꝟ.libere. fo.cciij.

Preſcriptio.

An tempore hoſtilitatis currat p̄ſcriptio:⁊ que ſunt impedimenta que impediūt preſcriptionē.in.§.j.de pacifi.poſſeſ.glo.in ver.hoſtilitatis.⁊ in ver.impedimenti. fol.cxxxiiij.

An contra excōicatum vel bannitum currat p̄ſcriptio.⁊ an preſcriptio triennalis in caſu.§.j.de pacifi.poſ. currat cōtra minorem beneficiatū/⁊ an p ꝓteſtationē/citationem/litis conteſtationem/vel extraiudicialē denūtiationeȝ interrumpatur preſcriptio.vbi.d̄.⁊ glo.in ver.proteſtari. fo.cxxxvj.

Motio litis quo ad interrumpēdā p̄ſcriptioneȝ an ꝓſit aliis:⁊ an ille q̄ habet bonā fidē quo ad vnū ⁊ malā quo ad aliū pōt preſcribere quo ad illuȝ q̄ habet bonam fidem.in.§.lis autē.eo.ti.glo.in ver.terminorum. fo.cxxxvij.

Preſentatio.

Preſentatio bñficiorū eſt de fructu.in.§.ita tñ.de col.in ver.vicario. fo.cl.

Preſumptio.

De preſumptionibus que inſurgunt ex tempore preterito/preſenti/vel futuro.in.§.j.de aucto.et poteſta.ſacro.conci.glo.in ver.preteritorum.⁊ in ꝟ.preſentium. fol.xvij.

Preuentio.

Qualiter intelligit̄ ꝙ in collationib⁹ beneficiorū papa concurrit cum ordinariis vt locus ſit preuentioni:⁊ qualiter ꝓbatur p̄uentio:⁊ quid ſi concurrant eodē die.in.§.neq̄ etiam.de coll.glo.in ver.preuentionem. fo.lxv.

Collationes preuentionales non habent locum niſi tantum tempus effluxerit ꝙ interim vacationes ipſe de locis in quibus perſone deceſſerunt ad pape notitiaȝ veriſimiliter potuerint peruenire:⁊ ꝙ preuentio nō cadit in beneficiis electiuis.vbi.d̄.glo.in ver.faciendas.⁊ in verbo aliis.ibidem.

Primogenitus.

Quis dicat̄ primogenit⁹.in.§.iiij.pe.glo.in ver.predeceſſorum. fo.viij.

Princeps.

Que incumbāt faciēda bono p̄ncipi.i §.ij.pe.glo.in ver.tueretur. fo.iiij.
Qualiter princeps debet attēdere circa commodum:et ad locupletandum ſubditos.in §.v.eo.proe.gl.in ver.debilius. folio.xiiij.
Si quis roget ꝛ deprecetur principē: qualem ſe debet oſtēdere in geſtu/in vultu/ꝛ in grauitate ꝛ alijs.i.§.j. quo modo diui.offi.ſit cele. fo.clix.

Priuilegium.

Si in cōfirmatione priuilegij inferat tenor p̄uilegij:an habeat ꝑpetuas vires.in §.ij.c.ij.de aucto.ꝛ vſ.po.ſacro.cōci.glo.in ver.tenor. fo.xxj.
Si fuerit conceſſum p̄uilegium alicui monaſterio vt nō teneat ad ꝓcuratio nem legatorum:etiam ſi in literis eorum dicat vt tam exempti ꝙ̄ non exēpti teneantur ad hoc onus/niſi ī iſto priuilegio fiat mentio de verbo ad verbum:demū papa ꝯceſſit legato vt poſſit exigere ꝓcurationem a q̄buſcunq etiam exemptis:ꝙ̄uis talia ſint priuilegia ꝙ de eis ſit facienda mentio de verbo ad verbum que voluit in illis literis haberi pro expreſſis:an per has literas legati ſit derogatum illi priuilegio.in §.vt vero.de colla.glo.in ꝟb. ad verbum. folio.lxvj.
Renocatio gñalis p̄uilegiorū nō reuocat priuilegia clauſa in iuris corpore. in §.j.de cau.glo.in ꝟ.in iure. fo.cx.
Priuilegiū cōceſſum per principez:an pōt reuocari.in §.voluit tamen.de anna.glo.in ver.item ꝙ hmōi. fo.clv.

Probatio.

In ꝓbationibus ſtat tota veritas cauſe.in §.neq a grauamine.de cau.glo. in ver.nequiret. fo.cxvij.

Procurator.

Procurator ꝯſtitutus ad reſignādum vel permutandū cū iuramēto de non reuocando/an pōt reuocari.in §.ij.de electio.glo.in ver.vtiliorem. fo.xxxj.
Procuratorium ſine die non valet.in §.j.de ſubla.clemen.literis.glo.in ꝟ. nono kalendas. folio.ccj.

Productio.

Quando ſunt producenda iura ꝛ tituli partium in iudicio: ꝛ quid obſeruatur de ſtilo caſtelleti pariſius.in §.lis autem:de pacifi.poſſeſ.glo. in verbo/ exhibitionem. fol.cxxxvij.

Proceſſio.

Duplices ſunt proceſſiones.ꝛ in quibus ꝓceſſionibꝰ poſſunt cōpelli venire p̄dicatores minores et alij religioſi etiaz exēpti:ꝛ ꝙ ꝓceſſio q̄ fit in introitu ep̄i vel legati dicit fieri ex magna cā.ꝛ ꝙ ep̄o intrāti ciuitatez debet obuiare collegiū monachoꝝ ꝓceſſionaliter.in §.itē quo tpe quis debeat eſſe in cho. glo.in ꝟ.proceſſionibus. fo.clxiij.

Proles.

An pro neceſſitate ꝓlis licitū ſit viro habere concubinam/vel mulieri amaſium.in §.iubet.de concu.gloſ. in ver. accidit. folio.cxcj.

Promotio.

In ꝓmotionibꝰ bñficioꝝ motꝰ debet preferri:ꝛ q̄ debet cōſiderare p̄laius i promotione alicuius.i §.cui rei.ō colla.glo.in ver.nec cogniti. fo.liiij.

Prothonotarius.

Quando fuit inſtitutū hoc officiū prothonotarij an ſit dignitas: ꝛ que req̄runt in ꝓthonotario.in §. Et q̄cquid. de cau.gl.in ꝟ.ꝓthonotarios.fo.cxxj.

Proteſtatio.

De effectu ꝓteſtatiōis:ꝛ an ſit intimāda pti ꝯ quā fit.in §.j.de paci.poſ glo. in ver.ꝓteſtari.ꝛ in ꝟ.teneat.f.cxxxvj.

Prouincia.

Quilibet ꝯueniēdꝰ eſt in ſua ꝓuīcia.i §.j.de cau.glo.in ꝟ.finiant. fo.cx.
Quid dicat ꝓuincia:ꝛ de preſide prouincie.in §.cui rei.de colla.glo.in ver. prouinciarum. fo.lvij.

Proximus.

Quis dicatur ꝓximus noſter.in §.cui rei.de col.glo.in ver.proximū.ibidem.

Publicum.

Qualiter antiq̄ mirabiliter diligebāt bonū publicū:ꝛ quibꝰ modis dicatur reſpublica.in §.itē nec.c.ij.de elec.gl.

in ver.bonū.ꝛ in ver.reipublice. fo.lj.

Qualiter bonū publicum ſit preferendum bono priuato:ꝛ de priuilegiis boni publici.in.§.cui rei.de coll.gl.in ỽ. publica. folio.lix.

Aliquid dicit̄ publicari duob⁹ modis vt dicat̄ publicū.in.§.ſtatuit.de excōt. nō vitā.glo.in ver.publicata.fo.cxciij.

Qualitas.

Quādo aliqs act⁹ icipit a certa qualitate ꝛ terminat̄ in aliam:an valeat.vide de multis in.§.volens.de colla.gl. in ver.nulle. fol.lxiij.

Quadragaſima.

Triplex eſt quadrageſima.i.§.ſtatuit de col.gl.in ver.quadrageſime.f.lxxx.

Queſtus.

Quid dicat̄ eſſe queſtus.in.§.qꝛ vero. de concubi.glo.in ver.queſtus.

Rancor.

Qualr qs tenet̄ dimittere oēs rācorē. i.§.cui rei.ꝺ col.gl.i ỽ.rācores.fo.liiij.

Ratio.

Ex idētitate rōnis fit extēſio in penalibus.i.§.ij.ꝺ elec.gl.i ỽ.electionē.f.xxx.

Recidiuatio.

De recidiuatiōe pcti.i.§.ꝛ nihilomin⁹. de cōcubi.gl.in ỽ.recidiuo. fo.clxxxij.

Rector.

Ep̄s dꝫ conari inq̄tū poteſt:vt ponat rectores cū beneplacito populi.ꝛ qd ſi rector ſit odioſus ppło:an pōt remoueri.in.§.verūtamē.de elec.glo.in ỽ.pōtifex.ꝛ in ver.relecta. fol.xlvij.

Recredentia.

Recredētia an faciat poſſeſſorē,pacificū:ꝛ cui eq̄parat̄ recredētia.ꝛ ſi hābēs recredētiā euict⁹ fuerit in poſſeſſorio: an teneat̄ ad reſtitutionē fructuū.i.§. itē qꝫ ad.ꝺ coll.gl.in ver.poſſidebunt. ꝛ in.§.neqꝫ a grauamine.de cau.gl.in ver.nequiret. fo.cxvij.

Recredētia cui dꝫ adiudicari:ꝛan hñs recredētiā pōt ꝯferre ꝛ ꝑſentare.in dicto.§.neqꝫ a grauamine.ea.glo.ibidē.

Reformatio.

Ad quē ſpectāt reformationes morū: ꝛ qd eſt reformatio:ꝛ an offm̄ reformatorie miſſi ad aliquam ꝓuinciā duret poſt mortē mittētis.i.§.j.de auct.ꝛ po. ſacro.cōci.gl.in ver.reformat.fol.xvij.

Regalia.

Que ſint iura regalie:ꝛ q̄ bñficia cadūt ſub regalia.in.§.voluit tamen.de anna.glo.in ver.regalie. fo.clvi.

Regum. Rex.

Rex francie an recognoſcat ſuperiorē in tpalib⁹:ꝛ vnde hoc qꝫ regnū frācie nūq̄ fuerit ſubiectū imꝑatori:ꝛ ꝺ multis qui arguūt qꝫ reges francie poſſidēt regnū ſine recognitione alicuius ſuperioris ſine peccato.in.§.j.pe.glo. in ver.dei. folio.iij.

Non ſine diuino auxilio Joāna ſubulca puella recuperauit regnū frācie lōgo tpe ab anglicis poſſeſſum:ꝛ an ſit differētia dicere rex frācie vel frācorū: et ꝓpter q̄ inſtituta eſt ꝓ ſs regia:ꝛ vñ dicat̄ rex.vbi.ſ.glo.in ver.gratia.i ỽ. frācorū.in ver.rex.ꝛ in.§.ij.eiuſdē ꝓe. glo.in ver.tueretur. fo.iij.ꝛ.iiij.

Propter iniuſtitias regum aut populorū nōnunq̄ regnū trāfferi de gente in gentē ꝛ qꝫ de lege veteri ꝑmiſſa fuerunt regna:ꝛ qꝫ inter oēs reges ꝛ ꝓncipes reges frācoꝝ plus tuiti ſunt eccleſiam romanā.vbi.ſ.gl.in ver.regnāt.i ver.ordinant.ꝛ in ver.tueretur.

Quicunqꝫ orat pro rege francie habet decem dies indulgentiarum:et reges francie an poſſunt adminiſtrare ꝑuilegia ꝛ reſcripta dare ante coronationem:ꝛ quid ſi eſt impubes:ꝛ i qua etate dꝫ fieri ſacra vnctio regis vbi.ſ.et glo.in ver.ſuſceptione.

Qualiter regnū francie debet̄ ꝑmogenito ꝛ qꝫ nō dꝫ diuidi.ꝛ an ꝑmogenit⁹ i vita patris pōt appellari rex: ꝛ an nepos in ſucceſſione regni ſuccedat auo ꝛ ꝑferat̄ patruo:ꝛan in regno pōt peti legitima p alios filios.i.§.iiij.e. ꝓe. glo.in ver.primogenito. fo.vj.

An fili⁹ genit⁹ añ adeptionē regni debeat ꝑferri i regno genito poſt regnū adeptū:ꝛ qd i filio naturali ꝑmogenito p ſubſeq̄ns mr̄imoniū legitimato añ

natiuitatẽ legitimi:an ſuccedat patri
i regno.vbi.ſ.⁊ i.§.ſint viri.de nume.⁊
qlita.cardina.gl.in ꝟ.regũ. fo.cxlviij.
Quid de naturali pri⁹ genito a rege:
poſtea legitimato ꝑ mr̃imoniũ cõtra
ctũ cũ cõcubina poſt natiuitatẽ filij le
gitimi de alio mr̃imonio:an debeat ꝓ
ferri in ſucceſſiõe regni:⁊ ꝗ ordie ſuc-
cedãt ↄſanguinei in regno frãcie:⁊ ꝙ
i ſucceſſiõe regni ſanguis eſt ꝑpetu⁹:
⁊ fiſcus nũq̃ ſuccedit.vbi.ſ.glo.in ꝟ.
conſanguineis. fo.vij.
Qualiter femina nõ ſuccedit in regno
frãcie:⁊ de q̃ſtiõe orta occaſione hui⁹
inter anglicos ⁊ francigenas.vbi.ſ.
Rex francie hꝫ priuilegiũ:ꝙ nullus ex
traneus ⁊ alienigena põt bñficiari in
ſuo regno ſine eius ꝑmiſſione.in.§.v.
eo.ꝑe.glo.in ver.exterorum. fo.x.
Quid iurat rex i ſua coronatiõe:⁊ an
rex põt alienare⁊ dare bona regni ſui
ad placitũ.vbi.ſ.gl.i ꝟ.ↄſpercũt.f.xij.
Regnũ cicilie an ſpectet ad ſedẽ apo-
ſtolicã iure dominij:⁊ quid de regno
apulie/⁊ de regno anglie.i.§.j.de ele.
glo.in ver.dominij. fo.xxv.
Propt̃ q̃ regna reddãt̃ debilliora in ad
uerſis.i.§.qb⁹.ꝟ.ſub tali.i proe.⁊ in.§.
cui rei.de col.glo.in ꝟ.mirũ. fo.lviij.
Rex francie occupat bona vacãtia ꝑ
abſentia.in.§.ſequunt̃.de colla. gloſ.
in ver.liberius. fo.lxxij.
Frater regis an excludat nepotẽ i ſuc
ceſſione regni:⁊ an filius ſecũdo geni
tus excludat nepotẽ ex primogenito
a ſucceſſione regni:⁊ ꝗ dicãtur veri fi
lij/ꝗ ad ſucceſſionẽ in regno.in.§.ſint
viri.de nu.⁊ quali.cardi. glo.in ꝟ. fra
tres.⁊ in ver.regum. fo.cxlviij.
Rex frãcie i mr̃is eccleſijs eſt canoni
cus:⁊ an reges poſſunt ↄferre bñficia
ex ꝑuilegio vl̃ copoſitiõe.in .§. volunt
tñ.de anna.glo.in ꝟ.regalie. fo.clvj.
Qui vicẽ regiã tenẽt õbẽt honorari ſi
cut rex:in loco:in ſeſſiõe:in eccl̃ia:⁊ in
alijs.in.§.j.in ↄcln.eccle.galli.incipiẽ
ſe: demum.in ꝟ.vice regia. fo.ccij.

Regula.

Regula cãcellarie hꝫ vim legis.in.§.
reſerua.glo.in ꝟ.regulas. fo.lij

Religioſus.

De reſpõſione ſancte clare ↄtra ꝗſdã
religioſos minores ꝗ impetrauerant
relaxatiõnẽ regule.in.§.cui rei.de col
la.glo.in ver.pluralitatis. fo.lv.

Renuntiatio.

Quãdo renuntiatio bñficij poteſt di-
ci ſimoniaca.in.§.ij.de elect.glo.in ꝟ.
temporalis. fo.xxxi.
Renuntiatio bñficij ſimoniace facta:
an ſit nulla.in.§.deinde.eo.ti.gloſ. in
ver.ſimoniacam. fo.xxxiij.
Renuntiatio beneficij facta per metũ
an ſit ipo iure nulla:⁊ qd de renũtia-
tiõe facta calore iracũdie.in.§.ad tollẽ
dũ.eo.ti.glo.in ver.libere. fo.xxxv.
Renũtiatio beneficij an põt fieri ꝑ ꝓ
curatorem laicũ.in.§.ſtatuit.de colla.
glo.in ver.procuratorem. fo.lxxx.
Renũtiatio ſimpliciter facta; an extẽ
dat̃ ad ius futurũ.in.§.j.de ſubla.cle-
mẽ.literis.gl.in ꝟ.cuicũq̃. fo.cxcviij.
Renũtiatio bñficij:an põt fieri i mani
bus nõ ſui ſuperioris.⁊ qñ eſt facta i ma
nibus ſuperioris ſi nõ fuit admiſſa ad-
huc:an noceat renũtiãti repetẽti bñfi
ciũ.vbi.ſ.gl.in ꝟ.renũtiaſſe. fo.cc.

Reſcriptum.

Qualis mẽtio ſit faciẽda in reſcriptis
impetratis cõtra cõcilia/vel decreta
les epiſtolas.in.§.iiij.proe.glo.in ꝟ.
deliberatiõe. fo.vj.

Reſeruationes.

Que ſũt reſeruatiões dignitatũ electi
uarũ q̃s papa põt facere:⁊ q̃ ſunt reſer
uatiões i corpore iuris clauſe.i.§.j.de
electiõib⁹.glo.in.ver.clauſis. fo.xxv.
Qualiter reſeruatiões nõ debẽt fieri
per papam niſi ex magna cã literis ex
primenda:⁊ que dicatur magna cau-
ſa: ⁊ quid ſi nõ ex prima cauſa.vbi.ſ.
glo.in ver.exprimenda. fo.xxvj.
De reſeruationib⁹ bñficioꝝ ipedienti-
bus electiones:⁊ ꝙ in volumine de-
cretoꝝ nõ inuenies vnã reſeruationẽ
bñficij:⁊ de effectib⁹ reſeruationũ bñ-
ficioꝝ factaꝝ ꝑ papã in ꝑiudiciũ ordi
narioꝝ:⁊ in qb⁹ reſeruatiões ſũt odio
ſe.in.§.j.c.ij.e.ti.glo.in ver.reſeruatio

neo.in ver.impediri. fo.xlij.τ.xliij.
Si papa reſuat ꝑlaturã ex cã nomia
tiʒ expilã: an ipſo mortuo expiret re-
ſeruatio. τ ſi reſeruatio pape non te-
nuit: an poteſtas redeat ad papã vel
ad eligentes vbi.s̃.glo.in ꝟ.cã.ſo.xlv.
Que dicatur ſpãlis vel gñalis reſer-
uatio beneficiorũ.in.§.ij.de reſerua.
glo.in ver.ſpãles. fo.lj.
Si papa i cõferẽdo bñficiũ: cuiꝰ colla
tio ad eũ ſpectabat iure deuoluto: aut
alſ fundat ſe ſup reſeruatione gñali
aut ſpeciali: an teneat ꝓuiſio.in.§.vo
lẽs.de col.glo.in ver.nulle. fo.lxij.
Quid ſi papa ad quem ſpectat confir
matio electonis immediate non con
firmat: ſed confert electo prelaturã in
vim reſeruatõis.vbi.s̃.ibidem.
An legatꝰ ã latere põtvti reſuatõibꝰ ꝑ
miſſis ro.põtifici ſcõʒ ꝯciliũ baſilieñ.
i.§.ita th.e.ti.in ꝟ.ro.põtifex. fo.xcix.

Reſidentia.

An valeat conſuetudo vt bñficiatꝰ nõ
teneatur ad reſidentiã.in.§.v. proe.
glo.in ver.reſident. fo.xj.

Reſignatio.

Nõ valet reſignatio bñficij ꝑpꝰ libera
tionẽ fratris de carceribꝰ: vł ꝑpꝰ iuſtũ
metũ in reſignãte iteruenieñte.in.§.itẽ
nec.c.ij.de elec.gl.in ꝟ.violẽtijs. fo.l.
Facilꝰ eſt admittẽda reſignatio egri
ꝙ ſenis.in.§.ita th.de col.glo.in ver-
bo permutationis. fo.xcvij.

Retractus.

Suppoſita cõſuetudine que eſt pari-
ſius ꝙ proximior de gñe põt rẽ ꝓxi-
mi venditam infra annuʒ retrahere:
an ius retractus põt cedi extraneo.in.§.
ſequunł.de col.glo.in ꝟ.alio, fo.lxxj.

Ruina.

Qualiter ruineꝰ ſunt euitãde.in.§.v.
proe.glo.in ver.ruunt. fo.xij.

Sacerdos.

Promouẽdꝰ in ſacerdotẽ dʒ eſſe ſuffi
ciẽs in tribus: ꝙ bñ legat / cãtet / τ con
ſtruat.in.§.ſtatuit.quõ diui.offi.ſit ce
le.glo.in ver.obſequium. fo.clxj.
Ex crimie ſacerdotiʒ tria mala oriunł.
in.§.j.de ꝯcu.gl.i ꝟ.publicꝰ. f.clxxvij.
Sacerdos q̃ cognoſcit mulierẽ ſolutã
cõmittit triplicẽ fornicationẽ: τ an cõ
mittat adulteriũ.in.§.qꝛ vero.de ꝯcu
bi.glo.in ver.arcere. fo.clxxxvij.
Omnia mala a ſacerdotibꝰ orta ſunt
in.§.j.de exc.non vitan.gl.in ver.con
ſcientijs. fo.cxcj.

Sacramentũ.

De ſacramẽtis neceſſitatis τ volũta-
tis.in.§.ſtatuit.de excõ.nõ vitã.gloſ.
in ver.ſacramentorum. fo.cxcij.

Salarium.

Quid ſit faciẽdũ ſup taxatiõe ſalario-
rũ aduocatoꝝ ꝓcuratoꝝ τ notarioꝝ.i
§.τ vt.de elec.gl.i ꝟ.taxeł. fo.xxxix.

Salutatio.

Per ſalutationẽ fit idignatõis remiſ-
ſio.in.§.j.ꝑe.glo.in ꝟ.ſalutiẽ. fo.iij.

Sanguis.

Gutta ſanguinis xp̃i ſuffecit pro oibꝰ
penis redimendis: τ an in terra poſt
paſſionem remanſerit de ſanguine
aliqua guttula vel particula / vel to-
tuʒ reaſſumpſerit in reſurrectõe.in.§.
j.de elec.glo.in ꝟ.effuſus. fo.xxiij.

Scientia.

Unã ſciẽtiã eſſe digniorẽ alia cõtigit
tripliciter.in.§. inſuper.de col.glo.in
ver.medicina. fo.lxxiij.

Scholaris.

Scholaris gaudet priuilegio ſi pro-
pter guerram vel peſtem ſtudeat in
alijs locis ſine fraude.in.§.iiij.proe.
glo.in ver.gñalium. fo.vj.
De bonis moribus requiſitis in ſchola
ri qui mores multum ornant ſcientiã
τ qui ſcholares non gaudent priuile
gio ſcholarium.in.§.cui rei.de col.gl.
in ver.virtuoſis. fo.lviij.
Qualił ſcholaris hʒ q̃tuor iudices: τ ſi
decedat i vniuerſitate ſine herede vni
uerſitas ei ſuccedit.in.§.ſequunł.eo.
ti.glo.in ver.liberius. fo.lxxij.
Scholaris dʒ eſſe matriculatꝰ ad hoc
vt gaudeat priuilegijs vniuerſitatis: τ
ꝙ ſi ſcholaris ſit cõdẽnatꝰ τ priuatus
priuilegijs ſi reſtituatur non dʒ gau-

dere niſi iteꝝ matriculetur.in.§.itē ꝙ ad.eo.ti.gl.in ꝟ.vniuerſitates. fo.xcj.
Qñ ſcholaris ꝑdat matriculam ⁊ non gaudet priuilegijs vniuerſitatis: ⁊ ꝑ quot tēpus ſcholaris ſortiatur domicilium in ſtudio.vbi.ſ̄.glo. in ver.reſt debunt.⁊ in ver.habendi. fo.xcij.

Securitas.

Si qͣs timet offendi ꝑ aduerſariū.qualiter pōt implorare officiū iudicis: vt ipſum cogat ad p̄ſtandū ſecuritatē.in §.j.proe.glo.in ver.pacis. fo.ix.

Senectus.

Senectus eſt morbus.in.§ ita tamē. de col.glo.in ꝟ.ꝑmutationis.fo.xcvij.

Sententia.

Si p̄nceps mādet aliquē occidi reuera innocentē tanq̄ꝫ nocentē an p̄ſumēdū ꝙ cā ſubſit in dubio:⁊ ſententia in dubio an p̄ſumat̄ iuſta.in.§.j. de elec. glo.in ver.exprimenda. fo.xxvij.
Appellatione ſnie an veniat ſnia interlocutoria vel ſnia arbitroꝝ.in.§.viſuꝫ fuit.de cau.glo.in ver.ſententiam.
Quarū tres ſunt ſpecies:⁊ an ſententia lata ſuꝑ exceptione perēptoria dicatur diffinitiua.in.§.j.contra friuole app.glo.in ver.nō habente. fo.cxxv.
Ubi ſententia cōtinet notoriā iniuſtiā an tranſeat in rē iudicatā: ⁊ qͣd de ſnia excōicationis. in.§. obligatio. de annatis.glo.in ver.cenſure. fo.cliij.
Snia lata ꝯ ius cōcernens extrinſecꝰ aliā inſtantiā a meritis cauſe:⁊ qͣd qñ lata eſt contra ius habito reſpectu ad merita cauſe dūtaxat/an ſit ipſo iure nulla. ⁊ q̄liter intelligit̄ ꝙ p̄ſumendū eſt ꝓ ſnia.vbi.ſ̄.glo.in ꝟ. cenſeantur.
Qñ ſnia p̄uatiōis bñficij vel ſuſpenſionis habeat vires ⁊ effectū extra territoriū iudicis illaꝫ ꝓferentis.in.§.j.de concubi.glo.in ver.oibus. fo.clxxix.

Sequeſtrum.Sequeſter.

Sequeſter beneficij an poteſt cōferre vel preſentare.in.§.ita tamen.de coll. glo.in ver.vicario. fo.cj.
Ex ſtilo francie bñficiū pōt ſequeſtrari ſi infra annū qͣs inquietetur ſuper poſſeſſorio retinende in caſu ſaiſine ⁊ nouitatis.in.§.j.de pacifi.poſſeſ. gloſ. in ver.pacifice. fo.cxxxij.

Seruitus.

De ſeruitute dei in.§.cui rei.de colla: glo.in ver.ſeruos. fo.liiij.

Seruus.

De conſuetudine nō ſeruamus inter xp̄ianos iura' poſtliminij vt capti ab hoſtibꝰ efficiant̄ ſerui.in.§.j.de pacifi. poſ.gl.in ꝟ.impedimenti. fo.cxxxv.

Simbolum.

In eccl'ia dei ſunt qͣnqꝫ ſimbola ⁊ propter q̄ fuerūt facta:⁊ vnde dicatur ſimbolum/⁊ quādo debeat decantari. in §.j. de his qui in miſſa nō complent. glo.in ver.ſimbolum. fo.clxxj.

Sigillum.

Quādo ſigillū noceat ſigillanti:⁊ ꝙ ſigillum p̄ncipis eſt auctenticū: ⁊ ꝙ ſigillans ſigillo alieno dꝫ facere mētionem ꝙ alienū eſt ⁊ ꝙ ſigillū pōt alteri cōmitti:⁊ in l'ris p̄ncipis ſit ſigillū neceſſariū.in.§. quocirca. in cōcilu.eccle. galli.incipiēte:demū.gl.in ꝟ. teſtimoniū.in ꝟ.ſigillū.in ꝟ.nr̄m.in ver.diximus.⁊ in ꝟ.apponendū. cciiij.⁊.ccv.

Simonia.

Qualiter ſimonia dicitur peſtis.in.§. v.proe.glo.in ver.peſtiferi. fo.xiij.
Pro redimenda vexatione dare pecuniā an ſit ſimonia.in.§.ij.de elect.glo. in verb.datione.⁊ in ꝟ.j.de anna.glo. in ver.literarum. fo.clj.
Simonia multū dñat̄ in regno francie:⁊ ꝙ ſocius criminis in ſimonia admittitur in teſtem: ⁊ de magnitudine iſtius criminis ⁊ ꝙ hodie eligentes ⁊ electi ꝯfirmātes ⁊ ꝯfirmati ſimoniace ſunt excōicati.in.§.deinde.eo.ti.gl.in ver.ſimoniacā.in ꝟ.horrorē.in ꝟ. tanti.⁊ in ver.incurrant. fo.xxxiij.
In ſimonia ſunt duo mala:⁊ an ep̄us pōt diſpēſare cū ſimoniaco in bñficio ſimoniace adepto vel alio bñficio.vbi ſ̄.gl.in ꝟ reatu.⁊ in ꝟ.ꝑpetuo. ibidē.
Quantūcunqꝫ modicū inducit ſimoniam ſi ex pacto donetur.in.§.⁊ vt.eo.ti.glo.in ver.paruum. fo.xxxix.

An ſecretarij prelatoꝝ poſſint recipere pecuniã ꝓ litera collationis beneficiorum: ⁊ an notarius recipiendo pro ordinatione clericorum vel confirmatione electionũ ſit ſimonia. vbi. ſ. glo. in ver. valorem. ⁊ in. §. j. de anna. gl. in ver. ſcriptoribus. fo. cliij.
An ſit ſimoniacũ dare pecuniã ꝓ ſententia obtinenda. in. §. ſivero. de elec. glo. in ver. ſimoniacam. fo. xl.
An emẽtes ⁊ vendẽtes officia ſecularia iuriſdictionẽ habẽtia cõmittant ſimoniã: ⁊ ꝑlatus dãdo aliqđ ſuo ꝓmotori poſt ſuaʒ ꝓmotionẽ/an cõmittat ſimoniã. in. §. j. de anna. glo. in ver. eccleſiaſticis. ⁊ in ver. poſt. fo. clj.
Si ſit cõſuetudo ꝙ offeraꝶ groſſa candela: vel vinũ ⁊ panis in exequijs mortuorum/vel. xiij. denarij in bñdictionibus nubẽtium/vel ſi tendit ad repletionem vẽtris vel aliã vtilitatẽ priuatam: an ſit ſimoniacum. vbi. ſ. glo. in ver. conſuetudinis. fo. cliij.
Quid de gñali cõſuetudine eccleſiaꝝ collegiatarum: ꝙ canonici in ſua receptione aliquid dant: an ſit ſimonia. ⁊ an conſuetudo q̃ eſt in normania ⁊ in dioceſi pariſieñ. ⁊ alijs pluribus locis qua epi vel archidiaconi ꝑcipiũt fructus primi anni bñficioꝝ vacantiũ ꝓ deportu inducat ſimoniam. vbi. ſ.
De multis penis cenſure quibus afficiuntur ſimoniaci. in. §. huic autem. eo. titu. glo. in ver. penam. ibidem.
An romanus pontifex exigendo annatas: aut alias pecunias pro prouiſionibus bñficioꝝ ⁊ alijsq; ſpiritualibꝰ cõmittat ſimoniam. in. §. Et ſi. eo. tit. glo. in ver. deferetur. fo. cliij.

Spectaculum.

Spectaculis clerici nõ debẽt intereſſe nec laici: ⁊ ſpeculatores ſunt infames ⁊ illis dare eſt pctm̃ mortale/⁊ nõ pñt ꝓmoueri. in. §. j. de ſpecta. in eccle. nõ facien. glo. in ver. ſpecta. fo. clxxiij.

Spoliatio.

Spoliatus petẽs reſtitutionẽ bñficij an debeat iuſtificare de titulo ỽo vel colorato: vel colorare poſſeſſionẽ ex titulo añq̃ reſtituaꝶ. in. §. ordinarij. de paci. poſ. glo. in ỽ. inquirãt. f. cxxxviij.

Spurius.

An põt relinqui filio ſpurio ſacerdotis vel ſpurie ꝓ alimẽtis vel dote etiã de bonis bñficij: ⁊ an ꝑ ſtatutũ municipale põt ꝑueniri vt ſpuriꝰ inſtituaꝶ heres a patre. in. §. quia vero. de cõcubi. glo. in ỽ. cohabitare. fo. clxxxviij.

Statutum.

Statutum factum a laicis in fauorẽ alicuius: an poteſt reuocari ab ipſis. in. §. voluit tamen. de anna. glo. in ỽ. item ꝙ huiuſmodi. fo. clv.

Studium.

Ad quẽ ſpectat erigere ſtudiũ gñale ⁊ q̄ dicanꝶ ſtudia gñalia. in. §. iiij. ꝓe. gl. in ỽ. ſtudioꝝ. ⁊ in ỽ. gñalium. fo. vj.
Qđ in ſtudijs deberẽt eſſe magiſtri ex publico erario ſtipẽdiati q̃ in linguis hebraica/caldea/⁊ arabica docerent. in. §. v. eo. ꝓe. glo. in ỽ. linguis. fo. viij.
An licitũ ſit ſtudere ſpe ꝓmotionis habẽde in eccłia: ⁊ ꝙ multi ſtudẽt ad diuerſos fines: quoꝝ aliq̃ approbanꝶ et aliqui nõ. vbi. ſ. glo. in ỽ. ſpem. fo. xij.
Studiũ legiſlatoris quare debet eſſe. in. §. j. c. ij. de aucto. ⁊ pote. ſacro. concl. glo. in ver. reformatione. fo. xx.
Qñ debeat q̃s ſtudere l iure: ⁊ q̃d opʒ prius vidiſſe: ⁊ ꝙ nõ eſt verenduʒ ſtudere ⁊ adiſcere in quacũq; etate: ⁊ volẽti ſtudere multa ſunt neceſſaria: ⁊ in qua ſciẽtia debẽt ſtudere ⁊ legere iuuenes. i. §. cui rei. de col. gl. in ỽ. iuuenibꝰ. in ỽ. ſtudio. ⁊ in ỽ. lraꝝ. fo. lviij.
Quid eſt ſtudiũ ⁊ ꝙ in illo requiritur magna attentio. ⁊ ꝙ faber exiſtens iuxta ſtudiũ ſcholariuʒ poteſt expelli ꝓpter bonum publicum. vbi. ſ. gloſ. in ver. intendere. ⁊ in ver. publica.
Fides xp̄iana cuiꝰ papa ẽ caput multis modis iuuaꝶ/⁊ ꝓmoneꝶ ꝑ ordinationẽ ſtudioꝝ: ⁊ in q̃ ſtudiũ dʒ eẽ liberũ: ⁊ de multis priuilegijs illoꝝ q̃ ſtudent vel legunt. in. §. ſequunꝶ. eo. titu. glo. in verb. afferat. ⁊ in verb. liberius. folio. lxix. ⁊ lxxij.
Qui veniũt ad ſtudiũ vt adiſcant idioma illiꝰ loci/vel vt vitent ⁊ vexẽt extra

heos vt plurimi veniũt pariſius non gaudent priuilegio ſtudij.vbi.ſ.
Studij occupatio an faciat lucrari di ſtributiones quotidianas que dãtur pñtib⁹ ⁊ intereſſentib⁹ diuinis.vbi.ſ. glo.in ℣.nihil.⁊ in ℣.abſens. fo.lxxiij.
Studere ⁊ docere qualiter ſit laudabi lius ꝙ intẽdere cure alaꝝ.in.§.itẽ pla cuit.eo.ti.glo.in ver.regularib⁹.fo.xc.
Maledictũ ſtudium per qḋ dimittitur diuinũ officiũ:⁊ ꝙ melius eſt orare ꝙ ſtudere.in.§.j.aliter ho.cano. ſũt dicẽ. extra cho.glo.in ver.teneatur.fo.clxv.
Quot tẽpus requiratur ad ſtudẽdum in qualibet ſcientia.in.§. inſuper. eo. titu.glo.in ver.quinquenniũ. fo.lxxv.

Subrogatio.

Res ſubrogata in locũ alteri⁹ an cenſeaꝛ eodẽ iure cũ illa.in.§.iij.de aucto. ⁊ pote.ſa.cõ.gl in ℣.ſubrogare. fo.xix.

Subſtitutio.

In ſubſtitutionib⁹ ſignificatio verborum vadit vſq ad apices. in.§.j. quõ diui.offi.ſit cele.gl.in ver.℣ba.fo.clix.

Subſcriptio.

Quãdo requiraꝛ ſubſcriptio pape ⁊ cardinaliũ.in.§.iij.de aucto.⁊ pote.ſacro. cõci.glo.in ver.ſubſcriptione. fo.xix.
Quando requiratur ſubſcriptio et de effectu ſubſcriptionis.⁊ ꝙ ſubſcriptio tertij facta de mãdato obligat mãdãtem qui neſcit ſcribere.in.§. non fiant de nume.⁊ quali.cardi.gl.in ver. ſubſcriptionẽ.in ⁊ ver.manus. fo.cxlix.
In caſib⁹ in qb⁹ reqritur ſubſcriptio teſtiũ in literis an reqratur ꝙ manu ꝓpria ſe ſubſcribãt vel hoc faciãt fieri per aliũ.et qḋ eſt ſubſcriptio.in.§.j. de ſubla.cle.literis.glo.in ℣.teſtes.fo.cc.

Summarie.

Qñ mãdatur ꝓcedi ſummarie qualis ordo eſt ſeruãd⁹.in.§. ſi ꝓo.de can. gl. in ℣.ſummarie.⁊ in ℣.ↄſtiterit.fo.cxx.

Superior.

Natura oẽs ſumus equales ſed culpa exigẽte alij ſunt ſuperiores alij inferiores. in.§. volens. de colla. glo. in ver.inferioribus. fo.lxj.

Suſpenſio.

Suſpẽſus a bñficio tñ vel a ꝑceptione fructuũ an pendẽte ſuſpẽſione põt eligi vel eligere aut acqrere bñficiũ et de diuerſis ſuſpenſionibus a fructib⁹ beneficij.in.§.j.de cõcu.glo.in ver. fructuũ.⁊ in verbo triũ mẽſiũ. fo.clxxviij.

Tabula.

Qualis debet eſſe tabula pendens in choro eccleſie.in.§.j. de tabula pendẽ. in cho.glo.in ver.tabula. fo.clxxj.

Tempus.

Qñ adijciꝛ tps in aliq̃ actu an reqraꝛ ꝙ ſit cõpletũ vſq ad vltimũ diẽ.in.§.j. de paci.poſ.gl.in ℣.triẽniũ. fo.cxxxiij.

Teſtamentum.

Teſtm̃ cõtra iuramẽtũ factũ tenet. in §.ij.de elec.glo.in ver.vilior ẽ.fo.xxxj.

Teſtis.

Si producens falſos teſtes ſit cõdẽnatus de falſo an ex hoc ſequatur ꝙ teſtes ſint falſi.in.§.item placuit.de col. glo.in ver.ordo. fo.lxxxix.
Si teſtis deponit ꝙ titi⁹.x. annis cõti nue poſſedit: q̃liter intelligiꝛ cõtinue. in.§.j.de cau.gl.in ver.iugiter.fo.cvij.

Theologia.

Quãto tpe oportet ꝙ ſtuduerit volẽs licentiari in theologia.⁊ ꝙ magiſtrandus in theologia dꝫ ſcire hũanas ſciẽtias.⁊ librũ decretoꝝ/⁊ ius canonicũ. in.§.ſequũtur.de colla.glo.in ver.ſtuduerit.⁊ in ver.legere. fo.lxx.⁊.lxxj.

Theſaurus.

Quid dicatur eſſe theſaurus. in.§.v. proe.glo.in ver.theſauro. fo.xiiij.

Tyrannus.

Tyrannus an põt occidi meritorie nõ obſtãtibus iuramẽto ⁊ cõfederatione factis cũ eo.in.§.j.c.ij.de aucto. et po. ſacro.cõci.gl.in ℣.extirpatione. fo.xx.

Titulus.

Quis dicaꝛ titul⁹ colorat⁹ vel incolorat⁹ in bñficialib⁹. ⁊ cui incũbat onus ꝓbãdi titulũ coloratũ vel incoloratũ et ſi qs poſſedit pacifice bñficiũ trien-

nio cū titulo incolorato in tertio anno ſuperuenit titulus coloratus: an tunc dicatur titulus coloratus vt nō poſſit inquietari poſt trienniū.in.§.j. de paci. poſ.glo.in ver.coloratum. fo.cxxxj.

Poſſeſſor bñficij an cogat oſtēdere inquirendo titulū ſui bñficij. ꝛ bñficiatus qñ teneat docere de titulo ſui bñficij ſiue agat ſiue cōueniatur vel ad inſtātiam ſui plati: ꝛ qñ beneficiatus allegat perdidiſſe titulū.et qualiter intelligat ꝙ nullus cogitur oſtēdere titulū ſue poſſeſſionis.vbi.ſ.ꝛ in.§.ordinarij.eo. titu.glo.in ver.inquirant. fo.cxxxviij.

Snīa declaratoria an iuuet illū q̄ illā obtinuit pro ſe ſi nō habeat canonicū titulū in foro ꝯſcīe.in.§.j.e.ti.glo.in ꝟ. trienniū.et in ver.moleſtari. fo.cxxxiiij.

Titulus crucis dñi nr̄i ieſu xp̄i fuit ſcriptus tribus linguis.i.§.j.q̄ tpe q̄ſq; debeat eſſe i choro.gl.in ꝟ.kyrieleyſon. f.clxij.

Tolerantia.

De multiplici tolerantia tam in papa q̄ in inferioribus que habet vim conſenſus ꝛ diſpēſationis.in.§.volens.de colla.glo.in ver.tolerādas. fo.lxij.

Tranſactio.

In tranſactione an habeat locū remediū.l.ij.C.de reſcin.vēdi.ꝛ an pretextu nouorū inſtrumētorū poteſt reſcindi. in.§.j.de cau.glo.in ver.litium. fo.cix.

Treuga.

An treuga accedat guerre vel paci. et ꝙ tpe treuge nō eſt tutus acceſſus.et ꝙ treuga dr̄ tpalis.in.§.iij.de auctori. et po.ſacro.cō.glo.in ꝟ.guerrarū. fo.xix.

Turnus.

De materia beneficiorum que debentur in vim nominationum per turnū. vide.ſ.in ver.nominatio. fo.xc.

Vagatio. Vagabundus.

Quibus eſt ꝓhibita vagatio.ꝛ de cōſuetudine inducēte vagationē. et an mereatur priuationē bñficij.in.§.cui rei. de colla.glo.in ver.materia. fo.lviij.

Si bñficiatus incipiat vagari an poteſt priuari beneficio.ꝛ ꝙ vagabūdus perdit priuilegium fori. in.§.j. de his qui tempore diui.offi. vaga. per eccle. glo.in ver.preſentiam. fo.clxviij.

Vaſſallus.

Vaſſallus i dubio an teneat potius iuuare dñm q̄ patrē. ꝛ patriam q̄ parētes in.§.cui rei.de col.gl.i ꝟ.publica.f.lix.

Ex ſolutione cēſus an quis pſumatur vaſſallus. in.§.j.proe.gl.in ꝟ.dei. fo.iij.

Verbum.

Que ſunt ꝟba importātia effectū ꝓuationis nō expectata ſnīa hois.i.§.deinde.de elec.gl.in ꝟ.reddant. fo.xxxiij.

Verbum debet/et tenetur: important neceſſitatē in.§.ſummū.eo.titu.glo.in ver.debeat.ꝛ in.§.ſequuntur.de colla. glo.in ver.teneatur. fo.lxix.

Quid importet verbū fiat vel fiant.in .§.ij.de reſeruatio.gl.in ver.fiāt.fo.iij.

Verbum cōferatur ꝛ verbum debetur importāt neceſſitatē.in.§.inſuper. de colla.glo.in ver.cōferatur. fo.lxxiij.

De ſignificato verbi oporteat.in.§.itē ꝙ ad.eo.ti.glo.in ꝟ.oporteat.fo.xciiij.

De importantia verbi videatur.in.§. ordinarij. de pacifi. poſſeſ.glo. in ver. videatur. fo.cxliiij.

Quomodo debent ponderari verba ꝛ qualiter ſunt intelligēda in diſpoſitionibus.in.§.j.quomō diui.offi. ſit cele. glo.in ver.verba. fo.clix.

Verba ſunt accommodanda materie ſubiecte.in.§. iubet.de cōcubina. glo. in ver.monet. fo.cxc.

Verbis narratiuis pape: an ſit adhibenda fides et faciant probationem. in.§.j.de ſubla. clemen. literis.glo. in ver.apoſtolicis. fo.cxcvij.

Veſtis.

Veſtis an debeat eſſe cauſa honoris: et q̄d repſentat veſtis.in.§.j.quō diui. offi.ſit cele.glo.in ver.habitu. fo.clix.

Vexatio.

Quomodo et qñ dicatur fieri vexatio: in.§.j.de cau.glo.in ver. vexationum.

Vicarius.

Vicarius gñalis ad cōferendū bñficia an pōt ꝯferre dignitates.in.§. ſtatuit. de colla.glo.in ver.ꝓcuratorē.fo.lxxx.

Uicarius generalis an poteſt cõferre beneficia:⁊ an vicarius põt aliquid fa cere vbi epiſcopus eſt plene.in.§.ita tamen.co.titu.glo.in ver.vicario.⁊ in ver.abſentia. fo.cij.⁊.ciij.

Uilla.

Quibus modis accipiatur villa: et ſi in villa murata radicitus deſtruãtur muri:an villa perdat priuilegia ville. in.§.in eccleſijs.de collationibus.glo. in ver.villis.⁊ in ver.exiſtunt.fo.lxxix.

Unio.

Qualiter epiſcopus põt vnire benefi- cium deuolutum ad collationẽ pape. in.§.j.c.ij.de electionibus.glo.in ṽb. impediri. fo.xliiij.

Uniones de beneficijs vacaturis ſunt quaſſate per titulum de reſeruationi- bus:⁊ ꝙ duplices ſunt vniones.⁊ alle gatur arreſtum parlamẽti: in.§.iij.de reſeruationib⁹.gl.in ṽ.exceptis.fo.lij.

Legatus an poteſt vnire eccleſias ſue prouincie.in.§.illi vero.de collationi- bus.glo.in ver.legatorũ. fo.lxxxvij.

Uniuerſitas.

Qualiter vniuerſitates debẽt vocari cum rex facit aliquam cõuocationem generalẽ / vel ad tres ſtatus.in.§.iij. proe.glo.in ver.generalium. fo.vj.

Que dicatur eſſe vniuerſitas ſecula- ris vel eccleſiaſtica.et ꝙ examinat⁹ in vna vniuerſitate non põt accipe gra- dum in alia.in.§.itẽ ꝙ ad.de col.glo. in ver.nolare.⁊ in ver.ſuorũ. fo.xcij.

Sup ꝗbus poſſunt vniuerſitates pri- uilegiari p reges ⁊ principes.in.§.ita tamẽ.co.ti.glo.in ṽ.regalib⁹. fo.xcix.

An vniuerſitas põt delinquere vt pu niatur pecuniariter vel corporaliter. in.§.ſtatuit.de interdi.indifferen.non ponen.glo.in ver.locorum. fo.cxcv.

De priuilegijs vniuerſitatis pariſien. in.§.⁊ quicquid.de cauſis.glo.in ver. comprehendi. fo.cxxj.

Uſurpatio.

Quib⁹ modis accipitur vſurpatio. in .§.v.proe.glo.in ṽ.vſurpationes.fo.x.

Utilitas.

Utilitas publica eſt ꝙ crimina puniã tur in.§.cui rei.de collatio.glo.in ver. expoſcit. fo.lx.

Uxor.

Appellatione vxoris an veniat ſpõſa per verba de pñti in legatis vel ſta- tutis vel in cõſuetudine.in.§.iubet.de cõcubinarijs.glo.in ver.vxorẽ. fo.cxc.

Uirgo maria an fuerit vera vxor Jo- ſeph vbi.ſ.

Zelus.

De bene zelãtibus.in.§.item nec.c.ij. de elec.glo.in ver.zelantibus. fo.lj.

¶ Finis tabule copioſe materiarum que in gloſis pragmatice ſanctionis reperiuntur.

Abbas.
Abſens.
Abſolutio.
Abuſus.
Adam.
Adminiſtratio.
Aduentus.
Adulterium.
Aduocatus.
Alternatius.
Ambaſſiator.
Ambitio.
Annate.
Annus.
Appellatio.
Arbitrator.
Archiepiſcopus.
Architector.
Argumentum.
Auaritia.
¶ Bacchalarius.
Baptiſmus.
Baſis.
Baro.
Baſtardus.
Benedictio.
Beneficium.
Beneficiatus.
Brachium.
Britannia.
¶ Campana.
Camerarius.
Cancellarius.
Canonicus.
Cantus.
Capitulum.
Capellania.
Caputium.
Cardinalis.
Carcer.
Caritas.
Caſus.
Cautela.
Ceſſatio.
Chorus.
Citatio.
Ciuitas.
Ciuis.
Clauſula.
Clericus.
Cimiterium.
Coadunatio.
Coadiutor.
Collatio.
Collegium.
Commenda.
Commeſſatio.
Conceptio.
Conſiliarius.
Conſilium.
Conatus.
Concubinarius.
Concubina.
Concubinatus.
Confeſſio.
Confirmatio.
Cõminatio.
Conqueſtus.
Conſcientia.
Conſuetudo.
Conteſtatio.
Continentia.
Contractus.
Controuerſia.
Conuenticula.
Corona.
Corpus.
Creditor.
Correctio.
Conſtitutio.
Cultus.
Curatus.
Curia.
¶ Data.
Decretum.
Decanus.
Decima.
Declaratio.
Defenſio.
Delictum.
Delphinus.
Delphinatus.
Deuotio.
Deus.
Dictio.
Dies.
Dieta.
Dignitas.
Dilatio.
Dilectio.
Diſpenſatio.
Diſtributiones.
Doctor.
Dominus.
Domus.
Donatio.
Dos.
Dux.
¶ Eccleſia.
Electio.
Emolumentum.
Epiſcopus.
Equitas.
Exactio.
Excõmunicatio.
Excõmunicatus.
Examen.
Executor.
Exemptio.
Exemptus.
Exhibitio.
Experientia.
Expenſe.
Extrauagans.
¶ Fabrica.
Falſitas.
Fama.
Familia.
Feudum.
Fides.
Filius.
Firmarius.
Florenus.
Fornicatio.
Francia.
Francum.
Fraternitas.
Frequenter.
Fructus.
Fugere.
Furtum.
¶ Genus.
Gloſa.
Gratia.
Graduatus.
Gregorius.
Guerra.
¶ Hereticus.
Hymnus.
Homo.
Honor.
Hora.
Hoſpitalitas.
Hoſpitale.
¶ Imperium.
Imperator.
Impedimentum.
Indignus.
Iniuria.
Immunitas.
Inſtitutio.
Inſtrumentum.
Interdictum.
Intruſus.
Inuentarium.
Inueſtitura.
Irregularitas.
Iudex.
Iuramentum.
Iurgium.
Iuriſditio.
Iuſtitia.
Ius.
Italia.
Iuuenis.
¶ Kalendas.
Karolus.
Kyrieleyſon.
¶ Legatus.
Lex.
Liber.
Libere.
Liberalitas.
Libra.
Licentiatus.
Limites.
Litera.
Loquela.
Ludus.
¶ Magiſter.
Magnates.
Mandatum.
Manus regia.
Marca.
Maritus.
Matrimonium.
Medicina.
Medicus.
Membrum.
Mercator.

In tabula pragmatice poſitorum.

Meretrix.
Metus.
Miles.
Miſericordia.
Miſſa.
Modus.
Monachus.
Moneta.
Monitio.
Mores.
Mors.
Motus.
Mons.
Mutus.
Mutuum.
¶ Natio.
Negatiua.
Negligentia.
Negotiatio.
Nepos.
Nobilitas.
Nominatio.
Nominatus.
Notorium.
Nuncius.
Nundine.
¶ Occaſio
Officialis
Officium.
Officium diuinũ.
Omnes.
Onus.
Opinio.
Oppreſſio.
Orator.
Oratio.
Ordinarius.
Ordo.
¶ Papa.
Parlamentum.
Pars.
Paſtor.
Patria.
Patrimonium.
Patronus.
Paupertas.
Pax.
Pena.
Peccatum.
Penitentiarius.
Penſio.
Periculum.
Permutatio.
Perſona.
Pertinax.
Peſtis.
Placet.
Poſſeſſio.
Poſſeſſor.
Poſſeſſorium.
Populus.
Portio.
Poſtulatio.
Pragmatica.
Prebenda.
Predeceſſor.
Predicatio.
Prelationes.
Prelatura
Prelatus.
Preſcriptio.
Preſentatio.
Preſumptio.
Preuentio.
Primogenitus.
Princeps.
Priuilegium.
Probatio.
Procurator.
Productio.
Proceſſio.
Proles.
Promotio.
Prothonotarius.
Proteſtatio.
Proximus.
Publicum.
¶ Qualitas.
Quadrageſima.
Queſtus.
¶ Rancor.
Ratio.
Recidiuatio.
Rector.
Recredentia.
Reformatio.
Regalia.
Regnum.
Rex.
Regula.
Religioſus.
Renuntiatio.
Reſcriptum.
Reſeruationes.
Reſidentia.
Reſignatio.
Retractus.
Ruina.
¶ Sacerdos.
Sacramentum.
Salarium.
Salutatio.
Sanguis.
Scientia.
Scholaris.
Securitas.
Senectus
Sententia.
Sequeſter.
Sequeſtrum.
Seruitus
Seruus.
Simbolum.
Sigillum.
Simonia.
Spectaculum.
Spoliatio
Spurius.
Statutum.
Studium
Subrogatio.
Subſtitutio.
Subſcriptio.
Summarie.
Superior
Suſpenſio.
¶ Tabula.
Tempus.
Teſtamentum.
Teſtis.
Theologia
Theſaurus.
Tyrannus.
Titulus.
Tolerantia
Tranſactio.
Treuga.
Turnus.
¶ Uagatio.
Uagabundus.
Uaſſallus
Uerbum.
Ueſtis.
Uexatio.
Uicarius.
Uilla.
Unio.
Uniuerſitas.
Uſurpatio.
Utilitas.
Uxor.
¶ Zelus.

Petrus cambafoꝛt in precedens repertoꝛium Pꝛagmatice ſanctionis ab eo collectum.

Quoniam aſſidua inueſtigatio textuū ⁊ glo
ſarum:omiſſa multiplicitate ſcribentium exoſa:intelligē-
tiam viriuſqꝫ cenſure ad poꝛtum ſalutis in digeſtione in
rium inducit.Cum propter diuerſas ⁊ diſſonantes docto
rum opiniones totum pene ius obtenebꝛatū ſit fa.quod
dicit Goffre.in ſumma decret.in pꝛin.⁊ glo.in.§.j. de coll.
j.in ℣.variarū.ſtudio laudis quiſqꝫ cupiens incēdi ſtimu-
lo naturali:vt dicit Cicero pꝛimo officioꝛum.de quo Bar-
ba.in repet.c.raynucius.de teſta.fo.xcij.⁊ fa.glo.in.§.ita tñ.de col.j.in ℣.ho-
noꝛum.cū occupatio ingenij ſtudio ſeduli circa tex.pꝛimeua via:⁊ inde ad glo
ſas aiaduertere debeat:vt habet in p̄ceptis de mod.legē.c.xij.fa.qđ dicit An
ge.are.in.§.quadrupli.de actio.xj.col.Non dimittendo viā antiquā qua illu-
minati ſumus per vias exquiſitas:vt voluit Saly.in.l.rem non nouā.in pꝛinci.
C.de iudi.Cū igitur his dierum curriculis hoc dogma ſanctum conciliū ba
ſilienſe cum aduiſamētis eccleſie gallicane ſpūſancto fulcitum.fa.§.j.c.de au-
to.⁊ pote.ſacro.conci.j.quod pꝛagmaticam ſanctionem in hoc ſacro regno frā
cie ⁊ delphinatu vſu loquendi nuncupamus.ſicut tex.in.§.j.in concluſione ec
cleſie gallicane.j.incipiens:demū noꝛma veritatis in rebus foro poli peragē-
dis ⁊ iure foꝛi placitandis coꝛam quouis iudice exiſtat:vt pulſis procul hodie
ignoꝛantie ⁊ erroꝛum tenebꝛis:lumen preclariſſimū in hac monarchia circū-
fulciat.fa.§.quibus.in proe.j. Super qua fulgidus vir iurium famoſiſſimus
interpꝛes Coſmas guymier commentarium floꝛidum gloſe nouiter digeſte
verbis:tex.latere ſuo coꝛreſpondens in multiplici eloquio non inſiſtēs:ſed ſti
lo bꝛeuiloquo,materias que diffuſo veſtigio coadunate ſunt:diruptis nebu-
lis claritate ſolis in paucis ꝯcludēs.fa.qđ dicit Pan.in proe.decre.ij.col.vigi-
liarū ſudoꝛe diſtribuit.In qua ſpeculatiuo calami tractu ⁊ actu pꝛactico:⁊ qđ
de ſtilo ⁊ ꝯſuetudine per ip̄m deſcriptis tota francie monarchia obſeruet vir-
tute animi hoc inſinuat.Quē ob laudes eius nō minimas tanq̄ virū circa rē
publicā clarū extollere poſſumus.fa.§.ſi.in proe.inſti.⁊.l.j.C.de aſſeſſo.glo.in
in.§.ita tamen.j.de col.in verbo honoꝛū.Occurrēs ergo hoc inſigne dicti guy-
mier opus memoꝛiter pēna acceris,p̄ut tenuitas ingenioli patitur:vt via aper
tioꝛ ſuccurrat:ad inueniendum quid ille memoꝛatus ſenſerit in diſcurſu ſue
pꝛetacte gloſe:⁊ quid ſacra ſynodus intelligat non omnibus manualis. Ego
petrus cambafoꝛt:in decretis licentiatus oꝛiundus oppido de auriliaco in ar
uernia alta pꝛecedens Repertoꝛiū pro via alphabetica de omnibus inibi de-
ſcriptis diſtracto animo nihil omittens:⁊ repetitum(quod raro accidit)diuer
ſis quotis ſubiungens q̄ntum vires ſuffecerunt pꝛo modulo ingenij extraxi.
Et cum deduxerit materias ad textum huius ſancte ſynodi ſonantes ſua ver
ba accōmodans materie ſubiecte ⁊ non peregrine.iuxta no.in ca.nam concu-
piſcentiam.de conſti.⁊ in.c.rogo.xj.q.iij.⁊ no.Ang.are.in.§.j.de lega.j.co.⁊ in
§.j.ꝙ cum eo qui.ij.col.⁊ in rub.de perpe.⁊ tempo.actio.fa.gloſ.in.§.iubet.j.
de concubinarijs.in verbo monet.hoc repertoꝛium erit applicabile textui et
gloſe.

¶ Index alphabetic⁹ et artificioſus/ ⁊ copioſus quotationes ſanctionis pragmatice margineas/ mltaſq; illis adiectas cōprehēdēs/ plano quodam tramite qcqd boni illic recōdit: ante oculos adducit. Prior numerus folia: alter eorum columnas notat.

Abbas an poſſit dare prioratum monacho alterius monaſterij. fo.lxxxiiij.co.iij.
Abbas an poſſit vti inſignijs epiſcopalibus. fo.clxxiij.co.iij.
Abbas venit nomine monachorum. fo.xxv.co.j.
Abbatis ⁊ cōuentus maior eſt cōmunio ꝙ epi ⁊ capituli. fo.lxviij.co.j.
Abbatis ſcientia. fo.xxxij.co.iiij.
Abbati ignaro detur coadiutor. fol. xxxiij.co.j.
Abbates benedicūtur. fo.xlviij.co.iiij.
Abbates epis ſubditi nō tenent venire ad cōciliū ꝓuinciale. fo.xv.co.ij.
Abbates ratione populi tenentur venire ad ſynodum. fo.xv.co.iij.
Abbatia an cōtineatur appellatione dignitatis. fo.xlvj.co.iij.
Abbatiſſa an debeat eligi ita ſolenniter ſicut abbas. fo.xxviij.co.iij.
Abſens metu retinet omnia iura. fol. cxxxv.co.iij.
Abſenti loquimur ꝑ literas ſicut per nuntium. fo.xxxv.co.j.
Abſenti nō queritur beneficium ſine ſpeciali mādato ſeu procuratorio ad acceptandū ⁊c. fo.lxxx.co.iiij.in fi.
Abſentes an ſint vocandi ad electionem celebrandam. fo.xxviij.co.ij.
Abſentibus non vocatis poſſunt preſentes ad electionem procedere vbi periculum imminet. fo.xx.co.j.
Abſentibus ſpretis facta electio non eſt ipſo iure nulla. fo.xxviij.co.ij.
Abſolutionē petens non propter hoc fatetur ſe excōicatū. fo.cxciiij.co.j.
Acceptilatio inutilis habet vim pacti. fo.cxj.co.ij.
Accuſati captura nō eſt ꝓpter appellationē differenda. fo.cxviij.co.iiij.
Actio quādoq; perpetuatur ad mille annos. fo.cxxxvj.co.j.
Actio ſuper re litigioſa poteſt cedi. fo. cxxxvij.co.j.
Actione perſonali agens nō facit rem litigioſam. fo.cxxxvij.co.j.
Adminiſtratoris delictū an noceat domino. fo.cxcvj.co.ij.
Aduerſarius pōt cogi iudicis officio ad preſtandū ſecuritatē. fo.ix.co.j.
Adulter et inceſtuoſus ſimul per quē poteſt diſpenſari. fo.clxxx.co.iiij.
Adulter non accuſatur/ niſi maritus conqueratur. fo.cxcj.co.iiij.
Adulteriū eſt quādoq; ſimplex/ quandoq; mixtum. fo.cxcj.co.iij.
Adulterium quinq; penis puniri poteſt. fo.cxcj.co.iij.
Adulterium ſpirituale cōmittit preſbyter qui mulierem etiam ſolutam cognoſcit. fo.clxxxvij.co.iij.
Aduocati ſuis cōſilijs multum prouident humano generi. fo.xij.co.iij.
Aduocatorum inſtructio. fo.clix.co.j.
Agere id vt ab hominibus videaris/ nefas eſt. nō autem videri ab hominibus. fo.clxvij.co.iiij.
Agitur durius cum homine ꝙ cum lege. fo.lxxij.co.ij.
Alearū lud⁹ turpis eſt. fo.clxxv.co.ij.
Al's quouiſmodo/ quas vires habet. fo.cxxij.co.iij.in fi.
Alienigenis an ſint indigene preferēdi. fo.x.co.iij.
Alienigenis preferendi ſunt indigene. fo.lxxx.co.iij.
Alius alia implicat. fo.lij.co.j.
Alius implicat/ eandēq; ponit qualitatem. fo.lxxj.co.ij.
Allegatio gñalis valet. fo.cxxiij.co.iij.
Ambaſſiator nō poteſt capi pro repreſalijs. fo.cxxiiij.co.j.
Ambaſſiatores miſſi etiā ab hoſtibus offendi nō debēt. fo.cxxiij.co.iiij.in fi.
Ambaſſiatoribus an ſit credendū ſine publicis literis. fo.vj.co.j.

Ambitio reprobat:⁊ ex eā multiplex malum generatur. fo.ix.col.iij.
Ambroſius theodoſium excōmunicauit. fo.cciij.col.iij.
Amedeus dux ſabaudie fuit p cōciliū baſilieñ.in locū eugenij quarti electus. fo.v.col.j.
Amfractus quid eſt. fo.xiij.col.j.
Anglia bononia ⁊ ſicilia an ſint de dñio eccleſie romane. fol.xxvj.col.j.
Anglici dicunt antiqui hoſtes francorum. fo.xlvij.col.j.
Anglici qua de cauſa cōtendūt regnū francie ad ſe ptinere. fo.viij.col.j.
Anglici reddunt eccleſie tributū ſcilicet vnum denarium pro quolibet capite. fo.xxvj.col.j.
Anglicis olim licebat in quarto gradu contrahere. fo.ccv.col.ij.
Anima ſedendo ⁊ quieſcendo fit prudētior. fo.xxj.col.j.
Anime ſunt digniores corporibus.folio.xj.col.iij.
Animarum cura non cōmittatur niſi ſumma diligētia ⁊ matura inquiſitio adhibeatur. fo.xvj.col.iij.
Animaꝝ medic⁹ eſt curat⁹. f.xj.co.ij.
Animarum regimē dicitur ars artiū. folio. xxiiij.col.iij.
Animus ſol⁹ nō ſufficit ad poſſeſſionē bñficij obtinēdā. fo.cxxxix.col.iij.
Aladuertere qd eſt.fo.clxxxiij.col.iiij.
Annata ſi exigitur an ſimonia cōmittatur. fo.cliij col.iij.
Annate an poſſint exigi. fo.clj.col.ij.
Annate dicūtur vacātie.fo.clj.col.iij.
Annate ſunt dānande. fo.clj.col iij.
Annate vnde dicuntur. fo.clj.col.iij.
Annatas ſolui vetuit ſanctus ludouicus. folio.clj.col.ij.
Annus dñi qñ incipit. fo.ccij.col.j.
Anni domini cōputātur a reſurrectione in francia. fo.ccij.col.ij.
Annorum decē ſpacium debet eſſe inter vnum concilium et reliquum. folio. xvij.colū.iiij.
Annorū.xxx.ſit eligendus in epiſcopum. fo.xxxij.col.iij.
Anteceſſor ⁊ predeceſſor differunt. folio. viij.col.iij.
Anteferri clauſula quem effectū habet. fo.lviij.col.j.
Appellatio ab interlocutoria quādoq admittitur. fo.cxviij.col.ij.
Appellatio ad iudicē incertum an ſit admittenda. fo.cxv.col.j.
Appellatio ad papā interiecta ;eſt in ptibus delegāda. fo.cxix.col.iiij.
Appellatio ad papā omiſſis medijs interponi non poteſt. fo.cxj.col.iij.
Appellatio a grauamine reparabili in diffinitiua non eſt recipienda. folio. cxviij.col.ij.
Appellatio an debeat interponi corā iudice. fo.cxiiij.col.ij.
Appellatio an poſſit interponi ab arbitris. fo.cxiiij.col.ij.
Appellatio ante diffinitiuā an ſit admittenda. fo.cxvij.col.ij.
Appellatio a tortura ſuſpendit iuriſditionem in tota cā. fo.cxij.col.j.
Appellatio fiat ad ſuperiorē cōſiderata qualitate iudicātis. f.cxxiij.col.ij.
Appellatiōis pſequēde tempus pot prorogari p partes. fo.cxiij.col.iij.
Appellatio quando dicatur deſerta ſecundum conſuetudinem palamēti. fo.cxiij.col.j.
Appellatio quandoq ante diffinitiuam admittitur. fo.cxvij.col.iiij.
Appellatio quare fuit inuenta: folio. cxvij.col.iij:
Appellatio quedā eſt fruſtratoria latenter. fo.cxxvij.col.ij.
Appellatio ſimplex totā ſententiā ſuſpendit. fo.cxxx.col.j.
Appellatio ſuſpendit principale ⁊ acceſſorium. fo.cxij.col.j.
Appellatio tria facit. fo.cxj.col.iiij.
Appellationis cauſa/⁊ cā principalis an ſint eadem inſtantia. folio. cxij.col.iij.
Appellationi cuilibet defertur. folio cxxvij.col.iij.
Appellationi friuole deferendū non eſt. fo.cxxvij.col.j.
Appellationi in dubio eſt deferendū folio. cxxvij.col.ij.
Appellationi non deferens qualiter punitur. fo.cxxvij.col.iij.
Appellationem remouet ſolus princeps fo.clvij.col.ij.

Appellans ab interlocutoria cauſaz exprimere debet. fo.cxxvj.col.iij.
Appellans an debeat exprimere iudicem ad quem. fo.cxv.co.j.
Appellans ex iuſta cauſa excuſat̄ ab emenda. fo.cxxix.co.ij.
Appellans nō tenet̄ exprimere ad quē iudicem appellet. fol.cxv.co.j.
Appellans ſi ſuccumbat in expenſis cōdemnatur. fo.cxxvij.co.iiij.
Appellans ſi ſuccūbat ſoluit.lx.libras pro emenda. fo.cxxix.co.iij.
Appellat̄ a ſentētia arbitrorum de cōſuetudine francie. fo.cxiiij.co.iij.
Appellare non licet a ſentētia ſenatꝰ, folio. cciiij.col.iij.
Appellari an poſſit a recredētia, folio cxix.columna.j.
Appellari a papa ad cōcilium generale an ſit licitum. fo.cxxv.co.j.
Appellari nequit etiaz ad ſedem apoſtolicā omiſſo medio.fo.xxxvij.co.iij.
Appellari nō debet pro modico.folio cxj.columna.iij.
Appellari poteſt a captura perſone, folio. cxviij.col.iij.
Appellari poteſt ad papam quādoq̄ omiſſo medio. fo.cxvj.col.iij.
Appellari poteſt a papa male informato ad ipſum,beneq̄ informatum.folio cxxv.columna.j.
Appellari poteſt ab interlocutoria .folio. cxxv.col.ij.
Appellari,an poſſit,omiſſo medio.folio. cxv.col.ij.
Appellandū eſt gradatim.fo.cxvj.c.ij.
Apl'i xp̄i fuerūt.xij. fo.xlij.col.iiij.in fi.
Apoſtoli proceſſerunt ad electionem mortuo iuda ⁊ ſors cecidit ſuper mathiam. fo.xliij.col.j.
Apoſtoli repreſentātur per epiſcopos folio. xciij.col.iij.
Arbitrator q̄d poſſit. fo.cxj.co.iiij.
Archidiaconus viſitans an lucret̄ diſtributiones. fo.clxiiij.co.iiij.
Archidiaconi ⁊ alij prelati inferiores niſi habeant canonicatum non ſunt de capitulo:nec in eo vocem habere debent. fo.xxv.co.j.
Archidiaconi factā capitularia non fraçtent, fol.xxv.col.ij.
Archiepiſcopus a quo debeat conſecrari. fo.xlviij.col.iij.
Archiepūs ebroicēſis(al's)eboracēſis eſt legatus natus. fo. lxxxvj.col.iij.
Archiepūs eſt caput ꝓuincie.f.lvij.c.j.
Archiepūs ſupplet negligentiam epiſcopi. fo.clxxxiij.co.ij.
Archiepi epiſcopi ⁊ prelati regulares qualiter ſe habere debeant in concilijs prouincialibus/ſynodalibus/et generalibus. fo.xv.co.iiij.
Argumentum a contrario eſt in iure validum. fo.clxiij.co.ij.
Arma licet portare,ei cui data eſt ſecuritas. fol.ix.co.ij.
Arreſtum parlamenti pro cura beati ioannis in grauia pariſius .folio.lij. columna.iij.
Arreſtum ꝑ appellationē nō reuocat̄ ſed bene per errorē. fo.cciij.co.iij.
Artifex optimꝰ ſi ſit mortis reꝰ ei parcendum eſt. fo.cxlvij.co.ij.
Aſſeſſori q̄s ſalariū dabit.f.xxxix.c.iij.
Aſſeſſorem ſibi querat ordinariꝰ ſuis expenſis, fo.xxxix.co.iij.
Attentata poſt appellationē an ſemꝑ reuocentur. fo.cxij.co.ij.
Attentata poſt appellationez an ſint nulla, fol.cxij.col.ij.
Aubana ſeu per aubanaz occupat rex francie bona vacantia in ſuo regno. folio, lxxiij.co.j.
Auri libra continet.lxxij.aureos folio clvj.columna.iij,
Auctoritate ꝓpria qnādoq̄ licet rem ſuam recuperare. fo.lxiij.col.iiij.

Bacchalariꝰ currēs nō eſt capax ꝑbēde theologalis.f.lxix. co.iiij.
Bacchalarij in artibus nō ſunt capaces nominationum, fo.lxxv.co.j.
Bannitus ab interlocutoria bāni appellare poteſt. fo.cxviij.co.iij.
Baptiſari pōt quandoq̄ puer nōdum natus. fo.lxij.col ū.j.
Barones in lombardia appellant̄ magni caſtellani. fol.viij.col.j.
Baſes que ſunt. fo.xxiiij.co.ij.
Baſilieñ.cōcilium quando fuit cōgregatum. fo.liij.co.iij.
Baſilieñ decreti mēs ⁊ intētio eſt abolere oēs reſeruationes. fol.lij.co.ij.

Baſilienſi cõcilio qui interfuerũt ⁊ ipſius approbatio. fo.iiij.co.iiij.
Baſtardus non ſedeat in menſa cum legitimo. fo.cxlvij.col.iiij.
Baſtardi non aſſequuntur nobilitatem paternam. fo.cxlvij.co.iij.
Benedictio: eſt ꝟ; ſolennis et priuata. folio.clxxiij.col.iiij.
Benedictio ſpectat ad abbates. folio xlviij.columna.iiij.
Benedicti ⁊ cõſecrati per papam non ſunt ꝓpterea exẽpti. fo.xlix.co.ij.
Bñficiari quẽlibet: i ſua patria eſt val de honeſtum. fol.x.col.iij.
Beneficiat⁹ an ad eccleſie reparationem teneatur. fol.xij.col.ij.
Beneficiatus an teneatur docere ð titulo. fo.cxxxviij.co.j.
Beneficiati ad hoſpitalitatem tenentur. folio.xij.co.j.
Beneficiati ꝑ alios horas dicere poſſunt. fo.clxvj.col.ij.
Beneficium acceptatum ſi renuntiet nõ poteſt nominatus aliud acceptare. fo.xciij.col.iij.
Beneficium aliquod vix euadit qð nõ fiat a plurib⁹ nominatis litigioſuꝫ. folio. lxxxix.co.iiij.
Beneficium an perdatur ex negligentia poſſeſſionis non acceptę. fo.cxxxiij.col.iiij.
Beneficiũ an poſſit acceptari ſine mãdato ſpeciali. fo.lxxx.co.iiij.
Beneficium an poſſit ſine titulo poſſideri. fol.cxliij.col.ij.
Bñficium ante adeptam poſſeſſioneꝫ permutari poteſt. fo.xcvj.col.ij.
Beneficiuꝫ de ſuo facere nemo cogit folio. xl.col.ij.
Beneficium duplex an obliget ad duplices horas. fo.clxvj.col.iiij.
Bñficium electi accipiens ſcienter deponendus eſt. fo.cxliiij.co.iij.
Bñficium fit litigioſum tribus cõcurrentibus. fo.cxxxvij.co.ij.
Beneficium habens qui ſine cauſa dimittit officiũ/fructus reſtituere dꝫ. folio. clxv.col.j.
Beneficium iniuſte poſſidenti nõ tribuitur ius ex tempore aut tolerãtia prelati. fo.cxliij.co.iij.
Beneficiũ in regno francie nõ poteſt extraneus habere ſine lr̃is naturalitatis: ⁊ ꝑmiſſione regis. fo.x.co.iiij.
Beneficium iuris nemini eſt auferendum. fo.clxxvij.co.ij.
Bñficium litigioſum ſine licentia ſuperioris poteſt dimitti. fo.cc.col.iij.
Beneficium non habet/qui illi⁹ poſſeſſione caret. fo.ciiij.co.j.
Bñficiũ non obtinet qui titulum ſine poſſeſſione habet. fol.cxxxix.col.iij.
Bñficiũ nõ obtinetur per ſucceſſionẽ immediatam. fo.cxlviij.col.iij.
Bñficiũ ꝑdit violẽtus. fo.cxliiij.co.ij.
Beneficium perditur per vagationẽ. folio xcij.col.iiij.
Beneficiuꝫ põt vigore gratie expectatiue acceptari quod vacauit ante datam ipſius gratie. fo.lxxxiij.co.iiij.
Beneficiuꝫ poſſidẽs ex ſententia quã ſcit iniuſtam/illud retinere non põt. folio. cxxxiij.col.iij.
Beneficium pretendẽs an poſſit cedere liti/datis ſibi expẽſis. fo.clj.col.ij.
Beneficium quando dicatur electiuũ vel collatiuum. fo.xxix.col.iiij.
Beneficium ꝗtuum ad titulum preferri non poteſt. fo.cxxxiij.co.ij.
Beneficium quodlibet requirit reſidẽtiam. fo.xj.co.j.
Beneficiũ recipiens ſe ad horas obligat. fol.clxv.co.ij.
Beneficiuꝫ regulare poteſt dici perpetuum aptitudine. fol.xcj.co.ij.
Bñficium reſtituatur clerico ab hoſtibus redeunti. fo.cxxxv.co.j.
Beneficium ſine inſtitutione nõ obtinetur. fo.cxlj.col.ij.
Bñficiũ ſcðm curatum acceptans/an perdat ſtatim primũ. fo.cxiij.co.ij.
Beneficium ſine titulo poſſideri non poteſt. fo.cxliij.co.iij.
Beneficium ſine titulo tenens mortaliter peccat. fo.cxxxix.col.ij.
Beneficium tenẽs ſine titulo decipit animas. fo.cxlij.col.iiij.
Beneficium vacãs ꝑ ꝑmutationẽ non facit turnum. fo.lxxvij.col.iiij.
Bñficiũ vacans quãdoqꝫ cõmittit cõferendum. fo.xlv.col.iij.
Bñficium vacãs tꝑe inſinuationis ac

ceptari poteſt vigore nominationis. folio. lxxiij.col.iij.
Beneficiũ vinctis qui ſibi ꝓcurat ſibi multũ preiudicat. fo.cxliiij.col.ij.
Bñficij collatio pōt fieri extra dioceſiz conferentis. fo.cij.co.iij.
Beneficij poſſeſſio obtineri nō poteſt ſolo animo. fo.cxxxix.col.iij.
Beneficij poſſeſſio poteſt acquiri violēter. fo.cxliij.co.iij.
Bñficij poſſeſſionē nullus pōt capere auctoritate ꝓpria. fo.cxxx.co.iij.
Bñficij renũtiatio an poſſit fieri ĩ manibus nō ſuperioris. fo.cc.co.ij.
Beneficij renũtiatio per metũ/an ſit nulla. fo.xxxv.co.iij.
Beneficij renũtiatio ſimoniaca nulla eſt. fo.xxxiij.co.ij.
Beneficij reſignatio impedit per metum. fo.l.co.ij.
Bñficij reſtitutionē petens/an teneatur titulum probare. fo.cxxxix.co.j.
Beneficij vacatio an tollatur per cōmendam. fo.xlv.col.iiij.
Bñficij valor in q̃ attēdit.f.lxxvij.co.ij.
Bñficio nō priuetur nō reſidens/niſi monitione p̄miſſa. fol.lxxij.co.ij.
Beneficio priuãdus pōt ante ſententiam renuntiare. fo.cliij.co.iiij.
Beneficio priuari pōt vagabundus. folio. lviij.co.iiij.
Beneficia an poſſint conferri per coadiutorem. fo.lix.co.ij.
Beneficia debent paruuli dimittere acquiſita per ſimoniam eis ignorantibus. fo.xl.co.iij.
Beneficia electiua nō cadunt ſub preuentionibus. fo.xlvj.col.iiij.
Bñficia eſſe reſeruata ⁊ vacare in curia/ſunt paria. fo.xliiij.co.iiij.
Beneficia deuoluta an cadãt ſub turno. fo.xcvij.co.iij.
Beneficia in curia vacantia nō faciũt turnum. fo.xcvj.co.iiij.
Bñficia ĩdignis ↄferēs peccat.x.co.ij.
Beneficia multis in locis ſunt taxata folio. clv.col.j.
Beneficia oĩa vacãtia p aſſecutionez aliorum incōpatibilium apoſtolice ſedi reſeruantur. fo.lij.col.j.
Bñficia p papã aut legatũ collata nō cadũt ſub nolationib⁹.fo.xcvij.col.j.
Bñficia plura an liceat hr̃e.fo.lv.co.j.
Beneficia plura an poſſint cuz ſalute teneri. fo.lxxvij.col.iij.
Beneficia plura etiã ſimplicia tenere periculoſum eſt. fo.lv.col.iij.
Beneficia plura ſimplicia reſidentiã nō requirentia de conſuetudine pōt quis habere. fol.lv.co.iij.
Bñficia patronorũ laicorũ nō cadunt ſub nominationibus. fo.lxxxj.co.ij.
Beneficia ꝓmotꝫ an ſtatim per promotionem vacent. fo.xlviij.co.iiij.
Bñficia q̃ dicant regularia .f.xcj.co.j.
Bñficia qñ dicant electiua. xxvj.c.iij.
Beneficia quedã ſunt que reſidētiam nō requirunt. fo.lv.co.ij.
Beneficia quidam de facto occupant per potētiam ſecularium ⁊ poſtea impetrant a papa hoc tacito/an valeat impetratio. fo.cxliiij.co.ij.
Beneficia regalie non cadunt ſub nominationibus. fo.xcij.co.j.
Beneficia regularia deſtiata ſunt religioſis. fo.lvj.co.iij.
Beneficia regularia ſunt ad nutuz reuocabilia. fo.xcj.co.j.
Beneficia ſimplicia quedaz reſidētiã requirunt. fo.lxx.co.ij.
Beneficia ſimpliciter reſignata nō faciunt turnum. fo.xcviij.co.ij.
Beneficia ſingula ſingulis perſonis ſunt cōmittenda. fo.lv.co.ij.
Bñficia ſolita olim.reſeruari.lj.co.iiij.
Beneficia ſolũmō ex inſtitutiōe canonica poſſidentur. fo.cxlij.co.iij.
Beneficia quo ad titulum nō ſunt p̄ſcriptibilia. fo.lvij.co.iij.
Beneficiorũ appellatione an veniant hoſpitalia. fo.lxxxiij.co.ij.
Beneficiorũ collatio cōputatur inter fructus. fo.xliiij.co.iij.
Bñficiorum deport⁹ an debeatur pluries/ſi bñficium in eodem anno pluries vacet. fo.clvij.co.iij.
Beneficioꝝ diſpoſitionē eſſe apud papã qualiter intelligit. fo.xliij.co.iij.
Beneficioꝝ fructus an tranſmittãtur ad heredes. fo.clvij.co.ij.
Beneficiorum multitudo ꝓducit.xj.inconuenientia. fo.lvj.co.j.

Beneficiorum pluralitas reprehenditur. fol.x.co.j.
Beneficiorum vacaturorum vniones an valeant. fo.lij.co.ij.
Bñficioꝝ vacaturorū collatō an poſſit cōmitti vicario ꝑticulari. lxxxij.c.iij.
Bernard⁹ ad eugeniū papā xxiij.c.ij.
Bigamia nō ſit in eccl'ia. fo.lvj.co.iij.
Bonū publicū plus religiōe ꝙ armis conſeruatur. fol.ij.col.j.
Bona clericoꝝ gaudēt eodē ꝑuilegio quo bona eccleſiarū fo.x.co.ij.
Bona eccleſie ſunt in poteſtate pape vt adminiſtratoris. fo.lv.co.iij.
Bona eccl'iaſtica ad vſus illicitos nullaten⁹ cōuertantur. fo.xvj.col.iij.
Bona ſua omnia poteſt quis vendere folio. cxcix.col.iij.
Bonorum ceſſio non liberat a debito. folio. clxvij.col.ij.
Bonifacius nonus annatas oibus eccleſijs impoſuit. fol.clj.co.iij.
Bononia/ſicilia/ et anglia an ſint de dominio eccl'ie romane.fo.xxvj.co.j.
Brachiū duplex eſt i eccl'ia lxxxv.c.ij.
Britannia eſt duplex:ſcʒ maior ⁊ minor. fol.ccv.col.ij.
CAlumnioſe litigās i expēſis cōdemnatur. fo.cxxviij.col.ij.
Cancellarius ſtudij pōt ſol⁹ doctorandum approbare fo.xcviij.col.iiij.
Candele in eccleſia vendi non debēt. folio. clxxvj.co.iij.
Canon miſſe dʒ dici ſecrete ꝓpter ſex rationes. fo.lxxij.col.iij.
Canones ⁊ leges dicuntur ius humanum. fol.vj.co.ij.
Canones l'gant oēs/etiā ꝑncipes in cōcernentibus aīam. fo.cvj.col.iij.
Canonū ꝯtēptores dicunt̄ ſcti ſpirit⁹ blaſphematores. fo.xxiij.col.ij.
Canonicat⁹ ⁊ ꝑbēda differūt cvij.col.j.
Canonicatus ſupnumerari⁹ pmutari non poteſt. fo.cvj.col.ij.
Canonicat⁹ quale ius eſt. cvj.co.iij.
Canonicus abſens citand⁹ eſt/lʒ mortem ſciuerit. fo.lxxxj col.ij.
Canonicus infirmus an debeat habere diſtributiones. fo.cixiiij.co.iij.
Canonicus in honore ⁊ onore ſucceſſorem non habet. fo.cxxxiij.co.ij.
Canonicus ſupnumerari⁹ an habeat priuilegia canonicorū. fo.cvj.co.ij.
Canonicus ſupnumerari⁹ an frāgat numerum. fol.cvij.col.iij.
Canonicus theologalis ꝗuis ſit i ſeruitio pape vl' epi/nō ꝓpter hoc excuſatur a reſidentia. fo.lxx.co.iiij.i.fi.
Canonici cathedralis eccl'ie ſunt honorabiliores alijs. fo.cv.col.iiij.
Canonici qñ vtunt̄ cappis clx.co.iij.
Canōici pñt ꝑ alios officiare.clxxj.c.iij.
Canonici vocati ſi non veniant ſibi ꝑiudicant. fol.xix.co.iij.
Canonici non ſemper habent ius accreſcendi. fol.clxxiij.col.ij.
Canonici ꝓ ſua receptione an poſſint aliquid dare. fo.clij.col.j.
Canonicorum noua creatio an ſit prohibita. fol.cvj.col.j.
Canonicorum cautela ne preueniantur. fo.lxxxviij.col.iij.
Canonicis quibuſdaʒ datur quotidie panis. fo.clxiij.co.iij.
Canoniſta preferendus eſt theologo. folio. lxxvj.co.j.
Capellani regis ⁊ regie frācie pñt a quocūꝗ epo catholico ordiari. clxvj.c.ij.
Capellaniā tenēs q̄ reqrit ſacerdotiū ex ꝯſtitutiōe fundatoris/ſi nō ꝓmoueatur quid iuris. fol.lxx co.ij.in fi.
Capl'm an ꝑueniat papā p ꝑfictionē dici ad conferēdū. fo.lxxxviij.co.j.
Capl'ʒ cui eccl'ie ꝓꝑe ꝯuenit.xxx.co.ij.
Capl'm nō in omni iuriſditione ſuccedit mortuo ꝑlato. fo.lxxxvij.co.iij.
Capl'm pōt ex cā reſtringere ⁊ abbreuiare terminū a iure ꝑfixū ad eligendum. fo.xix.co.iiij.in fi.
Capl'ʒ ſuccedit i iuriſditiōe clxxx.c.iij.
Capl'm vacante ſede an poſſit beneficia conferre. fo.lxxxvij.co.ij.
Capitulo cōgregato ꝗs ꝑor habeat in honore ⁊ ſeſſione. fo.xxx.col.ij.
Cappas portant canonici in hyeme. folio. fo.clx.co.iij.
Captiuitatis iura an ſeruēt̄ur hodie. folio. cxxxiiij.co.iiij.
Captura delinquētis nō eſt ꝓpter appellationē differēda. fo.cxiij.col.iiij.
Capt⁹ extra eccl'iaʒ ſi ducat̄ per cā ꝑt inde extrahi. fo.cxcvij.col.j.in fi.

Caput eſt mēbꝛū ꝑncipalis.cix.co.iij.
Caput pueri ſi appareat baptizari poterit. fo.lxij.col.j.
Carcer dicitur eſſe quaſi ſpecies toꝛmenti. fo.cxviij.col.iij.
Carceratio eſt iuſta cā petēdi reſtitutionē in integrum. fo.cxxxv.col.j.
Cardinalatus an ſit dignitas icōpatibilis cū alijs bñficijs.f.cxlv.co.iiij.i fi.
Cardinalatus an ſit de iure diuino. folio. cxlv.col.iij.
Cardinalatus non fuit in eccleſia pꝛimitiua. fo.cxlv.col.ij.in fi.
Cardinalatus nō eſt oꝛdo.f.cxlv.col.ij.
Cardinalatus eſt dignitas electiua. folio. cxlvij.co.ij.
Cardinalatus maioꝛ eſt dignitas ꝙ patriarchatus ⁊ epātus. fo.lxvj.col.iij.
Cardinalatū aſſequi volens quē oꝛdinē debet habere. fo.cxlvij.col.ij.
Cardinalis an ſit maioꝛ epō. folio. cxlviij.col.iiij.
Cardialis dupliciť accipiť.cxlv.co.ij.
Cardiales an poſſit teſtari. cxlvij.c.j.
Cardinales delinquentes acrius ceteris puniēdi ſunt. fo.cxlvij.col.j.
Cardinales papā electuri quid facere debent. fo.xxx.col.iij.
Cardinales habere cōpetit ſoli eccleſie romane. fo.cxlv.col.ij.
Cardinales quō creanť. f.cxlix.col.ij.
Cardinales qñ aſſumuntur quid iurare debent. fo.cxlvj.col.iiij.
Cardinales qñꝗ fuerūt ad eligendū certū cōpulſi. fo.xxij.col.iij.
Cardinales qñ īceperūt.f.cxlv.col.iij.
Cardinales ſunt digniores patriarchis. fo.lxvj.col.iij.
Cardiales ſunt triplices.cxlv.col.iiij.
Cardinaliū cōſiliū debet papa habere in arduis. fo.xviij col.iij.
Cardinaliū inſignia. fo.cxlv.col.iij.
Cardinalium literis an ſit credēdum folio. cxcvij.col.iiij.
Cardinalium cetus ſi ferat ſniam ab ea nō appellatur. fo.cxlvj.col.j.
Carnis vitia fugant a ſcla.lviij.co.iij.
Caſtrum/villa/⁊ ciuitas qualiter differunt. fo.lxxviij.col.iij.
Caſum gladio decilum habes. folio. cxlviij.co.j.
Cathedra romani pontificis ſpinoſa dicitur. fo.xiij.col.iij.in fi.
Cauſa an ꝑſumať i ꝑncipe.xxvij.co.j.
Cauſe cognitio eſt de ſubſtantia proceſſus. fo.cxx.col.ij.
Cauſe a ſede apoſtolica cōmiſſe ſunt in ciuitatib⁹ aut locis inſignib⁹ agitande. fo.lxxviij.col.iij.in fi.
Cauſarū merita partiū aſſertione pādūtur. fo.xlvij.col.ij.in fi.
Cauſarum dubios euentus legimus eſſe. fo.cix.col.j.
Cauſas in partibus tractare eſt iuris publici. fo.cx.col.iiij.
Cauſas ⁊ lites lex iubet eſſe breues. folio. liiij.col.iij.
Cautela canonicoꝛum ne pꝛeueniantur. fo.lxxxviij.col.iij.
Cenſeo ſcs.quid ſigt. fo.xlviij.col.ij.
Cēſura iria cōpꝛehēdit.fo.cxcij.col.ij.
Ceſſatio a diuinis quādoꝛ ꝑ quos poteſt fieri. fo.clxix.col.iiij.
Ceſſio bonoꝛum non liberat debitoꝛē folio. clxvij.col.ij.
Choꝛee ſunt euitāde. fo.clxxiiij.col.j.
Choꝛus eſt cantando adiuuandus. folio. clxij.col.j.
Choꝛū qui poſſunt intrare.clx col.iij.
Chꝛiſt⁹ eſt eccłie ſpōſus. fo.xxj.col.j.
Chꝛiſt⁹ reſurgens an totuȝ ſanguinē ſuū reaſſumpſerit. fo.xxiiij.col.iij.
Chꝛiſtus.xij.apoſtolos ⁊.lxxij.diſcipulos habuit. fo.xlij.col.iiij.
Citatio perpetuat iuriſditionem. folio. cxxxvij.col.ij.
Citatio et ſententia in omni notoꝛio requiruntur. fo.cxliiij.col.j.
Citatio ꝑ edictū vbi fiet xxxvij.co.iij.
Citatio non fit per nuncium ſine cōmiſſione. fo.cxxxvij.col.ij.
Citādus per edictum vel pꝛeconē in quo loco citabiť. fo.xxxvij.col.iiij.
Citatus non ſemper tenetur cōparere. fo.cxx.col.iiij.
Citatus tenetur cōparere peſtis vel moꝛtalitatis tēpoꝛe. fo.cxxxv.col.j.
Ciuitas/villa/⁊ caſtrum qualiter differunt. fo.lxxviij.col.iij.
Ciuium appellatio continet bñficiatos in ciuitate. fo.cviij.col.ij.
Clauſula ſi pꝛo alio ⁊c.ſemꝑ intelligi

tur ē ſi nō fuerit expſſa. fo.cj.col.j.
Cl'a auferri quę effectū hʒ.f.lviij.co.j.
Clauſule anteferri poteſt renuntiari. fo.lxvij.col.iij.
Clericus a bñficio certis ex cauſis ſe abſentare poteſt. fo.cxxxv.col.ij.
Clericus cum muliere inuentus pōt detineri ſine metu excōmunicatiōis per.xx.horas. fo.clxxxvj.col.iij.
Clericus cum muliere non dʒ ſe balneare. fo.clxxxvj.col.iij.
Clericus ſolus cū ſola femina loqui non debet. fo.clxxxvj.col.iij.
Clerici qualiter ſe debēt in conuiuijs habere. fo.lxxiiij.col.ij.
Clerici beneficiati cui iurare debent. folio. xlix.col.ij.
Clerici quandoq; per laicos diſtringuntur. fo.xviij. col.iij.
Clerici an veniant appellatione populi. fo.cviij.col.j.
Clerici an ſint prelatis inferioribus ſubiecti. fo.clxxxij.col.iij.
Clerici i ſacris ɔſtituti ñ debēt ɔuiuijs nuptialib9 intereſſe.fo.clxxxvj.col.iij.
Clerici ioculatorem audire nō debēt folio. lxxiiij.col.ij.
Clerici propinquis ſubuenire tenentur. fo.lxxxix.col.ij.
Clerici non exeant ante benedicam9 domino. fo.clxij.col.iiij.
Clerici debent eſſe conſtantiores laicis. fo.xxxvij.col.j.
Clerici nō bibāt niſi ter.clxxiij.co.iij.
Clerici ſine dignitate putāt ſe viles. folio. lx.col.iij.
Clericoꝝ bōa ſūt eccl'ijs tacite obligata ꝑ mala adminiſtratōe. fo.xij.co.j.
Clericorum τ eccleſiarum bona equiparantur. fo.x.col.ij.
Clericorum veſtimenta qualia debēt eſſe. fo.clx.col.ij.in fi.
Clodoneus primus rex francie chriſtianus. fo.xliij.col.j.
Coadiutor an poſſit beneficia conferre. fo.lix.col.ij.
Coadiutor dandus eſt abbati ignaro nolenti addiſcere. fo.xxxiij.col.j.
Collatio bñficij ñ vacātis nō ipedit ē ſi ab alio poſſideat.f.cxliiij.co.iij.
Collatio beneficij pōt fieri extra dioceſim conferentis. fo.cij.col.iij.
Collatio ɔputat iter fruct9.f.lix.co.ij.
Collatio facta a nō vicario an poſſit rata haberi. fo.xxxvj.col.iij.
Collatio nō fiat niſi vacatio veriſimiliter ſciatur. fo.lxv.col.iij.
Collatio facta ab eo cui9 man9 erāt ligate nō dʒ colorata. fo.cxxxj.col.j.
Collatio eſt iuriſdictiōis. fo.lix.col.j.
Collatio nulla quandoq; validatur. folio. lxij.col.iij.
Collatio volet nō expreſſo collatiōis modo. fo.lxv.col.iij.
Collatio ſimoniaca eſt ipſo iure nulla. fo.xxxiij.col.ij.
Collatio bñficij pape reſeruati facta per ordinarium non eſt colorata.folio. cxxxj.col.ij.in prin.
Collatio ordinaria τ apoſtolica ſi concurrant quid iuris? fo.lxv.col.ij.
Collatio facta ꝑ collatorē ꝑuatū ptāte ɔferēdi an valeat. fo.lxvj.col.iiij.
Collator collatario tenetur de euictione. fo.lxxxiij.col.iij.
Collator eſt ydone9 teſtis de collatione per eum facta. fo.xciij.col.iij.
Collator qñ dicat abſens.f.ciij.col.ij.
Collatori in cuius manib9 reſignata ſunt bñficia non inuenit' ipſo iure ꝑ cōferendū ea. fo.lxxxvj.col.j.
Collegiata eccleſia per quid cognoſcitur. fo.xxvj.col.j.
Collegium collegialiter conuenitur. folio xxviij.co.iij.
Collegiū ſi quē elegit ꝑpt' ɔſentire nolit: quid iuris? fo.xlvij.col.ij.
Collegiū pt eē ſine plato.xxiiij.co.iij.
Collegij actus eſt collegialiter explicandus. fo.cxlix.col.iij.
Collegij iura q ſunt. fo.xxvj.col.ij.
Comes eſt minor duce. fo.ccv.col.ij.
Cōmēda an ſit ver9 titul9.fo.xlvj.co.j.
Commenda an tollat vacationem beneficij. fo.xlv.col.iij.
Cōmēda ē titul9 canōic9.cxxxij.co.iij.
Cōmēde nō fiāt ſine cā. fo.lvj.col.iij.
Commune mihi cum alio an dicatur meum. fo.lxiiij.col.iij.
Compater eſſe nequit qui religione tenetur. fo.clxxvj.col.iij.
Compromiſſarij qd eligendū iurare

debent. fo.xxxij.col.ij.
Conat⁹ excedit volūtatē. lxxxv.col.ij.
Cōciliū qd dʒ facere.] fo.cxxiiij.col.ij.
Concilium non poteſt ſine cauſa deſe ri.folio cxxiiij.col.j.
Conciliuʒ in tribus caſibus eſt ſupra papam. fo.xxj.col.iij.
Cōciliū pt papā deponere.xxj col.iiij.
Conciliū generale per qd congregat tempore ſciſmatis. fo.xviij.col.ij.
Concilium primum vbi fuit celebra tum. fo.xvij.col.j.
Concilium ꝛ papa ſi diſcordāt in pre fixione loci ad celebrandum conci lium cui ſtabitur. fo.xviij.col.j.
Concilium debet cōgregari de decen nio in decennium. fo.xlj.col.ij.
Conciliuʒ generale ſine papa dicitur acephalum. fo.xviij.col.j.
Concilij ſtatuta poteſt papa limitare folio lxxiij. col.j.
Concilij conſtitutio ſub cuius nomi ne editur. fo.xx.col.iij.
Cōcilio itereē pñt laici iuriſte.xv.co.ij
Concilio in quibuſdam debet papa obedire. fo.xviij.col.iij.
Concilio ſnia pape eſt preferenda in his q̄ dependent a poteſtate ipſi⁹pa pe:ꝛ que ſunt omnino iuris poſitiui nec tangunt fidem. fo.xviij.col.ij.
Concilio generali qui debent inter eſſe. fo.xiiij.co.iij.
Concilia debent fieri per interualla. x.annorum. fo.xvij.col.iiij.
Concilia qñ inchoantur / in illis fiat ſermo exhortatorius. fo.xvj.col.ij.
Concilia monachorum quotiēs ſunt celebranda. fo.xvij.col.iiij.
Concilia de quibus cauſis decidere debent. fo.xv.col.iiij.
Concilia vincunt decretales epiſto las. fo.vj.col.ij.
Cōciliorꝫ q̄tuor ſunt ſpēs. xiiij.co.iiij.
Cōcilijs q̄ inq̄rēda ſunt. fo.xvj.co.iij.
Concluſio triplex circa reſtitutioneʒ. folio cxlij.col.ij.
Concluſiones tres in materia benefi ciali. fo.cxlj.col.iiij.
Cōcubina q̄ ꝓp̄e dicat.clxxxviij.co.ij.
Concubine nihil poſſunt cleri dare. folio clxxxvij.col.iiij.
Concubine quod forum ſequuntur. folio clxxxvij.col.iij.
Concubinarius an ſit ſuſpēſus ab of ficio ꝛ beneficio. fo.clxxviij.col.ij.
Concubinarius publicus per quem poteſt diſpenſari. fo.clxxx.col.iij.
Concubinarij non poſſunt ſine moni tione priuari. fo.clxxix.col.j.
Concubinarij quandoq̄ poſſunt de gradari. fo.clxxxiij.col.iiij.
Concubinarij poſſunt beneficijs pri uari. fo.clxxx.col.j.
Concubinariorum ſacramēta an ſint vitanda. fo.cxcij.col.iij.
Cōcubinatus eſt grauior ſimplici for nicatione. fo.clxxxviij.col.iij.
Concubinatus facit mulierem de fo ro eccleſiaſtico. fo.cxcj.col.ij.
Concubinatus per ius canonicuʒ eſt prohibitus. fo.cxcj col.ij.
Conferēdi poteſtas gradatim deuol uitur. fo.lxviij.col.iij.
Confeſſio extraiudicialis nō facit no torium. fo.clxxxv.col.iiij.
Confeſſio vera eſſe non poteſt ſine cō tritione. fo.xxix.col.ij.
Cōfeſſio extraiudicialis facit indiciū ſufficiēs ad torturā. f.clxxxv.co.iiij.
Confeſſio/communio ꝛc.eligentibus incumbunt. fo.xxxij.col.ij.
Cōfeſſio pōt reuocari. clxxxv.col.iij.
Confeſſi religioſis ꝓuatis an teneant iterū ꝯfiteri curato. fo.xj.col.iij.
Confirmatio non fiat ſine notarijs. folio xxxix.col.iij.
Confirmatio nulla imprimit colorem poſſidendi. fo.cxxxij.col.j.
Confirmatio ſimoniaca an cōualidet ex electi ignorantia. fo.xl.col.ij.
Confirmatio electionis intra qd tem pus petetur. fo.xxxvij.col.iij.
Cōfirmatio epi/archiepi/ patriarche vel primatis. fo.xxxvij. col.iij.
Confirmatio per quos fieri debet. fo lio xxxvij.col.iij.
Confirmatio electionis que eſt nulla an valeat. fo.xlj.col.ij.
Confirmator gratis oblatum recipe re poteſt. fo.xxxix. col.ij.
Cōfratrie nō ſūt bñficia.fo.cliiij.co.ij.
Conqueſt⁹ qñ dicunt cōmunes inter

virum ꝛ vxorem. fo.clxxxvj.col.iiij.
Conqueſtus ꝛ mobilia ſunt inter coniuges communia. fo.cxc.col.iiij.
Cōſcientia eſt duplex. fo.cxcij.col.ij.
Conſecratio intra quod tempus peti debet. fo.xlviij col.iij.
Conſecratio epiſcopi:per,quem debet fieri. fo.xlviij.col.iij.
Conſenſus debet eſſe liber in matrimonio carnali. fo.xxxv.col.ij.
Conſenſus ſingulariter habitus an valeat in negotijs capitularibus. folio xxviij.col.iiij.
Conſiliarij principis in quibus ſunt fideles. fo.cciiij.col.ij.
Conſiliarij ſint ſuis ſtipendijs contenti. fo.cciiij.col.ij.
Cōcilium bonum in re publica eſt armis preferendum. fo.xij.col.iij.
Conſilia doctoris ſigillata habere añ litem prodeſt. fo.cxxviij.col.j.
Conſtantia maior requiritur in prelatis ꝛ alijs clericis ꝙ in laicis cū defendantur lege dei. fo.xxxvij.col.j.
Conſtātinopolitana ſedes prima eſt poſt romanam. fo.xviij.col.ij.
Conſtitutio principis quando ligat. folio clxxvij.col.ij.
Conſtitutio de neceſſitate non requirit ſcripturam. fo.ccj.col.ij.
Conſtitutiones aplice ſeu regnie cancellarie ſunt ſeruande viuente earum conditore. fo.iij.col.j.
Conſtitutiōes burſales optime ſciuntur. fo.xj.col.iiij.
Conſuetudo ꝛ priuilegium equiparantur. fo.cx.col.iij.
Conſuetudo non debet eſſe vinculū iniquitatis. fo.lv.col.iij.
Conſuetudo notabilis regni francie. folio lxviij.col.ij.
Conſuetudo cōtra ſubſtātialia appellationis non valet. fo.cxvij.col.j.
Conſuetudo quanto tempore preſcribitur. fo.cx.col.ij.
Conſuetudo qua canonici in ſua receptione conſueuerūt aliquid dare an reprobetur. fo.clij.col.j.
Conſuetudo in foro eccliaſtico nō valet vt iudex aliquid exigat a ptibus pro labore iudicādi. fo.xxxix.col.ij.
Conſuetudo laudabilis circa exactionē ꝓ ſacris ſernāda eſt. fo.cliij.col.j.
Conſuetudinis appellatione intelligitur de preſcripta. fo.cx.col.ij.
Conſuetudinem ad maleficiū an due vices faciant. fo.xviij.col.iiij.
Conſuetudine pōt introduci vt mortuo prelati nūtietur ꝑncipi: ꝛ ab eo petatur licentia eligendi. fo.xlvij.col.j.
Cōtractus ꝑdeceſſoris an ſit ꝑ ſucceſſorem obſeruandus. fo.xxvij.col iij.
Contractus an poſſit per contrahentem impugnari. fo.clxxj.col.j.
Cōtrahēs cū eccl'ia an debeat ꝓbare in ei⁹ vtilitatē verſum? fo.clxix.col.j.
Contritio dicitur eſſe pars penitētie ſine qua haberi non poteſt vera confeſſio. fo.xxix.col.ij.
Controuerſia ꝓprie dicitur ante litē conteſtatam. fo.cxxxvij.col.j.
Contumacia creſcente creſcere debet pena. fo.clxviij.col.iij.in fi.
Cōuenticulū quid ſit. fo.cxxij.col.ij.
Conueniatur quilibet in ſua prouincia. fo.cx.col.iij.
Conuentio ſola in actione reali rē efficit litigioſam.fo.cxxxvj.col.iiij.in fi.
Corona regia eſt ſpinoſa ꝛ periculoſa folio xiij.col.iij.
Corpus chriſti an prebeat immunitatem. fo.clxj col.iij.
Corpis chriſti ſuſceptio an ſit de ſubſtantia electionis. fo.xxix col.ij.
Corpus nunc hominum deficit/ꝛ meritum. fo.clxxix.col.ij.
Correctio criminoſorum ad epiſcopū pertinet. fo.clxxxij.col.ij.
Correctio fraterna an ſit de precepto. folio clxxxiij.col.ij.
Criminis participes debent eſſe participes pene. fo.xxxiij.col.iij.
Crimina ſunt punienda. fo.ix.col.ij.
Crimina clandeſtina an plus puniātur ꝙ palam facta. fo.vj col.iiij.
Crimina ſunt in multiplici differentia. fo.clxxxj.col.iij.
Crimina clericorum nullus citra epiſcopum preſumat punire/aut de illis cognoſcere. fo.lxxxij.col.iij.
Criminoſus quandoꝗ in vtroꝗ foro punitur. fo.clxxxiiij.col.iiij.

Criminoſi per epiſcopum ſunt corrigendi. fo.clxxxij.co.ij.
Crucifixus locutus eſt roberto frācorum regi pro pace orāti. fo.ix.co.iij.
Cultum diuinum turbās capitali ſententia damnatur. fo.xj.co.iiij.
Cupiditatis reprobatio. fo.ix.co.iiij.
Curatus eſt animarum medicus. fo.xj.columna.ij.
Curatus ſimplex poteſt dici prelat⁹. fo.xxiiij.co.iij.
Curati pileum portare non debent. fo.clx.co.iiij.
Curia papalis vbi dꝫ eſſe. fo.cv.co.iij.
Curia romana dicitur eſſe vbi eſt papa. fo.xlix.co.j.
Curia romana dicitur eſſe vbi eſt papa. fo.lvij.co.ij.
Damna extrinſeca non ſunt reſicienda. fo.cxxviij.co.iiij.
Debitor qui ceſſit bonis non ꝓpterea eſt liberatus. fo.clxvij.co.ij.
Debitum reale ſequitur beneficium. fo.clviij.co.iij.
Decanus an habeat iuriſditionem. fo.clxij.co.ij.
Decani officiū quale eſt. fo.clxij.co.ij.
Decima an debeat ſolui de quotidianis diſtributionibus. fo.cliij.co.iiij.
Decimas non poſſunt laici acquirere etiā immemoriali tpe. fo.cxlj.co.iiij.
Decimas preſcribens non preſcribit nonalia. fo.clxxxij.co.iiij.
Decretales epiſtole vincuntur per cōcilia. fo.vj co.ij.
Decretum primum paſſus an poſſit appellare. fo.cxix.co.j.
Decretum irritans an ſemper vitiet collationem in contrarium factam. fo.lxvij.co.j.
Decretum iudicis poteſt extendi ad rem que non eſt in ſua iuriſditione. fo.clxxix.co.iij.
Decreta baſilienſia a quo tempore ligauerunt. fo.xliij.co.iij.
Decretorum antiquorum obſeruatio quatuor bona facit. fo.ix.co.j.
Defenſio a principe auferri non pōt. fo.xlvij.co.ij.
Defenſio dꝫ eſſe de iure naturali que a principe nō pōt tolli. fo.xlvij.co.ij.
Defenſio pōt fieri ꝑ ꝑtio. fo.cviij.co.ij.
Delictum per frequentiam augetur. fo.clxxiij co.iij.
Delictū quodlibet mortale eſt dignū depoſitione. fo.clxxix.co.ij.
Delphin piſcis homines amat. folio vij.columna.iij.
Delphinat⁹ a primogenito regis poſſeſſus non comprehenditur ſub regno francie. fo.vj.co.j.
Deportus an debeātur/quādo beneficia permutantur. fo.cliij.co.iij.
Deportus beneficiorū an pluries debeatur/ ſi beneficium in eodē anno pluries vacet. fo.clvij.co.iij.
Deportus dicitur vulgare normanorum. fo.clj.co.iiij.
Deportus et annate damnantur. fol. cliij.columna.iij.
Deportus in multis locis vigent. fol. clj.columna.iiij.
Deus non facit differentiam inter iuramentum et ſimplicem loquelam qualiter intelligatur. fo.xxx.co.iiij.
Deus quandoqꝫ multos punit ꝓpter vnum. fo.liiij.co.j.
Dei auxilium prius / deinde hominū queratur. fo.xxviij.co.j.
Deuolutio non fit de capitulo exēpto ad epiſcopum. fo.lxvij.co.iiij.
Dies ſunt multiplices. f.clxxij.co.iiij.
Diete ſunt duplices. fo.cix.co.iiij.
Digitus eſt pars mēbri. fo.cix.co.iij.
Dignitas et ꝑſonat⁹ in eccleſijs regni francie nō debent cōferri niſi canonicis illarū eccleſiarū vbi ſunt dignitates vel ꝑſonatus. fo.lxviij.co.ij.in fi.
Dignitas electiua ſacrū ordinem annexum habet. fo.cxlvij.co.ij.
Dignitatis appellatione nō venit papatus aut cardinalat⁹. fo.cix.co.iij.
Dignitatis porte nō debent infamibus patere. fo.lxxiiij.co.ij.
Dignitati onus impoſitum ipſam ſequitur. fo.clviij.co.iij.
Dignitates quādo dicuntur electiue. fo.xxvj.co.iij.
Dignitates an poſſint deberi graduatis. fo.lxxvj.co.ij.
Dignitates electiue nō vacant in curia. fo.xlvj.co.iij.

Dignitates an cadāt ſub nominationibus. fo.xc.co.j.
Dignitates aliq̄ poſſunt cadere ſub tertia parte beneficiorum graduatis debitorum. fo.lxxvj.co.ij.
Dilationes hodie prefigūtur arbitrio iudicis. fo.xix.co.j.
Diligentia eſt mater omnium virtutum. fo.cxlviij.co.ij.
Diſcipuli chriſti fuerunt.lxxij. fol. xlij.co.iiij.in fi.
Diſcipuli domini fuerunt in duplici ordine. fo.cxlv.co.ij.
Diſcordie ſunt ſedande. fo.xvj.co.iij.
Diſcretio eſt mr̄ virtutū.fo.cxcv.co.ij.
Diſpenſatio in vno an extendatur ad conſecutiua. fo.cv.co.ij.
Diſpenſatio ſine cauſa nō reddit ſecurum quo ad deum. fo.lvj.co.ij.
Diſpenſatio ſine cauſa eſt periculoſa. fo.lvj.co.iiij.
Diſpenſatio an cōpetat capitulo ſede vacante. fo.clxxx.co.ij.
Diſpenſatio an excuſet quo ad deum. fo.lv.co.iiij.
Diſpēſatio tollit incapacitatem impetrantis. fo.lxxxiiij.co.ij.
Diſpenſationis vim non habet tolerantia. fo.lxij.co.ij.
Diſpēſationis allegatio ꝛ ipſius perditio nō eſt ſufficiens. fo.cxliij.co.ij.
Diſpēſationem oſtēdere d3 qui plura incōpatibilia obtinet. fo.cxlij.co.iiij.
Diſpenſans tria cōſiderare debet.fo. lvj.colum.iij.
Diſpēſatus ad duo/ videꝫ diſpēſatus ad nō reſidendū in altero.fo.cv.co.ij.
Diſputare non licet de abſoluta poteſtate pape. fo.xxiij.co.ij.
Diſſimulatio in aliquibus eſt mortalis. fo.xiiij.co.ij.
Diſtributiones aliquibus accreſcūt. fo.clxxiij.co.j.
Diſtributiones debentur etiam non canonicis. fo.clxiij.co.ij.
Diſtributiones quotidiane an veniāt fructuū appellatione. fo.cliij.co.iiij.
Diſtributiōes quotidiane an poſſint percipi ab abſente pro vtilitate eccleſie. fo.clxiiij.co.iij.
Diſtributiones quotidiane dātur ſolum intereſſentibus. fo.lxxxiij.co.iij.
Diſtributiones ſunt triplices. folio clxij.co.iij.
Doctor dicitur nobilis. fo.xcix.co.j.
Doctor eſt pferēdꝰ militi. fo.xj.co.iij.
Doctor eſſe nō poteſt qui illegitimus eſt. fo.xcviij.co.iij.
Doctor q̄ legit per.xx.annos cōſeqtur dignitatem comitiuā. fo.lxxiiij.co.j.
Doctori creditur ſuper ſcientia diſcipuli. fo.xciiij.co.ij.
Doctores illuminant mundum. folio viij.colum.iiij.
Doctores et magiſtri quandoq; differunt. fo.lxxiiij.co.j.
Doctorum ordo inter ſe qualis eſt.fo. lxiiij.co.ij.
Doctoꝝ prerogatiua. fo.lxxiiij.co.iiij.
Doctorādus per ſolum cancellarium poteſt approbari. fo.xcviij.co.iiij.
Doctrina literatorum virorum mundum illuminat. fo.viij.co.iiij.
Doctrina ſine preceptore nequit haberi. fo.xcix.co.ij.
Dominus an teneatur de familie delicto. fo.lxj.co.iiij.
Dominus vobiſcum non debet dici a ſolo. fo.clxv.co.iij.
Domino an noceat delictum adminiſtratoris. fo.cxcvj.co.ij.
Dn̄i tpales habēt ptātē in debētes eligere romanū pōtificē. fo.xviij.co.iij.
Donari pñt oīa bona. fo.cxcix.co.ij.
Donatio generalis feudalia nō comprehendit. fo.cc.co.j.
Donatio omniū bonorum an valeat. fo.cxcix.co.j.
Donatio pfecta non reuocatur niſi in certis caſibus. fo.clv.co.iij.
Dos aſſignetur cōpetens eccleſie fundande. fo.viij.co.iij.
Dos in omnibus bonis aſſignari poteſt. fo.cxcix.co.ij.
Duplex an poſſit quis eſſe ſub eodem tecto. fo.cvij.co.ij.
Dux precedit comitem. fo.ccv.co.ij.
Dyadema quid eſt. fo.cliij.co.ij.
Eccleſia an debeat reparari per beneficiatum. fo.xij co.ij.
Eccleſia an poſſit acquiri per preſcriptionem. fo.cxl.co.iij.

Eccleſia collegiata per quid cognoſcitur. fo.xxvj.co.j.
Eccleſia defendit ad eam fugientes. fo.clxxj.co.ij.
Eccleſia equiparatur vxori: et beneficiatus marito. fo.xij.co.ij.
Ecclia eq̈paratur minori. fo.xij.co.ij.
Eccleſia gallicana an poſſit pape legem imponere. fo.lxvj.co.j.
Eccleſia habet ſenatū. fo.cxlvj.co.j.
Eccleſia parochialis ſecularis poteſt conferri religioſo. fo.lxxxiiij.co.ij.
Eccleſia parochialis quando deſinit eſſe parochialis. fo.lxxviij.co.ij.
Ecclia parochialis collegiata debet appellari dignitas. fo.lxxviij.co.iij.
Ecclia parochialis et collegiata ſunt diuerſe. fo.lxxviij.co.j.
Eccleſia per entia ſine conſcientia regitur. fo.cxcij.co.j.
Ecclia romana neminem priuilegiat contra ſe. fo.xlj.co.iij.
Ecclia romana plus auxilij habuit a regibus frācie q̄ ab alijs. fo.iiij.co.j.
Ecclia romana ē aliaꝝ mr̄. f.xlj.co.iij.
Eccleſie atrium gaudet immunitate. fo.clxviij.co.iij.
Eccleſie bona ſunt patrimonium chriſti. fo.lvij co.iij.
Eccleſie bona diſpēſentur ſm q̄ placere chriſto preſumitur. fo.lvj.co.iij.
Eccleſie gallicane modificationes/ ſolos ſubditos regni ligāt. fo.iij.co.iij.
Eccleſie militantis ſponſus eſt chriſtus. fo.xxj.co.iij.
Ecclie orōnes plꝰ defendūt regnū q̄ arma ⁊ labores corporis.f.xiij.co.iij.
Ecclie ptās apud quē eſt. f.xliij.co.iij.
Eccleſie rector non incedat pileatus. fo.clx.co.iiij.in prin.
Ecclie clero carēti ⁊ pp̄lo nullꝰ ſine ſpāli pape licētia pōt ꝓuidere.f.xxv.co.iiij.
Eccleſie fundande dos cōpetens aſſignetur. fo.viij.co.iij.
Ecclie parochiales villarū muratarū dentur viris literatis. fo.lxxviij.co.ij.
Eccleſiarum rectores in anglia vocātur perſone. fo.lxxix.co.iij.
Eccleſiarum collegiatarū quedā ſunt numerate/quedā non. fo.cvj.co.j.
Eccleſijs duabꝰ vijs ꝓuidet.xxvj.co.iij.
Eccleſijs quibuſdā prouideri non poteſt ſine papa. fo.xxv.co.iiij.
Electio an poſſit valere/lʒ nō oīmoda libertas interuenerit. fo.xxxv.co.iij.
Electio an debeat ſemper fieri de magis idoneo. fo.xxx.co.iiij.in fi.
Electio vbi debet fieri. fo.xxix.co.iij.
Electio per cōfirmationem coloratur. fo.cxxxij.co.j.
Electio per timorē vitiatur. fo.l.co.j.
Electio dupliciter fit per inſpirationem. fo.xxix.co.ij.
Electio ꝑ quoꝝ metū īpedit. fo.l.co.ij.
Electio debet eſſe libera.fo.xxxv.co.ij.
Electio cathedralis ecclie a papa ad eligentes remitti debet.fo.xliij.co.ij.
Electio facta excommunicato ſciēter admiſſo non valet. fo.cxcij.co.iij.
Electio nulla ꝓpter metū nō validat per ſequētē ꝯſenſum. fo.xxxvj.co.iij.
Electio quandoq̈ licite fit per ſolos preſentes. fo.xx.co.j.
Electio per viam ſpiritusſancti rariſſime contingit. fo.xxix.co.ij.
Electio dr̄ canōica triplicit̄.f.xlj.co.iij.
Electio de indigno ſi ꝯfirmet̄ ꝑ cōmiſſariū an puniat̄ ſuperior. fo.xl.co.iij.
Electio facta ſpretis abſentibus non eſt nulla. fo.xxviij.co.ij.
Electio dr̄ facta ꝑ metū eo ipſo q̄ princeps precipit aliquē eligi. fo.l.co.iij.
Electionis ſolennitates an ſint in poſtulatione ſeruande. fo.xxx.co.j.
Electionis ſubſtātialia. f.xxviij.co.iij.
Electionis abbatis ſolēnitas an hēat locū ī electiōe abbatiſſe. xxviij co.iij.
Electionis forma ca.q2 ꝓpt̄ nō in oībꝰ electionibꝰ eſt ſeruāda. f.xxix.co.iiij.
Electionis nulle ꝯfirmatio an valeat. fo.xliij.co.ij.
Electioni ſi nō conſentit populus/q̈d iuris. fo.xlvij.co.ij.
Electores priuādi ꝑ ſentētiā poſſunt ante ꝓuationē eligere. fo.xxxij.co.ij.
Electus renūtiare tenet̄ q̄ ꝓ ſe vnū de electoribꝰ rogauerat.fo.xxxvj.co.iiij.
Electꝰ q̈d faciet ſi papa eius electionem canonicā recuſet. fo lxiij.co.iij.
Electus ante cōſecrationē nō eſt eps: ſed vocatur electus. fo.xlviij.co.iiij.
Electi bn̄ficia q̄ſi dr̄ vacare.ciiij.co.iiij.

Electi in epiſcopos ante cōſecrationē non dicuntur epiſcopi. fo.cv.co.j.
Electis duob⁹ in papā in diſcordia cōgregabiť cōciliū gñale. fo.xviij.co.ij.
Eligendus ad prelaturā debet eſſe de legitimo matrimonio. fo.xxxiij.co.ij.
Eligendus ad prelaturā eccľie collegiate ꝛ conuentualis debet eſſe in ſacris ordinibus. fo.xxxiij.co.j.
Eligēdus in epiſcopū ſit annoꝝ.xxx. fo.xxxij.co.iij.
Eligēdi ptās ad quē deuoluitur qñ in electione peccatur. fo.xxxij.co.iij.
Eligendi licentia an ſit a principe petenda. fo.xlvij.co.j.
Eligendi forma eſt de iure poſitiuo. fo.xlviij.co.j.
Eligendi terminus an poſſit per capitulum abbreuiari. fo.xx.co.j.
Eligētes an ſemper debeāt meliorem eligere. fo.xxxj.co j.
Eligentes debent euchariſtiam ſuſcipere. fo.xxix.co.ij.
Eligere non poteſt qui ſubdiaconus non eſt. fo.xxxviij.co.ij.
Eligere aliquē de collegio honeſtius eſt ꝙ extra collegium. fo.xxxj.co.j.
Eligere debentes ad elect'onem vocati ſi venire nolunt: ſe alienos faciunt. fo.xix.co.iij.
Eligere aliquē italicū fuerūt cardinales a romanis cōpulſi. fo.xxij.co.iij.
Eligitur epiſcopus cū ſubſcriptione canonicorum. fo.cxlix.co.ij.
Eloquentie ornamēta in quibus conſiſtunt. fo.lix.co.ij.
Emendam euitat qui ex iuſta cauſa appellat. fo.cxxix.co.ij.
Eneas ſiluius poſtea dictus pius papa.ij.interfuit ꝯcilio baſilieñ. f.v.co.j.
Entia ſine cōſcientia ſponſam chriſti gubernant. fo.cxcij.co.j.
Epiſcopatus an veniat appellatione dignitatis. fo.cxxxij.co.iiij.
Epiſcopatus ꝛ alie dignitates a quibus fuerunt ordinate. fo.xliij.co.j.
Epiſcopatū aut ſuperiorē dignitatem ſolus papa erigere pōt. fo.xliij.co.j.
Epiſcopatuū inſtitutio. fo.xliij.co.ij.
Epiſcopus eſſe non poteſt/qui habet filios aut nepotes. fo.cl.co.ij.
Epiſcopus pōt applicare fabrice indigenti reparatione id qđ eſt pauperibus relictū in genere. fo.xlix.co.iiij.
Epūs poteſt dare poteſtatē cōferendi beneficium vacans. fo.lxij.co.iiij.
Epūs inuitū pōt conari dꝫ deputare rectorē cū bñplacito ppľi. f.cxlvij.co.ij.
Epiſcopus delegare non poteſt poteſtatem cōferendi certum beneficium vacaturum in ſpecie. fo.lxxxj.co.iiij.
Epūs ꝑ ſimoniā ꝓmotus ꝓpria auctoritate renūtiare nō pōt. f.cxxxj.co.iij.
Epūs debet examinare clericos in collatione beneficioꝝ per ſe/nō autem per procuratorē. fo.xciiij.co.iiij.in fi.
Epiſcopus in tribus/curatis precellere debet. fo.xj.co.j.
Epiſcop⁹ tali nepotulo cōmittit duo animarum milia cui non cōmitteret duo pira. fo.cl.co j.in fi.
Epiſcopus in quibus criminibus diſpenſat. fo.clxxxj.co.iiij.
Epiſcopus delicti deponit clericum alibi beneficiatum. fo.clxxix.co.iij.
Epūs tenetur inſtituere preſentatū nō obſtāte priore collatione per eum facta ſine cōſenſu patroni. fo.lviij.co.j.
Epiſcopi cuiuſdā pariſienſis dictum memorandum. fo.lvj.co.iij.
Epi literis non creditur contra impetrantem apoſtolicū. fo.cxcviij.co.iij.
Epiſcopi literis non creditur in alterius preiudicium. fo.ccj.co.j.
Epiſcopi negligētiā ſupplet archiepiſcopus. fo.clxxxiij.co.ij.
Epi aut prelati officio nihil eſt periculoſius in hac vita. fo.xxvij.co.iiij.
Epiſcopi ſcientia. fo.xxxij.co.iiij.
Epi excōmunicatj iuriſditio nō deuoluitur ad archiepm. fo.clxxxiij.co.iij.
Epiſcopo nullas mulieres licet habere. fo.clxxvij.co.j.
Epiſcopo per papā depoſito poterūt eligere canonici ad quos ſpectat electio de iure cōmuni. fo.xxv.col.iij.
Epiſcopi in ſolis ciuitatibus ſunt ponendi. fo.lxxviij.co.iij.
Epiſcopi ſunt vicarij pape in dioceſibus ſuis. fo.xliiij.co.ij.
Epiſcopi per ſolum papam poſſunt deponi. fo.clxxxiiij.co.ij.

Epiſcopi debent habere notitiam noui ⁊ veteris teſtamenti ⁊ etiam iuris canonici fo.xxxij.col.iiij.
Epĩ ꝑ nepotes excecant. fo.cl.co.ij.
Epi repſentãt apl'os. fo.xliij.col.iij.
Error contra arreſtum proponat intra biennium. fo.cciiij.co.iij.
Etas infantis ignorat quid videat. folio lix col.iij.
Euangelia an ſemper ſint per iurantes tangenda. fo.xxx.col.ij.
Eugeni⁹.iiij. tripl'r voluit diſſoluere cõciliũ baſilieñſe. fo.cxxij.col.ij.
Euchariſtiã ſumãt eligẽtes. xxix.c.ij.
Examinatus in vno ſtudio nõ põt in alio gradu recupare. fo.xcij. col.iij.
Examinatio ſcholarium per quot debet fieri. fo.xcviij. col.iij.
Exceptio criminis obſtat i beneficialibus. fo.cxxxviij.col.iiij.
Exceptio excipientẽ non releuãs non eſt admittẽda. fo.xxxvj.co.ij.
Excommunicatio non tranſit in ſucceſſorem. fo.lxxxij.col.iij.
Excõicatio ẽ medicinalis. cxcviij.c.ij.
Excommunicatio apertiſſimis probetur documentis. fo. cxciiij.col.j.
Excommunicatio nõ tollitur ſine abſolutione. fol.cxcvij.col.iij.
Excommunicatio canonis a quo poteſt ſolui. fo.cxcvij. col.iij.
Excommunicatus clericus an teneatur ad horas. fo. clxv. col.iij.
Excommunicatus publice quis dicatur. fo.clxxxv.col.ij.
Excommunicatus notorie eijciatur ab eccleſia. fo.clxviij. col.iiij.
Excommunicatus eſt excommunicato ſcribens. fo. xxxv.col.j.
Excõicatus ad eccleſiã fugiẽs an gaudeat immunitate. fo.cxvj.col.iij.
Excõicatus ſcienter admiſſus vitiat electionem. fo.cxcij. col.iij.
Excommunicatus eſt minori excõicatione literas vel nuntium excõicato mittens. fo.xxxv.col.j.
Excommucato participãs an peccet mortaliter. fo.cxcij. col.ij.
Excõicatum ante denuntiationem vitare nõ tenemur. fo.cxcvj. col.iij.
Excõicatum an indiſtincte vitare teneamur. fo.clxxxv.col.ij.
Excõicatum in vno loco teneor ne vitare in alio loco. fo.cxciiij. co. iiij.
Excommunicati denuntiati an ſint ſemper vitandi. fo.cxciij.col.iiij.
Excommunicati/ſunt ab eccleſia eijciendi. fo.cxcvj. col.iij.
Executio ſententie an poſſit fieri ſine citatione. fo.cxiij col.j.
Executores pape non artantur ſemeſtri tempore. fo.lxxxvj.col.ij.
Exempla preſentia cauere premonẽt a futuris. fo.xlvj.col.ij.
Exempti non tenentur preſtare obedientie iuramentum epiſcopo dioceſano. fo.xlix.col.ij.
Exempti ſunt in dioceſi/ licet nõ ſint de dioceſi. fo.clvij. col.j.
Exempti in quibuſdam ſubſunt ordinarijs. fo.clvij.col.ij.
Exemptorum proximus ſuperior eſt papa. fo. lxviij.col.iiij.
Exẽptoꝝ ſlat⁹eſt papa. xlviij.col.iij.
Exhibere quid eſt. fo. cxxxvij. col.iij.
Expenſe cibariorum veniunt in expenſis. fo.cxxviij.col.iiij.
Expenſarũ ꝯdemnationem patit,qui calumnioſe litigat. fo.cxxviij.col.ij.
Expenſarum cõdemnationem euitat litigans qui pro eo habuit communẽ opinionem. fol.liiij.col.ij.
Expẽſaꝝ ꝯdẽnatio ſi omittat/an poſſit victor appellare. fo.cxxix.col.iiij.
Experientia ſupplet literaturam. folio .cxlvij. col.j.
Expreſſum in lege dicitur/quod eius mente colligitur. fo.xlvj.col.iij.
Extenſio fit in penalibus ex rationis identitate. fo.cxciiij. col.iij.
Extrauagãs an tollat ꝯſtitutionẽ in corpore iuris clauſam. fo.ij. col iiij.
Extrauagãtis efficacia. fo.lj col.iiij.
Faber proximus ſcholis poteſt inde expelli. fo.lix. col.iiij.
Fabros a ſtudijs iudex propellere debet. folio.lix.col.iiij.
Fabrica quid ſit. fo. xlix.col.iij.
Fabrice redditus per quos percipi debent. fo xlix.col.iiij.
Fabrice indigẽti reparatiõe applicari poſſunt/que pauperib⁹ in genere

relicta ſunt. fo.xlix.col.iiij.
Ferā fallūt peritiſſimos. xcviij.c.iiij.i fi.
Falcidia poteſt inhiberi per teſtatorem. fo.cxcix.col. iij.
Familia eſt ꝑ dn̄z coꝛrigēda. lxj.c.iiij.
Feliceꝫ fuiſſe eſt infeliciſſimū genus infoꝛtunij. fo.lvij.col.iij.
Femia nō ē capax regni frācie. vij.iiij.
Feminas oſculari non debent religioſi. fo.clxxvij. col.j.in prin.
Fermenti modicum totam maſſam viciabit. fo.ciiij.col.iij.
Feſta non ſunt in comeſſationibus celebrāda. fol.clxxiiij. col.iij.
Feudum non poteſt tollere princeps ſine cauſa. fo.xxvij. col.ij.
Feudū q̄re dicit̄ francū. fo.iij. col.ij.
Feuda ꝑncipatuū nō diuidūt̄. vj.c.iij
Feudalia non veniunt in generali donatione. fol.cc.,col.j.
Fides chꝛiſtiana per literatos valde iuuatur. fo. lxix. col.ij.
Fides plena ⁊ ſemiplena. f.lxxv.c.iij.
Fides i ſola ꝟgine remāſit.f.xxij.co.j.
Fidei in articulis quilibet errans an ſit hereticus. fo.xvij.col.j.
Filia eſt a patre dotāda. fo.viij.co.iij.
Filia non ſuccedit in regno francie/ nec natus ex ea. fo.viij.col.j.
Filia de rebus nubat dotata paternis. fo.viij. col.iij.
Filius ſecundo genitus excludit nepotem ex pꝛimogenito a ſucceſſione regni. fo.cxlvij.co.iiij.in fi.
Filius ſpurius pꝛeſumitur per fraudem habuiſſe quicq̄d patris penes reperitur. fo.clxxxix.col.iij.
Filius natus ante adeptam regalem dignitatem patris an poſſit in regno ſuccedere. fo.cxlviij. co.ij.
Filius ex ludo patrem peculiotenus obligat. fo.clxxv.col.ij.
Filius ante adeptionem regni genitus an pꝛeferatur genito poſt regnū adeptum. fo.vij.co.j.
Filio ſpurio relinquere non eſt valde tutū quo ad deū. fo.clxxxix.co.iij.
Filio ſpurio pꝛo alimentis poteſt pater legare. fo.clxxxix.col.j.
Filij naturales qui pꝛopꝛie dicantur. folio. clxxxvij. col.ij.
Filij nati ex clericis in minoꝛibus cōſtitutis beneficiatis;tamen / an per ſubſequēs matrimonium legitimari poſſint. fo.clxxxvij. col iiij.
Filij ſacerdotuꝫ an ſint ſerui eccleſie. folio. clxxxiij. col.iiij.
Firmarius beneficij an poſſit pꝛeſentare. fo.ciij.col.j.
Fiſco ſunt obligata bona conductoris vectigalium. fo.xij. col.ij.
Foꝛma eligendi eſt de iure poſitiuo. folio. xlviij.col.j.
Foꝛnicationem fugiant laici ſub pena moꝛtalis peccati. fo.cxc.col.ij.
Foꝛnicatoꝛ notoꝛius eſt quandoq̄ vitandus. fo.cxciij. col.j.
Foꝛnicatoꝛ notoꝛius non poteſt eſſe officialis. fo.clxxxj.col.iij.
Foꝛnicatoꝛes notoꝛij non poſſunt in epiſcopos pꝛomoueri.fo.clxxxj.co.ij.
Foꝛum in loco ſtudij an ſoꝛtiat̄ ſcholaris. fo.xcij.col.iiij.
Foꝛi pꝛiuilegio non renunciat exemptus ſine papa. fo.cxj. col.j.
Foꝛi pꝛiuilegium perdit vagabundus.folio clxviij. col.iij.
Francie rex ſuperioꝛem non recognoſcit. fo.ij.col.ij.
Francie reges/regnum francie iuſto titulo ⁊ ſine recognitione cuiuſq̄ ſuperioꝛis in tempoꝛalib⁹ poſſederūt/ ⁊ poſſident. fo.ij.col.iiij.
Francie regnum non compꝛehendit delphinatum. fo.vj.col.j.
Franci vnde dicti ſunt. fo.iij.col.j.
Franci nulli vnq̄ fuerunt ſubiecti in tempoꝛalibus imꝑatoꝛi. fo.ij.c.ij.
Francigene peccant ſm̄ aliquos doctoꝛes denegando imperatoꝛi ſuperioꝛitatem. fo.ij.col.iiij.
Fratres minoꝛes/carmelite et auguſtinenſes, que pꝛiuilegia habent. folio xlix. col.iij.
Frequētia auget delictū. clxxiij.c.iij.
Fructus eccleſiaſtici acquiſiti in regno francie tranſmittuntur ad heredes. fo.clviij.col.ij.
Fructus pꝛimi anni an debeantur ex beneficijs ex permutatione vacantibus. fo.cliiij. col.iiij.
Fructus ꝓuenientes ex ſtudio ⁊ ſcien

tia. fo.xc.col.iiij.
Fructus tenetur bñficiatus reſtituere qui ſine cauſa rationabili omiſit officium dicere. fo.clxv.co.j.
Fructus beneficij prelati decedentis ad quem pertinent. fo.clviij.co.j.
Fructus pro deportu an poſſint percipi licite. fo.clij.co.iij.
Fundamentum vbi nõ eſt/nihil edificari poteſt. fo.xlij.co.j.
Furtum pro vna gallina vel vno ouo cõmittitur.nec in deo q̃titas diſtinguitur. fo.xxxix.co.j.
GEneralia pcilia celebrare ſpectat ad ſummũ põtificẽ.f.xvij.co.iiij.
Generaliter allegare.l.vel.c.ſufficit. fo.cxxiij.co.iij.
Gladij ſpũalis poteſtas vbi eſt fundata. fo.xxj.co.iij.
Gloria omnes incendit ad ſtudia.fol. xij.colum.iiij.
Gloſarum diuerſitas quandoq; textũ obtenebrat. fo.liij.co.j.
Gradus/numerus beneficiorum/et qualitates eorum exprimi debẽt in nominationibus. fo.xciij.co.ij.
Gradu carẽtes ſiue non graduati/dicuntur eſſe de ſuppoſitis vniuerſitatis. fo.lxxxix.co.ij.
Graduatꝰ in vna vniuerſitate ab alia nominari nequit. fo.xcij.co.iij.
Graduatus an debeat per prelatum examinari. fo.xciij.co.iij.
Graduato tertia prebenda debetur ſi probet q̃ epiſcopus duas iure ordinario contulit. fo.lxxiij.co.iiij.
Graduato prefertur apoſtolicus quãdo concurrunt. fo.lxv.co.j.
Gratia in forma pauperũ ⁊ notatio in aliq̃bus equiparant. fo.lxxvj.co.iiij.
Gratia anteferri deſtructa cuius erit beneficium. fo.lviij.co.j.
Gratie beneficiales non extenduntur ad beneficia ex cauſa pmutationis vacantia. fo.xcvij.co.iiij.
Gratie expectatiue et reſeruationes multa pducũt incõmoda. fo.x.co.ij.
Gratie expectatiue nõ poſſunt dari a legato pape. fo.lxxxiij.co.iij.
Gratie expectatiue multa pariũt incõuenientia. fo.liij.co.ij.
Gratie expectatiue damnantur per pragmaticam. fo.lxj.co.ij.
Gregorius primꝰ dictus eſt magnus propter plura que in eo fuerunt.fol. lxxxv.co.ij.in fi.
Gregorius verba quedam addidit in canone miſſe. fo.lxxxv.co.iij.
Gregorij doctoris eccleſie laudes.fol. lxxxv.co.iij.
Grex totus inficitur a ſola oue morbida. fo.ciij.co.iij.
Guerra computatur inter caſus fortuitos. fo.xix.co.ij.
Guerre fugiende ſunt. fo.xix.co.j.
HAbere eſt cum effectu habere. fo.lxxvij.co.ij.
Habitus non facit beneficiatum. fol. clxviij.co.ij.
Hereſes extirpant p pcilia. f.xx.co.iij.
Hereſiarche duo cõbuſti. f.xvij.co.iij.
Hereticus an ſit qui errat in fide. fol. xvij.colum.j.
Heretici ⁊ iudei an poſſint ab eccleſia extrahi. fo.cxcvj.co.iiij.
Hieronymi opinio fuit prelata concilio. fo.xxij.co.ij.
Hylarẽ datorẽ diligit deꝰ.fo.clxj.co.j.
Homo quẽadmodum conſiſtit ex anima ⁊ corpore:ita lex ex verbis ⁊ mente ſeu ratione. fo.xlvj.co.ij.
Homines dici nõ debẽt prorſus ignari. fo.xcix.co.iij.
Honorat multũ ab hoibꝰ q̃ in legibꝰ ⁊ medicina eſt peritꝰ. fo.lxxiiij.co.iij.
Honor alit artes. fo.xij.co.iiij.
Honores non tantum appeterẽtur ſi onera ſentirentur. fo.ix.co.iij.
Hore tempore interdicti vbi ſunt dicende. fo.clx.co.j.
Hore virginis et vigilie an ſint de neceſſitate. fo.clx.co.ij.
Hore oẽs q̃n ſit dici pñt.f.clix.co.iiij.
Hore ſunt dicẽde ſm digniorem prebendam. fo.clxvj.co.j.
Hore omnes poſſunt ſimul pſolui de mane ratione ſtudij. fo.clix.co.iiij.
Hore canonice in duobꝰ caſibus ſunt de precepto. fo.clxv.co.j.
Hore ſunt vocaliter dicẽde.fo.clxj.co.j.
Hore omiſſe an debeant redici. folio clxvij.co.ij.

Hore q̃liter ſunt dicẽde. fo.clxvij.co.j.
Hore dicãtur p̃ bñficiatũ ẽt in minoribus conſtitutum. fo.clxvj.col.iij.
Horarũ obligatio p̃ hoiẽ remitti nõ poteſt. fo.clxvj.col.iij.
Horas canonicas an teneat̃ bñficiat⁹ dicere ſm vſum ſui beneficij vel dioceſis. fo.clxvj.col.j.
Hoſpes in hoſpitio dãnũ paſſus contra quem aget. fo.lxij.col.j.
Hoſpitale gaudet imũitate. clxxj.c.ij.
Hoſpitale an poſſit p̃mutari cũ beneficio. fo.xcvj.col j.
Hoſpitale leſum reſtituit̃ in integrũ. folio. clxxj.col.ij.
Hoſpitaliũ fructus non ſunt decimales fo.cliiij.col.ij.
Hoſpitalia an veniant appellatione beneficiorum. fo.lxxxiij.col.ij.
Hoſpitalitas eſt per beneficiatos tenenda. fol xij.col.j.
Hoſtitilas ĩpedit curſum preſcriptionis. fo.cxxxiiij.col.iiij.
Iacobus fuit ep̃s eccl̃ie hieroſolimitane. fo.xliiij.col.ij.
Ignorãtia ꝓbabilis excuſat a ſurreptione. fo.cxliij.col.iiij.
Ignorantiã iuſtã hʒ/qui alteri ſuccedit. fo.cxxviij.col.j.
Illegitimi dicũtur quodãmodo infames. fo.cxlvij.col.iij.
Illegitimi nõ poſſunt eſſe cardinales folio. cxlvij.co.iij.
Imagies hoiʒ poti⁹ q̃ȝ hoies debẽt dici q̃ prorſus ſunt ignari. f.xcix.co.iij.
Immunitas eccl̃ie extẽdit̃ vſq ad.xl. vel.xxx.paſſus. fo.clxviij.col.iij.
Immunitas eccl̃ie a pena corporali tuetur. fo.cxcvij.co.j.
Immunitatẽ prebet porticus eccleſie folio. clxxvij.col.iij.
Immunitate gaudet q̃ ad corp⁹ xp̃i ꝯfugit dũ portat̃ in via. f.clxj.col.iij.
Impedimẽtũ p̃ q̃d ꝓbat̃. cxxxvj.co.iij.
Imperator habet priuilegium a papa vt poſſit ĩ qualibet eccl̃ia alamanie facere recipi vnum canonicum. folio. lxxxiiij.col.iiij.
Imperator theodoſi⁹ fuit a btõ Ambroſio excõicatus. fo.cciij.col. iij.
Imperator eſt de numero ſenatorũ. folio. cxlvj.col ij.
Imp̃iũ q̃re fuit cõſtitutũ. fo.iij.col.iiij.
Imp̃ium nõ ledit̃ donãdo deo q̃ omnia dedit. fo.xiij.col.iiij.
Imp̃ium a grecis in francos tranſlatum fuit. fo.iiij.co.ij.
Imperium romanoꝝ in principio forte/in fine debile. fo.ij.col.iij.
Impoſſibile cenſetur q̃d per diſpenſationem fieri poteſt. fo.lvj.col.j.
In/notat intrinſitatẽ. f.clxxvij.co.iij.
Indigene an preferantur alienigenis. fo.x.col.iij.
Indigene ſunt alienigenis preferendi. fo.lxxx col.iij.
Indignum ſcienter promouens peccat. fo.x.col.ij.
Indoles q̃d ſit. fo.xij.co.ij.
Indulgẽtiã decẽ dierũ lucrat̃: q̃ ꝓ rege francie precatur. fo.iiij.col.ij.
Infamia qualiter ꝓbat̃. clxxxiiij.co.j.
Infamis efficitur de ſymonia condẽnatus. fo.xxxiiij.col.iij.
Infames qualiter ſunt puniendi. folio. clxxxiij.col.ij.
Infans neſcit q̃d facit. f.lix.col.iij.
Ingeniũ exercet̃ p̃ duo. f.lviij.col.iij
Iniurie ſatiſfactionẽ non tenet̃ quis remittere. fo.liij.col.iiij.
Iniurie nõ debẽt naſci vnde iura naſcuntur. fo.xlj.co.iij.
Inq̃lin⁹ p̃t dimittere domũ ꝯductã propter peſtẽ ſuperuenientẽ. f.xix.col.ij.
Inſinuatio qualiter fiet/ſi collator laicus. fo.lxxxj.col.iij.
Inſinuatio q̃b⁹ fieri dʒ. f.lxxxij.co.iiij.
Inſinuatiõis tp̃s nõ attendit̃: ſʒ tp̃s date nominatiõis. fo.xciiij.co.j.i fi.
Inſtantia an p̃imat̃ p̃ triẽniũ de iure canonico. fo.cxij.col.iiij.
Inſtantia cauſe an p̃eat per triẽniuʒ. folio. cxij.col.iiij.
Inſtare quid ſignat. fo.ccij.col.iiij.
Inſtitutio fieri non poteſt ſpreto patrono. fo.lxviij.co.ij.
Inſtrumẽtũ an debeat incipi p̃ inuocatiõẽ diuini nois. fo.xxviij. co.ij.
Inſtrumẽtũ cõfirmans an faciat plenam fidem de inſtrumento narrato. fo.xxj.col.ij.
Inſtrumẽti ſolẽnitas ſeruetur ſʒ con

ſuetudinem. fo.ccj.col.iij.
Interdictum qualiter fertur in perſonas. folio.cxciij.co iij.
Interdictum contra quos eſt proferendum. fo.cxcv co.iij.
Interdictum retinende equipollet caſui ſaiſine et nouitatis fo.xxxvj.co.j.
Interdictū violans non ſemper eſt irregularis. fo.cxcv.co.ij.
Interdicti pena puniturvnus ꝓ alio. folio. cxcvj.col.j.
Interdicti nolatim q̄ dñr.f.cxci.ij.c.ij.
Interdicto nihil addit publicatio folio. cxciij.co.ij.
Interdicta ſunt ml'tiplicia cxcv.co.ij.
Interpretatio in beneficialibus debꝫ fieri ſtrictiſſima. fol.xc.co.iij.
Interpretatio inferioris non ligat ſuperiorem. fo.c.co.ij.
Interpretatio vulgaris eſt attendenda. fo.iij.co.ij.
Interpriſſe eſt vulgare gallicorum.folio. x.col.ij.
Inueſtitura plurib⁹ modis ſumitur. folio. cl.co.iiij.
Ioculatores promoueri non poſſunt. folio. clxxiiij.co.ij.
Ioānes papa.xxiij.fuit ꝓpter ſymoniam depoſitus. fo.cliij.co.iij.
Ioānes paruí ꝓpoſitionem ſolēnē fecit pariſius coraꝫ rege ꝓ iuſtificatione ducis burgundie de morte ducis Aurelianēſis. fol.xx.co.iiij.
Irregularitas non incurritur/niſi exprimatur. fo.clxix.col.iiij.
Italia eſt dña et princeps omnium ꝓuinciarum. fo.xx.co.ij.
Italia varia habuit nola. xx.col.ij.
Iuda mortuo fcrā eſt electio.xliij.co.j.
Iudei et heretici an poſſint ab eccleſia extrahi. fo.cxcvj.co.iiij.
Iudex ſecularis p̄t licite qñqꝫ delinquentē ab eccl'ia extrahere.fo.cxcvij.co.ij.
Iudex capitaliter punitur qui ſniam capitalem poſt appellationeꝫ executus eſt. fo.cxxvij.co.iij.
Iudex an poſſit ꝓ labore aliquid exigere. fo.xxxix.co.ij.
Iudex a quo an poſſit exequi ſentētiā elapſo tempore ad appellationē ꝓſequendam. fo.cxiij.co.j.
Iudex bon⁹ laborare debet ad ſopiēdum lites. fo.liiij.co.iij.
Iudex eccleſiaſticus in materia pcti ꝓcedit contra omnes. fo.cxlj.col.ij.
Iudex nō tenetur ſequi cōmunē opinionem. fo liij.co.iij.
Iudex an poſſit partes ad concordiaꝫ cogere. fo.cxxiij.co.iiij.
Iudex arbitratur quando pene ſunt varie. fo.clxxxiiij.co.iij.
Iudex in expēſis nō petitis cōdēnare nō tenetur. fo.cxxx.co.ij.
Iudex ordinarius eſculētum recipere nō debet. fol.xxxix.co ij.
Iudicis auctoritas a peccato excuſat. folio. cxxxj.co.iiij.
Iudicis ꝯminatio ſi infert iuſtū metū poteſt ab ea appellari.f.cxvij.co.iiij.
Iudicia excecant oculos data munera multi. fo.xxxix.col.iij.
Iudicis precepta an habeant viꝫ ſententie. fo.cxxvj.col.j.
Iudices excecantur per munera .folio xxxix.columna.iij.
Iudices mercari nō debēt.clxxvj.c.ij.
Iudicio quaſi ꝯhit. fo.cxcviij.co.iij.
Iudicia per ſolos ſapientes terminātur. fo.lxix.co.iij.
Iudiciorum locus debet eſſe tutus.folio. cxx.co.iiij.
Iunior in deliberando primus loqui debet. fo.xxj.co.ij.
Iuramentum regis in coronatione. folio. xiij..co.iiij.
Iuramētū obediētie nō tenenr excēpti epo dyoceſano p̄ſtare. fo.xlix.co.ij.
Iuramētū cardinalium. fo.xxx.co.iij.
Iuramentū et ſimplex loquela nō differunt quo ad deum. fo.xxx.col.iiij.
Iuramentum quandoqꝫ facit plenaꝫ fidem. fo.cxx.co.ij.
Iuramentū pape p̄ſtandū i ſui aſſumptione. fo.xxvij.co.ij.
Iuramentū eſt de ſubſtantia electionis. fo.xxix.co.iiij.
Iuramentum cōtra legem factum an obliget iurantem. fo.clxx.co.ij.
Iuramentu ab electoribus preſtandi qualis eſt forma. fo.xxx.col.ij.
Iuramenta per inferiores ſuperiorib⁹ preſtanda, fol,xlix.co.ij.

Iurās an ſemper debeat euāgelia tā-
gere. fo.xxx.col.ij.
Iurans ſuſi nō eſſe/iuret ꝛ ſibi cōmu-
ne nō eſſe. fo.lxiiij.col.ij.
Ius accreſcendi nō habet locū i quaſi
cōtractibus. fo.cixxiij.co.ij.
Ius bñficiale pſonale eſt/nec pſonā
tranſgreditur. fo.cxxxiij.col.ij.
Ius ciuile pōt legi in curia romana:
ſed nō pariſius. fo.xlix.col.j.
Ius patronatus eſt de foro eccleſie.fo
lio. xj.colūna.ij.
Iuris beneficium nemini eſt auferen
dum. fo.clxxvij.co.ij.
Iuris cōis appellatione nō veniūt de
creta baſilienſia ſtricte capiēdo/nec
etiam extrauagans. fo.xlvj.co.iiij.
Iuris dilationes hodie de ſtilo cōi nō
ſeruantur:ſed arbitrio iudicis p̄fi-
guntur. fo.xix.col.j.
Iure ſuo priuatur quis quādoqꝫ ſine
culpa. fo.xlvij.co iij.
Iura per ſubauditiones ſunt ſaluan-
da. fo.cxl.col.iij.
Iuriſditio perpetuatur per citatiōem
folio. cxxxvij.co.ij.
Iuriſditiōis ꝓrogatio locū nō hꝫ in
cā appellationis. fo.cxvij.col.ij.
Iuſtitia perfectiſſima eſt omnium vir
tutum. fo.liij.co.j.
Iuſtitia ſi denegetur appellari poteſt
folio. cxliij.co.iiij.
Iuſtitia ſiue perſonarum acceptione
eſt miniſtranda. fo.clxiij.co.ij.
Iuſtitie cōmendatio. fo.ix.co.ij.
Iuſtitie dotes. fo.liij.col.j.
Iuſtitie laudes. fo.cvij.co.iij.
Iuuenes dociliores ſunt qꝫ ſenes.fol.
lviij.columna.ij.
KAroli nomē dēpto noie ludoui-
ci in francie regibꝰ ſuper cetera
viguit.glo.in ver.karolꝰ. fo.ij.col.j.
LAbori merces conſtituatur.fo-
lio. xl.colūna.j.
Lathomus diuerſo nomine vocatur.
folio. xxiiij.col.j.
Laudes iuſtitie plures cognouimus
eſſe. fo.liij.co.j.
Laicus pōt cōſtitui ꝓcurator ad bñfi-
cium acceptandum.fo.lxxxj. col.j.
Laici iuriſdic pñt cōcilio ītereſſe.xv.c.ij.
Laici quādoqꝫ poteſtatem habent in
clericos. fo.xviij.co.iij.
Laici matricularij hodie habēt onus
fabrice ꝛ percipiūt ipſius redditus.
folio. xlix.co.iiij.
Legatarius tempore mortis debꝫ eſſe
capax. fo.lxxvj.co.iij.
Legatum non vitiatur ex falſa cauſa
folio. lxiij.co.ij.
Legatus etiā de latere non pōt hodie
beneficia reſeruare. fo.xcix.co.iiij.
Legatꝰ de latere poteſt ordinarios p̄-
uenire. fo.lxv.co.ij.
Legatus in ꝓuīcia ſibi decreta pōt fa
cere cōciliū ꝓuinciale. fo.xv.col.ij.
Legatus pape ſuperiorē non habet/
niſi papam. fo.cxix.col.iij.
Legatꝰ de latere ꝑ viā appellatiōis ꝛ
ſimplicis querele pōt adiri.cxvj.co.j.
Legatꝰ hꝫ iuriſditionē ordinariā in ꝓ
uincia ſibi decreta. fo.cxj.co.iij.
Legatus de latere an poſſit bñficia de
uoluta cōferre. fo.lxxxvij.col.j.
Legati geſta a q̄ creduntᷣ facta.c.co.j.
Legati motus ꝓprius an tollat ſurre
ptionem. fo.cj.col.ij.
Legati ptās eſt q̄ſi extraordinaria ꝛ p̄-
iudicās ordiarie ptāti. xcv.co.iij.l fi.
Legato de latere currit tempus ſeme
ſtre. fo.lxxxvj.col.iij.
Legatum ſe dicenti an ſit credendū.
folio. cxcviij.co.j.
Legatoꝝ ptās eſt reſtringēda.cj.co.j.
Legitimatio ſimplex non comprehen
dit caſus mixtos. fo.clxxxj.co.j.
Leproſus p̄bſyter propter ſcandalum
poteſt remoueri. fo.xlvij.col.iiij.
Lex an debeat ſcribi de neceſſitate.fo
lio. ccj.col.ij.
Lex ex v̄bis ꝛ mēte cōſiſtit. xlvj.co.ij.
Lex mature fieri debet. fo.vj.co.ij.
Lex non eſt fruſtra ponēda.f.iij.co.iij.
Lex poſitiua an obliget ad peccatū.
folio. xiiij.co.iij.
Lex reſtringitᷣ ꝛ ampliatur per ipſius
rationem. folio.cxl.col.ij.
Legis qualitates. folio.xiiij.col.ij.
Legi dioceſane non ſubijciuntᷣ curā
non habentes. fo.xv.col.iiij.
Leges regiſtrētᷣ cū die ꝛ āno ccj.c.iiij.
Leges debēt eſſe clare.f.lxxxix.col.iij.

Leges quare facte ſunt. fol.v.co.j.
Leges pariſi⁹ nō debēt legi xlix.co.j.
Legibus ſolutus nō eſt papa ꝙtum ad dei iudiciū. fo.xliij.co.iij.
Legibus ſtandū eſt quando canones cōtrariū nō ſtatuūt. clxxxviij.co.ij.
Legalis ſcientie ſubiectū dicitur homo dirigibilis in bonū ⁊ equū ⁊ bonum cōmune. fo.lxxiij.co.ij.in fi.
Legiſlatoris ſtudium. fo.xx.co.iij.
Legiſte et medici valde honorantur. folio. lxxiij.co.ij.
Libere q̄liter accipiat. fo.xxxiij.co.j.
Libertas olmoda an debeat interuenire in electione. fo.xxxv.col.ij.
Libert⁹ pōt eſſe miles. fo.xij.co.iij.
Libra auri fit ex.lxxij.aureis clvj.c.iij.
Libri filio dati nō ſunt cum fratribus conferendi. fo.lxxij.co.iij.
Licentia poteſtdari dupliciter ſtudētibus. fo.xcix.col.j.
Licentiatus in artibus eſt capax nominationis. fo.lxxv.col.j.
Licentiati in artibus an ſint capaces nominationum. fo.lxxix.col.iij.
Lingue diuerſe ſunt pariſius explanande. fo.viij.co.iij.
Litis ꝯteſtatio p̄ q̄d fit.f.cxxiij.col.ij.
Lites ſunt fugiende. fo.cix.col.ij.
Lites ſunt ſopiende. fol.liij.co.ij.
Litium ſumptus magni ſunt/⁊ euentus dubij. fo.cix.co.j.
Litigioſam rem nō facit motio litis perſonalis. fo.cxxxvij.col.j.
Litigioſi vitium eſt perſonale et non reale. fo.cxxxviij.co.j.
Litigioſi fatigāt pauperes.folio.lvij. columna.iij.
Literis epiſcopi ſigillo ſigillatis an ſit credendum. fol.xcviij.co.ij.
Literis epiſcopi non creditur in preiudicium alterius. fol.ccj.co.j.
Literis epiſcopi nō creditur cōtra impetrante aplicum. fo.cxcvij.co.ij.
Literas vel nuntiū mittens excōicato/ excōicatus eſt. fol.xxxv.col.j.
Locus eſt in inſtrumento ponendus. folio. ccj.colū.ij.
Locus non eſt de ſubſtantia electionis. fo.xxix.colū.iij.
Locus ſanctus eſt in quo deus p̄ ſuā gratiam habitat. fo.lij.co.iij.
Locus tut⁹ petēdus eſt. fo.xxix.co.j.
Loquella dꝫ eſſe ꝯſiderata. clix.co.ij.
Ludus omnis an ſit prohibitus clericis. fo.clxxiiij.co.ij.
Ludus q̄nq; licitus eſt. fo.clxxv.co.j.
Ludum reſpiciēs ſi pecuniā mutuet/ non reperit. fo.clxxv.co.iij.
Ludum tenens an habeat actionē p̄ furto i domo ſua facto.folio.clxxvj. columna.j.
Ludo acquiſitum an ſit reſtituendū. folio. clxxv.co.ij.
Ludi q̄dā p̄miſſi ſunt.f.clxxiiij.co.iij.
Ludenti mutuans an poſſit repetere folio. clxxv.co.ij.
Luſor publicus ſi eſt clericus īfamia notatur. fol.clxxv.co.ij.
Ludouici nomen ſuper cetera viguit in regibus francie.gloſ.in ver.karolus. fo.ij.co.j.
Ludouici ſancti ordinatio circa excōmunicatos. fo.cxcvij.co.ij.
Lugdunenſi concilio īterfuit thomas de aquino/ꝓpter ſuam eminentem ſcientiam. fo.xiiij.co.iij.
Magiſtri ⁊ doctores quādoq; differunt. fo.lxxiij.co.j.
Magiſtros cōtemptibiles facit magiſtrorū inutiliū turba. fo.xcix.col.iij.
Malitia inuenit ola. fo.cviij.co.ij.
Mandatū apoſtolicū et nominatio in quo differunt. fo.lxxxiij.co.j.
Mandatū morte mandantis expirat. folio. c.col.ij.
Mandatum pape intelligitur factum ſm ius. fo.cxl.co.iij.
Mandatū ſpeciale requiritur ad acceptandū beneficiū in vim gradus aut nominationis. fo.lxxx.col.ij.
Mādati ap̄lici preſentatio facta ordinario/quādoq; ſtatim ligat man⁹ ordinarij/q̄nq; non. fo.cj.co.ij.
Manus regie appoſitio nō tollit poſſeſſionem. fo.cij.co.iij.
Manu regia ius olim reddebatur.folio. cxvij.co.ij.
Martini q̄nti declaratio. xviij.co.iij.
Maſculinum non ſemper concipit femininum. fo.xxviij.co.ij.
Matrimoniū ſpirituale īter eccleſiā ⁊

prelatū initiatur p electionē: firmatur per confirmationē/ & conſummatur per conſecrationem. fo.xliij.co.iij.
Matrimonium omnes maculas tollit. fo.vij.col.ij.
Matrimoniū ſubſequēs an legitimet ex q̄cūq̄ coitu genitos. clxxxviij.co.ij.
Matrimoniū & teſtamentū contra iuramentū valent. fo.xxxj.co.ij.
Matrimoniū tenet lz mulier nō certificata de morte mariti cōtrahat/ ſi in veritate erat mortuus. fo.lxv.co.iij.
Matrimonium debet habere conſenſum liberum. fo.xxxv.co.ij.
Matrimoniū etiā per vim contractū aliquando tenet. fo.xxxv.col.iij.
Maxime qualiter accipit. fo.v.co.iiij.
Medicina an ſit alijs dignior. folio lxxiiij.col.iij.
Medicina habet pro ſubiecto hominem egrotum. fo.lxxiiij.co.ij.
Medicus eſt capax nominationis. folio cxlvij.co.iij.
Medici nuncupant iuriſperitos bo=ucos & aſinos. fo.lxxiiij.col.iiij.in ōn.
Medici et legiſte ſunt in maximo honore. fo.lxxiiij.co.iij.
Medicos iuriſperiti appellant obſtetrices. fo.lxxiiij.co.iij.
Membrum vnum alterius officio nō fungatur. fo.lix.col.iij.
Membra corporis naturalis diſtincta habent officia. fo liij.co j.
Mēdicantes que priuilegia habent. folio xlix.col.iij.
Mercatores vix poſſunt eſſe ſine peccato. fo.clxxvj co j.
Meretriciū eſt dānatū. fo.cxc.co.ij.
Meretrici aut concubine nihil pōt clerīcus dare. fo.clxxxviij.co.iiij.
Metropolitan⁹ vn̄ dicit. fo.lxix.co.j.
Metus adhibitus per familiares alicuius domini/ an preſumatur de cōſcientia domini. fo.l.co.iiij.in fi.
Metus minor excuſat mulieres q̄ viros. fo.l.co ij.
Metus quandoq̄ eſt realis/ quandoq̄ perſonalis. fo.xxxvij.co.ij.
Met⁹ tyrānic⁹ q̄ diu durat. f.l col.iiij.
Metum iuſtum inducit terribilis vultus petentis. fo.l.co.iij.
Metu abſens nihil pdit. cxxxv.co.ij.
Militia nō eſt dignitas. fo.xij co.iiij.
Mine nō ſemp ſunt timēde. f.l.co.iiij.
Minor.xiiij.annis non poteſt habere prebendam eccleſie cathedralis. fo.cvj.colum.j.
Miſſa audiat nihil dicēdo. clxj.co.iiij.
Miſſa tribus linguis celebrari poteſt folio clxij.col.iiij.
Miſſa qua hora celebrat. clxij.co.iij.
Miſſe auditio/ & euchariſtie ſuſceptio an requirantur in electionibus quorumcunq̄ prelatorum. fo.xxix.co.iij.
Miſſam dicere poſt meridiē nō licet. folio clxij.co.iij.
Mobilia precioſa equiparantur immobilibus. fo.clxix.co.ij.
Modificatio quid eſt. fo.lxvj.co.j.
Monachi non debent leuando commatres facere. fo.lxxvj.co.iiij.
Monachi ſtantes in prioratib⁹ q̄ ſunt extra monaſteriū nō ſunt de cōuentu monaſterij p̄ncipalis. fo.xxv.co.ij.
Monachorum nomine cōtinetur abbas. fo.xxv.col.j.
Monaſterium legitimat illegitimos. folio clxxxix.co.ij.
Monaſterij ingreſſus priuat omnibus bonis. fo.cxcix.co.iiij.
Monaſteria an comprehendantur in indulgentia decime. fo.cliiij.co.j.
Moneta itelligit de viuali. clvj.co.ij.
Moneta reqrit multa anteq̄ valeat. folio clvj.col.iij.
Monetam falſificantes ſunt excommunicati. fo.clvj.col.ij.
Monitio iudicialis debet eſſe trina. folio clxxviij.col.iiij.
Morbida ſola pecus inficit omne pecus. fo.cliij.co.iij.
Morbo℞ experimēta cogūt nos inuenire multas medelas. fo.xvij.co.iij.
Mores p̄ſerunt ſcientie. lviij.co.iij.
Moribus de bonis hodie vltima fit queſtio. fo.ix.co.iiij.
Mors an ſit inferenda innocenti ad mandatum principis. fo.xxvij.co.j.
Mors euitatur quandoq̄ ob artis excellentiam. fo.cxlvij.co.ij.
Mors ſi eſt ineuitabilis licet inualorem occidere. fo.xix.co.ij.

Motus proprius pape non tollit ius patronorum. fo.xiiij.co.iij.
Mox ſtatim ilico verificantur in tempore modico. fo.clxxviij.co.iij.
Mulier a viro nobilitatur. fo.lxxv.co.ij.
Mulier in neceſſitate poteſt celebrantem adiuuare. fo.cixxij.co.ij.
Mulier nõ vẽit appõne viri. xxxij.c iij
Mulieres oſculari non licet religioſis folio clxxvij.co j.in prin.
Mulieres per minorem metum excuſantur q̃ viri. fo.l.col.ij.
Multitudo vileſcit. fo.cxlvj co.iij.
Mundus per doctores & viros literatos illuminatur. fo.viij.co.iiij.
Munera excecãt iudices. xxxix.co.iij.
Munera recipe p̃iculoſũ eſt. xxxix.c.ij.
Munera ſumpta ligant: ideo non acceptantur. fo.xxxix.co.iij.
Murum publicum tranſcendere vel violare non licet ſub pena capitis. folio lxxviij.co.iiij.in fi.
Muri quid proprie dicantur/ſiue publici/ſiue priuati. fo.lxxviij.col.iiij.
Muri deſtructi an poſſint ſine principe refici. fo.lxxix.col.ij.
Mutus ordinari nõ põt. fo.clx.co.iiij.
Mutuum in ludo factum an poſſit repeti. fo.clxxv.co.iiij.
Mutuum ſi prelato ſit factum an teneatur eccleſia. fo.clxix.co.iij.
Nationum differẽtia nõ eſt ĩ apõ deum. cxlvj co.iiij.in prin.
Natura prona eſt ad malũ. fo.v.co.j.
Naturales filij qui proprie dicuntur. folio clxxxviij.co.j.
Negligẽtia eſt mr̃ vitioꝝ. cxliij co.ij.
Neceſſitas quodlibet iuſtum impedimentum cõprehendit. fo clxiij.co.j.
Nefario q̃liter ſcribatur. xxxiiij.co.iiij.
Negotium quando deſinit eſſe integrum. fo.lxxxviij.co.ij.
Negotia ſpiritualia ſunt preferenda temporalibus. fo.cix.co.ij.
Negotia ſũt p̃ra q̃ vocabula. cxlj.c.ij.
Nepos q̃liter accipitur. fo.cxlviij.co.j.
Nepos excluditur/excluſo patre. folio cxlviij.col.iij.
Nepotibus beneficia conferre periculoſum eſt. fo.cl.col.ij.
Nicolaus ſanctus fuit in concilio nyceno. fo.xv.co.j.
Nobilis non erubeſcat diſcere a minimis. fo.lviij.col.ij.
Nobiles improprie dicuntur ex vtroq̃ parente. fo.lxxv.col.ij.
Nobiles nõ debent ſuſpẽdi/ nec alia vili pena affici. fo.lxxv.co.ij.
Nobilitas an tranſeat ad liberos an ipſam natos. fo.vij co.ij.
Nobilitas an in infinitũ deſcẽdat ad poſteros. fo.lxxv.co.iij.
Nobilitas patris ad baſtardos non tranſit. fo.cxlvij.co.iij.
Nobilitas ad liberos tranſmittitur. folio lxxv.col.ij.
Nobilitatis prerogatiua. fo.lxxv.co.ij.
Nominatio & gr̃a in forma pauperum in aliq̃bus equiparantur. fo.lxxvj.co.iiij.
Nominatio inſinuata ep̃o an ſit inſinuãda iterum ſucceſſori. fo.lxxxij.co.ij.
Nominatio re integra an poſſit reuocari. fo.xcij.col.j.
Nominatio debite inſinuata ligat manus ordinarij. fo.cxxxj co.ij.
Nominatio qualiter ſumitur / et an det ius nominato. fo.lx.co.iiij.
Nominatio tria cõtinere debet. xcv.co.j.
Nominatio eſt preſentanda collatori etiam ſcienti. fo.lxxxj.co.j.
Nominatio an extendatur ad beneficia regularia. fo.lxxxiiij.co.j.
Nominationis inſinuatio an liget ſucceſſorem. fo.lxxxiij.co.iiij.
Nominationis eſt incapax ſcholaris q̃tocunq̃ tempore ſtuduerit niſi ſit graduatus. fo.lxxiij.co.iiij.
Nominationis iſinuatio facta poſt quadrageſimã nõ valet. fo.lxxxiij.co.j.
Nominationẽ iſinuare alteri ex duobus q̃ habẽt conferre an ſufficiat. lxxxj.co.ij.
Nominationes nõ extenduntur ad beneficia ſpectantia ad patronorũ laicorũ preſentationem. fo.xiij.co.iij.
Nominationes quolibet anno ſunt inſinuande. fo.lxxx.co.ij.
Nominationes nõ extenduntur ad beneficia: niſi ſint ſaltem tria ad collationem cõferentis ſpectantia. xc.co.iij.
Nominationes ſunt ſicut gratie expectatiue. fo.xciiij.co.iiij.
Nominationes q̃ tpe p̃cedunt. lxxx.co.ij.

Nominationes dare non eſt neceſſitatis. fo.xcj.col.iij.
Nominationes ſolis graduatis dāde ſunt. fo.lxxxix.col.ij.
Nominationes quo tempore ſunt inſinuande. fo.lxxv.col.iiij.
Nominatiões vniuerſitatū an dent aliquid iuris. fol.lxj.col.ij.
Nominatiões ꝑ alio ſine mādato impetrari poſſunt. fo.lxxx.col.iiij.
Nominationes dare ad bñficia intelliguntur de bñficijs ſtatui nominati cōuenientibus. fo.lxxxiiij.col.j.
Nolatus an poſſit petere bñficiū ad ſuperiorē deuolutū. fo.cxcvij.col.ij.
Nominatus quid faciet in caſu refutationis. fo.lxviij.col.iiij.
Noiat⁹ prim⁹ ꝑfertur alijs.xciiij.co.j.
Nolatus eſt graduat⁹. fo.xc.col ij.
Nominatus an poſſit melius bñficiū optare. fo.xciij.col.ij.
Nominatus an poſſit per epiſcopū examinari. fo.xciiij.col.iij.
Nominatus an poſſit permutare cū incapaci. fo.lxxvj.col.iij.
Nominatus per quid acceptat bñficium. fo.xciij.col.iiij.
Noiatus qđ tēp⁹ habeat ad acceptādū ⁊ petendū bñficiū vacans nō eſt iure cautū: ſed cōſuetudo hȝ ꝙ intra ſex menſes. fo.xcvij.col.j.
Noiato an ſufficiat a vicario gñali bñficium petere. fo.cij.col.j.
Nominati reddūt fere oīa beneficia litigioſa. fo.lxxxix.col.iiij.
Notarij cōdēnatio de falſo nō nocet dño inſtrumenti. fo.lxxxix.col.iij.
Notarij principis dicūtur habere dignitatem. fo.cxxj.col.ij.
Notorium dȝ eſſe notum multitudini. fo.clxxxvj.col.ij.
Notorium an fiat per probationē in iudicio factam. fo.clxxxv.col.iij.
Notorium ⁊ publicum efficitur ꝑ ſententiam. fo.clxxxv.col.j.
Notoriū quodlibet requirit citationē ⁊ ſentētie ꝓlationem.fo.cxliiij.col.j.
Notoriū facti eſt triplex.clxxxvj.co.j.
Notoria crimina prouincie punit archiepiſcopus. fo.clxxxiij.col.iij.
Notus magis ꝑſumit quis vbi fuit co nuerſatus. fo.liiij.col.ij.
Noualia non preſcribit preſcribens decimas. fo.clxxxj.col.iiij.
Nouerca mihi non dr̄ patris mei ſpōſa non cognita. fo.cxc.col.iij.
Nūcius nō poteſt citare ſine iudicis cōmiſſione. fo.cxxxvij.col.ij.
Nūdine ⁊ mercata differt.clxxvj. c.ij.
Obedientie iuramentum non tenentur exempti preſtare epō dioceſano. fo.xlix. col.ij.
Obligari an aliquis poſſit ſub pena excōicationis. fo.clxx.col.j.
Obliuio ſepe fallit etiam papam. folio. cc.col.iij.in fi.
Obliuio cadit in papā. fo.xlv.col.ij.
Obſecro pl⁹ eſt ꝙ hortor fo.vj.col.j.
Obſtetrices appellantur medici per iuriſperitos. fo.lxxiij.col.iij.
Occidere licet inuaſorē vbi mors eſt ineuitabilis. fo.xix.col.ij.
Oculi iudicū per encenia ⁊ dona excecantur. fo.xxxix.col.iij.
Oculi mētis ſint puri. fo.viij.col.ij.
Officialis iuriſditio non reuocatur ꝑ epī preſentiam. fo.ciij.col.ij.
Officiales romane curie tria habent ſpecialia. fo.cxxj.col.iij.
Offm̄ diuinū eſt duplex.f.clxvij.co.iij.
Officium turbans diuinum proijciatur. fo.clxviij.co.iiij.
Officiū iudicis pōt iplorari ab eo q̄ verſimiliter timet offendi.fo.ix.col.j.
Officiū iudicis ſi denegeť an ab eo licite appelletur. fo.cxiiij.col.iiij.
Officiū preſidentis circa reformationem. fo.xvij.col.ij.
Officiū cadens in laicū nō cōprehendiť ſub mādato de prouidendo alicui de officio. fo.lxxvj.col.ij.
Officium magni ſcio preſidis eſſe periculi. fo.xxvij.col.iiij.
Officiū publicū ſeculare non lȝ alicui per ſe dimittere. fo.cc.col.ij.
Officiū reformatoris miſſi ad aliquā prouinciā durat poſt mortē mittentis. fo.xvij.col.ij.
Officia iuriſditionalia nō debent vendi. fo.clj.col.j.
Officia non debēt remoueri añ declarationem. fo.cxliij.col.j.

Omo qualiter accipit. f.clxxix.co.iiij.
Onus ſentiens ſentiat emolumentũ. folio clviij.col.ij.
Opinio ſubtilior ẽ pferẽda.liiij.col.iij.
Opinio communis excuſat ab expenſis. fo.liiij.col.ij.
Opinio vltima ſequenda eſt/cum gloſa plures recitat. fo.liiij.col.iij.
Opinio communis doctorum tenenda eſt. fo.liiij.col.ij.
Opinio cōis excuſat a dolo. liiij.co.ij.
Opinio phanucij in cōcilio niceno prolata fuit toti cōcilio. fo.liiij.col.ij.
Opinionũ inuectio reprobat.liiij.co.ij.
Opiniones varias cum recitat innocentius in apparatu ſuo/vltimam videtur approbare. fo.liiij.col.iij.
Opinionibus pluribus recitatis que videtur approbari. fo.liiij.col.iij.
Oportet qd ſignificat. fo.xciiij.col.j.
Oratores miſſi per papam ad regem karolum. fo.viij.col.ij.
Oratores regij vt rex ſunt honorãdi. folio ccij.col.iij.
Oratorum qualitates. fo.vj.col.j.
Orare meliꝰ ẽ ꝙ ſtudere.clxvj.col.iiij.
Ofo oñica remittit venialia.clxxij.c.j.
Ofo p quẽ debet porrigi. clxviij.col.j.
Oratio vbi debet fieri. fo.clix.col.iij.
Ordinarius nō poteſt collectare ſubditos pro ſalariando aſſeſſorem ſuũ. folio xxxix.col.iij.
Ordinariꝰ credens ſe delegatũ: ſi procedat vt delegatꝰ/nihil agit.lxiij.col.j.
Ordinarij manus ligantur ſi ſuo vicario preſentatio fiat. fo.cj.col.iiij.
Ordinarij ſimplicis appellatione nō venit papa. fo.xcvj.col.iiij.
Ordinarij beneficiorum collatores ꝗ ſunt. fo.xcvj.col.iij.
Ordinariꝰ ſi pdiderit literas ſue ordinationis quid iuris. fo.cxliij.col.j.
Ordo capitulantium. fo.xxx.col.ij.
Ordines duo fuerũt inter diſcipulos domini. fo.cxlv.col.ij.
Oſcula nulla dabit mulieri religioſꝰ. folio clxxvij.col.j.in pͥn.
Ouis morbida totum gregem inficit. folio ciiij.col.iij.
Pactum de futura ſucceſſiōe nō valet. fo.liiij.col.iij.
Palatia principibus: eccleſie ſacerdotibus conueniunt. fo.vj.col.iij.
Panis datur canonicis in eccleſia pariſieñ. fo.clxiij.col.iij.
Papa ꝛ conciliũ ſi diſcordant de loco conciliij quid iuris. fo.xviij.col.j.
Papa de omni natione poteſt eligi. folio cxlvj col.iij.
Papa eſt ſlatꝰ exẽptorꝝ. xlviij.co.iij.
Papa an poſſit rẽ ſimoniacꝰ.cliij.c.iij
Papa nō recipit ptãtem ab hōie/ſꝫ a deo cuiꝰ eſt vicarius. fo.xxiij.col.j.
Papa poſſet conferre beneficia totiꝰ orbis/etiam ſi prelati nō ſint negligentes. fo.lxxxix.col.j.
Papa quandoq̃ poteſt deponi ſine culpa. fo.xxij.col.ij.
Papa ex iuramẽto obligat.xxvij.c.iij.
Papa non poteſt facere niſi quod licet. fo.xliiij.col.j.
Papa ſit potius theologus ꝙ iuriſta folio lxxv.col.iiij.
Papa ꝛ ordinarius ſi conferunt eodẽ die: quid iuris. fo.xciij.col.iij.
Papa eſt adminiſtrator bonorum eccleſie. fo.lv.co.iij.
Papa qñq̃ pfert ꝯcilio. fo.xviij.co.ij.
Papa de arduis nō diſponit ſine cardinalibus. fo.cxlvj.col.ij.
Papa per viam ſimplicis querele adiri non poteſt. fo.cxj.col.ij.
Papa ad quid habet tantam poteſtatem. fo.xliij.col.iiij.
Papa ſi ſine cauſa cum aliquo diſpenſat: nō eſt diſpenſatus quo ad deum tutus. fo.lvj.col.ij.
Papa poteſt peccare. fo.liiij.col.iiij.
Papa papatui renũtiare pt.fo.c.co.ij.
Papa in arduis conſilium cardinalium habere debet. fo.xviij.co.iiij.
Papa qualiter habet plenitudinem poteſtatis. fo.lvj.co.ij.
Papa ſolus eſt ſuperior exemptorꝫ. folio cxix.col.iij.
Papa debet eſſe ſpeculꝫ ſanctitatis. folio lxj.col.iij.
Papa hereticus eſt minor quocunq̃ catholico. fo.xxj.col.iiij.
Papa nomen eſt ſupreme dignitatis in eccleſia dei: vicarius ſcꝫ chriſti/et ſucceſſor petri. fo.xxiij.col.iij.

Papa ſtatutã concilij limitare poteſt folio xxiij.co.j.
Papa eſt caput generale totius eccle ſie. fo.cxlvj.co.ij.
Papa eſt de collegio cardinalium.fo. cxlvj.colum.ij.
Papa an ſit ſolutꝰ legibꝰ. xliij.co.iiij.
Papa nihil contra ius ſtatuere debet folio xliiij.col.j.
Papa in quibus dicitur eſſe ſupra cõ cilium. fo.xxiij.co.j.
Papa ſemp̄ p̄ſumit̄ ſcīẽs. fo.xlj.co.ij.
Papa accuſari poteſt de notorio cri mine: de quo eſt incorrigibilis ⁊ ſcã daliȝat eccleſiam. fo.xlj.co.ij.
Papa de q̄bus ꝓprie dr̄.fo.xxiij.co.iij.
Papa non poteſt facere quod liber. folio xliiij.co.j.
Papa dȝ cõcilio obedire in his q̄ tan gunt generalẽ reformationẽ eccl'ie in capite ⁊ in mẽbris. fo.xviij co.iij.
Papa aliquis non reperitur depoſi tus ꝓpter ſcelera ſua. fo.xxj.co.iiij.
Papa eſt ordinariꝰ oĩm. fo.cx.co.iiij.
Papa an poſſit accuſari. fo.xlj.co.ij.
Papa pedes plumeos habere nõ dȝ. folio clxxvij.co.iiij.
Papa preſidet concilio generali:et ſi ne ipſo cõcilium dicitur corpus ace phalum. fo.xviij.col.j.
Pape excellentia. fo.xxiij.co.iij.
Pape iuramentum quando aſſumitꝛ. folio xxvij.co.ij.
Pape ſolum verbum olim faciebat plenam probationem. fo.cc.co.iij.
Papam capit obliuio. fo.xlv co.ij.
Pariſius aut rome ſtudẽtes fructus beneficiorum ſuorum in abſentia de bent habere. fo.clxxviij.co.iiij.
Pariſꝰ leges nõ debẽt legi. xlix.co.j.
Pariſius lingue diuerſe ſunt expla nande. fo.viij.co.iiij.
Pariſienſe parlamentum quot conſi liarios habet. fo.cciiij.co.ij.
Pariſienſis vniuerſitatis priuilegiũ. folio cxxj.col.iiij.
Parlamenti curia non recipit appel lationes a grauaminibus reparabili in diffinitiua. fo.cxviij.co.ij.
Parlamẽteorum dominorum nume rus. fo.cciiij.co.ij.
Parochiam faciunt decem homines. folio clxxxvj.co.ij.
Paſſiõis xp̄i tp̄e in ſola v̄gine maria remanſit fides eccl'ie. fo.xxij.co.j.
Paſtor bonus vultum ſui pecoris co gnoſcere debet. fo.xj co.ij.
Paſtore languente grex inſidiatoris dentibus exponitur. fo.lxj.col.iij.
Pater filiã dotare tenetꝛ.fo.viij.co.iij.
Patris ſponſa incognita non eſt no uerca. fo.cxc.col.iij.
Patri an patrie potius parẽdum ſit. folio ix.col.j.
Patre excluſo excluditur nepos.folio cxlviij.col.iij.
Patrimoniũ quid dicitꝛ. fo.lvij.co.iij.
Patronꝰ ſi eſt negligẽs qđ tp̄s hȝ ſu perior ad ꝓuidendũ. lxxxvj.co.iiij.
Patronus clericus quandoq; variare poteſt fo.lxxxviij.co.iij.
Patroni laici an ſit requirendꝰ aſſen ſus in ꝑmutatiõe bñficij. xxviij.co.ij.
Patrono ſpreto non poteſt fieri inſti tutio. fo.lxviij.co.ij.
Patrono laico an papa poſſit deroga re per collationem. fo.xiij.co.ij.
Patroni quod tempus habẽt ad pre ſentandum. fo.lxxxv.co.iiij.
Patroni vbi preſentant tanq̄ ſingu lares debent ſimul cõuenire in pre ſentationis actu. fo.xxviij co.iiij.
Patronorũ laicoꝝ beneficia ſub nota tionibus nõ cadunt. fo.xcj.co.iiij.
Pauperes fatigantur per litigioſos. folio lvij.co.iiij.
Pauperes ſi opprimuntur poterit ec cleſia cognoſcere. fo.cviij.co.ij.
Pauperibꝰ in genere relicta poſſunt applicari fabrice. fo.xlix.co.iiij.
Pax ſummope q̄rẽda eſt. fo.ix.co.ij.
Peccata ſemel dimiſſa an redeant in recidiuantem. fo.clxxxij.co.ij.
Peculiotenus patrem obligat filius ex ludo. fo.clxxv.co.ij.
Pecunia ſubtili ingenio a barbaris extorquetur. fo.lvij.co.ij.
Pecunia ſupplet imperfectum ſcien tie. fo.xcix.co.ij.
Pecuniã dare nõ lȝ ꝓ electiõe vel alio iure ſp̄uali q̄rendo. fo.xxxj.co.iiij.
Pedes plũbeos et nõ plumeos debet

papa habere. fol.clxxvij.col.iij.
Pena ipſo iure impoſita incipit poſt cōmiſſum delictū. fo clxx.col.iij.
Pena vna an tollat aliā. clxxxiij.c iiij
Pena ſi a lege imponitur cui applicatur. fo.cxxix.col j.
Penſio eſt qd mere tpale. xcv col.iiij.
Penſionem ſolūmodo habēs ſup beneficio non dicitur habere aliquam ſpiritualitatem. fo.xcv co.iiij.
Penſiones poſſunt aliquē inhabilitare ad nominationes. fo.xcv. col.iiij.
Permutatio ſi nō tenet ex dolo/vel culpa pmutātiū q̄ eſt in dolo/ nō redibit ad ſuū bñficiū. fol.lxxj.co.iij.
Permutatio nō dicitur completa anteq̄ habeas meam prebendam et ego tuam. fo.cliiij.co.iiij. in prin.
Permutatio requirit tres perſonas. folio ciiij. col. iij.
Permutatio inhabilis cuȝ habili an teneat. fo.cv. col.j.
Permutatio an impediat ppter inhabilitatē cōpermutātiū. fo.ciiij. c.ij.
Perpetuū qd dȝ eſſe. fo.xcj.col.ij.
Perſona qualr accipit. fo.lxxix.co.iij.
Perſona publica qs dicat.cxcvj.co.ij.
Perſone tres ſunt ſummopere fugiende. fo.clxxvj. co.ij.
Perſonis ſingulis ſingula beneficia ſunt committenda. fo.lv.col.ij.
Peſtis excuſat a comparendo in iudicio. folio. xix.col.ij.
Peſtis vel mortalitas non excuſat a comparitione. fo.cxxxv. co.j.
Petitoriū perdēs ſi ſuccūbat in poſſeſſorio pōt appellare. fo.cxix.co.ij.
Petrus de cuneriis tpalē eccl'ie iuriſditionē voluit auferre. fo.v.co.iij.
Petrus inferiores dignitates non vſurpauit. fo.xliiij. col.ij.
Philippus rex francie fuit per papā vrbanū excōicatus. fo.clx. co.ij.
Pileum in capite prohibitum eſt portare clericis beneficium curatū habentibus. fo.clx.col.iiij. in princ.
Pipinus rex fuit in concilio generali. fol.xiiij.col.iiij.
Pius papa ſecundus interfuit concilio baſilienſ. fo.v. col.j.
Placuit eſt verbum legis promulgatorium. fo. lxxxiiij. col.iiij.
Pontificem ſummum deponi poſſe notaui. fo.xxij. col.ij.
Populus omnis aliquando vno peccante incurrit irā dei: qñ hi qui preſunt non corrigunt. fo.liiij. col.j.
Populus ſi non conſentit electioni: quid iuris. fo xlvij. col.ij.
Populi appellatione an veniant clerici. fo.cviij. col.j.
Portionis nomen medietatem importat. fo.clvj.col.iij.in fi.
Poſſeſſio bñficij nō pōt obtineri ſine canonica inſtitutiōe. fo.cxl.co.iij.
Poſſeſſio pdeceſſoris,in bñficio an ptinuet ad ſucceſſorē. fo cxxxiij.col.j.
Poſſeſſio vnius, non iuuat alium in beneficijs. fol.cxxxiiij col.iij.
Poſſeſſio non tollitur per appoſitionem manus regie. fo.cij co. iiij.
Poſſeſſio quando dicitur colorata. folio cxxxj. col. iij.
Poſſeſſio in beneficialibus non acquiritur ſolo animo. fo. cxl.co.j.
Poſſeſſio capi non poteſt autoritate propria. fo.cxxx. col.iij.
Poſſeſſionem iniuſtam pretor non tuetur. fo.ij. col.iij.
Poſſeſſionē capiendi ppria autoritate non habet quis poteſtatem : licet habeat intentionem de iure cōmuni fundatam. fo.cxlj. col.iiij.
Poſſeſſor violēt⁹ qs eſt. fo.cxxx.co.iij.
Poſſeſſorio retinēde agēs an teneat poſſeſſionē colorare. fol.cxlij co.iij.
Poſſidere pacifice qs dicat.xcvj.co.ij.
Poſſumus quod de iure poſſumus. folio lxiiij.col.j.
Poſtulandi etas. fol.xxxij.co.iiij.
Poſtulari non poteſt minor.xxvij. annis. fol.xxxij col.iiij.
Poſtulatio eſt duplex.fol.xxvj.col.iij.
Poſtulatio ſolēnis habere dȝ ſolēnitates electionis. fo.xxx col.j.
Poteſtas abſoluta pape non eſt diſcurienda. fol.xxiij.col.ij.
Poteſtas gladij ſpiritualis vbi fundatur. fol.xxj. col.iij.
Poteſtas oīs a deo eſt. fo.ij.col.j.
Poteſtas pape per quos autores tractatur. folio. xxiij col.ij.

E iiij

Pragmatica ſanctio an fuerit approbata. fo.iiij.co.iiij.
Pragmatica ſanctio qd ſit. ccij co.iiij.
Pragmaticam impugnantes impugnant ius cõmune. fo.cciij.co.j.
Prebẽdar canonicat⁹ differt.cvij.co.j.
Prebẽda theologalis nõ põt dari alicui:niſi tria in eo ↄcurrãt.fo.lxx.co.j.
Prebẽda theologalis poteſt dari etiã bacchalario formato. fo.lxix.co.ij.
Prebenda theologalis non facit turnum. fo.lxxiij.co.iij.
Prebenda theologalis nõ põt permutari cum nõ theologo. fo.lxxj.co.iij.
Prebẽda per qd ſit affecta. fo.c.co.iij.
Prebenda theologalis an ꝑdatur per non reſidentiam. fo.lxxij.co.j.
Prebẽdã eccl'ie cathedralis nõ põt habere minor.xiiij.annis. fo.cvj.co.j.
Prebẽdã theologalẽ habẽs/ ſi ſcdam aſſeqt̃ ſimilẽ:anvacet ꝓor⁹.f.lxx.co.ij.
Prebende cathedralis eccleſie ſunt alijs digniores. fo.lxiiij.co.iiij.
Prebende quandoqꝫ ſunt numerate/ ſed nõ canonici. fo.cliij.co.iiij.
Prebende ſcti Thome de lupara pariſieñ. dioceſis cõferunt alternatiue ꝑ regẽ ⁊ epm pariſieñ. fo.xcviij.co.ij.
Prebẽde qñqꝫ diſtincte nõ ſunt / licet canonicoꝝ nũer⁹ ſit cert⁹.f.cvj.co.iij.
Prebẽdas duas theologales inſimul nõ põt qs habere. fo.lxx.co.j.in fi.
Prebẽdarius theologalis ad tria oneratur. fo.lxx.co.ij.
Preceptũ iudicis an habeat vim ſententie. fo.cxxvj.co.j.
Preces an iducãt ſimoniã.xxxj.co.iiij.
Preces principum an ſint admittẽde. fo.l.colũna.j.
Preces principis an inducãt iuſtum metum. fo.l.co.ij.
Pretium appellatione damni non venit. fo.cxxviij.co.ij.
Predeceſſor et anteceſſor differunt. fo.viij.co.iij.
Predicatio non omnibus eſt ꝑmiſſa. fo.cciij.co.ij.
Predicatores mercedẽ habebũt p̃ui legiatam. fo.lxx.co.iij.
Prelatus pro eccleſia mortem ſubire debet. fo.cciij.co.iij.
Prelatus tenet de mala adminiſtratione. fo.xij.co.j.
Prelati officio nihil pericoloſius. fo. xxvij.colũna.iiij.
Prelati putatiui geſta valent. folio cxxxviij.co.ij.
Prelati vitium ſubditos corrũpit. fo. lxj.colũna.iij.
Prelati qui dicuntur. fo.xxiiij.co.ij.
Prelati ſubditis bona prebeant exempla. fo.xij.co.iij.
Prelati quo ordine ſedere debent in concilio. fo.xxj.co.j.
Prelati debent eſſe in concilio ſacris veſtibus induti. fo.xx.co.iiij.
Prelati quo ad populũ dicũtur ſignũ ad ſagittam. fo.xij.co.iij.
Prelati dicunt paſtores. fo.xxiiij.co.j.
Prelati indebite exigentes argentũ a ſubditis arguuntur. fo.xj.co.iiij.
Prelatorum inferiorũ tolerantia ius non dat in beneficio. fo.lxij.co.iij.
Prelatura dꝫ eſſe electiua.f.cxlix.co.j.
Preſbyter a parochianis accuſari poteſt de concubinatu. fo.cxcij.co.iiij.
Preſbyter cognoſcens mulierẽ ſolutã cõmittit adulteriũ. fo.clxxxvij.co.iij.
Preſbyter exoſus populo/ poterit remoueri. fo.xlvij.co.iiij.
Preſbyteris quandoqꝫ licuit vxorem ducere. fo.cxc.co.iiij.
Preſcribi nõ poſſunt beneficia quo ad titulum. fo.lviij.co.iiij.
Preſcriptio cõſuetudinaria an currat contra minorem. fo.cxxxv.co.iiij.
Preſcriptio interrupta per vnum an proſit alijs. fo.cxxxvij.co.iiij.
Preſcriptio interrumpitur proteſtatione. fo.cxxxvj.co.j.
Preſcriptio in vno non extenditur ad aliud. fo.clxxxij.co.iiij.
Preſcriptio interrũpitur per litis conteſtationem. fo.cxxxvj.co.ij.
Preſcriptio non currit durante hoſtilitate. fo.cxxxiiij.co.iiij.
Preſcriptio triennalis incipit currere ab illo tempore quo quis titulũ habuit coloratum. fo.cxxxij.co.ij.
Preſcriptio triẽnalis an currat cõtra minorẽ bñficiatũ.cxxxv.co.iiij.in ꝓn.
Preſcriptionis interruptio ꝑ vnũ fa-

cta an operabitur ſuū effectum quo ad alios. fo.cxxxvij.co.iiij.
Preſcriptione interrupta ꝑpetuatur actio de iure canonico ad mille annos. fol.cxxxvj.co.j.
Preſentatio an liget manus ordinarij. fol.cj.col.iij.
Preſentatio qñ fit cũ effectu tres debent eſſe preſentes. fo.lxxxix.co.j.
Preſentatio non dicitur niſi ſit cū effectu. fo.lxxxix.col.j.
Preſentatio ſola non impedit preuentionem. fo.lxxxviij.col.iij.
Preſentati intra qđ tēpus ſunt inſtituendi. fo.lxxxvj.col.j.
Preſumitur cõtra victum in prima inſtantia. fo.cxxvij.col.iiij.
Preſumitur ꝓ principe ꝙ iuſta cauſa fuit motus. fol.xxvj.co.iiij.
Preter/qualiter accipit̃.f.xxxiij.co.iij.
Preter/tenet̃ dupliciter.f.clxxij.co.iij.
Preuentio in beneficijs ⁊ iuriſditione habet locum. fo.lxv.co.ij.
Preuentio non impeditur per ſolam preſentationem. fo.lxxxviij.co.iij.
Princeps apũ nõ pũgit. fol.vij.co.iij:
Princeps aliq̃s vel cõitas ꝫ imperiuꝫ romanũ p̃ſcribere põt. fo.ij.co.iiij.
Princeps ſecularis poteſt vniuerſitatibus etiam eccleſiaſticis priuilegia cõcedere. fol.xcix.col.iij.
Princeps preſumitur iuſta cauſa fuiſſe motus. fo.xxvj.co.iiij.
Princeps ſi mãdat aliquẽ innocẽtem occidi an ſit ei parendũ.f.xxvij.col.j.
Princeps credatur iuſta ratione moueri. fo.xxvj.col.iiij.
Princeps auferre ius naturale nequibit. fo.xlvij.co ij.
Princeps tollere non põt defenſionẽ folio. xlvij.col.ij.
Princeps ſi precipit aliquẽ eligi dicit̃ electio facta ꝑ metum. fol.l.co.iij.
Principis intereſt ſubiectos habere diuites. fo.xiiij.co.j.
Principem ola que mouere poſſunt/ tangenda ſunt. fo.xcv.co.ij.
Principe ſedente quo ordine debent alij ſibi aſſidere. fo.vij.co.iiij.
Pricipes nec minis nec p̃cib⁹ dbẽt ipedire electiões liberas.cxxxiiij.co.iiij.
Primogenitus ſuis fratribus ſubuenire tenetur. fo.vij.co.j.
Primogeniti poſſunt reges vocari patre viuente. fo.vj.co.iiij.
Prior ꝯuẽtualis dr̃ p̃lat⁹. fo.xxv.co.ij.
Priores prioratuũ qui ſunt extra monaſterium nõ ſunt de conuentu monaſterij principalis. fo.xxv.co.ij.
Priorat⁹ vni⁹ monaſterij an poſſit dari monacho alteri⁹. fo.lxxxiiij.co.iij.
Priuatio ipſo iure nõ inducatur/ niſi ſit cauta. fo.lxx.co.ij.
Priuatus quis dicitur. fo.cxcvj.co.ij.
Priuilegium venditum eſt irreuocabile. fo.clv.co.iiij:
Priuilegium primum pape an poſſit eſſe ita validum vt tolli non poſſit per ſecũdum. fo.lxvj.co.ij.
Priuilegiũ de non ſoluendis decimis ad noualia extẽditur.fo.clxxxiij.co.j.
Priuilegium ⁊ cõſuetudo equiparantur. fo.cx.co.iij.
Priuilegium priuilegiatam ꝑſonam non excedit. fo.lxxxvij.co.iiij.
Priuilegium perdit vagabundus.fo. clxviij.co.iij.
Priuilegio ſcholariũ gaudere nõ debent qui vadunt ad ſtudiũ vt citent et vexent extraneos. fo.lxxiij.co.j.
Priuilegia mẽdicantiũ. fo.xlix.co.iij.
Priuilegia ſcholarium ſunt multiplicia. fo.xcix.co.iij.
Pro/quid importat. fo.cl.co.iij.
Probandi onus incumbit aſſerenti. fo.xxxviij.co.iij.
Probatio equiuoca non releuat probantem. fo.ij.co.iij.
Probatio plena req̃rit̃ in cauſa ſummaria. fo cxx.co.iij.
Proceſſiones ſũt duplices. clxiij co.ij.
Procurator ad eligẽdũ ꝯſtitui nõ põt: niſi quatuor cõcurrãt. fo.xxxj.co.iiij.
Procurator cũ iuramento de nõ reuocãdo/an reuocari poſſit. f.xxxj.co.ij.
Procurator q̃lr nocet dño.fo.xl.co.iiij.
Procuratorẽ ꝯſtituẽs ad reſignãdũ vl̃ ꝑmutãdũ cũ iuramẽto de nõ reuocãdo an poſſit ipꝫ reuocare? xxxj.co.ij.
Prohibitio ceſſat/ceſſante ipſius cauſa. fo.lxxvij.co.j.
Promouẽdus in tribus ſit ſufficiens.

folio clxi.col.iiij.
Pronuntiatio regulletur ſm petitionem. folio.cxxxviij.col.iij.
Proteſtatio ante actum quandoq; prodeſt. fo.cxxxvj.col.iiij.
Proteſtatio interrumpit preſcriptionem. fo.cxxxvj. col.j.
Proteſtationem operantur hec verba ſine preiudicio. fo.ciiij.col.j.
Prothonotarij varia habent nomina. folio cxxj. col.ij.
Prothonotariorũ etas. fo.cxxj. fo.ij.
Prothonotariorum officium et inuentio. fo.cxx.co.j.
Prouincia hebeat archiepiſcopum. folio fol.xv.col.j.
Prouincia qualr accipit. fo.lvij.co.j.
Proximus dicitur, quilibet nature noſtre particeps. fo.lviij.co.iiij.
Proximior poteſt rem venditam retrahere. fo.lxxj.co.iij.
Publicatio, dupl'r ſumit. cxciij.co.iij.
Publicitas vñ cauſat. fo.cxciij.co.iij.
Puritas in beneficijs deſideratur. folio xxxvj. col iij.
Quadrageſimali tempore conceduntur nominationes per vniuerſitates. fo.lxxx.col ij.
Qualitas eſt duplex ſcilicet intrinſeca ⁊ extrinſeca. fo.xxxviij.col.iij.
Qualitate intrinſeca electus preſumitur idoneus. ſecus quo ad extrinſecam. fo.xxxviij.co.iiij.
Qualitates legis. fo.xiiij.col.ij.
Quantitas in furto non diſtinguitur cum in gallina vel ouo committatur. fo.xxxix. co.j.
Quaſi/q̃d ſignificat. fol.clxviij.col.j.
Quaſi 3hit i iudicio. fo.cxcviij.co.iiij.
Rancorem tenetur quis remittere/nõ autem ſatiſfactionem iniurie. fo.liiij.co.iiij.
Rapt⁹ i meretrice nõ cadit. fo.cxc.c.j.
Recept⁹ an teneat aliq̃d dare.clij.c.ij.
Recredẽtia nõ facit aliquẽ pacificum poſſeſſorem. fo.xcvj. col.j.
Recredẽtiarius an faciat fruct⁹ ſuos. folio cxix.co.ij.
Reficere quid eſt. fo.xvij.co.ij.
Reformatio quid eſt. for.xvij.co.ij.
Reformatoris officium non expirat morte concedentis. fo.xvij. col.ij.
Regalia mirabilem effectum habet. folio cxxxiij. col.j.
Regalia tripliciter ſumit.fo.clvi.co.j.
Regalie collatio. fo.cxxxij.col.iij.
Regnum an pertineat ad filium ſecũdo genitum/vel ad nepotem ex primogenito. fo.cxlvij.co.iiij.
Regnũ q̃n incepit. fo.iij.col.iiij.
Regnum francie a deo ſpecialiter eſt approbatum. fol.iij.col j.
Regnum francie ab anglicis diu poſſeſſum fuit. fo.iij.col.j.
Regnũ defendit oronib⁹.f xiij.co iiij.
Regnum francie nunq̃ tranſit in feminam. fol.vij.col.iiij.
Regni alieni archana ſeruari non licet. fol.x.col.iiij.
Regula cancellarie ſup beneficijs patronatus laicalis. fo.xiij.co.iij.
Regule cancellarie quando ſunt ſeruande. fo.lij. col.j.
Reipublice datur reſtitutio ſicut minori. fol.lj.co ij.
Religioſus poteſt promoueri ad eccleſiam parochialem. fol xc.col.iiij.
Religioſi compatres eſſe nõ debent. folio clxxvj. col.iiij.
Religioſi nõ debẽt feminas oſculari. folio clxxviij.co.j. in prin.
Religioſi pñt graduari. fo.xc.co iij.
Renuntians beneficio non aliter perdit dominium ⁊ proprietatem beneficij donec ſuperior renuntiationem ratam habuerit. fo.cc.col.ij.
Renũtiatio bñficij ſimoniaca nulla ẽ i p̃iudiciũ reſignãtis. fo.xxxiij.co.ij.
Reſuatio an ĩpediat vnionẽ. xlv.c.ij.
Reſeruatio/eſt duplex. fo.lj.co.iij.
Reſuatõis effect⁹ q̃lis eſt.xliiij.co.iiij.
Reſeruationes et gratie expectatiue multoꝝ ſunt cã maloꝝ. fo.x.co.ij.
Reſeruatiões ſunt dãnate. xlvj.col.j.
Reſeruatiões ſunt odioſe. f.xlv.col.j.
Reſeruationes per pragmaticaʒ abolentur. fo.lij.col.ij.
Reſuatões q̃re ſunt odioſe.lxiiij.co.ij.
Reſeruatiões ſunt dãnate. xcix.c.iiij.
Reſcriptum impetrantis capacitas aut incapacitas quo tempore attendi debet. fo.lxxxiiij.co.iiij.

Reſignatio bñficij ꝓpter liberationẽ fratris de carcerib⁹ nõ valet. f. l co. ij.
Reſignatio egri facili⁹ eſt admittẽda ꝙ ſenis. fo. xcviij. col. iiij.
Reſtitutionem petens qñqꝫ tenet poſ ſeſſionem colorare. fol. cxliij. co. ij.
Retractus conſuetudo. fo. lxxj. co. iij.
Rex francorum ⁊ rex francie vtrunqꝫ dici poteſt. fo. iiij. col. ij.
Rex francie in qua etate poteſt coronari. fo. iiij col. iij.
Rex quandoqꝫ fit ex accidenti quandoqꝫ ex electione ⁊c. fo. vij. col. ij.
Rex francie nõ tenet alienigenas admittere ad beneficia. fo. x. co. iiij.
Rex aſſi diadema adminiſtrat. iiij. c. ij.
Rex frãcie nõ ſubeſt ĩpatori. cxvj. c. ij.
Rex/ regis nomen perdit ſi a veritate recte vite recedit. fo. iij. co. ij.
Rex francie debet eſſe protector eccleſie. fo. v. col. iij.
Rex francie non recognoſcit ſuperiorem. fo. ij. col. ij.
Rex ĩpubes pt adminiſtrare. iiij. c. iij.
Rex pipinus fuit in concilio generali. fo. xliij. co. iiij.
Rex francie occupat bona vacantia per aubanam. fo. lxxiij. col. j.
Rex francie philippus per papã fuit excommunicatus. fo. clx. co. ij.
Regis frãcie capellani poſſunt vſum romanum tenere. fo. clxvj. col. ij.
Regis boni officium. fo. iiij. col. j.
Regis francie priuilegium circa vacatura. fo. lxxxiij. co. iiij.
Regi an ſit potius obediẽdum ꝙ prelato. fo. lx. col. j.
Regi francorum locutus eſt crucifixus. fo. ix. col. iij.
Reges inuncti non videntur meri laici. fo. clvj. col. j.
Reges quare ſunt inſtituti. fo. iij. c. ij.
Regũ filij legitimi ꝗ dicũt. cxlviij. c. ij.
Roma a romulo nomen ſumpſit. folio iiij. col. iij.
Roma ibi/ vbi papa. fo. lviij. col. ij.
Romani per potentiam imperiũ habuerunt. fol. ij col. ij.
Romani ꝙdiu iuſtitiã coluerũt/ tandiu monarchiã obtinuerũt. f. ix. c. ij.
Romanus pontifex/ ⁊ ei⁹ legat⁹ non aſtringunt ad obſeruãdas qualificationes ⁊ ordinẽ graduatoꝝ in ꝯferendis bñficijs. fo. lxv. co. iiij. in fi.
Romanus ponfex facti ſui obliuiſci poteſt. fo. xlv. col. ij.
Romana eccleſia eſt aliarum mater ⁊ magiſtra. fo. xlj. col. iij.
Romanum vſum tenentes non excuſantur. fo. clxvj. co. j.
Romulus remum fratrem interfecit. folio iiij. col. iij.
Sacerdotis dignitas magna eſt. qui ſolus euchariſtiam conficit. folio xxix. col. ij.
Sacerdotes anveniant appellatione clericorum. fol. lx. col. ij.
Sacerdotes dicũt lux mundi. v. col. j.
Sacramẽta ſunt duplicia. cxcij. col. ij.
Salarium non tollitur per peregrinationem. fo. lxxiij. co. iij.
Salarij taxatio. fo. xxxix. co. iiij.
Salutans indignationem videtur remittere fo. iij. co. iij.
Sanctio pragmatica ꝗd ẽ. ccij. co. iiij.
Sanctio pragmatica an fuerit approbata. fo. iiij. col. iiij.
Sanctitas ſemper preſumitur in papa niſi ꝯtrariũ cõſtet. fo. xlj. col. ij.
Sanguis chriſti in magna copia effuſus fuit. fo. xxiiij. co. iij.
Sanguis chriſti in ampulla incluſus eſt in ꝓuincia prouincie apud ſanctum maximinũ. fol. xxiiij. co. iiij.
Sapiẽtes militib⁹ ſũt ꝑferẽdi. xij. c. iiij.
Sapientia vera ſine diuino auxilio haberi non poteſt. fol. xxviij. co. j.
Scholaris an per abſentiam perdat matriculam. fo. xcij. col. iij.
Scholaris an ſortiatur domicilium in loco ſtudij. fol. xcij. co. iiij.
Scholaris notorie peritus põt tranſire ſine examine. fol. xcij. col. iiij.
Scholari nõ ſufficit in ſtudio morari: niſi operã det literis. fo. xcij. col. iij.
Scholares nõ immatriculati nõ gaudẽnt priuilegijs. fol. xcj. col. iiij.
Scholares habent quatuor iudices. folio lxxiij. col. j.
Scholarium examinatio per quot debet fieri. fol. xcviij. col. iij.
Scholariũ priuilegia. fo. lxxij. col. iiij.

Scholis proximus faber poteſt ꝑ iudicem expelli. fo.lix.col.iiij.
Scientia in omni etate eſt appetenda. fo.lviij.col.ij.
Scientia legalis quid habet pro ſubiecto. fo.lxxiiij.col.ij.
Scientia mores ⁊ vita ꝓmouendi prius debent inquiri. fo.xxviij.col.j.
Sciētia fugat carnis vitia. lviij.co.iij.
Scientia eſt illaudabilis quā vita maculat. fo.lviij.col.iiij.
Sciētie fructus. fol.xc.col.iiij.
Scientie imperfectum ſupplet perfectio pecunie. fo.xcix.col.ij.
Scientiam literarum ama/ ⁊ carnis vitia non amabis. fo.lviij.col.iij.
Sciētias humanas theologi ſcire debent. fo.lxxj.col.j.
Scriptura an ſit de ſubſtantia legis. folio ccj.col.iij.
Scripturas legitans vitabit crimina carnis. fo.lviij.col.iij.
Sedes ap̄lica nō morit.fo.lxij.co.iiij.
Semeſtre ad conferendum eſt vtile. folio lxxxv.col.iij.
Senectuti deferendū eſt.lxxiiij.col.ij.
Senex preſumitur minus viuere ꝙ̄ eger. fo.xcv.col.iiij.in fi.
Snia iterlocutoria q̄ eſt. cxxv.co.iiij.
Sententia ſuper exceptione peremptoria an ſit diffinitiua. f.cxxv.c.iij.
Snia abſoluēs ab obſeruatione iudicij eſt interlocutoria. fo.cxviij.col.j.
Snia ꝯ ius lata an valeat. fo.cliij.c.ij.
Sententia eſt triplex. fo.cxxv.col.iij.
Snia q̄dā eſt q̄ſi diffinitiua.cxxv.c.iij.
Snia facit rē notoriā. clxxxv.col.j.
Sententia fuit lata pro aliquo ſuper aliqua re ꝙ ſit dominus nō propter hoc fit ſua. fo.xlij.col.j.
Sententia an confirmetur per nō appellantem. fo.cxv.col.iij.
Snia ſedendo ꝓfertur. fo.xxj.col.j.
Sententie vitiū nō purgatur ꝑ omiſſionem appellatiōis. fo.cxv.col.iij.
Sentētie appellatiōe in dubio nō ꝯtinet interlocutoria. fol.cxxiij.col.iij.
Sententiā an poſſit iudex a quo exequi pe ad proſequendam appellationē lapſo. fo.cxiij.col.j.
Sniaꝫ ꝯfirmat nō appellās. cxv.c.iij.
Sequeſtro beneficij an poſſit inſinuatio fieri. fol.ciij.col.iiij.
Sequeſtratio ſecundum ſtilum francie. fo.xxxij.col.iiij.
Sequeſtrationē bn̄ficij īpedit poſſeſſio triēnalis.pacifica.fo.cxxxij.col.j.
Sermo fieri dꝫ in ꝯcilijs. fo.xvj.col.ij.
Seruiendū eſt hilariter. fo.clxj.col.j.
Sicilia bononia et anglia an ſint de dn̄io eccleſie romane. fol.xxvj.col.j.
Sigilli appoſitio an aliq̄d importet. folio ccv.col.j.
Symbolū eſt q̄ntuplex. f.clxxj.co.iiij.
Simonia inducit ꝑ p̄ces importunas preſertim ꝓ indigno. fo.xxxj.fo.iiij.
Simōia ꝯtinet duo mala. xxxiij.c.iiij.
Simonia peſtis appellat.fo.xiij.col.j.
Simonia ex modico iducitur ſi ex pacto detur. fo.xxxix.col.j.
Simonia reddit infamē iſamia iuris ꝯdemnatū de ipſa. fo.xxxiiij.co.iij.
Simōia ē maximū crimē.xxxiij.co.iiij.
Simonia nō eſt ſoluere notario in ſpiritualibꝰ ꝓ ſcriptura. fol.cliij.col.iiij.
Simonia an poſſit in papam cadere: folio. cliij.col.iij.
Simonie crimen cetera p̄cellit ſui magnitudine. fo.xxxiij.col.iiij.
Simoniā an cōmittat q̄ ad eccl'iaꝫ vadit ꝓpter diſtributiones. clxj.col.ij.
Simoniā inducit ſola ꝓmiſſio dandi tp̄ale pro ſp̄uali. fo.xxxj.col.iij.
Simoniā iducūt q̄nꝫ oboli. xxxix.c.j.
Simoniacus a quo poteſt diſpenſari. folio xxxiiij.co.ij.
Simoniacus an poſſit per epiſcopuꝫ diſpenſari. fol.xxxiiij.col.iiij.
Simpl'r quat'r accipit. fo.ccij.co.ij.
Sinodus quotiens fit in anno: ⁊ qui teneantur venire? fo.xv.co.iij.
Spēs derogat generi. fo.clxxij.co.ij.
Spiritū ſanctū blaſphemāt qui canones contemnunt. fo.xxiij.co.ij.
Spiritualia ſine corporalibus eſſe nō poſſunt. fo.xiiij.co.ij.
Spoliatus non tenetur probare titulum. fo.cxliij.col.j.
Sponſa chriſti per entia ſine conſciētia gubernatur. fol. cxcij.col.j.
Statim mox illico verificant in tēpore modico. fo.clxxviij.col.iiij.

Statutū nō valet vt exiſtēs i vna hora hēat diſtributiōes ꝑ oib⁹. clxiiij.co.ſ.
Statutum nouum interpꝛeteť ſm ius cōmune. fo.xcvj.co.iij.
Statutum inducens ad peccandum non valet. fo.clxxxix.co.iij.
Statutum pꝛohibēs appellationem an valeat. fo.cxvij.co.iij.
Statuta cōtra libertatem eccleſiaſticam ſunt nulla. fo.v.co.iij.
Statuta ſine penarū adiectionibus modice ſunt vtilitatis. fo.lxxxv.co.j.
Stilus francie in materia ſequeſtrationis. fo.cxxxij.co.iiij.
Studere l3 ſpe ꝓmotiōis. f.xij.co.iiij.
Studētes qb⁹ pollere ɔbēt.lviij.co.iij.
Studētib⁹ tria ſūt nccīa.lviij.co.ij.l fi.
Studium literarū pꝛimū fuit oꝛdinatum in egypto. fo.lxxij.co.iiij.
Studium impeditur per curā tempoꝛalium. fo.lxxij.co.iij.
Studij ratione poſſunt omnes hoꝛe ſimul pſolui de mane. fo.clix.co.iiij.
Studij deſcriptio. fo.lviij.co.iiij.
Studij ratione pōt ſcholaris de mane oēs hoꝛas dicere. fo.clix.co.iiij.
Studia gnālia que ſunt. fo.vj.co.iij.
Studioꝝ cā ablēs reſtituiť.lxxiiij.co.j.
Stulti ꝑ ſapiētes curanť. f.lxix.co.iij.
Subiectos domini ſibi caſtigare tenētur. fo.lxj.co.iiij.
Subiectum ſcientie legalis et medicinalis quid eſt. fo.lxxiiij.co.ij.
Subꝛogatus cēſeatur iure illi⁹ in cuius locū ſubꝛogatur. fo.lxviij.co.ij.
Subſcribens ſe nō facta lectura eius ad quod ſe ſubſcribit poteſt ſibi pꝛeiudicare. fo.cxlix.co.ij.in fi.
Succeſſio immediata eſt in beneficijs repꝛobata. fo.cxlviij.co.iij.
Succeſſoꝛ pontificis teneť obſeruare cōtractum pꝛedeceſſoꝛis nole digni tatis celebꝛatum. fo.xxvij.co.iij.
Succeſſoꝛ romani pontificis pōt gratiare eccleſiā vigoꝛe mādati quā gratiauerat ſuus ꝑdeceſſoꝛ. fo.lxv.co.j.
Surreptio tollit ꝑ motū ꝓꝓū.xcv.co.ij.
Suſpēſio i iure varia eſt. clxxviij.co.j.
Suſpenſus ab officio ꝓpter crimē eſt ſuſpēſus a bñficio. fo.clxxviij.co.ij.
Suſpenſus a beneficio poteſt eligere et eligi. fo.clxxviij.co.j.
Suſpenſi et interdicti an ſint vitādi. fo.cxciiij.co.iij.

TAbellio debet apponere locum initi contractus. fo.ccj.co.ij.
Tacens tenet mediū inter cōtradicentem ⁊ cōſentientem. fo.cxxvj.co.ij.
Templa duo romanoꝛum. fo.ix.co.ij.
Tempus ſemeſtre ad conferendū eſt vtile. fo.lxxxv.co.iij.
Tempus certum in multis debet eſſe cōpletum. fo.cxxxiij.co.j.
Temp⁹ vacationis an ſit ſemꝑ inſpiciendum. fo.lxxvj.co.iij.
Tpa i punitōib⁹ an ɔſīdāť.clxx.co.ij.
Termin⁹ iuris an poſſit ꝑ iudicē bꝛeuiari an pꝛoꝛogari. fo.xviij.co.iiij.
Terminus nimis bꝛeuis non artat citatum ad cōparendū. fo.cxviij.co.ij.
Teſtamentū factum contra iuramentum tenet. fo.xxxj.co.ij.
Teſtamentum non vitiat turpis conditio. fo.lxxj.co.iij.
Teſtes an debeant ſe ſubſcribere.foł. cc.columna.iiij.
Teſtes ſynodales quales debēt eſſe. fo.xvj.co.j.
Teſtiū dctā ſiꝯcoꝛdāda.cviij.co.j.i ꝑn.
Theolog⁹ d3 pꝛi⁹ mōeri ad ſīldētiā ꝙ ꝑueť vł ꝑuat⁹ declareť.lxxij.co.ij.l fi.
Theologus vel iuriſta vter potius in papam eligi debeat. fo.lxxv.co.iiij.
Theologus ſuā pꝛebendā cū nō theologo ꝑmutare nequit. fo.lxxj.co.ij.
Theologo cōgruum eſſet ſcire ius canonicum. fo.lxxj.co.j.
Theſaurus quid eſt. fo.xiiij.co.j.
Timēde nō ſūt mine illuſoꝛie.l.co.iiij.
Timoꝛ domini eſt ſemper pꝛe oculis habendus. fo.xxvij.co.iiij.
Titulus quā do dicitur coloꝛatus vel incoloꝛatus. fo.cxxxj.co.j.
Titulus coloꝛatus per quem debeat pꝛobari. fo.cxxxij.co.ij.
Titulus ꝑdeceſſoꝛis per moꝛtē totaliter extinguitur. fo.cxxxiiij.co.ij.
Titul⁹ ꝑ iuramētū qñqꝫ ꝓbať.cxliij.co.j
Titulus coloꝛat⁹ ſupueniēs an tueať poſſeſſoꝛē triennalem.fo.cxxxij.co.ij.
Titulus quilibet requirit reſidētiam perſonalem. fo.lv.co.j.in fi.

¶Titulū apparenter iuſtū q̄n q̄ probare ſufficit. fo.cxlj.col.iij.
¶Titulū ſue poſſeſſionis nemiñē cogi docere/qualr intelligit. f.cxlj col.iij.
¶Titulū nō habēs in bñficio tenet beneficiū cū peccato/⁊ decipit alas parochianorū. fo.cxliij.co.iij. in fin.
¶Titulū ſui predeceſſoris nullus pbare tenetur. fo.cxliij.col.iij.
¶Titulum predeceſſoris nō eſt neceſſe probare. fo.cxxxviij.col.iij.
¶Tituli q̄n ſunt exhibēdi. cxxxvij.c.iij.
¶Tolerantia an det ius in beneficio. folio lxij.col.ij.
¶Thomas cantuarienſis in eccleſia occiſus an eam conſecrauerit ſanguinis ſui effuſione. fo.liij.col.j.
¶Thomas cantuarienſis archiepiſ p defendendis rebus eccleſie martyrium ſuſcepit. fo.cciij.col.iij.
¶Thomas de aquino ad conciliū lugdunenſe fuit vocatus.fo.xiiij.co.iiij.
¶Treuga magis accedit paci q̄ guerre. fo.xix.col.ij.
¶Turnus nominatorum per quid probabitur. fo.lxxxix.col.ij.
¶Turn⁹ p q̄d pbabit. fo.lxxxix.col.iij.
¶Turn⁹ p que bñficia fit. lxxvj.col.ij.
¶Turni computatio. fo.lxxxix.col.ij.
Vacare qualr ſumit. lxxij.co.iij.
Vacatio quelibet an faciat turnum. fo.xcvj.col.iij.
Vacatio per morte aut al's quouiſmodo quas vires h3. fo.cxxij.col.iiij.
Vacationis tempus an ſit ſemper inſpiciendū. fo.lxxvj.col.iij.
Vaſallo feudū ſine cauſe cognitione tolli nō poteſt. fo.xxvij.col.ij.
Vectigal recipiens an teneatur ex delicto familie. fo.lxj.col.iij.
Vectigalium conductor tacite bona ſua fiſco obligat. fo.xij.col.ij.
Venditor rei aliene ſi ſuccedit domino quid iuris. fo.lxvij.col.iij.
Venialia ex contemptu fiunt mortalia. fo.clxxxj.col.j.
Verbum diuinum diligenter eſt audiendum. fo.clxvij.col.ij.
Verba narratiua pape olim faciebāt fidem. fo.cxcvij.col iij.
Veritas ab oib⁹ q̄rēda eſt. cciij.col.ij.
Vexationē an liceat redimere.xxx.c.iij.
Vicarius generalis an poſſit cōferre beneficia. fo.cij.col.ij.
Vicarius ſi fuerit reuocat⁹ ⁊ ignorat reuocationē q̄d iuris. fo.cij.col.iij.
Vicari⁹ p̄t iniare ordinādos. cij.co.j.
Vicarius reuocatur per domini preſentiam. fo.ciij.col.j.
Vicario extra dyoceſim poteſt fieri inſinuatio. fo.cij.col.iij.
Vicario ordinarij ſcā p̄ſentatio ligat manus ipſius ordinarij. fo.cj.c.iij.
Vicario pticulari an bñficiorū vacaturorū collatio poſſit cōmitti.lxxxij.c.ij.
Vicarij pape ſunt epiſcopi in ſuis dioceſibus. fo.xliij.col.ij.
Vicarij ſi plures ſint/an ſit oibus inſinuatio facienda. fo.cij.col.ij.
Vicarijs patronorū vel collatorū ſufficit notationē inſinuare.lxxxij.co.iij.
Vicarios ſiue officiales tenent epi cōſtituere loco ſui. fo.lxxxij.col.j.
Videlʒ/ē dictio expoſitiua. clvij.c.iij.
Villa an dicatur murata muris deſtructis. fo.lxxix.col.ij.
Villa caſtrum et ciuitas qualiter differunt. fo.lxxviij.col.iij.
Villarū muratarū parochiales eccle viris lr̄atis ſunt dāde. lxxviij.col.ij.
Violentia q̄n dicitur fieri. fo.l.co.ij.
Virgo btā ſine peccato originali fuit concepta. fo.xvij.col.iij.
Viri appellatione non comprehenditur mulier. fo.xxxij.col.iij.
Viri eccleſiaſtici quatuor vitijs precipue ſunt cōtaminati. fo.x.col.j.
Virtutū mr diſcretio 6; eē. cxcv.co.ij.
Vita pmonēdi vbi d3 inqri. liij.co.ij.
Vitia quatuor precipue ſunt in viris eccleſiaſticis. fo.x.col.j.
Voluntas ⁊ conat⁹ differūt. lxxxv.co.ij.
Vox viua plurimū afficit. xcix.co.ij.
Vocem nulli habent in eccleſia cathedrali ⁊ collegiata/niſi ſint ſubdiaconi. fo.xxxviij.col.ij.
Unio an impediatur per reſeruationem. fo.xlv.col.ij.
Uniones beneficiorum vacaturorum an valeant. fo.lij.col.ij.
Uniuerſitas pariſienſis dicitur eccleſiaſtica. fo.xcij.co.ij.

Uniuerſitas eſt duplex. fo.cxxiij.co.ij.
Uniuerſitas vel collegiū ſi aliquis velit explicare requiritur ꝙ omnes collegialiter cōueniant. fo.xxviij.co.iij.
Uniuerſitas quandoq̃ eſt eccleſiaſtica/qn̄doq̃ ſecularis. fo.xcij.co.ij.
Uniuerſitas recipit priuilegium a principe. fo.lxx.col.j.
Uniuerſitas ꝑ quē pōt erigi. vj.co.ij.
Uniuerſitas delinq̄re pōt. cxcv.co.iiij.
Uniuerſitatis mort⁹ ꝓprius an tollat ſurreptionē notationis. xcv.col.iij.
Uniuerſitatis approbatio ſpectat ad principem. fo.xcj.col.iij.
Uniuerſitatꝫ geſta qn̄ valēt. xix.co.iij.
Uniuerſitatis ſecreta non ſunt extraneo cōmunicanda. fo.xxxij.co.j.
Uniuerſitates nō poſſunt cogi ad dādas nominationes. fo.xcj.co.iij.
Uniuerſitates ſolēnolant. xciiij.co.ij.
Uniuerſitatib⁹ ēt eccl'iaſticis ꝑt ꝓuilegia ꝯcedēre ꝓnceps ſctarꝫ. xcix.c.iij.
Unius ob noxam multos periſſe ſciatis. fo.liiij.col.j.
Uſurari⁹ notori⁹ q̄ſdicaẗ. clxxxvj.c.ij.
Uſuras promittens non obligatur. folio cxxxix.col.iiij.
Uſurpare quid eſt. fo.x.col.ij.
Uxor alatur a viro. fo.clxv.co.ij.
Uxor de ꝯſuetudine nō ꝑt ſine cōſenſu viri ſe obligare. cxc.co.iiij.in ꝓn.
Uxoris appellatio an ꝯprehēdat ſpōſam de ꝓſenti nō cognitā. cxc.co.iij.
Z Elare quid ſit. fo.lj.co.i.
Zelus duobus modis ſumiẗ. folio lj.col.j.

¶ Finis tabule quotationum.

¶ Joannis chappuis in ſuperiorē pragmatice ſanctionis indicem ab eo compaginatū tumultuaria enucleatio.

INdicem huiuſcemodi ſerie alphabetica compactū/ ſi quiſpiā haud ſegniter ſcrutabiẗ:rectiſq̃ cōſpiciet ocellis: vix q̄cq̄ mēte volutabit:q̄n hic mox imprōptu adinueniat. Plures preter annotatiūculas e regione gloſarū locatas reperiūtur ſentētie:ad quarū latibula facili ducere ſemita/ſingula ſi folia numero ſignata patēti diligētius obſeruaueris . Neq̃ binas ꝓ expetita materia cogeris coluīnas pluſtrare. Si tamē interlegendū eandē varijs in locis/diuerſoq̃ ſub grāmate ſententiā offenderis:id nō ab re facilitatū putato cū diſcrepantes ſint holm cōceptus,quotq̃ capita/tot ſenſus. Euenit ſiquidem vt qđ ſub alpha venatur vnus:alter ſub o diſceẗ. Elaboratas inſuꝑ ſententiarū ipſarū ſedes cariſſime lector ſi lubet ꝓfundius ruſpare.⁊ quotquot legeris(citra iactantiā dixerimus)indices huic noſtra opinione ſpectabis lōge abſimiles. Exactiſſimā deniq̃ totius opuſculi tam in textu q̄ȝ gloſemate caſtigationē ſi hec cū prioribus cōferatur impreſſionibus/ quiſq̄s hic verſaberis/cōperies. Si vera fatemur:inter ſtudēdū agnoſces. Uale. Et directorem ſi quid notatu dignum reppereris:tuis dignator precibus:vt cum agreſci deſtiterit ethere a:beatis potiatur ſedibus,

Stet liber hic:donec fluctus formica marinos.
Ebibat:⁊ totum teſtudo perambulet orbem.

¶ Finis huic opuſculo impoſitus eſt opera Joannis Creſpin alias duxarre impreſſoris ſeduli in vrbe Lugdun.xxj.April.M.ccccc.xx.
Deo gratias,

Concordata.

¶ Concordata vicē ſeu
locum Pragmatice ſanctionis habentia
inter ſanctiſſimum papam Leonem deci-
mum/ꝛ Chriſtianiſſimum Francie regem
Franciſcum/huius nominis primum.ini-
ta.in generaliqꝫ Lateranēſi Conſilio paſ
ſata.necnon in omnibus curijs Francie re
gni et Delphinatus lecta/publicata/atqꝫ
regiſtrata per titulos diſperſa cum Sum-
mariorum in pleriſqꝫ locis/et non nullarū
concordantiarum Pragmatice ſanctiōis
antiquarum ac nouarum Ordinationum
regis Ludouici.xij.atqꝫ Regularum can-
cellarie Apoſtolice. Et ſecundum preſen-
tis libri conſonantiam Alphabetice Ru-
bricarum tabule appoſitione/nouiſſime a
multis mendis/omiſſionibus/ꝛ variatio-
nibus(quibus perprius erāt vitiata)cor-
recta ꝛ emendata Quibus adiūgitur Te-
xtus Pragmatice ſanctionis beati Ludo
uici Francie regis.

1530

IN nomīe domini noſtri ieſu chꝛiſti.

Cōcoꝛdata inter ſanctiſſimuʒ dominum noſtrū papam Leonem decimū. Et chꝛiſtianiſſimuʒ Franciſcum huius nominis pꝛimū francoꝛum regem vicem ſeu locum pꝛagmatice ſanctionis obtinentia per lateranēſe concilium auctoꝛiʒata lecta et publicata ac in omnibus curijs parlamentoꝛum et alijs inferioꝛibus regiſtrata feliciter incipiunt.

FRanciſcus dei gratia francorum rex

Mediolani dux. Aſtenſis comes. ac Genue dominus omnibus literas has lecturis ſalutem.

¶ Deſcribitur ibi qualiter (ad fines de viribus pꝛagmatice ſanctionis diſcernēdi) Ludouic⁹. xij. ⁊ multi alij regni maioꝛes. olim vocati fuere ad generale lateranenſe cōcilium. Poſt cuius deceſſum rex Franciſcus pꝛimus ad illud vocatus fuit. Necnon ibi demonſtratur quare de auctoꝛitate dicte pꝛagmatice ſanctionis cōcoꝛdandum erat. Et quare ipſe Frāciſcus Bononiam iuerit. Et quid ab ipſo lateranenſi concilio obtinuerit. Ac etiaʒ ibi deſcribitur quid de titu. elec. ſtatutum et oꝛdinatum fuerit.

DUm non pridē ſuperſtite adhuc Ludouico memoꝛie commendabilis rege ſocero noſtro (cuius anime pꝛopitietur altiſſimus) Sacrum lateranenſe cōcilium ſepius edictis decretis. Eundē ſocerū noſtrum ad eiuſdem concilij conuentuʒ euocaſſet. Cum coq; regni noſtri curias ſummas (quas parlamētarias vocamus) eccleſiam inſuper vniuerſam Gallicam cunctaſq; regni noſtri gentes. Delphinatiſq; noſtri potētatus admonēdoſq; cenſuiſſet: vt ſi quid auctoritatis priſce afferre. ſi qua iura citare. ſi rationes conſentaneas palam ediſcere poſſe cōſiderent: quominus ſanctio pꝛagmatica eiuſdem concilij auctoꝛitate ac ſententia antiquaretur: abꝛogaretur: induceretur irritaq; etiā nulla pꝛonuntiaretur: ⁊ ſciſmatica id infra diem dictis decretis pꝛefixam efficerēt: quo neglecto talis deniq; (ſacro appꝛobante conſilio) decerneretur.

¶ Dudum autem ſtatimq; nobis diadematico faſtigio diuina benignitate auctiſq; regnumq; auſpicato ineuntibus. Cum rurſus

huiuſcemodi edicta alia atqꝫ alia eadem auctoritate manātia no
bis inotuiſſent. Nobis etiam noſtriſqꝫ curijs eccleſie gallicane. ac
ſubditis populis edicto nouiſſimo ac cauſe peremptorio ſpes om
nis eſſet purgande more preciſa: vt ſi vlterius cunctari in animum
induxiſſemus: futurū oīno videremur in hec diſcrimina incidere:
que ante dicte pragmatice ſanctionis decretum: hoc eſt in regno
noſtro patriaqꝫ Delphinali locum ſibi vendicabant. ❡ Ideo nos
animo reputantes quantas olim (ante illius pragmatice ſanctio
nis promulgationem) indignitas rerum. ac deformitas in regno
noſtro: patriaqꝫ Delphinali grauaretur: cuꝫ videlicet res numma
ria (quib⁹ veluti neruis res publica ſubnixa eſt) ea maxime ac pre
cipue ratione exhaurīretur. cum preſulibus ⁊ antiſtitib⁹ ſacerdo-
tiorum conferendorum libertas facultaſqꝫ adimeretur: cum pere-
grini ⁊ incole ſacerdotijs. Gallicis ſepe numero donarentur cum
duplomatibus apoſtolicis. quas expectatiuas nuncupabāt [g]ene
ratim ſigillatimqꝫ ſuperſtitum hominū ſpirātiumqꝫ ſacerdotia ele
ctiua: mixta: ac collectiua in diem mortis eorum conferr[...] r qui
eis fungebantur. Id quod cum bonis moribus non conuenit. Cū
vero alieni facti votum habet adiunctum. ❡ Poſtremo cum ſacer
dotiorum controuerſie: liteſqꝫ ſacre in curia Romana diſceptarē-
tur: ingenti noſtrorum hominum diſpendio: et incōmodo . ex quo
ſequi pleruncqꝫ neceſſe erat vt qui vel ſumptibus ſuppeditare vel
labori ſufficere neqrent hi aut iuri ſuo cedere: aut cauſas deſerere
ac pro derelictis haberentur.

Mala q̄ ſe-
quebantur
ex eo ꝙ li-
tes in Ro.
curia nō in
regno ven-
tilabātur.

❡ Simul ea accedebat deformitas. vt literaruꝫ ſtudioſi: ⁊ diſcipli
nis liberalibus incumbentes: aut ſacerdotia adipici nequirent:
aut qui adipiſci cuperent literarum ſtudiū abijcere. aut certe de-
ponere cogerentur. Paſſimqꝫ per vrbes errabūde vagari: vt id pe-
riculum imminere videretur. ne literarum tandem amor ⁊ ſcien-
tia per incuriam exoleſcerent.

❡ Cum igitur ſummopere nobis vidēdum eſſe exiſtimaremus. ne
huiuſmodi indignitas in regno noſtro exoriretur: id quod futurū
intelligebamus tempori vtiqꝫ inſeruiendum eſſe duximus. ac reb⁹
noſtris periclitantibus ꝑ re nata conſulendum imminētiaqꝫ de-
trimenta minore ac leuiori diſpendio redimēda. Quare cum Bo-
noniam cū omni noſtro comitatu veniſſemus: exhibēde gratia re-
uerentie ſanctiſſimo patri noſtro Leoni decimo pōtifici ſummo:
quam ei Frācie reges maiores noſtros vt primos: ac maximos ſa-
croſancte eccleſie filios exhibuiſſe nouimus . obnixis precibus ab
eo contendimus: vt ſi pragmatice nomē omnino eſſet abrogandū
ſaltem vice illius bona ſua conſilijqꝫ venia: certas nobis leges cō-

utioneſq; meditari cominiſciq; liceret:quibus imperium noſtrū upradictum imposterū vteref. Quod ad ea quidem pertinet que anctione pragmatica canebantur:quibus noſtris precibus exora a pontificis ſanctitas(nam ei quoq; cordi erat regni noſtri eccle am recte atq; ordine adminiſtrari)haud egre nobis indulſit. Ut onuenta quedam nobis meditari commentariq; liceret pragma ice ſanctionis vicem. Regno ac potentatui ſupradicto vtiq; pre itura:que eiuſdem ipſa conſilij auctoritate aſſenſuq; cōfirmaren ur:quam homologationem vocant.cum irritante decreto huius ommentationis curam. Cum ſua ſanctitas: et nos mandauiſſe: ius viris quibuſdā conſultiſſimis:ita confecta temperataq; ſunt a conuenta:vt pleraq; pragmatice ſanctionis capita firma nobis oſt hac rataq; futura ſint. Qualia ſunt ea que de reſeruationib⁹: n vniuerſum aut ſigillatim factis ſtatuūt.de collatiōibus.de cau s.de fruſtratorijs appellationibus.de antiquatione conſtitutio: is clementine quam literis vocant: de libere quieteq; poſſidenti us de concubinarijs. Quedamq; alia quibus nihil his conuen: is derogatum abrogatumq; ve fuit:niſi in quibuſdam capitibus onnulla interpretanda immutanda ve cenſuimus quod ita refer e vtilitatis publice arbitraremur.

Papa ſeu lateranen. ſe conſiliū indulſit regni francie vt cōuenta quedā face ret q̄ locum ſeu vicem pragmatice ſanctionis contine rent.

Iſta ſūt capitula pragmatice ſanctionis qui b⁹nihil derogatū eſt per pape et regis conuenta.

Quod vero ad electiones pertinet:minime quod optamus ob ingre potuimus :cauſis in dictis:conuentis latiſſime inſertis. Ac ihilo ſecius: tamen cum ab eiuſdem pontificis ſanctitate dila: ionem ſemeſtrem impetraſſemus his rebus tranſigendis . ſuper iſq; viros multos doctrina eximia literarumq; peritia preditos ſuq; rerum callentiſſimos conſuluiſſemus:tandem de commu ſen entia(q:oniam ita ferebat ratio)difficultaſq; temporis rerumq; os circuſtantium neceſſitas ſepedicta conuenta in regno noſtro c delphinio promulganda cenſuimus. Ita vt ſanctionis vicem nſtarq; plenum habeant. Quorum conuentorum ſeu approbatio is conſilij tenor ſequitur et eſt talis.

De approbatione conuentorum per Lateraneñ.conſilium facta.

Deſcribuntur ibi rationes ꝛ cauſe quare Leo papa.x.de effectu ragmatice ſanctionis cum Franciſco primo francorum rege con enit. Et quomodo pro bono pacis ꝛ concordie eccleſie Romane: erte leges conſtitutioneſq; edite per ipſum regē atq; paſſate fue e per Lateranenſe concilium:in locum pragmatice ſanctionis. De quib⁹ pace cōcordia etiam habetur in extrauaganti Sixti uarti q̄ incipit ad vniuerſalis eccleſie.de treu.ꝛ pa. Et i glo.qua uor ✠ q; ſi quis.cl.j.circa finem de colla.in pragmatica ſanctione.

LEo epiſcopus ſeruus ſeruorum dei. ❡ Ad perpe-
tuam rei memoriam Sacro approbante concilio
diuina diſponente clementia: per quem reges re-
gnant et principes imperant: in eminenti apoſto
latus ſpecula ⁊ ſuper gẽtes et regna meritis licet
imparibus conſtituti animo reuoluẽtes. q ⁊ ſi ea
que pro salubri ⁊ quieto regimine regnorum. ⁊ ad
pacem ⁊ iuſtitiam populorum perpetua eorundem regnorum ſtabi
litate: regibus: preſertim de fide catholica: ⁊ de re publica chriſtia-
na ⁊ apoſtolica ſede benemeritis laudabili ⁊ prouida noſtra: ordi
natione cũ venerabilibus fratribus noſtris ſancte Romane eccle
ſie cardinalibꝰ conceſſa. ac ad effectum huiuſmodi geſta: ſtatuta or
dinata: decreta: facta ve ſunt plenã roboris firmitatem obtineant:
illis nihilominus interdum (ſacro aprobãte concilio) noſtre inno
uationis et approbationis robur adicimus vt eo firmius illibata
perdurent quo ſepius erunt noſtra auctoritate: ac etiam genera-
lis cõcilij preſidio communita efficacemq operam circa eorundẽ
conſeruationem libenter adhibemus: vt reges ⁊ ipſorum regnorũ
perſone conceſſionibus priuilegijs: ſtatutis: ⁊ ordinationibus hu-
iuſmodi in domino plene gaudẽtes in pacis et tranquillitatis ac
amenitatis dulcedine conquieſcant: ⁊ in eorum ſolita erga eandẽ
ſedem deuotione feruentius perſeuerent.

❡ Nuper ſiquidem (vt eccleſia ſponſa noſtra in ſancta vnione con
ſeruaretur: ⁊ per chriſti fideles ſacris canonibus a romanis ponti
ficibus ⁊ ſacris generalibus concilijs duntaxat editis vterentur)
quaſdam conſtitutiones (quas de cetero loco pragmatice ſanctio-
nis ⁊ contentorum in ea in regno francie pro bono pacis ⁊ concor
die ac illius communi et publica vtilitate) cum chriſtianiſſimo in
chriſto filio noſtro Franciſco Francorũ rege chriſtianiſſimo dum
Bononie cum noſtra curia eſſemus tractatas ⁊ cum eiuſdem fra-
tribus noſtris diligenter examinatas. ⁊ de eorum conſilio cum pre
fato rege concordatas: ⁊ per ipſius regis legitimum procuratorẽ
acceptatas de eorundem fratrũ conſilio ⁊ vnanimi cõſenſu ſtatui-
mus ⁊ ordinamus: prout in noſtris literis deſuper cõfectis plenꝰ
continetur: quarum tenor ſequitur ⁊ eſt talis.

❡ De conſtitutionibus.

❡ Traduntur ibi papales rationẽs. ſinodaleſq cõſtitutiones. quas
Leo papa decimus ex deliberatione gñalis cõcilij lateranẽ. in re
gno francie. vice pragmatice ſanctionis inuiolabiliter vult obſer-
uari: quarũ alique ſunt de titu. electionis ⁊ poſtulationis deroga-
tione. alique de preſenta. ⁊ inſti. ⁊c. prout in ſequẽtibus cõtinetur.

LEo epiſcopus ſeruus ſeruorū dei. ¶ Ad perpetuam rei memoriam. Primitiua illa eccleſia in angulari petra ſaluatore noſtro Jeſu chriſto fundata apoſtolorū preconijs elata: martyrumq; ſanguine cōſecrata: ꝛ aucta olim vbi primum (iuuante domino) per orbem terrarū lacertos mouere cepit prouide attendens quantum oneris humeris impoſituz haberet: quot oues paſcere: quot cuſtodire: ad quot ēt remotiſſima loca oculos intendere cogeretur diuino quodam conſilio Parochias inſtituit: Dioceſes diſtinxit: Epiſcopos creauit et Metropolitanos prefecit vt tanq̄ membra capiti obſequentia cuncta ſecundum eius volūtatem ſalubriter in domino gubernarent: et tanq̄ riuuli a perenni fonte Romana videlicet eccleſia deriuantes ne angulum quidem dominici agri irrigatum dimitteret.

Quare parochie ꝛ dioceſes per vniuerſum orbem diſtincte fuerūt.

¶ Unde ſicut alij Romani pontifices predeceſſores noſtri ſuo tēpore omni ſtudio curarunt: vt dicta eccleſia vniretur et in ſancta vnione huiuſmodi ſine ruga ꝛ macula conſeruaretur: ꝛ omnes vepres ab eadem eccleſia abolerentur: cuius propriū eſt (diuina opitulante gratia) virtutes colere: et vitia radicitus extirpare. Jta et nos (tempore noſtro ꝛ preſenti durante conſilio) ea facere ꝛ curare debemus que vnioni ꝛ conſeruationi eiuſdem eccleſie conducere videantur. Ea propter omnes vepres que vnioni huiuſmodi obſiſtunt: et ſegetem domini pullulare non ſinunt: tollere proſus ꝛ extirpare: ac virtutes in viam domini inſerere ſatagimus. Sane inter archana mentis noſtre, reuoluentes ꝙ tractatus inter pie memorie. Pium ſecundum. Sixtum quartum. Jnnocentium octauum. Alexandrum ſextum. et Julium ſecundum Romanos pontifices predeceſſores noſtros: et clare memorie reges Francie chriſtianiſſimos ſuper abrogatione certe conſtitutionis in dicto regno Francie vigentis que pragmatica vocatur habiti fuerunt. Et licet Pius ſecundus prefatus nuntijs ad clare memorie Ludouicum vndecimum Francie regem chriſtianiſſimum deſtinatis tantis eidem perſuaſerit rationibus: vt rex ipſe pragmaticam ſanctionem huiuſmodi tanq̄ in ſeditione ꝛ ſciſmatis tempore natam ſuis patentibus literis abrogauerit: tamen huiuſmodi abrogatione etiam litere apoſtolice prefati Sixti ſuper concordata cum oratoribus prefati regis Ludouici ad prefatum Sixtum predeceſſorem deſtinatis habita expedite per prelatos ꝛ perſonas eccleſiaſticas dicti regni recepte non fuerunt. Nec ipſi prelati et

Vepres penitus tollere deſunt que vnioni eccleſie obſiſtunt ꝛ ſegetē dn̄i pullulare non ſinunt.

Rex ludouicus.xj. ſuaſione Sixti quarti pontifice. niſus eſt abrogare pragmaticā ſanctionem.

Leo epiſcopus ſeruus ſeruorum dei. ¶ Ad perpetuam rei memoriam Sacro approbante concilio diuina diſponente clementia: per quem reges regnant et principes imperant: in eminenti apoſtolatus ſpecula ⁊ ſuper gētes et regna meritis licet imparibus conſtituti animo reuoluētes. q ⁊ ſi ea que pro ſalubri ⁊ quieto regimine regnorum. ⁊ ad pacem ⁊ iuſtitiam populorum perpetua eorundem regnorum ſtabilitate: regibus: preſertim de fide catholica: ⁊ de re publica chriſtiana ⁊ apoſtolica ſede benemeritis laudabili ⁊ prouida noſtra: ordinatione cū venerabilibus fratribus noſtris ſancte Romane eccleſie cardinalib⁹ conceſſa. ac ad effectum huiuſmodi geſta: ſtatuta ordinata: decreta: facta ve ſunt plenā roboris firmitatem obtineant: illis nihilominus interdum (ſacro approbāte concilio) noſtre innouationis et approbationis robur adiicimus vt eo firmius illibata perdurent quo ſepius erunt noſtra auctoritate: ac etiam generalis cōcilij preſidio communita efficacemq; operam circa eorundē conſeruationem libenter adhibemus: vt reges ⁊ ipſorum regnorū perſone conceſſionibus priuilegijs: ſtatutis: ⁊ ordinationibus huiuſmodi in domino plene gaudētes in pacis et tranquillitatis ac amenitatis dulcedine conquieſcant: ⁊ in eorum ſolita erga eandē ſedem deuotione feruentius perſeuerent.

¶ Nuper ſiquidem (vt eccleſia ſponſa noſtra in ſancta vnione conſeruaretur: ⁊ per chriſti fideles ſacris canonibus a romanis pontificibus ⁊ ſacris generalibus concilijs duntaxat editis vterentur) quaſdam conſtitutiones (quas de cetero loco pragmatice ſanctionis ⁊ contentorum in ea in regno francie pro bono pacis ⁊ concordie ac illius communi et publica vtilitate) cum chriſtianiſſimo in chriſto filio noſtro Franciſco Francorū rege chriſtianiſſimo dum Bononie cum noſtra curia eſſemus tractatas ⁊ cum eiuſdem fratribus noſtris diligenter examinatas. ⁊ de eorum conſilio cum prefato rege concordatas: ⁊ per ipſius regis legitimum procuratorē acceptatas de eorundem fratrū conſilio ⁊ vnanimi cōſenſu ſtatuimus ⁊ ordinamus: prout in noſtris literis deſuper cōfectis plenꝰ continetur: quarum tenor ſequitur ⁊ eſt talis.

¶ De conſtitutionibus.

¶ Traduntur ibi papales ratiōes, ſinodaleſq; cōſtitutiones. quas Leo papa decimus ex deliberatione gnalis cōcilij lateranē. in regno francie. vice pragmatice ſanctionis inuiolabiliter vult obſeruari: quarū alique ſunt de titu. electionis ⁊ poſtulationis derogatione. alique de preſenta. ⁊ inſti. ⁊c. prout in ſequētibus cōtinetur.

Leo epiſcopus ſeruus ſeruorū dei. ¶ Ad perpetuam rei memoriam. Primitiua illa eccleſia in angulari petra ſaluatore noſtro Jeſu chriſto fundata apoſtolorū preconijs elata: martyrumq̃ ſanguine cōſecrata: ⁊ aucta olim vbi primum (iuuante domino) per orbem terrarū lacertos mouere cepit prouide attendens quantum oneris humeris impoſitū haberet: quot oues paſcere: quot cuſtodire: ad quot ēt remotiſſima loca oculos intendere cogeretur diuino quodam conſilio Parochias inſtituit: Dioceſes diſtinxit: Epiſcopos creauit et Metropolitanos prefecit vt tanq̃ membra capiti obſequentia cuncta ſecundum eius volūtatem ſalubriter in domino gubernarent: et tanq̃ riuuli a perenni fonte Romana videlicet eccleſia deriuantes ne angulum quidem dominici agri irrigatum dimitteret.

Quare parochie ⁊ dioceſes per vniuerſum orbem diſtincte fuerūt.

¶ Unde ſicut alij Romani pontifices predeceſſores noſtri ſuo tēpore omni ſtudio curarunt: vt dicta eccleſia vniretur et in ſancta vnione huiuſmodi ſine ruga ⁊ macula conſeruaretur: ⁊ omnes vepres ab eadem eccleſia abolerentur: cuius propriū eſt (diuina opitulante gratia) virtutes colere: et vitia radicitus extirpare. Ita et nos (tempore noſtro ⁊ preſenti durante conſilio) ea facere ⁊ curare debemus que vnioni ⁊ conſeruationi eiuſdem eccleſie conducere videantur. Ea propter omnes vepres que vnioni huiuſmodi obſiſtunt: et ſegetem domini pullulare non ſinunt: tollere prorſus ⁊ extirpare: ac virtutes in viam domini inſerere ſatagimus. Sane inter archana mentis noſtre reuoluentes q̃ tractatus inter pie memorie. Pium ſecundum. Sixtum quartum. Innocentium octauum. Alexandrum ſextum. et Julium ſecundum Romanos pontifices predeceſſores noſtros: et clare memorie reges Frācie chriſtianiſſimos ſuper abrogatione certe conſtitutionis in dicto regno Francie vigentis que pragmatica vocatur habiti fuerunt. Et licet Pius ſecundus prefatus nuntijs ad clare memorie Ludouicum vndecimum Francie regem chriſtianiſſimum deſtinatis tantis eidem perſuaſerit rationibus: vt rex ipſe pragmaticam ſanctionem huiuſmodi tanq̃ in ſeditione ⁊ ſciſmatis tempore natam ſuis patentibus literis abrogauerit: tamen huiuſmodi abrogatione etiam litere apoſtolice prefati Sixti ſuper concordata cum oratoribus prefati regis Ludouici ad prefatum Sixtum predeceſſorem deſtinatis habita expedite per prelatos ⁊ perſonas eccleſiaſticas dicti regni recepte non fuerunt. Nec ipſi prelati et

Vepres penitus tollere deſunt que vnioni eccleſie obſiſtunt ⁊ ſegetē dn̄i pullulare non ſinunt.

Rex ludouicus .xi. ſuaſione Sixti quarti pontifice. niſus eſt abrogare pragmaticā ſanctionem.

perſone eccleſiaſtice illis parere: nec monitis Innocentij: ꝛ Julij predictorum aures: prebere: ſed eidem pragmatice conſtitutiōi inherere voluerunt. Unde prefatus Julius predeceſſor in preſenti cōſilio Lateraneñ. vniuerſale ecclesiam repreſentante eum legitime in dicto abrogationis pragmatice ſanctionis huiuſmodi negotium ꝛ illius diſcuſſionem venerabilium fratrum ſuorum Cardinalium (de quorum numero tunc eramus) ꝛ aliorum prelatorū cōgregationibus relationemq̃ diſcuſſorum ſibi ꝛ eidem conſilio faciendam commiſit. Gallicoſq̃ prelatos capitula eccleſiarū ꝛ Monaſteriorū conuentus ac Parlamenta ꝛ laicos illis fauētes cuiuſcunq̃ dignitatis: etiam ſi regalis exiſterent: ſanctiōe predicta vtētes ſeu illam approbantes: omneſq̃ et ſingulos alios ſua communiter vel diuiſim intereſſe putantes: per edictū publicum (cū ad partes illas tutus non pateret acceſſus) in certis eccleſijs tūc expreſſis affigendum: moneri ꝛ citari infra certum competentem terminum prefigendum ad comparendum coram eo in conſilio prefafato cauſaſq̃ dicendum. quare ſanctio prefata in concernentibus auctoritatem: dignitatem ꝛ vnitatem eccleſie Romane ꝛ apoſtolice ſedis ſacrorumq̃ canonum ꝛ eccleſiaſtice libertatis violationē nulla ꝛ inualida declarari: decerni: ꝛ abrogari non deberet.

Gallici p̄lati capl'a ꝛ cōuētus eccleſiarū ac parlamēta ceteriq̃ laici citati fuerūt vt coram romano pontifice ꝛ cōſilio lateraneñ. cōparerent dicturi cauſas. ꝛc.

¶ Et cum ſuper his in forma iuris in prefato cōſilio Lateraneñ. procederetur: dictuſq̃ Julius predeceſſor (ſicut domino placuit) rebus fuiſſet humanis exemptus. Noſq̃ (diuina fauente clementia) ad ſummi apoſtolatus apicem aſſumpti fuiſſemus: et contra Prelatos Capitula Conuētus ꝛ perſonas huiuſmodi ad nonnullos actus proceſſiſſemus: tandem conſiderantes pacem eſſe vinculum charitatis: ꝛ ſpiritualem virtutem qua ſaluamur. dicēte domino. Qui biberit aquam quam ego dabo ei bibere: non ſitiet in eternum.

¶ Et quod in pace conſiſtat ſalus vniuerſorum. Caſſiodoro teſte. Omni quippe regno deſiderabilis debet eſſe tranquillitas: in qua ꝛ populi proficiunt: et vtilitas gentium cuſtoditur matura deliberatione cognouimus: non per nūtios aut legatos noſtros ſed in preſtatione obedientie filialis: quam chariſſimus in chriſto filius noſter Franciſcus francorum rex chriſtianiſſimus perſonaliter nobis preſtitit: hec cum maieſtate ſua coram diſcutere eumq̃ paternis hortari monitis vt ad laudem dei ꝛ ſui honorem prompto animo libens ac volens dicte pragmatice ſanctionis abrenūtiare. Et ſecundum leges ſancte Romane eccleſie quemadmoduꝫ ceteri chriſtiani viuere ac mandatis apoſtolicis que a ſede apoſtolica pro tempore emanarent parere et obedire vellet.

De electionis et poſtulationis derogatione.

Rationibus ſubdicendis titu. de electione ⁊ prelatorū poſtulatione ſublatus fuit. Et Franciſcus primus francorū rex leges ⁊ cōſtitutiōes infraſcriptas in locū pragmatice ſanctiōis acceptauit.

E Et cuȝ ex electionibus que in eccleſijs cathedralibus ⁊ metropolitanis ac monaſterijs dicti regni a multis annis citra fiebant grādia animarū pericula prouenirent. Cum pleriq̄ per abuſum ſecularis poteſtatis. Nonnulle vero precedentibus illicitis et ſimoniacis pactionib⁹. Alie particulari amore: et ſanguinis affectione ⁊ non ſine periurij reatu fierent. Cum electores ipſi etiā ſi ante electionē per eos faciendā ydoneiorē: ⁊ nō eū quē promiſſione aut datione alicuius rei temporalis: ſeu prece vel precibus per ſe: vel aliū interpoſitis: electionē procurare didiciſſent eligere ſpōte iurarent iuramētū huiuſmodi nō ſeruarēt: ſed contra propriū huiuſmodi iuramētū in anime ſue preiudiciū venirēt vt nobis notorie conſtat: ex crebris abſolutionibus ⁊ rehabilitationibus a nobis ⁊ predeceſſoribus noſtris petitis ⁊ obtentis.

Idem Franciſcus rex noſtris paternis monitis tanq̄ ver⁹ obedientie filius parere volens: tam pro bono obedientie: in qua magnum meritum vere conſiſtit: q̄ pro communi et publica regni ſui vtilitate in locū dicte pragmatice ſanctionis: ac ſingulorum capitulorum in ea contentorum leges: ⁊ conſtitutiones infraſcriptas inuicem tractatas: ⁊ cum fratribus noſtris ſancte Romane eccleſie cardinalibus diligenter examinatas: ⁊ de eorum conſilio cum prefato rege concordatas: per dilectum filium Rogerium barme regiū aduocatū oratorē ſuū: ad hoc ab eodē Frāciſco rege ad nos deſtinatū habētē ad hoc ſpeciale et ſufficiēs mādatū acceptauit.

De preſentatione ⁊ inſtitutione prelatorum.

Infra ſemeſtre tēpus regis francorū intererit ſummo pontifici ad eccleſias Cathedrales metropolitanas. Et monaſteriorū perſonas ydoneas preſentare. Quod ſi nō fecerit: vel nō ydoneuȝ preſentauerit adhuc hȝ trimeſtre tempus in quo ſi defecerit vel cōtingat huiuſmodi eccleſias in romana curia vacare. ſedes ipſa apoſtolica (non expectata ipſius regis preſentatione) libere prouide-

bit hoc dicit cum .4. monaſterijs vero: decernendo electiones ⁊ illarum confirmationes aliter ⁊ alias fiendas irritas ⁊ inanes.

QE eorundem fratrum conſilio: ⁊ vnanimi conſenſu: ex certa noſtra ſcientia: ⁊ poteſtatis plenitudine: ſtatuimus ⁊ ordinamus: ꝙ de cetero perpetuis futuris temporibus loco dicte pragmatice conſtitutionis: ac omnium ⁊ ſingulorum capitulorum in ea contentorū: videlicet: vt de cetero; cathedralibꝰ ⁊ metropolitanis eccleſijs in regno dicto: delphinatu ⁊ comitatu dieñ. ac valentineñ. nunc ⁊ pro tempore (etiam per ceſſionē in manibus noſtris ⁊ ſucceſſorum noſtrorum Romanorum pontificum canonice intrantium ſponte factam) vacantibus. illarum capitula ⁊ canonici ad electionem ſeu poſtulationem inibi futuri prelati procedere nō poſſint. Sed (illarum occurrēte huiuſmodi vacatione) rex francie pro tempore exiſtens: vnum grauem magiſtruȝ ſeu licentiatū in theologia: aut in vtroqꝫ: ſeu altero iurium doctorem: aut licentiatum in vniuerſitate famoſa: ⁊ cum rigore examinis ⁊ in vigeſimo ſeptimo ſue etatis anno ad minus conſtitutū: ⁊ alīs idoneum: infra ſex menſes: a die vacationis eccleſiarum earundem cōputandos: nobis ⁊ ſucceſſoribus noſtris romanis pontificibus: ſeu ſedi predicte nominare: ⁊ de perſona per regeȝ huiuſmodi nominata per nos et ſucceſſores noſtros ſeu ſedem predictam prouideri.

¶ Et ſi cōtingeret prefatum regem perſonam taliter non qualificatā ad dictas eccleſias ſic vacantes nominare. nos ⁊ ſucceſſores ſeu ſedes huiuſmodi de perſona ſic nominata eiſdem eccleſijs minime ꝓuideri debeat. Sed teneatur idem rex (infra tres alios mēſes a die recuſationis perſone nominate non qualificate ſolicitatori nominationem non qualificatā proſequenti cōſiſtorialiter facte intimāde computandos) alium ſupradicto modo qualificatū nominare. Alioquin (vt diſpendioſe eccleſiaruȝ huiuſmodi vacationi celeriter conſulatur) eccleſie tunc ſic vacāti per nos ⁊ ſucceſſores noſtros ſeu ſedem huiuſmodi de perſona vt prefertur qualificata. Necnon per obitū apud ſedem predictam vacantibus ſemper (nulla dicti regis precedente noīatione) libere prouideri poſſit. Decernentes electiones cōtra premiſſa attentatas ac prouiſiones per nos ⁊ ſucceſſores noſtros ſeu ſedem huiuſmodi factas nullas ⁊ inualidas exiſtere.

¶ Summarium.

¶ Regis conſanguinei: ſublimeſqꝫ ꝑſone. Necnō religioſi mēdicā

tes reformati ex legitima cauſa in nominationis ſiue preſentatio-nis regis. Et pape literis inſtitutionis exprimenda(quacunq; cõ ſtitutione non obſtante)ad dictas eccleſias admittentur.

Conſanguineis tamen prefati regis ac perſonis ſubli-mibus ex cauſa rationabili ⁊ legitima in nominatione ⁊ apoſtolicis literis exprimẽda. Necnon religioſis mẽ dicantibus reformatis eminentis ſcientie ⁊ excellẽtis doctrine qui iuxta ſui ordinis regularia inſtituta ad gradus huiuſmodi aſſumi nõ poſſunt: ſub prohibitione premiſſa minime compreheſis:ſed de eorum perſonis dictis eccleſijs pro tẽ pore vacantibus:ad dicti regis nominationem:per nos ⁊ ſucceſſo res noſtros ſeu ſedem huiuſmodi libere prouideri poſſit. Conſanguinei regis ſublimeſq; pſone atq; mendicantes reformati pſentari ⁊ inſtitui pñt ad plaj turas.

¶Summarium.

¶Iſte.§.in principio iſti⁹ tituli ſummat⁹ fuit ideo ibi nõ indiget ſummario.

¶Monaſterijs vero ⁊ prioratibus conuentualibus ⁊ vere electi uis:videlicet in quorum electionibus forma.c.q꞉ propter ſeruari ⁊ confirmationes electionum huiuſmodi ſolẽniter peti conſueue-runt:in regno delphinatu ⁊ comitatu huiuſmodi:nunc ⁊ pro tem pore etiam per.ſimilẽ ceſſionem vacantibus illorũ conuentus ad electionem ſeu poſtulationẽ abbatis ſeu prioris procedere nõ poſ ſint:ſed idẽ rex(illorum occurrẽte huiuſmodi vacatione) religio-ſum eiuſdẽ ordinis in etate viginti trium annorũ ad minus cõſti tutum:infra ſimile tempus ſex menſium a die vacationis monaſte riorũ ⁊ prioratuũ huiuſmodi computandorũ.nobis ⁊ ſucceſſorib⁹ noſtris:aut ſedi huiuſmodi nominare:⁊ de perſona p regẽ huiuſ-modi monaſterio vacãti nominata per nos ⁊ ſucceſſores noſtros ſeu ſedeꝫ huiuſmodi prouideri. Prioratus vero perſone ad illũ per eundem regem nominate conferri debeat. ¶Si vero eidẽ rex pre ſbyterum ſecularẽ :aut religioſum alterius ordinis : aut minorem viginti trium annorum.vel alias inhabilem:nobis aut ſucceſſori-bus noſtris(infra dictũ ſemeſtre)ſeu ſedi huiuſmodi nominaret: talis nominatus recuſari ⁊ nullatenus ſibi puideri debeat : ſꝫ rex ipſe infra trimeſtre a die recuſationis:ſupradicto modo intimãde cõputandũ:aliũ modo ſupradicto qualificatũ monaſterio ſeu prio ratui(tunc vacanti nominare)⁊ de perſona ad monaſteriũ nomi-nata illi prouidere.ad prioratũ vero nominato prioratus ipſe per nos ⁊ ſucceſſores noſtros ſeu ſedẽ predictã conferri debeat. Alio-quin)dictis nouem menſibus effluxis(nulla ſeu de perſona min⁹ idonea ⁊ modo premiſſo non qualificata facta nominatione:ac c.q꞉ pp̄ter extra d̄ elec

etiam vacantibus apud ſedem predictam ſemper etiam)nulla di-
cti regis expectata nominatione: p nos et ſucceſſores noſtros ſeu
ſedem predictam monaſteriis prouideri: prioratus vero perſonis
(vt prefertur)qualificatis dũtaxat conferri libere poſſint.

¶Electiones autem ⁊ illarum confirmationes necnon prouiſio-
nes per nos et ſucceſſores noſtros ac ſedem predictam contra pre-
miſſa pro tempore factas nullas irritas ⁊ inanes eſſe decernimus.

¶Summarium.

¶Habẽtes priuilegium in eorum eccleſiis prelatũ eligendi(dum
tamen de eorum priuilegio fidem faciant)per premiſſa eligere nõ
impediuntur ſecũdum tenorem et formam eorum priuilegii. Et ſi
formam nullam habeant.eo caſu procedant ſecũdum tenorem.c.
quia propter.extra de electio.

Per premiſſa tamen non intendimus in aliquo preiudi-
care capitulis eccleſiarum et cõuentibus monaſterio-
rum et prioratuũ huiuſmodi priuilegia a ſede apoſto-
lica proprium eligẽdi prelatum obtinentibus. quomi-
nus ad electionem epiſcoporum abbatum et priorum
iuxta priuilegia eis cõceſſa libere procedere poſſint:iuxta formam
in eorum priuilegiis contentam.

De electione in antiquis.

¶Et ſi in eorum priuilegiis forma aliqua expreſſa nõ fuerit: tunc
formam concilii generalis.c.quia propter.tantum ſeruare tenean-
tur.dũmodo de priuilegiis ſibi conceſſis huiuſmodi per literas
apoſtalicas ſeu alias autenticas ſcripturas docuerint: omni alia
ſpecie probationis eis in hoc adempta.

¶Summarium.

¶De collationibus.

¶Gratie expectatiue nec ſpāles vel generales reſeruationes in
regno francie nõ habent locũ. De quibus vide in pragmatica ſan-
ctione titu.de reſerua.per totũ.⁊.§.cui rei.⁊.§.volẽs itaq;. de colla.

Gratie expectatiue per hmõi cõcordata ſunt damnate.

Volumus quoq; ⁊ ordinamus ꝙ in regno delphinatu et
comitatu predictis decetero non dentur alique gra-
tie expectatiue: ac ſpeciales vel generales reſeruatio-
nes ad vacatura beneficia per nos et ſedem predictam

non fiant: et ſi de facto per importunitatem aut alias a nobis et ſucceſſoribus noſtris et ſede predicta emanauerint illas irritas et inanes eſſe decernimus.

¶Summarium.

¶Quocūq ſtatuto nō obſtante ſedi apoſtolice permiſſum eſt in quibuſuis eccleſiis nouū canonicum inſtituere et ponere. De quo vide in pragmatica ſanctione.eo. titu.§.vlti.

IN cathedralibus tamen metropolitanis et collegiatis eccleſiis: in quarum ſtatutis cauetur expreſſe: ꝙ nullus ibidem dignitatem: perſonatum: adminiſtrationem: vel officium: obtinere poſſit. niſi in illis actu canonicus exiſtat: canonicos ad effectum(dūtaxat) inibi obtinendi dignitatem:perſonatum: adminiſtrationem: vel officium huiuſmodi: et non conſequendi primam prebendam vacaturam creare poſſe intendimus.

¶Summarium.

¶In qualibet eccleſia cathedrali vel metropolitana neceſſe eſt habere vnum canonicum theologum qui bis: aut ſaltem ſemel in facultate theologie legere habeat in qualibet ebdomada. in quo ſi defecerit: ad arbitrium capituli puniendus eſt. Et de hoc melius vide in pragmatica ſanctione eodem titu.§. ſequuntur qualificationes.⁊.§.ſequenti.

STatuimus inſuper ꝙ ordinarius collator in vnaquaqꝫ cathedrali:ac etiam metropolitana eccleſia canonicatum et prebendam theologalem inibi conſiſtentē conferre teneatur vni magiſtro ſeu licentiato aut bacchalario formato in theologia:qui per decennium in vniuerſitate ſtudij generalis priuilegiata ſtuduerit: ac onus reſidentie lecture ⁊ predicationis actu ſubire voluerit:quiqꝫ bis aut ſemel ad minus per ſingulas ebdomadas(impedimento ceſſante legitimo)legere debeat.

¶Et quotiens ipſum in huiuſmodi lectura deficere cōtigerit ad arbitriū capituli(per ſubſtractionem diſtributionū totius ebdomade)puniri poſſit.

¶Et ſi reſidentiam deſeruerit de illis alteri prouideri debeat.

¶ Et (vt liberius ſtudio vacare poſſit) etiam ſi abſens fuerit a diuinis habeatur pro preſente: ita vt nihil perdat.

¶ Summarium.

¶ Tertia pars beneficiorũ ꝛ officiorũ (velut etiam in pragmatica ſanctione. §. inſuper. ꝛ §. Item placuit. eo. titu. Et in nouis ordinationibus. Ludo. xij. arti. vij.) debetur graduatis ſimplicibus Et graduatis nominatis. ita ꝙ primus menſis (qui fuit Aprilis) poſt preſentium publicationem debetur graduato ſimplici. Secũdus ꝛ tertius (qui ſunt Mayus et Junius) ſunt in libera facultate ordinariorũ. Et alias per ordinẽ prout in litera continetur. De quibus mẽſibus latius vide: de regia facul. pri. men. nomina infra. §. capropter. Collationes aliter et alias facte ſunt ipſo iure nulle. Et poteſtas cõferendi gradatim ad immediatũ ſuperiorem pertinet et ſpectat. donec ad ſedem apoſtolicam fiat deuolutio. Et de hoc. idẽ habetur in pragmatica ſanctione. eo. titu. §. ꝙ ſi quis el. j. et. §. ſi autem illi. Ex his notare poſſumus ꝙ duo menſes (qui ſunt Aprilis ꝛ October) debentur graduatis ſimplicibus. Et alij duo (qui ſunt Julius et Januarius) debẽtur graduatis nominatis. Et alij octo (qui ſunt Mayus: Junius: Auguſtus: September: Nouember: December: Februarius: et Martius) debentur collatoribus et patronis eccleſiaſticis.

Qualr beneficia decetero cõferri debeãt per ordinarios viris lr̃atis graduatis et p vniuerſitates nominatis et debite inſinuatis.

PRefatiq; ordinarij collatores: ſeu patroni eccleſiaſtici quicũq; fuerint: vltra dictam prebẽdam theologalem quam (vt preſertur) qualificato cõferre teneantur. tertiam partem omnium dignitatum: perſonatuũ: adminiſtrationum ꝛ officiorum ceterorumq; beneficiorum eccleſiaſticorum ad eorum collationem: prouiſionem: nominationem: preſentationem: ſeu q̃uis aliam diſpoſitionem: quomodolibet ſpectantium: viris literatis graduatis ꝛ per vniuerſitates nominatis: hoc. modo videlicet.

Tertia ps quorũcũq; bñficiorũ ac officioꝝ debet gradua tis ſimplicibus ꝛ nominatis.

¶ In primo menſe poſt preſentiũ acceptationem et earũdem publicationem prefati ordinarij collatores dignitates perſonatus adminiſtrationes et officia ad eorũ collationem prouiſionẽ nominationem preſentationẽ ſeu quãuis aliam diſpoſitionem (vt preſertur) ſpectantia graduatis hmõi (qui literas ſuorũ graduũ cum tempore ſtudij debite inſinuauerint) cõferre teneantur.

In primo menſe qui eſt aprilis.

¶ Beneficia vero que in duobus ſequentibus menſibus vacare contigerit illa (iuxta iuris cõmunis diſpoſitionem) perſonis idoneis libere conferre ſeu perſonas idoneas ad illa preſentare.

¶ Beneficia autem que in quarto menſe vacare contigerit viris graduatis per vniuerſitatem nominatis (qui gradus et nominationis literas cum ſtudij tempoꝛe debite inſinuauerint) conferre ſeu pꝛeſentare teneantur.

Secundo ⁊ et tertio ſequentibus mēſibus q̄ ſunt Mai⁹ et Junius.

¶ Beneficia vero que in quinto et ſexto menſibus vacare contigerit: ſimilimodo perſonis idoneis libere conferre ſeu perſonas ad illa pꝛeſentare poſſint.

Quarto mēſe qui eſt Julius.

¶ Beneficia autem que ſeptimo menſe vacare contigerit: graduatis (qui ſimili modo literas gradus cum tempoꝛe ſtudij debite inſinuauerint) conferre teneantur.

¶ Beneficia vero que. viij. et ix. menſibus vacare contigerit: pari modo perſonis idoneis cōferre ſeu perſonas idoneas ad illa pꝛeſentare teneantur.

¶ Beneficia autem que in menſe. x. vacare contigerit graduatis: nominatis: qui gradus et nominationis literas cum tempoꝛe ſtudij debite inſinuauerint: per eoſdem oꝛdinarios conferri: ſeu ipſi ad illa pꝛeſentari debeant.

v. ⁊ vj. menſib⁹ q̄ ſunt Auguſtus et September. vij. mēſe q̄ eſt octo ber. viij. et ix. mēſibus q̄ ſunt Nouēber ⁊ December.

¶ Beneficia autem que. xj. ⁊ xij. menſibus vacare contigerit: per eoſdem oꝛdinarios perſonis idoneis (iuxta iuris cōmunis diſpoſitionem) conferri: ſeu ipſi ad illa pꝛeſentari debeant. ¶ Si quis vero cuiuſcūꝗ ſtatus: etiā ſi cardinalatus: patriarchalis: archiepiſcopalis: aut pontificalis: vel alterius cuiuſlibet dignitatis cōtra pꝛedictū oꝛdinem ⁊ qualificationes ſuperius oꝛdinatas: de dignitatibus perſonatibus adminiſtrationibus vel officiis ſeu quibuſuis aliis beneficiis eccleſiaſticis huiuſmodi aliter ꝙ̄ modo pꝛedicto diſpoſuerit: diſpoſitiones ipſe ſint ipſo iure nulle collationeſꝗ: et pꝛouiſiones: ac diſpoſitiones illoꝛum: ad immediatum ſupeꝛioꝛem deuoluantur. qui eiſdem perſonis modo pꝛemiſſo qualificatis pꝛouideri teneatur. Et ſi cōtrauenerit ad alium ſuperioꝛem deuoluatur pꝛouiſio ⁊ pꝛeſentatio huiuſmodi gradatim donec ad ſedem apoſtolicam fiat deuolutio.

Mēſe. x. qui eſt Januarius. xj. et xij. menſib⁹ qui ſunt Febꝛuarius ⁊ Martius. Collatiōes bñficioꝛum facte cōtra oꝛdinem et qualificationes ſup factas ſūt ipſo iure nulle.

¶ Summarium.

¶ Beneficia graduatis ſimplicibus aut nominatis debita nemini ſunt cōferenda: pꝛeterꝗ ipſis graduatis: dūtamen per tempus debitū in vniuerſitate famoſa ſtuduerint. Suaſꝗ literas patētes grad. cum certificatoꝛia ſtudij et noiationis quas ab vniuerſitate in qua ſtuduerint: ſemel ante vacationē oꝛdinariis collatoꝛibus: et eccleſiaſticis patronis oſtēderint. ¶ Et de hoc vide. §. videlicet.

eo.titu.in pragmatica ſanctione.et articulum.v.in antiquis ordi=
nationibus Ludouici.xij.Nobilibus vero ex vtroq; parēte ⁊ anti
quo genere ſufficit triennio ſtuduiſſe. ¶ De quo vide §. videlicet.
eo.titu.in pragmatica ſanctione. Et ordi.no.Ludo.xij. articu.vij.
ix.et.xj.Et in antiquis articulo.v.

Temp⁹ ſtudij in quarūcūq; facultate ꝓmouendorū ad beneficia qđ dicatur eſſe cōpetens.

Preterea volumus: q̄ collatores ordinarij et patroni
eccleſiaſtici p̄fati qui dignitates:perſonatus:admini=
ſtrationes ⁊ officia ac beneficia in mēſibus graduatis
et nominatis aſſignatis vacātia illis graduatis ſimpli
cibus aut nominatis illa cōferre:aut ad illa eos p̄ſenta=
re:preſentare teneātur: qui per tempus cōpetens in vniuerſitate
famoſa ſtuduerint. ¶ Tempus autem competens decennium in
magiſtris ſeu licētiatis: aut bacchalarijs in theologia. ſeptimum
vero in doctoribus ſeu licētiatis in iure canonico ciuili aut medi
cina.quinquēnium autem in magiſtris ſeu licentiatis in artibus
cum rigore examinis a logicalibus incluſiue aut in altiori faculta
te. Sexennium autem in bacchalarijs ſimplicibus in theologia.
Quinquennium vero in bacchalarijs iuris canonici aut ciuilis:
in quibus bacchalarijs iuris canonici aut ciuilis:ſi ex vtroq; pa
rente nobiles fuerint triennium eſſe decernimus.

Inſinuatio literarū gradus nominationis q̄liter fieri debeat.

¶ Prefatiq; graduati ⁊ nominati collatoribus ordinarijs ſiue pa
tronis eccleſiaſticis ſemel ante vacatione beneficij. de literis gra=
dus ſeu nominationis:⁊ de prefato tempore ſtudij:per literas pa=
tentes vniuerſitatis in qua ſtuduerint:manu ſcribe: et ſigillo vni=
uerſitatis ſignatis fidem facere teneantur.

Probatio nobilitatis per quot.teſtes fieri debeat etiam parte abſente.

¶ Cum vero probatio nobilitatis fieri debeat ad effectū: vt nobi
les gaudere poſſint beneficio minoris temporis ſtudij. tunc nobili
tas ipſa per quatuor teſtes deponentes in iudicio corā iudice ordi
nario loci in quo eſt natus ille de cuius nobilitate ex vtroq; paren
te conſtare debet:etiam in partis abſentia probari poſſit.

¶ Summarium.

¶ Tempore quadrageſime litere gradus nominationis ⁊ tempo=
ris ſtudij.Necnon nobilitatis inſinuande et collatoribus atq; pa=
tronis duplum illarum dande ſunt. Aliter commodo et vtilita=
te illarum pro illo anno quo hoc omiſerint priuabuntur ipſi gra
duati.Et de hoc vide in pragmatica ſanctione. eodē titu.§.ſtatuit
autem.Et in antiq.ordi. Ludo.xij.arti.viij.⁊.ix.Et in nouis.vij.x.
et.xj.articulis.

Teneanturqꝫ p̄clati graduati tā ſimplices q̄ꝫ nominati patronis eccleſiaſticis aut collatoribus ordinarijs quibus gradus aut nominationis literas huiuſmodi inſinuare debēt literas ſuoꝝ gradus ⁊ nominatiōis certificationis temporis ſtudij. Et atteſtationis nobilitatis duplicatas dare: ac ſingulis annis tēpore quadrageſime per ſe aut procuratorē ſuū collatoribus nominatoribus ſeu patronis eccleſiaſticis: aut eorū vicarijs eorū nomina ⁊ cognomina inſinuare. Et eo anno quo p̄fatā inſinuationē facere omiſerint: bn̄ficiū in vim gradus aut nominationis huiuſmodi petere non poſſint.

¶Summarium.

¶Collatio aut preſentatio per ordinarium facta de bn̄ficio vacāte in mēſibus graduatorum ſimpliciū: aut nominatoꝝ valet et tenet: ſi per graduatū (vt decet) nō fuerint facte diligentie. Idē habetur in pragmatica ſanctione.§.ſtatuit aūt eo.titu. Et graduatis debentur beneficia in eoꝝ mēſibus vacantia q̄uis inter ſuas req̄ſitiones literarū qꝫ ſuarū inſinuatiōes nō interuenerit quadrageſima. Et de hoc vide arti.vij.in nouis ord. Ludo.xij.arg.cōtra eo. titu.in pragmatica ſanctione in cauda glo.quadrageſime verſiculo quod aliter practicatur.§.ſtatuit.

Et ſi collatoribus ordinarijs: aut patronis eccleſiaſticis: in mēſibus deputatis graduatis ſimplicibus: aut graduatis nominatis nō eſſet graduatus aut nominatus: q̄ diligentias p̄fatas fecerit collatio ſeu p̄ſentatio per collatorē: ſeu patronū eccleſiaſticū in eiſdē mēſib⁹ facta alteri q̄ꝫ graduato vel noīato (nō ꝓpter hoc) irrita cenſeat. ¶Si tn̄ graduat⁹ ſimplex: aut nominatus bn̄ficiū (poſt inſinuationē gradus aut nominationis) in menſib⁹ eis aſſignatis vacans petierit ⁊ inter ſuam inſinuationem: ⁊ p̄fatam requiſitionē nō superuenerit quadrageſima: in qua nomē ⁊ cognomē inſinuare debuerit: ad beneficium ſic vacans eum capacē: ipſumqꝫ illud conſequi poſſe ⁊ debere decernimus.

¶Summarium.

¶In beneficijs graduatis ſimplicibus debitis collatores ⁊ patroni eccleſiaſtici. gratificare poſſunt illū quē maluerint: dumtamen (vt decet) ſuas fecerit diligentias. aliter vero nō poſſunt. pro quo vide artī.xij.in ordiñ.nouis. Ludo.xij. Antiquior graduatus nominatus in beneficijs eidem debitis preferendus eſt. Et ita vult glo. preferri. ſita in.§. Ita tamen eodē titu.in pragmatica ſanctione. Et ſi graduati fuerint eiuſdē tēporis: eo caſu doctores licen̄. ⁊c.

preferūtur. Sed pluribus doctoribus: licē. aut bacchalariis in di-
uerſis facultatibus cōcurrentibus. tūc doctores in theologia. do-
ctori in iure ⁊c. Et ſi in oībus cōcurrant: tūc in optione collatoris
erit: aut patroni. illum eligere quē maluerit. Et de hmōi materia:
vide in pragmatica ſanctione. §. exhortamur ⁊ glo. ſuper verbo. nō
teneatur. §. ita tamē ꝙ ipſo. Et in articulo. xij. ordi. no. Ludo. xij.

Quid gratificatio collatoris fieri poſſit inter graduatos diligentes.

Statuimus quoq; et ordinam⁹: ꝙ collatores ordinarii et patroni eccleſiaſtici p̄fati: inter graduatos (qui literas gradus cum tempore ſtudij ⁊ atteſtatione nobilitatis debite inſinuauerint) quo ad beneficia in menſibus eis deputatis vacātia gratificare poſſint illum. ex eis quem voluerint.

Antiquior nominat⁹ prefertur aliis in bñficiis vacātibus in eorū mēſibus.

¶ Quo vero ad bñficia in mēſibus graduatis nōiatis deputatis: antiquiori nōiato cōferre ſeu antiquiorē nominatū (qui literas nominationis tēporis ſtudij et atteſtationis nobilitatis debite inſinuauerint) p̄ſentare ſeu nominare teneātur. ¶ Concurrentibus aūt nominatis eiuſdē anni doctores licētiatis: licētiatos bacchalariis dēptis bacchalariis formatis in theologia: quos fauore ſtudij theologici: licētiatis in iure canonico. ciuili aut medicina p̄ferēdos eſſe decernim⁹. bacchalarios iuris canonici aut ciuilis. magiſtris in artibus p̄ferri volum⁹.

Quid iuris ſi de eodem anno cōcurrāt plures nominati:

¶ Cōcurrētibus aūt plurib⁹ doctoribus in diuerſis facultatib⁹ doctorē theologū doctori in iure: doctorē in iure canonico doctori in iure ciuili: doctorē ī iure ciuili doctori in medicina p̄ferēdos eſſe decernim⁹. Et idē in licētiatis ⁊ bacchalariis ſeruari debere volum⁹. Et ſi in eiuſdē facultate ⁊ gradu ɔcurrerēt: ad datā nōiationis ſeu grad⁹ recurrēdū eſſe volum⁹. ¶ Et ſi in omnibus his cōcurrerent: tūc volumus ꝙ collator ordinarius inter eoſdem concurrentes gratificare poſſit.

¶ Summarium.

¶ Impetrātes nominationes: debēt in eorū literis exprimere beneficia aut officia que poſſident: et eorū verū valorē prout etiā habetur in pragmatica ſanctione. §. Item ꝙ vniuerſitates. eo. titu. in glo. qualitates vltra mediū ſup verbo. Nec de redditibus. Et do. de rota. in antiq deci. cccxxxvj. ⁊. vij. arti. ordi. antiq. Ludo. xij. Et ſimilē materiā vide in regulis cancell. apo. lxi. regula. Nam incapaces ſunt habentes in beneficiis tēpore vacationis ⁊ acceptationis beneficij vſq; ad ſummā ducētorum florenorū auri de camera. De quo ſimiliter vide in pragmatica ſanctione eo. titu. §. ꝙ ſi quis ex dictis. Et beneficia ſic (vt dictū eſt) graduatis debita cōferēda ſunt ſcdm cōdeſcentiā perſone. ita ꝙ ſecularia ſecularib⁹. Et regulars

regularibus cõferantur. Et de hoc vide in pragmatica ſanctione. §. Illi vero. eo. titu. ⁊ in no. ord. Ludo. xij. arti. v. Et in regulis cãcella. apoſtolice. xlj. regula. Beneficia vero ſimpliciter vel ex cã ꝑmutationis vacantia in menſibus graduatorum non ſunt eis affecta. Nam ſimpliciter vacantia per collatores: aut patronos libere conferri: aut preſentari poſſunt. Et per permutationeꝫ vacantia ipſis permutantibus cõferri debẽt. De quibus vide in pragmatica ſanctione eo. titu. §. Itẽ ꝙ omnia predicta beneficia. ⁊ in cle. vna de rerum permu. Sed quid ſi aliter ꝙ̃ per ſimplicem reſignationeꝫ aut cauſa ꝑmutationis fiende vacent. an debeantur ipſis graduatis. vide glo. ſuper verbo reſignationis eo. tit. ⁊ dicto. §. Itẽ ꝙ omnia. ¶ Sed qualiter ⁊ quomodo bñficia dicantur vacare. vide tractatum de modo vacandi bñficiorum. ¶ Eccleſie parochiales ciuitatum. ⁊c. debẽtur graduatis ſimplicibꝰ. ¶ De quibꝰ vide ĩ pragmatica ſanctiõe. e. ti. §. In eccl̃ijs autẽ. Et art. vj. ĩ antiq. ord. Lud. xij.

Volumus auteꝫ ꝙ nominati literas nominationis ab vniuerſitatibus in quibus ſtuduerint obtinentes in nominationũ literis: bñficia per eos poſſeſſa ⁊ eorum verum valoreꝫ exprimere tenẽãtur. alioqn litere nominationis hmõi: eo ipſo: nulle ſint ⁊ eſſe cenſeantur.

Impetrantes noiationes tenentes in eoꝝ lr̃is noiationũ exprimere beneficia ꝙ poſſident ⁊ eorũ veruꝫ valorẽ.

¶ Si quis vero ex dictis qualificatis graduatis ſimplicibus aut nominatis tẽpore vacationis bñficij in mẽſibus eis deputatis vacantis duas obtineat ꝑbẽdas in cathidralibus etiã metropolitanis aut collegiatis ſeu dignitatẽ vel ꝑbẽdã vel aliud ſeu alia bñficium ſeu bñficia quorũ inſimul vel cuius fructus. redditus vel prouentus tẽpore reſidẽtie ⁊ horis diuinis intereſſendo ad ſummã ducentorũ florenoꝝ auri de camera aſcẽderẽt: bñficiũ in vim gradus ſeu noiationis huiuſmodi tunc petere ſeu cõſequi nõ poſſit. ¶ Et inſuꝑ ꝙ tã graduati ſimplices ꝙ̃ noiati bñficia in mẽſibus eis aſſignatis vacãtia petere ⁊ cõſequi poſſint ſcđm ꝓprie ꝑſone cõdecentiam ⁊ cõformitatẽ: videlꝫ ſeculares ſecularia: ⁊ religioſi regularia beneficia eccleſiaſtica. Ita ꝙ ſecularis noiatus bñficia regularia in mẽſibus deputatis vacantia pretextu cuiuſuis diſpenſationis apoſtolice: nec ecõtra religioſus beneficia ſecularia petere aut cõſequi minime poſſint. ¶ Quodꝫ beneficia ſimpliciter: vel ex cauſa permutationis: in mẽſibus graduatis ſimplicibus ⁊ nominatis aſſignatis vacantia: eis nõ ſint affecta nec debita: ſed ex cauſa permutationis cum permutantibus dumtaxat. ¶ Simpliciter vero vacantia beneficia huiuſmodi perſonis idoneis per ipſos ordinarios libere cõferri poſſint. ¶ Statuimus quoꝫ ꝙ parochiales eccleſie in ciuitatibus aut villis muratis exiſtẽtes nõ: niſi perſonis

Habẽtes ĩ bñficijs vſꝫ ad ſummã cc. florenoꝝ auri de camera tpe vacationis bñficij non poſſunt illud conſequi.

Bñficia ſecularia ſecularibus: regularia vero regularibus cõferri debẽt.

Bñficia ſimpliciter vel ex cauſa ꝑmutatiõis vacãtia nõ faciunt turnum.

modo p̄miſſo qualificatis: aut ſaltem qui per tres annos in theologia: vel altero iurium ſtuduerit ſeu magiſtris in artibus: qui in aliqua vniuerſitate priuilegiata ſtudentes magiſterij gradum adepti fuerint conferantur.

Bñficia vilarum munaratarum q̄bus conferēda ſunt.

¶ Summarium.

¶ Prohibetur ibi vniuerſitatibus ne aliquos nominare habeant niſi per tēpus debitum ſtuduerint. Nec aliquos per ſaltu3 ad gradum p̄mouere. Et de hoc vide in pragmatica ſanctione. tit. 5. Ite3 vt de cetero. ⁊. 5. ſi autem illi ad quos. Et in antiqui. ordi. Ludo. xij. arti. iiij. ¶ Prohibetur itaq3 graduatis ſimplicibus et nominatis moleſtare ordinarios collatores aut patronos pro bñficijs (vt dictum eſt) illis non debitis. De quibus vide arti. ix. in antiq. or. Ludo. xij. Necnon ipſis collatoribus ordi. ⁊ patronis prohibetur alteri conferre beneficia graduatis ſimplicibus vel graduatis nominatis debita ſub penis in textu contentis.

De p̄motis ad gradus per ſaltum nō admittēdis per ordinarios.

Monemus autē p̄fati regni vniuerſitates ſub pena priuationis oim̄ ⁊ ſingulorū priuilegiorū a nobis et ſede apl̄ica obtētorū: ne collatoribus ſeu patronis eccleſiaſticis habeant aliquos nominare: niſi eos qui ſcđm p̄fata tēpora ſtuduerint ⁊ ſcđm dictarum vniuerſitatu3 ſtatuta ad gradus ⁊; nō per ſaltū: p̄moti fuerint q̄ ſi ſecus fecerint: vltra nullitatis penā quam in p̄fatarū nominationū literis declaramus nominādi priuilegio ad tempus ſcđm culpe qualitate3 ſuſpendemus. ¶ Si quis autē graduatorum aut nominatorum: in mēſibus deputatis collatoribus ordinarijs aut patronis eccleſiaſticis beneficium vacans in vim gradus aut nominationis petierit ⁊ collatorē ordinariū in vim p̄fati gradus aut noiationis in p̄ceſſu poſuerit: ⁊ taliter moleſtauerit: illum (vltra expēſarū dānorū ⁊ intereſſe condēnationē) a fructib⁹ ſui gradus ⁊ noiationis priuandū eſſe decernimus. ¶ Eodemq3 vinculo collatores ordinarios ⁊ patronos eccleſiaſticos q̄bus graduati ⁊ noiati debite (vt ſupra) qualificati ſuorū graduū ⁊ noiationis literas inſinuauerint aſtringimus vt bñficia ad eorū collationē vel p̄ſentationē ſpectantia in mēſibus graduatorū ſimpliciū ⁊ noiatorū vacātia: ſtantibus p̄fatis graduatis aut noiatis debite qualificatis illa p̄ſequētib⁹: alijs q̄3 graduatis aut nominatis non cōferant: ſub pena ſuſpenſionis poteſtatis conferendi beneficia in octo menſibus illo anno ad collationem eorum ac preſentationem liberam ſpectantibus.

¶ De mandatis apoſtolicis.

Summarium.

Quilibet romanus pontifex tēpore ſuo ꝓuidere pōt in forma mādati (prout īfra traditur forma) de vno bñficio in eccleſia ī qua erunt decē bñficia. Et de duobus in qua erūt quinquaginta. Et de hoc vide in pragmatica ſanctione titu. de colla. ℣. volēs itaqꝫ. ſu per verbis nō tamē intēdit. ⁊ ℣. itē voluit dicta cōgregatio. el. j. ⁊ ℣. ſequēti. ⁊ in nouis ordi. Lu. xij. arti. j. ij. iij. iiij. v. ⁊. vj. Et hi qui hu iuſmodi ꝓuiſiones a ſede apoſtolica obtinebunt ꝑferētur q̄buſuis graduatis ⁊ collationē ordinariā habētibus. Sed q̄d ſi quis (ante acceptationem graduatorum: aut mandatarij apoſtolici vel colla tionem ordinarij vel patroni preſentationē) a ſede apoſtolica ob tinuerit prouiſionem: in illo caſu omnibus preferendus eſt.

Et de hoc vide ℣. neqꝫ etiam. ⁊ ℣. itē circa clauſulā. titu. de colla. in pragmatica ſanctione. Sed quid ſi per graduatuꝫ ſimplicem aut nominatū acceptatū fuerit bñficium ante ꝓuentionē apoſtoli cam (lꝫ nō habuerit ipſe graduatus collationē) eo caſu non amit tet ipſe graduatus ius ſuū. ſto ꝙ ipſe ꝓuentus prius acceperit col lationem ⁊ poſſeſſionem bñficij ſic impetrati: eo quia manus pape ſunt ligate. put habetur in ordi. noui. Ludo. xij. arti. xiij. Benefi ciorum certo modo vacaturorū aut etiam vacantium per impetrā tes verus annuus valor exprimi debet. aliter ⁊ al's collatio eſt nul la. ⁊ de hoc vide in regulis cācella. aplī. lxiij. regula. al's. lxj. regula.

Statuimus ⁊ ordinamus ꝙ q̄libet romanus pōtifex ſe mel dūtaxat tpe ſui pōtificatus literas in forma man dati (iuxta formā inferius annotataꝫ) dare poſſit hoc modo videlicet vnū collatorē habētē collationē decē bñficiorum in vno. Habētem autē collationē q̄nqua ginta bñficiorum et vltra in duobus bñficijs (duntaxat) grauare poſſit. Ita tamē ꝙ in eadem eccleſia cathedrali vel collegiata vnū collatorem pro tempore in duabus prebendis non grauet. Pena ordi nariorū cō ferentiū be neficia de bita gradu atis alijs q̄ ipſis gra duatis.

Et vt obuiet litibus q̄ occaſione literarū mādatorū hm̄oi oriri poſſent mādata hm̄oi ſub forma: q̄ eſt inferius annotata dari volu mus. quā ad ꝑpetuam rei memoriā in cācellaria apoſtolica publi cari ⁊ in illi⁹ quinterno regiſtrari mādam⁹. declarātes pſequētes huiuſmodi mādata (quo ad bñficia ſub illis cōprehēſa) ordinarijs collatoribus: ⁊ graduatis ſimplicibus ⁊ noīatis: preferendos eſſe. Noſqꝫ ⁊ ſucceſſores noſtros iure ꝓuentionis dignitates: pſona tus: adminiſtrationes ⁊ officia: ceteraqꝫ bñficia eccleſiaſtica ſecu laria ⁊ quorūuis ordinū regularia: quecūqꝫ: ⁊ quomodocūqꝫ: qua lificata tam in menſibus graduatis ſimplicibus ⁊ noīatis q̄ ordi narijs collatoribus prefatis aſſignatis vacātia. ac etiaꝫ ſub dictis Mandata aplica pſe quētes ꝑfe runtur gra duatis no minatis et ſimplicib⁹ ⁊ ordiarijs collatorib⁹ Preuentio nes ꝑterūt ordinarijs ⁊ graduatis ac etiā apl i cis manda tarijs.

Quot expſ ſio veri valoris annui fieri debeat.

mādatis cōprehēſa: libere cōferre ¶ Statuim⁹ inſuꝑ ꝙ in ꝓuiſionibus quas pſonis qbus de bñficijs vacātibus: ſeu certo mō vacaturis: per nos ꝛ ſucceſſores nr̄os ac ſedē p̄dictā: etiaꝫ motu ꝓprio: etiā ꝓmotis ad eccleſias cathedrales: ꝛ metropolitanas ac monaſteria. vt obtēta ꝑ eos bñficia retinere poſſint fieri cōtigerit illoꝝ verus ānuus per florenos: aut ducatos auri de camera: aut libras turonenſes: ſeu alterius monete valor: ſcd̄m communem eſtimationem exprimi debeat. Alioquin gratie ipſe ſint ipſo iure nulle.

¶ De cauſis.

¶ Summarium.

¶ In partibus gallicanis cauſe omnes (exceptis maioribus ꝛ de iure expſſis) terminari ꝛ finiri debēt. A quocūq; grauamine (omiſſo medio) appellandum nō eſt. niſi diffinitiua reparari non poſſet. Subiecti imediate ſedi aplice ſi appellēt a ſuis iudicibus ł delegatis cauſa; cōmittetur in partib⁹: vbi de cauſa cognoſcetur vſq; ad tertiā ſentētiam incluſiue. Et ſi ab illis appellandū ſit in partibus cōuicinis cū expreſſione cauſe ꝯmittetur. Proceſſus ꝛ reſcripta in contrarium facti (cauſis cardinalium officialiumq; curie ro. exceptis) ſint nulli ipſo iure. Iudices competentes infra biennium ꝓceſſus non diffiniendo ꝛ partes diffugientes ſunt puniendi.
¶ Et de his omnibus vide plenius in pragmatica ſanctione. e. ti.

STatuimus quoq; ꝛ ordinamus: ꝙ in regno delphinatu ꝛ comitatu predictis oēs ꝛ ſingule cauſe (exceptis maiorib⁹ in iure expreſſe denominatis) apud illos iudices in partibus qui de iure: aut cōſuetudine preſcripta: vel priuilegio illarū cognitionē habēt terminari ꝛ finiri debeāt. ¶ Et ne ſub vmbra appellationū que nimiū ꝛ nōnunq; friuole interponi cōſueuerunt: atq; etiam in eadem inſtantia ad prorogationem litium ſepe multiplicari iniuſtis vexationibus materia prebeatur. volumus: ꝙ ſi quis offenſus coram ſuo iudice iuſtitie complementum habere non poſſit: ad immediatū ſuperiorem per appellationem recurſum habeat: nec ad aliquem ſuperiorem etiam ad nos ꝛ ſuccceſſores noſtros, vel ſedem predictaꝫ (omiſſo medio) nec a grauamine in quacunq; inſtantia ante diffinitiuam ſententiā quomodo libet appelletur niſi forſitan tale grauamē extiterit: quod in diffinitiua reparari nequiret: ꝛ eo caſu nō niſi ad immediatū ſuperiorē liceat appellari. Si quis vero imediate ſubiectus ſedi apoſtolice ad eandē ſedē duxerit appellandū: cā committatur in partibus per reſcriptū vſq; ad finē litis videlicet

Ante diffinitiuā ſententiam nō eſt appellādum.

vſq; ad tertiam ſentētiam cōformem incluſiue. Si ab illis appellari contigerit niſi propter defectuz denegate iuſtitie: aut iuſtū metum: ⁊ tūc cōmitti debeat in partib⁹ cōuicinis. ⁊ cū cauſarū expreſſione. que etiā de illis: etiā legitime al's q̄ per iuramentum coram iudicibus a ſede apoſtolica deputandis conſtare debeat.

¶ Proceſſus autē contra premiſſa attētatos: nullos ⁊ irritos eſſe volumus: ac reſcripta cōtra premiſſa impetrantes in expenſis dānis ⁊ intereſſe condemnari debere decernimus atq; declaramus.

Bonū ⁊ vtile foret ſup hoc ſtatuere certū numeruz officialiū eccleſie roma.et ipos nominatim ſcriptos redigere ſcdm cuiuſq; officiuz vt ſciri poſſit qui gaudere debeāt hmōi ꝓrogatiua ꝑ hoc enim euitarētur īfinite fraudes.

¶ Sancte vero romane eccleſie cardinales qui pro vniuerſali eccleſia cōtinue laborāt: necnō dicte ſedis officiales officia ſua actu exercētes: ſub preſenti decreto non intendimus comprehendi.

¶ Statuimus etiam ⁊ ordinamus q̄ iudices cauſas que in partibus terminari debent coram eis pro tempore pendentes ſub pena excommunicationis ⁊ priuationis beneficiorum per eos obtentorum ipſo incurrenda infra biennium terminari debeant.

¶ Pars vero diffugiēs: ⁊ expeditionem ipſius cauſe malitioſe impediens grauiſſime per eoſdem iudices mulctetur. Etiam vſq; ad priuationem iuris in huiuſmodi proceſſu pretenſi: ſi eis viſum fuerit: ſuper quo eorum conſcientias oneramus.

¶ De friuolis appellationibus.

¶ Summarium.

¶ Ab iterlocutoriis ſecūdo: a diffinitiuis tertio nō eſt appellādū.
¶ Idem habetur in pragmatica ſanctiōe. eo. titu. ⁊ in regulis cancellarie apoſtolice. xxxv. regula.

AB interlocutoriis autem ſecundo: a diffinitiuis vero tertio prouocare non licere decernimus: ſed volum⁹ ſecundam ſententiam interlocutoriam conformem: ⁊ tertiam diffinitiuam etiam cōformem (omni mora ceſſante) executioni debite demandari debere quacūq; appellatione interpoſita non obſtante.

¶ De pacificis poſſeſſoribus.

¶ Summarium.

¶ Triennalis poſſeſſor beneficij non violentus pacificus et ſine lite cum titulo colorato (vna cauſa excepta) inquietari non debet. Triennalis poſſeſſio per citationem rumpitur et beneficium litigioſum eſſe dicitur. De hoc vide in gloſ. ſuper verbo antiquas lites: regula. xxxiij. de regulis cancellarie. apoſtolice. Per

ordinarios inquirēdū eſt:ne aliquis ſine titulo bñficiū poſſideat. ¶ Et de hoc melius vide in pragmatica ſanctione eo. titu. ⁊ in regulis cancel. aplice. rła. xxxiij. ⁊ glo. antea iuncto textu. in cle. vnica de ſequeſ. poſ. ⁊ fruc.

Statuimus quoqꝫ: ꝙ quicunqꝫ (dummō nō ſit violēt⁹ ſed habens colozatū titulū) pacifice ⁊ ſine lite. prelaturā dignitatē: perſonatū adminiſtrationē vel officium ſeu quodcūqꝫ bñficiū eccleſiaſticū triennio proximo hactenus: vel ꝓ tēpoze poſſederit ſeu poſſidebit in petitozio vel poſſeſſozio: a quoqꝫ: etiam ratione iuris nouiter reperti: moleſtari nequeat: preterqꝫ pretextu hoſtilitatis: aut alterius legitimi īpedimēti de quo proteſtari ⁊ illud iuxta cōſiliū viēnenſe intimari debeat. ¶ Lis aūt hoc caſu: quo ad futuras cōtrouerſias intelligatur: ſi ad executionē citationis iuriſqꝫ ſui iudicio exhibitionē aut terminozū omniū obſeruationē ꝓceſſum fuerit. ¶ Monemus etiā ozdinarios vt diligenter inquirāt: ne qͥs ſine titulo bñficiū poſſideat: ⁊ ſi quē bñficiū ſine titulo poſſidere repererint: declarent illi ius nō cōpetere (cuiuſuis tēpozis detentione nō obſtāte) de ipſoqꝫ beneficio poſſit illi (dummodo non ſit intruſus vel violentus aut alˀs indignus) vel alteri idoneo prouideri.

¶ De publicis concubinarijs.

Summarium.

¶ Publici concubinarij in perceptione omnium beneficiozū ſuorū ſunt puniendi ſi ſuas nō dimiſerint concubinas. poſt huiuſmodi monitionē. Et ſi illas nō dimiſerint. aut aliā acceperint vel primam dimiſſam reſumpſerint priuantur ſuis omnibus beneficijs. Ad ſuſceptionē quorūcūqꝫ honoꝝ inhabiles ſunt (niſi cū eis poſt dimiſſionem con cubinarū diſpenſatū fuerit) publici concubinarij. Qui ſi incozrigibiles ſint ad ꝑdicta inhabiles prorſus fiant.

Et inſuper ſtatuimus. ꝙ quicunqꝫ clericus cuiuſcunqꝫ cōditionis: ſtatus: religionis: dignitatis: etiā ſi pontificalis vel alterius preeminētie fuerit qui preſentiū noticiā quā habere preſumatur poſt duos mēſes poſt earūdē preſentiū publicationē in eccleſijs. Cāthedralibus factā: quā ipſi dioceſani omnino facere teneantur: poſtqꝫ preſentes ad eoꝝ noticiā peruenerint: fuerit. publicus concubinari⁹ a perceptione fructuū omnium beneficiozum ſuozum trium menſium ſpacio ſit ipſo facto ſuſpenſus Quos ſuus ſuperioz in fabricā vel aliam euidentem eccleſiarum vtilitatē ex quibus hi fructus percipiūtur cōuertat. Necnon huiuſmodi publicū concubinariū vt primum talem eſſe nouerit mox ſuus ſuperioz monere teneatur

Pena publicoꝝ cōcubinariozū de modo cōtra ipſos ꝓcedendi.

vt infra breuiſſimum terminum concubinam dimittat.

¶ Et ſi illā nō dimiſerit vel dimiſſam. aut aliā publice reſumpſerit iubemus vt ipſum omnibus ſuis beneficijs omnino priuet. Et nihilominus hi publici cōcubinarij (vſqꝫ quo cū eis per ſuos ſuperiores poſt ipſarum concubinaruꝫ dimiſſionē manifeſtamqꝫ vite emendationē fuerit diſpenſatū ad ſuſceptionē quorūcūqꝫ honorꝝ dignitatum: beneficiorum: officiorumve ſint inhabiles.

¶ Qui ſi (poſt diſpenſationē recidiuo vomitu) ad huiuſmodi publicum cōcubinatū redierint (ſine ſpe alicuius diſpenſatiōis) ad predicta prorſus inhabiles exiſtant.

¶ Summarium.

¶ Prouidetur ibi cōtra negligentes punire publicos concubinarios. Ac etiā cōtra maiores ꝯcubinarios quorꝝ deſtitutio ad Ro. pōti. ſpectat. Nec nō cōtra regulares ⁊ occultos ꝯcubinarios. Nō ſolū publicus ⁊ notorius concubinarius eſt qui per ſententiā: aut confeſſionē: vel rei euidentiam. ſed etiam qui mulierē de incontinentia ſuſpectā tenet. Queſtus pecuniarios pro concubinatu accipere ꝓhibetur tranſgreſſores puniendo ⁊ circa concubinarum expulſionem prouidendo. Et expurios cū eorum patribus cohabitare defenditur. Omnes concubinarij a ſuis maioribus ſunt monendi ad cōcubinarū dimiſſionem. Prohibeturqꝫ prelatis impedimentū fieri contra concubinarios inſurgentibus. Laiciſqꝫ nō permittitur cōcubinas tenere. Et de his omnibus vide de verbo ad verbum in pragmatica ſanctione. eo. titu.

QUodqꝫ ſi hi ad quos taliū correctio ptinet eos (vt predictū eſt) punire neglexerint: eorꝝ ſuperiores: tā ipos de neglectu: quā illos ꝑ cōcubinatu: modis omnibus: digna punitione animaduertant. In cōcilijs etiā ꝓuincialibus: ⁊ ſinodalib⁹: aduerſus tales punire negligentes: vel de hoc crimine diffamatos: etiā per ſuſpenſionē: a collatione beneficiorum: vel alia condigna pena ſeueriter procedatur.

Pena indicta aduerſus negligētes punire publicos cōcubinarios

¶ Et ſi hi quorū deſtitutio ad noſ⁊ ſedē predictā ſpectat ꝑ ꝯcilia ꝓuincialia: aut ſuos ſuperiores ꝓpter cōcubinatū publicū reperiantur punitione digni: ſtatim cū proceſſu inquiſitionis ad nos deferantur. ¶ Eadē diligentia ⁊ inquiſitio in quibuſcūqꝫ generalibus capitulis etiā prouincialibus: quo ad eos ſeruetur. Penis alijs cōtra predictos ⁊ alios nō publicos cōcubinarios a iure ſtatutis in ſuo robore permanſuris. ¶ Publici aūt intelligendi ſunt nō ſolū hi quorū cōcubinatus per ſentētam: aut cōfeſſionē in iure factam: ſeu per rei euidentiam: que nulla poſſit tergiuerſatione ce

Qui dicuntur publici cōcubinarij quo ad penā huius ſtatuti incurrendaꝫ.

Pena cõtra ꝑlatos q̃ a ꝯcubiarijs publicis q̄ſtꝰ ꝑcipiũt pecuniari⸗os vt eos in tali fedita⸗te tolerent

Filij concu⸗binariorũ apud p̄res nõ cohabi⸗tent.

lari notorius eſt ſed etiã:qui mulierem de incontinentia ſuſpectã
ꝛ diffamatã tenent:ꝛ per ſuũ ſuperiorẽ admoniti ipſam cũ effectu
nõ dimittũt. ¶ Qꝛ vero in quibuſdã regionibus nõnulli iuriſdi⸗
ctionẽ eccleſiaſticã habentes pecuniarios queſtus a cõcubinarijs
ꝑcipere nõ erubeſcũt:patiẽtes eos in tali feditate ſordeſcere. Sub
pena maledictionis eterne precipimus.ne . deinceps(ſub pacto:
cõpoſitione:aut ſpe alterius q̃ſtus)talia quouiſmodo tolerent.:
aut diſſimulent. Alioquin vltra premiſſa negligẽtie penã duplũ
eius qđ propterea acceperint reſtituere: ꝛ ad pios vſus omnino
cõuertere teneantur ꝛ cõpellãtur. ¶ Ipſas aũt cõcubinas aut ſu
ſpectas prelati omnibus modis curent a ſuis ſubditis per auxiliũ
et brachij ſecularis inuocationẽ (ſi opus fuerit) penitus arcere.
Qui etiã filios ex tali concubinatu procreatos apud patres ſuos
habitare nõ permittant. ¶ Iubemus inſuper ꝙ in predictis ſino
dis ꝛ capitulis premiſſa publicentur:ꝛ vt quilibet ſuos ſubditos
ad ipſarum concubinarum dimiſſionẽ moneant diligenter.

Omñe forni⸗cationis cri⸗mẽ eſt lege diuina ꝓhi⸗bitum.

¶ Iniungimus preterea omnibus ſecularibus viris : etiã ſi rega
li prefulgeant dignitate.ne vllũ qualecũq̃ inferant impedimentũ
(quocunq̃ q̄ſito colore)prelatis:qui ratione officij ſui aduerſus
ſubditos ſuos pro huiuſmodi concubinatu:ꝛ alijs caſibus ſibi a
iure permiſſis procedũt. Et cũ omne fornicationis crimen lege di
uina ꝓhibitum ſit. Et ſub pena peccati mortalis neceſſario euitã
dum:monemus omnes laicos:tam vxoratos q̃ ſolutos: vt ſimuli⸗
ter a concubinatu abſtineant. ¶ Nimis enim reprehẽſibilis eſt : q̃
vxorem habet ꝛ ad aliam vxorem accedit.
¶ Qui vero ſolutus eſt(ſi continere nolit)iuxta apoſtoli cõſiliũ
vxorem ducat. ¶ Pro huiuſmodi aut diuini obſeruantia precepti
hi ad quos pertinet tã ſalutaribus monitis q̃ alijs cononicis re
medijs omni ſtudio laborent.

¶ De excommunicatis non vitandis.

¶ Summarium.

¶ Cauſa conſtitutionis in preſenti titu.inſeritur cũ conſtitutio
ne de excommunicatis interdictis ꝛ ſuſpenſis(duobus caſibus ex
ceptis)non vitandis. Proteſtando tamen de non releuando ꝓpte
rea huiuſmodi excommunicatos ſuſpenſos aut interdictos. Et de
his plenius vide in pragmatica ſanctione eodem titulo.

STatuimus inſuper qđ ad vitandum ſcandala ꝛ multa
pericula. Subueniendumq̃ conſciẽtijs timoratis: ꝙ
nemo deinceps a cõmunicatione alicuius in ſacrame
torũ adminiſtratione vel receptione:aut alijs quibuſ
cũq̃ diuinis:vel extra pretextu cuiuſcũq̃ ſentẽtie:aut

cēſure eccleſiaſtice:ſeu ſuſpenſionis aut prohibitionis ab homine vel a iure generaliter ꝓmulgate. teneat̃ abſtinere vel aliquē vitare: vel interdictū eccleſiaſticū obſeruare:niſi ſententia prohibitio ſuſpenſio:vel cenſura huiuſmodi fuerit in.vel contra perſonā: collegiū:vniuerſitatē:eccleſiā:aut locū certū aut certā a iudice publicata ꝛ denuntiata ſpecialiter ꝛ expreſſe:aut notorie in excommunicationis ſentētiā cōſtiterit:incidiſſe ꝙ nulla poſſit tergiuerſatiōe celari:aut aliquo iuris ſuffragio excuſari nā a cōmunione illiꝰ abſtineri nolumus iuxta canonicas ſanctiones.

¶ Per hoc tamen huiuſmodi excommunicatos : ſuſpenſos:interdictos ſeu prohibitos nō intendimus in aliquo releuare neqꝫ eis quomodo libet ſuffragari.

¶ De interdictis non leuiter ponendis.

¶ Summarium.

¶ Conſtitutionis cauſa ibi ponitur:differreqꝫ prohibetur in aliquo loco interdictum ob culpam alicuius perſone vnum caſuꝫ excipiendo. Et ad precedentia conſtitutionē extendendo. Idem vide in pragmatica ſanctione eodē titulo.

Et quoniam ex indiſcreta interdictorū ꝓmulgatione multa conſueuerunt ſcandala euenire. Statuimus ꝙ nulla ciuitas:opidū:caſtrū:villa:aut locus:eccleſiaſtico ſupponi poſſit interdicto.niſi ex cā ſeu culpa ipſorū locorū aut domini ſeu rectoris vel officialiū. Propter culpā aūt ſeu cām alterius cuiuſcūqꝫ priuate ꝑſone huiuſmodi loca īterdici nequaqꝫ poſſint auctoritate quacūqꝫ ordinaria: vel delegata:niſi talis perſona prius fuerit excōmunicata:ac denuntiata:ſeu in eccleſia publicata:aut domini ſeu rectores vel officiales ipſorū locorū auctoritate iudicis requiſiti huiuſmodi perſonā excōmunicatā infra biduū inde cū effectu nō eiecerint:aut ad ſatiſfaciendū cōpulerint.qua etiā poſt biduū eiecta recedente vel ſatiſfaciente mox diuina reſumiꝰ poſſint: quod etiam in pendentibus locum habere decernimus.

¶ De ſublatione clementine literis.

¶ Summarium.

¶ De ſublatione huiuſmodi clementine literis. que eſt in titu. de proba. vide compendioſum tex. cum diffuſis glo. eo tit. in pragmatica ſanctione. ꝛ ꝙ maxime glo. apoſtolicis.

AEction conſtitutionem de eorũdem fratrũ noſtrorum cõſilio editam (quã cum irritanti decreto ſtatuimus: decreuim⁹ et ordinauimus ꝙ extũc decetero ꝑpetuis futuris tẽporibus de ceſſione regiminis et adminiſtrationis eccleſiarũ et monaſteriorum facta per eos qui eccleſijs et monaſterijs ipſis preerãt: ſeu illam adminiſtrationẽ ſeu cõmendã: aut vt alijs vnita aut alias obtinebãt ſeu reſignatione aliorũ quorũcũq; beneficiorũ eccleſiaſticorũ: ſeu ceſſione iuris in eis vel ad ea quomodolibet cõpetentis aut priuationis vel diſpoſitionis: aut cẽſurarum fulminatione: etiã in literis apoſtolicis a nobis et ſede apoſtolica: etiã motu ꝓprio: pro tẽpore emanatis que in manibus romani pontificis facte dicũtur cõtentis: etiã ſi ſuper illis narratis fundaretur intẽtio conſtare et apparere deberet per publica inſtrumẽta vel documẽta autẽtica. Alioquin tam in iudicio ꝙ̃ extra illud narratiue et aſſertionibus hmõi in preiudicium tertij minime ſtari: nec ex illis alicui preiudicium afferri deberet: niſi de hmõi narratiua et aſſertione etiã in literis apoſtolicis facta altero ex premiſſis modis doceretur innouamus illaq; perpetuis futuris temporibus inuiolabiliter obſeruari mandamus.

Narratiuis aſſertionibus non credit in ꝑiudiciũ tertij niſi hoc appareat ꝑ publica inſtrumenta.

¶De robore et firmitate concordatorum.

¶Summarium.

¶Uult Leo papa ꝙ cõcordia inter ipſum et ſedem apoſtolicam ex vna. Et regẽ francorũ ex altera partibus paſſata (videlʒ de effectu pragmatice ſanctionis) vim et robur initi cõtractus habeat. Cui amodo per quaſcũq; ꝑſonas literas neq; gratias nõ erit derogandum. Decernẽdo irritũ et inane quicquid in cõtrariũ factũ fuerit.

Cõcordatũ factũ inter Ro. põ. et regem frã. habet vim cõtractus cui non poterit deinceps ꝑ quaſcũq; literas et gratias in aliquo derogari cũ decreto irritante etc.

ET quia ſupradictã cõcordiam cum prefato Franciſco rege ob illius ſincerã deuotionẽ quã erga nos et ſedẽ predictã cum ad preſtãdam nobis reuerentiã et filialẽ obedientiam ad ciuitatẽ noſtrã Bononie perſonaliter venire dignatus eſt conſentimus illaq; inuiolabiliter obſeruari deſideramus illam veri cõtractus et obligationis inter nos et ſedẽ apoſtolicã predictã ex vna. Et prefatũ regẽ et regnũ ſuũ ex altera partib⁹ legitime initi: vim et robur obtinere: ac illi: et preſentibus in aliqua ſui parte per quaſcũq; literas et gratias ꝑ nos ſucceſſores noſtros deſuper cõcedendas derogari: clauſulaq; cum earũdem derogatione preſentiũ latiſſime extendenda: ac ꝙ eedem preſentes litere: et earũ tenor: pro expreſſis habeantur in quibuſuis ſupplicationibus pro tpe ſignatis appoſitã nihil penitus operari

et illius vigore in literis apoſtolicis ſup ipſius ſupplicationibus cōficiendis quicq̄ per q̄d preſentibus aut alicui particule de contentis in eis derogaretur ſeu derogari videretur narrari nō poſſit: et ſic per quoſcūq̄ iudices ⁊ cōmiſſarios etiam cauſarum dicti palatij apoſtolici auditores et prefate Romane eccl'ie Cardinales in quibuſuis cauſis ſuper premiſſis vel eorū aliquo pro tempore motis iudicari: diffiniri: ⁊ ſentētiari debere: ſublata eis aliter ſententiandi ⁊ diffiniendi omnimoda facultate ⁊ auctoritate: necnō irritum et inane quicquid ſecus ſuper his vel eorum aliquo a quoq̄ quauis auctoritate etiam per nos et ſucceſſores noſtros prefatos ſcienter vel ignoranter contigerit attentari decernimus.

¶ Summarium.

¶ Omnia in preſenti opere cōtenta infra ſex mēſes per dominum noſtrum regem francorū executioni ſunt demandanda. aliter ipſa ſedes nō intendit ea firma exiſtere. Et ſi in regno frācie ſint alique conſuetudines: vel ſtatuta libertati Romane eccleſie preiudicantes per hec non intendit ipſa ſedes illa approbare. Demū iniungitur ipſi frācorum regi quatinus preſentes habeat publicari facere et inuiolabiliter obſeruari. cōpellendo ad hoc cōpellendos.

Volumus aūt q̄ ſi prefatus rex preſentes literas ac oīa et ſingula in eis contenta que in prima futura ſeſſione p̄ſentis cōcilij Lateraū. approbari ⁊ confirmari facere promittimus infra ſex mēſes a die approbationis ⁊ cōfirmationis hmōi cōputandos nō approbauerit ⁊ ratificauerit ⁊ ea ꝑpetuis futuris tēporibus in regno ſuo ⁊ oībus alijs locis ⁊ dominijs dicti regni per oēs prelatos ⁊ al's etiā eccleſiaſticas ꝑſonas ac curias parlamēti: acceptari: legi: publicari: iurari ⁊ regiſtrari: ad inſtar aliarū conſtitutionū regiarū. ⁊ de acceptatione: lectione: publicatione: iuramēto: et regiſtratione p̄dictis: infra predictū tempus per omniū ⁊ ſingulorū ſupradictorū patētes literas aut autenticas ſcripturas nobis nō tranſmiſerit aut nūtio noſtro apud ipſum regē exiſtenti per eum ad nos mittēdas non cōſignauerit. ⁊ deinde ſingulis annis etiā legi prout alie ipſius Frācie regis cōſtitutiones ⁊ ordinationes que in viridi ſunt obſeruantia obſeruari debēt inuiolabiliter obſeruari cum effectu non fecerit. p̄ſentes litere ⁊ inde ſecuta quecūq̄ ſint. caſſa: ⁊ nulla nulliuſq̄ roboris vel momenti. ¶ Et cum omniū que in regno Delphinatu et comitatu p̄dictis agātur notitiā nō habeamus conſuetudines: ſtatuta: ſeu vſus: libertati eccl'iaſtice ⁊ auctoritati ſedis apoſtolice quomodolibet p̄iudicātia: ſi qua in regno Delphinatu ⁊ comitatu

predictis al's ꝙ̄ in p̄miſſis exiſtāt. nō intēdimus nobis et eidē ſedi in aliquo p̄iudicare: ſeu illa tacite vel exp̄ſſe qūolibet approbare.

¶ Et nihilominus prefato Franciſco ⁊ pro tēpore exiſtenti frācorum regi in virtute ſancte obedientie mādamus: quatinus per ſe vel aliū ſeu alios in dignitate eccleſiaſtica cōſtitutos p̄ſentes literas ac omnia ⁊ ſingula in eis cōtenta (qñ et quotiēs opus fuerit) publicari et ea inuiolabiliter obſeruari faciat. Cōtradictores cuiuſcūqꝫ dignitatis ⁊ preeminētie fuerint per cēſuras eccleſiaſticas et pecuniarias penas: aliaqꝫ iuris ⁊ facti queuis opportuna remedia (appellatione qualibet omnino poſtpoſita) cōpeſcendo. Non obſtantibus omnibus ſupradictis: aut ſi aliquibus cōmuniter vel diuiſim ab eadē ſit ſede indultū: ꝙ interdici: ſuſpēdi: vel excōicari: non poſſint per literas apoſtolicas nō facientes plenam ⁊ expreſſam ac de verbo ad verbum de indulto hmōi mentionem.

¶ Forma mandati apoſtolici.

¶ Summarium.

¶ Leo papa. x. ibi dat nobis formulare mādati ap̄lici quo amodo vtendū erit in regno Francie tam pro regularibus ꝙ̄ ſecularibus (mutatis mutādis) qꝫ lectum fuit in cancellaria Ro. atqꝫ publicatum ⁊ in q̄nterno illius regiſtratū. Et hoc eſt ſcđm formā. c. mandatum. ⁊ aliarū duarū decretaliū immediate ſequentiū. Et de his vide in nouis ordinationibus Ludo. xij. arti. j. ij. iij. iiij. v. ⁊. vj.

Eo ep̄s ſeruus ſeruorū dei. ¶ Venerabili fratri ep̄o. N. et dilectis filijs capitulo ſingulisqꝫ canonicis eccleſie N. ſalutē et apoſtolicā benedictionē: vite ac morum honeſtas aliaqꝫ laudabilia probitatis et virtutū merita ſup quibus dilectus fili⁹ N. apud nos fidedigno cōmēdatur teſtimonio nos inducūt vt ſibi reddamur ad gratiā liberales. Hinc eſt ꝙ nos cupientes vt eidē N. iuxta illius que per felicis recordationis Gregorium papā. ix. predeceſſorem noſtrū ad tūc ep̄m nouiomeñ. directa extitit: que incipit. Mandatū. ⁊ aliarū duarū illam immediate ſequentiū decretaliū formas de canonicatu: ⁊ prebēda: aut dignitate: p̄ſonatu: adminiſtratione vel officio veſtre vel alterius eccleſie aut alio beneficio cum cura aut ſine cura etiā ſi parochialis eccleſia vel eius ppetua

Nota iſta v̄ba veſtre vel alteri⁹ eccl'ie. quia mandatum apoſtolicuꝫ nō debet dirigi ſup certam ⁊ ſpecificatā eccleſiam.

vicaria aut capella ſiue perpetua capellania ad veſtrã collationē
nominationē ſeu preſentationē ⁊ aliã quãcūqꝫ diſpoſitionē proui-
deri poſſit: ac volentes prefato. N. premiſſorū meritorū ſuorū intui-
tu gratiã facere ſpecialē ipſumqꝫ a quibuſuis excōmunicationis
ſuſpēſionis ⁊ interdicti alijſqꝫ eccleſiaſticis ſententijs cēſuris ⁊ pe-
nis a iure vel ab homine quauis occaſione vel cauſa latis. ſi quibꝰ
quomodolibet innodatus extitit ad effectū preſentium (dūtaxat)
conſequendū harum ſerie abſoluentes: ⁊ abſolutū fore cenſentes.
Necnon omnia ⁊ ſingula bñficia eccleſiaſtica cum cura ⁊ ſine cura
que p̄fatus. N. etiã ex quibuſuis apoſtolicis diſpēſationibus obti-
net ⁊ expectat: ac in quibus: ⁊ ad que ius ſibi quomodolibet cōpe-
tit quecūqꝫ quodcūqꝫ ⁊ qualiacūqꝫ ſint eorūqꝫ fructuū reddituū ⁊
prouentuū veros annuos valores ac hmōi diſpenſationū tenores
preſentibus pro expreſſis habētes. motu ꝓprio nō ad ipſius. N. vel
alterius pro eo ſuꝑ hoc oblate petitionis inſtãtiam. ſed de noſtra
mera liberalitate: diſcretioni veſtre ꝑ aplica reſcripta mandamus
quatinus: ſi vobis pro alio nō ſcripſerimus qui ſimile mãdatū aut
ſimilē gratiã proſequatur: canonicatū ⁊ prebendã aut dignitatem
perſonatū adminiſtrationē vel officiū veſtre vel alterius eccleſie
aut aliud bñficiū eccleſiaſticū cum cura vel ſine cura (etiã ſi paro-
chialis eccleſia vel eius ꝑpetua vicaria aut capella vel ꝑpetua ca-
pellania fuerit) ad veſtrã collationē ꝓuiſionē preſentationē nomi-
nationem ſeu quãuis aliã diſpoſitionē pertinētē: etiã ſi dignitati
ꝑſonatui adminiſtrationi vel officio hmōi cura immineat anima-
rum. dūmodo talis dignitas electiua nō exiſtat cū creatione in ca-
nonicū veſtre vel alterius eccłie. Et ſi in ea ſtatuto ⁊ priuilegio ca-
ueatur: ꝙ nulli de dignitate ꝑſonatu adminiſtratione vel officio
ꝓuideri poſſit: niſi cū effectu illius eccłie canonicū exiſtat: canoni-
catū hmōi eccleſie cū plenitudine iuris: ⁊ nō obſtãte de certo cano-
nicorū numero ad effectū hmōi dignitatē ꝑſonatū vel officiū (dū-
taxat) et nō al's: auctoritate aplica tenore p̄ſentiū cōferimus: et de
illo etiã ꝓuidemus: ſi quē quã vel qđ poſt mēſem (poſtqꝫ p̄ſentes li-
tere vobis p̄ſentate fuerint) extra romanã curiã vacare cōtigerit:
cum plenitudine iuris canonici ac omnibus iuribus ⁊ pertinētijs
ſuis eidē. N. cōferatis ⁊ de illo aut illa ꝓuideatis ſeu ipſum ad illū
illã vel illud preſentetis aut nominetis ipſumqꝫ. N. in canonicū et
in fratrē veſtre vel alterius eccleſie ad effectū tãtū obtinēdi digni-
tatem ꝑſonatū adminiſtrationē vel officiū hmōi recipiatis: ſtallū
ſibi in choro ⁊ locum in capitulo cum plenitudine iuris canonici
aſſignetis inducentes eundem. N. vel procuratorem eius nomine
in corporalem poſſeſſionē canonicatus ⁊ prebende aut dignitatis
perſonatus adminiſtrationis vel officij ſeu beneficij hmōi iuriūqꝫ
et pertinentiarū vniuerſorū predictorū defendentesqꝫ inductū ac

facietes.N.vel pro eo procuratorē p̄dictū ad prebendā aut digni tatem perſonatū adminiſtrationē vel officiū ſeu beneficium hmōi quodcūqʒ fuerit(vt moris eſt)admitti ſibiqʒ de illius vel illorū fru ctibus redditibus prouētibus iuribus et obuētionibus vniuerſis integre rñderi non obſtañ.forſan vt ſupra de certo canonicorū nu mero.ꝛ aliis cōſtitutionibus ꝛ ordinationibꝰ apoſtolicis ac dicte veſtre vel alterius eccleſie iuramēto confirmatione apoſtolica vel quauis firmitate alia roboratis ſtatutis ꝛ cōſuetudinibꝰ cōtrariis qbuſcunqʒ. aut ſi vobis ab apl'ica ſit ſede indultū:ꝙ ad receptionē vel prouiſionē alicuius minime teneamini.quodqʒ de canonicati bus ꝛ p̄bendis ſeu dignitatibus ꝑſonatibus adminiſtrationibus vel officiis veſtre vel alteriꝰ eccleſie aut aliis bñficiis eccleſiaſticis quibuſcūqʒ ad veſtrā collationē prouiſionē: preſentationē: nomi nationem:ſeu quāuis aliā diſpoſitionē cōmuniter vel diuiſim ꝑti nentibus:nulli valeat ꝓuideri per literas apoſtolicas nō facietes plenā ꝛ expreſſam ac de verbo ad verbū:de indulto hmōi mētionē. Et qualibet alia dicte ſedis indulgentia generali vel ſpāli cuiuſ cūqʒ tenoris exiſtat per quā preſentibus nō expreſſam vel totaliter nō inſertā effectus gr̄e impediri valeat quomodolibet vel differri: et de qua cuiuſqʒ toto tenore habēda ſit in noſtris literis mentio ſpālis ſeu ſi dictus.N.preſens nō fuerit ad preſtandū de obſeruan dis ſtatutis cōſuetudinibus veſtre vel alterius eccleſie ſolitū iura mentum dūmodo in abſentia ſua per procuratorē idoneū. et cum ad eccleſiā ipſam acceſſerit corporaliter illud preſtet Datum ꝛc.

¶Simili modo.

¶Forma literarum executoriarum mandati apoſtolici.

¶Summarium.

¶Iudicibꝰ a ſede apoſtolica deputādis ꝛ delegādis ad mandatū de prouidēdo executandū hoc formulare dirigitur. lectū publica tum ꝛ regiſtratū in cācellaria Ro.prout alie litere.Et de hmōi iu dicibus vide arti.iiij.in nouis ordi.Ludo.xij. Sed quō iſte litere iudicibus ꝛ ipſis colla.(quibus dirigūtur)preſentāde ſint ꝛ execu tioni demandande. vide in tractatu de modo vacādi beneficiorū. et hoc in modo ſeruādo in executione gratie expectatiue.

Leo.ꝛc.¶Dilectis filiis.N.et.N.ac.N.officialibus ſa lutem ꝛ apoſtolicā benedictionē.Hodie cupientes vt dilecto filio.N.clerico.N.diocesis iuxta illius q̄ olim per felicis recordationis Gregoriū papā.ix.p̄deceſſo rem noſtrū ad tūc epm̄ Nouiomeñ. directa extitit que

incipit. Mandatum ⁊ aliarū duarum immediate ſequentium de-
cretalium formas de canonicatu:⁊ prebenda:aut dignitate:perſo
natu:adminiſtratione:vel officio eccleſie. N. aut alio beneficio ec-
cleſiaſtico cum cura vel ſine cura:prouideri proprio venerabili fra
tri noſtro epiſcopo. N. ⁊ dilectis filijs capitulo ſingulisqꝫ canonicis
eccleſie. N. per alias literas noſtras mandauimus. ſi eis communi
ter vel diuiſim pro alio non ſcripſimus. qui ſimile mandatum:aut
ſimilem gratiam proſequeretur:eidem. N. canonicatum ⁊ preben-
dam:aut dignitatē:perſonatum:adminiſtrationem. vel officium:
aut beneficium eccleſie. N. aut aliud beneficium eccleſiaſticum ad
eorum collationem prouiſionē preſentationem nominationē ſeu
quāuis aliam diſpoſitionē cōmuniter vel diuiſim pertinen̄.ſi quēꝫ
quam vel quod:poſt menſem poſt preſentationē earundem.litera-
rum vacare contingeret cum plenitudine iuris canonici ac oībus
iuribus et pertinentijs ſuis prout ad eos communiter vel diuiſim
pertineret conferrent ⁊ aſſignarent aut eum ad illa preſentarent:
eligerent:nominarent:ſeu de illis prouiderent prout in eiſdēꝫ lite
ris plenius continetur. Quocirca diſcretioni veſtre per apoſtoli-
ca ſcripta motu ſimili mādamus quatinus vos vel duo: aut vnus
veſtrum per vos vel alium ſeu alios:ſi epiſcopus capitulum et ca-
nonici predicti canonicatū ⁊ prebendam:aut dignitatem:perſona
tum.⁊ adminiſtrationem:vel officium aut beneficium huiuſmodi
eidem. N. cōferre ⁊ aſſignare ac de illis etiam prouidere recuſaue-
rint:ſeu diſtulerint:aut negligētes fuerint canonicatū ⁊ prebendā
aut dignitatem perſonatū adminiſtrationē:vel officiū ſeu bñficiū
huiuſmodi cū plenitudine iuris canonici:ac oībus iuribus ⁊ per-
tinentijs ſupradictis eidem. N. cōferre ⁊ aſſignare:necnō eundem
N. ad illa (vt moris eſt) admittere:⁊ in canonicum recipere ⁊ in fra
trē ſtallo ſibi in choro ⁊ loco in capitulo ſibi aſſignatis. omniaqꝫ ⁊
ſingula alia in dictis literis contenta alias iuxta earumdem con-
tinentiam atqꝫ formam in omnibus et per omnia facere et exequi
curetis. contradictores (prout iuſtitia ſuadebit) ad hoc cōpeſcen-
do. Non obſtantibus omnibus que in dictis literis voluimus nō
obſtare. Datum.⁊c.

¶ Pro regularibus autem ſimilis forma illis cōueniens detur.

¶ Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam noſtrorum
ſtatuti ordinationis:ſuſpenſionis:aſtrictionis:declarationis:pre-
cepti iniunctionis:monitiōis:innouationis:cōſenſus:decreti vo-
luntatis:promiſſionis:⁊ mandati:infringere vel ei auſu temerario
cōtraire.. Si quis autē hoc attētare preſumpſerit indignationem
omnipotētis dei:ac beatorum Petri ⁊ Pauli apoſtolorum eius ſe

Forma mā dati aplici data ſecularib⁹ clericis locū ſibi vē dicat etiam in regularibus.

nouerit incurſurũ. Datũ Rome apud ſanctũ Petrũ. Anno incarnationis dñice milleſimo quingenteſimo ſextodecimo. quintodecimo kalen. ſeptembris. Pontificatus noſtri anno quarto.

Summarium.

Hec omnia cõuenta ꝛ cõcordata ſuperiꝰ ad longũ deſcripta p ſacroſanctũ generale ꝯciliũ lateraneñ. approbata. cõcludẽdo vult Leo papa ab oĩbus inuiolabiliter obſeruari ꝛ cuſtodiri ſub penis in litera cõtentis. Prouiſo tamẽ ꝙ per ipſum Fran. regẽ ꝛ ſuos regnicolas ſimilimodo ſeruentur: ꝛ in curijs ſui regni parlamenti ꝛ alijs regiſtrentur: ꝛ ſingulis annis publicentur.

Nos igitur vt litere ipſe que ob id ꝓcipue edite fuerũt: vt i corpore miſtico ſancta videlicet eccleſia perpetua charitas ꝛ pax inuiolata perdurẽt. Et ſi qua membra diſſentiãt: ea cõmode ſuo remiſerãt corpori: eo magis obſeruent: quo clarius ꝯſtiterit ipſas literas ea matura ꝛ ſalubri deliberatione a nobis (dicto ſacro Lateraneñ. approbante ꝯcilio) approbatas ꝛ innouatas qua ſtatute ꝛ ordinate fuerunt: lꝫ ad earũdẽ literarũ ſubſiſtentiaꝫ ꝛ validitatẽ: alia approbatione nõ indigerẽt: ad abundãtiorẽ tamẽ cautelã. vt eo tenacius obſeruent ꝛ difficilius tollãtur. quo tantorũ patrũ fuerint maiore approbatione munite: literas ꝓdictas cuꝫ oĩbus ꝛ ſingulis ſtatutis ordinationibꝰ decretis diffinitionibus pactis cõuentionibus ꝓmiſſione volũtate ac penis inhibitione alijſꝗ omnibꝰ ꝛ ſingulis clauſulis in eo cõtentis illa ꝓſertim qua volumus: ꝙ ſi ꝓfatꝰ Frãciſcus rex ſupradictas literas ac oĩa ꝛ ſingula in eis cõtenta intra ſex mẽſes a data preſentium cõputandos nõ approbaret ꝛ ratificaret: ꝛ ea perpetuis ꝛ futuris temporibus in regno ſuo ꝛ alijs locis ꝛ dominijs dicti regni per omnes prelatos et alias eccleſiaſticas perſonas ac curias parlamentorũ: acceptari: legi: publicari: iurari ꝛ regiſtrari ad inſtar aliarũ cõſtitutionũ regiarum. Et de acceptatione: publicatione: lectione. publicatione: iuramento ꝛ regiſtratione ꝓdictis intra predictũ tempus per omniũ ꝛ ſingulorũ ſupradictorũ patentes literas: aut autenticas ſcripturas nobis nõ trãſmitteret: aut nuntio noſtro apud ipſum regem exiſtẽti per eum ad nos deſtinãdas nõ cõſignaret: ꝛ deinde ſingulis annis etiam legi (prout alie ipſius Frãciſci regis ꝯſtitutiones ꝛ ordinationes que in viridi ſunt obſeruantia obſeruari debẽt inuiolabiliter obſeruari) cum effectu nõ feceri t. litere ipſe. ꝛ inde ſecuta quecunꝗ eſſent caſſa ꝛ nulla. nulliuſꝗ roboris vel momenti ſacro Lateraneñ. concilio approbãte apoſtolica auctoritate ꝛ ptãtis plenitudine approbamus ꝛ innouamus. eaſꝗ inuiolabiliter ꝛ irrefragabiliter obſeruari ꝛ cuſtodiri mãdamus: roburꝗ ꝑpetue firmitatis in euentum dictarũ approbationis ꝛ ratificationis ꝛ nõ aliter, nec alio modo

Cõcordatũ initũ inter Ro. pontĩ. ꝛ Frã. regẽ voluit ipſe papa ſortiri effectum ſub conditione ibi inſerta.

obtinere omneſqȝ in dictis lrĩs cõprehẽſos ad ipſarũ lrarũ ac omnium ⁊ ſingulorũ in eis expreſſorũ obſeruationẽ ſub cenſuris ⁊ penis ac alijs in eis cõtentis.iuxta earũdẽ lrarũ tenorẽ ⁊ formã .teneri ⁊ obligatos eſſe decernimus ⁊ declaram⁹. Non obſtantib⁹ cõſtitutionib⁹ ⁊ ordinatiõibus apoſtolicis ac oĩbus illis q̃ in dictis literis volumus nõ obſtare.ceteriſqȝ cõtrarijs quibuſcunqȝ.

¶Nulli ergo oĩno hoĩm liceat hãc paginã noſtre approbationis innouationis mãdati decreti ⁊ declaratiõis infringere vel ei auſu temerario cõtraire.Si qͣs autẽ hoc attẽtare p̄ſumpſerit idignationem oĩpotẽtis dei ac beatorũ Petri ⁊ Pauli apoſtolorũ ei⁹ ſe nouerit incurſurũ. ¶Datum rome in publica ſeſſione in Lateranẽ. ſacro ſancta baſilica ſolẽniter celebrat a Anno incarnationis dominice milleſimoquingenteſimo ſextodecimo kalendas Januarij pontificatus noſtri anno quarto. Sic ſignatũ:viſa. Je ſalut. Bembus:Jo.de Madrigal.⁊ in dorſo:regiſtrata apud me bembum.

¶De regia acceptatione ⁊ publicatione concordatorum.

¶Summarium.

¶Franciſcus huius nominis primus francorũ rex(oĩa ſupraſcripta acceptãdo)mãdat quibuſuis cõſiliarijs parlamẽtorum ⁊ alijs iuſtitiarijs vbilibet ſtantibus quatinus hmõi conuentiones ſtatuta atqȝ cõcordata ſeruant ⁊ teneãt. ac etiã in regiſtris ſuarũ curiarum regiſtrẽt. Et loco ⁊ tempore(ſcd̃m in illis contenta)lites ⁊ controuerſias iudicent ⁊ alꝭs de puncto ad punctum cuſtodiant.

Quocirca dilectis ⁊ fidelibus cõſiliarijs noſtris ad preſens tenẽtib⁹:⁊ qui in futurũ noſtra tenebunt parlamenta.oĩbuſqȝ iuſtitiarijs regni noſtri ⁊ delphinatus ac comitatus noſtrorũ:ceteriſqȝ officiarijs ⁊ ſubditis noſtris ⁊ eorũ cuilibet put ad eũ pertinuerit. Mãdamus diſtricti⁹ iniungẽtes:quatinus oĩa premiſſa ⁊ ſingula teneãt cuſtodiant ⁊ cõſeruent in ſua roboris plenaria firmitate. Et i cauſis quibuſcunqȝ occaſione p̄miſſorũ de cetero orituris ⁊ emerſuris ſcd̃m deliberationes ⁊ cõcluſiones p̄ſcriptas iudicẽt pnuntient ⁊ ſentẽtient.atqȝ ab oĩbus ſubditis ⁊ incolis noſtrorũ regni delphinatus ac comitat⁹inuiolabiliter faciant in oĩbus ⁊ per omnia obſeruari:p̄dictas pſonas eccleſiaſticas ⁊ ſeculares ac earum quãlibet in oĩbus ⁊ ſingulis ſuperius expreſſis ab omni turbatione violentia impreſſione moleſtatione vexatione dãno ⁊ ipedimẽto tueãtur ptegant pariter ⁊ defendãt.oẽs ⁊ quaſcũqȝ pſonas cuiuſuis cõditionis ac ſtatus fuerint:ↄtrafaciẽtes aut veniẽtes taliter punĩẽdo.ꝙ impoſterum ceteris cedat in exẽplum. Quoniã ſic fieri volumus.⁊ iubemus per preſentes.Jn cuius rei teſtimonium ſigillum

noſtrum preſentibus literis duximus apponendum.

¶Datum Pariſius die decimatertia mẽſis Maii. Anno domini milleſimo quingenteſimo decimoſeptimo. Et regni noſtri tertio. Sic ſignatum ſuper plicam. per regẽ dominis ducibus alenconii borbonii et vidocineñ. vobis dñis dorual: de la trimoille: de boyſi magno magiſtro: baſtardo ſabaudie de la palice ⁊ de caſtillon mareſcalibus francie ⁊ aliis p̃ſentibus. Robertet. ¶Lecta publicata ⁊ regiſtrata ex ordinatione ⁊ de precepto dñi noſtri regis reiteratis vicibus facto in preſentia domini de trimolia primi cambellani dicti domini, noſtri regis ad hoc per eum ſpecialiter miſſi Pariſius in parlamento. xxij. die Martii. Anno dñi milleſimo quingẽteſimo decimoſeptimo. Sic ſignatum. Pichon.

¶De prorogatione dilationis ad publicandum concordata.

¶Summarium.

¶Multis rationibus ⁊ cauſis ibidem incertis per Franciſcũ frãcorum regem demonſtratur ibi qualiter a ſede apoſtolica fuit ſibi prorogata dilatio per vnum annũ (vltra ſemeſtre tẽpus quod ante habebat) ad huiuſmodi cõcordata publicari ⁊ regiſtrari faciẽdu. Et qualiter aliam annuam dilationem habuit pro impetrãtibus in curia romana beneficia. ſolum per mortez vacantia. ⁊ hoc ad verum valorem annuum exprimendum ſi in eorũ impetratione ⁊ ſupplicatione non (vt tenentur facere) expreſſerint. Et cum hoc mitigatur rigor. §. ſtatuimus. ſupra de man. apli.

FRanciſc⁹ dei gratia francorũ rex. mediolani dux. ⁊ genue dñs. vniuerſis p̃ſentes lr̃as inſpecturis ſalutem.

¶Cum vrgẽti neceſſitate euidẽtiq; cõmodo ⁊ vtilitate reipublice regni noſtri ducti ad euitãda maiora pericula q̃ ex reuocatione pragmatice in futurũ euẽtura cernebam⁹: ſiue illi reuocatiõi obediretur ſiue nõ obediretur: que vnicuiq; recte ſentienti latiſſime ꝯſtare poſſunt. certa iniuerimus cum ſancta ſede apoſtolica concordata. In quibus iter cetera cautum eſt. ꝙ infra ſex mẽſium ſpatium illa publicari ⁊ regiſtrari necnon iurari in curiis noſtris parlamentorũ efficeremus. eccleſiãq; Gallicanam illis conſentire: al's nullius eſſent momenti. que nullatenus (ob breuitatem temporis aliis etiam vrgentibus negotiis occupati) perficere valuimus. Idcirco ne in rethe (quod verebamur) incideremus. ⁊ ne commodo ⁊ vtilitate dictorum concordatorum fruſtraremur. a ſede apoſtolica (poſt lapſum dicti ſpatii ſex menſium) vnius anni prorogationem obtinuimus.

¶Ceterũ cũ in dictis cõcordatis inter cetera etiã caueret: ꝙ ver⁹

valor beneficiorum in illorum impetrationibus exprimendus ſit: timendum erat: ne ambitioſi ſub pretextu veri valoris non expreſſi iam dicta impetrarent beneficia. Igitur. vt predictis malicijs via precluderetur: a ſanctiſſimo dño noſtro papa leone. x. reſcriptum obtinuimus. quo impetrationes pretextu veri valori non expreſſi obtente infra ãnum illius reſcripti in quo verus valor nõ fuiſſe expreſſus aſſeritur nullius valoris ac momenti eſſe declararentur. Quarum Bullarum ſeu reſcriptorum tenor ſequitur: ⁊ eſt talis.

¶ Idem Leo papa ad Franciſcum primum de eadem dilatione.

¶ Summarium.

¶ Franciſco primo frãcorũ regi. Leo papa (ad ipſius regis ſupplicationẽ ⁊ ex certis rõnabilibus cauſis) per annum ꝓrogauit dilationẽ ad hmõi ꝯcordata publicari ⁊ regiſtrari faciẽdũ ꝓut ſequit̃.

LEo eps ſeruus ſeruorũ dei: chariſſimo in chriſto filio Franciſco francorũ regi chriſtianiſſimo: ſalutẽ ⁊ apoſtolicam bñdictionẽ. ¶ Dudũ ſiquidẽ inter alia (cum irritantis appoſitione decreti) ſtatuimus ⁊ ordinauimus: q̃ ex tũc de cetero occurrẽtibus cathedralium ⁊ metropolitanarũ eccleſiarũ ac monaſteriorum in regno Francie ⁊ delphinatu ac comitatu dieñ. ac valentiñ. cõſiſteñ. vacationibꝰ. dilecti filij eccleſiarũ capitula ⁊ mõaſteriorũ cõuentus ad electiões ſeu poſtulationes futurorũ Archiepiſcoporũ Epiſcoporum abbatum eccleſiarũ ac monaſteriorum vacantiũ ꝓ tempore huiuſmodi procedere nõ valerẽt. Sed maieſtas tua ad eccleſias ⁊ monaſteria huiuſmodi ſic vacãtia infra certum tunc expreſſi temporis ſpatiũ nobis ⁊ pro tempore exiſtenti Romano põtifici perſonas idoneas certo tũc expreſſo mõ qualificatas ad eãdẽ nolationẽ ꝑ nos ⁊ Romanũ põtificẽ hmõi eccleſiis ⁊ mõaſterijs eiſdẽ ꝑficiendas noiare valeres ꝓut in nr̃is inde cõfectis literis in q̃bus volumus: q̃ ſi maieſtas tua oia in illis ſtatuta ordinata ⁊ cõtẽta infra ſex mẽſes poſt tunc ꝓximã futurã ſeſſionem Lateraneñ. cõcilij tunc vigentis nõ approbares et confirmares et a prelatis ac alijs perſonis tunc expreſſis regni tui approbari nõ faceres litere ipſe nullius eſſent roboris vel momenti plenius continetur.

¶ Cum autẽ (ſicut exhibita nobis ꝓ parte tua petitio cõtinebat) maieſtas tua ꝓpter varias occupatiões quibus ad ꝑſens implicitus exiſtis ac ex certis alijs rõnabilibus cauſis infra dictum ſemeſtre (infra quod adhuc exiſtis) in dictis literis cõtenta per ꝑlatos ⁊ ꝑſonas regni tui hmõi approbari facere poſſe cõmode nõ confidat. ¶ Nos itaq̃ tuis in hac parte ſupplicatiõibus inclinati ſemeſtre predictũ (infra quod adhuc exiſtis) ad annũ a data ꝑſentium

computandum auctoritate apoſtolica tenore preſentium proro-
gamus pariter ⁊ extendimus. Non obſtantibus conſtitutionibus
et ordinationibus apłicis necnon omnibus illis que volumus in
dictis literis nõ obſtare ceteriſq; cõtrarijs quibuſcunq;. ¶ Nulli
ergo omnino hominũ liceat hãc paginã noſtre ꝓrogationis ⁊ extẽ
ſionis infringere vel ei auſu temerario cõtra ire. Si quis autẽ hoc
attentare preſumpſerit indignationẽ oĩpotentis dei ac beatoꝝ pe
tri ⁊ pauli apoſtoloꝝ eius ſe nouerit incurſurũ. ¶ Datum Rome
apud ſanctũ Petrũ Anno incarnatiõis dñice milleſimo q̃ngente
ſimo decimo ſeptimo kalẽdas Julij põtificatus noſtri anno q̃nto.

¶ De annatis.

¶ Summarium.

¶ Impetrantibus beneficia per mortem duntaxat vacantia Leo
papa proprio motu dat vnu; annum a die date ſupplicationis ad
verum valorem annuum. exprimendum ſi vere in eorum ſupplica-
tione ⁊ impetratione nõ expreſſerint. Et pro augmento illius veri
valoris expreſſi dũtaxat ſoluent camere apłice augmentum anna-
te. Decernendo apoſtolicas impetrationes (pendẽte eadẽ dilatio
ne annua) fiendas ratiõe veri valoris nõ expreſſi irritas ⁊ inanes.

Leo eps̃ ſeruus ſeruoꝝ dei. Ad ꝑpetuã rei memoriam.
¶ Romanus põtifex (cui tot tantaq; in ſpũalib⁹ ⁊ tẽ
poralibus ꝓuidenda incũbunt) rerũ ⁊ temporũ quali
tate penſata: nõnulla prout ad cũctorum clericorũ be
neficia eccleſiaſtica: a ſede apoſtolica pro tẽpore impe
trantium commodata, ⁊ vtilitates: ac litibus ⁊ fraudibus obuian
dum oportere conſpicit: ſalubriter ordinat ⁊ diſponit.

¶ Nuper ſiquidẽ inter cõſtitutiones ad laudẽ dei ⁊ chriſti fideliu;
pacẽ: ⁊ quietẽ de fratrũ noſtroꝝ ꝯſilio cũ chariſſimo in xp̃o filio no
ſtro Frãciſco francorũ rege xp̃ianiſſimo matura deliberatiõe ꝯcor
datas ſtatuim⁹ q͛ in ꝓuiſionib⁹ quas ꝑſonis q̃buſuis regni Fran-
cie ac delphinat⁹ ⁊ comitatus dieneñ. ⁊ valentineñ. de bñficijs va-
cantib⁹ ſeu certo mõ vacaturis per nos ⁊ ſucceſſores noſtros ⁊ ſe-
dem ꝑdictã etiã motu ꝓprio etiã ꝓmotis ad eccłias cathedrales
⁊ metropolitanas: ⁊ monaſteria: vt obtenta ꝑ eos bñficia retinere
poſſent fieri ꝯtingeret: illoꝝ ver⁹ annu⁹ ꝑ florenos aut ducatos au
ri de camera: aut libras turonenſes: ſeu alteri⁹ monete valor ſcd̃m
cõe; eſtiationẽ exp̃mi deberet. Alioq̃n gr̃e ipe eſſent ipo iure nulle.

¶ Cũ aũt ſicut accepimus ſepe cõtinget ꝑſonas regni ⁊ delphina
tus ac comitatus hmõi vacatiõe bñficioꝝ in locis remotis regni
ac delphinat⁹ ⁊ comitatus hmõi vacatiõe bñficioꝝ in locis remo
tis regni ac delphinat⁹ ⁊ comitat⁹ eorũdẽ per obitũ ꝑ tpe vacãtiũ
intellecta eorũ veri valoris notitiã habere nõ poſſe et veri valoris

hmôi notitia nõ habita ad illa a Romano põtifice impetrandum celerũ nuntiũ ad ſedẽ pdictã deſtinare ⁊ ſignaturã ſupplicationis ſuper illoꝝ impetratiõe cũ facultate verũ annuũ valorẽ bñficioꝝ hmôi in literarũ ſup hmôi ſupplicationibus expeditione augẽdi obtinere ⁊ ad effectũ poſſeſſionẽ bñficioꝝ hmôi aſſequẽdi literas ſup hmôi impetrationib⁹ cũ minus vera valoris bñficioꝝ eorũdẽ expreſſione expedire ⁊ abſq; eoꝝ culpa. diligẽtia ⁊ expenſis p impetratione hmôi obtinẽda factis: ⁊ gratia eis a nobis cõceſſa ⁊ illius effectus fruſtrari ac p poſteriores q̃ nulla adhibita diligẽtia cũ expreſſione veri valoris eadẽ bñficia a ſede pdicta ĩpetrarũt excludi ac deſuper ppterea moleſtari. Nos q̃ ſubditoꝝ noſtroꝝ cõmoda libẽter pcuram⁹ ac eos a litibus ⁊ expẽſis q̃tũ cũ dño poſſumus releuamus motu ppꝛio: ac ex certa noſtra ſciẽtia ac de apoſtolice poteſtatis plenitudine ſtatuimus ⁊ ordinam⁹ q̃ decetero ppetuis futuris tẽporibus impetrãtes bñficia eccleſiaſtica in regno delphinatu ⁊ comitatu pdictis (p obitũ dũtaxat) vacãtia ſi verũ annuũ valorẽ bñficioꝝ in literis apoſtolicis: q̃ ſuper dictis bñficijs expedite fuerint nõ expreſſerint infra annũ a die date literarũ earũdẽ cõputandũ valorẽ ipſum male expreſſum corrigi per officiales ad quos expeditio literarũ hmôi ptinet ⁊ correctiones literarũ earũdem fieri cõſueuerũt petere. Ipſiq; officiales ipſarũ literarũ expeditioni pſidẽtes ad eorũdẽ impetrantiũ ſimplicẽ petitionẽ valorẽ ipſoꝝ ad verũ annuũ valorẽ iuxta petẽtiũ volũtatẽ ĩ eiſdẽ literis reducere ⁊ corrigere. Ipſiq; impetrãtes p augmẽto valoris expreſſi dũtaxat annatã camere apoſtolice ſoluere debeãt ⁊ teneant: decernẽtes quaſcũq; impetratiões poſteriores de dictis bñficijs rõne nõ expreſſionis veri valoris hmôi infra dictũ annũ factas nullius roboris vel momenti eſſe ⁊ p infectis haberi debere. ¶ Nulli ergo oino hominũ liceat hãc paginã noſtroꝝ ſtatuti ordinatiõis ⁊ decreti infringere vel ei auſu temerario cõtraire. ¶ Si quis aũt hoc attentare preſumpſerit indignationem omnipotentis dei ac beatorum petri ⁊ pauli apoſtolorum eius ſe nouerit incurſurum. ¶ Datum rome apud ſanctũ Petrũ. Anno incarnationis dñice M.cccccxvj. kalendas octobris. põtificatus noſtri anno quarto.

¶ De regiſtratione concordatorum per curias fiendas.

QUocirca dilectis ⁊ fidelib⁹ pſiliarijs curias nr̃as parlamẽti tenẽtib⁹: necnõ ſeneſcallis bailliuis pꝑoſitis alijſq; iuſtitiarijs ⁊ officiarijs nr̃is harũ ſerie mãdam⁹ ⁊ iniũgim⁹. quatin⁹ pſentium tenorẽ ſuis in regiſtris regiſtrẽt. vt ſi pro reb⁹ ⁊ negotijs indies occurrẽtibus: illis quis agere habuerit ex dictis regiſtris illas extrahere poſſit ⁊ valeat cui extracto debito mõ facto talem fidem

haberi volumus ac ſi pꝛedictarũ bullarũ oꝛginale exhiberẽt. Nã ſic fieri volumus. ꝛ quatenus opus eſſet ex certa noſtra ſcientia ꝛ poteſtatis plenitudie ita foꝛe oꝛdinamꝰ. ¶ Datũ ambaſie die duodecima mẽſis apꝛilis Anno domini milleſimo quingenteſimo decimooctauo. Et regni noſtri quarto. Sur le reply eſt eſcript. Per regẽ. ainſi ſigne. Robertet. Et ſeelle a double queue ꝛ cire iaulne.

¶ De regia facultate pꝛimũ mẽſem graduatis debitũ nominandi

¶ Summarium.

¶ Eo qꝛ apud oẽs ignotũ erat quiſnã menſis graduatis ſimplicibus: necnõ qui menſes oꝛdinarijs collatoꝛibus ꝛ eccleſiaſticis patronis deberentur. Dominus noſter rex franciſcus (ex poteſtate ꝛ facultate a ſede apoſtolica ſibi attributa) pꝛedictos menſes ibi exprimit ꝛ nominat. quaſquidẽ poteſtatẽ ꝛ facultatẽ (cũ tenoꝛe ſubſequentis reſcripti) vult in quibuſuis curijs publicari: ne de his poteſtate ꝛ facultate: ignoꝛãtia ab aliquo ptẽdi poſſit. Et iuxta tenoꝛẽ illiꝰ facultatis ꝓceſſus ꝛ cõtrouerſias terminari vult ꝛ finiri.

FRanciſcus dei gratia francoꝛũ rex: mediolani dux genue dominus. ¶ Cũ ſuperioꝛibus diebus certa iniuerimus cõcoꝛdata cũ ſanctiſſimo domino noſtro papa Leone decimo: quibus inter cetera oꝛdinatur quatinus bñficia vacantia pꝛimo mẽſe poſt publicationẽ illoꝝ afficiãtur graduatis ſimplicibus: verũ cũ ex diuerſitate tẽpoꝝ quibus iamdicta cõcoꝛdata publicata in parlamẽtis noſtris fuere: dictoꝛũ mẽſium diuerſitas cõfuſionẽ litiũ educatricẽ generare veriſimile potuiſſet. Nos igitur (vt dicte confuſioni obicẽ apponeremus) a iamdicto dño ſanctiſſimo dño noſtro papa: literas apoſtolicas obtinuimus. quarũ tenoꝛ de verbo ad verbũ inferiꝰ deſcribitur: quibus ꝑmiſſum ꝛ cõceſſum eſt: illũ pꝛimũ mẽſem exprimere nobis ac nominare liceret. Ea pꝛopter facultatẽ nobis a ſede apoſtolica pꝛedicta cõceſſam inſequẽtes. Cõſiderãteſqꝫ dicta concoꝛdata in curia noſtra parlamenti pariſius in menſe martij vltime pꝛeteriti fuiſſe publicatã mẽſem pꝛeteritũ apꝛilis dictã publicationẽ immediate ſequentẽ. ꝓ pꝛoximo menſe elegimus ꝛ nominamꝰ. Ex cuius initio oꝛdo ꝛ cõputatio ſequentiũ menſiũ vt qui menſes graduatis ſimplicibꝰ: necnõ graduatis nominatis: ac oꝛdinarijs collatoꝛibus ſpectant ſciãtur: ꝛ iuxta illoꝛũ oꝛdinẽ: bñficijs in illis vacantibus pꝛouideatur. tenoꝛẽ dictoꝛũ cõcoꝛdatoꝛũ inſequẽdo: nullo habito reſpectu ad tempus publicationis eoꝛũdẽ cõcoꝛdatorũ in alijs curijs noſtris parlamenti facte. ¶ Quocirca dilectis ꝛ fidelibus cõſiliarijs noſtris parlamẽta noſtra pariſius. Tholoſe.

Burdegale. Rothomagi. Dinione. ⁊ Granopoli tenentibus. Nec
nō ceteris noſtris iuſtitiarijs ⁊ officiarijs mādamus et iniungim⁹
quatinus. has pꝛeſentes noſtras literas publicare habeāt: nec nō
in ſuis regiſtris regiſtrare: vt nemo ignoꝛantie cauſam pꝛetendere
poſſit aut valeat. Et iuxta tenoꝛē iamdicte facultatis nobis cōceſ
ſe: ⁊ declarationis ꝑ nos facte. pꝛoceſſus iudicare habeant. Quia
ſic fieri volumus: ⁊ ita nobis placet. non obſtantibus quibuſcūꝙ
in contrarium facientibus.

¶ Sequitur tenoꝛ literarum apoſtolicarum.

¶ Idem leo papa ad Franciſcum pꝛimum francoꝛum regem.

¶ Summarium.

¶ Regis Franciſci pꝛimi interfuit (ex auctoꝛitate ſedis apoſtolice
cuiuſquidē auctoꝛitatis tenoꝛ de ꝟbo ad verbū ſequitur) exꝓime
re ⁊ nominare pꝛimū menſem graduatis ſimplicibus debitū. nec
non alios menſes de quibus confuſe ſupꝛa habet̃ de colla.§.in pꝛi
mo menſe ⁊ alijs.§.per oꝛdinem ſequentibus.

LEo epiſcopus ſeruus ſeruoꝛū dei. chariſſimo in xp̄o fi
lio Frāciſco francoꝝ regi xp̄ianiſſimo. ſalutē ⁊ apoſto
licam benedictionem.

¶ Pudū ſiquidē inter alia (cū irritantis appoſitione
decreti) ſtatuimus ⁊ oꝛdinauim⁹ ꝙ extūc de cetero (oc
currentibus eccleſiarū cathedraliū. etiā metropolitanarū: ac mo
naſterioꝛū in regno francie. ⁊ delphinatu: ac comitatu dicti. ⁊ valē
tinēſi cōſiſtentiū vacationibus) dilecti filij eccleſiarū. capitula et
monaſterioꝛū conuētus. ad electiones ſeu poſtulatiōes futuroꝛuꝫ
archiepiſcopoꝛū: epiſcopoꝛū: ac abbatū: eccleſiarū ⁊ monaſterioꝛū
vacātiū ꝓ tēpoꝛe huiuſmodi ꝓcedere nō valerēt: ſed maieſtas tua.
ad eccleſias ⁊ monaſteria huiuſmodi ſic vacantia: infra certū (tūc
expꝛeſſit tēpoꝛis) ſpaciū ⁊ nobis pꝛo tēpoꝛe exiſtenti Romano pō
tifici perſonas idoneas (certo. tunc expꝛeſſo modo) qualificatas
ad eandē nominationē per nos ⁊ romanū pontificē huiuſmodi ec
cleſijs ⁊ monaſterijs eiſdem ꝓficiendas nominare valeret. ꝓut in
noſtris inde confectis literis in quibus inter alia ꝙ pꝛio mēſe poſt
earūdē literarū acceptationem ⁊ publicationē oꝛdinarij collato
ris dignitates ꝑſonatus: adminiſtrationes ⁊ officia ad eoꝛū colla
tionē: ꝓuiſionē: nominationē: ꝓſentationē ſeu quāuis aliā diſpoſi
tionē ſpectantia graduatis ſimplicibus ſub certis mō ⁊ foꝛma. tūc
expꝛeſſis conferre. ⁊ de illis etiam ꝓuidere deberent cauetur.

¶ Cum autē (ſicut accepimus) ꝓpter diuerſa tribunalia pluriuꝫ
parlamentoꝛū in regno delphinatu ⁊ comitatu pꝛedictis cōſiſten
tia. in quibus literas in eis conſtitutas ⁊ expꝛeſſas cōſtitutiones
publicari ⁊ acceptari diuerſis tēpoꝛibus ꝓpter locoꝛū diſtantiaꝫ
opoꝛtet ſuꝑ pꝛimo menſe qui oꝛdinarijs collatoꝛibus ad cōferēdū

Regi franci-
ſco p̄io ꝯceſ-
ſum fuit ex-
primere et
nominare
primū mē-
ſes gradua-
tis debitū.

graduatis ꝯcedit quis ſit pluries lites ⁊ diſpēdia partiū ſuꝑ hoc
exoꝛiri cōtingere poſſet. Nos litibus ⁊ diſpēdijs huiuſmodi ꝓ no
ſtri paſtoꝛalis officij debito: obuiare volētes. ⁊ ne quis menſis ſit
hm̄oi deinceps dubitari aut heſitari contingat. maieſtati tue (vt
poſt publicationē ⁊ acceptationē literarū cōcoꝛdatoꝝ hm̄oi: pri-
mū mēſem hm̄oi. quis ſit: exprimere ⁊ noiare poſſit ⁊ valeat) motu
ꝓprio: ⁊ ex noſtra certa ſciētia auctoꝛitate apoſtolica tenoꝛe pre-
ſentiū licentiā ⁊ facultatē ꝯcedim⁹. paritercꝫ indulgem⁹ non obſtā
tibus oībus q̄ in eiſdē literis voluim⁹ nō obſtare ceteriſcꝫ cōtrarijs
quibuſcūcꝫ. ¶ Datū rome apud ſanctū petrū. Anno incarnatiōis
dn̄ice milleſimo quingēteſimo decimooctauo: decimoſeptimo kl̄a
endas Julij pōtificatus noſtri anno ſexto. Sic ſignatū. ſupꝛa pli-
cā. Ja. q̄ſtembert. In teſtimoniū quoꝛū his pꝛeſentibus ſigillū no
ſtrū duximus apponendum. ¶ Datū baugiaci. xxv. menſis Octo
bꝛis. Anno domini milleſimo quingenteſimo decimooctauo. Et
regni noſtri quarto. Per regē. Gedoyn. ¶ Lecta publicata ⁊ regi
ſtrata Tholoſe in parlamento. xxij. Nouēbꝛis. Anno domini mille
ſimo quingenteſimo decimooctauo. Michaelis.

¶ De pena temere venientium contra huiuſmodi concoꝛdata.

¶ Summarium.

¶ Quibuſcūcꝫ iuſtitiarijs ꝑ dominū noſtrū francoꝛū regez pꝛeci
pitur ⁊ mandatur quatinus infractoꝛes ⁊ violatoꝛes huiuſmodi
concoꝛdatoꝛū legitimis penis puniant. Et omnia in contrariū at
tentata reuocent et ad pꝛiſtinum ſtatum red ucant. Ac etiam iniū
gitur illis quatinus hec omnia publicent. ⁊ in regiſtris ſuis regi-
ſtrari faciant ne de poteſtate ⁊ auctoꝛitate a ſede apoſtolica ſibi at
tributa ab aliquibus ignoꝛantia pꝛetendi poſſit.

FRanciſcus dei gratia francoꝛū rex. mediolani dux. ⁊ ge-
nue dn̄s. Cū pꝛo coꝛroboꝛatione necnō obſeruatione de
cretoꝝ concoꝛdati ꝑ nos cuz ſanctiſſimo domino noſtro
papa Leone. x. initi neceſſariū ac vtile foꝛet. vt a ſancta ſe
de apoſtolica illius concoꝛdati ꝓtectoꝛes cōſtitueremur
vt vtrocꝫ mucrone inſtitutis concoꝛdatoꝝ nō parentes ferirentur
literas apoſtolicas a iamdicta ſede apoſtolica obtinuimus. quaꝝ
tenoꝛ inferius deſcribitur. quibus illoꝝ concoꝛdatoꝛū ꝓtectio no
bis cōceſſa eſt. ¶ Quocirca dilectis ⁊ fidelibus cōſiliarijs noſtris
parlamēta noſtra Pariſi⁹. Tholoſe. Burdegale. Rothomagi. Di-
nione ⁊ Gratianopoli. tenentib⁹. necnon ceteris nr̄is iuſtitiarijs
⁊ officiarijs mādamus ⁊ iniungim⁹: quatinus (iuxta facultatē no
bis conceſſam) eoꝝ concoꝛdatoꝛum infractoꝛes: penis legitimis
afficiant. Et ea q̄ in contrariū dictoꝝ concoꝛdatoꝝ attentauerint
reuocēt ⁊ in pꝛiſtinū ſtatū reducant. ſeu reduci faciant. cōpeſcēdo

cōpeſcendos omnibus vijs rationabilibus ⁊ debitis. Et (vt nemo iamdicte noſtre protectionis ignorantiam pretendere valeat) has ꝑſentes publicare. ⁊ in regiſtris ſuis regiſtrare faciāt indilate: quoniam nobis ſic placet. ⁊ ita fieri volumus: non obſtantibus quibuſcunqꝫ. in contrarium facientibus.

¶ Sequitur tenor dictarum literarum apoſtolicarum.

¶ De protectione concordatorum fran. regibus conceſſa.

¶ Summarium.

¶ Domino noſtro regi Franciſco primo. ſuiſqꝫ in futurum ſucceſſoribus a ſede apoſtolica data eſt protectio atqꝫ cuſtodia cōcordatꝫ inter ipſos papam Leonem. x. Et regem franciſcum primum inīti et paſſati ⁊ in ſacro Lateranenſi concilio approbati.

LEo epiſcopus ſeruus ſeruorū dei. chariſſimo in xp̄o filio Frāciſco francornm regi xp̄ianiſſimo ſalutē ⁊ apoſtolicā benedictionē. ¶ Dudū ſiquidem inter alia. cū irritante appoſitiōe decreti ſtatuimus ⁊ ordinauim⁹ qꝫ ⁊ tunc de cetero (occurrentibus eccleſiarum cathedralium et metropolitanarum ac monaſteriorum in regno francie. et delphinatu. ac comitatu dieñ. ac valentineñ. conſiſtentium vacationibus) dilecti filij eccleſiarum capitula. et monaſteriorum conuentus. ad electiones ſeu poſtulationes futurorum archiepiſcoporum. epiſcoporum. ⁊ abbatum. eccleſiarum ac monaſteriorum vacantium pro tempore huiuſmodi procedere non valerent. Sed maieſtas tua ad eccleſias ⁊ monaſteria huiuſmodi ſic vacantia infra certum (tunc expreſſi tēporis) ſpaciū nobis: ⁊ pro tēpore exiſtenti Romano pontifici perſonas idoneas (certo tunc expreſſo modo) qualificatas ad eādem nominationem ꝑ nos ⁊ romanum pontificem huiuſmodi eccleſijs ⁊ monaſterijs eiſdem preficiendas nominare valeret: prout in noſtris inde confectis literis in quibus maieſtati. ⁊ pro tempore exiſtenti francorum regi in virtute ſancte obedientie quod per te vel alium. ſeu alios. in dignitate eccleſiaſtica conſtitutos eaſdem literas ac omnia et ſingula in eiſdem cōtenta qñ ⁊ quotiēs opus foret publicari. ⁊ inuiolabiliter obſeruari faceres mandauim⁹ plenius cōtinetur. ¶ Cū aūt (ſicut accepimus) nōnulli regni. delphinat⁹. ⁊ comitatus. ꝑdictoꝝ a quorū cordibus dei timor abeſt: literas huiuſmodi: ⁊ per eas editas cōſtitutiōes. ⁊ in eis cōtēta plene acceptare recuſent. ⁊ illis (nō ſine ſpiritu blaſphemare ⁊ cēſuraꝝ i eis cōtētarū icurſu) verbo ⁊ ope (ſi poſſent) cōtra venire cōtendāt. Nos ea q̄ tanta maturitate cōſilio ⁊ ſacri tunc vigentis Lateraneñ. concilij approbatione diſcuſſa

ſtatuta ordinata facta ⁊ conceſſa ſunt.vt inuiolabiliter⁊ incōcuſſe (prout par eſt)obſeruentur.pro noſtri paſtoralis officii debito prouidere volentes.q̄cq̄ aliis noſtris literis temerariis auſibus contrauenire nitentur occurrerimus eorumq̄ ora obſtruxerimus:motu proprio.⁊ ex noſtra certa ſciētia ac de apoſtolice poteſtatis plenitudine cum deceat ſecularem poteſtatem preſertim magnam eccleſiaſticam iuuare poteſtatem in his preſertim que animarum ſalutem concernunt maieſtatem tuam ac pro tempore exiſtentē francorum regem literarum predictarum:ac per eas editarum conſtitutionum:⁊ omnium ⁊ ſingulorum in eis contentorum legitimos protectores:defenſores:ac conſeruatores necnon quorūuis aduerſus illas ⁊ in eis contenta venire tentantium cuiuſcunq̄ dignitatis. ſtatus. gradus. ordinis. conditionis. vel nobilitatis. exiſteñ. ac quacunq̄ mundana dignitate fulgentiū inuictiſſimos oppugnatores tenore preſentium auctoritate apoſtolica conſtituimus deputamus:non obſtantibus omnibus que in dictis literis. volumus non obſtare ceteriſq̄ contrariis quibuſcunq̄.

¶ Datum Rome apud ſanctum petrum. Anno incarnationis dominice milleſimo quingenteſimo decimooctauo.xvii.kal. Julii pontificatus noſtri anno ſexto. Sic ſigatum ſupra plicam. Ja.que ſtēberc.⁊ ſub plica Ja.ſadoletus. In teſtimonium quorum his preſentibus ſigillum noſtrum duximus apponendum.

¶ Datum baugiaci die.xxv.mēſis Octobris. Anno domini milleſimo quingenteſimo decimooctauo.⁊ regni noſtri quarto. Per regem.Gedoyn.

¶ Lecta publicata et regiſtrata.Tholoſe in parlamento.xxii. Nouembris.milleſimo quingenteſimo decimooctauo. Michaelis.

¶ Finis concordati.

Rubrice concordatorum ſecundum ordinem alphabeti ſequũtur.

De annatis. fo.xix.
De approbatione cõuentoꝝ per conciliũ lateraneñ.facta. fo.iij.
De cauſis. fo.xj.
De collationibus. fo.xvij.
De concluſione lateranenſis concilij. fo.xvij.
De conſtitutionibus. fo.iij.
De electionis ⁊ poſtulationis derogatione. fo.v.
De excommunicatis non vitandis. fo.xiij.
Forma mandati apoſtolici. fo.xv.
Forma literarum executoriarum mandati apoſtolici. fo.xvj.
De friuolis appellationibus. fo.xij.
De interdictis non leuiter ponendis. fo.xiiij.
De mandatis apoſtolicis. fo.xj.
De pacificis poſſeſſoribus. fo.xij.
De pena temere venientiũ cõtra huiuſmodi concordata. fo.xxj.
De preſentatione ⁊ inſtitutione prelatorum. fo.v.
De proteſtationibus aplicis contra regem fran. factis. fo.xv.
De ꝓtectione concordatorũ francorũ regibus conceſſa. fo.xxij.
De prorogatione dilationis ad publicandũ cõcordata. fo.xviij.
De publicis concubinarijs. fo.xij.
De regia acceptatione ⁊ publicatione concordatorum. fo.xviij.
De regia facultate primũ mẽſez graduatis debitũ noiandi. fo.xx.
De regiſtratione concordatorum. fo.xx.
De robore et firmitate concordatorum. fo.xiiij.
De ſublatione clementine literis. fo.xiiij.

¶ Finis enumerationis rubricarum concordatorum.

¶ Tabula alphabetica latioꝛi modo ꝙ pꝛius ampliata in qua facillime contenta in huiuſmodi cōcoꝛdatis inuenientur. Et pꝛimo de litera.

A

Ante diffinitiuam ſententiam non eſt appellādum de cauſis.§.⁊ ne. fo.xj.pagi.ij.

¶ Antiquioꝛ graduatus nominatus qui ſuas(vt decet)fecit diligētias pꝛefertur poſterioꝛi nominato .§.quo vero.de colla. fo.ix.pagi.ij.

¶ Appellationes que emittuntur in hoc regno a iudicibus ſedi apoſtolice immediate ſubiectis cōmitti debent per reſcripta apoſtolica iudicibus in ipſis partibus gallicanis terminande.§. ſi quia vero. de cau. fol. xj.pagin.ij.

¶ Appellari non licet a ſecunda ſententia interlocutoꝛia confoꝛmi. de friuo.appel. fo.xij.pagi.j.

¶ Appellari non licet a tertia ſententia diffinitiua etiam cōfoꝛmi.eodem titu.⁊ fo.

¶ Appꝛobatio et publicatio ipſius cōcoꝛdati fienda per regem in ſuo regno fuit pꝛoꝛogata ad ipſius regis requeſtam a data literarum vſq ad annum.c. Franciſcus.et.c. Leo epiſcopus.de pꝛoꝛogatione.dila.ad publi.concoꝛ. folio.xviij.et.xix. pagina ij.⁊.j.

B

Beneficia vacantia in pꝛimo menſe poſt huiuſmodi concoꝛdati publicationem debentur graduatis ſimplicibus qui ſuas fecerūt diligentias.§.in.j.menſe. de collationibus. folio.vij. pagina.ij.

¶ Beneficia vacantia in ſecundo et tertio menſibus conferri poſſunt libere per oꝛdinarios collatoꝛes perſonis idoneis. eodem titulo et.§. ſequenti.

¶ Beneficia vacantia in quarto menſe debentur graduatis nominatis qui ſuas(vt decet)fecerint diligē. ibidem.

¶ Beneficia vacātia in quinto ⁊ ſexto menſibus poſt iſtarum publicationem poſſunt ipſi collatoꝛes conferre perſonis (vt pꝛemiſſum eſt) idoneis .§. beneficia autem. folio.viij. pagina.j.

¶ Beneficia vacātia in ſeptimo menſe debentur graduatis ſimplicibus. ibidem.

¶ Beneficia que in octauo ⁊ nono mēſibus vacabunt poterunt per ipſos oꝛdinarios perſonis idoneis conferri.ibidem.

¶ Beneficia que in decimo menſe vacabunt cōferri debent ipſis graduatis nominatis qui ſuas(vt dictum eſt)fecerunt diligē.ibidem.

¶ Beneficia vero que in vndecimo et duodecimo menſibus poſt publicationem pꝛeſentis cōcoꝛdati vacabūt per ipſos oꝛdinarios libere conferri poterunt.ibidem.

¶ Beneficia ſimpliciter vel cauſa permutationis vacantia non faciunt turnum.§.quodq beneficia. de coll. fo.eo.pagi.ea.

¶ Beneficia ſecularia ſecularibus. regularia regularibus conferri debēt .§.et inſuper. de collatio.folio.x. pagina.j.

¶ Bacchalarij foꝛmati in theologia pꝛeferuntur licentiatis in iure canonico ciuili et medicina.§.concurrentibus.el.j.de collationibus. folio.ix. pagina.j.

¶ Bacchalarij in iure canonico vel ciuili pꝛeferuntur magiſtris in artibus data etiam concurrentia in hu-

huiuſmodi tempore.ibidem.

C

Canonicatus creatio fieri debet ſolum quo ad effectum conſequendi dignitatem in eccleſia cathedrali.non autem quo ad effectum ibidē cōſequendi prebendam.§.in cathedralibus.de collationibus.folio.vij. pagina.j.

¶Cardinales actu in curia reſidentes non comprehenduntur.ſub certo huius cōcordati quo ad cauſas in ipſo regno terminādas.§.ſancte romane.de cauſis. fo.xij.pagi.j.

¶Cauſe beneficiales ac ſpirituales quecūq; ſint(exceptis maioribus in iure expreſſis) terminari debent in ipſo regno ⁊ partibus adiacentibus et gradatim appellādum erit nullo omiſſo medio.de cauſis in prin. fol. xij.pagina.ij.

¶Collationes beneficiorū facte contra ordinem et qualificationem graduatorum/ et etiam nominatorum ſunt ipſo iure nulle et deuoluitur collatio concordati facti in eccleſijs cathedralibus preſumuntur habere notitiam ipſius gradatim ad immediatum ſuperiorem.de collationibus.§.ſiquis vero cuiuſcunq;.folio. viij. pagina.j.

¶Concordatum initum inter romanum pontificem ex vna parte.⁊ francie regem ex altera/ habet vim ⁊ robur contractus vltro citroq; obligatorij cui non poterit nunc in eo contentis deinceps quouiſmodo derogari. per quaſcunq; gratias ſeu clauſulas in literis apoſtolicis apponendas: quod ſi de facto in aliquo derogatum fuerit decernitur irritum et inane de robore et firmitate. concordatorum. in principio. folio.xiiij. et.xv.

¶Concordatum initum inter romanum pontificem ⁊ regem francie pro vpiſtur legi in hoc regno ſingulis annis prout ſiunt regie ordinationes ſeu conſtitutiones. de proteſta. apoſto. contra regem fran. facti.§.ij fo.xiiij.pagi.j.

¶Concubinariorum filij cum eorum patribus non cohabitent.eodem titulo.§. qui etiam. fol.xiij. pagina.j.

¶Concubinarij publici poſt duos mēſes a tēpore publicationis ipſius de concubina. in principio. folio.xij. pagina.ij.

¶Concubinarij publici in huiuſmodi feditate reperti ſunt ipſo facto ſu ſpenſi a perceptione fructuū beneficiorum ſuorū ſpatio trium mēſium/ quos ſuperior ipſorum conuertet in vtilitatem eccleſie cui⁹ ſunt fructus. eo.titu.⁊.§.

¶Concubinarij publici ſi(monitione premiſſa) non dimiſerint ſuas concubinas/ vel aliam publice loco dimiſſe acceperint/priuādi ſunt omnibus beneficijs ſuis. eodē titu. folio xiij.§.qui ſi.

¶Concubinarij publici qui monitione premiſſa dimiſerunt ſuas concubinas / remanēt/ nihilominus adhuc inhabiles ad quecunq; beneficia eccleſiaſtica obtinenda quouſq; fuerint per ſuos ſuperiores diſpenſati et ſi poſt huiuſmodi diſpenſationem recidiuo vomitu ad concubinatum redierint/ erunt omnino inhabiles: ⁊ ſine ſpe obtinendi diſpenſationem ad quecunq; beneficia eccleſiaſtica.eodem titulo.§. et nihilominus. fo.xij.

¶Concubinarij publici dicuntur nō ſolum illi quorum cōcubinatus per ſententiam vel iudicialem confeſſionem eſt notorius: ſed etiam illi qui tenent apud ſe mulieres ſuſpectas de incontinentia: ⁊ qui ſunt ita diffamati per rei euidentiam ꝙ non poſſunt aliqua tergiuerſatione celari. §.publici. eodem titu. folio.xiij.pagina.j.

¶Cōcubinariorū publicorū ſuperiores ſeu dioceſani ſi fuerint negligentes in puniēdis ipſis cōcubinarijs. per ipſorū ſuperiores erūt punien

modis poſſibilibus.§. quodcꝫ ſi hi.
eo.titu. fo.eo.pagi.j.

¶Concubinarioꝝ publicoꝛum ſupe
riores ſeu prelati qui ab ipſis concu
binarijs pecunias extoꝛquẽt vt eos
a tali feditate tolerẽt: ſicut fit in ple
riſcꝫ locis: grauiter veniũt punien=
di:cum redditione duplici illius qḋ
a talibusacceperint.§.quia vero.eo.
titu. fo.eo.pagi.ij.

D

Doctoꝛes plures ſi cõcur
rãt in tempoꝛe quo ad
petendum beneficium
vacans in menſe depu
tato qualificatis/tunc
prefertur doctoꝛe ille
qui gaudet maioꝛi prerogatiua gra
dus puta doctoꝛ in theologia prefer
tur doctoꝛi canonico ciuili aut medi
cina. Et idem dicẽdum erit in licen=
tiatis.et etiam in bacchalarijs reſpe
ctiue. de colla.§.cõcurrentibus.el.ij.
fo.viij.pagina.j.

¶Derogari non poterit deinceps cõ=
tentis in ipſo cõcoꝛdato inter roma=
num pontificem et regem inito. per
quaſcuncꝫ gratias apoſtolicas nec
etiam per clauſulas in ipſis literis
apoſtolicis apponendas.de robo.et
firmitate. concoꝛ. in pꝛin. folio.xiiij.
pagina.ij.

¶Dioceſes ⁊ parochie et magna cau
ſa fuerunt per vniuerſum oꝛbem di=
uiſe ſeu diſtincte.de conſti.in pꝛinci.
fo.vij.pagi.j.

E

Ecleſie cathedrales nec
nõ metropolitane apḋ
ſedem apoſtolicam va
cantes poſſunt per pa
pã libere conferri.etiã
nõ expectata regis no
minatione.de preſenta.⁊ inſti. prela
to.§.necnon. fo.v.pagi.ij.

¶Eccleſia gallicana alias noluit con
ſentire deſtructioni pꝛagmatice ſan
ctionis.ſed ei voluit inherere. de cõ=
ſtitu. ſuper verbo. Nec ipſi prelati.
fo.iiij.pagi.ij.

¶Eccleſiarum cathedralium et capi
tula monaſterioꝛum electiuoꝛum cõ
uentus habentes ius eligẽdi ex pri=
uilegio expꝛeſſo nõ compꝛehendun=
tur ſub contentis in ipſo concoꝛda=
to quinimo libere poterũt tales ad
electionem pꝛocedere. occurrẽte va=
catione.obſeruata tamen iuris com
munis foꝛma.§.per premiſſa.de pre=
ſenta.⁊ inſti.prelato. fo.vj.pagi.ij.

¶Eccleſie parochiales villarum mu=
ratarum conferri debent ſolis viris
graduatis vel alias qualificatis.§.
ſtatuimus quocꝫ ꝙ parochiales. de
colla. fo.x.pagi.j.

¶Electiones in cathedralibꝰ et me=
tropolitanis eccleſijs/ quocũcꝫ mo=
do etiam per ceſſionem vacantibus.
de cetero nõ fiant:ſed per regis fran
cie nominationem de pſona idonea.
et pape collationem ſiue inſtitutio=
nem inde ſecutã/ fiet hmõi eccle ſia=
rum pꝛouiſio de preſenta. et inſtitu.
prela.§.j. fo.v.pagi.j.

¶Electiones necnõ.pꝛouiſiones eccle
ſiarum cathedralium de cetero fien=
de contra tenoꝛem huiuſmodi con=
coꝛdati ſunt ipſo iure nulle/ ac inua
lide ibidem.§. decernentes. folio. v.
pagina.ij.

¶Electiones in monaſterijs regula=
ribus ac pꝛioꝛatibus vere electiuis
quocũcꝫ modo etiam per ceſſionem
vacantibus de cetero non fieut. ſed
occurrente huiuſmodi vacatione/ ꝑ
regis nominationem et pape colla=
tionem fiẽt huiuſmodi pꝛouiſiones
de perſona idonea ⁊c.§.monaſterijs.
eo.titu. fo.vj.pagi.ij.

¶Etas pꝛomouendi ad eccleſiam ca=
thedralem ⁊ metropolitanam debet
eſſe. xxvij. annoꝛum de preſenta. et
inſtitu.prela.in pꝛin. fo.v.pagi.ij.

¶Etas religioſi pꝛomouendi ad mo
naſterium regulare ſeu pꝛioꝛatum
electiuum debet eſſe.xxiij. annoꝛum
.§.monaſterijs. eodem titu.folio.vj.
pagina.j.

¶Excommunicati vel interdicti non ſunt vitandi ſub colore cuiuſcunq; excommunicationis vel interdicti. quouiſmodo late vel lati niſi ſpecialiter z expreſſe/ talis excõmunicatio vel interdictuz/ fuerit publicata vel publicatũ ſeu etiam denuntiata ſeu denuntiatum per iudicẽ contra certam perſonam vel collegiũ/ vniuerſitatem/vel locum declaratum / vel niſi ita notorie appareat / q; nulla poſſit tergiuerſatione celari.titu.de excommunicatis non vitandis. fol. xiiij.pagina.i.

F

Filij concubinariorum apud eorũ patres nõ cohabitent.§. qui etiã filios de concubinarijs. fo.xiij.pagi.ij.

¶Forma mandati apoſtolici pro ſecularibus clericis locũ ſibi vendicat etiam in regularibus. de forma literarum executoriarum mandati apoſtolici. in fi. follo. xvij. pagina.i.

¶Fornicationis crimen eſt lege diuina prohibitũ z etiam per hoc concordatum prohibetur cuicũq; concubinas retinere ſub pena peccati mortalis.§.et cum omne.de concubi.fo. xiij.pagina.ij.

G

Gratie expectatiue/ necnon reſeruationes ad bñficia vacatura ſunt dãnate per huiuſmodi concordatũ.de coll. in princi. fo.vi.in fi.

¶Graduati ſimplices z nominati tenentur facere fidem ordinarijs collatoribus de literis gradus / nominationis et temporis ſtudij ſaltem ſemel ante vacationem beneficij per literas autenticas.§. prefatiq; graduati.de colla. fo.viij.pagi.ij.

¶Graduati tam ſimplices q̃ nominati teneãtur tradere ipſis collatoribus copiam literarum ſuarum tam gradus q̃ nominationis temporis ſtudij ac etiam atteſtationis nobilitatis.§. teneanturq;. de colla.fol.ix. pagina.i.

¶Graduati anno quo omiſerint inſinuare ſuas literas non poterunt petere beneficia illo anno vacãtia graduatis debita.eo.§.z titu.

¶Graduati ſimplices vel etiam nominati ſi non fecerint diligẽ. tunc beneficia in mẽſibus eis deputatis vacantia poterunt libere p ordinarios cõferri/etiam non graduatis.§. et ſi collatoribus.de colla. fo.ix.pagi.i.

¶Graduatus petere poteſt beneficiũ vacans poſt inſinuationem etiam ſi nondum venerit tempus quadrageſime in quo debet inſinuare collatori nomen z cognomẽ ipſius graduati. eodem titulo.§. ſi tamen graduatus.fo.ix.pagina.i.

¶Graduati nominati ſi cõcurrant in tempore puta de eodem anno menſe et die tũc prefertur ille qui maiori gaudet prerogatiua grad⁹.eo. titu. concurrentibus autem nominatis. fo.ix.pagi.ij.

¶Graduati nominati ſi concurrant plures in eodem gradu et facultate tunc recurrendum erit ad datam nominationis.§. et ſi in eiuſdem. codẽ titu.fol.ix.pagina.ij.

¶Gratificare poſſunt collatores ordinarij.z patroni eccleſiaſtici inter graduatos ſimplices. qui ſuas fecerint in oĩbus diligẽ.§.ſtatuimus quoq;. el.i.de colla. fo.ix.pagi.ij.

¶Graduati nominati ſi ſint plures concurrentes in paritate gradus.facultatis z temporis impetrate nominationis: tunc ordinarius collator gratificare poterit cui voluerit. eo. titu.§.z ſi in omnibus.fo.eo.pagi.ij.

¶Graduati ſiue ſimplices ſiue nominati.qui iam habẽt beneficium ſeu beneficia cuiuſcunq; qualitatis ſint cuius vel quorum valor in ſimul (ſi in diuinis intereſſent) aſcẽderet ſummam ducentorum florenorum auri

de camera ſunt incapaces fructuum gradus et nominationis. §. ſi quis vero. de colla. fo. x. pagina. j.

¶ Graduati ſimplices neq; nominati non poſſunt petere beneficia per puram renūtiationem ſiue per permutationem vacantia in eorum menſibus. §. quodq; beneficia. eo. titu. fol. x. pagina. j.

¶ Graduati ſimplices et nominati qui moleſtant ordinarios collatores ſeu eorum collationarios ratione beneficiorum vacantium in mēſibus eis non deputatis grauiter puniuntur. §. ſi quis autem graduatorum. eo. titu. fo. x. pagina. ij.

I

Impetrans a papa beneficium vacans per mortem ſi verum valorem non expreſſerit in literis poterit dictum verum valorem infra annum exprimere et corrigere/ et tunc annata ſolui debebit camere apoſtolice pro augmento valoris dūtaxat iam expreſſi. de annatis circa finem, fo. xx. pagi. j.

¶ Iudices eccleſiaſtici ſub pena excōmunicationis terminare et finire debent cauſas coram eis pendētes infra biennium. §. ſtatuimus etiam de cauſis. fo. xij. pagi. j.

¶ Interdicto ſupponi non poterunt de cetero loca. ville. caſtra vel ciuitates niſi ex cauſa probabili vel ex culpa gubernatorum dictorum locorū. non autem ꝑpter culpam alicuius priuate perſone. titulo de interdict. fo. xiiij. pagina. j.

¶ Inſinuatio literarū gradus et nominationis fieri debet collatoribus ordinarijs per patentes literas vniuerſitatis/ manu ſcribe et ſigillo vniuerſitatis ſignatas et ſigillatas. de collatio. §. prefatiq; graduati, folio viij. pagina. ij.

¶ Inſinuatio nominum et cognominum fieri debet collatoribus ordinarijs ſingulis annis tempore quadrageſime/ quo omiſſo beneficiū vacās illo anno cōſequi non pōt per ipſos. §. teneāturq; prefati. de collatio. fo. viij. pagina. ij.

M

Ala infinita antiquitus oriebantur ex eo quia lites ſuper beneficialibus cauſis in romana curia et non in regno ventilabantur. §. ideo nos. et §. ſequenti. in proe. fo. ij. pa. ij.

¶ Mala ꝙplurima committi ſolebāt in electionibus eccleſiarū cathedralium et metropolitanarum ac etiam monaſteriorum regni francie. de electio. et poſtula. deroga. in prin, titu. fo. v. pagi. j.

¶ Mādati apoſtolici forma ſcd̄m quā debent concedi mandata apoſtolica ti. de forma manda. apo. fo. xv. et xvj.

¶ Mandatarij apoſtolici preferuntur ordinarijs collatoribus et quibuſuis graduatis. §. et vt de manda. apoſto. fo. xj. pagi. j.

¶ Mēdicātes religioſi reformati eminentie ſcientie poſſunt admitti ad dignitates videlicet per regem nominari et papam inſtitui. §. conſanguineis. de preſenta. et inſtitu. prela. fo. vj. pag. j.

N

Obiles habent prerogatiuam in tēpore ſtudij/ q2 minus tempus eis ſufficit ꝙ alijs. de colla. §. tempus autē. folio. viij. pag. ij.

¶ Nobilitas qualiter et per quot teſtes probetur. eodem titu. §. cū vero proba. fo. viij. pag. ij.

¶ Nominatiōis literas deinceps impetrantes tenebūtur exprimere beneficia per eos poſſeſſa/ et eorū verū valorem. §. volumus autē ꝙ de colla. fo. x. pag. ij.

O

Officiales curie romane actu ſua officia exercẽtes quo ad cauſas in regno ⁊ partibus adiacentibus ventilandas non vult papa cõprehẽdi in huiuſmodi cõcordato de cauſis.§. proceſſus. fo.xij.pag.j.

¶Ordinarij collatores tenentur conferre viris literatis: ⁊ per vniuerſitates graduatis tertiam partem beneficiorum cuiuſcunq; qualitatis ſint. de col.§. prefatiq; ordi. fo.vij.pag.ij.

¶Ordinarij ⁊ patroni eccleſiaſtici inter ſimplices graduatos gratificare poſſunt illum quẽ maluerint dummodo tamen ſuas fecerint diligentias.§. ſtatuimus quoq; ⁊ ordinamus ꝙ collatores.de colla. fo.ij.pag.ij.

¶Ordinarij collatores ſub pena ſuſpenſionis conferendi beneficia per octo menſes/ monentur ne bñficia graduatis ſimplicibus vel nominatis debita alijs ꝙ ipſis (dumtamen ſuas vt decet fecerint diligentias) cõferant.§. ſiquis autẽ graduatorũ de colla.§. eodemq; vinculo. folio.x. pagina.ij.

¶Ordinarij collatores grauari poſſunt de vno mandato apoſtolico/ ſi habeant decem beneficia ad eorum collationẽ. Et de duobus.ſi habeãt quinquaginta vel plura.⁊ nõ vltra. de mãdato apoſtolico in principio. folio. xi.pag.j.

¶Ordinarij collatores ſeu patroni eccleſiaſtici beneficia que vacant in menſibus deputatis ipſis graduatis nominatis debẽt conferre illis qui per tempus competens ſtuduerint.§. preterea volumus ꝙ collatores.de col. fo.viij.pa.ij.

¶Ordinarij collatores ſeu dioceſani inquirere debent diligenter ne quis beneficium ſine titu. poſſideat.de pacifi.poſſeſ.§. monemus. fo.xij.pag.ij.

¶Ordinarij ſiue dioceſani tenentur publicari facere in eccleſiis cathedralibus ſtatutum.de publicis concubinarijs.§. eadem diligentia. de concubinarijs. fo.xiij.pag.j.

P

Papa indulſit regi frãcie vt conuenta quedã faceret/ que in regno ſuo vicem pragmatice ſanctionis obtinerent in proemio.§. cum igitur. folio. ij.pagi.ij.

¶Papa libere poteſt conferre beneficia electiua apud ſedem apoſtolicã vacantia.de preſenta. ⁊ inſtitu. prelato.in principio. fo.v.pagi.ij.

¶Papa fecit approbari preſens concordatum per lateranẽ. concilium prout promiſerat ſe facturum. de cõcluſione lateranẽſis cõcilij. in prin. folio. xvi.pag.ij.

¶Papa ⁊ concilium lateranẽ. expreſſe voluerunt quod ſi rex non approbaret et approbare faceret per curias huiuſmodi.concordatum et illud ſingulis annis legi faceret/ prout fiunt ordinationes regie ꝙ huiuſmodi concordatum ſit irritũ et inane. de proteſtati.apoſtoli.contra regẽ facti. in principio. fo.xv.pagi.j.

¶Pars collitigans que expeditionẽ cauſe per ſubterfugia impedit/ grauiter puniri debet etiam in amiſſione cauſe.§. pars vo.de cauſ. fo.xij.pa.j.

¶Perſone ſublimes/ ⁊ regie conſanguinei/ necnon mendicantes reformati poſſunt admitti ad eccleſias cathedrales ⁊ metropolitanas quia non comprehenduntur ſub prohibitione huius concordati.§. conſanguineis.de preſentatio.⁊ inſtitu.prela. fo.vj.pagi.j.

¶Poſſidens pacifice beneficiũ (ſine lite) ſpacio trium annorum non poterit amplius inquietari in poſſeſſorio neq; in petitorio etiam ratione iuris nouiter reperti.de pacifi. poſſeſ.in principio. fo.xij.pagi.ij.

¶Prebenda theologalis qualiter et cui conferri debeat.§. ſtatuimus inſuper de colla. fo.vij.pagi.j.

¶ Prelati debent ſolicite curare/ vt cõcubine ⁊ mulieres ſuſpecte cũ ſuis ſubditis non cohabitẽt. §. ipſas aũt concubinas. de publicis concubi. folio. xiij. pagi. ij.

¶ Prelati capitula et conuentus. ac parlamenta regni francie. ⁊c. fuerũt citati coram Romano pontifice ⁊ cõcilio lateranenſi dicturi cauſas quare pragmatica ſanctio non deberet caſſari. de conſtitutio. vltra medium ſuper verbo. gallicoſq;. fo. iiij. pagi. ij.

¶ Preuentiones apoſtolice habent locum tam contra ordinarios collatores ꝙ contra graduatos ſimplices ⁊ nominatos/ ⁊ etiam contra mandatarios apoſtolicos. §. noſq; de man. apoſtoli. fo. xj. pagi. j.

¶ Principes ſeculares prohibentur. ne impediant quouiſmodo prelatos quominus procederet poſſint puniti ue contra publicos concubinarios. §. iniungimus preterea. de publi. cõcubi. fo. xiij. pagi. ij.

¶ Promoti ad gradum per ſaltum nõ debent nominari per vniuerſitates nec admitti per ordinarios. §. monemus autẽ. de colla. fo. x. pagi. ij.

Q

Qualiter et quomodo beneficia de cetero cõferri debeant per ordinarios viris literatis / ꝑ vniuerſitates graduatis ⁊ nominatis ꝗ debito modo inſinuauerunt. §. prefatiq; ordinarij. de colla. fo. vij. pagi. ij.

R

Regi Franciſco primo cõceſſum fuit exprimere ac nominare primũ mẽſem graduatis ſimplicibus debitũ. titu. de regia facultat. pri. mẽſem gra. debitũ nominãdi. fo. xx. pagi. ij.

¶ Religioſus promouendus ad abbatiam ſeu prioratum vere electi. debet eſſe etatis. xxiij. annorum. §. monaſterijs. de preſenta. ⁊ inſtitu. prela. folio xvj. pagina. j.

¶ Rex Ludouicus. xj. ſuaſione Sixti iiij. pontificis niſus fuit abrogare pragmaticam ſanctionẽ. titu. de conſtitu. circa medium ſuper verbo. et licet Pius ſecundus fo. iiij. pag. ij.

¶ Rex Franciſcus primus ideo cõcordauit cum papa Leone. x. et concilio Lateranẽ. ſuper correctione modificatione pragmatice ſanctionis certis medijs et rationibus. §. cum igitur. in proemio. fo. ij. pagi. ij.

¶ Rex frãcie habet nominare ſiue preſentare ad eccleſiam cathedralem. abbatiam / et prioratum electiuos vacãtes / perſonas idoneas infra ſex menſes. Et ſi non fecerit vel non idoneas preſentauerit / adhuc hz alios tres menſes / quibus elapſis (in negligẽ. ipſius regis) per papã ipſis eccleſijs prouidebitur de preſenta. et inſtitu. prela. per totum. fo. v. pagi. ij.

S

Secunda ſentẽtia interlocutoria cõformis prime executioni demandari debet quacunq; appellatione nõ obſtãte. de fri. app. f. xij. pa. j.

¶ Sinodi / capitula / ⁊ concilia / tenentur monere ſuos ſubditos quatinus dimittant ſuas concubinas. §. iubemus. de publi. cõcubi. fo. xiij. pagi. ij.

T

Tempus ſtudij de quo fidem facere tenentur graduati ſimplices et nolati ordinarijs collatoribus quale eſſe debeat. de colla. §. tempꝰ autem competens. fo. viij. pagi. ij.

¶ Tertia ſententia diffinitiua conformis mãdabitur executioni. quacũq; appellatione non obſtante / nec licet tertio appellare. de fri. appel. fo. xij.

pagina.j.
¶ Tertia pars omnium officiorum et beneficiorũ debetur graduatis ſimplicibus ꝛ nominatis. de colla. §. preſatiꝗ ordinarij. fo.vij.pagi.ij.

U .

VEpres que vnioni eccleſie obſunt/ ꝛ que segetem domini pullulare non ſinũt ſunt prorſus tollẽde. titu. de cõſti. §. vnde ſicut. ſuper verbo exproptꝫ er. fo.iiij pagi.j.
¶ Uerbis narrantibus aliquem reſignaſſe beneficium ſuum/ aut ius in eo pretenſum non creditur/ niſi de hoc appareat per inſtrumentum publicum vel literas autenticas ſuper hoc confectas. de ſublatio. clemen. literis. fo.xliij.pagi.ij.
¶ Uerbis narrantibus aliquem eſſe excõmunicationis vinculo innodatum non creditur niſi de hoc appareat per literas ſuper huiuſmodi excõmunicatione confectas. eodẽ titu. fo. et pagina.
¶ Uerus annuꝰ beneficij valor exprimi debet infra annum a data impetrationis ipſius bñficij. nec interim preterĩu ipſius valoris non expreſſi erit ipſum beneficium impetrabile. et ſi de facto impetretur impetratio erit nulla. titu. de annatis circa finẽ. fo.xx.pagi.j.
¶ Uerus annuꝰ valor beneficij in quibuſcunꝗ prouiſſionibus apoſtolicis etiam motu proprio pape conceſſis exprimi debet. alias huiuſmodi ꝓuiſiones (lapſo tempore prefixo) erunt ipſo iure nulle. de manda. apo. §. ſtatuimus inſuper. fo.xj.pagi.j.
¶ Uerus annuus valor beneficij per mortẽ vacãtis. ſi corrigatur ꝛ augmẽtetur infra annũ a data petitionis/ tũc annata ſolui debebit camere apoſtoli. pro augmento dũtaxat/ ipſius veri valoris iam expꝛeſſi. titu. de annatis circa finẽ. fo.xx.pagi.j.
¶ Uniuerſitates monentur ſub graui pena/ ne aliquos graduatos ordinarijs collatoribus habeãt nominare/ niſi illos qui per tempus debitũ ſtuduerint: et qui per ſaltũ ad gradum nõ fuerint promoti. §. monemus. de colla. fo.x.pagi.ij.

¶ Finis tabule alphabetice ſuper concordato.

¶ In nomine domini amen. Incipit pragmatica ſanctio edita a beato Ludouico francorum rege.

Ludouicus dei gratia francorum rex. Ad perpetuam rei memoriã pro ſalubri ac tranquillo ſtatu eccleſie regni noſtri: necnon pro diuini cultus augmento et chriſti fideliu3 animarum ſalute: vtq3 etiam gratiam ⁊ auxiliũ omnipotentis dei: cuius ſoli ditioni atq3 ꝓtectioni regnũ noſtrũ ſemper ſubiectũ extitit: ⁊ nũc eſſe volumus: que ſequuntur hoc edicto cõſultiſſimo imperpetuum valituro ſtatuimus ⁊ ordinamus.

Primus articulus. ¶ Primo vt eccleſiarum regni noſtri prelati patroni ⁊ beneficiorum collatores ius ſuũ plenariũ habeant ⁊ vnicuiq3 ſua iuriſditio ſeruet.

Secundus articulus. ¶ Item eccleſie cathedrales ⁊ alie regni noſtri liberales electiones et earum effectum integraliter habeant.

Tertius articulus. ¶ Item ſimonie crimen peſtiferum eccleſiam labificans a regno noſtro penitus eliminandum eſſe volumus ⁊ iubemus.

Quartus articulus. ¶ Item ꝓmotiones collationes prouiſiones ⁊ diſpenſationes prelaturarum dignitatũ ⁊ aliorũ quorũcũq3 beneficiorum ⁊ officiorũ eccleſiaſticorum regni noſtri ſcdm diſpoſitionem ordinationẽ et determinationem iuris cõmunis ſacrorũ eccleſie dei atq3 inſtitutorum antiquorum ſanctorum patrum fieri volumus pariter ⁊ ordinamus.

Quintus articulus. ¶ Item exactiones ⁊ onera grauiſſima pecuniarũ per curiam romanam eccleſie regni noſtri impoſitas vel impoſita: quibus regnum noſtrum miſerabiliter depauperatũ extitit: ſiue etiam imponendas aut imponenda leuari ⁊ colligi nullatenus volumus: niſi dũtaxat pro rationabili pia et vrgentiſſima cauſa: vel ineuitabili neceſſitate ac de ſpontaneo ⁊ expreſſo cõſenſu noſtro ⁊ ipſius eccleſie regni noſtri.

Sextus articulus. ¶ Item libertates frãchiſias immunitates prerogatiuas iura priuilegia per inclite recordationis francorũ reges predeceſſores noſtros et ſucceſſiue ꝑ nos: eccleſiis: monaſteriis: atq3 locis piis et religioſis. Necnon perſonis eccleſiaſticis regni noſtri conceſſis ⁊ conceſſa renouamus laudamus ⁊ cõfirmamus per p̃ſentes. Earũ tenor ſequitur.

¶ Uniuerſis iuſtitiariis officiariis ⁊ ſubditis noſtris ac loca tenentibus preſentibus ⁊ futuris et eorum cuilibet prout ad eum pertinuerit diſtricte precipiendo mandamus quatinus omnia et ſingula predicta diligenter et attente ſeruent teneant ⁊ cuſtodiant: atq3 ſeruari teneri et cuſtodiri inuiolabiliter faciant nec aliquid in contrarium quouiſmodo faciant: vel attentent: ſeu fieri vel attentari permittant. Tranſgreſſores autem et contrafacientes (iuxta caſus exigentiam)